Digitized by Google

image not available

Digitized by Google

Digitized by Google

Ex Bibliotheca
majori Coll. Rom.
Societ. Jesu

BIBLIOTECA NAZIONALE VITT. EMANUELE
68
9 A
50

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

lucro pro quorum alieni ne aliquem
offendat: bar. cum apostol. l. q ben.
§. siqs imputa c dan. 1

[illegible] 1556.
[illegible] 27.
[illegible] 1557 . 59 .
p° [illegible] 1557 . 2 . 59

M. Lario

2

Fallen. Socini.

Auree regule Do. Bartholomei Socini Senenſis. J. V. Doc. cōſummatiſſimi e toto fere Jure delecte: ꝛ ꝑ alphabeti ſeriē digeſte: cū Ampliationib⁹ ꝛ Fallētijs: marginalib⁹ Apoſtillis: atq; ꝑutili Repertorio do. Bñdicti vadi Foroſempro. cuius ope caſtigatiores iā olim ꝑdierāt. Subiecte ſunt inſuꝑ regule ꝑmulte: q̄ q2 nō do. Bartholomei ſocini ſed vel Bñdicti vadi vel alterius eſſe creditur ab hiſce Regulis ſeiuncte ſunt.

¶ R. l. apertiſſimi. C. de iudic. ſpecialiſſima pro iudicatorio proceſſu.

1541

B.S.
Coll. Rom. Soc. Jes. Cat. Inscr.
BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

¶ Ad lectorem.

ATree regule quamplu-
rime cum earundem Ampliationibus et Fal-
lentijs per celeberrimum iuris monarcham
Dominum Bartholomeum Socinum Senen-
ſem e toto fere iure delecte: ſummaq; dili-
gentia collecte: ac in ordinem elementorum Alphabeti
pulchre digeſte: cum ſuperioribus diebus excudēde eſſent:
adhibita diligenti lima: nuper relecte caſtigateq; ſunt: re-
ſtitutis ſuo nitori non paucis que deerant: indignum enim
videbatur vtiliſſimū hoc opus: ac omnibus iuris ſtudio-
ſis neceſſarium: quod maximo labore: ac precipua indu-
ſtria Domini Benedicti Vadi Foroſempronienſis perutili-
bus (vt dicunt) Apoſtillis marginalibus et illuſtratum: et
iam olim diligenter caſtigatum fuerat: poſtea tamen pleriſ-
q; in locis depravatum: in publicum nunc exire: niſi priſtine
redderetur integritati. Secuti igitur exemplar non indili-
genter emendatum: mendas ac errores non paucos exterſi-
mus. Subiecte preterea nuperrime fuerunt alie Regule iu-
ris permulte: necnon earundem Ampliationes ac Fallen-
tie que hiſce Regulis Domini Bartholomei Socini Senē-
ſis ideo non inſerte: ſed ſubiecte ſunt: quod ee non preſcri-
pti Doctoris id eſt Do. Bartholomei Socini: ſed vel Do-
mi. Benedicti Vadi vel alterius cuiuſpiam eſſe creduntur.
Sunt etiam in poſteribus Regulis nuper adiectis et hiſce
ſuppoſitis aliquot Limitatiōes ad Regulas Socini; quas
certis quibuſdam ſignis appoſitis ad proprias Regulas
reducere (Regularum enim: ad quas limitationes reducen-
de ſunt: prima dictio prenotatur) facile poteris.

68.9.A.50

¶Repertorium huius perutilis cõpendij regularũ iuris cum ſuis fallẽtijs domi. Bartholo. Soci. Senenſis: p dominum Benedictum Vadũ Foroſempronienſem edictũ. A

ABraſio In inſtrumento in loco ſuſpecto vitiat. regula. j. fo. j.
Uide Bal. in. conſi. cccccij. in. v. parte. ⁊ do. Pet. phi. cor. in cõſi. xxviij. inci. alias. in litera. b. in. j. par.

¶Abſens regulariter ad ea que ſunt grauis preiudicij ad domum citari non poteſt. reg. ij. fo. j.
Uide do. de rota in titu. de dolo ⁊ contu. deci. xlviij. ⁊. xlix. et do. Alex. de imo. in conſil. cxxxvij. in ſecunda. ⁊ qualiter ſit citandus: vide Bal. in conſi. cliiij. in iij. parte.

¶Accipere aliqd vltra ſortẽ qs reglariter nõ dꝫ. re. tertia. f. ij.
Uide Bal. in cõſi. cxv. in. ij. par. ⁊ domi. Maria. ſoci. eiuſdem do. Bar. genitorẽ in conſi. ij. ver. circa tertiam. q. in. j. parte.

¶Acta facta in vno iudicio in alio fidem non faciunt. regula. tertia. folio. v.
Uide Rapha. fulgo. in conſi. clxxxiiij. in me. iij. col. ⁊ Bald. in conſilio. ccccxcij. in. v. parte.

¶Acta coram arbitris facta ſcribenda ſunt: aliter nõ valent neqꝫ probant ad iudiciorum ſimilitudinem. reg. v. fo. eo.
Uide Ange. in conſi. cxcviij.

¶Acta facta in vno iudicio in alio inter diuerſas perſonas non probant. regu. vj. fo. vj.
Uide Bal. in conſi. ccccxxxij. in. v. parte.

¶Acta facta in vna ex pluribus inſtantijs non valent. ⁊ inter eaſdem perſonas fidem non faciunt quando ad diuerſam fidem facta ſunt regu. vij. folio. eo.
Uide Rapha. fulgo. in conſi. clxv.

¶Acta ordinatoria iudicij coram arbitro facta coram iudice fidem non faciunt. regu. viij. fo. vj.
Uide do. Alexan. de imo. in conſi. xiij. in. j. parte. ⁊ in conſi. xix. in quarta parte.

¶Actio ex pacto nudo non oritur. reg. ix. folio. eo.
Uide Ludo. ro. in conſilio. xxx. ⁊ do. Alexã. de imo. in conſil. lxj. in tertia parte.

¶Actor regulariter ſequitur forum rei. regu. x. fo. ix.
Uide do. Maria. ſoci. in conſi. xviij. inci. proſequendo. verſi. primum quia circa me, in prima parte.

⁓Tabula.⁓

¶Alienare prohibitus ⁊ ad longū tempus locare prohibitus eſſe cenſetur.regu.xj. fol.x.
Vide Angel.in conſi.cxliiij.
¶Alienari prohibita in dotem dari poſſunt.reg.xij. fol.xj.
Vide do.Alex.de imo.i.cõſi.lvj.ici.cõſideratis ꝟbis.i.j.ꝑte.et cūdē do.Bar.ſoci.i ꝯſ.lxxv.ici.circa ꝓſentē.ꝑ totū i.j.parte.
¶Alienari in alium prohibita nec vſucapi nec preſcribi poſſunt regula.xiij. fo.xij.
Vide do.Alex.de imo.in conſi.j.in.vj.col.in quarta parte.
¶Appellans a ſententia diffinitiua cauſam appellationis allegare non tenetur.reg.xiiij. fol.eo.
Vide Rapha.cu.in conſi.inci.viſo compromiſſo.Anto.
¶Appellans ad vnum vel alium iudicem quem ex his eligat intra.x.dies declarare debet regu.xv. fo.eod.
Vide do.Alex.de imo.i ꝯſ.clxviij.i.ij.ꝑte.⁊ in ꝯſ.cj.eadē parte.
¶Appellans ab interlocutoria cauſaȝ in ſpecie exprimere habet regula.xvj. fol.eod.
Vide do.Pet.phi.cor.in conſil.lxv.incip.licet.in litera.d.in ſecunda parte.⁊ do.Alex.de imo.in conſilio.lxxx.in.viij.⁊.ix.col.in prima parte.⁊ Fran.are.in conſi.cvij.
¶Appellare a ſententia arbitri non licet reg.xvij. fo.eo.
Vide Rapha.fulgo.in conſi.clxxx.in.v.colum.
¶Appellare a ſententia lata in cauſa momentanee poſſeſſionis nō permittitur.reg.xviij. fo.xiiij.
Vide Bal.in cõſi.ccccxxvj.i.ij.parte:⁊ in ꝯſil.lxxxiiij.in.j.ꝑte.⁊ Rapha.fulgo i cõſi.cxlvj.⁊ domi.Pet.phili.cor.in conſilio.ccc.incip.ad euidentiam.in litera.e.in prima parte.
¶Appellatio ad hoc vt valeat i ſcptis fieri debet.re.xix.f.xv.
Vide do.Pe.phi.cor.i.ꝯſ.xcv.ꝑ totū.in.iiij.ꝑte.⁊ q̇d de appellatiõe ab interlocutoria.vide ꝑ eū i ꝯſi.cccxiij.i lr̃a.b.i.ij.ꝑte.
¶Appellare a ſtatuto iniquo nō permittitur.reg.xx. fo.xv.
¶Appellatiõe pēdēte regl'r nihil inouari debet.re.xxj.fo.xvj.
Vide Fede.de ſenis in conſi.ccxiij.vbi ponit qualiter intelligatur iſte terminus nihil innouari.
¶Appellatio ab interlocutoria ex eiſdem actis verificari debet.regula.xxij. fo.eo.
Vide do.Pe.phi.cor.i ꝯſ.lxxxvij.i lr̃a.a.⁊ i litera.c.i.iij.parte.
¶Appellatio ad principem omiſſo medio regulariter non admittitur regula.xxiij. fol.eod.

Uide Bal.i ꝯſi.xcix.in.iij.parte.ꝛ Joā.cal.i ꝯſi.ccvij.de appel.
¶Appellatio i qualibet cauſa permiſſa eſt.reg.xxiiij. fo.xvij.
Uide eūdē do.Bar.ſoci.i ꝯſi.cxcv.ici.circa primū.℣. ſꝫ pmiſſis. nō obſtā.ꝛi cōſi.ccc.incipiē.icauſa.ver.ſciēdū eſt in.ij.pte.
¶Apellationi renūciare videtur appellās ſi coꝛaꝫ eo iudice a quo aliquid agitauerit.reg.xxv. fo.xix.
Uide do.pe.phi.coꝛ.i ꝯſ.clxxvij.i lr̄a.r.ꝛ.s.i.ij.pte vbi ponit nūqd applōni renūciari poſſit.ꝛ do.ð rota i deci. cclxxxvij.
¶Appellare ab executione ſnie quis non pōt.reg.xxvj. fo.eo.
Uide Bal.i ꝯſi.cxlj.i.j.pte.ꝛ olno i ꝯſi.ccccxxviij. eadē. j. pte.
¶Arbitria vt iudicia tractantur ꝛ ad inſtar iudicioꝛum re- dacta ſunt.reg.xxvij. fol.xx.
Uide eūdē do.Bar.ſoci.i.ꝯſi.cxcv.ici.circa primū.℣.accedit. i ij.pte.ꝛ i ꝯſ.cxxiiij.ici.pſens.circa mediū.ij. col.in.j. parte.
¶Argumentum a contrario ſenſu tam in vltimis voluntati- bus ꝙ in ſtatutis validum eſt in iure.reg.xxviij. fo.xxij.
Uide eūdē do.bar.ſoci.i.ꝯſ.cclxxviij.ici.viſo.℣.preterea.cū℣. ſeq.ꝛ in cōſi.cclxxvij.inci.i.q.ver.preterea.in. ſcđa parte.
¶Argumenta a ſimili regulariter data diſſimilitudine mali coꝛruūt.reg.xxix. fo.xxiij.
Uide do.pe.phi.coꝛ.in.conſi.xx.inci.videtur.in prin.ꝛ in con ſil.xxxix.inci.in preſenti.in litera.e.ante fi.in.iij.parte.
¶Arma poꝛtare regulariter pꝛohibitū eſt.regu.xxx. fo.xxiiij.
Uide do.pe.phi.coꝛ.in conſi.xx.inci.videtur in litera.e. circa me.ver.in prima parte.
¶Attentatio punitur:lꝫ aliqd ſequutū nō ſit.reg.xxxj.fo.xxv.
Uide olno.d.Alex.de imo.i cōſi.xv.inci.viſo pceſſu inqſitiōis.
¶Auctentica qui ſemel.C. quomodo ꝛ quando iudex:an et quando locum habeat.reg.xxxij. fo.eo.
¶Allegatur iſta auc.qđ iudex debet iudicare ex veriſimilibꝰ: vnde vide plene pe.de ancha.i ꝯſ.cccxviij.inci.i cā q̄ vertit.
¶Auctentica male fidei.C.de pꝛeſcrip.long.temp.an ꝛ quan- do locum habeat.regu.xxxiij. fo.xxvj.
Uide que pulchꝛe voluit Oldra.in conſi.xix
¶Auctoꝛitate pꝛopꝛia alicui ſibi iūs dicenti rem ſuam vendi care non licet regula.xxxiiij. fo.xxvij.
Uide Raph.fulg.in cōſilio.cxlix.in prin.ij.col.ꝛ do.Alexan. de imo.in cōſi.cxxxv.in.j.ꝛ.ij.col.in prima parte.
¶Auctoꝛari ſibi ppꝛio ꝛ ad ſui vtilitatē nemo pt.re.xxxv.f.eo.

Uide eundē do.Bār.ſoci.in ꝯſi.lxxxvij.inci.in preſenti.per totum in prima parte.ꝛ vide Bal.in conſi.cxc.in.iij.parte.

B

Bannitus Ex forma ſtatuti in territorio bannientis ſtatim nihil acquirere pōt etiā p ſubiectam perſonam vt vel filium.reg.xxxvj. fo.eod.

Uide eundē do.Bar.ſoci.i cōſi.lix.inci.viſio.ver. circa ſecūdū dubi.cū ver.ſeq.in prima parte.

¶Barratari a ſeu ſymonia cōmitti dicit cū premiū iudici dat etiā ſi iudex iuſtā ꝛ bonā ſentētiā ferat.reg.xxxvij.fo.xxviij.

Uide que habentur ad hoc per Pe.de ancha.in conſil.cclxxxvj.incip.de titulis criminum.

¶Bona reſtitutioni fideicommiſſi ſubiecta regulariter alienari non poſſunt.regu.xxxviij. fo.eod.

Uide do.Alex.de Jmo.i.ꝯſ.xxiij.in.j.pte.ꝛ in ꝯſi.iij.in.iij.parte.ꝛ in conſi.clxxxj.in.ij.parte.ꝛ Pau.de caſ.in conſi.xv.

¶Bonus quilibet preſumitur niſi contrarium probetur.regula.xxxvj. folio.xxx.

Uide pet.de ancha.in conſi.ccliiij.in queſtione preſbyteri Karoli.ꝛ in conſilio.clxxix.incip.prima facie.

C

Cauſa Quando de iure canonico agitur ſecundū ius canonicum non autem ſecundum ius ciuile iudicari debet.regula.xl. fo.xxx.

Uide Abb.in conſilio.ix.in.ij.parte.ꝛ in conſi.lij.

¶Cauſa conuentionis ꝛ reconuentionis eadem ſententia terminanda eſt regu.xlj. fo.xxxj.

Uide do.Maria.ſoci.in cōſi.xxxviij.per totum in prima parte ꝛ in conſi.clxvij.ver.ſecunda concluſio.ꝛ ver.circa ſeptimam ꝛ vlti.q.cum quinq; ver.ſeq.in.ij.parte.

¶Cauſe due lucratiue regulariter in eandem perſonam ꝛ de eadem re concurrere non poſſunt.regu.xlij. fo.eo.

¶Cautio quādo a lege ciuili mentio fit de nuda regulariter intelligitur.regu.xliij. fo.xxxij.

Uide do.Alex.de imo.in conſi.xxxv.in.vj.col.in.iiij.parte.vbi quid quando ſit mentio de cautione ſufficienti.

¶Cautionē de pluribꝰ ſi.qs p dolū exigi petat etiā plus petēdo punit pena:de qua i.l.j.C.de plꝰ peti.ꝛ ad eā euitādam penitētie locus nō eſt etiā de iure canonico.reg.xliiij.fo.eo.

Cauere de iudicio ſiſti tenetur ille qui immobilia non poſſi det.regula.xlv. fo.xxxiij.
Cedens bonis a debito liberatur.regu.xlvj. fo.eod.
Uide Bal.in conſi.ccci.in quinta parte.vbi an debitor volēs cedere bonis ſit relaxādus a carceribus.Itē.an ad talem relaxationem ſint vocandi creditores vt illi quorū intereſt.
Cedēs bonis nō tenet niſi iquātū facere pt re.xlvij. f.xxxiiij.
Ceſſio regulariter permiſſa eſt.in regu.xlviij. fo.eod.
Uide quod per eundem do.Bar.ſoci.in cōſi.cxxxv.inci. ſupra ſcripti.per totum in prima parte.
Citans aliquem qui ſit iuriſdictionis ille comparere non tenetur nec contra eum ſiue veniat ſiue non procedere poteſt.regula.xlix. fo.eod.
Uide do.Pet.phi.cor.in cōſi.cxlj.inci.repetito.p totū l.iij. pte.
Citās aliquē de ſua iuriſdictiōe ſi ille nō cōpareat excommuncari pōt et aliū i poſſeſſionē mittere.regu.l. fo.xxxv.
Citatio vnica regulariter pro tribus citationibus ſufficit et vim peremptorij habet.reg.lj. fo.xxxvj.
Citatio amicorum contra abſentem citandum tam de iure ciuili q̄ de iure canonico non requiritur.reg.lij. fo.eo.
Citandus perſonaliter ad domum citationem recipere nō poteſt cum perſonaliter citari poſſit.in regula.liij. fo.eo.
Uide do.Pet.phi.cor.in conſi.lij.in litera.d.in.iij.parte.
Citatus vt reus vel eius procurator pſonaliter dicat p ciuitatē et prouincias ſi ibi reperiat pquirere ſufficit.reg.liiij.fo.e.
Clericus incorrigibilis reglariter degradādus et curie ſeculari tradēdus: et p eā comprimendus eſt.reg.lv. fo.xxxvij.
Uide do.Alex.de imo.in conſil.lxxij.in prima parte.et in conſilio.clxxij.in tertia parte.
Clericus corā nō ſuo iudice ideſt ſeculari cōueniri nō pōt ēt ſi ſui epiſcopi conſenſus interueniat.reg.lvj. folio eod.
Uide do.Maria.ſoci.i conſilio.xij.ici.qm̄.verſi.circa quartaz. cum verſicu.ſequen.et verſicu.non ſolum. in prima parte.
Clericus abſens ad hoc vt priuari poſſit primo moneri debet.regu.xlvij. fo.xxxviij.
Clericus per laycum vel patronum ſeu parrochianum eccleſie impediri vel denunciari non poteſt vt propter crimen commiſſum a beneficio remoueatur.reg.lviij. fo.eo.
Clericus pro ſtatu eccle.eccleſia vacante perſonaliter agere

non poteſt.regu.lix fo.xxxviij.
¶Codicili rumpuntur rupto teſtamento.reg.lx fo.eod.
Uide do Alex.de imo.in ꝯſi.clviij.in.iij.col.in.ij.par.ꝛ Signo. de homode.in cōſi.clxxij.ꝛ Bald.in ꝯſi.cccxxiij. in.ij. parte.
¶Cōpēſatio de liq̄do ad nō liq̄dū regl'r nō fit re.lxi. fo.xxxix.
Uide do.Ma.ſo.i ꝯſi.xxiiij.ici.viſis.ꝟ.accedit ad hec i.j.par.
¶Confeſſio facta coram iudice non ſuo regulariter coram ſuo fidem nullam facit.regu.lxij. fo.eod.
Uide do.Alex.de imo.in ꝯſi.xiij.in.vj.col.in.j.par.ꝛ in ꝯſi.xix. in.vj.col.in.iiij.par.ꝛ conſi. xcvj.in.v.ꝛ .vj.col.in.j. parte.
¶Confeſſio abſente parte facta non preiudicat:nec plene pro bat.regu.lxiij. fo.xxxix.
Uide do.Ma.ſoci.in ꝯſi.xx.incip.viſis.ver,eſt tñ aduertendū circa fin.in.i par.ꝛ Pau.de ca.in cōſili.lxxix.i prima parte. ꝛ Rapha.fulg.in cōſi.cxcvij.in.ij.col.ver.ſuper eo.in fi.ver.
¶Confeſſio pretextu erroris reuocari pōt.reg.lxiiij. fo.xlij.
Uide Lud.ro.in conſi.cccxlvj.
¶Cōfeſſio ꝑtextu erroris iuris reuocari nō pōt reg.lxv.fo.eo.
¶Cōfeſſio coram iudice in loco non tribunali ꝛ ſic non iudicij facta fidem non facit neq̄ valet.regu.lxvj. fo.eo.
¶Cōfeſſio facta ſine cauſa ita ſemiplene ꝓbat qđ iuramentū in probationis ſupplementum deferri pōt.re. lxvij.fo.xliij.
Uide do.Alex.de imo.in conſil.iiij.in.xiiij.col.in prima parte.
¶Confeſſio de credulitate ita preiudicat ſicut confeſſio de ve ritate.reg.lxviij. fo.eod.
Uide do.Pet. phi.cor.in conſiil.clxxxvj.in principio.in.iij.par.
¶Confeſſio per errorem facta probando rem aliter ſe habere regulariter reuocari poteſt.reg.lxix. folio eo.
Uide do.Pet.phi.cor.in conſi.cclxj.in litera.l.i quarta parte. et qualiter probetur error in confeſſione.vide domi.alex.de imo.in conſi.lxxxix.in ſecunda parte.
¶Confeſſus crimē regulariter penā non patitur.ſecus autē ſi per ſententiam fuerit condemnatus.regu.lxx. fo.xliiij.
¶Coniunctus facta coniūcti ſcire preſumitur : ſicut vicinus preſumitur ſcire facta vicini reg.lxxj. folio eo.
Uide eundem do.Bar.ſoci.in conſi.clxxxvij. inci.in cōtrouer ſia.ver.ſecunda via eſt.circa me.in.ij.parte.
¶Conſcientie ꝛ anime alicuius ea que cōmittunt̄ ꝑ ſuā ſimpli cem aſſertionē cū iuramēto declarant̄.reg.lxxij. fo.eo.

Uide Bald.in conſi.cccx.in prima parte.
¶Cõtumax ver⁹ regl'ariter nõ appellat:⁊ ver⁹ ꝯtumax dicit̃ q̃ legitime citat⁹ ad iudiciũ venire recuſat.reg.lxxiij.fo.xlv.
Uide do.Signo.de homodeis in conſilio.xlix.
¶Contumax fictus regulariter audit̃ appellãs.reg.lxiiij.fo.e.
Uide do.de rota in deciſio.lxvj.⁊ in cõcluſio.lxxj.vbi loquitur de citato per edictum.⁊ in deciſione.ccclxiiij.
¶Creditor partẽ debiti recipere non cogitur.reg.lxxv. fo.eo.
Uide do.Signo.de homode. in conſi.xlij.

D

Damnatus ad mortem de iure teſtari non poteſt. regu.lxxvj. fo.eod.
Uide Bald.in conſi.ccxliiij.in.v.parte.
¶Debitor ſe a creditore liberare poteſt etiã ante tempus ſoluendo reg.lxxvij. fo.xlvj.
¶Debitor fugitiuus die feriata etiã in honorem dei capi poteſt.reg.lxxviij. fo.eo.
Uide do.pet.phi.cor.i ꝯſi.cxxxvj.ici.viſis i litera.d.l.iiij.par. vbi põit q̃ requirant̃ ad hoc vt debitor fugitiuus capi poſſit.
¶Debitor ſi ceſſionarius ei notificet ne cedẽti pecuniã ſoluat ſi aliter faciat omnino liberatur.regu.lxxix fo.xlvij.
Uide Lud.ro.in conſi.clix.⁊ in conſi.ccccxix.
¶Debitor lȝ creditori ſuo ꝯ ſuũ debitorẽ actionẽ cedat:ceſſiõe tñ nõ obſtãte ꝯ ipȝ agere ⁊ exigere poterit regu.lxxx. fo.eo.
¶Debitor non habens vnde ſoluat regulariter in corpus luere debet regu.lxxxj. folio eo.
¶Debitũ ꝑ diuturnã ſolutionẽ ꝓbatur.reg.lxxxij. fo.xlviij.
Uide do.Alex.de imo.in conſi.cviij.in.ij.parte.
¶Defenſor aliene litis nemo idoneus ſine ſatiſdatione intelligitur.regu.lxxxiij. folio eo.
¶Delegari ſi pñt ea q̃ meri ſeu mixti iperij ſũt.re.lxxxiiij. f.e.
Uide do.Alex.de imo.in conſi.cvj.in pe.col.in.ij.parte.
¶Delegatus mulctam inferre nõ poteſt.reg.lxxxv. fo.eo.
Uide per do.de rota.in deci.cclxxix.
¶Delicta paria mutua cõpenſatione tollunt̃.re.lxxxvj. f.eo.
Uide do.Signo.de homode. in conſi.l.⁊ in conſil.vij.
¶Delicta extra territoriũ ꝯmiſſa per ſferiorẽ a papa vel imperatore puniri nõ poſſunt:nec cõtra ipſos delinquẽtes ꝓcedere.niſi ibi domicilium habeant.reg.lxxxvij. fo.xlix.
¶Denunciatio ſuper ea obligatione que per iura vel ſententiã

ſublata eſt fieri non poteſt.regu.lxxxviij. fo.xlix.
¶ Denunciantibus de iure non creditur etiam ſi de publico electi ſint.regu.lxxxix. fol.l.
¶ Dies regulariter pro homine interpellat.regu.xc. fo.eo.
Uide eundem do.Bartho.ſoci.in conſi.cvij.inci.vt in.q.ver.ſit ergo concluſum in fi.in prima parte.
¶ Dies termini non computantur in termino.reg.xcj. fo.eo.
Uide do.Pet.phi.cor.i cōſi.cclxxix.ici.i hac lra.a.in.iiij. parte.
¶ Die feriato ad aliquē actū iuridicū pcedi nō pt.re.xcij.f.lj.
¶ Dilatione pendente nihil innouandum eſt.reg.xciij. fo.eo.
Uide Ang.in conſi.cxlvj.
¶ Dolus preſumitur quotieſcunq; aliquid de genere prohibitorum committitur.regu.xciiij. fo.liij.
Uide do.Pe.phi.cor.i cōſi.clxxvij.inci.in hac.i lra.x.i.ij.parte.
¶ Dolus late culpe equiparatur.regu.xcv. fo.eo.
¶ Dñium per pnoia poſſeſſiua iuncta cū ſubſtātiuo alterius generis vt argenti ſeu tritici ſignificat.regu.xcvj. fo.eo.
¶ Dñiū directū ex pſcptōe n̄ trāſfert:vtile pō ſic.re.xcvij.f.liiij
¶ Dominium qn̄ in eius trāſlatione error ſit per traditionem a domino rei factam non tranſfertur.reg.xcviij. fo.eo.
¶ Dñi inſolidū plures eiuſdē rei vl iuris eē nō pñt.re.xcix.f.e.
¶ Dominus ſemel amplius effici non poteſt.reg.c. fo.lv.
¶ Domū ſuā vſq; ad celū qlibet eleuare poteſt.reg.cj. fo.eo.
Uide eundē do.Bar.ſo.in conſi.cxlj.inci. cōſiderata.per totū. & do.Maria.ſoci.eius genitorem in conſi.xv.inci. proſequē do.ver.capio primam.q.in pma parte.
¶ Domū reuocandi priuilegiū regulariter hʒ exiſtēs in curia pape vel principis ex cā neceſſaria vel pbabili.re.cij.fo.lvj.
Uide do.de rota in deciſio.in ti.de foro compe.
¶ Donatio facta a prē filio in ptāte reglr nō valet.re.ciij.f.eo.
Uide eundem do.Bartho.ſoci.in conſi.lxviij.inci.fruſtra.verſi.ſed premiſſis.circa me.in prima parte.
¶ Donatio inter virum & vxo.prohibita eſt.reg.ciiij. fo.lvij.
Uide eundem do.Bar.ſoci.in cōſi.clxxix.incip.viſo per totum in ſecūda parte.& in conſi.lxviij.inci.circa primam.q.per totum.& in conſi.lxviij.incip.fruſtra per totum.& in cōſi. cxv. inci.circa pmam.q.circa pncipiū.iij.col.in prima parte.
¶ Donatio inter virum & vxorem regulariter morte mariti cōfirmatur.regu.cv. fo.lviij.

Donatio ꝓpter nuptias ineq̄lis dotī ⁊ pacta d̄ lucro dotī vl donatiōis ineq̄lia nō valēt cū eq̄lia eē debeāt.re.cvj. fo.lix.
Donatio facta pauperibus non valet niſi quis ibi preſens ſit qui pro eis donationes recipiat.reg.cvij. fo.eod.
Donatio omnium bonorum preſentium ⁊ futurorum regulariter non valet.reg.cviij. fo.eo.
Uide eundem do.Bar.ſoci.in conſi.ccxxxv.inci.viſa.ver.adduco etiam pau.de ca.in.ij.parte.
Dotis cā īter plura ꝑuilegia q̄ hꝫ illud ē qd̄ alijs creditorib⁹ preferat:lꝫ cōtractus precedēs tēpore aliam tacitā hypotecam habeat.ſecus tamen ſi expreſſam. regula.cix. fo.lx.

E

Eccleſie Res abſq̄ ſolēnitate aliēari n̄ pn̄t re.cix.f.lxi. Uide Bal.in conſi.ccclxxviij.in tertia parte.
Edificiū reglr ſolo ſeu dn̄o ſoli cedit.regu.cxi. fo.lxij.
Uide eundē do.Bartholo.ſoci. in cōſilio.cxxxix.incipien.ſubtiliter.ver.preterea ſi ex pacto.ibi ⁊ hoc patet.in p̄ma par.
Edere actori inſtrumētum vel libellos reus regulariter nō tenetur.regula.cxij. fo.lxiij.
Edere inſtrumentum an̄ lit.conte.tenetur actor ſi in libello de eo mentionem faciat.regu.cxiij. fo.lxiiij.
Uide do.Alex.de imo.in conſi.iij.in ſecunda parte.
Emphyteota repelli non poteſt niſi triennio canonem non ſoluerit.reg.cxiiij. fo.lxv.
Uide eundem do. Bar.ſoci.in cōſi.clxvij.inci.nō inutilis.ver. quibus iam declaratis in.ij.parte.
Emphyteota rem emphytcoticam vendens iure ſuo regulariter.cadit reg.cxv. fo.eod.
Uide Raph.cuma.in conſi.xli.⁊ quid ſi alienat rem inutilem vide Fulg.in conſi.ccxix.poſt me.ij.col.
Emptio ⁊ venditio vbi mētio pretij fit ibi ſemper preſumuntur.regula.cxvi. fo.lxvi.
Uide oino eundē do.Barth.ſoci.ī ꝯſi.ccviij. incip.viſis ver.ſecūdo pn̄t deducere.cū ver.ſeq.vſq̄ ad ver.ex quibus cōcludit.i.ij.par.⁊do.Alex.de imo ī ꝯſi.iij.in.i.col.i.par.⁊ in ꝯſi. pe. i.ij.col.i.ij.par.⁊ ī ꝯſi.ciiij.p totū.i.iij.par.⁊in ꝯſi.xviij. in.ij.col.in prima parte ⁊in conſil.cxxvij.per totum.in ſecunda parte.⁊ in conſilio.cvij.in.ij.colum.in.tertia parte.
Emptor euictiōis cauſam venditori etiam ante litē ſibi mo-

tam denūciare tenetur.reg.cxvij. fo.lxvi.

Emptorum duorū ille potior eſt cui primo poſſeſſio tradita fuit.reg.cxviij. fo.eo.

Error in noīe proprio cognomine aut agnomine nō vitiat ſi de corpore conſtat.reg.cxix. fo.lxvij.

Uide Old.in conſ.cclvj.⁊ Ludoui.ro.in conſ.clxxix

Error in nomine appellatiuo generali vitiat etiam ſi de corpore conſtet.reg.cxx. fo.eod.

Exceptio nullitatis contra tres ſententias conformes latas opponi non poteſt.reg.cxxi. fo.lxviij.

Exceptio nullitatis regulariter ſententie executionem non impedit reg.cxxij. fo.lxix.

Exceptio dominij ſpoliatio agenti interdicto recuperande poſſeſſionis obijci non poteſt etiam ſi incontinenti ſe de dominio probare offerat.reg.cxxiij. fol.lxx.

Exceptio dñij qñ agitur interdicto retinende vel adipiſcende poſſeſſionis obijci poteſt.reg.cxxiiij. fo.eo.

Exceptio ſpoliatiōis ī qualibet cā opponi pōt.reg.cxxv.f.e.

Exceptio declinatoria ſeu dilatoria añ litē cōteſtatā:vel ante actū q̄ poſt litē cōteſtatam ſequi ſolet ſi ſit cauſa iniqua lis cōteſtāda eſt apponēda ⁊ pbāda eſt.regu.cxxvj.fo.lxxj.

Uide do.Pet.phi.cor.in conſilio.cciij.inci.in hac in.litera.H. in ſecunda parte.

Exceptio peremptoria ante litem conteſt. ad impedimentū nec proponi nec probari poteſt.regula.cxxvij. fo.lxxij.

Exceptio in actis regulariter redigenda eſt lȝ quis non neceſſitatur cū de iure cautū nō reperiatur.reg.cxxviij.fo.eo.

Exceptio legitima ſi ꝯ teſtē opponat:licet per iudicē ſtatim recipiēda ſit tñ eius pbatio ī tēpꝰ diſputatiōi.i.poſt teſtiū ad pbādū īductoꝝ publicationē differēda ē.reg.cxxix.fo.e.

Exceptiones ſi alique a ſtatuto admittātur:⁊ alique expreſſe prohibentur:alie etiam rationabiles prohibite videntur adeo quod opponi non poſſunt:cum verbis ſtatuti licet duris inherendum ſit.reg.cxxx. fo.lxxiij.

Uide eundem do.Bar.ſoci.in conſ.cclxxxiij.incip.preſtantiſſime.ver.ſ.qr in ſimili.in.ij.parte.

Exceptiones perſonales fideiuſſoribus ⁊ mandatoribus etiam inuito domino competunt.reg.cxxxj. fol.eod.

Excōicatus regulariter agere non pōt.reg.cxxxij. fo.lxxiiij.

Exceptio litispen. nō obstat i executiuis. [illegible]

¶Excommunicatus etiam maiori excommunicatione regulariter teſtari poteſt.reg.cxxxiij. fo.eo.

¶Excuſſio anteq̄ ad fideiuſſorē vł poſſeſſorē deueniat prius cōtra principalē debitorē fieri requirit.reg.cxxxiiij. fo.lxxv.

Uide domi.Maria ſoci.in conſi.xxiiij.inci.viſis.verſ.iiij.videtur probari.in prima parte.

¶Executio ſnie vel inſtrumēti ex forma ſtatuti executionē habentis cōtra ſingularē ſucceſſorē cōdēnari vel obligari peti nō pōt:cōtra vero cōdemnatū ſeu obligatū ⁊ ei⁹ heredes ſic etiā ſi de his i eo mētio expſſa facta nō ſit.re.cxxxv.fo.lxxvi.

¶Exemplum non probat.reg.cxxxvi. fo.eod

Uide Bal.in conſilio.cccxcv.in quarta parte.

¶Expendēs aliq̄d p vno cōtra ei⁹ expreſſam voluntatē etiā ſi in ſui vtilitatem vertat repeti nō pōt.regu.cxxxvij. fo.eo.

¶Expenſe termino trāſacto negocij peti non poſſunt.regula cxxxviij. fo.lxxvij.

¶Expenſarum condēnatio cōtra in ciuilib⁹ cauſis ſuccūbentē fienda eſt etiā ſi de calūnia iurauerit.reg.cxxxix. fo.eod.

Uide Raph.fulgo.in ɔſi.clviij.⁊ Bal.in ɔſi.lxxiij.in tertia par.

¶Expenſe tam ante litem conteſtatam facte q̄ poſt officio iudicis petuntur.reg.cxl. fo.lxxviij.

Uide Fede.de ſenis in conſilio.cxxxix.

¶Eſtimatio i dubio facta videt vt emptionē faciat.re.cxlj.f.e.

Uide do.Maria.ſoci.in ɔſi.ix.inci.pſequēdo.verſi.octauo ex illis.⁊ ver.xij.circa medium.in.j.parte.

F

Facere Quod mihi pdeſt ⁊ ſibi nō nocet ſi contractus de iure pceſſit q̄s cogi pōt:ſecus aūt ſi volo lucrari aut damnum euitare.regu.cxlij. fo.lxxviij.

¶Factum a maiori parte regulariter ab omnibus factū eſſe cenſetur reg.cxliij. fo.eod.

¶Fama cū vno teſte in ciuili cauſa probat ſed ſine teſte pbationem ſemiplenam inducit.reg.cxliiij. fo.lxxix

Uide Bal.in conſi.cccclxxv.in quarta parte.

¶Fama in factis antiquis regulariter non plene probat.reg. cxlv. fo.lxxx.

Uide pet.de ancha.in conſi.ccix ⁊ in conſi.cccv.

¶Fidiuſſor in duriorē cauſam q̄ principalis regulariter ſe obligare non poteſt.reg.cxlvj. fo.eod.

Uide Bal.in conſi.ccccxcv.in tertia parte.

¶Fideiuſſor qui in fideiuſſione diu ſtetit:ſꝫ de ea liberari pe-
tere poteſt.reg.cxlvij. fo.eod.
¶Fideiuſſor contra principalem debitorem vt eum liberet an-
teqꝫ ſoluat agere non poteſt.reg.cxlviij. fo.lxxxi.
¶Fidē frangēti regl'ariter fides ſuari nō dꝫ.re.cxlix. fo.lxxxij.
¶Filia renuncians cum iuramēto hereditati paterne ampli⁹
ſuccedere non poteſt.reg.cl. fo.lxxxiij.
Uide Bal.in conſilio.ccccxxxvij.in prima parte.⁊ i ꝯſi.xxxviij.
in.ij.parte.⁊ in conſi.ccccxlj.in.v.parte.
¶Filiuſfami.i iudicio ſine cōſenſu pr̄is eē nō p̄t.re.clj.f.lxxxv.
Uide Bal.in conſi.cxciij.in tertia parte.⁊ in conſi.ccccxcij.ea-
dem parte.⁊ Rapha.fulgo.in conſi.clxv.in princi.
¶Filius legitimam iure inſtitutionis habere debet alias te-
ſtamentum conquerelare poteſt.reg.clij. fo.eod.
¶Filiuſfa.regl'r teſtari nō p̄t ēt pr̄e pmittēte re.cliij.fo.lxxxvj.
Uide eundē do.Barth.ſo.in ꝯſi.clxxij.in.ver.ſuccedit nūc ter-
tia difficultas cū ver.ſeq.vſqꝫ ad ver.iiij.difficultas.i.ij.par.
¶Fili⁹ hr̄ditatē vſucapere vl' p̄ſcribere n̄ p̄t.re.cliiij.f.lxxxvij.
¶Filius ſi hereditatē adire nolit legitima p̄nat.re.clv.fo.eo.
¶Filius qui ab hereditate patris ſe abſtinuit regulariter le-
gata petere poteſt.reg.clvj. fo.lxxxviij.
¶Filiuſfami.lꝫ ex aliquo cōtractu obliget ⁊ ſi nō ſoluat con-
ueniri ⁊ incarcerari poſſit:tamē ſi a patre emancipetur nō
tenetur niſi inquantuꝫ facere poteſt.reg.clvij. fo.eod.
¶Filiuſfa.vt a p̄re ſe emācipari patiat cogi n̄ p̄t.re.clviij.f.e.
¶Forū p viatorē cōtrahētē n̄ ſortit niſi vbi cōtraxit.re.clix.f.e.
¶Forū i loco cōtract⁹ q̄s regl'r ſoluit.regula.clxj. fo.lxxxix.
¶Fructus quando quis rem ſibi reſtitui petit non veniunt ni
ſi expreſſe petantur.reg.clxj. fo.eod.
Uide Bal.in conſi.cxix.in.ij.parte.
¶Fuga poſt accuſationē ſuſpitionem non facit.regula cente-
ſimaſexageſimaſecunda. folio eodem.
¶Fuga ſolam ſupicionem facit.reg.clxiij. fo.xc.
Uide Rapha.cuma.in ꝯſi.clxxv.in fine.j.col.⁊ in me.ij.colum.

G

Gabellas fraudare non licet ſm communem con-
clu.regu.clxiiij. folio.xc.
¶Geſta per falſum procuratorem vel per non habentem man-
datū vel non ſufficiens regulariter per dominum ratificari

poſſunt ita quod valeant.reg.clxv. fo.eo.
¶Seſta ab occulto excommunicato ꝛ tolerato ſeu ab eo qui communi opinione pro non excommunicato habetur tenent ꝛ valent.reg.clxvi. fo.eo.
Uide dominos de rota in deciſio.xxviij.in antiquis.
¶Grauatus de reſtituendo poſt mortem ſuam intelligitur ſi ſine liberis deceſſerit.reg.clxvij. fo.xci.

h

Hereditas non adita ex ſuitatis beneficio transmittitur.reg.clxviij. fo.xci.
Uide do.Bar.ſoci.i ꝯſ.cliij.inci.pulchra.ver.quinimo ibi clarum eſt ſecundum communem opinio.in ſecunda parte.
¶Hereditas per fideicommiſſum ſolum ꝛ non in codicillis directe dari ꝛ adimi poteſt.regu.clxix. fo.eo.
¶Heres inuentarium nō cōficiēs vltra hereditatis vires tenetur ꝛ alias penas patietur de quibꝰ ꝛc.regu.clxx. fo.xcij.
Uide pet.de anch.in conſi.cccxiij.
¶Heres rem legatam a teſtatore regulariter luere tenetur. regula.clxxi. fo.xciij.
Uide do.pet.philip.corneū i ꝯſ.xv.ici.i hac.in lr̄a.S.i.ij. pte.
¶Heres de reſtituēda hereditate grauatꝰ reglr fructus quos añ morā i reſtituēdo ꝑcepit reſtituere nō tenet re.clxxij.f.e.
¶Heres ſuus hereditatem non aditam ad quoſcunqꝫ heredes extraneos tranſmittit.reg.clxxiij. fo.eo.
¶Homo liber in obſidem dari nō poteſt ꝛ potiſſime clericus layco.reg.clxxiiij. fo.xcvi.
Uide Bal.in conſi.ccxlij.in quinta parte.

J

Jgnorantia in facto proprio nō preſumitur nec excuſat.in reg.clxxv. fo.xvi.
Uide do.pet.phi.cor.i ꝯſ.xlij. inci.plura.i litera.D.in.iij.pte.
¶Jgnorantia circa factum alienum regulariter preſumitur. regu.clxxvi. fo.xcvij.
Uide do.pe.phi.cor.in conſil.xxv.in litera.t.in ſecunda pte.
¶Jgnorantia in dubio preſumitur.reg.clxxvij. fo.eod
¶Jncēdium regulariter habitantium culpa veniſſe preſumitur.reg.clxxviij fo.xcviij.
Uide Bal.in conſi.cxlix.in.ij.parte.
¶Jnfamis regulariter efficit qui actiōe famoſa conuenit et

condemnatur.reg.clxxix fo.xcviij.
¶Ingreſſi monaſterium bona ⁊ iura omnia in monaſterium tranſeunt.reg.clxxx. fo.eod.
¶Inſtantia conteſtata lite cum defuncto in ſucceſſorem tranſit regula.clxxxi. fo.eo.
Uide do.Maria.ſoci.in conſi.xxxi.incipiē.proſequendo.verſi.aduertendum eſt.in prima parte.⁊ Bal.in conſi.ccxvij.⁊ in conſi.ccxviij.in tertia parte.
¶Inſtātia cāe pricipalis tātū biēnio durat re.clxxxij.f.xcix.
Uide Bal.i.ꝯſ.ccxvij.⁊ i cōſi.ccxviij.in.iij.pte.et do.pet.phili.cor.in conſi.ccx.incipien.viſis.in litera.f.in quarta parte.
¶Inſtrumentum ſi penes debitorem repertum fuerit creditorem ipſum liberaſſe preſumitur.reg.clxxxiij. fol.c.
Uide do.Alex.de imo.in cōſi.lix.in.ij.parte.
¶Inſtrumenta poſt concluſionem in cauſa produci non poſſunt.reg.clxxxiiij. fo.eod.
Uide do.Alex.de imo.in conſi.cj.in.ij.parte.
¶Inſtrumēti cuiuſcūq publicatio partis citationē requirit: ⁊ ſic aut preſens aut ꝑ cōtumaciā abſens.regu.lxxxv.f.cj.
Uide do.pet.phi.cor.i.ꝯſ.cxliij.i litera.a.b.⁊.l.in.iiij.parte.
¶Inſtrumentum ſi per aliquem producatur regulariter in totum ⁊ non in parte ei ſtare cogitur.reg.clxxxvi. fo.cij.
¶Interdictū retinēde poſſeſſionis cū petitorio ſm cōmunē cōcluſionē itētari nō pōt ne ſibi ꝯrius videat.reg.clxxxvij.f.e.
¶Interdictū recuperāde vel adipiſcēde poſſeſſionis ſimul cū petitorio ſm cōem opi.intentari poteſt.reg.clxxxviij.fo.eo.
¶Interdicto vti poſſidetis ſeu retinende agens ſe poſſidere et in ſua poſſeſſione turbari dicit:ideo vt cōtrarius audiendus non eſt reg.clxxxix. fo.eo.
Uide Bal.in conſi.cccclxxiiij.in tertia parte. vbi ponit quis obtineat in interdicto vti poſſidetis.
¶Intereſſe per ſolum iuramentum probatur ſi aliter probari non poteſt.reg.cxc. fo.ciij.
Uide Bal.in cōſi.cccxlv.in.ij.parte.
¶Interpellatio extraiudicialis regulariter debitorē in mora conſtituit.reg.cxcj. fo.ciij.
Uide eandem do.Barto.ſoci.in conſil.ccxliij.incip.cōſiderata vox.reſpondetur etiā alio modo.circa fi.in ſecunda parte.vbi ponit de eo qui eſt interpellatus per literas.

¶Inuecta

¶Inuecta ꝛ illata in domum conductam tacite pignori obli=
gata ſunt.regu.cxcij. fo.ciiij.
¶Iudex intereſſe inuito actore ſoluere poteſt:cum fauore rei
talis ſolutio introducta ſit.regu.cxciij. fo.eo.
¶Iudex ad hoc vt ad primum ꝛ ſecundū decretum peruenire
poſſit neceſſe eſt quod reus ſe latitet.reg.cxciiij. fo.ciiij.
¶Iudex in cā ꝓpria quis minime eſſe poteſt.reg.cxcv. fo.cv.
Uide domi.pet.philip.cor.in conſilio.lxxix.incip.viſo.in prin
cipio in tertia parte.
¶Iudex cauſam in ſnia exprimere nō debet.reg.cxcvj. fo.eo.
¶Iudex peritus ſuum interponit officium et non alias.regu=
la.cxcvij. fo.cvj.
Uide do.Bar.ſoci.in conſi.cxlix.incip.in cauſa.ver.circa quar
tum ꝛ vltimum ibi.ſed rec.in prima parte.
¶Iudex de qua re cognouerit de ea pronunciare debet. regu=
la.cxcviij. fo.cvij.
¶Iudex de actis geſtis in cauſa teſtificari pōt.reg.cxcix.f.eo.
Uide Rapha.cuma.in conſi.cxxxvij.poſt medium.ꝛ in fi.
¶Iudex ex officio ſuo ad priuatam vtilitatem etiam in crimi
nibus procedere non poteſt niſi petatur.reg.cc. fo.cviij.
¶Iudex ſententiam per alium regulariter recitare non po=
teſt.regula.ccj. fo.eodem.
¶Iudicis autoritas regulr quē a pena excuſat.re.ccij.fo.cix.
¶Iudex ex cauſa ſua aut liberorum ſeu ſuorum familiarium
quis regulariter eſſe non poteſt.reg.cciij. fo.eo.
¶Iuramentum in probationis ſupplementum defertur re=
gula.cciiij. fo.cx.
Uide eundem do.Bartho.ſoci.in conſi.clv.incip.preſtantiſſi=
me.in ſecunda parte.
¶Iuramentū ille cui defertur iurare vel deferre neceſſe habet
alias vero in magna turpitudine eſt.reg.ccv. fo.cxiiij.
Uide eundem do.Barth.ſoci.in conſi.clxxxiiij.incip.difficilis.
ver.confirmo quia delatio.in ſecunda parte.
¶Iuramentum ſeruandum eſt.reg.ccvj. fo.cxvj.
Uide domi.pet.phi.cor.in conſilio.lv.incipien.viſis.in litera.
n.in tertia parte.
¶Iurare de cal.principalis perſona tenetur.reg.ccvij. fo.eo.
Uide do.pet.phi.cor.in conſilio.lxxxvj.incip.contra.in litera
a.b.ꝛ ſeq.in ſecunda parte.

Tabula.

¶Jurare debenti de calumnia terminus ad deliberandum non datur.reg.ccviij. fo.cxvi.
¶Jurare de calumnia actor ⁊ reus recuſantes incidunt in penam vt actor ab inſtituta actione cadat.reus vero pro cō feſſo habeatur.reg.ccix. fo.eod.
¶Jurare faciēs aliquē quē falſū iuratu.ſcit peccat.r.ccx.f.cxvij.
¶Juriſditio voluntaria cum territorio non terminatur:ideo extra exerceri poteſt.reg.ccxij. fo.eod.
¶Juriſditionē progare errātes nō intelligunt.re.ccxij.fo.eo.
¶Jus accreſcēdi alia parte deficiēte locū hȝ.re.ccxiij.f.cxviij.
¶Jus accreſcēdi i cōtractibꝰ locū nō hȝ re.ccxiiij. fo.cxix.
Uide Bal.in conſilio.cclxxxj.in tertia parte.
¶Jus ciuile in eius foro ſeruandum eſt.reg.ccxv. fo.eod.
Uide do.pe.phi.cor.in conſilio.clxix.incip.in hac.in litera.C. in tertia parte.
¶Jus ſuperueniens actori lite pendente regulariter ei non prodeſt.reg.ccxvj. fo.cxx.
Uide do.pe.phi.cor.in cōſilio.cclxxxviij.incip.viſo.l litera.D. la ſecunda in tertia parte.
¶Juſptronatus coram iudice ſeculari tractari non poteſt.regula.ccxvij. fo.eod.

L

Legatum per rei legate alinationem extinguitur. regu.ccxviij. fo.cxx.
¶Legatum in genere ſi minime vtile ſit tunc illud minimum debetur reg.ccxix. fo.cxxi.
¶Legatum a debitore creditori factum regulariter nō valet. regu.ccxx. fo.eod.
Uide pau.de caſt.in conſilio.lxiiij.incip.videtur dicenduȝ ⁊c. vbi an et quando videatur factum animo compenſandi cū debito.⁊ Raph.fulg.in conſi.lxxxj.
¶Legate rei dominium a teſtatoris morte recta via in legatarium tranſit.reg.ccxxj. fo.cxxij.
¶Legari edibus affixa.regulariter non pōt.reg.ccxxij.fo.eo.
¶Legatum rei aliene regulariter non valet.reg.ccxxiij.fo.eo.
Uide do.pe.phi.in conſilio.clv.incipien.profecto.in litera.D. in tertia parte:⁊ in conſilio.lxix.incip.de duobus.in litera. G.la ſecunda.in ſecunda parte.
¶Legans rē communem cū alio ſolum parteȝ ſuam legare in

Legatum [illegible] nō [illegible] in alia
limita [illegible] 432 [illegible]

Tabula.

telligitur.reg.ccxxiiij. fo.cxxij.
Uide do.pe.phi.cor.in ꝯſilio .clxix. incipi.in hac.in litera.D. in tertia parte.ꝛ in conſi.cxcv.in litera.D.eadeꝫ parte.ꝛ in ꝯſil.xcv.incip.repetito.per totum in prima parte.ꝛ in ꝯſi. ccxij.incip.claram.per totum.eadem parte.
¶Legibus non exemplis iudicandū eſt.reg.ccxxv. fo.cxxx.
¶Lex.ij.C.de reſcinden.vendi.an et quando locum habeat.regula.ccxxvj. fo.eo.
¶Lex barbari⁹.ꝺ of.pſi.an ꝛ qñ locū habeat.re.ccxxvij.f.cxxv.
¶Lex penul.C.de predi.mino.ꝛ.l.pupillorum.ff.de rebus eorum qualiter limitentur.reg.ccxxviij. fo.eo.
Uide do.Barth.ſoci.in ꝯſilio.clxv.inci.viſis.ver.ſed poſtremo. cum ver.ſeq.in ſecunda parte.ꝛ in cōſilio.ccliiij.incip.viſa. ver.prima ratio eſt.eadem parte.
¶Lex gñaliter loquēs gñaliter ītelligi dꝫ re.ccxxix. fo.eod.
¶Lex abrogata regulariter allegari nec ex ea argui poteſt.regula.ccxxx. fo.cxxix.
¶Libellus ſine concluſione regulariter non procedit neqꝫ valet.reg.ccxxx. fo.eod.
Uide Raph.cuma.in conſi.lxxvij.poſt prin.
¶Libellus ad hoc vt lis conteſtari poſſit petitionem ſeu concluſionem continere debet.reg.ccxxxij. fo.cxxx.
¶Libellus in qualibet cā offerendus eſt nec etiā ſi a parte nō petatur omitti pōt cū de iudicij ſubſtantia tā de iure ciuili quā de iure canonico requiratur.re.ccxxxiij. fo.cxxxj.
¶Libellus ſiue actione reali agaꝛ ſiue perſonali ſiue in iudicijs ſingularibus ſiue perticularibus res ſpecifice cōtinere habet.regu.ccxxxiiij. fo.cxxxij.
¶Libellus ante litem conteſtatam emendari ꝛ corrigi poteſt. regu.ccxxxv. fo.eod.
Uide do.Barth.ſoci.in conſilio xlj.incip.anteqꝫ.ver.veruꝫ predictis nō obſtat.circa finem.in prima parte.
¶Libellus poſt litē cōte.emēdari nō pōt.reg.ccxxxvj. fo.eod.
Uide Bartho.ſoci.in.ꝺ.conſi.xlj.loco ſupra allegato.
¶Libelli verba ambigua in libellantis fauorem interpretari debent.reg.ccxxxvij. fo.cxxxiiij.
Uide do.Maria.ſoci.in conſi.xxxix.incipien.viſis.ver.verum quia in terminis.circa finem.in prima parte.
¶Libri ſeu ſcriptura quātuncūqꝫ antiquiſſima plenā fidē non

facit: preſumptio uem vero inducit que arbitrio iudicis relinquitur.reg.ccxxxviij. fo.cxxxiiij.
Uide do.Bar.ſoci.in conſi.clxj.incip.pro deciſione.ver.nec obſtat: et ver.quinimo.in ſecunda parte.
¶Lite non conteſtata ad ſententiam diffinitiuam perueniri non poteſt.reg.ccxxxix. fo.eod.
¶Lite non conteſtata in cauſa appellationis ad ſententiam diffinitiuam perueniri poteſt.reg.ccxl. fo.cxxxv.
¶Litem conteſtādi animus in dubio tam ex parte rei ꝙ actoris preſumitur.reg.ccxlj. fo.eod.
¶Lite non conteſtata regulariter teſtes recipiendi non ſunt. regula.ccxlij. fo.eod.
Uide Raph.Fulg.in conſi.clxiij.in me.iiij.col.
¶Lite non conteſtata contra abſentem regulariter procedi nō poteſt.reg.ccxliij. fo.cxxxvj.
¶Lis iter patrē et filiū regulariter eſſe nō pōt. re.ccxliiij.f.eo.
¶Litigare tenetur quis p ſe in iudicio maxime in criminali. reg.ccxlv. fol.cxxxvij.
¶Literis ordinarij iudicis non creditur ſi in eis teſtes deſcripti nō ſint.reg.ccxlvj. fo.eod.
¶Locutio indefinita ad futura regulariter extenditur. regula.ccxlvij. fo.cxxxviij.

M

¶Magiſtratus Mulctam taxatam in.l.eos.C.de mo.mulcta.excedere non poteſt. regula.ccxlviij. fo.cxxxviij.
¶Magiſtratus durante magiſtratu conueniri non poteſt regula.ccxlix. fo.eod.
¶Malefidei poſſeſſor ſi quis a principio fuerit ex poſtfacto vero bonefidei pro rata temporis malefidei et bonefidei iudicandus eſt.regu.ccl. fo.cxxxix.
¶Malefidei poſſeſſor de perceptis fructibus propter titulum excuſatur.reg.cclj. fol.eo.
Uide tñ Bal.in conſilio.cccxcv.in quarta parte.
¶Mandati fines diligenter cuſtodiendi ſunt.reg.cclij. fo.eo.
Uide Bal.in conſi.cccccij.in prima parte.
¶Mandatum habens ad aliquid emendum vel faciendum ſi illud emit vel emere fecit nomine mandātis feciſſe preſumitur.reg.ccliij. fo.eo.

Tabula.

¶Mandatum regulariter morte mandantis reuocatur.regula.ccliij. fo.cxl.
Uide Bal.in conſil.ccccvij.in quinta parte.
¶Maſculinũ reglr femininũ cõcipit.regula.ccliv. fo.eo.
Uide Bal.in conſi.cc.in prima parte.et in conſi.cccxxvj. in quinta parte.et Rapha.fulgo.in conſilio. xviij. per totum.et in conſilio.xvj.poſt principium.
¶Maritus conſtante matrimonio ex cauſa donationis dotẽ vxori conſtituere non poteſt.reg.cclvj. fo.cxlj.
¶Maritus regulariter non tenetur niſi inquantum facere poteſt.reg.cclvij. fo.eo.
¶Maritus vxorem alere non tenetur ſi dos ſibi promiſſa non detur.reg.cclviij. fo.cxlij.
¶Materfami.etiam vt ducatur ad iudicium perſonaliter capi nõ poteſt.reg.cclix. fo.eod.
¶Menſis mentio quando fit in dubio de menſe.xxx. dierum intelligitur.reg.cclx. fo.cxliij.
¶Minor ſi ex forma ſtatuti contrahere non poteſt ſine conſanguineorum conſenſu: ſi contrahat talis contractus ipſo iure eſt nullus.reg.cclxj. fo.eo.
Uide Bal.in conſi.cc.in prima parte.
¶Minor publicatis atteſtationibus regulariter reſtitui debet vt teſtes producere poſſit.reg.cclxij. fo.cxliiij.
¶Minor aduerſus ſolutionem ſibi factam reſtitui debet.regula.cclxiij. fo.eo.
¶Mitti in poſſeſſionẽ ſi quis velit cõtradictorẽ citari facere debet: qui ſi cõpareat et tẽpore miſſionis repulſus ſit: et nõ appellet ad cõtradicẽdũ amplius nõ admittit.re.cclxiiij.f.cxlv.
¶Miſſus in poſſeſſionem ſi reus infra annum veniat fructus non lucratur.reg.cclxv. fo.eo.
¶Miſſus in poſſeſſionem in perſonali decreto ſecundo interpoſito fructus non lucratur: ſed reus contumax licet ipſe cuſtodire poſſit.reg.cclxvj. fo.eo.
¶Monachi vel clerici in obſides dari non poſſunt.regu. ducenteſimaſexageſimaſeptima. fol.cxlv.
¶Monitio in denunciatione facienda duplex requiritur.regula.cclxviij. fo.eod.
¶Mora aliter quam per interpellationem non committitur. regu.cclxix. fol.eo.

Mora vltima nocet.reg.cclxx. fo.clvj.
Mora purgari poteſt per eum cui iudex terminum aſſigna-uit:vt inſtrumentum producat ſi ille in mora producendi ſit.regula.cclxxj. fo.eo.
Mulier que intra tempus luctus nubit infamis eſt:ꝛ penas patitur de quibus habetur ꝛc.reg.cclxxij. fo.eod.
Mulier de velleiano non certiorata ſi renunciet non tenet renunciatio.reg.cclxxiij. fo.cxlvij.
Mulier velleiano regl'r renūciare nō pōt.reg.cclxxiiij. fo.eo.

N

Negatio rem dubiam facit.reg.cclxxv. fo.cxlix.

O

Obligatio perſonalis vniuerſalem non ſingularē fundi ſucceſſorem ſequitur.reg. ducenteſimaſeptuageſimaſexta. fo.cxlix.
Obligatio perſonalis et inſtantia contra ſucceſſorē non trāſeunt.reg.cclxxvij. fo.eodem.
Officialis dum eſt in officio cum ſubditis contrahere non poteſt.reg.cclxxviij. fo.eod.

P

Pactum quod debitor bonis cedere non poſſit non valet cum ad carcerem ſe obligare videatur:qđ eſt cōtra bonos mores.reg.cclxxix. fo.cl.
Pactum factum de hereditate perdenda non valet. regula ducenteſimaoctuageſima. fo.clj.
Uide Bald.in conſilio.vj.in tertia parte.ꝛ omnino domi.Bartho.ſoci.in conſilio.clxiij.incipien.nō fuiſſet.ver.ad ſecundum vero.circa finem.in ſecunda parte.
Pater filiam dotare tenetur.reg.cclxxxj. fo.clij.
Uide do.Bartho.ſoci.in conſilio.ccxcj.incip.viſis.verſi.preter ea reſpondeo.circa fi.in ſecunda parte.
Pater promittēs.x. pro filia ſi poſtea ei leget aio cōpēſandi dotē promiſſam legare videtur.regu.cclxxxij. fo.eodem.
Pater filium ſua legitima regulariter priuare non poteſt. regula.cclxxxiij. fo.cliij.
Uide do.Bartho.ſoci.in ꝯſilio.ccxlvj.incip.eleganter.verſi.ex quibus.circa finem.in ſecunda parte.
Pater licet alienationem inter filios fieri prohibeat contra ipſos:niſi expreſſe dixerit regulariter talis prohibitio non

extenditur.reg.cclxiiij. fo.cliij.
Uide Bal. in cõſil.cclxxxv.in ſcḋa parte.ꝛ in ꝯſil.ccccxcviij.
¶Pater filijs naturalibus legitimis exiſtentibus vnam vnciã tantum legare poteſt.regu.cclxxxv. fo.cliiij.
¶Pater ad filium emancipandum regulariter compelli non poteſt.reg.cclxxxvj. fo.eo.
¶Pater ſi filio aliquid donat illud in legitimam non computatur niſi dictum ſit.reg.cclxxxvij. fol.eo.
¶Pater eo viuente legitimam filio dare non cogitur. regula ducenteſimaoctuageſimaoctaua. fo.eo.
Adde Baldum in conſilio.cclvij.in tertia parte.
¶Pauper ad teſtimonium regulariter admittitur.regula ducenteſimaoctuageſimanona. fo.clv.
Uide do.Maria.ſoci.in conſil.xvij.ver.ſecundum quia ſi pauper.in prima parte.
¶Pecunia ante terminum peti non poteſt.reg.ccxc. fol.eo.
¶Pena ex delicto contra heredẽ non tranſit.reg.ccxcj.fo.eo.
Uide Raph.cu.in conſi.clxiiij.poſt medium.
¶Pena.l.ſi quis in tantam.C.vnde vi in locis ſeu cauſis rebus ꝗ eccleſiarum locum non habet etiam ſi talis rigor actionibus approbatus ſit reg.cclxxxij. fo.clvj.
¶Pena legalis regulariter per iudicem minui vel mutari poteſt.reg.ccxciij. fo.eo.
¶Perito in arte ſtatur.reg.ccxciiij. fo.eo.
Uide Bal.in cõſil.cxxxvj.in.ij. parte.ꝛ Fran.are.in ꝯſil.clxij.
¶Pertinentiarum appellatione veniunt omnia que ad rem pertinent.reg.ccxcv. fo.clvij.
Uide Bal.in conſi.ccccxx.in prima parte.ꝛ in conſi.ccccxlv.in quinta parte.
¶Petitio hereditatis contra titulo poſſidentem non intentatur.reg.ccxcvj. fo.eodem.
Adde Bal.in conſil.cccclvij.in tertia parte.ꝛ in conſil.cccciiij. in quinta parte.
¶Poſſidens ſi ille per quem poſſidet de poſſeſſiõe expellatur non tantum naturalem ſed etiam ciuilem perdit: ꝛ idem ſi ſponte tradatur.reg.ccxcvij. fo.eod.
Uide Bal.in conſilio.ccccxxxvj.in tertia parte.
¶Poſſeſſor bonefidei licet fructus lucretur tñ illos cum impẽſa compenſare tenetur.reg.ccxcviij. fo.clviij.

Tabula.

¶ Poſſeſſoꝛ bonoꝛum legatario ſatiſdationem de legato ſibi preſtando offerre non tenetur:ſed ſatis eſt quod non ſit in moꝛa ſi legatarius ſatiſdationem petat.re.ccxcix.fo.clviij.

¶ Poſſeſſoꝛium adipiſcende ꝛ recuperande petitoꝛium pꝛiuo intantum ſuſpendere facit.reg.ccc. fo.clix.

¶ Pꝛeceptum comminatoꝛium iudicis non valet ſi metum taxatum de iure excedat.reg.ccci. fo.eod.

¶ Pꝛetiū l particularib⁹ loco rei nō ſuccedit.regu.cccij.fo.clx.

¶ Pꝛelegata in fideicommiſſum non veniunt quando teſtatoꝛ poſt heredum inſtitutionem eis dedit ſi de hereditate nulla mentio facta eſt.reg.ccciij. fo.eod.

¶ Uide que habentur ad materiam per Bal.in ꝯſi.ccxxx.in ſecunda parte.ꝛ in conſi.cccxxxviij.in quinta parte.

¶ Pꝛeſcriptio longiſſimi tempoꝛis per litis conteſt.interrumpitur.reg.ccciiij. fo.clxi.

¶ Pꝛeſcriptio cōtra ignoꝛantē regulariter currit.re.cccv.fo.co.

Uide Bal.in conſil.ccxxix.in.i.parte.ꝛ do.pet.phi.coꝛ.conſil.cccv.incip.circa.in litera.g.in tertia parte.

¶ Pꝛeſcribi ꝛ conſuetudine queri poſſunt ea que ſunt iuriſdictionis.regu.cccvi. fo.eod.

Uide Bal.in conſi.ccccxxxix.in tertia parte.

¶ Pꝛeſcriptio contra ius commune titulum requirit.regula.cccvij. fo.clxij.

Uide domi.pet.phi.coꝛ.conſil.xxij.incip.videtur.in pꝛincip.in pꝛima parte.

¶ Pꝛeſcriptio per litis conteſta.interrumpitur:ꝛ actio perpetuatur.reg.cccviij. fo.eod.

Uide do.pet.phi.in conſi.l.in.litera.t.ꝛ.v.in.ij.parte.

¶ Pꝛiuilegium de iure canonico per ſuperueniens delictuꝫ nō tollitur.reg.cccix. fo.eod.

¶ Pꝛiuilegia pie cauſe que ſint reg.cccx. fo.eod.

¶ Pꝛobationes facte in iudicio ſummario non faciunt fidem in plenario.reg.cccxi. fo.clxviij.

¶ Pꝛobatio termino ad pꝛobandum elapſo ſm cōmunem opi. amplius non admittitur.regu.cccij. fo.eod.

¶ Pꝛobatio cōtra inſtrumentū.cui ex diſpoſitione iuris communis vel municipalis ſtari debet nec cōtrarium pꝛobari poteſt regulariter non admittitur.reg.cccxiij. fo.clxix.

¶ Pꝛobatio in contrariū contra pꝛeſumptionē iuris ꝛ de iure

regulariter non admittitur.reg.cccxiiij. fo.clxx.
Uide do. Alex.de imo.in conſi.lxxvij.in vlti.col.in ſecũda par
te.⁊ in conſi.clv.in vlti.col.eadem parte.
¶Proceſſus iudicis a quo non valet poſtq̄ requiſitus appella-
tionem denegauit:⁊ infra tempus diligenter ⁊ doloſe apo- fo.eod.
ſtolos non dedit.regu.cccxv.
¶Procurator ſiue ab initio litē exercuit ſiue lite cōpoſita ad
eā tranſitum fecerit damnatus eſt.reg.cccxvj. fo.clxxj.
¶Procurator ſi de eius mandato certuꝫ ſit de rato cauere nō
tenetur.reg.cccxvij. fo.eod.
Uide Frāc.arc.in conſi.cxxxv.
¶Procurator de cuius mandato dubitatur vt non habeat de
rato cauere tenetur.reg.cccxviij. fo.eod.
Uide.Signo.de homodeis conſi.clxx.
¶Procurator regulariter procuratorem ſubſtituere non po-
teſt.reg.cccxix. fo.clxxij.
¶Procuratoris factū qđ cadit in delictū vel dolū vt ſi falſum
teſtimoniū dicat dn̄o reglariter nō p̄iudicat.re.cccxx.fo.eo.
Uide Signo.de homode.in conſi.ccxxxj.
¶Procuratoris contumacia domino regulariter non nocet.
regula.cccxxj. fo.clxxiij.
Uide Raph.cuma.in conſi.v.ad finem.
¶Procurator p alio i cā capitali tā ad agendū quā ad defen-
dendū reglariter nō admittit.reg.cccxxij. fo.clxxiiij.
Uide do.Pe.phi.cor.in cōſi.cxxij.inci.viſo.in litera.a.d.e.⁊.f.
in quarta parte.⁊ Bal.in conſi.xciij.in ſecunda parte.
¶Produci ⁊ probari in cauſa appellatiōis nō poſſunt nō dedu
cta ⁊ pbata in cauſa principali.reg.cccxxiij. fo.clxxvj.
Uide do.Pe.phi.cor.in conſi.lxxiij.incip.breuiter in litera.a.
in ſecunda parte.
¶Prohibit⁹ alienari cū fideicō.reſtitutioni ſubiacēt:in cauſa
tamen dotis alienari non poterunt.reg.cccxxiiij. fo.eod.
¶Promittens aliquem per viam ſecuram ducere ſi per viam
inſitatam duxit ⁊ derobatus ſit ad damni emendationem
tenetur.regula.cccxxv. fo.eod.
¶Promittens factum alienum regulariter non tenetur.regu
la.cccxxvj. fo.eod.
Uide domi.per.phi.cor.in conſilio.ij.incip.circa.in litera.b.
in tertia parte.

¶Proteſtãs ſue ꝓteſtatiõi renũciare põt.re.cccxxvij.f.clxxvij.
¶Prouocare tertio in vna eademq; cauſa licitum non eſt. regula.cccxxviij. fo.eo.
Uide do.Alex. de imo.in conſi.lxxvij.per totum.in.ij.parte.
¶Pupillus ad diuiſionem regulariter alium prouocare non poteſt.reg.cccxxix. fo.eo.
¶Pupillus ſuam hereditatem autoritate tutoris adire debet regula.cccxxx. fo.eo.
Adde do.Bartho.ſoci.in conſi.cliij.incip.pulchra.ver.& ſecundo.in fi.in.ij.parte.

Q

Quarta de legatis & fideicommiſſis detrahi põt.re.cccxxxj. f.clxxvij.
Uide domi.pet.phi.cor.in conſi.cxlvj.incip.in hac in litera o. in ſecunda parte.

R

Reconuentio actoris per reũ corã eo iudice quo conuentus eſt licet alias iudex cõpetens non ſit etiam pro cauſa diuerſa & ſeparata a cauſa conuentionis locum habet.reg.cccxxxij. fo.clxxviij.
Uide do.Maria.ſoci.in conſi.xxviij.incip.pro deciſione. ℣. vj. principaliter moueor.circa fi.cũ ver.ſeq.& in conſi.xlj. inci. anteq̃.ver.q̃.caſu cum ver.ſeq.in prima parte.
¶Rector vt vltra biennium duret quis eligi non poteſt niſi re confirmetur.reg.cccxxxiij. fo.clxxix.
¶Relicta ab inſtituto repetita eſſe cenſentur a ſubſtituto. regula.cccxxxiiij. fo.eo.
¶Remiſſio in delictis regulariter locũ hꝫ.re. cccxxxv.f.clxxx.
¶Remiſſio in cauſis ciuilibus regulariter locum non habet. regula.cccxxxvj. fo.eo.
¶Remiſſio in contractibus locum non habet ſicut in delictis. regula.cccxxxvij. fo.clxxxj.
¶Renũciatio ſimplex iuri de futuro nõ vꝫ.reg.cccxxxviij.f.eo.
¶Renunciare iuri ſuo pro ſe introducto quilibet poteſt. regula.cccxxxix. fo.eo.
¶Res ſi dolo ad aliquẽ peruenit ille ſecundario & in ſubſidiũ conueniri poteſt.reg.cccxl. fo.clxxxij.
¶Res litigioſa regulariter vendi aut alienari non poteſt. regula.cccxlj. fo.clxxxiij.

Res aliena a principe vel á fiſco vendita ab emente vendicari non poteſt.reg.cccxlij. fo.eo.

Res empta per alium eius nomine de pecunia mea ementis eſt ⁊ non mea.reg.cccxliij fo.eo.

Res mobilis regl'r trienio vſucapit.reg.cccxliiij.fo.clxxxiiij.

Res tantum valet quantum vendi poteſt.reg.cccxlv. fo.eod.

Uide do.Pet.phi.cor.in conſi.cxxxv.in litera.b.in.iij.parte.

Reſtitutione in integrum poſtulata nihil eſt innouandũ. regula.cccxlvj. fo.clxxxv.

Adde Raph.fulg.in conſi.clj.in vlti.col.

Reſtitui a quaſi poſſeſſione matrimonij petenti concedenda eſt.reg.cccxlvij. fo.eodem.

Ruſticus vel miles aliquid contra ius poſitiuum committẽs excuſandus eſt.regu.cccxlviij. fo.eo.

Ruſticus errantib⁹ i iure regulariter parcit.reg.cccxlix. f.e.

S

Sacrilegi Omnes ſunt excõicandi non aũt ipſo iure excõicati.reg.cccl. fo.clxxxv.

Scriptura publica publicatione non eget cum de ſe ſine adminiculo probet.reg.cccli. fo.clxxxvj.

Sententia ad hoc vt valeat citatio peremptoria requiritur regu.ccclij. fo.eod.

Uide do.Alex.de imo.in conſi.cxxij.in.ij.colum.in.ij.parte.

Sententia contra ſententiã nõ valet et nulla eſt cũ ſecũda ſine nouo pceſſu ⁊ noua iſtãtia lata reperiat.re.cccliij.f.clxxxviij.

Uide Raph.Fulg.in conſi.clxvj.in prin.iij.col.

Sententia contra ius expreſſe lata ipſo iure non valet.regula.cccliiij. fol.eo.

Uide do.pe.phil.cor.in conſi.iiij.incip.pro deciſione in litera n.⁊ in conſi.lxxj.incip.ſuper in litera.e.in prima parte.

Sententia ab vno ex pluribus delegatis lata non valet et nulla eſt.reg.ccclv. fo.clxxxix.

Sententia lata per iudicem pecunia corruptum ipſo iure nulla eſt.reg.ccclvj. fo.cxc.

Sententia ad hoc vt valeat libello conformis eſſe debet. regula.ccclvij. fo.eodem.

Uide do.pe.phi.cor.in conſil.ccxxvij.incipi.viſo.in princi.in iij.parte.⁊ Rapha.in conſi.cclj.in prin.vlt.col.

Sentẽtia lata per filiũ i bonis aduentitijs i preiudiciũ pa-

tris executioni mandari non poteſt.reg.ccclviij. fo.cxxi.
¶Sententia reg'r de nocte ferri nõ debet.reg.ccclix. fo.eod.
Uide do.pe.phil.in conſil.liiij.incipi.videtur. in litera.c.⁊.r. in ſecunda parte.
¶Sẽtẽtia requirit ſi lex per verbum futuri temporis loquat: ſecus aũt ſi p verbũ preſentis temporis.reg.ccclx. fo.cxcij.
Uide Ang.in conſil.ccclxxj.incip.illuſtris.in vlt.col.
¶Sententia propter inſtrumenta de nouo reperta non retractatur.reg.ccclxj. fo.eod.
Uide Bal.in conſi.xcij.in prima parte.
¶Sentẽtia in dubio iuſte preſumitur lata.reg.ccclxij.f.cxciij.
Uide Bal.in conſi.xcij.in prima parte.
¶Sententia in cã beneficiali lata in rem iudicatam tranſit. regula.ccclxiij. fo.eodem.
¶Sententia per inſtrumenta vel falſos teſtes lata valet: ſed retractanda eſt.regu.ccclxiiij. fo.cxciiij.
Uide do.pet.phi.cor.in conſilio.xlvj.inci. in hac.per totum. in quarta parte.
¶Sententia regulariter ius facit inter partes.reg.ccclxv.f.e.
¶Sententia lata cõtra prelatũ particularẽ pro eccleſia agẽtẽ eo caſu quo põt preiudicabit eccleſie vt decetero ali⁹ abſqꝫ exceptione rei iudicate non admittatur.reg.ccclxvj.f.cxcv.
¶Sententia pretextu falſorum teſtium pecunia corruptorum lata mero iure valet: ſed contra eam in integrum reſtitutio datur.regu.ccclxvij. fo.eo.
¶Snĩa ſup inepto libello lata ipõ iure ẽ nulla.re.ccclxviij.f.e.
Uide do.Bartho.ſoci.in conſi.clxvj.incip.viſo.circa medium. vj.col.in prima parte.
¶Sententia ſub cõditione ferri nõ põt.reg.ccclxix. fol.cxcvj.
Uide Rapha.fulgo.in conſilio.ccxvij.poſt principium.⁊ in cõſilio.xiij.in.iiij.col.
¶Sentẽtia lata per plures arbitros electos quorum vnus cõdemnauit in.xv.alius.in.x.⁊ alius in quinqꝫ preualet que minorem ſummam continet.reg.ccclxx. fo.eo.
¶Sequeſtratio regulariter prohibita eſt.reg.ccclxxj.f.cxcvij.
Uide Rapha.cuma.in conſi.clxix.in fi.Rapha.fulgo.in conſilio.clxix.poſt principium.
¶Sequeſtratio fructuum an ⁊ quando appellatione pendente peti poſſit.regu.ccclxxij. fo.eodem.

¶Seruitus que cauſam diſcontinuam habet ad hoc vt preſcribatur requiritur tantum tempus cuius initij memoria non extitit regu.ccclxxiij. fo.cxcv.
Uide domi.pe.phi.corneum in conſilio.cxxxvj.incipi.licet per totum in ſecunda parte.
¶Sigillis ignotis ſeu literis ſigillatis ſigillis ignotis credendū eſt ſi in his plura concurrant.regu.ccclxxiiij. fo.cxcviij.
Uide Bal.in conſi.cccclxiiij.in prima parte.
¶Solēnitas itrinſeca regulariter preſumit.re.ccclxxv. fo.eo
¶Solennitas extrinſeca regulariter non preſumitur niſi probetur.regula.ccclxxvj. fo.eo.
¶Solui vnū p alio regulariter nō pōt.re.ccclxxvij. fo.cxcix.
Uide Signorolum de homedeis in conſil.lxxiiij.
¶Spoliatio quando in renunciatione initium non habuit vel habuit initium & finem:ſed poſt ſpoliationem tunc contra ſpoliatum poſſeſſorio recuperande agentem de renūciatione opponi non poteſt.regu.ccclxxviij. fo.eod.
¶Spoliatus ante omnia ſiue in temporalibꝰ ſiue in ſpiritualibus reſtituendus eſt.reg.ccclxxix. fo.cc.
Uide Ang.in conſi.ccclxvij.incip.in queſtione.in.ij.col.
¶Statutū mādās ſimpliciter ſtari alicuiꝰ iuramēto vz ſz l cōtrariū admittit put cōiter cōcludit.re.ccclxxx. fo.ccj.
¶Stipulās in dubio p ſe ſtipulari intelligit.re.ccclxxxj. f.eo.
¶Stipulatio de qua i.l.vnica in.§.exactio.C.de rei vxo.actio. an & quando locum habeat.reg.ccclxxxij. fo.eod.
¶Subrogatum ſapit naturam eius in cuius locum ſubrogatur.regula.ccclxxxiij. fo.eo.
Uide Bald.in conſilio.cxcij.in prima parte.& do.Signo.de homode.in conſi.clxviij.
¶Subſcriptio teſtium ſuper factis ſcripturaqꝫ ſeu actis in iudicio non requiritur.reg.ccclxxxiiij. fo.ccij.
Uide Bald.in conſi.cccclxvj.in quinta parte.
¶Subſcribens ſe inſtrumento vel alicui charte ea que in inſtrumento vel charta continentur approbare & ſe obligare videtur.regula.ccclxxxv. fo.eod.
Uide do.Maria.ſoci.in conſi.xv.incipien.viſis.ver.ad quintū in prima parte.
¶Subſtitutio vulgaris ſi heres non erit quia nō vult vel qui non poteſt intelligenda eſt.regū.ccclxxxvj. fo.eod.

Uide do. Maria. ſoci. in conſi. xx. incipi. viſis. ver. nec obſtat ſi diceretur. in. j. parte. ⁊ Rapha. Fulg. in cōſi. xlix. in princi.

¶ Succeſſor ſingularis colono ſtare nō tenet. re. ccclxxxvij. f. e.

Uide Bal. in conſi. cclv. in prima parte.

¶ Succeſſor per predeceſſoris contractum obligatur: eo quia cum ipſa eccleſia que nunquam moritur contrahere dicatur. regula. ccclxxxviij. fo. cciij.

Uide do. Maria. ſoci. in ꝯſi. xxxij. inci. ex his. ver. j. q: ſucceſſor. in prima parte. ⁊ omnino Rapha. fulgo. in conſi. x. in fine.

¶ Succedens in iuribus defuncti preſcribere non poteſt ſiue ſingularis ſucceſſor ſit ſiue vniuerſalis ſi a defuncto incipere vellet: ſecus ſi a ſe. reg. ccclxxxix. fo. eo.

¶ Suitas per ſubſtitutionem vulgarē tollit. re. cccxc. fo. eo.

T

Taciturnitas Quo ad alicuius iuriſdiminutionē ſeu actionis ſibi cōpetentis ſublationem pro conſenſu non habetur. reg. cccxcj. fo. cciiij.

Uide Rapha. fulgo. in conſi. lxxij.

¶ Taciturnitas quo ad alterius delinquentis excuſationem pro conſenſu non habetur. reg. cccxcij. fo. eo.

¶ Taciturnitas ad aliquem obligandum pro conſenſu non habetur. reg. cccxcij. fo. eo.

¶ Tacens in obligatione perſonali pro conſentiente non habetur. reg. cccxciiij. fo. ccv.

¶ Tacens contradicere videtur. reg. cccxcv. fo. eo.

Uide do. Bar. Soci. in conſi. clxvij. incipien. non inutilis, ver. ſecundo probatur hoc in fine.

¶ Terminus quatuor menſium debitoribus ad ſoluendum regulariter dandus eſt. reg. cccxcvj. fo. eo.

¶ Terminus decem dierum ad appellandum a die ſcientie datur ⁊ non ante. reg. cccxcvij. fo. ccvj.

¶ Teſtamentum ſi valet iure codicillorum non valebit niſi hoc teſtator expreſſerit ita vt ab inteſtato venientes grauati videantur. reg. cccxcviij. fo. eo.

¶ Teſtator teſtamentum in ſcriptis clauſum ſigillatum ⁊ ſubſcriptum ita ꝙ volūtas ſua alijs nota non ſit niſi poſt mortem ſuam facere poteſt. reg. cccxcix. fo. eo.

Uide dn̄m Bartho. ſoci. in conſi. clxxiij. incip. Re. pater. verſic. ſed principaliter. poſt me. ibi nam ſi teſtator. in. ij. parte.

¶ Teſtatus pro parte ⁊ pro parte inteſtatus regulariter quis decedere non poteſt.reg.cccc. fo.ccvij.
¶ Teſtis dicti ſui cauſam non reddẽs probat:et eius dictum valet.regu.ccccj. fo.ccix.
¶ Teſtis non interrogatus cauſam dicti ſui dicere non tenetur.reg.ccccij. fo.eo.
¶ Teſtes publicatis atteſtationibus i cauſa principali in cauſa appellationis ſuper antiquis capitulis amplius produci non poſſunt.reg.cccciij. fo.ccxi.
Adde Raph.cu.in conſilio.lxix.in me.⁊ Raph.fulgo.in conſi. ccxvij.poſt medium.ij.colum.
~~¶ Teſtes lite nõ ↄteſta recipiẽdi nõ ſunt~~ vide.ſ.i re.242.f.e.
¶ Teſtes parte preſente ⁊ non citata regulariter non recipiũtur lite non conte.reg.cccciiij. fo.ccxiiij.
Uide do.de ro.in deci.ccclxxij.
¶ Teſtiũ corruptio ſi poſt iuramẽtũ oppoſita nõ fuerit de ea i cauſa appellationis opponi nõ poterit.reg.ccccv.fo.ccxv.
¶ Teſtiũ depoſitiones quando recipiuntur pars citari debet. regu.ccccvj. fol.eo.
Uide do Bartho.ſoci.i cõſi.ccliij.ver.preterea ille teſtis.in.ij. pte.⁊ in ↄſ.cclxij.verſi.preterea ⁊ quarto.circa fi.eadẽ pte.
¶ Teſtis de credulitate deponens audiri non debet neq3 probat.regula.ccccvij. fo.ccxvj.
Uide tñ do.Bartho.ſoci.in conſi.ccxliiij.verſi.verum eſt quod ſufficit in.ij.parte.⁊ domi.pe.phil.cor.in cõſi.xxvij.in litera.F.⁊ in conſilio.xciiij.in litera.C.⁊.D.in tertia parte.
¶ Teſtis prelatus ſiue alia perſona eccleſiaſtica in cauſa eccle.et ſinguli de vniuerſitate pro vniuerſitate admittuntur regula.ccccviij. fo.ccxvij.
Uide do.Bartho.ſoci.in ↄſilio.cxciiij.ver.circa ſecundam difficultatem cum ver.ſequen.in ſecunda parte.⁊ Bal.in conſilio.cccxxj.in prima parte.⁊ in conſilio.ccccxxxiij. eadẽ parte.⁊ in cõſil.clviij.in ſecunda parte.
¶ Teſtes layci ↄtra clericos non admittuntur quando criminaliter ad ordinis depoſitionem agitur.reg.ccccix. fo.eo.
¶ Teſtium examinatio quando ſunt in longinquis partibus abſentes alteri committi poteſt.reg.ccccix. fo.ccxviij.
Uide Bal.in conſi.ccclxxxij.in tertia parte.
¶ Teſtis interrogatus de his que detegũt eius turpitudinẽ re-

ſpondere non tenetur.regu.ccccxi. fo.ccxviij.
Teſtes ad inſtrumenti ſeu ſcripture veritatẽ ꝙ noti ſint nõ requiritur.regu.ccccxij. fo.eo.
Teſtes examinari ⁊ ad eternam rei memoriam recipi quis petere nõ poteſt qñ ſtatim agere poſſit cum directã viã habeat ideo extraordinaria denegatur.reg.ccccxiij. fo.eo.
Uide Rapha.fulgo.in conſilio.cxxxviij.poſt princip.⁊ in conſilio.clxxvi.in fi.⁊ do.Bartho.ſoci.in conſi.ccxliiij.ver. ſecũdo reſpondetur.⁊ ver.quarto.contra eum teſtem in ſecunda parte.⁊ Bald.in conſilio.xi.in ſecunda parte.⁊ in conſi.ccclxxxiiij.in tertia parte.
Teſtes poſt publicationem atteſtationum ad partis inſtantiam examinari poſſunt:amplius tamen ſuper eodẽ articulo repetendi non ſunt.reg.ccccxiiij. fo.ccxix.
Teſtes infames infamia [illegible] in cauſa criminali vel ciuili non admittuntur.reg.ccccxv. fo.eo.
Teſtis infamis infamia facti a teſtimonio regulariter non repellitur imo ei fides adhibetur.reg.ccccxvi. fo.eo.
Uide dominum Petrum.phi.corneum in conſilio.lv. in litera L.in quarta parte.
Teſtificari in criminalibꝰ nemo priuilegiatus cogitur etiã in foro canonico.reg.ccccxvij. fo.ccxx.
Teſtes in ſcriptura publica ſm canonem requiritur qꝺ ſaltem per notarium deſcribuntur.reg.ccccxviij. fo.eo.
Teſtis mulier in teſtamento cyrographo ⁊ in cauſa criminali eſſe non poteſt.reg.ccccxix. fo.ccxxi.
Uide Bal.in conſi.viij.vbi ponit quid in codicillis.⁊ in conſi.ccclv.in quarta parte.vbi ponit nunquid magis credatur tribus viris ꝙ quatuor mulieribus.⁊ do.pet.phi.cor.in cõſi.ccxv.in litera.f.in ſecunda parte.
Teſtes in teſtamento regulariter rogati eſſe debent. regula.ccccxx. fo.eodem.
Uide do.pet.phil.cor.in conſil.lxviij.in litera.m.⁊ in conſilio cclxxviij.in litera.p.q.⁊ ſeq.in prima parte.⁊ in cõſi. clxxvi. in litera.d.in tertia parte.vbi ponit per quẽ debeãt rogari.
Teſtis ſi dicat ſe nunꝙ illud dixiſſe qꝺ notarius ſcripſit magis notario ꝙ ipſi teſti creditur.reg.ccccxxi. fo.eo.
Uide do.Bartho.ſoci.in cõſi.clxxi.ver.cõfirmo hoc circa med. in ſecunda parte.⁊ Bal.in conſi.cclxxxiiij.in tertia parte.⁊ omnino

[illegible]

omnino in conſi.ccccclxxxv.in quinta parte.
¶Teſtis in cauſa ſua nemo idoneus eſt.reg.ccccxxij.fo.ccxxi.
Uide do.Barto.ſoci.in conſi.clv.confirmatur.in.ij.parte.
¶Teſti vni etiam in magna dignitate poſito regulariter non creditur.regu.ccccxxiij fo.ccxxij.
¶Teſtis non iuratus regulariter fidē non facit.reg.ccccxxiiij.
Uide Rapha.cuma.in conſi.cij.ad finem. fo.ccxxiij.
¶Teſtis ſocius criminis regulariter nō admittitur.regula. ccccxxv. fo.eod.
Uide Rapha.Fulgo.in conſi.cxxxvi.in fi.ij.colum.& Bal.in cō ſi.ccclxxxiij.in tertia parte.
¶Teſti vni affirmanti magis credere debemus q̄ mille negā tibus.regu.ccccxxvi. fo.ccxxiij.
Uide Raph.Fulgo.in conſi.clxiiij.poſt medium.& Signo.de homode.in conſi.ccxliiij.
¶Teſtes parentes pro liberis & liberi pro parentibus regulariter eſſe non poſſunt.regu.ccccxxvij. fo.eo.
¶Teſtis falſum teſtimoniū deponens non ſolum eius dictū non valet:ſed etiam coram eodem iudice coram quo falſum teſtimonium dixit puniri poteſt.regu.ccccxxviij. fo.ccxxvi.
¶Teſtis pauper ad teſtimonium regulariter admittitur. vide ſupra in reg.cclxxxix. fo.cciij.
¶Teſtis per verbum credo et non credo deponens non probat regu.cccccij. fo.ccxxvi.
Uide Bal.in conſi.xix.in quinta parte.
¶Titulum ſue poſſeſſionis regulariter quis dicere non tenetur regu.ccccxxx. fo.ccxxvij.
¶Titulum habens a malefidei poſſeſſore longo tempore non preſcribit.regu.ccccxxxi. fo.eod.
¶Trebellianica hodie per teſtatorem detrahi prohiberi poteſt.regu.ccccxxxij. fo.ccxxviij.
Uide domi.Maria.ſo.in conſilio.xiiij.verſi.quare ſupereſt.in prima parte.& domi.pe.phy.cor.in conſilio.xvij.in litera.r. & ſeq.in quarta parte.
¶Trebellianica per heredem de relictis vniverſalibus regulariter retineri poteſt.regu.ccccxxxiij. fo.eo.
¶
Vaſallus Seu emphyteota feudum ſeu emphyteoſim alienare nō pt.re.ccccxxxiiij.f.ccxxviij.

Adde Rapha.Fulg.in conſilio vlti.in.viij.col.
¶Uendere rem ſuam nemo compellit.reg.ccccxxxv.fo.ccxxix.
Uide do.pet.phy.cor.in cōſilio.ciij.in prin.in tertia parte.ᵹ in conſilio.xxv.in prin.ᵹ in litera.h.in quarta parte.
¶Uenditio vltra dimidiam iuſti precij regulariter non valet. regu.ccccxxxvj. fo.ccxxxij.
Uide domi.Alexand.de imo.in conſil.cxxv.in.x.colum.in prima parte.ᵹ in conſilio.cxxvj.in ſecunda parte.ᵹ omnino in conſilio.lxxxix.in.vj.colum.
¶Uenditor nolens de euictione teneri ad precij.reſtitutionez tenetur.regu.ccccxxxvij. fo.ccxxxiij.
Uide do.Pet.phy.cor.in conſil.lxxiij. in litera.e in.iiij .parte.
¶Uenditor an ᵹ quibus caſibus de euictione non teneatur. regula.ccccxxxviij. fo.eod.
Uide do.Pet.phi.cor.in conſil.clxx.in litera.d.l quarta parte. ᵹ do.Alex.de imo.in conſilio.iiij.in.j.ᵹ.ij.colum.in.iij.par.
¶Uendicans rem ſuam poſſeſſori precium quod alij ſolui ... offerre non ...etur.reg.ccccxxxix. fo.ccxxxiiij.
¶Uerba aliquid operari debent.reg.ccccxl. fo.eod.
Adde Rapha.cuma.in conſi.cviij.in fi.et domi.Signo.de homode.in conſi.xxj.
¶Uerborū proprie ſignificationi ſtatur:nec ab ea recedendum eſt:imo a iudice illa ſpectanda eſt.regu.ccccxlj. fo.ccxxxv.
Adde Rapha.cuma.in conſilio.vij.in prin.vj.col.ᵹ in conſilio xiij.circa medium.ᵹ in conſi.lxxxvi.in prin.vj.col.ᵹ Signo. de homode. in conſi.lxxj.
¶Uiolentia illata a iudice cui ſubditi ſumus alicui ſibi nec defendere:nec reſiſtere licet.ſecus autem illata a priuato. regula.ccccxlij. fo.ccxxxvj.
¶Uim vi repellere licet.regu.ccccxliij. fo.eod.
¶Uim alieni facti alteri repellere nō licet.reg.ccccxliiij.fo.eo.
¶Uouens ᵹ profeſſionem faciens in monaſterio ſemper manere debet:nec exire poteſt.regu.ccccxlv. fo.eod.

Ver. videtur: ut ver. placuit importat arbitrium boni viri [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Repertorium regularum Iuris nuper adiectarum ꝛ emendatarum.

ABlatiui abſoluti regulariter faciunt conditionem propriam. de futuro vltra iura que alias adducuntur regula.j. fo.ccxxxvij.
Abſoluere poteſt qui condemnare non poteſt.reg.ij. fo.ccxxxviij.
Acceſſorium ſequitur naturam ſui principalis. regula.iij. folio eodem.
Accuſare quis non cogitur vel agere in criminalibus. regula.iiij. fo.eodem.
Actio ſtricti iuris eſt talis nature quod fructus ꝛ acceſſo. non veniunt niſi a tempore lit.conteſt.reg.v. fo.eod.
Actus factus per maiorem partem cenſetur ab omnibus factus.regula.vj. fo.eod.
Actus inutilis et inualidus operatur ad emptionem actus validi.reg.vij. fo.ccxxxix.
Actus qui poteſt expediri aliquo inuito poteſt etiã expediri eo ignorante.reg.viij. fol.eod.
Actus electionis rerum in dubio in minimo interpretatur. regula.ix. fo.ccxl.
Actus agentium debet regulari ſecundum eorum intentionem.reg.x. fo.eo.
Actus in quacunqꝫ materia intelligitur pro prima vice. regula.xj. fo.eod.
Aditio hereditatis non facta omne ius teſtamenti ſoluitur regu.xij. fo.ccxlj.
Aduena quia viator conueniri non poteſt in loco contractꝰ niſi ibi ſit permanſurus.reg.xiij. fo.eo.
Agere quis non cogitur ante tempus conceſſum a lege regula.xiiij. fo.ccxlij.
Appellatio alternatiua ꝛ incerta non valet.re.xv.fo.ccxliij.
Appellatio iuſte fit ſi iudex reijcit legitimam exceptionem dummodo probetur a veritate cauſe ipſius appellationis vt probatur reg.xvj. fo.ccxliij.

¶ Appellatione pendente attentata debent reuocari per iudicem appellationis.reg.xvij. fo.ccxliiij.
¶ Appellationis inſtantia non currit impedito ipſo iure.reg.xviij. fo.eod.
¶ Beneficium principis in preiudicium tertij debet ſtricte intelligi.re.xix. fo.ccxlv.
¶ Ceſſione bonorum quis a debito liberatur.reg.xx. f.ccxlvj.
¶ Citari non debet preſens in iudicio.vide infra in verbo preſens.reg.xxj. fo.ccxlvij.
¶ Citatio dicitur de proceſſu.reg.xxij. fo.eodem.
¶ Citatio requiritur in vnoquoque actu etiam preiudiciali et notorio.reg.xxiij. fo.eodem.
¶ Citatio ter debet fieri vt conſtituat aliquem in contumacia vel ſemel peremptorie.reg.xxiiij. fo.eod.
¶ Commiſſio facta alicui ſecundum voluntatem ſuam non ſubijcitur reg.iuris.reg.xxv. fo.ccxlviij.
¶ Conditio impoſſibilis negatiue concepta non vitiat nec ſuſpendit immo promiſſio remanet pura.reg.xxvj. fo.eo.
¶ Confitens per apocham vel publico inſtrumento habuiſſe et recepiſſe pecuniam mutuo nõ poteſt cõueniri in effectu ante biennium.reg.xxvij. fo.eod.
¶ Conſuetudo de iure ciuili inducitur per tempus.x.annorũ. regula.xxviij. fo.ccxlix.
¶ Conſuetudo de iure canonico cõtra ius requirit tempus.xl. annorum.reg.xxix. fo.eo.
¶ Contumacia procuratoris preiudicat domino in non appellando.reg.xxx. fo.eodem.
¶ Contumacia vera requiritur vt quis poſſit mulctari non autem ficta.reg.xxxj. fo.ccl.
¶ Debitor ſpeciei perempta ſpecie ante moram et culpam liberatur ab obligatione.reg.xxxij. fo.eodem.
¶ Decretum primum et ſecundum interponi non poteſt niſi quando reus latitat.reg.xxxiij. fo.eo.
¶ Dilatio legalis in criminalibus abbreuiari non poteſt. regula.xxxiiij. fo.eo.
¶ Doctor ſenex debet preferri iuueni.reg.xxxv. fo.eod.
¶ Doctoratus ab imperatore precedit doctoratum ab inferioribus quãuis prius fuerint doctorati.reg.xxxvj. fo.cclj.
¶ Donare nõ poteſt princeps terras ſuas inuitis ſubditis.re

gula.xxxvij. fo.cclj.

¶Donatio facta per patrem filio ob bene merita non valet niſi bene merita probentur.reg.xxxviij fo.cclij.

¶Epiſcopus debet prouidere eccleſijs que ſubſunt plebibus vel alijs inferioribus eccleſijs ſpectantibus ad ipſum.regula.xxxix. fo.eodem.

¶Epiſcopus diſpenſat in adulterio et minoribus niſi prohibeatur.reg.xl. fo.eodem.

¶Exceptio ſuperueniens poſt litem conteſtatam poteſt opponi poſt et idem operatur ac ſi fuiſſet oppoſita ante litem cõteſtatam.reg.xlj. fo.eodem.

¶Exceptiones dilatorie non ſunt proponende poſt litem conteſta.reg.xlij. fo.ccliij.

¶Excommunicatus vel ſuſpenſus iniuſte ſeu nulliter poteſt recuperare fructus.reg.xliij. fo.eod.

¶Feuda dignitatũ vt marchionatus:ducatus vel regni ſunt indiuidua.reg.xliiij. fo.eod.

¶Incertitudo quantitatis vitiat actum.reg.xlv. fo.eod.

¶Inſtantia cauſe appellationis non poteſt prorogari.regu.xlvj. fol.ccliiij.

¶Inſtitutio facta ſine preſentatiõe patroni eſt ipſo iure nulla.regu.xlvij. folio eod.

¶Iudex vel ſuperior poteſt autoritate ſui officij moderare dilationem legalem.reg.xlviij. fo.eod.

¶Iuramentũ habet vim clauſule codicillaris.re.xlix.fo.cclv.

¶Iuramentum recipit interpretationem ſecundum ſubiectã materiam ſuper qua preſtatur.reg.l. fo.eod.

¶Iureconſultus qui format aliquam queſtionem ⁊ rei expreſſe non reſpondet preſumitur quod ei reſpõdeat prout queſtionem formauit.reg.lj. fo.cclvj.

¶Iuriſdictio per vaſallos prorogari non poteſt inuito domino.regu.lij. fo.eo.

¶Iuriſdictio ordinaria reſpectu certi generis non poteſt prorogari ad diuerſas cauſas.reg.liij. fo.eod.

¶Ius patronatus regulatur prout alia iura ſpiritualia.regula.liiij. folio eodem.

¶Legatum continens alterius vtilitatem ſi eſt ad validum producit actionem ex teſtamento.reg.lv. fo.eod.

¶Lex ſuum non tuum tollit auxilium.reg.lvj. fo.cclvij.

Lis proprie dicitur quando eſt facta conteſtatio. regula. lviij. fo.cclvij.
Matrimonium contrahere metu pene aſtringi quis non poteſt: tamen ſpe premij ex lucri ad eum cõtrahendũ inuitari poteſt.reg.lviij. fo.eo.
Monachus teſtamentum condere non põt.re.lix. fo.cclviij.
Mora purgari poteſt vſq3 ad lit.conte.ad euitandam condemnationem intereſſe vel penam.reg.lx. fo.eod.
Notarius ſubſcribens in inſtrumẽto mutui verbum numerauit: ſi non viderit pecuniam numeratã punitur de falſo ſi probat quod nulla pecunia fuerit numerata.re.lxi .fo.e.
Obligatio facti non obligat quem preciſe ad factum ſed ſoluendo intereſſe liberatur.reg.lxij fo.eo.
Obligatio ad intereſſe ⁊ ſic ad pecuniam dicitur diuidua: ⁊ ideo ad quemlibet ex heredibus promiſſoris agi debet pro portione hereditaria.reg.lxiij. fo.cclix.
Offendens ſtipulatorem vel eius perſonam repreſentans nõ tenetur ad intereſſe.reg.lxiiij. fo.eo.
Pactum de hereditate certo modo diſponenda vel diuidenda non valet reg.lxv. fo.eod.
Pactum factum de ſuccedendo cum eo de cuius hereditate agiẽ non valet.reg.lxvi. fo.cclx.
Pactum factum per patrem filio quod non poſſit eum exercere propter ingratitudinem valet.reg.lxvij. fo.eod.
Patrono inſcio nihil poteſt fieri in preiudicium iuris patro.regu.lxviij. fo.eod.
Portio iam acquiſita ſi deficit non facit locum iuri accreſcẽdi.reg.lxix. fo.eo.
Preſens in iudicio non eſt aliter citandus.reg.lxx. fo.eo.
Preſentia alicuius cui debetur reuerentia nõ inducit inſtrumẽtum ad reſcindendum actum niſi probetur nomine vel p verba precedentia.reg.lxxi. fo.cclxi.
Priuilegia debent ſtricte interpretari.reg.lxxij. fo.eo.
Probationem offerens in peremptorijs exceptionib⁹ a quibus quis appellauit per hoc nõ iuſtificatur appellatio niſi cauſa appellationis probetur.reg.lxxiij. fo.cclxij.
Prohibita venditione cenſetur etiã prohibita donatio ⁊ quelibet alia alienatio.reg.lxxiiij. fol.eod.
Prohibitio alienationis facta in cõtractib⁹ nõ impedit trãſ

lationem dominij:quamuis cōtrafaciens incidat in penā vel ad intereſſe.reg.lxxv. fo.cclxiij.

¶ Prohibitus per teſtatorē alienare extra certū genus perſonarū vt extra familiam vel deſcendentes tamē poteſt ex teſtamēto trāſferre eū qui alias ſibi eſſet ſucceſſurus ab inteſtato vt in filijs feminis q̄ nupſerūt ex̄ familiā.re.lxxvj .f.e.

¶ Promiſſio facti alieni regulariter nō valet.re.lxxvij. fo.eo.

¶ Promiſſio facta ſub conditione valet licet aliam cauſam non habeat:quia ipſa conditio impleta ſuccedit loco cauſe.regula.lxxviij. fo.eo.

¶ Proteſtatio requirit expreſſum conſenſum illius contra quem facta eſt ad hoc vt ſibi noceat.reg.lxxix. fo.cclxiiij.

¶ Proteſtatio debet fieri illi cuius intereſt.reg.lxxx. fol.eod.

¶ Repetita in ſequentibus intelliguntur que i prefationibus dicta fuerunt.reg.lxxxj. fo.eod.

¶ Replicatio euitatoria damni contra exceptionem lucroſam debet admitti.reg.lxxxij. fo.cclxv.

¶ Reſcripto renunciari poteſt.reg.lxxxiij. fo.eo.

¶ Retentio alicuius rei non poteſt fieri donec ſibi fuerit ſolutum debitum.reg.lxxxiiij. fo.eo.

¶ Scriptura manu alterius facta ⁊ ſubſcripta manu propria equipollet ac ſi ipſemet totā ſcripturā feciſſet re.lxxxv.fo.e.

¶ Sententia lata pro falſo procuratore valet ⁊ tenet in effectu ⁊ ſic poteſt ratificari.reg.lxxxvj. fo.cclxvj.

¶ Sententia in qua dicitur pronuncio valet.reg.lxxxvij.fo.eo.

¶ Statutum loci in quo celebratur contractus attendi debet.regu.lxxxviij. fo.eodem.

¶ Stipulari alteri nemo poteſt niſi eius poteſtati ſubiectus ſit:vel pena ſit adiecta.reg.lxxxix. fo.cclxvij.

¶ Stipulatio ſecunda continens pluſquam prima inducit nouationem prime.reg.xc. fo.eo.

¶ Stipulatio non comprehendit perſonam extrinſecam.regula.xcj. fo.cclxviij.

¶ Stipulatio dandi quantitatem dicitur omni reſpectu diuidua.regu.xcij. fo.eo.

¶ Subſtitutus prefertur cōiuncto per ius accreſcendi.regula.xciij. fo.eo.

¶ Teſtator legans domum ſimpliciter intelligitur legare vnū de illis quas habet in patrimonio.reg.xciiij. fo.eod.

¶ Teſtator legans rem ſimpliciter cenſetur tantummodo de= legare ius quod habet in re cuicunq; legauerit. regu. xcv. folio.cclxviij.
¶ Uerba preſentis temporis ad futura non porriguntur. re= gula.xcvi. fo.cclxix.
¶ Uictor non app. ab expenſis non obtinet de ipſis coram eo ad quem victus ap.reg.xcvij. fo.cclxx.
¶ Una & eadem res diuerſo iure cenſeri nõ debet.regu. xcviij. folio eodem.
¶ Una determinatio reſpiciens plura determinabilia debet equaliter determinare.reg.xcix. fo.eo.

¶ Finit perbreuis Index aliquot regularum Iuris nuper adiectarum.

Que antea a nobis vigilāti cura emaculate: Juris Vtriuſqꝫ conſultiſſimi doctoris. Do. Bartholomei Socini Senēſis i lucē ꝓdierāt Fallentiales regule: tamet ſi autoris ſui fidē minime fallerēt: nūc vero recē= tiorib⁹ typis donate maiorē intuētib⁹ expectationē de ſe pol licentur: vt que Do. Benedicti Vadi. Foroſempronīēſis do= ctiſſimi i vtraqꝫ cenſura viri ope atqꝫ īduſtria elaboratiores nobis reddite ſūt: cū etenim tāti viri lucubratiunculā: imo veri⁹ opus arduum: tēporū icuria tot mēdis deforme abſqꝫ veri cenſura iudicij: ordineqꝫ cōfuſo: tot preſtantiſſimorum hominū edes circumuolitare perpēderet: propenſi in omnes labores iniſertus opifici s gloriam a typographorū ignauia vindicādam exiſtimauit: Quapropter indigeſtas (vt erant) atqꝫ promiſcuas quum elementario ordine congeſſiſſet: eas demum ſubiectis poſt Socinianas nouis regulis protenſijs (vt decebat) atqꝫ reſtrictis: mirū in modum locupletauit. Et quo vberiores fructus feras: opus hoc aureum varijs auctū additamentis: vtroqꝫ indice commonſtrante: reperies.

A

1 ABraſio In iſtrumēto ſeu literis in ſuſpecto ꝛ ſubſtātiali loco viciat. gl. Inn. ꝛ doct. i. c. ex literis. de fide iſtru. et per Bart. i. l. ſi vnus. C. de teſt. ꝛ i. l. ſi. C. de edic. diui adria. tollē. Amplia hoc verum eſſe etiā ſi notari⁹ emendat in ſenio quod ſcripſi in iuuentute: cum tunc raſura icontinēti fuiſſe dicat ꝛ iſtrumētum ſecundū Bal. in. d. c. ex literis. argu. c. preterea. de teſta qḋ tamē itellige niſi itellect⁹ quē ſcriptura i loco abraſo ſonat ſurgeret neceſſario ex pre= miſſis: vbi non eſt vitium ſm ipſum.

PRimo fallit quando ipſe litere vel iſtrumentum continerent plura capi= tula tuncipſa raſura viciat in illo capitulo in quo eſt facta nō i alijs: vñ nō viciabit ipſas li= teras vł iſtrumētū i totū vt voluit Bal. i. l. ſi. C. de edic. di. adria. tol. ꝑ quo etiā facit. l. ſi ex fal

a ¶Ex lr̃is. Et ibi vide Feli.i vi.col.vbi vltra hec dctã dicit ĩt i.iiij.no.qđ ſi raſura ſit i loco ſuſpecto ⁊ poſſeſſorio agat̃ ſcriptura abſq; alia inquiſitione veritatis reijcit̃.l.edicto.C.de edict.diui adria.tol.ſi vero petitorio: ⁊ tũc ſcriptura ſuſpecta cenſet̃: ⁊ ad veritatis inq̃ſitionẽ pceditur ſm Bal.in.l.ſi vnus.C.de teſt.cui ipſe addit pet. de anch. in a 2ſ.cccxxij. ⁊ incip. pmiſſa. vbi declarat hoc pcedere ſolũ i poſſeſſorio adipiſcẽde: ſʒ nihil alleg. ⁊ nũq̃d illud qđ eſt raſuʒ pꝫ viuã voce corroborari poſſit ⁊ vnus bonꝰ teſtis ſufficiat. vide Feli. in loco allegato.l.v.not. vbi dicit q̃ ſic ſed per duos indubitãter: qđ tñ locũ nõ hꝫ vbi ſummaria cognitio ſufficiat: q2 tũc ⁊ inſtrm̃ ſine

ſis.C.de tranſact.⁊ habetur extra de here.c. fraternitatis.⁊.c.ſi cũ tẽpore.extra de reſcri. in.vj.ſm Nico.in.d.c.ex literis.ᵃ

¶Fallit quãdo ex precedẽtibꝰ ⁊ ſequẽtibus colligi põt q̃ ita debet ſtare prout ſtat raſura: cum tunc nõ noceat per id qđ habetur extra de religi.domi.c.cum venerabilis. vbi eſt bona glo.ſm do.Anto.

¶Fallit quando raſura appareret ⁊ in loco raſure repletio manu eiuſdẽ ſcriptoris eſſet qđ conſtare põt per cõparationem literarũ. C.de fide inſtrumẽ.l.cõparatiões.cum ⁊ tunc nõ noceat vt voluit Goffre. in.d.c. ex literis. poſt do.Anto. ⁊ Joã.and. dictũ quorum põt procedere quãdo emanaret ipſa raſura in loco nõ ſuſpecto: vt glo.ibidẽ.⁊ i.d.c.cũ venerabilis.alias ſi i loco ſuſpecto: ⁊ tũc qđ ſola cõparatio nõ ſufficiat videtur magis verum cũ ſit probatio fallax: vt dicit text.in auť.de inſtrumẽ.cau.⁊ fide.§.ſi quis igitur. ſm Nico. in.d.c.ex literis.⁊c.

¶Abſens regulariter ad ea que ſunt grauis piudicij ad domũ citari nõ põt.l.ignorare.C. de reſtit.in integ.⁊.c.quoniã.§.ſunt ⁊ alij. vt lit.nõ conteſta.⁊.c.cauſam.⁊ ibi per Abb. de dolo ⁊ cõtu.⁊ in.c.fi.de eo qui mit.in poſ.

Primo fallit In cauſa liberali.ff. de fideicom.l. liberorum.⁊.l. cum vero.§.ſubuentum.ff.de lib. cau.l. infamis.

¶Fallit qñ expediret ipſi agẽti vel potius ⁊ cedat̃ q2 debitũ erat vſurariũ: ⁊ tũc põt fieri

maculā ꝛ abraſione eſſe dꝫ: nec teſtibus iunetur. vbi p eum in. vj. no. ꝛ qđ dicatur locus ſuſpectus vide ibidē per eū in fi. in. x. ꝛ vlti. nota. Bene vadus.

a ¶ Ad domū. Adde Bal. i cōſi. xvj. in. iiij. pte inci. citatio ad domū. ꝛ in cōſi. ccccxij. in. ij. pte. ꝛ Ludo. Ro. in cōſi. ccccliiij.

a citatio ad domū:[a] vt. l. ſancimus. §. adeo. ff. i quibus cau. in poſſeſ. eatur.

3 ¶ Fallit qñ tale eſſet vitiū p qđ transferret tota poſſeſ. vel vera poſſeſſio ex ſecūdo decreto qꝛ tūc citatio ad domū fieri pōt: vt ſentit Inno. in. d. c. fi. extra de eo q̄ mit. i poſ. vbi lati⁹ p ipſum ꝛ doc. de quo tñ dic vt ibi per Abb. i fi.

3 ¶ Accipere aliqđ vltra ſortē:[b] quis regulariter nō dꝫ: ꝛ q̄bus caſibus liceat infra patebit.

b **PRimus eſt** per tex. no. i c. j. extra de vſur. in quo licite pcipiūtur fruct⁹ ex re pignorata non cōputādo eos i ſortē: vt ſi des beneficiū alicui clerico i pignus q̄ clericus ex eo pcipit fructus equiualētes ſorti pōt etiā rē retinere vt proprium beneficiū: ꝛ nō eſt vſura ex quo ipſum vt propriū retinet ita vult glo. fi. in princ. ibi ꝛ do. Ant. de but. q̄ pcedit apperta ratione: qꝛ non eſt pignus. l. vt pignus. ff. de remiſ. ꝛ. l. ſi rem aliquam. de acquiren. poſſeſſio.

2 ¶ Caſus eſt p. l. iiij. §. ait pretor. ff. de re iudi. cōiūcta. l. qđ ſi nō ſoluere. C. de pigno. actio. ꝛ probant quidā per dictū Jo. de imo. in. c. ad noſtrā. de iureiu. qđ alia ex forma iuramenti vez qñ debitor qui poſſeſſiones creditori pi-

vbi inqt qđ neceſſe eſt i neſtigationē pceſſiſſe cōſtet ad hoc vt citatio ad domū fieri poſſit ꝛ cum illa ſit ſolennitas extrinſeca nō pſumit niſi pbet. l. ſciendū. de ho. ob. de q̄ ēt p. Abb. i cōſi. lxxiiij. ꝛ i ꝯſi. xxx. vbi ponit q̄đ ſi notorie cōſtet aliquē i loco ſue habitatiōis nō habitare an valeat citatio. p qua materia vide etiā que habētur per Car. in cōſi. cxiij. ꝛ per Ang. in cōſi. cxxvj. ꝛ do. pet. phil. cor. in conſi. in litera D. in quarta parte vbi dicit qđ nō ſufficit niſi prius diſcutiatur an perſonaliter fieri poſſit. Bene. vadus.

b ¶ Sortem. Ad materiam vide Bal. in cōſi. cxviij. in prima pte. ꝛ in cōſi. cxxxj. eadē parte. ꝛ in cōſi. ccclxix. i quarta pte.

gnori dedit iurādo ſup illis donec creditori ſoluerit pecu-niā nullū ei grauamē īferre. ⁊ alia eſt forma adijciēdi donec creditori fuit ſatiſfactū: primo caſu creditor nō cogitur fruct⁹ perceptos cōputare ī ſortē: ſʒ debitor debet implere iuramētū ſoluēdo. Deide poſt eſtimationē fructuum fructus repetere vt ibi: ſecundo caſu cecus: qꝛ ſi eſſet ipſi ſatiſfactū de ſorte ī fructib⁹ non debebāt cōpēſari ī ſortē: licet glo. ibi ī verbo perſoluatur īcaute cōtrarium dicat ⁊ male: ⁊ nō limitat. l. ij. C. de pigno. actio. ⁊ extra de pignori. c. ad materiā. ī quo dicitur qđ fructus computantur in ſortem.

3 ¶ Caſus eſt ſm aliquos niſi creditor feciſſet ſumptus ī colligendis fructibus: licet hec nō ſit propria fallentia: qꝛ fruct⁹ dicuntur deductis expenſis. ita dicit not. gl. ī. c. conqueſtus. de vſur. ⁊ ī. c. j. extra de feu. ⁊ ī. l. aduſtus. §. ipēd ia. ff. ſo. ma. ⁊ eſt tex. ī. l. ſi fundū. ff. fami. erci. tex. cū gl. ī. c. j. ex̄ de vſuris.

4 ¶ Caſus eſt niſi conſuetum fuiſſet inter debitorē ⁊ creditorē qđ nō reddatur pignus niſi integre ſatiſfactū ſit de ſorte. et hoc quidam dicūt vt verba aliquid operētur. l. ſi quādo. de leg. j. ſed tu dicas qđ hoc euidenter eſt falſuʒ: qꝛ cōtra tex. ī d. c. ad materiā. ⁊ ꝯtra. c. j. de vſu. ⁊ l. ij. C. de pig. act. cū ſimi. qm̄ nō valeret pactū expreſſum de lucrandis fructibus tāꝗ̄ vſurariū: vt ī iuribus alleg. ergo ineſt tacitū. preterea expſ-ſio ei⁹ que tacite inneſt nihil operaſ. l. iiij. ⁊ l. nō recte. C. de fideiuſſo. ſed hoc tacite ineſt: vt. l. ꝗ̄diu. C. de diſtrac. pig. ⁊ l. pigno. ff. de pign. ergo ⁊c.

5 ¶ Caſus eſt qn̄ vaſallus rem feudalē ī pign⁹ directo domino daret. ⁊ ratio eſt: quia iterū vaſall⁹ nō tenetur ad ſeruitiū: ꝯſic fructus cōfundūtur nō autē cū ſorte: ⁊ ita debet alleg. c. cōqueſtus. iūcta gl. de vſur. ⁊ c. j. extra de feu. ⁊ eſt gl. ſingularis in. c. j. de vſur. ⁊ hoc habet locū tam in feudo eccleſiaſtico ꝗ̄ ī ſeculari: quādo eadē eſt ratio cū vna tātū ſit cauſa quā not. poſuit. Jo. de imo. ī. d. c. j. dico etiā eadē ratiōe ī emphyteoticario vſufructuario vel cōductore ipſi dn̄o proprietario vel locatori: ⁊ idē ī ſimili: qꝛ fruct⁹ cōfundūtur cū eo ad quem ignorans teneſ ipſi: et ratio hui⁹ eſt: qꝛ res de facili redditur ad ſuā naturā. l. ſi vnus. §. ſi pact⁹. ver. que eſt ī ſpecie dotis. ff. de pactis. ⁊ ī. c. ab exordio. xxxv. diſt. et reperio hoc idē tenere Joan. de Jmo. ī. d. c. j. de feu. quāuis alij ſentiāt oppoſitū qđ dictū. c. non debeat extēdi ad aliā cauſam

contra cõcluſionẽ iſtã:ſed hoc nõ obſtat:qꝛ ab idẽtitate ra=
tionis fit extẽſio ad lucrũ:vt per gl.ꝛ do.i.d.c.j.ĩ.de vſur.de
quo per hoſt.i ſũma.§.annali.de vſuris.et ad hãc extẽſionẽ
optime facit qđ no.ipe Jmo.i.l.ſi vo.§.đ viro.ff.ſolu.matri.
6 ¶Caſus eſt quãdo creditoꝛ nõ poterat cõmode aliter rẽ ſi=
bi i pign⁹ traditã recuperare niſi pignus recuperet ꝛ poſi=
tionẽ faciet ne fruct⁹ iputẽtur i ſoꝛtẽ per id qđ dicit gl.i.d.c.
j.de vſur.qꝛ ſentit qđ per hoc recuperat poſſeſſionẽ ſuã.fa=
cit qđ no.doc.pꝛo ratione.d.c.j.de feu.ꝛ ideo domin⁹ Abb.
i.d.c.j.de vſuris.dicit qđ licite q̃s recipit aliq̃d ex mutuo cũ
illud erat ſuũ vl' aliter ſibi debitũ nec poterat illud aliter
cõſequi ſicut dicimus in ſimili qđ licitũ eſt parare hoſti inſi
dias:vbi quocũq; modo expugnetur.xxiiij.q.ij.c.dominus.
vbi bonus tex.cũ gl.que ita dicit.et eſt optimus tex.in.l.ſ.
§.nõ fuit.ff.de dolo ita dicit per not.i dicto ca.de vſuris.ꝛ
not.dũ dicit.l.ſibi debitis.qꝛ eſt diuerſus caſus a pꝛedictis.
7 ¶Caſus eſt vt ſentit ibi gl.i fi.videlicet ſi de licẽtia dñi ipſi⁹
pignoꝛis fiat pactũ iter debitoꝛem ꝛ creditoꝛẽ quod fructus
nõ cõputẽtur in ſoꝛtem: eadem ratione dicitur quod vali=
daret tale pactũ ſi domin⁹ ipſum ratificaret ꝛ appꝛobaret
vt in.ca.ratificatione.de reg.iur.
8 ¶Caſus eſt ſi fruct⁹ ſũt cõſumpti:ſꝫ iſte caſus reſpicit mate
riam compẽſationis:qꝛ de ſpecie ad ſpeciem nõ fieret cõp en
ſatio niſi eſſent conſumpti.l.ſi cõuenerit.ff.de pig.ac.ꝛ not.
gl.i.l.diuoꝛtio.§.ad donationes.ff.ſol.matri.ſꝫ põt pꝛocede
re iſte caſus quouſq; obijciatur cõpenſatio,
9 ¶Caſus eſt quando pign⁹ eſt obligatum ꝓ tãta q̃titate q̃
non ſit ſpes luitionis:qꝛ videtur haberi ꝓ derelicto:vt ẽ tex.
i.l.dabãt.ff.de leg.iij.nec etiã ad aliquem effectũ diceret de
bitoꝛ poſſidere:vt dicitur in.l.j.ff.de acqui.poſ.§.qđ inter=
pꝛetoꝛ ad ipſius tex.limitationem.
10 ¶Caſus eſt niſi pactũ interceſſiſſet qđ creditoꝛ non poſſide
ret niſi naturaliter:quia tunc ex ſola ciuili que remãſit pe
nes debitoꝛẽ pꝛocedit acquiſitio fructuũ.ita not.in.l.iij.§.
ex cõtrario.ff.de acqui.poſ.naꝫ etiã tractãdo de cõpẽſatiõe
ſoꝛtis ſi teneretur fructus reſtituere quaſi nõ ſuos de com=
pẽſatione faceret ſuos cũ non ſit in mala fide:ſed aduerte
qꝛ hoc caſu pꝛopꝛie effectualiter nihil percipit vltra ſoꝛtẽ.
11 ¶Caſus eſt qꝛ nõ tenetur cõputare in ſoꝛtẽ oĩa ſi res pigno

ri data erit aliena:q̃ pign⁹ nõ tenuit.l.rẽ alie nã.ff.de pig.ac.imo fruct⁹ vel eorũ eſtimatio nẽ reſtituere tenef iuxta not.i.l.l.fruct⁹.⁊ in l.fundo.ff.de rei vẽdi.⁊ in.l.j.C.de pet.here. ⁊ proceſſit iſte caſus quouſq; a dño ↄueniat. ſʒ p̃ma eſt limitatio ad.l.iij.de pig.ac.⁊c.

12 ¶ Fallit qñ ratione mutui creditor ſubijt la bore:q̃ tũc i cõpenſatione laborũ poteſt fru ct⁹ nõ cõputari in ſortẽ ſʒ hoſtiẽ.in.d.c.ↄque ſt⁹.⁊ remittit ad ſũmã ſuã eodẽ ti.§.i aliquo.

13 ¶ Caſus eſt quando debitor recuſat cõpẽſa re fructus per aliquod itereſſe:puta:q̃ erat maritus qui ſubijt onera matrimonij dote

a adhuc ſibi non tradita:[a] vt eſt tex.elegãs i. c.ſalubriter.extra de vſur.⁊ eſt materia.l.in ſulaʒ.§.vſuras.ff.ſolu.matri.vbi vide ⁊ eadẽ ratione dico ſi creditor propter moram debi toris p̃tẽderet aliquod itereſſe.facit.l.rome. in princ.⁊ ibi no.per glo.i.l.ſi filius.§.fundũ ff.de verbo.oblig.⁊.l.ſtipulatus.de vſu.

a ¶ Nõ tradi ta.vide do. Bar.ſoci.in ↄſil.clxxj.in cip.p̃ns v̄. ij.confirmo cũ v̄.ſeq.i. ij.p̃te.Bñ. va.

14 ¶ Caſus eſt quando fructus ſunt ineſtima biles vt fruct⁹ preſẽ.vt eſt gl.i.c.bertold⁹.de re iudi.quã allegat Ang.i.l.ij.C.de pig.diſt.

15 ¶ Caſus eſt q̃ regula.d.l.j.C.de pig.ac.cuʒ ſimi.ꝓcedit ſi obijciatur compẽſatio ab ipſo debitore:alias ſecus:naʒ ita eſt quãdo cõpẽ ſatio fit:q̃ intelligit.ſ.ſi ab homine obijcia tur.l.ſi conſtat.⁊.l.eius.C.de cõpẽ.⁊ de hoc eſt gl.in.d.l.j.de pig.⁊ eã multum ponderat ibi Ang.idẽ voluit Jmo.in.d.c.ad noſtrã.de iureiu.poſt alios doc.⁊ ita teneas : licet ibi do.Ant.de but.dicit q̃d fruct⁹ ↄpẽſant: tñ ob iecta nõ ↄpẽſãt:⁊ ẽt ꝓcedit gl.i.d.c.j.d vſur.

16 ¶ Caſus eſt qñ fructus non erãt liq̃di nec ipſorum eſtimatio:nam demũ de liquido fit compẽſatio:vt.l.fi.C.de compen.⁊ eſt tex.in c.ad noſtrã.ſm alium intellectum.

17 ¶ Caſus eſt qñ darẽtur pignori poſſeſſiones ⁊ redditus:q̃ tũc fructus nõ cõputant in ſor

tem nec illos lucrat̃ creditoꝛ:ſꝫ ſoluto debito debet eos reſtituere:⁊ de hoc eſt tex.ſm aliū intellectū in.d.c. ad noſtrā. vbi Jo.de imo.pꝛoponit.hanc limitationem.

18 ¶Caſus eſt pari ratione qñ conuenitur vt fructus nō computētur in ſoꝛtem: hoc adiecto vt teneātur ſeu eoꝛū eſtimatio teneat̃ quouſqꝫ ſit ſatiſfactū debito:qꝛ tūc non videt̃ agi qđ creditoꝛ lucretur fructus:ſecus ſi conuenitur qđ fructus nō cōputentur in ſoꝛtē:vt in.c.j.de vſur.qđ quidem capitulum ſic limitatur:⁊ etiā pꝛedictis alijs modis ⁊ caſibus.

19 ¶Caſus eſt qñ eſſet ꝯuētū qđ alia res pꝛo pecunia ſolueret̃ iuxta.l.ij.ſi cer.pe.qꝛ tūc fructus lꝫ ſint conſumpti computātur in ſoꝛtem.i.in ipſam alienā rem:qꝛ de ſpecie ad ipſam quantitatem ⁊ ecōuerſo ſicut de ſpecie ad ſpeciem non admittitur cōpenſatio.l.ſi creditoꝛ.§.j.⁊ ibi gl.de pec. l.j.C.ſi ma.fac.ra.habuerit.⁊ per gl.⁊ doc.in.§.dona.ff.ſo.ma.

20 ¶Caſus eſt niſi ſit cū dicto pacto qđ fructus nō cōputentur in ſoꝛtē cum iactura:qꝛ idem eſſet ſine dicto pacto vt nō cō putētur in ſoꝛtē:nā cenſetur donari vt eque creditoꝛi ⁊ debitoꝛi donauerat ⁊ cōceſſerat fructus nō compenſari in ſoꝛtē:qꝛ ſubeſt anim⁹ remunerādi.l.ſi vero nō remunerādi.§.ſi ponam⁹.ff.māda.l.ſi lege.§.cōſuluit.⁊.c.cū ſiſc⁹. de teſtib⁹.

21 ¶Caſus eſt qñ debitoꝛ gratis dimiſit iſtos fructus apud creditoꝛē ſine ſpe a pꝛin.lucrādi eos per.c.cōſuluit.de vſu. xiij.q.iij.vxoꝛem.⁊.c.libertus.in ſi.de ſymonia.

22 ¶Caſus eſt quando percipiens fructus nō fuit in dolo lata culpa vel mala fide ſm do.Ant.de but.in.c.j.de vſur.ſed aduerte qꝛ hoc caſu nihil lucri manet apud creditoꝛem: ſꝫ hoc poti⁹ pꝛocedit ad declarationem.d.l.j.et.ij.C.de pign. acti. cum ſimilibus pꝛeallegatis.

23 ¶Caſus etiam eſt:vt in.c.quia fruſtra.extra de vſu.

24 ¶Caſus eſt qñ vendo tibi fundū:⁊ trado ⁊ tu es in moꝛa ſoluēdi pꝛetiū ⁊ hoc ꝟtute moꝛe.l.nullius.§.ex vēdito.ff.eo. titu.qui tex.notabilis eſt.⁊ glo.in.c.conqueſtus.de vſu.nā tunc venit ad intereſſe.

25 ¶Caſus eſt ſi cōceſſi tibi pecuniam ad pompam:qꝛ poſſuꝫ aliquid a te recipere ſm gl.in.d.c.conqueſtus.

26 ¶Caſus eſt quando emptoꝛ reſtituit pꝛetium ex pacto:qꝛ lucratur fructus et rem que retro illi datur:vt eſt gloſſ.in dicto.c.conqueſtus.

a ¶ Bone fi= dei. Adde a do. Bar. ſo. in ꝯſil. clxx= iij. incipiē. ꝑfecto. ꝟ. ſʒ ad hoc rñ= det. l. ij. pte Bene. va.

b ¶ pene. vi= de do. Bar= tho. ſoci. in ꝯſi. clxxiij. i ver. ſʒ ad hoc rñdet. circa ꝑn. in ij. parte. Be ne. vad.

27 ¶ Caſus eſt illud ḡnale in cōtractibus bone fidei[a] virtute more: vt p gl. in. d. c. cōqueſtus.
28 ¶ Caſus eſt qñ pactū ꝑin. nomine pene[b] pro pter pecuniam mihi nō reſtitutam dummo do nō ſit in frau. vſur. appoſitū: vt gl. in. d. c.
29 ¶ Caſus eſt qñ mutuo illi cui velle nocere: qꝛ hoſtis eſt fidei. xxiij. q. iij. ab illo. ⁊ p hoc ptʒ qđ licitū eſt chriſtiano ab hoſtibus fidei per cipere: ⁊ hoc etiā voluit Abb. in. c. ꝑſone miſe rabiles. de vſur. hoc etiā dicūt iudei: qꝛ eis li citū eſt recipere vſuras xp̄ianis. p qb[9] facere videt. Deuter. xviij. ca. nō feneraberis fratri tuo pecunias vel aliā rē ad vſuras: ſed cōtra eos eſt. c. xviij. feneraberis gētibus multis ⁊ a nullo fenus accipies: ⁊ aduena fenerabitur tibi: ⁊ tu nō feneraberis illi: qđ dictum eſt. c. poſt miſerabilē. ⁊. c. penult. eo. titu. nō obſt. d. c. obiectū. qꝛ debet intelligi negatiue ſicut nocere nulli deſideras ſi a nullo exigas vſu rā: vel dic licite ꝙ pōt exigi ab hoſte: qꝛ bona hoſtiū exponūt: nō ſic eſt i xp̄ianis nec iudeis qꝛ ſunt hoſtes. ⁊ q̄ fauore ⁊c. l. q̄ fauor. ff. de leg. ita Ant. de but. in. d. c. poſt venerabilem.
30 ¶ Caſus eſt qñ aliqd vltra ſortē ſpōte obla tum recipit ſine pacto: caueas tñ ab itētione ꝯcepta iuxta no. i. d. c. ꝯſuluit. de vſur. facit tex. in. c. dilectus. ⁊ qđ ibi per doc. ⁊ in. c. tua nos, eo. tit. ⁊. j. q. ij. c. ſicut.
31 ¶ Caſus eſt qñ vēditor erat ſolitus mercari: vnde ſi habuiſſem pretiū fuiſſeʒ in mercātia tm̄ veriſimiliter lucrat[9]: iō illud lucrū debet ab ēptore. l. iij. §. iij. ff. ſi p certo loco. ita ſētit. gl. dū illū tex. allē. in. d. c. cōqſtus. ⁊ ibi Abb.
32 ¶ Caſus ē eadē rōne i iſtis viduis mulierib[9] q̄ ſolēt ponere pecunias ſuas i bāchis ⁊ ꝯſeq̄ aliqđ lucrū ex honeſto mercimonio p. c. inter noſtras de dona. inter vi. ⁊ vxo. ⁊ p bal. in. l. j. C. p ſocio. qđ etiā vult Abb. in. c. cōqueſtus.
33 ¶ Caſus eſt eadē rōne in mutuāte: vt ſi debi=

totnõ ſoluerit i termio pecunia:nã tũc pt pe
tere itereſſe lucri ceſſãtis ſi erat pſona ſolita
a Inueſtir pecũiã i aliqð honeſtũ mercimoniũ *
qð iudicis arbitrio reliquit:vt.d.l.ij.i fi.ꝛ idẽ
Jnn.i.c.ſocio.de ſẽ.excõi ꝛ.gl.i.d.l.curabit.
ꝛ in.d.l.vilis.§.ex vẽdito.ꝛ.§.offerri.de ac.
emp.ꝛ ſic etiã fit de iure cano.vbi poteſt pe-
ti aliqd ꝑtra ſortẽ nedũ ratiõe dãni emergẽ
tis:vt p gl.i.d.c.conqueſtus.ſed etiam ratio
ne lucri ceſſantis:ꝛ hoc etiã idẽ dt Abb.ſigu.

34 ¶Caſus eſt i fideiuſſore q̃ ſoluit vſuras cre
ditori:vt.d.c.puenit.de fideiuſ.ꝛ ibi no.ꝛ i
c.dãnum.de reg.iur.in.vj.

35 ¶Caſus eſt qñ ſubeſt ratio dubij periculi vł
euẽt⁹ licitũ eſt emere reddit⁹ minori ꝑtio q̃
valeãt:vł vẽdere maiori vel cariori q̃ valeãt
vt pʒ de pecunijs mutuatis i pluribus ita-
lie ciuitatibus.vt etiã tex.in fi.de vſur.ꝛ.l.ſi
ea.C.de vſu.ꝛ in.c.a mutuãtibus.eẽ de vſur.

36 ¶Caſus eſt qñ rõne adminiſtratiõis tene-
bať qs collocare pecuniã i emptionẽ predio-
rũ vt tutor:qꝛ ſi nõ facit tenebiť pupillo ſol
uere vſuras rõne lucri ceſſãtis:q pʒ locũ ẽt
de iure cano.ꝛ ita voluit ẽt ipſe Abb.i.d.c.
cõqueſtus.p.l.tutor ſi poſt rẽ.ff.de admi.tu.
qð no.ↄ plãtos qꝛ ꝛ ipſi eccleſijs tenẽť acqre
re ſi poſſũt:ꝛ ſi nõ acqrũt tenẽť.xij.q.ij.i ſũma

37 ¶Caſus eſt etiã ad limitationẽ.c.ↄſuluit.i
ij.ꝛ.iij.caſu.ꝛ ad limitationẽ.c.i ciuitatib⁹:
qꝛ reſultat vſura:niſi creditor ſit talis pſona
que ſolita fuiſſet ex pecũia lucrari:ꝛ ſic icõti
nẽti i illo ſecũdo caſu ꝛ i.c.i ciuitatibus.ha
buiſſet incertũ pretium:ꝛ fuiſſet ex eo lucra-
t⁹ tãtũdem pl⁹ quãtũ iuſto pretio vẽdidit.ꝛ
idem i ſecundo caſu quando tantundeʒ fuiſ
ſet lucratus tempore prime oblationis p ea
que nor.glo.i.d.c.ↄqueſt⁹.ꝛ hoc patet aper
te:quia hoc caſu nõ põt dici vẽditũ tps:quia
ſubeſt rõ itereſſe ſaltẽ lucri ceſſantis. vt etiã

a ¶Mercimonium. Uide Ludo.ro.i cõſi.cj.ꝛ.d. Ale.ð imo. i cõſi.ccxx.ꝛ ſeq.i.ij.pte.ꝛAbb.i ↄſi. vij.ꝛ in ↄſi. lx.in.ij.pte.

non videatur venditũ tẽpus eadẽ ratione in multis aliis caſibus de q̃bus in.c. cõqueſtus merito ergo ceſſat ratio ꝓpter quam dicit q̃ in illo.c.in ciuitatib⁹.hoc ꝓcedit quãdo vendẽs eſſet tũc vẽditurus ⁊ vellet incõtinẽti vti pecunia in emẽdo merces quas incõtinẽti volebat poſtea vẽdere vlterius maiori ꝓ̃tio forte cã mercãdi:⁊ etiã ipſa cã lucrandi vt cõtingeret venetiis:q: merces ⁊ alia quãdoq; emũtur minori pretio vt trãſmittãtur ad alia loca cũ maiori lucro:in mutuo aũt ſecus eſt q̃ in cõtractu vẽditionis:q: dꝫ eſſe gratuitũ : vt per gl.in.d.c.cõqueſtus.⁊ ibi iuxta verbũ diuinũ mutuum dãtes nihil inde ſperãtes poſſunt etiã aliqui caſus colligi ex his q̃ habent in.l.inſulam.§.vſuras.ff.ſolu.matri.

4 ¶Acta facta in vno iudicio in alio fidem nõ faciũt.l.ij.C.de eden.⁊ ibi per Bar.

a ¶Breuib⁹. vide An.de but.in cõſi. xxxiij.⁊ ale. in conſi.lxi. in.ij. parte. Et ad illam aucten. niſi breuiores. adde no.dicrũ mathe. in ſuis not. ſ.⁊.ij. ⁊ bal. in.l.imperium.ff.de iuriſ.om.iudi.Bñ.vad.

PRimo fallit vbi tractat de modico ꝓiudicio : vt probat in.c.teſtimoniũ. de teſtib⁹. Inno.in.c.per inq̃ſitionem. de elec. ¶Fallit q: licet iſta acta facta in ſummario iudicio nõ ꝓbẽt in plenario:vt l.c. ij.de ordi.cog.tamẽ cõfeſſio facta plenã fidẽ facit.ita no.Inno.in.c.per inquiſitionem. de elec.⁊.d.c.de ordi.cognitio.

a ¶Fallentias nõnullas alias vide per Felr. in.c.cãm que.de teſti.per totũ commentum. ⁊per do.Iaſo.max.in.l.is apud quẽ.C.de edẽ. in penul.col.in ver.primus caſus cum pluribus ſequen.Bene.vad.

5 ¶Acta corã arbitris facta ſcribẽda ſũt aliter nõ valẽt neq; ꝓbãt ad iudiciorũ ſimilitudinẽ l.pe.C.de arbi.⁊ cano.in.c.q̃m.extra de ꝓba.

a PRimo fallit in cauſis breuibus[a] ⁊ modicis:in ipſis enĩ nõ req̃rit ſcriptura nec reſpectu ſnie nec reſpectu ꝓceſſus.C.de

ſen.aut.niſi breuiores.ꝛ ibi per Bar.hoc ex=
preſſe tenētē i aut.vt iudi.ſinequoquo ſuffra.
§.neceſſitatē.ꝛ ꝙ habet.xj.q.iij.ſi qs cū cleri
co.qđ etiam ſimiliter locum habet in crimini
bus leuibus:vt.ff.de accu.leuia.ꝛ vt not.per a
Bar.in.d.aut.niſi breuiores.vbi dicit que di=
cātur cauſe leues modice vel breues iudicis
arbitrio.ad hoc qđ no.ff.de iudi.l.ſed ꝛ ſi ſu=
ſceperit.§.fi.ꝛ extra de offi. deleg.c.de cauſis.
i ¶Fallit qñ per partes daret ipſi iudici vel ar
bitrio poteſtas ꝓcedendi ſine ſcripturis:cuꝫ
tūc valeat ſentētia nec neceſſaria ſcriptura ꝛ
3 credatur ſimplici aſſertioni [a] iudicis vel ar=
bitri:vt voluit Bar.in.d.aut.niſi breuiores.
ad hoc glo.in.c.fi.de reg.iur.in.vj.ſed circa
que dic vt no.i.d.c.de cauſis.de offi.dele.ꝛ in
c.quitauallis.de iureiurā.vbi de his plene ꝑ
do.Anto.ꝛ doc.in.d.c.quoniā cōtra.de ꝓba.
6 ¶Acta facta i vno iudicio i alio iter diuerſas
perſonas non probant: vt.C.res inter alios
acta.per totum.

PRimo Fallit hec regula in
caſibus de quibus ꝑ
cano.in.c.tā literis.extra de teſti.ꝛ
b in.c.cauſamꝗ. [b] Et primo fallit in b
heredib⁹ ſeu ſucceſſorib⁹.vt i.l.ſim
pliciter.§.fi.ff.de excep.rei iudi.ipſis enī pro=
ſunt ꝛ nocēt vt etiā predeceſſoribus illorum.
2 ¶Fallit i illis q̇b⁹ noceret vel ꝓdeſſet ſentē
tia cū eiſdē ꝓſint vel noceāt acta ꝓut voluit
Inn.i.d.c.cāmꝗ. ꝛ Bar.i.l.ij.C.de fru.ꝛ li.ex
pē.ad idē.l.erit.ff.de iureiu.q̇b⁹ aūt ꝓſint vel
non hꝫ de iudi.c.ꝙuis.ꝛ.ff.eo.ti.l.ſepe.ꝛ.ff.
de inoffi.teſta.l.qui repudiātem.ꝛ ibi ꝑ Bar.
3 ¶Fallit quando eſſent talia acta que ſi fuiſ=
ſet preſens ꝛ cōtradixiſſet nihilominus facta
contra eū facerent fidē:cū tunc faciāt contra
eū abſentē fidē i alia inſtātia agitata ad vti
litatem:vt.l.emptorem.ff.de ac.emp.

a ¶Aſſertio=
ni.Qđ ꝓ no.
alle.lu.ro.
in ſuo not.
lxij.ꝛ tanꝗ
mirabile eſ=
ſe menti tra
dendum ſꝫ
nunquid ar
bitris talis
poteſtas da
ri poſſit.viđ
bar.in aut.
offerat i.fi.
C.de lit.cōt.
pro quo tñ
viđ Lu.ro.
in.l.ſcien=
duꝫ.de ver.
ob.Bñ.va.

b ¶Cāmꝗ
vbi vide fe=
ly.qui po=
nit nonnul=
las al's fall.
ad hanc re=
gulā quas
vide per te
ibi in.iiij.
col.in prin.
in ver.iij.
reg.cū plu.
ſequen.Be=
ne.vadus.

4 ¶ Fallit qn̄ alia inſtātia agitur ad vtilitatē publicā cū tūc poſſit iudex moueri ex cōfeſſiōe habita īter litigātes in alio iudicio ꝑut eſt ſi ille cōtra quē agit ad beneficiū confeſſus eſt defectū iuris ſui ſpōte: cū tūc licet nō proſit talis cōfeſſio ipſi agēti cū ꝓbet de iure ſuo: tñ proderit vt iudex ex officio inchoādo nouā inſtātiā cōtra eū ꝓcedere poſſit ſm do. Ant. in. d. c. qm̄. qui allegat ad hoc qđ no. Spec. de acti. ⁊ pe. §. ſuper actio. ver. qđ ſi reus ⁊ qđ no. Cōpo. ⁊ Jo. an. in. c. mādamꝰ. extra de reſti. ſpo. ſꝫ do. Nicho. i. d. c. cū cām. ꝓ quo etiā facit qđ no. p Inn. extra de elec. c. p inqſitionē. ⁊ extra de accu. c. qualr. el. ij. ⁊ p doc. in. c. at ſi clerici. de iudi. ⁊ p gl. q̄ ici. ſic vr̄ i. c. lꝫ. de ꝓba. vbi vr̄ velle qđ idē ſit ⁊ ſi ptes certāt eſſe probatū circa qđ dic vt plene per canoniſtas in. d. c. cauſaꝫ.

7 ¶ Acta facta in vna ex pluribus inſtātijs nō valēt neqꝫ inter eaſdē pſonas fidē faciunt qn̄ ad diuerſam fidē facta ſunt. l. cū querit. ff. de excep. rei iudi. ⁊. c. veniens. el. ij. de teſt.

PRimo fallit. hec regula in caſibꝰ in qbus p cano. in. c. cām. extra de teſti. Et primo fallit cum illud ad qđ in alia cauſa agit̄ depēdet ex pricipali ſup quo eſt actū in pria inſtātia vt eſt ſi atteſtatiōes ſint recepte: vel alia acta huiuſmodi ſunt fcā ſup matrimonio: cū etiā valeat ad probandū legitimationē filiorū: vt extra de teſti. c. albe. ⁊ vt voluit Inn. in. c. cām. extra q̄ fi. ſint leg. ſm Imo. in. d. c. olim. extra de teſti. ꝓ quo etiā facit quod habet̄ i. l. fundus. ff. de excep.

2 ¶ Fallit qn̄ eſt talis cā in qua ſnīa lata in vna inſtātia p̄iudicat ad hoc qđ ſecūdario agit̄ in alia inſtantia cū tunc valeant ipſa acta ⁊ fidem facian in alia inſtantia. ⁊ hoc eſt cū ſnīa lata i cā ciuili ſi ſit abſolutoria ex eo: qꝛ delictū nō ſit cōmiſſuꝫ p̄iudicat in cā criminali. C. ad. l. iul. đ plag. l. p̄ſes. eodē mō p̄iudicabūt ꝓbationes ⁊ fidē faciēt ſi p ipſas ꝓbet̄ delictū nō fuiſſe cōmiſſum vt voluit Bar. in. l. ij. ff. vi bo. rap.

3 ¶ Fallit qn̄ iudiciū primo intētatū fuiſſet plenarie cū tūc acta facta valeant ⁊ fidē faciāt in alia inſtātia ſeu iudicio in quo iudiciū intentat̄ ſummariū: ⁊ nō ita plenariū eſto qđ ad aliā fidē agat̄. ⁊ hoc vult Bar. in. l. ij. vbi plene p ipſum.

4 ¶ Fallit in cōfeſſiōe q̄ ⁊ ſi ſit facta in ſūmario nō p̄iudicat ēt in plenario: eſto qđ ad aliū finē agat̄: vt no. in. c. cū dilectus. de fi. inſtru. ſm do. Nicho. in. c. cām extra de teſti. q̄ hoc tꝫ ⁊

poſt eũ Inno. ad hoc: qđ no. extra de ꝓba. c. fi. ⁊ ꝑ Bal. in. l. ij. §. apud eũ. C. de eden. ⁊ qđ habetur in. l. cum antea. C. de arbi.

7 ❡ Fallit qñ acta facta in vno iudicio reſpice rent inhabilitatẽ perſone ⁊ ipſam ꝑſonã affi cerent cũ tunc faciant fidem in alio iudicio: vt extra de. teſti. c. ex parte. ⁊. c. ſuper eo.

8 ❡ Acta ordinaria iudicij corã arbitro facta[a] corã iudice fidẽ nõ faciũt ſꝫ Inn. Jo. an. ⁊ oẽs l. c. ꝑſentata. de teſt. no. Bal. in. l. i. C. de teſti.

a ❡ preſenta ta. ꝑiſtiſfal lentijs vide ibidẽ Feli. l. ij. col. poſt mediũ i ꝟ. l gl. in ver. a= cta. cũ plu. ſequen.

Primo Fallit quando papa diſponeret de plenitudine poteſtatis. vt dicũt Inno. ⁊

2 Jo. an. d. Ant. de bu. i. d. c. ꝑñtata ⁊ ad hoc qđ no. i. c. j. ex̃ de iud. ⁊. c. cũ veniſſent. extra de cõceſ. ꝑbẽ. c. ꝑpoſuit.

1 ❡ Fallit qñ interueniret conſenſus vtriuſqꝫ partis cũ tũc valeãt per no. i. c. cũ cauſaꝫ. extra de teſti. ⁊ hoc videtur velle Joã. an. in. ꝟ. d. c. preſentata poſt Pet. ⁊ Abb.

3 ❡ Fallit in actiõe ex quibꝰ cauſat̃ effectus vt ſi ſit interrupta ꝑſcriptio ex aliquo actu facto corã arbitro: puta ex litis cõteſtatione cũ quo ad effectũ valeant corã iudice: vt. l. pe. C. de arbi. ſm doc. in. d. c. preſentata.

9 ❡ Actio[b] ex pacto nudo nõ orit̃. l. iuriſgẽtiũ. b §. ſed cum nulla. ⁊. §. quinimmo. ⁊. §. marcellus. ff. de pac. ⁊. l. legem. C. co. ti. ⁊ tex. not. cũ gl. inſti. de actio. §. in perſonam.

❡ Amplia primo iſtã regulã etiã ſi debitor ſuo iuramẽto cõfiteretur ⁊ affirmaret nudũ pactum: nã per hoc ſoluere nõ tenet̃. ita refert do. Jaſ. in. d. §. ſed cũ nulla dicere Bal. in. l. fi. in. ij. col. C. de fideicõ. referẽdo Inno. ita tenere in. c. j. qđ me. cauſa. Bene. vad.

❡ Amplia ſcđo etiã ſi princeps cãm alicui cõ mitteret de veritate ⁊ iuſtitia: qꝛ intelligeret̃ de ꝟitate cui via patrocinat̃: nõ aũt qđ ex pacto nudo agat̃ cũ re ꝟa iꝰ ei nõ ꝑtocinat̃. ita

b ❡ Actio. vide aliqđ ꝑ Dy. in. d. §. i ꝑſonã. circa med. iij. colũ. ⁊ ibidẽ per do. Jaſ. may. i nu. v. ⁊ do. Alexan. de Imo. in ꝯſi. xvi. in verſi. quid aũt. in ij. parte. Bene vad.

7 ¶Fallit in curia mercatorū: vt.l.quint⁹.ꝛ qđ ibi no.Bar.ff.man.vbi agatur de veritate ꝛ equitate: ꝗuis cōtrariū et male teneat Ludo.ro.in.l.filiuſſa.in prin.de dona.ꝛ idē foꝛte dicendū quādo cauſa eſſet cōmiſſa arbitratoꝛi vt debeat cognoſcere vt vir equus ꝛ ſic ſm equitatē nō ſm rigoꝛē.l.ſi ſocietatē.§.arbitroꝛū.ff.ꝓ ſo.ꝛ.l.gñalr.in fi.ff.de noxa.ꝛ qđ no.ſingulariter Ang.de peru.in.l.j.C.de preſcri.xxx.anno, pꝛo quo vide Lud.ro.in rub.de arb.in.ij.col.

8 ¶Fallit etiā ī minoꝛe ꝗ̇ tenet̄ ex pacto nudo cū ex eo oꝛiat̄ obligatio naturalis.vt l.l.j.ff.de pac.ꝛ l.l.i his.§.iperatoꝛ.ff.ſolu.ma.ꝗ̇ ꝑ viā denūciatiōis euāgelice ī curia eṗali pōt in effectu iſtud ꝯſeq̄: vt l.c.nouit.ꝛ ibi Inn.ꝛ oēs doc.extra de iudi.ꝛ no.Bar.ī extrauag.ad reprimē.ī ꝟbo d̄nūciauit.ꝛ ang.ī.l.ſi certis annis.C.de pac.ꝛ p̄dicta ſʒ gl.ꝛ Ja.but.ꝛ bal.ꝛ Sal.ī.l.legē.C.de pact.Tu aūt ꝑ modū doctrie dicas ſʒ Bar.ī.l.fideiuſſoꝛ obligari.§.j.ff.de fideiu.ꝙ qñ lex fauet pacto ipſi⁹ pacti grā.vt in ꝯctibus bōefidei.ꝛ hoc eſt in his ꝗ̄ ꝑficiunt̄ cōſenſu: tūc pactū dicit̄ veſtitū ſolo ꝯſenſu ꝛ oꝛit̄ actio ex eo ꝛ ꝑ ꝯſequēs nō oꝛit̄ actio ex nudo pacto: vt inſti.de obl.ꝗ̄ ex cōſenſu.naſ.ꝑ totū.ita etiā in ꝯctu dotis de iure antiq̄ nā hodie eſt ibi tacita ſtipulꝰo ꝑ.l.j.§.j.C.de rei vxo ac.qñ lex fauet rōne ꝑſōe vel rēe rei ī pacto deducto: ꝛ tū pactū remāet nudū ꝛ nō oꝛit̄ actio ex pacto.ſʒ pacti occaſiōe ꝑ ꝑ pactū: vt.d.l.ſi q̇s argētū.adde ꝗ̄ đt Sal.ī.d.l.legē

9 ¶Fallit de iure canonico ſm cōmunē.ꝯclu.tex.eſt.ī.c.j.ꝛ.c.iij.de pac.ꝛ Archi.ī.c.q̇cūꝗ ſuffragio.xij.q.ij.ꝛ gl.ꝛ arch.ī c.iuſt.xxij.q.v.ꝛ glo.ij.in.c.j.xxj.q.j.ꝛ ita cēiter tenēt cañ.d.c.j.ꝛ.d.Anto.de imo.ī.c.ꝑ tuas.de arb.ꝛ Bal.ī.l.legitim.in.ij.col.de pac.ꝛ l.l.petēs.C.eo.ꝛ Ang.in.l.ſi certis anni in.iij.col.C.eo.Lud.ro.ī.l.ij.§.ex his.ī vlt.col.ff.de ꝟb.ob ꝛ ita ēt ꝑ p̄dicta ꝛ nō alia videt̄ tenere Jaſ.may.ī.d.§.ſed c nulla.in.j.col.ꝓ quo ēt vide oīno Ant.de but.in.c.dilecti in.ix.notabili.ꝛ in.l.cū qui.in.xiij.col.in.ꝟ.itē iterdū ſtipulatio.C.de iur.ꝛ fac.igno.vide oīno Auge.l.ſtipulatio iſt §.alteri.circa ṗn.ff.de ꝟbo.ob.ꝛ vide.d.Jaſ.de zochis in.c ꝓterea.cl.j.extra đ ſpō.vbi dicit̄ in tex.ꝙ pactū ſuā obtinet firmitatē.Tu adde ꝛ pōdera tex.vbi pax fouet̄ ꝛ pacta cuſtodiunt̄: ꝛ qꝛ moꝛtaliter peccat ꝗ̇ recedit a pacto.xxij.q.ij.c.dicari: ꝛ qꝛ de⁹ nō facit differētiā iter ſimplicē loq̄lā ꝛ iuꝛam

xxij.q.ij.iurameti.vt qr dicit pſalmiſta q̄ pcedunt de labijs meis nō faciā irrita.⁊ hoc tenēt ꝯſequēter.Ant.d bu.⁊ cañ. ⁊ alij:lʒ Inno. dixerit ꝯtriū i.c.nouit.de iudi.⁊ hoc eſt ſecutꝰ Bart.i.l.ſi q̄s p eo.circa p̄n.ff.de fideiuſſo.q̄ſi oīno p̄dixerit pacta ſuari ⁊ cuſtodiri:al's dicaꝶ corrūpi actio ⁊ exceptio: vt eſt caſus in.l.ſtatuimꝰ.ff.de acquir.re.do.vide reliq̄ q̄ ſequunꝶ p do.Ange.de are.in p̄alle.§.i pſonā.iſti.d actio.vbi multa alia p eū dicunꝶ valde notāda in.xxvj.⁊.xxvij.col.⁊ ſequenti.que per teniet vide.

¶Amplia p̄dictā cōem ꝯclu.⁊ ſic.ix.fallē.vt pcedat nō ſolū in.§.pacto nudo.ſʒ ēt qd eſt fortius in ſimplici pollicitatione.ita tenet do.Ant.de bu.i.c.ex pte.in vlt.col.d cēſi.refert ⁊ ſequiꝶ Iaſ.may.in.§.ſed cum nulla.in fi.j.col.Bene.va.

10 ¶Fallit in caſu.l.fi.ff.de act.⁊ obli.⁊ ita illū text.ſolet allegare ad hoc q̄daʒ doctor ſolēnis ſenis:ſʒ tu cogita.⁊ ad hoc vide plene Ro.in.l.j.in pe.⁊ vlt.col.ff.de verbo.obli.

11 ¶Fallit qn̄ pactū nudū eēt iurō firmatū:vt no.i.l.ſi q̄s pro eo.ff.d fideiuſ.ſʒ Bal.tʒ ꝙ nō in.l.j.C.de no.ope.nū.vide in ſpe.d leg.℣.nūc oſtēdit.⁊ ℣.xxiiij.⁊ ℣.hoc q̄ʒ.i.viij.co.⁊ no. Ray.l ſum.iur.⁊ auꝶ.ſi.⁊ Ant.de bu.i.c.cū ꝯtigat.d iureiu.

12 ¶Fallit qn̄ id qd nudo pacto pmiſi iteꝝ nudo pacto pmitto:qr tūc ex ſcdo pacto nudo oriꝶ actio p̄toria.p h̄ vꝛ caſus ⁊ hoc voluit ſing.Raph.cu.in rub.de ℣.obli.hoſt.in.c.per tuas eiꝰ d arbi.⁊ An.d bu.i.c.q̄ntaualis.extra de iniurijs.

13 ¶Fallit qn̄ eccl'ia pmiſit aliquē renūciare ex pac.nudo:et obligatur:vt no.xij.q.iij.ſuffragio.⁊ not.Albe.de ro.in.l.iubemus in prin.in vlt.col.C.de epiſ.⁊ cle.

14 ¶Fallit qn̄ pactuʒ nudū apponiꝶ i inſtrumēto guarētigie tūc pactū nudū literis veſtiꝶ ꝫ Bal.i.l.ſi cā man.C.de exe. rei iudi.⁊ in.l.ex placito.C.de rerū pmu.ſʒ ꝯtrariū dr in.l.ſi nō ſortē.§.indebitū.ff.de condi.inde.⁊ meliꝰ ſꝫm Ludo.ro. in.l.j.in prin.ff.de ver.ob.in.xij.col.

15 ¶Fallit i pacto nudo i iudicio fc'ō:qr ex iudicij calore oriꝶ actio vt.l.cū oſtēdimus.§.fi.ff.de fideiuſ.tuto.⁊ ita tʒ Bal. in repe.l.tale pactū.§.q̄ prouocauit.ff.de pac.vbi.dr ſe audiuiſſe.a Bar.viua voce hoc firmāte:⁊ ſequiꝶ Ro.i p̄n.l.j.i.iij. col.ff.de ℣.obli.qd not.An autē ex reſcrip.p̄ncipis oriatur actio:vꝛ ꝙ nō p.l.ſi q̄s ſepulchrū.i p̄n.ff.de relig.do.vbi videꝶ caſus.ſʒ in ꝯtrariuʒ vꝛ caſus in.l.terminato.in p̄n.ibi.nulla actio

la actio de fruc. ⁊ lit. expē. a ↄtrario ſenſu. qꝛ ibi erat terminatum iudicium: ⁊ ſic alias bene oꝛiretur: cogita.

¶ Fallētias p̄dictas ⁊ nōnnullas alias vide p̱ Iaſ. ma. l. ꝫ. al leg. l. iuriſgentiū. §. ſꝫ cū nulla. ⁊ in. l. lecta. i. vij. col. ſi cer. pe. in ꝟ. nūc volo notare. ⁊ p̱ Fely. in. c. j. ꝺ pac. vbi hāc totā materiā p̱ viā declarationū expedit. ⁊ de his remiſ. ſolū cōtentus eſſe volo: vt ne me in tranſcribendo occupen. Bene. va.

¶ Quid aūt pactū nudū opeꝛ: et nūq̇d ex mandato oꝛiatur actio de iure ciuili vł cano. vide Bar. l. ti. de pa. iur. ſir. in. § hic ſacra in fi. j. col. vide Bart. in. l. ſi quis ꝓ eo in fi. vlt. col. ff. de fideiuſ. vide Anto. de but. i. c. pꝛeterea in fin. iij. col. extra de ſpō. ⁊ vide etiā Ia. de ꝫo. ⁊ Anto. de but. in. c. Inotuit. extra de iureiur. ⁊ ibi per doc. ⁊ q̄rit Sal. in. d. l. legē.

¶ Adde ēt ꝙ cū de pacto eēt fcm̄ iſtꝛm ⁊ ex foꝛma ſtatuti diſpoſitū eēt ꝙ nulla exceptio ꝯ iſtꝛm oppōi poſſit: poterit tn̄ ꝯ pactū de nullitate dici et excipi: vt elegāter ſentit Bal. i. l. ex placito de re. pmu. C. in. vlt. q. qꝛ ſtatutū remoueret exceptionē. arg. l. legitia. ff. ꝺ pac. ⁊ l. ſi q̇s argētū. ff. ꝺ dona. vbi exciperet de cauſis: vt qꝛ pactū non eēt cā iuſtificatū ꝓut ꝺt l. l. ij. §. cetera dedo. excep. l. cū de idebito. in fi. de ꝓba. ff. qm̄ talis exceptio nō ↄcernit inſtꝛm ſꝫ cām: vt de iure do. ſtip. d. l. q̄rit §. vēdi. vn̄ iferꝛ ↄcluſio ꝙ ſicut pacto nudo ius ciuile potuit ſpālē actionē cōferre: ita ⁊ particulariter loci ſtatutū ⁊ ↄſuetudo p̱. l. oēs populi. ff. ꝺ iuſti. ⁊ iu. ⁊ i. l. lecta ſi cer. pe. ad itellectū eoꝝ q̇ ſunt ꝯct⁹ veſtiti ⁊ nolati de q̇b⁹ habes vnū verbū p̱ Bal. in rub. de rerum pmuta. iſta additio eſt de additionib⁹ Ant. de pꝛato. vete. i repe. l. legē. C. ꝺ pac. i. ver. xj. ⁊ vlt. ꝑt exēplificari. Et adde aliū caſū in. l. j. de iure do. cū gl. ibi. forte verū cū dote hic nō qn̄ dotē ꝓmiſerūt per pactū nudū: ſꝫ qn̄ ꝓmiſerūt ꝺ euictiōe ſꝫ ſc̄diā expoſitionē gl. ſꝫ ſꝫ p̄mā loquiꝛ de ꝓmittēte dotē quo caſu teneꝛ ad dotādū: vt. l. exceptionē. C. ꝺ do. promiſ. ⁊ ēt de euictiōe ſm̄ Bart. ibi

¶ Actoꝛ regulariter ſeq̇ꝛ foꝛū rei. l. iuris. C. de iuriſ. om. iu.

PRimo fallit ratiōe oppꝛeſſiōis q̄ facta eſſet p̱ laycū vel occupatiōis rei eccleſiaſtice vł doli aut fraudis ↄmiſſi vel cōmiſſe in ꝯctu celebꝛato inter clericū ⁊ laicū: q̄ oīa dic vt in. c. cū ſit gn̄ale. ⁊ i. c. lꝫ ex ſuſcepto. de foꝛo cōpe. in q̇bus etiā no. plures caſus i q̇bus actoꝛ trahit ad foꝛum ſuum. ⁊ Fallen. Soci.

vide etiam aliquos per Spec.in ti.de competen.iudi. adi.
2 ¶ Fallit qñ reus eſſet voluntariꝰ nõ neceſſariꝰ:vt ſi padua-
nus ꝯueniret paduanũ rei vẽ.corã poteſtate paduano:ꝛ vi
cẽtinus ꝙ vẽdiderat illã rẽ illi paduano cõuẽto voluit ipm
defẽdere ne teneat̃ de euic.nã nõ pt petere ꝙ cã remittat̃ vin
cẽtiã vbi ipe ſortit̃ forũ.vl'dꝫ venire corã ptãte paduano vbi
cã ẽ ichoata.vt.l.vẽditor.ff.ð iu. om.iu. qꝛ ipe nõ ẽ reꝰ:volũ
tariꝰ ſꝫ neceſſariꝰ cũ ipe nõ fuerit vocatꝰ ad iudiciũ:ſꝫ vẽit
ſpõte ꝑ ſuo iudicio:nõ dꝫ defendere i eo foro i ꝗ ẽ ichoatũ.
3 ¶ Fallit in fiſco vbi reꝰ ꝯſequat̃ forũ ad iudicẽ fiſci actoris.
vt probatur.in.l.j.C.de repu.he.et in.l.defendere.ff.ð aut.
tuto.ꝛ in.l.iij.ff.de his qui.vt indig.
4 ¶ Fallit in iudicio volũtario vt in actibus extraiudiciali-
bus.ita dicũt dñi de rota in.q.clxij.ꝗ incipit.itẽ ꝗ emãcipa-
tio.ꝛ eſt alias in ordie.lxvij.ꝛ ita tenet Do.de ſancto gemi.
in.c.ſi annum.§.ſi vero.de iudi.in.vj.
5 ¶ Fallit qñ agitur actiõe reali ratiõe rei ꝗ eſt in alio territo
rio i ꝗ ſit reꝰ:qꝛ tũc eſt i electiõe actoris cõuenire reũ in loco
domicilij rei vel in loco vbi res ẽ:vt eſt caſus cũ gl.ꝛ ibi doc.
i.l.fi.uſſa.vbi i rẽ actio.C.hec tñ fal.nõ hꝫ locũ qñ reꝰ eẽt cle
ricꝰ ꝛ actor eẽt laicꝰ:qꝛ tũc actor deberet ſeq̃ forũ cleri.cõuẽ-
ti:vt no.bal.in aut. clericus. in.j.col.C.de epi.ꝛ cleri.
6 ¶ Fallit qñ iudex rei nõ facit iuſtitiã actori:ꝛ ſic creditori:
ꝛ tũc creditor ꝛ actor poſſunt a iudice ſuo impetrare repre-
ſalias cõtra ciuitatẽ ipſius rei ꝛ cõtra ipſum reũ.vt no.An
ge.in aut.vt clerici apud pro.epi.§.ſi non recti.
7 ¶ Fallit rõne mercãtie:vt no.pau.de ca.in.l.fi.in.j.col.C.
de iuriſ.om.iu.ꝛ vide aliq̃s limitatiões i locis alle.ꝑ Ang.i
aut.de exhi.reis.ꝛ vide pau.de ca.i.l.ordiariꝰ.C.de rei vẽ.
vbi ponit ẽt aliã limitationẽ de ħ:vcꝫ qñ in ꝑparatorijs ad
dit̃ pro aliꝰ iudex:vt ibi.vid multos caſꝰ ſpãles i qbꝰ actor
nõ ſeq̃tur foꝝ rei:vt no.xj.q.j.experiẽtie in gl. ꝑ Arc.ꝛ albe.
de roſa.i aut.ſtatuimꝰ.C.de epi.ꝛ cle.ꝛ vide Ang.in.l.ſi cui.
§.idẽ ipator.ff.ð accu.ꝛ vide oino Tãcre.i ſuo ope.ordinis
iudiciarij in ti.de fo.cõpe.vbi ponit multos caſus ꝛ fallen.
8 ¶ Fallit qꝛ paup tãq̃ miſerabilis pſona põt trahere reum
etiã laicũ in rebꝰ tpalibus corã iudice clerico ſicut eſt in cã
do.vide Anto.de but.in.c.ꝑ nr̃as.in prin.ꝛ in ca.de pruden
tia.de dona.inter virũ ꝛ vxorem.ꝛ idem dicas de vidua.

¶No. vnã cautelã valde ſingularē p quã ſit vt nūq̃ actor ferre ſeq̄bať forū rei: vcʒ qđ ille a q̄ agit cōpareat ⁊ dicat iudici ego ſuʒ actur⁹ ad talē rem ⁊c. vos facietis fieri proclama vt oēs q̄ ſua intereſſe putāt ꝯpareāt. nā hoc caſu q̄ putauerit ſua intereſſe ⁊ ꝯparuerit etiā ſi fuerit clericus tenebiť rñdere in foro actoris: nec obſtabit ſi diceret actori tu debes ſeq̄ forū rei: quoniā ille replicabit ego non te facio reū: ſed ſi putas aliquid tua intereſſe i hac mea lite defende te coram meo iudice: nā ex hoc te reū nō facio: et nō debes nec potes me cōpellere vt ego tuū tenear forū ꝓſequi iſtā cautelam ponunt doc. in. l. cōſulta diualia. C. de teſta. et Ange. in. l. j. §. hec ſtipulatio. ff. ſi cui plus q̄ per. l. falc. in ſua repeti. quam no. perpetuo in practica.

xi ¶Alienare ꝓhibitus ⁊ ad longum tempus
a locare prohibitus eſſe cenſetur. no. in. l. codicilis. §. inſtituto. de leg. ij.

PRimo fallit quia ſi q̄s eſt ꝓhibit⁹ alienare ſub pena nō ꝓhibeť locare ad lōgū tēp⁹. tex. eſt i cap. nulli. in verbo alienatiōe. de re. eccle. non. alienā. vide pau. de caſt. in cōſi. xxv. qui allegat Ja. de bu. in auť. de non alie. §. quia vero.

2 ¶Fallit ſi eſſet facta locatio ad longū tēp⁹ ⁊ eſſet dictum ꝙ toť ſint locatiōes quot ſunt anni ar. l. ſcire debem⁹. ff. de vb. ob. ⁊ ita ſub dubio dṫ Bal. i. c. j. q̄ feu. da. poſ. i. vj. colū. et idē tenet Bal. i. §. vt libellario. ĩ alleg. ſʒ hoc eſt contra no. p Dy. in. d. §. inſtituto. ⁊ cōtra predicta vide Bal. qui tenet primam partem in. l. voluntas eſt. C. de fideicōmiſ. vide Bar. in l. ſi finita. §. ſi vectigalibus. de dā. infec.

3 ¶Fallit qñ volum⁹ itelligere de alienatione ꝓpriiſſima: et tūc venit trāſlatio directi dñij: ⁊ ſic poterit fieri locatio ad lōguʒ tēpus: ſed

¶Tēpus. Vid q̄ not. i. l. j. §. qđ āt. ff. d ſupfi. ⁊ qđ ibi hť p do. alex. de imo. poſt bar. ⁊ fel. i. c. q̄ i eccleſiar. i. xxiij col. i ꝟ. vbi aūt d cōſtit. ⁊ do. petr⁹ phi. cor. iꝯſ. cclxij. inci. lʒ in lr̃a D. i tertia parte. et adde qđ ꝯ glo. in d. §. inſtitutū. tʒ Abb. in. c. ad audictiam de reb. ec. non alie. ⁊ Lu. ro. i. l. ſi cōſtante. §. q̄ties. cū ſeq. ſo. ma. ⁊ bar. i. d. §. iſtituto. cuʒ quo tranſit ang. ⁊ imo. i. l. ſi filio. § fina. ſolu. mat. Bene. vadus.

de alienatione ꝓpria intelligit de locatione ad locũ tp̄s: ſi vero iproprijſſime ⁊ intelligit de obligatiõe: ⁊ ita dicit Bal. i. c. j. §. vt libellario. quibus mo. feu. amit. ⁊ i aut. hoc ius porrectũ. C. de ſac. ſan. eccle. ⁊ ſic poteſt cõcordari. d. gl. in §. inſtituto.

4 ¶ Fallit qn̄ locatio põt fieri ad longũ temp⁹ ſi dictũ ſit qꝺ non trãſeat aliqꝺ ius in cõductores: tñ iſtud dicit Do. de ſancto gemi. i. c. abbatib⁹. xij. q. ij. ⁊ iſtud tenẽt moder. ibidẽ ꝫ Bal. i. l. ſi demus. §. ſi. de leg. ij. Sed cõtra hoc vide qꝺ no. idẽ Bal. in. c. imperiali. i. iij. col. de prohi. feu. alie. per fede. i ver. q̄ro vaſall⁹. ⁊ ẽ ꝫ no. ꝑ Dy. i. d. §. iſtituto. ⁊. l. vbi ita. ff. de don. cau. mor. ⁊ i. l. cũ p̄cario. de preca.

5 ¶ Fallit[a] q: põt fieri locatio ad lõgũ tẽp⁹ colono partiario. ⁊ ita dicit Bal. i. d. §. vt libellario. vt no. q̄dã moder. i. l. ſi filio. §. ſi vir in quiquẽniũ. ff. ſo. ma. Sꝫ videt̃ ꝯtra. l. j. §. j. ff. ꝓ ſo. vbi trãſfert̃ dñium i tali partiariũ q̄ eſt ſoci⁹: vt eſt tex. ⁊ ibi h̃ tenet Saly. i. l. ſi merces. §. vis maior. ff. locati. vide Bal. i. l. certi iurꝭ. C. locati. vbi dt qꝺ nõ ẽ ꝓp̄e ſocietas. ⁊ i. l. j. C. de fruc. ⁊ lit. expẽ. ⁊ i cõſi. ccc ij. qꝺ incipit videt̃ p̄ma frõte ⁊c. vbi tenet qꝺ ſit ſoci⁹. Itẽ dicit qꝺ ſi fũd⁹ vẽdat̃ p dñm fruct⁹ integri ſunt emptoris cũ actio perſonalis fundũ ſequatur. ⁊ ibi ponit: an ſucceſſor ſingularis teneat̃ ſtare colono partiario: ⁊ tenet qꝺ ſic.

[a] ¶ Fallit. vide de his q̄ cõtinentur in hac fall. and. Barba. in repe. ru. de reb⁹ eccle. non alie. in. ix. fallentia.

6 ¶ Fallit vbi ratio legis ẽ i ꝯtrariũ: vl' lex caret rõne: ⁊ multo forti⁹ fallit qn̄ lex municipalis ẽ cõtra rationẽ vt ꝙ bõa laycoꝝ nõ poſſint vẽdi eccleſijs. Itẽ fallit vbi lex ꝯtinet ius ſingulare. l. ſi. C. de pred. curia. lib. x. ⁊ his ꝓbis vtit̃ Bal. i aut. ei q̄. C. de bo. aucto. iudic. poſ. in antepe. col. in prin. in ver. vlteri⁹ q̄ro.

7 ¶ Fallit i prohibitionibus odioſis: puta ſi teſtator prohibuiſſet alienari i cõſortes: naꝫ hoc caſu valebit locatio: ſec⁹ i nõ odioſis. ita

not.Bald.in.l.fi.C.de rebus alienis non alienandis.

a ¶Fallit[a] ſi eſſet facta locatio ad modicū tē pus cum clauſula ad renunciandū:qꝛ tūc videretur etiam valere locatio:vt not.Bal.in in.l.volunta.C.de fidecommiſ. ¶Fallit. vide Jo.bap. de roſellis in.§.no.vbi nonnulla ad materiam.

1 ¶Alienare prohibita in dotem dari poſſunt auℓ.res que.et.l.fi.§.auaricie.C.cōmunia de leg.tenet Bar.i.l.ſi tibi homo.§.diui ſeueri.ff.de leg.j.per tex.in.l.fi.ff.ad treb.Bald.in l.voluntas.C.de fideicom.

¶Amplia primo vt nedū locū habeat in dote de nouo cōſtituta:ſed etiam in dote quaꝫ filius accepit viuo patre reſtituenda ſm gl. magnam in.d.auℓ.res que.in.ij.parte.

¶Amplia ſecundo qđ nedū qñ filia dotē pro ſeipſa conſtituere vellet:ſed etiaꝫ ꝓ liberis ī caſu in quo mater filiam dotare tenetur ꝛ ſimiliter in fratre ꝛ clarius in patre:vt probatur in.d.auℓ.in.§.q.vbi per do.Jaſo.

¶Amplia tertio ꝓcedere nō ſolū quādo pr vellet cōſtituere dotē ꝓ filia iter viuos:ſꝫ ēt i vlt.volūtate vℓ teſtamēto.vt ꝓbaℓ l.d.auℓ. ꝛ ibi per Jaſo.in quarto nota.

¶Amplia quarto nō ſolū ꝓcedere ꝓ dote mr̄imonij tꝑalis:ſꝫ ēt ꝓ dote mr̄imonij ſpiritualis ꝛ ſic ingreſſus monaſterij ſecundū Bar.ꝛ alios.in.d.auℓ.

¶Amplia quito procedere ēt ſi filia iaꝫ eſſet mariata cū nulla:aut quaſi nulla dote:vt ꝑ Jaſ.may.contra in dicta aucten.

¶Amplia ſexto qđ nedū ex cā dotis vel dona.propter nup.ſꝫ ēt alimētorū vel redēptionē captiuorū:aut alia ſimili cā ſm dictam gloſſam approbatam in dicta aucten.

¶Amplia ſeptimo procedere etiaꝫ quando mulier nō inueniret maritū condignū niſi oia bona ſubiecta reſtitutioni daret in dotē qꝛ tūc poſſet ſꝫ Bal.ꝛ Pau.đ caſt.in.d.auℓ.

¶Amplia octauo nedũ procedere donec fili⁹ vel filia viuũt imo beneficiũ huius ad eorum heredes tranſmittitur ſecũ dum Bal.in.d.auť.vbi etiam per Pau.de ca.
¶Amplia nono nedũ ſi fideicommiſſum ſit vniuerſale ſʒ ẽt ſi eſſet particulare ⁊ purũ ꝑ rationẽ litere ſꝫ Bal.i .d. auť.
¶Amplia decimo etiam ſi teſtator alienationem expreſſe prohibuiſſet: vt per do.Jaſ.in.d.auť.in quinto no.
¶Amplia vndecimo procedere ẽt ſi alienatio per ſtatutũ ẽt iuramẽto firmatũ prohibita eſſet vt per domi.Jaſ.i.d.auť.
¶Amplia duodecimo nõ ſolum procedere i cauſa dotis vel dona.propter nup.ſed etiam in cauſa pia: qꝛ tunc alienari poteſt Ang. in.l.quidam in teſtamẽto.§.fi.ff.ad treb.
¶Amplia decimotertio ẽt ſi talia bõa ſubiecta reſtitutioni venirent reſtituẽda eccleſie vł ad alias pias cauſas ſecũdũ Bal.i.d.auť.i.j.col.⁊ Lud.ro.i conſi.cccxcvij.incipi.circa id.
¶Amplia decimoquarto procedere etiam in muliere ſteri li ſecundum Bal.in.d.auť.
¶Amplia decimoquinto ꝓcedere nedũ i muliere: ſʒ ẽt i ei⁹ ceſſionario cui mulier ceſſit iura dotalia: licet iſtd beneficiũ perſonale videať: ⁊ diuerſa ſit iter ea rõ.ita ſingulariter te net Pau.de caſt.i cõſi.cxxxj.incip.circa ea que ſuperi⁹.i vl timodubio: quẽ refert ⁊ ſeqť Jaſ.i.d.auť.i.xiiij.ampliatiõe.
¶Amplia decimoſexto procedere ẽt i dote i qua mulier ha bet fideiuſſorẽ obligatũ: vt tenet Pau.de caſt.i cõſi.xiij.in‐cipien.qꝛ per ſupraſcriptũ: ⁊ plenius i cõſilio.xiij.icip.circa ea. quẽ etiã refert ⁊ ſequitur Jaſ.in.d.auť.in.xv. extenſiõe.
¶Amplia decimoſeptimo vt effect⁹.d.auť.ꝑpetuo duret ad eo qd bõa detracta ex fideicõmiſſo cã dotis vel donationis ꝓpter nup.nũꝙ ad fideicõmiſſariũ reuertãtur ſm Pau.de caſt.i.d.auť.i.ij.col.pro quo dt eſſe caſum ſingularẽ i.l.mu. lier.§.cũ ꝓponereť iductũ: vt ꝑ Jaſ.i.d.auť.i.xvij. extẽſiõe.
¶Amplia decimooctauo vt ẽt ꝓcedat i re emphyteotica: quã pater poteſt dare filie i dotẽ vel filio i donationẽ ꝓpter nup.ſine cõſenſu dñi ſm Specu.⁊ Joã.an.i tit. de loca. nũc aliqua.i ver.cix.vt lati⁹ ꝑ Jaſ.i.d .auť . in.xvij . extenſione.

PRimo fallit vt ſingulariter dixerũt Ja. de are.Cy.⁊ Saly.vbicunꝙ nõ extarẽt alia bona que in dotem dari poſſent alias ſecus per.d.auť.res que.C.cõmunia de le.bene fa

tit ſm eos. l. pater filium. ff. de leg. iij. no. Sa
ly. in. l. fi. C. de reb. alie. nō alie. ⁊ Pau. de ca.
i ꝯſi. xiij. qđ icipit ꝑ ſupradictū exemiū. ⁊ ibi
ſubtiliter. idem dicit Bart. in. d. §. diu i ſene-
ri. Bal. tamē in. c. j. in. §. donare. in ti. qua. ol.
fe. amtt. ſo tenet contrariū volēs qđ diſpoſi-
tio dicte auſ. res que nō extendatur ad res
expreſſe prohibitas alienari: quia ille nō po-
terunt alienari pro cā dotis: qm̄ illa auſ. eſt
exorbitās a regula iuris cōis i eo qđ dr ibi de
cā dotis. ergo nō dȝ extēdi: ſȝ reſpon. qđ imo
dȝ extēdi ad ſimiles caſus: cū diſpoſitio il-
lius auſ. cōtineat cauſam fauorabilē: vt col
ligit ex no. i. l. ſi cōſtante i pꝛin. ff. ſolu. mātri.
⁊ ibi not. Bart. i. ix. q. prime partis. qđ not. ꝑ
glo. i. l. qui propter. neceſſitatem. ff. de re. iu.
Bar. ⁊ omnes doc. in. d. auſ. res que. dum al
leg. not. per. l. obſes. C. de pre. mino.

2 ¶ Limitatur illa regula ꝓcedere i ꝓhibitio-
ne impediēte trāſlationem dnij: qꝛ tūc nullo[a]
caſu poterit alienari ēt pro dotibus conſti-
tuēdis: vt eſt glo. ſing. ſm dy. ⁊ Bal. ibi in. l.
nulla. C. de iure do. idem tenet Bald. in. d. c.
j. §. donare. qualiter olim feud. amit.

3 ¶ Fallit ⁊ limitatur predicta regula habere
locū i filia femina grauata: quia illa nō poſ
ſet alienare pro cōſtituēda dote liberis ſuis
vt ē gl. no. i. l. a filia. i pꝛin. ff. ad treb. quā ad
hoc valde notabiliter alle. Nico. de neapo. i
l. mulier. in. §. cū proponeretur. ff. eo. ti. ⁊ eā
ſequiſ. pro quo facit tex. i. l. mulier. §. cū ꝓpo
nereſ. ff. ad trebel. ibi ⁊ preſēs voto ⁊c. ronē
alle. gl. i. d. l. a filia. ⁊ de materia ēt vide per
gl. ⁊ doc. in. §. quāobrem. in auſ. de reſt. ⁊ ea
que parit. vbi habeſ an diſpoſitio. d. auſ. ha
beat locū i extraneo an ſo i filijs vel filio te
ſtato. ⁊ magis cōmunis opinio eſt qđ ſolū ex

4 tēdatur in deſcendentibus.[a] ⁊ etiā probatur
in. d. auſ. res que. per. ſed ſi lib. legitima.

a ¶ Deſcēdē tibus. Et ita tenet Ang. in. d. auſ. res q̄. ⁊ ſequiſ frā. are. in ꝯſil. xxxvij. inci. ſequēdo. in ſcđo dubio. vbi etiā qđ nec in parē tibus nec ī trāſuerſali bus locum hȝ. d. auſ.

¶Fallentias nōnullas alias vide p Jaco.l. d.auf.l a ſipe.col.cū pe.ꝛ fi.vbi ponit ad iſtā regulā.xv.no.limitatiōesꝛ fallē.Bene.vad⁹.

13 ¶Alienari l aliū prohibita nec vſucapi nec preſcribi poſſunt tenet Bar.in.l.vbi lex.ꝛ ibi gl.ff.de vſuca.ꝛ tenet Ang.i. l.j.C.de preſcri. lōg.tēp.ꝛ Jo.de imo.i.l.filiuſfa.i.§.diuus ſeuer⁹.ff.de leg.j.ꝛ Ja.de are.Cy.ꝛ Bar.i.l.fi. C.i q.cau.in integ.reſti.nō ē neceſ. not. Bal. in.l.j.in.ix.col.C.de ſer.fugi.lȝ Bar.in.d.§. diuus ſeuerus.contrarium tenuerit.

PRimo Fallit quādo res q̄ phibita eſt alienari fuit alienata ab alio q̄ a dño vel ab alio q̄ ab hrede phibito:vt puta a nō dño bona fide.qꝛ tūc talis res poterit vſucapi vel preſcribi.ita no.tenet Cy.i.d.l.fi.C.i quib⁹ cau.i integ.reſtitu.nō ē neceſ.idē tenet Pau.de caſt.in conſi.ſuo.xij. vbi refert Cy.i loco preallega.ꝛ pro iſta opi. allega.tex.et glo.not.in.l.j.in gl.magna. C. de ſer.fugi.Dum gl.dt qd ſeruus aſcriptiti⁹ minime poſſet preſcribi vel vſucapi.tamē ſi fuiſſet venditus a non domino bona fide bene poſſet preſcribi ꝛ vſucapi.

2 ¶Fallit niſi interuenerit ſcientia illorū ꝯtra quos preſcribit.qꝛ ſic videtur tacite cōſentire:ita no.Cy.i.l.j.i.iij.oppo.C.de ſer.ꝛ aqua Bal.i.l.fi.poſt pri.C.i qb.cauſ.ſec⁹ ſi ignorāter:qꝛ in tali preſcriptiōe videt adeſſe ꝯſenſ⁹ illi⁹ ꝯ quē preſcribit:vt eſt glo.no.i.l.j.i col. ij.§.pe.ver.actione.ff.de dolo.no.Bald.i.l.j. C.de in integ.reſti.ꝛ in auf.ad hoc.in.ij.col. C.de vſur.ꝛ i.l.ij.in vlt.col.de iure emphy.de quo vide p Jo.de imo.i.d.l.vbi nō lege.ꝛ vide omnino Bal.in.l.j.in.j.col.C.de ſer. fugi. Ang.ꝛ Fulgo.i.l.j.C.de preſcri.lōg.temp.ꝛ i d.l.ſi tibi homo.in.§.diuus ſeuerus.de leg.j.

14 a ¶Appellās a ſnia diffinitiua cauſaꝝ ap-

a ¶Cām.Ad de docto. Bal.in.l. a ſnia .ff. de app.qd quotieſcūqꝫ pꝛhibita eſt appellatio vel p ſtatutū ſi ꝑmittit appellatio i aliquo caſu ſpāli cāȝ appellationis exprimere dȝ alr̄s appellatio nō tȝ: ꝛ ita tȝ lap . Ab. i.c.romana i.§. ſi nautē. de app.lib. vj.et vid̄ Fely.i.c.qd ad cōſultatione.de re iu. in me.i.xj. col.in ver. nihilominus.

pellare allegare nõ tenet.l.ij.§.j.de appel.ꝛ no.,in.l.ante ſniam.C.quo appel.non reci.

PRimo Fallit vbi quis appellat a ſentẽtia diffinitiua ꝯ ſe lata ꝑ ꝯfeſſionẽ ſuã: q2 tunc tenet reddere cauſam quare appellat: q2 cõſenſ9 eſt ꝑ erroꝛẽ: vt no.Joan.an.in.c.romana.§.cum autem.de appel.lib.vj.ꝛibi gl.ſingu.

2 ¶Fallit in appellatione reductionis ad arbitrium boni viri: in qua debet exprimi qualitas ꝛ quãtitas leſionis: alias ſimplex appellati o non tenet: vt no.Bal.in.l.vnica.C.de his que pene no.Bene.vadus.

3 ¶Fallit vbi late ſint tres ſentẽtie cõfoꝛmes: et nõ obſtãte hoc ſi vict9 appellat: ꝛ iudex ꝓnunciat appellationi nõ eſſet deferẽdũ appellãs a tali ſnia debet exprimere cauſam ſm Jo.an.ꝛ imo.l.c.cupiẽtes.de elec.li.vj. ꝛ idẽ tenet Bal.in.l.vnica.C.ne lice.in vna eadẽq3 cauſa tertio pꝛouo.Bene.vadus.

4 ¶Fallit qñ cõmiſſa eſt cauſa alicui delegato cũ clauſula appellatione remota: nã debet talis appellatio exprimere cauſam: alias nõ tenet appellatio.ita tenet ſing. Inno.in.c. vt debitus.de appel.Bene.va.

15 ¶Appellans ad vnum vel alium iudicem quem ex his eligat infra decem dies declarare debet.[a]no.Joan.and.in.ca.is qui de offi. deleg.lib.vj.

PRimo Fallit vbi ambo ſint cõpetentes: q2 quemlibet poteſt eligere: ſecus ſi vnus tantum erat competens alius nõ dicit not.Ang.in.l.cu3 pꝛoponas. C.de bo.aut.iud.poſ

16 ¶Appellans ab interlocutoꝛia cãm in ſpecie exprimere habet.gloſ.ꝛ docto.in.c.j.de appella.in.vj.ꝛ.l.iiij.§.j.ff.eo.tit.

c ¶Nota. vide alex. in ꝯſi. ccciiij. ic. viſo proceſſu ꝛ iu conſil. cccvij.inci. viſo ꝓceſſu cãe vertentis inter and.ꝛ amplia et limita dcã3 regulã vt ex dictis ꝯſilijs colligit fely. in ca. inter cetera de app.i fi.ij.col.ꝟ. inſuper.et dic vt ibi per eum.

ſimpliciter i.l.diē proferre.ff.de arbi.§.ſtare. cui⁹ opinionē ſequūtur Moder.i.l.ſi ſocietatē.§.arbitroꝝ.ff.ꝑ ſocio.bal.tñ dt qd ſnia lata ab hoc arbitro tenet ſ; ptes bene appellare poſſūt ab ea:qꝛ iſte nō eſt ꝓpie arbiter: ꝛ ſnia lata iniuſta ab eo tenebit:ſ; ab ea appellabiꝛ vt dixi plene i ſuo cōſilio qd icip.de iniuſtitia vel de iuſtitia:ſ; iſte opi.nō placēt: qꝛ arbiter in ꝓnūciādo ꝛ ſentētiādo tenetur formā ſeruare ſicut iudex.l.j.de arbi.ꝛ ideo ſi iiuſte ꝓnūciāt licet ſuā.facit.l.ſi qs i cōſcribēdo.C.de pac.ꝛ cū de iure teneaꝛ pronūciare merito dicēdū eſt qd ſi hoc partes i cōpromiſſo expſſe egerit qd de iure pronūciet operetur quod ſentētia ſit nulla : vel ea poſſit appellari:qꝛ expreſſio eorum que tacite inſunt nihil operatur.l.iij.de lega.j.

3 ¶Fallit in arbitro iur.qui eligitur loco iudicis recuſati ſuſpecti i.l.apertiſſimi.ꝛ i.l.cū ſpeciali.C.de iud.ratio quare a ſentētia iſtorū appellaꝛ eſt qꝛ ſurrogantur loco iudicis recuſati: vt i cauſa cognoſcant:ideo ſapiūt eandē naturā quā ipſe iudex recuſat⁹:vt i.l.eū q.§.qui iniuriarū.ff.ſi quis cau.ꝛ hoc de iure ciuili.de iure canonico cognoſcūt ſolū de cauſa. ſuſpitionis:ſed ab ipſorū ſentētia ideo appellatur qꝛ ſunt arbitri iudiciales qui ex neceſſitate iu.eligūꝛ.ꝛ ita not.in.c.ab arbitris.de offi.deleg.in.vi.

4 ¶Fallit a qñ arbiter eſt elect⁹ de iure municipali ꝛ ſic ex neceſſitate ſtatuti vt ſūt ſtatuta p italiā:nā pōt a ſnia talis arbitri appellari:vt no.i.d.l.apertiſſimi.ꝛ i.d.l.cū ſpeciali.tamē i.l.j.cōſtitutione.C. tenetur cōtrariū videlicet qd a tali ſentētia arbitri nō appelleꝛ.qd ſequiꝛ but.in.c.quintavallis.de iure iu.ſtandū eſt em̄ ſm euꝫ regule prohibitiue ex q nō reperiꝛ i hoc caſu cōceſſa appellatio.

5 ¶Fallit vbi conueniꝛ inter partes qd a ſnia

a ¶Quarto falit.pro q fallen.vide fely.in.c.q i eccliarū.in med.xxxv.colū.de ꝯſti.i.ꝟ.ū. eſt ꝯſiderādū.ꝛ oino.d.Jaſ.mai.inſti.de ac.§.oim.nu.x.ꝛ ſeq.ꝛ fran.aret.i d.l.j.C.de arbi.

arbitri poſſit appellari Zct⁹ eſt ex cōuētione vi3 accipiūt: vt l.j.§.ſi ꝯuenerit.ff.depo.ꝛ ita tenuit Dy.in.l.ſi q̄s ex ꝯſenſu.ff.de ap.ꝛ Bal.i.l.C.e.ti.ꝛ i.l.nemo p̄t.de le.j.ꝛ Cy.i hoc tenet ꝯtrariū i.l.j.C.de arbi.Bal.ibi ponit tertiā ſniaꝫ q̄ ſequit Car.zab.i.c.cū dilect⁹.de arbi.de h̄ vid Spe.i ti.de ap. i.ij.ver.xvj.ꝛ in.§.inquilinus.ver.xiij.ꝛ glo.ij.q.vj.c.iudicibus.ꝛ vide Anto.de but.in.c.quintanallis.de iureiu.

6 ¶ Fallit niſi eſſet tertius arbiter elect⁹ loco duoꝝ diſcordātiū iuxta formā.l.ſi vno.§.pe.ff.d arbi.nā tūc ab ei⁹ ſnia poterit appellari: q2 tūc nō eligit ex iuris neceſſitate: ꝛ d3 poti⁹ arbiter iuris q̄ aliter.ꝛ iō ab ei⁹ ſnia poterit appellari: et fuit dictum Ja.bu.in.l.ab arbitro.ff.qui ſatiſ.cog. quem ſequit Jo.an.in addi.Spe.in ti.de arbi.§.ſequitur.ver. ſed nūq̄.de quo dic vt habet i.l.ſi vn⁹.§.pricipaliter.ff.de arbi.

7 ¶ Fallit vbi ſtatutū eſt i loco q̄d ſnia arbitratoris mādaret executioni ſicut ſentire iudicū: tūc enim poſſet appellari: q2 ex forma ſtatuti aſſimilatur ſentētia arbitratorum ſententiis iudicum: ꝛ ita videtur voluiſſe Bald.in.l.j.C.de arbi.

8 ¶ Fallit ſi īfra.x.dies appellat: nā tūc appellās videt approbare ſentētiā arbitri tanq̄ latam: ſed nō tanq̄ ſiclatā ſicut in ſimili in.l.iij.§.falſus.ff.rem ra.ha.ſm Bar. in.l.ij.ff.de arbi.ꝛ i.l.nemo pōt.ff.de leg.ij.ꝛ i.l.j.C.de arb.ꝛ.l.ab arbitro.ff.q̄ ſatiſ.cog.iuncta.l.pe.ff.e.ſed cōis opi.eſt in hoc cōtra Bart.vt tenēt doc.Mod.in.c.quintauallis.de iureiu. maxime Joan.de imo.per plures rationes.

9 ¶ Fallit ſm but.vbi.d.i ſnia arbitri electi ad referendū iudici ſuper aliquo īcidēti ī iudicio a quo partes nō recedūt ex toto: vt ſi arbiter eligit ad probādū vel improbādū fidem [illegible] ī iudicio datū p alterā partē.vt eſt caſus i.l.ab arbitro.ff.q̄ [illegible]iſ.cog.licet aliqui teneāt q̄d tūc nō appellabitur: ſ3 o[illegible] iudicis iplorabit: vt.d.l.arbitro. ſ3 aliā lecturā. [illegible] vbicūq̄ non ſubditi compromittunt in iudicem ordinarium [illegible]iam tunc licet non iudicet vt iudex ſed vt arbiter [illegible].i.l.j.ff.de iudi.tamen ratione preexiſtentie iuris pōt a ſentētia talis arbitri appellari.ad hoc alle.caſum [illegible] [illegible]licibus quem ſic alle.licet doc.non dicant.

10 ¶ Fallit vbicūq̄ ſnia arbitri eſt nulla: vt q2 per eam layco [illegible] cōcedent: vt in.c.ij.de re iudi.cū ſi.ꝛ in.l.j.§.itē ꝯ ſacras.ff.ſen.ſine ap.reſcin.nō poſ.nā tūc nō appellat: ſed

dicatnulla iuſta.l.fi.§.expreſſuz.ff.de ap.ſz Jo.de imo.i.d.c.quintauallis.

12 ¶Fallit qz dicta regula pcedit ď iure ciuili ſec9 aūt de iure canonico qz a tali ſentētia appellaꝛ:vt eſt gl.reputata ſing.iij.vj.c.iudi.ꝛ eā ſequitur Bal.ꝛ Ang.in.l.ſi ſeruus pluriū §.fi.ff.de le.j.ꝛ Bal.i.l.j.C.ď arbi.ꝛ Ang.i.l.ab arbitro.ff.ꝗ ſatiſ.cog.ꝛ Pet.ď anch.i cle.ſepe.ad fi.ď ver.ſig.ꝛ ē alia gl.cōſimilis in.c.ij.de arb.ꝛ in hoc ſequunꝛ Hoſt.ꝛ Jo.an.ꝛ aliqui in.d.l.nemo pōt tenēt cōtrariū ſub dubio forte:qz in dubio nō dicit induci diſcordia iter ius ciuile ꝛ ius canonicū.c.j.ꝛ.ij.de no.ope.nū.c.cū ex pte.de elec.in.vj.ꝛ rńdent ad c.ij.de arbi.Sed vide Jnn.ꝛ Jmo.i.d.c.qntauallis.quos ſequitur Ro.in.d.l.ab arbitro.ꝛ hec eſt ſuſtentabilis opi.Jo.de imo.in puncto iuris.tn̄ cōis opi.eſt in cōtrariū:quaz opi.vltra predictos tenēt Hoſt.ꝛ Ant.de bu.in.c.cum dilectus.de arbi.ꝛ Bal.in.l.cū quidā la grande.ff.de le.ij.ꝛ Saly.in l.j.C.de arb.et Pau.de caſt.in.l.ꝛ poſtea.§.ſi minor.ff.de iureiu.ꝛ pro iſta cōi opi.facit qď habeꝛ.ij.q.vj.l.c.om̄is expreſſus.ꝛ.c.ad romanā.ꝛ.c.omnimode.de appel.

13 ¶Fallit ſi ſentētia arbitri tenet vl' ꝯtinet tale pactū cui partes renunciare nō poſſunt:verbi gratia ſi ſentētia cōtinet ſymoniam.ita loquūtur.c.ij.de arbi.naz tūc p ſuperiorē corrigitur:vt no.Jo.de imo.i.d.c.quintauallis.i alijs aūt caſib9 ſentētia arbitri ꝗtūcumqꝫ iniqua eſſet ꝛ magni erroris vl' leſionis reſcindi nō pōt.adde tn̄ qď lz prima reſcindi nō poteſt per appella.tn̄ iudex corā quo petiꝛ executio ſentērie ſi videret ipſam iniquāꝛ male latā poterit in executiōe ipſi9 ſententie ipſaz tanqꝫ male latā infringere. ita ſing.tenet Bal.i d.l.diem proferre.§.ſtari.ff.de arbi.ꝛ tenet Jo.an.in.c.j.vel ij.eo.ti.quod perpetuo tene menti.

14 ¶Appellare a ſentētia lata in cauſa momentanee poſſeſſionis non permittitur.l.j.C.ſi de mo.poſ.fu.appel.

PRimo fallit vbi notoria eſt iniuſtitia volen.appellare gloſ.eſt in.c.ex cōqueſtione.de reſti.ſpo.Barto.et Bald.in.d.l.j.C.ſi de momen.poſſeſ.

2 ¶Fallit vbi nō poſſit reparari grauamē a ſnīa lata i poſſeſſorio per iudiciū petitoriū:nā in.d.l.j.fuit cōſtitutum quod nō poſſit appellari in cauſa poſſeſſiōis:qz eſt ſuc-

curſum in petitorio: ꝛ ſic vbi ꝓprietas eſſet prius expedita ꝙ̄ poſſeſſio tūc poterit appellari: ita dicit Bal. in dicta. l. j. in. j. columna.

3 ¶ Fallit etiã vbi eſt melior cõditio poſſidē. vt i turpi. cauſa vt p Bar. l. l. ij. ꝺ appel. reci.

4 ¶ Fallit vbi ē miſſio i poſſeſſionē ex ſcdo decreto: q2 remanet repatio iō poterit appellare. vt ꝺt bar. in. ꝺ. l. j. ꝛ iſti duo caſus ꝯtinent ſub regula et fallentia ſcꝫ qn̄ non remaneret remedium per iudicium petitorium.

5 ¶ Fallit vbi ſentētia ſit lata i cã poſſeſſiōis ꝯ cōdēnatū ad fruct⁹ ſine itereſſe: q2 tūc appellari poterit: cū iſtud dãnū reparabile nō ſit in cauſa proprietatis: ꝛ ſic non eſt momētaneum: ita Bal. in. ꝺ. l. j. C. ſi de mo. poſ. fu. app. in prin. ij. col. ver. ſed pone.

19 ¶ Appellatio ad hoc vt valeat in ſcriptis fieri debet[a] no. i n. l. j. §. libelli. ff. de appel.

Primo fallit

Qn̄ iudex pnūciat: ꝛ inde receſſit a bancho q2 poteſt appellari ſine ſcript. vt in. ꝺ. l. j. §. libelli. ꝛ ibi per Barto.

2 ¶ Fallit in ſententia interlocutoria: vt not. Bal. in. l. ſi eo. §. ſin autem. in. j. colū. C. de appel. dic tamen vt ibi per Ang.

3 ¶ Fallit quando cauſe ſunt breues: vt not. Bal. in. l. in mino. C. de appel.

20 ¶ Appellare a ſtatuto iniquo non permittit not. Bart. in. l. fi. ff. de appel. reci.

Primo fallit

Q2 a ſnīa lata vigore iſtius ſtatuti bn̄ pōt appellari vt not. Bald. in. c. ceſſante. in. xij. colū. extra de appella. et Bald. in l. quiſquis. C. quo. appel. non reci.

21 ¶ Appellatiōe pendēte[b] regulariter nihil i b nouari debet vt in toto titulo. ff. nil. nouari appella. penden. et in. l. j. in fina. ad turpi.

a ¶ Dꝫ vid. ꝺ. pe. phi. cõ. i ꝯſi. xcv. in ci. viſo p totum in. iiij. parte.

b ¶ pēdēte. vide late La frã. i rep. c. qm̄ ꝯ. ꝺ pb. i ꝟ. hic tractabim⁹. in ꝟ. qro p declaratione cū ꝗncꝫ ſe. ꝛ vide bal. i ꝯſi. cccxvij. vbi pōit nū q̄ d executio fieri poſſit. Bene. vad.

Vi. ff. [illegible] ſub ny. 14. [illegible]
[illegible] ny. [illegible] lin. 29. [illegible]
[illegible] ny. 98. appellatione. [illegible]

Primo fallit q: nihil ē inouādū p iudicē a q̃: s; p iudicē ad quē bñ pt inouari.ita dicit gl.i.l.eos.§.j.C.de ap.qđ ēt intelligitur i ꝑiudiciū tertij:vt.l.creditor.et ibi glo.ſing.ff.manda.

2 ¶Fallit qñ illud attēdaṫ qđ poterat itētari pendēte p̄mo iudicio.tex.eſt ſing.ſm Dy.i l.poſtq̄ impator.ff.vt leg.not.caue.

3 ¶Fallit ſi appellatio eēt euidēter fruſtratoria:vt i.c.cū appellatiōibus.de appel.li.vj.

4 ¶Fallit ſi appellaṫ a ſentētia iterlocutoria: q: iudex pōt inouare qđ velit:vt i.c.nō ſolū.[a] de appella.in.vj.

5 ¶Fallit ſi fiat inouatio ex permiſſiōe legis: vt.l.per hanc.C.de temp.appella.

6 ¶Fallit ſi inouat appellādo:vt.l.eos.§.ſuper his.⁊.l.minime.C.de appellatiōibus.et iſtas fallētias pōit Ange.i.d.l.per hanc.

7 ¶Fallit qñ partes cōſentiūt:q: tūc pōt inouari ex ꝯſenſu eoꝝ.vt ē gl.i.c.ſignifica.đ ap.

22 ¶Appellatio ab iterlocutoria ex eiſdē actis verificari debet clemen.appellāti.de appel.

Primo fallit vbi eſt lata cōtra abſentez.vt not.Bar.i.l.cū ꝑtor.ff.de mino.§.q̄ tñ

2 ¶Fallit vbi iudex noluit admittere ꝓbatiōes i cā pricipali:vt dicit Bal.i.d.l.p hanc.C.de temp.appel.p ea que notantur in.c.interpoſita.de appella.

3 ¶Fallit qñ iterlocutoria ꝯtinet grauamē irreparabile ad diffinitiuā:vt no.Bald.i.d.l.p hāc.p no.i.l.ait ꝑtor.§.q̄d tñ.ff.đminorib9.

4 ¶Fallit qñ appellatio ſurgit ex facto aduerſarij:vt dicit Bal.i.d.l.p hāc.C.de temp.ap.

23 ¶Appellatio ad principē omiſſo medio[a] regularit nō admittit.l.ipatores.ff.đ appel.et c.dilecti.el ſcđo.de appellatio.et.c.romana. de appella.i.vj.⁊.ij.queſtio.vj.anteriorum.

[a] ¶Dedic. j. ſcriptis. fall. vid Fe. li.i.c.ſup qñ nū.§.porro. i ñ.j.co.ꝶ. appellari.đ off.de lega. Bene.va.

de alienatione ꝓpria intelligit̃ de locatione ad locũ tp̃s: ſi vero ĩpropriiſſime ꝛ intelligit̃ de obligatiõe: ꝛ ita dicit Bal. l. c. j. §. vt libellario. quibus mo. feu. amit. ꝛ ĩ aut. hoc ius porrectũ. C. de ſac. ſan. eccle. ꝛ ſic poteſt cõcordari. d. gl. in §. inſtituto.

4 ¶ Fallit qñ locatio põt fieri ad longũ temp⁹ ſi dictũ ſit qđ non trãſeat aliqđ ius in cõductores: th̃ iſtud dicit Do. de ſancto gemi. i. c. abbatib⁹. xij. q. ij. ꝛ iſtud tenẽt moder. ibidẽ ꝫ Bal. i. l. ſi demus. §. ſi. de leg. ij. Sed cõtra hoc vide qđ no. idẽ Bal. in. c. imperiali. i. iij. col. de prohi. feu. alie. per fede. i ver. q̃ro vaſall⁹. ꝛ ẽ ꝫ no. ꝑ Dy. i. d. §. iſtituto. ꝛ. l. vbi ita. ff. de don. cau. mor. ꝛ i. l. cũ p̃cario. de preca.

5 ¶ Fallit[a] qꝛ põt fieri locatio ad lõgũ tẽp⁹ colono partiario. ꝛ ita dicit Bal. i. d. §. vt libellario. vt no. q̃dã moder. i. l. ſi filio. §. ſi vir in quiquẽniũ. ff. ſo. ma. Sꝫ videt̃ ꝯtra. l. j. §. j. ff. ꝓ ſo. vbi trãſfert̃ dñium ĩ tali partiariũ q̃ eſt ſoci⁹: vt eſt tex. ꝛ ibi h̃ tenet Saly. i. l. ſi merces. §. vis maior. ff. locati. vide Bal. i. l. certi iurĩ. C. locati. vbi dt qđ nõ ẽ ꝓp̃e ſocietas. ꝛ ĩ l. j. C. de fruc. ꝛ lit. expẽ. ꝛ ĩ cõſi. cccij. qđ incipit videt̃ p̃ma frõte ꝛc. vbi tenet qđ ſit ſoci⁹. Itẽ dicit qđ ſi fũd⁹ vẽdat̃ ꝑ dñm fruct⁹ integri ſunt emptoris cũ actio perſonalis fundũ ſequatur. ꝛ ibi ponit: an ſucceſſor ſingularis teneat̃ ſtare colono partiario: ꝛ tenet qđ ſic.

a ¶ Fallit. vide de his q̃ cõtinentur in hac fall. and. Barba. in repe. ru. de reb⁹ eccle. non alie. in. ix. fallentia.

6 ¶ Fallit vbi ratio legis ẽ ĩ ꝯtrariũ: vl̃ lex caret rõne: ꝛ multo forti⁹ fallit qñ lex municipalis ẽ cõtra rationẽ vt ꝙ bõa laycoꝝ nõ poſſint vẽdi eccleſijs. Itẽ fallit vbi lex ꝯtinet ius ſingulare. l. ſi. C. de pred. curia. lib. x. ꝛ his h̃bis vtit̃ Bal. ĩ aut. ei q̃. C. de bo. aucto. iudic. poſ. in antepe. col. in prin. in ver. vlteri⁹ q̃ro.

7 ¶ Fallit ĩ prohibitionibus odioſis: puta ſi teſtator prohibuiſſet alienari ĩ cõſortes: naꝫ hoc caſu valebit locatio: ſec⁹ ĩ nõ odioſis. ita

not.Bald.in.l.ſi.C.de rebus alienis non alie
nandis.
8 ¶Fallit[a] ſi eſſet facta locatio ad modicū tē a
a pus cum clauſula ad renunciandū:qꝛ tūc vi
deretur etiam valere locatio:vt not.Bal. in
in.l.volunta.C.de fidecommiſ.

¶Fallit. vide Jo.bap. de roſellis in.ſ.no.vbi nonnulla ad materiam.

1. rygla. 324.

11 ¶Alienare prohibita in dotem dari poſſunt
auſ.res que.et.l.ſi.§.auaricie.C.cōmunia de
leg.tenet Bar.l.l.ſi tibi homo.§.diui ſeueri.
ff.de leg.ſ.per tex.in.l.ſi.ff.ad treb. Bald. in
l.voluntas.C.de fideicom.

¶Amplia primo vt nedū locū habeat in do=
te de nouo cōſtituta:ſed etiam in dote quaʒ
filius accepit viuo patre reſtituenda ſm gl.
magnam in.d.auſ.res que.in.ij.parte.

¶Amplia ſecundo qd nedū qn̄ filia dotē pro
ſeipſa conſtituere vellet:ſed etiaʒ ꝓ liberis ſ
caſu in quo mater filiam dotare tenetur ꝛ ſi
militer in fratre ꝛ clarius in patre:vt proba
tur in.d.auſ.in.ſ.q.vbi per do.Jaſo.

¶Amplia tertio ꝓcedere nō ſolū quādo pr̄
vellet cōſtituere dotē ꝓ filia īter viuos:ſʒ ēt
ī vlt.volūtate vl̄ teſtamēto.vt ꝓbat̄ l.d.auſ.
ꝛ ibi per Jaſo.in quarto nota.

¶Amplia quarto nō ſolū ꝓcedere ꝓ dote
mr̄imonij tpalis: ſʒ ēt ꝓ dote mr̄imonij ſpi=
ritualis ꝛ ſic ingreſſus monaſterij ſecundū
Bar.ꝛ alios.in.d.auſ.

¶Amplia quito procedere ēt ſi filia iaʒ eſſet
mariata cū nulla:aut quaſi nulla dote:vt ꝑ
Jaſ.may.contra in dicta aucten.

¶Amplia ſexto qd nedū ex cā dotis vel do=
na.propter nup.ſʒ ēt alimētorū vel redēptio
nē captiuorū:aut alia ſimili cā ſm dictam
gloſſam approbatam in dicta aucten.

¶Amplia ſeptimo procedere etiaʒ quando
mulier nō inueniret maritū condignū niſi
oia bona ſubiecta reſtitutioni daret in dotē
qꝛ tūc poſſet ſʒ Bal.ꝛ Pau.d caſt.in.d.auſ.

¶Amplia octauo nedũ procedere donec fili⁹ vel filia viuũt imo beneficiũ huius ad eorum heredes transmittitur ſecũdum Bal. in. d. aut. vbi etiam per Pau. de ca.
¶Amplia nono nedũ ſi fideicommiſſum ſit vniuerſale ſ3 ẽt ſi eſſet particulare ꝛ purũ ꝑ rationẽ litere ſ̃m Bal. i. d. aut.
¶Amplia decimo etiam ſi teſtator alienationem expreſſe prohibuiſſet: vt per do. Jaſ. in. d. aut. in quinto no.
¶Amplia vndecimo procedere ẽt ſi alienatio per ſtatutũ ẽt iuramẽto firmatũ prohibita eſſet vt per domi. Jaſ. i. d. aut.
¶Amplia duodecimo nõ ſolum procedere i cauſa dotis vel dona. propter nup. ſed etiam in cauſa pia: q2 tunc alienari poteſt Ang. in. l. quidam in teſtamẽto. §. fi. ff. ad treb.
¶Amplia decimotertio ẽt ſi talia bõa ſubiecta reſtitutioni venirent reſtituẽda eccleſie vl' ad alias pias cauſas ſecũdũ Bal. i. d. aut. i. j. col. ꝛ Lud. ro. i conſi. cccxcvij. incipi. circa id.
¶Amplia decimoquarto procedere etiam in muliere ſterili ſecundum Bal. in. d. aut.
¶Amplia decimoquinto ꝑcedere nedũ i muliere: ſ3 ẽt i ei⁹ ceſſionario cui mulier ceſſit iura dotalia: licet iſtd beneficiũ perſonale videat̃: ꝛ diuerſa ſit iter ea rõ. ita ſingulariter tenet Pau. de caſt. i cõſi. cccxxj. incip. circa ea que ſuperi⁹. i vltimo dubio: quẽ refert ꝛ ſeq̃t Jaſ. i. d. aut. i. xiiij. ampliatiõe.
¶Amplia decimoſexto procedere ẽt i dote i qua mulier habet fideiuſſorẽ obligatũ: vt tenet Pau. de caſt. i cõſi. xiij. incipien. q2 per ſupraſcriptũ: ꝛ plenius i cõſilio. xiiij. icip. circa ea. quẽ etiã refert ꝛ ſequitur Jaſ. in. d. aut. in. xv. extenſiõe.
¶Amplia decimoſeptimo vt effect⁹. d. aut. ꝑpetuo duret adeo qd bõa detracta ex fideicõmiſſo cã dotis vel donationis ꝑpter nup. nũq̃ ad fideicõmiſſariũ reuertãtur ſ̃m Pau. de caſt. i. d. aut. i. ij. col. pro quo dt eſſe caſum ſingularẽ i. l. mulier. §. cũ ꝑponeret̃ iductũ: vt ꝑ Jaſ. i. d. aut. i. xvij. extẽſiõe.
¶Amplia decimooctauo vt ẽt ꝑcedat i re emphyteotica: quã pater poteſt dare filie i dotẽ vel filio i donationẽ ꝑpter nup. ſine cõſenſu dñi ſ̃m Specu. ꝛ Joã. an. i tit. de loca. nũc aliqua. i ver. cix. vt lati⁹ ꝑ Jaſ. i. d. aut. in. xvij. extenſione.

Primo Fallit vt ſingulariter dixerũt Ja. de are. Cy. ꝛ Saly. vbicunq̃ nõ extarẽt alia bona que in dotem dari poſſent alias ſecus per. d. aut. res que. C. cõmunia de le. bene ſa

tit ſm eos.l.pater filium.ff.de leg.iij.no.Sa
ly.in.l.fi.C.de reb.alie.nō alie.⁊ Pau.de ca.
i ꝯſi.xiij.qd icipit p ſupradictū exemiū. ⁊ ibi
ſubtiliter.idem dicit Bart.in.d.§.diui ſeue-
ri.Bal.tamē in.c.j.in.§.donare.in ti.qua.ol.
fe.amtt.ſo tenet contrariū volēs qd diſpoſi-
tio dicte aut.res que nō extendatur ad res
expreſſe prohibitas alienari:quia ille nō po-
terunt alienari pro cā dotis:qm̄ illa aut.eſt
exorbitās a regula iuris cōis i eo qd dr ibi de
cā dotis.ergo nō dz extēdi:ſz reſpon.qd imo
dz extēdi ad ſimiles caſus:cū diſpoſitio il-
lius aut.cōtineat cauſam fauorabilē:vt col
ligit ex no.i.l.ſi cōſtante i prin.ff.ſolu.matri.
⁊ ibi not.Bart.i.ix.q.prime partis.qd not.p
glo.i.l.qui propter.neceſſitatem.ff.de re.iu.
Bar.⁊ omnes doc.in.d.aut.res que.dum al
leg.not.per.l.obſes.C.de pre.mino.

2 ¶ Limitatur illa regula ꝓcedere i ꝓhibitio-
ne impediēte trāſlationem dnij:qr tūc nullo
caſu poterit alienari ēt pro dotibus conſti-
tuēdis:vt eſt glo.ſing.ſm dy.⁊ Bal.ibi in.l.
nulla.C.de iure do.idem tenet Bald.in.d.c.
j.§.donare.qualiter olim feud.amit.

3 ¶ Fallit ⁊ limitatur predicta regula habere
locū i filia femina grauata:quia illa nō poſ
ſet alienare pro cōſtituēda dote liberis ſuis
vt ē gl.no.i.l.a filia.i prin.ff.ad treb.quā ad
hoc valde notabiliter alle.Nico.de neapo.i
l.mulier.in.§.cū proponeretur.ff.eo.ti.⁊ eā
ſequit.pro quo facit tex.i.l.mulier.§.cū ꝓpo
neret.ff.ad trebel.ibi ⁊ preſēs voto ⁊c.ronē
alle.gl.i.d.l.a filia.⁊ de materia ēt vide per
gl.⁊ doc.in.§.quāobrem.in aut.de reſt.⁊ ea
que parit.vbi habet an diſpoſitio.d.aut.ha
beat locū i extraneo an ſo i filijs vel filio te
ſtato.⁊ magis cōmunis opinio eſt qd ſolū ex
a tēdatur in deſcendentibus.[a] ⁊ etiā probatur
in.d.aut.res que.per.ſed ſi lib.legitima.

a ¶ Deſcēdē
tibus. Et
ita tenet
Ang.in.d.
aut.res q̄.⁊
ſequit frā.
are.in ꝯſil.
xxxvij.inci.
ſequēdo.in
ſcdo dubio.
vbi etiā qd
nec in parē
tibus nec i
trāſuerſali
bus locum
hz.d.aut.

¶Fallentias nõnullas alias vide p Jaco.i. d.auk.i a ſipe.col.cũ pe.ꝛ fi.vbi ponit ad iſtã regulã.xv.no.limitatiões ꝛ fallẽ.Bene.vad'.

13 ¶Alienari i aliũ prohibita nec vſucapi nec preſcribi poſſunt tenet Bar.in.l.vbi lex.ꝛ ibi gl.ff.de vſuca.ꝛ tenet Ang.i. l.j.C.de preſcri. lõg.tẽp.ꝛ Jo.de imo.i.l.filiusfa.i.§.diuus ſeuer'.ff.de leg.j.ꝛ Ja.de are.Cy.ꝛ Bar.i.l.fi. C.i q.cau.in integ.reſti.nõ ẽ neceſ. not. Bal. in.l.j.in.ix.col.C.de ſer.fugi.lʒ Bar.in.d.§. diuus ſeuerus.contrarium tenuerit.

PRimo fallit quãdo res q̃ ꝓhibita eſt alienari fuit alienata ab alio q̃ a dño vel ab alio q̃ ab hrede ꝓhibito:vt puta a nõ dño bona fide.qꝛ tũc talis res poterit vſucapi vel preſcribi.ita no.tenet Cy.i.d.l.fi.C.i quib' cau.i integ.reſtitu.nõ ẽ neceſ.idẽ tenet Pau.de caſt.in conſi.ſuo.xij. vbi refert Cy.i loco preallega.ꝛ pro iſta opi. allega.tex.et glo.not.in.l.j.in gl.magna. C. de ſer.fugi.Dum gl.dt qd ſeruus aſcriptiti' minime poſſet preſcribi vel vſucapi.tamẽ ſi fuiſſet venditus a non domino bona fide bene poſſet preſcribi ꝛ vſucapi.

2 ¶Fallit niſi interuenerit ſcientia illorũ ↄtra quos preſcribit.qꝛ ſic videtur tacite cõſentire:ita no.Cy.i.l.j.i.iij.oppo.C.de ſer.ꝛ aqua Bal.i.l.fi.poſt pri.C.i qb.cauſ.ſec' ſi ignorãter:qꝛ in tali preſcriptiõe videt adeſſe ↄſens' illi' ↄ quẽ preſcribit:vt eſt glo.no.i.l.j.i col. ij.§.pe.ver.actione.ff.de dolo.no.Bald.i.l.j. C.de in integ.reſti.ꝛ in auk.ad hoc.in.ij.col. C.de vſur.ꝛ i.l.ij.in vlt.col.de iure emphy.de quo vide p Jo.de imo.i.d.l.vbi nõ lege.ꝛ vide omnino Bal.in.l.j.in.j.col.C.de ſer. fugi. Ang.ꝛ Fulgo.i.l.j.C.de preſcri.lõg.temp.ꝛ i d.l.ſi tibi homo.in.§.diuus ſeuerus.de leg.j.

14 a ¶Appellãs a ſnia diffinitiua cauſaꝝ ap=

a ¶Cãm.Ad de docto. Bal.in.l. a ſnia .ff. de app.qd quotieſcũq; ꝓhibita eſt appellatio vel p ſtatutũ ſi ꝓnuit tit appellatio i aliquo caſu ſpãli cãʒ appellationis exprimere dʒ alr appellatio nõ tʒ: ꝛ ita tʒ lap . Ab. i.c.romana i.§. ſinaũt. de app.lib. vj.et viñ fe ly.i.c.qd ad cõſultationẽ.de re iu. in me.i.xj. col.in ver. nihilominus.

V. A. fol. 19. i regula appellans a ſnia maj.

pellare allegare nō tenet.l.ij.§.j.de appel.& no.,in.l.ante ſniam.C.quo appel.non reci.

Primo Fallit vbi quis appellat a ſentētia diffinitiua ꝗ ſe lata p ꝯfeſſionē ſuā:q2 tunc tenet reddere cauſam quare appellat:q2 cōſenſ9 eſt p errore: vt no.Joan.an.in.c.romana.§.cum autem.de appel.lib.vj.& ibi gl.ſingu.

c Idē. vide alex. in ꝯſi. ccciiij. ic. viſo proceſſu. & iu conſil. cccvij. inci. viſo pceſſu cāe vertentis inter and.& amplia et limita dcā; regulā vt ex dictis ꝯſiliis colligit fely. in ca. inter cetera de app.l fi.ij.col.v. inſuper.et dic vt ibi per eum.

2 Fallit in appellatione reductionis ad arbitrium boni viri:in qua debet exprimi qualitas & quātitas leſionis:alias ſimplex appellatio non tenet:vt no.Bal.in.l. vnica. C.de his que pene no.Bene.vadus.

3 Fallit vbi late ſint tres ſentētie cōformes: et nō obſtāte hoc ſi vict9 appellat:& iudex ꝓnunciat appellationi nō eſſet deferēdū appellās a tali ſnia debet exprimere cauſam ſm Jo.an.& imo.l.c.cupiētes.de elec.li.vj. & idē tenet Bal.in.l.vnica.C.ne lice.in vna eadēq3 cauſa tertio prouo.Bene.vadus.

4 Fallit qñ cōmiſſa eſt cauſa alicui delegato cū clauſula appellatione remota : nā debet talis appellatio exprimere cauſam:alias nō tenet appellatio .ita tenet ſing. Inno.in.c. vt debitus.de appel.Bene.va.

15 Appellans ad vnum vel alium iudicem quem ex his eligat infra decem dies declarare debet.a no.Joan.and.in.ca.is qui de offi. deleg.lib.vj.

Primo Fallit vbi ambo ſint cōpetentes : q2 quem libet poteſt eligere: ſecus ſi vnus tantum erat competens alius nō dicit not.Ang.in.l.cu3 proponas. C.de bo.aut.iud.poſ

16 Appellans ab interlocutoria cām in ſpecie exprimere habet.gloſ.& docto.in.c.j.de appella.in.vj.& l.iiij.§.j.ff.eo.tit.

ſimpliciter i.l.diē proferre.ff.de arbi.§.ſtare. cui⁹ opinionē ſequūtur Moder.i.l.ſi ſocietatē.§.arbitroꝝ.ff.p ſocio.bal.tñ dt qđ ſnia lata ab hoc arbitro tenet ſ3 ptes bene appellare poſſūt ab ea:qꝛ iſte nō eſt ꝓpie arbiter: ꝛ ſnia lata iniuſta ab eo tenebit:ſ3 ab ea appellabiꝫ vt dixi plene i ſuo cōſilio qđ icip.de iniuſtitia vel de iuſtitia:ſ3 iſte opi.nō placēt: qꝛ arbiter in ꝓnūciādo ꝛ ſentētiādo tenetur formā ſeruare ſicut iudex.l.j.de arbi.ꝛ ideo ſi iiuſte ꝓnūciāt licet ſuā.facit.l.ſi qs i cōſcribēdo.C.de pac.ꝛ cū de iure teneaꝫ ꝓnūciare merito dicēdū eſt qđ ſi hoc partes i cōpromiſſo expſſe egerit qđ de iure pronūciet operetur quod ſentētia ſit nulla : vel ea poſſit appellari:qꝛ expreſſio eorum que tacite inſunt nihil operatur.l.iij.de lega.j.

3 ¶Fallit in arbitro iur.qui eligitur loco iudicis recuſati ſuſpecti i.l.apertiſſimi.ꝛ i.l.cū ſpeciali.C.de iud.ratio quare a ſentētia iſtorū appellaꝫ eſt qꝛ ſurrogantur loco iudicis recuſati: vt i cauſa cognoſcant:ideo ſapiūt eandē naturā quā ipſe iudex recuſat⁹:vt i.l.cū q.§.qui iniuriarū.ff.ſi quis cau.ꝛ hoc de iure ciuili.de iure canonico cognoſcūt ſolū de cauſa. ſuſpitionis:ſed ab ipſorū ſentētia ideo appellatur qꝛ ſunt arbitri iudiciales qui ex neceſſitate iu.eligūꝫ.ꝛ ita not.in.c.ab arbitris.de offi.deleg.in.vj.

4 ¶Fallit ᵃ qñ arbiter eſt elect⁹ de iure municipali ꝛ ſic ex neceſſitate ſtatuti vt ſūt ſtatuta ꝑ italiā:nā pōt a ſnia talis arbitri appellari:vt no.i.d.l.apertiſſimi.ꝛ i.d.l.cū ſpeciali.tamē i.j.cōſtitutione.C. tenetur cōtrariū videlicet qđ a tali ſentētia arbitri nō appelleꝫ.qđ ſequiꝫ but.in.c.quintauallis.de iure iu.ſtandū eſt eñ ſm euꝫ regule prohibitiue ex q nō reperiꝫ i hoc caſu cōceſſa appellatio.

5 ¶Fallit vbi conueniꝫ inter partes qđ a ſnia

a ¶Quarto falit.pro q fallen.vide fely.in.c.q i eccl̃iarū.in med.xxxv.colū.de ꝯſti.l.ꝑ.ꝟ.eſt ꝯſiderādū.ꝛ oino.d.Jaſ.mai.inſti.de ac.§.oim.nu.x.ꝛ ſeq.ꝛ fran.aret.i d.l.j.C.de arbi.

arbitri poſſit appellari ſcī. ecī. cum ex cōuētione viz accipiūt: vt l.j.§.ſi ɔuenerit.ff.depo.ꝛ ita tenuit Dy.in.l.ſi qs ex ɔſenſu.ff.de ap.ꝛ Bal.i.l.C.e.ti.ꝛ i.l.nemo pt.de le.j.ꝛ Cy.i hoc tenet ɔtrariū i.l.j.C.de arbi.Bal.ibi ponit tertiā ſniaʒ q̄ ſeq̄uiꝛ Car.ʒab.i.c.cū dilectꝰ. de arbi.de h̄ vid Spe.i ti.de ap. l.ij.ver.xvj.ꝛ in.§.inquilinus.ver.xiij.ꝛ glo.ij.q.vj.c.iudicibus.ꝛ vide Anto.de but.in.c.quintanallis.de iurein.

6 ¶ Fallit niſi eſſet tertius arbiter electꝰ loco duoꝝ diſcordātiū iuxta formā.l.ſi vno.§.pe.ff.d arbi.nā tūc ab eiꝰ ſnia poterit appellari:qꝛ tūc nō eligiꝛ ex iuris neceſſitate:ꝛ de potiꝰ arbiter iuris ꝙ aliter.ꝛ iō ab eiꝰ ſnia poterit appellari: et fuit dictum Ja.bu.in.l.ab arbitro.ff.qui ſatiſ.cog. quem ſequiꝛ Jo.an.in addi.Spe.in ti.de arbi.§.ſequitur.ver. ſed nūcꝙ.de quo dic vt habeꝛ i.l.ſi vnꝰ.§.pꝛicipaliter.ff.de arbi.

7 ¶ Fallit vbi ſtatutū eſt i loco qḋ ſnia arbitratoꝛis mādareꝛ executioni ſicut ſentire iudicū:tūc enim poſſet appellari:qꝛ ex foꝛma ſtatuti aſſimilatur ſentētia arbitratoꝛum ſententijs iudicum:ꝛ ita videtur voluiſſe Bald.in.l.j. C. de arbi.

8 ¶ Fallit ſi īfra.x.dies appellaꝛ:nā tūc appellās videꝛ appꝛobare ſentētiā arbitri tanꝙ latam:ſed nō tanꝙ ſiclatā ſicut in ſimili in.l.iij.§.falſus.ff.rem ra.ha.ſcḋm Bar. in.l.ij.ff.de arbi.ꝛ i.l.nemo pōt.ff.de leg.ij.ꝛ i.l.j.C.de arb.ꝛ.l.ab arbitro.ff.q̄ ſatiſ.cog.iuncta.l.pe.ff.e.ſed cōīs opi.eſt in hoc cōtra Bart.vt tenet doc.Mod.in.c.quintauallis.de iurein. maxime Joan.de imo.per plures rationes.

9 ¶ Fallit ſcḋm but.vbi.ē.i ſnia arbitri electi ad referendū iudici ſuper aliquo īcidēti i iudicio a quo partes nō recedūt ex toto:vt ſi arbiter eligiꝛ ad pꝛobādū vel impꝛobādū fide [illegible] i iudicio datū p alterā partē.vt eſt caſus i.l.ab arbitro.ff.[illegible]ſatiſ.cog.licet aliqui teneāt qḋ tūc nō appellabi[illegible]: ſʒ o[illegible] iudicij īploꝛabiꝛ:vt.d.l.arbitro. ſcḋʒ aliā lecturā.

10 ¶ [illegible] vbicūꝙ non ſubditi compꝛomittunt in iudicem oꝛdinarium:[illegible] iam tunc licet non iudicet vt iudex ſed vt arbiter [illegible].l.l.j.ff.de iudi.tamen ratione pꝛeexiſtentie iuris pōt a ſentētia talis arbitri appellari.ad hoc alle.caſum [illegible]icibus quem ſic alle.licet doc.non dicant.

11 ¶ Fallit vbicūꝙ ſnia arbitri eſt nulla:vt qꝛ per eam layco [illegible] cōcedenꝛ:vt in.c.ij.de re indi.cū ſi.ꝛ in.l.j.§.itē ɔ ſacras.ff.ſen.ſine ap.reſcin.nō poſ.nā tūc nō apellaꝛ:ſed

dicatnulla insta.l. fi.§.expreſſuz.ff.de ap.ſz Jo.de imo.i.d.c.quintauallis.

12 ¶Fallit qr dicta regula procedit d iure ciuili sec⁹ aūt de iure canonico qr a tali sentētia appellatur: vt est gl.reputata ſing.iij.vj.c.iudi.ꝛ eā ſequitur Bal.ꝛ Ang.in.l.ſi ſeruus pluriū §.fi.ff.de le.j.ꝛ Bal.i.l.j.C.d arbi.ꝛ Ang.i.l.ab arbitro.ff.q ſatiſ.cog.ꝛ Pet.d anch.i cle.ſepe.ad fi.d ver.ſig.ꝛ ē alia gl. cōſimilis in.c.ij.de arb.ꝛ in hoc ſequunt hoſt.ꝛ Jo.an.ꝛ ali qui in.d.l.nemo pōt tenēt cōtrariū ſub dubio forte:qr in dubio nō dicit induci diſcordia iter ius ciuile ꝛ ius canonicū.c.j.ꝛ.ij.de no.ope.nū.c.cū ex pte.de elec.in.vj.ꝛ rndent ad c.ij.de arbi.Sed vide Jnn.ꝛ Jmo.i.d.c.qntauallis.quos ſequitur Ro.in.d.l.ab arbitro.ꝛ hec eſt ſuſtentabilis opi.Jo.de imo.in puncto iuris.tn cōis opi.eſt in cōtrariū:quaz opi. vltra predictos tenēt hoſt.ꝛ Ant.de bu.in.c. cum dilectus.de arbi.ꝛ Bal.in.l.cū quidā la grande.ff.de le.ij.ꝛ Saly. in l.j.C.de arb.et Pau.de caſt.in.l.ꝛ poſtea.§.ſi minor.ff.de in rein.ꝛ pro iſta cōi opi.facit qd habet.ij.q.vj.i.c.omis expreſſus.ꝛ.c.ad romanā.ꝛ.c.omnimode.de appel.

13 ¶Fallit ſi ſentētia arbitri tenet vl ɔtinet tale pactū cui partes renunciare nō poſſunt:verbi gratia ſi ſentētia cōtinet ſymoniam.ita loquūtur.c.ij.de arbi.naz tūc p ſuperiorē corrigitur:vt no.Jo.de imo.i.d.c.quintauallis.i alijs aūt caſib⁹ ſentētia arbitri qtūcumq3 iniqua eſſet ꝛ magni erroris vl leſionis reſcindi nō pōt.adde tn qd lz prima reſcindi nō poteſt per appella.tn iudex corā quo petit executio ſentētie ſi videret ipſam iniquā ꝛ male latā poterit in executiōe ipſi⁹ ſententie ipſaz tanq3 male latā infringere. ita ſing.tenet Bal.i d.l.diem proferre.§.ſtari.ff.de arbi.ꝛ tenet Jo.an.in.c.i. vel ij.eo.ti.quod perpetuo tene menti.

14 ¶Appellare a ſentētia lata in cauſa momentanee poſſeſſionis non permittitur.l.j.C.ſi de mo.poſ.fu.appel.

PRimo fallit vbi notoria eſt iniuſtitia volen.appellare gloſ.eſt in.c.ex cōqueſtione.de reſti.ſpo.Barto.et Bald.in.d.l.j.C.ſi de momen.poſſeſ.

1 ¶Fallit vbi nō poſſit reparari grauamē a ſnia lata i poſſeſſorio per iudiciū petitoriū:nā in.d.l.j.fuit cōſtitutum quod nō poſſit appellari in cauſa poſſeſſiōis:qr eſt ſuc-

Primo Fallit q: nihil ē inouādū p iudicē a q̄: ſz p iudicē ad quē bñ pt inouari.ita dicit gl.i.l.eos.§.j.C.de ap.qd ēt itelligitur i piudiciū tertij:vt.l.creditor.et ibi glo.ſing.ff.manda.
2 ¶Fallit qñ illud attēdak qd poterat itētari pendēte pmo iudicio.tex.eſt ſing.ſcḿ Dy.i l.poſtq̄ impator.ff.vt leg.not.caue.
3 ¶Fallit ſi appellatio eēt euidēter fruſtratoria:vt i.c.cū appellatiōibus.de appel.li.vj.
4 ¶Fallit ſi appellak a ſentētia iterlocutoria: q: iudex pōt inouare qd velit:vt i.c.nō ſolū.de appella.in.vj.
5 ¶Fallit ſi fiat inouatio ex permiſſiōe legis: vt.l.per hanc.C.de temp.appella.
6 ¶Fallit ſi inouat appellādo:vt.l.eos.§.ſuper his.ꝛ.l.minime.C.de appellatiōibus.et iſtas fallētias pōit Ange.i.d.l.per hanc.
7 ¶Fallit qñ partes cōſentiūt:q: tūc pōt inouari ex ꝯſenſu eoꝝ.vt ē gl.i.c.ſignifica.d ap.
22 ¶Appellatio ab iterlocutoria ex eiſdē actis verificari debet clemen.appellāti.de appel.

Primo Fallit vbi eſt lata cōtra abſentez.vt not.Bar.i.l.cū ptor.ff.de mino.§.q tñ
2 ¶Fallit vbi iudex noluit admittere pbatiōes i cā pricipali:vt dicit Bal.i.d.l.p hanc.C.de temp.appel.p ea que notantur in.c.interpoſita.de appella.
3 ¶Fallit qñ iterlocutoria ꝯtinet grauamē irreparabile ad diffinitiuā:vt no.Bald.i.d.l. p hāc.p no.i.l.ait ptor.§.qd tñ.ff.d minoribꝰ.
4 ¶Fallit qñ appellatio ſurgit ex facto aduerſarij:vt dicit Bal.i.d.l.p hāc.C.de temp.ap.
23 ¶Appellatio ad principē omiſſo medio[a] regularit nō admittit.l.ipatores.ff.d appel.et c.dilecti.el ſcdo.de appellatio.et.c.romana.de appella.i.vj.ꝛ.ij.queſtio.vj.anteriorum.

[a] ¶Adde ... i. ſcriptis. falł. vt Fe li.i.c.ſup qō nū.§.porro. i ii.j.co.x. appellari .d. ff.de lega. Bene.va.

PRimo Fallit qñ appellatur ab iterlocutoria eo caſu quo pōt appellari ab iterlocutoria.tex.ē i.l.eo vře.ff. demino. ꝛ ibi ꝑ doc.ꝛ in aut. de appel. iter ꝗ ꝑa.§.j.ꝛ in.l.maritus.ff.de qō.in aut.de mā da. prin.§.ſi tibi.ꝛ ibi vide rationes ꝑ doc.

¶Fallit qñ eſſet appellatū ad ꝓncipē:ꝛ pars non apposuit per tex.in.l.imperatores. de ap.ꝛ debet fieri remiſſio.

¶Fallit vt habet i.l.ad imperatoꝝ.ff.de ap.

¶Fallit qñ iudex inferior delegaret cauſam appellatione remota:vt i.l.ſ. ff. qñ appel.nō lz.ꝛ in.l.fin.C.de ſenten.ꝛ interlo .om . iudi.

5 ¶Fallit in ſcholare ſm Nico.de neap.i aut.

a habita[a].C.ne filius pro patre.

¶In aut. habita.vbi vide bal.i. xiiij. col. ꝛ Abb.in di: ſpu.ſuaq̄ i ci. Panor.

6 ¶Fallit quando conſuetudo ſuper hoc diſ=
poneret:vt patet ꝑ tex.ꝛ gl.in.d.c.romana.
7 ¶Fallit quando hoc competeret ex priuile
gio vt ibidem per gloſſam.
8 ¶Fallit qñ archieṗs conueniret ſubditum
ſuum coram ſuo ſuffraganeo:vt extra de fo=
ro compe.c.cū ſit gñale.ꝛ hoc vt iudex nō ſit
in cauſa ſua:cum nullus poſſit ſibi auctora=
ri.vt in cle.ſi vna de rebus eccle.non alie.
9 ¶Fallit qñ eṗs agit cōtra ſubditum ſuum:
quo caſu eligerent arbitri a quib⁹ appellat
ad papā.ex de officio de leg.i.vj.c. arbitris.
10 ¶Fallit qñ cōcurrit iuriſdictio mediata vel
imediata:vt ſi appellat a ſubdito archidia
coni a eſſet ſubdit⁹ epi.nā omiſſo archidia=
cono appellari pōt.Abb.i.c.dilecti.el.ij.d ap
pe.i fi.gl.fi.i ſimili i.c.cū ab eccle.d offi.ord.
11 ¶Fallit qñ mediū ſit inhabile puta hereti=
c⁹ vl excōicat⁹ gl.eſt i.c.is cui.de offi. deleg.
12 ¶Fallit quando eſſet ſuſpectus vel recuſa
tus vt in.c.is cui.ſecūdum. Joan.an.in.d.c.
romana.§.j.qui hos caſus enumerat de qui
bus per Archi.in.d.c.anterioꝝ.

Fallit qñ

13 ¶Fallit qñ appellatur ad legatum pape. c.j.de offi.delega.

14 ¶Fallit qñ appellatur ad patriarcham: vt dicit Inno.in.c.archiepiſcopus.de priuile.

24 ¶Appellatio i qualibet cauſa permiſſa eſt a l.⁊ in maioribus.C.de appella.⁊ per gloſſ.⁊ ibi Ange.in.l.qui reſtituere.ff.de rei vendi.

Primo Fallit in ſententia interlocutoria a qua de iure ciuili nõ appellatur.tex.eſt i l.ij.C.de epiſ.audi.⁊ in.l.ante.C.quoꝝ app.non reci.⁊ iſtud ꝓcedit de iure ciuili: de iure aũt canonico põt a quo cũq; grauamine appellari: ſiue ſit illatũ i iudicio ſiue ex iudiciũ vt i.c.ſup eo.de app.dixit tñ Guil.de cu.notabiliter quẽ ſequit Bal. i.l.poſt ſententiã.C.de ſen.⁊ interlo.om.iu.qꝺ licet de iure ciuili nõ poſſit appellari ab iterlocutoria tamẽ poſſit appellari a grauamine illicito: verbi gr̃a iudex nõ vult admittere alios teſtes ꝗs actor ꝓduxit recte poterit appellari ab iſto grauamine illicito: dato quod ita nulla interueniat ſententia diffinitiua vel interlocutoria: quod eſt ſingulare.

2 ¶Fallit i executiõe a qua nõ põt appellari vt.l.ab executiõe.C.qñ appel.nõ reci.⁊.in.l. ab executiõe.ff.de appel.poterit tamẽ appellari a ſnia lata de exequẽdo vł nõ exequẽdo vt eſt ſingu.gl.in.d.l.ab executiõe.⁊ hãc gl. ſequit Ang.i.d.l.ab executiõe.ꝗ dĩt ita i practica ſeruari ſubijciẽs cautũ debere eſſe aduocatũ actoris petẽtis executionẽ vt inſtet cũ iudice vt nõ ꝓnũciet aliquã ſniaꝫ eſſe exequẽdã vł nõ qꝛ nõ poſſet appellari a tali ſẽtẽtia.Sꝫ facit qñ iudex iã ſniaꝫ exeqͥ̃t mittẽdo i poſſeſſionẽ.⁊c.tũc ab iſta executiõe nõ poterit appellari.Sꝫ Old.⁊ Bald.i.d.l.ab executiõe tenẽt ꝙ etiã a ſnia de exequẽdo non poſſit appellari: qꝛ nũꝗ̃ fin hoc eſſet finis: qꝛ

a ¶Eſt.vide Lãfran.in repe.c.qñ ꝯ ꝓba.in ꝟ.hic tractabimus i xiiij.colũ. poſt mediũ i ꝟ.q̃ro i q̃bus cũ.xx.ſeq.vbi late.et circa fallẽ.⁊ al's j. poſitas. vide glo.in l.j.et.ij.C. quorꝫ ap. nõ recip.⁊ ⁊ gloſ.ij.q. vij.i ſũma. ⁊ in Spec. de ap.§.q̃bus.q̃ iura allegant cano.in.c.ro. §.fi.ꝺ ap.i vi.

lata ſnia incerta q̄s inſtaret cū iudice ipſum debere pronū ciare eſſe exequendā ſententiā. ⁊ ſic a tali ſentētia dominus appellabit. ⁊ ſic ad exitū nunq̄ꝫ perducetur. Sed tu teneas opinionē gl. q̄ eſt cōmunis ⁊ etiam ſeruatur: nec obſtat ratio Old. ⁊ Bal. q̄ꝛ a boni iudicis officium pertinet dirimere lites: vt in. l. quidā exiſtimauerūt. ff. ſi cer. pe. neq̄ꝫ pronūciabit ſententiā eſſe exequendam: imo ipſo facto exequetur ſententiam vt finis litibus imponatur.

3 ¶ Fallit in ſnia lata ſuper debito fiſcali: q̄ꝛ a tali ſnia ſuper tali debito non poteſt appellari: vt in. l. abſtinendū. C. que app. nō reci. Idē ſm̄ Bal. in ſententia lata ſup decimis: q̄ꝛ non poterit a tali ſententia lata ſuper decimis appellari q̄ꝛ equiparatur iuri fiſcali. ij. q. v. ſi epiſcopi.

4 ¶ Fallit vbi ſententia eſſet lata contra cōuictum teſtibus ⁊ propria voce cōfeſſuꝫ: q̄ꝛ nec poterit talis appellare: vt in l. ij. C. quorum appel. non recipi.

5 ¶ Fallit ſententia lata ſuper aptura teſtamenti vel ſuper miſſiōe heredis in poſſeſſiōe bonorū hereditarioruꝫ: vt i. l. quiſquis. C. quorum appel. non reci.

6 ¶ Fallit i ſnia cōtra verū cōtumaceꝫ: quia non poteſt appellare vt. l. ex conſenſu. C. de appel. ⁊ in. l. poſt edictuꝫ. in. §. fi. ff. de iudicijs. ⁊ in. l. properādū. i fi. §. ſinautē reus. C. de iudi.

7 ¶ Fallit in ſentētia lata per pncipē vel lata per eū cui princeps contulit cauſam cognoſci appellatiōe remota: q̄ꝛ ab illa ſnia nō poterit appellari vt i. l. j. i fi. ff. a q̄b⁹ appel. nō lꝫ.

8 ¶ Fallit vbi interuenit pactū de nō appellādo a ſentētia iudicis nam tunc nō poterit appellari etiam ſi ſententia foret iniqua vt in. l. fi. §. C. de temp. ap. Idem ſi litigantes promiſiſſent ſtare ſentētie certi iudicis quomodocūq̄ꝫ foret lata talis ſentētia. nā per talia verba tollitur beneficiū appellādi. gloſ. eſt ſing. in. l. tale pactum. §. qui prouocauit. ff. de pactis. quā gloſ. ſequuntur Bartho. ⁊ Ang.

9 ¶ Fallit in ſententia a prefecto pretorio: vt in. l. a pconſulibus. C. de appe. ⁊ in. l. vnica. C. de ſentē. prefec. p̄to. ⁊ per conſequens nō poterit appellari a ſnia cardinaliū cum ſit ſimilis prefec. preto. gl. eſt ſing. in. l. j. ff. de off. prefe. preto. Idem dicas in ſentētijs eorum qui nō recognoſcunt ſuperiorem argu. gloſ. in. c. q̄m. xj. di. ⁊ Bal. in. l. hoſtes. de capti.

10 ¶ Fallit i ſnia lata per arbitrū q̄ eſt arbitrat⁹ de iure tm̄ ⁊

non de facto:q: ab eius ſnia nō poteſt appel
lari nec ēt reduci ad arbitriū boni viri:imo
ei eſt ſtandū ſiue equa ſit ſiue iniuſta vel ini
q̄:vt i.l.diē ꝓferre.i.d.§.ſtari.ff.d arbitris.⁊ i
l.ſocietatē.i.§.arbitrorū.ff.p ſocio.In arbi=
tris aūt q̄ eligunt ex neceſſitate vt ſūt arbi=
tri q̄ eligunt ex forma ſtatuti iter ꝯſanguine
os ſecꝰ ē:q: ab eoꝝ ſnia pōt appellari.gl.ē ſin
gularis i.l.arbitro.ff.q̄ ſatiſdare cogātur
quam glo.ibi ſequitur Bart.

11 ¶Fallit i ſnia arbitratoris a q̄ nō pōt appel
lari:ſ; ſi interuenit deceptio vſq; ad ſextā par
tē d; reduci ad arbitriū bōi viri:vt i.l.ſi neq;.
ff.pro ſocio.et ita tenet Barto.⁊ eſt commu=
nis opi.in.d.§.arbitrorum.

12 ¶Fallit i ſnia lata ab epō ex eiꝰ ꝓrogata iu
riſdictiōe:q: nō poterit appellari:vt.l.ſi q̄ ex
cōſenſu.ſm vnū intellectum.C.de epiſ.audi.

13 ¶Fallit vbi aliqua cā fuit ꝯmiſſa i ſua ꝯſciē
tia.nā tūc nō poterit a tali ſnia appellari:vt
ē gl.in.c.ſtatutū.i.§.iſup.de reſcrip.li.vj.⁊
ita tenet Bald.in.l.ij.C.de here.

14 ¶Fallit i ſnia exiſtēte nulla a q̄ nō pt appel
lari:vt i.l.i.ſi ꝯſtet.ff.d ap.⁊ i.l.ſi expōſiuni.ff.e.
ti.q: appellatio habet extinguere pronūcia
tum:vt in.l.j.in fi.ff.ad turp.

15 ¶Fallit i ſnia reductiōis ad arbitriū bōi vi
ri d q̄ tñ fallētia ē valde dubitādū:⁊ maxime
q: Inn.i.c.ꝑſenti.d reſcrip.tenuit q a ſnia la
ta a bono viro nō appellat i cā reductiōis ad
arbitriū bōi viri:⁊ ſic a ſnia lata a bonoviro
nō appellat ſ; eū.hāc eādē ſniā tenuit Bar.
i.l.j.ff.d lega.ij.⁊ idē t; Bal.⁊ hoſt.diſputan
do vt refert Io.an.i addi.Spe.i ti.d appel.i
§.i qbus.i ver.q̄d ſi ꝯuenit.⁊ eādē ſniā fuit
amplexus Saly.i.l.ſi ſocietate in.§.arbitro=
rū.ff.p ſocio ⁊ ita ēt d facto ꝯſuluit.Cōtrariā
vero ſniam tenuit Bald.qui fuit ſibiipſi con
trarius in.l.anaſtaſia.C.ne liceat in vna ea=

a ¶Nulla.vid
d.pet.phi.
cor.iꝯſii.xi.
iſta a.i.iiij.
pte ⁊ i ꝯſil.
ccxlj.in lrā
m.ead.pte
Bene.vad.

deq; cau. tertio prouo. dicens qđ a ſnia lata per bonū virū p reductionis cauſe pt appellari vt hic: nō repit iſte caſus excę ptus a iure. ergo remanet ſub regula pmiſſa q̄ ē q̄đ regulari ter i omni cā pōt appellari: vt. i. l. i nouationib⁹. C. de appel. hāc eandē ſniam tenuit pe. de anch. in ɔſi. ſuo qđ icipit lay cus quidā. idē tenet Jo. de imo. in cōſilio ſuo qđ icipit illud reuocat in dubiū. Bald. ad hoc reuocat eā: ⁊ tȝ vnā opinio nez valet qđ pōt appellari a ſnia reductiōis ad arbitriū bōi viri ſi i appellatiōe afferat qualitas ⁊ q̄ntitas leſiōis ⁊ ita in telligit opinio pe. de ancha. cum ſequenti. Si autem in ipa appellatiōe nō ſit expreſſa q̄ntitas vel qualitas leſiōis nō va let appellatio: imo remanet ſnia firma. ita tenuit ipe i. l. vni ca. C. de his que pene nomine. ⁊ iſta opinio i practica ſuat. ſit ergo cautus ille qui a ſnia reductionis appellat ad arbi trium boni viri vt inferat in ipa appellatione q̄ntitas ⁊ q̄li tas leſionis. al's ſuccūbet: qꝛ iudex appellatiōis pnūciabit non deferendum nec debere deferri appellationi.

¶ Fallit vbi qs appellās dicit ſtatutū eē iniquū cū ſtatutū ē gnale ſm Bal. q̄ ita not. in. l. q̄ſquis. C. quoꝝ appel. nō reci.

¶ Fallit vbi ſunt late tres ſnie ſup eodē articulo ɔfirmato rie: qꝛ vlteri⁹ nō licet pnocare vt in rubro ⁊ nigro. C. ne lice. i vna eadēq; cā tertio puoca. vbi ab ipſa ſnia lata de cōſilio ſapiētū lȝ trāſiuerit i rē iudi. poterit appellari nō tāq; a ſnia ſed tāq; ab iniquo ɔſilio. iſte ē tex. ad literā. ij. q. vj. biduū. §. vidimus. verſi. ⁊ nos. ⁊ tenet Ant. de but.

18 ¶ Fallit in ſnia lata p ſindicatorē q̄ habet ſindicare officia le ſuū puta poteſtas ſindicat vicariū ſuū: nā a ſnia lata p po teſtatē ſup ſindicatu nō pōt appellari: vt in. l. nulli. C. q̄ ap pel. nō reci. ſecus eēt i ſnia lata p aliū ſindicatorē: qꝛ tūc bn̄ poſſet a tali ſentētia appellari ſm Ang. in. d. l. nulli ⁊c.

19 ¶ Fallit ſi ſtatuto caueret vel ɔſuetudine legitima haberet qđ a certa ſnia nō poſſit appellari. nā p per pactū ⁊ p ɔſuetu dinem: vt tenuit Lāfrancus in ſua ſolēni repetitiōe. c. qm̄ cō tra falſam: extra de probatio. circa finem.

20 ¶ Fallit in ſnia lata ſup poſſeſſorio a qua nō lȝ appellari: vt in. l. vnica. i fi. C. ſi d momē. poſ. fue. ap. Qđ tn̄ fallit vbi tale poſſeſſoriū ſaperet naturā pprietatis: qꝛ a tali ſnia ſup poſ ſeſſorio bn̄ poſſet appellari ſȝ gl. i. l. vnica. C. ſi de momē. po. fue. ap. ⁊ per hoc a ſnia lata ſup ɔſtitutiōe. l. ſi quis in tantā

C.vñ vi.nõ poterit appellari:qꝛ talis ꝯſtitutio ſapit naturã ꝓprietatis que cõpetit ſoli dño.ita notat Ang.i.l.icerti.C. de interdic.ꝛ tex.in.l.ij.in.§.quedam.ff.de interdic.

21 ¶Fallit i ſentẽtia lata ſup alimẽtis p.l.fi.de ap.reci.et ibi per Ang.l.ſi iudex.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.

22 ¶Fallit qꝛ in decimis nõ appellat.c.tua nos.de deci.ꝛ gl.in cle.diſpendioſam.de iudi.Spe.in tit.de ap.in.§.i quib⁹ ꝛ ſupra tactum fuit in tertia fal.

23 ¶Fallit vbi victus in expenſis ꝯdemnatus nõ ſit nam propter hoc victor nõ appellat:vt.l.j.C.quãdo ꝓuo.nõ eſt neceſ. Anto.de but.ꝛ Jo.de Jmo.i capi.ſignificauerũt.de appella.

24 ¶Fallit in correctione:vt in.c.ad noſtram.de ap.

25 ¶Fallit vbi excõicatus iurauit de parẽdo mã.excõicatoris qꝛ non poterit appellare:vt in.c.qõni.de app.

26 ¶Fallit in eo qd fit a maiori parte capituli:quia tunc appellari non poteſt.

27 ¶Fallit qꝛ ñ pt appellari a ſẽtẽtia excõmunicatiõis vł alteri⁹ iſdicti ita qd ſuſpẽdat executionẽ.c.paſtoralis de ſen.excõ.

28 ¶Fallit qñ quis appellat ne fiat electio ſꝫ ordinẽ iuris vł ꝓ vſu eccleſie.c.cum a nobis.de elec.

29 ¶Fallit in caſu falſe monete.l.j.C.de falſis.

30 ¶Fallit vbi qs appellauit nullo exiſtẽte grauamine.c.cõteſtante.de appella.

31 ¶Fallit in cã.c.cũ ſit romana.§.j.de appel.l.vj.vide Spec. in.d.§.in quibus.

32 ¶Fallit qꝛ ſentẽtia ſuperdeclaratione non poteſt appellari:qꝛ qui ſemel declarat non põt amplius declarare:vtp gl. in.l.quicquid aſtringẽde.de verb.ob.ꝛ ibi hoc dicit Ang.ſꝫ hoc intelligas verum qñ iudex declarãdo interpretat⁹ ẽ dictum ſuum ambiguum:ſecus ſi declarat factũ alienũ.ita declarat Ang.in.l.qui necem.de re iud.

25 ¶Appellationi renũciari videtur appellãs ſi coram eo iudice a q̃ aliqd agitauerit.l.ſꝫ ꝛ ſi.ff.de iudi.et.l.iij.§.falſus.ff. rem ra.ha.ꝛ.c.gratum.de offi.deleg.

PRimo fallit ſcḿ canones in.c.cũ venieſ ſent.ex̃ de eo q̃ mit.i poſ. qñ eius cõparatio p aduerſariũ nõ acceptatur:cũ tunc nõ videatur appellatiõi renũciare:vt eſt caſus in.c.cũ veniſſent.ſcḿ vnã lecturaꝫ.ꝓ quo facit

regula ex eo.i.vj.z.c.cũ oli.extra ꝺ teſti.z.c.mulier.ꝺ iureiu ran.z qꝺ not.p do.de rota i deciſioue.ccccxvj.al's.ccccxviij. que incipit. Item ſi ab alio.

2 ¶ Fallit qñ cõparuiſſet corã iudice nõ cõquerendo: ſed corã honeſta pſona ꝯpoſitionẽ querẽdo z ptestãdo qꝺ p hoc non intendit appellationi renũciare. z iſto modo poterit itelligi tex in.c.cũ veniſſent.vt ibi intelligit Hoſt. z Jo.poſt eum.

3 ¶ Fallit qñ ipſe iudex a quo fuiſſet addit⁹ nõ vt cognoſceret de cauſa vt iudex ſed vt ipſaꝫ inſtructã ad papã remitteret z ita põt intelligi alio modo ſm quoſdã adhoc qꝺ no.extra de appel.c.conſtitutus.vbi de hoc.

4 ¶ Fallit qñ iudex a q̃ haberet ex ꝑuilegio poteſtatẽ cognoſcendi de appellationib⁹ interpoſitis ad papã.vt habere cõſueuerũt ꝯmuniter archiepi: z ita itelligi poterit alio modo tex.in.d.c. cum veniſſent.ſm Jo.an.ibi.

5 ¶ Fallit qñ ipſe appellans cõpeteret ꝑmo corã iudice a quo pro reuocatione grauaminis.cũ tũc non videatur renũciare appellationi etiã ſi illud vellet ꝓbare coraꝫ iudice a quo ad h̃ qꝺ no.p gl.i.c.ſi a iudice.ꝺ app.in.vj. z ita poterit alio modo intelligi tex.in.c.cũ veniſſent.extra de eo q̃ mit .i poſ. ſm do.Nico. z plenius per Hoſt. z doc.

26 ¶ Appellare ab executione ſentẽtie quis nõ põt.l.ab executione.C.quorũ appel.non reci.ij.q.vj.ſunt eorum. z habet l.c.nonit.de iudi.extra de appel.

Primo fallit in executione ſeu in ſentẽtia iterlocutoria cui⁹ grauamen nõ poteſt reparari per obꝛentuꝫ a diffinitiua.iſtud pꝛobatur in.l.ij.ff.de appel.reci.zc.

2 ¶ Fallit ab iterlocutoria q̃ hꝫ vi diffinitiue qꝛ tũc ab ea poterit appellari: vt i.l.itra vtile.ff.ꝺ mino. z ibi h̃ no. ꝺt hr̃e viꝫ diffinitiue quãdo p eã tota cã determinat̃ vt ibi dicit̃ in tex.iũcta gl.no.de qua per gl. in cle.ſi.i gl.ij.de ap. z vide Bar.i.l. ſi pretoꝛ.in pꝛin.ff.de tuto. z p Lud.de roma. in.l.ij.ff.ꝺ ver.ob. z p Bal.i rub.C.ne liceat tertio ꝓuocare.

3 ¶ Fallit quãdocunq; ſequit̃ nec ſperatur aliqua diffnitiua: qꝛ hoc caſu ab iterlocutoria tali poterit appellari: vt ꝓbat̃ in.l.ait pretoꝛ.in.§.permittitur.ff.de mino.

4 ¶ Fallit qñ iudex pronunciat deferendũ eſſe appellatiõi: qꝛ a tali interlocutoria poterit appellari.ita tenet Bal.i.l.rẽ

C.ne liceat in vna eadem cauſa tertio pro=
uocare:ꝛ hanc opinionem tenuit Jo.mona.
in.c.cupientes.de elec.lib.vj.
5 ¶Fallit in pronunciatione ad exequēdū:nā
a a tali pronūciatione poterit appellari [a] etiaꝫ
vt no.gl.in.l.ab executione.in prin.ꝛ ibi no.
per omnes docto.Et ideo ex his ſumit̄ caute
la quod quādo ſentētia eſt lata ꝑ parte que
tranſiuit in rē iudicatā quod realiter ipſum
exequi facias ſine aliqua pronūciatione hoc
modo videlicet quod iudex dicat quod exe=
quēdo ſentētiā cōcedit victori familiā ꝛ nun
cios ſuos ad capiēdū pignori vel ad mitten=
dū cauſa releuādi in poſſeſſionē bonoꝝ. Jta
dicit Ange.de peru.ſe infinitis vicibus pra=
cticaſſe in.d.l.ab executione q: tūc ſecūdum
oēs non poterit appellare:ꝛ idē etiā tꝫ Ang.
de are.in.d.l.ab executione.i prin.quod no.
27 ¶Arbitria vt iudicia tractant̄ ꝛ ad iſtar iu
b diciorum [b] redacta ſunt.l.j.ff.de arbitris.

PRimo Fallit iſta regl'a quā
tū ad appellationē:
q: a ſentētia iudicis appellat̄:vt.l.
j.ff.de app.ſed a ſententia arbitri
non appellat̄:imo ei eſt ſtādum:vt
l.j.C.de arbi.ꝛ in.l.diē proferre.§.ſtari co.ti.
2 ¶Fallit quia in iudicio actor preſtat cautio
nē de proſequendo litē ꝛ reficien̄.expenſis in
pena ſiue in cauſa ſuccubuerit vt in auf.ge=
neraliter.C.de epiſco.ꝛ cleri.ꝛ in corpore vn=
de ſumit̄ approbatur per Bald.in.d.auf.ge
neraliter.glo.tamen in dicta.l.j.de arbit.vi=
det̄ tenere ꝯtrāū.ꝛ ibi Guil.de cu.hoc tenet.
3 ¶Fallit q: pupillus in iudicio nullo modo
obligat̄:vt.l.j.C.qui legi.pſo.ꝛ in.l.cū ꝛ nos
minores.C.ſi aduer.rē iudi.ſed pupilli in ar
bitrio bene obligant̄ naturaliter:ꝛ tali obli=
gationi naturali poteſt accedere fideiuſſor
l.ſi pupillus.ff.de arbitris.

a ¶Appella
ri.vide do.
petruꝫ phi.
cor.in cōſi.
lxxj.in lra.
u.in prima
par.

b ¶Judicio
rum.Et an
hoc indiſti=
cte ſit verū.
vid La frā.
in tract.de
arbi.in.iij.
colū.ver.ar
bitrium.ꝛ i
iiij.col.ver.
diffinitio.

4 ¶ Fallit qꝛ ex ſententia iudi.oritur exceptio rei iudicate vt l.ij.de arb.vbi de hoc latius: ſed ex ſententia arbitri non.

5 ¶ Fallit qꝛ in iudi.habet locū recōuētio.vt.l.papi⁹.ꝛ i auf. ꝛ contra.C.de ſen.ꝛ interlo.om.iu.ſed in compromiſſis ꝛ in arbitris non habet locū reconuentio vt.l.fi.in prin.ff.de arbi.et in.c.cum dilectus.extra co..n.

6 ¶ Fallit quia iudex poteſt purgare cōtumaciā litigatorū: et cogere teſtes ad cōparēdū: vt l.d.l.j.ff.ſi quis iuſdicē. nō obtē.ꝛ.i.§.ſi vo ignoti.i auf.de teſt.ſꝫ arbitrator nō pōt purgare cōtumaciā litigātis nec cogere teſtes.l.q̄ cū.§.vl.de ar.

7 ¶ Fallit qꝛ iudex pōt pronūciare altera parte preſente ꝛ altera parte abſente.vt.l.inter ſtipulantem.§.j.de ver.ob.ſꝫ arb.nō poteſt niſi vtraqꝫ parte preſente ſi aliud non conuenit.l.diē proferre.ff.de arbi.§.ſi quis litigator.

8 ¶ Fallit qꝛ iudex poteſt citare partem ad quēcūqꝫ locū voluerit: ſed arbiter non poteſt niſi in loco compromiſſi: vt.l.ſi cum dies.§.ſi arbiter.ff.de arb.

9 ¶ Fallit quia iudex poteſt delegare iuriſdictionē: vt.l.j.ff.de offi.ei⁹ cui man.eſt iuriſ.ſꝫ arbiter nō pōt delegare iuriſdictionē arbitrariā: vt.l.nō diſtinguem⁹.§.queſitū.ff.de arb.

10 ¶ Fallit quia vbi eſt dies prefixus pōt purgari mora: vt.l.et ſi poſt tres dies.ff.ſi quis cautio.ſec⁹ i arb.vbi qñ dies eſt pfixus nō pōt amplius mora purgari: vt.l.ceſſat.ff.de arbit.

11 ¶ Fallit quia ſententia iud.poteſt infirmari.vt.l.ictus fuſtium.ff.de infami.ſed ſententia arbitri non infirmatur.l.furti.§.ex permiſſu.ff.de infa.

12 ¶ Fallit qꝛ ſi pars i iudicio renūciat appellationi non pōt ampli⁹ appellari.l.fi.i fin.C.de temp.ſꝫ ſi partes renūciauerint appellatiōi nō cōpellūt̄ arbitrio ſtare.l.pe.C.de arbit.

13 ¶ Fallit qꝛ iudicium redditur in inuitum etiam a prin.l.inter ſtipulantem.§.j.de ver.obli.ſed compromiſſum fit tantum inter volentes: vt.l.iiij.de arbi.

14 ¶ Fallit qꝛ i iudicio contrahit̄ hermodiciū ſꝫ corā arbitro nō.gloſſa.i.l.diem.§.ſi qs.ff.de arbitris.l.ij.C.eodem titu.

15 ¶ Fallit quia ſi iudex cognoſcit de pena compromiſſionis: vt.l.qui tamen.§.fi.ff.de arbi.ſed arbiter non.

16 ¶ Fallit qꝛ oli ꝛ hodie ex ſnia iudicij oriebat̄ ꝛ orit̄ actio vt l.miles.§.iudicati.ff.de re iu.ꝛ.l.actori.ꝯ iureiu.ſec⁹ i arbi.

17 ¶ Fallit qꝛ iſtātia iudicis i heredē tranſit: vt.l.cum homi=

nem.ꝛ ibi late per Bar.ꝛ Ang.ff.de ſolu.ſed inſtantia arb. non vt.l.diem proferre.§.j.de arbi.

18 ¶Fallit qꝛ ſi ſtat per iudicē quominus ī cauſa procedatur non currit terminus ipſo iure ſecundum glo.in.l.ſed ſi per pretoriū.§.ſed ſi.ff.ex quibus cau.maio.ſecus ſi ſtat per arbitrum.l.ſi cum dies.in prin.ff.de arbi.

19 ¶Fallit qꝛ morte arbitri finitur inſtantia ꝛ compromiſſum l.ſed ꝛ ſi interpellatur.§.vlti.ꝛ ibi no.ff.de arbi.ſecus aūt ſi ſtat per iudicem.l.ij.C.de eden.l.mortuo.ff.de fideiuſ.

20 ¶Fallit qꝛ clericus non poteſt eſſe iudex regulariter in cauſis ſecularibus:vt.l.repetita.C.de epiſ.ꝛ cle.ſed tñ clericus poteſt eſſe arbiter:vt.l.non diſtinguemus.§.ſacerdotio.ff.eo.ꝛ.l.epiſcopali.ꝛ.l.ſi quis ex conſenſu.C.de epiſc.audi.

21 ¶Fallit qꝛ iuriſditio iudicis poteſt etiam prorogari tacite l.j.ꝛ.ij.ff.de iudi.ſecus autem in arbitro: vt eſt tex.cum gl.in.l.non diſtinguemus.§.ſi quis.ff.de arbi.

22 ¶Fallit qꝛ iudex poſtq̄ eſt accuſatus pro ſuſpecto ꝓceſſus factus eſt nullus:vt.l.j.C.ſi quis predi.ſed in arbitro ſecus lꝫ obſtet ꝛc.vt.l.non diſtinguemus.§.cum quidaꝫ.ff.de arbi.ꝛ ita no.Bar.in.l.qꝛ poterat.ff.ad treb.

23 ¶Fallit qꝛ iudex poteſt inducere partem nullam applicandam fiſco.l.j.ff.ſi quis ius dicen.non obten.ſed non:vt.l.ex omnibus.l.arbi.in.ij.charta cum gl.ſuis.ff.de arbi.

24 ¶Fallit qꝛ maior.xviij.annis ꝛ minor.xx.de conſenſu partium poteſt delegari iudex etiam ab inferiore a principe:vt in.c.xx.de offi.deleg.ſed tamen non poteſt eſſe arbi.ꝛ rationem vide per doc.in.l.quidam conſulebant.ff.de re iudi.

25 ¶Fallit qꝛ furioſus habens dilucida interualla poteſt eſſe iudex:vt.l.cum furioſus.ff.de re iu.ſed tamen non poteſt eſſe arbi.vt ibi no.gl.

26 ¶Fallit qꝛ iudex per ſe ſuam exequitur ſententiam:ſed arbi.non.l.a diuo pio.ff.de re iudi.

27 ¶Fallit qꝛ infamis poteſt eſſe arbi.l.pedius.ff.de arbi.ſed non iudex.l.ij.C.de legi.vni.lib.xij.

28 ¶Fallit qꝛ ſñia iudi.ꝑ pecuniā lata eſt nulla.l.venales.C.qñ ꝓuo.nō eſt neceſſe.ſed nō eſt ſic ī ſñia arbitri:vt eſt tex.cū gl.i.l.itē demū.ff.de arbi.ꝛ tex.i.l.diuꝰ.ff.de re iu.cū gl.ſua.

29 ¶Fallit qꝛ iudex habet iuriſdictionē.ſed arbi.habet notionem:vt.l.ait pretor.§.j.ff.de re iudi.

a ¶Secũ. Uide Fely. i. c. eccłie sctẽ marie. i. xxvj. co. stati poſt me. ꝺ ꝯſt. i. c. null⁹. circa ṗn. ꝺ ko. cõ. ⁊ i. c. significaſti ad fi. iij. col. ꝟ. ꝺ arg. e. ti. ⁊ nũqd ſit ſumẽdũ ex tex. e. ſi ꝟo. de iure. viꝺ p eũ ibidẽ i. ij. col. poſt me. i. ꝟ. ⁊ ꝑ hoc. ⁊ viꝺ Pau. de ca. i ꝯſ. cccxxxvj. i ṗmo ipſis. ⁊ Jo. ꝺ i. cõſ. lvij. ⁊ Lu. ro. i cõſ. cccxcij. ⁊ i ꝯſ. xj. ⁊ i cõſi. xv. vbi qd i ſnijs ⁊ ꝗ ſi ex mẽte legis. vide Frã. aret. i cõſi. xliiij. ⁊ qd i reſcṗt ⁊ ꝯuẽtiõib⁹ viꝺ Lu. ro. i ꝯſ. cccxcix. ꝺ ꝙ ẽt p do. alex. ꝺ imo. a i ꝯſi. xlvj. ⁊ nũqd i ꝓui legijſ ſuma tur vide eũ dẽ do. Bar.

30 ¶Fallit qꝛ ſnia ⁊ iuriſdictio iudi. eſt fauorabilis ⁊ merito extendẽda: vt. l. pe. cũ gl. ff. de offi. dele. ⁊ no. in. c. preterea. de reſcri. non ſic in ſententia ⁊ notione arbitri: vt in. l. iij. ⁊ l. non diſtinguemus. ff. de arbi.

31 ¶Fallit in re euicta. nã per ſentẽtiã arbi. nõ dat euictio ſecus per iudicẽ: vt. l. ſi dictũ. §. cõiuncta. ⁊. l. nõ tm̃. ff. de euic. qꝺ limita niſi fuerit ꝓmiſſum de euictione quomodo euincebatur vt eſt gl. no. in. l. cum pena. ff. de arbi.

28 ¶Argumentũ a cõtrario ſenſu ᵃtã in legib⁹ vltimis voluntatib⁹ ꝙ̃ in ſtatutis validũ eſt in iure. l. j. §. huius rei. ff. de offi. eius cui mã. eſt iuriſ. ⁊. l. qui teſtamẽto. §. mulier. ff. de teſta. ⁊ i. l. ex eo. ff. de teſta. ⁊ i. l. ij. C. de cõdi. iſt. ⁊ i. c. cũ apoſtolica. extra de his ꝗ fiũt a prelatis

ſoci. i ꝯſi. ccxlvj. icip. elegãter. ꝟ. nec ob. cũ ꝟ. ſeq. i. ij. pte. ⁊ an i ſtatutiſ ad correctionẽ iuris ſumi dꝫ qꝺ ꝗs cẽt heres ad tps vide p eũ i ꝯſi. lxiiij. icip. i cã ꝟ. ṗterea me. ꝟ. ⁊ i ꝯſi. lxxxj. ici. i ṗnti circa me. iij. col. ⁊ i ꝯſi. clxvij. inci. viſo. ꝟ. iiij. qꝛ in. l. parte ⁊ nunquid ex arbitramento vide Bald. in conſi. cxlij. in. ij. parte. ⁊ vide. d. pet. phi. cor. in conſil. ccclxvj. inci. circa in litera. d. ⁊. f. ⁊ in conſi. cccviij. inci. ꝙ dicta in lr̃a. h. in. iiij. parte ⁊ qualr̃ tale ar. i contractibus ꝓcedat vide per eum in conſi. cxlviij. inci. viſa in litera. h. in. j. parte ⁊ in ꝯſi. xxxj. incipien. videtur in litera. h. ⁊ in conſi. cvij. incipien. viſo in litera. d. ⁊. nunquid valeat a contrario ſenſu ſtatuti vide per eum in conſi. xx. inci. videtur. in litera. a. in. iij. parte. ⁊ quid in contractibus vide per eum in conſi. xxiiij. in litera f. in cõſi. cx. inci. in iudicio in litera. J. ⁊ quid in inſtrumẽtis vide per eum in conſi. cxix. incip. circa primũ. in prin. ⁊ quid ad correctionẽ iuris vide per eum in ꝯſi. xl. in. ij. pte. Bene.

la.ſine ꝯſenſu capi.ꝛ no.gl.i.c.j.de eta.ꝛ q̄li.i.vj.ꝛ in.l.oēs populi.de inſti.ꝛ iur.l.ſi ꝓcuratoꝛe.§.ſi ignoꝛantes.ff.mandati.ꝛ in.l.pecuniā.ſi ſer.pet.l.inſ ſocerū.§.tutoꝛ.ff.de pac. doc.ꝛ.l.iperatoꝛes.de poſtu.ꝛ p doc.i.l.ꝯuēticulā.C.de epiſ. ꝛ cle.ꝛ in.l.apud antiquos.C.de fur.ꝛ p Bal.in.l.tale pactū §.q̄.ff.de pac.ꝛ plene in.l.mater.C.de inſti.ꝛ ſubſt.ſub con. fac.ꝛ idem dic in priuilegio.vt in.c.penul.de priuile.in.vj.

PRimo fallit hec regla qñ reſumēdo talē argumētū a contrario ſenſu veniret.ll. coꝛrectio.vt.l.cū pater.C.de conditio.inſer.

2 ¶Fallit qñ reſultaret intellectus abſonus:vt.l. cōuenticulam.C.de epiſ.ꝛ cleri.vbi plene per Bal.

3 ¶Fallit qñ reperiretur caſus cōtrarius:vt.d.l.cuꝫ patrem. ꝛ per Bal.in.d.l.conuenticulam.

4 ¶Fallit in herede inſti.vt eſt caſus ſingu.in.l.ex facto.el ij.ff.de hered.inſti.ſm Bal.ibi qui inducit illum tex.

5 ¶Fallit qñ ita arguēdo in ſtatuto ſtatuētes icidereſt in aliquā penā:vt p gl.in.c.certū.ꝛ in.c.q̄ſto.extra de vſur.quam Lud.de roma.in ſing.ſuo.cccclxviij.allegat facit ad hoc.l. ſi pꝛocuratoꝛ.ff.de conditio.indebi.ꝛ gl.in cle.j.de vſur.

6 ¶Fallit in ſtatuto coꝛrectoꝛio:vt ponit p doc.in.l.ſi vero.§. de viro.ff.ſol.ma.niſi taliter nō arguēdo aliud nō operaret: vt per pau.de ca.in.l.qui teſtō.§.taliter.ff.de teſta.facit ad hoc optime auc.ex teſtō.C.de colla.quam Bar.cepo.ad hoc allegat.ꝛ eā ſe didiciſſe a quodā doctoꝛe peruſino dicit tñ ꝓbat difficulter atq; ſubtiliter:dicit etiā circa hāc materiā qd arg.a ꝯtrio ſenſu dꝫ fieri ex ꝯiectura:vt.l.apud antiquos. C.de fur.bene tñ vꝫ eſſe improprium tale argumētum:vt ꝓbat tex.ſing.l.l.j.ſi tabu.teſt.nul.extra.qd no.ꝓ ſtatu.vbi verba ꝓprie ſūt intelligēda vt.l.iij.§.hec verba.ff.de neg.geſt.ꝛ.l. quiqd aſtrigēde.ff.de ver.obli.vñ vꝫ qd i ſtatutis nō valeat tale arg.cuiꝰ ꝯtriū nō eſt.i pri.regule.cogita ſolutionē dꝫ hoc etiā regulariter fieri:vt no.i.d.l.ſi ꝓcuratoꝛē.§.ſi ignoꝛātes ff.mād.qñq; etiā dꝫ fieri iproprijſſime:vt i.c.apoſtolica.eꝰ de his q̄ fiūt a p̄la.ſine cōſen.ca.ſed de natura argumētū a ꝯtrio vide p doc.in.l.j.§.domꝰ.ꝛ i.§.huius.ff.de offi.eius cui manda.ē iuriſ.ꝛ i.l.obſeruare.§.pficiſci.ff.de offi.pcō.ꝛ Jo.an. l.d.c.j.de eta.ꝛ q̄li.li.vj.ꝛ p do.Ant.de bu.i.c.qd dꝫ de ꝟbo. ſigni.ꝛ p Bal.in.l.apud antiquos.C.de furtis.ꝛ per eſtāē in

l.oēs populi.ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ pau.de caſt.i.l.ꝗ teſtō.§.mulier.ff.de teſt.ꝛ p cano.in.d.c.apoſtolica.ꝛ vide etiā Bal.in gl.in hac materia in.d.l.qui teſtamēto.in.§.mulier.qui melius loquit̄ ꝙ aliqs alius doctoꝛ.qui faciēdo diſtinctionē dicit ꝙ arg.a ꝯꝛio ſenſu:aliqñ ſumit̄ ꝓbabiliter ſ₃ nō neceſſario.ꝛ aliqñ probabiliter ꝛ neceſſario:aliqñ nec probabiliter nec neceſſario de quibus omnibus late vide per ipſum.

7 ¶Fallit qñ ex ꝯꝛio ſenſu reſultaret tā coꝛrectio alterius ſtatuti ꝙ iuris cōmunis derogatiui vt recte intuenti not.Bar.in.l.j.in.§.hoc interdictū.ff.qđ vi aut clā.ꝛ qꝛ tale argumentū inducit̄ per cōiecturā ꝛ impꝛopꝛietatē:ꝛ per tātas ſubauditiones ꝛ impꝛopꝛietates non debet induci coꝛrectio legis vel ſtatuti ſed bene euitari vt eſt gl.ſing.in.d.c.cupientes.§.ſi per.xx.in verbo petere.de elec.lib.vj.

8 ¶Fallit qñ rō ſtatuti impugnaretur argumento ſumpto a cōtrario ſenſu:vt eſt gl.ſing.in.l.cū p̄toꝛ.§.iudex.ff.de iudi.ſi ſit etiā ſtatutū permiſſum in certo caſu a cōtrario ſenſu:vt ibi.ꝛ in ca.nōne.de p̄ſump.tñ nō ſumit̄ ꝯꝛius ſenſus qñ ille caſus ſpecifice permiſſus vel ꝓhibitus fuit ꝛ ſpecificat̄ ratiōe i actu freq̄ntato:vt ē gl.no.ſ₃ Jo.de imo.i cle.ij.de reſc.

¶Fallit qñ ex ar.induceret̄ coꝛrectio iuris cōis vt i.d.cle.ij.ꝛ in.l.ij.C.de cōdi.inſer.ꝛ no.in.d.§.huius rei.Et eſt rō qꝛ cōtrarius ſenſus potius venit interpꝛetatione ꝙ ex verbis.l.pecuniā.ff.ſi cer.peta.no.p Bal.i.d.l.apud antiquos.Jta fit per quādā ſubauditionē:vt no.Bal.i.d.l.ij.C.de cōdi.inſer.per quā nō d₃ fieri legū coꝛrectio:vt eſt gl.ſin.i.d.c.cupiētes §.ſi per viginti.ꝛ eſt caſus i.l.fi.§.vbi autē.C.de bo.que lib.iūcta.l.pe.C.de teſt.itē fit per quādā cōiecturā ꝗ nō ꝑcedit ex ꝓpꝛietate verboꝝ.tex.eſt ī ſin.i.l.pe.ſi tab.teſt.nul.exta.qđ tñītellige vbi ſtatutū aliter operari nō poſſet niſi ſumat̄ argu.a cōtrario ſenſu:qꝛ tūc poterit ſumi etiā a coꝛrectiōe iuris communis vt no.Jac.but.in.l.omnes populi.ff.de iuſti.ꝛ iur.§.huius rei.ꝛ pau.de ca.in.d.§.mulier.ꝛ in.d.§.huius rei.ꝛ Rapha.cu.ꝛ Lud.de ro.i.l.ſi cū dotē.in pꝛi.ff.ſol.mat.per.d.glo.pꝛout etiam dictum fuit ſupꝛa in.vj.fallen.

10 ¶Fallit niſi ſtatuto caueret̄ ꝙ ſtatuta nō recipiāt extraneū vel ſubauditū intellectū.qꝛ ſi ꝯꝛi⁹ ſenſus ſit itellect⁹ ſubauditus nō poſſet ſumi:vt no.Bal.in.l.ij.C.de cōdi.inſer. Qui tñ intellectus niſi ſumeret̄ cōtrarius ſenſus relinq̄ret aliqđ

abſurdū:nā ſtatutū ꝓhibēs ſtatuta recipere iterꝑtatiōe nō
ſubauditionē dz intelligi niſi ꝓpter hoc ſeq̄ret abſurdū ex
eo:qꝛ talis intellect⁹ ꝯſonat iuri naturali a quo oē abſurdū
remouet̄ vt.l.ij.§.his legib⁹.ff.de ori.iur.ꝛ ideo ſtatutū hāc
interpretationē tollere nō pōt:qꝛ nec ius ciuile hoc poſſet.l.
ij.ff.de vſu earū rerū que.Sꝫ ꝑ iſta verba ſolū vr̄ remota ca
uilloſa interꝑtatio:vt eſt gl.ſing.in cle.exiui de paradiſo.in
.§.qꝛ vero.de ver.ſigni.quā ad hoc alleg.Bar.in aut.ſi qua
mulier.C.de ſacroſan.ec.ꝛ Lu.de ro.i.l.ceſar.ff.de publica.
11 ¶Fallit qñ in ſtatutis eſt dictio implicatiua maxime vel ſi
milis ar.l.q̇ ſe patris.C.vñ libe.ſm Ant.de but.in.c.cū apo
ſtolica.de his que fiūt a prela.vbi ſubdit qđ verba enūciati
ua ꝑncipis ſi ſuꝑ illis nō fūdat̄ itētio ei⁹ nō iducūt argumē
tū a ꝯtrio ſēſu:vt ibi plene ꝑ eū.nā eti ī tale argumētū dꝫ ſu-
mi ad defectū cauſe finalis nō ipulſiue ſꝫ bal.i.d.§.hui⁹ rei.
12 ¶Fallit dicta regula vcꝫ qđ nō ſumit̄ dictū argumētū nec i
cōtractib⁹ nec i vltimis volūtatib⁹ qñ eſſet ꝯ mētē ꝯhētium
vel ꝯ mētē teſtatoꝝ:vt i.l.iter ſocerū.§.nō intra.de pactis do
talibus.quē tex.reputat ad hoc ſingularē.Jo.de imo.ꝛ do.
Abb.i.d.c.cū apoſtolica.ꝛ tex.i.i.l.cū pater.C.de cōdi.inſer.
13 ¶Fallit vbicūq̧ i legibus eſſet dictio preſertim vel maxime
vel ſimiles dictiones implicatiue:qꝛ ille inducūt maiorē ra-
tionē i caſu ꝯtrio:ideo ceſſat argumētū a cōtrario ſenſu ſm
Jaco.but.in.d.l.conuenticulā.per illum tex.prout in litera
habetur dictio etiam vt ipſe ibi refert.ꝛ no.glo.in.l.in ver-
bo exiſtimamus.ff.ad.l.aquiliam.bene facit qđ no.gloſſ.in
l.cum pretor.in verbo iudex.ff.de iudi.
14 ¶Fallit qñ ſumeret̄ argumentū a cōtrario verboꝝ narra-
tiuoꝝ legis ſm An.de but.i.c.publicato.de elec.poſt Joā.
an.ibi ꝛ no.Jo.an. eti ī i.d.c.cū apoſtolica.in cle.ſi ſūmus.
de ſentē.excō.bene facit qđ no.Fede.de ſenis in cōmento ter
tio in puncto tertio predicto reſpectu.vbi dixit quod verba
narratiua.l.nō ꝯſtituūt ius eligēdi.c.ſi papa de priuilegijs.
in.vj.ꝛ ita etiam dicit Saly.in.d.l.qui ſe patris.in.vj.col.
C.vnde libe.allegando in argumen.l.verba.C.de teſtamen.
ꝛ ita etiā dicit ipſe in.l.accuſationem.C.qui accu.non poſ.
pro quibus allegat glo.in.c.ij.in verbo non teneris.de dolo
ꝛ contu.lib.vj.ꝛ ibi etiam ponderant moderni.
15 ¶Fallit vbicunq̧ verbū canonis ponitur narratiue vel mo

daliter ſm do.Ant.de butri.poſt Jo.and.in d.c.publicato.ꝛ ibi p Abb.ꝛ i.d.c.cū apoſtolica allegato.vt notabiliter dicit p ſpe.in ti. de alle.ꝛ diſputa.§.poſtliminio.verſi.nō ob. licet in.d.c.cum apoſtolica.nihil allegat:tamē Spec.i loco pallegato hoc nō firmat de quo plene p Jo.de imo.in.d.c.cū apoſtolica.

16 ¶Fallit qꝛ nō ſumit argumentū a contrario ſenſu verboꝝ cauſe impulſiue nec finalis:qꝛ precedente cauſa impulſiua nō ceſſat diſpoſitio.vt no.in.c.poſt renuntiationē.de renūcia.ꝛ eſt de mēte Ja.but.pet.ꝛ Bal.in.d.l.cōuēticulā.ꝛ Ant.de.but.in.d.c.cū apoſtolica.

17 ¶Fallit qꝛ dictū argumentū non ſumit a cōtrario ſenſu verborū vnius cauſe finalis:qꝛ ceſſante vna nō ceſſat iuris diſpoſitio:vt in .§.affinitatis.inſti.de nup.ꝛ.l.ſi vero.ff.de heredi.inſtituen.ꝛ no.in.l.libelloꝝ.§.notanter.ff.de his q notā.infami.ꝛ i.l.ſi vētri.i.§.in bonis.de priuile.credito.ꝛ in auk.de nupti. in.§.ſi vero cum ſimilibus.

29 ¶Argumenta a ſimili corruūt diſſimilitudine[a] data.gl.prima in.c.ſicut vigeri.prima.q. ꝛ eſt bonꝰ tex.in.l.inter ſtipulātē.§.ſacrā in verſi.i.de ver.ob.ibi.ſed hec diſſimilia.ꝛ gl. i.l.creditou.ff.d no.op.nū.facit.l.ſi.de calū.

Primo Fallit niſi eſſet ſimilitudo in eo de quo qrit:qꝛ tunc pcedit argumentum dato q in alijs non ſunt omnino ſimilia: vt pbatur in.c.quemadmodum.in princ.de iureiurā.videlicet in ſimilitudine inducta inter matrimoniū cōtractū ꝛ cōtrahendū:nā in multis eſt differētia inter ſpōſalia de futuro ꝛ matrimoniū de preſenti:vt habet in rub.de ſpō.p gl.accedit qd no.hieronymus in epiſtola ad Laurentium papā.xj.col.dū tractat de generatiōe filij ꝛ oſtēdit qd ē eiuſdē ſubſtātie ꝛ eſſētie cū prē:cū in

a ¶Diſſimilitudine.vide olno fel.in.c.tranſlato circa pri.vj.col.de cōſti.ꝛ adde d.Maria.ſoci.in conſil.ix.incip ſequendo circa prici.a x.colū.in.j.parte.vbi dicit q ſimilitudo eſt cōtraria veritati ꝛ omnis ſimilitudo eſt quoddam figmētum rei:nō ipſa res.

ducit aliqua ſimilia ad probandū:⁊ dicit qđ
iſta ſimilitudo ſufficit licet nulla res caduca
poſſet habere ſimilitudinē cū deo:ſatis enī
eſt qđ habeat ſimilitudinē quo ad hoc vt vi-
deat in creatura eſſe quoddā ſimile quo ad
trinitatē pbandā licet in alijs ſit diſſimilitu
do:⁊ idē vt dicit hieronimus in exēplis cete
rarū rerū vbi ſufficit qđ ſit ſimilitudo illius
partis aſſumpte:licet in ceteris ſit diſſimili-
tudo:de quo etiā vide ſimilē tex.in.c.cū dile
cti.de cōfir.vti.vel inuti.⁊ vide etiā p Jo.an.
in.c.pōt.de prebē.in.vj.que omnia bene no.

30 ¶Arma portare regulariter prohibitum eſt
text.eſt in.c.clerici de vita ⁊ hone.cleri.xxiij.
q.j.c.conuenit vt armorum vſus ⁊c.⁊ in auē.
de armis in rubro.in.§.penul.

PRimo fallit i officialibus ⁊ eius familia quib⁹ permiſſum eſt arma portare:vt eſt tex.in.l. arma ad ſalutē.§.fi.ff.de offi.prefec.vigi.⁊ ibi tenet Bal.ex-tēdēs illū tex.ad familiā epiſcopi qui cū ha-beat merū ⁊ mixtū imperiū in ſua dioceſi:er-go ⁊c.idē eſt in officialibus legati de latere.

2 ¶Fallit vbicūq; vellet q̄s ire ad ei⁹ poſſeſſio
nes:q: tūc pōt arma portare ſ3 Ni.de neap.
l.l.fi.p illū text.de pri.ſac.ſcri.li.xij.⁊ idē tz
And.de iſer.i.c.j.§.ſi q̄s.de pa.tenē.i vſi.feu.

3 ¶Fallit ſi quis portaret arma ligata: quia
tunc poſſet:vt in.d.§.ſi quis.

4 ¶Fallit vbicūq; quis portaret arma ad pa-
nem incidendū vel ad aptandū pēnas.vt eſt
gl.allega.ſin.in.§.prohibemur.in verbo per
mittimus.in auē.de armis pro qua eſt tex.in
c.lator.de homi.⁊ pro eo bene faciūt no.per
Bar.i.l.pediculis.ff.de aur.⁊ argē.le.vbi dī
qđ ſi ſtatuto caueē qđ portans arma offēdibi

5 lia puniaē:⁊ aliq̄s portet defēdibilia:ᵃputa
tabulā ⁊ ſimilia q̄ poſſūt eſſe offendibilia:an

a ¶Defendibilia. Sed quid de lorica vel alia arma defendibili vide Jaſ. iſti.de acti.in ver. ex maleficijs. nume. lxxij.

puniatur pena ſtatuti. ⁊ dicit inſpiciēdam eſſe cōſuetudinē ad quē actū quis illa vtit. ita etiā dt Bal. i. l. j. ff. de vi pub. bene facit tex. i d. §. prohibemur. ⁊ gl. vbi ſi qs vteret tali gladio ad percutiēdū qd poſito qd talibus gladijs cōſuetū ſit vti cōmuniter per omnes ad incidendū panes ⁊ ſimi. ad talem rem fuerit fabricatus: tamē talis portās intētiōe percutiēdi cū eo punit: vt eſt tex. i. d. ver. permittimus. quem ad hoc ponderat ibi Barba. in ſuo tracta. de cardinalibus. ⁊ ad hoc etiam not. alleg. per Bar. in. d. §. argento.

5 ¶ Fallit vbi quis portat arma ad occidēdū bānitū ſtante ſtatuto qd bānit⁹ poſſit ipune offēdi. ita dt Bald. in. d. c. j. §. ſi quis ruſtic⁹. de pace tenen. ver. ⁊ ſane. ⁊. ca. preterea. de offi. deleg. ⁊. l. ij. ff. de iuriſ. om. iu ⁊ ita etiam tenuit Bar. i loco prealleg. ⁊ ad hoc allegat text. iuncta gl. i. c. an gladiū. xxij. queſtio. v.

6 ¶ Fallit in clericis q̄ trāſeūt per periculoſa loca quibus etiā eſt licitū arma portare ad terrorem: non autem ad nocendū alias efficerentur irregulares ſm Ant. de bu. in. c. clerici. de vita ⁊ honeſta. clericorum.

7 ¶ Fallit dicta regula niſi poteſtas ex cauſa legitima pmitteret portare arma: puta ppt guerrā vel partialitates: qꝛ tūc lꝫ per ius cōmune vel ſtatutū ſit prohibitum: ⁊ poteſtas ſeruare ſtatuta iurauit tamen ex cauſa pōt diſpenſare cōtra illud ſtatutū. hoc fuit ſing. dictum Bald. in commento rubri. C. qui admitti. ⁊ idē tenet etiā in. l. obſeruare. §. i proficiſci. ver. j. quero. ff. de offi. procon. Adde tñ qd illi quibus pmiſſum eſt portare arma nō

a poſſunt portare illa corā iudice[a] neqꝫ in congregatiōe nec in cetu ſcholariū neqꝫ in palatio principis vel cetu cōis cōcilij ſm Ang. in l. armatos. ff. de vi pub. facit tex. in. d. §. ſi qs ruſticus. ⁊ Bal. ibi expreſſe firmat.

a ¶ Iudice. adde Iaſ. may. inſtit. de actio. in verſi. ex maleficijs. nu. lxxvij.

¶ Attentatio

31 ¶Attētatio punitur licet aliquid ſequutū [a] nō ſit.l.ſi quis cum telo.ff.ad.l.cor.de ſicca. ⁊.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie.

a ¶Sequutum. vide Bald.in eo ſil.cclxxvi. et Frā.are. i conſi.xlix. Be.vad.

PRimo Fallit hec regula in caſibus quos ponūt canoniſte i.c.de eo qui mit.i poſ. ⁊ primo quando cōſtaret p ipſum delinquētē quominus perficiat.l. qui falſam.ff.de fal.ſecundum Inn.in.d.c.j.

2 ¶Fallit qn̄ eſſet tale delictū i quo pena ipſo iure iponeretur:cū tūc locū habeat ipſa pena ſi delictū nō ſit pfectum etiam ſi nō ſit deuētū ad actum propinquū quia tūc punitur arbi.iud.vt habetur.c.cū i cūctis.extra de elec. ⁊.c.ppetue eo.ti.l.vj. ⁊ voluit Io.an.i regula i penis.de re.iur.i mercu.vbi pleniꝰ de hoc.

3 ¶Fallit i penis impoſitis per ſtatuta cū tales pene nō habeāt locū i delictis nō cōſūmatis et ſi deuētū ſit ad actū propinquum:verba enim ſtatuti exigūt actū perfectū:vt volūt not.doc.i.l.j.§.diuus.ff. de ſiccar.⁊.d.l. is q cū telo.ff.eo.pro quo etiā facit:q ſtatuta debent intelligi i caſu vero ⁊ non ficto.l. iij.§.hec verba.de neg.geſt.l.quicquid aſtringende.de ver.ob.ſecundū do.Nico.i.d.c.j. extra de eo qui mit.in poſ.

4 ¶Fallit vbi etiam ſi habuiſſet effectū nemini nocuiſſet pbatur ex eo qd no.gl.pe.i.c.quāto.de iure.ex qua colligūt ibi doc.qd qn̄ falſitas committitur circa id quod de ſe nō probat nō nocet:qd dicit ibi Imo.eſſe mēti tenēdum: refert ⁊ ſequitur Fely.in ſuo trac. quādo conatus puni.in.ij.fallen.Bene.vad.

5 ¶Fallit quando nō habuit actū exteriorē ſed ſtetit i ſola volūtate ēt cū conſenſu rationis:q illa cogitatio nō punitur.l.cogitationis.ff.de penis.not.Alberi.de roſa.in.ij.parte ſtatu.queſtio.clxviij.incipi.Cyn.querit. ⁊ Salyc.in.d.l.is qui cum telo, et eleganter. Fallen.Soci.

Cardina.poſt Matheſi.in clemẽ.j.in principio l iij.queſtio. de vſu.dicens quod qui errat in corde in caſu illius cle.non tamen procedit ad exteriora quo ad eccleſiam non eſt exco municatus: ſed quo ad deum ſic.ꝛ allegat multa que refert ꝛ ſequitur Fely.in dicto ſuo tract.in.iij.fallent.Bene.vad.

¶Fallit in delictis non atrocioribus qꝛ in ipſis pro affectu non habetur ſecundũ Bald.in.l.ſi quis non dicam.in.ij.co lũ.de epiſco.ꝛ cleric.in ſolu.quã dat ad.l.j.ff.qđ quiſq; iur. refert lati⁹.ꝛ ſeqtur Fely.loco.ſ.allega.in.v.fallẽ.Bene.va.

¶Fallit in executione ꝛ aliijs cenſuris.qꝛ ad eas icurrẽdas requirit factum ſecundũ Car.in.c.preterea requiſiſti.ad fi. de appel.in illa.q.quãdo excõmunicat quis ſi appellauerit an icurrat excommunicationẽ quãdo ſeparata ad appellã dũ:an vero quando appellauerit refert ꝛ ſequit Fely.latius loco.ſ.alleg.in.vj.fallen.Bene.vadus.

8 ¶Fallit in factis ciuilib⁹ qꝛ tũc non punitur pro affectu.vt ſentit gl.parua.ꝛ ibi expreſſe Bal.in.l.ſi ꝯſtiterit.C.ſi.re.re. fert ꝛ ſequit Fely.loco.ſ.alleg.in.vij.fallen.Bene.vad.

¶Auctentica qui ſemel.C.quomodo et quãdo iudex an et quando locum habeat.

PRimo fallit Et locum nõ habet dicta aut.in criminalib⁹ gl.eſt l.abſentez.ff.de pe.licet Imo.dubitet i dicta aut. qui ſemel.

¶Fallit ſi cõueni te corã vno iudice:poſtea volo deſiſtere ꝛ cõuenire te corã alio:quia tunc eſt incontinẽti or do a mero iure.tex.ẽ no.i.l.j.in fi.C.de cadu.toll.ꝛ hoc vult Cy.in.l.nulli.in fi.C.de iudi.

¶Fallit qꝛ ille qui decidit libelluz contra vnum non prohi betur dare cõtra alium ꝛ cõtra eius heredem:vt no.Bar.in l.[illegible] de pre.ſtip.

¶[illegible] ſecundũ Paul.de Caſtro in.d.aut.qui ſemel quan do reus nõ fuit citatus vel non comparuiſſet in termino:lʒ [illegible] reus reperiret libellum datum tamen quia non fuit [illegible] nõ haberet beneficiuz aut.qui ſemel. ꝛ põt pro [illegible] quomodo ibi dicit.ꝛ dicit qđ iſtud ẽ ſpecia [illegible] doc.non tangatur.

[illegible] vellet opponere exceptiones cõtra ius.vt.l. [illegible] ff.de reg.iur.ꝛ hoc tenet i.d.aut.Alb.ver.lʒ nũ

quid proponens receptionem.

6 Fallit qñ pluries idē petitur corā eodē iudice ⁊ inſtatur: qꝛ hoc pōt fieri ſecūdū Alb. i d. auē. in. ij. colū. ad fi. qꝛ hoc nō inducit ꝯrietatē: ſꝫ omne deſideriū geminantis petitionē, argumē. ff. de lib. lega. ⁊. l. j. in princ. ff. de vent. iſpici. ⁊. l. ſi ꝯuenerit. ff. de pigno. actio. xxxj. q. j. lothariꝰ. ⁊ no. p doc. i. c. dilectꝰ ad fi. de appel. lꝫ ibi nō ſit ꝯtrarius: papa tñ pōt ꝯueniri ne diſtrahat p tot libellos ſeu petitiones. arg. l. implens. ff. de exerc. bar. in. l. in commodato. §. fi. ff. commo.

7 Fallit inquantum. d. auē. neceſſitatem imponit qđ fiat perſecutio per actorem ſuper libello porrecto: qꝛ ꝓcedit qñ actor eſt contumax vt patet in. l. ſi prius. ⁊ ibi hoc voluit Bar. de ope. nun. i. vj. oppo. iij. partis. ⁊ clarius Imola Bene. vadus.

8 Fallit p id qđ hr̄ i. c. paſtoralis. de cā poſ. ⁊ ꝓprie. ⁊ ibi p Joā. an. ⁊ Inn. qꝛ fallit i caſu illius capi. qñ qs vult autoritate iudicis ſuſpendere petitoriū pmo īchoatū vult trāſire ad poſſeſſorium quod limita ſecūdum Imo. a in. d. l. prius. Bene. vadus.

a Maleſidei. Uide limitationes ibidem datas p Paulum de caſ.

11 Aucten. malefidei. C. de preſ. lō. tēpo. an.
a ⁊ qñ locū habeat i. §. rurſuſ. i auē. vt ſpō. largi. plures limitatiões ponuntur.

PRimo fallit hec regula locum hꝫ tātūmodo i pſcriptiōibꝰ nō aūt i vſucapiōe rerū mobiliū i qbꝰ loquit: qꝛ i vſucapiōe mobiliū nō loquitur ergo vt exorbitans non eſt extendenda. Bar. in. l. pomponius. §. cum quis. ff. de acquiren. poſſeſ.

1 Dicta auctentica locum habet quam verus dñs contra quē preſcribitur eſt ignorās. ergo cū ſciens locū nō habebit nec logiſſimū tempus in preſcribendo ſpectatur: ſed ſuf-

[illegible] longum: vt in.l.j.C.eo.ti.ꝛ Bart.in.d.§.cū quis. Bal.et [illegible] in d. aut. malefidei.

¶ Dicta aut.locū habet in primo emptore qui emit a bonefi dei.poſſeſ.nō autē loquitur de ſecundo emptore mediato.ꝛ per conſequens de auct.noſtre p̄ſcriptiōe determinata non [illegible] ngitudo etiam dicit Bartol.in.d.§.cū quis.ꝛ etiaꝫ dicit in d.aut.malefidei.

4 ¶ Illa aut.loquiẗ in preſcriptione lōgi tēporis non longiſſimi temporis: quia fides mala tempore non nocet: vt.l.oēs ꝛ.l.ſicut.de preſcript.xxx.an.

5 ¶ Illa aut.habet locū in alienatiōe volūtaria ſecus in neceſſaria: vt.d.l.pomponius.§.iuſſi.

¶ Dicit Bar.in.l.rē que nobis.ff.de acqui.poſſeſſio.in vlti. ſed volendo ſuper iſta gl.ꝛ Imola ꝛ Cy.quod ſicut ille q̄ habet cauſam actualeꝫ a fide poſſeſſore preſcribit: ita etiā qui habet publicianam: vt.d.§.cū quis.in princip.ſꝫ hoc eſt falſum ſecundū Joan.de are.ꝛ Cyn.in.d.auctenti.malefidei. vt ibi per eos vide.

7 ¶ Dicit qđ illa aucten.debet intelligi de hābēte cauſam ab eo quia habebat malā fidē a principio ſue traditiōis: ſecus ſi poſtea habuiſſet malā fidē: vt per glo.notabilē.in.l.itē.§.res.ꝛ ibi Bart.ff.de alie.iudi.mutā.cauſa fact.ꝛ eſt rō: qꝛ de iure noſtro malafides ſuperueniēs non nocet etiā ipſi male fidei: ergo ꝛ multominus nocere dꝫ ipſi ſingulari ſucceſſori.

8 ¶ Fallit pone quod obligo omnia bona mea tibi poſtea ſciēter alieno fundum: an emptor poterit preſcribere contra emptorem creditoris: ꝛ ita dicit Ange.quod ſic: qꝛ illa aut. habet locum in preſcribente domum: non auteꝫ pignus: ergo ad illud nō extenditur ꝛ maxime quod ſit pauci preiudicij: vt.l.ſi.C.que res pigno.obli.poſ.

9 ¶ Non habet locum quādo ſimpliciter ne acquiſitione fructuum tractatur: qꝛ ibi loquitur de acqui.domi.ita dicunt doc.ꝛ Flo.in.l.vitia.C.de acqui.poſ.

10 ¶ Non habet locum niſi in preſcriptione ſufficiat bona fides ſine titulo vt in ſeruitutibus: vt.l.ſi quis diuortio.ff.ſi ſerui.ven.ita dicit Jo.an.in.c.j.de preſcrip.in.vj.

11 ¶ Non habet locū niſi preſcriberentur actiones: qꝛ tantummodo habet locum in preſcribente rem corporalem: vt dicit Ja.de are.in.d.aut.malefidei.

12 ¶Fallit q: illa auc. hʒ locũ qñ agitur de ma
le fidei actore nõ autẽ ficto vel preſumpto: ⁊
ideo ſi agitur de malafide preſumpta ſuper
veritate nihil inuouat. facit qđ no. Ange. et
Bald. in. d. §. publiciana. q̃ omnia tene menti
ſingulariter perpetuo: ⁊ limita prout intelli
git do. Ant. in. mala fide: ⁊ vide etiã Raph. i
d. l. rẽ q̃ nobis. ⁊. d. §. rurſuspoſuit aliasiſtas
⁊ ſcripſit in. §. fortuite de vſucapio: vbi vide.

13 ¶Fallit vbi ſucceſſor vult inchoare preſcri-
ptionẽ ex perſona ſua: nã etiã de equitate ca
nonica nõ nocet mala fides ſm Dy. in regu-
la poſſeſſo. ⁊ Bart. in. l. cũ mulier. ff. de diuer.
tẽp. p̃ſcri. ⁊ hãc limitationẽ ponit bal. l. nihil
C. p herede. Mod. tñ. ⁊. d. Ant. i. c. ſi diligẽti.
de preſcri. contrariũ: tenẽt ſed. cõcorda. opi.
vt per Pau. de caſt. in. l. ancilla. C. de furtis.

14 ¶Fallit licet de iure canonico ſuperueniẽs
malafides interrumpat preſcriptionẽ. d. c. fi.
tamen ſecus eſt ſi quis ceperit dubitare an
res poſſeſſa pertineãt contra deũ an nõ: quo
caſu etiã auc. malafides non habet locũ de
iure canonico vt per Inn. in. d. c. ⁊ ſequitur
Bar. in. l. naturalem. de vſuca.

15 ¶Fallit vbi idẽ eſt qđ ſupra ſi primo p factã
p̃ſcriptionẽ bona fide completã interueniat
ſcientia rei in aliquo. de maio. ⁊ obedi. in. c.
cum dilectus.

16 ¶Do. Ant. limitat auc. malafides qñ vn⁹ in-
terrũpit aduerſus alios lita tʒ gl. in. l. ſi fun-
dũ. §. fi. ff. de acq̃. poſ. l. ſicut. C. d p̃ſcri. xxx. an.

34 ¶Auctoritate propria alicui ſibi ius dicenti
a rem ſuam vendicare [a] non licet. l. ſi quis in
tantam. C. vnde vi.

a ¶Uedicare adde. d. Iaſo. may. inſti. de ac. in princ. nu. lxxiiij.

PRimo fallit contra debitorem fu
gitiuũ q: licet eum capere propria
auctoritate. vt. l. ait pretor. §. debi-
torem. ff. de his que in frau. credi.

limita ipſum.§.vt ptz ibi ĩ margine tex.hoc tñ verũ eſt ſm Bar.i.d.l.ait pretor.niſi debitor ille ſimiliter eſſet fugitiuus tẽpore contractus q: tũc ſibi imputet quare ſecũ contraxit ſm Bal.in.d.l.j.de his que in frau.alij vero tenent contrarium ſed opi.Bar.eſt communis.

2 ¶Fallit q: contra nocturnũ depopulatorem licitum eſt vendicare rem meam ⁊ eum occidere.l.j.C.quando liceat.

3 ¶Fallit vbi eſſet actũ inter partes vt poſſit rem ſuam propria auctoritate vẽdicare:q: tũc licitum eſt ei vendicare caſus eſt in.l.ij.C.de pig.

4 ¶Fallit in legatario qui poteſt rem legatam vendicare ante non aditam hereditatem.caſus eſt in.l.non dubium.C.de legibus.⁊ not.in.d.l.j.C.quando lice.

35 ¶Auctorari ſibi proprio ⁊ ad ſui vtilitatem nemo poteſt.l.j.ff.de aucto.tuto.

PRimo fallit q: q̃s põt p̃ſtare auctoritatẽ in officio ,pprio ad ſuũ cõmodũ ⁊ dam nũ.tex.eſt no.i.l.ſi pactũ.§.fi.de manumiſ.vidi.

2 ¶Fallit quando quis põt preſtare auctoritatem in officio proprio ⁊ non ad executionem facti.tex.eſt in.l.fiſtulas.§.j.de contrahen.emp.

B

36 **Bannitus** Ex forma ſtatuti in territorio bãnientis nihil acquirere põt etiã per ſubiectam perſonam vt ſeruũ vel filiũ.no.Ang.⁊ Moder.⁊ Lud.de ro.in.l.antiſtius.§.fi.de acquiren.here.

PRimo Fallit vbi iuſta acquiſitio ſit poti⁹ odioſa quã fauorabilis:q: tunc poterit acquirere.l.ſi quis ſolidum.⁊ hoc ibi ponit Bal.de heredi.inſti.⁊ hoc tenet gl.in.l.ij.§.nemo de capi.diminu.que etiã dicit quod licet bãnitus deſinit eſſe ciuis vt.l.manumiſſiõe.§.q̃ deficiũt.e.ti.⁊.l.fi.de legatis.ij.⁊ ibi plene.non tamen deſinit eſſe in eius odium.

¶Fallit niſi ipſo bãnito ſeu eius ſeruo ſit aliq̃d relictũ cũ hoc vt vendat:quia tũc nõ obſtãte ſtatuto valet iſta acq̃ſitio.ponit Bal.in.l.cum queſtio.in.fi.C.de leg.adde gl.⁊ Jo.an.in.c.ſuper.in verbo dominiũ.de relig.do.in.vj.dicentẽ q̃ licet ordo minorum nõ poſſit ſibi aliquid acquirere :tamen

ei relinqui poteſt cum hac conditione vt de
beant vendere. ⁊ hanc fallen. probat Lud.
3 ¶Limita niſi acquiſitio facta ipſi bannito
reſultet in fauorem reipublice aut ciuitatis:
nam ſi reſultet in fauorem talē acquirit nihi
lominus: vt no. Bart. in. l. ſi quis contraijs.
ff. ad velleia. per illum tex. ⁊ in. l. in cogita-
tione. eo. tit.
4 ¶Fallit in acquiſitione dominij conſiſtentis
in mero facto: quia illa rōne non obſtāte pōt
acquiri. hoc eleganter dicit diſputaſſe Bal.
in. l. ij. in fi. ſuorum reſponſoruꝫ. ff. de iuriſd.
oim iud. allegat tex. in. l. j. §. vxori. ff. de acqui
ren. poſſeſſio. has fallē. ponit Lud i. d. l. anti
ſtius. § in liberis prealleg. in princip. regule.
37 ¶Barrataria a ſeu ſymonia cōmitti dicit cū
a primū iudici datur etiam ſi iudex iuſtam et
bonā ſententiā ferat. l. iij. in pri. ⁊ in. §. j. ff. de
condi. ob cauſam. ⁊. xj. q. iij. c. licet cum ſimi.

a ¶Barrataria. Quid aūt ſit barrataria vide Bald. in cōſi. xxj. in v. parte.

PRimo Fallit niſi quis daret
pecuniā iudici qd ſi-
bi nollet facere iuſtitiā niſi pcipiat
pecunias ſm debitū ſalarij ſui et
det pecuniā illā iudici corā teſtib⁹
b ⁊ coram notario palā ⁊ publice: b non autēꝫ
ſecrete: quia tunc ⁊ iſto caſu non diceret cor-
ruptela: nec poterit puniri de barrataria: vt
vide ſingulariter Archi. xj. q. iij. que recte et
Bal. in. c. fi. extra de appel. ⁊ ita als fuit iudi
catū in ciuitate Mediolanenſi in fauorem cu
iuſdam iudicis q̄ taliter receperat pecunias
publice: ꝙ no. ꝑpetuo ⁊ non vtaris ad malū.
Et iō cautela ē qd qn̄ iudex nō vult tibi face-
re iuſtitiā niſi pcipiat pecunias ꝙ ei deſpecu
niā palā ⁊ publice coram teſtibus: q2 ei impu
ne poteris dare pecuniam.

b ¶Et publice. Et hoc idē tꝫ Fely. i. c. tua nos poſt prin. in fin. verſi. de ſymo.

38 ¶Bona reſtitutioni fideicōmiſſi ſubiecta re-
gulariter alienari non poſſunt. l. fi. § ſed q2
C. communia. de lega.

PRimo fallit Quia lz totū non poſſint aliēari: tñ vſq ad falcidiā bñ poſſunt & tūc i trebellianā ↄpu tantur: vt i. l. marcell⁹ §. res que ab herede. ff. ad trebellia.

2 ¶Fallit vbicūq alienātur ex cā neceſſaria vt q: res eſſent ſteriles aut q̄ ſuando ſuari nō poſſunt. vt tenet glo. i. d. §. res que.

3 ¶Fallit ꝓ dotib⁹ᵃ ↄſtituēdis: q̄ caſu ꝑmiſſa ē alienatio: vt i auf. res que. cōmunia de leg.

4 ¶Fallit i cā alimētorū ipus heredis grauati ꝓpter q̄ alienatio ꝑmittit: vt firmāt bar. & magis ↄmuniter docto. in. d. autēti. res que licet gloſſ. ibi et male cōtrarium dicat.

5 ¶Limittatur niſi ille cui res erant obligate reſtitutioni dedit licētiam heredi grauato: vt debeat res alienare vel ↄſentit alienatiōi facte per heredē grauatum: q: tūc dicta alie natio de iure valebit: ſiue ſcienter: ſiue igno ranter conſenſerit: & ideo nō poterit fideicō miſſarius petere precium. d. rei alienate. ita ſingu. decidit Bar. in. l. qui rome. §. duo fra tres. ff. de ver. obli. in. d. q. qd eſt mēti tenen dum: & ratio iſtius limitationis eſt: q: ille q̄ conſentit alienationi dicitur alienare: vt in l. j. C. ſi aduer. dona. & ibi no.

6 ¶Limitatur vbicunq filius heredis defun cti eſſet captus ab hoſtibus: quia tūc heres grauatus poterit ipſum deductis bonis re dimere ſi non haberet alia bona. allegatur de hoc gl. ſing. xij. q. ij. ſacrorum.

7 ¶Limitat̃ qñ heres grauatus propter eius delictū fuiſſet captus & condēnatus: q: tunc ipſe heres poterit ipſa bona alienare.ᵇ ita tz Rapha. Fulg. in. d. auf. res q̄. & eſt motus ex preſumpta mente parentū. arg. l. iſti q̄dē. ff. qd met. cau. & l. vtilitatē. & l. cōfirmādo. ff. de cōfir. tut. & l. j. ff. de re. corū. ꝓ quo vlti. no. ꝓ

a ¶Pro doti bus. vide ſu pra in reg. xij. & qd ibi dem dictu3 fuit.

b ¶Alienare vide bald. l auf. cōtra ro. ad treb. & in conſil. xxiij. in. ij. parte.

cum quia executores teſtamēti deputati ad crogandum ali quid in pios vſus poſſunt erogare pro redēptione carcera= torum vel captiuorum pro delicto: vt nota. Bald. et Imol. in l. quamuis, p illū text. ff. ſolu. ma. et no. Bal. i auſ. ſimilter. C. ad. l. fal. §. j. bene facit qd no. gl. i. d. c. ſacrorū. xij. q. iij. que vult quod diſpoſitio. d. c. et l. ſancimus. C. de ſacro. ſan. ecc. p mittat alienari bona eccleſie p redēptiōe captiuorū: et extē= datur etiā ad eos qui ſunt p debito capti. et illa glo. alleg. bona iura. et illā gl. ſequit Bal. in prin. C. de ſac. ſanc. eccle. nec ob: qd culpa ſua nō debet eſſe pficua; qr verū eſt qn̄ ē or= dinata ad illud: qr tunc nō eſt ſibi proficua: alias ſec9: vt pz in. l. iiij. in prin. ff. ſi quis ca u. et no. Bal. i. l. ij. §. ſi vero nō au= diens. ibi dum dicit vel forte relegatis: ſz Ang. in. d. §. res q̄ ab herede. quē ſequitur Imo. ibi. et Ludoui. de ro. tenet cō trariū ppter ſuū delictū: et nihil allegat. adde qd idē videt Bal. velle in auſ. ꝯtra legatos. C. ad treb. in duob9 locis vcz in ver. vltimo quero. et ibi no. p gloſ. fin. et ibi eam approbat Cy. dum Bal. exponit veſtrorum. i. captiuorū. et pro hoc facit qr delinquēs perdit priuilegiū a lege ſibi cōceſſum. l. ſz ſi ex parte. §. quaqua. ff. qd cum eo. et. l. etia. §. j. ff. ſolu. ma. et. l. ſz et hoc ita. ff. de rei vendi. et. l. ſi. §. fin. cū ibi not. ff. de his que in frau. cre. et. l. pe. ff. de iure do. et iſtaz partez Salyc. ibi tenet i d. auſ. res q̄. argu. l. ſiue hereditaria negocia. ff. d nego. geſt. ibi dū tex. dicit ſine victio &c. Prima tamē opi. in puncto iu= ris videtur verior. et dicit preceptor me9 do. Alexand. i. d. §. ſi res que. qd ſi quis vellet ſuſtentare opi. cōtrariā poſſet dice= re qd vbi agitur de p̄iudicio tertū vt i caſu noſtro: vt qr agit de p̄iudicio fideicōmiſſarij tūc pcedat opi. Ang. et ſequaciū: ſed vbi agit de p̄iudicio alicuius ſiue auferendo tertio ſuū ius inuito: et tūc pcedūt no. in d. c. ſacrorū. cū cōcor. ſuperius alleg. Et retēta hac p̄cedēti opinio. pro vera poſſet limitari vt ſupra dictū eſt: videlicet qd vbicūq3 fili9 heredis grauati eēt ex debito carcerat9: et ex ſtatuto caueret patrē teneri ad ſoluendū cōdemnationē pro filio. tunc videtur patrē poſſe alienare bona p ſua redēptiōe neceſſaria: cum ſit tunc eadē ratio que eſt i dote vel donatiōe ppter nuptias: quoniā tūc alienatio dicitur neceſſaria et pmiſſa. d. autēti. res que: et in glo. d. §. p herede. vbi autē eſſet quis carceratus ſeu captus non ex delicto tūc determināt Barto. et Bald. ibi in. d. §. res

que permiſſam eſſe alienationem.bene facit.l.quamuis.ff.
ſolu.matrimonio.

8 ¶Fallit dicta regula in caſu valde ſingu.l.fi.§.fina.ff.de le-
ga.ij.qñ habens iuſtam cauſam ignorantie fideicõmiſſi cir
ca res reſtituendas et per fideicommiſſum res ꝓhibite alie
nari alienate fuerint bone fidei emptori:quia tũc valida eſt
alienatio:vt ibi dicitur.

9 ¶Limitatur vbicũq; res prohibita alienari eſſet tẽpore pe-
ritura:q2 tunc non obſtante prohibitione teſtatoris nihilo-
min⁹ poterit alienare:vt eſt tex.ſing.in.l.qui ꝓ herede.ff.de
acqui.here.vbi Bal.⁊ Ludo.de ro.ad hoc no.illum tex.

10 ¶Fallit quotieſcunq; res eſſet ꝑ fideicõmiſſum cõditiona-
liter relicta:⁊ conditio eſſet in poteſtate fideicõmiſſarij ne-
gligentis eã adimplere.ita tenet Jo.de imo.in.l.q̇ heredi.§.
ſi pars.per illum tex.cum gl.ff.de condi.⁊ demon.q̇ reputat
notabi.⁊ ſing.ad limitationẽ ſing.d.§.fina.ſit.C.cõia de leg.
cogita tamẽ an ſit verũ.Aduerte tamẽ pro intellectu illius
ſingu.tex.ꝙ Joan.de imo.ibi.⁊ in.l.quidã ita.§.ſi quis filiũ
ff.ad velleia.limitat illum tex.procedere in fideicõmiſſo vni
uerſali:prout loquitur.d.§.fi.ſecus ſm eũ ſi res ſpecialiter
per fideicommiſſũ eſſet relicta:vt no.per gl.i.l.fideicõmiſ.
de manu.teſta.item quia deciſio.d.§.eſt exorbitans a regu.
iur.communis poſitis in.d.§.ſed q2 ergo non debet extendi
ad alios in.l.ſi vero.§.de viro.ff.ſolu.matri.

11 ¶Nota plures limitationes ad.l.fi.§.fi.ff.de leg.ij.vbi dicit
quãdo heres hꝫ ignorantiã qđ certe res per fideicõmiſſum
alienari prohibeantur ⁊ alienauit:qđ valida eſt alienatio:
nam limita eam pluribus modis vt ibi dicit.ſm Pau.de ca.
in.d.§.ſed q2 multũ faciẽs mentionẽ de imo.ſentit cõtrariũ:
quia tex.in.d.§.fi.loquitur in fideicõmiſſo conditionali ſeu
relicto in diem certum:neq; videtur differentia an ſit parti-
culariter an vniuerſaliter.q2 clarum eſt oĩ caſu nõ tranſire
dominium in fideicommiſſum ante conditionis euentum.

12 ¶Limitat illum tex.Joan.de imo.in.d.§.ſi quis filiũ ſub du
bio forte procedere in fideicõmiſſo vniuerſali:ſecus in pu-
ro.per no.per glo.in.d.§.ſi quis filium.dum gloſ.reſpondet
ad.l.fina.C.communia de leg.⁊ in hoc etiam tenuit cõtrariũ
Pau.de ca.in.d.§.ſꝫ quia:quoniam eſt eadem ratio in vtro-
q;.cum nunq; tranſit dominium in fideicommiſſarium niſi

reſtitutione facta:vt.d.§.res que.

13 ¶Limitat illũ tex.no.Pau.de ca.in.d.l.fi.& in conſilio inci-
piẽte clarũ eſt &c. niſi heres q̃ alienat nõ eſſet ſoluendo p̄ re-
ſtituẽdo precio fideicõmiſſario tp̄e euenĩetis conditionis:q̃
p̄fert fideicõmiſſarius emptori.alleg.l.plane.la.ij.ff.de leg.j.

14 ¶Limitat pau.de caſtr.ibidẽ ſcilicet in dicta.l.fi.de lega.
ij.vt non habeat locum quando teſtator expreſſe prohibuiſ
ſet alienari:quia illa expreſſa prohibitio eſt fortior:vt no.p
gl.in.l.cũ pater.§.liberis.de legatis. ſecundo relinquo hoc
cogitandũ:ſed puto hoc verũ quãdo eſt expreſſe prohibita
alienatio a teſtatore:cũ cõiter alienatio nõ valeat et a p̄nc.l.
filiuſfa.§.diui.d leg.j.ſz i caſu.d.l.fi.valuit a p̄n.alienatio:q̃
erat fc̃ta alienatio pẽdẽte cõditiõe fideicõmiſſaria:& caſu in
feriz vz c̃ct9 & alienatio:vt.d.l.fi.§.ſin aũt.C.cõia de le.& no.
Bar.l.d.§.res q̃.vñ i caſu.d.l.fi.difficili9 iualidat c̃ct9:q̃ alie
natio fuit nulla.l.patre furioſo.ff.d his q̃ ſũt ſui vel alie.iur.

15 ¶Limitat illũ tex.in.§.fi.Raph.& ibi dicit hãc fuiſſe limita-
tionẽ Bal.in.d.aut.res que.in p̄in.ſ.qd ille tex.habeat locũ
quando ignorantia proceſſit a facto teſtatoris q̃ iterũ [illegible]
te herede prohibuit alienari codicillos:& voluit interim in-
terdici adminiſtrationẽ heredi:vt ibi in tex.ſed ſi ignoran-
tia aliunde quã opera & facto heredis p̄ceſſiſſet:ſed in mẽs
oim doc.in.d.§.fi.& in.d.§.ſed q̃ eſt in cõtrariũ.ſ.qd habeat
locũ ille tex.vbicũq; p̄cedit ignorãtia dũmõ ſit probabilis:&
ſi bene conſiderentur verba Bal.in dicta autenti.res q̃.ipſe
nõ ita voluit:ſed intentio eius eſt dicere qd in dicto caſu.§.
fi.ſi fideicommiſſum fuiſſet relictũ in teſtamẽto nõ [illegible] q̃
heres illud ignoraſſet:q̃ in dubio p̄ſumit habere ſciẽtiã
iuxta contenta in teſtamento:vt not.p glo.in.l.cũ heres.de
ij.leg.Et vltra predicta adde qd not.in.l.titius.ff.ad trebel.
& predicta ſunt mẽti tenẽda:q̃ ſepiſſime de facto cõtingũt.

59 ¶Bonus quilibet preſumitur niſi cõtrarium probet.c.fi.de
preſump.& c.j.de ſcruti.

¶Amplia vt per Inno.in.c.dudũ.el ſecundo.in.ij.& penul.
col.de ele.vbi dicit qd ſi probatur electum eſſe venatorẽ in-
terpretat qd cauſa licite recreatiõis hoc faciat:& ſi p̄bat ira
ſcibilis vel indignabilis nature interpretat qd ex iuſta cau
ſa hoc faciat:vt ibi p eum & per Abb.ibidẽ.in antepe.col.re
fert & ſequit Fely.in.d.c.fi.in.iij.col.verſi.in gl.in [illegible].idem.

Primo fallit quādo probat̄ qd ſemel fuerit malꝰ cū tūc etiā in eadē ſpecie mali eſſe pſumat̄: [a] vt in regula ſemel malꝰ. malus in. vj. ad hoc. l. ſi cui. §. idē. ff. de accuſa.

¶ Fallit quando contra eū eſſet infamia vel alia preſumptio: cū tūc oporteat qd illa purgetur. ij. q. vj. per totum. ⁊ extra de purga. cano. per totum ad hoc qd no. in. l. qui iuraſſe. §. ſi pater. ff. de iureiuran.

a ¶ preſumatur. vide. d. alex. d imo. in cōſi. v. in. iij. col. in. j. pte. ⁊ adde Frā. are. in. l. in ſubſtōne. i. v. col. v. ſz contra pmiſſa. de vulga. ⁊ pupil.

C

Cauſa Quādo de iure canonico agit̄ ſm ius canonicū nō autem ſm ius ciuile iudicari debet. text. gl. ⁊ doc. in. c. quod clericis. de foro compe.

Primo fallit quando ipſa cauſa tractat̄ accidētaliter in foro cano. ⁊ rōne reconuentiōis vel prorogationis: q; tūc attendit̄ vt ſeruet̄. l. naturalis fori. arg. l. qui habeāt. ff. de tutel. ſecūdum do. Anto. in. d. c. quod clericis. ad hoc allega. Spec. in titu. de conſti. in. §. j. verſi. ⁊ no. cuius dictum corroboratum eſt: ſed ibi. Spec. ſentit contrariū ⁊ etiam hoſt. expreſſe in tit. de teſta. §. qualiter. vt ſimiliter tenet contrarium Archi. ⁊ ibi gloſſ. in. xcvj. deniq; ſm do. Nico. in. d. c. quod clericis. qui in hac limitatione non videtur perſiſtere: nec in ea cōmuniter perſiſtunt doc. ſecundum Imo. ibi.

¶ Fallit [b] quādo ius laycorū inieciſſet vinculū in clericū ante clericatū: tūc ius ſiue ſtatutariū ſiue cōſuetudinariū afficit clericum: vt ſecundum illud ius iudicetur etiam in foro eccleſiaſtico: vt not. Joan. an. in regu. ſine culpa. in. vj. ⁊ Joan. cal. in diſpu. que incipit. ſtatuto cauetur ⁊c. per quod videtur qd ſta

b ¶ Scdo fallit. vid pau. luz de caſt. in conſi. cccxxxix. et in cōſi. cccxvij. et pet. de anc. conſi. cvij. Bn. va.

tutum diſponens quod ſuper extantibus maſculis femine nõ ſuccedat ꝓiudicet feminis effectis religioſis poſt ⁊ nõ ante. ⁊ ita ut i. d. c. qđ clericis do. Ant. ſe ꝯſuluiſſe: ⁊ refert Imo. ibi. ⁊ iſto modo itelligi poterit. c. cũ veniſſent. de eo q̃ mit. in poſſeſ. ⁊ c. ꝯſtitutus. extra de reſtitu. in integr. ſm̃ domi. Nico. in dicto. ca. quod clericis. qui dicit idẽ etiam ſi ius agẽdi ortum ẽ ante clericatũ: vt quia cũ eo fuit contractum: quia tunc ſecũdum ius laicoꝝ iudicatur in vtroqꝫ foro. ad hoc bonus text. in. d. c. ꝯſtitutus. circa qđ vide not. in. d. c. fina. de teſti. in. vj.

3 ¶ Fallit quãdo ſtatutũ laicorum non diſponeret ſpecifice contra eccleſiaꝫ vel perſonas eccleſiaſticas vel ꝯtra libertatem eccleſiaſticã vel ꝯtra conceſſa eis in priuilegium: cũ tũc bonũ et equũ ſeruandum ſit in vtroqꝫ foro: vt voluit Barto. in. l. j. de ſumma tri. cui⁹ dictum improbat Bald. i. d. c. qđ clericis ⁊ do. Ant. i c. eccleſia. extra de ꝯſti. per. d. c. qđ clericis. cui⁹ dictum procedere poſſit quando ipſum ſtatutũ concerneret ſolennitateꝫ actus de quo agit: vt eſt ſtatutũ vel cõſuetudo laicoꝝ diſponẽtiũ qđ nõ valeant contractus non ſeruata forma circa ſolennitẽ: nam tunc non valebit cõtractus celebrat⁹ inter clericũ ⁊ laicũ. Nec ex eo agi poterit i foro eccleſiaſtico: cũ etiam ſubditus non poſſit tãtũ hoc ad ſe etiã nõ ſubditũ ſine licẽtia ſuperioris trahere. c. ij. de ma. io. ⁊ obedien. ⁊ etiã q: cum talis contractus fiat intra iuriſdictionem ſtatuẽtis ſubijcitur ſtatuto. iuxta no. in. l. j. C. de emãcipa. libe. ⁊ videt hoc tenere Inno. in. d. c. qđ clericis. et ita procedere poteſt quod Io. cald. voluit in diſpu. ſua que incipit ſtatuto ⁊c. dum dicit ſi agitur ratione contractus ius cõtractus conſideratur: vt. l. ſi fundus. ff. de euic.

4 ¶ Fallit quando ipſum ius laicorum cõferret cõmodũ ſimpliciter: cum ⁊ tunc extendatur ad clericos ⁊ eo vti poſſunt. ad hoc. c. dilecti. extra de foro compe. ⁊ hoc tenuit Lap. in alleg. c. vbi plenius de hoc ⁊ Bal. ⁊ Ant. in. c. qđ clericis. qđ nõ trãſit ſine dubitatione per ea que not. Imo. ſed tantum obſtat: q: ibi loquitur qñ ſtatutũ ſpecifice facit mentionem de clerico ſm̃ Domi. qui etiam tenet ibi.

5 ¶ Fallit qñ tale ius etiã diſponeret circa modũ decidendi nõ p̃figẽdo legẽ iudici: ſed generaliter loquendo vt habeatur fides libris mercatorũ: cũ tunc allegari poſſit etiã in fo

ro eccleſiaſtico cõtra laicũ nõ ↄtra clericũ:e§ lex poſſit vbiq; ligari vel allegari ſꝫ do.Nic. l.d.c.qđ clericis.vbi late vide p canoniſtas.

41 ¶ Cauſa cõuentionis ⁊ recõuentionis eadẽ ſnīa terminãda ẽ.c.j.⁊ ibi p doc.ex̃ de iudi.

PRimo Fallit quando aliqđ iuſtũ impedimẽtum intercederet:vt ſi lõge plus litigať de ꝓprietate:quam de poſſeſſione cũ tunc pronũcieť primo ſuper poſſeſſione delata queſtione proprietatis:vt voluit Spe.in.§.videndũ.in.ti.de re ↄuẽ.⁊ doc. in.c.cum dilectus.extra de ordi.cog.

2 ¶ Fallit qñ lata eſt ſentẽtia ſupſ ↄuctiõe mox appellať vt excuſeť iudex ne ꝓcedat in aliã formã ſꝫm.c.ad hoc.⁊.c.ꝓpoſuit.extra de appel.ſꝫm do.Anto.qui ita tenet in.d.c.de mu. pe.⁊ hoc etiã voluit in.d.c.dilectus.extra de ordi.co.Et no.bene qđ iudex recuſari poteſt quãdo ſuperueniret facultas.extra đ offi.de leg.c.inſinuãte.ſecundũ ipſum domi.Nico. ⁊ Anto.in.d.c.qui etiã dicũt quod eadẽ prerogatiua videť i actu excuſationis ſalua tamẽ diſpoſitione.c.dilectus.extra de cau.poſſeſ.⁊ proprie.⁊ hoc tamẽ exequi poteſt vt exequať ſentẽtiã latã in cauſa cõuentionis.⁊.d. ſententiã latã in cauſa reconuẽtionis ſi poteſt:al's exequať eam quã poteſt.iuxta not. extra de foro compe.c.poſtulaſti.

a ¶ Lucratiue. Que autez ſint cãe lucratiue. vid do.Jaſ. may. iſt.de act.§.itez ſi quis. num. xxviij.

42 ¶ Cauſe due lucratiue[a] regulariter in eãdẽ perſonã ⁊ de eadẽ re concurrere nõ poſſũt.l. quoties.ff.de ſolu.⁊ in.l.omnes.cum ſeq.de act.⁊ ob.⁊ inſti.de leg.§.ſi res aliena.

PRimo Fallit niſi illa nõ ſolũ habuit rẽ ex cauſa lucratiua:ſed etiã habuit eã reuocabiliter: quia tũc poterit eã habere ex cauſa lucratiua: vt eſt caſus in.l.de vnoquoq;.in pun.ff.de leg.j.

2 ¶Fallit in re que poteſt ad oculum demonſtrari in.l.lucius.la ſecunda.de lega.j.

3 ¶Fallit in alternatiuis:vt in.l. huiuſmodi .§.ſi titio.el.ij.de legatis.j.

4 ¶Fallit vbicunq; due cauſe lucratiue haberent originē in perſonis diuerſorū:puta ſerui ꝛ domini qui poſtea reducunt ad vnā:caſus eſt no.in.l.ſi ſeruus.§.j.ff.co.ti.

¶Quod procedit niſi alicui debeat ex cōtractu ipſius ſerui:vt eſt tex.in.l.qđ ſeruus.ff.de ſolu.ꝛ i.l.eū q̄ ita.ff.de verborum obligatio.

¶Itez limita niſi res ſit verſa in vtilitatem dñi:vt dicit gl.in.d.l.ſi ſeruus.§.j.de leg.j.

43 ¶Cautio quādo a lege ciuili mētio fit de nu- *Vi. Dec. c. xij. 73. cautio.*
1 da. regulariter intelligit.l.ſancimus.ꝛ ibi gl.ꝛ Bar.C.de ver.ſignificatio.ꝛ not.gl.ꝛ ibi Dyn.Bald.Angel.ꝛ Jo.de imo.in.l.diuer.§.interdū.ff.ſolu.matrimo. glo.in.l.here.in.§.cauſam.ff.de verbo.ſig.ꝛ idē Bal.poſt gl.in l.j.in pncip.C.de pcu.ꝛ no.Bal.in.l.vniuerſe C.de pre.impe.offe.ꝛ in.l.executorē.C.de execu.rei iudi.in.v.col.ꝛ Bar.in.l.ſi prius.in.iij.colum.ff.de no.ope.nuncia.

1 ¶Nuda.vi de Fely.i.c. ad noſtraz. in.j.colū.in ver.in glo.j.cum plu.ſeq.de iureiur. *et Dec. c. xij. 86. cautio.*

PRimo Fallit niſi perſona eſſet ſuſpectaque ad cautionē teneret:qa tūc intelligit cū fideiuſſione: vt probat in.l.penulti.ff.de peti.here.quaz allegat Barto.ꝛ Bald.in dicta.l.ſancimus.ꝛ fuit ſententia Barto.in.l.ſi prius.in tertia queſtio.

2 ¶Fallit niſi requireretur ſufficiēs cautio:vt no.gl.in.c.qm̄.in.§.in alijs.vt lite nō cōte.ꝛ i c.ſi.de pig.ꝛ i.c.j.de ſeque.poſ.ꝛ fruc.ꝛ in.c.qua frōte.de appel.ꝛ tenet glo.in.c.trāſſa.de reſtitu.ſpo.ꝛ not.glo.in.c.publico.de cōuer.cōiuga.ꝛ in.c.ad noſtram.el.j.de iureiurā.ꝛ idem tenet glo.in.c.conradus.de ſolu.

3 ¶Fallit vbicūq; requireret plena cautio:vt tenet gl.in.l.ſi mandato.§.ſi.ff.mandati.

4 ¶Fallit vbicūq requireret rē caueri: vt in.l.j.§.iubet cū gl. ff.de col.bo.ꝛ de materia vide etiā no.per Ang.in.d.§.interdū.vbi dicit quod quāuis teneat nude cauere tamen cogit ſub pena promittere alle.gl.ſing.in.l.ij.i.§.ſed ſi dubitet.ꝛ l.§.ōnis.ff.ſi cui pluſq per.l.fal.ꝛ i.l.iij.in.§.fi.ff.de alie.iu.mut.cau.fac.ꝛ hoc ſequit ſimiliter Pau.de ca.in.d.§.interdū.ꝛ Jo.de imo.in.d.l.ſi prius.tamē i hoc cōmuniter tenet cōtrariū: vt firmat Bar.ꝛ magis ꝯmuniter aliq.ꝛ ibi etiā no.per gl.i.l.fi.ff.de preto.ſtip.ꝛ no.p gl.i.l.ij.§.fi.ff.q ſatiſ.cog.niſi i certis caſib[9] no.p Bar.i.d.l.fi.per Bal.i.d.l.fancimꝰ.ꝛ in.d.l.vniuerſa.ꝛ i.d.l.executorē.ꝛ vltimo adde qd quādo a lege vel a ſtatuto reqrit quod aliqs cū fideiuſſore caueat: tn ſi euidēter appareat idoneus ſufficit nuda cautio.ita ſingulariter voluit Bar.in.l.quecūq.C.de ſur.in prin.p illū tex.

44 ¶Cautionē de pluribus ſi quis per dolum exigi petat etiā plus petendo punit pena de qua in.l.vnica.C.de plus pe.ꝛ ad eam euitandam penitentie locus non eſt etiam de iure canonico in.c.j.ꝛ ibi per doc.extra de plus peti.

Primo Fallit qn debitor nō ~~reus~~ ſup illa pena tranſegiſſet vt in dictis iuribus.

2 ¶Fallit quando nō tantū actor exegiſſet cautionem de plus petendo: ſed etiam ipſe reus ꝛ cōfeſſus eſſet ſe totum illud debere in iudicio: vt.l.j.C.de plus peti.ꝛ per Hoſ.in preal.c.j.de his duobus caſibus.

3 ¶Fallit vt voluit Jo.an.in.d.c.vnico.ꝛ glo.ꝛ Barto.in.d.l.j.C.de plus petitioni.antequā actor conueniretur de maior.precio ipſomet actore confitente cum tunc non punitur: vt priuetur toto debito cum nō fuerit conuentus in hoc vt ibi videtur requirere ſecundum ipſum coniuncta ad hoc.l.eum qui.ff.de iurein.ꝛ communiter tenetur.

4 ¶Fallit qn ipſe actor exegiſſet cautionem de pluribus etiā ſi plus petiſſet ꝛ de hoc non conſtet quod dolo fecerit: nam tunc ſecundum gl.in.d.l.vnica pena illius.l.locum non habet.Cyn.Bar.ꝛ communiter omnes tenent oppoſitum: qꝛ licet poſſit probari de dolo tamen per hoc nō preſumitur dolus: vnde aut eſt conuictus qd dolo exegerit.ꝛ tūc eſt locus dicte pene.vt habet.d.l.vnica: aut nō eſt cōuictus quod dolo exegerit ꝛ tunc non erit locus dicte pene.pro quo facit quia in dubio dolus non preſumit.l.quoties.§.qui dolo.ff.de dolo.

de dolo ⁊ i dubijs mitior ē ſiēda īterptatio in penis. ff. d penis. l. pſes. ſ3do. 𝔑i. l. d. c. vnico.

45 ¶ Cauere de iudicio ſiſti teneť ille q̇ imobilia nō poſſidet. l. ſciēdum. ff. qui ſatiſ. cogan.

PRimo Fallit vbi quis eſſet poſitus i carceribus quia nō teneť cauere vt no. Ang. in d. l. ſciendū. ⁊ idē no. ipſe Ang. in. l. ſed ſi procurator. ff. de procur.

1 ¶ Fallit i mercatore q̇ poſſideret multa mobilia ⁊ eſſet intricatus nominibus debitorū cui de facili nō ē receſſ⁹ poſſibilis ꝑpter multitudinē mercātiarū vel grauitatē ipſaꝝ no. a Ang. in. d. l. ſciendum preallegata.

5 ¶ Fallit in cauſis ſummarijs vbi poteſt procedi ſine litis cōteſtatiōe ⁊ ad diffinitiuā lite nō cōteſtata perueniri pōt q̄a tunc ſatiſdare nō tenetur. ita not. etiā Ang. in. l. iulia. in fi. vbi ponit rationem. ff. qui ſatiſdare cogā. ⁊ omnino. vide per eum in. d. l. ſciendum.

46 ¶ Cedēs bonis a debito liberať: vt in toto tit. ff. ⁊. C. qui bonis cedere poſſunt.

¶ Amplia pmū qd nō ſolū locū habeat in patreſam. ſed etiā i filiofa. q̇ bo. ce. poſ. text. eſt in. l. pe ⁊ ibi p gl. Bar. ⁊ doc. C. q̇ bo. ce. poſſ.

¶ Amplia ſecūdo nō ſolū locū habere in maſculo tm̄ ſed etiā i femina: vt eſt tex. i. d. l. pe. i ver. vtriuſq; ſexus. ⁊ ibi no. ſaly. ⁊ i. l. j. C. e. ti.

¶ Amplia tertio procedere etiā in eccleſia q̄ poteſt cedere bonis vt eſt tex. peregrinus ⁊ ſing. in. § ſi quis autē adiecerit. in auť. vt determi. ſit nu. cle. col. j. p quo vide Ang. are. in ſti. de acti. in ꝟ. eū quoq; quē refert. ⁊ ſequiť Iaſ. mayn. ibidem. in nu. x.

a ¶ Secūdo fallit p iſta ij. ⁊. iij. fal. vide bal. in d. l. j. in. iij. col. C. q̇ bo. ce. poſ. qꝛ cedēs bonis retinet emphyteoſim ⁊ feudū ſed non eorum communitates. ⁊ idē dicit eſſe in bonis prohibitatis alienari. Be.

PRimo Fallit ſi quis eſt obligatus ad on⁹ perſonale quia tunc non liberatur. l. cū fructus: ⁊ ibi Flo. de vſufru.

¶ Fallit a in emphyteota vt no. in

Spe.in tit.de loca.§.autem ver.xxxviij.ꝛ ibi Jo.an.in addi. vide aliqd p Dy.in.l.is cū quo.ff.de aqua plu.arcen.ꝛ Lu. ro.in.cōsil.ſuo.xlviij.bal.ꝛ Flo.in.d.l.cum fruc.de vſufruc.

3 ¶Fallit in feudatario:vt per Flo.in.d.l.cū fruct⁹.ꝛ i.l.ſi au tem.i ptin.ff.e.ti.Bal.i.c.j.§.calidis.de phi.feu.alie.vbi gl. vide gl.ꝛ Jac.de bel.i.c.j.de vaſal.q̄ cōtra cōſti.lotha.feu. alie.ꝛ in Spe.de fructibus.ver.xxxviij.

4 ¶Fallit i ruſtico q̄ nō vult ſoluere collectā ꝛ vult cedere dño l.optimā.in fi.ff.mãda.gl.ē i.l.icola.ff.ad muni. ꝛ Flo.i.d. l.cum fructibus.no.bal.in.l.iij.per illū tex.C.q̄ bo.ced.poſ.

5 ¶Fallit vbi debitoꝛ diſſipaſſet bona in fraudē creditoꝝ vt eſt caſus no.in.l.ſi §.fi.ff.de his que in frau.cred.

6 ¶Fallit vbi quis tenetur tātū ad factū:puta ſcribere libꝛū vt no.in.l.in ſtipulationibus §.fi.ff.de verb.obl.ꝛ in.l.ſtipu latio §.ſiue autem.ff.de no.oper.nun.

7 ¶Fallit ſi debitoꝛ eo tempoꝛe quo cōtraxit ſciebat ſe nō eſſe ſoluēdo.l.pe.in fi.de iure do.ꝛ hos duos caſus p̄cedētes po nit bar.in.l.alia §.eleganter.in fi.ſolu.mat.

8 ¶Fallit in debitoꝛe fiſci qui nō poteſt cedere bonis:vt ē ca ſus i.l.ij.C.de exact.trib.li.x.ꝛ.l.ſacrile.§.fi.i fi.ad.l.iuli.pec. Bar.in.l.j.ff.q̄ bonis ced.poſſ.niſi eo caſu q̄ paupertas ex cuſat ſm̄ Bald.i.l.j.in.fi.iij.col. ꝛ ibi Cy.in.iij.q.C.eo.titu.

9 ¶Fallit vbicūq3 quis tenetur ex delicto vel quaſi: qꝛ tūc nō admittitur ceſſio bonoꝝ ſ3 pena pecuniaria reſoluit i coꝛ poꝛalē qꝛ qui non poteſt in ere ſoluere luat in coꝛpoꝛe.l.ge neraliter.ff.de pe.l.de in ius voc.

10 ¶Fallit in herede dolo nō cōficiēte inuētariū qꝛ nō pōt ce dere cū voluerit fraudare creditoꝛes:vt i auſ.de here.ꝛ fal cidi.§.ſancim⁹.p Bal.in.d.l.j.in.j. col.verſi. q̄ro an heres.

11 ¶Fallit vbi in eo q̄ plenarie h3 vñ creditoꝛib⁹ ſoluat qꝛ ille nō pōt cedere bōis ſm̄ Bal.i.d.l.j.in.ij.col.p rationē de qua hic p eū tñ contrariū tenet Cynus ibidē in.iij.q.p tex.in.l. illud.§.qd̄ tñ.ff.de tri.qd̄ imo etiā diues pōt cedere bonis:ꝛ i.lē tenet ray.de foꝛin.l.legis iulie.C.qui bon.ced.poſſ. ſed vide Nicola.de neap.inſtit.de act.ver. cum quoq3.quem re fert ꝛ ſequitur Jaſonē max.ibidem in nu.xxj.

12 ¶Fallit vbi creditoꝛ feciſſet pactū debitoꝛi de nō icarcerā do eu3 qꝛ ceſſat rō hui⁹ beneficij ceſſiōis quod eſt vt non in carcerētur debitoꝛes.ita Bal i.d.l.j.qui bonis ced.poſſunt.

13 ¶Fallit in minore q̄ incarcerari non poteſt:et ceſſat ratio huius beneficij ceſſionis:nā nō pōt cedere bonis ita habet per Bal.in.d.l.j.in pe.col.C.q̄ bon.ce.poſſ.ꝛ plene per Ang. in.l.nemo carcerē C.d̄ exac.tri.li.x.ꝛ p̄ Ange.ꝛ Lu ro.i.l.nec impuberes.ff.de in ius voc.

14 ¶Fallit vbi debitor habuit dilationē quinquennalē:quia tūc nō amplius gaudere beneficio ceſſiōis:vt no.gl.ꝛ Ang. in.d.l.fi.C.qui bo.ce.poſſ.

15 ¶Fallit vbi lȝ bōa debitoris fuerint ꝯfiſcata tn̄ gratia p̄ncipis fuerunt ſibi reſtituta:vt ē caſus i.l.pe.ꝛ fi.C.de ſen.pa.

16 ¶Fallit qn̄ debitor a p̄ncipio negaſſet debitū ꝛ poſtea fuiſſet cōuictus ꝛ condēnatus qꝛ tunc non gauderet priuilegio ceſſionis.Ang.are.inſti.de act.verſi.eū quoqꝫ.ꝛ ibidē Iaſ. in nume.xvj.ꝛ Bal.late in.d.l.j.in.j.col.Bene.vad.

17 ¶Fallit generaliter ſm̄ Ioā.fab.in.d.ver.eū quoqꝫ.vt ceſſio nūqꝫ admitti debeat niſi creditores inſtēt ꝛ petāt:qꝛ hoc beneficiū eſt miſerabile ꝛ ſubſidiariū: ergo nō dȝ concedi vt etiā ibi p̄ Iaſ.alleg.Bal.ita tenentē in.d.l.in.iij.col. Be.va.

18 ¶Fallit in eo qui ſub ſpe ceſſionis bonorum contraxit ſm̄ Dy.in regu.peccatum.de reg.iur.in.vj.ꝛ Io.de pla.in.d.ſ. eum quoqꝫ.vbi etiam per Iaſ.Bene.va.

47 ¶Cedens bonis non tenetur niſi inquantum facere poteſt inſti.de actio.verſi.eum quoqꝫ.

PRimo fallit vbicunqꝫ cedēs alienauit bona ſua in fraudē:qꝛ tūc tenetur inſolidum.vt eſt caſus no.in.l.fi.§.fi.ſm̄ vnā lecturā gl.ff.que in fraudē cre.ꝛ in.l.etiā.§.fi.ff. ſol.ma. ꝛ in l.rerū amo.ff.de re iudi.p̄ tex.in.l.pe.ff.de iur. do. ꝛ eſt gl.in.§.qd aūt.in fi.in auf.de fide.in gl.ſup verbo cederet imo ſi nō hȝ vnde ſoluat debet lui i corpore:vt eſt tex. in l.quicunqꝫ.C.de ſer.fugi.qꝛ conuenitur ad penam.

2 ¶Fallit ſi cōueniret ex delicto ad reſtitutionē vſurarū: vt i c.cū tu.de vſu.vnde cedēs bonis liberat ꝛ naturali ꝛ ciuili obligatione ſm̄ gl.in.l.heres a debitore.§.qd ſi ſtipula.ff. de fideiuſ.licet contrarium dicat glo.in.l.vbicunqꝫ.ff.eo.

3 ¶Fallit reſpectu creditorum quos poſtea poſt ceſſionē eſt ſortitus:qꝛ tales noui creditores bene potuerunt eū inſolidum cōuenire ſm̄ Io.fab.in.d.ver.eum quoqꝫ.quem refert ꝛ ſequitur ibidem Iaſ.max.in nu.iiij.Be.va.

4 ¶ Fallit in ſcholare qui ceſſit bonis ⁊ poſtea emit libros vel clericus breuiariū vel miles arma: quia tales libros vel arma creditores auferre nō poſſunt. Bal. hoc no. ad limi. illi⁹ ſi cedēs peruenerit ad pinguiorē fortunā poſſit denuo cōueniri i rub. C. qui bo. ce. poſ. ad hoc gl. ſing. l. nepos proculo in ver dignitate ff. de verb. ſig. Be. va.

48 ¶ Ceſſio reg'r pmiſſa ē. l. ij. C. ne liceat pot.

Primo fallit quando eſt facta in poteſtate rōne officij: vt. d. l. ij. C. ne liceat poten.

2 ¶ Fallit qn̄ eſt facta in poteſtate alio reſpectu: vt dicit gl. in. d. l. ij. de alie. iud. mu. cau. fac.

3 ¶ Fallit in re litigioſa vt dicit gl. in. d. l. ij.

4 ¶ Fallit qn̄ p parte actio vēdit ⁊ p parte donat q᷑ tūc eſt ſuſpecta ⁊ ſimulata [a]: vt. l. p diuerſas ⁊. l. ab anaſtaſio. C. manda.

a ¶ Simulata. Qn̄ autē preſumat ſimulata. vid d. mari. ſoci. eiuſdem do. bar. ſoc. genitorē in ɔſ. xviij. pſe quēdo ꝟ. ſo luʒ ergo. circa fi. i ꝟ. ſe. in. j. parte. Be. va.

5 ¶ Fallit qn̄ cedit p p̄tio minuto non condigno ipſi actioni: vt in. d. l. ab anaſtaſio.

6 ¶ Fallit vt qn̄ ceditur p pretio de quo nō cōſtat niſi p confeſſionē de recepto ſm̄ Bar. de quo per gl. in. d. l. p diuerſas ſecundū Jac. de bel. in corpore de equali [illegible]o. in. § illud etiam: ſed Bal. in. d. l. ij. tenet contrarium.

7 ¶ Fallit quando eſſet titulus ſine cauſa expreſſa in inſtrumēto vt dicit gl. in. d. l. ij. qd ſi eſt facta ceſſio p cētū florenis ⁊ nō ſit appoſita cā nec ſit dictū p pretio q᷑ tunc vr̄ contractus innominat⁹ ⁊ qd ipſa ceſſio ſit ſuſpecta.

b ¶ Cōparere: add fely. in. c. veniēs. in fin. j. col. ver. i ea. gl. ibi non eſt de accu.

8 ¶ Fallit quando pars cedens eſſet inhabilis: vt in. l. pupillo. ff. de aut. tut.

9 ¶ Fallit in caſu tex. in. l. ſi mulier. § ex aſſe. ff. de iure do.

49 ¶ Citans aliquē qui ſit iuriſdictiōis illi comparere[b] non tenet nec contra euʒ ſiue veniat ſiue non procedere poteſt in. l. non nocet. ff. de iudi. ⁊ per poc. in. c. ij. de dila.

PRimo Fallit quando citatus coram eo cõparuiſſet: ⁊ lis fuiſſet conte. nec eſſet neceſſarium in iure nec in facto: cũ tũc eius iuriſdictio prorogetur intantũ qđ poterit contra eum ꝓcedi ad diffinitiuã ſententiã quã exequit̃ ſuus iudex extra de fo. cõpetẽ. c. poſtulaſti. ⁊ ſi ille poſtq̃ venit recedit illicentiatus poterit puniri ex cõtumacia ſcḋm Inno. in d. c. ij. de dilatio. ꝑ quo facit qđ no. extra de offi. de leg. c. fi. ⁊ c. j. extra de iudi. vbi de his de quibus in. l. j. ⁊. ij. ff. de iudi.

2 ¶ Fallit qñ ipſe extra territoriũ exiſtat ⁊ fuiſſet citatus ab eo expreſſa cauſa in citatione: que ſi eſſet vera cõpeteret iuriſdictio: vt q̄ dixiſſet in ea qm̃ in ſuo territorio cõtraxit vel deliquit vel ibi ſita eſt res de quo agit̃. cũ tũc ipſe citatus cõparere teneat̃ ſi habeat res in territorio citãtis: al's petat̃ cõ cũ ꝓcedere admiſſionem in poſſeſſionẽ illarũ rerũ q̄ tũc talis citatus arctat̃ ab eo a quo ipſa res decernenda eſt: vt eſt tex. expreſſus in. c. romana. §. cõtrahẽtes. ex̃ de fo. cõpe. in. vj. ſcḋm do. Ant. ꝑ hoc qđ tenet in. c. ij. de dila. quicquid dicat Inno.

3 ¶ Fallit qñ ipſe citatus inuentus fuiſſet in ipſo territorio citantis: cũ tũc cõparere teneat̃ ſi citet̃ ex tali cã: que ſi eſſet vera cõpeteret iuriſdictio. vt. ŝ. adeo qđ ſi nõ cõpareret poterit excõicari ⁊ puniri per ipſam cõtumaciã: imo per ipſuʒ iudicẽ ꝓcedi poterit ſuper cauſa principali: ſi ſit talis cã in q̃ ꝓcedi poterit lite nõ conteſt. ⁊ ſi procedit valebit proceſſus.

50 ¶ Citans aliquẽ de ſua iuriſdictiõe ſi ille non cõpareat excõicari poteſt ⁊ alium in poſſeſſionem mittere. l. in poſſeſſione. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. ⁊ per doc. in. c. ij. de dila.

PRimo Fallit quando in citatiõibus exprimitur aliqđ iniuſtum vel inhoneſtũ vel tale ꝓpter quod certũ eſt qđ cõtra eũ q̇ agit cõpetit exceptio dilatoria: vt ſi citet̃ q̇s vt reſpõdeat ſpoliatori vel ſeruo vel excõicato vel alie perſone que in iudicio ſtare non poſſet vel die feriata: cũ tũc citatus cõparere nõ teneat̃ ex quo citatio cõtinet expreſſum erroreʒ extra de ſen. excõ. c. per tuas ſecundũ Inno. in. d. c. ij. de dilationibus. qđ procedit etiã ſi talis iniuſte poſſit habere talẽ excuſationem vel dubitationẽ: vt eſt ſi citetur domin⁹ quod reſpõdeat ſeruo ſuo qui poteſt de eo quãdoq̃ cõqueri vt in intelligibili iniuria vt inſti, de his qui ſunt ſui vel alie. i. §. fi.

ſufficit eñ qđ conueniat iniuſtum ſm cõem relationẽ curſo
rũ nõ attẽto cauſali euẽtu. ⁊ hoc niſi in citatiõe adijciat cãm
excuſationis illius iniuſte ſm do. Inno. in. d. c. ij.

2 ¶ Fallit ſi ſit notoriũ ipſi iudici ⁊ aduerſario qđ ipſa cita-
tio cõtineat qđ ſit iniuſtum: vt eſt ſi citeẽ quis ad locum no-
toue nõ totũ: cũ tunc comparere non teneaẽ: vt. l. nõ videẽ. ff.
de iudi. ſm Inn. in. d. c. ij. ad hoc. d. c. paſtoralis. §. piſana. de
1 re iudi. ſꝫ Io. an. in. d. c. ij. qui poſt Inn. dicit qđ ſi tunc nõ cõ
pareat contra eam proceditur ⁊ tutus erit exceptione doli
cõtra aduerſarium q obtinuit etiaꝫ ſiue in poſſeſſionẽ miſe-
rit arg. l. ſi reus. ff. de eo per quem factũ erit. licet prudenter
faciat ſi ſimulabiẽ. v. q. iij. ſi egrotans ſm Inno. in. d. c. ij. de
dila. ⁊ Io. an pro quo facit extra de offi. in. c. j.

3 ¶ Fallit qñ ipſe citatus fuiſſet iuſto impedimẽto detẽtus cũ
citatio nõ arctet eũ ad cõparẽdũ ſi iudici hoc fuit notũ. ff. de
re iud. l. queſitũ. extra de ꝓcura. c. querelaꝫ. alias ſi arctabit
intantũ quod poterit contra eũ procedi iuuetur bñficio re-
ſtitutionis in integ. ex clauſula generali ſi appareat eum iu-
ſto impedimẽto detentũ: vt not. ff. ex quib. cau. maio. l. ſed et
ſi ꝑ pretorẽ. §. ſi. ⁊ l. ij. ſi quis ius dicen. nõ obtem. ⁊ in. l. que-
ſitũ. ⁊. c. querelã. ⁊ in. c. cum bertoldus. de re iudi.

4 ¶ Fallit qñ ipſe citatus non comparens tutus eſſet aliqua
exceptione dilatoria vel peremptoria: cũ tunc non teneatur
cõparere dũmõ nõ cõpareat. j. tps qđ ipſas exceptiões oppo-
nere poſſet ⁊ opponat. admittiẽ ⁊ enim ſi. poſtea cõpareat ⁊
ipſas exceptiões opponat dũmodo reperiat cauſam in eo ſta
tu quo admiſſus fuiſſet ad probandum. i. opponẽdũ ſi fuiſ-
ſet preſens cũ ipſis exceptiõibus precludaẽ via cõtra ipꝫ ab-
ſentem per illũ actũ ꝑ quem precluderetẽ ſi fuiſſet preſens: vt
extra de poſtu. prela. c. j. ſꝫ Inn. ⁊ Io. an. i. d. c. ij. de dila. ad
hoc qđ no. per Inno. extra de appel. c. ſi duobus. ⁊ de eo qui
or. fur. ſuſce. c. innotuit ꝑ gl. in ṽbo abſentia. ⁊. c. j. de elec. l.
vj. ꝑ. l. rẽ alleg. i gl. ſ. vbi ħ idẽ tꝫ Inn. ex de iudi. in Spec. de
app. §. nã b. initus. ṽ. ſꝫ pone. ⁊ ꝑ Pau. in cle. ſepe. de ṽ. ſigni.

5 ¶ Fallit quãdo ipſe citatus nõ cõparuiſſet ⁊ ꝓpter cõtuma-
ciã agens eſſet miſſus in poſſeſſionẽ ꝓpter cõtumaciã: nã ipſe
abſens poſſet excõicari vel mulctari nõ miſſionẽ in poſſeſſio
nẽ pati cũ ſubueniaẽ ipſi poſt miſſionẽ. ff. de pe. l. ſi eo tẽpore
in pn. ſcđm Inn. ⁊ ipſa miſſio nõ accreſcit ipſo iure cũ nõ ya

leat miſſio in poſſeſſionē contra eū tutū exce
ptione in tantū quod ſi miſſus appellat non
cōpeteret ei actio ex illo edicto nevis fiat.l.j.§.
hec vba ſm Inno.in.d.c.ij.de dila.qd tñ de
eſt ꝑpter defectū iuſtitie agētis: ⁊ decretū ſi
ſit interpoſitū reddit ipſo iure nullum: vt in
d.§.hec vba ſm Inn.in.d.c.ij .de dila.⁊.c.cū
vero.§.ſubuentū.ff.de fideicom.lib.⁊.d.l.ſi
eo tempore.⁊ voluit Imol.in.d.cap.ij.de di-
la.⁊.c.dilectus.extra de verb.ſigni.⁊ bar.i.l.
iuſte poſſidet.de acqui.poſ.ſed aliud in ſnīa
diffinitiua.ff.de acqui.hered.l.ſi is apud quē
⁊.ff.fami.erc.l.dū putarē.ſm.d.Ant.⁊ Imo.
in.c.ij.extra de dila.vbi late vide.

51 Citatio vnica regulariter pro tribus cita
tionibus ſufficit ⁊ vim peremptorij habet.l.nō
nunq̄.ff.de iudi.

PRimo Fallit qr requirit tri
na citatio vbi nō ſuffi
cit vna p oibus.gl.eſt ſing.in cle.
j.in v.requiſierit.de heredi.

2 Fallit i feudis qr opz qd interue
niat trina citatio: vt p bal.i.c.j.d mi.vaſ.q cō.
eſt.i gl.ſup vbo veniāt.in fi. in vſ.ib9 feudo.

52 Citatio amicorū in abſentiū citatione tā
de iure ciuili quā canonico nō requiritur.l.
cū proponas.⁊ ibi per docto.C.de aut.iudi.
poſ.⁊ per gl.⁊ per doc.in.c.cauſamq3.extra
de do.⁊ contumacia.

PRimo Fallit qñ procederet
contra minorē: vt.l.ſi
aūt.ff.ex qb.cau.in poſ.eatur.

2 Fallit qñ pcederet cōtra maiorē
qui iuuari pōt iure ſpeciali: puta
beneficio vt reſtituat in integrū: vt ſi proceda
tur cōtra abſentes ex cauſa reipublice: vt vo
luit Nic.poſt anto.i.d.c.cauſamq3 ⁊ lati9 et
clari9 Jo.de imo.i.c.fi.ex de eo q mit.in poſ.

53 Citandus pſonaliter ad domū.[a] citatio-

a Ad do mum. vide latrā. in. c. quoniā con tra. in prin. j. col. verſi. iij. quero. & proba.

nem recipere nō poteſt cum perſonaliter citari poſſit.c.ſi.ꝛ ibi per doc.extra de eo ꝗ mit.in poſ.cauſa rei ſer.

PRimo fallit qñ ipſe citandꝰ exiſtens in loco ciuitatis vl' domꝰ nō patitur ſe pſonaliter citari:vel ſe occultat vt citatio ad eū nō perueniat cū tunc poſſit citari ad domū.extra vt lite nō cōte.c.quoniā.§.porro.imo plꝰ dicit Jo.mo.i.c.romana.§.cōtra hētes.de fo.cpe.i.vj.qd ſi cōſtat qd citādus malitioſe ſe occultat ne citet̄ pſonaliter non ē neceſſarium eum citari: vt not.ibi in verbo occultant qd et ſatis rationabile videt̄:ſꝫ tñ tutiꝰ eſt vt citet̄ ad domū per ea ꝗ habent̄ in.d.§.porro ſecūdū Jo.de imo.in.d.c.ſi.extra de eo qui mit.in poſ.circa que vide no.in.d.§.porro.

2 ¶Fallit i cā deſiderāti celeritatem cū in ea poſſit quis citari ad domū eo ipſo qd habeſt a iudicio ſeu loco iudicij.l.iij.§.pretor ait.de dam.infec.

3 ¶Fallit qñ ipſe citandus ab initio fuit in iudicio:cū tunc ſi poſtea ſe abſentet a loco iudicij poterit ad domū citari.ff.de iud.l.poſt edictū.C.quomodo ꝛ quādo iudex.l.labeo.

4 ¶Fallit quando conſuetudo vel ſtatutū aliqd diſponeret: cū tūc ipa diſpoſitio ſit attēdēda ꝛ ſeruāda.l.oēs populi.ff.de iuſt.ꝛ iu.vr aūt aliud diſponere ſtatutū qd diſponeret qd quis poſſit perſonaliter citari ad domū:nā vt ſtatutū aliqd addat iuri cōi ꝛ ſit vtile itelligit̄ vt ſit alternatiua electiōis ꝛ nō ordinis.ar.c.ſi papa.de pui.in.vj.ꝛ hoc ē qd voluit bar. in.d.§.ptor ait ꝛ ſecundum Jo.de imo.in.d.§.fin.

5 ¶Citatus vt reꝰ vel eius pcurator perſonaliter dicat̄ p ciuitatem ꝛ prouincias ſi ibi requirit̄ pquirere ſufficit.c.cauſamq̃.ꝛ ibi per doc.extra de dolo ꝛ contu.

PRimo fallit in cauſis reqrētibꝰ celeritatē:cū tūc ſufficiat qd nō repiat̄ in loco iudicij vt citari poſſit ad domū:vt l.iij.§.ait ptor.ff.de dā.ifec.l.labeōis iūcta.l.j.ff.eo.vt voluit Bart.in.d.l.ait pretor.

¶Fallit quando citatus ſemel fuiſſet i iudicio cū tūc dicat̄ eſſe ſatis qd reperiatur in iudicio ꝛ i loco iudicij alias ſi ibi nō repiat̄ poſſit citari ad domū:vt voluit bar.i.d.l.ptor ait. pro quo facit i.l.ꝛ poſt edictū.de iudi.ꝛ i aut.ꝗ ſemel.§.quomodo ꝛ quādo iud.ꝛ.l.alieno.C.de do.ꝛ p gl.in.l.j.§.ex hoc

edicto.ff.que ſen.ſine ap.reſcin.⁊ p Jo.an.i.repe.c.pſūmit.in.vj.p do.de rota deciſio.ccccxiij.q icipit itē ſi actor.vbi videntur hoc approbare ſecūdum do.Nico.in.c.cām q̄.vbi latius vide.

55 ¶Cleric⁹ incorrigibilis regulariter degradand⁹ ⁊ curie ſeculari tradend⁹:et p eam comprimendus eſt:text.eſt a contrario ſenſu.in.c.cū nō ab homine.⁊ quod ibi no.⁊ i.c.at ſi clerici.extra de iudic.

PRimo fallit in crimine hereſis:qr clericus ē ſtatī poſt depoſitionē curie ſeculari relinquēd⁹.et idem traditur ⁊ ſi degradat:vt.c.ad abolēdā.in gl.⁊ i.d.c.cum nō ab homine.qd verū qn̄ fuit relapſus i hereſim.nam tūc ſine vlla audientia tradit curie ſeculari:vt i.c.ſup eo.⁊.c.accuſat⁹.de here.in.vj.al's nō traditur ipſe heretic⁹ ſi vult ſe corrigere:ſ; detruditur in carcerē ad penitētiā peragendā.extra de here.c.pe.quinimo iſta pena carceris pōt hodie in aliā commutari.vt.c.vt cōmiſſi.de here.in.vj.circa quod vide no.per glo.xxj.di.c.nunc autem.

2 ¶Fallit in falſificatiōe literarū pape:quia incontinēti traditur curie ſeculari:vt i.d.c.ad abolē.ex̄ de hereti.⁊ vt.d.c.cū non ab homine.et ita cōmuniter tenet quod ſit ſpeciale in hoc crimine ſecūdū do.meū in.d.c.at ſi clerici.

3 ¶Fallit in illo q̄ fuit depoſit⁹ propter contumeliam vel calumniā quā intulit epiſcopo ſuo.xj.q.j.ſi quis ſacerdotū.⁊ iij.q.iiij.ſi quis clericus.vt voluit glo.i.d.c.ad abolēdā.⁊ in c.fi.extra de teſtib.cogen.ſecūdū gl.in.d.c.cum nō ab homine.⁊ dicunt hec capitula pcedere i icorrigibili.et ita ſentit gl.in.d.c.ſi quis cleric⁹.⁊ i.c.ſi q̄ ſunt duo.c.ij.q.vij.iſta opinio tanq̄ verior cōmuniter approbat:vt in.d.c.cum non ab homine.⁊ in.d.c.fi.

4 ¶Fallit nā cū pro ſimplici homicidio vel alio crimine atroci degradetur ⁊ deferat in carcerē aut alia pena cōdigna:ſi eccleſia nō habeat vltra q̄d faciat degradād⁹ erit ⁊ curie ſeculari tradēdus.hoc etiā permittit pro ſimplici homicidio ppter cōtemptū canonice diſcipline:vt in.d.c.cum non ab homine extra de iudi.⁊ p ipſum do.Nico.pleni⁹ in.d.c.at ſi clerici.circa fi.ibi ad hoc faciat.

5 ¶Fallit in alio q̄ promiſcue cōmiſiſſet vnum crimen grauiſ-

a Qualificatum ad: a de pe. d anc. in ꝯſ. clxvij. Bene. vad.

ſimū puta homicidiū nō ſimplex ſed qualificatū:[a] puta parricidiū qa iterfecit patrē vel matrē vel ſacerdotē ꝑuatū cū ſpoliatiōe bonorū vel eccleſiā ꝯbuſſiſſet: vel vnū de deputatꝭ ad diuinū officiū ſpoliaſſet ⁊ ordinaſſet patriā ꝓdere vl' aliud crimē grauiſſimū cōmiſiſſet ⁊ i canonib' certa pena nō eſſet determinata ſed ꝑ leges pena ſeuiſſima veniſſet iponēda. Nā cū i ſacerdote talia delicta ꝯmittēte nō ſit ꝯdigna pena depoſitiōis ⁊ carceris cū forte layci ei' ſocij ꝯburerēt vl' ad beſtias darēt. Et alia pena ꝯdigna ſimilis i eccleſia nō reperit erit talis cleric' degradād' ⁊ curie ſeculari dandus: quia eccleſia nō habet vltra aliud quid faciat ad hoc auk. de ſan. epi. §. ſi vero crimē. Et ita diſputādo retulit. d. Pe. de anc. pro quo facit tex. in. c. j. de homi. in. vj. Ad hoc tex. ſing. in. c. nouimus. de verbo. ſigni. vt patet ibi ⁊ aliud ⁊c. quia nō ſolū propter aliud crimen ergo videtur damnabile ⁊ damnoſum vt clericus degradet ⁊ curie ſeculari tradat facit etiā ad h tex. xxxiij. q. v. ſunt quidā ⁊ xxij. q. v. ſi quis alienius. vbi patet quod clericus vel preſbyter degradat propter cōiuratione predictā cōtra principē vel dominiū terre: quia in tali loquit in actuali degradatione[b] propter immunitatē criminis argu. l. qſquis. C. ad. l. iul. maieſta. etiā ad hoc tex. in. d. c. atſi clerici. in prici. vbi patet. ꝙ non quilibet depoſitus debet tradi curie ſeculari indifferēter ſꝫ qualificatus ſecundū do. Nico. vbi plenius de his tractat.

b Degradatione vide pe. de an. in conſi. prealle. clxvij. Bene. vad.

56 Cleric' corā nō ſuo iudice. i. ſeculari ꝯueniri nō pōt. etiā ſi ſui epiſcopi ꝯſenſus interueniat. tex. ē cū gl. i. c. ſignificaſti. d foro ꝯpe.

PRimo Fallit qñ talis cauſa fuiſſet ꝯmiſſa eidē a papa vl' epiſcopo: cū tūc ꝯueniri poſſit vt patet in. d. c. ſignificaſti.

2 ¶ Fallit in cauſa feudali in qua cōueniri pōt corā dño ſeculari.ex̄ de fo.cōpe.c.ex tenore.⁊ no.ex̄ de maio.⁊ obe.c.ſolita.
3 ¶ Fallit qñ ipſe clericus eſſet bigamus: cū tunc nō gaudeat bñficio eccleſiaſtico.iiij.di.c.quiſquis.⁊.c.vnico de bigamis.
4 ¶ Fallit in cauſa reconuentiōis in qua dicendum prout ne. extra de iudi.c.at ſi clerici.
5 ¶ Fallit qñ eſſet coniugatus ⁊ non incederet in habitu clericali ⁊ tonſura.extra de cle.coniuga.c.vnico in.vj.
6 ¶ Fallit qñ dimiſiſſet habitum ⁊ tonſurā ⁊ tertio monitus illam non reſumpſiſſet.extra de ſen.excō.c.in audientia.⁊.c. contingat.eo.tit.hoc etiam no.in.c.j.de apoſtatis.
7 ¶ Fallit qñ clericus negotia ſecularia exerceret ⁊ tertio monitus non deſiſteret cū tūc primo illa bona perdat ⁊ priuilegium clericale vñ ſuper eis poterit coram iudice ſeculari.extra de vi.⁊ ho.cle.c.ſi.
8 ¶ Fallit qñ clericus in minoribus exiſtens eſſet ad malitiā ſecularem promotus extra de elec.cum inter.
9 ¶ Fallit qñ per annū artē iaculatoriam exercuiſſet: ⁊ infra annū monitus nō deſiſteret.extra de vita ⁊ ho.cle.in.c.j.i.vj.
10 ¶ Fallit qñ eſſet depoſitus ⁊ incorrigibilis.extra de iud.cū non ab homine.
11 ¶ Fallit ſi eſſet ēt degradatus actualiter: vt in.c.ij.de pe.l.vj.
12 ¶ Fallit qñ inuocatur brachiū ſeculare contra ipſum clericū prout inuocari poteſt in caſibus de quibus in.c.princeps xiij.q.j.vt eſt caſus qñ ab eccleſia requiritur: cum tunc laycus habeat poteſtatē vt clericum puniat: vt habet extra de ſen.excōi.c.perpēdimus.per do.Car.⁊ Flo.in ſua repe.in.c. ſi iudex ⁊.c.ſi clericus de ſen.excommuni.in.vj.
13 ¶ Clericus abſens adhoc vt priuari poſſit primo moneri dꝫ in.c.quoniam.§.porro.⁊ ibi doc.vt lite non conteſta.

Primo fallit quando cōſtitutio ſinodalis ipſis clericis preciperet vt redeāt et ipſos non reſidētes priret: cū tūc alia monitio nō ſit neceſſaria: vt voluit Fede.in conſilio ſuo.c.⁊.d. Ant.in.§.porro.
2 ¶ Fallit qñ ipſe clericus expreſſe vel tacite fuiſſet monitꝰ in primo termino ſibi aſſignato ſuper receſſu ad reuertēdū ſub pena priuationis: tunc alia monitio vel requiſitio non ſit neceſſaria.⁊ ita pcedere poterit opinio Inno.in pdicto.§.porro.

+ vi. Du- en. i ng. 20 l. diſtributionꝰ. clericus a bñs ab- ſen dij in beneficiis. fallit Paris. d. coll 32. n. 48. 149. +

clericus nō reſidens in beneficio, nō facit fructus ſuos. fallit vt + Paris. coll. 32. i prin. vol. 4.

qui hoc tenuit ſecūdū Jo.an.ibidē:qđ no.extra de offi.dele.c.ꝯſuluit ſecūdū Jmo.in.§.porro.vbi plenius vide per doc.

58 ¶Clericus per laycū vel patronū ſeu parrochianum eccleſie impediri vel denuntiari non poteſt vt propter crimen cōmiſſum a beneficio remoueatur gl.in.c.ex parte.de teſta.⁊ qđ no.gl.in.c.qualiter el.ij.de accuſa.⁊ Hoſt.⁊ Spe.in tit.de inquiſitione.§.j.ver.ſed nunquid extraneus.

PRimo fallit quando nō fuiſſet appoſitū.⁊ ita procedere poterit.d.c.ex parte.⁊ ibi per Jo.an.qui ita tenet.

2 ¶Fallit quando vellet eum impedire vel denunciare de crimine dilapidationis:cum tunc in defectum clericorum admittatur laycus.ad hoc quod no.extra de rebus eccle.nō alie.§.ſi quis.ſecūdū.d.Nic.in.d.c.ex parte.

3 ¶Fallit qn̄ denūciare vellet nō canonica inſtitutiōe ſʒ denūciatione euāgelica que ſolū tēdit ad penitētiā:cū tūc admittatur q̄libet etiā laycus iuxta no.ex̄ de teſti.i om̄i.⁊ i.c.nouit.

4 ¶Fallit qn̄ ageret de crimine p̄cedente monitione:nā ipſa facit vt tūc admittatur:quilibet de pplō:cū cuiuſlibet interſit ne frater decipiatur ſm do.Ant.i.d.c.ex parte.⁊ ibi p.d.Nic.

5 ¶Fallit qn̄ ipſe clericus nō eſſet iā ꝓmot⁹ ſed ꝓmouēdus:cū tūc admittatur ad excipiēdū ꝯ eū nō ſolū parrochianus ſʒ etiā alius laycus dūmodo ſpeciale itereſſe pretēdere poſſit:vt voluit Jnn.extra de ac.c.ſuper his vbi plenius.

59 ¶Clericus pro ſtatu eccleſie:eccleſia vacante perſonaliter agere non poteſt.tex eſt in.c.j.ne ſede vacante.

PRimo fallit hec regula in caſibus de quibus p canoniſtas in.c.cū olim extra de teſti.Et primo quando eſſet talis queſtio que commode tractatur vacante ſede quā plene no.extra de ꝯſue.c.cū delict⁹.ſm Jmo.i.d.c.cū olim.

2 ¶Fallit qn̄ eſſet talis queſtio q̄ ſi differatur eccl'ia traheretur in priorē ſtatum:vt eſt caſus i.d.c.cū olim.⁊ ibi plene p cano.

60 ¶Codicilli rūpuntur rupto teſtamēto.l.j.C.de condi.cū ſimi.

PRimo fallit ſi veniētes ab inteſtato grauati eſſent reſtituere id qđ relinq̄batur in codicillis:quia tūc codicilli valerēt lʒ teſtm̄ nō habeat effectū:vt in.l.ex teſtamēto ⁊ in.l.eā quā.C.de fidei.⁊ in.l.ex ea ſcriptura.⁊ ibi.not.C.de teſt.

2 ¶ Fallit vbicunq; tacite nõ expreſſe eſſent rogati de reſtituẽdo id quod in codicillis cõtinet. quia tunc valẽt codicilli licet teſtamẽtuz variat. caſus eſt ibi excẽplum in.l.qui filio.§.j.cũ gl.fi.ff.de here.inſti.ꝛ ibi vide per Bar. qui ab omnibus ibi improbat.ꝛ vide ibi ad intellectũ illius legis Bal.ꝛ Jo.de imo.qui idem volunt:quod tene menti.

3 ¶ Fallit vbicunq; teſtm̄ eſſet ab initio nulluz.puta quia in eo eſſet preteritus filius iã natus:quia tũc facti codicilli valẽt.Ita tenet Cy.in.l.domina. la prima.C.eo.ꝛ alle.l.iij.§.fi.cum ibi no.ff.de poſtu.ꝛ idẽ tenuerũt Dy.ꝛ Bart.in.l.legata inutiliter.ſecundum vnam lec.ff.de leg.j.

61 ¶ Compenſatio de liquido ad non liquidũ regulariter non fit.l.fi.C.de compen.cũ ſimi.

PRimo fallit Quia dicta regula debet intelligi quãdo illud eſt liq̃dum per teſtes vel alias probatiões:ſecus ſi eſſet liquidũ per ꝯfeſſionẽ partis:vt eſt tex.cũ gl.valde no. in.l.fi.in verbo cõiuncta C.de ſpõſa.ꝛ ibi hoc no.ꝛ tenet Cy.in.ix.q.ꝛ eſt alia gl.ſimilis i.l.nemo.ex his.ff.de reg. iur.ꝛ ideo eſt cautela ſing.per quã de liquido ad non liquidũ poterit opponi ꝯpẽſatio:ꝛ liquidũ nõ poterit iterũ exigi:vt ſi vnus cõpenſat.x.in quibꝰ eſt verus debitoꝛ ꝛ ipſe tenet etiã cõpenſare alia.x.vel maioꝛẽ vel minoꝛẽ ſummã ſi poteſt ꝓbare aduerſarius qḋ ſi debitoꝛ ſuus cõfiteris incontinẽt ī debitũ ꝛ opponas cõpẽſationẽ ꝓ ea quãtitate in qua aduerſarius eſt debitoꝛ tuus:ꝛ licet aduerſarius neget debitũ:tamẽ talis oppoſitio cõpenſationis valebit ꝛ interim nõ poterit a te exigere:ſed debebit te expectare ꝙ pꝛobes: nec obſtabit dicta regula qḋ de liq̃do ad nõ liquidũ nõ fit cõpẽſatio:quia debet intelligi

a ¶ Compenſatio.adde fel. in. c.ad noſtram.in ij.colũ.ver. quare aũt. de iureiur. tu vide bal. in conſ.clv. in.ij. parte ꝛ.d.bar.ſoci.in conſi. xciij.inc.circa primuz. ꝟ. preterea illa circa pꝛt ci.in.j.parte. ꝛ. d. pe. phi . coꝛ. in conſi.clxix. inc. lz.i lr̃a c in. j. parte vbi ponit ꝙ cõpenſatio nõ fit nõ liq̃do cũ debito inſtrumenti liquido. Bene.

quãdo illud ẽ liquidũ p teſtes vel alias pbatiões ſecꝰ aũt ſi p cõfeſſionẽ ptis: vt dictũ eſt.
2 ¶ Fallit dicta regula ſi nõ liquidum eſſet de proximo liquidãdũ: vt in.d.l.fi.C.de cõpen.
62 ¶ Cõfeſſio facta corã iudice nõ ſuo regl'r corã ſuo fidẽ nullã facit.c.at ſi clerici.i pn.diuĩ.

PRimo Fallit vbicũq3 talis ɔfeſſio fieret corã tali iudice incõpetẽti: q̃a poſſet fieri iudex ex prorogatiõe ɔfitẽtis: q̃a tũc confeſſio talis faciet fidẽ etiã quo ad cõdẽnationẽ. ita ſing. no. Inno. in.c. ſup. de confeſ. ⁊ in.c. inquiſitionem. de electio.
2 ¶ Debet intelligi dicta regula quo ad totale iudicũ ꝓiudiciũ ſed bene valebit quo ad hoc vt per maiorẽ iudicẽ poſſit torq̃ri ad cõfirmandũ ⁊ perſiſtendũ in alia cõfeſſiõe qua veniat puniẽdus per ſufficientẽ iudicẽ: vt voluit Ange. in.l. vnica.C.de cõfeſ. ⁊ in.l.j.ff.co. Bal. in ſimili. in.l. clarũ.C.de auc. preſtãt. in fi. ⁊ in.l. bonefidei.C.de re. credi. in. iiij. colũ. Ang. in diſputatiõe incipiente aſtẽſis miles. ⁊ idẽ tenet Inn.i.d.c. inquiſitionẽ. de elc. eſt ratio: quia licet iſte iudex cauſe: eſt tamẽ honeſta perſona: ⁊ cõfeſſio facta corã honeſtis facit indiciũ.l. quero.§.fi.ff.de edil. edi. facit quod no. in auc. de ſan. epi.§. ſi vero crimen. ⁊ p̃dicta debẽt intelligi niſi ɔfitẽs ipſam reuocet: quod poteſt vt.d.c. at ſi clerici. ⁊ ita tenet Bal.i.d.l. vnica.C.d cõfeſ.i.fi.i v̾bo idẽ dicit.
3 ¶ Fallẽtias nõnullas alias vide p Fely.i.d.c. at ſi clerici in prin. vbi ponit. vij. limitationes ad dictam regulã: ⁊ vide eum etiam in v. col. poſt medium.
63 ¶ Cõfeſſio abſente parte facta non preiudicat nec plene ꝓbat. lege certũ.§. ſi quis abſente.ff.de confeſſ. ⁊ glo. in.c. fina. de confeſ.
¶ Amplia primo etiã ſi ɔfeſſio cũ cauſa fieret i iudicio abſente pte cũ nõ noceat.d.§. ſi quis

¶ probat. vide fely. in c. ſi cautio. de fide iſtr. in. iij. co. v̾. in. gl. in v̾. cãz. ⁊. d. pe. phi. cor. in conſ. ccxj. lci.c. cęcis. in litera. b. ⁊ i conſ. ccxlj. inc. viſo. in litera. a in iij. parte ⁊ oio in conſ. cxiij. ici. circa in litera f. i. j. parte ⁊ bal. in ɔſ. cccl xxx. l. v. parte ⁊ l ɔſ. clj. in. j. parte. vbi põt ã facia t aliqd indiciũ: ⁊ vide eũ in ɔſ. cccxcij. l iij. parte. vbi an probet li berationez ⁊ an fcã pñte fideiuſſore ⁊ abſente principali dicat fcã abſẽte parte. ⁊ vide in cõſ. ccc xxxij. l. iij. pte

abſente.ɿ ideo dicit ibi bar.q facias ſemper poni in actis pñte pte.ɿ hoc etiã no.gl.magna in.d.c.ſi.de cõfeſſis.d qua ampliatione vide late ibi p.d.An.ɿ Abb.ɿ Bal.in auk.generaliter.i penul.co.C.d epi.ɿ cle.quã tñ ampliationẽ reſtrige quatuoꝛ modis.de q̄bus p Fely.i.c.ſi cautio.de fide inſtr.i.iij.col.ꝟ.in gl.i.ꝟ.cãm vbi etiã ponit hãc ampliationez.

¶Amplia ſc̄do etiã ſi ps eſſet preſens in iudicio dũmõ ps ĩpugnet:qꝛ tũc cõfeſſio noceret cõfitẽti:alias ſecus:vt clare habet p Inn.in c.mulieri.de iureiur.p illũ tex.vnde fortius dicit Saly.poſt Cy.in.l.vnica.in.xv.opp.C.de ꝯfeſ.quod nõ ſufficiat qd cõfeſſio nõ ſit impugnata per partẽ preſentẽ:ſed opoꝛtet qd fiat parte iſtãte ɿ petẽte vel ſaltẽ acceptãte: quia alias nõ poſſet dici ꝯfeſſio:quia nõ eſſet ſimul faſſio qꝛ ꝓprie ꝯfiteri idẽ ẽ qd ſimul fari.idẽ vult Saly.in.l.iubemus i fi.C.de libe.cau.ɿ expreſſius in.l.generaliter in.vj.q.C.de nõ nume.pec.quẽ refert ɿ ſequit Fely.i.d.c.ſi cautio.i.iiij.col.in ꝟ.ſecũda declaratio.

¶Amplia tertio procedere etiã in vltima voluntate ſi q̄s cõfiteat quia talis cõfeſſio non probat id ſup quod emat ſecũdũ An.ɿ Imo.in.d.c.ſi cautio.ɿ Bar.i.l.nõ ſolũ.§.ſi liberationis.ff.de libe.leg.ɿ in.l.lucius.§.quiſq̄s.el.ij.per illũ tex.de le.ij.niſi in.v.caſibꝰ relatis per Fely.in.d.c.ſi cautio.in.d.iiij.col.in ver.tertia declaratio.cum ſequen.

a ¶Ꝯfeſſio facta lit., vid Lu.ro.in.conſ.xxiij.ɿ.d.alex.d Imo.conſi.lxxxj.in.ij.parte.Benc.vad.

a PRimo fallit quãdo eſt facta in libello vt ẽ tex.ɿ gl.in.l.cũ pretiũ.C.de libe.cau.cõ coꝛ.text.in.l.cura.C.de omni agro deſcr.li.xij.ɿ tex.in.l.ij.C.de inſti.ɿ ſubſt.ſub.cõd.ibi.ex his que in libello.ɿ vid ibi Bal.Ang.ɿ Mod.ɿ ita no.Car.i.c.examinata.i.j.col.ex de iud.q̄ dicit qd illã gl.i.l.cũ pretiũ.non eſt alibi:ɿ hoc non ſolũ in libello

a ¶Exceptiones.add. in a do.ro.i ɔſ. lxx.ſi q̇d de facta in poſitionibus vi.ae domi. alex.ď imo. cōſi.lxxi. in iij.parte qď idem.

actoris ſed etiā in libello rei in quo ponunt exceptiões.[a] vt eſt caſus in.l.j.C.de his q̄ pe. no.ꝛ ibi hoc no.bar.ꝛ doc.in.ď.§.ſi q̇s abſente vide Ang.de are.in.§.ſi minꝰ.inſti.de act.i xxxj.co.i fi.ꝛ pau.ď ca.i.ď.l.ij.C.ď inſt.ꝛ ſub. predicta limita ꝓcedere lite ɔteſtata:niſi ſit iuxta cauſa erroris:quia ante litē cōteſtatā confeſſio facta in libello poteſt reuocari ꝛ libellus corrigi ꝛ mutari:vt eſt gl.ſing.in.l.q̇ familie ſ̄m Ang.in.ď.l.ij.ꝛ vide bal.in.l.vnica.C.de confeſ.in.ij.charta.ver.ſ̄m qď n ō iudex:ſed quod confeſſio.

2 ¶Fallit abſente parte cōtumace qui habet ꝓ p̄ſente in.l.ꝓperandū.§.ſi quidē.C.de iudiciis.ꝛ hoc ſentit Bar.i.l.j.in fi.C.de cōfeſſis.

3 ¶Fallit in confeſſione geminata diuerſis tēporibus:vt probat in.c.fi.de ſucceſ.abinteſta.ꝛ no.Bar.in.l.admonendi in.xij.col.ꝟ.ſi.his premiſſis.de iureiuran.ꝛ in.l.cū ſcimus. C.de agri.ꝛ cenſi.lib.xj.

4 ¶Fallit vbi cōfeſſio eſt per viam voluntarie iuriſdictionis:vt ſenti: Cy.in.l.vnica.C.de confeſſis.in.vj.q.ꝛ hoc vult Bar.ꝛ Salyc.in l.generaliter.C.de non nu.pecu.

5 ¶Fallit ſ̄m id qď habetur p Jo.an.in addi. Spe.in ti.de cōfeſſis.§.ſequit.ꝟ.vij.qď circa p̄paratoria p̄iudicat:ſed circa deciſoria nō.ꝛ ita itelligit.ď.l.certū.§.ſi q̇s abſente.ff.de cōfeſ.Sꝫ contra hoc videt caſus in.l.j.ff.de interro.ac.de quo p Ang.in.l.j.ff.de cōfeſ.ſed Jo.an.pōt ſaluari in his que conſiſtūt in animo qn̄ cōfeſſio fuit facta ab illo q̇ heres poterat eſſe q: tūc cōfeſſio facta parte abſente vꝫ vt ſtatim dicā in ɔſequēti fallē.nō ob.l.fi.de interroga.actio.C.q: illa loquit i eo q̇ nō poterat eſſe heres.ita dicit Bar.in.l.is q̇ pōt.i.vj.col.ꝟ.nemo ad illas q̄litates.vt i.l.gerit.in.iij.co.ver.circa ſcďam qualitatē.ꝓbat.ff.de acq̇.here.ꝛ idē tꝫ Flo.in.ď.l.fi.de interro. actio.

actio.limitando illam vt non habeat locum
in eo qui poterat eſſe heres.

6 ¶ Fallit circa ea q̄ depēdēt ex volūtate vni⁹ tm̄:ſicut eſt aditio hereditatis:vt eſt gl.ord. in.l.fi.ff.de interrogat.act.in glo.fi.ad fi.ad idē eſt glo.in.l.fulcinius.§.quid ſit latitare. in verbo animus em̄.ff.qui.ex cau.i poſ.eat.

7 ¶ Fallit quādo mercator i libris ſuis verbū aliqd abſn̄te pte ſcribit cōtra ſe:qꝛ ſcriptura hꝫ ſemꝑ actū ꝑmanētē ſm Bar.in.l.nuda rō ff.de mu.⁊ ho.vbi late tꝫ gl.⁊ Bar.ibi per.l.inter cartulas.C.de cōue.fiſ.deb.lib.xj.idē tꝫ in l.vnica.in.iiij.col.in fi.ff.de ꝯfeſ.idē ibi Pau. de ca.in vlt col.idem Ant.de bu.⁊.d.Prodoximus in.c.ſi cautio.de fi.inſtru.

8 ¶ Fallit niſi talis cōfeſſio eēt iurata:[a] vt no. Bar.in.l.cum quis.§.codicillis.ff.de leg.iij.⁊ hoc ſentit Bar.i rub.in.l.j.C.res inter alios acta.vbi dicit qd ſi parte abſente quis dicat in veritate ſum debitor talis qd talis cōfeſſio ꝑiudicat.alle.gl.ad hoc no.iij.q.vij.quoties cordis oculis.qꝛ tantūꝫ eſt dicere in veritate quantū ſi iuret:ergo ptꝫ qd iuramentū habeat validare cōfeſſionē factā parte abſente.

9 ¶ Fallit niſi fiat preſente fideiuſſore licet nō preſente pncipali per ipſuꝫ creditorē qꝛ per talē cōfeſſionē paratur exceptio fideiuſſori ⁊ per cōſequēs ipſi pncipali ar.l.idē in duobus.ff.de pac.idē vult Bal.in quodā ſuo conſilio.quod incipit pmo eſt videndum.

10 ¶ Fallit de equitate canonica ſecundū quā dici poſſet qd vꝫ ꝯfeſſio etiā abſente pte:qꝛ ſꝫ equitatē canonicā ſola mens ſufficere videt. vt videt voluiſſe gl.fin.i.c.quoties.in ver.promitto.in fi.j.q.vij.vt per.d.Ant.i.c.ſi cautio. de fide inſtr.vbi etiā vide Jmo.⁊ facit qd no. Bal.in.c.innotuit.in.j.col.de elec.⁊ in.l.rationes.C.de pba.qd i cauſis eccłiaſticis ⁊ ſpiritualibus ⁊ in foro penitētiali vel ſpirituali

a ¶ Jurata. adde.d.ph. phi.cor.in 8.all.conſi. cxiij.inc.circa.in lra.s in parte.⁊ Bal.in conſi.cccxliiij. l.iiij.parte.

nō reqrit pſentiā ptis ⁊ valet cōfeſſio facta abſenti. Be. va.
11 ¶ Fallit niſi iteruenerit nūcius vel epiſtola. l. publia. i fi. ff. de po. ⁊ hoc tꝫ Pau. de ca. in. l. vnica. C. de cōfeſ. in vlti. col. ⁊ idē tꝫ. d. Ant. de bu. ⁊. d. Prodoxi. in. c. ſi mutuo. de fi. inſtru.
12 ¶ Fallit niſi dixiſſet iſta verba in confeſſione, ſ. in veritate ſum debitor talis. vide. ſ. in. viij. fallen.
13 ¶ Fallit quādo ſit ad deliberandū: qꝛ paratur exceptio doli: vt tꝫ gl. in. l. nō ſolū. §. liberationis verbo. ff. de li. leg. ſꝫ ꝑ prima gl. videꝰ caſus in. l. ij C. de pac. de hoc tñ vide Bald. in d. c. j. de eo q̄ fi. ſe. ag. ⁊ i. d. ru. al's. l. j. C. res inter alios acta.
14 ¶ Fallit ſing. ſecūdū Ant. de bu. in. c. veſtra. de choa. cle. ⁊ mu. i pri. xxxiiij. col. niſi ſit facta corā toto populo vꝉ maiori parte tunc enim nedū in ciuilibus ſed etiā in criminalibus tantum preſumptionē inducit vt ex ea poſſit ſequi cōdēnatio niſi purgatio fiat. ⁊ ita dicit tenere gl. i. l. ictus fuſtiū. in verbo fuſtiū. de his qui no. infa. dum ſentit quod ꝑ cōfeſſionem extraiudicialem inducitꝰ notoriū etiā ſi ſit facta abſente parte: ſed Bar. ibidē reprobat: cum tunc notoriū ſuſpitionis inducitur ſine preſumptione ex quo ſequitur cōdēnatio. ad quod vide eundē. d. Ant. de but. in. d. c. veſtra. i pri. xviij. col. de coha. cle. ⁊ mu.
15 ¶ Fallit niſi eſſet aliquis q̄ acceperit cōfeſſioneꝫ nomine abſentis: tūc enim dato qđ accipiens mandatum non haberet valeret receptio: qꝛ poteſt abſens ratum habere: qꝛ eiꝰ nomine geſtū ē vt i toto titu. ff. ⁊. C. de neg. geſt. ⁊ i. c. ſi a vicio: extra de fi. inſtru. ⁊ vide de hoc gl. i. l. huiuſmodi. i pri. de le. j. facit quod no. Bar. in. l. cū quis. §. codicillis. in. j. col. in pri. ff. de leg. iij.
16 ¶ Fallit qñ lex fingeret aliquē ꝯfeſſuꝫ: qꝛ tūc illa cōfeſſio cōparatur cōfeſſioni facte in iudicio parte preſente ⁊ ſolēniter iſtud per Bar. in. l. ſi arbor. C. de interdic. ma. fin Bald. ibi qui inducit ad q̄ōnē ſtatuto cauetur qđ ille qui nō cōparet in termino banni habeatur ꝑ cōfeſſo. Nunqđ ſit neceſſe ꝙ in illo termino aduerſariꝰ ſit pñs ⁊ accuſet ꝯtumaciā eiꝰ. dic quod nō: qꝛ iſta cōfeſſio ꝓcedit ex diſpoſitione legali ad cuiꝰ effectū nō requiritꝰ pñtia pſone. Et idē videtꝰ tenere bar. in diſputatiōe ſua que icipit ꝑ italiā. vbi dicit qđ ficta cōfeſſio inducta a ſtatuto operatur vltra quam vera cōfeſſio ⁊c.
17 ¶ Fallit niſi cōfeſſio fieret nō quidē recte ad obligādū cōſi

tentē ei an ſit ꝯfeſſio vel an ꝓdeſt:ſʒ fieret al's ad ꝓbādū ali
qd ex q̄ ꝓbatiōe abſenti q̄ꝛerit̄ obligatio:nā tūc illa ꝑiudi=
cat ſm Ang.in aut.de here.⁊ fal.§.ſi vero expreſſuʒ.i.iiij.col.
ꝓ illū tex.quē dicit eē ſing.vt.l.ſi q̄s approbat inſtrm̄ tāq̄ȝ ve
rū vigore huius approbatiōis oēs quoꝝ intereſt agere pote
rūt cōtra approbātē lʒ nō fuerit p̄ntes.⁊ lʒ aliter ſentire vi=
deat̄ Bar.in.l.admonēdi.de iureiurā.i.viij.col.⁊.d.Ant.i.c.
ſi.in.vj.col.de iureiur.ꝑ Ang.tñ multū facit.l.deſiderium.
C.depoſiti.et ibi no.Bal.Bene.vad.

18 ¶Fallit quo ad ſemiplenā ꝓbationē:vt no.voluit Bar. in
d.l.admonēdi de iureiurā.⁊ ſeq.Imo.Abb.i.d.c.ſi cautio.d
fide inſtru.ſʒ vide Bal. contrariū tenētē in.l.in bone fidei.
in.iij.col.ver.modo q̄ro de viua voce.C.de reb.cre.Ba.va.

64 ¶Confeſſio pretextu erroris facta reuocari poteſt.l.non
fatetur et ibi per Bar.ff.de confeſ.

PRimo fallit quādo preceſſit termin⁹
ad deliberādū:vt not.in
c.oli de cenſi.⁊ in.c.fi.de iureiur. ⁊ Ant.de bu.i.c.
fi.de confeſ.i.xviij. col.⁊.xx.col.⁊ idē tenet Hoſt.⁊
Jo.an.in.c.ex literis.de diuor.⁊ Jo.mo.⁊ Arch.in
d.c.fi.⁊ Bal.in.l.edicta.in.ix.car.C.de edē.⁊ Dy.⁊ Abb.i.c.
preterea.de teſti.cog.⁊ recte intuenti voluit Bart . in.l.quic
quid aſtringēde.de verbo.obli.dū allegat.l.cōtract⁹ de fide
inſtru.iūgendo.c.quoniam cōtra.de proba.⁊ ita etiaȝ ſing.
voluit Bal.in.l. gallus.§.quidā recte.circa prin.ij.col.ff.de
lib. ⁊ poſt hu.vbi ponit practicā ſingularem ad prouidēdū
quod talis cōfeſſio nō poſſit reuocari incontinenti videlicet
quod facta cōfeſſione ſeu reſponſione altera pars faciat ſcri
bi per notarium ipſa preſente ⁊ dictam cōfeſſionem ſeu re=
ſpōſionem acceptant inquantum faciet pro ea ⁊ non alter:
quia tunc non poterit amplius reuocari.

2 ¶Fallit quādo talis cōfeſſio eſſet in actis ⁊ in ſcriptis reda
cta:q2 tūc nō poterit reuocari ꝓpter errorē gl. ſing.xxxij.q.
i.apud quam ſequitur.d.Ant.de but.de confeſ.c.fi.

3 ¶Fallit poſt preceptum factuȝ:q2 nō admittitur talis reuo
catio.ita dicit Bal.in.l.error.C.de iur.⁊ fac. igno.

4 ¶Fallit quando non poteſt reuocari confeſſio propter erro
rem poſt concluſionem in cauſa.Arch.et Joan.and.in no=
uel.in.capitu.ij.de reſti.in integ.

5 ¶ Fallit qñ fuiſſet confeſſio geminata interuallo: qꝛ tũc nõ poterit reuocari: vt ſentit Bal. in pꝛohe. C. in. l. iij. ff. de pign. actio. ⁊ in. l. j. C. de confeſ. facit qδ no. Bar. in. l. cuꝫ ſcimus. C. de agr. ⁊ cenſi. ⁊ i. l. triticum. de ver. ob. ⁊ in. l. j. ff. de cõſti. pe. ⁊ in. l. ſimiliter. C. ad velle. ⁊ per mod. in rub. de ver. ob. ⁊ maxime per Bar. cepo. veronenſem. U. J. doctoꝛem.

6 ¶ Fallit quando iurauit dicere plenam veritatem circa inquiſita: quia tunc cõfeſſio nõ poteſt reuocari pꝛetextu erroris: vt per Ant. de but. in. c. fi. in. xviij. col. extra de confeſ. et in. c. cum dilecti. de fide inſtrumen.

7 ¶ Fallit quando pꝛocedit inſtrumẽtum qꝛ videt̃ fateri contenta: quo caſu talis cõfeſſio nõ põt reuocari. ita Ant. in. d. c. fi. in. xviij. col. alle. Inno. in. c. cũ olim. de cenſibus.

65 ¶ Confeſſio pꝛetextu erroꝛis iuris reuocari nõ põt. ita no. Bar. in. l. non fatetur. ff. de confeſ.

PRimo Fallit̃ qñ erraſſet in aliqua extrauaganti: ſecus ſi in. l. in coꝛpoꝛe iuris clauſa: vt no. in. l. cum pꝛobatis. de re iudi.

2 ¶ Fallit in aliquo tex. ſingulari vt in tex. ſup̃ quo ſunt opi. vt no. in. l. nerua. depoſiti: ſecus in cõi.

3 ¶ Fallit in femina milite vel ruſtico vel monacho ⁊ ſimilibus de quibus in regula. §. ſed ⁊ ſi. ff. de iuris ⁊ fac. igno. et l. in bon. ff. de bono. poſſeſ.

4 ¶ Fallit quando confeſſio habet intolerabilem erroꝛeꝫ expreſſum vt dicitur in minoꝛe. xiiij. annoꝛum poſſe excuſari: qꝛ tunc nõ valet confeſſio vt dicit gl. ⁊ Ant. de but. in. c. fi. in iiij. col. de confeſ. vbi ponit dictas limitationes.

66 ¶ Confeſſio corã iudice in loco non tribunali ⁊ ſic nõ iudicij facta fidem non facit neq; valet: vt no. in. l. j. C. de confeſ.

PRimo fallit quãdo cõfeſſio fieret per viam voluntarie iuriſdictionis: quia poteſt fieri in quolibet loco. l. j. ff. de offic. pꝛoconſul.

2 ¶ Fallit quando fieret in ſummario loco etiam extra tribunal: quia fieret fides. l. ij. §. dies. ff. quis oꝛ. in bono. poſſeſ. ſerue.

3 ¶ Fallit quando confeſſio fieret ad pꝛeparationẽ iudicij: vt l. voluit. §. quod ait. ff. de inter. actio. Bal. in. d. l. C. de cõfeſ.

4 ¶ Fallit ratione qualitatis perſone qñ ad eum mittit̃ pꝛo

iuramento ⁊ cõfeſſione:qꝛ indiſtincte valet alibi ꝙ̃ in tribunali.l.ad egregias.ff.de iureiuran.vt patet.

67 ¶Confeſſio facta ſine cauſa ita inducit ſemiplenã ꝓbationem qđ iuramẽtũ ꝓbatiõis ſupplemẽtũ deferri põt.ita no. Spe.in ti.de cõfeſ.§.nũc vidẽdũ.ver.ſꝫ que eſt ratio:⁊ idẽ tenet Jo.de imo.in.c.ſi cautio.de fide.inſtru.

PRimo fallit hoc in iure reali:qꝛ confeſſio fctã nulla exꝑſſa cã plene probat ſecundũ Bar.in.l.cum factũ.de iur.⁊ fac.igno.C.idem tꝫ Ant.de but.Jo.de imo.in.c.ſi.de confeſ.et in.d.c.ſi cautio.

1 ¶Fallit i ſnĩa liberatoria ꝙ̃ valet ⁊ nocet ꝯfitẽti ⁊ iducit diſpoſitionẽ nulla expreſſa cã:vt in.l.pactum.in prin.ff.de pac.

2 ¶Fallit quãdo ꝯfeſſio eſt trina in iudicio:quia tunc nocet ſine expreſſiõe cauſe ſecũdũ Ant.de but.⁊ Jo.de imo.i.c.ſi.de confeſ.⁊ in.d.c.ſi cautio.

68 ¶Confeſſio de credulitate ita ꝓiudicat ſicut ꝯfeſſio de veritate gl.eſt in.c.ex literis.i ver.veritate.de iureiu.⁊ gl.i.l.qꝛ de iuriſd.om.iud.⁊ Spe.i ti.de depo.§.vj.ver.⁊ nũqd.⁊ Cy. in.l.j.§.quod obſeruari.C.de iur.cal.

PRimo fallit Quando quis nõ reſpondeat i facto ꝓprio ſed in facto alieno:qꝛ tunc ſibi non ꝓiudicat.ita tenet.d.Abb.in.d.c.ex literis.alleg.c.lꝫ de probatio.⁊.c.cũ cãm de teſti.Sꝫ aduerte qꝛ dubito an illa limitatio ſit vera ex ꝙ̃ ꝑ talia verba itelligit̃ ꝯfiteri dꝫ ergo ꝓiudicare ac ſi cõfeſſio fuiſſet facta đ facto ꝓprio.vñ doc.cõiter ſequunt̃ illas gl.Et qđ cõfeſſio cõtinẽs factum alienũ ꝑ verbũ credo vł credit ꝓiudicet.allego.gl.i.l.ij.i.§.qđ obſeruari.C. de iur.cal.⁊.c.ij.i.verbo ſciat.de teſti.i cle.ꝙ̃ dicũt qđ quãdo qs dubitat debet ꝓmittere negationẽ vt videat̃ cõfiteri:puta ſi dicat̃ ⁊ affirmetur titiũ eſſe mortuũ:⁊ iudex interroget an ſit mortuꝰ ⁊ coget me reſpõ.affirmatiue vel negatiue nõ debeo reſpondere negatiuã ꝓſuppoſita nõ credo ipꝫ eẽ mortuum:qꝛ tũc crederem euꝫ viuere: ⁊ ſic intelligeretur me cõfiteri ⁊ idẽ tenet Spe.in.ti.depoſito.§.vj.ver.ſꝫ nũquid.vnde illa gl.⁊ Spe tenent ⁊ volunt quod vbi quis reſpõdet ꝑ verbũ credi de facto alieno de quo dubitat talis ꝯfeſſio ſibi preiudicat niſi ꝓmittat negatiuã.⁊ cũ hoc etiã trãſit.d.Do=

mi.in.c.ij.de teſt.li.vj.ſup gl.preallег.⁊ idem tenet Bart.in d.l.pallег.in.§.qđ obſeruari.vbi ſimpliciter recitat illaʒ gl. nec etiã reprobat lʒ dicat illud conſiliũ nõ eſſe neceſſariũ qr poteſt dicere ſecure ego dubito:vt in.l.ſi debitor.ff.de pe.he red.⁊ in.l.ſi quidẽ.C.de excep.ergo ⁊c.põt etiã petere tẽpus ad deliberandũ de quo ibi per Bar.in.d.§.qđ obſeruari.et per Dominicũ in.d.c.j.de confeſſis.li.vj.de quo p Bar.in.d. c.ſi.de iureiurando.

69 ¶Cõfeſſio per errorẽ facta,pbando rẽ aliter ſe habere regulariter reuocari põt.tex.eſt gl.⁊ ibi doc.in.l.de etate.§.ſi.ff.de interroga.actio.⁊ habeť in.l.error.C.de iur.⁊ fac.igno.⁊ ibi p doc.oẽs.⁊ per bar.in.l.nõ fatetur.ff.de confeſ.cum ſi.

PRimo fallit niſi poſt dictam confeſſionem aduerſarius faciat cõfitenti aſſignare breuẽ terminũ ad dicendũ vel cõtradicẽdũ quare nõ debeat fieri preceptũ de ſoluẽdo ⁊ dictã confeſſionẽ exequi:quia elapſo dicto termino ſi facias fieri preceptum de ſoluẽdo erit irreuocabile occaſiõe erroris:qr tibi eſt datus terminus ad deliberãdũ:iđ nõ põt poſt ea audiri volẽs allegare errorem.ita ſingulariter tʒ ang.in ſtit.de actio.in.§.ſi minus.allegat no.p Bar.in.l.j.ff.de confeſ.⁊ in.d.l.error.⁊ p iſta deciſiõe vide gl.ſingularẽ quã ipſe no.allegat in.c.ex literis.extra de diuor.q̃ vult q qñ qs dubitat qđ dʒ ei dari terminus ad deliberandũ ⁊ deliberate reſpõdendũ quo termino elapſo ſi reſponderit nũq̃ amplius põt variare ſm bal.qui ita notabiliter alle.illã gl.p ſingula.in.l.ſi quidẽ.C.de exceptio.⁊ idẽ no.Inn.in.c.cũ olim.de cenſi.⁊ ar.in.c.ſi.de iura.calũ.li.vj.⁊ Flor.in.d.l.de etate.§.celſus.vſi.vnũ tñ no.circa reuocationẽ.ff.de interroga.acti. Et iđ cautela eſt ſi vis qđ cõfeſſio talis nõ poſſit reuocari qđ poſt dictã cõfeſſionẽ facias aſſignari breuẽ terminũ cõfitẽti ad dicendũ vel ad contradicendũ quare nõ debeat fieri p̃ceptũ de ſoluẽdo ⁊.d.confeſſionem exequi:qr tũc elapſo dicto termino ſi facias fieri preceptũ de ſoluẽdo erit irreuocabile occaſiõe erroris ex quo eſt datus terminus ad deliberãdũ ⁊c.Et vt iſta cautela ſit proficua adhibeas vnã aliã:⁊ eſt practica ſingľaris:vez vt facta confeſſiõe ſeu reſponſione altera pars faciat ſcribi p notariũ ipſa p̃ſente ⁊ dictam confeſſionem ⁊ rñſionem acceptante inquantũ faciet p ea ⁊ non alr

ter:nam ex poſtfacto dicta confeſſio ſeu reſponſio amplius reuocari non poterit vt in.l.ſicut.C.de act.ꝛ oblig.ſecundũ Bal.ita ſing.no.in.l.gallus.in.§.quedã circa prin.ij.col.ff. de lib.ꝛ poſt.Ex quibus ſis cautus ſi vis quod confeſſio vel reſponſio aduerſarij non poſſit reuocari allegato errore vt precipue duo facias cõcurrere:primum quod aſſignetur terminus ad confitendum vel reſpondendum vel contradicendum:ſecundum quod acceptes dictam confeſſionẽ vel reſpõſionem de qua abunde Bald.in.d.l.error.Et per hoc datur ſecunda limitatio ad regulam predictam.

70 ¶Confeſſus crimen regulariter penam non patitur:ſecus autem ſi per ſententiam fuerit condemnatus.l.ſi confeſſus. ff.de custo.reorum.

PRimo fallit in crimine raptoris vbi denegitur ad executionẽ abſq; alia ſententia vt no.Spe.in ti.de accuſa.§.j.ꝛ Inn.in.c. ex parte de verb.ſigni.

2 ¶Fallit vt ꝑ gl.ꝛ ꝑ Pau.de ca.i.l.ij.C.qui teſtamẽta facere poſſunt.

3 ¶Fallit quando in pena accidẽtali aliquid dari vel fieri cõtinetur quo caſu ſolũ preceptũ iudicis ſufficit vt faciat vel ſoluat:vt dicit.d.Ant.de bu.in.c.fi.in.x.col.de ꝯfeſ.ꝛ ita intelligitur Fede.de ſenis in conſi.ciij.alias.cciiij.

71 ¶Coniunctus facta coniuncti ſcire preſumitur:ſicut vicinꝰ preſumitur ſcire facta vicini.vt in.l.de tutela.C.de in integ. reſti.ꝛ l.octaui.vnde cogna.ꝛ l.j.in prin.ꝛ ibi per Bar.ff.loca.ꝛ c.cum dilectus.el.primo.de purga.cano.ꝛ c.poſtq̃.de elec.ꝛ in.c.quanto.de preſum.

PRimo fallit In teſtamento condito a coniuncto:quia in eo coniunctus non preſumiť habere notitiã:vt eſt tex.et ibi hoc no.Bal.in.l.qm̃ ſororẽ.C.de iure.deli.ꝛ idẽ tenet Barto.in.l.qui duos.in prin.ff.de re.du.in ver.que ratio dicit ꝛ idem tenet Barto.in.l.is poteſt.in pe. col.ff.de acqui.here.

2 ¶Fallit niſi coniunctus certificareť de re:lʒ dicat ſe ſcire vt coiũctꝰ tñ nõ ꝓbabit:q2 nõ põt cadere veritas in eũ ꝑ ſenſuʒ corporeũ.ita tʒ Bal.in.d.l.de tutela.quem ibi ſequiť Saly.ꝛ paul.ď ca.i.l.j.ff.ſi cer.pe.ꝓ quo facit qď not.Jo.ď imo.in.c.

a ¶Literis. a vbi olo vid fel.ꝛ.d.ale. de imo.i?ſt. xxxvj. in.ij. col.in.j.pte vbi loquit de vicino ſꝫ de ꝯflicto vi de pē eū i ꝯſ. xxxj.i vl.co. in.j.pte.ꝛ i ꝯſ.cx.i .iiij. col.in.iiij.p te. Bene.

literis.ᵃ de preſump.vbi dicit qd ſumus in materia probandi q̄ pōt plene cadere immediate in ſenſum corporeū apparēter actui de quo queritur quod tunc teſtis dꝫ deponere p rationē ſeu ſenſum corporis id neceſſario inferentē ꝛ concludentē vt.iij.q.ix.teſtes ꝛ ibi gl.ꝛ.d.c.preſentia.ꝛ p no.p Inn.in.c.cuꝫ cauſam.de teſtibus.ꝛ teſtis deponēsquod eſt ſanus vel diues non videtur quod reddat rationē dicti ſui dicēdo ſe ſcire quod conſanguineus eſt qꝛ deponit in materia q̄ plene poteſt cadere in ſenſum corporeū teſtis.nam poteſt videri qualiter ſit ſanus: vnde teſtis dꝫ reddere rationē: qꝛ vidit eū ambulātem ꝛ faciētē ea que ſani faciunt: ꝛ ſimiliter dicere pōt qd ſcit eum eſſe diuitē: qꝛ domum eius vidit multis ſuppellectilibus magni valoris refertā.ꝛ de materia vide etiā per Bal.ꝛ Ange.et Imo.in.l.lucius §.j.p illū tex.ff.d libe.ꝛ poſt.ꝛ p doc.in ꝑalle.l.de tutela.ꝛ i.c.lr̄is.de p̄ſum.

72 ¶Cōſciētie ꝛ aie alicuius ea q̄ committunt p ſuam ſimplicē aſſertionē cū iuramēto declaratur glo.not.inſti.de act.§.ſed iſte.glo.in.l. at qui natura.§.me abſente.in gl.magna.ff. de nego.geſt.et in.l.j.§.ij.ff.de iti.actuqꝫ priua.ꝛ ibi Barto.ꝛ text.in.c.paſtoralis.de rap.et no.docto.et gl.in.l.ij.in fin.de ſerui.

PRimo fallit iſta regula qñ nō p̄cedit titulus: qꝛ tūc nō ſtat ſimplici aſſertiōi cū iuramēto: ſecus ſi precederet titulus ita limitat bar.p̄dictā glo.in.l.j.§.ij.ver.ad ſequentē gl.ff.de iti.actuqꝫ priua.

¶Fallit qꝛ predicta ſunt vera in foro penitētiali ꝛ quo ad vinculū occulte contrahentē: ſecus in foro iudiciali: quia prius iudex non debet denunciare niſi per coniecturas viderit ita no.gl.ſingu.in clemē.j.de penis.in verbo commode poterit.

3 ¶Fallit quādo eſſet magna preſumptio contra aſſerentē: quia tunc nunquam ſtaretur dicto ipſius etiā cum ſacramēto.⁊ etiā in pendentibus ab animo.Bart.in.l.inter oēs in .§.recte.vlt.col.ff.de fur.⁊ Inn.⁊ Paul.de eliaza.i.c.cognoſcens.de ꝯſti.argu.l.ſi vero cōuicij.C.de iniur.⁊ de iſta materia habetur per Bar.in.l.gerit.in.ij.col.ff.de acqui.hered.⁊ in.d.l.p herede.ff.eo.tit.⁊ p Bart.in.l.q̄ accuſare.i fi.ij.colū.C.de eden.⁊ per gl.in.l.ij.§.idē criminibus.ff. qui accuſare.per gl.i.l.fulcinius.§.qd ſit latitare.ff.ex q̄.cau. l poſ. eatur.⁊ in cap.ſi vero.de ſen.excō.⁊ p gl.ſing.lxxxij.diſti.ꝓpoſuiſti.in verbo habetur.

4 ¶Fallit niſi p aduerſam partē probet̄ cōtrariū: vel etiā probetur aliquid per qđ preſumatur cōtrarium.Bar.i.l.ij.§.ſi a pupillo.circa fi.ff.de vſucapi.p empto.⁊ Barto.i.l.is pōt.i.viij.col.ff.de acqui.here.refert lati⁹ ⁊ ſequit̄ Iaſ.may.in.d.§.iſte.nu.xciij.Bene.vad.

5 ¶Fallit qñ perſona talis alias non eſſet fide digna.Bald.fin.i.l.falſus.in.iij.col.⁊ i.iij.oppo.C.đ fur.⁊ gl.i.c.ſignificaſti.el pmo in verſi.ſi eſt ita.de homi.prout etiā latius refert ⁊ ſequitur Ia.may.in.d.§.iſte.nu.xcvj.Bene.vad.

73 ¶Cōtumax ver⁹ regulariter nō appellat:⁊ verus cōtumax dicitur qui legitime citat⁹ ad iudiciū venire recuſat.l.ex cōſenſu.§.eum qui.de appel.

Primo fallit vbi quis eſſet ꝯtumax apparēter ⁊ nō exiſtēter puta quādo aliqs fuit citat⁹ q̄ dicit ſe nolle venire ⁊ poſtea duct⁹ penitētia veniebat ad iudiciū ⁊ fuit impeditus: vñ iſto caſu poterit appellare ſꝫ bar. in.d.l.ex cōſenſu.§.cū q̄.ff.de appel.⁊ i.l.fi.ff.de i iteg.reſt.qđ tñ intellige talē appellantē audiri coram iudice ad quē ſed non coram iudice a quo: vt ibi per Bar.

2 ¶Fallit vbi verus cōtumax cōparuit coram iudice ſedente pro tribunali: qꝛ tūc audit̄ appellans: vt.l.diuus.ff.de in integrum reſtitutio.

3 ¶Fallit vbi quis fuit cōtumax in nō obediēdo iudici: puta qđ noluit exhibere vel reſtituere: vel iurare de calūnia mādato iudicis.vt eſt caſus in.l.creditor.§.iuſſus.ff.de appellationibus.

4 ¶Fallit vbi ex forma ſtatuti ver⁹ ꝯtumax haberet bñficiū

purgandi morã: qꝛ tunc audit appellans: vt vult ſingulariter Bald. in. l. ij. ſi pendente appel. mors interue.

74 ¶ Contumax[a] fictus regulariter auditus appellans. l. ꝛ peremptorium. §. fi. ff. de iudi ꝛ in. l. labeo. C. quomodo ꝛ quando iudex.

a ¶ Contumax. Et quibus mod. cogn. fictus contumax vide Iely. i. c. qḋ ad conſultationẽ. de re iu. in xiiij. col. in prin. ver. cõſiderat dñs. ad fi. verſiculo cum ſeq.

PRimo fallit quando eſt fictus cõtumax apparẽter ꝛ exiſtẽter ñ vere qꝛ tũc nõ appellat ſecundum Bar. in. l. et cõſenſu. §. cũ qui. ff. de appella. qḋ tamẽ intellige ſecũdũ Bar. in. d. §. qḋ nõ audit appellãs corã iudice a quo: ſꝫ bene audit appellans coram iudice ad quẽ: quia ei non cõſtat de vera cõtumacia. alleg. glo. in cle. j. de dolo ꝛ contuma.

75 ¶ Creditor partem debiti accipere non cogitur. l. quidam exiſtimauerunt. ſi cer. peta.

PRimo fallit qñ pars eſt liquida: ꝛ alia non liquida: qꝛ partem liquidã cogitur recipere. ita Bar. in. d. l. quidam exiſtimauerunt.

2 ¶ Fallit in creditore qui cogit recipere partem debiti a fideiuſſore ſi ille vult ſoluere. gl. eſt no. in. l. in his. §. ſi duo. de ſolut. ꝛ Ang. in. l. qui pignora. C. de pignoribus.

D.

76 b **Damnatus** ad mortẽ de iure teſtari non poteſt[b]. l. eius. §. j. ff. de teſta.

b ¶ Non pt. rade. Bal. in ꝯſi. cccclxxvj. in. v. parte. ꝛ qḋ de clerico dãnato ad mortem vel ad perpetuos carceres a teſtari poſſit vid per eum in ꝯſi. ccccclviij. in. j. par te. De. vad.

PRimo quando de cõſuetudine contrarium ſeruaretur: vt vbi dicunt doctores.

2 ¶ Fallit quando ille qui eſt dãnatus poteſtatẽ hꝫ vt miles: vt. l. ſi quis filio exheredato. §. irritũ. de iniuſt. rup. teſt. ꝛ per Bar. in. l. j. de teſti.

3 ¶Fallit qñ appellauit q̃ poteſt facere teſtamentum: vt.d.§. irritum.cū.§.ſequenti.
4 ¶Fallit qñ appellaſſet ⁊ ſit intra tempus appellatum: vt eſt gl.no.valde in.l.lex iudiciorum.ff.de accuſ.⁊ in.l.j.ff.ſi pen. appella.mors interue.
5 ¶Fallit qñ eſſet lata ſententia: ſed ille non vult exequi ꝓpter timorem.
6 ¶Fallit qñ ſuperior reſcriberet hec omnia probant in.d.§. irritum.⁊ vide in.d.l.eius qui.
7 ¶Fallit qñ fuiſſet condemnatus ꝑ iudicem incompetentē vt.d.l.ſi quis filio.§.quod ſi quis.⁊ ibi per docto.⁊ in.d.l.ei⁹ qui.ff.de teſta.
8 ¶Fallit qñ eſſet condemnatus ad vanas voces populi quia tunc teſtamentum facere pōt per tex.in.l.penultima.in fi.ff. de ſica.⁊ in.d.l.decurionum.C.de penis.⁊ Angel. in.d.l.ei⁹ qui intelligit etiam ſi eſſet damnatus a populo: ſed ſi a iudice tūc ſententia nō valeret ex quo fuit lata per iudicem incompetentem: vt per Ang.in.d.l.eius qui.

77 ¶Debitor ſe a creditore liberare pōt etiam ante tempus ſoluēdo.l.ſtipulatio iſta.§.ſi qs dolū.ff.de ꝟborū obligatio.

PRimo fallit In eo qui in diē certā ꝓmiſit rē que ſpatio tēporis corrumpit: puta fructus quia inuito creditore ſolui nō poterit.ita ſingu.tenuit Guliel.de cun.in l.pñens.C.de fide inſtru.ꝓ quo facit id qđ dicitur in.§.ſi quis dolū.in ver.inter fi.⁊ quod no.in.l.qui rome.in prin.ff.de verbo.obli.⁊ idem ſentit bar.in.l.in ciuilibus.C. de legi.⁊ ibi Bal.qui contradicit Bar.in.l.prefinitum.ff.qñ dies leg.ced.⁊ Bal.in.l.fi.C.qui admitti.

2 ¶Fallit vbicunq̃ verteretur intereſſe creditoris qđ debitū ſoluatur ante tempus: niſi debitor totum vellet intereſſe ſoluere vt eſt gl.no.in.d.l.qui rome.in prin.⁊ de materia habet etiā ꝑ Bal.in.l.eū q̃.ff.de annu.leg.vbi ponit an emphyteota poſſit ſoluere inuito domino canonā: ꝑ plurib⁹ annis ⁊ ꝑ eundē in.l.ſtatu liberos.§.ſtichus.ff.de ſtatu liber.⁊ ꝑ Guli.de cu.⁊ bal.in.l.q̃s plures.ff.đ fide iſtru.Bal.i.l.ſi qs argēt.in fi.iij.col.ff.de don.Bal.poſt Cy.in.l.j.C.đ iure ēphy. ⁊ in.l.filiuſfamilias.§.diuus.ff.de lega.j.ꝑ Spec.in ti.đ loca. §.ſeq.ꝟ.aliqua.pe.de ancha.in.c.potuit.de loca.⁊ ibi ꝑ Jn.

no.in antepenulti.col.

78 ¶Debitor fugitiuus die feriata etiam in honorem dei capi poteſt.gl.eſt ſingula.ſecundum doc.in.l.fi.C.de fer.& etiam propria autoritate per caſum ſing.in.l.ait pretor.§.ſi debito rem.ff.de his que in frau.cre.& in gl.no.inſti.de actio.in prin. in ver.proſequendo.& gl.in.§.j.c.j.de pace iur.fir.& videtur caſus in.l.generali.C.de decur.lib.x.

PRimo fallit vbicunq; quis eſſet debitor in parua quantitate ſeu paruo debito quia tunc nõ poterit allegari ſuſpectus:ita tenet glo.no.in auc.ſed iam acceſſe.C.de donatio.ante nupt.& ita etiam tenet Ludo.de ro.in ſuo ſingu. quod habeo in nume.xcviij.incipi.dic mihi tu heres.vbi ip ſe ad hoc allegat tex.& ibi Bal.no.in.d.auc.ſed iã neceſſe. ſed eſt etiam ibi gl.que hoc expreſſe tenet.

2 ¶Fallit vbicunq; cauſa ſuſpitionis nõ emerſit poſt debitũ contractum ſed antea:quia tunc ſibi imputatur:qr cum ta li cõtraxit.ita ſing.tenet Ange.in.l.in arbitrio.ff. qui ſatiſ. cog.ex quo a principio videt̃ ipſum approbaſſe.& ita tenet in.l.nemo carcerẽ.C.de exac.trib.li.x.& idem tenuit in.l.is a quo.in.§.fi.ff.vt in poſ.leg.&.l.fi.per illũ tex.no.C.de ſpon.& in.d.l.ait pretor.in.§.ſi debitorem.ff.de his que in frau.cre. Ange.in.l.j.C.qñ ap.non reci.& in.l.apertiſſimi.C.de iudi.& ibi hoc tenet Bal.idẽ bal.in.l.ſciendum.in prin.in pe.col.ff. qui ſatiſ.cog.& in.l.creditor.la.ij.ff.ſi cer.peta.& in.l.quod cuitãdi.de cõdi.ob cauſam.& idẽ tenuit in.l.ſi quis curia= lis.C.de epiſco.& cle.& in.l.cõſentaneũ.i pe.col.C.quomodo & quando iu.& idẽ tenuit ang.& Imo.in.l.j.in prin.ff.ſi cui pluſq; per.l.falcid.& idẽ tenet Jo.de imo in.l.ij.in prin.ff.ſo lu.ma.Bal.in rub.C.de reuo.his que fi.in frau.cre.& idem voluit do.Abb.in.c.quemadmodũ.de iureiu.& in.c.ij.de ſe= queſt.poſ.& in.l.queſitum.ff.de pigno.& Ang.in.d.l.fi.C.de fer.vbi per illam glo.dicit quo licet ex forma ſtatuti veniẽs ad nũdinas debet eſſe ſecurus & liber:& eius bona moleſta ri non poſſunt:tamen ex cauſa ſuſpitionis capi poterit vt caueat de iu.ſiſti quia ſtatuta ſimpliciter debent regulari ſecundum regulam iuris:vt eſt tex.nota.in.l.ſerui commu= nis.C.de noxa.ſed de iure communi capi poſſunt ex cauſa ſuſpitionis:vt dicit glo.predicta.ergo &c.

79 ¶Debitor ſi ceſſionarius ei notificet ne cedēti pecuniā ſol-
uat: ſi aliter faciat omnino liberat. textus eſt in. l. iij. C. de no-
xalibus.

PRimo fallit vbicunq; notificauit: ſed non expreſſit cauſam debitori quare non deberet ſoluere ipſi cedenti: quia tunc libere ꝛ ſoluēdo liberat. facit ad hoc illud quod tenet Bal. in l. fi. in. viij. op. C. de edict. diui adri. tol. ꝛ tenet Bar. in. l. ſi quis inficias. ff. depoſiti. ꝛ in. l. non ſolū. §. morte. ff. de no. oper. nunci. in. x. col. in materia proteſtationis. ꝛ ideo ibi glo. ſecundū eū cautela eſt qn̄ denunciat debitori ne ſoluat qd creditor ei legat inſtrumentū debiti vel copiam penes eū dimittat: prout eſt tex. in clemen. cauſam. cum glo. de elec. al leg. per Bar. in. d. §. morte.

2 ¶Limitat dicta regula nō habet locū qn̄ apud eū q̄ ceſſit nihil remanet: eo q̄a ſolū vtiles habeat: quia tūc nō poterit ei ſolui ex quo nihil apud euz remanet: nā tūc debitor poterit ſoluere cedēti: ita ſingulariter tenet Bar. i. l. ex aſſe. ff. ad tre.

3 ¶Limita vt no. per Bal. in. l. ſi pecuniā. ff. de leg. j. vbi p illū tex. dedit aliā notabilem limitationē ad. d. l. iij. ꝛ vide Bal. in. l. qui tibi. C. de here. ꝛ actio. ven. ꝛ in. l. pacto ſucceſſorū C. de pac. ꝛ in. l. qui hominē. in. §. j. ff. de ſol. ꝛ per. Ange. in. l. poſt cōſtitutū. ff. de cōſti. pecu. vbi dat aliam ſing. limitationem vel preallegatam. l. iij. C. de noua.

80 ¶Debitor licet creditori ſuo contra ſuum debitorem actionem cedat: ceſſione tamen non obſtante contra ipſuz agere ꝛ exigere poterit. l. iij. C. de noua. in fi.

PRimo fallit vbicunq; in inſtrumēto ceſſionis exprimitur quod ſit ceſſio debitori: ꝛ quod omnia iura cedātur: ꝛ qd ceſſans non ſolū trāſfert omnē actionē quam habet cōtra debitorē ſuū: ſed etiā cedat ꝛ transferat omnē ſpē ꝛ exercitium actionis ita quod apud cedentē nulle remanēt actionū reliquie: cū enim eo caſu cedens nullo caſu cedere poſſit nec agere cōtra debitorem contra quē eſt facta ceſſio quod alias poſſit: vt in illis tribus caſibus ita not. tenuit Fran. de cor. in ſuo opere iudiciali: in vl. parte. xi. q.

2 ¶Fallit dicta regula quando fieret delegatio ꝛ ſic quod debitor promittat ſoluere illi cui iura cedantur: q: tūc etiam

delegat⁹ nullo mō poterit agere ꝯ debitorē: vt ē caſ⁹ i.d.l.j.i pri.C.de nouatio.ſed iſtud nō ſēp poſſet fieri: pmū vero ſic ⁊ ideo meli⁹.

1 ¶ Debitor nō habēs vñ ſoluat regulariter i corpus luere debet a.l.ſi id quod.ff.de iuriſdi. om.iudicū.l.municipia.C.de ſeruis fugiti.facit tex.in.c.fi.de dolo ⁊ contuma.⁊.l.fi. de in ius vocan.cum ſimilibus.

¶ Amplia pcedere etiā ſi talis ſoluēs in vno nummo deficeret ſecundum Bal.in.l.cū ſit.C.de ſepul.vio.niſi forte per errorē hoc factū eſſet ſecundū Bal.in.l.quāuis.in fi.ff.de cōdi.⁊ demon.quem ſequitur Imo.in.l.in executione de.ver.ob.

PRimo fallit dicta regl'a pcediti i delictis: ſecus autē in cōtractibus: vt eſt glo.i.c.o.xiiij.q.vj.in.c.ſi res.⁊ Bal.in.d.l.fi.de in ius vocan.

2 ¶ Fallit niſi delictū eſſet leue: puta q: quis eſt repertus de nocte: nā ſi non poſſet ſoluere libras que ſunt pena euntis de nocte: nō puniret corporaliter: licet nō habeat vnde ſoluat.ita tenet Bal.in lege quecunqꝫ.C.de ſer.fu.in multa impoſitura.

3 ¶ Fallit niſi pena pecuniaria eſſet applicāda alicui ⁊ ille nō peteret penā corporis ſecundum Bal.in.l.⁊ quod ſi minor.§.qd ſi ſeruus ff.de minoribus.⁊ in.d.l.fi.⁊ Inn.in.c.odoardus.de ſolu.Bene.vadus.

4 ¶ Fallit in perſona nō vili ſed ſolū procederet in perſonis vilibus: quia in non vili omnis minima corporalis excederet pecuniam lege in ſeruorū.ff.de penis.⁊ ita expreſſe voluit Bar.in.l.prima.§.fi.ff.eo.titu.⁊ Salyce.in.l.⁊ ſi ſeuerior.in.iij.col.C.de infa.quod tamen limita niſi illa pena pecuniaria eſſet extraordinaria ita no.Bar.in.l.illicitas.§.fin.ff.de officio.preſi.Bene.vadus.

a ¶ Dz.declara hanc regulam vt p gl.j.in fi.in reg.peccatū de reg.iur.in.vj.⁊ in gl.in.ver ſic.hñt.i.c.ſicut dignū.de homi.q dñt ſi tali punitur in perſona ⁊ deueniat ad meliorē fortunā ñ vexabitur amplius in penā tex.eſt in.l.ſꝫ min⁹.§.ſi añ.ff.d iureiur.alle pro ſin.p ro.ſin.ſuo.

82 ¶Debitū per diuturnam solutionem probatur.l.cum de in rem verſo.ff.de vſu.⁊ ibi plene per Bar.⁊ glo.in.l.ſeruitutes.ff.de ſerui.in ti.generali.

Primo Fallit hec regula in nonnullis caſibus de quibus per doc.in.c.fi.extra de cauſa poſ.⁊ proprieta.

2 ¶Fallit in eccleſia vel puuillo:vt voluit Bald.in d.c.fi.l.cum de indebito.ff.de probatio.

3 ¶Fallit quotienſcunqꝫ quis debitū petat:⁊ ius commune reſiſtat:quia tunc non ſufficit allegare titulum niſi probetur.vt habet in.c.j.de preſcri.li.vj.ſecus autem ſi ius commune non reſiſtat:vt per Abb.in.d.c.fi.⁊ plenius in.c.peruenit.ad fi.de cenſi.vt per Bart.in.d.l.cum de in rem verſo.⁊ Bar.⁊ Bal.in.l.ſi certis annis.C.de pac.vbi per Alex.⁊ doc.

83 ¶Defenſor aliene litis nemo idoneus ſine ſatiſdatione intelligitur.l.qui proprio.§.⁊ qui.ff.de procu.

Primo fallit Quando dominus liberaſſet me a ſatiſdatione inſtrumento mandantis:vt not.Ange.in.l.filiuſfamilias.ff.qui ſatiſda.cogan.

2 ¶Fallit quando venit ad defendendum vnum articulum cauſe:vt no.Ang.in.d.l.filiuſfa.qui allegat glo.ſingu.in.l.in eo.§.j.ff.de re.iur.

3 ¶Fallit in prelato eccleſie qui non cogitur ſatiſdare vt per Ang.in.d.l.filiuſfa.ff.qui ſatiſ.cog.Inn.i.c.veniēs.de accu.

84 ¶Delegari nō poſſunt ea que meri ſeu mixti imperij ſunt l.imperium.ff.de iuriſ.om.iu.⁊ ibi glo.

Primo fallit quando iudex proficitur aliquo intereſſe publico:⁊ ſic ex neceſſitate eum cōtingat abeſſe:vt.l.j.§.f.ibi glo.ff.de offi.eius cui man.eſt iuriſ.

2 ¶Fallit in proconſule;vt.l.ſolent.de offi.procon.

3 ¶Fallit quādo iudex prohibetur intrare prouinciam:vt.l.aliquando.ff.de offi.procon.

4 ¶Fallit ratione minoris.vt.l.ſicut.C.vbi.⁊ apud quem.

5 ¶Fallit de iure canonico ſecundū Jo.and.in.cle.j.de offi.deleg.in gloſ.ij.mouetur per tex.in.c.in archiepiſcopatu.extra de rap.licet Jmo.dicat ꝯtrariū in.c.ſup queſtionū.de offi.dele.⁊ has fallē.ponit Bñdi.de barſis.i.d.l.īperiū.ff.de

89 ¶ Denunciātibus de iure non creditur etiā ſi de publico electi ſint ſecūdū Bart.i.l.diu⁹ ff.de cuſto.reo.⁊ Cy.i.l.ea quidē.C.de accu. ⁊ per glo.⁊ bart.in.l.j.§.quies.ff.de offi.pſe.
a vi.⁊ late per cano.in.c.preterea *de teſtib⁹ cogen.facit.l.j.C.de curioſis lib.xij.

Primo fallit quādo ipſi denunciatores denūciarēt ſeu referrēt eorū factū ꝓpriū.vt qr citauerūt ſeu requiſiuerunt ſeu renūciauerūt cū tunc eis credať.l.magis puto.§.ne tñ.ff.de reb.eorū.⁊ hoc voluerunt doc.in.d.l.ea.quidem.C.de accuſa.

2 ¶ Fallit quando deputati eſſent ad denūciandum factum:quia referunt ex auditu et fama:cum tunc licet non bene credatur tamen credatur quo ad hoc vt veniatur ad inquiſitionem.et ita probat text.in dicta.l.ita diuus.vbi Bartol.hoc etiam tenet.

3 ¶ Fallit quando ſtatutum vel conſuetudo hoc diſponeret vt in his credatur:cum tunc credatur:vt voluit Bartol.in.d.§.quies.

4 ¶ Fallit quando eſſent deputati ad denunciādum illud quod re ipſa inuenerint videlicet ipſos ludentes vel portantes arma vel quid ſimile:cum tunc ſi denuncient talia crimina eis credatur:vt.d.§.quies.quod eſt verum ſi ſint leuia:vt ibi.l.leuia.ff.de accuſa. ſecus autem ſi aliud eſſet:vt.d.l.diuus.l.ea quidem.Item hoc verum quando eſſent ſaltem duo denunciantes.ad hoc gloſſ.not.in l.ictus fuſtium.ff.de infami. alias ſi vnus tūc eidem vedetur credi de facto alterius maxime quo ad denunciationem.ad hoc.c.licet ex quadem.extra de teſti.ſecūdū do.Nico.l ca.in preſentia.de proba.ſed illud.cap.hoc non probat cum loquať in grauibus et in teſte.vt ibi vnde forte dicen[illegible] iſtis leuibus credendum e[illegible]

a ¶ Preterea. vbi vid feli. poſt pn.i ꝟ. in gl.in ꝟſi. aſſ.et in.c. ol negocio. in [illegible] [illegible]

do ad hoc eſſet deputat⁹ vt crederet aliqui in ſpectātibus ad eius officium.vt.l. magis puto.§.cui⁹ officiū.ff.de reb.cre.⁊.l.ſi qs decurio.ff.de falſis.ad hoc etiā qđ no.i.c.quoniā contra.extra de probat.per Imol.in.c. licet vndiq3.extra de teſti.

¶Dies regulariter pro homine interpellat lege traiectitie.§.de illo.ff.de act.et ob. lege magnam.C.de contrahen.⁊ commit.ſtipu.

PRimo fallit i die appoſita gratia multiplicande obligationis: qꝛ tunc dies non interpellat ꝓ homine:nec cōſtituit debitorem in mora:vt notat Barto.in.l.i.in fin.ff.de.penn.lega.

¶Fallit quādo tempus eſt appoſitū gratia finiende obligationis puta dicit volo te teneri vſq3 ad mēſez ⁊ vltra etiā volo teneri:tūc enim dies nō interpellat ꝓ homine. caſus ē in.l. ex empto.§.deniq3.ff.de act. emp. quem tex.ad hoc ꝓpoſitū gl.alleg.in vſibus feu.li tit. de eo qui interfecit fratrē domini ſui.§.fi.

¶Fallit quādo dilatio vel dies eſt nimis breuis:tūc dies nō iterpellat ꝓ hoie.ita colligit Bal.i.l.mihi ⁊ tibi.§.ſi q̄ ſeruos.ff.de lega.i.

4 ¶Fallit in die non legali neq3 tacita: qꝛ tūc dies nō iterpellat ꝓ hoie:ſec⁹ i legali ⁊ tacita:vt.l.ij.C.de iure emphy.⁊ l.c.potuit.de locato.⁊ eſt gloſ.vulgata in.l.mora.ff.ſoluto matrimonio.

¶In termino.vide aliquid per fely.in.c.i.de ꝓſcri.in i.col.vſi.⁊ cū iſte tex.⁊ vnū dictū qꝛ in.c.q ad aſ cōſultationē.i pe.col.in ver.iiij.ꝑcto.de re iudi.

¶Dies termini non computantur in termino a.l.i.ff.ſi qs cau.⁊ no.Spe.i ti.de app.§.reſtat.v.nūq̄d.Bal.i.l.eos.§.ſinaūt.C.đ ap.

PRimo fallit in tempore ſignato per naturā cum via nature ſemper ſequi habeam⁹ ⁊ nō artis: qꝛ tūc nō cōputa[...] termino.ſm Bal.i.l.gallus.§. vltim[...]e lib.⁊ poſth.⁊ in.l. quo

etate.ff.de teſt.

2 Fallit quando intereſt magis eius cui eſt aſſignatus terminus.verbi gratia ſi itereſt ſua quia illa die produxit iura ſua: qꝛ dies termini non computatur in termino:vt not. glo.in.cle.j.de appel.

91 Die feriato ad aliquem actũ iuridicũ pcedi nõ pt.l.j.ff.de ferijs.⁊.c.fi.⁊ ibi.p doc.e.ti.

PRimo fallit in appellatione que poteſt interponi tẽpore feriato.l.j.C.de ferijs.

2 Fallit qñ res vel actio ipſa eſſet peritura:vt p gl.antẽpe.⁊ibi p gl. in.d.c.fi.de ferijs.quo caſu dici poteſt quod ſubſit neceſſitas:vt in.d.glo.preallеg.

3 Fallit quãdo ſubeſſet neceſſitas.vt ibi tex.

4 Fallit quando ſubeſſet pietas:[a] vt plenius

a not.in dicto.c.per glo.

5 Fallit in cauſis ſpecialibus.circa qd dic vt not.in cle.ſepe.de verb.ſigni.

6 Fallit in executione ſententie.circa quod dic vt plenius.in.d.c.fi.de ferijs.

7 Fallit in libello qui tempore feriato offerri poteſt: vt not.in.l.miles.§.ſexaginta.de adul.⁊ in.d.c.fi.⁊.c.j.de libel.obla.

8 Fallit qñ interueniret ꝯſenſus per taciturnitatẽ:⁊ tũc pcedi põt die feriato ob reuerẽtiã dei ⁊ in ferijs repẽtinis: vt colligitur in d.c.fi.de ferijs.i tex.⁊ plenius ibidem i gl.ij.

9 Fallit in actionibus volũtarie iuriſdictionis in quibus ceſſat ſtrepitus iudiciorũ:vt voluit Inn.⁊ hoſt.in.d.c.fi.dicens quod iudex poteſt interponere officium ſuum circa compoſitionem maxime vbi eſt periculũ aiarum quod etiam voluit gloſ.ibi:qꝛ actio voluntarie iuriſdictionis exerceri poteſt tempore feriato etiam in honorem:prout eſt ſcribere ⁊ conficere inſtrumentum publicum vel emancipare ⁊ ſimilia facere: vt voluit

a pietas vide ſede. de ſenis in conſi.xi. Be.vs.

Spe.co.ti. sequitur.ver.qd ſi clarius.in ver. porro.⁊ vide le... his per docto.in.d.c.fi.de ferijs.

Fallit in ſententia excommunicationis que fieri poteſt tẽ pore feriato in honorem dei etiam ſi requirat cauſe cogni tio cum valeat licet ſit iniuſta.prout voluit Lapus in conſi. xiij.et.xij.et habet.ij.q.j.in ſumma.⁊.xj.q.iij.l ſũma.⁊.c. ſa croſancta.ten.excom.prout etiam cõfirmat Lapus ibi in di cto conſil.xiij.licet loquatur in ferijs meſſium:nã rationes ſue concludunt etiã in ferijs in honorẽ dei ⁊ repentinis:ſed hoc non videtur verũ an excõicatio talis fieri poſſit in die bus feriatis in honorem dei:⁊ ſi fieret non valebit niſi neceſ ſitas vel pietas aliud ſuadeat:vt videtur velle domi.Anto. in.d.c.fi.de ferijs per illum tex.⁊ ibidem velle qd idem ſit in ferijs repẽtinis que equiparaẽ.l.omnes dies.C.de. ferijs.

Fallit quando citaretur aliqs die iuriſdica ad diez feria lẽ:cũ tũc valeat talis citatio:ſiue fuerit expreſſa in tali cita tione dies feriata ſiue nõ adeo qd ipſe citatus tenebitur cõ parere i die ſequenti non feriato:cũ videãtur eſſe duo pre cepta vez vt cõpareat ⁊ ad diẽ cõpareat arg.extra de dolo ⁊ contu.c.cũ dilecti.⁊ ſi nõ impleret ſcd̃m impleat primũ vez vt cõpareat cũ põt ⁊ ſic die ſequẽti:prout videẽ velle Inn.i .c.fi.de ferijs.reſiã.ẽ.o in hac opi.quã videtur ſequi glo. .v.q.iiij.de ...ub. videlati⁹ per hoſt.⁊ doc.i.c.fi. de ferijs.

Fallit qn... qui citaretur die feriato ad diem nõ feriatũ cũ tũc valeat talis citatio:vt tenet Dy.in.d.c.fi.mutãdo cõ trariam opinionem quam tenuit prius: vt.l.j.§. nunciatio. ff.de no.ope.nũ.cum effectus citationis dirigatur in temp⁹ conceſſum.ff.de dona.inter vir.⁊ vxo.in.c.fi.cuius opi.de cõ ſuetudine non ſeruatur:vt per Jo.an.in.d.c.fi.circa que di cas vt recollegi ex predictis eius dictis ⁊ aliorum.

91 Dilatione pendente nihil innouandum eſt.l.ſiue pars. C.de dilatio.cum ſimi.⁊ tex.glo.⁊ doc. in.c.ij.⁊.c. preterea. extra de dila.⁊ in Abb.in.c.ſignificante.de appel.

PRimo fallit ſi detur ſuper aliquo artica lo non continente primã dilationẽ: nec illi preiudicat ſic vt ſi data ſit dilatio ad pro bandũ per teſtes:nam illa pẽdẽte põt dari altera ad probandum p inſtrumẽtũ.l.generaliter.§.nul lo.C.de reb.cre.ſed ſi eſſet preiudicialis ad primam ſecus

eſſet:vt.d.l.ſiue pars.

2 ¶Fallit niſi prime dilationis cauſa ſit finita:vt ſi ſtatuit iu
der.x.dies ad veniendum:⁊ ille venit prima die:nam nõ de
bet quieſcere officiũ in omnibus illis diebus.caſus eſt no.i
l.ſi a filia.§.ſi.ff.ad treb.pro hoc.l.iij.§.ſtichus annus.ff.de
ſtat.libe.⁊ has duas ponit Bar.in.l.ij.de re iud.⁊ eodẽ mo
do ſi queratur an poſſint dari ſimul due dilationes pro vna
ad duplicẽ actum qđ ſic ſi ſimul illi actus examinari nõ poſ
ſunt.arg.ad hoc i.l.q̃ de inoffi.teſt.⁊ l.l.j.ff.ad exhibẽ.⁊ idẽ
tenet Joã.but.i.d.l.ſiue pars.⁊ omnino gl.Jo.an.i.c.conſti
tutiones.de ſen.excom.lib.vj.i ver.vna pro omnibꝰ.vbi pro
bat formaliter quomodo vna citatio pro omnibꝰ.ſit fiẽda.

3 ¶Fallit.d.l.ſiue pars.⁊ ſimiles quando iudex ipſaʒ dilatio
nẽ reuocaret.vt ibi per gl.⁊ Inn.in.c.ſed ſignificante extra
de appel.quia facere poſſet cum cauſa vel ſine qñ incontinẽ
ti reuocat.item ex interuallo quando partium non intereſt
ſecundum Ant.de but.ibi ⁊c.

4 ¶Fallit niſi ex cauſa ſuſpẽſionis innouetur:vt in.l.ait pre
tor.§.ſi debitorẽ.que in frau.credi.⁊ ita dicebat dñs Dioni
ſius de peruſio in.d.l.ſiue pars.pro hoc eſſet text.cum glo.
in.l.queſitum.ff.de penu lega.

5 ¶Fallit vbi innouetur i fauore illius cui dilatio data eſt.ff.
de here.inſti.l.ſi qs inſtituat.⁊.l.iij.§.deueniãt.ff.ad carbo.⁊
ibi tenet Bal.i.l.q̃ fauore.C.de legi.p tex.ibi ⁊ Bal.i princi.

6 ¶Fallit niſi per alteram partem innouetur ſecundũ Inn.
in.c.ſignificante.

7 ¶Fallit niſi de conſenſu partiũ:qꝛ iudicis officiuʒ in termi
nis non eſt extinctum:ſed dormit ſm dñm Ant.de but.in.c.
ſignificante.⁊ hoc dicit Bal.in.l.cum antea.C.de arbi.in ſi.
pe.co.vbi pendente dilatione iudex hʒ iuriſdictionem: ſed
non exercitium iuriſdictionis contentioſe:vt.d.l.ſiue pars.

8 ¶Fallit niſi in procuratiõe dilatiõis ſm Bal.in.l.ſi quis ſer
uo.C.de fur.alleg.tex.i.d.l.ſiue pars cõiũcto.d.c.ſignificãte
facit quod iudex a quo poteſt pẽdente appellatione appel
lãtẽ cogere proſequi appellationẽ:vt i.c.cõſuluit.de appel.
no.i.c.cũ appellationibꝰ.⁊ i.c.nõ ſolũ.eo.ti.et i.c. cũ i anti
quis.tex.eſt i.l.licet.§.imperator.ff.vt lega.no.caue.

9 ¶Fallit vbi cõmittatꝰ vl mãdetꝰ qđ iteri aliqđ expediatꝰ: vt
eſt de priuile.c.cũ olim,⁊ ſic tenet Ant.de but.i.d.c.ſignificãte,

10 ¶ Fallit vbi cognitor tolerabilit ignorat dilationē vbi erat commiſſa cognitio de qua nihil cōſtat priuato: nā aduocat ſibi cognitio ⁊ alteri cōmittitur: vt ꝓcedat ⁊ attēdat ad omnia q̄ parata ſunt: q₂ qui aliq̄d poſtea facit ignorantia dilationis cōceſſe certe valet: ſicut dicimus in iudice ⁊ quo q̄ poteſt pendēte appellatiōe innouari qn̄ ignorat appellatiōez vt in.c.ſi duo.de appel.⁊ no.in clemen.j.co.tit.

11 ¶ Fallit niſi innouetur ratiōe cōceſſionis a parte facte pendente appellatione ſicut pōt iudex a quo pendente dilatiōe notorium delinquentez punire vt in.c.ꝓpoſuit.de appel. et in Spe.de ap.ij.parte §.pe.⁊ hoc i cōfeſſiōe facta in iudicio q̄ trāſit ad notorium: vt in.c.appel.⁊ no.i.l.j.C.d ꝯfeſ.'cuz ſi.

12 ¶ Fallit niſi dilatio ſit nulla: q₂ cōceſſa ē ſine cauſe cognitione.l.j.C.de dila.l. oratiōe.C.de ferijs.l.cū his.§.pretor.ff. de tranſ.gl.⁊ Bar.i.l.cū pater.§.curator.de leg.ij.ſicut videm⁹ qn̄ appellare potuit: vt in.c.nō ſolū.⁊ per gl.in verbo caſib⁹ de app.in.vj.p Inn.in.c.paſtoralis.de offi.deleg.vbi videt qd iudex a quo pōt facere dicto caſu executionē nō obſtante appellationis pendentia.

13 ¶ Fallit niſi cōſtet dilationē fuiſſe manifeſte petitaz calumnioſe.per id qd no.gl.i.d.l.fi.ff.de ferijs.⁊ i.l.q̄ cōmodo.§.ſi pater.de bonis que libe.ff.cū ſi.⁊ facit ꝙ no.Jmo.i hac.l.⁊ in.c.cū ex literis.de integ.reſti.vbi t₃ qd impēdit executionē ſententie ſi non ſit malitioſe petita: alias ſecus.

14 ¶ Fallit ſi alia dilatio det: q₂ pēdēte dilatione alia dari poteſt vt incipiat alia finita.l.quādiu.⁊ ibi p Bar.ff.de acqui. heredi.⁊ vide Lapum allegatione.lxxxij.

15 ¶ Fallit quādo finita eſſet cauſa dilationis: vt ſi data eēt dilatio ad ꝓbanduz inſtrumentum.x.dierū: ⁊ prima die ſunt producta: nam tūc nō debet iudi.officium conquieſcere: vt probatur i.l.titia.§.vſuras.ff.de leg.ij.⁊ in.l.ſi qs ita heres ſtipulat⁹ fuerit.ff.de acqui.heredi.⁊ in.l.iij.§.ſtichus aūt.ff. de ſta.libe.⁊ in.l.filia.§.alūno.ff.ad trebe.⁊ ꝓpterea paul. de caſt.in.d.l.ſi qs heres.⁊ in.l.fi.C.qui admit.dicit ſe cōſuluiſſe qd ſi ſtatutum dies habeat terminū.lx.dierū ad proſequendū quod ſi appellatio fuit interpoſita primo die: tūc non expectatur.x.dies die appellationis.nā incipiūt incurrere.lx.dies ad proſequendū quod an ſit verum dubito propter dictionē poſt que denotat quandā temporum extremi-

tatē q̄ſi ſentiat qđ functꝫ.x.dieb⁹ icipiat.iſx.
dies prout dicimus de dictione tantum que
extremitatem ſignificat temporis:vt in.l.ſi
heres legatus.§.j.ff.de cōdi.et demon.que ſi
apponat in dilatione nō facit ceſſare cām di
lationis:vt eſt caſus in.l.vſufructū.ff.de vſu
fruc.leg.et in.d.l.ſi heres legatus.§.j.p q̄ iu
ra limitatur ſecundo loco dicta regula.

16 ¶Fallit niſi iudex velit ꝓcedere ad penitus
diuerſa:vt ſi ē data dilatio ad examinandū
teſtes poterunt produci inſtrumēta:qꝛ hoc
nō ꝑiudicat teſtium examinationi.vt proba
tur in.l.generaliter.§.his p preſentibus.C.
de reb.credi.ꝛ in hoc not.Barto.ꝛ in.d.l.ſi=
ne parsꝛ in.l.ij.ff.de iu.vt etiam.s̄.in prima
fallentia dictum fuit.

17 ¶Limitatur niſi dilatio eſſet inutilis: vt in
l.cū patet.§.curatorū.ff.de leg.ij.qꝛ fruſtra
expectatur illud cuius euentus nihil operaꝛ
l.cōtinu⁹.§.cū ita.in fi.de ver.ob.ꝛ has limi
tationes ponit Ant.de bu.i.c.ſignificāte.de
app.et Lud.de ro.in.d.§.alumno.et i.l.quā
diu.ff.de acquiren.hered.

18 ¶Fallit ꝑdicta regula niſi iudex velit ex cā
ipſam dilationem breuiare:qꝛ quo ad illā
breuiationē non conquieſcit eius officium:
nam ex cauſa poteſt illam interlocutoriam
moderari:vt in.l.quod iuſſit.ff.de re iud.

19 ¶Limitaꝛ niſi pēdēte dilatiōe ille cui cōceſ
ſa ē efficereꝛ ſuſpect⁹ de fuga ꝛ has duas li=
mitatiōes ponit bal.i.d.l.ſiue pars.Nā rōne
superuentionis ſuſpitionis fuge nō ſeruabiꝛ
dilatio:ſicut ēt nō ſeruātur ferie:vt no.gl.l.
dies feſtos.C.de ferijs.in glo.ij.que eſt ſing.

20 ¶Fallit etiā hec regula i plurib⁹ caſib⁹ no.
in.d.cap.ij.et per Bald.et do.Anto.in.c.ſi=
gnificante.vt lite penden.

94 ¶Dolus preſumittur quotieſcunqꝫ aliqđ
a de genere prohibitorum committitur.ꝛex.

a ¶Cōmitteꝛ
adđ.d.pet.
phi.cor.in
ↄſi.xciiij.in
ci.viſo.i lrā
x et in cōſi.
ccxl.inci.vi
ſa.in lrā b
in iij.par.q
dol⁹ ꝑſumi
tur ineſſe i
quolibet ac
tu illicito.
Bene.vad.

eſt not.in.l.ſi conuicij.C.de iureiur.cum ſi.

PRimo Fallit vbicunq; veriſimilitudo tol-leret iſtam preſumptionem nam ſi pater percutit filium:frater fratrem vel ſocius ſociū ī dubio non preſumitur feciſſe per dolum ⁊ animo committendi delictum:vt eſt glo.ſing.in.l.j.de ſicca.conſideratur tamen genus armorum cum quo percutit:vt.d.l.⁊ adde quod nota.in.c.j.de preſump.⁊ ibi per Inn.xxij.q.ij.c.quod ait.

95 Dolus late culpe equiparatur.l.quod nerua.ff.depo.cum ſi.

PRimo Fallit quia dicta regula procedit in ciuilibus:ſecus autē in criminalibus:quia vbi agitur de pena:⁊ lex facit mētionē de dolo non venit lata culpa:vt eſt glo.no.in.l.in actionibus.in gl.ſuper verbo leuem ff.de iureiuran.l.j.§.ſi quis ideo.iuncto prin.ff.ne vis fiat ei.⁊ in.l.ij.§.hac actione.his demum.ff.vi bo.rap.⁊ not.gloſſ.in.l.magna negligentia.ff.de verb.ſigni.

2 Fallit vbicūq; lex expreſſe requireret dolum:quia tunc ⁊ in cauſa pecuniaria ſiue ſit criminalis accuſatio ſiue ciuilis lata culpa non equiparatur dolo.ita not.voluit Bar.in.l.j.§.non autē.ff.ſi quis teſta.lib.eſſe iuſ.fue.de hac materia habetur plene per Bar.in rep.l.quod nerua.ff.depo.Bald.in l.in actionibus.ff.de iureiuran.et per Salyc.in.l.j.ff.depoſi.aliquid in.l.ij.de proba.⁊ i.l.ij.C.de noxa.⁊ plene per Ant.de but.⁊ Joan.de imo.in.c.ij.de confeſ.⁊ no.in.l.ſi mora.§.ſi culpa.ff.ſo.ma.⁊ Bald.in.l.ſerui ven.C.de noxa.vbi dicit quod in homicidio requiritur dolus ⁊ non lata culpa.⁊ per eundem Bald.in.l.pignus.C.de pig.actio.vbi ſingu.dicit quod in homicidio appellatione culpe venit lata.

96 Dominium per pronomina poſſeſſiua iūcta cū ſubſtātiuo alterius generis:vt argenti ſeu tritici ſignificat.l.quintus.§.argēto.ff.de aur.et arg.lega.⁊.l.quod habebat.de lega.iij.

PRimo Fallit ex natura eius cū quo loquitur:vt ſi dico lego ſeruum ⁊ cōem pecuniam meam non intelligitur de domino ſuo:quia improprie pōt habere.l.iiij.de mann.teſta.et gñalius idem eſt dicendū in monachis ⁊ ſecularibus.facit.l.plenum.§.equitiū.ff.de vſu ⁊ habi.

2 ¶Fallit ratione proloquentis primi:vt ſi colonus dicit meū campum:vel regacius meum equum:nam intelligitur quā ſuin ad curā ⁊ ſolicitudinē:vt no.gl.in.l.ij.in princi.ff.de regulis iuris facit.l.ſi cū pupilli.§.itē querit.ff.de neg.geſt.
3 ¶Fallit ratione rei de qua quis loquitur:vt ſi legat aliquis omnes famulos certe nō intelligitur vt eos habeat in dominium vt.l.ſi cum exhibuiſſent.§.j.ff.de publica.
4 ¶Fallit ratione amicitie ⁊ familiaritatis:qꝛ ſepe vulgariter dicitur amicus tuus ſum ⁊ ille ⁊ me tuum eſſe recognoſcas: nam iſta verba non intelliguntur ratione dñij:ſed quo ad ſeruitium glo.eſt no.in.l.fructus ipſius actus.C.in quibus cauſis.li.x.facit ad hoc.c.veniſſent.extra de inſti.⁊ has limitationes ponit Cepo.in.l.nominis ⁊ rei.de ver.ſig.
97 ¶Dominium directum ex preſcriptione non transfertur:vt vtile vero ſic.l.traditionibus.⁊ ibi glo.Bar.no.C.de pac.

PRimo Fallit in preſcriptione mere fauorabili:vt eſt caſus.in.l.in traditionibus.C.de pac.
2 ¶Fallit in preſcriptione cuius mēmoria non extat.Bal.in.d.l.in traditionibus.
3 ¶Fallit quando ſtatutum dicit qđ ex preſcriptione queratur dominium:qꝛ ſi hoc erat inductuꝫ de iure communi ad hoc vt aliquid opereturacquireretur directum dominium. ita Bal.in.l.j.ff.de vſuca.
4 ¶Fallit propter autoritatem ſecundi decreti:quia preſcriptione acquiritur dominium directum.ita Bald.in.l.in poſſeſſionez.C.de bo.auc.iud.poſ.qui hoc examinat.⁊ alleg.l. ſi finita.ff.de dam.infec.in.§.ſi qua ſunt.⁊ in.§.ſi de vectigalibus.⁊ Lu.ro.in.l.pretoris.in prin.eo.ti.
98 ¶Dominium quando in eius tranſlatione error ſit per traditionem a domino rei factam non transfertur.tex.eſt no. in.l.iij.§.ſubtilius.ff.de conditione ob cauſam.

PRimo Fallit niſi fiat traditio autoritate iudicis:qꝛ tūc licet error ſit in trāſlatione dominij:tamen dominiuꝫ transfertur:vt eſt text.in.l. pōponius.§.ſi iuſſu.ff.de acqui.poſ. ⁊ idem dicendum eſt qñ autoritate arbitri iuris iuxta.l.cum ſpecialis.C.de iu.
3 ¶Fallit.d.§.ſubtilius.⁊ regula eius:qꝛ locū non hꝫ in trāſla

tione que ſit a lege:vt eſt tex.in.l.is cui.de leg.ij.

3 ¶Fallit vt non procedat quando tractat de fauore liberationis:qꝛ dictus error non impedit tranſlationem dñij.l.ſi ergo.in prin.ff.ſi cer.pe.vbi eſt tex.no.

4 ¶Fallit vbi error eſt in recipiente non in tradente.tex.eſt in l.regula.§.qui ignorauit.de iur.ꝛ fac.igno.ꝛ facit text.cũ ibi no.in.l.eius qui in prouiciam.ff.ſi cer.pe.ꝛ vltra applicat diſpoſitio d.§.ſubtilius ad tranſlationem vſucapiendi conditionis iuxta.l.clauibus.ff.de cõtrahen.empt.vide ampliat hoc magis:qꝛ illud qđ dr in.§.ſubtilius.vcꝫ qñ eſt error in trãſlatiõe qꝛ tradit vt res recipientis cũ eius nõ ſit tibi: idẽ eſt error in perſona illius cui traditur:qꝛ eſt alia perſona. Nã ſimiliter impeditur trãſlatio dñi:vt eſt tex.in.l.ſaluius. in princi.ff.de fur.Et ſi habes optimã declarationem in iſto paſſu qđ ſicut error in iſta trãſlatione dñij impedit trãſlationeꝫ dñij:vt.d.§.ſubtilius idẽ eſt in errore perſone:vt.d.l.falſus.in prin.tñ nõ ſic eſt qñ error eſt in cauſa:vt in toto ti.ff. de condi.inde.ꝛ in toto ti.de condi.ſine cauſa.

99 ¶Domini inſolidum plures eiuſdem rei vel iuris eſſe non pñt.l.ſi vt certo.§.ſi duobus vehiculum.ff.commo.ꝛ.l.iij.§.ex contrario.ff.de acqui.poſ.cum ſimi.

PRimo fallit ratione communionis ſed nõ denominatione partium ſicut in.l.ea que.ff.ſa.erc.vbi perſona cõis iure vectigalis que eſt in dote inſolidum penes patrem ꝛ filiam connexa tãtummodo plures in quo nec vna perſona repreſentatur inſolidũ.ꝛ hoc per.l.in rebus.C.de iure do.de qua i.l.ij.§.j.ꝛ.l.per totã.ff.ſolu.mat.qꝛ cõis eſt in.d.l.in rebus.arg.l.precipimus.in fi.C.de appel.

2 ¶Fallit in.l.ſuis.ff.de libe.ꝛ poſthu.qꝛ pater dñs eſt vere: filius aũt ficte ꝛ ſine adminiſtratione viuẽte patre lꝫ hoc in filio operetur plures effectus inter quos eſt qđ in filijs non datur titulus pro herede.l.nihil.§.pro herede.facit.l.j.§.ſi impuberi.de colla.bono.ꝛ qđ per Dy.ꝛ per Bar.in.l.fi.ff.de libe.agno.ꝛ per doc.ꝛ Bal.in repetitione.in.d.l.in ſuis.

3 ¶Fallit qñ diuerſis reſpectibus poſſunt.l.j.ff.ſi ager vecti.ꝛ in.d.l.in rebus.ſm vnum intellectum per literam ibi cum heredibus res ab initio vxoris fuite naturaliter in eius permanſerit dñio quamuis per legum ſubtilitatẽ earum trãſ-

itu in marito patrimonium vꝫ fieri.ꝛ per hoc.l.quamuis ff.de iure do.ꝛ.l.doce ancillam.ff.de rei ven.

4 ℭFallit qꝛ vnus poteſt eſſe dñs actualiter habitu vt in legatario qui etiam habita hereditate eſt dñs habitu rei legate:ꝛ poteſt intentare rei ven.cui vꝫ renunciare eligendo actionem perſonalem vel hypotecariam.l.j.C.communia.de leg.l.cum filius.§.varijs.ff.de leg.ij.

5 ℭFallit in caſu.l.adeo.§.cum in ſuo.ff.de acqui.rerum do.vbi duo ſunt dñi ſoli:vt eſt dñs edificij ſuper quo edificat:ꝛ primus dñs elemētoꝛū remanet dñs ipſoꝛū elemētoꝛū.ꝛ hoc cōtingit aliter:ꝛ aliter:qꝛ dñs ſoli eſt dñs in cōcreto ſaltē ipſius materie:ſed dñs ſimpliciter nō habito reſpectu ad foꝛmā edificij:ſicut in ſimili in.l.eoꝛum.iuncta.l.labeo.ꝛ.l.cū qui edes.ff.de vſucapio.

6 ℭFallit quando vnus poteſt eſſe dñs commutabiliter.l.in libello.§.ſi quis ſeruus.ff.de capi.dimi.

7 ℭFallit in.l.xiij.vt ibi no.per glo.ff.de vſufru.ꝛ pꝛopꝛie.ſicut in ſimili ſunt dominus ꝛ emphyteota vel feudatarius ꝛ ſuperficiarius.l.qui habet pꝛecariā.ꝛ.d.l.j.ff.ſi ager vecti.ꝛ.l.j.de iure emphy.ꝛ in titu.ff.de ſuperfi.ꝛ in titu.de feud.ꝛ in titu.extra de pꝛecario.

8 ℭFallit qꝛ legatarius ꝛ dñs rei legate tenentur ficte a moꝛte teſtatoꝛis:ſed heres vere tenetur ab aditione ꝛ in ſeruitutibus iuxta.l.pꝛopter.cum ſua materia.ff.de ſerui.ꝛ in.l.ij.§.ex his.ꝛ.l.ſtipulationes non diuiduntur.ff.de ver.obli.

100 ℭDñs ſemel amplius effici nō pt.l.ſeqꝫ.§.lana.ff.de vſuc.

PRimo fallit in eo qui eſt dñs irreuocabiliter:qꝛ tunc pꝛeſcribit cōtra illam actionem per quam illud dominium poteſt reuocari vt eſt tex.in.l.i libello.§.ſi quis ſeruum.ff.de capti.ꝛ poſtli.reuer.per quem tex.dicit glo.ſing.in.l.ſequitur.§.fructus.de vſucap.qđ lʒ bonefidei poſſeſſoꝛ faciat fructus ſuos:tamē tenetur reſtituere eos exiſtentes ꝛ quatenus eſt locupletioꝛ:vt.l.fructꝰ de rei vē.ꝛ.l.bonefidei ff.de acq.re.do.ꝛ iſtud eſt verū niſi bonefidei poſſeſſoꝛ tales fructus ꝑ bienniū poſſederit:qꝛ tunc illos nō reſtituet.ꝛ ita etiā ibi expſſe tenet Bar.ꝛ.l.l.iij.ff.qđ me.cau.ꝛ ibi hoc multū cōmēdat.ꝛ ita etiā tenet Cy.in.l.ancille.C.de fur.ꝛ Old.i ſuo ꝯſi.xv.qđ ē notādū ad limitationē.d.l.fructꝰ.de rei ven.

2 ¶Fallit qñ eſſent plures cauſe eodem tpe cõcurrentes: ſecus qñ plures cauſe ſucceſſiſſe: qꝛ ſi quis ex vna plenũ dñiũ conſequitus ſit amplius ex ea dñium cõſequi nõ põt. ita Joan. fab. ⁊ Ang. are. ⁊ Nicola. de nea. inſti. de acti. §. ſic itaqꝫ. quos refert ⁊ ſequitur Jaſ. ibidem nu. xvj. Bene. vad.

3 ¶Fallit in habente vtile dominium vel fictum: ſecus autẽ ſi haberet directum. glo. eſt in. l. j. C. de dona. que ſub modo in gloſſ. j: de quo tñ vide Cy. poſt pr. in. l. ea. l. fi. C. de condi. ob cãm. ⁊ ibi Bal. in. j. q. ⁊ Dyn. in. l. qui mortis. ff. de dona. cau. mor. Bene. va.

4 ¶Fallit in quaſi dominio ⁊ conſequenter in publicana: qꝛ quaſi dominus ⁊ bene poteſt fieri magis quaſi dominus vt per Jaſ. in. d. §. ſic itaqꝫ. nu. xviij. ⁊ nu. xix. vbi de tali limitatione dubitat prout ibi latius per eum vide. Bene. vad.

5 ¶Fallit in habente ex priuilegio ſpeciali per text. in. d. l. in bello. §. ſi quis ſeruum. ⁊ per. l. in rebus. C. de iure do. licet multi contrarium teneant: vt refert Jaſ. in dicto. §. numero xx. Bene. vadus.

101 ¶Domum ſuam vſqꝫ ad celum eleuare quilibet poteſt. l. altius. C. de ſeruitu. ⁊ aqua.

PRimo fallit In predijs ruſticis fauore agriculture: ſecus in vrbanis: vt in. l. ij. ff. de ſerui ruſti. predio. ⁊ no. in. l. fin. C. de ſerui. ⁊ aqua.

2 ¶Fallit qñ ex ſpeciali priuilegio vel alicui generaliter cõcedatur a principe vt poſſit in loco publico edificare ⁊ obſcurauit lumina vicini: vt eſt tex. no. in. l. ij. §. merito ⁊. §. dãno. ff. ne quid in loco publi. vt vult glo. in. l. ij. ff. de damno infec. ſecus ſi edificaret in ara vel domo propria: vt in. l. luminibus. ff. de ſerui. vrb. predio.

3 ¶Fallit quando aliquis vellet eleuare parietem communem: quem vult eſſe propium ipſius ſoli: quia non poteſt eleuare ſecus ſi vellet quod eſſet cõmunis ille paries: ⁊ tunc non tenetur ex edificio: vt. l. quod dictum. §. ſi ex tribus. ff. de ſerui. vrb. pred. ⁊ ibi etiam ponit Bartol. quod not. quia quotidie eſt in facto.

4 ¶Fallit in caſu. l. propria. ad fi. de ſer. vr. predio. l quo quis non poteſt tantum eleuare domum ne obſcuret in totum lumina vicini.

102 ¶Domum reuocandi priuilegium regulariter habet exi-
ſtēs i curia pape vel pricipis ex cauſa neceſſaria vel ,pbabili
l.ij.ſed agant ⁊.§.legatis.ff.de iudi.⁊ gl.in.c.fin.de fo.cōpe.
¶Amplia primo nedum tale ius reuo.domum competeret
repertis in curia roma.ſed in quolibet alio loco:vt per do-
mi.Maria.ſoci.in.d.c.fin.allegantem hoſti.in ti.de excep.§.
qd ſit effect⁹.ad fi.p.d.l.ij.§.legatis.ibi rome vel alio loco.
¶Amplia ſecundo hoc ius competere etiam ſi durante cau
ſa rome ſuperueniret iuſta cauſa reuocādi domū.ita Abb.
do.Anto.⁊ Imo.in.c.fi.de dila.

PRimo fallit quando ibi ageret:qr tunc ⁊ ibi conueniri poſſet:vt.d.l.ij.§.ſed ſi agant.vbi plene de hoc.

¶Fallit qn̄ ibi deliquiſſet vel ɔxiſſet:cū tūc ,phis
2 cōueniri poſſit.vt.l.nō alijs.§.j.⁊.l.ſeq.ff.de iudi.
3 ¶Fallit qn̄ eſſet cauſa que celeritatē deſiderat vł tēpore pe
ritura:vt eſt qn̄ tractař cauſa electionis prelatorum.arg.de
appe.c.abbate.l.j.ff.de ferijs.ſecus aūt ſi eſſet cauſa in qua
nō verſareř tantū periculum:vt ſi tractareř de electione ca-
nonicorum:vt voluit Joā.an.in.d.c.fi.quod eſt notandum.
4 ¶Fallit quando conueniretur finita cauſa neceſſaria:qr
tunc ceſſat priuilegium reuocandi domumve:ſi conuenireř
finita legatione.ff.ex qui.cau.maio.l.qui mittuntur.§.fi.⁊
l.ſi cui.§.j.ſecundum Imo.in.d.c.fi.
5 ¶Fallit qn̄ recōueniretř pro alijs quā pro his que geſſerunt
in propria prouincia:cum pro talibus non competat priuile
gium:vt.l.ij.§.itē ſi extra prouinciam.ff.de iudi.qđ eſt verū
tam in alijs quibus cōpetit hoc priuilegium ꝙ in legatis:cū
cōpetat hoc priuilegium in omnibus preterꝗ in cōtractib⁹
inuitis ⁊ delictis cōmiſſis ibi dum eſſet in legatione:vt in.d.
§.legatis.qđ etiam locum hʒ in peregrinis qui ipſis equipa
rantur:extra de priuile.c.vnico.ſm Imo.⁊ Jo.an.in.d.c.fi.
6 ¶Fallit dummodo agant per viam actionis:ſecus ſi inten
tant officium iudicis ſecūdum aliquos poſt glo.in.l.ſed ⁊
fi.de iudi.ſed Ang.ibi contra cum ſit eadem ratio.Be.va.
7 ¶Fallit in perſona agente proprio nomine:ſecus ſi nomine
eius qui eis imperare poteſt.ita tex.in.§.reuerendiſſimi.in
aut.de ſanctiſ.epiſ.Bene.vadus.
103 ¶Donatio facta a patre filio in poteſtate regulariter non

a ¶ Nō vȝ.vide bal.i cōſi.ccccxx.in.j.par.ſȝ qđ de facto inter matrē ⁊ filios.vide.d.pet.phi.cor.in cōſi.clv.in.j.parte.

b ¶ Primo fallit.vide.d.pet.phi.cor.in ꝯſi.cccxxviij.lci.viſa.in litera.f.in.iij.parte.⁊ eundē.d.Bar.ſoci.in cōſil.clxxix.incipi.viſo teſtamēto.ver.ij.ꝙ ſpeciale eſt in.ij.par. Be.va.

c ¶ Quito fallit.adde eū dē.d.Bart.ſo.i cōſi.ccxv.incip.viſa.in ℞.cōfirmo.etiaȝ in.ij.parte. Bene.vad.

d ¶ Octauo fallit. Ad hāc fallē.vide do.Pet.phil.cor.in cōſi.cclxxxix.i lřa.ȝ.et x.l.iij.par.c ⁊ i ꝯſ.cccxxviij.incip.ꝙꝓt lřa s ⁊ ſeq.in.j.par.⁊ i ꝯſi.cclxvij.inci.ꝙꝓ.in litera e ⁊ in conſi.ccclx.inci.oportunum.in litera e.l.iij.par.⁊ in cōſi.ix.in litera h in.ij.parte. Bene.vad.

valet[a].l.donare.de dona.inter virum ⁊ vxo.⁊.l.ij.C.de inoffi.dona.vbi no.per doct.

Primo fallit[b] in filio emancipato:vt.l.liberis.C.de colla.

2 ¶ Fallit ſi donat filio naturali: vt l.omnes.§.lucius.ff.de his que in fraudem creditorum.

3 ¶ Fallit ſi donat filio ſtudiorum cauſa: vt dicit Bald.in.l.j.ff.ſolu.matri.⁊ in.l.qua poteſt.ff.famil.erciſcun.

4 ¶ Fallit in filio milite:qꝛ ea que veniunt includunt peculium caſtrenſe veluti arma et equos:vt.l.ſi filius.C.fami.erciſcun.

5 ¶ Fallit[c] quando donat filio benemerito:vt in auť.vnde ſi parens.C.de inoff.teſt.limitat tamen hoc ſingulariter vt procedat quādo merita ſunt equipolētia donationi:ſed ſi donatio excedat merita in eo qđ excedit nō valet donatio:qꝛ hoc pacto ꝓ facili merito poſſet pater vni filio donare omnia bona ſua ⁊ alium penitus priuare ſucceſſione: quod nō eſt dicendum.ita voluit Bal.in.l.donatio.⁊ in auť.ex teſtamento.C.de colla.

6 ¶ Fallit fauore dotis:qꝛ tunc tenet donatio ſi pater donat filio nomine dotis: vt in.l.pōponius philadelphus.ff.ſi.reg.

7 ¶ Fallit qñ ſtatim ad alium transferri debeat et apud filium non remanet: vt voluit Bar.in.l.ſi cum filiusfa.§.j.ff.de dona. et eſt ter.quem ipſe allegat in.l.prophetica.§.ds.ff.de iure dotium.

8 ¶ Fallit[d] vbi pater donat filio in poteſtate ⁊

iurat de non reuocare ſecundum Bal.in.l. a irritam. C.de vſu.pro donato.⁊ ſequuntur nouiſſimi.

9 Fallit vbi pater donat filio vt habeat peculium ⁊ poſtea eum emancipat tex.eſt in.l. donationes in concubinam.§.pater.ff.de dona.quez dicit Ludo.de roma eſſe ſingularē. eſt enim mihi hoc mirabile:quia ſi pater donauit filio vt habeat in peculium:⁊ moriatur pater non confirmatur donatio:⁊ nõ confirmatur per emancipationem:⁊ tamē in vtroq; caſu filius efficitur ſui iuris.

10 Fallit ſi donat filio vt filius emācipetur. vt in.l.ſiue emancipetur.C.de dona.

11 Fallit a ſi pater donat cauſa mortis:vt.l. a ſi donationem.C.de colla.in pun.⁊ in.l.pe. ff.eo.tit.ſed in hac donatione eſt plus:quia confirmatur morte etiam ſi non interueniat traditio ſecundum Bald.in.l.ſi mortis cauſa.C.ad.l.fal.⁊ eſt ratio: quia iſta donatio habet vim ⁊ effectum vltime voluntatis:vt not.in.l.ij.ff.de lega.j.⁊ in.l.fin.ff.de dona. cauſa mor.ſed in vltima voluntate non requiritur traditio de neceſſitate niſi teſtator velit ſponte ſoluere in vita legatarij.text.eſt b ſing.in.l.lucius.ff.de leg.ij.ſecus autē ſi ſimplici promiſſiōe facta ſit talis donatio filio: q2 ad hoc vt confirmetur morte requiritur traditio vt.l.papinianus.ff.de do.inter vir. ⁊ vxo.argu.de illa donatione de qua ibi ad iſtam.⁊ argu.eſt bonum:⁊ huiuſmodi fallentias ſeu caſus in quibus valet donatio facta a patre filio ponit domi.Lanfrā.de oriano de brixia.in.l.ſi donationem.C.de colla. vbi vide per eum.

104 Donatio inter virū ⁊ vxorem prohibita b eſt b vt in toto tamē.ff.⁊.C.de dona.inter virū ⁊ vxo.⁊ in.c.donatio extra eod.titu.etiam ſi traditio interueniat:vt eſt text.in.l.iij.in.§.

a Undecimo fallit.vide.do.pe.phi.cor.in cõſi.cliij.inci.ad euidētiaz.in pri.in.ij.par.⁊ in cõſi.lxxix.inci.lz p totū.⁊ in cõſi.cxliiij.ici.lz p totū.⁊ī cõſi.clxxxv.incip.tria.in lfa.d.in.ij.parte.⁊ eſt idez.d.bar.ſo.in conſi.xcj.incip.viſa.verſic.ſz pacto circa medium.in j.p.Be.va.

b Eſt.vide d.pet.phi.cor.in cõſi.ciij.in lfa a.in.ij.par.⁊ in conſil.cclviij.inci.premitto in lfa.m.l.iij.pte.Be.va.

ſciendum. ff.eodem titu.

PRimo fallit Ubicunq; cōiuges faciunt ſibi inuicem donationem reciprocam videlicet ſi cōtingat alteri premori/alter ſuperſtes habeat bona ſua: et tunc propter dubium euentum valebit donatio: vt probatur in lege pater puelle. C. de inofficio. teſtamen. et ibi hoc ſingulariter not. quod doctores ibi ſequuntur. pro hoc vide bonam gloſſam in lege ſi licet. in verbo inter priuatos. in fin. C. de pactis. et probatur in lege quod autem. § ſi vir. ff. de donationi. inter virum et vxorem. et hoc etiam tenet Ludoui. de roma. in ſuo ſingu. quod incipit prohibiti inter ſe donare. vbi ponit regulam generalem quod prohibiti inter ſe donare. non intelliguntur ſi faciant donationem reciprocam. et iſta limitatio debet procedi quando donatio vnius ſequitur donationem alterius incontinenti: ſecus ſi ex interuallo: quia tunc etiā donatio reciproca eſſet inualida: vt eſt text. ſingula. in lege que vir nupte. ff. de donat. inter virum et vxorem ſecundum Ludoui. de roma. in. d. ſingu. vbi ſubdit per illum tex. quod ſi ego donaſſem vxori mee hodie mille: et poſtea hinc ad annū ipſa donaſſet mihi fundum vtraq; donatio eſſet inualida. ita debet intelligi dicta limitatio. et adde quod talis donatio mutuo non intelligitur prohibita ſi dicatur quod ſit donatio inter viuos: et non poſſet reuocari ſecundum tex. lege vbi ita donatur. de dona. cauſa mortis. nam talis donatio erit valida et non indiget confirmatione. et per conſequens non interueniēte traditione etiam poſt mortem bona peti poterunt. ita notā. intelligit paul. de caſt. declarando Cyn. in dicta lege pater puelle. in fi. ſed aduerte quia hoc vltimū non videtur verum: nam videtur quod imo non valeat donatio etiam in mutua nec etiam morte confirmatur niſi ambobus ſimul decedentibus: vel quando aliter confirmatur illa que eſt facta ſuperuiuenti: vt eſt caſus de vtroq; in lege cum hic ſtatus. § ambo. ff. de. donatio. inter virum et vxoē. [illegible] decesſerint. et in verſiculo perinde ibi vtrāq; donationem valere. et ibi ſimul deceſſerunt et ibi quia vtraq; altera [illegible] contrario ſenſu ſi alter ſuperuixiſſet dona. ſoli etiam voluiſſet non valere.

a ¶ Fallit[a] quãdo fuiſſet facta donatio cũ iura-
a mẽto: nã per tale iuramẽtũ videtur validari dona. ita tꝫ Bar. i. d. l. ſi q̃s ꝓ eo. ff. ð fideinſ. in fi. ⁊ in. l. ſey⁹ ⁊ angeri⁹. ff. ad. l. falci. et iſta fuit opi. originalis Guil. de cu. i. l. ſꝫ ſi poſſeſſori. in. §. itẽ ſi iurauero. ff. de iureiur. ⁊ iſtam opi. tꝫ Jo. de imo. i. l. ſi q̃s iquilinos. ff. ð leg. j. qui dicit ſe ita conſuluiſſe: ſed contrarium tenuit idẽ Bar. in. l. j. ff. de dona. iter virũ et vxo. in. l. cũ q̃s decedẽs. §. filia. ff. de leg. iij. licet Bar. i. d. §. titia loquat̃ de iuramẽto aſſertorio: tñ ſatis tenet idem in iuramẽto confirmatorio dũ dicit qð cõiũx nõ eſt capax donationis cum iuramento: ſed Ant. de but. in. d. c. cũ cõtingat. in penul. car. extra de iureiur. tenet qð iuramẽtum non firmat contractũ: ſed ſolũ claudit os iurantis. q̃ opi. cõiter tenetur qð iuramẽtũ firmet cõtractũ. quod tꝫ Archi. ⁊ Jo. an. i. c. ij. de pac. l. vj. ibi ſuꝑ verbo firmatũ: dicit eñ qð iuramẽtũ dat robur pacto ⁊ nõ ſimpliciter claudit os iurãtis. et idẽ ſentit gl. i. d. c. ij que dicit qð pactũ valet ꝓpter iuramẽtũ: ⁊ idẽ tꝫ ibi dñs Dominicus ⁊ Jo. de ligna. ⁊ Jo. cald. i ꝑallega. c. cũ contingat. ⁊ hanc opi. que eſt in multis locis illius. c. dicũt eſſe cõem opinionem: ⁊ dicũt qð eſt attẽdẽda in iudicãdo. ⁊ probat̃ in. c. ij. de pac. vbi tex. dicit qð pacta debẽt oĩno ſeruari propter iuramẽtũ. ⁊ hanc opi. tꝫ oĩno Fed. de ſenis i cõſil. xiiij. de materia vide etiã per Bal. in. l. j. C. de ſac. ſan. eccle. ⁊ ꝑ oẽs doc. i. c. donatio. de dona. iter vir ⁊ vxo. ⁊ i. d. c. cum cõtingat. de iureiurã. ⁊ i. d. c. ij. de pac. li. vj.
¶ Sꝫ limitari põt dicta regula vbicũq; facta donatiõe moueat̃ lis de dicta donatione: ⁊ ille cui donatũ eſt alienet iuſta cauſa q̃ ſufficiat ad donationem validã: ⁊ donans non opponat illam exceptionem in contrarium: et ſic pronuncietur donationem valere et dona-

a ¶ Scđo fallit vid. d. a. lex. de imo. i cõſi. viij. ꝑ totũ. l. ij. ꝑ. ⁊ i ꝯſi. cliiij. in. vj. col. in ij. gt. d. pet. phi. cor. i cõſi. xiiij. i lr̃a a circa fi. ⁊. in. iij. par. ⁊ ⁊ qð ꝑ cũ ẽe in ꝯſ. xciiij. inci. vr̃ ꝑ totũ. ⁊ i ꝯſi. cciiij: in lr̃a b. ⁊ abb. i ꝯſi. xlviij. ⁊ Lu. ro. in conſi. cclxxxiiij. et Pan. de ca. cõſil. lxxviij. Bene. vad.

tarius abſoluatur: quia tūc ſi donās vellet poſtea conuenire: ſic donatari⁹ moueri pōterit exceptiōe rei iudicate: vt eſt caſus valde notabilis cū gl. i. l. ſpōſus. i. §. ſi vxor vel marit⁹. ff. de dona. iter virū ⁊ vxorē. facit. l. iij. §. itē queri pōt. ff. de reb⁹. ⁊ qđ ibi no. ſed ſi pronūcietur p iudicē ſine aliqua iuſta cauſa valere ſniam eſſet ipſo iure nulla. l. iij. §. ſciēdū. eo. ti. not. ſing. in. d. §. ſi vxor vl' marit⁹ ſʒ aduerte qꝛ videtur qđ iſta limitatio nō ſit bona: qꝛ lʒ ſnia valeret ⁊ obſtaret exceptio rei iudicate: ⁊ videat̃ impedire petitionē ſoluti: vt. l. iulian⁹. ⁊. l. iudex. ff. de condi. ⁊ demō. tamen dico qđ ſolutū pōt cōditione indebiti repeti: quia. d. l. iulianus. ⁊. d. l. iudex non procedūt i ſententia p eo quod vni ex litigatorib⁹ donare prohibet̃. caſus eſt i. d. §. ſi vxor vel maritus. ſcđm Bal. i. l. cū allegans. C. de vſur. ⁊ Lu. de ro. i ſuo ſing. cccxi. quod icipit tu ſcis qđ donatio iter ſi poſſet probari qđ illa etiā fuiſſet facta i dicta ſnia non valeret: vt. l. cū hi. §. ſi cum lis. ⁊ ibi no. ff. de tranſac.

¶ Cōfirmatur. Adde. d. pet. phi. cor. i conſſ. cxxiiij. inci. licet in lr̃a. q. i. iiij. par. Bene vad.

105 ¶ Donatio inter vir. ⁊ vxo. regulariter morte mariti confirmatur [a]. l. ſed interʒ. i prin. ff. de donatio. inter virum ⁊ vxorem. cum concordan.

PRimo fallit vbicūqꝫ marit⁹ non tradidiſſet ante morte̅ lʒ tantū reliquiſſet: qꝛ talis donatio morte mariti non cōfirmatur: vt eſt gl. no. reputata ſing. in. l. papinianus. ff. de dona. inter vir. ⁊ vxo.

106 ¶ Donatio propter nuptias inequalis dotis ⁊ pacta de lucro dotis vel donationis inequalia non valent cum equalia eſſe debeant vt habetur in aut. de equali. do. in prin. ⁊ in. l. ex morte. cum aut. ibi poſita. C. de pa. conuen. ⁊ inſti. de dona. in. §. eſt ⁊ aliud. ⁊ in. c. donatio extra de dona. inter vi. ⁊ vxo.

Primo fallit quãdo huiuſ modi donationes fierent antequam contrahaꝝ matrimonium per verba de preſenti: qꝛ tunc tales donatiões etiã inequales bene valerent ꝛ eſt ratio. Quia pacta inequalia ſunt prohibita cõſtãte matrimonio: qꝛ ſapiũt donationẽ que eſt ꝓhibita ne mutuo amore ſe ſpolient: vt i.l.j.ff.de dona.iter vi.ꝛ vxo. que ratio ceſſat ante matrimoniũ cõtractũ. Et iſta ẽ doctrina ſingularis Inn. in.d.c.donatio. quam ſequiꝛ ibi Ant.de but. ꝛ Ang. faciat magnuʒ feſtũ.in.d.l.ex morte. quem bene no. quia tunc eſt de facto.

107 ¶Donatio facta pauperibꝰ nõ vʒ niſi quis ibi pñs ſit q̃ pro eis donationes recipiat tenet glo.ꝛ Bar.i.l.illud.C.de ſacroſan. eccle.

Primo fallit niſi eſſet interpoſitum iuramẽtuʒ: qꝛ tũc valebit donatio dato qđ nullus recipiat pro ei: ꝛ iurãs compellitur ad obſeruantiam iuramẽti. ita tenent Anton.de but.ꝛ do. Abb. in.c. ſicut.el.ij.de iureiur.

a ¶Fallit vbicũqꝫ eſſet expreſſa cauſa: puta propter maximã penuriã victualium que foret dono pauperibꝰ cẽtũ: nam tũc tenet donatio: lʒ nullus ſit qui recipiat pro pauperibus. ita tenet Io.an.in ſpec. in tit.de iſtru. edi.§.nunc vero aliqua in.viij.car.in verbo ſed an pauper.ꝛ videas que not. Inno.in.c. ex parte.de cenſi.

108 ¶Donatio omnium bonorum preſentium a et futurorum regulariter non valet.ª

Primo fallit vbicunqꝫ aliquis donaſſet oĩa ſua bona mobilia ꝛ imobilia pñ̃ſentia ꝛ futura: nã illa dictio imobilia facit qđ iura ꝛ actiões nõ iclu-

a ¶Non vz. Limita et hãc regulã vt p Fely. in.c. in pñ̃tia.i..iij.co. §.i tex. ibi vende vniuer.de pro ba. ꝛ quare nõ valeat: vide.d. pe. phi. con. in cõſi.ix. ici. §§.in ſfa. p.in.ij.par.

et Vide Reg. xiij. donatio.

dunk.l.cū tutoꝛi.ff.de pe.ꝑpterea valebit:qꝛ poterit de illis
teſtari ita not.tenuit Bal.ꝯſuetudo i cōſi.qđ icip.Napꝗdꝰ.

2 ¶Fallit vbicūqꝫ quis donaſſet omnia bona ſua preſentia ꝛ
futura vbicūqꝫ exiſtentia:nam tunc propter illa verba exi-
ſtentia non venirent iura ꝛ actiones que non dicuntur eſſe
in loco ex quo ſunt incoꝛpoꝛalia:vt.l.gaius . in prin. de leg.
ij.ꝛ ita conſulendo tenuit Bal.in conſi.quod incipit ſuper
primo quod eſt valde notan.ita ſi dixiſſet quicquid peruſij
habeo per dicta iura.pro quo facit tex.de.l.fi.C.de dona.ꝛ
ita tenuit Bal.in.l.j.ff de ſtatu ho.

3 ¶Fallit vbi quis donaſſet omnia ſua bona ꝑſentia et futu-
ra reſeruato ſibi vſufructu:vt no.Moder.l.l.fi.C.de pactis.

4 ¶Fallit vbicūqꝫ talis eſſet factoꝛ eccleſie:vt tenuit Bal . in
l.ſi qua mulier.C.de ſacroſanctis eccleſijs ꝛ vltima col . vbi
dicit eſſe caſum in.l.iubemus.in princip. C.eo.titu.pro quo
facit tex.in aut.de non alienan.in.§.minus ꝛ ita tenuit do.
Abba.in.c.cum dilectus.de ſucceſ.ab inteſta.licet Ange. te
neat contrarium in diſputatione ſua incip.in refulgenti pa
latio.ꝛ in.l.pactum.C.de pac.

5 ¶Fallit quando donatio facta eſſet per maritum vxoꝛi vel
ꝑ patrē filio in poteſtate ꝛ eſſet moꝛte cōfirmata iuxta legē
donatio.C.de dona.ꝛ i.l.papinianꝰ.ff.eo.titu.nā tūc cū ha
beat vim relicti detrahit̄ falcidia vt i.l.donatio.C.ad.l.fal
ci.et no.glo.iij.i aut.ex teſtamēto.C.de colla.neqꝫ repugnat
aliqua ex rationibꝰ que ſuadet donationē de qua in propo
ſito non valere ita cōſulendo tenuit Cyn.i cōſilio quod in
cipit.quicquid dicāt:et eſt de mente doc.i.d.l.fi. C. de pac.

6 ¶Fallit dicta regula vbicunqꝫ quis non donaſſet expreſſe
omnia bona ſua ꝑſentia ꝛ futura:ſ3 donaſſet maximā ſum
mā excedentē valoꝛē patrimonij:puta mille millia ducato
rum:nā licet non ſufficiāt preſentia et futura ad hanc dona
tionem implendam tamen valet:qꝛ tūc preſumitur in futu
rum lucrari.l.fin.§.deficit arbi.tutele.et ideo propterea to
lerat̄ dicta donatio:vt tenuit Fulgo.in dicta.l.fi.C.de pac.
pro quo facit quod ſingulariter tenuit Azo in rubꝛ.eo. tit.

109 ¶Dotis cauſa inter plura priuilegia que habet illud eſt
quod alijs creditoꝛibus preferatur:licet contractus prece-
dens tempoꝛe aliam tacitam hypothecam habeat:ſecus ta
men ſi expreſſam.l.aſſiduis.C.qui potio.in pig.habean.

PRimo fallit ſi dos eſt tantum cõfeſſata: vt in. d. lege aſſidui.C.qui po.in pig.ha.in verbo data.ꝛ de dictis priuilegijs plene dixi.ff.ſolu.matri. l.j.ſed ſuper hoc paſſu.d.gloſſ.non aduertendo qđ ſunt tria que poſſunt eſſe rationes:nam poteſt conſiderari prima ratio videlicet preſumpte ſimulationis que preſumitur ex eo quia confeſſio eſt facta inter perſonas prohibitas.ſ.qui teſtium.ff.de proba.l.ſi forte.ff. de caſtren.pecu.l.ſi dona.C.de colla.cum ſimi.

¶ Ratio ſecunda eſt:quia.d.l.aſſiduis exorbitat a regula communi et ius ſtricte intelligit in caſu quo ſequitur dos tem vere traditam.

¶ Ratio tertia eſt quam poſuit Bal.in.l.cum aliquis.C.de iure delib.quia priuilegium prelationis datur actiõe ex ſtipulatu ꝛ non eſt indultum conditioni ex lege per quam cõditionem petitur dos confeſſata:quam rationem infert ꝛ ſequitur Cardi.ꝛ pet.de ancha.in.c.ex literis extra de pig. his ergo rationibus ſic premiſſis ꝛ in medium adductis poſſunt confidentius inferri illationes:vt glo.in.d.lege.aſſiduis:vbi vide.

¶ Limita hoc primo non procedere ſi eſſet tali exceptioni nullitatis dotis renunciatum:vel eſſent trãſacta tpa ad opponendũ.de quibus in auc.quod locum:ſed caue:quia tñ habet locum.d.l.aſſiduis.non autem dicta gl.ꝛ hoc voluit Bar.ꝛ alij doc.in.d.l.ꝛ Ang.in.d.gl.ꝛ in.l.ſi quis.C.de bo. preſcri.ideo creditores pro ſuo itereſſe poſſũt opponereq̃ dos nõ fuit ſoluta ipſi marito.Idẽ voluit Ioã.de imo.i.d.c. ex literis.ꝛ regulã damnũ.de reg.iur.in.vj.ꝛ qꝛ in reb⁹ dubijs fauetur doti.l.in ambiguis.de re.iur.ꝛ no.in.c.ſi.extra de re iudi.licet Ioan.de imo.dicat non procedere qñ alter creditor pretenderet ſolam confeſſionem:ꝛ aliter hic non:ꝛ bene dicit:licet prima facie videat cõtra id quod dictũ de nõ numerata pecunia per.l.dolo.§.diuerſum.ff.de noua.cũ ſimi.tamen procedit etiã fauore dotis ꝑ illã.l.l ambiguis. et hoc caſu ſi recte cõſiderat nõ hꝫ locũ aliqua ex dictis rationibus:qꝛ ceſſat ꝑſumpta ſimulatio ꝛ ceſſat ratio ex ordinatione:itẽ ceſſat rõ Bal.i.d.l.cuꝫ aliquis:qꝛ cẽſet dos vere tradita:ꝛ omnis effect⁹ priuilegiat⁹ debet ſubeſſe: ꝛ hec eſt

prima limitatio.
Limitatio eſt ad gloſ.predictam.d.l.aſſiduis.qꝛ ſi vir eſt longe ignobilis:licet confiteatur dotem tamen habet priui legium prelationis ſecundum Bald.in.l.ſi voluntatis.C.de promiſ. et illum text.habetis in.l. creditor.§.j.et not.in.l. ſtipulatus fuero ſiſti.§.ſi tibi nupſero.ff.de verb. obli.dummodo non fiat ſimul confeſſio vt ibi per eum.quia dos habetur pro tradita:nec poteſt opponi exceptio ante numerationem dotis:quod not.ſecundum Barto.et Bald.in.l.j.C. de dona.ante nup.⁊ procedit hec ſecūda limitatio ſimiliter. quia nulla ex dictis quatuor rationib⁹ impedietib⁹ ſubeſt.
Limitatio eſt:quia illa gloſ.habet locum quando cōfeſſio dotis ſit a marito ſpe future numerationis: quia tunc verum eſt quod dos non eſt re ipſa tradita:ſed ſi confeſſio fuit tradita animo donandi:quia preſumitur quando ſit inter partes:ſecus quando confertur in tempus matrimonij propter cauſam dotis:quia tunc viro premoriente confirmatur donatio que videtur tradita a muliere viro ſub ſpōſalibus l.licet.§.j.de iure do.⁊.l.ſingularia.ff.ſi cer.pe.coniūcta.l.papinianus.de do.inter vi.et vxo.et iſto caſu non habet locū. d.gloſ.in.d.l.aſſiduis.imo mulier haberet ex cauſa dotis in hac donatione priuilegium prelatiōis per illum tex.ad hoc facit.l.ab anaſtaſio.ibi re ipſa tradiderit.C.man.et ibi tex. dicit.quod quando eſt ceſſio facta cauſa donationis in totū habet et ſortit p vi effectū ſicut ꝑpretio vero iteruenīete.
Limitatio eſt niſi ex alijs coniecturis appareat de vera numeratione dotis:vt quia vir exhibuit alimenta vxori tanꝙ debita ſecundum Bald.in rub.de priui.do.c.alleg.l.cum de in rem verſo. ff. de vſu.et.l.vlti.C.de non nume.pe.quia coniecture habentur pro aliquibus probatiōib⁹. tene mēti.
Limitatio eſt niſi ſtatutū diceret quod inſtrumentum cōfeſſionis dotis habeat vim rei iudicate: naꝫ ex hoc ſequitur quod ab initio habetur pro veritate.l.j.ff.de re iud.et.l.res iudica.ff.de regu.iur.ſecundum Bald.in.d.rub.et hoc ipſe voluit in.l.fina.C.de ſpon.et idem conſuluit Azo.conſilio. quod incipit ſtatu.ciuitatis noſtre Floren.cauetur et eſt in libro.iiij.conſilio.lvij.in ordine meorum.
Limitatio eſt niſi alij creditores ſimiliter non nominētur ex cōfeſſione:qꝛ tūc ceteris paribus mulier ꝑfertur reſpectu

confeſſionis dotis per.l.aſſiduis preallega.iuncta.l.in ambiguis de iure do.et.l.ambiguis.de regu.iur.ſed hoc intelligo niſi alius creditor vtatur confeſſione viri lapſu temporis dati ad opponendum exceptio non nu.pec.vt.l.ſi cautionibus.eodem.titul.poteſt enim eſſe quod incurrat ratio in tali debito ſicut in dote iuxta.dicta autent.quod locum et idem ſi vſus ſit in caſu quo non poſſet opponi exceptio.non nu.pecu.

7 ¶Limitatio eſt in.d.gloſ.j.l.in aſſiduis.et colligi poteſt ex verbis.d.paul.de caſt.in.l.j.ff.ſolu.mat.videlicet quando alij creditores erant priores tempore tantum non habentes expreſſam hypothecam:et maritus confeſſus fuit dotem ante contractũ matrimonium:qꝛ tũc non preſumitur facta in fraudem credi.confeſſio:vt tenet Cyn. in autenti.ſed tam.neceſſe.de dona.ante nup.in.iiij.q.ſecundum ipſuz.ſed hoc videtur dubium: quia talis confeſſio cõficit effectum ſuum in tempus prohibitum videlicet matrimonium.l. quod ſpõſe.eod.titu.ideo videntur ſubeſſe rationes impeditiue. de quibus ſupra dixi.

8 ¶Limitatio eſt qñ fuit facta cõfeſſio conſtante matrimonio tamen ꝑmiſſio dotis fuit facta prius:nã tũc nõ preſumitur facta i fraudẽ:nec hꝫ locũ exceptio nõ nu.dotis.vt eſt caſus i.l.vlti.§.j.C.de nõ nu.pec.⁊ no.gl.i.l.ſi.C.de do.cau.⁊ expſſe Jo.an.in addi.ſpe.de do.iter vi.⁊ vxo.l.§.j.qđ etiã tꝫ. paul. de ca.i.d.l.j.ff.ſo.ma.vbi ẽt dicit idẽ qđ.ſ.dictũ ẽ qñ trãſiuerũt tpa cõceſſa ꝑ illã aut.qđ locũ.qđ põt ẽt procedere in alio caſu vez qñ creditores cõtraxiſſent cũ marito poſt ꝯfeſſionẽ factã de dote recuperanda qꝛ tanq̃ ſua cõfeſſione affect⁹ cõtraxit cũ alijs ꝑſonis no.in.l.preſes.C.de pig.ſed aduerte qꝛ lꝫ hoc ſit verũ tñ qđ.ſ.dictũ eſt qđ tetigit Bar.in.d.l.j.ff.ſo.ma.ꝑcedit in alijs terminis vez qñ ali⁹ creditor prius cõtraxit ante confeſſionem mariti.

9 ¶Limitatio.d.gl.in.l.aſſiduis.eſt qꝛ procedit quando priores creditores cõcurrunt cũ ipſa muliere:alias ipſa mulier potiretur ſuo priuilegio prelationis.quod etiã voluit Lu.ro. in.d.l.j.per tex.in.l.ſi cui.C.de non nume.pecu.⁊ in.l.ſi quis primis.C.de bo.preſcri.extra dictas limi.hꝫ locuz glo.predi. in.d.l.aſſiduis.que loquitur de dote confeſſata.et not.predicta:quia nullus tradit ita perfecte.

a ¶Non poſſunt. In q̃bus aũt reb⁹ ſolẽnitas req̃ratur. vide eundẽ do. Bar. ſoci. in cõſi. xxviij. inci. viſis. verſi. j. defenſio vſq̧ ad ver. preterea ꝛ ſecũda in. ij. par. ꝛ que ſolẽnitates requirant̃ ꝛ exigant̃ ad talis alienationis validitatẽ. vide p do. Ma. ſoci. eiuſdẽ. d. Bar. genitorẽ in cõſi. xv. inci. viſis quaſi p totũ. ꝛ i cõſi. xxix. inci. viſo quodaz inſtrũ. rño. verũ prea dictis cum ſeq. ꝛ rñ. iij. principalr. in. j. par. et do. Alex. de imo. in ꝯſil. xviij. l. ij. co. in. iiij. parte. ꝛ q̃d in alienatiõe rerũ alioꝝ pioꝝ locorũ. vide p eũ i ꝯſi. iiij. in. iiij. col. i j. par. ꝛ q̃d i alienatione rerũ hoſpitaliũ. vide p eũ ꝯſi. iiij. in. ij. co. in. iij. p. ꝛ. d. pe. phi. cor. in ꝯſil. xxvij. p totũ. in. ij. parte. ꝛ vide ad materiã q̃ hñr p Bal. in ꝯſi. lij. l. j. par. Be. vad.

Eccleſie res abſq̧ ſolennitate reglr alienari non poſſunt.ᵃ auẽ. hoc ius porrectũ. C. d ſacroſanctis eccl. ꝛ l. c. j. de reb. eccl. nõ alienã. ꝛ in cle. j. eo. tit. cũ ſi.

PRimo Fallit qñ alienatur res eccleſie ad tempus: vt habet̃ per gl. ꝛ doc. i. c. j. de reb. eccle. non alie. lib. vj.

2 ¶Fallit quando alienant̃ res que ſeruando ſeruari nõ poſſunt: q: tunc ſine aliqua ſolennitate alienari poſſunt vt tenuit gloſſ. xij. q. ij. in ſumma. ꝛ in. c. ij. de rebus eccle. non alie. lib. vj.

3 ¶Fallit qñ alienantur res ex neceſſitate:ᵇ vt in eccleſijs que non poſſunt proprium retinere: vt in eccleſijs predicatorum: heremitarum: q: tũc ſine cauſa ꝛ licentia ſuperioris nõ ſeruata ſolennitate poſſunt alienare vt voluit Guil. de cu. ꝛ Bald. in auẽ. hoc ius porrectum. C. de ſa. ſan. eccle. de quo etiam habetur in. c. j. de ſtatu mo.

4 ¶Fallit qñ alienãtur res quas eccleſia min⁹ iſte detinet: vt videt̃ velle Bal. in auẽ. ſi qua mulier. C. de ſac. ſan. eccl. ꝛ habetur per Jo. an. in. c. nulli liceat. de reb. eccl. nõ alie. ꝛ nõ. in. c. cum qui. š. de preben.

5 ¶Limitatur quando alienatur res parue ꝛ

b ¶Ex neceſſitate. Que autem dicatur alienatio neceſſaria ꝛ q̃ volũtaria. vide do. alex. de imo in ꝯſi. lv. l. iij. col. Be. va.

parui commodi:qꝛ tunc per prelatum ſine congregatione capituli poterũt alienari:vt eſt no.xij.q.ij.ferula.de quo la te per Joan.an.in regula qui habet.in mercu.ꝛ Ang.in ti tu.de alie.ꝛ emphy.in.§.nec etiam in fin.

6 ¶Fallit qñ alienatur res que nõdum cẽſentur eſſe in bonis eccleſie vt ſunt ille que preſcribunt.vt no.i.c.fin.de reſcrip. vel ille que nõdum ſũt incorporate:vt ſunt res eccleſie lega te nondũ tradite quas prelat⁹ ſine licẽtia ſuperioris repu diare põt etiã ſi ſint res immobiles:vt cõſuluit Federi. de ſenis cõſilio.xcviij.per.l.ſi ſpõſus.§.j.ff.de dona.iter virũ ꝛ vxo.ad quod facit quod not.Joã.an.in.c.cum apoſtolica. de his que fiũt a prela.quod etiam videtur tenere Lapus i ſua allegatiõe.xxvj.circa finez.vbi dixi quod prelat⁹ põt re pudiare legatũ ſeu hereditatẽ ſibi relictam ꝛ ſine licẽtia ſu perioris:lʒ cõtrariũ tenuit Pe.de anc.i.d.c.j.de reb .eccl. nõ alie.per.l.magis puto.§.ij.ff.de reb.eccl.ꝛ p alias rõnes de quib⁹ ibi per eũ.ꝛ idẽ tenuit Jo.cal.i.c.cũ cõtingit.de ſen. excom.vbi plus tenuit qđ prelat⁹ ſine licẽtia ſui capituli ꝛ ſine alijs ſolẽnitatib⁹ nõ põt repudiare legatũ nec heredita tẽ ſicut nec alienare de qua tñ materia hꝫ p Bal.i.l.ſi pupil lorum .ff.de reb.eo.ꝛ i auk.ſi qua mulier.C.de ſacroſã.eccl. ꝛ p Oldra.i ſuo ꝯſi.ix.ꝛ i.l.legatũ.ff.de leg.j.ꝛ i.d.c. magis puto.§.fundum.ff.de reb.eo.ꝛ p cano.in.c.tua nos.de reb. eccl.non alienan.

xii ¶Edificiũ regulariter ſolo ſeu dño cedit.l.ij.C.de rei.vẽdi. et.§.ex diuerſo.iſti.de rerũ diui.l.qui domũ.ff.ad.l.aquil.l. fi.ff.de ſuperfi.et.l.obligationũ.§.placet.ff.de actio.ꝛ obli.

PRimo Fallit in eo q̃ edificat i mari vel in litore maris:qꝛ tũc edificiũ nõ cedit ſolo.vt tex.iſti.de rerũ diui.i prin.i verſi.nemo. ꝛ ſimilis tex.ꝛ magis apert⁹ in.l.j.§.nũciatio.ff. de noui oper.nũc.arg.etiã Ludo.de roma.quod põt imponi huic edificanti onus penſionis ſoluende annuatim fiſco ꝛ alleg.l.ſi quis nomen.ff.ne quid in loco publico.

2 ¶Fallit vbicunq; edificiũ eſſet illicite cõſtructũ:nã tũc non cedit loco cũ veniat deſtruẽdũ in.l.fidecommiſſa.§. ſi quis illicite p illũ tex.ff.de fideicom.p quẽ Bal.colligit iſtã fallẽ.

3 ¶Fallit dicta regula in edificante de pecunia eccleſie i ſolo dicto:qꝛ tunc edificiũ nõ cedit ſolo:ſꝫ eſt edificiũ eccleſie gl.

ſing.xij.q.ij.appoſtolica.quam hoc reputat ſing.Lu.de ro.in.d.l.j.§.nunc videndũ.ff.de no.ope.nun.ꝛ etiam ſimpliciter ſequit̃ Bal.in addi.antiquis.Addo Spec.idem tenentẽ in ti.de emp.ꝛ ven.§.iij.loco.ver.quid ſi clericus ꝛc.Bal.in.l.in tantũ.ff.de rerum diui.Jo.an.tñ in regula qui prior in mercurialibus in.v.col.dicit q̃ gl.in.d.c.apoſtolica.non videtur iure approbata.ꝛ ſimiliter Joã.an.in addi.ſpec.in d.ver.quid ſi clericus nõ approbat glo.illam nec.d.ſpec.ꝛ ſimiliter.d.Lu.de ro.in aut.ſimiliter ad.l.fal.in.xxj.col. ſpecialiter etiam in factis contra ius ad pias cauſas tranſit cuꝫ opi.Jo.an.

¶Limitat̃ dicta regula nõ habere locũ vbi eſſent alique cõiecture qđ edificãs nõ habuiſſet animũ donãdi edificiũ dño ſoli:vt quãdo ius habuiſſet edificãdi in ſolo alieno:vt probat̃ in.l.ſenatus.§.marcellus.ff.de leg.j.ſecũduꝫ Pet.de ancha.ibi.ꝛ etiã hoc ibi no.Jo.de imo.ꝛ tenet Cy.ꝛ Bal.i.l.ij.C.de rei vend.per illũ text.ꝛ probatur in dicto.§.ex diuerſo.

¶Limitat̃ nõ ꝓcedere vbicũqꝫ edificãs ꝛ dñs ſoli eſſent perſone inter quas nõ poſſet cadere expreſſa donatio:vt eſt gl.i l.ſi vxor filio.in glo.ſi.ff.de dona.inter virum ꝛ vxo.ꝛ.l.marcellus.ff.eo.ti.

¶Limitat̃ vbi edificiũ factũ eſſet ſine calce ꝛ cemẽto aliquo: vt qꝛ lapis ſup lapidẽ poſit⁹ fuerat ſine calce ꝛ cemẽto ꝛ alia materia:ꝛ modo hoc fuiſſet ꝯfect⁹ murus ſiccus:qꝛ hoc modo edificiũ illud nõ cedit dño ſoli:qꝛ nõ dicit̃ ꝓprie edificiũ: nec videt̃ ꝓprie habere factẽ operis.l.ſtipulatio.§.opus.ff.de ope.no.nũ.ſed iſtud nõ videt̃ verũ imo in cõtrariũ eſt veritas:vt eſt tex.valde no.in.l.j.ff.cõia predio.ꝛ in.l.ſi precario.ff.eo.ti.ibi dũ tex.innuit edificiũ ſoli cõditũ ꝛ diruptum inutilẽ facit intẽtionẽ ꝛc.ꝛ ibi tex.loquit̃ de muro ſicco:ꝛ tamẽ edificiũ ſolo cedit:ꝛ ad hoc illum tex.põderat Bal.dicit etiã ibi Pau.de ca.ſe nõ recordari alibi hoc legiſſe:ꝛ eſt vtile hoc ſcire:qꝛ ſi aliquis vẽdit mihi fundũ ĩ quo eſt talis murus ꝯfect⁹ ſiccus ſine calce ꝛ cemẽto nõ poterit tñ eũ tollere ſicut murũ ꝯfectũ cũ calce:qđ eſt notandũ ꝛ menti tenẽdum.

7 ¶Limitatur predicta regula qñ edificans ignorabat ſoluꝫ in quo edificat eſſe alienum:nam tunc edificium non cedit ſolo:vt in.d.§.inſti.de rerũ diu.quia hoc dependet ex quarta limitatione ſupra poſita.

ſ12 ¶Edere actori inſtrumētū vel libellos reus
a regulariter non tenetur.tex.eſt in.c.j.[a] extra de probatio.ꝛ.l.qui accuſare.C.de edē.ꝛ per doc.in.l.j.§.j.ꝛ.ij.ff.co.ti.

PRimo fallit qñ ipſe reus erat ei⁹ vſufructuarius:cū tūc teneaꝫ edere.l.j.ff.de edē.ad hoc gl.in.d.c.j.ex̄ de ꝓba.ſaltē quaten⁹ ē vſufructuari⁹.ad hoc.c.contingit.extra.de fide.inſtrum̄.ꝛ.c.in perſonam.de priuil.in.vj.ſm domi.Nico.

2 ¶Fallit qñ ipſe actor peteret a reo inſtrumēta vel libros edi nō ad fundandā vel probādam intētionē ſed coadiuuādā:vt ſi actor petat a reo ex cauſa vēditionis ꝛ ꝓducat iſtrumentum adeo qđ nō ſit dubiū de ipſa venditiōe:ſed de cōfinibus dicit reū habere inſtrumētum cū tūc ipſe reus teneaꝫ edere inſtr̄m etiā ſi ſit inſtr̄m propriū.ad hoc.l.cū cōcubinā.§.qui ita.ꝛ.l.ex prediJs.§.pen.ff.de leg.ij.ꝛ hoc tenuit Bart.in.d.§.edenda.ꝛ in.d.l.fi.ꝛ cōmuniter teneꝫ per Moder.in.c.j.de ꝓba.

3 ¶Fallit qñ ipſe actor peteret iſtrumēta edi ad probandū ſuam replicationē:vt eſt ſi legatarius petat ſuū legatū heredē qui excipit qđ hereditas ſoluēdo nō eſt cōtra quem actor replicat quod imo eſt ſoluendo:vt apparet in inuentario:nam ſicut actor tenetur edere reo ad explicationem fundandā ꝛ probandam:ita ꝛ reus ad replicationē ſuā fundandam actori:cum replicatio ſit quedam exceptio.l.ij.ff.de excepti.ꝛ ita communiter tenetur in.d.l.fin.ꝛ ꝑ not.in.d.c.j.de proba.

4 ¶Fallit in fiſco cum qualitercunqꝫ agat teneꝫ reus edere ꝓpria inſtrumēta ad eius intētionē ꝓbanda ſeu fundādā.l.ne quicqꝫ.ff.de edē.ꝛ.l.in fraudē.§.ex his bonis.ꝛ.l.ſeq.ff.de iure fiſ.quod procedit in cauſa ciuili.in cauſa criminali aliud eſt:qꝛ non cogitur:cū

a ¶Ca.j.vbi no.ꝛ copioſe vide fel.circa.fi.iij.col.in ver.vl.not.cum pluribus ſequen.

valde durum eſſet in cauſa criminali exigere probationem de domo rei ad hoc tex.in.d.l.ij.§.diuus.ff.de iure fiſ.ſecundum lectu.quam approbat ibi Barto.circa que vide in.d.l.in fraudem.§.neq3.

5 ¶Fallit in cauſa matrimoniali in qua reus cogitur edere ipſi actori inſtrumētū propriū ſicut ꝛ fiſco:vt voluit Jo.an.in.d.c.j.de proba.remittēs ad notata per eū in addi.Spec.in tit.de inſtru.edi.§.vidēdū.ver.ex premiſſis i fi.vbi hoc dicit fuiſſe diſputādo determinatū:nā ſi ſpeciale eſt i fiſco fortius ī cauſa matrimoniali:i qua ſunt multa ſpecialia:ꝛ maxime ꝑpter periculū anime:qđ eſt notādū ſ3 Nico.in.d.c.j.

6 ¶Fallit in eccleſia cui ſimiliter quātūcunq3 actori cogetur ipſe reus edere etiā proprium inſtrumentū ſicut ꝛ fiſco:cum ſit magis ꝑuilegiata eccleſia quā fiſcus.ad hoc notat extra de iudi.c.venerabilis.ꝛ.c.fin.ꝛ.c.j.extra de reſtitu.in integ.ſm do.Nico.qui poſt do.Anto.dicit idem eſſe in hoſpitalibus ꝛ alijs fauorabilibus ſicut dotibus alimentis legatis ꝛ leg.ꝛ ad pias cauſas:ſaltē vbi nō adeſt copia ꝓbationū.

7 ¶Fallit qñ peteret a reo peti inſtrumētum proprium ipſius actoris apud ipſum reū exiſtēs:nā tunc ſine dubio tenetur edere ꝛ exhibere:cu3 ab eo poſſit vēdicari ꝛ cōtra eū agi ad exhibendum.l.j.ꝛ.iij.§.fi.ff.de exhiben.ꝛ.l.fi.C.de exhiben.

8 ¶Fallit quando talia inſtrumēta vel libri rationū eſſent cōmunes ipſius actoris ꝛ rei ratione proprietatis:vtquia ambo ſunt heredes illius cuius erāt pariter dona.lega.vel pecunia communi empta vel alio modo acquiſita.ita cum ad proprietatem ſint communes:ꝛ tūc ipſe reus tenetur edere l.ſequitur.ff.fami.erci.ꝛ vt not.extra de fide inſtru.c.perpetuas.ꝛ ita communiter tenetur.

9 ¶Fallit quando talia inſtrumenta vel libri rationū eſſent cōmunes ꝛ nō reſpectu proprietatis:ſed ex natura negocij vt quia proceſſerit aliquis cōtractus vel quaſi:cuius rationes ſunt cōherētes:vt puta ſi ſint confecti a tutore:curatore:vel [illegible] conſtituto cum ipſe teneatur tales libros ꝛ inſtrumenta edere.l.quedam.ff.de eden.

10 ¶[illegible] quando talia inſtrumēta eſſent contraria propter materiam in eis contentam vt inſtrumentum emptionis ꝛ venditionis:nam ſi reperiatur apud partem tenetur ea edere [illegible]ginalia vt.c.quoniam extra.de proba.ꝛ.d.c.per

petuns.secus ſi non ſint originalia:ſed extracta ſeu exemplata ꝛ proprijs pecunijs redempta:cum talia ipſe regulariter non teneatur exhibere:vt.ſ.patet.

11 ¶Fallit in eo qui ratione publici officij instrumenta ſeu libros confeciſſet vt tabellio vel argentarius de publico electus:cũ talis cogatur edere cuilibet pretendẽti vtilitatẽ.l.pretor ait.ff.de eden.ꝛ.l.argentarius.ſm Imo.in.d.ca.j.de proba.qd etiã ibidem voluit Jo.an.imo ꝛ plus eſt:qꝛ ſi aliquis non ſit electus ex publico officio:ſed exerceat publice aliquã artem ꝛ ex conſuetudine in publico libros conficiat tenebit edere ipſos libros cũ ratiõe ↄſuetudinis videat hoc mandatũ:ꝛ hoc voluit Jac.but.in.l.j.ꝛ Bart.in.d.l.quedã.ff.de edẽ.quorũ dicta ꝑcedere poſſunt ſm do.Nico.in.d.c.j.ex de ꝓbati.ad hoc.l.ſi qs ex argẽtarijs.§.ꝑtinere.ff.de edẽ.

12 ¶Fallit in vſurario petente edere libros ſuarũ rationum:vt eſt text.expreſſus in clemen.de vſur.vbi glo.tenet quod procedat etiã ſi non publice exercuit vſuras:vt voluit Flo.in.d.c.j.de proba.ꝛ cõmuniter tenetur ad hoc qd no.i.l.j.C.de eden.vbi de hoc Bar.

13 ¶Fallit quãdo ille a quo petitur editio deputatus eſſet ad cuſtodiendũ inſtrumenta publica:cum talis teneatur exhibere cuicunqꝫ pretendẽt intereſſe etiã contra ipſuꝫ cuſtodẽ.extra de preſcrip.c.ad audiẽtiã.C.de fide inſtru.auẽ.ad hec ſecus autem ſi eſſet deputatus ad cuſtodiendum inſtrumẽta priuata.i.eius principalis:vt eſt caſus in.d.c.j.de proba.coniuncta gl.j.ſm Imo.ſꝫ certe hoc nõ probaẽ ibi cum non peteret a cuſtode:ſed a pricipe:nec ipſe cuſtos teneretur inſtrumẽta edere ↄtra ipſum principẽ vel fiſcũ etiã ſi ſint libri imperiales vel fiſcales niſi in defectũ probationis:vt voluit Jo.an.in.c.j.extra de proba.poſt Imo.in.l.iij.ff.de eden.

14 ¶Fallit qñ fuiſſet magna cauſa ſꝫ Inn.in.d.c.prout eſt ſm do.Ant.ibidẽ qñ debitor forte perdidiſſet inſtrm ſuũ:ꝛ originale tabellionis eſſet deperditũ caſu vel incendio:cñ tũc iudex ex officio ſuo cogere poſſit ad edẽdũ inſtrm per eũ redactum:ne veritas pereat.arg.l.j.C.de edẽ.ꝛ.xxx.q.v.dictãteꝫ ſm imo.in.d.c.j.qd etiam eſt de mẽte Inn.ꝛ Jo.an.ꝛ no.ad hoc dñi de rota in deci.ccxx.que incipit.itẽ lꝫ pars.vbi etiã videẽ velle qd ſufficiat actorẽ ꝓbare ſe nõ poſſe habere iſtrꝫ ar.l.lꝫ theſaurus.ff.ad exhi.tuti⁹ tñ eſſet tenere dictũ Inn.

re niſi ibi domicilium habeat. tex. eſt in. c. fi. de foro compe.

PRimo fallit in heretico qui cōueniri pōt vbi reperit & in eum iuriſd. cōceditur per vniuerſum orbē. xx. q. iij. c. cūcta per mundū. xcvi. di. c. ſi imperator. vbi enim perſona hereſim committit conueniri pōt. de hereti. c. fi. in vj. ſm. d. Ant.

2 Fallit in alio crimine cum ſimiliter conuenitur in perſonam vel in rem: vt eſt fur cum vadit cum re furtiua.

3 Fallit in raptore virginis cum alias poſſit vbiq; ꝯueniri. l. raptores. C. de epiſco. & cleri.

4 Fallit in officialibus q̄ ab officio aufugiūt cum poſſit vbiq; ꝯuēiri. l. nullus. C. de ſentē.

5 Fallit in illis qui ſuper executionibus aliquos cōcuſſerūt. l. ij. C. de de decu. & l. cohartata. ſecundum do. Nic. in. d. c. fi. extra de foro competenti.

6 Fallit[a] in vagabundo qui poteſt conueniri vbi inuenitur: vt voluit glo. in. l. heres abſens. ff. de iud. & in. l. eius. §. fi. ff. ad muni. & Jo. cal. in. c. j. extra de rapt. Et ita cōiter cenſetur in vagabundo qui nō h3 certam & firmam habitationem vel domiciliū: vt voluit gl. in. l. iiij. §. pretor. ff. de dā. infec. & per Dy. & Bar. & ita contra t3 & voluit Dyn. in. l. j. vbi de cri. agi opor. de quo in. d. l. eius. §. fi. per gl. & Guil. in ſpec. de compen. in addi. in. §. j. ver. ſed pone. & ibi per Jo. an. qd etiam locū h3 in expulſis & bannitis qui ſunt vagabūdi ſi alibi non eligant domicilium nec eſt ſpes quod cito reuertantur: cum tales tanq; vagabundi poſſint vbiq; conueniri: vt fuit de mente Guil. vt ibi dicit not. ſi vero aliquis eligat domicilium tunc poterit tibi ꝯueniri ſecundum do. Antoni. in. ca. [illegible] foro compe. & ibi per do. Nico. [illegible]

Fallen. Socini.

[a] Sexto fallit. vide barto. cepo. in cōſi. lix. vbi etiā an bannitus dicat vagabundus.

nio canonem non ſoluerit.l.ij.C.de iure emphy.ꝛ auk.ſi rex C.de ſac.ſan.eccle.

PRimo Fallit niſi fuerit pactus qđ non poſſit priuari ob ceſſionem canonis:vt ibi tenet glo.Bar.Bal.ꝛ doc.

2 ¶Fallit quando dñs incipiat eſſe debitor ſui emphyteote per penſionem vnius anni:qꝛ tunc ad dictam penſionem euitandā fit compenſatio ipſo iure:vt.l.cum aliter.ff.de compen.ꝛ ibi hoc tenet paul.pro quo facit tex.in.l.eius.C.de ſolu.ꝛ predicta procedunt in emphyteota priuati:ſed emphy.eccleſie ſi ceſſat per biennium poteſt a iure ſuo priuari:vt in.§.ſcire.in auk.de alie.ꝛ emphy.col.ij.ꝛ in auk.qui rem.C.de epiſ.ꝛ cle.c.potuit de locato.glo.in l.item quero.§.inter locatorem.ff.loca.ꝛ inſti.eo.§.adeo.qđ tñ intellige niſi eccleſia fecerit citare emphyteotam elapſo primo termino ꝛ petierit ab eo canonem:qꝛ tūc eo omnino non recepto poteſt eccleſia expectare ſolum per ſex menſes:quibus elapſis poterit emphy.priuari nō expectato biēnio.hoc no.ſing.Bar.in.l.locorū.C.de omni agro deſer.per illū tex.quid aūt eſt dicendū de emphyteota publico.dic vt no.in.l.vetula.§.nō ſolū.ff.de publica.ꝛ habet.i.c.litere.đ dila.

115 ¶Emphyteota rem emphyteoticam vendens a iure ſuo regulariter cadit.l.fi.C.de iure emphy.c.potuit.de loca.cū ſi.

PRimo Fallit vbicūqꝫ emphyteota vēderet rē emphyteoticā.ignorās rē eſſe emphyteoticā:qꝛ tūc nō cadit a iure ſuo tex.eſt ſing.ꝛ ibi no.Bal.i.c.j.de ꝯtrouer.inter do.emp.vaſa.ſicut etiā ſimiliter dicimus de re ſubiecta reſtitutioni que nō pōt alienari:vt i.l.fi.§.ſinautē auaritie.ꝛ i auk.res que.C.cōmunia deleg.nā intelligit niſi fuerit facta venditio ab eo qui iuſtā habuit cauſam ignorantie:vt emptor qui ignorāter emit ꝛ vēdit.tex.eſt in.l.fi.§.fin.ꝛ ibi per glo.ꝛ Bar.ff.de leg.ij.ſimiliter dicimus idho emphyteoſis:qꝛ poſt quā ēphyteota inciderit cōmiſſum ꝑpter canonē nō ſolutū:vt ſi recipiat ignorās ꝑpter hoc nō cenſeat remiſiſſe ius ſuū emphyteoticū:qđ ſecus eſſet ſi ſcienter.vt no.ex dictis Bar.ꝛ Bal.in.l.auus.§.duobus.ff.de leg.ij.gl.ꝛ Bar.in.d.l.ij.C.de iure emphy.videt indiſtincte tenere quod recipiēdo penſionem videatur remittere ius ipſum expellendi.

¶ Fallit quando eſſet adiectum pactum vt emphyteota ipſe poſſit vendere rem emphyteoticam: quia tūc poterit vendere etiam ſine eius conſenſu. ita tenet Lu. ro. in quodam ſingu. ſuo quod habeo in nume. cccclxx. incip. emphyteota non poteſt ⁊c. licet Specu. teneat contrarium in titu. de lo. § nunc. verſic. xciiij. qui dicit quod hec facultas conceſſa ſibi intelligitur ſecundum veram diſpoſitionem. alle. l. ſi qñ. C. de inoffi. teſta. ſed ipſe Ludoui. de roma. in. d. loco iſtud dictum Specula. reprobat et aſſignat rationem: nam creditor pōt vēdere rē pignoratā: lꝫ fuerit actum in cōtrariū ſi tñ pcedat trina admonitio. l. conuenerit. ff. de pig. act. ſi autem nullū pactum tunc creditor poteſt vendere precedere tantum vnica admonitione. caſus eſt in. l. fi. de nu. pe. ⁊ tñ ſi factū eſt pactū quod creditor poſſit vendere nulla reqritur admonitio ⁊c eſt caſus i. d. l. ſi cōuenerit. j. reſpō. ſimiliter videmus qꝺ lꝫ habēs ſeruitutem nō poſſit illā cedere in aliū ſimul cū fundo: vt in. l. viam conſtituti. § ſi fundū. ff. de ſer. ruſti. predio. tñ ſi cōſtituēs dedit ſibi licētiā q poſſit in aliū trāſferre: tūc poterit abſq fūdo cedere vigore pacti. caſus ē ſing. i. l. capitulū. § j. ff. de ſer. ruſti. pred. nec ob. lꝫ cū. l. ſi qñ q ibi priuilegiū poterat operari aliud: vt ē ſi habilitat quē ad teſtandū merito nō operatꝰ cōtractus cōtrarius qꝺ ſecus eſt in caſu noſtro. ⁊ dicit ipſe Lu. de ro. qꝺ ipſe miratꝰ de Jo. an. in addi. quod non reprobauerit Specu.

¶ Fallit qñ emphyteota vendit rē emphyteoticam nō ſeruata ſolēnitate que per formā cōſuetudinis vel ſtatuti requiritur: vt puta q vēdidit mulier ſine pñtia vꝉ ſciētia ppinquorū vel non ſeruata alia iuris ſolēnitate. ita no. tꝫ Bal. i. l. ij. in prin. i. ij. col. C. de epiſ. au. q verbū alienatio abſolute platū non cōprehendit alienationem que eſt nulla ex defectu ſolennitatis. alleg. tex. in arg. in. l. iiij. § cōdēnatū. ff. de re iu. tex. in. l. alienū. in princ. ff. de ver. ſig. ⁊ idē etiam tenuit Bar. ⁊ magis clare in. l. ſeruū. § ſi qs bonorū. in fi. ff. de leg. preſtan. vbi obijcit quod ſi extat ſtatutū qꝺ ſi qs ceſſerit actionē alicui nobili cadat iure ſuo: ⁊ aliqs ceſſit ei cui cedere nō potuit: vel ceſſio fuit inutilis ⁊ inualida qꝺ talis cedens nō cadit a iure ſuo: quod tene mēti. ⁊ alle. tex. i. l. cōtinuus i. § antepe. ff. de ver. ob. ⁊ idē tenuit. d. Jaco. alua. i. ꝑ. feu. in tit. qd iuris ſit ſi poſt alie. feu. vaſ. recu. facit tex. no. i. l. nō puta

ni.in §.nō querit.ff.de cōtrata.ꝛ ibi aperte tenuit etiā bar. vbi infert al's similes queſtiones.ꝛ primo ſimiliter facit tex. ꝛ quod ibi no.in pal.l.iiii.§.hoc autē videndū.ff.de dam.in fec.vbi ſtatutū loquens quod ex bānit⁹ poſſit impune offendi:intelligitur de rite ex bānito.accedit in ſimili dictū Bar. in.l.ſi quis legatū.in fi.prin.ff.de fal.vbi dicit qꝺ ſi teſtis deponit falſum teſtimoniū ꝛ eius dictum nō valeat ꝛ ſit nullū ex defectu forme qꝺ tūc talis teſtis nō debet puniri de falſo quia teſtimoniū iſtud nō eſt teſtimoniuꝫ:ergo debet ceſſare pena.alleg.no.in.l.cōſultiſſima.§.penul.C.de teſt.ꝛ dicit ēt ibi Bar.iſtud tenuiſſe Ric.ma.i quadā ſua diſpu.ꝛ tene mēti:quia hanc queſtionē habuit de facto in cā fratrū heremitarum qui erant ꝓhibiti alienare ſub pena priuationis:et alienauerunt non ſeruata iuris ſolennitate.

116 ¶Emptio ꝛ venditio vbi mētio pretij fit ibi ſemper preſumunt.gl.eſt i.l.fi.C.de pred.dec.li.x.ꝛ i.l.licitas.ff.de offi. preſi.ꝛ.l.apud celſum.§.fi.ff.de do.excep.l.ſi inter virū.ff.de iure do.ꝛ in.l.ſi cum dotem.eod.titu.

PRimo fallit Ubicūqꝫ hoc nō ageretur in cōtractu vbi agitur vt dominium transferatur:qꝛ tunc eſtimatio non facit emptionem:ſed operatur vt periculū rei tranſeat in recipientē.de quo per.Guil.ꝛ Bar.in.l.ſi vt certo loco.§.j.ff.de pac.ꝛ elegantiſſime vltra alios per Bald.in l.ſi paciſcenda.C.de pac.ꝛ in.l.ſi cum dotē.ꝛ in.l.quotiens. ꝛ in.l.ſi inter.ff.de iure dotium.

117 ¶Emptor in euictiōis cauſa vēditori etiā ante litē motā denunciare tenet:tenet Bar.i.l.denūciaſſe.ff.de adul.ꝛ.l.non ſolū.ff.ſo.ma.ꝛ.l.emptor.C.de euic.ꝛ.l.nō.C.q̄ res pig.obl. poſ.ꝛ.l.non ſolum.§.morte de ope.no.nun.

PRimo fallit Si emptor ſciuerit rē alienam ꝛ illā vēdiderit.tex. eſt ſin.in.l.quē ſeruus.§.ſciens.ff.de act.emp.ꝛ vide Bald.in.l.j.C.de peri.et commo.rei ven.

¶Fallit niſi emēs eſſet minor vel creditor quia cōmittitur mora irregulariter.vt.l.in minor.C.in quibus cauſis reſti.in integ.non eſt neceſſa.

¶Fallit niſi venditor eſſet in dolo:qꝛ ſciens litē moueri contra emptorē nō dedit ei inſtrumēta ſi habuiſſet.l.titius la.ii.

⁊.l.plus.§.videamus.ff.de act.emp.

4 ¶ Fallit qñ notorium eſſet quod cauſaz ade miſſet ſiue denunciaſſet ſiue non facit gloſ. ſing.in.d.l.emp.C.de euic.l.cum qō.ff.eo.ita Raph.ful.in.l.emptioni.ff.de act.emp.

5 ¶ Fallit ſi iuri denunciandi eſſet renunciatū caſus eſt in.l.heredibus.ff.de euic.ſaly.in.l.j.C.de peri.⁊ cōmo.rei vē.tu vide Ang. ſing. loquentem in.l.qui abſente.in.j.col.ff.de p cu.et in conſi.ſuo.cxiiij.

6 ¶ Fallit ſi iuraſſet vēditor defēdere ēptorē i litē: q: tuncſi ſciret litē motā tenet vēditor ad defendēdū hoc iure procuratorio.tex. eſt in.c.breui.⁊ ibi per Joā.and.de iureiur.

8 ¶ Fallit vi⸗ de Andre. Barba. in. cap.fin. de empt.⁊ ven di.

118 ¶ Emptorum duorum ille potior eſt cui pri mo poſſeſſio tradita fuit.l.quotiēs.C. de rei vē.⁊ i.l.ſiue.§.ſi duob⁹.⁊ ibi gl.magna.l pu ci.ff.de publi.⁊.l.ſi ea res.§.nec.ff.d ac.emp.

PRimo fallit niſi prim⁹ em ptor eſſet priuilegia t⁹ vel eccleſia in quā dñiū tranſit abſq traditione.l.ſi.C.de ſa.ſan. eccle.gloſ.ponit in.d.§.ſi duobus. ⁊ Jan.i.c.cōtinebat.de his que ſiūt a prela.

2 ¶ Fallit niſi dñs cōſtituiſſet ſe precario noie poſſidere vice emptoris primi: vt.l. quedam mulier.ff.de rei ven.⁊ no.gl.in.l.ab emptore ff.de pact.⁊ no.Bal.in rub.de empt.⁊ ven. cxv.q.⁊ Oldra.in .conſi.cxvj.

3 ¶ Fallit niſi dominus ſe inſtrumēto obligaſ ſet: et omnia bona ſua ⁊c.vt dicit Bal.i rub. C.de reuo.his que i frau.cre .alie.ſūt ex quo ſequit qd cū in alienationibus hodie fiant huiuſmodi obligationes vt plurimum per venditorem non habebit locū .d.l.quoties.

4 ¶ Fallit niſi ille cui primo fuit res vēdita ⁊ tradita rem mala fide emiſſet. Bal.i.d. rub. C.de reuo.his que in frau.cre.

5 ¶ Fallit qñ prim⁹ emptor rē emiſſet titulo lu

cratiuo: ſecus autem ſi titulo oneroſo ſecundum Bal.in.d.rub.

6 ¶Fallit in beneficialibus i quibus attenditur iterpretatio.de qua p Bal.l.d.l.quoties.

7 ¶Fallit quia ſi duobus eſſet facta traditio: ⁊ dubitatur cui primo ſit preſumitur quod prius fuerit primo ementi tradita. ita Bal. in.l.ſinautem.§.ſi duobus.ff.de publicia.

8 ¶Fallit quando venditor eſſet eccleſiaſtica perſona: cum in eccleſiaſticis perſonis ſiue in eccleſijs reprobata ſit deceptio.vt in.d.c. continebatur.et per Bal.in repe.auten.ſimiliter.C.ad legem falci.

9 ¶Fallit i hypotheca.q: tranſfert dominium: lʒ nõ ſubſequatur traditio.l.prior.§.j.q̃. mod. pig.vel hypo.ſol.ſed q̃d i donationibus quãdo duobus res eodem donãte fuerũt q̃s ſit prior.vide Bal.i rub.de cõtrahẽ.emp.in.xv. q.⁊ Bart.i cõſi.ſuo qd incipit luciꝰ.⁊ vide in l. quoties.C.de rei ven.i fi. ⁊ quid i locatione eiuſdem rei pluribus facta: vide magnã glo.i.l.operibꝰ.ff.loca.⁊ per domi.de Rota i deciſio.cclxviij.ſʒ cui dubio preſumatur p̃mo tradita ⁊ quando.vide Bal.in.d.l.ſiue.§.ſi duobus.de publi.

119 ¶Error in nomine proprio cognomine aut agnomine non viciat ſi de corpore conſtet.l. ſi nomine.C.de teſta.⁊ ibi glo. Vi. [illegible] erroris

Primo fallit niſi erretur in noie p̃prio diſponẽtis: nã ex tali errore reſultat fatuitas.vt.l.fi.C.de here.iſti. que p̃cedit etiã ſi cõſtet de corpore vt ibi.

2 ¶Fallit pari ratiõe niſi erret i nomie filij cũ cenſeat eadeʒ pſona.C.de impub.⁊ alijs ſubſti.l.fi.et eſt etiam gl.i.l.ij.C. qui etate. lib. xij. ⁊ gl.in .l.ſi mr.§.ſi q̃s hoies.ff.de excep.

3 rei iudi.⁊ no.p Bal.in.l.j.§.ſerui.ff.ad ſille.

120 ¶Error in noie appellatiuo gñali vitiat*

8 ¶Vitiat vt de Franci. are.in. d .l. ſi quis de lega.j.

Error communis facit ius. limita vt p[er] [illegible] l. barbarij n° 22 et seq. [illegible]

Error i[m]pedit iurisdictio[n]e[m] et prorogati[onem] iurisdictio[nis] [illegible] vt p[er] [illegible] l. sig[illegible] n° 4 et seq. [illegible]

* Vi. [illegible] 212. iurisdictione [illegible] errore. Vi. [illegible] 227. lex barbarius. [illegible]

etiam ſi de corpore conſtet.l.ſi quis in fundi vocabulo.⁊ ibi per gloſ.in ver.vocab.de leg.j.

¶Ratio quare error in noie appellatiuo ſeu deſignatiuo perſone ſingularis ſiue rei vitiat diſpoſitionem et in proprio nomine cognomine vel agnomine ſecus:ſic dicitur eſſe quia i nomine appellatiuo generali error. generaliter ſupponitur contra ſuppoſitionem hominis: ſed nomen proprium deſignat propriam ſubſtantiam cuiuſcꝫ rei: vt dicta lege ſi quis in fundi.ideo ei⁹ corruptio vitiat formā ſubſtātialē:⁊ quod eſt in intellectu nō pōt percipi ſenſu:vnde intolerabilis error vitiat quia cōceptum mētis nō exprimit ſm Bal.in.d.l.ſi nomine.ſed in prio errore:i nomine appellatiuo ſingularis perſone vel rei non conficit ſubſtantia rei:ſꝫ demonſtratio rei que poteſt pluribus modis haberi.vt.l.ꝗ habeat.ff.de reb.dub.⁊ not.in.l.quotiens.de here.inſti.

PRimo fallit niſi res eſſet pñs et adiºgitū ſeu ad oculuꝫ demōſtraretur .glo.eſt ſing.in .l. quaſi extrinſecus. de ver.ob.ſed que eſt ratio quod hoc caſu error non vitiat tamen quando probaretur de corpore vitiat et vt dicit gloſ.not.in.d.l.ſi quis.de leg.j.in ver.ibi licet hoc conſtet ⁊c.relata ad illum tex.dico quod hoc vltimo caſu a prin.negatur ⁊ corrumpitur ſubſtantia ⁊ diſpoſitio ⁊ probatio voluntatis non habet diſpoſitioneꝫ preexiſtētem ſuper qua fundetur.facit.l.duo ſunt titij.ff.de teſta.tu.⁊ quod.ſ̄.dixi de ratione differentie: ſed ſuperiori caſu valeat a prin.propter principalem demonſtrationem.

2 ¶Limitatio eſt vbi conſuetudo loquendi excuſaret.l.labeo.§.tubero.ff.de ſup.le.quia vniuerſitas hominum que īducit appellationem quendam naturali conſideratione vt ſupra illam poteſt mutare:vt voluit gl.in.d.l.ſi quis in fundi vocabulo.

3 ¶Limitatio eſt niſi eſſet aliqua cōformitas:licet nō omnimoda ſimilitudo.l.liberorum.§.quod tamē caſſius.de leg.iij.⁊ ibi no.vt eſt inter liberos ⁊ liberas:quia tunc omnino veritate caret.l.cum filius.§.literas.de leg.ij.qđ forte eſt verū qñ diſponens ſic erat ſolitus dicere:vt per tex.in.d.§.quod tñ caſſius.⁊ in.l.ſi quis titium.ff.de vino triti.⁊ oleo lega.

4 ¶Limitatio eſt vbi cōſtaret de mente contrahentiū ꝑ teſta

tionem primo annullatam.glo.not.in dicta lege ſi quis in fundi voca.in verbo vocabulo.ibi in fi.ibi hec actio eſt probabilis.ff.de here.inſti.⁊.d.l.quoties.§.j.⁊.ij.ſecus ſi non eſſet actum:ſed tantum cogitatum per teſtatorem.vt.d.l.ſi quis in fundi.ver.ſi quis.et ibi in dicta gloſ.in verbo vocabulo.in princip.ibi ⁊ ſi ego legerem ⁊c.

5 ¶Limitatio quando nomen appellatiuum eſſet adiectiuum vt nigrum album ⁊ ſimilia:vt eſt glo.no.in.l.ſi quis in fundi.in ver.hominem.in fi.

6 ¶Limitatio eſt quando nomen appellatiuum denotat artificium:vt.d.l.

7 ¶Limitatio eſt quando denotat aliquam qualitatem demonſtratiuam non autem ſubſtantiam ſi error eſſet de confinibus et conſtaret de corpore.l.lucius.§.ſempronius.⁊.l.patronus.§.j.⁊.ij.ff.de lega.iij.⁊ no.in.lege formam.de cenſi.nunquid autem defectus litere vel figure vitiet duas quod not.vt eſt text.in.c.ex parte.extra de fide inſtru.ſic nec defectus ſyllabe vel dictionis ſi appareat de ſenſu:vt ibi per doc.⁊ in tex.no.l.ſi habeant.ff.de ma.teſt.vide etiã Bald.in.lege.pa.ff.de ſta.ho.⁊ in lege.ſi cum ante.ff.de bo.poſ.Abb.in.ca.inter dilectos.de fide inſtru.quid ſi erratur in nomine proprio:puta imperator vel papa in reſcriptis dum aliquid concederetur vni in caute ſcripſerunt tali vincentino concedimus.vide tex.in lege his verbis.§.fi.ff.de here.inſti.text.in.ca.ſignificante.de reſcri.⁊ Specu.in tit.de reſcrip.in.§.ratione autem cauſe ver.quid ſi indubitanter conſtat.item in ſimili quid ſi erratur in regionis nomine.vide text.in.c.ſignificante.⁊ ibi docto.canoniſtas.Item quid ſi notarius cum debuiſſet aliquid ſcribere diſtinctuz:puta penam dupli abbicuiauit ⁊ ſcripſit penam tripli.vide Bald.in lege verbum volo.C.de fideiuſ.nec defectus raſure vel aliquid in loco non ſuſpecto vitiat:vt in.c.ex literis.de fide inſtru.⁊ in ca.fin.de elec.Bald.ſecundum hoſtien.⁊ Joan.andr.in.capitu.ad audientiam.de reſcrip.⁊ eſt tex.in.l.ſi ex falſis.C.de tranſactio.Bart.⁊ alij in.lege ſi vnus.§.primo ⁊.§.pe.C.de teſt.⁊ eſt bonus text.⁊ ibi.no.in.l.j.C.de edic.diui adri.tol.Bart.in dicta lege prima.§.ſi roſe.ff.de bo.poſ.ſecundum tab.in lege elegan ter.ff.de his que in teſta.delen.Nunquid autem vitium in orthographie

a ¶Vitiet.vi a de elidēdo. Bar.ſo.l cō ſi.cxlvi.ici. viſo ꝓceſſu ꝓ.ꝓtereaex ꝑdictis. in ſ.perte. vbi ponit q̇d ſi errat in lr̄a puta qꝛ de=buiſſet ſcri=bere ſine.d. & ſcripſit cū d. an vitiet l libello ſeu reſcripto. Bene. vad.

vitiet.[a] dicas ſm̄ pe.de anch.poſt Bar.in.d. c.ad audientiā.qđ nō quia nō eſt ſcientia:ſꝫ pars ſcientie.& vide Bal.in.l.pa.ff.de ſta.ho. & an libellus & dicta teſtium ſuſtententur nō obſtāte mala latinitate.dicas qđſic.Ang.i.l. j.ff.de here.iſti.& idē dico in alijs actibꝰ iudi cialis.facit.l.plautius.de auro & argē.leg.li cet bene vitiet literas que fruſtrātur ꝑ mul=tas manꝰ:vt puta i reſcriptꝭ & ꝓuile. ꝑncipū. quoniā etiā defectus in vna litera vitiat.c. ex parte chariſſime.ex̄ đ fide inſtru.& ibi doc. gl.& doc.in.c.inter dilectos.eo.tit.& maxime Ant.de but.in.c.ex literis.eo.titu.quia non preſumit qđ illud vitiū cōceſſum fuerit iuſſu: ideo preſumitur falſum:vt in.d.c.ad audiē. vide ibi.q̇d ſi fuiſſet error in nomine ponēdo tēpore baptiſmi ita vt cū deberet imponere nomē maſculinū impoſuerit femininuꝫ: vel vno modo ꝑ alio.dic qđ propterea nullo mo do pōt iterū baptizari.vt ſingu.vult Specu. in lib.naturali.diuinorū.li.vj.& ita fuit iudi catā ꝑ epiſcopuꝫ veronēſem ſuperioribꝰ die=bus cum caſus contigiſſet: licet hoſtien. in ſumma.in tit.de baptiſmo teneat cōtrariū. Iteꝫ error in conditione perſone:qꝛ appellat eū doctorē cū eſſet licentiatꝰ nōvitiaret.l.his verbis.§.fina.ff.de here.inſti.& in.l.iij.C.eo. titu.hoc verum ſm̄ Raph.Fulg. in.d.l.ſi in noie.C.đ teſt.niſi illa cognitio deſignaret fi=nalē cām:vt.l.neqꝫ cōfeſſio.eo.tit.&.l.ſi pater C.de here.iſti.q̄ oīa tene mēti qꝛ ſatꝭ abūde i mediū deducta ſūt & ſic ſequit alia regula.

121 ¶Exceptio nullitatꝭ ꝯtra tres ſnias cōfor=mes latas opponi nō pōt vt in cle. vt calum=nijs.de ſen.et de re iudi.

PRimo fallit qn̄ illa nullitas excuſaret ex defectu iuriſdictionis:vt no.Bal.in.l.j.C.q̄ pro ſua iuriſdi. qui ſe fundat per

Exceptio q nō ... ſuſpēdit ... ſed reſeruant ... publicatis ... ut ... c. ... col. ... exceptio. ...

Vi. plures fall. ... ceptꝰ nullitatis ... 3. ... 88. Vi. Panis. cōſ. ... nº 19. ... Et no. q nō dr ... conformis, ſi diſcordet ... Alex. cōſ. 77. vol. ij.

glo.in.cle.j.de ſeque.poſ.et fruc.

2 ¶Fallit ſi de illa nullitate ꝯſtaret ex act. produc.coꝛam iudice:nam tūc haberet locū.d. cle.et ita cōſuluit Oldra.in cōſil.ſuo.cvj.et ad hoc facit glo.ſing.in.l. pꝛima.§.penul.de tabu.exhiben.

3 ¶Fallit quando nullitas deriuat ex diſpoſitione iuris naturalis:vt conſuluit Oldra. conſi.cxij.⁊ in conſi.cl.vbi omnino vide.

11 ¶Exceptio nullitatis regulariter ſnīe[a] exe-
a cutionē nō ipedit Inn.i.c.cū i iureƀ offi.de leg.quē ſequi videt Jo.an.i.Spe.i.§. fi.i ti. de execu.ſen.ver.xvj. et Bartol.diſtinguens in.l.iiij.§.condemnatum.de re iudi.

a ¶Snīe.vt de Lāſrā.i c.qm̄ ꝫ.de pba.i ꝟ.exceptiōes.in ij.co.i ꝟ.ſꝫ eſt aduertēdum.

PRimo fallit ſi icōtinēti probari poſ qꝛ tūc talis exceptio nullitatis executionē ipedit vt p Bar.in.d.§.cōdēnatū.⁊ doctrina fuit Gui.de ſuza in.l.j.C.de in.⁊ fac.igno.hoc ēt vr̄ tenere Jo.an.i add. Spe.i ti.de execu.ſentē.§.fi.⁊ Spe.i ti.de lit. cōte.i.§.qñ.ꝟ.qd de cā nullitatis.⁊ de libel. concept.§.nunc videndum verſi.xxiij.idem ſequitur Bar.in.l.ſi feriatim.ff.de fer.idē voluit in.l.j.C.ne lice.ter.pꝛouo.in vna eadēqꝫ cauſa.et adde notata in.c.j.de oꝛdi.cog.et Rapha.in.d.§.condemnatum.

2 ¶Fallit ſi ſnīa eſſet irretractabilis:qꝛ tūc pōt opponi exceptio nullitatis.vt dicit Ang. in.d.§.condēnatū.⁊ Bal. in.l.j.C.de i integ. reſti.poſtu.et Bal.in.l.iij.§.ſi ſeruus.de acq. here.ſꝫ vide ad hoc Pau.de leaza.⁊ Pet. de anch.in.cle.j.de re iud.p quo facit dictū Innocen.in.d.c.paſtoꝛalis.de re iudi.

3 ¶Fallit ſi aliter iudex incōpetēs eēt vt ē gl. de ſeque.poſ.in.cle.j.⁊ fi.⁊ Bal.i.l.j.C.ſi a nō cōpe.iudi.vbi dicit de incōpetētia iudicis qꝺ quinqꝫ modis conſideratur vt per gl.in cle. j.de re iudi.quia tūc ſententia de nullitate

redargui pōt. vt per Bal. i loco alleg. in pe. col. i ꝟ. deinde no.
4 ¶ Fallit ſi arguit nullitas ex falſis ꝓbationibus adductis cōtra abſentē ex iuſta ⁊ ꝓbabili cauſa. vt. l. ſi pretor. §. marcellus. de iudi. ⁊ ſequit̄ Bal. in. l. j. C. ſi ex fal. inſtru. de quo etiam in. l. diuus. de re iudi. ff. ⁊ ſequitur Cy. in. l. j. C. de fal. facit. l. ſi fraudem. de iure fiſ. ⁊ ſequitur Ange. in. d. §. marcellus. ⁊ in. d. §. condemnatum.
5 ¶ Fallit ſi ſententia eſt lata cōtra cōtumacē vere vel ficte ſecūdum intellectū Bal. in. d. l. ſi pretor. §. marcellus. de iudi.
6 ¶ Fallit ſi ſentētia eſt nulla propter omiſſam formam legis vel ſtatuti ſm Guil. de cu. ⁊ ad hoc vide Spec. in tit. de execu. ſen. §. ſi. ver. xvj. ⁊ videtur ſequi. q. xv. ⁊ vide Jo. an. in addi. Spec. i. d. ꝟ. xvj. ⁊ Bal. i. l. j. C. ne lice. in vna eadēq̧ cā. ⁊c.
7 ¶ Fallit propter defectū perſone: vt quia dicitur qđ procurator non habet vniuerſale mandatum. l. licet. C. de procur. l. iij. §. fi. ff. rem ra. habe. ⁊ hoc ſequit̄ Bar. in. d. §. condemnatum. ⁊ in. l. iij. §. fi. eod. titu. idem ſequitur Ange. in. d. §. condemnatum. limi. tamen hoc.
8 ¶ Fallit ſi inſtrumentum dicitur nullum ex defectu iuris. de quibus iuribus nō eſt cogitatū. Bal. in. l. peremptorias. C. que ſen. reſcin. non poſ.
9 ¶ Fallit ſi talis exceptio eſſet euidens ⁊ notoria. vt eſt caſus ſecundū vnū intellectū. ⁊ ſm Bal. in. l. fin. C. ſi ex fal. inſtru.
10 ¶ Fallit quando ſententia eſt nulla ratione ꝓceſſus. l. acta. in fi. ⁊. ff. de re iudi.
11 ¶ Fallit quando eſſet ſententia nulla propter inhabilitatē cauſatam a iudice. l. quidam conſulebant. ff. de re iudi.
12 ¶ Fallit ſi omiſſa eſſet citatio vel litis cōteſtatio. vt p Bar. in. d. §. condēnatum. probatur hoc in. l. pretor. §. marcellus. a cōtrario ſenſu. de iudi. de hac materia. ſ. exceptionis nullitatis vide plene per Bar. in. l. iiij. §. cōdemnatum. ff. de iu. potes p̄dictas fallētias pluribus modis limitare. ď q̄bus. ſ.
¶ Primo quando concederetur nullitas per viam principalis petitionis. ſecus ſi per exceptionem vt. ſ. nam non impeditur executio ſm Inn. in. c. cū in iure peritus. de offi. dele. ⁊ in ſpe. de lib. obla. §. nunc dicendum. ver. peto. ⁊ probatur. in. l. fi. C. de or. cog. ⁊ ſm do. de rota conclu. clxxxj. ⁊ Bald. in aut. in ſupplicatione. C. de preci. impe. offe.
¶ Secundo vbi nullitas concederet̄ per viā exceptionis re

quirentis altiorem indaginem. de hoc per Bart. et Guil. de cu. in. l. ſuū. C. de iur. et fac. igno. et per Jo. an. loco allegato.

¶Tertio quando ſententia eſſet nulla in ſecundo iudicio cōfirmata per. c. j. et. ij. de cōfir. vti. vel inuti. et no. Ang. i. d. §.

¶Quarto qñ late eſſent tres ſētētie: vt i cle. pma. de re iudi.

¶Quinto quando apparet calumnia vel preſumitur. l. fin. C. de ordi. cog. et de hoc vide per Innocen. in. c. ij. de confirma. vti. vel inutili.

¶Sexto quando nullitas deducitur cauſa differende ſolutionis vt. l. iij. C. de falcis.

¶Septimo quando eſſet nulla ex defectu iuriſdictionis cōfirmate: quia tunc non poterit exceptio nullitatis oppoſita impedire executionem ſm Jnno. de eo qui fur. ordi. ſuſcep. c. innotuit. et in. c. ſi quis litigioſe. de confir: vti. vel inuti. licet videatur gloſſ. contraria in cle. j. de ſeque. poſ. et fruc. de quorum intellectu vide Ang. in. d. §. et; domi. de ro. conclu. cccxxiij. et ccxlvj.

123 ¶Exceptio dñij ſpoliato agenti interdicto recuperāde poſſeſſionis obijci non poteſt etiam ſi incontinenti ſe dominum probare offerat. l. ſi quis a ſe fundum. C. ad. l. iuliam.

PRimo Fallit quādo quis agit actione qd metus cauſa ad recuperādam poſſeſſionem: quia poteſt ſibi obijci exceptio dominij vt dicit Ang. in lege ſed et petitus. § iulia. ff. quod metus cau.

2 ¶Fallit quando ille qui agit non eſt proprie ſpoliatus et vere: puta quia tempore ſpoliationis poſſidebat ciuiliter: vt no. in. l. cū querebatur. C. vnde vi. et Bar. i. l. ſi demū. de iudi.

3 ¶Fallit quādo dominiū vel ius nō poteſt cadere in agētē quia pōt obijci exceptio dominij: vt dicit Innocen. in. c. conſtitutꝰ. de filijs preſbyterorū. et Bal. i. l. j. C. de app. i vlt. col.

4 ¶Fallit quādo i violēto nō cadit ius dominij puta in violētia prelati que non nocet eccleſie: vt no. in. l. ſi quis i tātā. C. vnde vi. nā ſi tūc eccleſia habet promptiorē probationē obſtat exceptio. ita dt Bald. i lege pma. i vlti. colū. C. de appel.

5 ¶Fallit in filio ſpoliato a poſſeſſione que tamē cōtraria ē ipſa ipſo iure ex pris ſucceſſiōe: vt. l. ſi qs. ff. de liber. et poſth. qz obſtat exceptio dñij vt dicit Bal. in dicta lege prima. in vlti. col. C. d. appel. vide circa hanc materiam Bal. i. l. j. col. C.

ſi de momen.poſſeſſio.fuerit appellatũ.⁊ in.l.cum ſeruum in.j.colum.eodem titu.

124 ¶Exceptio dominij qñ agitur interdicto retinende vel adipiſcende poſſeſſionis obijci poteſt.not.in.l. naturaliter §.nihil.commune.de acqui.poſ.⁊ in.l.ſi de vi.ff.de iudi.

Primo Fallit qñ poſſeſſores circa poſſeſſionẽ non ſunt plures:puta quia vnus probauit per ſex teſtes:alius per tres:ſed vult opponere exceptionez dominij:quia in iſto caſu non põt:vt dicit Bar.i.d.l.naturaliter.§.nihil ↄmune.

125 ¶Exceptio ſpoliationis in qualibet cauſa opponi poteſt c.fi.extra de or.cog.⁊.c.frequens.de reſcrip.in.vj.

Primo Fallit quando illud de quo agitur eſt notorium cum tunc opponi non poſſit de ſpoliatione:vt voluit Jo.an.poſt Inno. in.c.propoſuiſti.extra de appel.⁊.d.c.frequẽs.de reſti.ſpo.in Specu.in titu.de pac.§.ij.poſt prin. qd eſt no.ſm do.Nico.in.d.c.cum dilectus.pro quo facit qd not.C.de cõpenſa.l.fi.⁊ extra depoſi.c.bonafides.

2 ¶Fallit quando agit̃ ad obſeruantiã iuramenti cũ in hac cauſa opponi non poſſit:vt voluit Jo.an.poſt.Jmo.per id quod habet̃ extra de iureiuran.c.⁊ ſi chriſtus.quod verum eſt niſi ſpoliatio fuiſſet facta poſt iuramentũ preſtitũ:vt voluit Jmo.in.d.c.cũ dilectus.per id quod habet̃ extra de iureiu.c.quẽadmodũ.⁊.ff.qui ſatiſd.cog.l.fi.⁊ habet̃ per do. Nic.in preallег.c.cũ dilectus.Sed alia tamen ratione euitat iſte periuriũ ex quo impedit̃ per factũ ipſius quominus ſoluat ar.l.fi.ff.de ſta.lib.pro quo facit quod no.per Bart. in.l.amplius.ff.rem ratam ha.tutius eſt tamen ſoluere niſi talis propter talẽ ſpoliationẽ efficiat̃ omnino inops ad ſoluendũ ar.c.ſignificante.extra de pig.c.breui.eẽ de iureiu.

3 ¶Fallit quãdo agit̃ de re non capiente dilationem propter periculum.vt eſt ſi conqueritur aliquis de eo qui impediat eum ne faciat filium baptizari:mortuũ ſepeliri:vel parietẽ minãtẽ ruinã refici.in iſtis enim caſibus cuz periculũ ſit opponi nõ poteſt in iudicio exceptio ſpoliationis.arg.vj.diſt. baptizati.viij.q.iiij.nõne.c.fi.⁊.ff.de noui ope.nun.l.de pupillo.§.ſi qs.⁊ mors eſt quod aliud ſi agat̃ de iniuria iã irrogata cũ ſubſit tũc periculũ.vt dicit Ni.i dicto.c.cũ dilect⁹.de

oꝛ.cog.quẽ ibi cõmuniter doc.ſequunt.quod locũ habet in ſimilibus caſibus arg.eoꝛũ que habẽt in.l.ſi.ff.de cõdi.inde bi.ſecundũ do.Nico.in.d.c.cũ dilectus.circa q̃ vide not.in Spec.de peti.ꝛ poſ.§.pꝛimo.ver.quod ſi debitoꝛ.ꝛ ver.ſeq. vbi de his.

4 ¶Fallit qñ ageret de interdicto vti poſſidetis ne impedire tur quis in ſua poſſeſſione ne offendãt inquilini vel putato res vineaꝝ:cũ tũc opponi nõ poſſit exceptio ſpoliationis:qꝛ ad iudicẽ ſpectat futuras lites impedire ꝛ ꝓuidere ne quis ſua poſſeſſione puuet vel turbet eſto quod alius ſit ſi agat ad penã:puta infra annũ ad eſtimationẽ poſſeſſionis turba te.ff.vti poſſi.l.pe.ꝛ.l.j.§.fi.cũ tũc opponi poſſit ſed Jmo.in dicto.c.cũ dilectus.de oꝛ.cog.ꝛ.c.fi.eodẽ titu.ꝛ.c.veniẽs.eẽ de reſcrip.tenet ꝯtũ quod exceptio ſpoliationis indiſtincte opponi poſſit ꝯ agẽtẽ interdicto vti poſſi.quod verũ eſt qñ periculũ nõ eſſet in moꝛa:al's pꝛocederet dictũ ſꝫ Jnn.in.d. c.cũ dilectus.vt voluit Jo.an.in addi.Specu.in.tit.de pet. ꝛ poſ.§.j.verſi.ſed nũquid attẽtãti.domi.Ant.Jo.de Jmo. in.d.c.cũ dilect⁹.ꝛ hoc qñ ſpoliatio ꝛ turbatio reſpiciũt di uerſas res aliter ſi cadũt ſup eadẽ re:tũc indiſtincte obſtat ad hoc quod habẽt in.l.j.ff.vti poſſi.ꝛ extra de ꝓba.c.licet cauſam.ſecundũ Jnno.in.d.c.cum dilectus.

5 ¶Fallit quando implouatur officiũ iudicis quod nõ dirigi tur ſpeciale cõtra aliquã perſonã:vt ſi petat electio confir mari.extra de cau.poſſeſ.c.cũ eccleſia.nã cũ opponẽs exce ptionem ipſam voluntarie veniat:tunc opponi non poteſt. extra de except.c.cũ inter.ſm Jnno.ꝛ Joan.an.in.d.c.cum dilectus.quod verũ niſi talis opponens veniat pꝛeſtito in tereſſe eccleſie cum tũc opponere poſſit per id quod habet de except.c.dilecti.ſm do.Anto.ꝛ do.Nico.in.d.c.cum dile ctus.qd videtur etiam velle ibidem do.Nic.dicẽs qd implo rato iudicis officio ſi aliquis ſtimulatur ꝛ pꝛo ſuo intereſſe veniat poterit hanc exceptionem opponere cum neceſſitet ad hoc vt euitet pꝛeiudiciũ ad hoc quod no.in.c.pia extra de excep.in.vj.

6 ¶Fallit quãdo opponeretur aduerſus excipientẽ cõtra ele ctionem cũ contra eum opponi non poſſit de ſpoliatione cũ ipſe pꝛopꝛie nõ agat:ſed excipiat:licet largo modo agere di ci poſſit.l.j.ff.de excep.ſm Jnn.ꝛ Jo.an.i.d.c.cũ dilectus.

a ¶ Opponẽda. vide ſe. ly. i. c. ſignificãtib⁹. in iij. col. ver. iiij. dclara. de lib. obl. et an et quãdo poſt lit. cõte. vide p cũ in. c. cuʒ Io. de fi. inſtr. i. vj. col. ꝟ. hãc ãpliationẽ ibi exceptionẽ dilatoriã et in c. iſinuãte. i. ij. col. ô of ſi. de ele. et i. c. exceptionẽ. i. iij. col. i fi. i ꝟ. j. regla. de excep. et i c. paſto. i. v. co. poſt me. eo. tit. in ꝟ. dũ vt qd exce p. et lãſr. i c. qm de p bz. i ꝟ. exce. in. j. co. i ꝟ. a preterea eſt notãdũ. et i cle. ſepe. circa mediuʒ. ix. col. de iu.

ſed hoc nõ videt̃ procedere cũ opponẽs electioni voluntarie veniat pro ſuo intereſſe: et ſic neceſſario nõ videt̃ per eũ opponere poſſe per id quod habetur extra de elect. c. ſuper eo. ſaluo caſu. c. frequens. in fi. de reſti. ſpo. in. vj. ſm do. Ni. i. c. cũ dilect⁹ de ordi. cogni.

7 ¶ Fallit in cauſa matrimoniali in qua talis exceptio nõ põt opponi ſʒ Inn. in dicto. c. cũ dilectus. quod intellige vt not. in Specu. de cauſa poſ. et proprie. §. j. ver. quid ſi ago. et p Hoſt. i ſumma de reſt. ſpo. §. qñ. ver. ſʒ quid. vt locũ habeat nõ ſolũ ſi agat̃ petitorio: ſed etiã ſi agat̃ poſſeſſorio pro ipſa cauſa dũtamen opponat̃ de ſpoliatione ipſius poſſeſſionis matrimonialis: quia tunc admittet̃ exceptio rerũ priuatarũ. extra de reſti. ſpo. c. ex conqueſtione. quod eſt not. vt. d. c. frequens. de reſti. ſpo. in. vj.

8 ¶ Fallit qñ opponeret̃ cõtra agentẽ ſup eccleſiaſticis cũ tũc nõ opponat̃ de ſpoliatiõe et nõ admittat̃ ſi opponat̃ de exceptione rerũ ſpoliatarũ: vt habet̃ i dicto. c. frequẽs. quod procedit etiã ſi agat̃ poſſeſſorio p re ſpirituali: vt patet et no. i dicto. c. frequẽs. talis eni cauſa dici põt quaſi ſpiritualis: vt no. ex̃ de iur. cal. c. literas. ſʒ do. Ni. i dicto. c. cũ dilectus. de ord. cogni. circa q̃ vide no. i. d. c. frequẽs et per Lap. in alleg. lxj. vbi tractatur de his.

126 ¶ Exceptio declinatoria ſeu dilatoria ante litẽ cõteſtã. vel ante actũ qui poſt lit. cõteſta. ſequi ſolet ſi ſit cauſa in qua lis cõteſtanda ſit opponẽda et probãda eſt. c. paſtoralis. de except. et. c. inter monaſteriũ. de re iudic. et. l. exceptiones. de pba. et. l. ſi quidẽ. C. de excep.

PRimo fallit in duobus caſibus de quibus per canoniſtas i. c. j. ex̃ de ordi. cogni. ¶ Fallit in exceptione excõicationis. de qua i. c. pia. de excep. in. vj.

1 ¶ Fallit in exceptiõe que incipit competere post lit.conteſta.extra de offi.deleg.c.inſinuandum.qui de nouo peruenit ad notitiam prout not.de excep.c.paſtoralis.vbi plenius de his.z.iij.q.vj.excep.

¶ Sunt z alij.v.caſus duos enumerat gloſ. in.§.appellat.inſti.de except.in quibus opponitur exceptio dilatoria etiam poſt litem conteſtatam.

117 ¶ Exceptio peremptoria ante lit.ɔteſta.ad impediendũ nec proponi nec probari poteſt l.preſcriptionẽ.de except.z.l.perẽptorias.C. de ſentent.que reſcind.non poſ.ca.primo.de lit.conteſta.in.vj.

PRimo fallit in exceptione[a] lit.finite.vt not.in.d. c.pmo.de lit.ɔte.vbi pleniꝰ de hoc.

2 ¶ Fallit ſi talis exceptio ſit notoria[a] qz tũc opponi poteſt:vt nota[b]tur in.d.c.j.per.Jo.an.z Anch.in.c.ij.extra de filijs preſbyterorum.

3 ¶ Fallit[b] qñ excipiẽs ſe offerret icõtinẽti pbaturum:vt not.Jo.and.in addi.Spe.in ti.de[c] dila.in.§.vbi dicit.ver.ſed an reus.z extra de reſcript.c.ſuper literis.vbi plenius de his de quibus etiam vide omnino gloſſ.inſtitu. de exceptioni.§.appellatur.

4 ¶ Fallit in caſibus de quibus per doct.in.c. primo.extra de ordi.cogni.

118 ¶ Exceptio in actis redigẽda eſt:licet quis non neceſſitatur ſecundum hoſtien. in cap. quoniam cõtr.[c] de proba.z ſecundũ Jo.an. in.c.appellatio.de appel.in.vj.ad hoc.l.ſane.§.ſcire.ff.de excuſa.tuto.

PRimo fallit i exceptiõe recuſatiõis q̃ i ſcriptis redigẽda ẽ:vt.C.de iudi.l.apertiſſimi.z l.c.qñ ꝓ.z ibi p doc.de pba.

2 ¶ Fallit in exceptiõe nõ numerate

i ɔſi.cclxxj. z Lu.de ro. i ɔſi.clxxix. Bene.vad.

[a] ¶ Notoria. adde Lud. ro.in conſi. cccclxvj.

[b] ¶ Tertio fallit. Add fran.are.in conſi.lxxiij.

[c] ¶ In.c.quoniam cõtra vbi vide ol no Lanfrã. in ſi.iij.col. in ver.ſimiliter exce.z in ver. i.iij. colum. poſt me. in ver. vtrum.

pecunie in auk. hanc querelam. C. de non nume. pecu.

129 ¶ Exceptio legitima ſi ɔtra teſtē opponatur licet per iudicem ſtatim recipienda: ſit: tamen eius probatio i temp' diſputationis ſcilicet poſt teſtium ad probandum inductorum publicationem differenda eſt. ca. ex parte. ⁊ ibi gloſſ. de teſtibus. ⁊ in auk. ſi dicatur. C. de teſtibus.

PRimo fallit hec regula in caſibus de quibus per canoniſtas in. d. c. ex parte. Et primo qñ contra ipſum teſtem opponeretur aliquid eſt odioſum ex cauſa criminali cū tūc ſtatim eſt probanda: vt l. d. auk. ſi dicatur. C. de teſt.

2 ¶ Fallit quando eſſet preſumptio contra ipſum opponentem et faceret ad differendum negotium: cum tunc ſit examinanda et probanda ante ipſam publicationem: vt extra de proba. l. licet. et hoc etiam voluit glo. in dicto. c. ex parte. hos duos caſus excipiendo.

3 ¶ Fallit qñ opponeretur contra ipſum teſtem qđ eſſet ſeruus: et ipſe diceret ſe liberum cū hoc ſimiliter ſtatim ſit examinandum et probandum. vt in auk. ſi dicak. ⁊ no. per glo. in. c. cū cauſaꝫ. extra de teſti. vbi hos tres caſus enumerat.

4 ¶ Fallit qñ opponeretur contra ipſuꝫ teſtem qđ eſſet excōmunicatus: cum hoc ſtatim ſit examinandum propter periculum: vt in. c. decernimus. de ſen. excō. in. vi. ſm Jo. and. in. d. c. ex parte. de quo etiam per Spec. in ti. de teſta. §. i. ver. ſed nūquid ſi dicatur cū duobus ſequētib' vbi de his.

5 ¶ Fallit quando periculum eſſet in mora: vt voluit Specu. in. d. ver. ſed nunquid ſi dicas in. §. i. de teſti.

6 ¶ Fallit qñ teſtis venit examinandus cū tormentis: cū tūc omnes exceptiones contra eum oppoſite ſunt examinande vt. ff. de teſti. l. i. §. ſi quis. ⁊ ibi per Bar.

7 ¶ Fallit qñ opponens offerret ſe incontinenti probaturū: cū tūc ſtatim admittēdus ſit: vt voluit Jmol. in. d. c. ex pte.

8 ¶ Fallit qñ iudicis arbitrio exquiritur: qñ tunc ſtatim illud examinari ⁊ probari poſſit: vt voluit Jo. an. i. d. c. ex parte.

130 ¶ Exceptiones ſi alique a ſtatuto admittantur et alie expreſſe prohibeantur alie etiam rationabiles prohibite videntur adeo quod opponi non poſſunt: cum verbis ſtatuti licet duris inherendum ſit. l. proſperit. ff. qui ⁊ a quibus. glo. ⁊ doc. in. c. item cū quis. de reſti. ſpo.

Primo fallit

1 PRimo fallit[a] qñ poterit opponi exceptio concernens inhabilitatẽ agẽtis vt eſt exceptio excõmunicatiõis vł bãni cũ illa nõ opponatł cõtra inſtrumentũ:ſed contra perſonam.arg.l.ſiue.ff.de inoffi.teſt.ſcḋm Bal.in.l.j.§.deniq̃.ff.qḋ vi aut clã.⁊ Inno.in.d.c.item cum quis.

2 ¶Fallit qñ poterit opponi exceptio omiſſa in alia parte ſtatuti:vt voluit Bart.in.l.j.§.deniq̃.ff.quod vi aut clã.Bald.in.l.ita.C.de adul.quod procedit etiã ſi aliud per ſtatutũ diſponeret:vt voluit Bal.in.l.j.C.de condi.indebi.arg.l.nam ⁊ poſteriores.ff.de leg.

3 ¶Fallit qñ poterit opponi exceptio ſimulationis quãdo ipſa exceptio probatł preſumptione iur.C.de do.ante nup.auł.ſed iam neceſſe.⁊ voluit Bal.in.l.prima.C.plus valere quod agitł.dicẽs idẽ eſſe ſi ſimulatio ſit probãda dũmodo opponatur exceptio ſimulationis:vt qꝛ dicatł quod rogatus fuit ſimulate ⁊teſtes ſimulate adhibiti fuerũt cũ tũc opponi poſſit quãtũcunq̃ veniat aliter ꝓbãdo:cum tale inſtrumentũ non ſit vere inſtrumentum vt qꝛ deficiat ſolennitas inſtrumentorũ in auł.de tabel.§.nos autẽ.ſi vero opponatł contractui ⁊ opponi nõ poterit ſi veniat probandum aliter quã preſumptione iuris ⁊ de iure:cũ nõ faciat tunc deſinere inſtrumentũ:vt voluit Bal.in.d.l.j.ſcḋm do.Ni.qui hoc idẽ tꝫ i.d.c.itẽ cũ q̇s.lꝫ dicat Bar.i.d.§.deniq̃.ea opponi nõ poſſe cũ eius dictũ ꝓcedat:vt.ſ.

4 ¶Fallit qꝛ poterit opponi qḋ illud iſtrumẽtum nõ eſt publicũ vel guarẽtigiatũ:nã tũc talis exceptio tollit qualitatẽ illã ſuã ſuper qua ſtatutũ ſe fundat ⁊ nõ venit cõtra ſtatutũ.⁊ ideo poterit opponi:vt voluit Bal.i.d.§.deniq̃.⁊ Bal.in.d.l.fi.de fal.pro quo facit quod not.in.d.l.diuus.ff.de teſta.mili.⁊ cle.

a ¶Primo fallit.Adḋ idẽ tenentẽ do.ma.ſo.eiuſdẽ do.bar.genitorem in ꝯſi.xlj.incip.anteq̃ verſi.iij.videł i.j.pte.

vnica.de cā poſ.⁊ ꝓprie.ſ3 Jo.⁊ do.Nico.i.d.c.itē cū quis.

5 ¶Fallit q̄ poterit opponi qđ tale inſtrumentū eſt nullum cum exceptio nullitatis nō videat̄ excluſa:vt voluit Jo.an. in addi.Spe.in tit.de ſentē.§.aūt.pro quo facit qđ habetur in.l.iij.§.cōdēnatū.ff.de re iudi.imo ⁊ ſi per ſtatutum tollatur expſſe exceptio nullitatis vt q: dicit de nullitate dici nō poſſit nihilominꝰ poterit opponi de nullitate prouenientē ex defectu iuriſdictiōis vl̄ poteſtatis.⁊ hoc vbi aliud expſſe diſponatur lex:vt voluit gl.ſing.in dicta clemē.vnica.ſ3 Jnn.i d.c.itē q̄s.ad hoc quod not.Bart.in.l.j.C.ſi ex noxa.cauſa agatur.vide ibi in.d.cle.de re iudi.

6 ¶Fallit q̄n poterit opponi exceptio rationabilis q̄n ex ratione ſcripta in ſtatuto opponeret̄ ꝓ ſtatu.ſi nollet remouere niſi friuolas exceptiōes:voluit Bar.in.l.j.C.ſi q̄s alteri vl̄ ſibi.ſi vero ex ratiōe ſcripta hoc nō appareat:⁊ tunc l3 exceptio ratiōabilis teneat nihilominꝰ opponi nō poterit obſtāte dicto ſtatuto:ſ3 bene poterit officiū iudicis iplorari.arg. l.planc.ff.de peti.here.vide latius per doct.in dicto.c.item cum quis.extra de reſti.ſpo.

231 ¶Exceptiones perſonales fideiuſſoribus ⁊ mādatoribus etiam inuito domino competūt.l.⁊ heredi.§.vlti.ff.de pact. l.⁊ ſi deceſſerit.ff.qui ſatiſda.cogan.

PRimo fallit vbi fideiuſſor īterceſſiſſet aio donādi:q: tunc exceptio nō cōpetit fideiuſſori:q: nō eēt habiturus regreſſum cōtra principalē debitorē.vt probatur in.l.j.ff.de pac.adde.l.ſi remunerandi.§.his.ff.man.

2 ¶Fallit vbi iſta cōpetebant ꝓpter mutationē ſtatꝰ ipſius principalis.l.defenſiones.C.de excep.

3 ¶Fallit vbi cōpeteret ex reſcripto principis:q: tunc nō competit fideiuſſori,l.quoties.C.de preci. impe.offerē.qđ eſt verū de directo:vt.l.i omnibꝰ.ff.de re. iu.⁊ de exceptio.l.exceptiones.ſ3 per indirectum poterit opponere:puta q: dicit conueniatur.primo principalis:⁊ principalis habet priuilegiū qđ nō cōueniat̄ vſq̄ ab.x.annos.⁊ ſic nec ipſe fideiuſſor.facit.l. cum filius.ff.de verborum obligationi.

4 ¶Fallit vbi cōcedit̄ priuilegiū de iure ſpeciali:puta quia maritus nō debet cōueniri vltra quam facere poſſit:q: tunc nō tranſit ad fideiuſſorē:vt habet̄ in.l.fideiuſſor.ff.de re iu=

di.⁊ in.l.verũ.§.j.ff.p ſocio.Si autem eſſet a cõceſſum inſpecta eqtate naturali vt in velleiano vel odio creditoꝛis:tunc ſecus eſſet: vt in.l.ſimpliciter.§.aliena.ff.ad velleia.

5 ¶Fallit vbi ex cõuentione partiũ eſt cõceſſuz priuilegiũ vni pſone tãtũ:vt.l.fi.ff.de pac.⁊ in.l.cũ ſtipulat⁹ eſſez.§.fi. de fideiuſſoꝛibus. b

132 ¶Excommunicatus regulariter agere non

a poteſt in.c.intelleximus a de iudicijs.

Primo fallit qñ reus eſt cõtentus vt agat:quia tunc iudex nõ debet euz repellere: nã ſi excõmunicat⁹ diffamaret me quod eſſem debitoꝛ ſuus poſſum facere quod iudex pꝛefigat ſibi terminum vt agat cõtra me ⁊ pbet me debitoꝛez ſuũ:vt p hoſt.in.c.exceptionem.de excep.

2 ¶Fallit quando debitoꝛ excommunicatus eſſet ſuſpectus: quia tunc poſſet agere: vt not.Abb.in ca.cum inter.de exceptio.

3 ¶Fallit quando excommunicatus poteſt cedere actiones ſuas alteri non excommunicato contra debitoꝛem ſuum vt eſt glo.in c.j.de iure patrona.lib.vj.

4 ¶Fallit b quia poteſt implorare officium

b iudicis.facit quod not.i lege pꝛima.§.quarto.ff.quod vi aut.clam.et in.l.pꝛima .C.de iuris et fac.igno.

133 ¶Excõmunicat⁹ ẽt maioꝛi excõmunicatione

c regulariter teſtari poteſt c tenet Bartol. in.l.ſi queram⁹.i fi.ff.de teſt.⁊ pet.de anch. c l.c.pia.de excep.l.vj.⁊ Jaco.de bel.i aut.de ſanc.epiſ.§.omnis.et Joan.de imo.in.c.decernimus.de iudi.⁊ Fed.de ſenis i.cõſi.lxxij. in conſil.liij.et Bald.in.d.l.ſi queramus ⁊ in l.j.C. de ſacro.ſan.eccle.⁊ Cardi.zaba. in.c. perpendimus.de ſenten.excom.

a ¶Intelleximus. vbi oĩno vid fel.q̃ hãc reg. p xiiij. decla. no. expedit

b ¶Fallit huic fal. adde Fely. in .c. cũ iter. i fi. v. co.de exce.vbi ẽt in ix.co.ponit an audiat ſi actio ſit tpe peritura.et vid eũ i.c. ſi aliqñ poſt pn. v. ij. queritur circa pꝛinc. v.ibi itẽ in mãa.d ſentẽ.excõ.vbi ponit an habilitari videat vt agere poſſit ſi papa det ſibi iudicem.

c ¶Põt. vide fel.i.c.cũ volũtate in.ij. co.poſt pn. v.et gl.tãgit h Jmol. d ſen.exc.et l.c.ad pbãdum.de re iudi.in.pꝛima colum.in ver.de geſtis.

De regulis incipientibus.

PRimo Fallit niſi quis fuiſſet excōicatus ī crimine hereſis ⁊ in ea excōmunicatione ſtetiſſet per annum: quia tunc talis excommunicat⁹ nullo modo poterit teſtari: vt eſt caſus in auť. credentes. C. de here. ⁊ tenet Bar. in. l. is cui. §. ſi quis ob carmen. ff. de teſtamen.

2 ¶ Fallit niſi quis eſſet excōmunicat⁹ ꝑpter vſuras: q2 erat vſurarius: nam tunc talis excōmunicatus nō poterit teſtari etiam ad pias cauſas: ita quod alia relicta habeāt priuilegiū. qđ dať ī relictis ad pias cauſas de quib⁹ in auť. ſi qua mulier. C. ad. l. falſi. niſi ꝑſtita cautione: de qua in. c. q̄ꝗ̄. de vſur. l. vj. ita tenuit Bar. in. l. j. i. x. col. C. de ſac. ſan. eccle. q2 cōſtat ip̄m ī peccato mortali eſſe mortuū: ⁊ ideo relicta ꝑ eū ad pias cās nō ſūt recipiēda: nec ea relicta admittit eccl̄ia vt l. c. omnibus. de vſuris. vnde non pōt pio loco reliquere cū reliquēs nō ſit in vnitate eccleſie: nec tale teſtamentum valet niſi preſtita cautiōe. de qua ꝑ Bal. in. l. executorē. i. ij. colū. de execu. rei iudi. ſ3 cōtrariuni cōſulēdo tenuit Anto. de but. ī cōſi. incip. ī nomine patris ad primū dubiū. ⁊ Inn. in. c. cōſideres. de ſent. excom. lib. vj. vbi tenet quod l3 excōmunicat⁹ prohibeat teſtari pro anima tamen tale teſtamētū valet qđ etiā videť tenere Bal. qui ī hoc fuit ſibijpſi contrarius in. d. c. conſideres. de ſent. excom. ⁊. d. l. j. C. de ſac. ſan. eccle. vbi dicit qđ valet tale relictum ⁊ gaudet priuilegio relictorū ad pias cauſas: cū tale priuilegiū deť nō rōne delinquentis ſed ratione eius cui relinquitur. ⁊ alleg. ad tex. i. l. ſi non lex. ff. de here. inſti. de materia vltra predicta habetur ꝑ Abb. ī rub. de teſta. ⁊ ꝑ Inn. ī. c. q2 ingrediērib⁹. e. ti. ⁊ ꝑ gl. ī cle. j. ī verbo manife. de ſepul. Bal. ī. l. hac cōſul. C. de teſta. vbi dicit qđ nō valet ſtatutū qđ vſurarius poſſit libere teſtari ⁊ habeť ꝑ Jo. an. ī. cle. peccatum. in mercuria lib⁹. ⁊ per Fede. de ſe. ī ſuo conſi. ⁊ vltimo habeť ꝑ Fulgo. ī l. cūctos populos. C. de ſumma tri. ⁊ fide cath. Bal. ī. l. j. C. de cōſti. pec. per Spec. in ti. de inſtru. edi. in. §. compendioſe in ver. xj. per Bald. in repe. l. j. C. de ſac. ſan. eccle. per Imo. ī c. quia plerīq3. de imuni. eccle. per gl. pe. de anch. ⁊ per pan. de eleaza. in cle. ij. de vſu. ⁊ alijs concordantibus.

4 ¶ Excuſſio antequam ad fideiuſſorem vel poſſeſſorem deueniatur ꝑmus contra principalem debitorem fieri requi-

a ritur [a] in auk.preſente.C.de fideiuſ.ꝛ in auk. hoc ſi debitoꝛ.C.de pigno.

PRimo fallit quādo fideiuſſoꝛ iterponeret iuramētū de ſoluēdo pecuniā creditori:tūc enim vt iuramentum aliqd operetur nō pōt fideiuſſoꝛ opponere qd pꝛi⁹ debeat fieri excuſſio i bonis pꝛincipalis debitoꝛis.ita ſingulariter pꝛobat tex. in.c.ex reſcripto.ꝛ ibi no.de iureiuran.

a Requiritur. vide Iaſ.may.i ſti.de ac.§. itē ſi quis nu. lxvij. ꝛ remiſſiōes quas ego be. va. ibidem dedi in apo. qb⁹ add.d. pe. phyl.coꝛ.in conſi. cix. i ci. viſo. in pꝛin.in litera.a.ꝛ.b. in.j. parte.

2 Fallit ſi debitoꝛ pendēte iudicio i creditore alienat rem hypothecatam:qꝛ tūc hoc caſu etiā abſqꝫ alia excuſſione ꝛ oꝛdine poterit creditoꝛ agere hypothecaria ꝯ ēptoꝛē ipſi⁹ rei poſſeſſoꝛē:vt i.l.diſtractis.ꝛ i auk.hec ita C.de pigno.qd ſic eſt intelligendū : ſecundū glo.et Bartolum in.d.auk.hoc ſi debitoꝛ.

3 Fallit vbicūqꝫ debitoꝛ pꝛincipalis eſſet abſens:qꝛ tunc aliquo pacto non poſſet excuſſio fieri contra poſſeſſoꝛem bonoꝛum ſuoꝛum:vt voluit gloſſa notabilis in.d.auten. hoc ſi debitoꝛ.

4 Fallit:qn̄ debitoꝛ ſe cōſtituit et obligauit pꝛecario nomie creditoꝛis ſui poſſidere. per tex.i.l.fi.C.de acq̄r.poſſeſ.et ibi no. Ang. qd itelligit Bal.qn̄ ageret cōditione ex alia lege ſec⁹ āt ſi ageret hypothecaria:vt ipſe no. in.l.j.C.de reuocan.his que in fraudem creditoꝛum.

5 Fallit:qn̄ eſſet certū et indubitatū pꝛīcipalem non eſſe ſoluēdo:vt eſt gloſ.notabilis in l.filiusfamilias.ſi cer.petat.ꝛ i.l.decem .ff. de ver.obli.quam notabiliter nota.ſufficit eni qꝫ adſit tēpoꝛe litis conteſtat.cōtētio poſſeſ. vnde ſi poſtea pēdēte iudicio:pꝛīcipalis ſoluēdo efficiak:nō redditur iudiciū nullū:nec eſt ampli⁹ neceſſaria excuſſio:vt notat pau. de caſt.in.d.l.fi.poſt Ang.et Bal.in.l.perem ptoꝛias.C.ſentent.reſcin.non poſ. Et ratio

eſt qr qn eſt negatiua: eſt vera tempore ꝓbationis: nō pōt poſtea probare cōtrariū: vt dt Bal. i. l. qui hypo. C. ſi vendi. pig. agat. ⁊ facit tex. i. l. litis ꝯteſtate. ff. de neg. geſt. ⁊ eſt gl. in. l. illicitas. in ſi. ff. de off. preſi. et i. l. niſi hoc actū. ff. de pac. ſꝫ Ludo. de ro. in. l. ſtipulatio. ff. de noui opc. nun. teneat cōtrariū. de quo vide ibi per eum. nam abunde omnia diſcuſſit.

6 ¶ Fallit qn cōuētus hypothecaria nō opponit de excuſſiōe non facta: qꝛ procedit iudicium ex quo eſt cōuentus: vt no. glo. Bar. ⁊ Rapha. i. l. ſi mācipiū. ff. de euic. ⁊ Bart. et Pau. de caſt. in dicta. l. ſi. ⁊ etiā tenet Jac. but. i quodā ſuo tractatu quē fecit in materia excuſſionū. ⁊ Ang. i auf. de fideiuſ. in §. ſꝫ ne quid. col. j. ⁊ Bal. i. l. cū teſtamēto. C. de manu. teſta. tamē hoc caſu ipſe agens non poterit agere ſeu opponere niſi i dubio ille probet pricipalē debitorē nō eſſe ſoluendo. ⁊ ita no. Bal. ⁊ Bar. i. l. ij. C. de ſen. ⁊ plene Pau. de caſt. i. d. l. decē. de verbo oblig. ⁊ i. d. l. ſi. ⁊ probat glo. ſingu. in dicta. l. niſi de pac. Si aūt fuit oppoſitū excuſſionis nō facte ⁊ ea nō obſtāte iudex proceſſit ad vlteriora iudiciū erit nullum: qꝛ nō eſt i iudicis poteſtate cū vigore legis permiſſuꝫ videt: vt i. l. j. §. penulti. ff. de penis. ſꝫ ſi fuit admiſſa et replicauit agēs qd nō eſſet neceſſaria: etiaꝫ ſi iudex nullo alio declarato ꝓceſſu i cā valet proceſſus: qꝛ videtur illā exceptionem excepiſſe ꝓpter replicationē. ita not. Pau. de caſt. i. l. ſi. e. tit.

7 ¶ Fallit dicta regula qn creditor agit cōtra cōmodatarium vel depoſitariū rei ſibi hypothecate: vt eſt gl. ⁊ ibi hoc not. Ang. i. d. §. ſꝫ qꝛ neqꝫ. ⁊ ſequit̄ Bald. in. d. auf. hoc ſi debitor.

8 ¶ Fallit quando bona debitoris ſunt extra territorium: ita quod creditor de facili illa conſequi non poteſt. Secus autem ſi de facili habere poſſet. l. preſenti. §. nunc autem. C. de his qui ad eccle. confu. ⁊ no. Ang. in. d. §. ſed neqꝫ.

9 ¶ Fallit qn debitor habet bōa i aliquo fortacilio ⁊ propter eius poteſtatē nō poſſunt capi ꝑ gloſ. in. l. ij. ff. ꝗ ſatiſd. cog. not. Ange. in dicto. §. ſed neqꝫ. ⁊ in dicta. l. ij. vbi etiam no. Pau. de caſtr. ⁊ Barto.

10 ¶ Fallit qn debitor eſt adeo rixoſus qd difficulter pōt ipm cōuenire: qꝛ idoneꝰ dicitur ⁊ habetur nō tātum ex facultatibꝰ ſꝫ ēt ex fide: vt i. l. ſi quis ſtipulatꝰ ſit ſtichū aut pamphilū. ff. de verbo obliga. in. §. fin. quem tenet Ang. Raph. ⁊ Jo. de imo. in. d. l. ij. pro quo eſt tex. i. l. cōuenit. i. §. ſi. ff. ꝓ ſocio.

21 ¶ Fallit quando excuſſio fuit ſemel facta per vnũ ex creditoribus q2 ſi alter vellet agere nõ eſt opus noua excuſſione: ſententia faciat notorium nõ eſſe ſoluendo: vt.l. emptorez. de act.emp. Ita tenet Jaco.de are.⁊ Ang.in auẽ.hoc ſi debitor.qđ idem dicit ſi debitor pendente iudicio cum creditore alienauit rẽ hypothecatam vt nõ requiratur excuſſio. ꝓ quo facit.l.prima.⁊ ſecũda ibi poſita.⁊.l.ſi.de pig.

22 ¶ Et vltimo fallit quãdo ex forma ſtatuti põt procedi vt fiat ſolẽnitate omiſſa: vt no.Bal.i.l.mãcipiũ.§.primo.de euic.⁊ ꝑ gl.ibi ꝓ quo facit tex.i gl.i auẽ.de fideiuſ.i.§.argẽtarioꝝ. quã alleg.Ang.are.i.§.ſi quis in fraudem inſtitu. de actio.

235 ¶ Executio ſnie vel inſtrumẽti ex forma ſtatuti executionẽ habentis cõtra ſingularem ſucceſſorem condẽnati vel obliganti peti nõ põt: ſed cõtra condemnatum ſeu obligatum et eius heredes ſic etiam ſi de his i eo mentio expreſſa facta nõ ſit q2 titio nominato ⁊ eius heres nominatus eſſe videtur.Bal.in.l.j.C.quoꝝ leg.⁊ eſt gloſ.in.l.ea lege.C.de condi.ob turpẽ cauſaz.⁊ ꝑ Ang.i.l.ſi debitori.C.ſi aduer.credi.

PRimo fallit niſi ipſe cõdẽnatus vel obligatus in inſtrumẽto cõſtituiſſet ſe creditoris nomine poſſidere eo eñ caſu etiaz cõtra ſingularem ſucceſſorez poſſet exequi ſentẽtia vel inſtrumẽtum etiam nõ excuſſo ſimpliciter vel principaliter obligato: vt no.Ang.i.l.ſi.C. de acquir.poſ. ꝑ auẽ.ſi debitor.C.de pign.debet tamẽ creditor prius probare illud ius executorium ſibi competere: ⁊ ideo oporteret prius ſingularẽ ſucceſſorẽ et etiã docere quod ſi talis ꝯ quẽ ſibi cõpetat executio vt no.Inno.in.c.q2 ex de iud.⁊ Bal.in.l.per diuerſas.C.mãda.Idẽ vult exequi ꝯ heredẽ obligati q2 debet ipſuz citari facere ⁊ diſcutere an ſit heres ipſi⁹ vel ne.aliter autem nõ poſſet fieri executio: vt đt Bal.i.d.l. per diuerſas.Et ꝑ h limitaẽ dictũ Bar.i.l.poſtulãte.ff.ad treb. qui dicit quod ſtatutum dictãs quod ad petitionẽ creditoris debitor capi poſſit debet itelligi prius diſcuſſo an ſit heres debitoris vel nõ al's captura ſaperet iniuriã: vt đt Bal. i dicta.l.p diuerſas.Secus aũt eſſet i pacto.q2 ſi ꝑ inſtrumẽtum debitor ſe obligat vt poſſit capi ad inſtãtiã creditoris etiã preſuppoſito qđ tale pactũ valeat nõ poſſet heres debitoris ꝟtute ipſi⁹ pacti capi,ita no,Bar.i.l.ſi fideiuſſerit.

ff.qui ſatiſd.cogan.ꝛ que ſit ratio differẽtie qꝺ ſtãte ſtatuto debitoꝛ poſſit capi etiã heres eiꝰ poſſit capi et ſtãte pacto et valido nõ poſſet heres capi cogitabis.Et ad predicta vide quod no.Bart.in.l.creditoꝛ.C.de pigno.

136 ¶Exemplum nõ pꝛobat.c.j.ꝛ ibi per gl.in fi.ꝛ docto.ex de fide inſtru.

PRimo fallit quãdo fuiſſet exẽplatum autoꝛitate iudicis: vt pꝫ in.d.gl.circa quod dic vt ꝑ cano.in.c.alberic'.extra de teſti.ꝛ ꝑ eoſdẽ de fide iſtru.c.fi.ꝛ.C.de edẽ.aut.ſi quis in aliquo.C.de diuer.reſcrip.l.iij.

2 ¶Fallit in aliquibus aliis caſibus de quibꝰ ꝑ domi.Ant.et Jmo.in.d.c.j.ꝛ in.d.c.fi.

137 ¶Expendens aliqd ꝓ vno cõtra eius expꝛeſſam volũtatẽ et ſi in ſui vtilitatẽ vertat repeti nõ poteſt.l.fi.C.de neg.geſt.ꝛ l.ſi pꝛopter.ff.manda.ꝛ Bar.in.l.quãuis.ff.ſolu.matrimo.

PRimo fallit quando qs mutat aliqd filio alteriꝰ exiſtẽti i ſtudio ꝛ diligenter operã dãti vt peritꝰ efficiat lꝫ etiã contradicitur:vt eſt glo.ſingu.in.l.vlti.in.§.qꝺ dicitur.ff.ad macedo.ꝛ facit qꝺ dicit i.l.macedo.C.ad macedo.qꝛ publice itereſt ſtudioſos i ciuitate haberi:vt in ꝓemio inſtitu.i.§.fin.ꝛ Barto.in.l.j.ad fi.ff.ſolu.matri.

2 ¶Fallit quãdo expẽditur i fundo defuncti:licet heres cõtradicat.caſus eſt ſingula.in.l.ſed et ſi quis.§.item labeo.ff.de religio.vbi per Bald.

3 ¶Fallit quãdo ſoluitur pꝛo alio liberãdo a pena ꝑſonali licet cõtradicatur ſm Jo.and.in.c.cum laycus.de foꝛo cõpe.lib.vj.ꝛ per Bar.in.l.ſticus.de pecu.lega.ꝛc.

4 ¶Fallit ſi accedat medicus ad infirmũ grauiter infirmatũ licet cõtradicẽtem ſeu alias impẽſas in medicinis faciat: qꝛ vtraqꝫ cã petit merces ꝛ repetunt impẽſe.caſus eſt ſingularis in.lxxxiij.diſt.in pꝛin.in.§.j.qui alias incipit ꝓuidendũ.

5 ¶Fallit in.l.ſi quis mancipiis.§.ſi ille.ff.de inſti.ſm Ludo.de ro.in.d.l.qͣuis.ff.ſolu.matri.

6 ¶Fallit in caſu.d.l.qͣuis.licet Raph.cu.contradicat Bar.dicẽs quod eſſet in libertate contradicentis vt maritus poſſit ſoluere dotem vna ex illis cauſis de quibus limitãdo.d.l.j.C.de nego.geſt.ſecundum eum.

138 ¶ Expenſe termino tranſacto negotij peti nō poſſunt: niſi i fine de his mētio expſſa habita ſit.l. terminato .C.de fruc.et lit.expen.

PRimo fallit ſi vni negotiū ſit extractū a caſu: qꝛ nō eſt qd imputetur ipſi petenti ſi nō petierit.l.vtiq̧.et ibi glo.ff. de rei vendicatio. Innocen.in.ca. fina.extra.de iura.calumnie.

2 ¶ Fallit ibi debetur vi actionis non officio iudicis.l.iij.§.ſi rem.ff.de lega.j.

3 ¶ Fallit vbi eſt [a] quod victus victori condē-
a netur in expenſis.gloſſ. eſt ſingul.in .d .§.ſi rem.in verbo.fortaſſis.et de lega.iij.

4 ¶ Fallit in ſnia iterlocutoria: qꝛ nō expirat officiū iudicis: iō vbi eēt talis iterlocutoria q̄ finiret negotiū totalr̄ ñ poſſit peti ſḃz bar.

5 ¶ Fallit vbi iudex ſupplere vellet ſniam ſecūdū gl.in.d.l.terminato p.l.paul.de re iudic.qd limita qd tunc ſupplere pōt ſi ſit ſnia pꝛicipalis: ſecꝰ ſi ſnia appellatiōis.qꝛ ibi vertitur maius pꝛeiudicium ſḃm Spe.in tit.de expen.§.poſtremo.ver.pꝛimo.

6 ¶ Fallit in caſu ſpeciali.l.eum qui.§.ial.ff. de conſtit.pec.vbi intereſſet actoris ſoluere pꝛius in vno loco q̄ꝫ in alio.

139 ¶ Expenſarū cōdēnatio cōtra in ciuilibus cauſis ſuccūbentē fienda eſt etiā ſi de calumnia iurauerit gloſ.⁊ doc.in.c.finem litibus. ex̄ d dolo ⁊ ꝯtu.⁊.i.l.eū quē tenere. ḋ iu.cū ſi.

PRimo fallit qñ habuiſſet iuſtā cāꝫ litigādi: vt qꝛ interueniſſet iuſſus pape: vt voluit Guil.in ſpe.de expen.§.antē.⁊ voluit Joan.andr.in.d.c.finem litibus vel ſubeſſet alia rationabilis cauſa ſeu iuſta ignoꝛantia pꝛobata aliter q̄ꝫ per iuramentum excuſatur a condemnatione expenſarum: vt voluit gloſſ.et hoſtien.in.d.c.

a ¶ Ubi eſt. qualiter autem taliter ſtatutū diſponēs intelligat: vide do. Jaſon. may.iſti.de ac.l.§.actionū. nu. liij. Bene. vad.

finē litibus.de quibus ibi latius per ipſum.
2 ¶ Fallit qñ ipſe ſuccūbēs probaſſet aliquid de intētiōe ſua:nō tñ plene ſed ſemiplene: vt in.c.mulieri.de iureiu.ſecundū Joā.an.pro quo facit quod habet in.c.ij. extra de iurā. calum.⁊.l.actibus.ff.de falſis.cū ibi not.per Bar.quod eſt verū qñ erat cauſa in qua poterat deferri iuramentū:al's imputandū videt ipſi mouenti litem ex quo videbat ſe nō probare ſm Jmo.qd etiam videt velle Bal. in auẗ. generaliter.C.de epiſco.⁊ cle.vbi dicit idē eſſe ſi aliter ꝓbaſſet:vt ibi pleni⁹ p eū.
3 ¶ Fallit[a] qñ perſona ſuccūbēs eſſet religio-
a ſa ⁊ honeſta ita quod nō ſit veriſimile quod iniuſte petat.extra de no.ope.nū.c.ij.in hoc enim caſu ⁊ ſimilibus ſit abſolutio ab expenſis ſm Jo.an.in.d.c.finem litibus.qui tamē dicit qd cauſa per quā fit abſolutio ab expēſis eſt exprimenda.alias nō valet:vt in autẽ. de iud.§.oportet.col.vj.quod dic vt plenius in.c.examinata.extra de iudi.⁊ extra de re iudi.c.ſicut.⁊ hoc idē vȝ quod perſona religioſa ⁊ honeſta excuſatur ab expenſis ſequitur do.Anto.in.d.c.finē litibus.ſed do.Flo. in hoc tenet oppoſitū:qꝛ ſi apparet iuſta cā ex qua ſuccumbit preſumptio eſt cōtra eum: vt refert Joā.de imo.ſecundum quem tamē videt ſatis equa opi.Jo.an.qꝛ tūc debet preſumi quod fuit calumniator etiam ſi aliquis fuit vite honeſte ⁊ magne conditionis:quod no.in dicto.c.ij.ſed licet non preſumit quod fuerit calumniator:tñ preſumit quod temere
b egerit[b] propter quod nō excuſat ab expēſis: vt dicta.l.eum queȝ temere.ff.de iud.⁊ ideo verior videtur opi.ipſius Flo.
4 ¶ Fallit qñ fert ſentētia ꝓ ꝯtumace abſente l.properandū.§.ſinautē.C.de iudi.ſecunduȝ
c Jmo.in.d.l.fi.circa quod dic vt ibi no.
5 ¶ Fallit[c] quando habens communeȝ opiñ/

a ¶ Tertio fallit. vide Frā.de are. in ꝯſ.cxiiij. in vlti.verbis.

b ¶ Egerit.vide Abb. in cōſi.ij.in.fi.

c ¶ Quinto fallit. amplia hoc ꝓcedere ēt ſi ſit opi.vni⁹ doct. excellentiſ.vt tȝ Pet.de anc. i ꝯſi.cxxiij. in fi.p quo vid etiā. d. Pet. phyli. cor. in cōſi. clxxxj. inci. viſa.i lrā r. in iiij. gte.

p̄ ſe ſuccubuiſſet cū talis dicit̄ habere iuſtā cauſam litigādi propter quā excuſat̄ ab ex=penſis. vt not. extra de elec. c. romana. ſʒ do. Ant. q2 hoc ſequit̄. i. d. c. finē litib⁹. ⁊ īfert̄ in ſnia lata ꝯ cōmunē opi. vcʒ ſʒ do. Ant. ⁊ Ni=co. ibidē. circa ꝙ dic vt pleni⁹ no. ex̄ ð ꝯſti. c. i.

140 ¶ Expenſe tam ante litem cōteſta. quam poſt[a] officio iudicis petūt̄. glo. ⁊ doc. in. c. fi=nem litibus. extra de dolo ⁊ contu. facit tex. in. l. terminato. C. de fruc. ⁊ lit. expen.

PRimo fallit qñ eſſent pro=miſſe in īſtrumēto cū tūc peti poſſit iure actionis[b] etiā poſt ſniam latā ſuper pncipali, l. iij. §. fi. de leg. iij.

2 ¶ Fallit [c] quādo ſtatutū diſponeret qð vict⁹ victori cōdemnetur ī expenſis cum tunc peti poſſint cōditione ex ſtatuto: vt voluit Bar. in. d. l. iij. §. fi. quod verum eſt quādo appareret ex vi ip̄ſi⁹ ſtatuti cū alias ī dubio aliud ſit cum nō videatur velle iuri derogare. vt Flor. voluit ī. d. c. fi. p̄ no. extra de reſcrip. c. i. ⁊ hoc ī expēſis lit. ſui tutoris: expēſe vero q̄ veniūt rōne cōtumacie poſſunt peti iure ac=tiōis: vt voluit Jac. de are. in. l. ſancim⁹. C. de iudi. p̄. l. i. ff. ſi quis ius dicē. nō obtempe. ⁊ p̄ Bart. ī. l. ſancim⁹. ⁊ per do. Anto. in. d. c. finē litibus. ſm Innocen. ⁊ officio iudi. poſſunt tales expenſe peti: ⁊ ad eas ex officio iudex poteſt cōdēnare: vt probat̄ extra de dolo ⁊ contuma. c. cum dilecti. ⁊ hoc tenuit expreſ=ſe Specu. in titu. de expen. §. ij. ſecundum domi. Nico. in dicto. c. finem litibus.

141 ¶ Eſtimatio in dubio facta videtur vt emptionem faciat.[d] l. quotiens. ⁊ in. l. ſi dotem.

a ¶ Quam poſt. ſʒ q̄d ſi a iudice poſt detē=tionem ap pe. ibi omiſſe fuerit an tūc p̄ victo rē offō iudicis peti poſſint. við fe=ly. i. c. ſignificauerūt. de exce. in. vi. col. ꝟ. de mum. circa me. ꝟ. vbi refert rotā tpe ſuo ꝯſuluiſſe ⁊ q̄ iure petat̄: vide p̄ eū ī. c. pe. in fi. iij. col. ꝟ. ad illð ð pe. e. ti.

b ¶ Actiōis. ⁊ cui⁹ īportātie ⁊ effect⁹ ſit qñ magis iure actiōis q̄ꝫ offō iudicis peti poſſint við. d. Jaſ. inſti. de ac. § actio=nū. nu. lxiij.

c ¶ Secundo fallit. vide Jaſ. may. loco. ſ. alleg. eo. nu.

d ¶ Faciat. vide. d. Jaſ. may. inſti. de ac. in § actionum. nu. lxxx. cum pluribus ſeq.

& in.l.ſi inter.ff.de iure do.& l.plerūq̄.ff.eo.ti.cū ſimilibus.

PRimo fallit vbicūq̄ hoc non ageretur in contractu vbi agitur vt dominium transferatur: quia tunc eſtimatio non facit excipientem: ſed operatur vt periculum rei tranſeat in recipiētem: de quo per Guil.& Barto.in.l.ſi vt certo loco.§.p̄mo.ff.de pac.& elegātiſſime vltra alios per Bal.in.l.ſi paciſcenda.C.de pac.& in.l.ſi cum dotem.& in lege quoties.& in.l.ſi inter.ff.de iure do.

F

142 Facere quod mihi prodeſt & ſibi non nocet ſi cōtractus de iure proceſſit quis cogi poteſt: ſecus autem ſi lucrari aut damnum euitare volo.l.in creditore.ff.de euic.docto.in glo.l.ij.ff.ſoluto matrimonio.& in.l.ſi.ff.de vſu.& habi.& l.nec creditores.ff.de noua.

PRimo fallit fauore vltime voluntatis.l.quia poterat.ff.ad trebel.& etiam fallit in dote.d.l.ij.Secundo autem caſu aut ad finem reformandi quod p̄mo erat & tunc cogor.l.chyrographis.cū gl.ff.de admit.tu.& l.ij.§.idē varrus.ff.de aqua plu.arcen.aut vt de nouo faciam & nō cogor: vt puta vult quod vendam ſibi viam ad fundum: cum aliunde ire non poſſit.l.binas.ff.de ſerui.ruſti.predi.

2 ¶ Fallit fauore religionis & ſumptuū funerū: & hoc eſt arg. an vaſallus ad petitionē domini cogatur altero proj mittere fidelitatem vt per Bar.& Jmo.in dicta.l.ij.vnde addēda ſunt: quia nedum in vltima voluntate & in dote: ſed etiam in his & in alijs caſibus compellatur quis vendere rem ſuā ſeu ius ſuum transferre.

143 ¶ Factum a maiori parte regulariter ab omnibus factū eſſe cenſetur.tex.glo.& Bar.in.l.quod maior.ff.ad muni.

PRimo fallit in datiōe coadiutorum: q̄r in ipſa datione nō ſufficeret maior ps: ſed requiruntur due partes ipſius capituli: vt eſt tex.in.c.j.circa p̄n.de cle.egro.li.vj.

¶ Fallit dicta regula in poſtulatione que cōcurrit cū electiōe: quia tūc etiā illo caſu requirunt̄ due partes: vt eſt tex.i.c.ſi ſcriptū.de ele.& tenet gl.i.d.c.j.de cleri.egro.

3 ¶Fallit in cõfirmatiõe officialis qui non põt fieri a maiori parte niſi oẽs ad quos ſpectat dicta electio ſint ꝯcordes: vt eſt tex.no.i auť. de defen.ciui.§.fi.ꝛ illũ tex.allegat Ang.pro ſingulari in.l.iuriſgentium.§.fi.ff.de pac.

4 ¶Fallit vbicunqꝫ maior pars aliquod cõtrariũ faceret de iure cõmuni: qꝛ tũc omnes debẽt cõſentire ſm Inn.in.c.humili.de maio. ꝛ obediẽ.pro qua facit tex.in.c.cũ omnes.de conſti.ꝛ ibi hoc tenent doct.licet Bal.tenuerit cõtrarium.l.j.C.de aucto.preſtan.

5 ¶Fallit vbicunqꝫ maior pars vniuerſita.vellet extrahere aliquẽ de bano vel aliã gratiã volũtariã facere: qꝛ hoc etiã caſu omnes deberẽt conſentire. ita tenẽt communiter doc. in.d.c.cũ omnes.de cõſti.quãuis Abbas.ſiculus.ꝛ Cardi.ibi teneant contrarium.

6 ¶Fallit in pluribus creditoribus remittẽtibus partem debiti quia iſta remiſſio facta a maiori ꝑte non habet nocere vni fideiuſſori habẽti fideiuſſorẽ vel mãdatorẽ: vt eſt caſus no.i.l.fi.i.§.j.ff.mãda. Alie limitationes tradunť ꝑ gl.ꝛ doc.in.d.l.quod maior.ꝛ de iſta materia quotidiana habeť per Bar.in.l.omnes populi.in.j.q.principali.in.iij.queritur. ff.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ per gl.ꝛ doc.in.d.c.cũ om
8 nes per Bal.in auť.hoc ius porrectũ.in.iij. col.de ſac.ſan.eccl.ꝛ per Bal.ꝛ Ange.in.l.nõ ambigiť.ff.de leg.ꝛ per Bal.in addi.Specu. in titu.de inſtru.edi.in vlti.col.ꝛ per Bal.in l.fi.in.prin.C.communia de leg.ꝛ in.l.vidue C.de nup.ꝛ in.l.id quod pauperib⁹.C.de epiſco.ꝛ cleri.ꝛ per docto.in.c.fi.de maio.ꝛ obedi.ꝛ per doct.i.c.quapropter.de etate ꝛ quali.ꝛ per omnes canoniſtas in.c.corã.ꝛ.c.ingreſſi.de electio.ꝛ ſinglr ꝑ Paulũ ꝛ Bar.in.l. marcell⁹.ff.de fideiuſ.ꝛ ꝑ gl.in.c.cũ apoſtolica.lvj.diſt.ꝛ in.c.j.de iudi.l.iij.q.ꝛ in.c.canoni.xviij.diſtin.ꝛ in.c.ij.de noui ope.nuncia.

¶Cazoẽa. Ubi vid omnino fel. in r.co.qui ponit.xiiij. fallẽ.ad predictam.reg.

a ¶ probat. 144 vide limitationes poſitas p fely. l. t. c. veniēs. circa prin. ij. col. ver. i. concl'o extra de teſti. & vide Luro. in conſi. vij. & fely. c. cū oporteat in. ix. col. de acc. & adde Bal. in conſi. cxxiij. in iij. parte q fama dz eſſe efficax. non leuis & nuda.

¶ Fama cū vno teſte i ciuili cauſa pbat:a ſecū ſine teſte probationem ſemiplenam inducit. glo. in. c. j. extra de appel. & l. iij. §. eiuſdem. ff. de teſti. & glo. & docto. in. c. veniens. el primo. extra de teſtibus.

PRimo fallit hec regula in nonnullis caſibus quos enumerāt canoniſte in. d. c. veniens. vbi etiā ponunt plene qñ fama probet: & an i criminali cauſa probet: vbi concluditur qd non per nonnulla iura de quibus ibi per doctores.

¶ Primo igitur fallit quando ipſa fama nō traxiſſet originē ex aliqua preſumptione veriſimili: ſed ex quadā vana voce populi cum tunc nō probet plene nec ſemiplene: cū ſit potius vana vox populi que exaudienda nō eſt l. decurionū. C. de penis. licet illud ſit qñ illa fama traxiſſet originem ex indicijs cōiecturis veriſimilibus & apparentibus cū tūc ſemiplenā probationē inducat & in quibuſdā alijs ſi iudici videbitur ita qd iudex arbitratur an ſemiplenā probationē faciat: qd ius arbitrio relinquitur: vt voluit Barto. in. l. de minore. §. tormenta. ff. de queſtionibus.

2 ¶ Fallit quando teſtes deponētes ſuper ipſa fama non redderēt cauſā ſui dicti: debēt enim reddere ſufficientē cauſam ad hoc vt ipſa fama ita probata operet & ſemiplenam probationem inducat: vt voluit not. Inno. in. c. cū oporteat. de accu. & hoc voluit Bal. in. l. proprietatis. C. de proba. quod dic vt plene p cano. in. c. cū cauſam. extra de teſtibus.

3 ¶ Fallit quando cū ipſa fama concurrerēt ita expreſſe vt ſcripta tradita & coniecturata que & ipſe plene probant: vt voluit Joan. an. in addi. ſpe. l ti. de notorio crimi. §. fama. ver. qd ſi agēte. & no. in. l. indicio. C. de rei vē.

4 ¶ Fallit in caſibus ciuilibus leuibus ſed

modici preiudicij: cuꝫ in eis fama orta ex verisimili probationē ꝑbat nō solū semiplene sed etiā plene: vt puta in restitutione dotis marito vel gente ad inopiam ex fama: vt voluit gloſ. in. l. vbi adhuc. C. de iure do. ⁊ not. in. l. ſi conſtante. ff. ſolut. matrimo. ⁊ extra de proba. c. cū cauſaꝫ. de quo etiā per Bar. in. l. ij. §. ſi dubitatur. ff. quemad. teſta. ape.

5 ¶ Fallit qn̄ eſſet materia in qua ipſa fama ſeu opinio communis tribuat ex eius verbis certum intellectum cum tunc ſufficiat quod ipſa probet: vt. l. labeo. ff. de ſuppel. leg. ⁊. l. cum delanionis. §. aſinam. ff. de fun. inſtru. ſecundum do. Anto. in. d. c. veniens. in quo autem differat fama a cōmuni opinione no. per Joan. and. in addi. Spe. ⁊ per do. Anto. in. c. veniens. extra de cohabi. cleri. ⁊ mulie.

6 ¶ Fallit vbi aduerſatur fauor publicus preferēs opinionē veritati: vt in caſu. l. barbari⁹ ff. de officio. preſi. ſm do. Ni. i. d. c. veniens.

7 ¶ Fallit qn̄ ipſa fama emanat ſup factis antiquis excedētib⁹ memoriā: vt eſt ſi excedat metā centū annoꝝ: cū tunc plene probat: vt ff. de proba. l. ſi arbiter. ⁊ vt not. in. l. in ſumma. §. ſi idē labeo. ff. de aqua plu. arcē. ⁊ per Inn. in. c. qđ p nouale. ⁊. c. veniēs. de ver. ſig.

145 ¶ Fama in factis antiquis regulariter nō
a plene ꝑbat. [a] gl. in. l. iiij. §. eiuſdē. ff. de teſta. ⁊ ⁊ qđ habet in. c. tā litteris. extra. e. titu. Inn. ⁊ do. Ni. in. c. veniēs. eo. titu. ⁊ p Jo. an. in. c. licet cauſam. extra de ꝑba. Bal. in. l. emācipatus. C. de fide inſtr. ⁊ in. l. cū ſup. C. de rei vē.

PRimo Fallit in caſibus expreſſis in iure: vt voluit Inno. in ca. q per nouale. de verbo. ſig.

2 ¶ Fallit i actis notorijs antiquis: prout voluit auc. vt ds act⁹. ⁊ ibi gl. no. C. de ſac. ſan. eccl. ad hqđ no. i. c. pe. ex. d iura. ca.

a ¶ Non probat. vid do. Pet. phr. cor. in cōſi. xxxiiij. inci. reꝫ arduā. p totū i. iij. parte. ⁊ in cōſi. xlviij. incip. ōſupponat in litera F. ⁊ G. i iiij. parte. ⁊ Lud. de ro. in cōſi. cix. ⁊ in conſil. xxvj. ⁊ fely. in. d. c. veniens. in. iiij. col.

9 ¶ Fallit in antiquis iuriſdictionibus de quorū principijs non eſt memoria.i.in vniuerſalibus differētijs regū vel alterius cū in eis fama probet:vt voluit Bal.i.l.proprietatis. C.de pba.⁊.l.cōuēticulam.C.de epiſc. ⁊ cleri.i.l. ſi arbiter. ff.de pba.⁊.l. hac ſentētia.§.cū me abſente.ff.de nego.geſt. ⁊ in.l.in ſumma.§.idē labeo.ff.de aqua plu.arcen.⁊ in.d.c. tam literis:extra de teſti.⁊ in.d.c.veniens.cum ſimilibus.

146 ¶ Fideiuſſor in duriorem cauſam quā principalis regulariter ſe obligare non poteſt.l.grece.§.illud.ff. de fideiuſ.

PRimo fallit vbi iuraſſet:quia iuramentū facit cum principalem:ita dt Bar.in.l.ſi qs.§.eo.ff.de fideiuſ.

2 ¶ Fallit vbi eſt fideiuſſor de ſiſtēdo qs pōt promittere penam lʒ illā pricipalis nō promiſerit. ita dicit no.Ange.i.l.⁊ ſi poſt tres dies.ff.ſi qs cau.gl.eſt in.l.ſicut reus.ff.de fideiuſ.⁊ Bar.in.l.hi qui acceſſionis.eo.titu.

147 ¶ Fideiuſſor qui in fideiuſſione diu ſtetit ſe de ea liberari petere poteſt.l.lucius.ff.manda.⁊.l.ſi pro ca.§.ij.C.eo.ti.

PRimo fallit quando obligauit ſe ſub cōditione:cū dicta regula pcedit quādo ſe pure obligauit.iſte eſt tex.no.i.l.facere poſſe.i.fi.ff.ſolu.matri.ſʒ Iac.de are.Bar.Bal.⁊ oēs alios. iō Bal.dt qō vis eſt i forma practicādi ⁊ libellādi:qꝛ nō pcederet libell⁹ i quo ↄcluderet qō diu ſtetit i fideiuſſiōe:ſʒ bene qō diu ſtetit i obligatiōe fideiuſſoria qꝛ pmo caſu pōt eē fideiuſſio ſub ↄditiōe:vt.d.l.facere poſſe.i fi.

2 ¶ Caſus patet in dictis iurib⁹ pro regula nā text.in.d.l. lucī⁹.dicit quod reus diu in obligatione ceſſauit.ergo preſuponit qō erat obligatus:vt.l.ſi cui.§.ceſſatum.ff.vt in poſ. lega.⁊.l.ſi ſtipulatus.de ver.obli.⁊.l.lecta.ſi cer.peta.

3 ¶ Scias quod illa iura ſecundo loco allegata non habent locum in procuratore obligante mandato domini : qꝛ tunc non eſt opus quod diu ſtet in obligatione:ſed ſtatim poteſt petere vt liberetur tex.in.l.ſi mādato meo.i prin.ff.mādati.

4 ¶ Fallit dicta regula in obligato de iudicio ſiſti: quia ipſa regula procedit in fideiuſſore contractus nō iudicij propter executionem paratam.Bar.in.l.j.ff.iudi.ſol.

5 ¶ Fallit quādo fideiuſſor eēt abſentād⁹ ex neceſſeria vel vti

li cauſa:vt cauſa ſtudij:quia iſte talis fideiuſſor pōt ſtatim ſe liberare ſecundum Guil.in Specu.in titu.de fideiuſſ.§.ſpecialia.ver.ſi vero fideiuſſor.arg.l.filiuſſa.ꝛ.l.abſentia lōga.ff.de cura.ꝛ.l.ſi longius.in prin.ff.de iudi.

6 ¶Fallit in promiſſis animo nouandi:quia tunc videtur liberaſſe reum:ꝛ per conſequens ſoluiſſe.l.ſi mandato meo §.ſi in dubio.ff.manda.quod etiam voluit glo.in.d.l.ſi pro ea.ſed iſta non eſt propria fallentia ſed bona declaratio.

7 ¶Fallit ſi interuenit inimicitia inter fideiuſſorem ꝛ debitorem culpa tamen debitoris.ita eleganter dicit Joan.and in dicto.§.ſpecialia.i addi.que incipit hic no.quod vim ineſſe arg.l.licet.de arbitris.ꝛ inſti.de actio.§.minime.ſecus ſi culpa ipſius fideiuſſoris:quia nemo poſſet ſuo delicto cōditionem ſuam reddere meliorem.l.non fraudantur.§.nemo.ff.de regu.iur.cum ſimi.ꝛ.c.ij.extra de reſcript.cum concor.ꝛ quia nemo facto concedentis beneficium fraudari debet.l.commodato.§.ſicut.ff.commo.ꝛ.c.j.extra de cōceſ.preben.ꝛ eccle.non vocantis.argu.l.ſi quis rē.ff.de arbi.ꝛ.c.quāto.extra de diuor.ꝛ facit ſimilis tex.in.l.j.§.cum quis.ff.de queſtio.vbi non poteſt quis iniuriari teſti contra ſe inducto ꝛ incidere eius teſtimoniū.de quo per Bal.in.l.ſed ꝛ ſi qs.§.illud.ff.ſi quis cau.ꝛad idē.l.cū tabulis.§.pmo.ff.de his qui.vt indig.quāuis i repellēdo tutorē ppter inimicitiā nō fiat diſtictio cuius culpa iteruenia t.l.athletas.de excuſa.tuto.

8 ¶Fallit qz.l.lucius ꝛ ſimiles habēt locū qñ quis fideiuſſit:qz ſtatim pōt petere ſe liberari per glo.i.l.ſi videamus.ff.de nego.geſt.quā notanter alleg.Ange.in apoſtilla manu ſua propria in dicta.l.lucius.vbi ſubdit idē eſſe ſi pmiſit nō vt fideiuſſor:qꝛtñ videt ſibi abeſſe quātū ſoluere oportet per text.ꝛ glo.in.l.ij.ff.de nego.geſt.ꝛ tex.in.l.ſi quis mandato meo.eodē titu.ꝛ iſta eſt optima cōſideratio in iſta materia.

9 ¶Fallit:nā interpretāda ſunt dicta iura vez niſi ipſe fideiuſſor ſit obligatus per inſtrumentū quod habet paratā executionē ex forma ſtatuti:vt voluit Bar.in.l.fideiuſſor.ff.de fideiuſ.ꝛ Bald.in.l.certū.ff.fa.ercis.vbi etiā idē dicit quādo qs eſt obligatus per ſcripturā mercatorum que ex forma ſtatuti habet executionem paratam.idez voluit in.d.l.ſi pro ea.ſed in hoc Ange.in dicta.l.fideiuſſor.tenet cōtrarium:qꝛ talis obligatio fideiuſſoris cauſa guarētigiata expectat decla.

Fallen.Socini.

ratiõe iudicis ꝓnunciantis. extra eo. licet. nã lata ſñia nõ reſtat vltra aliud querendũ quã fideiuſſor condẽnatus ãnteq̃ ſoluat poſſet agere vt liberet vel indẽnis cõſeruet: vt dicta. l. lucius. ⁊. d. l. ſi ꝓ ea. ⁊. l. fideiuſſor. ſed ſi nõ eſſet cõdẽnat⁹ nõ poſſet tãq̃ ſoluat agere niſi diu ſtetiſſet i obligatiõe vt in dictis iuribus: qꝛ videt dediſſe fideiuſ. de ſoluẽdo. l. in debitũ. ff. de cõdi. inde. vnde anteq̃ ſoluat nõ eſt funct⁹ officio ſuo nec impleuit: ratio eſt: vt Ang. voluit ⁊ Pau. qꝛ fideiuſſor qñ fideiuſſit a principio ſciuit poſſe incipi ab executione. Itẽ fidẽ dedit de ſoluendo ⁊ debitor deciperetur ſi ſtatim a fideiuſſore nõdũ moleſtato a creditore poſſet ꝯueniri: qđ ſecus eſt ſi diu ſtetiſſet i oblatiõe: ⁊ hoc intelligitur arbitrio iudicis: vt dicit gl. in. d. l. lucius. ⁊ in. d. l. ſi pro ea. et ibi Bal. ꝑ hoc etiã facit quia licet guarentigia habeat in ſententia ſtatutorũ nõ eſt proprie ſentẽtia: quod patet vt dicit Pau. de caſt. in. d. l. fideiuſſor §. fi. ff. de fideiuſ. ⁊ forti⁹ patet qꝛ fruſtra quereretur ꝑ Bar. in. l. non fatetur. ff. de inoffi. teſta. ⁊ in. l. error. C. de iur. ⁊ fac. igno. ⁊ ꝑ Bal. i. l. ab executione. C. quorũ appel. nõ reci. an ſententia que expectatur ferri ante iſtrumẽta guarẽtigiata ſit exequẽda vt diffinitiua: an vero vt interlocutoria. Et ꝑ Ang. ⁊ Pan. facit qđ non poſſit petere ſe liberari ꝑ. l. ſi edicto. C. đ edi. di. adri. tol. ⁊. l. l. titio. cũ moritur. ff. de vſufru. ⁊. l. idẽ quotiens. de verbo. obli. que no. pro pulchra expeditione huius paſſus ⁊c.

148 ¶ Fideiuſſor cõtra principalem debitorem vt eum liberet antequam ſoluat agere non poteſt. l. ſi pro ea. C. mandati.

PRimo fallit vbicũq̃ poſt fideiuſſionẽ factã debitor iciperet male vti ſubſtãtia ſua: vt in dicta. l. ꝑ ea. ⁊ dicit male vti qñ de hoc eſſet fama i vicinia: vt ibi no. i gl. ⁊ l. l. vbi adhuc. C. de iure do. qđ itellige ſi male vtat ita quod ꝓbatur fideiuſſorẽ poſſe timere: alias nõ: nã ſi bona ſua valuerunt mille: ⁊ ipſe debitor cõſumpſerit centũ male nõ ꝓpterea fideiuſſor malam cauſam habet timẽdi: ⁊ propterea nõ poterit agere cõtra eũ ſicut nec ageret ſi pmo anteq̃ fideiuberet icepiſſet male vti ſua ſubſtãtia: vt. l. creditores. ff. de ꝑuile. credi. niſi modice ꝯſumpſiſſet ⁊ poſt fideicõmiſſionẽ ꝯtinuaſſet magis dilapidationẽ qꝛ tũc ex nimia cõſuſpitio fieret vt agere poſſet: vt no. Bal. in dicta. l. ſi pro ea.

¶Fallit qñ fideiuſſor fuit condẽnatus ſolue
2 re:ˀnã etiã antequã ſoluat agere põt contra
a principalẽ. Et iſti tres caſus ponũtur i dicta l.ſi pro ea.ꝛ idẽ dicit Bal.ſi eſſet talis caſus vbi nõ requireretur cõdẽnatio:puta,qꝛ ex forma ſtatuti inſtrumẽtũ habeat executionem paratã:nã tũc poſt modicũ tempus etiã creditore nõ petente poterit fideiuſſor agere cõtra principalem.ꝛ idẽ tenuit Bald.in.l. ſi fideiuſſor.ff.de fideiuſ.ꝛ idem ſi non eſſet condemnatus:ſed in cauſa concluſuꝫ ita quod eſſet clarum ipſum condemnari:vt ibi not. Bald.in ver.vj.quero.

¶Soluere. ac de dem. pe.phy.cor. in conſi.iij. in litera.d. l.iij. parte.

3 ¶Fallit quando fideiuſſor diu ſtetit in obligatione:vt in.l.luciꝰ.ff. manda. quod tempus intelligitur arbitrio iudicis:vt no.Bal. in.d.l.ſi pro ea.in ver.x.quero.

4 ¶Fallit quãdo fideiuſſor obtulit ꝯſignauit et diſpoſuit pecuniam debitã creditori volẽti illam recipere:qꝛ ſimilis eſt ſoluẽti:ꝛ ideo poterit agere contra principalem: vt no.gl. in dicta lege lucius. alleg.text. in lege qui mutuam.§.fideiuſſor.ff.mandati.

149 ¶Fidem frangenti regulariter fides ſeruari nõ debet.l.cũ proponas.C.de pac.ꝛ.l. ſi conuenerit.ff.pro ſocio.c.peruenit.el.ij.de iureiu.ꝛ.xxviij.q.ij.infidelis.cum ſi.

Primo fallit in conuẽtione magna:qꝛ nõ poſſuꝫ frangere fidem frangẽti in eadem donec durat tempus treuge ſecundũ Joan.an.ꝛ Ant.in dicto.c.peruenit.arg.l.actiõe.§.diximꝰ.ff.pro ſocio.vbi tñ non videt iure probari.ꝛ fuit hoc originale dictum Uincen.l.c.primo.in fin.de treug. et pac.in pri.ꝛ ita dt Arc.i.c.illi.xxx.q.j.ꝛ dicit hoc ſeruari i hiſpania.ꝛ dicũt idem eſſe in frangẽte fidẽ pacis per.d.l.cũ proponas.ꝛ ſimiliter trãſeunt Ang.ꝛ Jmo.i.d.l.ſi legati cã.

ff.de verbo.oblig.Ang.Raph.ꝛ Pau.de caſt.in.l.ſi ſeruum.
eo.titu.ꝛ dicit ibi Imo.quod iſtud potius procedit ex cõ-
ſuetudine q̄ de iure per regulam.d.l.cum proponas.ꝛ dicit
quod allegatur in contra.ſed non probat.

2 ¶Fallit poſt executionē factā in cõtractibus innominatis:
vnde ſi vendidit tibi librum et eū tradidi:vt.x.mihi dares
nõ potero poſt traditionē libri petere librū:vt l.l.ancille.C.
de rei vēdi.ꝛ ita dt Bal.ibi limitari regulā.d.l.cū ꝓponas.

3 ¶Fallit vbi ille qui mihi fidem nõ ſeruauit ſoluit mihi pe-
nam in quam per illud incurrit:nā poſtea teneor ſibi ſerua-
re fidem:quia ſolutio pene habetur pro obſeruantia con-
tractus:cū pena ſuccedat loco ſolutiõis rei principalis de-
bite.l.predia.ff.de act.emp.l.apud.§.labeo.cl.j.ff.de doli
excep.ita no.tenuit Cyn.in.l.petens.l.ij.q.C.de pac.l.vij.co
lū.ꝛ l.l.penul.ff.de ſolu.et procedit regula.d.l.cū proponas
etiam ſi iuramentum interueniat:vt.d.c.peruenit.

4 ¶Fallit in voto caſtitatis facto per virū ꝛ vxorē:que dicit
mutua obligatio que concernit deum.ꝛ ideo licet per alte-
rū nõ ſeruetur:tñ alter tenetur ſeruare:vt eſt tex.in.d.c.ad-
eo.xxxiij.q.v.ꝛ glo.in preallegato.c.placuit.

5 ¶Fallit qñ eſſet actū expreſſe vt alio nõ ſeruāte fidē alter ni
hilomin⁹ ſeruet ita tenet Jo.an.ꝛ doc.i.d.c.peruenit:ꝛ no.
iſtā limitationē cõtra quā facit:qꝛ pro hoc videt̄ dari mate-
ria delinquēdi: vt dol⁹ videt̄ remitti:quod eſt prohibitū a
iure.l.queritur.de pac.dota.et.l.ſi vn⁹ §.illud.ff.de pac.ſ3
l3 pars altera teneat̄ ad obſeruātiā pacti ipſo nõ obſeruā-
te nihilomin⁹ poterit agi cõtra illū q̄ cõtrauenit cõuētioni
ad itereſſe vel ad penā ſi pena fuit appoſita in contractu.

6 ¶Fallit vbicūq3 nolo tibi ſeruare fidem circa caſu3 ſepara
tū vel diuerſum vel connexū:qꝛ tūc teneor tibi ſeruare fidē
etiam mihi non ſeruāti.ita limitāt Cy.Saly.ꝛ Fulg.i.l.cū
proponas.ꝑ quo eſt gl.in.l.ſi duo.ff.de dolo.ꝛ facit tex.in.l.
ſi.§.pe.ff.de eo per quem fac.erit ꝛ idē tenet Cardi.zab.in
d.c.peruenit.ꝛ dicuntur connexa qñ obligationes ſunt reſ-
pectiue.et ita etiā voluit Ant.de but.et expreſſius do.Abb.
in.c.peruenit.vbi ad hoc inducunt.c.quod adeo.xxxiij.q.
v.et idem not.Ang.in.l.ſi ſeruum.ff.de verb.obli.

7 ¶Fallit quādo prima actio fuerit ipſo iure ſublata:qꝛ tūc
ad eū redire non poteſt:vt.l.vt reſpõ.C.de trāſactio.cū ibi

no.in glo.magna.C.de pac.in.l.mota.glo. in.l.cum propo-
nas.s.la ſecunda.C.eo.titu.

150 ¶Filia renuncians cum iuramento hereditati paternẽ amplius ſuccedere nõ poteſt.tex.eſt in.c.q̃uis.de pac. l.vi.

PRimo Fallit ſi ſit factum pactum de non ſuccedẽdo:qꝛ tunc penitus non valeret:qꝛ tollit libertatẽ arbitrij.hoc dicit Bart.in l.ſtipulatio hoc modo cõcepta.de verbo.oblig.& ſequit̃ Bal.i.l.fi.C.de pac.vide Lud.de roma q̃ adducit optimã rõnẽ ad hoc.i.d.l.ſtipulatio h̃ mõ ↄcepta.

2 ¶Fallit ſi ille pſone quarũ cõtemplatione pactum factum eſt deceſſerint viuo pr̃e:ſec9 ſi viuerẽt vt filij maſculi.nã his mortuis nõ nocet pactũ filie:vt.l.pactũ.de colla.C.& ibi hoc tenuit Ang.i ↄſi.ſuo.liij.& ſequit̃ Domi.de ſctõ gemi.i.d.c. quãuis.de pactis.& ad hoc.facit.l. iubemus.C.ad velleia.

3 ¶Fallit ſi filius maſcul9 qui ſuperextabat tpe pacti facti cũ filia fuit poſtea a patre exheredat9:qꝛ filia poterit ſuccedere nõ extãte pacto.ita not.dt Bal.i.l.ſi ambigua.ff.de legi & ad hoc adducas rõnem:qꝛ verba excluſiua intelligũt̃ appoſita reb9 ſic ſe extãtib9 et nõ aliter:vt no.dt Ang.in.l. quoties.§.ſi duo.ff.de here.inſti.per tex.no.i.l.p lo callimacho.§.j.de le.iij.vbi pbat̃ qd̃ illa clauſula cõſueta in teſtamẽtis apponit̃ & iuſſit eã eſſe cõtentã & tacitã operat̃ ſolum qñ ſuperueniũt ille pſone quibus teſtator voluit prouidere.& vide Bar.in.l.qd̃ ſeru9.i fi.de conditione ob cauſam.ff.

4 ¶Fallit ſi filia primo iurauit et poſt in contrarium interponit iuramentum:qꝛ iſtud ſecundum iuramentum non operatur prout in ſimili eſt gl.in.c.licet matres. de iureiuran. libr.vj.& vide ad hoc Spec.in ti.de emp.& vendi.§.& ſi conſilium.& eum ſequitur ibi Jo.and.in addi.

5 ¶Fallit quando illa filia que renũciauit non percepit legitimã ſuam vel dotem.vt dicit Ricar.de Saly.in dicta.l.j.C. de coll.ſed generaliter facit pactum de non petendo. Nam tunc Ricar.de Saly.& Pet.de ancha.in.c.q̃uis preſupponũt quod filia dicit ſe dotatam:& hoc fortificat̃:qꝛ nõ debet excludi a legitima niſi ſpecialiter ſit facta renunciatio per tex.no.l.l.ſi quãdo.ff.de inofficio.teſta.& ideo dicunt quod iuramentũ nõ operatur:ſed iſta limitatio non poſſet forte procedere propter generalitatem & rationem.d.ca.q̃uis.

6 ¶ Fallit ſm pet. de ancha. in. l. de conſti. ⁊ in dicta. l. lʒ mu=
lieres. quādo reſultaret grauiſſima leſio mulieri: vt puta qʒ
receptiōe dotis que valet centū renūciauit hereditati q̄ va=
let quinqʒ milia. nā tūc dicit qꝺ videt dolo ſubducta: iura=
mentum non debet eſſe iniquitatis vinculum: vt in. c. quan
to. de iureiur. ſed tu ad hoc adducas autoritatem Bal. i ti.
de pace iura. fir. c. j. §. item ſacramenta. vbi dicit qꝺ ex enor=
mi leſione preſumitur dolus: vt no. Bart. i. l. fi. de preto. ſtip.
adde gloſſ. in. c. veniens. de iureiurando.

7 ¶ Fallit qñ preſumitur met' vel dolus vel reuerentia pa=
tris. arg. tex. i auſ. ſacramēta puberū. C. ſi aduer. vēdi. ⁊ ita
dicit Bal. in. l. pactū qꝺ dota. C. de colla. qꝺ intellige ſʒ not.
p Bar. in. l. j §. q̄ honorāde. ff. quarū rerū actio. nō da. ⁊ per
Inn. i. d. c. cū. de offi. deleg. ⁊ vid Fed. de ſenis i ꝯſi. cccxciij.

8 ¶ Fallit qñ paciſcet iude' cū filia ſua: qꝛ tūc iuramētum nō
attēditur ſm Bal. i. d. auſ. ſacramēta puberū. et iſtam limi=
tationē ponit etiā Ludo. de roma. i. l. prima. §. qui ſuperſti=
tis. de acquirend. heredita. ſed forte nō eſt verū: qꝛ inter iu=
deos ſernat iuramētū per Moyſen ſicut inter chriſtianos ꝑ
Chriſtū: vt habetur in gloſſ. in. l. non erit. de iureiuran. ⁊c.

9 ¶ Fallit qn illo filia eſſet impubes: ⁊ iuraret ſup hoc pacto
de perdenda hereditate: nam tunc tale iuramentum non
habilitat mulierem ad iurandum cum ſit impubes. Iaco.
butriga. ⁊ Bal. i. l. ſi quis minor. C. de trāſac. dicūt qꝺ in im=
pubere debet eſſe duplex iuramentum. vnū de nō venire cō=
tra rationem minoris etatis: alterum de obſeruādo pactū.

10 ¶ Fallit ſi filia renunciauit cū iuramēto hereditati pater=
ne viuēte p̄ſ;et promiſiſſet de illis bonis paternis nūquaʒ
aliqd peteret: et frater ei' ad quē deuenit ſucceſſio moritur
pōt fratri illi ſuccedere vna cū alijs fratrib'. ita dt Pau. de
caſt. i. l. paul'. §. idē reſpōdit. ff. de acquirē. here. Adde Old.
ad hoc qꝺ ita cōſuluit. vide tex. i. l. tūij. teſtamētū. ff. de his
q̄ vt idig. et. l. iij. §. plane. ff. ad carb. ⁊. l. fi. i prici. de leg. iij.

11 ¶ Fallit: nā ſi renūciatio cū iuramēto interueniat de nō ſuc
cedēdo: intelligitur dūtaxat de ſucceſſione ab inteſtato: nec
tollitur quod nō poſſit ſuccedere ex teſtamēto ei' cuius bo=
nis renunciauerit. l. patron' nō aliud. de bonis que libe. et
l. fi. ff. q̄ ⁊ a qb'. hāc limitatiōē poſuit Saly. i. l. pactū. C. de
pact. ⁊ Bal. in. l. pactum. C. de codicil. vide. c. per irrefragē

bilem. extra de renun. & Bal. in. c. ad noſtram. el primo. in iiii. colum. de iureiuran.

12 ¶ Fallit qñ renunciauit hereditati paterne in manibꝰ fratris cũ iuramẽto: nã talis renunciatio non valet & ita refert ſe cõſuluiſſe Rapha. per tex. in dicto. c. quamuis. qui loquit̃ de renunciatiõe facta fratri: ſʒ recte illa fuit cõtingẽtia facti itẽ fundat ſe iſta decretalis ſup iuramẽto quod poteſt ſeruari. & etiam cõtra Raph. eſt conſilium Fede. de ſe. cclxiii. et idem firmat Bal. in aut. ſacramenta puberum.

13 ¶ Fallit ſi renũciatio fiat in manibꝰ fratris p ſororẽ ẽt cũ iuramẽto viuẽte patre & nõ preſente renunciationi: nã nõ valet renunciatio: cum dicatur pactio de hereditate viuentis quod eſt improbũ p. l. fi. C. de pact. & ita determinauit Per. de ancha. quẽ ſecuti ſunt Ioan. de imo. & do. in. d. c. quãuis.

14 ¶ Fallit ſi filia renũciauit falſis perſuaſionibꝰ qr reſcindet̃ renunciatio. ita cõſuluit Federi. de ſenis in ſuo cõſi. cxliiii.

15 ¶ Fallit i muliere renũciãte hereditati paterne ſi decedat ante patrẽ eiꝰ filii vel filie ſue nõ excludunt̃ ab hereditate. & ita dicit Bal. in. l. fin. C. de pac. & in. l. pactũ. C. de colla. quem ſequitur Pau. de caſt. vide Ludo. de roma. et ibi Barto. in dicta. l. qui ſuperſtitis.

16 ¶ Fallit ſi in renũciatiõe dicat̃ qđ pars renũciat omni iuri qđ habeat & habere ſperat nõ intelligit̃ de iure qđ ſperat de nouo & ex noua cã: ſed intelligit̃ de iure futuro perueniens ex iure preſenti ſeu preterito ſm Bal. i. d. l. pactũ. & Bal. in. l. quam ſeruus. ff. de condi. ob cauſam.

17 ¶ Fallit ſi mulier renũciat omne ius qđ ſibi debet̃: nã nõ intelligit̃ renũciare vel vẽdicationi ſm Bald. in. d. l. pactum.

18 ¶ Fallit vbi mulier renũciat gñaliter de nõ ſuccedẽdo nulla expreſſa cauſa: nã renũciare intelligit̃ reſpectu bonorum preſentium: vnde ſi pater acquirat poſtea bona mulier poſſet ſuccurrere. vt. l. ſtipulatur. de verbo. obliga.

19 ¶ Fallit vt poteſt ſumi. per tex. in. l. tres fratres. ff. de pac.

20 ¶ Fallit vt per Bal. in. d. l. pactum. quando filius renunciat pro impenſis factis in ſtudio.

21 ¶ Fallit vt per Ang. in. l. filie. C. de edẽ. vbi loquit̃ de ſtatu.

22 ¶ Fallit niſi ex aliquibus coniecturis filia ſuccederet ab inteſtato: vt per Saly. in. d. l. pactum.

23 ¶ Fallit quãdo iter aliquas perſonas nõ ſuperſunt aliquẽ

perſone in quib⁹ eſt maior rõ ſuccedẽdi: vel maior ratio affe
ctionis ꝙ̃ in filia: vt qr nõ extarẽt nepotes: vel qr nõ videtur
voluiſſe vti pacto iurato ex quo aliter nõ diſpoſuit. idẽ tenet
Jo. de prato i. l. pactũ. C. de colla. tu. alleg. ꝓ eo no. i. l. ij. § fi. ꝛ
per Bar. in. l. j. ff. de vulga. ꝛ pupil. ꝛ Bal. in. l. q̃ ſe patris. vñ
liberi. et ibi Ang. de vbal. in repe. ſua et recollectis Azo. et
Bald. in. l. non per. C. ad orfi.

24 ¶ Fallit quia filia renunciat hereditati materne: nec pro⸗pterea pater excluditur ſi non conſenſerit: vel ſi conſenſerit et ſuper ſunt alij filij qui non renunciauerint. ita dicit Bal. in. l. non ſolum. in princ. C. de bo. que libe.

25 ¶ Fallit qr nõ valeret pactũ ſi cõiuges paciſcerẽtur vt filij naſcituri ex eis nõ ſuccederẽt. fallit tñ niſi eẽt talis ↄſuetudo

26 ¶ Fallit ſi renũciat ſorori ꝛ iurat ſe cõtentã qr nõ videt̃ re⸗nũciaſſe gñaliter de oibus relictis in teſtamẽto vl' legitime niſi ſpecialiter dicat̃. vide Bal. i. l. de his. C. de trãſationib⁹.

27 ¶ Fallit qr nõ valeret renunciatio cũ iuramẽto ſi filia eſſet in egeſtate ita quod non poſſet ſe aliter alere. ita Bald. i c. cum contingat. in. xj. col. extra de iureiur.

28 ¶ Fallit ſi eſſet ſtatutũ quod minor nõ poſſit contrahere: re⸗nunciare aut facere quietationẽ ſine arcta ſolẽnitate lꝫ iura⸗uerit mulier renũciando hereditati paterne. tñ etiã ſit do⸗tata poterit cõuenire ꝛ petere abſolutionẽ a iuramẽto non ſeruata ſolennitate. ita dicit Pet. de ancha. in. c. canonum ſtatuta. extra de conſti. in. xvj. colum.

29 ¶ Fallit ſi filia renũciauit fratrib⁹ hereditati paterne: de⸗mum alij fratres nati ſunt. ꝛ alij heredes inſtituti renuncia⸗tio non tenet quo ad illos extraneos: ꝛ ideo fratres habe⸗bunt omnia bona et facient ſibi cedere per ſororem ſuam iu⸗ra. ita dicit Angel. in. l. auus. in vlti. col. C. de pac.

30 ¶ Fallit ſi filia nõ ꝑcepit totã legitimã ꝛ renũciaſſet nihilo⸗minus poterit petere ſupplemẽtũ de cõtinuo. ita dicit Ang. in. l. de his. in fi. ff. de tranſac. et ibi ponit cautelam ad hoc.

31 ¶ Fallit ſi quis per metum renũciat iuri qḋ habet in re nõ intelligitur renunciare poſſeſſioni rei. ita dicit Angel. in. l. metum. in prin. ff. quod me. cau.

32 ¶ Fallit ſi eſſet ſtatutũ qḋ mulier minor non poſſit cõtrahe⸗re ſine cõſenſu propinquorũ vel alia ſolẽnitate: nã ſi fuerit maritata indotata ꝛ iurauerit de nõ cõtraueniẽdo ꝑut fit:

Filij nõ tenent conferre donata sibi a patre [illegible]
[illegible] ut p [illegible] col.
C. de colla.

tamen ſi nõ interuenerit dicta ſolẽnitas poterit conuenire petendo ſe abſolui prius:vt dicit Pet.de ancha.in.d.c. canonum ſtatuta.de conſti.

33 ¶Fallit quãdo dicta filia nõ eſſet dotata ⁊ repudiaſſet:quia tunc cenſem⁹ extra formã,c.preallegati.quãuis id loquat l muliere dotata:nam habem⁹.c.illud quod eſt.l.fi.ff.de leg. l.cõtinuus.⁊.l.j.ff.ad municip.ſed hoc reprobat.d.Jo.an.in l.qui ſuperſtitis.ff.de acqui.here.⁊ iſtaʒ limitationẽ poſuit Ludo.de roma.in.d.l.qui ſuperſtites.

34 ¶Fallit ſi pater eã legitimet cũ hac cõditiõe ne ſibi ſuccedat pacto ⁊ reſeruatiõe:nã tũc vʒ pactum ⁊ reſeruatio.ſm Ant.de but.in.c.p venerabilẽ.q̃ filij ſint legi.⁊ ad hoc adducit gl.in.c.cũ inhibitio.de clãde deſpõ.⁊ ad hoc vide Pan.de ca.in.l.j.C.d iure annul.aure.⁊ Bar.i.l.ſi tibi.ff.de adoptio.

35 ¶Fallit vt per Ludo.de ro.in.l.ſtipulatio hoc modo concepta.ff.de verbo.obligatio.⁊ Do.de rota ſm modernum ordinem in deciſio.ccclxxv.

35 ¶Fallit ſm Pe.de anch.i repe. c.j.de renũ.ſi talis renũciatio cõtineret euidentẽ iniuſtitiam:vt quia pro modico renũciaſſet hereditati magne que virtualiter debet cõtinere tria vt ibi per eum licet Jmo.teneat contrarium.

151 ¶Filiusfamil. in iudicio ſine conſenſu patris eſſe non poteſt in.l.fi.§.neceſſitate.C.de boniſq̃ libe.

Primo fallit in cauſa criminali p.l.inter liberas.§.filiusfa.ff.d adul.quod Bal.cõſulendo tenuit etiã verũ in crimine pu.ſecus autẽ in priuato:vt ipſe dicit i cõſi. quod incipit filiusfami.armata manu ⁊c.

2 ¶Fallit in cauſa ſpirituali:vt in.c.ſi.de iudi.lib.vj.

3 ¶Fallit in his que ſunt volũtarie iuriſditionis.de quo per Bald.in.l.fi.§.neceſſitate.C.de bo.que libe.

4 ¶Fallit quando pater non eſſet legitimus adminiſtrator. Bar.in.d.§.neceſſitate.

5 ¶Fallit quia poteſt comparere ⁊ litigare coram arbitratore.ita dicit Joan.and.in titu.de iuriſdi.omnium iudi.in.§ et petito.in additio.Specu.

6 ¶Fallit in beneficialibus in quib⁹ agit filiusfami.vt integer homo.gl.fin.in.c.j.de iureiur.⁊ in.l.ait ptor i prin. de mili. teſta.ff.qr beneficialia equiparantur caſtrẽſibus no.gl.ma=

gna in.c.ex parte.de reſti.ſpo.

7 ¶Fallit quando filiuſfami.implorat officium iudicis.gloſ. in.l.j.C.qui admit.

8 ¶Fallit in cauſa reconuentionis:quo caſu nō requiritur cō ſenſus patris.gl.in.d.l.ſed ⁊ hc.in prin.ff.de procura.

9 ¶Fallit in cauſa appellationis.arg.l.ita demum.C.de pro cur.ſm̄ Bal.in.d.§.neceſſitate.

10 ¶Fallit ſi impetret reſcriptum.ita voluit Domi.de rota in deci.clxxxiij.⁊ iſta no.do.And.ſicu.in.c.fi.extra de indi.

11 ¶Fallit in omnibus caſibus in quibus minor poteſt eſſe in iudicio ſine autoritate tutoris:vt ibi Bal.in addi.Specu.in ti.de acto.§.j.ver.ſed nunquid.⁊ in ver.ſed nunquam.⁊ no. Ludo.de ro.in ſuis ſingularibus.

12 ¶Fallit quando filiuſfami.nomine alieno comparet:vt eſt caſus in.c.generaliter.in.ij.reſponſo.de procu.in.vj.⁊ not. glo.pulchra in.c.fi.de iudi.

13 ¶Fallit quando filius comparet in iudicio ſine cōſenſu patris ⁊ cōfitetur debitum:⁊ iudex facit preceptum quod ſoluat:nam valet iſtud preceptum tanquam extra ordinem nō i figura iudicij.ita dicit Bal.i.c.ij.i.ij.col.de litis ꝯteſt.allegat gl.ſing.ad hoc i.l.fi.§.neceſſitatē.C.de bonis q̄ liberis.

151 ¶Filius legitimā iure inſtitutionis habere debet alias teſtamentum conquerelare poteſt.⁊ ita cōiter tenet.Bart.in auten.nouiſſima.C.de inoffic.teſt.⁊ in aut.vt cum de appel.cogno.in.§.aliud quoqꝫ.

PRimo fallit in patre teſtāte inter liberos minus ſolenniter:quia tunc ſufficit ſi relinquatur quoquo relicti titulo:vt eſt glo.ſingu.in dicta autenti.nouiſſima.C.de inofficio.teſtamen.⁊ eſt in verbo inſtituit.⁊ cauſa ſequitur Jaco.bu.ibi argumen.l.hac ꝯſultiſſima.§.ex imperfacto.C. de teſtamē.⁊ idē Inn.tenuit in.c.Raynutius.eodē titu.vbi tn̄ dicit quod tale teſtamentū nō valebit vt teſtamentū ⁊ inter liberos:ſed bene valebit vt vltima voluntas inter ipſos liberos tantū ſed nō q̄ ad extraneos:quā vltimā volūtatē iudex ſeruare faciet:vt.l.prima.ff.fami.erciſcū.ſed Jaco.de Are.⁊ Cy.i p̄dicta aut.nouiſſima.videt̄ dictā gl.rep̄hēdere tenētes q̄d.d.aut.corrigat̄ p.d.§.aliud quoqꝫ p̄mā tn̄ opi.ſecutus ēt fuit Matthe.de matha.in ſuis notabilib9.nu.xliiij.

2 ¶ Fallit dicta regula in iſtitutione pia ſecũdum Bar.i.l.ſ.i.ij.q.princip.de ſac.ſan.eccle.p̄ ratione de qua ibi per eũ i xxvj.colũ.⁊ idẽ tenet Petr⁹.de ancha.i.c.cũ eſſent.de teſta.

3 ¶ Fallit in codicillis:vt no.Bart.in.l.fi.ff.fami.erciſ.

4 ¶ Fallit vbicũq̄ ſtatutũ diceret qd pater teneat relinquere filio quintã partez pro legitima:q2 tũc ſufficeret relinqui quoquo relicti titulo.ita ſingu.tenuit Bal.p aliquas rõnes i.l.maximũ vitiũ.C.de lib.preteri.i.vj.col.ſ3 Ludoui.in.l.ſi quis prior.ff.de teſta.dt qd l3 ipſe nõ reperiat aliquem tenẽtem cõtra Bal.tamen dicit qd Florentie cõſuluit contrariũ ⁊ plus nõ dixit.hãc partem ſecutus fuit etiã preceptor me⁹ domin⁹ Alexãder de Jmo.i.l.iter cetera.ff.de liberis ⁊ poſthumis.motus iſta ratione:q2 ſtatutum debet interpretari vt quantomin⁹ fieri põt corrigat ius naturale:vt probatur in.l.ij.C.de noxali.⁊.c.cu3 dilectus.de cõſuetudi.⁊ no.Bar.in.l.omnes populi.in.vj.q.princip.ff.de iuſti.⁊ iure.

153 ¶ Filiusfamilias regulariter teſtari non poteſt etiam patre permittente.l.qui in poteſtate.ff.de teſta.⁊ inſtitu.qui.permiſ.eſt face.teſta.in prin.

PRimo fallit in teſtamentis ad pias cauſas.ita tenet Bartol.⁊ docto.in repetitio.l.prime.C.de ſacroſanc.eccle.per tex.i.c.licet.extra de ſepul.libro.vj.⁊ idem tenet Ang.in dicta.l.qui i poteſtate.Bal.⁊ Saly.in.d.l.ſeruũ.C.q̄ teſta.fa.poſſ.licet Joã.an.in.i.c.ſi pater.extra de teſta.in nouel.tenuerit contrariũ.⁊ Fede.de ſenis in conſi.cclx.⁊ conſi.xxviij.⁊ Jo.de Jmo.in.d.l.qui in poteſtate ⁊ Fulgo.i d.l.ſeniu3.dicẽtes qd tex.in preallegato.c.licet.de ſepul.debet intelligi de donatio.cauſa mortis.prima tamen opinio eſt magis communis:licet vtraq̄ ſit ſuſtentabilis.

2 ¶ Limitat non procedere in bonis ab imperiali maieſtate donatio filio vel filie:quoniam in illis bonis teſtari poterit:cũ in his bonis incluſum ſit tale priuilegium teſtantium:vt eſt tex.no.⁊ ibi Bal.qui notat illum tex.in.l.cũ nulla.C.de bonis q̄ libe.⁊ ibi eſt tex.ſing.qui dicit qd filiuſfami.poteſt teſtari de illis bonis tanq̄ illa bona ſint caſtrẽſia vel quaſi.

3 ¶ Fallit in filijs gallorũ ſeu francigenaru3:qm̃ tales filij nõ ſunt in poteſtate patris:vt eſt gl.ſing.iſti.de patri.pote.in gloſſ.in verbo ciuiũ roma.quam gloſſ.ſequitur Bald.in.c.

primo.an maritus ſuccedat vxo.in benefi.⁊ Bal.in.l.fin.C. qui teſt.face.poſ.⁊ hanc limitationem poſuit Lu.de roma. in aut.ſi mulier.ff.ad.l.fal.⁊ idem tenuit Bal.in ti.de duobus fratribus a capi.inueſti.

4 ¶ Fallit in lucris dotalibus obuentis marito ab vxore precedente: ⁊ tunc enim maritus tranſiens ad ſecunda vota illud qđ lucrat̃ tranſfert in filios: ⁊ illi filij poſtea teſtari de illis poterũt.ita no.tenuit Ang.in.§.quoniam autem infirmus.in aut.de nup.

5 ¶ Fallit in filijs preſbyterorum.vt in aut.preſbyteros.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ in.l.ſacroſancte.C.eo.titu.⁊ glo.iuris canonici repu.ſingu.in capi.qui ingredientibus.ix.qõ.j.⁊ predicta locũ habẽt nõ ſolũ in preſbyteris ſed etiã in clericis habentibus tantũ primã tõſurã.iſtud videtur ꝓbari per tex.in.c.qꝛ nos.extra de teſta.nã ibi permittit clericis teſtari ⁊ nõ diſtiguit vtrũ fuerint in patria poteſtate ſicut ⁊ ille q̃ habet primã tõſurã tñ: vt eſt gl.ordina.in.c.cũ voluptatẽ.de ſentẽ.excõmunica.⁊ hoc ibi voluit hoſtien.⁊ Anto.de but.dicit illũ tex.habere locũ in omnibus ⁊ quibuſcũq; ordinibꝰ ⁊ ſic nõ tantũ in preſbyteris ſed etiã in clericis habẽtibus tãtũ primam tonſurã: qꝛ iſti etiã appellant̃ clerici.⁊ hoc etiã tenet Petrꝰ de ancha.⁊ Jo.de imo.in.d.c.qꝛ nos. ſed Jacob.but. ⁊ Bar.in.d.l.ſacroſan.C.de epiſcopis ⁊ clericis.videtur dicere quod iſtud ſolum ꝓcedit in acquiſitis ratione officij ⁊ dignitatis eccleſiaſtice ſed in aduentitijs acquiſitis aliũde videt̃ tenere qđ teſtari nõ poſſunt: ſed cõtra eos videt̃ ẽt textus expreſſus in dicta aut.preſbyteros ibi.quomodolibet ad rẽ diuinã veniẽtes ⁊c.⁊ i dicta.l.ſacroſancte.ibi quecũq; bona ⁊c.⁊ ꝓ iſta opinio.facit gl.in.d.c.qꝛ ingrediẽtibus.ix. q.j.que dicit quod clericus in poteſtate cõſtitutus poteſt teſtari: ⁊ loquit̃ idiſticte ⁊ allegat dictã autẽticã preſbyteros.

6 ¶ Limitatur dicta regula nõ habere locum quando filius vellet teſtari pro eius anima: nam eius pater poteſt modo conſentire.vt eſt caſus in dicto.l.licet.§.quamuis.ſecundum docto.⁊ vide in Specu.in titu.de inſtrumen.edi.in.§.porro. in fin.⁊.§.compendioſe.ver.vij.

7 ¶ Limitatur non habere locum in peculio caſtrẽſi vel quaſi qꝛ in illis poteſt libere: vt voluit glo.in.l.fina.C.qui teſtamẽta facere poſ.⁊ eſt gl.in.l.fi.C.qui teſt.vnde clericus q̃ miles

eſſe cenſetur:vt voluit gl.in.l.j.circa princip.ff.de mili.teſtamen.teſtari poterit de aduenticijs tm̄ caſtrēſibus:vt ſupra dictū fuit.⁊ qđ ſupra dictū eſt qđ filiuſfami.non pōt teſtari etiā patre pmittēte habet locū nō ſolū in bonis aduētitijs in quibus patri acquirit vſufr.ſed etiā in hiscaſibus in quibus nō acquitit patri vſufructus:vt tenuit gl.valde not.in l.j.§.fuit queſitū.ff.ad trebel.quā glo.cōtrariā ſequunt doctо,per tex.in.l.penulti.C.qui teſta.facere poſ.⁊ inſti.quibꝰ permiſ.eſt face.teſt.i.§.oportet.⁊ p tex.i.§.fi.iſt.de teſt.mili.

154 ¶Filius hereditatē vſucapere vel preſcribere non poteſt l.ij.§.filium.ff.pro herede,⁊.l.nihil.C.eo.ti.

PRimo fallit vbicūqꝫ filius veniat ex capite agnatorum ⁊ ita poſſideat.vt tenet Bal.in rubri,extra de preſcri.⁊ dicitur ibi hoc nō eſſet actum ab alio.facit quod ſing.no.Bal.in l.lz.in.iiij.q.i.fi.C.de iure delibe.quod tene mēti.

155 ¶Filius ſi hereditatem adire nolit legitima priuatur.tenet Bart,poſt Jacob.de arc.in.l.marcellus.in.§.quia poterat.ff.ad trebel.⁊ idem tenent Cy.Ray.Salyce.Bal.⁊ Fulgo.in.l.heres inſtituta.C.de impube.⁊ alijs ſubſtitu.Bart. in.l.pro herede.⁊ in.l.gerit.in.ij.colum.de acquirenda.hereditate.⁊ in.l.prima.in.iiij.q.de vulgari ⁊ pupillari.⁊Bal. in.l.prima.in verſic.quo ad primam queſtio.C.quando nō peten.per Angel.in conſilio.lxxxj.incip.ſubtiliter Bal.in.c. Ray.ad fi.de teſta.⁊ eſt hec communis opi.licet Ludo.ro. tenuerit contrarium in.d.l.j.C.quando non pe.par.

PRimo fallit niſi filio fuerit datus ſubſtitutus vulgaris: ⁊ filius grauatus eſt in legitima rerum ſuarum:quia tunc poteſt legitimam accipere ⁊ reſiduū ad ſubſtitutum trāſmittere:vt eſt caſus reputatus ſing.in.l.ſi libertus patrono.verſi.quid ergo.ff.de bonis libe.no.Bar.⁊doc. in locis preallegatis.⁊ ita intelligit quod no.Bar.i.l.quandiu.la.j.ff.de acquirē.here.⁊.l.ſancimus.in prin.in.vj.q.C. de inofficio.teſt.⁊ in.d.l.ſi heres.dicunt tamen docto.in locis prealleg.quod hec limitatio non procedit vbi filio eſſet datus ſubſtitutus ſed non eſſet grauatus legare bene faceret.l.ſi dolus.de acquirēda heredita.ſed ſolū procedit vbi eſſet grauatus lega.tamen Angel.in.d.l.ſi pater.C.de inſti.

⁊ ſubſti.ſub condi.⁊ Bal.in.d.l.j.C.quando non peten.non videt curare quod ſit grauatus leg.ſed ſatis eſt ſi habeat ſubſtitutum per.d.l.libertus patrono.⁊ idem tenet Salyce tus in.l.quoniam in prioribus.in vlti.col.vbi videtur tene re indiſtincte quod filius abſtinens ab hereditate priuetur legitima per.d.l.libertus patrono.⁊.l.ſub conditione.§.ex hibere.de bon.liber.⁊ per.l.ſuus quoq̄.⁊.l.ſed ſi filio.de he redi.inſti.vbi filius poteſt inſtitui ſub ꝯditiōne poteſtatiua quam ſi non impleat ſubſtitutus admittitur ⁊ reſpōdet ad d.l.libertus patro.⁊ idem tenet Pe.de ancha.in conſi.cccij. incipiente in chriſti nomine ex ſola ſubſtitutione vulgari.⁊ ita etiā tenet Pau.de caſt.in conſi.cclv.inci.vt ſis cautus.

2 ¶ Fallit dicta regula niſi filius poſt reſultationem heredita tis mutauerit propoſitum ⁊ voluerit adire:quia tunc nec le gitimā nec aliquid perdet.vt.l.fin.C.de repu.her.ita tenuit Barto.in.d.§.quia poterat.⁊.hoc eſt verū in filio in poteſta te:ſecus in emancipato ſecundum Angel.in.d.§.quia pote rat.quia in eo nō habet locum diſpoſitio.d.l.fi.vt ibi Bart. Bal.⁊ cōmuniter omnes⁊ in.l.ij.⁊.iij.C.de iuris⁊ facti igno. ⁊ no.Bar.in.l.ſi quis ſuus.de iure delibe.hoc tamen dictum Joā.de imo.in.d.§.quia poterat.ſingu.limitauit niſi filius emancipatus eſſet inſtitutus in legitimam tantum quam re pudiauit quia poſtea etiam ſemper poterat mutare propo ſitū p tex.quem ipſe ad hoc reputat ſingula.in.l.ita tamen. in.d.§.ſi patronus.ff.ad trebel.quod eſt perpetuo notandū ad limitationem.d.l.fi.

3 ¶ Fallit dicta concluſio forte in filio ſuccedente abinteſtato quoniam tunc concedat ratio quod habeat locum iure ſub ſtitutionis ⁊ iure hereditario:quoniam tunc illam habet tā quam quotam bonorum non tanquam hereditatem.vt.l. papinianus.in.§.quoniam autē quarta.ff.de inofficio.teſta men.Bar.⁊ docto.in.l.ex facto.la granda.ff.de heredi.inſti tuen.⁊ in.l.quoties.eodem titu.⁊ per conſequens debet poſ ſe capere legitimam ⁊ reſiduū repudiare:quia ceſſant ratio nes predicte.ita tenet domini Abb.in.c.Raynutius.de teſt. vbi allegat.l.j.§.ſed ſi ex fundo.ff.de her.inſt.vñ tu cogita.

150 ¶ Filius qui ab hereditate patris ſe abſtinuit prelegata regulariter petere pōt.l.apud iulianū.§.ſi quis.ff.de doli ex cep.⁊ in.l.filio pater.de leg.j.⁊ in.l.cum reſponſo.C.de leg.

Primo fallit quando pater diuiſiſſet omnia bona vel maiorem partē inter filios: quia tūc ſi ſe abſtinuerit ab hereditate patris nō poterit petere prelegata: vt eſt caſus multū notabilis in.l.q̄d ergo.la.ij.ff.de leg.j.quā no.

157 ¶ Filiusfa. licet ex aliquo cōtractu obligetur et ſi nō ſoluat conueniri et incarcerari poſſit: vt habetur in.l.j.§.ſed verū ff.de mino. tamē ſi a patre emancipetur non tenetur niſi inquantū facere poteſt: licet prius ſecus: vt eſt tex.no.in.l.ij. ff.quod cum eo. et in.l.ſed ex alio.eo.ti. et ibi no.Bal. et idem no.Jo.de pla.inſti.de acti.in.§.ſunt preterea.in fi.

Primo fallit niſi filius fuiſſet obligat⁹ ex delicto: vt.l.ſed ſi ex parte.§.quanquā.ff.quod metus cauſa. et not.gl.in dicta.l.ij.

2 ¶ Fallit quādo per multos caſus filiusfamilias contraxiſſet multa debita et poſtea incontinenti petijſſet ſe emancipari: et ſic contraxit dicta debita in fraudem: nam tunc emancipatio ſequēs ipſum nō iuuaret. et pro hoc allego textus in.l.j. et quod ibi ſingulariter nota.Bar. ff.ſi quis teſta.lib.eſſe iuſ.fuer. vbi dicit quod de conſuetudine eſt quod quando imperator recipit coronam rome qđ liberat prefectū vrbis ab omnibus debitis ſuis. Et ſi prefectus ſciens de aduentu imperatoris cōtraxit multa debita quod imperator non tenet eū liberare ab illis. Item ad hoc allego tex.i.l.omnia.in.§.cū ita legat. al's incipit.l.cum ita legata.ff.de leg.ij. et i.l.§ legē. et qđ ibi no.p doc.ff.de legi.

158 ¶ Filiusfami. vt a patre ſe emancipari patiatur cogi non poteſt.tex.eſt in aut.qui mo.na.effi.ſui.in.vij.col. et in gloſ. in.l.fi.ff de his qui ſunt ſui vel alieni iur. et not.in.l.necnon alius.C.de emancip.libe.

Primo fallit vbicunq; ſubeſſet aliqua cauſa: quia tunc poterit emancipari filius etiam inuitus: vt tenet notabiliter Bar.in.l. quidam cum filium.ff.de ver.oblig.

2 ¶ Fallit vbicunq; filius eſſet rixoſus et pater ſepe ſolueret cōdemnationem pro eo quod facere tenetur ex forma ſtatuti: quia tunc etiam eo inuito pater ipſum emanciparet. ita tenet no.in.l.virum.ff.de verbo.oblig.

159 ¶ Forū per viatorē ꝯhentē non ſortitur [illegible] vbi cōtraxit.

tex.eſt i.l.heres abſens.ff.de iudi.gl.⁊ tex.i.c.fi.de fo.cōpe.

Primo fallit qñ effectus ipſius qui contraxit nō eſſet deſtinatus ſeu adimplēdus in ipſo loco in quo contraxit ſed in alio: puta ſi exiſtēs i peruſio promiſit certas quātitates Florētie: tūc nō inſpicitur locus vbi fuit inuitus ſino ad ſortiendum forum cum quo ad hoc cenſeat ibi contraxiſſe: vt voluit glo.in.c.romana.§.nec etiam.de fo.compete.in.vi.vbi canon alium locum dat: nec inſpicitur locus in quo confectum eſt iſtrumētum: vt no.in.l.exigere.ff.de iudi.ſꝫ inſpicit locus vbi adimplendus eſt ſeu deſtinatus eſt effectus ipſius materie ſeu cōtractus.extra de fo. compe.c.dilecti.⁊.ff.de actio.⁊ obliga.l.contraxiſſe vbi videtur contract⁹ init⁹ quo ad hoc ficte tātū: put habet i.d.l.ꝯtraxiſſe.

2 ¶ Fallit qñ cōtrahēs in loco cōtractus nō ſit ibi pmanſur⁹ ſed vt viator cum tūc ſortitur forum: vt voluit gloſ.in.d.c.romana.§.ij.⁊ etiam tex.eſt in.d.l.heres abſens.§.i.

3 ¶ Fallit i.vi.caſib⁹ i quib⁹ ipſe viator conueniri poſſit i loco ꝯct⁹. Et primo qñ cōtrahens eū ignoraſſet eſſe viatorem cū talis ignorātia ei nō noceat: vt voluit Barto.i.d.l.heres abſens.que ignorātia in dubio preſumitur ſit vt tanquam viator icederet: ⁊ hoc videt iducere tex.i.d.l.ſi heres abſēs.

4 ¶ Fallit quando ibi fecit talem contractum quem veriſimiliter debuit adimplere: vt ſi quis emit equum a viatore: ⁊ eidem prctium ſoluit cū tunc veriſimiliter videtur actum vt tradere debeat equum vnde petit ibi conueniri: vt voluit Bar.in.d.l.ad hoc.⁊.l.ij.ff.de pig.actio.

5 ¶ Fallit in eo qui acceſſit ad locū vt ibi contraheret: cū tūc ſortiatur forum ibi ſcilicet qñ acceſſerit vt viator vt voluit Pet.in.l.ij.de in ius vocan.⁊ Do.in.d.c.fi.de fo.compe.

6 ¶ Fallit qñdo ꝯueniretur ibi ex cauſa ex qua leue eſſet ibi reſpōdere vt quia vendidiſſet morboſum equū vt probat in.l.heres abſens.ver.ſic firmiſſimum a ꝯtrario ſenſu. ſm Bar.in.c.quod clerici.extra de fo.compe.

7 ¶ Fallit qñ cōtrahendo intēderet decipere cōtrahētem ſuū vt ſi recederet cum equo vēdito recepto pretio.ff.de iudi.l.cum alicui.⁊.l.non alium ſecūdum Bal.in.d.c.qđ clericis.

8 ¶ Fallit quando talis viator cōtrahēs cōtraxiſſet i loco in quo als poterat cōueniri ſi priuilegiat⁹ eſſet: cū tunc quantuncunq

tuncunqꝫ priuilegiatus vt ibi conueniri non poſſit:poterit tamen couenirí cum ita contrahendo tali priuilegio renunciare videatur:vt in.c.dilecti.extra de fo.competen.ꝛ vt habetur in.l.ij.§.ſed ſi agat.ꝛ.§.qui autem.ff.de iudi.ſm domi.Anto.in.d.c.fi.qui ex hoc dicit quod ſi exemptus tranſitorie contrahit in loco non exempto poteſt ibi couenirí per quod ampliatur.c.j.de priuile.in.vj.ſed hoc dictum in exēplo non placet:quia licet procedat in eo qui eſt omnino ſubditus ꝛ conueniri poteſt in loco licet habeat ius reuocandi domum prout loquitur.d.l.tamen non procedit in exemplo in quo non cenſetur ſubditus:vt habetur in.c.ſi proxima.de priuileg.in.vj.ꝛ dic eſſe idem qđ eſt in non ſubdito de quo loquitur.l.ſi heres.ad quod.d.c.romana.§.ſed neqꝫ ſecundum Nico.in.d.c.fina.

160 ¶Forum in loco contractus quis regulariter ſortit.l.heres abſens.ff.de iudi.ꝛ in.l.ij.C.de iuriſ.om.iudi.

PRimo Fallit dicta regula vbicūqꝫ nō agit ad obſeruationem contractus aut ad eius diſtractus ꝛ reſciſſionem:quia tunc eo caſu in loco contractus quis non ſortiretur forum: ita tenet Bald.in.l.ij.C.vbi ꝛ apud quem reſti.in integ.peten.ſit.ꝛ idem tenet do.pau.de caſt.in.d.l.ij.dicēs ſe ita de facto reſpondiſſe cum eſſet interrogatus quodam doctore primo anno quo venit padue dicens tamen qđ tunc non erat memor iſtius dicti bal.pro quo bene facit qđ not. Bar.ꝛ Guil.de cu.in.l.qui certo loco.ff.de condi.indebi.

161 ¶Fructus quando quis rem ſibi reſtitui petit non veniūt niſi expreſſe petantur ponunt canoni.in.c.grauis.de reſti.ſpo.l.ſciendum.ff.de edil.edic.

PRimo Fallit quando tales fructus percepti ſint poſt lit.conte.quia tunc venirent non petiti:vt in.§.idem ſciendum.l.videamus.ff.de vſu.

2 ¶Fallit quādo agitur interdicto vnde vi:qꝛ tūc veniunt fructus etiam ſi non fuerint expreſſe petiti in libello:vt.ff.de vi ꝛ vi arma.l.j.§.certiſſimum.

3 ¶Fallit quando ageretur conditione.l.ſi quis in tantam.C.vnde vi.cum tunc etiā ſimiliter veniāt nō petiti:vt no.ibi.

4 ¶Fallit quando ageretur actione qđ metus cauſa cū tūc

8 ¶Fallit. Ad de Iaſ.ma. 5 inſtit.de actio. i.§.actionũ.nume. xxvij. vbi quid tunc de pceptis ⁊ pcipiẽdis ⁊ q̃d de his qui percipi potuerunt.

idem ſit.ff.qḋ metus cauſa.l.ſed et partus.

¶Fallit ⁴qñ ageret petitiõe hereditatis.l. itẽ veniũt.§.fi.vz Jmo.et Joan.and.in .d.c. grauis.extra de reſti.ſpo.

162 ¶Fuga.poſt accuſationem ſuſpitionem nõ facit:tenet Bal.in.l.j.ff.de rebus eorum.

PRimo ¹Fallit niſi qs corã iudice fuiſſet minat⁹ de accuſãdo:lz adhuc nõ accuſauerit :qꝛ tũc vr̃ qḋ fuga ſecuta faciat ſuſpitionẽ ꝑpter qḋ ex hoc reſultat in multis caſib⁹ idẽ effect⁹ q̃ reſultarent ex libello accuſatorio:vt ẽ tex.q̃ non eſt alibi in l.miles.in.§.ſocer.de adulte.

2 ¶Fallit niſi alias fruſtra ſuſpitio laboraret contra fugiẽtem poſt accuſationem:tũc eniz maximam inducit ſuſpitionem. argu. eius quod dicitur in.l.ſi.qui.mo.tute.⁊c.

3 ¶Fallit niſi poſt accuſationẽ accuſat⁹ aufugiat de carceribus:qꝛ tunc contra eũ ꝓcedit tanq̃ cõtra cõfeſſuz de crimine.vt eſt tex.i.l. eos.in fi.ff.de cuſto.reo.⁊ ibi eſt gloſſ.no.recte intellecta q̃ ad hoc ſemp allegat:qñ ergo accuſatus eſt captus ⁊ aufugit non habet locum dictuz Bar.cũ ſtatim poſſit cõdemnari tanquam cõfeſſus quod intellige ſi aufugerit de carcere clauſo:ſec⁹ ſi de aperto vt de ſala palatij vbi iudex p̃cepit eũ ſtare.quo caſu ſi icarceratus fugiat hoſtio dimiſſo apto ꝑ negligẽtiã cuſtodũ tũc aufugiẽs nõ habet ꝓ cõfeſſo.ita ſingu.tz Bal.in.l. ſuccurrit . ff. ex quib.cau.maio . qḋ eſt ſing.⁊ fuit dictum originale Guil.de cu.de quo facit magnũ feſtũ.Lud.de ro.in.l.admonẽdi.ff.de iureiur. itẽ itelligi niſi carcer fuiſſet fract⁹ ꝑ tertiã ꝑſonã nõ data opera icarceratorũ:qꝛ tũc eadẽ eſt rõ q̃ eſt i hoſtio dimiſſo apto:ita tz do.La frã.de oria.in.l.fugitiui.C.de ſer.fugiti . que bene no.⁊ adde gl.no.§.ſi vero quidã . in fi.

Vi. ad hec 3. lim. Diaz i reg. 303. fuga. v. 2. lim. et Duen. i reg. 392. fuga. v.

in auk.de exhiben.reis.que vult quod familiaris de familia tua fugiens videtur ſurripuiſſe res de domo ſi nō reperiantur an ꝛ probantur primo fuiſſe.

163 ¶Fuga ſola ſuſpitionē facit: vt tenet Bar.in.l.admonendi.de iureiur.licet ibi glo.dicere videatur quod ſemiplenā probationem faciat.

Primo fallit niſi quis timore familie rectoris aufugiat et poſtea citatus a iudice cōpareat: tunc enim purgatur omnis ſuſpitio: vt eſt text. in.l.quid ſit fugitiuus.§.primo.de edi.edic.ꝛc.

2 ¶Fallit niſi aliqua cauſa excuſet fugientē puta tenere partialitatem in ciuitate vel quid aliud.d.l.quid ſit fugitiuus §.apud labeonem.

3 ¶Limita dictum Bar.quod fuga indicium facit: vt dicitur in.d.l.admonendi clarius.l.cornelia.ff.ad ſilē.vel qn̄ aufugit ante accuſationē de ſe factā: ſecꝰ ſi poſt: qꝛ licuit ſibi ſanguinē redimere per.d.l.j.in fi.de bon.co.vbi Bart.tenet per illū tex.qd̄ itelligo qn̄ delictū erat capitale ex quo aut debebat occidi aut mēbris mutilari: ſecꝰ ſi eēt imponenda pena pecuniaria ꝛc.qd̄ dic vt no.in.d.l.admonēdi.adde tn̄ qd̄ in caſu ſpeciali fuga plene ꝓbat: vt.l.conſiliarios.C.de aſſeſſo.

G

164 Gabellas fraudare non licet ſecundum communem concluſionem.

Primo Fallit qn̄ imponens gabellas nō hꝫ iuriſdi.imponendi.et hanc regulā ponit Bartol.in.l.vectigalia.ff.de publi.

2 ¶Fallit ſi gabella eſſet nimis exceſſiua ꝛ ſentiret reprehenſionē debitā ſm̄ Bal.in.l.j.C.de iure aur.annu.quem allegat Inno.in.c.quia plerique de immu.eccle.

3 ¶Fallit qn̄ rex vl' alius imponit noua vectigalia ſine cā: qꝛ cū cauſa poſſet: puta propter defenſionem patrie ſm̄ Inno.in.c.innotuit.de cenſi.ꝛ ibi Hoſt.

4 ¶Fallit qn̄ illud vectigal.vl' gabella.īpoſita eſſent ob cauſam.ſ.vt itinerātes ſint ſecuri ꝓ rebus ꝛ ꝓ pſonis ꝛ pńceps vel cōmunitas cuſtodirēt itinera ſecura: qꝛ tūc nō eſt licitū fraudare gabellas.lꝫ ſi pńceps.hoc nō faceret teneret ad re

ſtitutionem dãni ſm Hoſt.in ſumma de cenſibus.§.in quibus caſibus.in pe.col.ver.quod ſi res.

165 ¶Geſta per falſum procuratorem vel per non habentem mãdatum vel nõ ſufficiens regulariter per dominum ratificari poſſunt ita quod valeant.l.licet.de iudi.

PRimo fallit vbicũq; aduerſarius a principio proteſtať quod non intendit cũ ipſo litigare etiã ſi iquãtũ habeat legitimũ ⁊ ſufficiẽs mãdatũ:nã hoc caſu ſi nõ habeat mãdatũ ſufficiẽs ſi dñs ratificauerit geſta p eũ:nihilominus talis ratificatio ea nõ approbabit:vt eſt caſus ſingularis ſm vnũ intellectũ i.l.eos.§.alieno.ff.de dãno infecto ſm Ludo.de ro.i quodã ſuo ſingu.quod icipit.Quero nũquid geſta per falſum procuratorez ⁊c.ita etiã no.Ang.i.d.§.alieno.⁊ Baldus in apoſtil.⁊ ita alias a me obtentum fuit.

2 ¶Fallit quãdo ego reuocaſſem procuratorẽ meũ:⁊ ille poſt ea geſſerit negocia mea me ignorãte:q: tũc nõ poſſuz ratificare ea q̃ geſſit.Quia q̃ ſemel diſplicuit amplius placere nõ põt.l.põponius ſcribit.ff.đ neg.geſt.⁊ ita tenet Ang.i.d.l.lz.

3 ¶Fallit quando agitatum fuiſſet iudicium coram iudice principis:quia propter obreptionem non poteſt dominus ratificare.ita tenet Bal.in.l.falſus.C.de fal.

4 ¶Fallit qñ vna partium fuiſſet abſens ſecundum Ange. in d.l.licet.ff.de iud.qui dicit ſe audiuiſſe ab Oldrado.

5 ¶Fallit quãdo eſſent due phibitiones falſi procuratoris legis vł ſtatuti:vt l.§.ſancimus.de alie.⁊ emphy.ita tenet Bal. i.d.l.ſi qs vxorẽ.de cõdi.inſer.Et qđ dictũ ſupra eſt qđ geſta p falſum pcuratorẽ põt dñs ratificare illđ habet locũ i illis caſibus i quibus requiriť ſpeciale mãdatũ.ita no.tenet Archi. i.c.ſi generale.extra de procur.lib.vj.⁊.l.illud.i.§.fi.cum.l. ſeq.ff.de pcu.qđ dictũ bene no.q: multoties de facto ptigit.

166 ¶Geſta ab occulto excõmunicato ⁊ tolerato ſeu ab eo q̃ cõmuni opi.p nõ excõmunicato hr̃ tenent ⁊ valẽt.l. barbarius.ff.de offi.pto ⁊ p cano.i.c.veritatis.đ dolo ⁊ cõtuma.⁊ i fi.

PRimo fallit quando actus geſtus per excõmunicatũ concernit fauorem illius qui ſciuit eũ eſſe excõmunicatũ: tunc cauſa eius debeat retractari:vt no.Jo.cal.i.d.c.nihil ex de elec.⁊.c.tãta.extra de exceſ.prelã.⁊i diſpu.ſua

que incipit.excommunicatus qui.

2 ¶Fallit qꝛ excommunicatio quãtũcũqꝫ lata ſit ab excõmunicato tolerato nõ valet cũ excõmunicatꝰ extra eccleſiã exiſtens nõ poſſit aliũ excõmunicatũ extra eccleſiã ponere: vt tenuit gloſſ.xxxiij.q.i.i ſumma i.c.adiuimꝰ.ꝛ hoſti. ꝛ Jo. an.i.c.pia.de except.libro.vj.ꝛ Joan.calácri.i.d.c. ad probãdũ.de re iudica.argu.diſtin.j.verũ Jnn.i.c.ſi vere.de ſententia excõmunicatio.ſentit cõtrariũ vcꝫ qd valeat talis excõmunicatio qꝛ tucius ꝛ verius videt̃ quo ad eccleſiã militantẽ qꝛ tutiꝰ eſt qd teneat ſaltẽ ante factũ ad qd.c.iuuenis. de ſpõſa.ſm do.Nico.de quo pleniꝰ i.d.c.tanta.de exceſ.prela.

3 ¶Fallit i ſpiritualibus in quibus imprimitur caracter ꝛ vltra expectatur executio actus collati prout eſt in collatione ordinum ꝛ ſacramentorum: qꝛ tunc in his tenet caracter: ſꝫ in his in qbus imprimitur executio non poteſt fieri ſine diſpenſatione etiã ſi conferatur ab excõicato tolerato: qꝛ ipſe excõicatus ſic ab eccleſia preciſus executionem ipſam alteri dari non poteſt: vt voluerunt quidam in.c.fi.extra de ordi.ab epi.ꝛ vide latiꝰ p doc.i.d.c.veritatis.ex̃ de do.ꝛ cõtu.

167 ¶Grauatus de reſtituẽdo poſt mortẽ ſuã intelligit̃ ſi ſine liberis deceſſerit.l.cũ acutiſſimi.C.de fideicõ.inſti.ꝛ.l.generaliter.in.§.cum autem.C.de inſti.ꝛ ſubſti.

PRimo Fallit vbicũqꝫ heres extraneus eſſet rogatus de reſtituẽdo hereditatem poſt eius mortẽ: qꝛ tunc nõ ſubintelligitur dicta cõditio ſi ſine liberis deceſſerit: vt eſt gl.no. in l.ex facto in.§.ſi quis rogatus.ff.ad treb.

2 ¶Fallit ſi decedens pure rogatus rogetur.vt tenet glo.in l.predicta in.l.ſi quis rogatus.

.H.

168 ¶Hereditas non adita ex ſuitatis beneficio tranſmittit. l. apud hoſtes.de ſuis ꝛ legi.

PRimo Fallit niſi hereditas eſſet p illuꝫ repudiata: qꝛ licet ipſi cõpeteret primo beneficio.l.j.C.de repu.here.tñ ad ſubſequẽtem hoc beneficium nõ tranſmittit: ꝛ ſic nec hereditate non adita.ꝛ hoc per.l.vnicam.C.de his q̃ ante apert.tabu.iſtud dicit Ange.in.l. ventre.ff.de acqui. here.ꝛ fuit dictum Bal.in.l.minor.

2 ¶Limita niſi filia excludatur maſculis extãtibus: qꝛ tũc nõ

reqritur i .§. aliud quoq capitulũ. iũcta gl. i auť. vt cũ de appel. cogno. ſʒ i codicillis nõ põt p patrẽ declarari qđ relinquat iure iſtitutiõis: cũ verbũ relinquo ſi proferat ad vniuerſalia facit iſtitutionẽ ad particularia: vt not. i. l. cogi. §. fin. ff. ad trebel. vt ibi p Bart. ⁊ alios latiſſime diſputatur.

17 ¶ Heres inuentariũ nõ conficiens vltra hereditatis vires tenet ⁊ alias penas patiet de quibus in auť. de here. ⁊ falci. in .§. quia vero. ⁊ no. in. l. fin. C. de iure delibe.

a PRimo fallit* qꝛ i foro ↄſciẽtie q̃s nõ tenet vltra vires hereditatis: lʒ nõ cõfecerit inuentariũ: lʒ teneat de iure ciuili: ⁊ iſta eſt cõmunis opi. vt tenet Lu. de ro. i rubri. ff. de acqui. heredi. ⁊ ibi vide p Bart. ⁊ vide etiã p Bar. i. l. j. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ Bar. i. l. fi. in prin. in. vj. q. C. de iure de libe. ⁊ pet. de ancha. in. c. ij. de regu. iur. in vj. ⁊ Butri. in. c. ij. de immu. eccleſie. ⁊ contra Barto. tenuit Imo. i. l. gerit. de acqui. here.

2 ¶ Fallit i herede vſurarij. ita tenuit Fede. de ſen. i cõſi. xxxj. ⁊ Ludo. de ro. i. d. rub. de acqui. here. idem tenuit. i. l. j. §. antepe. ſi cui pluſquam per. l. falci.

3 ¶ Fallit i herede executoris qui nullũ cõmodũ ex hereditate reportat: ⁊ ſic nullũ icõmodũ ex hereditate debet reportare ita voluit Io. an. in. c. j. de inſtru. edi. §. oſtenſo ver. nũc ⁊ ang. in. l. j. §. antepenul. ff. ſi cui pluſq̃ per. l. falci. ⁊ Lud. in. d. rubri. de acquirẽ. heredi.

4 ¶ Fallit i monaſterio ſuccedẽte igreſſo iure religiõis ⁊ i pr̃e ſucced ẽte filio iure peculij. ita dicit Bal. in. l. ſancimus. ⁊ in. l. iubemus. C. ad treb. ⁊ i auť. cã que ſit cũ monacho. C. de ſac. ſan. ec. circa fi. Iac. bu. i. l. ij. C. vñ vi.

5 ¶ Fallit i eo q̃ ſuccedit illi q̃ nõ tenet niſi vltra q̃ facere poſſit: vt voluit Ang. i. d. §. antepẽ.

a ¶ Primo fallit. pro hac prima vide d. pet. phi. cor. in cõſi. xxxix. icip. adeo. i lra f. i. iiij. ꝑter and. barb. i rub. ff. de acqui. her. vbi p multa arg. tʒ ꝯ bar. ⁊ vide fely. i. c. cũ M. fer. in. xx. colũ. in ver. hac cõclu. de conſti.

tenet Jo.an.ꝛ Jmo.ibi ſ; Bald.dubitauit de hac.q.in aut.ſed cum teſtatoꝛ.C.ad.l.fal.

10 ¶Fallit i fiſco.vt voluit Bar.i.d.l.j.§.an bona.ff.de iure fiſ.vide p Bar.i.l.j.C.de ſacroſanc.eccl.q̇ t; qd̕ nō.idē Pet.de anch.in ſuo elegāti cōſilio.cccxcij.qd̕ incipit i chꝛiſti nomine amē.pma facie vide i.d.l.j.Bar.i.ij.co.cōcoꝛ.Jnn.i.l.fi.C.de iure delibe.vide Car.i c.j.de ſnia.excommunicatio.Jo.de comio.et Jmo.i.c.j.de teſt.vide Bal.in.l.fi.C.de here.vel.acti.vēdi.ꝛ vide Bar.in.l.ſi vacātia.C.de bon.vacā.ꝛ Bal.i.l.fi.C.ad treb.ſ; cōtrariū tenuit Bar.i aut.ſ; cū teſtatoꝛ.ad.l.fal.ſ; Jo.de imo.ꝛ Lud.de ro.i.d.rub.cōcoꝛdat qd̕ aut accepit ea tanq̄ bona vacātia ꝛ nō tenet:ſ; ſic ſi vt heres.ꝛ iſtud ēt t; Bene.d̕ plū.in.l.diuo marco.ff.de manu.teſta.ꝛ i.l.j.§.heres.iſtitu.ff.de fidcicō.l; faciat i cōtrariū.l.nō puto.ff.d̕ iure fiſci.ꝛ gl.i.d.§.cui bōa ꝛc.

11 ¶Fallit ſi teſtatoꝛ dicat qd̕ nolebat oīa ſolui de bonis ſuis qm̄ tūc nō tenet vltra vires ſi inuētariū nō fecerit rōne dictoꝛū verboꝛū:vt voluit no.Bal.i.l.j.C.de his q̄ pe.no.i lectura antiqua.ꝛ Lud.i.d.ru.p dictas fal.Ꝫ hoc facit bal.i.l.j.C.de iu.d̕lib.vbi nō pōt ꝯfectio inuētarij remitti.[a] facit.l.ij.ad ſille.q̄ ē ſing.

a ¶Remitti. Et hoc reprobat andre.barba.in.§.alleg.rub:i.de acqui.here.

12 ¶Fallit i filio arrogato q̇ nō tenet facere inuentariū de bonis i eū trāſlatis:vt p Jnn.in c.in preſentia.extra de proba.

13 ¶Fallit i eo q̄ ſucceſſit illi q̇ nō tenebat vltra vires ſi nō fecerit inuētariū:ꝛ ita cōſulendo tenuit Pet.de anch.i cōſi.cccxcij.qd̕ icip.in chꝛiſti noīe amē.pma frōte vē.ꝛ voluit Ang.in.d.§.antepe.contra hoc videtur tex.in.l.maritum cum.l.ſeq.ſolu.ma.

14 ¶Fallit quando heres eſſet homo mire ſanctitatis quoniam non conficiendo inuentarium non tenetur vltra vires hereditatis quia ceſſat contra eum ſuſpitio.arg.not.et

in cõfectiõe inuẽtarij fuiſſet neceſſe expedire pluſquã eſſet:ꝛ hereditãte vt poſſet cõtingere in hereditatibꝰ artificũ.ita voluit Bart.in.l.momẽtanee.C.de amiſ.ꝛ Ang.lib.x. cuiuſ ſententia ſeruatur in practica a peritioribus doctoribus.

171 ¶ Heres rem legatã a teſtatore regulariter luere tenetur. l.ſi res obligata.ff.de leg.i.ꝛ.l.predia.C.de fideicom.

PRimo Fallit vbi res eſſet obligata facto legatarij:nam tunc onus luẽdi nõ ſpectat ad heredẽ.ita no.voluit Bald.i.d.l.p̃dia ꝑ.l.placet.i fi.ff.d do.p̃lega.ꝛ hoc etiã voluit Jo.fab.ſub dubio forte.in.§.ſz ſi rẽ.inſtitu.de lega.

2 ¶ Fallit quãdo q̃d vniuerſale eſſet legatũ:quia tunc onus luẽdi non ſpectat ad heredem:ſed ad legatariũ ſcḿ Bal. in d.l.ſi predia.ꝑ.d.l.placet.que loquitur in dote que eſt quid vniuerſale.l.qđ dicitur.la grãde.ff.de impẽ.in re.do.fac. et no.Bar.in rubr.ff.ſo.mat.ꝛ natura legati vniuerſalis eſt qđ trãſeat cum onere.l.cuz pater.in.§.coniũctim. ff.de leg.ij.

3 ¶ Fallit qñ res eſſet obligata pro debito alterius quã teſtatoris vel heredis eius:qꝛ tunc abſq̃ diſtinctione aliqua heres tenebit̃ luere rem legatam:quia ad legatariũ pertinere nõ p̃ot per hypothecariã actionẽ niſi prius debitore principali exiſtẽte i mora:vt i.l.debitores.de pign.ita tenuit Bar. i.d.l.predia.ꝛ ibi d̃t hoc a nemine fuiſſe tactũ.ꝛ idẽ etiã tenuit i.d.l.ſi res obligata.ꝛ hec dicit tenere gl.i.l.q̃ ſolidũ.i §.fin.ff.de legatis ſecũdo.et ipſum etiã ſequit̃ Pet.de anch. i.c.filius.extra de teſt.Addo.Bald.Jmol.ꝛ Ang.ꝛ Paulus de caſtro.i.d.l.ſi res obligata.ꝛ Bald.Tancre.ꝛ Salyce.in d.l.predia.ſed Joã.de Jmola in dicta.l.qui ſolidum.ꝛ in dicto.c.filius.tenet contrarium per dictam.l.ſi res obligata. indiſtincte loquentem.Secus autez ſi talis res eſſet obligata pro debito teſtatoris vel heredis:qꝛ tũc legatarius tenebit̃ ad talẽ rẽ legatam:vt eſt de mente Bart.in dictis locis.

172 ¶ Heres de reſtituẽda hereditate grauatꝰ regulariter fructus quos ante moram i reſtituẽdo percepit reſtituere nõ tenet̃.l.mulier §.ſi heres.ꝛ in.l.fideicom.ff.ad treb.

PRimo Fallit niſi hereditas ſit diminuta caſu fortuito puta ex terre motu:qꝛ tũc talem diminutionem tenet̃ heres ſupplere ex fructibus hereditarijs catenus quatenus eſt pro.

Heres de cedis an morte personis hereditas fit caduca. limita ut p Paris. cons. 26. n. 46. seq. vol. ij.

Vi. Diaz reg. 300. fructus.

Heres semel, nunquam desinit esse heres. limita ut p Paris. cons. 19: n. 136. et seq. vol. ij.

rata diminuta.tex.eſt ſingu.ſecūdum Ludo.de ro.in.l.ſcri-
bit celſus.ff.ad trebel.de quo Bar.ibi fecit magnū feſtum.

2 ¶ Fallit niſi illi fructus querantur herede ex promiſſione te
ſtatoris:q2 tūc illos fructus tenet ſibi reſtituere.vt eſt text.
ſingu.i.l.poſtulāte.in.§ huius.ff.ad trebel.vbi ergo teſtator
habet in bonis mille que dat mercatori ad.x.pro cētenario
⁊ grauat vt illa mille heredibus reſtituat:tūc talis heres te
nebit reſtituere etiā illa decem que ſunt queſita ex teſtato.
permiſſione: quod eſt no.

3 ¶ Fallit niſi teſtator grauet de reſtituendo vltra quam ſit
in hereditate:quia tūc illud vltra heres tenetur reſtituere
vel ſupplere ex fructibus.textus eſt in.l.ita tamē.i.§.heres
ex aſſe.ff.ad trebel.quem adde etiam ad.l.iubemus.C.ad
trebel.vbi vide de hac materia ⁊ no.

173 ¶ heres ſuus hereditatem nō aditā ad quoſcūq3 heredes
extraneos tranſmittit.l.apud hoſtes.C.de ſuis ⁊ legitimis.
⁊ ibi hoc tenet Saly.⁊ gl.in.l.his.in fi.C.ad officia.⁊ idē te-
net Jaco.de bel.diſputādo in aut.de triē.⁊ ſemiſ.circa pri.
⁊ Bar.i.l.vētre.de acqui.here. ⁊ Bar.in.l.iij.C.de iure deli.

PRimo Fallit ſi filius decedēs hereditate nō
adita relinquat heredē extraneū:
⁊ ſuperexiſtat nepos primi defuncti:cum tunc ne
pos qui eſt de deſcendentibus virtute.l.vnice.C.
de his qui ante āpert.tabul.habebit hereditatē
non aditā:non aūt eā habebit heres extraneus filij ex tranſ
miſſione virtute ſeruitutis.ita tenet Bal.in lege qui ſe pa-
tris.C.vnde liberi.⁊ ita itelligit Bal.illā notabile legē ⁊ cū
ſequitur Salyce in lectura Paduana:nihilominus idem Sa-
lycetus in lectura Bononienſi mutauit propoſitū ⁊ opinio.
⁊ reprehendit Baldus vna cum Ludoui. de roma.⁊ alios
Moder.⁊ licet ipſe non alleget certe ipſe idem Bald.in.l.ij.
C.ad offi.ſe correxit.⁊ hoc eſt verius quia.d.l.vnica.C.de his
qui ante aper.tabu.requirit quod deſcendens in quem fiat
tranſmiſſio ſit heres tranſmittentis.ergo non poteſt habe-
re locum in caſu noſtro.

2 ¶ Limitat Angel.in.l.ventre.ff.de acquirē.heredita.niſi he
reditas paterna fuiſſet per filiū repudiata:tūc enim licet ip
ſi filio competeret facultas interim adeundi ex beneficio.l.
ſi.ff.de repu.here.tamē moriens tale beneficium non tranſ-

mitteret virtute ſuitatis ad heredem.moue: p.d.l.vnicam C.de his qui ante aper.tabu.z cũ hoc trãſit Lu.de ro.in.d.l.vẽtre.dicẽs qꝺ lz Ang.nõ alleget hoc fuit primo dictũ Bal.in.d.l.vnica per illum tex.volẽtem quod filius qui repudiauit nihil trãſmittat. Tu adde qꝺ ille tex.fuit primo ad hoc põderatus per Bar.in.l.ex militari.§.fi.ff.de teſt.in vltimis verbis.ſed licet hec fuerit opi.cõmunis inter antiquos qꝺ filius non tranſmittat beneficio.d.l.fi.de repu.her.nihilominus Rapha.Fulgo.z Ludo.de ro.in.d.l.qui ſe patris tenebant oppoſitum.

3 Limittat Angel.in.d.l.qui ſe patris hoc modo niſi ſuus decedit intra tẽpus deliberãdi traditũ i.l.cũ antiquiorib⁹. Nã iſto caſu ſm eũ nõ trãſmittit hereditatem virtute ſuitatis:ſed trãſmittit ſolũ ius deliberãdi ſicut quilibet extraneus heres:ex quo ſequit qꝺ ille in quẽ fiat tranſmiſſio iſto caſu nõ poſſet perpetuo adire hereditatẽ trãſmiſſam:ſed ſolũ infra reſiduũ anni:z eſt mirabilis effectus.probat: hoc qr tex.in.d.l.cũ antiquioribus.cõcedẽdo filijs ius deliberãdi videt cõcedere ei ſimpliciter de iure ciuili beneficiũ abſtinẽdi:z ſic eo tẽpore deliberatione durãte ceſſationis ſuitatis effectus qꝺ dicit eſſe no.dignũ z pulchrũ i cathedra:licet tñ periculoſum ſm eũ.tu põdera.vt p Bar.in.d.l.cũ antiquioribus.i ver.oppono.z videt qꝺ terminus adeũdi zc.vbi expreſſe tenet Iuſtinianũ dũ in herede ſuo nõ diſtinguat an decedat intra annũ vel poſtea.ſed ſimpliciter dicit quãdocũq̃ decedat trãſmittit hereditatem ad quoſcũq̃ heredes perpetuo adeũdã:vt ibi Lu.de ro.in.d.l.qui ſe patris.reprobat Ang.vt ibi per eũ:ſed fortius vrget ↄ Ang.qꝺ.d.l.cũ antiqoribus intẽdit ſoluẽdo bñficiũ ↄceſſuz olim filijs extẽdere ad extraneos:nõ aũt intẽdit iura ſuitatis perpetuo adeũda p iura ſuperius allegata hic ſimpliciter dictãda.ergo.d.l.cũ antiqoribus nõ intẽdit ius diminuere:z ex his ſine dubio puto op.Ang.non procedere.

4 Hoc limitat bar.ſin.i.l.ex militari.i fi.ff.de teſta.mi.niſi filius expꝛeſſe petijſſet a iudice terminũ ad dliberãdũ.nã ſi iteri decedat idẽ ius ad heredẽ trãſmittit qꝺ trãſmitteret extraneus heres: nõ aũt trãſmitteret hereditatẽ perpetuo adeũdã:z ideo dicit qꝺ heres i quẽ fit trãſmiſſio nõ poterit iſto caſu adire hereditatẽ trãſmiſſam niſi intra reſiduũ tẽpus.pbat

per tex.l.d.l.cū antiquiorib⁹.in fi.⁊ ibi hoc ſequit̄ Bal.dicēs hoc procedere qñ ſe aſtrinxit ad ius deliberādi. Lud.de ro. in.d.l.vētre.hic reprobat q: hr̄ditas trāſmittit̄ cū his qualitatibus cū quib⁹ erat apud eū q̄ trāſmittit.vt.l.ſi q̄s filius .§.j.ff.de acqui.here.ſed certū eſt qđ ſuus vltra terminū petitū ad deliberādū potuiſſet ꝑpetuo tēpore adire:vt no.i.d. l.cum antiquioribus.⁊ in.l.ſuū iuncta.l.licet.co.ti.ergo eodē modo vt heres eius:tu ſequere.opi.Bar.viua ratione:nā aut fuit datū tēpus ad deliberādū ſm̄ inſtātiā inſtituti vel ſubſtituti:⁊ tūc ſi veniret ipſe filius elapſo tēpore ſtatim habeat̄ ꝓ repudiāte:⁊ nō poſſet vlterius adire:vt.l.quādiu.⁊ ibi Bar.⁊ oēs doc.ff.de acq̄.here.⁊ i.l.ſi q̄s ſuus.ff.eo.ti.ergo.eodē modo⁊ ille in quē trāſmittit̄:q: aut tēpus fuit datū ad petitionē creditorū:⁊ tūc ſi infra tēpus filius nō repudiaſſet habet̄ pro adeūte:ergo ⁊ eodē modo heres eius in quē fit trāſmiſſio ⁊ hoc per.d.regulā.d.l.ſi quis filiū.§.j.vbi habet̄ qđ hereditas nō adita trāſmittit̄ cū qualitatib⁹ adeūdi ⁊ repudiādi cū quibus erat apud heredem.

5 ¶Limitat niſi ex forma ſtatuti filia ſit excluſa a ſucceſſione extātibus maſculis:nā tūc de iure cōi licet filia appellat̄ heres ſuus:vt.l.fi.de acq̄.hr̄.tñ virtute talis ſtatuti cēſet̄ redacta ad inſtar extranei:⁊ ꝑ.d.iura ſuitatis.⁊ ideo ſi qua hereditas ex fratris benignitate vel ex patris teſtamēto forte eſſet ſibi delata moriēs hr̄ditate nō agnita nō trāſmitteret illā tāq̄ ſuā virtute ſuitatis.ita no.ſin.l.l.j.§.ſciēdū.de ſuis ⁊ legi.⁊ oēs docto.ſequūt̄.crederē tñ qđ trāſmitteret eā ad oēs ſucceſſores ⁊ deſcēdētes virtute.l.vnice.C.de his qui ante aper.tabu.q: illa.l.nō requirit ſuitatē ſup naturalem ⁊c.

6 ¶Limita niſi ſtātedicto ſtatuto filius maſculus decedat nō adita portiōe delata ſibi ex forma ſtatuti que de iure nō ad feminas pertineret:nā illā portionē virtute ſuitatis filius aliquo pacto nō trāſmittit:qm̄ ipſū ꝓuilegiū ⁊ prerogatiuā trāſmittēdi eſt datū ⁊ ꝯceſſū tm̄ modo ipſi filio in cauſa hereditatis paterne ad q̄ ipſe fili⁹ venit ⁊ cui de iure cōi ſpectat:⁊ quaſi habet̄ tanq̄ creditor nō aūt i pte ⁊ portiōe ſibi cōtingēte ⁊ debita ac delata ex aliquo lucro⁊ ex formali tenore ⁊ forma ꝓprij ſtatuti in qua cū ipſe filius minime valebit ⁊ poterit appellari ſu⁹:ideo nō eſt dicēdū qđ trāſmittat. ita audacter tenuit Saly.i.l.j.in vltimis verbis.C.de adul.

licet Lu.de ro.i.l.vētre.Saly.nō alle.dubitādo ſup h̄ refert
ſe inueniſſe ꝯſi.Bal.ici.i chriſti noie amē.factū ꝓponit ſub
hac forma q̄dā noie.⁊c.i quo Bal.de hoc dubitauit ⁊ ꝑte
inclinauit i ꝯtrā ptē:qꝛ abſurdū videt quātū ad partē here=
ditatis eſſe ⁊ nō quātū ad aliā ptē.⁊ no.in argu.l.eū q̄ edes
ff.de vſuca.Itē mouet Bal.qꝛ dicta portio filio ꝑ ſtatutū de=
lata videt eſſe portio accreſcēs.⁊ ſic ex ꝑmis regulis dicit de
terminari iuxta no.i.l.ſi ex toto.ff.de leg.j.⁊.i.l.etiā.C.de iu
re do.cū ſim.ad qd̄ poſſet dici qd̄ iſta nō pōt dici portio accre
ſcēs:qꝛ ꝑ iura deficiūt regule iuris accreſ.q̄ tradūt i.l.vnica
C.qñ nō pe.ꝑ.vñ tu vide opi.Saly.⁊ Lu.ro.i.d.l.vētre.du=
bitādo ſup illa opi.Bal.i.d.cōſi.i ratiōib⁹ de quib⁹ ibi ꝑ eū:
qui ſi vidiſſet Sali.magis audacter tenuiſſet contra Bal.
7 ¶Limitat hoc pau.de ca.i.d.l.ſi fratres.C.de iure deli.niſi
ſtatutū ꝑmittat filiū repudiare:nā vbi ſtatutū viget videt
reducere filiū ad iſtar.hr̄dis extranei.⁊ ſic videt tollere ſui=
tatē:⁊ ꝑ ꝯſequēs trāſmiſſionē q̄ ſuitatis cauſa eſt al's ſʒ eū
tale ſtatutū nihil operaret.vnde de iure ꝯmuni filius habet
bñficiū abſtinēdi.l.neceſſarie.ff.de acqui.here.cū ſi.ſup hoc
tamē relinquo cogitādū:qm̄ Bal.in.d.l.qui ſe patris.in pe.
col.voluit expreſſe cōtrarium.ſed aduerte quod idem pau.
de caſtro.in.d.l.qui ſe patris.refert hāc opi.Bal.dicit eam
eſſe ſingu.videlicet non obſtante tali ſtatuto ⁊c.vt ibi.
174 ¶Homo liber in obſidem dari non poteſt ⁊ potiſſime cle=
ricus layco.l.ij.C.de patri.qui fili.diſtra.Azo in ſumma de
teſt.⁊ eſt gl.in.l.repeto.de iureiur.

PRimo fallit qñ daret ꝑ publica cā:puta
ꝑ pace vl' ſimili cū tūc dari poſſit:vt
ꝑ gl.i.d.l.de repto.dūmō det ab ipatore ⁊ ab alio
habēte iura ꝑncipis hoſti vl' ecōtra tūc dari poſ=
ſit:⁊ dat⁹ ꝓprie efficit obſes cū ꝑdat quodāmodo
libertatē:vnde ſtari nō poteſt ſine licētia pricipis.ff.de teſt.
l.obſides.ad hoc qd̄ habet in ſimili in.l.fi.ff.de pub.iudi.ſʒ
do.Nico.in.d.l.de reperto.qd̄ intellige qñ dat ꝓ pace vel ꝓ
ſimili cā:vt.ſ.ad hoc qd̄ no.ꝑ Bal.in.l.obſides.C.de actio.
2 ¶Fallit qñ dant improprie nō qd̄ ſint obſides:ſʒ ne recedāt
de certo loco donec fuerit obſeruatum quod inter partes cō
uenit ita qd̄ aliter nō alterat eorum ſtatus:tūc dari poſſunt
ab inferiore a ꝑncipe:dūmodo interueniat eoꝝ iuramētum
ꝙ̄ recedere d̄ loco cū tūc ꝯpelli poſſint ad obſeruādū ipʒ iurā

mētum: et ſic vt ſtent in illo loco donec fiat qđ eſt cōuentum inter eos: non tñ aliter inuiti detineri debēt: quia eſſet ꝯ bonos mores et cōtra reg. nō eſt obligatoriū. in. vj. ſm Abb. in c. ex reſcript. de iureiur. ſ3 Imo. ibi tenet cōtra ideo vide eū. ¶ Fallentias nōnullas alias vide poſitas per Fely. in. d. c. ex reſcri. de iureiuran. in fi. j. col. Bene. va.

I

175 **Ignorantia** in facto proprio non pſumitur nec excuſat. l. ſi. ff. pro ſocio.

Primo fallit vbi tractatur de dāno vitando: nam tunc etiā in facto proprio preſumitur ignorātia: vt. l. ſi poſt diuiſionem. de iur. et fac. igno. et. l. ſed ſi me preſente. in prin. ff. de proba. et glo. in. l. ſi res obligata. ff. de lega. j. no. tenet Bal. i. l. qui fundū. §. ſeru⁹ me⁹. p illū tex. ff. pro empt. vbi eniz dixit qđ i hoc caſu obliuio eſt iuxta cā ignorātie.

2 ¶ Fallit vbicunqʒ eſſet factū multū antiquū: nā tūc in eo excuſat ignorātia: vt no. Dy. in regul. preſumit. nā ex lōgitudine tēporis preſumit obliuio. l. peregre. ff. de acquirē. poſſeſſio. vt no. Bart. i. l. ſi qs delegauerit. ff. de noua. et in. d. l. ſi res obligata. et idē tenet Bart. i. l. ſi nō fatet. ff. de confeſ. et. l. ij. §. quod obſeruari. ff. de iura. calū. facit glo. et ibi not. bal. in. c. j. de feu. guar.

3 ¶ Limitat nō pcedere in facto antiquo obligatorio vigore miſſionis illi⁹ q̄ allegauit errorē propriū facti antiqui. et ita no. limitat Bal. i. l. j. i. iiij. colū. C. de cōfeſ. qđ pcedet niſi cōtractaret de lucro captādo: vt ſingu. dicit Bar. i. d. l. q̄ fundū. §. q̄ ſeru⁹. ff. pro empt. vel niſi factū ſit graue vel notabile: q: tūc pſumit obliuio tex. eſt ſingu. i. c. cū illorū. de ſen. ex cō. et ita tenet do. Ant. de but. i. d. c. ab excōicato. de reſcrip. ¶ Fallit vbicūqʒ factū eſſet multū intricatum: nam propter eius difficultatē preſumitur obliuio: et toleratur. l. emptor. §. lucius. ff. de pact. et. d. l. non fatetur. et ibi Bartol. et not. in d. l. ſi res obligata. et. d. l. ſi quis obligabit. et in. l. magnam. C. de contrahen. et committen. ſtipula. et in. l. cum falſa. ff. de acquiren. heredita. vbi etiam Pau. de caſt. nec mirum: quia etiam difficultas iuris excuſat ab ignorantia: vt inſti. de oblig. que ex quaſi delict. et nō. Bal. in. l. j. C. ſi quis rem et c.

¶ Fallit quotieſcunqʒ

5 ¶Fallit quotieſcunq; tale factū non fuiſſet a explicatum per ſe ſed per ſeruum vel filium
a vel etiam procuratorem: [a] quia talis ignorantia toleratur: vt eſt gloſ. que ſemper allegatur in. d. l. ſi res obligata. de lega. j.
6 ¶Fallit vbicūq; quis eſſet iplicit⁹ multis negotijs: q2 tūc etiā in facto ſuo preſupponitur ignorātia. ita tenet Bart. in. l. ij. §. qd obſeruari. in. iiij. coi. C. de iuramēto calū. ⁊ de materia iſta vide gl. de iura. calū. l. c. ab excōicato. de reſcrip. i gl. ver. de facto. ⁊ dicit Inn. in c. oli de re iudi. quod ſi iudex facit vnā ſentētiā iterlocutoriā poſtea vnā ꝯriā nō facta mētiōe de pma pſumit ignorare pmā: cū multū iudex ſit iplicit⁹. ita no. i. l. qd iuſſit. ð re iudi.
7 ¶Fallit vbi aliquis in mortis articulo obligaſſet aliquid qd poſtea legauit alteri q2 tūc fideicō. vel lega. debet ſoluere ⁊ nō heres. l. ſi res obligata. de leg. j. ⁊ ratio hui⁹ fal. quare preſumit tunc ignorātia eſt: q2 qn obligauit erat in mortis articulo. ⁊ tūc hoies ignorari poſſunt p. l. hac ꝯſultiſſima. C. q teſt. fac. poſ.
8 ¶Fallit vbi tractat de valore rei ⁊ de facto ⁊ nō de pſenti p. l. q i fraudē credi. C. q ⁊ a qb⁹ §. in fraudē. inſti. q manu. nō poſ. ibi. ſepari.
17 6 ¶Ignorātia circa factū alienū [b] regulariter preſumitur. l. verus. de emp.
b

PRimo fallit niſi eſſet tale factum qd quis ſcire teneret: q2 tunc habet pro ſciente: vt. l. quod te. ff. ſi cer. pet. ⁊ eo caſu preſumitur ſimulata. l. j. ff. ſi quis omiſſa cauſa teſta. vbi Bal. etiā hoc tenet.
2 ¶Fallit qn quid eſſet publice factū q2 in eo quod publice agit nō preſumit ignorātia. vt no. gl. in. c. j. de poſtula. prela. ⁊ in. l. ſi tutor. de peri. ⁊ cōmo. rei vendi. ⁊ ibi Bar. niſi in abſenter i infirmo. vt. l. is poteſt. ff. de acqui. here. ⁊ in forenſe etiam. ff. de decre. ab. ordi. fa.

a ¶Procuratorē. adde eundē do. Bar. ſoc. in cōſi. cclxxiij. inci. circa p̄mū. verſ. ſecunda ſententia. circa me. in. ij. parte. Ben.

b ¶Alienū. adde. d. pe. phi. cor. in conſi. ccxix. inci. ex duplici. in ſ fa m. in. ij. parte. qd talis ignorantia reſtōnē i integrū inducit. ⁊ adde d. bar. ſo. in cōſi. ccxiiij. inci. in cauſa. verſi. in hac difficultate. ⁊ in cōſi. cclxviij. ſci. i primis. ver. ſed cōtra hāc. in ij. parte.

tien.l.j.et nota.Bar.in.q.p eũ diſputa de adunantia gñali.

3 ¶Fallit vbicũqꝫ eẽt denũciatũ ad ei⁹ domũ:vt no.gl.i.d.l.ſi tutor.nã preſumitur perueniſſe ad eius notitiã vt no.Bald. in.l.ſcire oportet.§.illud.ff.de excu.tuto.

4 ¶Fallit vbicunqꝫ fuiſſet notandum illud quod fuiſſet factum:vt no.glo.in.l.j.ff.de excep.ꝛ eſt glo.ſing.in.l.ſi tutor. C.de excuſa.tu.ꝛ no.in.l.quicunqꝫ.C.de ſer.fugiti. Bald.in l.j.in princip.C.de cadu.tollen.

5 ¶Fallit quando tali facto quis fuiſſet preſens vt dicit glo. in.d.l.ſi tutor.ſed intelligo niſi fuiſſent facta interualla.vt dictum eſt in preſenti regula.

6 ¶Fallit in eo quem conſtat inueſtigaſſe factum:vt ſi vnius tantum habuit notitiam ꝛ cenſeatur habuiſſe notitiam totius arg.l.non ferendus.ff.de tranſac.

7 ¶Fallit in eo apud quem ſit ſcriptura teſtium vt preſumatur habere notitiam dictorum ſuorum. vt eſt tex.iuncta gl. ꝛ ibi per Innocen.in.c.conſtitutus.de teſtib.ꝛ probatur in auẽ.qui ſemel.C.de proba.

8 ¶Fallit in herede extraneo vt pſumatᷣ habere notitiã tenoris toti⁹ teſtamẽti:vt.l.eius qui in puincia.ff.ſi cer. pet.ꝛ in l.cũ herede.de lib.leg.Bal.i.d.l. tutor.ſꝫ Pau.de caſt.i.d.l. non eſt ferendus.dicit qd hoc non videtur ſibi iuri conſonum cũ ipſe heres poſſit adire hereditatem etiam clauſis tabulis.vt in.§.nouiſſimo.C.de cadu.tol.

9 ¶Fallit in factis notabiliũ pſonarũ:nã i his de facili nõ admittitᷣ allegatio ignorãtie:ſꝫ pſumitur i aliis.vt no.i.c.illorũ de ſnia excõmuni.ꝛ no.Abb.ſicu.in.c.tuã.de ordi.cogni.

10 ¶Fallit vbicunqꝫ aliquod factum eſſet ſepius tractatum. vt in.l.procula.ff.de proba.ꝛ in.l.patronus.ff.de confir.tu. et not.Bald.in.l.alienam.C.de le.

177 ¶Ignorantia in dubio preſumitur.l.verus.de appellationibus.et ibi nota.

PRimo fallit vbi et inquantum fama laborat:nam fama facit opinionem.l.cum quidam.§.que dicitur.ff. de acquirenda hereditate. et ratum falſuꝫ inuenitur: quia vniuerſi dicuntur ciues.

¶Fallit in facto proprio quia non preſumitur ignorantia.l.an.ff.pro ſocio.

3 ¶ Fallit in fact. vicinorũ. l. domus. ff. loca. ⁊ in factis cõſanguineorũ. l. de tutela. C. de in integ. reſti. ⁊ etiã in factis domeſticorũ. l. conſenſu. §. ſuper ſeruis. de repud. ⁊ has limitationes ponit Bal. in. l. q̃cquã. in. ij. col. C. de ſeruis fugitiuis.

178 ¶ Incendiũ regulariter habitantiũ culpa veriſſĩe pſumitur. l. vẽdito. ff. de pericu. ⁊ commo. rei vendi. ⁊ no. gl. in. l. ſi modo. ff. de leg. i. ⁊ in. l. iij. §. primo. ff. de offi. prefec. vigilum.

Primo fallit vbicũq; ex parte habitantis pbetur quod incẽdiũ aliunde proceſſit ⁊ abſq; culpa ſua ⁊ ſuorũ p quibus tenet in. l. inſulã. §. ſi. ff. loca. ⁊ ita videt ſentire Bar. l. l. ſi qs ex argẽtarijs. §. pen. ff. de edẽ. qđ eſt menti tenendũ ſm Joan. de imo. in. l. ſi modo culpa. ſed in contrariũ facit: quia cõductor nõ tenetur niſi de lata ⁊ leui culpa. vt. l. cõtractu. ff. de reg. iur. l. ſi vt certo loco. §. nũc videm⁹. ff. cõmo. niſi ĩ caſu. l. ſi met⁹. ⁊ ibi no. ff. loca. ſ3 culpa q̃ preſumitur in incendio eſt leuiſſima. vt eſt glo. ſingu. in. §. preter eorum. inſti. qui. mo. re contrahi. obli. ⁊c.

2 ¶ Fallit quotieſcũq; ille q̃ habitabat in domo cõſueuit eſſe vigil ⁊ diligens: ⁊ alia indicia cõtra eũ nõ apparerent: nam tũc in dubio nõ tenet de incendio. ita no. domi. Bal. in quodam ſuo cõſilio qđ incipit quidã teſtator decernere. allega. in arg. l. nõ omnis. §. Barbarus. ff. de re militari. ⁊. l. argẽtũ ff. cõmo. qđ eſt notandũ. ⁊ de hac materia habet p Saly. in. l. qui fortuitis. in vlti. col. C. de pigno. act. vbi dicit quod no.

179 ¶ Infamis regulariter efficit qui actiõe famoſa cõuenitur ⁊ condẽnatur. l. athletas. §. calũniator. cũ. ſeq. ff. de his qui no. infa. ⁊. l. infames. ff. de pub. iudi.

Primo fallit vbicũq; qs litigaret non per ſe ſed p procuratorem nã tunc l3 ipſe cõueniret ⁊ ei⁹ pcuratorio noĩe incerta. l. i. de ſenten. ⁊ interlocuto. oim iudic. Tamen hoc caſu nec dñs nec pcurator efficit infamis: vt pbatur p tex. ⁊ gl. l. l. furti. l. §. q̃ alieno. ff. de his q̃ no. infa.

2 ¶ Fallit qñ reus ſoluit antequã lis cõteſtet vt no. Bar. in. l. ictus fuſtiũ. ff. de his q̃ no. infa. p. l. ſi re⁹ parat⁹. ff. de pcu. ⁊ ibi hoc no. Bar. qui dicit qđ ſufficit ſoluere añ cõdẽnationẽ.

3 ¶ Fallit qñ tertius ſucceſſor mandato ipſius rei ſolueret: vt tenet Ang. no. in. l. nõ põt. ff. de fur. ⁊ hoc etiam eſt

rale: qꝛ aliquādo ex hoc ſolo crimine ſequitur infamia: qꝛ eſt cōfeſſus vel cōuict⁹: vt eſt caſus i. c. teſtimoniū. extra de teſtib. Licet aliquādo nō efficitur īfamis ex ſolo crimine ſꝫ demū ſecuta ſnīa: vt eſt caſus in. d. ff. calūniatoꝛ. ⁊ ideo vbi ex ſolo crimine nō infertur infamia niſi per cōdēnationem ſufficit quod reus ſoluat ante litē cōteſtatā vel ante ſentētias. ⁊ ita ſeruaꝛ cōmuniter i iſtis qui debēt cōdemnari in arengo: qꝛ ſi ſoluunt ante condēnationē ⁊ nō legiꝛ ſnīa in arēgo: tūc talis nō efficiꝛ infamis. Sꝫ ſi ex ſolo crimine quando de eo eſt cōfeſſus vel cōuictus ſequereꝛ īfamia vt. d. c. teſtimoniū. nō eſſet bona cautela qđ ipſe reus ſolvereꝛ ante lit. cōteſt. vel ante ſentētiā: qꝛ p ſolutionē videtur crimē cōfiteri: vt l. d. l. ad ſolutionē. C. de re iudi. ⁊ l. qm̄. ff. de his q̄ no. infa. ⁊ iō h̄ caſu eſt neceſſariū ꝙ ali⁹ ſoluat ꝓ eo ſiue ei⁹ mādato ꝙ no.

180 ¶ Ingreſſi monaſteriū bona ⁊ iura omnia monaſteriū trāſeūt. c. i preſētia.[a] ⁊ ibi doc. de ꝓba. ⁊ in auꝛ. ingreſſi. de ſacroſan. eccle.

¶ In preſentia. vbi omnino vide ſelv. et domi. Jaſ. mav. in. d. auꝛ. igreſſi.

Primo fallit quādo ipē haberet deſcēdētes qui b⁹ debeꝛ legitima: cū tūc eius bōa trāſeūt i monaſteriū ſalua ipſa legitima. xix. q. iii. c. i. ſꝫ Jo. an. ⁊ Innocē. in. c. in preſentia. ⁊ hoc habeꝛ in auꝛ. ſi quā mulier. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ facit ad hoc qđ no. de reg. c. cū ſcim⁹. ⁊ eſt q̄ filii ſint legi. c. i. imo ⁊ ſi ſuperſint nō obſtātib⁹ deſcēdētib⁹ eoꝝ legitima erit ſalua vt voluit Inn. ⁊ Jo. an. i. d. c. i p̄ſentia. ꝓ id qđ habeꝛ. ff. de i offi. teſta. l. nā ⁊ ſi parētib⁹. ⁊ hoc qđ habeꝛ i auꝛ. preſbyteros. C. de epi. ⁊ cle. ſꝫ lꝫ ipſis deſcēdentib⁹ detur legitima ⁊ ſeruetꝛ tamē eaꝝ petere nō poſſūt ante mortē naturalem ipſi⁹ ingrediētis ſed poſtea: vt voluit Bartol. i. d. auꝛ. ſi quā mulier. per illū text. pro quo facit

qd no. extra de teſta. c. Raynutius: interim tamē ipſi deſcen dētes habebūt alimēta ab ipſo monaſterio: vt voluit Cy. l. d. aut. ſi qua mulier. cū quo trāſit domi. Nico. i. d. c. i preſentia. cū forte nō procedat reſpectu legitimorū filiorū ſeu deſcedētiū: & dici poſſit fortaſſe p tex. no. i. d. c. cū ſcim⁹. vbi tex. ad literā videt probare quod filius poſſit legitimā petere i vita patris. & hoc ſentit ibi Ioan. and. & Petrus de ancha. & do. Flo. & Bal. in auten. ingreſſi. de ſacroſan. eccle. ſecūdū do. Nico. qui hoc tenet plenius in. d. c. in preſentia.

2 ¶ Fallit in eo qui ingreditur ordinē ſiue monaſteriū mendicantiū vt fratrum minorum predicatorū mendicantiū circa quos licet fuerint opiniones quibus eorū bona deputentur: de quibus per Inno. i. c. in preſentia. & alios moder. tamen dici & concludi poterit qd ſi ingrediat monaſteriū fratrū minorū: qd tunc bona ejus veniant ad ſuccedentes ab inteſtato: cum ipſi fratres nō poſſunt capere niſi qd habet i cle. exiui de verbo. ſig. prout voluit Fede. de ſe. in cōſi. xxvi. & Bar. i tractatu minoricarū. ad hoc. l. ſi i metallū. ff. de his que pro non ſcrip. ff. de teſta. mili. l. neq fratres. C. de here. inſti. l. j. ſm do. Ant. i. d. c. in preſentia. vbi latius per cano.

3 ¶ Fallit quādo tales igrediētes monaſterium decederēt intra annum profeſſionis: cū tūc eorū bona non perueniant ad monaſtrium vt tenuit Cy. in dicta aut. ſi qua mulier. & do. Ant. i. d. c. i preſentia. ſ. ad illos quibus reliquerint ſi fuerit teſtati cū teſtari poſſint i ānū profeſſionis: vt voluit Io. an. in. c. beneficium. de reg. iur. l. vj. ſi vero nō fuerint teſtati & tūc aduenietes abinteſtato deuoluūtur. ex quo expreſſe vel tacite nō fuerint collata in monaſterium arg. l. ſi quis. cum nullum. & l. conficiunt. de iure codi. ſm Io. de imo. in. d. c. in preſentia. & hoc etiā diſputando tenuit Pet. de ancha. put ipſe refert in. d. c. beneficiū. de reg. iur. qd etiam locū habet in alijs caſibus in quib⁹ plene per cano. i. d. c. i preſentia.

4 ¶ Fallit quando ipſi ingredientes primo diſpoſuiſſent de eorum bonis: nam tunc diſponere poſſunt prout eis placuerit: vt habetur. xviij. q. iij. quia ingredientibus. & in aut. de manumiſ. § illud cuz eorum bona non deuoluātur effectualiter & irreuocabiliter ad monaſterium illud quia diſpoſuerunt exequenda vt per cano. in. d. c. in preſentia.

5 ¶ Fallit vbicūq perſuaſione alicui⁹ abbatis vel prelati de

ingrediat̃ monaſteriũ:quoniã hoc caſu bo-
na ingrediẽtis nõ applicabũt̃ monaſterio:ſʒ
debebũt reſtitui eis q̃ forẽt ſui heredes tex.
eſt ſing.xx.q.iij.conſtituit.quẽʒ tex.alleg.gl.
i.c.pe.de offi.deleg.de limitatione.d.aut̃.vi
de p Imo.in.l.cũ mulier.l.x.col.ff.de ſolu.

181 Inſtantia conteſtata lite cũ defuncto in
ſucceſſorẽ[a] tranſit.l.tam ex 3ctib[9].ff.de iud.

a Inſucceſſorem. adde fely. in. c. qt Guil. circa prin. j.colum.de iudi.

PRimo fallit in fiſco.l.ſi cõ
ſtante.in fin.ff.ſolu.
matri.

2 Fallit qñ inſtantia non trãſit in
ſingularem ſucceſſorem. vt nota.
Angel.in.d.l.tam ex contractibus.

3 Fallit qñ ſiue agat̃ reali ſiue pſonali actiõe
nũquã trãſit iſtãtia i ſucceſſorẽ poſt ɔcluſſio
nẽ i cã:vt no.Ang.i.l.nã ⁊ ſi actor.ff.d rei vẽ.

182 Inſtantia cauſe principalis tantũ bien
nio durat.l.ſi.C.vt .ĩ. certũ tem.cri.q.termi.

b In.c. venerabilis. vide ibidẽ Fely. i pn.

PRimo fallit ſm Joã.and.
i.c. venerabilis.[b] ex
de iu.quãdo verteret̃ inter cleri
cos:cũʒ tunc infra duos mẽſes de
beat determinari:vt in aut. apd
proxi.epiſcopos.§.ſi tantum in.vj.colum.

2 Fallit in.l.vnica.§.j.C.vt omnes taʒ ciui.
quam crimi.vt eſt in officiali qñ ſindicaret̃:
vt ibi de quo p Bar.in.l.ij.ff.ad.l.iul.repe.⁊
in.d.c.venerabili.per do.Ant.⁊ domi.Nico.

3 Fallit i caſu.l.d ſubmerſis.C.d naufr.li.x.

4 Fallit in caſu.l.ſi.C.de dolo.ſʒ dic aut lo-
quimur de iſtãtia cauſe ciuilis.⁊ hec regula
riter durat triẽnio:vt.l.pperandũ.de iud.⁊
hoc de iure ciuili iſtis caſib[9].de q̃b[9] p gl. in
d.l.pperãdũ.⁊ p Jo.and.i.d.c.venerabilis.
⁊ hoc ẽt voluit Jo.an.i addi.Spec.i ti.de le
ga.§.reſtat.ver.quid ſi ſtatutũ.⁊ Bar.i.d.l.
pperãdũ.vbi plenĩ[9] de hoc.⁊ ita tenet̃ bʒ Jo.
i.d.c.venerabilis,nec ẽt p iuramẽtũ proga-

ri poteſt: vt voluit glo. in. d. l. properandum. qđ eſt verum de iure ciuili. l. non dubium. C. de legi. ſecus de iure canonico. vt in. c. cum contingat. extra de iureiur. ſecūdum Jmo. ꝛ canoniſtas in. d. c. venerabilis. vbi late vide per eos.

183 ¶ Jnſtrumentū ſi penes debitorē repertum fuerit creditor ipſum liberaſſe preſumitur: vt per Bal. in. l. iij. ff. de pac.

Primo fallit quando appareret de alia cauſa traditionis ipſius inſtrumēti: vt eſt ſi creditor tradat inſtrumētū vēditionis i quo erat debitū vt defenderet emptā rē: vel ſi creditor tradidit inſtrumētū fideiuſſori ad hoc vt agat ꝯ debitorē cū tūc ex eo nō videat liberat⁹ ſi ex cauſa traditū cū illa cauſa iuſta iudicet. argumē. c. cū volūtate. ex̄ de ſen. excom. ꝛ in. l. qui iniurie. ff. de ſur. ꝛ quod not. in. l. cum quidam. ff. ſi cer. pe. ſecūdum do. Nico. in. c. cum eccleſia. extra vt lit. pen. ꝛ hoc voluit Bart. in. d. l. iij. ff. de pac.

2 ¶ Fallit ſi i iſtrumēto dbiti apparerēt duo obligati: tūc vterqꝫ nō videat liberat⁹: ſed hoc preſumēdū eſt illi cui apparet ꝛ traditio facta eſſe remiſſuȝ debitū propriū ꝛ eidē ceſſat actio ꝛ nō cōtra aliū. argu. l. j. ff. de do. l. is qui. ff. de libe. cau. ꝛ hoc voluit Bar. poſt Guil. in. d. l. iij. ff. de pac. qđ procedere poterit quādo apparet tale inſtrumētum traditum ex aliquo titulo lucratiuo vt legati vel donationis: alias i dubio videt potius cōſtituiſſe vnū procuratorē cōtra alium quam actionem ceſſiſſe ſm do. Ant. i. d. c. eccleſia. ad hoc qđ no. ibi.

3 ¶ Fallit quādo ex cōiecturis appareret animus non remittendi. ſed potius ob aliquam cauſam inſtrumentū fore traditū cum ad ipſas coniecturas ſit recurrēduȝ: vt voluit do. Nico. in. d. c. etiam. adducens no. in. c. ij. de renun. in. vj.

4 ¶ Fallit quando appareret inſtrumētū debiti primo traditū p creditorē ipſi debitori ꝛ poſtea per eū reſtitutū ipſi creditori cum tunc p iſtā ſecundam traditionē videat factum pactum de petēdo pro quo nō dicit liberatio. ff. de pac. l. ſi vn⁹. §. pactū. vt voluit Bar. ꝛ Guil. in. d. l. iij. quorū dictū procedere poſſet qñ apparet ipſum inſtrm traditū ex aliquo titulo lucratiuo: al's in dubio preſumitur traditum inſtrumentū ipſi debitori potius vt ſe informet quaȝ vt videat debitū remiſſuȝ qñ appareret poſtea reſtitutū re integra maxime qñ appareret infra breue tēp⁹ reſtitutū arg. c. i his. ex-

tra de verb.ſig.& de pe.diſt.j.in dubio enim preſumitur titulus donationis ſm do.Nico.in.d.c.eccleſia.

¶ Fallit qñ redditur inſtrumentum tale in quo non continetur ius in re ſ3 ad rē prius quaʒ in re: & ſic quodammodo ius eſt relatū ab ipſo iſtrumēto.vt eſt ſi reſignētur litere cōceſſe ſup re inſtituta ferenda poſt inſtitutionē factā:cū tunc nō videatur reſignatū ipſuʒ ius ex ipſa inſtitutione quantūcunq; ſit quodammodo ſeparatū ab ipſis literis:vt colligitur in.d.c.eccleſia.et glo.& ibi per doc.

¶ Inſtrumenta poſt concluſionem in cauſa produci non poſſunt.vt eſt tex.glo.& doc.in.c.cum dilectus.extra de fi.inſtru.& no.in.l.iubemus.C.de iudi.

¶ Amplia primo vt locum habeat etiam coram arbitro vel arbitratore ſm Ro.in.l.j.in.iij.col.ff.de arbi.

¶ Amplia ſecundo etiam ſi producantur non ad probandū ſed ad declarandum priores probationes ſm Rom.in.l.admonendi.in.vj.colum.ff.de iureiurando.contrarium tamē vide tenentem Fely.in.d.c.cum dilectus.in hac eadem ſecūda ampliatione per eum ibi relata.

¶ Amplia tertio etiam ſi ſtatim poſt ſentētiam quis vellet producere ſm Bal.in.d.c.cū dilectus. pro cuius ampliationis intellectu.vide ibi.Fely.eum referentem.

¶ Amplia quarto etiaʒ ſi ſit talis pbatio facti que pōt opponi poſt ſententiaʒ:quia nō ſequitur quod nō poſſit opponi poſt cōcluſio.in cauſa:vt ſing.per Car.i.c.licet cauſaʒ in princ.in pe.qō.de pba.vbi dicit ſe vidiſſe obtineri.i facto qō poſt cōclu.in cā nō pōt opponi exceptio falſitatis p tex.i.d.c.cū dilect⁹.p q̄ amplia.vide ibi lati⁹ Fely.& dic put ibi p eū.

PRimo fallit qñ inſtrumenta fuiſſent d nouo reperta poſt ipaʒ cōcluſionē:vt ē caſus i.l.admonēdi.ff.de iureiur. ſm vnam literam.quaʒ ſequitur ibi Bar.etiā plenius i.c.paſtoralis.extra de cauſa poſ.& proprie.

¶ Fallit in caſu i quo iudex pcedit ex officio cū poſſit iſtrumenta pducere ſi eadē hoc videatur expedire cū eidem nō ſit precluſa via arg.d.c.paſtoralis.& hoc voluerunt domini de rota. deciſio.v.que incipit item ſi poſſunt.& ſequitur ad hoc etiam qō no.extra de teſti.c.cum clamor.

3 ¶ Fallit in cauſis criminalibus cū etiā in eis reus probare

poſſit ēt poſt cōcluſionē in cauſa arg.l.diui fratres.ff.de penis.hoc expreſſe tenet in.l.j.ff.de queſtio.ad hoc ēt qđ no.in l.ij.de vulgari ⁊ pupillari.adde Bar.in.l.ij.vi bono.rapto.

4 ¶Fallit vt in.d.c.paſtoralis.de cauſa poſſeſſio.⁊ proprietatis.de quo ibi.

5 ¶Fallit quando ipſa inſtrumēta ꝓducta fuerunt poſt ipſaȝ cōcluſionē parte altera preſente ⁊ nō cōtradicente ideo qđ ſi admittātur poterit appellari.argumē. c.cū dilect⁹.extra de fide inſtrumēto.⁊ dicto capit.paſtoralis.tn̄ ſi producerentur eo nō cōtradicēte ⁊ admittant̄ tenebit admiſſio:cum ex hoc videat̄ renunciatū ipſi concluſioni:vt no.per domi.de ro.in deci.ſ̄.alleg.arg.c.petitiōes.ex̄ de cā̄ poſſeſſio.⁊ ꝓprie. ⁊ no.in cle.ſepe.extra de verbo.ſignifi.in.ver.interrogauit.

6 ¶Fallit qn̄ concluſio eſſet facta cum cauſa principali:et in cauſa appel.ꝓducant̄ inſtrumēta in qua non eſſet concluſum:cū nō ſolū inſtrumēta ſed etiam teſtes qn̄qȝ ꝓduci pn̄t: nā diſponitur ex ipſa cōcluſione ſ̄m Inn.in.d.c.cum dilectus.de fide inſtru.et.c.j.extra de excep.

7 ¶Fallit in cā̄ publica pupilli vel eccleſie:vt no.i.d.l.admonendi.⁊ i locis pijs.vt no.in.c.inter monaſteriū.de re iudic. iſte em̄ oēs poſt concluſionem etiam in cauſa poſſunt producere inſtrumēta de nouo reperta.ergo fortius ante ſentē tiam et poſt publicatum proceſſum.

8 ¶Fallit in cauſis ſummarijs i quibus ad inſtātiā vni⁹ partis poſt cōcluſionē in cauſa iudex poterit aliā partem interrogare ⁊ petere ab ea quod etiam producat inſtrumenta: vt eſt glo.ſingu.in cle.ſepe.de ver.ſigni.

9 ¶Fallit vbicūqȝ iudex ex aliqua iuſta cā̄ peteret apperte vt producerētur inſtrumēta:vt tenet Spec.in ti.de alleg.⁊ conclu.§.j.⁊ no.Bal.in.l.j.C.ſen.reſcin.non poſ.

10 ¶Fallit niſi qs ꝓduceret inſtrumēta poſt concluſionem in cauſa ad declarationē inſtrumētoꝝ productoꝝ ante concluſionē in cā̄ tex.eſt no.in.c.auditis.de reſti.in integ.⁊ predicte limitatiōes ꝓcedunt veȝ qđ inſtrumēta nouiter reperta poſſunt ꝓduci poſt cōcluſionē in cauſa in caſib⁹ ſupradictis.limita hoc eſſe verū qn̄ terim⁹ ad probandum fuerat aſſignat⁹ ab hoīe:ſecus aūt ſi a lege vel ſtatuto.qr tūc poſt concluſionē in cauſa nō pōt amplius ꝓduci ēt cuȝ iuramēto ignorātie.ita ſing.voluit Bal.i.l.exceptionē.C.de pba.

tex.no.in.l.qui per procuratorē dat:vt ꝯfeſtim agat.ff.de ꝓ cu.tūc ita gl.ibi.que dicit ſciēs vel ignorās.ꝛ dicit ibi Bal.qḋ pluries vidit obtineri qḋ lapſo tpe ad ꝓbādū ordinato nō admittiẜ quis ad ꝓducendū inſtrumēta nouiter reperta cū iuramēto ignorātie.Aduerte qꝛ hoc dictū nō videẜ verū:pri mo qꝛ mitius agiẜ cū lege ꝙ cū inſtrumēto legis ſeu cū ho= mine:vt.l.celſus.ff.de arbi.itē qꝛ tex.l.d.l.qui ꝑ ꝓcuratorē dat.nō dicit qḋ pnia:ergo patet ꝙ ibi ante litē ꝯte.omiſit ſci ens:qꝛ in ignorātē nō cadit pnia cū illa ſit mutatio volūta= tis i ꝯtrariū.Nec ob.ibi dū dicit ſciēs vel ignorās:qꝛ itelligi tur ꝑ ignorātiā iuris:ſecus ſi ꝑ ignorātiā facti ſm Saly.ita intelligētē l.l.ita demū.de ꝓba.ꝛ l.l.error.ð iur.ꝛ fac.igno. per quē reprobaẜ Bal.ꝛ hāc opi.tenuit Jo.de prato i quadā ſolēni repe.l.admonēdi.ff.de iureiu.l.ij.char.ꝛ ita dicit ſe pluries de facto obtinuiſſe.qḋ eſt bene no.ꝛ mētẜ tenēdū.

125 ¶ Inſtrumēti cuiuſcūꝗ publicatio partis citationē reqrit: ꝛ ſic aut ꝓſens aut ꝑ ꝯtumaciā abſens:vt ꝑ cano.i.c.ſi.de fi. inſtru.alleg.no.in.c.pe.eo.titu.ꝛ in.c.cū dilecta.de ꝯfir.vti. vel inuti.ꝛ de priuile.in.c.ex parte.ꝛ.l.ſi.C.de fi.inſtr.ꝛ.l.de vnoquoꝗ.ff.de re iudi.ꝛ.c.iter quatuor.de maio.ꝛ obediē.

PRimo Fallit qn talis exēplificatio fieret ꝑ illū notariū qui fecit primū inſtru= mētū:cū talis poſſit exēplificare ꝛ publicare abſꝗ citatione alicuius:vt no.in ca.cū.ꝑ.tabellio.de fi de inſtru.ꝛ.C.de edē.l.ſi qs in aliquo.ꝛ ibi.ꝑ Bar.

2 ¶ Fallit qn ꝑs ꝯtra quā fuit exēplificatio vel publicatio fa cta fuerit vocata ad cōtradicēdū exemplificationi ꝛ ipſe nō cōtradicit:ſed forte illud inquātū pro ſe facit ꝓducit cū tūc illi noceat:vt nota domi.de Rota in deciſio.cc.xlviij.

3 ¶ Fallit qn imminet periculū in expectādo partē:qꝛ tūc poſ ſunt talia inſtrumēta ſtatim trāſcribi vel publice exēplari eā nō ꝓcedēte citatione ſꝫ Jnn.i dicto.c.ſi.de fide inſtru.qḋ tñ procedit ſaluo iure abſentiū cū ipſi obijcere poſſint ꝯ hanc ſecūdā ſcripturā ſicut ꝛ poterāt cōtra primā ſicut habeẜ in c.quoniā.extra vt lite nō cōteſt.ꝛ de cōfir.vti vel inuti.c.cuꝫ dilecta.§.ne igitur.ſm Jo.an.in.d.c.ſi.

4 ¶ Fallit qn agereẜ de innouādis priuilegijs vel indultis in curia romana cum tranſeant per multas manus:qꝛ tunc non exigaẜ talis citatio per.c.cū dilecta.extra.de confir.vti.

vel inuti. ⁊ Specu. de inſtru. edi. §. oſtenſo. verſic. porro. ſecus autem ſi extra curiaȝ. vt per domi. Ant. ⁊ do. Abb. in. d. c. cũ dilecta.

5 ¶Fallit quãdo ſtatutum vel cõſuetudo eodẽ modo diſponeret ſm qđ no. i. d. c. cũ dilect⁹. de fide iſtru. ⁊ per Bal. i auť. ſi qs i aliq̃.

6 ¶Fallit niſi exemplatio inſtrumẽti fiat de mãdato Pape et autoritate ordinarij: qꝛ nõ requiriť citatio ſm Hoſti. i. c. peruenit. de fide iuſ. quẽ ſequiť ibi Jmo. i vlt. col. Be. vadus.

7 ¶Fallit niſi aduerſarius ſit preſens ⁊ ſciẽs ſm Jo. an. i ſimili in. c. ſi. de elec. i. vj. ⁊ Bar. in. l. j. ff. de in ius vo. ſecus ſi eſſet ſciẽs lȝ nõ preſens: qꝛ tũc requireretur citatio ſm Hoſt. do. Ant. ⁊ Jmo. in. d. c. ſi. Bene. vadus.

186 ¶Inſtrumentũ ſi per aliquẽ producatur regulariter i totum ⁊ nõ in parte ei ſtare cogitur: vt per Cy. in. l. j. C. de confeſ. ⁊ in. l. ij. C. de dona. ante nup. cum ſimi.

PRimo Fallit vbicunq3 in eadem ſcriptura cõtinerentur plura capitula ſeparata: quia tunc pro parte approbare poteſt et pro parte non. vt probatur in. l. publica. ff. depoſi. in fin.

2 ¶Fallit niſi ille qui produxit iſtrumẽtũ habens tantũ vnũ capitulũ ſeu plura connexa habeat preſumptionẽ iuris contra ſe: qꝛ modo i hoc caſu quis poterit pro parte approbari ⁊ pro parte non approbare. vnde ſi cõfitearis te occidiſſe hominẽ pro tua defenſiõe poſſunt ſtare cõfeſſioni inquantum dicis te occidiſſe. Sed nõ cogar ſtare inquãtum dicis ad tuã defenſionem: qꝛ ius preſumit cõtra te. vt. l. ij. C. de ſicca. ⁊ in. l. ſi nõ conuitij. C. de iniur. ita ſingulariter tenet bar. in. l. aurelius in. §. idem queſiuit. ff. de libe. lega. a quod eſt ſingulariter notandum.

187 ¶Interdictũ retinẽde poſſeſſiõis cũ petitorio a

a ¶Cũ petitorio. vide late p Lanfrã. in repe. rub. de cauſa poſ. ⁊ p. preć. Bene. va.

ſecundum communem concluſionem intentari non poteſt: ne ſibi contrarius videatur: cū interdictum tale intentans in illa perturbare dicatur: ⁊ intentans petitorium ⁊ rei vendicationē alium poſſidere preſupponat: ⁊ actus contrarij ſimul intentari non poſſunt: vt. l. incerti. C. de interdic. ⁊ in l. fi. ff. de iudi. ⁊ in. l. ordinaria. C. de rei vendi.

PRimo fallit qꝛ poteſt ſimul intentari qñ agitur ſuper re incorporali: ſecus ſi ageretur ſuper re corporali. caſus eſt in. c. paſtoralis. de cauſa poſſeſ. ⁊ proprie.

2 ¶ Fallit quando poteſt intentari ſimul diuer. reſpectibus ideſt diuerſarum poſſeſſionum: puta quia intentat petitoriū propter poſſeſſionem naturalē quam poſſidet alius: ⁊ ipſe habeat ciuilem ⁊ poſtea intendat interdictum retinende: quia ille moleſtat eum in ſuo ciuili. ita dicit Bar. in. l. naturale. §. nihil commune. ff. de acqui. poſſeſ.

188 ¶ Interdictū recuperande vel adipiſcēde poſſeſſionis ſimul cū petitorio ſm cōmunē opi. intētari pōt: vt i. l. fundi. ff. de vi. ⁊ vi armia. ⁊ gl. ⁊ docto. i. l. incerti. C. de interdic. ⁊ in. l. ſi de vi. ⁊. l. ordinaria. C. de rei venditio. ⁊ in. l. cum fundum. ⁊. l. naturalē. §. nihil cōe. ⁊ ibi Bar. de. acquiren. poſſeſ.

PRimo fallit vbi petitum eſſet iudiciū petitorium ⁊ concluſū in eo ⁊ vult intentare poſſeſſoriū ad hoc vt impediat ſententiā ſuper petitorio: naꝫ poteſt vt eſt caſus in. c. paſtoralis. de cauſa poſſeſ. ⁊ proprie.

2 ¶ Fallit vbi nollet intētare poſſeſſoriū ⁊ petitoriū ad hoc vt trāſfundat onus ꝓbādi i aduerſariū: puta qꝛ intētaret interdictū recuperāde poſſeſſionis: ⁊ vellet poſtea intētare petitoriū ad hoc vt aduerſarius ꝓbaret illū nō eſſe dominū. ita dicit Bar. in. l. naturaliter. §. nihil cōmune. ff. de acqui. poſſ.

189 ¶ Interdicto vti poſſidetis ſeu retinende agens ſe poſſidere ⁊ in ſua poſſeſſione turbari dicit: ideo vt contrarius audiendus non eſt: vt in. c. ſolicitudinem. de appel.

PRimo fallit in incorporalibus in quibus pōt poſſeſſorium retinende ⁊ petitorium ab eadem parte proponi ratiōe iuris incorporalis: puta ratiōe ſeruitutis pro qua competit interdictum retinende: vt no. extra de cauſa poſ.

⁊ ppue.c.eccleſia.⁊.ff.ſi ſerui.vẽ.l.ij.§.ariſto.

a ¶Fallit in corporalibus quando petitoriuȝ ⁊ poſſeſſorium proponeretur ab eadem parte reſpectu diuerſarũ ſpecierũ poſſeſſionũ: qꝛ tũc proponi põt: vt extra de cauſa poſ.⁊ proprie.c.paſtoralis.de quibus duabus fallen. poteſt intelligi tex.in.c.cũ dilect⁹.extra eodẽ titu.ſm Imo.⁊ do.Nico.ibidẽ:⁊ lati⁹ p eos.

190 ¶Intereſſe per ſolum iuramentum[a] probatur ſi aliter probari non poteſt: vt in.l.ſi qñ C.vnde vi.⁊ gl.optima in.c.qualiter.de accuſ.que dicit qḋ qñ prelatus aliter rationeȝ reddere non poteſt ſuo iuramẽto ſtatur: vt no.gl.in.l.j.ff.quod vi aut clam.⁊ no.in.c.j. quod metus cauſa.

PRimo fallit qñ ageret contra aliquẽ qui tenet de dolo alicuius alterius ⁊ nõ cõtra illum qui commiſit dolum: vt in aut.⁊ hoſpite.quoniã tũc debebit pbari p veras pbationes.ita no.dicit in l.j.ff.de furt.aduer.nau.⁊ in.l.ſi qñ.C.vnde vi.l.j.in.§.ſic iſta.ff.depoſiti.dicit tñ Bar.in l.locis pallegatis quod licet hoſpes teneat probare per veras probationes: tamẽ quando difficile eſſet fit probatio per coniecturas veriſimiles ſcilicet quas veſtes ſolebat portare venetijs: ⁊ conſiderata conditione ſua vna cum iuramẽto fiet proba.

a ¶Fallit vbicũqꝫ fuiſſet cõmiſſus dolus: qm̃ tunc non probat per iuramentũ: ſed ſolum quando non fuiſſet commiſſus dolus: vt in d.l.ſi quando.C.vnde vi.item quãdo dolus conſtat in faciendo: ſecus autẽ quãdo dolus reſultat in non faciendo vel committendo: quoniam tũc teſtes probãt vt eſt caſus in.l. argentarius.§.cum autem.ff.de eden.quam ad hoc reputat ſingu.Lu.de roma in quodã ſuo ſing.in nu.cccc j.incipi.intereſſe ⁊c.pro

a ¶Per iuramentum.vide ad materiam Fely. l.c.veniẽs.el.ij.poſt me.in.iij.col.verſi.v. conclu.de teſt.Benevadus.

quo etiā facit tex.in.l.nō omnis.§.a Barbaris.ff.de re mili. ⁊ tex.in.c.omnibus.q.i.⁊ pro hoc etiā facit tex.in.l.pe.C. de donat.qui dicit quod in donationibus quas magiſtri militum conferūt in militia ⁊ in illis que donantur in reparatione domus cōbuſte quod in caſibus predictis ſi ſit pecunia ſuſpenſa probaẗ iuramēto.ꝑ quo facit etiā qđ no.tenet Bal.in.l.fi.C.de edē.vbi de notario quod teneẗ ad intereſſe.

1 ¶ Interpellatio extraiudicialis regulariter debitorem in mora conſtituit:vt in.l.qui rome.§.coheredes.ff.de verboꝝ obliga.⁊ in.l.ſi penā.ff.quando dies lega.ced.⁊ not.gl.in.l. vinum.ff.ſi cer.pe.in glo.magna.

PRimo Fallit niſi quando peteretur illud qđ ſolum erat debituꝫ per officium iudicis:q꞉ tūc per talem interpellationem extraiudicialē non conſtitueretur debitor in mora immo requiritur quod fiat interpellatio.tex.eſt quē ad hoc reputat ſingu.Bar.in.l.cū poſtulaſſet.in prin.ff.de dā. infec.per queꝫ ſignāter loquitur Bar.in.l.ſi ex legati cauſa. in fi.ff.de verbo.obligatio.

¶ Limitatur dicta regula niſi creditor prius fuiſſet in mora recipiēdi:nā ſi ipſe poſtea velit in mora conſtituere debitorē non poſſet ꝑ interpellationē extraiudicialē:ſed requiriẗ lit. cōteſta.ita ſingu.diciẗ in.l.ſed ⁊ ſi alia.ff.de cōpen.per illuꝫ tex.in.l.ſi pacto quo penā.C.de pac.quē ipſe ad hoc intelligit.⁊ dicit eſſe ſingu.⁊ videẗ ſuū nouū dictū.Sed in cōtrariū allegaẗ tex.in.l.celſus.§.fi.cū.l.ſequēti.ff.de arbitr.⁊ ad.d. l.ſed ⁊ ſi alia reſpōderi poteſt quod ibi ante lit.cōteſta.fuerat facta per actorē interpellatio:vnde nimirum ſi expectaẗ lit.conteſta.vel pōt dici quod ille text.debet intelligi prout intelligit Bar.ibi:⁊ plenius in.l.interdū.§.fi.de verbo.obli. Bal.in.l.acceptā.xxx.q.C.de vſu.⁊ de hac etiam limitatiōe aliquid tangit Bal.in.d.l.ſi ex legati cauſa.ff.de verb.obliga.⁊ tādē ſe remittit ad dicta in.l.ſi alia.ff.de cōſtitu.pecu.

3 ¶ Limitaẗ vbicūqꝫ fuiſſet in dolo creditor:vt q꞉ cōſtabat debitorem pecuniam habere ⁊ voluit recipere:⁊ poſtea cum ſciuit eum non habere petit:nam tunc debitor non conſtituitur i mora etiā per interpellationē iudicialē:⁊ ſic vltima mora nō nocebit ipſi debitori:vt eſt gl.valde no.in.l.ſi ꝑ em ptorem.in glo.ff.de actio.empt.⁊ ideo tenebitur expectare

creditor p aliqd tps arbitrio iudicis donec debitor poſſit ɔgregare pecuniã quã expedit ita no. Spe. i ti. d arbi. §. fi. v. ſʒ pone igit ꝛc.

192 ❡ Inuecta ꝛ illata in domum conductam tacite pignori obligata ſunt. l. item quia. ff. de pac. ꝛ in. l. certi iu. C. loca.

PRimo fallit in caſibus alleg. in gloſ. in. l. item quia. ff. de pact. ꝛ i. d. l. certi iuris.

2 ❡ Fallit quãdo impoſita nõ ſunt ibi duratura: vt eſt text. in. d. c. itẽ qr vt eſt pecunia vel merces venales que dñi vſu cõſumunt: nã tũc illa nõ ſunt tacite obligata: vt. l. debitor. de pign. ꝛ. l. gayus. de le. ij. l. generaliter. in. §. vxori. ff. de vſufru. leg. facit. l. queſitum. de lega. iij.

3 ❡ Fallit quando impoſita conſcribuntur in loco: vt qr i qbuſlibet ipoſuiſſet iſtru. ꝫ debitores: vt dicit Bal. in. d. l. de lega. ij.

4 ❡ Fallit quando fuit datus fideiuſſor. tex. in in. l. plures. in qui. cau. pign. ta.

5 ❡ Fallit qñ cõductor nõ eſſet legitime etatis vt qr eſſet minor: vt p glo. in. d. l. item: qr licet Bar. tenuerit cõtrarium in. l. conſtante. ff. ſo. ma. glo. in. l. fi. C. de legi. tu. ꝛ has fallen. ponit do. Bene. in. l. item quia. ff. de pactis. a

a ❡ Inſeruitana. vbi ad hoc vide Iaſ. mar.

6 ❡ Procedit predicta regula in his q̃ in obligatiõe generali veniũt: ſecus autẽ ſi ſunt talia que nõ veniunt in obligatiõe generali vt ſuppellex veſtis ꝛ ea que in miniſterio hominis neceſſaria ſunt ꝛ reliqua que quis veriſimiliter non eſſet obligaturus: cũ talia nõ veniãt in obligatione generali vt in. l. obligatiõe generali. C. de pigno. qr nõ veniũt etiã i tacita q̃ inſurget ex inuectiõe bonoꝝ: ne plus operet tacitũ quã expreſſuꝫ: vt in. l. cũ quid. ff. ſi certũ peta. ꝛ in. l. itẽ querit. in. § qui impleto. ff. loca. hoc tenet Bald. in. l. certi iuris

7 C. loca. ꝛ refert Ange. are. in. § ſeruiana.

inſti. de act. Et predicta regula debet intelligi non tantum in primo inquilino: ſed etiā in ſecundo inquilino inquilini l. ſolutum. §. ſolutā. ff. de pigno. act. etiam ſi ſecundus inquilinus gratis a primo inquilino haberetur: vt. l. ſi gratuitam, in prin. ff. qui mo. pig. vel hypothe. ta. contra.

7 ¶ Item procedit dicta regula nedum in inquilino verū etiā in colono partiario. vt eſt gl. ſing. in. d. §. ſeruiana. inſti. de act. quā Bal. ſequit l. d. l. certi iuris. & etiā Bart. i. l. ſi proprie cōductor. & no. gl. in. l. iz. C. loca. qz nec eſt etiam proprie ſoci⁹: vt eſt text. in. l. merces. §. vix. ff. loca. ibi quaſi ſocietas.

193 ¶ Iudex intereſſe inuito actore ſoluere poteſt cum fauore rei talis ſolutio introducta ſit. l. ſtipulationes non diui. §. celſus. ff. de verbo. oblig. & no. Bal. in. l. j. in. xvj. col. in fi. C. de ſenten. que pro eo quod intereſt.

Primo fallit propter pretoris mortui contemptam autoritatem. vt. ff. de ope. no. nuncia. l. ſtipulatio. §. ſiue.

2 ¶ Fallit propter rigorem iudiciorum conſeruandum: vt. ff. de procurato. l. non cogen. §. ſabinus.

3 ¶ Fallit propter publicā vtilitatem ſaltē ſecūdario: vt i ſcriptore qui promiſit ſcribere libros legum vel medicine vel alios ſimiles non vnam cantilenam: nam iſte ſcriptor poteſt in pedibus poni: vt. l. ſiue.

4 ¶ Fallit ſi ſuper ipſo facto eſt oppoſitum iuramentum. ff. de condi. ob cauſam. l. ſi pecuniam. in prin. in gloſſ. parua.

5 ¶ Fallit ſi debet fieri aliquod opus pium vel ad honorē dei puta ſepulchrum vel capellam: vt. l. fideicommiſſ. de leg. iij. & has fallen. ponit Bald. in. d. l. j. in. ix. colum. C. de ſen. que pro eo quod intereſt. poſt medium. in ver. modo queritur.

194 ¶ Iudex ad hoc vt ad primum & ſecundum decretum peruenire poſſit neceſſe eſt quod reus ſe latitet. vt no. in. l. cum proponas. C. de bo. auto. iudi. poſſi.

Primo fallit vbi agitur contra reum dānatū: & iudex puenire vult ad executionem ſentētie: quia iſto caſu nō eſt neceſſe vt latitet: vt. l. properādū. §. ſin autē re⁹. C. de iudi. & p no. i. l. ad viatico. §. ſi ſuper reb⁹. ff. de re iudica.

2 ¶ Fallit i eo q̄ eſt abſens cā reipublice & doloſe: qz nō eſt neceſſe q̄ latitet: vt i dicta. l. cū qui. la prima. ff. de priua. car.

¶ Fallit in

3 ¶ Fallit i debitore fiſci: q2 põt peruenire ad primũ ſiue ꝗ decretũ abſq3 eo qd latitet re⁹: vt eſt caſus l.i.l.C.ſi ꝓpter publicas preſtat.

195 ¶ Judex in cauſa ꝓpria^a quis minime eſſe

a poteſt. l.i.C.ne quis in ſua cã ius ſibi dicat. ¶ Amplia qd ſicut quis iudex in cauſa propria eſſe nõ poteſt ita nec arbiter eſſe poteſt: tex.eſt no.i.l.pe.ff.de arbi.facit reg.l.j.ff.eo. quod eſt verũ vt arbiter: ſed bene vt arbitrator.l.ſi libertus.ff.de oper.lib.

a ¶ propa. ad de fely. l.c. cum veniſſent. i fi. de iudi.

PRimo fallit quando agit vt ꝓſit ꝯpetẽs.l.ſi qs ex aliena.ff.de iudi.⁊ Pau.i.d.l.j.

2 ¶ Fallit q2 qs põt arbitrari i cauſa propria: vt eſt glo.ſing.xxj.di.§. nunc autem.in ver.ex ore.

3 ¶ Fallit vbi ponit Anto.de but.aliquos caſus in.c.noſti.in vlti.col.de elec.

4 ¶ Fallit q2 ciuitas põt ꝯcedere ſtatutũ ⁊ ꝑuilegiũ maxime vt in cauſis ſuis ſummarie procedat: vt dicit Bal.in.l.j.C.qñ appel.nõ reci.

5 ¶ Fallit i caſib⁹ nõnullis alijs poſitis ꝑ Jaſ. may.in.l.q̃ iuriſdictiõe.de iuriſdi.om.iudi.

196 ¶ Judex cauſam in ſententia exprimere nõ debet.l.in ſummo.ff.de re iudi.⁊ ita dicit gl. in.l.ſi me ⁊ titiũ.ff.de excep.rei iudi.

PRimo fallit vbi victus ab ſoluitur ab expẽſis: nam in illa abſolutoria debet exprimi cauſa: vt eſt tex.no.in autẽ. poſt vſuca.C.de iudi.

2 ¶ Fallit in ſentẽtia abſolutoria ab obſeruatione iudicij: vt.l.properandũ.§.ille.C.de iudi.⁊ ita tenet Anto.de bu.in.c.examinata. de iudi.in.ij.col.

3 ¶ Fallit vbi ſuũ fert cõtra actorẽ qui habet fundatã intẽtionẽ ſuã in aliqua cauſa ſuper ueniẽti: ⁊ fertur ſententia pro reo: vt quia reus ſoluit pendente iudici: naꝫ tunc debet fallen. Soci.

reus abſolui expreſſa cauſa quia ſoluit: vt probatur per gl. in.l.vtiq3.de rei ven.⁊ poteſt iudex in ſententia adiicere ſm Ang.in.l.abſoluimus.quia ſoluit pendente iudicio in quo erat condemnatus niſi ſoluiſſet.

4 ¶ Fallit qñ ſnia eēt lata expreſſa falſa cā: q2 iudex appellationis ſi reperiat cauſam expreſſaz eſſe falſaz ⁊ reperiat alia cauſa vera propter quā ſnia debeat firmari: tūc debebit exprimere cauſam veram in ſententia ſua iudex appel.gl.eſt ſingu.ſm Ang.l.ſi.ff.quod cum eo.

5 ¶ Fallit in ſentētiis cardinaliū: q2 cōiter cardinales: reddūt cām ſentētiarū ſz Hoſt.i.c.cardinalib⁹.vt ibi refert Jo.an. in.vj.col.in ver.ſi.in nouel.⁊ vide per flo.ia.in hac materia in.l.aduer.in.prin.ff.ſi menſ.fal.mo.dixerit.

6 ¶ Fallit qñ ſnia eſt ꝑ parte cōdēnatoria: q2 debet intus inſeri ratio quare poti⁹ pronuncietur in vno capitulo ꝙ in alio ita dicit Bal.in.c.cum olim.de preſcrip.

7 ¶ Fallit qñ quis abſoluitur propter ineptam petitionem: vt in.c.examinata.de iudic.

8 ¶ Fallit quādo quis abſoluitur propter ineptā petitionez: ⁊ iudex recedit a iure cōmuni.l.ſciendum.de appel.recipiē.

9 ¶ Fallit quando iudex abſoluit eo q2 non poſſidet ne poſt ea actori agenti de noua poſſeſſione exceptio rei iudicate obſtet vt in.c.pe.de excep.

10 ¶ Fallit in ſentētia excommunicationis: vt in.c. medicinalis.de ſen.excom.⁊ in.c.ſacro.eo.titu.

11 ¶ Fallit in cauſa criminali.l.preſes.ff.de penis.

12 ¶ Fallit vbi ſine expreſſione cauſe ſentētia eſt incerta.l.ij.§. ignominia. de infami.⁊ Spe.in tit.de ſen.§. quod antē.prope finē.⁊ has quinq3 fallentias ⁊ alias ponit Bal.in.c.ſicut de re iudic.in.j.col.

13 ¶ Fallit in ſnia in qua oritur regreſſus de euictiōe: q2 debet exprimi cauſa cōcludēs in primo regreſſu. Jtē debet cōſtare qđ emptor ſuccubuit propter malā cauſam ⁊ nō propter culpam.ita dicit Bald.in.c.ſicut nobis.in.ij.colum.de re indi.

14 ¶ Fallit q2 ſi apparet qđ quis habet bonā cauſam: lz male egerit iudex debet illam actionem bonam in ſua ſnia reſeruare.ita dicitur in.l.clandeſtina.ff.qui po.in pig.habe.

15 ¶ Fallit in cauſa appellationis: vt in.c.ſicut.de re indi.⁊ ibi per gloſſam.

16 ¶ Fallit qñ ſententia fertur cõtra eum qui habet fundatã intẽtionem ſuam. gloſ. eſt in l. vtiq3. ff. de rei iudi. ⁊ ibi hoc no. Bald. vt patet in alia rubrica. ⁊ vt. ſ. dixi in. iij. fal.

197 ¶ Iudex petitus[a] ſuũ interponit officiũ & a non alias. l. j. C. vt que deſunt aduo. par. in. ſup. et in. l. iiij. §. hoc autem iudicium. ff. de damno infecto.

PRimo Fallit qñ iudicis officiũ ↄcernit id i quo 1 verſatur publica vtilitas[b]. ff. de offi. preſi. l. cõgruit. ⁊ i aut. vt nulli iudices. §. j. ⁊ §. quoniã. C. de epiſ. ⁊ clerici. l. ſi quis in hoc genus.

2 ¶ Fallit in caſib9 in quib9 lz vertatᷣ priuata vtilitas: tñ concernit honorem in iudicijs. ita intelligitur. C. de appel. l. eos. §. ſi. ⁊ l. iudicibus eod. tit. ⁊ Bart. ſequitur in. d. §. hoc autem. in tertia oppoſitione.

3 ¶ Fallit vbi officiũ iudicis cõcernit miſerabiles pſonas: vt in. l. nec quicquã. §. aduocatos. ff. de offi. pcon. ⁊ de admit. tu. l. ſancim9. §. v. ⁊ tenet Bar. vbi. ſ. i quarta oppoſitiõe.

4 ¶ Fallit in his que concernunt principaliter perſonã iudi. et iur. publici obſeruãtiã: vt dicit Bar. in. d. l. j. C. que deſunt aduoca.

5 ¶ Fallit in emergẽtib9 poſt litẽ cõteſta. etiã ſi partes vtilitatẽ cõcernant. ff. de edil. edic. l. ediles. §. itẽ ſciendũ. ex quo inferas qđ i expenſis poteſt ferre ſententiam iudex etiã ſi partes nõ petierit: lz pars nõ teneatᷣ ſi iudex nõ condẽnaſſet: ⁊ ita intelligatᷣ glo. in. l. ſi. §. beneficia. qñ appel. non eſt neceſ. de quo per Barto. in. d. §. hoc autem. in. v. q. ⁊ idẽ dicendum de fructibus. de quo tamẽ vide in ſpecu. in ti. de allega. §. ſi. ver. fructus.

6 ¶ Fallit in his que cõcernunt ius pretorium. l. quos prohibet. ff. de poſthu. de quo vide qđ tangit Bar. in. l. j. ff. de iuriſdic. om. iudi.

a ¶ pet. v. ad de vo pet. phi. ce... ſſi cerc ij. iudi. in hac l ſra f. i. iij. parte.

b ¶ publica vtilitas. Quã fallit. limita put. ſ. in reg. ca. Beneu.

7 ¶ Fallit vbi iudex ad ſui formationem repeteret teſtes poſt didicita teſtificata lege vbi tenet.ff.de interrogatio.actio.⁊ in auten.de teſti.§.illud.⁊ extra de teſti.c.cum clamor.⁊ de fide inſtrumen.c.cum Joan.heremita.⁊ per Barto.in dicto.§.hoc autem.in ſecunda oppoſitio.

8 ¶ Fallit vbi ſupplet defectum partis abſen.inducendo inſtrumenta ⁊ alias probationes.de quo in auẗ.qui ſemel.C. quomodo et quando iudex.⁊.l.ampliorem.§.j.ff.de appella.de quo per Bar.in.d.§.hoc autem.

9 ¶ Fallit vbi inquirere vellet ad recipiendam veritatem poſt inſtrumenta in iudicium producta vt in auten.de tabel.in princi.cum ibi no.

10 ¶ Fallit vbi iudex vellet requirere poſt concluſionē teſtiū productorū.gl.eſt no.in.l.licet.in ver.inimicitie.ff. de teſti.

11 ¶ Fallit in cauſa crimiminali in qua poteſt querere defenſionem accuſa.l.ſi non deferri.ff.de penis.⁊ de appel.l. non tantum.vbi per Angel.

12 ¶ Fallit in queſtionibus omnibus que vere ſunt: vt.l.j.ff. vt que deſunt adno.⁊ in Specu.de eligen.⁊ poſthu.§.fin.

13 ¶ Fallit in his que ſunt ei cognita vt iudici etiam ſi in facto conſiſtant: vt gloſſ.in.l.vbi pactum.C.de tranſac.⁊ Guliel.de cu.in.d.§.fin.verſicu.item ſicut.⁊ probatur in.l.ſi interruptione.ff.fini.regun.

14 ¶ Fallit in his que veniunt ex natura actionis.l. bone.§. ſi.ff.de edil.edic.⁊ Guli.in.d.§.ſi.ver.creditor.

15 ¶ Fallit in electione in qua iudex debet ſupplere ea que illius ſubſtantiam concernunt.lxvij.diſtin.c.Petro.⁊.lxj.diſtinctio.c.ſapientis.de electio.c.pro nobis.⁊ Spec.in.d.c.ſi na.⁊ Archi.in.d.c.quia.

16 ¶ Fallit ⁊ hoc eſt ſingulare vbi vertitur commune periculum puta ſi contrahatur matrimonium cum conſanguinea: quia tunc iudex ne talia fiant interponit officium.tex. eſt de clande.deſpon.capi. in iudicio .Guliel.in.d.§.fina. ⁊ Archidia.in.c.pia.de exceptio.

17 ¶ Fallit vbi cognoſcit partem ſine actione experiri.ita dicit glo.in.d.l.vbi pactum.C.de tranſac.ad hoc tñ vide qđ no.bar.in.l.ſi titius aut ſeius.de verb.obli.

18 ¶ Fallit vbi actio propoſita fuiſſet inepta.l.j.ff.ſi menſ.falmo.di.de quo vide Bal.in.l.j.ff.de iuriſdi.om.iudi.

19 ¶ Fallit ª in notorijs de quo per Bal.in.l.j. ª vt que deſunt aduo.par.ꝛ glo.i.l.j.C.q̄ ꝛ ad uer.quos.Bal.in.d.l.j.ff.de peti.here.

20 ¶ Fallit in cauſa criminali in eo qui promi ſit ſtare ſub pena: et non ſtetit ſm Bar.in.l. ſi quis.ff.de cuſto.reorum.ꝛ eſt caſus. extra de iureiu.c.ad noſtram.el.ij.

21 ¶ Fallit vbi iudex cognoſceret p inqſitionē vt not.dixit Inn.i.c.j.extra de poſtu.pla.de quo vide Bal.i.l.ij.§.ſi publico.ff.de adulte.

22 ¶ Fallit vbi fuiſſet propoſita inepta exce= ptio.l.labeo.ꝛ ibi per Bar.ff.de fide inſtru.

23 ¶ Fallit vt per Odof.ꝛ Bal.in.l.j.vt que de ſunt aduo.par.l.18.de eden.

24 ¶ Fallit in caſu.l.apud labeonem.§.quod vt.ff.de iniur.

25 ¶ Fallit ſecundum quoſdam i omnibꝰ con= tractibꝰ bone fidei quod tñ nõ eſt ſemper ve rũ vt dixi.§.iij.d trãſa.ꝛ l.l.age.d q̄ dic vt ibi.

26 ¶ Fallit i caſu icidẽti vel emergẽti corã iudi ce ſꝫ gl.i.l.filiuſfamilias.ff.de pcu.§.veteri.

27 ¶ Fallit i caſibꝰ geſt.corã ſe qꝛ tũc ſupplere poterit.C.de iudi.l.pperãdum.§.ſinautem.

28 ¶ Fallit in allegãdo cõſuetudinē que eſt no toria vt qs dicit eſſe notus ꝛ nõ facti: ita di= cit Bal.i.d.l.§.veteri.lꝫ aliter ſentiat.i.d.ti. vt que deſunt ad.ſꝫ p p̄modicto videt caſus i.d.c.ad audiẽtiã.ex̄ d ſimo vbi iudex ſe mo uet ad faciẽdũ ſuari ↄſuetudinē laudabilē.

29 ¶ Fallit i caſu mirabili.§.ſi.ff.de pe.her.q̄= liter allegat Inn.i.c. Raynuriꝰ.i vlt.gl.i ſi.ꝛ Archi.j.q.vij.c.adierit.facit.l.ſi pr̄.ff.fa.erc.

30 ¶ Fallit i caſu quo iterdictio iuriſdictiõis eēt offenſa.l.ij.C.de ſpoꝛ.ꝛ.C.d teſti.l.nullũ.

31 ¶ Fallit i arbitrijs per ea que habentur in l.qui ergo.§.pena grauioꝛ.ff.de his que no. infa.ꝛ in.l.ſeuerioꝛ.C.eodem titu.

32 ¶ Fallit in caſu.c.tua.de cõſangui.ꝛ affini. ꝛ in.c.fideiuſſoꝛ.de offic.oꝛdi.

a ¶ Fallit huic fallen tie adde.d. Pe.philip. coꝛ.in conſ ſi.ij.inci.in hac.in lite= ra b.in.ij. parte.

93 ¶ Fallit etiam quia inquiritur ex officio in cauſa principis l.ſi vacantia.ꝛ.l.penul.de bo.vacan.C.

94 ¶ Fallit etiam quia inquirit epiſcopus vel papa de iuribus cauſe.c.cum veniſſent de inſtitutionibus.

95 ¶ Fallit quia interponet officium non petẽtiũ ad cõcordiã partium inducendam.l.equiſſimum.ff.de vſufru.l.j.§.operis.ff.de noui.oper.nuncia.vltimo adde glo.ſingu.xxxviij.q.iij.c.indicandum.quam refert ꝛ ſequitur Bal.i.d.§.pena grauior in.ij.op.prime partis principalis. quod omnibus alijs caſib⁹ quibus põt iudex officiũ ſuum interponere nõ petitum eidem iudici ſemper incumbit onus probãdi cauſam propter quam ſe monet ad officium interponendum. ideo dicit no.Bal.in.l.vbi pactum.C.de tranſac. quod iudex poteſt ſupplere defectum perſone non cauſe ꝛc.

298 ¶ Iudex de qua re cognouerit de ea ꝓnunciare debet: vt l.c.cũ iudex.extra de cã poſ.ꝛ ꝓpꝛie.ꝛ.l.de qua re.ff.de iud.

Primo fallit hec regula in quampluribus caſibus de quibus per glo.i fi. in.d.c.cum ſuper.circa que vide ꝛ no.in.c.j.de poſtula prela.in.vj.

¶ Fallit vltra glo.in cauſa criminali patricij cõſularis ꝛ multorũ ſimiliũ: vt.C.vbi ſena.vel clariſ.ꝛ.l.ſciẽs.

3 ¶ Fallit in priuilegijs ſedis apoſtolice.extra de iudicijs.c.cum veniſſent.

4 ¶ Fallit propter appellationem ꝛ recuſationem vel reuocationem: pronũciare eni poteſt iudex qui cognouit.extra de appel.c.dilectus ſecundo requiris.ꝛ.c.intimaſti.ꝛ extra vt lite.pen.c.eccleſia.el.ij.ſm Joã.an.in.d.c.cum ſuper.ſm quem fallit ibi in.c.conſtitutus.el.ij.de appel.

299 ¶ Iudex de actis geſtis in cauſa teſtificari poteſt.tex.eſt ꝛ glo.ꝛ doc.in.c.cum a nobis.extra de teſti.ꝛ ibi Joan.cal. ꝛ Bal.ꝛ Bart.in.l.nec arbitris.C.de arbitris.

Fallit tamen in caſibus de quibus p cano.in.d.c.cũ a nobis. ¶ Et primo fallit quando non ad probandũ: ſed ad formationem ꝛ preſumptionẽ inducẽdã pro duceret: cum ad hoc induci poſſit ꝑ id qđ habet xviij.diſt.cõſimilis.ꝛ hoc modo poteſt intelligi.c.nõ ſine. extra de arbi.ſecundum vnum intellectum.

à ¶Fallit quando induceretur de voluntate partium: cũ tũc induci poſſit ꝛ probatur per.c.romana.de teſti.in.vj.

i ¶Fallit qñ induceret ad teſtificandum nõ pro ipſo actu geſto: ſed contra ipſum cum tunc poſſit teſtificari: vt.d.c. non ſine.ſecundum alium intellectum.

4 ¶Fallit quando induceretur ad teſtificãdum ſuper eo qđ non venit ad teſtimoniũ: ſed ad iuſtificandum qđ fecerũt: ꝛc in eis poteſt aſcribi laus ꝛ vituperium: cum tunc teſtificari poſſit per no.in.d.c.inter dilectos.de fide inſtru.

5 ¶Fallit quando induceretur ad teſtificãdum in defectum aliorum: cum tũc teſtificari poſſit per no.in dictis iuribus: vt voluit do.Nico.in.d.c.cum a nobis.extra de teſti.ad hoc adde quod habet in.c.j.ꝛ.c.peruenit.extra de teſti.cogen.

à°° ¶Iudex ex officio ſuo ad priuatam vtilitatem etiam in criminalibus procedere non poteſt niſi petatur: vt in.c. innotuit extra de electi.l.iij.§.hoc autem iudex.ff.de dam.infec.ꝛ.l.cum poſtulaſſent.eo.ti.vbi per Bar.ꝛ doc.

PRimo Fallit quando debitor iuraſſet nõ repetere vſuras cũ tũc repetere iudex eccſiaſtic⁹ poſſit ꝛ ex officio inqrere ad cõmodũ ipſi⁹ iurãtis: vt eſt tex.expꝛſſus i.d.c.ad noſtrã el.ij.de iureiur.ſecundum Io.an.ꝛ Imo.ibidem.

à ¶Fallit qñ iudex eccleſiaſticus iquirere vellet de ſtatu ꝛ iuribus eccleſiarũ: cũ poſſit hoc ex officio facere ſi ſit papa: qꝛ ex plenitudine poteſtatis poteſt ſm Inno.ibidem.ꝛ extra de inſti.c.cum veniſſent.ſecus autem ſi ſit epiſcopus vel inferior a papa cũ talis teneatur iura ſeruare.extra de teſti.capi.cũ olim.ſecundũ Inno.ibi cum quo tranſit Ioan.an.in.c.ad noſtram.el.ij.remittens ſe ad no.in.c.fi.extra de foro compe.in.vj.imo nõ ſolum papa ſed etiã inferior iudex eccleſiaſticus poterit inquirere de rebus eccleſie quando ſunt male occupate vel male detente: cum tunc detur exceſſus ad hoc qđ habet extra vt lite nõ cõteſt.c.quoniã.§.ſunt ꝛ alij.ꝛ ibi p Inn.ꝛ Anto.qđ tñ nõ videtur ſimpliciter verũ per no.in.c.cuꝫ olim.extra de reſtitutio.ſpoliato.ſm Io.de Imo.in.d.c.ad noſtram.vbi vide: ſed ſm Inno. indiſtincte poterit iudex eccleſiaſticus inquirere ſuper iuribus eccleſie ex officio: cum tunc teneatur inquirere ſuper rebus principis: vt plene per do.Nico.in dicto capi.ad noſtram.

3 ¶ Fallit quando vellet inquirere ipſe iudex de iuribus prin cipis cum poſſit.C.de bo.vacan.l.penul.et fin. libro.xj.ſm ipſum Inno.⁊ Io.an.in.d.c.ad noſtram.cum quibus tranſ eunt communiter doctores ibidem.

4 ¶ Fallit qñ inquirere vellet inter cõiuges de cõſanguinita= te:vt extra de diuor.c.porro.vľ de aliquo alio vĩculo:cũ ſub ſit eadem ratio ſm Innocen.⁊ Ioã.an.in.d.c.ad noſtram.

5 ¶ Fallit quando vellet inquirere ad cõmodũ miſerabiliũ perſonaꝝ cũ poſſit ſi ſint oppreſſe:vt no.extra de reſtitutio. ſpoliato.c.ſolite.vt dicit Ioan.de imo.poſt ipſum dominus Ant.i.d.c.ad noſtrã.imo poterit indiſtincte ꝑ miſerabilib⁹ pſonis inquirere qñ actus eſt pius.l.quãquã.§.aduocatus ff.de offi.preſi.ad hoc qđ no.i.l.j.§.preterea.ff.de. ſuſpe.tu.

6 ¶ Fallit qñ vellet ſe intromittere pro obſeruatione proprie cauſe:vt in.c.ad audientiam.ſm Inno.⁊ do.Ant.⁊ Ioan. de Imo.in.d.c.ad noſtram.

7 ¶ Fallit quãdo vellet inquirere pro executione teſtamenti ad piam cauſam cum poſſit:vt.d.c.tua.extra de teſta.et in aut.de electio.§.ſi quis edificationem.

201 ¶ Iudex ſententiam per alium regulariter recitare non poteſt tex.eſt ⁊ glo.in.c.fi.de ſen.⁊ re iudi.in.vj.

Vi. Tiraq. reg. 679. prin.

PRimo fallit in epiſcopis:vt vult tex.i d.c.fi.qđ verũ eſt ſi ſit cõ= firmatus ⁊ conſecratus:cũ dignitas ⁊ honor prin cipalis alijs nõ cõpetat vt in.d.c.j.de tranſla.epi. ⁊ in.d.c.j.de exceſ.prela.⁊ ita diſputando tenuit do.de ſancto gemi.vt refert do.Ant.in.d.c.etſi alibi gl.ſing. dicat qđ epiſcopus ante conſecrationem nõ vocatur epiſco= pus:ſed electus:vt eſt glo.in.l.j.ff.de relig.domi.

2 ¶ Fallit in iudicibus illuſtribus ⁊ ſuperioribus in.l.ij.C. de ſen.ex peri.reci.

3 ¶ Fallit quãdo ex pluribus iudicibus vnus recitat ſenten= tiam ex mandato ⁊ preſentia aliorum:vt in.c.cum ab vno extra de ſen.⁊ re iudi.libro.vj.

4 ¶ Fallit in conſeruatoribus:vt in.c.fi.de offi.vica.in.vj.

5 ¶ Fallit in inquiſitoribus hereſis:vt.c.cõmiſſi.de here.i.vj.

6 ¶ Fallit in ſententia interlocutoria:vt per Bal.in.l.fi.C.de ſen.ex peri.reci.per glo.

7 ¶ Fallit in caſib⁹ in quib⁹ vꝫ ſentẽtia ſine ſcriptura.vt l.d.

c.fi.de re iudi.ꝛ gl.ſup verbo illuſtriũ.l.iſtis enim caſibus ſententia poterit legi ꝛ recitari per alium preſente ꝛ mandato iudicis:vt in.d.c.ab vno.vbi de hoc plenius vide.

202 ¶Judicis autoritas regulariter quẽ a pena excuſat.tex.ẽ in.l.ait ptor.§.pe.ff.đ mino. ꝛ ibi gl.ꝛ i.l.furti.§.q iuſſu.ff.đ his q no.iſa. ꝛ.l.ij.§.caſus.ff.đ aqua plu.arcẽ.ꝛ not.gl.in l.id quod iuriſdi.om.iudi.

PRimo fallit niſi autoritas iudi.eẽt iniuſte interpoſita:qꝛ tũc nõ excuſaret a pena. ita not.Bart in.l.iuſti.ff.de acqui. here.ꝛ in.l.meminerit.C.vñ vi.qđ tñ intellige niſi autoritas iudicis eẽt iterpoſita iuris ordine ſeruato:qꝛ tũc excuſat a pena:licet iudex iniuſte pnũciet. ita tenet domi.Abb.in.c.ad noſtrã.extra de iureiur.qꝛ imputãdũ ẽ parti que nõ appellauit ſꝫ q nõ ſeruat ordinẽ iuris:act⁹ ei⁹ eſt ipſo iure nullus ꝛ nõ excuſat:nec ẽ neceſſaria appellatione vt ibidẽ ipſe tꝫ:ꝛ eodẽ modo iuſſus patris excuſat regulariter filium vel ſeruum: vt no.glo.in.c.mulieres.in gl.fi.de ſen.excõmuni.qđ ſingulariter limita vꝫ qđ mãdatũ patris vel dñi miti⁹ debeat puniri.et p hoc allego duos tex.egregios:vn⁹ eſt in.l.ſeru⁹. C.ad.l.iul. de vi.ali⁹ eſt i.l.ij.C.de ſepul.vio. ꝛ p hoc allego.tres gl.ſingu.hoc idẽ tenẽtes in.l.ſeruus.ff.de actio.ꝛ obli.bene faciũt ea que no.Bar.in.l.non ſolum.in §.nõ mandato.ff.de iniur.ꝛ eſt optima glo.in.l.ſi ea.ff. de regu.iur. Bald.ꝛ Saly.in.d.l.ſi ſeruus. quod perpetuo tene mẽti:vt ſcias adiuuare illos qui interficiunt homines de mandato dominorum ſuorum.

203 ¶Judex in cã ſua a aut liberorũ ſeu ſuorum familiarium quis regulariter eſſe non poteſt.l.qui.iuris.ff. de iuriſditio. om.iudi.

a ¶Sua Ale de Fely.in c.cum vent ſent.l.ſ.co. de iudi.l fi. et do.Jaſo. may.in.d.l. qd iur.Be vad.

De regulis incipientibus.

PRimo fallit in iuriſdictione voluntaria: vt.l.ſi conſul.ff.de adopt.l.apud filiuz.ff.de manu.teſt.ꝛ ideo quis in ſua cauſa poteſt filium coꝛam eo emancipare.d.l.ſi conſul.

¶ Fallit quādo actio eſſet tēpoꝛe peritura: vt puta qꝛ eſſet periculū in moꝛa: ꝛ tūc permittitur ei cognoſcere ad lit.cōteſta.ꝛ ſic quouſqꝫ ꝑpetuet̄ actio: vt tenet gl.in.d.l.qui iuriſdictiōi.l verbo teſtis.ꝑ quo facit quod habet̄ in.l.ſed ſi reſtituat̄.ver.ſed cū duo.ff.de iudi.ꝛ tenet Lu.de Roma.i.l.ſi vero.in.§.de viro.in ſecūda fallētia.ff.ſolu.matri.

¶ Fallit in bꝛeuibus ꝛ leuibus cauſis ratiōe paruitatis ſue l.ſenatuſconſultus.ff.de offi.pꝛeſi.facit qđ tenet Lu.de ro.in.§.de iure.in.v.fallentia de paruitate rei.

4 ¶ Fallit vbi conſuetudo diſponat quod poſſit eſſe iudex in facto pꝛopꝛio per textū notabilē in ca.j.de penis.quod videtur mirabile qđ talis ꝯſuetudo valeat tribuēs facilitatē ꝛ occaſionē delinquēdi in.c.nō putauimus.de ꝯſuetu.lib.vj.

5 ¶ Fallit ſi inter legātes ꝯſanguineos ſit paritas affectiōis reſpectu iudi.vt.l.nō ſolū.ff.de ritu nup.ꝛ in.c.poſtremo.de appellatio.i gl.ꝛ in.c.cū.r.canonicus.de offi.dele.ꝛ.iij.q.v.c.j.vbi loquit̄ de teſta.ꝑ Lu.de ra.i.d.§.de iure.l.xviij.fallē.

6 ¶ Fallit ſi ꝯuenirent̄ liberi vel alij coꝛā patre officiali nā ſi actoꝛ confidit de eo nō eſt denegāda iuriſdictio ſm Joā.de imo.in.d.l.qui iuriſdi.ſicut alias ratione inimicitie quis repellit̄ a teſtimonio: ꝛ tñ ſi inimicꝰ vult pōt inducere in teſtē ſuū inimicū vt ꝑbat̄ in pꝛincipio ibi Barbarie gentis.

7 ¶ Fallit vbi ꝑſona iudi.eſſet talis qđ oīs ſuſpitio veriſimilis ceſſaret vt ſi eēt monachꝰ.ita ſingulariter dixit Specu.in titu.de iudice delegato.§.ſupereſt.verſicu.ſi non eſt conſanguineus.argu.l.non omnis.§.a barbaris.ff.de re militari.ꝛ in.l.j.in pꝛincipio.ff.de teſti.

8 ¶ Fallit in iudice delegato ſecundum gloſ.in.l.j.ff.de iudi.ꝛ ratio differentie eſt: quia oꝛdinatus non poteſt recuſari tāquam ſuſpectus de iure ciuili: vt in.l.nemioꝛum.ꝛ ibi no.C.de iuriſdi.om.iud.ꝛ ideo grauiſſimum fuiſſet quod talis poſſet recuſari ſed delegatus tanquā ſuſpectus bene poſſet recuſari: vt.l.apertiſſimi.ꝛ ibi plene notatur.C.de iudi.ꝛ in aut.ibi poſita: ꝛ ideo poterit eſſe iudex: vt tenent Bartol.ꝛ Bal.in.l.que iuriſdictioni.eodem titu.

9 ¶Fallit in officiali puta notario vel aſſeſſore qui deliquit i officio: quoniam ille cuius fuit ipſe officialis poſt eſſe iudex et ab eius ſentētia non poterit appellari: vt eſt tex. in. l. nulli. C. quorum appella. nō reſci. ꝛ. ij. q. v. nulli. quod ita intelligit Bart. ꝛ Ang. in. d. l. nulli. poſt antiquos: ꝛ no. Spec. i ti. de cōpetēti iudicis additiōe. §. ſequit̃ ver. i materia reliqua vide per Speculatorem in dicto. §. excipitur. ver. item quia maritus. et per eundem in titulo de remiſſionibus. §. j. ꝛ vide per glo. ꝛ doc. in. d. c. poſtremo. de appel. vbi habet̃ vſqꝫ ad quem gradum conſanguinitatis prohibeatur quis iudex inter ſuos. ꝛ vide per Bart. in. d. l. qui iuriſdictio. ꝛ per doc. poſt glo. in. c. mutuante. de officio deleg. plura inter cetera tangit ibi Cardina. et Jmo. an conſanguinei mei ꝓhibeatur eſſe iudex in cauſa mea quemadmodum ꝛ meus cōſanguineus. ꝛ ſe remittunt ad no. i. d. c. poſtremo. ad quod facit qđ no. per Bald. in. l. j. C. ſi quacunqꝫ predi. pote. vel ad eum perti. ꝛ Cy. ꝛ Bal. in. l. ſi quis. C. de teſti. in vlti. col. vbi tenent quod non ſolum inimicus meus ſꝫ etiam amicus inimici red dat̃ ſuſpectus. ad qđ facit tex. i. l. j. §. patron⁹ i verbo inimic⁹. ff. de offi. prefec. vrb. ꝛ i. l. ſi liberi. C. de inoffi. teſt.

104 ¶Juramentum in probationis ſupplementum defertur.

Primo Fallit qꝛ iuramentum in ſupplemē tū probationis non defertur vbi. l. vel ſtatutū vel alia diſpoſitio requirit probationes exactiſſimas vel pleniſſimas vtēdo ſuplatiuo vel euidētiſſimas vł liqdas ſeu dilucidas vel manifeſtas ſeu veras vel plenas ſeu legitimas. gl. eſt ſing. quā doc. ſequūtur i. l. ſi. qđ met. cā Ludo. in ſuo ſingula. xij. qđ incipit tu ſcis qđ datur oīs. ꝛ Bal. in. l. ſi. C. de ſecū. nup. pro quo etiam vide no. per Jnno. in. c. cognoſcentes de conſti. ꝛ quod per Car. ibidem. in. vj. oppo. ꝛ quod per tex. in. l. ſi creditor. C. de pig. ꝛ vt per Bal. i. c. ſacramentum. de cōſue. rec. feu. ꝛ per glo. ſingu. in. c. cupientes. i ver. plenam. de elec. ꝛ vide gl. in. l. cum de indebito. in prin. in verſi. legitimam. ff. de proba. ꝛ gl. i. l. ſemper. ff. de offi. quod vi aut clam. ꝛ per Alberi. de roſa. in. l. cum de indebito. ꝛ vide que habentur ꝑ Ludo. ro. in. l. admonēdi. de iureiuran. per. c. §. de proba. ꝛ ꝑ gl. in ſtatutum. §. inſuper. de reſcrip. in. vj.

5 ¶Fallit qꝛ tale iuramentum nō defertur vbi dicitur quod

procedi poſſit facta fide gl. eſt in.c.cupientes.in.§.qđ ſi per xxij.in verbo facta fide.de elec.

3 ¶Fallit vbi probatio deducitur in conuentione:vt qꝛ dicatur in ſtatuto vel teſtamēto ſi ꝓbauerit vel ꝓbatū fuerit:qꝛ nō ferꝛ tale iuramētū.iſtud ſingu.tenet Bar.i.l.ait p̄toꝛ.§.ſi iudex.iuxta fi.ff.iudi.ſol.ꝛ Bal.in.l.bone fidei.C.de iureiur.ꝛ ratio eſt:qꝛ non eſt proprie probatio:vt.l.ſed ꝛ ſi poſſeſſori.§.fi.ff.de iureiur.

4 ¶Fallit ſi i ſentētia dicaꝛ cōdēno ſi ꝓbatū ē:iſto caſu nō videꝛ abſolutꝰ ꝑpter inopiā ꝓbationis.ita dicit Bal.i.c.quo ad ꝯſultatiōem.in prin.iij.col.extra de re iudica.ꝛ per Bar.in.l.lucius.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ ad hoc etiā allega.Bal.in.l.perſiam.ꝛ.l.j.C.de ſen.que ſine certa quanti.

5 ¶Fallit quando ſtatutus eſt terminus ad ꝓbādū ꝑ omnē genus ꝓbationis:qꝛ tūc elapſo termino nō pōt peti tale iuramētū:vt no.Bal.in.c.cum cōtingat.de iureiu.ꝛ idē videꝛ tenere Ange.in.l.certū.§.ſiquis abſentē.ff.de confeſſ.ꝛ vide Do.de ſancto gemini.in.c.j.§.ij.in.ij.col.de excep.vbi idē tenet.ꝛ eſt ratio ſecundum Bal.quia iuramentum eſt loco probationis:vt.ſ.dictum eſt.

6 ¶Fallit vbi agiꝛ de legitimatione ꝑſonarū:vt eſt in procuratore ad agēdū:nā licet ꝓbauerit ſemiplene iuramētū predictū in ſupplemētū ꝓbationis nō deferꝛ.ꝛ iſtud tenet Ange.in.l.nō ſolū.§.qui alieno.ff.de procurato.ꝛ Lud.in.l.admonēdi.preallega.licet Frāci.accur.tenuerit ꝯtrarium in l.j.C.de procurato.in ſuis addi.ꝛ eſt ratio qꝛ mādatum debet liquere:vt per Bal.in.d.§.qui in alieno.ꝛ vide Inn.ꝛ docto.in.c.inſinuāte.ꝛ in.c.cū dilectus.de ſuc.abinteſta.licet ſecus ſit in reuocatione mandati probanda:qꝛ in illo caſu defertur iuramentū predictū:vt in.c.inſinuatiōe.de procu.

7 ¶Fallit quia procurator non admittitur ad recipiendum ſolutionem cum cautione de rato ſufficit ſemiplena probatio cū iuramento:qꝛ debet liquere de mandato:vt in auť.de colla.§.cos.ſm Bal.in.d.§.qui in alieno.

8 ¶Fallit qꝛ ſi quis eſt procurator in rem ſuā ꝛ vult ſibi ſolui dꝫ hoc probare:nec defertur hoc caſu predictū iuramentū.ita dicit Bal.in.d.§.proxime allegato.

9 ¶Fallit ſi qs agit vt ceſſionariꝰ:nā liqde dꝫ docere deceſſione nec predictū iuramētū deferꝛ.ita Bal.in.d.§.pxi.allega.

Declara q ubi agit ... mādato et mandatum ... vt deferri iuram. et sup legitimat. ita bar. bal. ang. d.§. q i alieno. ... ut posse probari ex ... Gram. cons. ... 74 ...

10 ¶Fallit in executione iudicis nam mundatuꝫ ſuũ debet li quere ⁊ ideo predictum iuramẽtũ non deferꝛ: vt per Bal.in d.§.qui in alieno.in fi.iij.col.⁊c.

11 ¶Fallit vbi eſt queſtio vtrum filius ſit legitimus: quo caſu non defertur iuramentum in ſupplementum probationis: ita dicit Bal.in.l.bone fidei.C.de iureiuran.

12 ¶Fallit in cauſa criminali in qua non deferꝛ iuramẽtũ tale gl.eſt in.l.iij.§.j.ff.de iureiur.⁊ Specu.i tit.de iura.dela.§.j. Bal.⁊ alij i.l.bone fidei.C.eo.ſed ludo.in.l.admonẽdi dicit hoc eſſe arbitrariũ p tex.i.c.fi.i fi.ex de iureiu.⁊ vide Bal.i l.fi.C.de teſti.⁊ vide Bar.in.l.marit⁹.ff.de q̃ſtio.vbi p ipſuꝫ.

13 ¶Fallit i cauſis ciuilibus ⁊ criminalib⁹ a priuato deſcẽdẽtibus ⁊ infamiã irrogãtib⁹: qꝛ in iſtis nõ preſtaꝛ iuramentũ tale.⁊ ita no.Specu.in titu.de iura: dela.in verſi.ꝫit aũt plenius inſtrueris.v.q.Bal.in.l.bone fidei.de iureiurã.⁊ vide de hoc gl.in capitulo tã his.extra de teſti.⁊ ibi per docto.⁊ no.Cardina.in.c.cognoſcẽtes.in.vj.qõ.extra de cõſtitu.licet Bar.ſenſerit contrarium in.l.maritus.ff.de queſtio.

14 ¶Fallit in cauſa ſindicatus: quia ſi eſt ſemiplene probatũ contra officialem non deferꝛ ſibi tale iuramentum.ita tenet Ang.in.l.j.C.vbi de ratiociniis agi oportet.

15 ¶Fallit in cauſa vſuraria quia nõ deferꝛ tale iuramẽtũ ita dicit Bal.in.l.bone fidei.C.de iureiurã.quod intelligo quãdo agereꝛ criminaliter vt puniaꝛ ex ſtatuto: alias ſec⁹.⁊ facit qð no.Jo.an.in.c.q̃ꝗ̃.de vſur.in nouel.⁊ iſta cauſa vſuraria ſapit vim criminalis: vt habetur in cle.exigẽdi.de vſuris.⁊ vide Bal.in.l.in bone fidei.

16 ¶Fallit quando probanda eſt ingratitudo: naꝫ ſi probatũ eſt ſemiplene non defertur iuramentum tale.caſus eſt in.l.fi.C.de ſecun.nup.

17 ¶Fallit vbi eſt cauſa vſuraria famoſa: qꝛ iuꝛm tale non defertur lꝫ non ſit criminalis.ita tenent cano.in.c.fi.extra de iureiu.⁊ Spe.in.§.⁊ vt plenius.de iura.dela.ſed contrariũ tenet Bar.in.l.nã ⁊ poſtea.§.ſi damnetur.ff.de iureiurã.ſed ibi loquitur de iuramento iudiciali vel conuentionali.

18 ¶Fallit vbi agitur de dolo quia non defertur.vt dicit Bal. in.l.j.C.qui ⁊ aduer.quos.⁊ glõ.in.l.iij.§.j.ff.de mino.

19 ¶Fallit quando obiicitꝛ exceptio excommunicationis: qꝛ in vim dilatorie non deferꝛ: qꝛ requirit aptiſſimas probationes:

vt eſt tex.in.c.qui in verbo aptiſſimis documentis.extra de excep.in.vi.⁊ ita tenet Ludo.de ro.in quodam ſingu.

20 ¶Fallit vbi eſt queſtio vtrum aliquis ſit filius ſpurius:q2 non defertur in tali cauſa que eſt quodammodo famoſa:cū ſit infamia quedā eſſe illegitimus ſecundum Azo.in ſum. de infami.⁊ no.bal.in.d.l.in bone fidei.

21 ¶Fallit vbi cauſa eſt ciuilis ⁊ magna:q2 tale iuramentum non preſtatur.gl.videtur hoc tenere in.d.l.admonēdi.⁊ in d.l.in bone fidei.⁊ q2 cauſa ciuilis magna equiparat᷑ criminali:vt in.l.propter litem.de excuſa.tuto.⁊ vide gl.in.l.ij.⁊ ibi hoc no.Bal.C.de proba.⁊ ſentit glo.in.c.cū contingat. extra de iureiur.⁊ vide bal.⁊ Cy.in.l.in bone fidei.

22 ¶Fallit vbi pena petitur ex contractu:q2 tale iuramentū non defertur.ita dicit no.Bald.in.l.i.in.iij.oppoſi.in.ij.col. C.de his que pene no.q2 ad iſtud probandum debet liquide probari ſecundum eundem.facit.l.fi.C.de proba.

23 ¶Fallit dicta regula vbi agitur ad intereſſe:q2 ratione lucri debet plene probari:nec defertur tale iuramentū.ita no. dicit Bal.in.d.l.i.C.de ſen.que pro eo quod intereſt.

24 ¶Fallit in cauſa beneficiali ſm Bald.in.l.in bone fidei:q2 cauſe beneficiales regulariter ſunt graues.Item quia tractatur de preiudicio tertij.ſ.eccleſie.⁊ de hac queſtiōe vide Domi.de ſancto Gemi.in.ca.i.in vlti.colum.in titu.de eo qui mit.in poſ.cauſa rei ſeruande.

25 ¶Fallit vbi tractatur de probando preſcriptionē que eſt inducta ad penam negligentie.ita dicit Bal.in.l.admonēdi. lȝ quidam illum reprehendant.igitur ⁊c.

26 ¶Fallit vbi agitur de reſcindendo ſentētiā:q2 tūc iſtud iuramētū nō habet locū.ita dicit Bal.in.l.fi.C.ſi minor ſe maio.dixe.ꝑ illū tex.⁊ Lu.ro.in dicta.l.admonēdi.igitur ⁊c.

27 ¶Fallit in cauſa feudali vbi eſt queſtio de feudo:quia non defert᷑ niſi poſſeſſori:ita dicit Bal.in.l.i.§.ſi vaſalli.de cōſue. rec.feu.idem ponit Bal.in.l.bone fidei.

28 ¶Fallit ⁊ iſti caſus non continentur amplius ſub primis tanq̄ extra vbi factum in iudicio deducitur qđ de ſui natura debet eſſe pluribus aptum:tunc probatio vnius teſtis nō ſufficit pro ſemiplena probatione:⁊ ſic non poteſt deferri tale iuramētū:vt no.Bar.i.l.admonēdi ⁊ doc.i.c.cū cōtingat.

29 ¶Fallit vbi debet ꝓbari notoriū q2 nō defert᷑ iuramentum.

e ratio huius ⁊ precedētis eſt quia tale quid debet ſimiliter ſciri p plures. ⁊ ita tenet Bal.i.l.de quib⁹.de legi.qđ no. ⁊c.
10 ¶Fallit vbi probanda eſt conſuetudo.vt dicit Bal.per pre dictam rationem in.d.l.de quibus.
11 ¶Fallit vbi agitur de cōi vſu loquendi vel intelligendi:q2 largo modo appellat̃ conſuetudo ſm Bal.in.d.l.de quib⁹. vide Bar.in.l.labeo.ff.de ſuppel.leg.⁊ l.l.liberorū.§.quod tamē caſſius de leg.iij.
12 ¶Fallit vbi eſt tale pactum quod veriſimiliter venit ad no titiā eius.nam ⁊ hoc caſu non defertur iuramentū.iſtud po nit bar.⁊ Bal.in.l.in bone fidei.
13 ¶Fallit vbi lex requirit certū numerum teſtium pro ſolen= nitate formali:quia tale iuramentum non defertur.vt dicit Bal.in.l.ij.C.de bono.poſſeſ.ſm tab.⁊ Ln.in.d.l.admonēdi probat̃ in.l.conquerebatur.de leg.ij.⁊ ibi gl.⁊ bal.in.c.j.§. item ſi vaſallus.ſi ſucceſ.teneatur.
14 ¶Fallit in executione vltime voluntatis.⁊ ſic in vltima vo luntate non defertur tale iuramētū in ſupplementum pro= bationis ſm Bal.in.l.non ſolu3.§.qui alieno.ff.de procu.in iij.col.⁊ idem tenet ipſe Bal.in.vl.q.C.de bo.poſ. ſm tabu.
15 ¶Fallit in caſu monachali:vt eſt gl.ord.in.d.l.iij.§.j.⁊ ibi p Bar.⁊ doc.ff.de iureiu.⁊ p Ant.de but.⁊ alios i.d.c.cū cōtin gat.⁊ eſt ratio:q2 p monachationē quis obligat̃ deo ⁊ infe= rior illā tollere nō pōt:vt in.c.cū inferior.de maio.⁊ obe.
16 ¶Fallit q2 contra preſumptionem conſuetudinis non de= fertur hoc iuramentū.tex.eſt no.in.d.§.preterea.in tit.quid ſit inueſti.in vſi.feu.⁊ ibi hoc tenet etiam Bal.
17 ¶Fallit in ꝯtractu i ſcriptis celebrato:nā eo ſemiplene pba to non recurrit̃ ad hoc iuramentū:vt in autētica ſed nouo iure.C.ſi certum petat̃.⁊ ita dicit Saly.in.l.bone fidei.C.de reb.credi.⁊ idē dicit i aut.ſed nouo iure.i vltimo notabili.
18 ¶Fallit quando pars aduerſa non fuit citata ad videndū deferre iuramentum:q2 talis delatio non tenet ſm Bart.in tit.de controuer.inueſti.in.iij.col.in fi.⁊ idem tenet Ang.in l.certum.§.ſi quis abſente.ff.de confeſ.
19 ¶Fallit ſi iudex deferat iuramentum parte nō petente:ta lis enim delatio non tenet:vt no. Bar.in.l.admonēdi. circa fi.⁊ eſt ratio.qđ iudex nō debet impartiri officium ſuu3 non petentibus:vt.l.j.§.hoc autem iudicium.ff.de dam.infec.

40 ¶ Fallit vbi in cã eſt cõcluſum: q: pars nõ poteſt petere ſibi deferri iuramẽtum: vt no. Bar.in ti.de cõtrouer.inueſti.ꝑ Bar.in.l.ad monendi.⁊ Bal.in.c.cum contingat.

41 ¶ Fallit q: iuramẽtum tale nunꝗ defertur niſi viſo ⁊ diſcuſſo ꝙ talis ſit effectus probationis: nam cauſe cognitio in eius dilatione requiritur ⁊ partis citatio ſm Bal. qui ita notauit in.c.j.de gradi.ſucceſ.in feu.

42 ¶ Fallit vbicũꝗ cã omittit: vt ſub hac forma procedatur de iuris rigore ⁊ nõ de equitate: nã hoc caſu iudex nõ poterit deferre iuramẽtũ.vt colligit ex doctrina Bald.in.c.j.ſi de feu.fue.cõtrouer.vbi dicit qđ iuramentum potius debet deferri ei ex equitate ꝙ litis rigore.viđ Bal.i.c.j.de gradi.ſucceſ.feu.

¶ Sequit videre de pſonis propter quas in iuramẽtum nõ defert: ⁊ primo de pſona eius cui defert.ſcđo de perſona teſtis. hoc dicit.

43 ¶ Fallit quãdo ille qui debet iurare eſt talis: q: nõ põt eſſe teſtis vel nõ eſt oĩ exceptiõe maior: vt infamis ĩfamia facti inde⁹ vel ali⁹ infidelis.vide Bald.in.l.qui accuſare.C. de eden.⁊ Bal.in.d.l.admonendi.

44 ¶ Fallit ſi ille eſt vſurarius cui defertur ſm Bal.in.l.improba.C.de infamibus.

45 ¶ Fallit q: nõ defertur predictum iuramentum ſtivẽdario qui eſt infamis infamia facti ſm Alberi.de roſa.in.l.iij.§.l.iulia.ff. de teſti.⁊ Bal.in.d.l.qui accuſare.

46 ¶ Fallit q: nõ defert iuramẽtũ illi ꝗ ſemel iurauit falſuȝ.tex.⁊ ibi gl.ordi.i.c.ꝑ nulli⁹. xxij.q.v.⁊ ẽ tex.i.c.non põt.i ſi.ij.q.vij. ⁊ idẽ xxij.q.v.⁊ ẽ tex.i.c.non põt.l ſi.ij.q.vij.⁊ idẽ xxiij.q.j.ꝗcunꝗ.⁊ no.i.c.teſtiũ.de teſtibus.

47 ¶ Fallit quia nõ defertur iuramentũ tale excõmunicato in cauſa defenſionis: vbi poteſt comparere ſi ſemiplene ꝓbauit.ita not. dicit Bald.in.c.inter priorem.de excep.

48 ¶ Fallit quia nõ defert hoc iuramentum ei qui facilis.

¶ Fallit.ad de eundem do.bar. ſo: ci.in ɔſi. cl: v.inci. pſtã tiſſime. ver ſi.xlj.et vl: ti.in.ij.pte. vbi dicit ꝙ nuñꝗ defert ꝑiuro: nec de facili de fertur ruſti co: cuȝ ipſe non dicat legat⁹ ⁊ ſit facili.ad de ierandum: Bene.vad.

ei qui facilis eſt ad iurandum.iſtud no.dicit Bald.in.l.qui ſub conditione.ff.de condi.inſti.

49 ¶ Fallit quia nõ defertur ei qui ſua culpa amiſit inſtrumẽ ta:vt q̃a lacerauit ea vel offuſcauit.ita no.dicit bal.⁊ pau. de ca.in.l.j.C.de fide inſtru.

50 ¶ Fallit q: ſi agitur contra aliquem debitorem qui eſt fu ratus inſtrumentum creditori non ſufficit probare amiſſio nem ſi amiſit aliquo caſu:ideo probare debet de inſtrumen ti tenore ⁊ demũ deferre ſacramentum alias non.ita dicit Ange.in auten.ſi quis in aliquo.C.de eden.alle.ad hoc glo. ſingu.in.l.ſicut iniquum.C.de fide inſtru.

51 ¶ Fallit quando ſemiplene probans fuit negligens in faciẽ do ſemiplenã.q: eidem nõ defertur predictum iuramẽtum.

52 ¶ Fallit q: non defertur tale illi qui neſcit veritatem rei.gl. eſt no.in.l.maritus.⁊ ibi Bar.ff.de queſtio.⁊ no.per doct.in c.cum contingat.

53 ¶ Fallit q: hoc iuramentum non defertur pupillo:ſed tuto ri deferendum eſt ſi probatum eſt ſemiplene.ita no.pau.de caſtro.in.l.videamus.in prin.ff.de in litem iuran.

¶ Uiſum fuit de perſona cui defertur:nũc videndum eſt de perſona teſtium.

54 ¶ Fallit quando teſtis non eſt omni exceptione maior:vt quia affinis colonus vel alia perſona domeſtica:quo caſu non defertur iuramentum:vt dicit Bart.in.l. admonendi.⁊ Bal.in.c.ſi.de iureiur.⁊ in.c.ſacramentum.in tit.de conſue. rec.feu.⁊ dicitur quis omni exceptione maior cum nihil po teſt opponi:vt eſt glo.in capitu.j.de conſan.⁊ affi.⁊ in.§.itẽ vero.inſtitu.de inuti.ſtipula.

55 ¶ Fallit q̃n teſtis eſt fenerator vel ſpurius:vt Azo in ſum ma de infamibus.

56 ¶ Fallit quando teſtis eſt infamis infamia facti:quia non defertur hoc iuramentum cum non ſit integer homo.l.caſ ſius.ff.de ſenato.⁊ vide ad hoc gloſſ.⁊ Nico.de mata.Cy.⁊ Bal.in.l.j.C.de ſumma trini.

57 ¶ Fallit q: non defertur iuramentum ſi teſtis depoſuit pri mo ⁊ poſtea tractu temporis variat:q: per iſtaȝ variationẽ minus adhiberet fides primo dicto:⁊ per hoc vide Joã.an. in.c.preterea.extra de teſti.cogen.

58 ¶ Fallit q̃n teſtis non fuit legitime examinatus licet fuiſſet

habilis:vt qꝛ a notario non a iudice:vt per Bar.in.l.admo nendi.⁊ per doc.in.d.c.cū contingat.quo caſu tale iuramē tum non defertur.ita no.dicit Bald.in.c.ſacramentum.in tit.de conſue.recti feu.

59 ¶Fallit ſi teſtis interrogatus nō reddit rationē ſui dicti: vt dicit Bal.in.c.ſacramentū.de conſue.rec.feu.in.ij.facie. Et per hoc facit optime quod no.Bal.in.l.preſbyteri.C.de epiſ.⁊ cleri.vbi dicit quod duo teſtes non reddentes ratio nem dicti ſui non reprobant inſtrumentum.

60 ¶Fallit ſi cōtra partē aduerſa ⁊ teſtē in me productū ego proteſtor me velle opponere cōtra eius pſonā:⁊ poſtea ille te ſtis deponat pro me: nā etiā ſi ſit nobilis non inducit ſemi plenam probationē:cū iudex preſumat colluſionē inter me obijcientē ⁊ teſtē.iſtud eſt dictū no.Archi.xxxvij.di.c.ſi quis velit ⁊ ita Lu.in quodam ſuo ſing.quod incipit tu ſcis.et per hoc videtur tex.in.c.preſentium.de teſtibus.

61 ¶Fallit vbi eſt aliqua preſumptio contra ſemiplenam pro bationem.nam tunc quia ſemiplena probatio eſt eliſa non defertur hoc iuramentum.glo.eſt no.in.l.j.C.qui ⁊ aduer. quos.⁊ ibi bar.Bal.⁊ docto.⁊ not.Ang.in.l.ſi.ff.quod me tus cauſa.quod fallit niſi eſſet leuis pſumptio:vt no.pro. in.c.ſuper eo.ante fin.de teſtibus.

62 ¶Fallit lꝫ ſit facta ſemiplena probatio ſi non eſt veriſimi lis qꝛ in contrarium ſit aliquid veriſimile dicitur ſemiplene elidi ⁊ ſic non defertur iuramentum. ita dicit Bal.in.l.j.in ij.col.circa.medium.C.qui ⁊ aduer.quos.

63 ¶Fallit vbi contra ſemiplenā pbationē eſt aliqua pſum ptio etiā leuiſſima per dictā glo.in.d.l.j.C.qui et aduerſus quos.vt ſi eſſet teſtimoniū de auditu qui facit equalē pba tionem:vt not.Anto.de but.⁊ Inno.in.c.preterea de teſti.

64 ¶Fallit ſi probādus eſt error notarij:qꝛ lꝫ quis probauit per vnum teſtem non defertur ſibi iuramētum: qꝛ preſump tio eſt contra eum quod notarius non errauerit.⁊ ita dicit Bal.in.l.imperatores.de ſtatu homi.

65 ¶Fallit vbi pbandū eſt pactū contrariū extraneū a natu ra cōtractꝰ qđ nō ſolet pōi i ſimili ꝯtractu.ita no.dicit Bal. in.c.j.qd ſit inueſti.⁊ vide Bal.i addi.ſpe.in tit.de iure do.

66 ¶Fallit vbi ppter defectū iuſtitie ſecularis hꝛ recurſus ad iudicē eccleſiaſticū.iuxta no.in.c.nouit.de iudi.⁊ i.c.li

fallit ubi [illegible]

12 [illegible]

cet ex ſuſcepto de foro compe.⁊ no.Bald.in c.ſi quisper.xxx.annos.§.fi.ver.poſtremo.ſi de no.fue.inueſti.

67 ¶Fallit [a] vbi ſunt teſtes ſingulares:qꝛ deferꝰ tale iuramētū:vt no.Bal.in.l.de quibꝰ ff.de leg.⁊ eſt ratio qꝛ teſtes ſingulares etiā ſi eſſent mille nō faciūt ſemiplenā ꝓbationē vt habeť in.l.iureiurādo.C.de teſti.⁊ p Bal. in.l.j.eodē titu.Sed hoc fallit in ſingulari q̄ compꝛehēditur ſub aliquo pꝛīci.ver.vniuerſitate:vt volo pꝛobare poſſeſſionē vnus dicit colligi frumētū alicuius vel vinum:vel vidit arare:nam hoc caſu pꝛobat idē:ſi quis vult pꝛobare quod aliquis dixit miſſam:et vnus deponit quod vidit dicere confeſſionē alius qđ vidit dicere euangeliū alter leuare corpꝰ domini.qꝛ iſti ꝓbant.ita no.Inno.in.c.qualiter ⁊ quādo de accu.et habetur.j.q.j.in.c. nihilominus.per gl.⁊ doc.in.l.hoc carmen. §.fi.ff.de teſt.⁊ per Ang. in ſua diſputatiōe que incipit aſtenſis miles ⁊c.

68 ¶Fallit vbi adeſt pꝛeſumptio minoꝛ ſemiplena pꝛobatione.glo.alleg.per no.⁊ ibi per doc.in.l.licet.§.ſi minoꝛe.de mino.

69 ¶Fallit vbi eſt ſola fama pꝛobata:quia nō poteſt deferri pꝛedictum iuramentum et ita not.Bald.in.c.fin.de iureiur.

70 ¶Fallit qñ teſtis deponit in cauſa vniuerſitatis:quia non eſt omni exceptione maioꝛ.⁊ ideo iuramentum pꝛedictum non deferetur ita dicit Bal.in.l.in tantum §.vniuerſitatis de re.diui.alleg.Spec.in tit.de teſtibus.

71 ¶Fallit vbi aliqui teſtes acquiruntur pꝛo foꝛma:quia nō pꝛeſtatur iuramentuꝫ in ſupplemētum pꝛobationis.ita no.dicit bal. in c.j.in.§.quia vaſallus.de controuer. inueſti.

72 ¶Fallit ſi ſtatutū vult qđ ſolutio nō poſſit pꝛobari niſi per inſtrumētū:nam facta ſemiplena pꝛobatione non eſt locus iuramēto.

a ¶Fallit. vide Lanfrā. i repe.l.ad monēdi. de iureiurā.in xix.co.v.ij. cōclo.⁊ adđ qꝛ habenť p Pau.de.ca. i cōſi.clxvj. in.ij.col.qđ ſingľaritas tunc nocet tm̄ qñ ꝓbatio r̄manet dubia : q̄a p̄t ſe habere ad eſſe et nō eſſe alꝰ non qñ oīa tendūt ad eſſe:⁊ ad eū dē finē ſine q̄cūq̧ dubietate. alle. no.per bal. in.l.j. circa fi.pe.col. C. de teſtamē. Bene. vad.

ita dicit Bal.in addi.ſpecu.in tit.de proba.circa medium.
73 ¶Fallit quia non defertur iuramentum alicuius vbi aduerſarius eius plene probauit.ita dicit Bal.in addi.Spec. in titu.de iura.dela.
74 ¶Fallit quando vnus teſtis aſſignat bonam rationem: alius teſtis malū pro dicto ſuo:quia diminuit fidē alterius ⁊ ideo non defertur iuramentum ſicut ſi nullam cauſam haberet.ita dicit Bal.l.l.de quibus.cxxiiij.col.ff.de legib⁹.
75 ¶Fallit in alio caſu.in.l.imperatores.in.iij.colum.ff.de ſta.ho.vbi Bal.ponit.
76 ¶Fallit ſi actor probauit plene ⁊ reus ſemiplene:quia reo non defertur dictum iuramentum:vt dicit Bal.in.c.ſicut.extra de probatio.in vlti.col.
77 ¶Fallit qꝛ non defertur illi qui plene probauit.ita dicit Bal.in.c.ſicut.in.j.col.extra de proba.per illum tex.
78 ¶Fallit qꝛ contra matrimonium.ſ.quod non tenet ſi per vnum teſtem eſt probatum non defertur iuramentum: ſecus ſi pro matrimonio.ita dicit Bal.in.c.mulieri.in fi.extra de iureiuran.vide.ſ.in.xlij.fallentia.
79 ¶Fallit ſi eſt dubium ſuper intellectu legis vel ſtatuti: ⁊ cum non conſiſtat in facto non defertur iuramentum predictū:vt dicit bal.in.c.iuramentū.i.iij.col.extra de iureiur.
80 ¶Fallit ſi eſt ſtatutus terminus ad probandum p omne genus probationis:qꝛ poſt illum terminum non poſſet deferri predictū iuramentum niſi ad purgationem.ita dicit Bal.in.c.ſi.in pe.col.extra de iureiuran.⁊ hoc videtur.ſ. in.xij.fallen.⁊ ſimiliter infinitas ſimiles fallentias.
105 ¶Iuramentū ille cui defertur iurare vel deferre neceſſe habet alias vero in magna turpitudine eſt.tex.etiam in l.manifeſte turpitudinis.ff.de iureiuran.

PRimo Fallit in eo qui iam plene probauerat intentionē ſuam anteq̄ deferatur iuramentum:qꝛ tunc ipſe nō cogit referre nec iurare:imo cōſuetudo contraria diſpoſitioni non valeret:vt eſt tex.no.in.c.j.de proba.

¶Fallit vbicūq; actor nihil ꝑbauit:qꝛ actore nihil ꝑbāte reus abſoluit.l.q̄ accuſare.C.de eden.⁊ l.c.vt cauſaȝ.vt eccle.benef.⁊ hec regula.d.l.manifeſte debet itelligi qn̄ actor aliqd ꝑbauit:ſȝ nō plene.ita ſinglariter limitat illā.l.Spe.

in ti.de iura. dela.§.j.ỽ.ſi autem actor.per.c.fina.de iureiurā.Sꝫ pau.de ca.i.d.l.manifeſte.ꝛ i.l.iuſiurā dū.§. ait pretor.ff.de iureiur.tenet cōtrariū p.l.generaliter.C.eo.ti.ꝛ reſpondet ad.d.l.manifeſte.per.d.§.ait pretor.quia illa limitaꝛ ꝑut ibi per eum.ꝛ etiam dicit quod tex.in.d.c.fi.§.ſane. de iureiurā.nō obſtat:qꝛ loquiꝛ in iuramēto neceſſario ſeu purgatiuo cū deferaꝛ a iudice nō a parte.ꝛ hāc ſecūdā opi. tenet Bal.i.d.l.manifeſte.in lectura antiqua nō tñ facit mētionem de dicto Spe.idē videꝛ etiam eſſe de mente Ang.in d.l.manifeſte.ſed Abb.in.d.c.ſequiꝛ opi.Spe.ꝛ dicit qđ ita ſentit Jo.an.i.d.c.fi.ſuper tex.i verbo ꝛ nihil preſtiterit. ſuper gl.ij.ꝛ pro hoc adducit do.Bart.in.l.in bonefidei.C.de iureiur.dū dicit quod cā ſeu lis decidi debet per iuramētū ergo nō ex ſimplici dilatiōe.ꝛ dicit qđ ita videꝛ ſentire glo.ꝛ Bar.i.d.l.i bone fidei.ꝛ i.l.admonēdi.de iureiur.ꝛ dicit hoc itelligere tā i iuramento qđ ferꝛ a iudice ꝙ qđ deferꝛ a parte:qꝛ ſi ex hac cā poteſt recuſare iuramētum neceſſariuꝫ deferendum a iudice vt.d.c.fi.magis etiam iudiciale.ꝛ ꝑ hoc facit ſecundum eū qđ no.Jo.an.d.c.j.de clandeſti.deſpō.ꝛ tex.in.c.ij.eo.ti.Bar.opinionē puto veriorem.ꝛ pro hac opinione adduco tex.i.d.c.fi.inducēdo ſic.Nam ibi primo dicitur qđ ſi actor omnino i probatiōe defecerit reus diciꝛ obtinere ſi nihil preſtiterit:poſtea autem diciꝛ preſumptiōe vera fauēte pro illo reo poteſt deferri iuramētū:ſꝫ nota dictionem vero que eſt aduerſaria:ꝛ diciꝛ aduerſari i iure:ꝛ i facto.l.ſꝫ ſi lege.ff.de peti.here.ꝛ i.l.j.ff.ne qs.ꝛ in.l. vſumfructū.ff.de verbo.oblig.vt ergo aduerſeꝛ i iure ꝛ i facto neceſſe eſt itelligere verſiculū ſane dū dicit quod ſi actor omnino in probatiōe defecerit qđ nihil oino preſtabit.ita qđ nulla preſumptio eſt pro eo:nā verbū omnino eſt vniuerſale negātis:vt no.i.c.ꝛ ſi chriſtus.i gl.in verbo omnino de iureiuran.ꝛ eſt tex.ibi.ꝛ per Bart.i.l.grece.§.illud.ff.de fideiu.Jtē eſt neceſſe exponere verbū ſi nihil preſtiterit dato qđ nō iurauerit:quoniam ille qui iurat aliquid preſtat:qꝛ preſtat ipſum iuramentū.ꝛ ita etiā exponit Jo.and.que expoſitio eſt facienda:vt verba intelligāꝛ ſemper ſecūdum ſubiectā materiam.l.ſi in ſtipulatiōibꝰ.ff.de verbo.ſignifi.ꝛ in.c.ex literis.cū ibi no.de ſpon.vnde in ver. preſumptione in verbo optime nouit aduerſaꝛ in facto ꝛ iure.in facto:quia ibi lo=

quitur quando eſt preſumptio pro actore.in ver.autē ſane loquit qñ nulla preſumptio eſt pro eo.item aduerſat in iu=re:qz ibi reus abſoluit ſine iuramēto:ſed in verbo preſum=ptione.allega.ver.debet deferri iuramētum:vnde in eo iu=dicio ibi aptiſſime probat quod ibi nulla preſumptio eſt ꝓ actore:⁊ reus debet abſolui ſine iuramēto.⁊ vt ibi do.Abb. hoc eſſe notādū:qz multi decipiunt credētes generaliter qd aduerſariꝰ vel iudex poſſet deferre iuramentū.et iſtā opi. expreſſe tenet hoſtien.i ſumma de iureiurā.in rub.de iura=mēto aſſertiuo.§.j.ver.vel poſſit aliter intelligi.vbi dicit qd lex manifeſte turpitudinis eſt nolo iurare vel iuramentum deferre:qd debet intelligi quādo eſt preſumptio pro referen te:ſz ſi nō eſt aliqua preſumptio pro ipſo referēte:tūc poteſt indiſtincte recuſari iuramentum:quia non committit ali=quam turpitudinem ex quo nō eſt preſumptio pro referēte.

3.¶Limitat ibi Pau.de caſt.dicit enim qd iſta.l.cū ſi.habet locū qñ actor vult deferre iuramentū reo anteꝗ̄ cōſtat quod ipſe actor nō probauerit vt qz nō omnes ſunt examinati te=ſtes:nā qñ vult deferre iuramentū reo tenet reus ⁊ tūc reus debet iurare vel deferre iuramentū poſtꝗ̄ omnes teſtes eſ=ſent examinati:⁊ publicatꝰ proceſſus:⁊ ſic apparet intētio=nem rei fundatā:nam nō poſſet actor ipſum cōpellere ad iu randū ſz debet ſimpliciter abſolui:et dicit qd hoc multum ſibi placet:qd habet equitatē:qz ecōuerſo ſi intētio acto=ris eſſet fundata nō audiret reus volēs deferre iuramentum actori:vt l.l.cōtractibꝰ.§.illo.C.de nō nu.pecu.et l.c.de pro batio.⁊ pro iſta opi.allego bonū tex.in.l.tutor i princip.ff. de iureiuran.vbi dicit tex.quod tutor deferēs iuramētū om nibus probationibus deficiētibꝰ audiendꝰ eſt.ad idem fa=cit.l.cū de indebiti.in.§.in omnibus.ff.de proba.vbi tex.di cit qd ille cui probādi onus incumbit pōt deferre iuramētū aduerſario ſuo de veritate dicēda dūmodo prius iuret de calūnia:debet tamē ille cui defert habere facultatem deferē di iuramentū ex his cōclude quod quādo loquimur de iu ramento neceſſario qd tunc iudex non debet ipſum deferre niſi aliqua preſumptio ſit pro actore:vt ſupra dictum eſt.di cit tamē Dy.l.D.c.mulieri.de iureiurā.qd ad hoc vt reus te neatur ſubire iuramentū purgationis quod ſufficit minus ꝗ̄ ſemiplena ꝓbatio.Ad hoc facit qd no.Bal.in.c.j.§.item

vaſallus.de cōtrouer.inueſti.in.iij.col.vbi reſpondēdo ad d.l.qui accuſa.dicit quod non tenetur actor vel reus iurare niſi ſtātibus iudicijs.⁊ vide gl.q̄ ibi incipit per guardiā ⁊ iſtū intellectum tenuit Bar.in.d.l.admonendi. in penul. col.⁊ But.⁊ dominus Abb.in.d.c.ſi.§.ſane.de iureiuran.

206 ¶Iuramentum ſeruandum eſt: vt per cano.in.c. ſi vero. de iureiuran.⁊.c.florentium.lxxv.di.vbi per gl.⁊ Arch.in c.animaduertendum.xxiij.q.ij.

Primo fallit quando tale iuramentum vergeret in interitū ſalutis eterne: vt patet per tex.in.d.capi.ſi vero.

2 ¶Fallit quando intenderet in interitum ſalutis corporalis: ⁊ vide glo.in.c.ſi vero.et.xxij.q.iij.§. vlti.ver.quiſquis ergo.in fin.

3 ¶Fallit quando vergeret in peiorem exitum: vt patet in dicto.c.ſi vero.

4 ¶Fallit quando eſſet contra bonos mores ſcilicet naturales vt ſi preberet occaſionem delinquendi.vt.c.quemadmodum.de iureiuran.⁊ no.in regula non eſt obligatorium.in vj.ſecus ſi eſſet contra bonos mores ciuiles: vt extra eodem.c.cum contingat.et.c.ij.de pac.in.vj.

5 ¶Fallit quando preſtitum eſſet ratione iracundie ⁊ temeritatis cum tunc conſenſu iurantis non videatur habere. ad hoc quod no.in.c.ex literis.extra de diuor.⁊ hoc vult domi.Ant.in.c.ſicut.extra de iureiurā.vbi de hoc vide plenius.

6 ¶Fallit quando iuramentū eſſet reprobatū a iure canonico vt ibi in.d.c.ſicut et ex̄ de foro cōpeten.c.ſi diligēti.ſi vero ſit reprobatū a iure ciuili: tūc dicēdum eſt vt per doc.i.c.cū cōtingat.extra de iureiuran.⁊.c.quemadmodum.eodē ti.

7 ¶Fallit quando conditio in eo iuramento ſubintellecta non adeſſet: vt eſt conditio ſi deo placuerit: vt dicto capitu. quemadmodum et conditio intelligitur ſi res in eodem ſtatu permaneat: vt no.ibidem.

8 ¶Fallit in caſu quo autoritas ſuperioris interueniret contra iuramentum cum tunc ſecus eſſet: vt in capitu. venientes.extra de iureiuran.⁊ extra de teſtibus.c. conſtitutus. vbi de hoc latius tractatur.

207 ¶Iurare de calumnia principalis perſona tenetur: vt eſt tex.⁊ gl.in.c.in pertractandis.vbi p doc.extra de iura.calū.

De regulis incipientibus

PRimo fallit quãdo dominus eſſet abſens a lõge qđ i breui haberi nõ poſſit: cum tunc admittatur ꝓcurator ad iurandũ dummodo habeat generale mãdatũ. vt voluit Bar. in. l. ij. C. de iur. calũ. l. ſi longius. ff. de iudi. c. fi. ff. de depoſi. in. vi. ſm. d. Nico. in c. pertractãdis. qđ an procedat: vide no. per glo. ꝛ doc. in. c. ceterum eo. ti.

2 ¶ Fallit qñ eſſet procurator ad negotia qui haberet agere ꝛ defendere. vt habetur in. c. generali. de procur. in. vi. ꝛ latiꝰ per doc. in. d. c. pertractandis. de iura. calum.

208 ¶ Iurare debenti de calũnia terminus ad deliberãdũ nõ datur: vt per doc. in. c. cum cauſam. extra de iura. calum.

PRimo fallit quãdo quis habens iurare de calũnia reſpõdiſſet libello: vt qꝛ ſit heres vl̃ ꝓcurator illiꝰ q̃ reſpõdit: cum tũc habere debeat tẽpus ad deliberandũ vt ſe informet: cum tunc ceſſat ratio predicta ſm do. Nic. in. d. c. cum cauſam. de iura. calum.

3 ¶ Fallit quãdo ſuperueniſſet cauſa propter quã veriſimiliter poſſet dubitare: vt qꝛ reperit aliqđ in archa paterna qđ faciat eũ dubitare ſm domi. Nico. in. d. c. cum cauſam. pro quo facit quod no. de iureiurando ad. l. iuriſgentium. §. ſi. per Bar. ꝛ Bal. vt ibi patet.

209 ¶ Iurare de calũnia actor ꝛ reus recuſantes incidũt in penam: vt actor inſtituta actione cadat. reus vero pro cõfeſſo habeatur. c. fi. ꝛ ibi per doc. extra de iura. calum.

PRimo fallit qñ recuſaſſet iurare de calumnia ante lit. conteſta. non enim ſuper tota cauſa iurare tenet̃: ſed tantum poſt lit. conteſta. vt extra. de iura. c. cum cauſam. ꝛ per domi. Anto. in. d. c. fi.

2 ¶ Fallit qñ ipſe reus recuſans iurare vellet purgare contumaciam ꝛ iurare: cũ tũc admittendus ſit: vt p doc. in. l. ij. C. de iura. cal. ꝛ Io. an. i addi. Spe. §. fi. eo. ti. ver. ſꝫ nũqđ arg. l. ſi quis libellus. de rap. quod nõ tantũ verũ eſt de futuro: ſed etiã de preterito ſm do. Anto. in. d. c. fi. Itẽ hoc verũ penitet vſq ad ſentẽtiam condẽnatoriã vel declaratoriam cũ tũc ipſe poſtea penitere nõ poſſit. arg. l. qꝛ viator. §. qui accuſare. ff. de bo. que lib. ſm. d. Nico. in. d. c. fi. de iura. calũ. de

quo extra de foro compe.c.ſi diligenti.

3 ¶Fallit quando ambe partes nolunt iurare: qꝛ cōueniſſent forte de nō iurādo: vt voluit Spe.in tit.§.ſi.ver.ſ; quod ſi.⁊ Joan.an.in.d.c.ſi.cōpenſat enim delictū cū delicto quo ad hanc penam euitandā;:ſ; nō quo ad hoc vt iudex ꝓcederet in cauſa ſine iuramēto: cum ſi procedat non valet ſentētia ex quo tale iuramentum expreſſe remitti nō poteſt.l.ij.§.ſ; quia.C.eodem tit.l.prolatam.C.de ſenten.ſm Nico.in.d.c.ſi.de iura.calumnie.

4 ¶Fallit in parentibus ⁊ patrono vt parētes ſeu patroni qui nolūt iurare de calumnia non teneantur.l.iuſiurandū.ff.de iureiurando.vnde in hanc penam non incurrunt.vt voluit Jo.and.in.d.c.ſi.

5 ¶Fallit in tutore ⁊ procuratore: quia licet nolint iurare: minor tamen in predicta cauſa non habetur pro confeſſo: nec eidem nocet: vt voluit Specu.in.d.c.ſi.eodem titu.verſicu.quid ſi tutor.et idem quod habetur in.d.l.j.§.ij.ff.ſi quis ius dicen.non obtempera.ad hoc quod no.in.l.nō eſt ignara.C.de adminiſtratio.tutorum.

6 ¶Fallit in prelato vel ſindico qui quātūcunq; nolunt iurare non preiudicant eccleſie: vt voluit Joan.and.in addi.Specu.in.d.§.quod ſi tutor.per id quod habetur.xvj.queſtio.vj.eps.et ibi plenius per eum: ſimiliter concludit procedere quādo cauſa eſſet calumnioſa ex parte eccleſie, argumen.l.quoties.§.ſi eſt,ff.de admini.tuto.

210 ¶Jurare faciens aliquem quem falſum iuraturū; ſcit peccat.c.qui hominem.xxij.q.v.

PRimo fallit in iudice vel in alia ꝑſona publica qui defert iuramētū ad inſtantiam alicuius ſecundū ordinē; iuris: qꝛ tūc nō peccat: licet ſciat illū cui defertur iuraturū falſu;, Ita tenuit ſctūs Thomas.j.q.ij.articu.iiij.vbi facit differentiā inter perſonā publicā ⁊ ꝑſonam priuatā que exigit iuramentū: quia ſi ſcit ipſum iuramentum eſſe falſum: qꝛ ſcit eum feciſſe contra id qđ iurat: tunc talis cogēs iurare eſt homicida: qꝛ ſuppreſſit manum illi quē cogit iurare: vt ſuo periculo ſe interimat.⁊ hoc modo loquitur capi.ille ꝗ hoiem.xij.qō.v.ſed perſona publica cogit iurare ad petitionē alteri⁹ ſcđm quod ordo iuris exi=

a ¶ Verū. Vi a de Do. Jaſ. may. i. l. am biguitates. de iudi. vi= du. tol. nu. v. ꝛ ſeq. Bñ.

git: ſiue ſciat eū iurare falſum: ſiue verū: ᵃq̄ nō videt ipſe exigere iuramētū: ſed ille ad cuius inſtātiā exigit. ꝛ ex hoc habes ſingularē limitationē ad pallegatū. c. q̄ hominē. x. q. v.

211 ¶ Juriſdictio volūtaria nō terminet territorio: ideo extra exerceri pōt. l. j. ff. de offi. pcō. gl. i. l. extra territoriū. ff. de iuriſdi. om. iudi.

Primo fallit quando conceditur ex priuilegio: vt in. c. ſtatutum. in fi. de priuileg.

2 ¶ Fallit ſi exercetur per minorē iudicem non forte etiam proconſul. vel iud. qui haberet poteſtatem cognoſcendi a principe. l. ij. ff. de offi. procō. ꝛ ibi not.

3 ¶ Fallit in notarijs qui ſunt creati a comitibus qui nō pñt exercere officium extra territorium in quo ſunt creati notarij. vt not. Bar. i. l. hisverbis. ꝛ i. l. nō aliter. ff. de adop. ꝛ in. l. j. C. de ſumma trinit. ꝛ has fal. poſuit Benedictus de barſ. in. d. l. §. territorium. de iuriſdi. om. iudi.

212 ¶ Juriſdictionē ꝓrogari errātes n̄ itelligāt.

Primo fallit maxie vbi partes cōſenſerāt in iudicē per errorē cui tradita fuit iuriſdictio per vniuerſitatem vel populū iuxta. l. barbanus. de offic. preſid. ita ſignanter tenuit Bald. in. l. ij. C. que ſit longa cōſuetu. in. x. col. ꝛ habet in. c. nihil. de elec. ꝛ in. c. conſulta. de iurepatro. ꝛ tamē limitatio iſta dependet an error impediat cōſuetudinē iudicij: de q̄ materia vide p gl. i. l. de quib⁹. ff. de legib⁹. ꝛ ibi p Guil. de cuneo. ꝛ p gl. ꝛ doc. i. l. ij. C. q̄ ſit lōga conſue.

2 ¶ Fallit ꝛ nō ꝓcedit dicta regula in his que ſunt fundamēta ſecus in his que veniunt in conſequentiam: quo caſu non impediunt cōſenſum. ita tenet Bald in. l. j. in. xvij. col. de confeſ. motus per. l. regulam. §. pignorauit

ff.de iur.⁊ fac.igno.vbi eſt notabile exemplum.
3 ¶Fallit quando litigatur coꝛam iudice habēte iuriſdictio
nem ſed non plenum vſum ſeu exercitiū iuriſdictiōis:qꝛ tūc
litigantiū erroꝛ nō attenditur:exemplū ſi duo fuerūt iudi=
ces delegati quoꝝ vnꝰ fuit incōpetens.nam tūc talis cōſen
ſus ſuperueniēs a partibꝰ per erroꝛem nō nocet quin ſit iu=
dex cōpetens.ita tenet Pau.⁊ Ang.in.d.l.ſi per erroꝛem. al
legant.c.in cauſa.⁊.c.pꝛudentiam.de offi.delegati.⁊.l.duo
vel tres.de re iudicata.⁊ Innocen.in pꝛedi.c. pꝛudentiam.
Sed ego allego Bal.in.l.ſi conuenerit.ff.de iuriſdictio. om
niū iudi.⁊ Ang.i.l.j.ff.de iudicijs.⁊ i.l.pomponiꝰ.alias eſt
l.j.ff.de iudi.⁊ idez tenuit in cōſi.clix .inci.petita fuit alij au
tem doctoꝛes non firmant hanc limitationem imo contra=
dicunt:vt Cardi.floꝛen.⁊ Jo.de imo.in.d.c.pꝛudentiam. in
pꝛin.Fulg.in.d.l.ſi per erroꝛem.qui allegat.c.ſuper de offi.
deleg.idem tenet Joan.de imo.in.d.l.pomponius.
4 ¶Fallit ſi ꝑ erroꝛē fuerit pꝛonūciatū talem eſſe cōpetētem:
vt tenet Inno.i.c.ſuꝑ literis.de reſcrip.⁊ Bal.i.l.ij.ff.ſi qͥs
in ius voca.non ierit.⁊ Pau.in.d.l.ſi ꝑ erroꝛē imo foꝛtius di
xit Bal.i.d.l.ij.quod idem tenet i dubitāte quia errās ⁊ du=
bitans equiparātur in.l.fin.C.de conditio.indeb.⁊ no.Bar.
in.l.maniſtum.C.de furtis.⁊ ſic ampliat dictam.l.ſi per er=
roꝛem.videlicet vt illa habeāt locum etiam in dubitante.
5 ¶Limitat̃ regula illius.l.ꝓcedere in declinatoꝛia foꝛi:qꝛ ſi
per erroꝛem foꝛum nō declinat̃ pōt ſemper declinari et geſta
nō valent.et ꝑ conſequēs nec litis cōteſtatio:ſecus i alia ex=
ceptione dilatoꝛia:qꝛ ſi quis per erroꝛem omiſit eam ante li
tis cōteſta.opponere nō poterit poſtea eā vlterius oppone=
re:vt eſt glo.i.l.q̄ procuratoꝛē dat.ff.de pꝛocura.i verbo omi
ſit.quod tamē intelligit̃ vt per cano.in.c.paſtoꝛalis.de ele=
ctio.⁊ gl.in.c.ad aures.i gl.magna .de reſcrip.et ꝑ Ang.i.l.
dedit.§.ſi ſeruꝰ.ff qui ſatiſda.cogan.⁊ ſic per hoc limitatur
lex etiā.C.de pꝛoba.que dicit exceptionez dilatoꝛiā ante lit.
cōteſta.opponi.debere.nā illud nō pꝛocedit de iuriſdictiōe
iudicis incompetentis vt hic.et ideo dixit Bal.in.d.l.ſi per
erroꝛem.dādo cautelam qn̄ quis eſt aduocatus ſeu pꝛocu=
ratoꝛ rei ⁊ videt actoꝛē coꝛā iudice incompetenti quē actoꝛ
credit eſſe cōpetētem.nam non expedit opponere exceptio=
nem incompetentie vt eatur ad alium iudicem competen=

tez:ſed ſileat ⁊ dimittat procedere:poſtea opponat ⁊ irritet totum proceſſum ⁊ ſentētiā:quia ſola ſcientia rei non facit: ipſum iudicem competentem:⁊ ſic ille poſtea fatigabitur laborib⁹ ⁊ expēſis ⁊ citius veniet ad cōcordiā tecū:tñ licet iſta ſit bona cautela in foro:caueas tñ ne ipſa vtaris q: docet damnare animā:vt dicit Paulū de caſtro in dicta.l.ſi per errorē allegās Cyn.in.l.vnica.C.vt que deſunt aduo.par.dicēs hāc cautelā nō eſſe ſeruandā ꝓpter damnationē anime. ¶Adde tñ ad predic.notabile dictū Jo.de imo.in.l.ſciendū ff.de verbo.obliga.vbi dicit quod licet exceptio procuratoria que reddit iudicium retro nullū poſſit opponi quandocunq; ⁊ poſt ſententiā:vt eſt caſus in.l.licet.C.de procura.vt eſt quando quis opponit quē non eſſe procura.tamen non incumbit onus probādi ei qui dicit non fuiſſe procuratorez ſed eoipſo quod ſtetit in iudicio vſq; ad finem cauſe preſumit fuiſſe procurator:qđ perpetuo tene menti q: eſt de pane lucrādo:q: iſta eſt queſtio que ſepiſſime vertit̄ i palatio:nā ſepe numero fert̄ ſentētia cōtra aliquē:⁊ poſtea lata ſententia ille cōtra quem fuit lata opponit dicens procuratorē nō fuiſſe legitimū:⁊ nō potuit facere ſi non de mādato ideo ⁊c. ¶Jus accreſcēdi alia parte deficiente locum habet.l.repudiata.⁊.l.re coniuncti.C.de cadu.tollen.⁊.l.j.de vſufru.

PRimo Fallit quando pars deficit ex beneficio ſpeciali:quia tūc non accreſcit alterius.l.ſi minor.de acquirenda hereditate.

2 ¶Fallit quando quis excluditur per exceptionē ipſo iure.l.ſi duo patroni.in prin.ff.de iure:iur.

3 ¶Fallit qñ vna pars fuit ſimul acquiſita poſtea deficiat:q: non accreſcit alteri.l.j.§.fi.de vſur.

4 ¶Fallit quando duo ſuccedunt ex diuerſo iure.l.ſi cum patrono.ff.de contratabu.l.mulieri ⁊ titio.ff.de conditione ⁊ demonſtratione.

5 ¶Fallit ſi vnus excludit ſe facto vno vt per pactum de non petendo.ita tenet Flo.in.l.nihil vllum.ff.de vſufru.accre. allegat no.in.l.ſi duo patroni.in prin.l.de iure accreſ.facit l.pater filium.ff.de inoffi.teſta.

6 ¶Fallit in teſta.diuerſorum quia non habet ius accreſcendi.l.ſi ſub conditione.in fi.ff.quibus mo.vſufr.amit.

7 ¶Fallit vbi eſt ↄiunctio verbalis in rebus penitus diuer=

ſis qui non habet locum ius accreſcendi:tex.eſt no.in.l.hu-ius.§.quibus de leg.

8 ¶Fallit in his que dantur gratia conditionis implende: quo caſu non habet locum ius accreſcendi.l.penul.ff.de cõditio.et demõſtratione.

9 ¶Fallit in cõiunc.cõiunctione legali.l.proculo.ff.de leg.ij.

10 ¶Fallit qñ portio in prin.eſt pro non ſcripta:in coniunctis coniunctione legali non habet locum ius accreſcendi vt eſt in caſu.l.paulus.ff.ad.l.falci.

11 ¶Fallit qñ legatur pie cauſe:vt qñ filius teſtat᷑ ad piã cauſam ⁊ i illo legat fũdũ eccleſie vt accreſcat eccleſie.ita dicit Bal.in.l.seniũ.in fi.C.qui teſta.face.poſ.⁊ hoc quãdo filius teſtatur ad piam cauſam cum conſenſu patris.

12 ¶Fallit inter eos quibus legatur diuer.heredi.l.penulti. ⁊ fin.ff.de vſufruc.accre.quod limita per tex.in.l.plane.§.ſi coniuncti de lega.j.

13 ¶Fallit inter eos qui habent communionem in rem:ſed vni expreſſa eſt diſpoſitio alteri tacita.l.j.in primo reſpõſo. ⁊.l.item ſi apud.§.j.ff.de vſufru.accre.

14 ¶Fallit in contractibus inter viuos:vt.l.fundus cum titio.ff.de verbo.obligato.preterq̃ in vſufruc.l.j.§.interdũ. ff.de vſufru.accreſcen.

15 ¶Fallit inter eos quibus legatur res ad vnã cãm que non recipit pluralitatem impletionis.l.dominus.de vſufru.

16 ¶Fallit iter legatarios quib⁹ ẽ legata pecunie q̃titas ſm̃ pet.in.l.iiij.ff.de leg.j.l.ſi inter de leg.iij.in prima charta.

17 ¶Fallit ſi ille cuius eſt portio vocat ſubſtitutum:ſiue ſubſtitutio ſit vtilis.C.de cadu.tol.l.is pro ſeruo.l.plene.ff.de inſti.⁊ delibe.⁊ poſth.l.ſi poſtu.⁊.glo.in.l.ſi ſeruus ꝯmunis ff.de acqui.here.

18 ¶Fallit vbi legat᷑ vſuſfructus:⁊ relinquit᷑ vſuſfruct⁹ pure ſi alimenta tunc non augent᷑:nec diminuctur cõmoditas legati.l.dominus fructuario.ff.de vſufru.

19 ¶Fallit vbi teſtator prohibuiſſet ius accreſcendi vt.d.l.dominus in principio.

20 ¶Fallit vbi non relinquitur vſufru.ſed eius cõmoditas. caſus eſt.in.l.dominus.de vſufru.ſm̃ vnam lectu.

21 ¶Fallit vbi ſũt plures vſufructuarij.nã illis nõ cõpetit ius accreſcendi.l.non multũ.⁊.l.titiũ.ff.de condi.⁊ demonſtra.

Ius accreſcendi [illegible] limita [illegible] l. q[illegible] col. pen. et fi. C. de her. [illegible]

2 ¶ Fallit per tex.l.ex contractu.de re iudi.de quo vide Pau. in.l.penul.ff.de acqui.here.

214 ¶ Jus accreſcendi in contractibus locum non habet.l.ſi mihi ⁊ titio.⁊ ibi per doc.ff.de verbo.obli.

PRimo fallit in aſſignatione libellorum. ¶ Fallit qñ eſſet conceſſio in contractibus ex liberalitate principis:vt.l.j.C.ſi lib.impe.ſoc.ſine herede deceſ.lib.x.

¶ Fallit in vſufructu:vt.l.j.§.fi.ff.de vſufr.accre.

4 ¶ Fallit qñ intereſt promiſſoris vel ſtipulatoris:vt eſt caſus in.l.fundus ille.ff.de contrahen.emp.

5 ¶ Fallit in donatione cauſa mortis per tex.in.l.prima in fi. C.de cad.tol.

6 ¶ Fallit in mortis cauſa capione.l.mortis cauſa capione.ff. de dona.cauſa mortis.⁊ de iſta materia vide plene per Barto.in.d.l.ſi mihi ⁊ titio.ff.de verbo.obli.

215 ¶ Jus ciuile in eius foro ſeruandum eſt.c.quod clericis.⁊ ibi per doc.de foro compe.

PRimo fallit quãdo tale ius odioſum eſſet odio irrationabili prout voluit Bal.in.l.j.de ſum.tri.vbi plenius vide per eum.de quo etiam per ipſum in.c.ſi clericus.extra de foro competen.

2 ¶ Fallit qñ tale ius concernit perſonaꝫ non ſubiectã prout eſt ſi diſponat quod nullus poſſit facere teſtamentum ſine certa ſolennitate .Nam tunc cum ſtatutum afficiat nõ ſubditum:vt.l.j.de ma.lib.⁊.l.j.de tuto.⁊ cura.non ligat clericum.vnde ſecundum ipſum non iudicabit etiam in foro ſecurali.ſed Jmo.aliter in.c.qđ clerici. Anto.in.c.eccleſia.extra de conſti.⁊ no.per Bar.in.l.j.de ſum.trini.⁊ fide catho. qđ ſic diſputando tenuit Lap.in queſtione ſua que incipit ſtatuto mutinenſi.⁊ pe.de anch.in.c.j.de conſti.

3 ¶ Fallit quando ius laicorum diſponeret circa modum decedendi:vt ſi dicat quod ſtet libris mercatorum:quia tunc non ſtatur tali ſtatuto in preiudicium clerici etiaꝫ in foro ſeculari:⁊ non ſubiectus eſt ad hoc.facit tex.in.d.c.quod clerici.intelligendo quod loquitur generaliter ⁊ non loquitur ſpecialiter:vt voluit gl.⁊ tex.⁊ dicit quod cauſe clericorum decidi debent ſecundum ius canonicum etiaꝫ ſi clerici agãt

contra clericum in foro ſeculari. & hoc niſi ipſe clericus vellet librũ pro ſe inducere ſecundum do. Nico. in. c. quod clerici. extra de foro competen. vbi plenius per ipſum.

116 ¶ Jus ſuperueniens actori lite pendente regulariter ei nõ prodeſt. c. fin. & ibi per docto. extra vt lite penden. & colligitur in. l. non poteſt. ff. de iudi.

Primo fallit qñ poſt litẽ cõteſt. accederet aliqd qḋ eſſet acceſſoriũ ad id qḋ eſt ĩ iudicio deductũ. ff. de edil. edi. l. ediles. §. itẽ ſciendũ. & hoc etiã voluit gl. in d. l. nõ poteſt. ff. de iudi.

2 ¶ Fallit qñ eſſet defect⁹ nõ ex pte actoris: vt qr nõ poſſidebat: cũ tunc prior incipiat poſſidere poſt litẽ conte. & hoc veniret in iudicio & perderet: vt. l. iij. ff. de peti. here. l. ſi autem. ff. depoſi. & no. de excep. c. aduerſario.

3 ¶ Fallit qñ ſuperueniret ius ex cauſa in iudicio iam deductum. ff. de pigno. act. l. ſi rem. §. fi.

4 ¶ Fallit quando fuiſſet generaliter actum non expreſſa aliqua cauſa: cum tunc ſuperueniens ius proſit ex quadam equitate vt plenius not. c. abbate ſane. extra de iudi. in. vj. vbi plenius de hoc per Bar. in. d. l. non poteſt. ff. de iudi. & in. l. an eandem. §. actiones. ff. de preci. impe. ſi vero ius ex parte rei tunc regulariter prodeſt eidem: vt. d. l. ſi autem. ff. depoſiti. & c. aduerſario. extra de excep. adde. l. rei iudicate. ff. ſoluto matri. cum ſimi. quod tamen fallit ſi poſt acceptum eſt: vt. ff. de rei vendi. vbi nõ prodeſt reo vſucapio completa pendẽte iudicio. & hoc quia eſt odioſa: vt ibi no. de quo plenius in. l. j. de expẽ. & per Jo. an. in addi. Specu. in tit. de cauſa poſ. §. nunc videndum ad fi. & quod ibi habetur per doct. cano. in. d. c. extra vt lit. pen. circa que vide que notantur in d. l. non poteſt. ff. de iud. & ibi per Bal. & Bar. & doc. in. d. c. abbate ſane. extra de iud. in. vj.

117 ¶ Jus patronatus coram iudice ſeculari tractari non poteſt vt in. c. quanto. de iudi.

Primo fallit quando interuenit acceſſorie cũ vniuerſitate ſeculari in qua eſſet patronatus: tamẽ tũc põt de ipſa cauſa cognoſcere. vt vidi: & dicit do. Floria. ſe ita conſuluiſſe per c. ex literis. extra de iure patro. pro quo facit gloſ. ſing. xx. q. vij. filije. ſm do. Anto. in. c. quanto. de iudicijs.

2 ¶ Fallit qñ ageretur de iure patronatus nõ actiõe reali vt in.d.c.quãto.ſʒ agereť regulariter actione perſonali: puta exceptione vel promiſſione de donando.cum ꝛ tunc poſſit ſecularis de tali cã cognoſcere ſm do.Ant.in.d.c.quãto.cuius dictum non videtur tutum:cum tex.ibi generaliter loquatur.ad hoc.xij.di.c.ſi romanorum.

3 ¶ Fallit qñ patronus eccleſie fuiſſet excluſus de cuſtodia eccleſie ipſa vacante vel in ea turbatus: cum tunc agere poſſit actione iniuriarum corã iudice ſeculari: agit enim tunc de iniuria commiſſa de perſona ſua.omnis enim violentia dicitur iniuria perſonalis:vt ſing.no.ff.de fur.l.qué falſo.ſecundum Bal.qui ad hoc etiam adducit quod no.i c.ceterum.extra de teſti.vbi latius vide per canoniſtas.

L

218 **Legatum** per rei legate alienationem extinguitur.l.fideicom.§.ſi rem.ff.de leg.ij.

PRimo Fallit quando teſtamentum redderetur nullum vel ſubiaceret querele vt quia eſſet legatum factum filio:nam hoc caſu alienatio voluntaria non extinguit legatum: ſed ſaltem debetur eſtimatio.ita no.docto.in.l.ſancimus.in pun.C.de inoffi.teſta.

2 ¶ Fallit quando alienatio fuiſſet nulla:ꝛ legatum erat expreſſum:ſecus ſi erat incluſum ſub generalitate verborum vt probaẗ in.l.iij.§.fi.ff.de fun.inſtru.ꝛ ita intelligitur gl.in l.ſeruũ filij.§.idem ſeruus.ꝛ glo.que incipit quod filius.ꝛ ibi pau.de caſtro.ꝛ vide in ſimili.l.cum dñs.§.filius.ff.de penu leg.Bal.in rub.C.de verbo.ſignifi.ad finem.ꝛ vide tex.omnino in.l.penul.§.fi.ff.de auro ꝛ argen.leg.

3 ¶ Fallit ſi alienatur res vnde teſtator ſolui deſignauerat prout eſt in.l.teſtamento.de leg.j.

4 ¶ Fallit ſi ſoluit contractum vel conuentionem factã alienando non autem tradendo ſibi rem vel pretium excipiendo : quia ſolus contractus non extinguit leg.l.predia.de fundo inſtru.ff.ꝛ Bal.in.l.iij.C.de neg.geſt.

5 ¶ Fallit ſi legatũ fuit cõditionale ſi res mea erit.caſus eſt l l.põponi⁹.l fi.ff.de aur.ꝛ argen.leg.ꝛ no.per Lu.de ro.in.l.ſtichus q̃ meus erit.ff.de leg.j.ꝛ eſt tex.l.l.falſa demonſtratio.ff.de

tio.ff.de condi.ꝛ demon.
6 ¶Fallit ſi leg.res vel eſtimatio in.l.lucius.de lega.ij.ꝛ ibi gloſ.ꝛ Bal.in.d.l.iij.C.de leg.
7 ¶Fallit in libertate ſi ſeruus cui relicta eſt libertas alienatur ꝛ a priori patrono redimatur.ita no.Bal.in.d.l.iij.C.de leg.licet ſecus ſit in alijs per tex.in.l.cum ſeruus.de adi.leg.ff.
8 ¶Fallit quãdo teſtator alienauit titu.oneroſo:qꝛ in dubio videtur alienaſſe ex neceſſitate:ſecus ſi titulo lucratiuo.ita dicit bar.in.d.l.iij.C.de leg.
9 ¶Fallit ſi teſtator permittit heredi qđ alienet rem legatã: nam non videtur reuocari leg.text.eſt in.l.decem.in fi.ff.vt lega.nomi.caue.ꝛ Bal.in.d.l.iij.
10 ¶Fallit vt no.Bar.in.l.iulianus.§.iij.ff.de leg.j.
11 ¶Fallit vt per eundem Bar.in.d.l.apud iulianum.§.ij.de leg.j.vbi omnino vide per bal.duas limitationes ſeu fal.
219 ¶Legatum in genere ſi minimuz vtile ſit:tunc illud minimum debetur in.l.legato generaliter.de leg.j.

Primo fallit in.§.quod autẽ.aut.de fide iu. vbi creditor poteſt eligere rem meliorem debitoris:ꝛ hoc eſt qꝛ cogitur accipere rẽ pro pecunia.
2 ¶Fallit in.l.ſtichus.de leg.iij.vbi qñ legatur ſeru⁹ cum hoc qđ exercitet artem tunc debet inſpicere ingenium ſerui ad quã artem eſt magis idoneum.
3 ¶Fallit i.l.ſicut.ff.de ali.lega.qñ legata ſunt alimẽta:qꝛ debet etiam inſpici conditio perſone cui alimẽta ſunt legata.
4 ¶Fallit qñ datur electio legatario qui debet eligere mediũ vt eſt glo.in.l.cum poſt.§.gener.ff.de iure do.
220 ¶Legatũ a debitore creditori factũ regulariter nõ vz.l.ſi creditori.§.marcell⁹.cũ.l.ſeq.de leg.j.ꝛ iſti.de leg.j.§.ex ꝯtrario.

Primo fallit qñ legatũ determinatuz non fuiſſet purũ ſed ſub aliqua cõditione:ꝛ ex tali legato ſentiret cõmodum:qꝛ tũc deberetur pure:vt eſt caſus in.d.l.creditori.§.marcellus.cũ.l.ſeq.ꝛ.d.§.ex ꝯtrio.ꝛ.l.j.§.ſi qs rẽ.đ leg.iij.
2 ¶Fallit i aliquo caſu valde notabili:vt qñ creditor cui fuit legatũ determinate dũ peteret illud deter.i iudicio habuiſſet ſentẽtiam contra:vel qꝛ probare non potuit vel alia legitima cauſa:qꝛ tunc incipit valere legatuz ex quo apparet

nō fuiſſe debitū ex alia cauſa: et ſic a vero debitore vt legatum peti poteſt vt eſt caſus in l.aurelius §. fi.ff.de lib.leg.

3 ¶Fallit qñ iſtud debitum non fuiſſet legatum: cum interſit creditoris habere debitores ad hoc vt ſit magis tutus.caſus eſt in.l. ſi quis dies §.fi.in fi.ff.de libe.leg.

4 ¶Fallit: q2 lz nō valeat tale legatū p viā directā quo ad pbationē determinati: q2 prodeſt creditori talis confeſſio teſtatoris ad pbandum ſuum debitum.et ideo tale ſuum cōmodū ad hoc facit valere legatū.vt no.dicit Bald.in.l.j.in.vj.col.C.de fur.dicit tñ ibi quod talis confeſſio teſtoris non facit plenam nec ſemiplenam probationem ſed aliqualē pſumptionē de q articulo quāta fides faciat teſtatoris cōfeſſio: vide etiā Bal.in.l. cū qs.§.codicillis.de leg.iij.et in.l.generaliter.C.de nō nu.pec.et Bal.in.l.j.C.ad.l.falci. et Bart.in.l. ſi quis in graui.§.j.ff. ad ſillc.

5 ¶Fallit ēt quo ad interrūpendā pſcriptionē q currebat: vt dicit Bal.i.l.j.et.vj.co.C.de fur.

6 ¶Fallit gñaliter qñ creditor quoquo modo ex tali legato ſentiret cōmodū.vt p doct.in d.l.creditori.de leg.j.et eſt tex.i.d.§.j.l.ex diuerſo.§.ſi quis rē.et.l.j.§.ſi quis creditor. ad l.fal.et.l.verbis.eod.tit.

¶Ultio fallit.ad hanc fal.vide do. pe.phi.cor. in cōſi.cxv. inci.q̄ſtiōs.p totū in.iiij. pte.et i cōſi. cclxvij. ici. quo ad pri. litera c.

a ¶Ultimo fallit * qñ legatū factū a debitore creditori i dubio videat factū aio cōpenſandi.vide bal.in.l.quoniam in prioribus.C.de inoffi.teſta.et.l.ſi adiecta.C.de here.actio. et l.ſi vxor.C.de bo.auto.iudi.poſ.et.l.cōtrouerſia.et ibi ēt Ang.de tranſac.Bar.et doc.in.l.ſi cum dotē.§.ſi pater.ff.ſolu.ma.et.l.ij.§.pe.ff. de leg.ij.et doct.in.l.huiuſmodi.§.ſi pater de lega.j.bal.in.l.vnica.§.illo.C.de rei vxo.actio. pau.de ca.in cōſi.lxiiij.lxv.et.lxvj.

11 ¶Legate rei dñiū a teſtatoris morte recta via in legatarium tranſit.l.a titio.ff.de fur.

ꝛ ibi per docto.in.l.cum pater.§.ſurdo.ff.de lega.ij.ꝛ vide
glo.ꝛ Barto.in.l.ſi quis ita.ff.de conditio.inſti.

Primo fallit qñ teſtatoꝛ dixerit lego partem bonoꝝ meoꝝ quoniam in tali legato nõ tranſit dominiũ recta via i legatarijs: vt vult Bar.l.ſi quis bonoꝝ.ff. de lega.j.quem ibi ſequitur Bal. Ang.ꝛ Pau.de caſt.tamen idem Barto.videtur tenere contrarium in.l.nõ amplius.§.ſi.eo.ti.quem ſequitur ibi Joan.de imo.qui cogitur repellere primam opi.

2 ¶ Fallit in legato tacito:qꝛ nõ tranſit dñiũ in legatariũ:ſecus in expreſſo.vt.l.ſeruum filij.§.ſi.ff.de leg.j.ſm Bal.in.l. ſi a ſocero.§.lucius.ff.ſolu.ma.Ad cuius limitationem vide ibi Jo.de imo.Pau.de caſt.ꝛ doc.modernos.

3 ¶ Fallit in legato cõditionali.vt.l.ſi cui.in prin.ff.de leg.j.ꝛ l.ſi qs hereditatẽ.ff.de cõditio.iſtitu.ꝛ eſt gl.reputata ſing. in.l.ſi rem.in prin.ff.de rei vendi.ponit Jaco.de are.in.l.ſi ſtichuz.§.ſi decẽ.ff.de noua.ꝛ in.l.verũ.C.cõmunia delega.

4 ¶ Fallit.dicta regula ꝛ limitatur habere locũ qñ res p teſtatorem relicta erat teſtatoris:ſecus ſi eſſet heredis:qꝛ tũc dñiũ rei legate non tranſit in legatariũ recta via.tex.eſt melioꝛ ꝙ ſit in iure in.l.ſi quis inquilinos.§.cum ſeruum.ff.deleg. j.quod no.ad dicta in.l.ſi heredis ſeruus.eo.titu.

212 ¶ Legari edibus affixa regulariter non poſſunt.l.circa. ff.de lega.primo.

Primo fallit vbi aliqua eſſent illicite edibus affixa:qꝛ tunc talia legari poſſunt. vt eſt tex.no.in.l.fideicõmiſſa. §.ſi quis illicite.ff.de leg.iij.

2 ¶ Fallit in rebus affixis quas remouere poſſumꝰ ſine edium deſtructione ſeu defoꝛmatiõe.tex.eſt ſingu.in.l. inuiti.§.j.de leg.iij.quem tex.ad hoc reputat ſingu.Joan. de imo.in.d.l.circa.§.ſed ſi ea.

3 ¶ Fallit niſi leuarentur ea que eſſent affixa parue domus vt eſt tex.ſing.in.l.ſenatus.§.marcellus.de leg.j.

4 ¶ Fallit i caſu.l.marcellus.cũ ibi no.de dona.iter vi.ꝛ vxo.

5 ¶ Fallit vt in.d.l.circa.§.ſi quis.de leg.j.

213 ¶ Legatum rei aliene regulariter non valet.l.pꝛoculus. ff.de lega.

De regulis incipientibus.

PRimo fallit vbicūqꝫ talis res poteſt afferre aliquam cõmoditatem legatario: qꝛ tūc legatum valeret: caſus eſt ſingularis ſecundum vnam lecturam Cy. ⁊ doc. in .l. ſi tibi homo. §. j. ff. de lega. j.

¶ Fallit in re mea que aliȷ̄ debebat nō ſolū per actionē ſibi cōpetētem: vt l. l. apud iulianū. l. §. ſi titius de lega. j. ſꝫ etiā per officiū iudicis: vt eſt caſus i. l. de vnoquoqꝫ. §. ſi ex bonis ff. eodem titu. no. gloſſ. in. d. l. ſi tibi homo in. §. j. de lega. j.

4 ¶ Legans rem cōmunē cū alio ſoluēdo partē ſuaꝫ legare intelligit. l. ſerui. §. cū fundum. ff. de lega. j. ⁊. l. ſi colonus. §. fi. ⁊. l. qd rerū. §. ij. ff. eodem titu. per gl. i. l. vicino. §. fundus. ff. de lega. ij. ⁊ l. l. ſtich⁹. ff. de vſufru. lega. ⁊. l. vxoꝛ. C. de lega.

PRimo fallit vbicūqꝫ teſtatoꝛ nō ſcriberet partem fundi eſſe ſuam ſꝫ putaſſet fuiſſe alienam l totum: nam tunc qꝛ legatur tan qꝫ aliena: ⁊ intendit grauare heredē onere redu cendi in totum: ideo tot⁹ fundus debebit. ita tꝫ Pau. de ca. in. d. §. cum fundum. qꝛ lex nihil ſequitur niſi vo luntatem defuncti: qꝛ ſi voluit grauare reducendo in totū a foꝛtioꝛi in parte redimēdo. ita tenet manifeſte do. Pau. de ca. per dictam rationem in. l. j. C. qui teſta. face poſſeſ. qui di cit ita notabiliter limitari debere dictum. §. cum fundum. ⁊ ita fuit etiam de mente Bar. in. l. ſeruum filij. de leg. j.

5 ¶ Fallit qñ teſtatoꝛ dixit lego tibi taleꝫ fundum qui erat cō munis teſtatoꝛis et ipſius heredis: qꝛ illo caſu videt legaſſe nedum partem ſuam: ſꝫ etiā partē heredis. ita tenuit Bar. in. d. §. cū fundū quē ſequit Bald. ⁊ Angel. ibi adde Pet. de ancha. ⁊ Jmo. in. l. fili⁹. C. de teſta. ⁊ Bal. i. l. cū alienā. C. de leg. p tex. l. l. cū filius. §. donationis. ff. de le. j. q̇ tex. nō eſt ali bi ſm̄ Ang. i. d. §. cū fundū. hoc tamē intelligēdum niſi teſta toꝛ dixiſſet lego fundū meū: qꝛ talis dictio meū reſtringit le gatum ad poꝛtionē teſtatoꝛis per dictū. §. cū fundū. ſꝫ certe illud qd ipſi dicunt allegādo. d. §. donationis: nō videt iure ſeruari. qꝛ ibi loquit de vſufructu qui erat heredis. quo ca ſu idem fuiſſet ſi fuiſſet alterius. vt eſt caſus in. l. vicino. §. fundum legatum. de lega. ij. ſecundum Dyn. ⁊ Ray. ⁊ Jmo. ibi intelligendo quod vſufructus erat alienus: licet Bart. ibi dicat illum tex. aliter intelligi.

3 ¶ Fallit vbicūq₃ teſtator dixiſſet lego talem fundū: q₂ dato qđ ſi cōmunis nihilomin⁹ totus debebit. per text. ſing. in. l. iulia. in prin. ff. de lega. ij. per quem tex. ita tenuit Bal. in d. l. cum alienam. C. de lega. & Barto. & Ange. in. d. l. iulianus. in prin.

4 ¶ Fallit qñ teſtator haberet proprietatē nudam rei quam legaret: & vſuſfruct⁹ eſſet alicuius: quia tunc legando fundum nō videt tantū legaſſe ius quod habet: ſ₃ etiā vſumfructū. quoniā tale ius eſt deficiēs: ſ₃ vſuſfructus auferret ipſum emolumētū fundi legati. vt eſt tex. valde notabilis i. d. l. luci⁹. § fundo legato. ff. de leg. ij. ſm vnū itellectū Dy. Ray. & Jo. de imo. ibi & idem Joan. de imo. i. d. c. paſtoralis. poſt alios extra de don. licet Bar. in. d. § fundum aliter intellligat.

¶ Predictas fallentias & nōnullas alias habes p doctores oēs i. l. hac cōſultiſſima. C. de teſt. & i. l. q ſe patris. C. vnde libe. & de libe. & poſthu. per totum. & latiſſime per cano. in. c. raynutius. & ca. raynaldus. extra de teſta.

115 ¶ Legibus non exemplis[a] iudicandum eſt
8 l. nemo. C. de ſenten. cum ſimili.

[a] ¶ Exēplis. et an & quādo exemplis ſit iudicandū. vide feli. remiſſiue in c. ij. in prin. de preſum.

Primo Fallit niſi ſint exempla publice perſone: vt eſt iperator aut papa. & ita no. in. c. verū. extra de iureiuran. ad hoc facit tex. i. c. cauſis. de re iudi. & in. c. fin. xx. diſtin. et ibi hoc not. tenet glo.

2 ¶ Fallit qñ apparēt exēpla publice perſone pluriū q₂ pluriū pſonarū exēplis iudicādū ē nō paucorū: vt no. i. c. quoniā. de iureiurādo.

3 ¶ Fallit qñ ius nō reperitur expreſſum: nam tunc iure deficiente iudicandum eſt ſecundum exempla aliorum. ita limita gloſſ. in preallег. c. fi. xx. diſt. quam tene menti.

116 ¶ Lex. ij. C. de reſcin. vendi. an & quando locum non habeat.

De regulis incipientibus.

1 PRimo Locū nō habet vbicūq; in iſtrumēto dicatur qđ quis vēdit rem pro tanto: ⁊ illud plus quod valebat dedit ⁊ donauit emptori. ita tenet Bar. i. l. ſi qs cū aliter. ff. de ꝟbo. obli. qđ habet locū etiā i habēte errorē rei: vt no. Bar. i. d. l. ij. i. iiij. col. ⁊ ſequitur ibi eū Bal. i. l. cū filius. §. pater. de leg. ij. ⁊ idē tenet Jo. de imo. in. c. cū cōtingat. in. xxxv. charta de iureiuran. ꝑe. de ancha. ⁊ Inno. i. d. c. cū cōtigat. dicūt hoc eſſe verū qn̄ i inſtrumēto diceretur ⁊ illud plus quantūcūq; ſit. q: tūc per verbum quātucunq; nō habebit locū remediū. d. l. ij. vt ibi per eos. ⁊ iſtud fuit de mēte Guli. in. l. ſi tibi decē. in prin. ff. de pac. vbi tex. no. in. l. fi. §. idē queſiuit. et ibi Bar. ff. de cōdi. inde. ⁊ ibi Bal. in rub. C. de contrahē. empt.

2 ¶Locum nō habet vbicūq; venditio eſſet cum decreto iudicis. l. j. C. de prediijs cur. lib. x. quā ad hoc ibi pōderat Bart. in verbo imoderatus vēditor ⁊ emptor iniuſtus inuenitur: ſed cōtrarium tenuit Jo. de imo. ⁊ Lu. de ro. i. d. l. ſi quis cū aliter. per tex. i. l. ij. C. de fide inſtru. ⁊ iure haſ. fiſ. li. x. vbi propter iniuſtū pretiū vēditio reſcinditur: ⁊ tñ i illo cōtractu interuenit decretū iudicis acquiſitū vt ibi iuncta. l. ij. C. ſi propter pub. pen. q: alias ſequitur ꝙ rei ven. ꝑ minorē cū decreto non poſſet peti reſti. in integ. l. ſi quidē. C. de pre. mi. ⁊c. Adde tamen ꝙ cum opi. Bar. cōcordat Ang. in conſi. cxlviij. incip. tutor vxoris. in fi. ⁊ idē tenuit ipſe in. l. pretia rerum. ff. ad. l. fal. per text. quē dicit eſſe ſingu. in. d. l. j. ⁊ idem tenuit Bal. in. l. eadē. ⁊ in. d. c. dilectus. de emp. ⁊ vēdi. ſed eandem opinionē tenuit Bar. in. l. j. C. de preſcrip. xxx. anno. ſed vt idē dicit Bar. fuit defectus circa iniuſtitiā pretij: ⁊ ſic reſcinditur. idē etiā tenuit Imo. i. d. l. pretia rerū. ⁊ Bal. i repe. d. l. ij. in verbo ſuper quāta. C. de reſcin. ven. Abb. in. d. c. cum cauſam. vbi per hoc aliegat. l. magis. §. pe. ff. de ver. obli. ⁊ l. c. j. de re. alic. non alie. lib. vj. ⁊ iſta pars de iure videtur verior.

3 ¶Locum nō habet qn̄ venditio eſſet facta ad publicum incantum. Ang. i repe. l. ſciēdum. in. vj. col. ff. de verb. obli. per tex. no. in. l. j. C. de pre. cur. lib. x. ⁊ idem tenuit in. d. l. pretia. ⁊ in. l. j. C. de preſcrip. xxx. an. per. tex. ſing. in. d. l. j. C. de pre. cur. Bar. tenuit cōtrarium in. l. j. C. de preſcrip. xxx. an. ꝑ tex. i. l. ſi quos. C. de reſcin. vē. Lu. ro. idem tenuit i. d. l. ſi quis cū aliter. ſed Ange. in preallega. l. pretia reſpondet quod ibi

clare probatum fuit quod fraus et ambitio interuenerint in ſubhaſtatione: que tamen reſponſio violat.d.l. ſi quis cum aliter.et ideo teneo opi.Bar.

4 ¶Locum nō habet in adiudicatiōe inſolidū facta credito ri per iudicē que habet vim:quaſi trāſactionis:vt.l.a diuo pio.§.pignora.ff.de re iudi.Bal.i.l.ordo.C.de excep.rei iud.

5 ¶Locū nō habet i vēditione facta p aliū q̄ per dn̄m:puta p procuratorem:q2 tūc non requireretur quod eſſet deceptus in dimidia ſ3 ſufficit: qđ ſit deceptus in.vj.partes totius vt ſingu.voluit Bar.in.l.ſocietatem.§.arbitrorū.in.vj. col.ff. pro ſocio.iuncta.l.vnde ſeuera.eo.ti.qđ tamen non firmat: ſed cōtrariū tenuit Lud.de ro.in.d.l.ſi quis cum aliter. per l.ſi voluntate.C.de reſcin.ven.per quā.l.ita tenuit Joā. de imo.in.d.ca.quintauallis.in.vj.q.ꝛ idē tenet do.Abb.ibi in ij.arti.ꝛ Jmo.in.d.l.ſi quis arbiter in fi.ff.de ver.obli.Abb. in.d.c.cum cauſam.quia imputari debet domino qui talem procuratorem elegit:argu.l.cum mandato.§.fi.ff.de mi. circa quod vide etiam per Bal.in repe.d.l.ij.in.iiij.col.

6 ¶Locum nō habet vbicūq3 facta eſſet venditio minus quā ſit dimidia iuſti pretij:cū hoc vt ſi pretiū cōuentū nō ſoluere tur paciſcat̃ vt ſuppleat̃ iuſtū pretium.ita tenet Bald.in.c. j.qualiter.de appel.prin.per rationem de qua ibi per eum.

7 ¶Locum non habet quando quis eſſet grauatus a teſtato re de vendendo fundum ſempronio ꝛ vendidit minus q̄ eſ ſet dimidia iuſti pretij:nam tunc non habebit locum.d. regula quod intellige tamen vt ibi per Jmo.ꝛ Bal.in.l.ſi fide iuſſori.§.meminiſſe.per illum tex.ff.de leg.ij.

8 ¶Locū non habet in contractu tranſactionis:vt tenet gl.i d.c.cū cām.ꝛ ibi hoc tenet Jmo.Jnn.ꝛ Jo.an.pe.de anc.ꝛ Spe.in ti.de emp.ꝛ ven.§.nunc videndum.ver.reſtat.Guli. de cu.i.l.ex cā.C.de vſucap.p emp.Bal.i.l.ordo.C.de execu. rei iudi.ꝛ in.l.iij.§.j.ff.de tranſac.ꝛ ibi glo.in verbo debere. Bal.i.§.j.in prin.C.communia delega.ꝛ ibi in.l.j.i.ij.col.C.de pac.ꝛ eſt tex.optimus in.l.i ſumma.i prin.verbo.nulla res. ꝛ ibi no.ff.de cōdi.inde.ad idē tex.i.l.a diuo pio.i.§. pignora.ibi veluti.ꝛc.ff.de re iud.ꝛ i.l.ſi ſup ſe iūcta.l.ij.de do. ſ3 Bart.i.d.l.cū aliter tenet ꝯ̄rium.dt tn̄ qđ haberi debet reſpect⁹ ad eſtimationē dubij euētus litis ſup qua trāſactio eſt facta ꝛ nō ad verā eſtimationem rei.ꝛ ita intelligit gl.i

d.l.lucius.ff.ad trebel.⁊ idē tenuit Ray.Bar.⁊ Ang.⁊ Imo. ⁊ Ludo.de ro.in.d.l.ſi qs cū aliter.⁊ Jo.de imo.in.d.c. quintaualis.in.vj.char.de iureiur.Car.⁊ Abb.in.d.c.cum cauſam.⁊ de emp.⁊ ven.

9 ¶Locum nō habet in cōtractū feudi:qꝛ feudum ſapit naturam gratie:vt no.Spe.in tit.de feu.§.nunc videndū.ver.ſꝫ nunquid refert Bal.in.d.l.ij.ver.an habeat locum.

10 ¶Locuꝫ nō habet in cōtractu emphyteotico:vt dicit Spe. in.d.ver.§.nūc videndū.ſed Bal.tenuit cōtrariū ⁊ bene in d.l.ij.ver.ſed nūquid.⁊ eſt ratio:qꝛ ille cōtractus emptiōis ſimilis eſt locationi:vt in.§.adeo.inſti.loca.in qua conſtat remedium.d.l.ij.habere locum etiam in omnibus cōtractibus boneſidei:vt ibi per glo.⁊ doc.

11 ¶Locuꝫ nō habet vbi ſuper cōtractu interueniſſet iuramētū ex certa ſciētia:vt no.Bal.in.l.que ſub cōditiōe.§.j.ff.de condi.inſti.niſi aduerſarius eū induceret ad iurādū ſuis ꝑſuaſionibus.qꝛ tūc nō obſtante iuramento talis ſentētia retractari pōt venditio quantūcūqꝫ iurata ſicut etiā poſſet retractari ſi interpoſitum eſt per errorem facti:vt colligitur ex no.tex.d.l.ſi.ver.nono quero.

12 ¶Locū nō hꝫ vbicūqꝫ qs renūciat beneficio illius.l.qꝛ renūcians eſt ſimilis ſciēti.l.querit.§.ſi vēditor.ff.de edi.edic.niſi renūciatio ꝓceſſerit ex renūciātis ſimplicitate vel facilitate: nam tūc nō preſumitur ſciētia ſed error:niſi talis renūciās appareat certificatꝰ de beneficio.d.l.ita no.dicit Bal.i.l.ij. verſi.iiij.quero.ſi aūt renūciaret omnibꝰ beneficijs:talis renunciatio nō porrigitur ad renūciationē illius.l.⁊ de materia vltra predicta vide Bar.in.d.l.ſi quis cū aliter.vbi etiā ponit an remediū.d.l.ij.habeat locū in ſtipulatione in qua quis fuit deceptus vltra dimidiā iuſti pretij:⁊ cōmunis concluſio eſt quod ſic.⁊ vide etiā plene ꝑ Bal.in repeti.d.l.ij.et circa iſtā trāſactionē vide ⁊ adde dato quod ceſſaret remedium.d.l.ij.tamen ſi apparet cōtra me motā eſſe litem ſuꝑ qua trāſigēdo:deceptus ſum:tūc trāſactio eſt ipſo iure nulla.tex.ē no.in.l.i ſumma.de cōdi.inde.⁊ pred.add.qđ remedium.d.l.ij.nō tantū competit venditori ſed etiā emptori: vt no.gl.in preallē.l.ij.⁊ ibi no.tenet Bar.⁊ Bal.⁊ etiā creditori vti res eſt obliga.ſi vēdita eſt itra dimidiā iuſti ꝓtij.§vt eſt gl.no.i.l.vēdi.§.j.ff.de auc.iudi.poſ.ſecꝰ autē ſi ipe credi

tor illam rem in ſolidum accepiſſet ſed iudicis autoritate vt bal.in.l.j.C.de execu.rei iud.& de materia vide plene per cano.in.c.cum cauſam.de emp.& vendi.

117 ¶Lex barbarius de offic.preſi.an et qñ locum habeat.

Primo locũ nõ hʒ ſi barbarius fuit fact⁹ pretor electione nõ precedente ſecundum Inno.in.c.nihil eſt in ſi.de elec.& per Bar.in l.actuarios.C.de nume.& adiu.lib.xij.

2 ¶Debet limitari quando officium barbarij fuit publicum autoritate & vtilitate: ſecus ſi autoritate ſit publicum vtilitate priuatum: vt de tutore dicit Bal.in conſtitutionibus Specu.in tit.de actore.

3 ¶Quando valent geſta per barbarium: tamen ipſe nõ fuit pretor & non debet habere ſalarium: vt ibi dixit Bar.in repe.& Bal.in.l.ij.C.de ſeruitu.& aqua.

4 ¶Debet limitari quãdo inhabilitas licet ſit facta tamen non eſt imponenda: vt no.dicit Bal.in.l.ij.de manu.vin.& in.l.ſi arbiter.C.de ſen.Barba.licet eſſet ſeruus tñ poterit liber ſed qñ foret infamis: quo caſu eſſet inhabilis habitu & actu non procederet.d.l.barbarius.& de intellectu.d.l.vide que no.Bal.in.l.teſtium.ff.de teſta.

5 ¶Limitari põt ſi iudex excõicatus qui cõiter habeat probabili excõicauerit vel abſoluerit aliquem ab excõicatiõe: qr non valet talis ſententia: vt eſt gl.xxiiij.q.j.c.in ſecũda. Inno.in.c.ſi vero.de ſenten.excom.

6 ¶Fallit qñ illa cõis opi.vl' tolerãtia nõ ẽ pbabilis: vt qr qs fuerit publice excommunicatus: qr geſta p eũ valent p no. in.c.j.de poſtu.prela.niſi iam diu fuiſſet excõicat⁹ & in loco longinquo: vt per do.Anto.in.c.ad probandũ de re iudica.

7 ¶Fallit quando talis ſciebat vitium: vt per Joã.an.in.c. dilect⁹ el.ij.de prebẽ.has tres vltimas fallentias ponit An. barba.in.d.c.dilectus de preben.

118 ¶Lex penu.C.de predi.mino.& l.pupillorum.ff.de rebus eorum qualiter limitentur.

Primo fallit vbicũqz faceret ſuã cõditionẽ meliorẽ: & dr facere ſuam conditionem meliorẽ ſi habeat rixoſum vel dãnoſum: vt eſt tex.not.in.l. ſi conuenerit.ff.pro ſocio.et no.Bal.in.l.j.C.ſi aduer.tranſac.

¶ Fallit qñ maior dilapidaret bona: vt habet per Guil. de cu. l. d. l. pe. ⁊ p Dy. ⁊ doc. in l. inter pupil. ff. de auto. tuto. adde tñ qd vna eccleſia põt aliã ad diuiſionẽ prouocare: vt eſt tex. no. in. c. ex literis de pba. gl. in. d. l. iubemus. ⁊ qd ſupra dictũ eſt ꝙ maior põt minorẽ ad diuiſionẽ prouocare limita hoc eſſe verũ niſi minori eſſet bonis interdictũ: qꝛ tunc nõ poterit ad diuiſionẽ prouocare: vt. l. ex caſtrenſi. in prin. de caſtrenſi peculio. qui tex. reputatur a doctoribus ſingu.

¶ Non oc[illegible]re. vid Bal. in. l. ſi conuenerit. ff. pro ſoci. ⁊ fran. are. in dicta l. j. C. ſi aduerſ⁹. tranſactionem.

229 ¶ Lex generaliter loquens generaliter intelligi debet. l. de pretio. ff. de publi. ⁊ Lu. de ro. in. l. ſi vero. §. de viro. ſolu. ma.

PRimo fallit quando eſt facta in ſuitate: qꝛ intelligitur ſi heres nõ erit qꝛ nõ põt: vt eſt gl. valde no. in. l. gall⁹. §. quidẽ recte. de libe. ⁊ poſthu. rõne digne perſone. l. ſi cõdi. §. ſi arbi. ff. de arbi. l. ij. C. de ſen. ex peric. reci. ⁊. l. ſ3 ⁊ reprobaui. §. ampli⁹ ff. de excu. tut. facit ad hoc. l. ⁊ nõ ſingularitatis ſecundũ aliquos. ⁊. l. ad beſtias. ff. de penis. pro quo vide do. Lau. de palaſo. in. l. quorum. ff. de pigno. in. ij. char. in repe. ſua ⁊ omnino vide ⁊ ibi ſigna per me.

¶ Fallit ꝓpter vilitatẽ perſone: nã licet mulier nõ poſſit carcerari: vt in. l. j. ⁊ in aut. ibi poſita. C. de offi. ciui. iudi. tamẽ mulier vilis poterit ſm Bal. in. l. conſentaneũ. C. quomodo ⁊ quãdo iudex. quod limita vbi eſſet maritata: quia tunc etiã vilis ha. priuilegio ſecundum Jo. an. in additio. Spec. in tit. de iniu. ⁊ de dam. da. in prin. fallit tamen regula in. d. l. j. in auten. ibi poſita in tribus caſibus qui habentur per Bar. ſaltẽ duo in. l. ſi quis ita. de teſte. tute. videlicet quando eſſet meretrix. item quando mulier conuincetur ex adminiſtratione tute. vt ibidem.

3 ¶ Fallit propter modicitatem rei: nam licet ex forma ſtatuti puniatur ille qui extraxit ſangui. alicui non puniretur ille qui extraxit guttam tantum Bald. in. l. j. §. item ſecundum ff. de edi. edic. pro hoc facit vna glo. ſingu. xv. q. ſi. c. non licet: que docet quod lȝ regulariter licitum ſit aduocato ſeu doctori cõſulẽti petere ſalarium: tamẽ hoc non habebit locum ĩ eo qui pauciſſimo labore ⁊ ſine cartarum reuolutiõe laborauit cõſulẽdo vel aduocãdo. illam tamen glo. reprobat Joan. an. in additio. Spec. in tit. de ſalario aduoca. §. ſequitur circa prin. eo. q2 debet remunerari labor preteritus propter quem de preſenti ſine cartarum reuolutione poteſt alias eſſent deterioris conditionis periti quã ignorãtes ⁊ intelli. dictum Jo. an. quando propter laborẽ preteritũ in preſẽti conſuluit ſi autem conſuluiſſet ſine reuolutione cartarum: q2 caſus erat clarus quem omnes ſciunt: vt puta ſi aliquis eſſet interrogatus de caſu §. gallinarum. ĩ. de rerum di ui. tunc locum habeat glo. ſ. alle. ⁊ ita ſoluũt doc. illam glo.

4 ¶ Fallit: nã ratione dignitatis quis non poteſt citari niſi in ſcriptis: licet aliquis poſſet ſine ſcrip. tex. eſt in. l. quoties C. de digni. lib. xij.

5 ¶ Fallit: nam licet regulariter illi qui ſunt ſufficientes debeant promoueri ad doctoratum: vt. l. meminerint. C. de ad no. di. iudi. fallit niſi quis fuerit preſtantis ingenij qui lȝ nõ ſtuduerit legitimo tempore: tamen eſt ſpes future ſcientie ſecundum Inno. nota. in. c. cum iuſſionis. de elec. facit tex. iuncta glo. l. j. C. quibus ⁊ aduer. quos. vbi ſi minor. xxv. annis eſt preſtan. ingenij ⁊ diligens paterfami. ita quod nec fuerit veriſimile. ⁊ per etatem eſſe leſum non reſtituitur.

6 ¶ Fallit ratione pac. nam ratione future pac. matrimoniũ contrahi poteſt inter eos inter quos regulariter propter etatem eſſe non poteſt: vt no. in. j. c. de deſponſa. impu. libr. vj. ego addo hoc dictũ Jo. an. in regula actus legitimi. de reg. iu. in. vj. vbi dicit ꝙ ratione future pac. papa põt diſpenſare cum monacho ⁊ moniali vt virum vel vxorem accipiat.

7 ¶ Fallit ratione futuri periculi: vt. l. ſi quis officium. §. fi. ff. de ritu nup. nam ratione futuri periculi licitum eſt officiali maritare filiam ſuam in loco cui preeſt: licet aliquis ciuis non poſſet vxorem deducere.

8 ¶ Fallit rõne pmotionis ⁊ dignitatis: vt ꝑ Saly. l. l. j. vt di-

gni.ordi.ſeruetur.ꝛ ideo ſolet dubitari an doctorati per im peratores debeant preferri doctoribus creatis per collegia. ꝛ eſt dicendum quod aut imperator creauit ipſum doctorez cum examine rigoroſo:ꝛ tunc prefertur.alias non.ita dicit Pau.de caſt.in.l.quoties.C.vbi de cri.agi opor.

9 ¶ Fallit ratiõe publice vtilitatis:vt.l.potior.C.de officio re cto.prouin.

10 ¶ Fallit rõne loci:vt in.c.l3.de pe.ꝛ remiſ.vt in mediolanen ſibus qui faciunt regulam hebdomadarum.

11 ¶ Fallit ratione ſterilitatis:vt in.l.ij.C.de agri.ꝛ cenſi.lib. xj.ꝛ ibi per Barto.nam licet quis conducat aliquam poſſeſ ſionẽ ꝛ ꝓmittat eã colere per quadriẽniũ ꝛ eã nõ deſerere: ſi ſupuenit magna ſterilitas eã nõ tenet colere vt ibi ꝓbat.

12 ¶ Fallit ratione nimie auſteritatis ꝛ crudelitatis:nã licet dominus poſſit ſeruuz ſuũ impune verberare:vt inſti.in iu re perſonarũ:tñ ſi nimiũ ipſum crudeliter verbera tenebit: vt inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.§.fi.ꝛ.l.j.eo.tit.ff.

13 ¶ Fallit ratione ciuitatis:nã ſi ſunt in rotulo duo doctores vn⁹ aduena:ꝛ alius ciuis ceteris parib⁹ nõ erit loc⁹ gratifi cationi:licet aliquis alius eſſet:ſ3 ciuis prefert:vt.l. eccle ſias.de epi.ꝛ cleri.

14 ¶ Fallit ratione hoſtilitatis:vt.l.minime.de religioſis.ff. man.licet filio patrez offendere impune ſi eſt hoſtis patrie: licet alias ſecus.

15 ¶ Fallit rõne cõiunctionis ſanguinis:vt.l.j.ꝛ.ij.ff.de recep. na3 coniunctus ſanguine celans maleficiũ non punitur ita ſicut puniretur alius qui non eſſet coniunctus.

16 ¶ Fallit rõne coniunctionis hincinde:vt.l.non ſolum.§.de vno.ff.de ritu nup.nam licet frater non poſſet cogi depone re contra fratrem:vt.l.iulia.ff.de teſti.hoc verum niſi depo neret pro alio fratre contra fratrem per illum tex.

17 ¶ Fallit ratiõe equitatis:nã licet qs p formã ſtatuti nõ poſ ſit legare per ſubſtitutũ:hoc verũ niſi ſubſtitut⁹ eſſet equa lis ſciẽtie:vt no.Bal.i.l.abolẽde.de epiſcopis ꝛ cleri.

18 ¶ Fallit ratione ſubrogationis:nam licet rector non poſſit facere aliquid in vniuerſitate:niſi adſit maior pars conſilia riorum:hoc verum niſi eſſent alij ſubrogati deficientes.ita voluit Bal.in.l.j.C.quando non peten.

19 ¶ Fallit rõne magne meliorationis:vt in to.tit.ff.ꝛ.C.loca.

⁊ per Bal.in.l.qui tenet.C.de omni agro deſer.lib.xi.

21 ¶Fallit ratione metus: vt in cle.i.de foro cõpe.nam ratiõe metus quis poteſt exercere iuriſdictionem extra territoriũ licet regulariter ſecus: vt.l.ff.de iuriſ.om.iudi.

22 ¶Fallit ratione conceſſionis: naꝫ princeps reuocãdo priuilegia conceſſa ciuibus alicuius ciuitatis nõ videt̃ in dubio reuocare priuilegia clauſa in corpore ſtatutorum per glo. in aut.qua in prouincia.C.vbi de cri.agi opor.⁊.l.heres abſens.ff.de iudi.⁊.l.ij.§.i.eo.ti.

23 ¶Fallit ſi priuilegiũ cõceſſum per principẽ trãſit in contractũ: nã tũc nõ poterit illud reuocare.licet al's poſ.bal.in.l. ambitioſa.de decre.ab ordi.fa.⁊ i.l.q̃ ſe patris.C.vñ liberi.

24 ¶Fallit ratione paupertatis: nam iudex qui habet multas cauſas primo debet expedire cauſam pauperis.gl.eſt.i. q.i.c.in primis.⁊ in.l.non obſtante.de iure fiſci.

25 ¶Fallit rõne futuri ſcãdali: vt in.c.ꝗꝫ cito.de conſue.nam licet ſubditi debeãt obedire ſuperiori: hoc verum niſi ſequeretur ſcandalũ: ⁊ ideo tũc debet reſcribere ſuperiori ſi timet de ſcandalo: vt in.c.ſi quando.de exercito.

26 ¶Fallit ratione perſone.§.iſte frater.ff.de penu leg.vbi eſt iſte caſus.

27 ¶Fallit rõne amicitie: vt eſt gl.in.l.ſemꝑ in ſtipulationibꝰ ff.de reg.iur.nã ſi aliquis legat centũ ratiõe amicitie cognoſcetur nunquid de maiori vel minori ſumma legauerit.facit l.qd heres.C.de ꝓcu.⁊ in.l.exigẽdi.eo.tit.vbi vnus amicus põt admitti ſine mãdato ꝓ amico.l.inter amicos.ď ꝟbo.ſig.

28 ¶Fallit ratione abſentie paterne: vt.l.ſi longius.§.filiusfamilias.ff.de iud.nam ratione abſentie paterne filius admittitur ad agendum qui alias non admitteretur.

29 ¶Fallit ratione affectionis paterne: vt.l.qui officij.de contrahẽ.emp.nam ille qui preeſt venditioni poteſt emere etiã filius i poteſtate licet alias nõ poſſet.l.ſi i emptiõe.ff.de mi.

30 ¶Fallit ratione ſi finiatur cauſa: nam licet ex forma ſtatuti vxores bannitorum debeant expelli de ciuitate: non debent expelli ſi vxores remanſerunt vidue ſecundum Bar.in.l.titia.§.vſuras.de leg.ij.

31 ¶Fallit ratione fame: nam lꝫ regulariter ille qui doctorat̃ debeat examinari.fallit ſi eſt aliquis bone fame qui publice viſus eſt legere ⁊ conferre vel facere alia ita qd ex fama ſit

¶ Doctora ri. adde idē a tenētem fe- ly. in. c. cle- rici. circa fi. §. co. ď iud.

doctus: nam iſte poterit ſine alia examina- tione licite doctorari ſm Jo. an. in. c. conſti- tutus. el. ij. extra de appella.

32 ¶ Fallit ratione geminationis: nā licet cōfeſ ſio facta per principē bonoꝝ alicuius bāniti nō valeat: vt. l. j. C. de peti. bo. ſub. li. xj. fallit niſi geminauerit ſuā cōfeſſionē: vt eſt textus in. l. nec damno. C. de preci. impe. offe. ſicut & alias dicimus in ſimili in. l. ſi qñ. de reſcrip. Itē licet ꝯfeſſio facta abſente parte nō ꝓbet l. certū. §. ſi quis abſente. de confeſ. fallit niſi emanauit geminata cōfeſſio: nā talis proba- uit ſecundū Bar. in. l. cum ſcimus. de agri. & cen. lib. xj. fallit vt in. l. j. in fi. de conſti. pecu. & in. l. antiquus. C. ad velleia.

33 ¶ Fallit ratione magne iniquitatis: nam li- cet ex forma ſtatuti contra ſententiam non poſſit opponi exceptio. fallit niſi opponatur exceptio euidentis iniquitatis ſm Jo. an. in additio. Spe. in tit. de ſentē. §. vt autē. & facit quod no. Old. in cōſi. xviij. & Bal. in. l. j. C. ne liceat tertio ꝓuoca. nā qñ late ſunt tres ſen- tentie cōformes: licet non poſſit regulariter oppōi exceptio: poterit opponi exceptio nul litatis vel iniquita. euidē. vel etiā exceptio non recte formate inquiſitionis ſm Fran. de capi. in. l. licet. C. de procu.

34 ¶ Fallit ratione ꝑiudicij: nā ſi pceps ꝓmiſit ſeruare ſtatuta nō ꝓmiſiſſe intelligit̄ de illis per q̄ generat̄ ꝑiudiciū: vt in. c. ſi gratioſe. de reſcrip. & Cy. in. l. cū oportet. de bo. que libe.

35 ¶ Fallit ratione nō perſeuerātie. vt. l. fin. de execu. nā priuilegiū quod dat̄ aliquibus qui ſunt in aliqua arte nō intelligit̄ datū illis q̄ deſierūt de illa arte: pro hoc facit quod not. Bal. in aut. habi. C. ne fi. ꝓ pa. vbi voluit qđ ſcholaris qui nō intrat ſed vadit vagabun- dus nō poſſit dare vocē. pro hoc facit glo. in l. antea. §. ſi quis. ff. de acquirēda poſſeſſiō.

nam aliud eſt eſſe in ſtudio: & aliud ſtudere. pro hoc etiam vide glo. in. l. vnicuiq;. C. de ſac. ſan. eccle. & .iij. q. ij. c. glo. ita episcopi. qui voluit quod ad allegandum quem peritum nõ ſufficit allegare quod diu ſtuduit: ſed bene ſtuduit. facit gl. no. in. l. literis. de in integ. reſti.

36 ¶ Fallit ratione affectionis paterne: nam ſi auus diligat nepotes & eos tractat vt filios continebuntur filij appellatione: vt. l. alimenta. de ali. & cib. leg.

37 ¶ Fallit ratione affectionis. nam licet tres tutele procurare poſſint vacationem: vt. l. tria onera. de excu. tu. hoc verum niſi fuerit affinitas. l. ſpadonem. in prin. ff. de excuſ. tuto.

38 ¶ Fallit ratione neceſſitatis officij: nam licet ex forma ſtatuti debeat premium capienti bannitum: non tamẽ debet capienti officiali poteſtatis ſecundum Bar. in. l. ſi quis maior. in. §. vtrum. ff. ad ſille.

39 ¶ Fallit ratione reprobationis: nam nunquam quis poterit petere officium a quo fuit expulſus tanq̃ indignus vt. c. nullus de pac. lib. vj.

40 ¶ Fallit ratione neceſſitatis proprie perſone: nam licet ex forma ſtatuti omnes lapides qui extrahuntur ex lapidicinis padi debeant vendi communitati: tamen quis non tenetur vendere illos quos extrahit pro ſua neceſſitate. l. venditor. §. ſi conſtat. ff. communia predio.

41 ¶ Fallit qñ eſſet periculum in mora: nam poteſt capi debitor nullo iuris ordine ſeruato ſm Bald. in. l. conſentaneum C. quomodo & quando iudex. & per Bal. in. l. ſi creditores. ff. de priui. credi. & eſt gl. no. & Bal. in fi. C. de ſer. iuncta alia gl. inſti. de actio. in prin. in verbo iudicio.

42 ¶ Fallit ratiõe abſentie iudic. nã ſi aliq̃s nõ habeat copiam iudi. poterit i eius abſentia appellare. quãuis alias nõ poſſit: vt no. in. l. ij. §. biduũ. C. qñ appella. ſit. facit quod not. in c. ex ſuſcepto. ex de foro cõpetẽ. & qđ no. Bal. in. c. j. de vaſal.

43 ¶ Fallit ratiõe ſimulatiõis: nã ſtatutũ puniẽs mulieres portãtes monilia ſiue perlas nõ obligabit eã que portat monile ↄtrafactũ vel perlas ſimulatas ſm Bar. in. l. j. ff. de ſonte.

44 ¶ Fallit ratione viduitatis: nam vnum verbum vel vna oratio recipit interpretationem ratione clauſule vel orationis precedentis vel ſequentis ſecundum Bar. in. l. qui filiabus. de lega. & gl. ordi. in. l. ſeruus plurium. eo. ti.

45 ¶ Fallit ratione infirmitatis: nam legatus qui finita legatione rediens domum moratur infirmus in aliquo loco habet priuilegium quãtũs ſi moreretur non haberet: vt .l. ſi cui.§.tamen dominus.ff.ex qui.cau.maio.

46 ¶ Fallit ratione impedimenti: nam licet caupo poſtq̃ appoſuerit ſignum in caupona teneatur omnes hoſpitari: tamen non tenebitur ſi habet multos in domo adeo quod nõ poſſit omnibus ſufficere: vel locus eſſet incapax. ꝛ hoc probatur in.l.facti aduerſi.ff.nau.cau.ſtabu.ꝛ idem notat in iudice: vt per Bar.in.l.munere.ff.de mune.ꝛ hono.

47 ¶ Fallit ratione immunitatis criminis: nam ratione immunitatis criminis poteſt pena alterari ſm̃ Inno.in.c.j.extra de conſti.quẽ refert ꝛ ſequitur Bal.in auk.ſed nouo iure C.de ſer.fugi.ꝛ intellige quod poterit alterari per principem non autem per minorem a principe: vt.l.diuus de fal.

48 ¶ Fallit ratione magne contumacie: nam poterit pretor ratione magne contumacie mittere aliquẽ in poſſeſſione ex primo decreto: ꝛ quod non admittat dñm in poſſeſſione: ſ3 regulariter ſecus: vt.l.iij.§.duas.in verbo deciditur .ff. de dam.infec.eodem modo poterit iudex denegare audientiam.l.ſed ꝛ ſi pretorem.C.ſ3 ſi decreto.ff.ex qui.cau.ma.

49 ¶ Fallit ratione beneficij preteriti circa rempublicam de quo non fuit quis remoratus.nam ea ratione quiſq̃ minime punitur ex delicto.l.non omnes.§.fi.ff.de re mili.

50 ¶ Fallit ratione perſone concedentis dignitatem: nã l3 ille qui prim⁹ deſcriptus eſt ĩ matricula preferat̃ alijs niſi poſt ea eſſet primo deſcriptus ꝛ recept⁹ ex pmiſſu dignitatis ita vult Bar.i.l.j.de arbo ſcribẽ.ꝛ Bal.i.c.is q̃.de prebẽ.in.vj.

51 ¶ Fallit ratione inuentionis de nouo: nam licitum eſt alicui aliq̃n vti inſtrumentis de nouo repertis alias non poſſet vti vt.l.admonendi.ff.de iureiur.ꝛ.l.ſub pretextu .C. de tranſac.ꝛ facit dictum Bal.in.l.iuitus.C.de procu.vbi vult opi.quando quis appellat ab interlocutoria.

52 ¶ Fallit ratione ignorantie: nã quis excuſatur ab inceſtu.l. qui contra.C.de inceſt.nup.ꝛ no.in.c.ij.qui fi.ſint legi.ꝛ dicitur quis facere ignoranter qui contraxit.palam.l.j.C.de interdi.matr.vbi eſt glo.ſingu.in.d.l.qui contra.

53 ¶ Fallit ratione etatis: nã teſtib⁹ antiquiorib⁹ credit̃: vt .l. ob cãm.de teſtib⁹.ff.§.fi.ꝛ ibi glo.Itẽ ſenior canonicus põt

conuocare

connocare capitulum quando deeſſet prelatus ſecundum Inno.in.c.j.de maio.⁊ obe.

54 ¶Fallit ratione concluſionis in cauſa:nam licet emptor poſſit denunciare venditori quolibet tẽpore:hoc verum nihil eſſet in cauſa concluſum.l.ſi rem.§.quolibet.de euic.

55 ¶Fallit ratione neceſſitatis:vt in.l.ij.ad.l.rhodiam de iactu.⁊ probatur in.l.j.C.de ope.libe.⁊.l.ſi vſufructu.ff.de iure do.vbi eſt caſus quod valet ſtipulatio facta ex neceſſitate vno nũmo licet regulariter ſec⁹.l.ſi qs vno nũmo.ff.locati.

56 ¶Fallit ratione aliqualis probationis not.per Inno.in.c.cum dilectus.extra de excu.tu.⁊ per Bar.in.l.qui libertatẽ.ff.de peti.here.vbi habetur quod res inter alios acta alijs nõ preiudicet:hoc verum quo ad plenam probationem:ſecus ad aliqualem preſumptionem:hoc tñ limita ſm Bar.in l.admonendi.ff.de iureiuran.in.x.col.ſi teſtes ſunt mortui:ſecus ſi eſſent viui.⁊ pars vellet quod examinarentur de nouo:nam tũc nullã faciunt preſumptionem ſm Bar.ibidem.

230 ¶Lex abrogata regulariter allegari nec ex ea argui põt.tex.eſt no.⁊ ibi Barto.⁊ deci.in.l.fina.ff.de fur.⁊ per Archi.in.c.frequens.de reſtitu.ſpolia.in.vj.⁊ per canoniſtas.in.c.nouit.extra de iudi.

PRimo fallit quãdo allegatur ad hoc vt habeat noticia de ea vt nihil antiquitatis ignoretur:vt voluit gl.in.c.nouit.

2 ¶Fallit qñ allegaretur ad finem oſtẽdendi effectum conditionis cauſa:vt glo.in.d.c.vt no.xj.q.j.qui tenet.

3 ¶Fallit quando eius ratio durat:qr tunc allegari poteſt: vt glo.in.d.c.nouit ⁊ nota.in.d.c.qui tenet.⁊ do.Anto.⁊ Inno.in.c.j.extra de conſti.

4 ¶Fallit ſi vltra gl.allegaret per principem cum per eum allegari poſſit.⁊ extra arg.C.de conſti.pec.l.ij.§.pe.

5 ¶Fallit quando ipſa lex tranſiuiſſet in priuilegium conceſſum eccleſie:vt per no.per tex.in.d.c.nouit.extra de iudi.⁊ ibi per Innocen.pro quo facit.d.c.cum ſuis concordantijs ſecundum Joan.an.qui hoc tenet:imo videtur velle ex eorum no.ſingulariter ſecundum do.flo.ria.⁊ domi.Ant.quod vbi lex vel ſtatutum tranſit in priuilegium non ſubdit reuocari non poteſt niſi per cõdemnationem:⁊ hoc etiam vo-

luit Archi.in.d.c.qui tenet.xj.q.j.idē ſi trāſit in cōtractum cū nō ſubdito.l.qui ſemel cum ibi no.per Bar.ff.de decre.ab ordi.fac. l.oēs populi.ff.de iuſti.⁊ iu. Et hoc ēt voluit Ang.in quadā ſua diſputatiōe ſm qd eā recitat do.Nic.l.d.c.nouit extra de iu.al's vero ſi nō trāſiſſet in priuilegiū ſubditi vel cōtractū cum ſubdito ⁊ tūc reuocari pōt.p qd no.Inn.in.c.in noſtra. extra de iniurijs.ſm do.Ant.⁊ Flo.qui ita trāſeunt in.d.c.nouit. qd vltimū dictū pcederet qñ iuſta cā ſubſiſteret:al's ſi cā nō ſubeēt tolli nō poſſet p id de quo habet in.c.que in eccleſiarū extra de conſtitu.per Inno.ſ3 Jo.de imo.circa finē.

6 ¶ Fallit qñ ipſa lex abrogata fuiſſet canonizata:⁊ tūc reuocari nō poſſit p id qd voluit glo.no.in verbo vbi lex.vj.q.j.in primis qd verum eſt quando eſſet canonizata p habētem poteſtatem in hoc.alias aliud eſſet per no.extra de reſcriptis vbi vide in.c.j.

7 ¶ Fallit qñ lex abrogata cōſonat cū iure nouo:nā tūc allegari pōt cū cōcordantia iuris noui:vt in prima cōſtitutio.C.ad hoc quod not.in.c.ſi.de offi.deleg.in.vj.imo etiam vt det aliqd robur.extra de reſti.ſpolia.ſup eo qd tñ fallit ſi allegaretur ad deciſionē caſus de preterito vel tēpore quo non erat allegan da:vt i autētico cū de appel.cog.i prin.⁊ qd no.per Bar.in.d.l.ſi.⁊ per do. Ant.in.d.c.j. circa quod ibi vide vbi plene nota.

a ¶ Non pcedit,vide fel. in.c.ſignificātibus de libe. obla.i ſi.j.col. vbi ponit nūqd libellus nō concludēs de iure cōmuni valeat ſi poſtea in actis ſpālē e ducat ⁊ vide.ſi.l reg... cc.x. char. xxiiij.

231 ¶ Libell⁹ ſine cōcluſiōe regulariter nō pcedit [a] neque valet.et vt not.in.l.edita.C.de eden.et in capitulo examinata.de iudi.

PRimo fallit in iurib⁹ realibus qz ēt libell⁹ inhabilis tolleratur ſine cōcluſiōe.ita dicit Inn.i.c.j.de lit.ɔteſt.⁊ l.c.l cū.d ſepultu.Bal.i.l.vſuſfruct⁹ i pri.de vſufruc.i apoſtil.⁊ adde.j.q.iiij. pſulatus.

libellus ... dix ... honorder ... duci ... limitat et declarat ... ſupra ... plano, col. ij. ... ver. ſig

2 ¶Fallit q: ſine cõcluſione libellus procedit coram papa:et forte coram alio ſi concluſio ſit vniformis:⁊ reſpõſio colligi poſſit.arg.ff.de ant.tuto.l.j.⁊ no.j.q.iiij.preſulatus.⁊ vide ad hoc Inno.in.c.j.de lit.conteſta.

3 ¶Fallit in libello criminali.caſus eſt in.c.lz.de ſymo.⁊ vide bar.in.l.libellorum.in ſi.prin.de accu.

4 ¶Fallit ſi libellus formetur hoc modo:conqueror quod ti⸗tius alienauit bona ſua in fraudẽ meã:q: iſta verba facit cõ cludũt:vt no.in.l.oẽs.§.luci⁹.ff.de his q̃ i frau.credi.⁊ idẽ ſi qs dicat cõqueror de mar.cui mutuaui.x.q̃ reddere recuſat. allegat ad hoc.l.paul⁹ reſpõdit.§.lucius.ff.q̃ in frau.credi.

5 ¶Fallit in poſ.j.q.iiij.q: preſumitur Inno.in.c.j.de lit.cõ⸗teſta.⁊ in.c.dilectus.de ordi.cogni.⁊ vide Ant.in.d.c.ex lite ris.in.iij.colum.in prin.vbi dicit tutius tamẽ eſſe quod po⸗natur de ſpoliatio.⁊ per eundez in.c.cauſam.de cauſa poſ. ⁊ proprie.Bald.in.l.edita.C.de eden.vbi ponit de ſpolia.a⸗gentis poſſeſſorio recuperande.

6 ¶Fallit in his in quibus iudex poteſt ſupplere ex officio ſuo q: tunc non requiritur excluſio.ita Bar.in.l.qui ergo.§. pena grauior.ff.de his qui no.infa.

7 ¶Fallit ſi ſic generaliter concludatur:peto mihi iuſtitiam miniſtrari:⁊ oẽs predictas limitationes ponit Anto de but. in.c.examinata.in.x.col.extra de iudi.vbi ponit plures con cluſiones circa materiam concluſionis libelli.

232 ¶Libellus ad hoc vt lis conteſtari poſſit petitionẽ ſeu cõ cluſionem continere debet al's recipiendus non eſt:cuz ſen⸗tentia ſine petitione dici nõ poſſit.l.fundus.ff.cõi diui.⁊ ex⸗tra de ſymo.c.lz hely.pro quo vide etiã qd voluit Inn.in.c. j.extra de litis cõteſta.vbi etiam per glo.⁊ doc.

Primo fallit ⁊ non tenet hec regula quan⸗do factum proponeretur coram pa⸗pa:cum tunc ſufficit ipſa facti narratio ⁊ reſpon⸗ſio rei ad ipſam litem inducendam.extra de inſti tu.c.cum veniſſent. ſupplet enim princeps ciuo omnem ſolennitatem extra de tranſac.c.j.ſm Inno.in.d.c. j.⁊ hoc tenet Guli.de cu.ſm Jo.an.ibidem.

2 ¶Fallit quando agitur de electione ſeu poſtulatione eccle ſiarum ſecundum hoſt.in.d.c.j.§.certuz.in his enim hodie procedi põt ſine litis conteſta.vt in cle.ſepe.de verbo.ſigni.

3 ¶ Fallit qñ agitur de ſpũalis inter religioſos.extra de iudi.c.dilecti ſm hoſt.in.d.c.j.de lit.conte.⁊ de his plene dicendum eſt vt in.c.j.extra de tranſac.

4 ¶ Fallit[a] ſecundum quoſdã qñ agiẽ poſſeſſorio:cũ tũc admittaẽ talis libell⁹ cõqueror de tali qui me ſpoliauit abſq̃ alia petitiõe.put no.gl.iij.q.iiij.preſulatus p illũ tex.⁊.ij.q.non tamẽ.ex̃ de cauſa poſſeſ.⁊ proprie.ſed hoc nõ eſt verũ cũ poſſeſſorio requiraẽ litis cõte.c.j.⁊.ij.de lit.cõteſta.no.extra de offi.de leg.cõſultationib⁹.vt in alijs nõ procedat talis libell⁹ vt no.Inno.in.c.i noſtra.ex̃ de ſepultu.⁊ etiã tenent dñi de rota deciſio.cccxj.ſecundum domi.Anto.in.d.c.j.de litis cõteſtatio.Nec obſtant i cõtrariũ inducta cũ cõſtet qđ exceptio ibi facta fuit.Et hoc voluit hoſtien.in dicto capi.primo.⁊ Nico.in dicto capi.ſecundum quem credi poterit quod dicta iura loquantur quando factum fuit propoſitum coram papa.

¶ Quarto fallit.pro q̃ falleẽ. vide. d. pet. phi. cor.l cõſ.ccc xix. inci. oſtenſo.per totũ.in prima parte.

5 ¶ Fallit i ſummarijs in quibus põt procedi ſine ſtrepitu ⁊ figura iudicij:put voluit Barto.in extrauagan.ad reprimen.i verbo ſine figura.ſed certe i his requiritur quod ſaltem apud acta appareat talis petitio vt patet ex no.in.d.clemen.ſepe.de verbo.ſigni.

6 ¶ Fallit in caſibus i quibus iudex procedere poteſt ex officio cũ i eis ſufficit ſola narratio ſiue concludatur ſine petitione: vt not.Joã.de lig.ex̃ de reſt.ſpo.c.j.dicens ſic itelligi.c.qui preſulatus ſm do.Anto.in.d.c.j.de quo plenius ex̃ de iudi.c.examinata.⁊ p do.Nico.in.d.c.j.q̃ dicit idẽ eſſe eadẽ rõne i quib⁹ exuberat offm̃ iudicis vt i eis ſufficiat ſola narratio abſq̃ concluſiõe.ad hoc qđ no.Inn.extra de iureiur.c.ad nrãm.el ſcđo.⁊ qđ no.in.l.iiij.§.hoc autẽ iudiciũ.ff.de dãno infecto.Et pleni⁹ in.d.c.per eũdem hoſtiẽ.an

ponit de generali concluſione libelli. Et quando concluſio eſt latior ꝙ narratio vel econtra. vide extra de libel. obla. c. j. ꝛ extra de ordi. cogni. c. cum dilectus.

233 ¶ Libellus in qualibet cauſa offerendus eſt nec etiam ſi a parte non petatur amitti poteſt cum de iudicij ſubſtantia tam de iure ciuili ꝙ de iure canonico requiratur: vt in. c. j. ꝛ ibi per doc. extra de lib. ob. ꝛ facit. v. q. j. c. ij.

PRimo Fallit qñ proceditur per viã inquiſitionis cũ in ipſa inquiſitione que procedit ex mero officio iudicis dari non poſſit cum non ſit qui offerat: ſed loco eius danda ſunt capitula ſuper quibus inquirẽdi ſunt. extra de accu. c. qualiter. § debet ſcdm hoſtiẽ. ꝛ Joã. and. ꝛ domi. Anto. i. d. c. j. de libel. obla. ſecundum Imo. in tit. de inquiſitionibus erit ferẽdus ſi petatur ꝛ tempus ad deliberandum debebit eidẽ dari. l. ij. ff. de requi. reis. ꝛ in auſ. offeratur. C. de lit. cõte. ꝛ ſecũdum Bal. in. d. c. j. ꝛ hoc quando proceditur ad inquiſitionem ex mero officio ꝛ neutro preſente. alias ſi procedatur ad eam aliquo preſente qui eam ſuperauit: tunc erit dandus cum requiratur lit. conteſta. prout eſt tex. in dicto. c. cum dilectus. extra de priuile. vbi de hoc. ꝛ extra de re iudica. c. cum. l. ꝛ extra vt lite non conteſta. c. quoniam. § ſunt ꝛ alij. ꝛ ſecundum domi. Nico. in. d. c. j. de lib. obla.

2 ¶ Fallit in cauſa que celeritatem deſiderat vt i cauſa dam. infec. ſecundum Do. in. d. c. j. quod procedit quando iudex hoc arbitraretur arbitratu ſuo: ſed an in hoc requiratur libellus vel non not. in. l. iiij. § quoties. ff. eodem titu. ꝛ. l. j. § fi. ff. de fer. ſecundum hoſtien. ꝛ Joan. and. in. d. c. j. ꝛ ita reſideas ibi cum do. Anto. et do. Nico. circa quod vide quod no. Bal. ꝛ alij in. d. l. iiij. § hoc autem iudicio.

3 ¶ Fallit quando contra neminez ſpecialiter agatur nec aliquis appareret cõtradictor: cũ tunc non ſit cui offeratur: vt in autenti. offeratur. ad hoc autem ſi caſus tales erunt ſecundũ hoſtien. ꝛ Joan. and. ꝛ domi. Anto. in. d. c. j. de lib. obla. ſed certe ꝛ tunc licet non requiratur quod libellus alicui ſpecialiter offeratur vt contra aliquem recipiatur: nec tunc litis conteſta. ſit faciẽda: vt no. in. d. auſ. ſi omnes: libellus tamen generaliter erit iudici offerendus ſecundum Bald. in. d. c. j. circa qđ vide quod no. extra de offi. iudi. c. fi.

4 ¶Fallit in caſibus vilibus ſeu modicis: vt voluit glo. in .c. fin. extra de libe. obla. ⁊ per domi. Cano. i. d. c. ſi quis cũ clerico. ad hoc auf. niſi breuiores. C. de ſentẽ. ex peri. reci. ⁊ tũc non requiritur ſcriptura prout ibi habetur. que autem dicatur modica cauſa vel vilis qualitate perſonarum attenditur. l. plenius. §. equitate. ff. de vſu ⁊ habi. vt voluit Joan. and. i addi. ad Specu. §. nunc videndum. ⁊ ſecunduꝫ domi. Anto. in. d. c. j. qui hoc videtur tenere quod placet Nico. ibi dem ſecundum quod Bar. voluit in. d. auf. niſi breuiores.

5 ¶Fallit cum litigantes rudes ſint: vt quia agricolle vel ſimiles ad hoc facit tex. in auf. de manda. princip. §. ſi tibi. et in auf. de queſtioni. in. vj. col. et extra de reſcrip. c. j. ſecundum Innocen. et Joan. and. in. d. c. j. de libe. obla. facit ad hoc quod no. in. d. verſic. per Guliel.

6 ¶Fallit quando eſt talis cauſa in qua non exigitur litis cõteſta. quia tunc non requiritur libellus ſecundum Inno. ⁊ domi. Anto. in. d. c. j. quia ita tranſeunt in precallegato. c. j. quod non eſt verum: quia iſta duo ſcilicet libellus: ⁊ lit. conteſta. ſunt duo ſubſtantialia iudicij ſeparata: vnde vna ſublata non intelligitur alia. inſti. de nup. §. affinitas. adde quod not. per glo. in. d. c. j. ſecundum Inno. ibi.

7 ¶Fallit quando vertitur negotium inter epiſcopũ ⁊ ſuos clericos: vt. d. c. ſi quis cum clerico. quod vt dicunt quidam locum habet etiam ſi agerent coram delegato cum non ſit diuerſitatis ratio. extra de conſti. c. tranſlata. quod etiam placet Imo. ⁊ Guli. de cu. in. d. capi. cum videndum. verſ. ſed nunquid. ſed hoc non videtur verum cum ſit contra text. in. d. c. j. de libel. obla. ſecundum Hoſt. quem non obſtat. d. c. ſi quis. cum loquatur in cauſis breuibus ſiue modicis ⁊c.

8 ¶Fallit quando agitur de reddenda ratione per adminiſtratores ſeu officiales vel ex ſindicatu: vt in auf. vt iudices ſine quoquo ſuffrag. §. neceſſitatem. ⁊. C. vt omnes tam ciui. ꝙ cri. l. fi. ſecundum Hoſti. ⁊ Jo. and. in. d. c. j.

9 ¶Fallit quãdo factum proponeretur coram papa de quo extra de lit. cõteſta. c. vnico. ad hoc qđ no. i. l. eniꝫ. C. de teſta.

10 ¶Fallit qñ agiẗ inter religioſos. de his que ptinẽt ad religionẽ. ex de appella. cap. reprehẽſibilis. ⁊ de relig. capi. fin.

11 ¶Fallit ẽt i notorijs. xj. q. prima. de manifeſta. et extra de ad cuſa. c. euidẽtia. ⁊ de iureiur. c. ad nrãm ſm Innocẽ. ⁊ Joã.

an.ad hoc quod habetur extra de fide instru.c. conueniat.
12 ¶ Fallit quādo agit de beneficijs auctoritate reſcripti apoſtolici cōmutādis ſecundū aliquos: vt no. extra de etate ꝛ quali.c.accepim⁹.ſz Innocen.ꝛ Joā.an.i.d.c.j.cū reſcripta locū habeat libelli: vt in.d.§.nūc videndū.verſic.tūc: ſz Bal. i.l.j.ꝛ Inn.dicūt nō ſolū i beneficijs obtinēdis vigore reſcripti: ſz etiam cū agitur de cā beneficiali non requireretur libellus: vt expreſſum eſt in clemen.diſpendioſam.de iudi.
13 ¶ Fallit in cauſa matrimoniali ſi in ea iudex ex officio procedat.vt extra de clande.deſpon.c.fi.
14 ¶ Fallit i cauſis i quib⁹ ſufficit ſummaria cauſe cognitio vt.ff.ad exhibē.l.ij.ꝛ.iij.§.ibidē.ſm hoſti.ꝛ Jo.an.i.d.c.j. ꝛ ibidē do.Anto.ita trāſit: qd verū eſt ſi tales cauſe ſunt ita ſummarie qd i eis pcedi pōt ita ſimpliciter de plano ꝛ ſine figura iudicij: vt ſunt due cauſe predicte.l. quando agitur de vſuris alꝰ ſi ſint tunc ſolū ſummarie: ꝛ tūc vnius cognitio nō ineſt ſub alia cauſa.ꝛ ſic nec libell⁹ nec lit.cōteſta.ſed ſolū inducūt vt breuiter ꝛ breuioribus dilationib⁹ pcedat: vt no.per Bar.in extrauagan.ad reprimendū.in verbo ſummarie ad ſinē.qd no.per glo.in ver.figura.in.d.cle.ſepe. ſecundum Inn.circa que vide de quolibet inſtrumento verboſo.fallit tamen in cauſis mere ſpūalibus.extra de dolo ꝛ contu.c.j.ſecundum Joā.an.ꝛ do.Anto.de bu.in.c.j. extra de lib.ob.ſz hoc nō probatur ibi nec eſt verū per.d.cle.diſpēdioſam.que enumerat certas cauſas ſpeciales: vnde ſecus eſt in alijs.extra de preſcrip.no.l.maritus.ſm Jmo.i.d.c.j.
15 ¶ Fallit qn̄ cōſuetudo diſponeret circa libellos ꝛ eſſet ſeruāda: cū talis cōſuetudo valeat: vt.C.de priuile.l.fi.lib.xij.ꝛ extra de eo q mit.i poſſ.c.iij.ſz Jmo.ꝛ Joā.and.i preallega. c.qd pcedit nō ſolū i cōuētione ſz i ſtatuto alicui⁹ municipij vt voluit Bald.i.d.c.ꝛ i.l.nec quicquam.§.prefinito.ff.de offi.procon.ꝛ i.d.cle.ſepe.ꝛ qd habet i.c.fi.de ap.in.vj.nec pōt cōſuetudo vel ſtatutum inducere quod ſaltim petitio non ſit apud acta cum eſſet rationabilis quod no.i.d.cle. ſepe.
16 ¶ Fallit qn̄ imploret officiū iudicis a parte incidēter ꝛ deſeruiēs actioni: vt ſi petatur mitti ex ſecundo decreto ſcdm Inno.i.c.j.de libel.obla.ad hoc qd no.ff.de inoffi.teſtamē. l.papinian⁹.ſz ſi fili⁹.ꝛ.ff.de edi.edict.l.ediles.§.itē ſciendū extra de ſepul.c.certificari.ꝛ.d.l.nec quicꝙ.§.vbi decretum

vbi de hoc qñ vel extraordinarie imploratur.ff.de ꝯditio.⁊ de mõſtra.l.quibꝰ diebꝰ.l pꝛin.alĩs regulariter requirit libellꝰ: vt no.in.d.c.fi.ſʒ illud voluit gl.i rubꝛi.ff.de iterroga.actio.

17 ¶Fallit in caſibus in quibus non eſt neceſſe quod ſententia referatur in ſcriptis:vt no.glo.in.d.auf.offeratur. ſecũdum dominium Antonium in.d.c.j.

18 ¶Fallit quãdo agitur de re per ſententiã tranſactionẽ vel compoſitionẽ finita:ne lites ex litibus oꝛiantur.l.fina.C.de fide inſtrumẽto.ſm Jmo.in.d.c.j.quod verũ eſt ſi executitur liquide ⁊ imploratur officio iudicis:cũ tunc nõ requiratur libellus ad hoc qꝺ no.per glo.de inoffi.teſta.⁊ quod habet in.l.minoꝛ.xv.annis.ff.de mino.alĩs intentatur p executionez ſententie actio iudicati vel alia actio deſcedens ex ipſa ſententia tranſactione vel compoſitione:quia tũc libellus ⁊c. vt voluit Barto.de in lit. iuran.⁊ ſupꝛa de re iudica.Bald. in.d.c.j.de libel.obla.do.Anto.quod pꝛocedit vt no.Jnno. de excep.in.c.cum venerabilis.

19 ¶Fallit in appellatiõe cũ appellatur ab interlocutoꝛia cũ tunc nõ requiratur libellus:vt no.per Guil.in.d.§.nunc videndũ.ver.ſed nũquid in cauſa appel.vbi dicit ita in curia ſeruari ſecundum Bal.in.d.c.j.qui tamẽ dicit hoc verum ſi vtraq₃ pars ſit pꝛeſens.cum tunc offerendus ſit libellus:ſecus,quando conteſtatio litis eſt neceſſaria.C.de tempo.appel.l.illud.§.fi.⁊ extra de teſta.c.Raynaldus.

20 ¶Fallit qñ libellus fuiſſet ꝓductus cõtra illũ a quo qꝭ haberet cauſam ⁊ ꝓceſſus cũ teneat lite.cõteſta.facta cũ habẽte cauſam ⁊ ꝓceſſus:nã cũ eo agitatur abſq₃ alia ꝓductione libelli.ꝑ quo facit quod habet.ff. de re iudicata.l.ſepe. extra de re iudica. c.quamuis.vbi de hoc per domi.Anto.

21 ¶Fallit quando partes in hoc cõueniunt qꝺ iudex nõ in figura iudicij ſʒ de plano ex officio veritatẽ audiat:qui reperta veritate dicat ⁊ oꝛdinet qꝺ vult.⁊ ita ꝓcedit caſus i.l.q̃ties.in fi.C.de pꝛiui.⁊ hoc ſecũdũ ipſum hoſtien.in.d.c. qui etiam ad hoc no.extra de arbi.c.cũ tẽpoꝛe.⁊ i auf.de offic. iud.§.ſi nõ cõtingit.nõ tamen poſſet fieri ex partium pacto quod iudex omiſſo libello ſentẽtiã ferat.ad hoc no.in.c.fi. de iud.in.vj.ſm.Joan.an.in.d.c.j.q̃ ita reſidet ſm Jnn.nec paciſci voluit poſſe partes vt ꝓcedat iudex de plano ⁊ nõ in figura iudicij.cũ nõ poſſint renũciare partes ipſis ſolenni-

ſtatib⁹ ſubſtãtialib⁹ iudicij:vt no.de offi.de=
leg.c.de cã.p gl.ꝛ.ij.qõne.j.i pmis.nec illis
de ipſis loquentibus.ff.de lega.j.l.nemo po=
teſt.extra de foro compe.§.ſi diligenti.ſed vi
de de his latius per canoniſtas in.d.c.j.ex=
tra de lib.obla.et ſic ſufficit.

134 ¶Libellus ſiue actione reali agatur:ſiue perſonali ſiue in iudicijs ſingularibus ſiue particularibus res ſpecifice cõtinere habet vt in.c.ſi.ꝛ ibi per glo.ꝛ docto.de libel.obla.

PRimo fallit qñ cõtra ipſuꝫ libellũ nõ opponeret nec peteretur ipſum declarari:vt dicit text. in.d.c.ſi. et vt habetur in.l.ſi.C.de anna.excep.

2 ¶Fallit qñ res ipſe petite p ipſum actorem probabiliter certificari nõ poſſunt:cum tunc admittitur libellus nõ facta aliqua ſpecificatiõe.ꝛ ita pcedere poterit dictũ Inn.in.d.c.ſi.dicentis quod ſufficit petere fructus ex tali fundo abſq; expreſſione:ꝛ ſi nõ extat poterit petit eſtimatio in ſententia:ꝛ nõ erit exprimenda quantitas:vt.C.de ſenten.que ſine.cer.quanti.l.ij.ꝛ.iij.

3 ¶Fallit qñ res acceſſorie veniũt:cũ i ipſis acceſſorijs admittaṫ libellus incert⁹:ſꝫ nõ pce= a deret libellus iſte peto mihi reſtitui talem fundũ cũ fructibus perceptis:vt voluit Inno.i.c.certificari.d ſepul.ꝛ.c.tãta.q ſilij ſint legi.ꝛ no.extra de ordi.cogni.cũ dilect⁹ et p Cy.in.l.certuꝫ.C.de rei vẽ.l.cum propria.C.ſi quis alteri vel ſibi ſm do.Ant.in.d.c.ſi.ad hoc quod no.p gl.in.l.fundi.ff.de excep.rei iu.ꝛ p Bart.in.l.j.ff.de eden.circa prin.vbi hoc tenet.que opi.omnino ſeruatur ꝛ cõſuetudine interpretatur: vnde eſt ſeruanda.c.cũ dilecti.extra de conſuetudine.

a ¶Edita.vbi vide fran. are. in ver. ſm. ꝛ i.ver. ij. fallit. et ſeq.

135 ¶Libell⁹ añ litẽ ꝯteſta.emẽdari ꝛ corrigi pt a vt ẽ gl.i.c.ſi.ex ď lib.obla.ꝛ.l.edita a.C.ď edẽ.

Primo fallit qñ lapſus tẽporis impediret agi: cũ tũc pariformiter impediat edi: vt habeť in.l.bonorũ.ꝛ.l.j.ff.rẽ ratã habe.ꝛ.l.cauere.de adulte.put eſt ſi ſtatutũ ſit qđ poteſtas nõ poſſit punire delictũ retro cõmiſſum per duos menſes ante principiũ officij:cum tunc ſi hoc tẽpus ſit elapſum emendatio fieri non poſſit ſm do. Anto.in.d.c.fi.de libel.oblatio.

2 ¶Fallit qñ emendatio adderet aliam rem non incluſam in libello actione deducta:vt voluit Bal.in.l.edi.ꝛ Cy.in.d.l.fi.

3 ¶Fallit quando ſemel emendaſſet cum non poſſit iterum emendari:vt.C.de reb.credi.l.ij.ſecundum Bal.in.c.fi.

236 ¶Libellus poſt lit.conteſta.emendari[a] nõ poteſt:vt.l.edita.C.de eden.ꝛ.c.fi.ꝛ ibi per doc.extra de libel.obla.

a ¶Emendari. vide fel. in.c. ſignificantibus. ij.co.ver.ad illam materiam. ꝛ in xi. col. ver. circa mutationez.ꝛ in xij. col.ver. vnuz vltra omnes. de libel. obla.

Vi. Diaz in reg. 440. libellus. ſ.

Primo fallit qñ vellẽ emendare detrahẽdo aliquid a re petita ꝛ quo ad id liti renũciando cũ poſſit etiã vſqꝫ ad ſententiã ſuã ſicut poteſt in totũ detrahere ꝛ liti renũciare:vt.l.poſtq̃.C.de pac.ita etiã poteſt i parte ad hoc quod no.extra de pac.c.cum ibidẽ.ff.ſi cer.pe.l.quidez ſermo. do.Ant.ꝛ Jmo.videntur etiam velle in.d.c.

2 ¶Fallit quando talis emendatio eſſet circa acceſſoria occurrentia pendente lite:cum in his poſſit etiam fieri litis cõteſtatio.de edil. edic.§.ediles.ꝛ.§.item ſciendũ.C.de iudicijs l.ij.ꝛ ſecundum Anto.ꝛ Nico.in.d.c.fi.

3 ¶Fallit quãdo emẽdatio fieret circa qualitatẽ que nõ habet immutare ſubſtãtiã facti nec formã ſuã:ſed ſolũ habet diuerſificare exceptionem ſuam: cum tunc fieri poſſit vſqꝫ ad ſententiam.l.delictis §.ſi detracta.ff.de de noxa.ſecundũ Juno.qui circa hoc voluit

in.d.c.& communiter per docto.

4 ¶Fallit in iudicibus vniuerſalibus cum in eis poſſit fieri emēdatio & additio poſt lit.conteſt.vſq ad ſententiā.& hoc voluit Inno.in.d.c.fin.& glo.in.d.l.edita.ad hoc inſtitu. de actio.ſi minus de peti.here.l.iiij.quia procedit nō ſolum ſi cōcluſio fuiſſet generalis vt quia petat declarari ſe heredē quia non fuit ſibi ſatiſfactum:ſed etiam ſi actor ponat in libello exceptionem legitimam cōpetentem:puta ſi dicat peto.x.quia mutuaui & es mihi obligatus:nō ob.pacto de nō petēdo:ipſe actor eſt audiēdus ſi non probat aliqd allegādo eā pro hoc apparet libellū eſſe iniuſtū:debet enim libellus contra libellantem ſeruari.C.de lib.cauſa.l. cum per.& extra de iud.c.examinata.p cano.i.c.ſi.extra de verb.ſigni.

5 ¶Fallit vbicunq libellus relatiue non narratiue loquatur: vt quia dicit quod tale quid ſic fuit vt continetur in inſtrumento ita not.domi.pau.de ca.in.l.gallus.§.item credendum.in.ſi.ff.de libe.& poſthu.

6 ¶Fallit quia dicta regula procedit quando lis eſt conteſtata ſuper re:ante vero litem conteſtatam poteſt emendari iuxta materiam.l.edicta.C.eo.

7 ¶Fallit quādo pars aduerſa acceptat id quod i libello eſt narratum:ſecus autem ſi illud negat.ita tenet Bal.i.d.l.eū & idē dicēdū eſt i narratis i exactionibus:q2 ille fuit libell9 rei:vt.l.j.C.de his que pene noie.& ideo dicit qd in exactionibus reus eſt actor:& ideo nō pōt quid narratiue dici in libello vel in exactionibus per penitētiam reuocari:vt eſt gl. not.in.d.l.eum.niſi ante litēm conteſta.vt no.gl.in.l.qui familie.ff.fami.erciſc.& Bald.in.l.ex hac ſcriptura. in fine. ff. de dona.& vide Paulum de caſtro in.l.exempla.ff. de pact.

137 ¶Libelli verba ambigua in libellantis fauorē interpretari debent.l.ſi quis.ff.de iudi.

PRimo Fallit quia dicta regula pcedit in libello ciuili:ſecus autem in criminali:vt not.Ludo.de ro.in .l.diuortio.ff.ſol. mat. pro quo allegat deciſionē Bald.in.l.quoties.§. ſi quis.ff.de here.inſti.qd eſſet valde ſingu . ſi verum eſſet.ſed hoc non puto verum nec de iure probatur.

2 ¶Fallit quando in criminalibus proceditur ad inſtar ciuilium cauſarum,vt.l,abſentem,ff,de penis.

3 ¶ Fallit quia in his terminis Bar. contrarium voluit in. l. libellorum. in prin. ff. de accu. ver. quero aliquis percuſſit aliquem per aliquos dies &c. quem ſequitur Jo. fabri. inſtitu. de actio. in prin. nec obſtat deciſio Bal. in. l. diuortio. & in dictis locis allega. quia illa procedit ex eo quia l. d. l. quoties .§. ſi quis. ff. de heredi. inſti. preſumitur ibi: quia etiam probatio accuſationis non aliter concludebat q̄ concludebāt verba accuſatiōis. & idō qd̄ ꝓbatio ambigua debeat īterp̄tari cōtra ipſum probantē: vt in. c. in preſentia. de ꝓba. nō interpretanē dicta verba incōtinenti cōtra accuſatorem. & ita aperte declarat Bald. in. d. §. ſi quis. col. ij. de here. inſti.

158 ¶ Libri ſeu ſcriptura q̄tumcunq̄ antiquiſſima plenā fidē nō facit: preſumptionē vero induxit que arbitrio iudicis relinquitē. l. in cōiūctorū. C. de reli. & ſump. fune. & vt voluit Jo. an. i. c. cū cauſaꝫ. ex̄ de ꝓba. & i rub. de ꝯſecra. eccle. vel alta.

PRimo Fallit in libris ſeu ſcripturis repertis ſub cuſtodia publica & fideli ſeu in loco vbi reponunē ſolū ſcripture autētice: vt in archiuo publico: cū tales faciāt fidē: vt voluit Jo. an. i dicto capitulo cū cāꝫ. cū ibi reponunē ad hoc quod nota. p gl. in. l. ij. §. exactis. in ver. per reſti. de orig. iur.

2 ¶ Fallit in ſcriptis quibus ab antiquis noſtris cōmuniter eſt creditū. vt i libr. hiſtorialibꝰ ſeu chronicis. vt voluit Bar. i. l. pma. ff. ſi certū petaē. vbi ex hoc dicit qd̄ credendū eſt libris Ariſtotelis & Hypocratis: cū magiſtris maioribꝰ cōmuniter ſit fides adhibita ad hoc qd̄ no. p gl. i verbo magis. in. c. inter dilectos. ex̄ de fide inſtru. & p gl. i ver. trāſtulit. in. c. p venerabilē. extra de loca. quod ſimiliter locū habet i ſcipturis q̄ olim fiebāt i albo hoc eſt i loco dealbato ante domū pretoris. de quibus gl. i verbo albo. extra de iudi. cum & iſte faciāt fidē ex quo ab antiquis noſtris fides fuerit adhibita.

159 ¶ Lite non conteſtata ad ſententiam diffinitiuam perueniri non poteſt: vt no. in. l. fi. §. illud. C. de tēpo. appel. & Bal. in aut. q̄ ſemel. i. iij. col. C. quō & qn̄ iud. & ibi per Bal. & doct. in. capi. quoniam frequenter. vt lit. non conteſta.

PRimo Fallit i cā appl̄atiōis: vt i. d. §. illud.

2 ¶ Fallit i cauſa nullitatis annexa appellatiōi. Bal. i. l. ambe. l. iiij. co. C. quō & qn̄ iud.

3 ¶ Fallit quando actor ſe abſentat vt per Barto.

in.d.aut.qui ſemel.in.iij.col.ꝛ ibi etiam Bal.

4 ¶ Fallit qñ intẽtaret officiũ iudicis vt pars ſe abſentet:vt dicit Bal.no.i dicta aut.q ſemel.in.iij.col.vide Bal.ꝛ Bart. in lege ab eo.ꝛ in dicto.§.illud.qui examinat iſtã materiã.

5 ¶ Fallit in cauſa criminali i qua põt ferri ſentẽtia etiã lite nõ cõteſtata:vt eſt glo.ſingu.in.l.abſentẽ.ff.de penis.ſed cõtrariũ tenuit Azo i ſumma.C.de req.reis.ꝛ iſtud eſt verius.

6 ¶ Fallit qñ iudiciũ nõ dirigit cõtra certã perſonã:nec ab ea petit aliquod dari vel fieri:cõcludit tñ iudic.nam tunc poterit procedi ad ſententiam lite nõ conteſta.vt.l.aut ſi omnes C.ſi iu.adhi.ꝛ ita procedere poterunt iura legiſtarum ſm domi.Anto.ꝛ Imo.in capitulo tertio.vt lit.non conteſta.

7 ¶ Fallit quando agitur de libertate obtinẽda:vt habetur in.l.j.C.de aſſer.tol.ꝛ.l.j.§.ſi vero ſubuentum.ff.de fideiuſ. pro quo facit quod no.in ſimili in.c.cũ olim.extra de iudi.

8 ¶ Fallit in cauſa beneficiali:vt eſt expreſſum in.c.j.C.de eo qui mit.in poſſeſ.in.vj.

140 ¶ Lite non conteſtata in cauſa appella.ad ſententiã diffinitiuam peruenire poteſt:vt eſt caſus in.l.ſi.§.illud.ff.de tẽpo.appella.

PRimo Fallit coram iudice a quo:ſecus coram iudice ad quem:vt dicit Bal.in c.per tuas.de appel.

8 ¶ Fallit quando partes eſſent preſentes tempore lit.conteſt.quia debent litẽ conteſtari:alias nõ audiunt.ita dicit Bal.in aut.qui ſemel.i.j.col.C.quomodo ꝛ qñ iud.q dicit quod ſi cõparet in medio tẽpore probationis non debet audiri:ne lis conteſt.vt patet.

141 ¶ Litem conteſtandi animus in dubio tam ex parte rei quã actoris preſumitur.vt in.c.j.ꝛ ibi doc.extra de lit.ↄteſt.

PRimo Fallit quãdo in loco eſſet conſuetudo talis vt animus lit.conte.exprimatur:cum tunc niſi exprimatur non preſumitur talis animus:nec inducitur li.conteſt.vt voluit do.Nico.in.d.c.j.de li.conteſt.l.ſemper.ff.de reg. iur.ꝛ.l.liberorũ.§.quod tamen caſſius.ff.de reg.iur.

8 ¶ Fallit quando iudex apparet videlicet de non lit.conte. quia actor proponendo factum ꝛ reus reſpondendo proteſtatus fuit qd hoc facit non tamen animo lit.cõte.cum talis

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

p:oteſtatio ipſam lit.conteſta.impediet:vt voluit glo.in dicto.c.j.ꝛ l.vnica.C.de lit.conteſta.Inn.in.c.cum.m.de conſtitu.ꝛ Domi.in.c.j.de lit.conteſta.

241 ¶Lite non conteſt.teſtes regulariter recipiendi nõ ſunt vt in toto ti.l.vnica.ꝛ in.c.quoniã frequenter.ꝛ ibi per doc. extra vt li.conteſt.ꝛ in.c.veritatis extra de dolo ꝛ contu.

Vi: ff. xvj. 404.

Fallit hec regula in pluribus caſibus enumeratis per gloſ.in.d.c.vt li.non conteſt.ꝛ per glo.iij.q.ix.in ſumma.

¶Sunt ꝛ vltra glo.ſin.aliĳ caſus in quibus ſimiliter recipi põt li.nõ cõte.quicunqꝫ vnus eſt etiaꝫ notari⁹ q̃ recipit teſtes ad cautelã.extra de elec.c.bone.el.j.

2 ¶Eſt in vniuerſalibus actionibus poſt ſentẽtiã diffinitiuã.C.de peti.here.

3 ¶Eſt quando agitur de re iudicata vel tranſacta a defuncto.vt li.penden.c.j.in.vj.

4 ¶Caſus eſt in his que lit.non conteſt.ſunt mota.extra de conſti.c.cum.m.de conſti.

5 ¶Caſus eſt i bonis eccleſie alienatis ꝛ ſuſpẽſis vl' excõmunicatis poſt ihibitionẽ.ex̃ de dolo ꝛ cõtuma.c.veritatis.i fin.

6 ¶Caſus eſt quando agitur contra clericum qui de maleficĳs ſuis publice gloriatur.extra de exceſ.p̃la.q̃s ſit.

7 ¶Caſus eſt quando curant admittere iuramentum.extra de teſti.veniens.

8 ¶Caſus eſt i incidẽtib⁹ vel i emergẽtib⁹ queſtionib⁹:vt no.per gl.ſing.i.d.c.ex̃ vt li.nõ cõte.ꝛ Imo.ꝛ in oibus caſib⁹ in quibus nõ eſt neceſſarius libellus.extra de libel.obla.c.j.ſiꝫ pau.q̃ has poſt gl.enumerãt in.d.c.extra vt lite nõ conteſt.

¶Et de his oibus in ſpe.in ti.de leg.ĳ.vbi enumerat.xxxvj.in quib⁹ teſtes recipi poſſunt lit.nõ cõte.quib⁹ adde aliũ caſum in.c.q̃uis de offi.l.vj.aliũ caſum l.c.p humanis.de homi.codẽ lib.ꝛ alios i cle.diſpẽdioſam.de iudi.ꝛ ibi do.Nic.

9 ¶Fallit quando procederetur per vim viã inquiſitionis.vt plene per cano.in.d.c.veritatis.

10 ¶Fallit quando procederet̃ ſuper crimine dilapidationis ibidem per canoniſtas:ꝛ habetur per cano.iĳ.q.ĳ.

11 ¶Fallit quando procederetur ex mandato perſone:vt patet in glo.in.d.c.veritatis.ꝛ ibi etiam per doc.

12 ¶Fallit in crimine hereſis in quo etiaꝫ poſt mortẽ ferri põt

ſententia.xxiiij.q.ij.ſane.ꝛ no.in.c.inſinuatione.

13 ¶ Fallit quando infamato de crimine inducta fuiſſet purgatio: cū tūc ſi nō veniat in terminū pro confeſſo habeat̃ ꝛ conuicto eo elapſo adeo qn̄ poſſit cōtra eum ferri ſententia ꝛ lis conteſta. per id quod voluit gloſ.in.c.j.extra de ſimo. ad hoc etiam de purga.cano.c.cum.p.quod voluit gl.in.c. decernimus. prout refert do.Ant.in.d.c.veritatis.

143 ¶ Lite in conteſtata contra abſentem regulariter procedi non poteſt: vt per Inno.in.c.veritatis.extra de do.ꝛ contu.

Primo Fallit qn̄ ipſe actor agere nō poſſet de preſenti: vt quia debitū ſit conditionale in diē: vel pendeat ex arbitrio cum tūc recipi poſſit lite conte.ff.ad.l.aquil.ꝛ extra de ver. ſigni.ꝛ ca que vt plene videtur in.d.iuribus.

2 ¶ Fallit quando ipſa pars eſſet preſens ꝛ impediret litem conte. per id quod habetur extra de iudi.c.pe.ꝛ fi.

3 ¶ Fallit quādo dignitas excitaretur.extra ne ſede vacā.c. vlti.circa quod vide qꝫ ibi no.

4 ¶ Fallit qn̄ exigit̃ parte preſente quod vnū malitioſum tyrannū cōuenire actor nō audeat nec recipi teſtimoniū eadē denuncia.cū tūc iudex ſuperueniat eidē actori iuſte timēti. arg.de appel.c.ſi iuſt⁹.ꝛ ꝯſiderata negocij qualitate ꝛ alijs circūſtātijs recipiet teſtis quo ad poterit ꝛ diligēter ſuſtinebit intereſſe rei i ipſorū eſtimationē reſeruādo ſibi exceptionē perſonarū in dicta cā ſm Hoſti.ꝛ Jo.an.i dicto.c.qm̄.vt lite non conteſt.ꝛ no.ad hoc etiā in.c.fina.extra de here.in vj.ſm Nico.non ob.tex.in preallegato.c.quoniam.faciens mentionem de reo quando eſt contumax.vel abſens cum habeat reſpectum ad id quod communiter accidit ſm do. Ni.in prealiegato.c.quoniam frequenter.vt lite non cōteſt.

144 ¶ Lis inter patrē ꝛ filiū regl'r eſſe nō poteſt.vt.l.lis.ff.de iudi.ꝛ.l.actiōes.ff.de actio.ꝛ obli.ſiue venit petitio.vt.l.fi. C.de in ius voc.ꝛ ſic codē mō ꝯtus nō valet.l.§.fi.de ꝯtrahē. emp.§.itē ſimilis.inſti.de inuti.ſtip.ꝛ.l.ij.C.de inoffi.dona.

Primo Falllit vbicūqꝫ vellet filius agere ꝯ patrē extraordinario iudicio: qꝛ tūc poſſet bene agere venia tamē petita: vt in gl.valde notabili.iuncto tex.in.l.cogi.§.ſi pater filio.ff. ad trebel.Et no.in.l.iij.§.ſi ea.ff.de bono:ū poſſeſ.

2 ¶ Fallit in cauſa alimentorū.nam ſi pater denegat alimentare filium vel filius patrem tūc eo caſu inter eos poterit eſſe lis.vt eſt text.in.l.ſi quis a liberis.in princi.ff. de liberis agno.⁊ eſt tex.in.l.fi.§.ipſum autem.C.de bonis que liber. ⁊ in.l.nec filius.C.de patria poteſtate.

3 ¶ Fallit in caſtrenſi vel quaſi caſtrenſi.naꝫ in his bonis poterit eſſe lis inter patrem ⁊ filium:vt eſt tex. iuncta gloſ.in l.adopti.in prin.ff.de in ius voc.⁊ tenet glo.in.d.l.lis nulla ⁊ eſt tex.in.l.cum oportet.in.§.eo.C.de bo.que lib.

4 ¶ Fallit vbicūq; inter patrē ⁊ filium eſſet facta obligatio ⁊ firmata iuramento:q꞉ tūc inter eos poterit eſſe obligatoria no.tenet Bal.i.l.iij.C.pro dona.Quia iuramētū eſt de iure naturali:quo iure nō cōſideratur patria poteſtas.Et idē ēt tenuit Joā.and.i ti.de teſta.i gl.i ver.vbertus de bobijs. in addi.ſpecu.Et hoc eſt ſm eū q꞉ iſta donatio non eſt prohibita p legē nec reprobata ſm ea que notāt i.l.cū lex.de fide iuſ.⁊ p Baldū i.l.nō dubiū.ff.de legibus.Sed pau.de ca.i ſuo cōſilio.ciij.cōſuluit cōtrariū ⁊ male:nec fuit recordatus de eo quod dixit Bal.i.d.l.tertia.C.pro donato.nec de regulis quas ponūt doc.in.capi.cū cōtingat.de iureiu.vbi dicūt quod quādo actus eſt prohibitus:q꞉ eſt ꝯ bonos mores ciuiles nō vitiatur iuramētū qđ eſt de iure naturali . vnde ius canonicū nō cōſiderat aliud niſi an iuramētū poſſit ſeruari ſine peccato vel nō.iſtud ponderat tex.in.d.c.cum contingat.⁊ in.c.licet mulieres.eo.tit.lib.vi.⁊.c.ij. de pac.eo. lib.

5 ¶ Fallit ſi filius alieno noīe puta tutorio vel curatorio noīe cōueniat patrē:q꞉ hoc caſu pōt:vt eſt tex.l.queſitū .ff. de in ius vocā.⁊ i auț.vt matri ⁊ auie.i principio.qđ ſecus eſſet ſi eſſet procura.in rem ſuam:q꞉ nō lꝫ filio accipere ceſſionem actionum cōtra patrē:vt eſt caſus ſm vnam lecturā in lege actiones.ff.de actio.⁊ obligatio.⁊ ita tenet Angelus i.d.l. lis nulla.qui dicit illū tex.eſſe ad hoc perpetuo notandū.

6 ¶ Fallit q꞉ iſta regula ꝓcedit de iure ciuili ſecus aūt de iure canonico:q꞉ de omni cā inter patrē ⁊ matrē ⁊ filium pōt eſſe iudicium.ita no.Joā.and.i dicto capitulo animal.in gloſ.penultima.de iudi.libro.vi.⁊ idem tenet Ang.i.d.l.lis nulla q̄ dicit hoc eſſe vtile i terris eccl.ſic ego allego.de hoc gl.de iure canonico valde no.vna eſt.xxiij.qō.iiij.canone ſi eccle.alia.ij.q.vij.quare.tertia eſt i capitulo fin.i gl.penultima de iudi.

ma de indi.libro ſexto.quas communiter ſequuntur.⁊ pro hoc allego bonuꝫ tex.in.c.non eſt nobis.de ſponſa.qui tex. vult quod in cauſa matrimoniali inter patrem ⁊ filium poſſit eſſe iudicium.

7 ¶Fallit quando pater filium maledicit ⁊ contra pietatem tractat:quia tunc filius poteſt cogere patreꝫ vt ipſum emācipet:vt no.in.l.quidam cum filium.ff.de ver.obli.

8 ¶Fallit quando pater diſſiparet fideicommiſſuꝫ:quia tūc obligatur filio exiſtenti in poteſtate reſtituere ante conditionis euentuꝫ:⁊ ſic filius poterit petere vt remoueatur ab adminiſtratiōe:vt eſt caſus no.in.l.imperator.ff.ad trebel. ⁊ ibi per docto.per Bart.ſolum in.l.fin.ff.de ſententia paſ. ⁊ per eundem in.l.ij.§.quod ſi mihi patris.⁊ in.l.filium.in pūn.ff.ſol.mat.alios caſus vide per gl.⁊ doct.in.d.l.lis nulla.de iudi.⁊ per tex.in.l.ius certum.ff.eo.

145 ¶Litigare tenetur quis per ſe in iudicio maxime criminali.l.fi.C.de procu.⁊ in.c.paſtoralis.de iudi.

Primo Fallit in magiſtratibus:qꝛ ratione officij poſſunt per alium litigare.l.non ſolum.ff.de procu.

2 ¶Fallit in excommunicato quia per aliuꝫ debet litigare.vt in.c.intelleximus.de iudi.

3 ¶Fallit in epiſcopo qui per alium litigare poteſt.vt.v.qō.iij.ca.quia epiſcopi.

4 ¶Fallit in vniuerſitate:vt in.l.eorum.⁊.l.item eorū.⁊.l.j.ff.quod cuiuſqꝫ vni.nomi.

5 ¶Fallit in illuſtribus perſonis que per alium litigare poſſunt:vt.d.l.fi.C.de procu.

6 ¶Fallit in his qui non habent diſcretionem:vt ſunt pupilli:prodigi ⁊ furioſi ⁊ ſimiles:vt no.dicit Ant.de but.in.c.paſtoralis.de indi.qui ponit ſex.ſupraſcriptas fallentias.

7 ¶Fallit quando delinquens eſſet poſitus in carceribus:qꝛ propter neceſſitatem datur procurator:niſi pro alio delicto fieret inquiſitio contra eū in alio loco:vt dicit Bal.in.l.eos.§.ſuper his.l fi.ff.de appella.⁊ vide omnino quod no.Bal. in.l.minime.C.de appella.

146 ¶Literis ordinarij iudicis non creditur ſi in eis teſtes deſcripti non ſint:vt in ca.j.⁊ in.c.quoniam.de procu.⁊ plene per cano.in.c.poſt ceſſionem.extra de proba.

Primo fallit qñ cõſuetudo loci eſt q͛ credat᷑:cū ipſa cõſuetudo loci attēdēda ſit in hoc vt voluit Inn.in.d.c.i.de pcu.in.ij.oppo.ꝛ Io.an.i.d.c.poſt ceſſionē.ꝛ Io. cald.ibidē.ꝛ ita cõmuniter tenet̄ p.c.cū dilect⁹ extra de fide inſtr.ꝛ p id q͛ habetur i.l.i.ꝛ.ij.C.de ſum.trini.

¶Fallit quādo tales litere eius ſigillo ſunt ſigillate vel cõtra producentem facerent fidem per id quod habetur in.l. ſi procuratorem.ff.de procu.ꝛ.C.de reb.cre.l.ij.ꝛ extra de ſimo.c.ſi ad quorūdam.ꝛ in.cle.i.de procu.ſm Io.cal.ꝛ Io. de imo.ꝛ do.Nico.in.d.c.poſt ceſſionem.de proba.

3 ¶Fallit in literis cõmiſſionis iuriſditionis vt qꝛ per eas delegatur iuriſditio cū talib⁹ literis credatur ſigillatis ſigil. ipſius ordinarij.extra de offi.dele.c.cum in iure.ad hoc q͛ not.do.de Rota.in deci.cclviij.que incip.item voluerunt ꝛ quod habetur in.l.ſi p calumniā.C.de epiſ.ꝛ cle.ꝛ Guil.de cug.ꝛ Bart.in.d.l.ſi procuratorē.pro quibus facit quod habetur in.c.ſignificauit.extra de appel.a contrario ſenſu. et quod not.Archi.in.c.i.de offi.deleg.in.vi.

4 ¶Fallit in literis citatorijs monitorijs ſeu requiſitorijs cū talibus literis ſigillo ipſius ordinarij credatur per id quod habetur.lxx.diſtin.non det.ꝛ extra de offi. deleg.prudentiā in prin.ꝛ.c.cum cauſam.xviij.diſt.ſi epiſcopus.imo ꝛ creditur literis ſigillatis per capitulum:per ipſas eniꝫ recognoſcitur canonicus ad electionē.xviij.q.ij.ſtatutum.extra de elec.c.cum ꝛ ibi.p.ꝛ etiam ſm Io.cal.ꝛ Imo.

5 ¶Fallit in leuibus ſeu i his que ſunt modici p̄iudicij:cū in his credit̄ literis ipſi⁹ ordinarij ſuo ſigillo ſigillatis.ꝛ vide de his plene per cano.in.d.c.poſt ceſſioneꝫ.extra de proba.

6 ¶Fallit in literis teſtimonialibus atteſtantibus de p̄ſenti emanātibus ſup his que fuerunt in iudicio de pertinētib⁹ ad officiuꝫ ipſius ſcribētis ſeu ſcribi faciētis:ꝛ hoc ſi fecerit ad requiſitionem propriam cum tunc eis credatur:p̄ſertim ſi papa in commiſſione dixerit ſe fidem relationi.habiturum.extra de app.c.intimaſti.ꝛ de purga. canoni.c. cum dilecti.ver.is igitur ſm Ioan.cald.ꝛ Imo.

7 ¶Fallit i his literis teſtimonialib⁹ emanātibus ſup his q̄ ſiunt in iudicio tēporeda te de pertinētibus ad officiū ſcribētis quādo in his literis cõcurrerēt plura ſigilla plurium ordi

nandorum ordinariorum cum tūc ipſis literis credatur.ex
tra de do.⁊ contu.c.cum olim.⁊.d.c.veritatis.ſm ipſos Jo.
cal.⁊ Jmo.d.c.poſt ceſſionem.extra de proba.

8 ¶Fallit i ipſis literis teſtimonialib⁹ atteſtātib⁹ factū extra
iudiciū p̄ſertim cōmiſſuȝ corā ſe ad officiū ipſi⁹ ſcribētis:cū
tūc credatur ipſis literis ſm hoſtiē.in.d.c.poſt ceſſionem.⁊
Jmo.in .d.c.ij.ad quod not.in.d.c.j.in tertia oppoſitione.

9 ¶Fallit in factis valde antiquis in quibus forte ſufficit p̄=
ſumptiua probatio:cum tunc credatur literis teſtimonia=
libus ordinariorum etiam enunciatiuis ſi enuncient fines
antiquos:vt.c.ſi papa.de priui.in.vj.⁊.c.cuȝ cauſam.extra
de proba.vbi etiam no.de literis Pape.

247 ¶Locutio indiffinita ad futura regulariter extenditur.
vt.l.ſi.C.que res pig.obl.poſ.⁊ in.l.ſenatus.⁊ in.l.ſeruitus.
C.de ſer.vrb.predio.et in.c.q⁊ circa.de priui.⁊ habet plene
per Bart.in.l.ſi ita.ff.de auro ⁊ argen.leg.

PRimo Fallit in iuramēto q⁊ iuramentū eſt
ſtricti iuris:⁊ ideo nō debet de facili
extēdi ꝓpter periculū periurij etiam ſi ſit genera
le.ita tenet hoſti.in.c.penul.extra de iureiurā.et
ibi etiā hoc tenet do.Abb.q̄ dicit hoc beſſe eē no
tādū.⁊ idē tenet do.Gaſpard.Calda.i.c.cū cōtingat.eo.tit.

1 ¶Procedit hoc in fauorabilibus:ſecus autē i odioſis vt te=
nent prefati doc.i locis prealleg.⁊ de hac materia habet ēt
per Bal.in.l.ſi ex toto.in.§.j.ff.de leg.j.vbi ēt i materia for=
mat talem queſtionē de eo qui promiſit nō offuſcare domū
alicuius luminibus ſuis:an etiā intelligat ꝓmiſiſſe ⁊ ſtipu=
latum ei⁹ fuiſſe de futuro.Et eodē modo dicas ſi alicui cō=
ceſſa ſit imunitas collectarū ⁊ poſtea veniāt guerre ⁊ ponā
tur noue collecte.an ille cui cōceſſa eſt immunitas teneatur
collectā ſoluere.de quibus omnibus habetur per Bal.in lo
co preallegato qui allegat i hac materia tex. valde notabi
lem i.d.l.ſeruitus.de ſerui.vrb.predio.qui tex.innuit quod
talis promiſſio de preſenti extendatur etiam ad futura.
quem text.habeo pro not.⁊ videtur eſſe in ſimili per Joan=
nem andre.in addi.ad Spec.in tit.de treu.⁊ pace.in penul.
queſtione.et per Barto.in ſimili in.l.damni infecti.§.ſi vici=
nus.ff.de dam.infec.⁊ per Bald.in.l.iubemus.C.de ſac.ſan.
eccle.⁊ per Pau.de caſtr.Rapha.et Jmol.in.d.l.ſi ex toto.

M

248 Magiſtratus mulctam taxatam in.l.eos. C.de modo mul.excedere nō poteſt:vt in.d.l.eos.

PRimo fallit qr.d.l.procedit qñ iudex in precepto ſuo nullā expreſſit quantitatē:ſecus ſi iudex diceret ꝑcipio tibi vt cōpareas ad talē diē ſub pena centū:qm̄ ſi tūc nō cōparuerit ⁊ poſtea citat⁹ nō allegaret excuſationē legitimā iudex poterit ipſum punire i centū vel in illa quātitate quā expreſſit.ita dicit ſing.Oldr.in cōſi.ſuo.xij.inci.cur proceſſum ⁊c.ibi allegat tex.i.l.ſi qs reū.ff.de cuſto.reo. Spec. etiā dicit ⁊ idē videnꝰ innuere verba hoſti.i tit.de ſenten.⁊ re iudi.⁊ i.§.itē no.que ſit nulla.ver.poſſit ēt.vbi alleg.l.ſ.§.j.ff.de ſer.fugi.⁊.l.diuus.q̄ eſt.l.iiij.eodē.ti.⁊ adducit rationē i.l.qđ qs.ff.de regu.iur.⁊ dicūt hoc etiā de ꝯſuetudine deductū ſeruari debet.l.minime.de leg.c.cū dilect⁹.de cōſue. qđ ꝑpetuo tene menti:quia eſt dictum ſingulare ⁊ aureum.

249 Magiſtratus durante magiſtratu conueniri nō poteſt.

PRimo fallit in furto in quo durante officio poteſt conueniri.vt in.§.j.in auten.vt iudices ſine quoquo ſuffragio.⁊ in.§.ſi vero.in auk.de defen.ciui.⁊ tenet gloſ.in.d.l.ij.ff.de in ius vocan.

2 Fallit ſi coram principe conueniatur qui ſolutus eſt legibus.vt no.glo.in auk.de manda.prin.⁊ in.d.§.ſi vero.i auk. vt iudi.ſine quoquo ſuffra.

3 Fallit i magiſtratu perpetuo ſine dubio:qr iudicātur ꝑpetui.arg.l.ſufficit.de cōdi.inde.⁊ gl.i cle.ij.de reſcrip.q̄ bene poſſunt cōueniri qñ ſunt i officio.vt no.i.l.principalibus.ff. ſi cert.pe.⁊ idē dixit Bar.in.l.de pupillo.i.§.ſi quis pretori. ff.de noui operis nūcia.⁊ Ang.i.d.l.ij.ff.de i ius voc.⁊ Spe. i ti.de actio.§.j.ver.illuſtres.⁊ Bal.in.d.l.principalib⁹.fallit etiā vbicūq̧ magiſtrat⁹ eſſet extra ſuum territoriū:qr tunc poterit citari:vt voluit gloſſ.in.l.prius.C.de epiſc. audien.

4 Fallit quādo actio eſſet tempore peritura:quia tunc poteſt in ius vocari ad preſcriptionem interrumpendam vel actionem perpetuandam.vt.l.ſenatus.ff.de offi.preſid.fa.

cit.l.ſed ſi reſtituatur.§.ſed ſi dies.ff.de iudic.

5 ¶Fallit ſi ſe ſubijciat alterius iuriſdictioni: nam ⁊ imperator poteſt ſe ſubijcere cuiuſlibet iuriſdictioni ſm glo.ſingulare in.c.ſtatuto.de offi.deleg.

15. ¶Malefidei poſſeſſor ſi quis a principio fuerit ex poſtfacto vero bonefidei pro rata temporis malefidei ⁊ bonefidei iudicandus eſt: ſm do.Anto.⁊ Inno.in.c.grauis. extra de reſti.ſpo.quicquid dixerit Bart.in.l.ex diuerſo.ff.de rei vē. qui non decidit ſecundum Cano.in.d.c.grauis.

PRimo fallit quādo efficeretur bonefidei poſſeſſor ex poſtfacto non ſuperueniente aliqua legitima cauſa: cum ⁊ tunc reputetur malefidei poſſeſſor.l.non ſolum.§.primo.ff.de iureiurando.

1 ¶Fallit quādo effectus fuiſſet bonefidei poſſeſſor repreſentatione talis perſone que repreſentat primam perſonam: vt quia heres qui eſt bonafide ſucceſſit defuncto qui erat in malafide: nam cum tunc ipſe repreſentat primum defunctū cenſetur eſſe in malafide: vt.l.ſecunda.C.de fru.⁊ lit.expen. ⁊.l.cum heres.ff.de diuerſis ⁊ tempo.preſcriptio.⁊.l.ſequitur.ff.de vſuca.in.§.fructus.vbi glo.⁊ Barto.hoc voluit ſecundum dominum Nicolaum in dicto capi.quāuis.de reſtitu.ſpolia.qui idem tenuit per.d.l.ex diuerſo.ff.de rei vēdi.

25 ¶Malefidei poſſeſſor de perceptis fructibus propter titulum excuſatur.l.ſi fundum.ff.de rei vendi.per cano. in ca. grauis.de reſti.ſpolia.

PRimo fallit in eo qui in fraudem creditoris emit. vt.ff. de his que in frau.cre.l.emit.§.pretor ait.

¶Fallit in eo qui emit contra interdictū.l.C. de agri.⁊ cenſi.l.quemadmodum.⁊.l.fi.lib.xj.

3 ¶Fallit in eo qui emit a fiſco.non ſolum cauſa. reuen.C.de fi.inſtru.lib.vj.

4 ¶Fallit in eo qui emit a vendente ꝑ metū.ff.qđ met.cau.l.ſʒ ⁊ ſi parēs.⁊ ibi ꝑ glo.de his quatuor caſibus qui ꝓcedūt quando conſtat eū fuiſſe malefidei: cū in dubio preſumatur eſſe bonefidei iuſto titulo vſqʒ ad litez cōteſta.vt voluit do. Anto.i.d.c.ꝗuis.⁊ do.de Ro.i deciſio.xxxij.ſm dn̄m Nico.i d.c.grauis.ad hoc adducit quod no.extra de prebend.c.de

multa.ꝛ extra de can.poſ.ꝛ proprie.ca.cum ſuper.ꝛ de preſcrip.c.ſi diligenti.

252 ¶Mandati fines diligenter cuſtodiendi ſunt.l.diligenter.ff.mandati.

PRimo fallit qñ actꝰ ſunt conceſſi et dependẽtes:qꝛ quãdo mãdauit vnũ etiã videt mãdaſſe aliud:vt no. Ang. i.l.qui procuratorem.ff.de procu.

2 ¶Fallit quãdo dediſſet iuramentũ ad cõſtituẽdũ:ꝛ perueniſſet aliqd ad aures procuratoris propter qd nõ deberet cõfiteri:qꝛ nõ vr cõfiteri:vt not.Bald.in.c.j.extra de li. conteſta.

3 ¶Fallit quando procurator excedit mandatũ preſente domino et non contradicente: vt no.Bal.in auf.qua in prouicia.C.vbi de cri. agi.opor.vbi oĩno vide plene p eũ:ꝛ p alios docto.in aliĩs alleg. locis in.d.l. diligenter.

253 ¶Mandatum habens ad aliquid emendum vel faciendũ ſi illud emit vel emere fecit nomine mandantis feciſſe preſumit: vt eſt gl.ꝛ Bar.in.l.qui vero aliena.ff.de itine. actuq; pri.§.qui ſeruum.

¶Reuocatur . vide Feli.in.ca. relatũ. circa ſi.de of ſi.deleg . et in.c.licet,in ſi.co.ti.

PRimo fallit cum mãdatũ fuiſſet repudiatũ:qꝛ non preſumitur noĩe mandantis emiſſe vel feciſſe.Bal . in capitulo qui literas.C.manda.ꝛ ſatis patet per Angelum in dicta.l.

2 ¶Fallit quando illud feciſſet ex interuallo longi temporis:qꝛ tunc nõ preſumitur illud feciſſe nomine mandantis:vt eſt glo.inſti.de oblig.que ex maleſi.§.ope.Inno.in.c.ad audientiam.de homici.

3 ¶Fallit in multis caſibus de quibus Ange. in.l.procurator.ꝛ Bal.in.l.j.§.denũciatio.ff. de ope.no.nun.

254 ¶Mandatum regulariter morte mandantis reuocatur.l.et qꝛ.ff.de iuriſdi.om.iudi.

PRimo fallit quando deſinit eſſe integra:vt in dictis iuribus.

2 ¶Item qñ eſſet mandatũ cũ iuramẽto quoties mãdãtem abeſſe cõtigerit.c.dilectus.de offic.delega.

3 ¶Item qñ mãdatũ eſt adhibituꝫ ad placitũ ſedis apoſtolice.vt ca. gratioſe. de reſcrip.

4 ¶Iteꝫ qñ executores eẽnt deputati ab aplĩca ſede ⁊ facit.vt i.c.ſup gr̃a.ð offi.dele.i.vj.

5 ¶Fallit quando executores ſunt dati ſuper re ad quam tradendam quis erat obligatus.vt.l.fundum.de acqui.poſ.

6 ¶Fallit i iſtitore.l.ſi qs ſi emancipatus.§.ſi impubes.et ibi gl.ff.de inſti.⁊ rõ ẽ:qꝛ ibi erat mãdatũ gñale ſm vnũ itellectũ vt notat. ibi pau.de ca.vt.l.ſi qs ꝑ epiſtolã.de acq.here. ⁊ in.l.eius qui.ff.ſi certum petatur.

7 ¶Fallit in mãdato ſeu in cõmiſſione facta nũcio curie ab ipſo iudice:vt no.Bar.i.l.ſundi.§.j.ff.de acq.poſſeſ.⁊ pau.de ca.i.d.l.ſi ꝑ epiſtolã.i fine.vide oino Lu.de ro.i cõſi.lxij. qð incipit morte mãdãtis ⁊c.vbi ðt qð ſi dñs credebat ꝓcuratorẽ mortuũ viuere reuocaſſet mãdatũ cã ſing.i.l.libera.ff.ð peri.ſꝫ eũ.

8 ¶Fallit qñ eſt mãdatũ ad pias cãs:qꝛ heres nõ põt illud reuocare.vt i cle.exiui de paradiſo.§.i ꝟbo.⁊ nõ ẽ alibi ſꝫ Bal.i auẽ.ſi qua mulier.C.de ſac.ſan.eccl.i ſi.⁊ no.ẽt Bal.i.l.ſi.de ſol.vbi ẽt dic qð idẽ i mẽdato de donando aliquid ꝑ.l. ſi ego.§. j.ff.de iure dotium.

9 ¶Fallit quando dominus ſatiſdedit procuratori etiam in inſtrumento procuratorio: quia tunc res deſinit eſſe integra.vt no. Barto.in.l.ſi defunct⁹.ff.de procu.

10 ¶Fallit qñ mandatũ debet ⁊ poteſt exequi poſt mortẽ.vt i cle.regiſtrãdo:vt no.Albe.de
a roſa.i.l.ſi vero non remunerandi.§.mãdati.

155 ¶Maſculinũ regulariter femininũ a con=

a ¶Femininũ. Ad materiam vide do.pet.phi. cor. in cõſi.l. inci. pro deci. in lr̃a.l.⁊ i cõſi.xiij. inci. ad hui⁹ in lr̃a m.⁊ i cõſi.xciiij. ici. circa ꝑ totũ et in ꝯſi. cxxxviij.inci.plꝫ i lr̃a d.⁊ in cõſi. cxcix. inci. in p̃ſenti in lr̃a o.la.ij.⁊ ij.pte.⁊ i cõſi. xcix. ici. lꝫ per totũ. ⁊ i ꝯſ.clxxj. inci. repetita ꝑ totũ.⁊ in cõſi.ccxj. inci.q̃p̃ in litera a.⁊ i cõſi. ccxxij. inci.q̃p̃. ꝑ totum⁹. in iij.parte.

cipit.vt l.l.ſi quis id quod.ff.de iuriſ.om.iudi.l.mancipia.C.de ſer.fugi.bonus tex.in.l.qui duos milites.ff.de leg.iij.⁊ habetur plene per Dyn.in.l.j.ff.de ver.ſigni.cum ſimi.

PRimo Fallit in contractibus:quia appellatione filiorum non comprehēdūtur filie femine.ita dicit Archidi.in.c.ſi quis ſuadēte diabolo.xvij.q.iiij.Et ideo elegāter dicit Jo.de imo.in.c.potuit.de loca.quod ſi in inſtrumento concedatur feudum pro me ⁊ filijs ⁊c ⁊ ita tenet Bald.in l.prima.ff.de liberis ⁊ poſtumis.allegando Archidia.in.d.c.ſi quis ſuadente diabolo.

2 ¶Fallit vbicūq; eſſet cōſuetudo vel eſſet ſtatutū in ciuitate quod filie femine nō ſuccedant:quia tūc appellatiōe filiorū nō debebunt cōprehendi filie femine.ita mirabiliter Pet.de ancha.in.l.tres fratres.ff.de pac.,p quo facit qđ ſignāter tenuit Bar.in.l.penul.ff.ad treb.⁊ tex.no.⁊ etiā Raph.Fulg.in.l.j.C.de condi.inſer.facit qđ no.tenuit Bar.in.l.heredes mei.§.non ita.ad treb.⁊.l.iuriſiurandi.ff.de ope.libe.vbi dicit ꝙ ſi quis accepit feudum pro ſe ⁊ filijs quod tunc appellatione filiorū non comprehenduntur filie femine.vbi in ciuitate vigeret conſuetudo qđ filie femine non ſuccedant.

3 ¶Fallit dicta regula vbicūq; i ſtatuto fieret mētio de filijs:qꝛ tūc appellatiōe filiorū non includerentur filie femine.ita Cardi.zaba.i.c.quitaualis.extra de iureiu.q̄ ita dicit ſe cōſuluiſſe.ratio eſt ſm eū:qꝛ licet appellatione filiorum cōprehendantur filie femine:vt in.d.l.ſi quis id qđ.de iuriſd.omnium iudicū.cū ſimilibus.tamē hoc nō eſt ex propria ſignificatione:ſed per interpretationē ⁊ extenſionē.vt in.l.iuſta.de ver.ſigni.vbi dicit qđ iuſta interpretatiōe ſepe filij appella.cōtinetur filia.⁊ ſic nō ſemper ad id eſt glo.notabilis i.l.lucius.§.queſitū.ff.de leg.iij.que dicit quod ſi nomē fratris cōfertur in plurali quod etiā cōtinetur ſoror.vt i.l.lucius iuncta gl.ff.fami.ercis.habet locū nō ex vi verborū ſeu ex propria ſignificatiōe verbi:ſed ex eo quod maſculinū cōcipit femininū ſꝫ ſtatuta nō recipiunt extenſionem cum proprie debeāt itelligi put.l.iij.§.hec verba.ff.de nego.geſt.nō aliter.ff.de lega.iij.⁊.l.j.§.is qui nauem.ff.de excu.tut.⁊ ideo infert ipſe do.Car.i loco preallegato qđ modo ſtatuti appellatiōe filiorū nō includūtur filie femine per rationē de qua ſupra.

⁊ de materia habet̃ p̄ Cyn.⁊ doc.i.l.quicūꝙ.C.de ſeruis fu-
giti.p̄ Bal.in.l.ſi ita.de irri.rupto.teſtamē.⁊ i.l.cū ex filio.§.
ex filio.ff.de vulg.⁊ pupillari.⁊ i.l.ex multis.ff.d̄ ſta.⁊ p̄ Bal.
in.l.j.in princi.ff.de libe.⁊ poſthu.⁊ in clemen.j.de elec.

4 ¶ Fallit dicta regula vbicūꝙ tractaret̃ de odio:⁊ ſic maſcu-
linū cōfertur in materia odioſa ⁊ penali:qꝛ tūc maſculinuꝫ
non concipit femininuꝫ.glo.eſt reputata ſingu.que allegat.
l.j.§.queritur.ff.de ven.inſpi.iūcta.l.ſi q̄s exheredato.⁊ in
l.ſi quis.ff.ad legem iul.maie.⁊ eſt optimus tex.in.c.q̄uis.
de pe.in.vj.not.Do.de here.eodem lib.vbicunꝙ alia eſſet
mens loquentis:quia tūc in hoc caſu maſculinum non cō-
cipit femininum.vt.l.lucius.in §.queſitum.ff.de lega.iij.et
ibi caſus.⁊ ita tenet gloſ.in.d.l.j.ff.de ver.ſigni.

5 ¶ Fallit vbi maſculinum.profertur a iure qualificatum ſi-
cut ſi eſſet doctor medicus religioſus.nam hoc caſu maſcu-
linum non concipit femininum.caſus eſt in cle.v.de cōſang.
⁊ affi.⁊ ibi hoc tenet Pau.de leaza.Cardi.floren.

6 ¶ Fallit vbicūꝙ maſculinū ꝓfert̃ i materia differenti que
nō cōgruit femine ſicut viro:nā tunc etiā maſculinum non
cōcipit femininū.vt in.l.fi.ff.de tute.iūcta.l.fere.ff.de re.iur.
⁊ hoc ē qđ dicit Bal.in.l.in multis.ff.de ſta.ho.vbi dicit qđ
maſculinū nō cōcipit femininū in his que differunt ratione
cōſuetudinis vel cauſe finalis:⁊ ponit exemplum de cōſuetu-
dine:puta dicit ſtatutum quod magnates nō poſſint intra-
re palatium.nam tale ſtatutum non extenditur ad femi.
quia non conuenit mulieri intrare palatium.

7 ¶ Fallit vbi ꝓfert̃ maſculinū ⁊ femininū ſeparatī:nā maſcu-
linū nō cōcipit femininū.ita cōcludit Bal.i.d.l.in multi.ff.
de ſtatu.homi.⁊ probatur in.l.fin.in.princi.C.ad tertu.

8 ¶ Fallit vbicūꝙ ꝓlatus eſt ſub nomine ꝓprio:nam tūc etiā
nō cōcipit femininū.vt.l.ſi q̄s ita.cū ibi no.ff.de teſta.tute.
⁊ eſt ꝯcluſio oīuꝫ.hec tñ regula patit̃ vnā limitationē:nā ta-
le maſculinū eſt prolatū a iure cōdendo legē vt in prima cō-
cluſione:⁊ tunc efficitur lex continens:qꝛ lex debet eſſe vni-
uerſali.vt.l.oēs populi ⁊ ibi per Bar.ff.de iuſtitia ⁊ iure.de
quo vltra p̄dicta habetur p̄ doct.in clemen.i.j.de elect.l.vj.
⁊ Spec.tractat in tit.de diſputa.i.§.poſt hec.vbi omnia co-
pioſe Bal.i.l.fi.C.de heredib⁹ inſti.⁊.d.l.i multis de ſtatu
ho.habetur in.l.q domū.cōiūcta.l.mater.§.mulieres.ff.ad

leg.iul.de adulterijs.⁊.l.vnica.iuxta fin.ff.de raptu virgi.

9 ¶ Fallit vbicunq̧ ſequeretur correctio legum: quia tunc maſculinum non concipit femininum.ita Bald.in.l.quicunq̧. quas limitationes bene nota.

256 ¶ Maritus cõſtante matrimonio ex cauſa donationis dotẽ vxori ↄſtituere nõ põt.lege ſi cõſtante.de dona.ante nup.

Primo fallit fauore libertatis.vt in.l.j.C. de ſer.pig.

2 ¶ Fallit in alienatione quã fecit fiſcus ⁊ hoc eius fauore.vt.l.ſi hypothecas.C.de diſtra.pig.

3 ¶ Fallit in alienatione pignoris quaſi ſit vnus de creditoribus cũ ſolẽnitate per ꝓclama vocatus ⁊ tacẽtibus preiudicat taciturnitas.vt.l.ſi eo tpe.C.de diſtrac.pig.

4 ¶ Fallit niſi ſtudioſe ⁊ doloſe faciat vt decipiat illũ qui ſupereſſe ſuum contrahit.vt.C.de lati.liberta.tollẽda.auť.ad hec.⁊.l.ſi res alienas pigno.l.ſecunda.C.de diſtrac.pigno.l. mulier.⁊.d.l.ſi ſenten.⁊c.

5 ¶ Fallit ratione ſanguinis ſeu coniunctionis.vt.l.ſi ſeruus communis.ff.de dona.inter vi.⁊ vxo.

6 ¶ Fallit ſi potior ſum eo in iudicio eodẽ cuius primo loco mihi cõpetit ꝓſecutio.vt.l.ſepe.de re iudi.⁊ in.c.ꝗ̃uis.de re iudi.⁊ vide de hac materia Lu.de rom.i.l.q̃ dotẽ.ff.ſolu.ma.

257 ¶ Maritus regulariter non teneť niſi inquãtum facere poteſt.vt.l.maritum.ff.ſol.matri.

Primo fallit in marito procuratore.vt eſt tex.in.c.primo.de don.inter virum ⁊ vxorẽ.ſm cõmunẽ intellectũ Jo.an.⁊ doc.quid qd gl.aliter dicat.⁊ idẽ tenuit Jac.de bel.i diſputatiõe ſua quã ponit in.l.ꝓma.C.de rei vxo.act.⁊ Jo.ď imo.i.l.diuortio.§.ipẽdia.ff.ſolu.mat.⁊.l.filio.ff.e.tit.

2 ¶ Fallit vbicunq̧ maritus conueniretur conſtante matrimonio: ⁊ ad dotem: eo quia male vtitur ſubſtantia ſua ſm glo. in.l.vbi adhuc.C.de iure dot.in verbo ita tamẽ: ⁊ in verbo ſubſtantiam.ſed de hoc dic vt per Bar.⁊ alios in.l.ſi conſtãte.in.viij.q.⁊ vlti.ff.ſolu.matri.

3 ¶ Fallit ſi maritus a principio ſciens ſe non poſſe ſolidam dotem reddere illam accepit vel confeſſus fuit illam accepiſſe: vt eſt gl.no.iuncto tex.in.l.pe.in fi.ff.de iure dot.Bart.in l.maritum.§.eleganter.ff.ſol.matri.

4 ¶Fallit ſi res dotalis exiſtit apud maritũ: qꝛ ſpecies ſit in dotem data: qꝛ marito videt̃ conceſſum hoc priuilegiũ niſi data eſſet in conſiſtentibus pondere numero vel mẽſura. vt l. j. §. cũ autem. C. de rei vxo. actio. pro hoc bene facit. l. l bone fidei. i prin. de no. feud. ꝛ Jo. de imo. in. l. ſi fundũ. ff. ſolu. matri. Bart. in. l. neſennius. §. ſi fundꝰ. ff. de re iudicata. ꝛ latius i. l. ſi filio. tenet expreſſe cõtrariũ. quod dic vt ibi per dictũ. ꝛ ideo videt̃ dicendũ ſi res dotalis non extaret ſed alia empta ꝛ acquiſita ex re dotali per. l. ſi cum dotem. §. fi. ff. ſoluto matri. argu. l. imperator. §. fi. ff. de lega. iij. ꝛ in terminis videtur text. in. l. maritus. ff. de dona. inter vir. et vxoꝛ.

5 ¶Fallit ſi maritus cõuentus negauit ſe fuiſſe maritum per l. ſed hec ita. in fin. de reg. iur. ꝛ. l. verum. §. fi. ꝛ. l. ſi vnus ex socijs. §. fin. ff. pro ſocio. ꝛ in terminis firmat per Barto. per verbum puto in. l. etiam. ff. ſolu. matri.

6 ¶Fallit niſi maritus promiſiſſet alteri ꝙ mulieri dotem reſtituere per. d. l. neſennius. in prin. ꝛ procedit ſecundum diſtinc. glo. no. ibi in. l. ſi pretoꝛ. ff. ſol. matri.

7 ¶Fallit ſi mulier i iudicio iuraſſet maritũ ſibi debere certã ex cauſa dotis. vt eſt tex. not. in. l. eũ. §. ſi mulier. ff. ſo. matri.

8 ¶Fallit ſi vltra dilationẽ legalẽ marito eſſet cõceſſa lõgioꝛ dilatio i reſtituẽda dote quã habere deberet de iure cõmuni vt i caſu. l. l3. ꝛ ibi no. ff. de pac. dota. tex. eſt notabilis ſꝫm vnã lecturã. gl. eſt i. l. ſi ſe ex parte. §. ſ3 an etiã. ff. qd cum eo. quam limitationẽ poſuit Lud. de roma. in dicta lege maritum. ſed Barto. ibi tenuit contrarium ſꝫm aliam lecturam.

9 ¶Fallit ſi maritus vel eius liberi artifices ſint: quia ex artificio cõmode viuere poſſent: vt eſt gloſ. nota. in. l. maritus in id. ꝛ ibi doc. ff. ſolu. mat. ꝛ no. gloſ. in. l. ſi quis argentum. ff. de dona. limita etiam vltra predicta regulam predictam ſex alijs modis: vt per Bar. in. d. l. maritum. ff. ſol. matri.

258 ¶Maritus vxorem alere non tenetur ſi dos ſibi promiſſa non detur: vt eſt gloſ. not. in auť. de non elig. ſecundo nub. l. §. fina. in ver. onera ꝛ per eam expellere poterit. probatur i l. fin. C. ad velleia. ꝛ illum textum. ad hoc ponderat Bald. Cy. ꝛ Salice. in lege quod in vxorẽ. ff. de nego. geſt. Bal. in lege diuiſione. ff. ſoluto matrimonio. ꝛ in. l. ſi cum dotem. in. §. ſi autem. ff. eodem titulo. vbi etiam per Moder. ꝛ per Barto. in. l. ſi donaturus. ff. de condi. ob cauſam.

PRimo Fallit niſi mulier que dotem promiſit dedit id quod poſſet marito quia nõ tenetur niſi quatenus facere poteſt.vt.l.ex diuerſo.circa prin.ff.ſol.mat.

2 ¶ Fallit vbicũq alius vt puta pater vel alia perſona pmiſiſſet ⁊ daret pater id qđ põt:quia hoc caſu nõ poſſet mulier expelli:quia pater mulieris habet bñficiũ ne teneat̃ genero niſi inquãtũ facere põt.vt.l.preſbyter.ff.de iure dotiũ.⁊ dicta.l.ex diuerſo.i pri.ita tenet Rapha.i.d.l.ſi cũ dotẽ.§.ſi maritus.cũ.l.ſeq.ff.ſol.matri.⁊ optime pbat̃ in aut̃.de reſtitu.p ea q̃ ponit.§.quia vero.⁊ no.Moder.in.d.l.ſi donatur⁹.

3 ¶ Fallit vbicũq nulla dos fuiſſet promiſſa viro:quia hoc caſu etiã tenet̃ alere nec eã poſſet expellere.vt probatur in.§.qui autẽ.in aut̃.quomodo natu.effi.ſui legi.bene facit.l.qđ ſi nulla.ff.de reli.⁊ ſump.fune.⁊.c.per veſtras.de dona.iter vi.⁊ vxo.⁊ ita etiã tenet Bal.in.l.pro oneribus.§.fi.ff.de iure dot.vbi pro hoc allegat ratiõe:quia mulier tenetur operari viro:vt not.in.l.ſicut.C.de ope.lib.

259 ¶ Materfamilias etiam vt ducatur ad iudicium perſonaliter capi non poteſt.l.j.⁊ aut̃.ibi poſita.C.de offi.di.iudi.⁊ in aut̃.nouo iure.ff.de cuſto.reo.

PRimo Fallit ſm Ang.in.l.conſentaneum.C.quomodo et quando iud.⁊ hoc dicit eſſe verum niſi abſq eius preſentia iudiciũ expediri non poſſet:quo caſu abſq ſuo debitore in iudicio eſſe poſſit.l.j.§.quod agitur.ff.de ven.inſpi.⁊ ibi patet exemplum ſm Ang.

2 ¶ Fallit ſm Bal.in.l.cõſentaneũ.illud qđ dicit̃ qđ materfamilias non põt capi:quia nõ habet locũ in muliere honeſta:ſecus in meretrice vel luxurioſe viuẽte que poteſt perſonaliter capi.arg.aut̃.de reſti.⁊ ea que parit in.xj.mẽſe.§.fi.col.iiij.⁊ per Bal.ibi.facit etiam.l.j.de offi.di.iudi.⁊ gloſ.in.d.l.conſentaneum.loquitur de matrefa.licet materfa.dicatur illa que honeſte viuit.vt no.gl.in.d.l.mancipijs.in princi.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.itẽ de illa que eſt note autoritatis.vt eſt tex.in.l.iij.§.ſi iuſtum.ff.de lib.exhi.ſed meretrix ⁊ luxurioſa ⁊ leno ⁊ ſimiles non:quia Bal.in.d.l.cõſentaneũ.limitat̃ de.l.j.⁊ aut̃.ibi poſita.C.de offi.di.iudi.

3 ¶ Fallit ⁊ hoc limita verũ niſi iſta meretrix haberet maritũ

quia tūc ꝓpter reuerētiā mariti gauderet priuilegio. dicta lege ꝑma.auf.ibi poſita.ꝛ fuit dictū Jo.an.i addi.Specu.in tit.de iureiur.vbi dixit qđ ſi forma ſtatuti puniaṫ meretrix impune offendi nō poterit ſi eſt maritata.l.ſi vxor.§.diuꝰ tyrāno.ꝛ.§.adulte.ff.đ adulte.meliꝰ facit tex.i ꝟ.ꝑcedēti.l dicta.l.ſi vxor.ꝛ ponūt Moder.i.l.ſi vero.§.đ viro.ff.ſol.matri.

4 ¶Fallit qꝛ nō habet locū qn̄ in criminali pro ferēdo teſtimonio duceretur:qꝛ tunc bene poſſet cogi ad iudiciū.gl.eſt ſing.in.c.j.de teſti.cog.ſ3 Lud.de ro.in ſing.ſuis.ratio poteſt eſſe quia tunc non curaṫ de honore ſecus quando pro ſuo crimine conueniretur:qꝛ tunc capi non poſſet nec duci ad iudicium vel ad carcerē:vt eſt text.in auf.vt nulli iudi.§.nouit.verſi.ſi vero.col.viij.ꝛ in auf.ſed nouo iure.C.de cuſto.reo.

5 ¶Fallit vbi mulier peteret ꝛ eſſet contenta venire ad iudiciū.c.mulieres.de iudi.lib.vj.ibi i illeſas.ꝛ ita trāſit do.Pe.de ancha.ſed Cy.ꝛ Pet.in.l.nec honores.C.de epiſ.ꝛ cle.dixerūt qđ ꝑuilegio dato eminenti ꝑne puta qꝛ iudex accedit ad illā:vt.l.ad greges.đ iureiu.nō pōt.renūtiari.Lu.de ro.i lxx.ſingulari dicit de hoc dicto Cy.eſſe caſu3 i.c.ij.§.ceteris.de iudic.i.vj.ſed dic qđ forte ille tex.loqṫ i caſu ſpeciali i'monialibꝰ.ergo in ꝯiū eſt ius cōmune.l.ius ſingulare.de legi.

6 ¶Fallit niſi in reſcripto apoſtolico hoc exprimeretur:quia tūc ad hoc iudiciū etiā plures caſus no.in.c.j.de iudi.i.vj.

7 ¶Fallit in muliere que acceptauit tutelā filij ſui ꝛ renunciauit nuptijs ꝛ vel aminibꝰ ꝛ omni alij legū auxilio:qꝛ tūc iſto caſu pro tali debito poteſt capi mulier ꝛ incarcerari licet alias nō poſſit.ita ſing.dicit Bar.in.l.ſi quis ſub conditione.in.vij.col.ver.quero quod ſi renunciauerit ſecundis nup.ff.de teſta.tu.ita no.Bar.in auf.neqꝫ a viro.C.quādo mu.tute.offi.fun.poteſt.col.iiij.ver.ꝛ iſto caſu.

160 ¶Menſis mentio quando fit in dubio de menſe.xxx.dierū intelligitur ſ3m Bar.in.l.cum biſſextus.ff.de ver.ſig.ꝛ Bal.in auf.q̄ ſemel.C.quō ꝛ quando iud.ꝛ in.l.eos.C.de appel.

PRimo Fallit quando proſequeretur vltra lex vel ſtatutum vſqꝫ ad.xxxj.diem quia tunc intelligitur de menſe habente.xxxj.diem ꝛ eſt caſus in.c.cu3 interioribus.extra de tempo.appel.ꝛ ſ3m doc.in locis preallegat.

2 ¶Fallit vbi aſſignanṫ mēſes a iudice pro termino ꝑtis vel

aliter profert ab ipſo q: tunc intelligit de mē ſe habente tot dies quot habet mēſis ille in quo fuit aſſignatus ille menſis pro termino ſuo. Jo.an.in.c.quā ſit periculoſuz.de elect. l.vj.τ ita tenet Bar.i.l.cū dixiſti.de ver.ſig.

261 ¶Minor ſi ex forma ſtatuti contrahere nō poteſt ſine conſanguineorum conſenſu ſi cō a trahat:talis cōtractus ipſo iure [a] eſt nullus. ita Bal.in.l.ſi quis mihi bona.ff.de acqui. here.§.quod ſi mandata.

a ¶Ipſo iure.vide ad materiam que hſrper Bal.in ꝯſi. cccixxxvij. l.iij. parte. τ p Firma. in ſuo aureo reper.i ver. ſtatuta. de contractibus. ver.lvij.

Primo Fallit niſi talis pupillus ʒheret cū patre:q: in eo caſu ceſſat ratio.nam ſtatim pater eū decipere nō preſumitur.l.ſi.in prin.cū ſi.de cu.fur.τ hac ratione requirit conſenſus conſanguineorum.ita conſuluit Bal.τ ipſe Bal.ponit in.l.pactum dotale.C.de colla.

2 ¶Fallit in quaſi ꝯtractibꝰ i quibꝰ talis ſolēnitas ſtati non requirit:vt voluit idem Bal. in.l.prima.ff.de acquiren.hereditate.

3 ¶Fallit ſi cōtractus pupilli eſſet ad ſui lucrū:ſecꝰ ſi ad ſuū dānū:q: hoc caſu requirerētur conſanguinei:vt per Bald.in.d.l.j.

4 ¶Fallit qū ipſe pupillus habet conſanguineos:ſed ſi nō habet tūc procedit cōtractus abſq eiſdē ẜʒ Bal.i.l.turpia.in fi.de depoſi. τ in.l.j.τ.l.ſi cū dotē.§.eo autē tēpore.τ.§.ſi autem.in fi.ff.ſolu.mat.τ Ang.in.l.j.in.fi.ff. quod cuiuſq vniuer.no.τc.

5 ¶Fallit ſi habēt cōſanguineos inhabiles q: abſq eis contractus procedit ẜm Bal.in.l.j. C.qui admit.tutius eſt tamen in his duobꝰ caſibus interponi decretū iudicis.l.vidue.τ l.furioſo.τ ibi per Bal.C.de nupt.

6 ¶Fallit niſi iſti conſanguinei reperiant furioſi cū eorū ꝯſenſus nō poterat interuenire l.qui ſeruum.ff. de acqui.here.ẜm Bal.in.l. cuʒ heres.eo.ti.has limitationes ponit La.

de ro.i.l.ſi quis mihi bona.§.ſi qs i bona.ff.de acqui.hered.

7 ¶Fallit quando mulier ⁊ pater geſſere minorem factum:qꝛ principaliter ordinatur ad acquirendum.l.in generatiua ad obligãdũ.⁊ no.in.l.Quis.in prin.de acqui.poſ.⁊ Jac.de are.⁊ ita Ang.in.l.mutuum.§.j.ff.de acqui.here.

8 ¶Fallit quãdo minor diu poſſedit hereditatẽ vel curator: quia preſumitur habuiſſe cõſenſum propinquorum.l.ſimilis.ita dicit Ang.in.l.qui alienas.ff.de acqui.here.§.j.

9 ¶Fallit quãdo illud decretũ fuiſſet in hereditate:nam valuiſſet aditio minorũ ſine conſenſu cõſanguineorũ:que probatio transfertur in aduerſarium:quia in dubio factus qs nõ preſumitur debitor.⁊ hoc dicit Ang.de pe.in.l.in.ti.ff.de acqui.here.§.j.quod bene no.quia iſta eſt ſubtilis materia ⁊quotidiana.nã ꝯmune eſt iſtud ſtatutũ p ciuitates Italic.

161 ¶Minor publicatis atteſtationibus regulariter reſtitui debet vt teſtes producere poſſit.Bar.in.l.j.§.nũciatio.ff.de noui ope.nuncia.

PRimo Fallit niſi minor diligenter inquiſitionẽ feciſſet in perquirendis teſtibus antequam atteſtationes publicarent ⁊ eos inuenire non potuit.nã ex hoc non fuit leſus dolo aduerſarij nec ſui facilitate.⁊ ideo nõ debet reſtitui.ar.l.fi.C.de in integ.reſti.mi.ita ſing.voluit Spec.in ti.de reſti.in integ.in.§.fi.verſi.quid ſi cauſa.

2 ¶Fallit niſi peteretur reſtitutio ad producendos teſtes ſuper aliqua exceptione dilatoria vel declinatoria iudicij que non concerneret merita cauſe:quia cũ illud diceret modicũ in iudice dato quod nõ probaret arg.l.fideiuſſor.§.quidam ff.mãd.⁊ pro modica leſione nõ cõuenit reſolutio.l.ſicut.de in inte.reſtit.ita fuit de mente Inno.in.c.cauſam felicis.de reſti.in integ.⁊ Bal.in.l.ſicut.⁊ in.l.peremptoriã.circa.iij.col.C.que ſen.reſcin.nõ poſ.vbi etiã ad hoc allegat Archi.

3 ¶Fallit vbicunqꝫ minor poterat reſtitui ad pbandũ crimẽ quod appoſuit contra aduerſarium:vt puta quia minor opponit cõtra aliquem qui erat infamis vel aliquẽ accuſauit de aliquo crimine.⁊ doctrina Bal.in.§.nunciatio.nõ habet locũ in criminali:vt eſt gl.no.in clemẽ.nõ põt.i ver.penul.de procu.⁊ no.Specu.in ti.de reſti.in integ.in.§.ſi qs autẽ.ver.ſed pone.bñ facit tex.i.d.l.auxiliũ.in princi.⁊ hoc not.Bar.

ff.de mino.⁊ quod not.gl. in.l.prima.§.accuſationis.i ver. merito cōſequenti.ff.ad turpil.Adde etiā qđ idē voluit Anto.in.c.qđ de elec.⁊ Abb.in.c.auditis.de reſt.in integ.⁊ Ludo.de ro.in.d.§.nūciatio.ſ; in cōtrarium alle.gl.in.l.minor. xxv. annis omiſſa.ff.de mino.⁊ ibi Bal.q̄ dicit quod inuenitur quedā deciſio Spec.que dicit qđ minor.xxv.annis non reſtituit in integrū:vt poſſit publicatis atteſtationibus producere nouos teſtes ſup eiſdē articulis.ita dicit Bal.i addi.et non in lectura.poſtea dicit qđ ego alle.gl.in.l. minor. xxv.annis omiſſam:⁊ poſtea ſoluit:aut in tali cauſa criminali veniebat aliquid querēdū minori ⁊ nō reſtituit:aut nihil tunc procedit doctrina Spec.⁊ de hac materia habet p Bartolū et Baldū poſt gl.in.d.l.minor.xxv.annis omiſ.per Angelū poſt antiquos in.l.vbi.ff.de edend.⁊ p Bar.in.l.nā ⁊ poſt ea.§.ſi minor.ff.de iureiur.⁊ i.l.minor ſi ſit quaſi cōtumax.ff.de mino.⁊ p Cardi.i cle.j.de reſtitu. in integ.⁊.xvj. q.per Joā.and.Anto.de butr.⁊ p Jmo.in.d.c.auditis. vbi dicit qđ iura que dicūt qđ publicatis atteſtationib⁹ admittit minor:debent intelligi qñ ſui facilitate fuit deceptus de qua facilitate debet precedere cauſe cognitio:⁊ ſic debet citari pars aduerſa.⁊ idē i eccleſia.vbi dicit Cardi.in preal. le.clemēti.j.qđ ſi etiā habetur teſtis melius pbat:⁊ ſi vult eum producere ſuper eiſdem capitulis quod prius requirit cognitio cauſe ſuper facilitate:⁊ videtur etiā verū circa predicta.ſed adde quod Jac.butri.i dicta.l.minor.xxv. annis ff.de mino.tenet cōtrarium ſcilicet qđ nūquā reſtituit.quē ter.ibi Bart.etiam putat ſingu.in.l.que res.in principio.in verbo tunc appellatur.in glo.ſua.ff.de ſolu.vbi dicit quod reſtitutio in integrum conceſſa maiori nunquam prodeſt ei⁹ aduerſario i aliquo ſi leſio minoris aduerſarij preceſſit.

363 ¶Minor aduerſus ſolutionem ſibi factam reſtitui debet.

PRimo fallit vbicūq; pecunia eſſet deperdita caſu fortuito nō autem facilitate ipſius minoris:quia tūc non poterit reſtitui in integrum aduerſus dictam ſolutionem.ita notabiliter tenet gloſſ.in.l.verum.§.ſciēdum.ff.de mino.quam ibi Barto.dicit ad hoc eſſe notandam.et eam reputat eſſe ſingularem Pau.de caſt.in.d.l.prima.C.ſi aduerſus ſolu.pro limitatione.d.gloſſ.

¶Witti in

*64 ¶Mitti in poſſeſſionem ſi quis velit contradictorem ci‑tari facere debet qui ſi compareat ⁊ tēpore miſſionis expul‑ſus ſit ⁊ non appellet ad contradicendum amplius non ad‑mittatur.l.j.C.ſi de momen.poſ.fu.appel.

PRimo fallit vbicūq; fuiſſet citatus ſimpliciter ad contradicendum nō autem ſub conditione:vt ſi haberet ius contradicendi ⁊ ideo cōpareat:ideo cōparere debeat:quia modo heres vel alius qui fecit eū citari ꝑ legitimo ꝯtradictore nō admitteret poſtea ad dicendū quod nō eſſet poſtea legitimus ꝯtradictor.ita ſingulariter limitat Bal.in.l.fina.C.de edicto diui adriani tollendo.allegat no.per Inn.in.c.cū inter.ex de excep.⁊.l.licet.no.Bar.⁊ Bal.⁊ doc.in.l.mulier..ff.ſoluto matrimonio.⁊ Bal.i.l.ſuſcepta.C.de inofſi.teſta.⁊ Ant.de bu.i.c.ex herede.in antepenul.col.C.de iudi.cano.i.d.c.cū inter.⁊ facit qđ dicit Bal.in.l.teſtamēta.in fi.C.de teſta.⁊Angel.in.l.j.§.here.ſtipulatio.i.viij.col.ſi cui pluſq; per.l.falci.Et ideo ſi ſtatutū dicit qđ ꝓpinqui vel collaterales vel vicini poſſint preſentare ſuper vēditionib⁹ vſq; ad certū tēpus ⁊ elapſo tempore emptor denūciat alicui affini qđ ſi vult ſe preſentare ſup vēditione predicta debeat cōparere:iſte affinis cōparet:emptor vidēs quod affinis cōparuit opponit quod nō pōt:q: elapſa ſunt tēpora cōparendi. Dicendum eſt quod ſi emptor citauit ipſum probabiliter ⁊ citatio fuit facta pure ⁊ nō cōditionaliter:⁊ ſpecialiter fuit facta illi affini emptor nō poterit poſtea opponere de inhabilitate q: citādo ipſum ſimpliciter videt̄ reputare ipſum legitimū contradictorē vel preſentatorez.Et idem eſſet etiam dicendum ſi ſtatutum diceret ſicut eſt Triuiſij ⁊ citatus cōparuit.nā tūc nō poterit citans opponere quod nō ſit habilis ex forma ſtatuti ex quo videtur ipſuz approbaſſe citādo ipſum ſimpliciter.Quia paria ſunt exceptionē nō cōpetere ⁊ nō poſſe ipſam opponere:vt eſt glo.no.in.l.habebat.ff.de manumiſ.teſt.Et ideo ſitis cauti in caſibus predictis ⁊ in ſimilibus qñ vultis ſpecialiter aliquē citari facere vt cōcipiatis citationē ꝯditionaliter hoc modo:citet̄ talis vt ꝯpareat ſi habet ius cōparēdi vel preſentādi vel aliquid aliud faciēdi:vel ſi ſua putauerit intereſſe quod nō credit̄ debeat ꝯparere.⁊ nō dicatis vt faciūt ignorātes ꝯpareat talis vel ſita

Vi. Diaz reg. 76. citari. J.

lis vult preſentare debeat cōparere ad deponendū pecuniā vel aliquid ſimile faciēdū qꝛ tūc videret approbaſſe perſonā ſuam: vt dictum eſt. quod ſingulariter not. quia eſt valde vtile ꝛ quotidianum ex p. dancto

Vi, Dun. 152. ... pa. lim.

265 ¶Miſſus in poſſeſſionem ſi reus intra annum veniat fructus non lucratur. c. qm̄. §. in aliijs ꝛ ibi gloſ. extra de litis conteſta.

Primo fallit hec regula qn̄ ipſe re⁹ nō veniret intra annū: nā cū p annū efficiatur ver⁹ poſſeſſor retinebit ipſa; rē cū fructibus nō eñ audietur ipſe reus niſi ſuper proprietate. vt. d. §. in aliijs.

2 ¶Fallit qn̄ ſtatutū vel cōſuetudo ita diſponeret vt ipſe miſſus lucraretur fruct⁹ intra annū. ad hoc glo. in auẗ. de exhi. reis. §. ſi vero. per quam gloſ. Bald. in. d. §. in aliijs. hoc videẗ velle. ꝛ loquiẗ in perſonalib⁹. ſed vide Abb. in. §. in aliijs. ꝛ diſtingue. vt ibi p eum.

3 ¶Fallit quando iudex propter nimiā contumaciam rei hoc diſcerneret vt ipſe miſſus recipiat vel quod lucretur fructus. vt eſt caſus ſing. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. l. fulcinius. §. ſi. ſm domi. Nico. in. d. §. in aliijs.

a ¶Fructus. vide Fel. in c. conſultatio. l. ſi. circa pꝛic. iij. col. de off. dele.

266 ¶Miſſus in poſſeſſionē in perſonali ſecundo decreto interpoſito fructus a nō lucretur Sed re⁹ cōtumax licet ipſe cuſtodire poſſit vt per glo. in. c. quoniam. §. in aliijs. ꝛ ibi per docto. extra vt lit. non conteſt.

Primo fallit qn̄ iudex propter victi cōtumaciā hoc decerneret vt lucrareẗ p eo caius eſt ſing. i. l. fulcinius. §. ſi. ff. ex qui. cau. in poſſeſ. ea.

2 ¶Fallit qn̄ ꝯſuetudo hoc diſponeret vt voluit ſing. gl. i. auẗ. de exhi. reis. §. ſi vero. qḋ locū h; pariformiẗ i ſtatuto ſi ita diſpōat cū ſit ſeruādū, vt voluit Bal. i. d. §. i aliijs ꝛ, ō eſt

eſtimantur dicti fruct9 p perſonā ſi ſint conſumpti cū percipiantur vitio cōtumacie iudicialis ſm Bal.in.d.§.in alijs quod vere pcedere poſſet quando conſuetudo vel ſtatutum ita diſponeret pter contumaciam ad hoc.d.l.fulcinius.Sed ſi nō ita diſponat ſ3 potius habito reſpectu ad ipſum creditorē vt lucretur fructus & tunc cum ſapiat ſpeciem vſure non valeret ipſa conſuetudo vel ſtatutum vt voluit Bart.in.l.ſi finita.§.iulianus.de dam.infec.& do.Nic.in.d.c.i alijs. ad hoc quod not.in.d.clemen.vnica.de vſu.

167 Monachi vel cle.i obſides dari nō pnt: vt not.in.l.ij.C.de pac.& in.l.ij.C.de pa.q.ſi. di.et gloſ.in.c.ex reſcripto.de iureiurando.

PRimo fallit qn darentur p papam cū ipſe eos dare poſſit.& ſic vidi:& proprie obſides dummodo dentur pro pace vel ſimili cauſa. argu.viij.q.iij.c. cuncta per mundū.&.c.principalē. & ita procedit gloſſ.in.d.c.vt predictū eſt.xxiij.q.ix. ſecundum domi. Nico. in.d.c. ex reſcripto.

2 Fallit qn ipſi darētur nō vt ſint pprie obſides ſ3 vt ſint in certo loco:quo caſu ſi queratur de clericis ſecularib9 ipſi dare poterūt p iferiorē a papa:puta p epiſcopū:dūmodo velint & iurent ita manere ſicut ſupradictū fuit de laicis idem erit de monachis p Abb. ſuū:vt in preallegatis canoniſte ſequuntur.

a Nouit. vbi vid Fel. cir. mediū. vj.col.& ſe.

168 Monitio in denunciatione facienda duplex requirit.vt in.c.nouit. a extra de indi.

PRimo fallit qn pctm eſſet notorium.vt in.d.cano.ſ3 illud.xlv.diſ.

2 Fallit i matrimonio ipediēdo cū tūc nō requirat aliq monitio c.ex de deſpō.impu.ad diſſolutionem.ſm do.Ant. q dicit idē eſſe i peccato cōmittēdo vt voluit

in.d.c.nouit.ſed certe non cadit i his ꝓprie denũciatio predicta:imo potius queda iudicialis intimatio facta vt ꝓcedat ad pctm ipediẽdũ i qua nõ requirit aliqua monitio.ad hoc eſt qđ no.extra de iureiu.c.j.ꝛ.c. ad noſtrã.

3 ¶Fallit i denũciatione faciẽda i foro ciuili 8 eo caſu q fieri pt de plano vt nõ reqrat monitio:put voluit Inno.i.d.c.nouit p ea q habet.ff.de offic.pfec. vrb.l.j.§.qđ aũt.ꝛ.§.vicari⁹.ff.de offi.procõ.l.neqꝫ.§.de plano. Sꝫ reqrit i tali denunciatione iudiciali pro ei⁹ forma quod exiſtat in peccato:vt patet in tex.in.c.nouit.vbi de hoc ꝛ alia pro ſollennitate requiſita in tali denunciatione facienda:vt pleniſſime ibi vide per cano.

a ¶Ciuili. an ãt i ciuilibus monitio requiratur. vide Feli.i.c.ij. ante fi.ver. not. vberi⁹ vbi qđ in ciuilibus. de accu. ꝛ in ca.j.

169 ¶Mora aliter quam p interpellationẽ nõ committitur:vt no.in.l.ſi ex legati cauſa .ff. de ver.obli.ꝛ gl.in.l.ampli⁹.ff.rẽ ratã habe.

PRimo Fallit i eo qđ debet fiſco.l.cũ qd.§.fiſcus ff.de vſur.et ibi no.ꝛ eſt ſing.gl.de hoc.ꝛ no.Bar.in.l.j.C.de his qui. vt indig.ꝛ no.Roma.in.d.l.ſi ex legati cauſa.ff.de ver.obliga.

2 ¶Fallit in eo qđ debetur eccleſie in vltima voluntate.vt eſt glo.ſing.in.§.item mixta.Inſti.de acti.ꝛ no.Bal.in auẽ.hoc amplius.i.ij. col.C.de fideicõ.ꝛ pet.de anch.in.c.acceſſoriũ.ex de regu.iur.i.vj.ꝛ Jo.de imo.i.c.breui.ex de iureiur.ꝛ Ro.in.d.l.ſi ex legati cã.

3 ¶Fallit in his cauſis ex qb⁹ debet minori.l.i minorũ.C.i qui.cau.i iteg.reſti.nõ eſt neceſ.

4 ¶Fallit in dote poſt biennium.l.j.§.preterea .C.de iure dot.quo caſu per lapſum biẽnij conſtituitur in mora abſqꝫ interpellatione:vt ibi.ꝛ not.in.l.diuiſione.ff.ſol.mat.

5 ¶Fallit i eo qui tenet ex delicto:quo caſu cõmittit re ipſa:vt i.l.j.§.rectiſſime.ꝛ.l.merito. ff.de vi ꝛ vi arma.equiparantur enim fur ꝛ

moroſus.l.inter ſtipulantem.§.penul.ff.de verborum obli.
6 ¶Limitatur in contractibus vltro citroq; obligatorijs in quibus vnus adimpleuit.nam videtur re ipſa alius cõſtitutus in mora.vt i.l.curabit.de iure emphi.ꝛ.l.iulianus.§.ex venditione.ff.eodem titu.
7 ¶Fallit vbi qs iurauit aliquid pſtare alicui ꝛ illuz cogere re promiſſa:nã propter iuramẽtũ abſq; interpellatione conſtituitur in mora.ita eſt de mente Jo.an.i.c.breue.extra de iureiurando.ꝛ ibi Jo.de imo.ponderat verba Jo.an.quod valde no.tñ nõ puto hoc iure probari.imo in cõtrariũ allego.tex.in.c.lz.ſi de feud.fuerit cõtrouer.inter do.ꝛ agna.cõiuncto.c.j.de for.fide.adde qd ſpecialiter in vaſallo eſt permiſſum qñ domino ſuo imminet magnũ periculum niſi preſtet ſuum ſubſidiũ.ad quod tenetur ex iuramẽto fidelitatis diutius eẽ i mora ꝛ nõ alr̃ vt ibi ꝛ i.d.c.j.§.ad hec mutatio.hic finit lex corra.ꝛ no.i.c.j.i verbo iquiſitio.de noua for.fide.ꝛ vide ẽt q̃ dixi tenendo oppoſitũ.i.l.qd te.ff.ſi cer.petat.
8 ¶Limitat vbicũq; qs pmiſit ſe facturũ ꝛ curaturũ nã tunc non requiritur interpellatio.q: intelligitur quãprimũ põt.vt tenet ſing.Bal.in.c.j.ad hoc.per iura ibi allega.per cuz.
9 ¶Limitatur vbicunq; quis promiſiſſet mihi dare centum vſq; ad paſcha ad mei petitionem:naz adueniente die paſchatis eſt in mora abſq; aliqua interpellatione.ita Barto.ſingu.in.l.ita ſtipulatus.in ſi.de ver.obli.
10 ¶Limitatur vbicũq; quis pmiſiſſet aliquid cõſiſtens in faciendo habẽs tractũ ſucceſſiuum:puta edificare domũ.naz ineſt dies intra quẽ cõmode fieri põt.ꝛ ideo trãſacto illo die remittitur ſtipulatio ad intereſſe ratiõe more in quã quis incurrit p interpellationẽ dñi tacite.l.ſi ita ſtipulat⁹ eſſem abs te.ꝛ ibi no.ff.de ver.obli.ꝛ in.l.in inſulã.ꝛ no.Bar.in.l.ſi ita ſtipulatus.in.q.ij.principali.ff.eo.ver.queritur quando committitur ſtipulatio.dum alle.l.inſulam.ꝛ clare not.Pau.de ca.in.d.l.ſi ita ſtipulatus eſſem.abs te.
11 ¶Limitatur nõ habere locũ vbicũq; debitor a me interpellaſſet ꝛ creditori dixiſſet ſe velle adimplere qd pmiſit vt debet:q: eſt caſus qui equipollet interpellationi:vt probat in dicto .c.primo.§.ad hec.imo hic finitur.l.corra.vnde videmus qd ille qui dicit ſe velle ad cauſaz cõparere nõ eſt de neceſſitate ampli⁹ citand⁹ neq; requirẽdus.j.c.extra de dolo ꝛ

contu.lib.vi.ꝛ no.gl.ꝛ doc.in.l.tres denũciationes.C.quomodo ꝛ qñ iudex.ꝛ in.l.fi.de integ.resti.ꝛ alios casus vide etiam late per glo.in.l.mora.i princi.glo.magne.ff.de vsu.

27 ¶Mora vltima nocet.l.illud.ff.de peri.ꝛ commo.rei vẽ.cum similibus.

PRimo Fallit qñ hoc fieret i fraudẽ q2 tũc vltima mora non nocet.vt.l.si per emptorem.in fine.cum glos.ff.de actio.empti.

¶Fallit in edicto.casus ꝛ ibi Bart.C.de eroga.mili.anno.libro.xij.

¶Fallit quãdo quis fuit i mora ꝛ per moram habebat cõditio pro impleta.ita dicit Bal.i.l.j.in fi.de cõdi.ꝛ subst.fact.ꝛ vide pau.de ca.in.l.si seruus.§.sequit.ff.de verb.obliga.

271 ¶Mora purgari potest p eũ cui iudex terminum assignauit vt istrumẽtũ producat si ille in mora producẽdi sit:tenet Ange.in.l.insulam.ff.de verbo.obli.ꝛ Cy.in.l.cõditiu. la secunda.de acquiren.heredita.ꝛ in.l.j.§.edenda.ff.de eden.

PRimo Fallit nisi terminus esset prefixus a lege vel a statuto:nã tũc elapso termino non poterit reus vel actor purgare moram. ita sing.tenet Innoc.in.c.cum in tua.qui ma.ac.pos.ꝛ idem tenet Bal.in aut.ad hoc.C.de vsur.ꝛ in.l.diffamari.C.de inge.ꝛ manu.ꝛ in.c.j.quo tempore miles.faciũt no.Bar.in.l.post quam liti.C.de pac.

2 ¶Fallit nisi iudex assignasset terminum alicui in causa modici preiudicij:vt puta interloquendo.vt est tex.in.c.pastoralis.de excep.ꝛ hoc voluit Cepo.in.l.iudicis.C.de iudi.

3 ¶Fallit nisi iudex assignasset terminum alicui ad respõdẽdum positionibus:ꝛ ille sit in mora in respondendo: quia tunc non poterit amplius moram purgare.ita tenuit Ang.ꝛ Jo.de imo.ꝛ Ludo.de ro.in.d.l.isulam.

272 ¶Mulier que itra tẽpus luctus nubit infamis est ꝛ penas patitur.de quibus habetur in.l.ij.C.de secũ.nup.ꝛ est glos.in.c.omnes.vij.q.j.

PRimo Fallit nisi mulier nubat de consensu filiorũ mariti primi q2 tũc euitabit penas pdictas:ita tenuit Ange.in.l.mater.C.ad trebel.alle.gl.sing.i aut.de nõ elig.secũ.nub.i prin.in verbo copulatiue.qd etiam fortificatur

rōne.nā rō quare mulier trāſiēs ad ſcōa vota intra tēpora luctus punienda eſt:qz per ſecundum matrimoniū facit iniuriā filijs primi matrimonij.vt.§.certo.in auꝶ.de nupt. Sz hic ceſſat filijs cōſentientibus:qz ſciēti ꝛ volēti nō infertur dol⁹.l.j.§.vſqꝫ cū:ꝛ ibi not.i gl.ff.de iniur.ꝛ.l.j.de actio. empti.quod etiam videtur ſentire Bal.i.l.hac edictali.ver.poneſtatutum ꝛc.C.de ſer.fugi.ꝛ propterea dico qđ ſtatutum vel diſpoſitio.l.edictalis:que vult matrē trāſeuntē ad ſcōa vota teneri reſeruari lucrū primi matrimonij filijs eiuſdez matrimonij.ꝛ hoc per ea que habenꝶ i.l.femine.C.eo.ti. nō vēdicat ſibi locū quādo filius cōſentit ad matrimoniū matris.ꝛ propterea ſi cupis viduā habere in vxorē prouideas habere filioꝝ cōſenſuz.ꝛ que dicta ſunt i matre habēt ēt locū i p̄re cū ꝛ ipſe i penas multas incidat propter trāſitū ad ſcōa vota vt i auꝶ.de non eligē.ſecū.nubē.§.quis pijſſimis.

2 ¶Fallit vbicūqꝫ mulier nubit intra annū de cōſenſu primi mariti dantis licētiā i eius teſtamento:qz tunc vxor non pateretur penas legales.ita ſing.tenet Bal.i.l.filiū quem habentem.C.fa.erciſ.ꝛ in.l.j.C.de ſec.nup.qz habita licentia a teſtatore videꝶ habere hāc licentiā a lege per illum text. ſz Lu.de ro.in ſin.ſuo nu.263.inci.tu ſcis.ponit iſtā.q.ꝛ in ea ita diſtinguit:quod aut maritus ita permittit quod nubat intra annū.ꝛ hoc caſu nō euitat penas iuris: ꝛ moueꝶ iſta ratione:qz nubit intra annū:quod eſt cōtra bonos mores de iure ciuili.ꝛ alleg.caiuz fin.i.d.l.j.ibi.ne i his que corruptionē morū.ꝛc.cū i his teſtator diſponere nō poſſit.vt.l. turpia.ꝛ.l.ſi quis inquilinos.ff.de leg.j.ꝛc.aut de permiſſione viri nubit poſt annū.ꝛ in tali caſu nō īcidit i penas ꝛ dt de hoc eſſe glo.ſingu.ſcđm eū in.d.§.duo.i auꝶ.de nup.verſic. vnū.ꝛ p hoc ipſe adducit rationem quare mulier puniꝶ ſi poſt annū nubat:qz facit iniuriā anime primi mariti p ſecūdas nup.vt in.§.quia vero in auꝶ.de nup.ver.nos igiꝶ. ſed marito pmittēte nulla fit iīiuria.d.l.j.ff.de act. empt. i pric.

3 ¶Fallit in muliere minore.xxv.an.arg. gloſſ.ſing.que hoc pbat in.l.ij.C.ſi aduer.delic.alleg.l.pe.C.de his qui no.iſa.

4 ¶Fallit quia dicta regula procedit de iure ciuili:ſecus aūt de iure cano.qz.d.l.ſunt correcte.vt.d.gl.j.C.de ſecū.nup.p illud dictū qđ mortuo viro nubat i dño.ꝛ idē tenet glo.in l.liberorum.§.non tamen.ff.de his qui no.inſa.ſed contra

rium tenet gloſ.in.l.decreto.C.de infa.ꝛ idē tenet in.c.ſi.de ſecū.nup.ꝛ in.c.ex parte.de appel.vide per Bal.in.d.l.j.C.de ſecun.nup. vbi de hoc diſputat.

273 ¶Mulier de velleia.non certiorata ſi renūciet non tenet renunciatio.l.antiqua.§.ſi autem.C.ad velleia.

a ¶Renūciatio. vide Fel.in.c.ſi diligēti.de fo.cōp.circa fi.iij.col. in ꝟ.circa primū correlariū.ꝛ i c.ex reſcripto.in.iiij.colū.ver.in glo.penul.de iureiu.

Primo fallit qn̄ renūciatio facta eſt in iudicio: qꝛ tūc color iudicij abſqꝫ certioratione valet:vt.l.fin.ad velle.arg. glo.in.l.rem.§.fi.ff.de pig.act.

2 ¶Fallit niſi īteruenerit iuramentū ſm̄ Bar.i l.ſciendū.ff.de ver.obli.facit quod no.in.l.ſi duos.§.iurauit.ff.de iureiu.ꝛ qđ not.Bal.in aut.ſacramēta pube.C.ſi aduer.ven.ꝛ i.l.j. C.de rebus cre.ꝛ in.l.ij.C.de peric.ꝛ cōmo.rei ven.ꝛ per cano.in.c.q̄uis.de pact.in.vj.

3 ¶Fallit in renūciatione facta pretextu tutelaris officij qđ p filijs ſuſcepit p aut.matri.ꝛ auie.C.quādo mul.offi.tu.fun.po.facit qđ not.Bar.i.l.ſi quis ſub conditione.ff.de teſta.tute.ꝛ iſtas limitationes ponit Lud.de roma in.l.repudianda.ff.de acqui.here.

274 ¶Mulier velleiano regulariter renunciare non poteſt.gloſ.ꝛ ibi doc.in.c.ſi diligenti[b] extra de fo.compe.

b ¶In.c.ſi diligēti.vide Feli.in.iij.col.circa fi.in ver.prin.correlatiuum.

Primo fallit qn̄ ipſa mulier renūciat ī iudicio.l. ſi mulier.§.plane.ff.ad velleia.

2 ¶Fallit qn̄ ipſa mulier renūciat iuris autoritate vel iure permittēte.C.quando mu.tu.offi.fun.pōt.aut.ꝛ iure.

3 ¶Fallit qn̄ mulier renūciat p contractū ex īteruallo vt per biennium.l.ſed mulier.C.ad velleia.

4 ¶Fallit qn̄ interuenit iuramentū cum tunc poteſt abſqꝫ dubio.extra de iureiu.c.cū cōtīgat.ꝛ dt Jo.and.in.c.ſi diligēti.extra de fo.

cōpe.ꝛ preſumitꝰ tūc certiorata:vt voluit Archi.i.c.ij.de pac.in.vj.ſm do.Anto.in.d.c. ſi diligēti ꝛ hoc ēt voluit Bar.in.l.ſciēdū.ff.de ver.obli.vide plenius in.d.c.cum cōtingat.

N

275 **Negatio** rem dubiam a facit. lege prima.C.de procurato.

Primo Fallit quando notorium eſt in cōtrariū ar.l.iij.§.duc cāe.ff.ad carbo.

2 Fallit quādo fit poſt concluſionem i cauſa:vt no.iij.q.j.nos.ꝛ.l. pomponius.ff.de procu.§.rati.

3 Fallit quando negatur calumnioſe:vt eſt glo.no.in.l.poſt rem.ff.de tranſac.ꝛ in.l.quidam eſtimauerūt.ff.ſi cer.pet.ꝛ vide de hac materia p Inno.in.c.ſtatutum.de offi. dele.

a Dubiaz. vide Feli. i c.coram ſtatiz poſt me. ij. colū. de off.dele.ꝛ i c.ſi cleric⁹. circa pri.de fo.compe.ꝛ ibi p Abb. in l. ij. not. Benedi.

O

276 **Obligatio** perſonalis vniuerſalē nō ſingularē ſūdi ſucceſſorem ſequitur vt.l.j.§.ſi heres.ff.ad treb.cum ſi.

Primo Fallit in poſſeſſore rei feudalis vt poſſit cōpelli ad pſtādū iuramētū fidelitatis q̄ſi quodāmodo ſit ius reale.ita tenet Ang.i.d.l.j.§.ſi heres. ff.ad trebel.alleg.l.oēs.§.ſi.cū gl.in verbo et uem.ff.vſufruc.quemad.cauc.ſʒ Jo.de imo. ꝛ Lu.de ro.i.d.§.ſi heres.dicūt quod nec ēt glo.hoc dicit:quia illa glo.loquitur in herede ſeu ſucceſſore vniuerſali de quo nō eſt dubiū.vt hꝫ p Cy. l.l.j.C.de noua.ꝛ ponit Ja. ꝛ alij.l.ij.ff.ſol.matr.Bal.i .l. debitorē.C. de pac.ꝛ in.c.dilecti.de ma.ꝛ obe.

2 Fallit i caſu i.l.penu.ſʒ āg.ibi.ff.d acq.he.

3 Fallit in ſubſidiū.vt.l.j.§.ſi is q.ff.ad tre

bet.ꝛ plene p̄ ꝓ.gl.i eadē.l.i.§.fi.l gl.magna.ꝛ de materia vide plene p Ang.i.l.ſi debitori.p illū tex.C.ſi aduer.cre.etiā per Bal.in.l.j.C.cōia de lega.in verbo no.hic de dictiōe ſup vbi ſing.dicit quod ſi ſtatutū diſponat qd in cauſis vertētibus ſup inſtrumētis ꝓcedāt omi modo habebit locū ſi agatur nō contra debitorem:ſed contra tertiū poſſeſſorē per dictum.§.ſi heres.quod dictū ſequitur etiā per de ancha.in repe.c.canonū ſtatuta.de conſtitu.in ver.contra iſtam extēſionē ꝛc.quod perpetuo tene mēti.pro quo bene facit quod voluit Jo.de Jmo.in.l.fi.in penul.car.in ver.aduerte tamē inquātum dixi.ff.a quibus appel.non licet.ꝛ faciūt not.per Bal.in repe.l.creditores.in.iiij.q.principali.in verſi.itē dubitatur quia de ſucceſſione vniuerſali.C.de pig.

277 Obligatio perſonalis ꝛ inſtantia contra ſucceſſorē non tranſeunt.l.j.C.ſi cer.pe.ꝛ no.in.c.qꝛ vero.extra de iudi.

PRimo fallit in caſu.d.c.quia.extra de iudi.in quo tranſit in odium ſuccedētis ſcienter in vitium:vt ibi no.

2 Fallit quando eſſet inchoata cum filio:qꝛ tranſit ad patrem ex quo ſuccedit in bonis:vt.l.ſi taꝫ ex naturalibus.ff.de iudic.ex eo qꝛ hodie pater ſuccedit vt heres:vt in aut.de here.que ab inteſta.§.ſi autem.

3 Fallit qñ fuiſſet inchoata cuꝫ defuncto ſub nomine dignitatis vel adminiſtrationis cū tūc tranſeat in ſucceſſorem in dignitate vel adminiſtratione:ſecus autem ſi non ſub nomine dignitatis ſed procuratorio:ſm Jmo.in.d.ca.qꝛ.ꝛ ibi circa hoc dic vt habetur in.c.ij.vt lite pendente.in.vj.

4 Fallit quando fuiſſet inchoata cum procuratore:qꝛ tunc tranſit:vt in.l.cum in homine.ff.de procura.

5 Fallit qñ mortuo accuſatore conſtaret de crimine accuſati per eius cōfeſſionē:qꝛ tunc crimen remanet impunitum:inde poterit proſequi illum impunitū ꝛ illum punire.l.quāuis.C.de adulte.ſꝫ Jnn.ꝛ Jo.an.in.d.c.qꝛ extra de iudicijs.

278 Officialis dū eſt i officio cū ſubditis cōtrahere nō poteſt.l.nō licet.ff.de cōtrahen.emp.ꝛ.l.j.C.de cōtr.iudi.

PRimo fallit quando cōtraheret non per ſe ſed per vniuerſitatem cui preeſt.l.gaius.ff.de vſur.

Fallit qꝛ in loco originis pōt ꝯtrahere:vt.l.in pre

ſidis.ff.ſi cer.pe.ſm vnam lecturam.
3 ¶Fallit cū cōtraheret cū nō ſubditis:vt no.l.d.l. preſidis.
4 ¶Fallit quia cauſa neceſſitatis pōt contrahere:vt.d.l. vni ca.C.de contracti.iudi.
5 ¶Fallit quia palam ⁊ publice poteſt contrahere. gl.in.d.l. non lz.de contrahen.⁊ empt.licet Ricar.teneat contrarium.
6 ¶Fallit qñ conceditur a rege vel a principe vt poſſit contrahere:vt.d.l.licet.⁊.d.l.j.C.de contrac.iudi.
7 ¶Fallit qñ eſſet officialis ꝑpetuꝰ:vt.d.l.p̄ſidis.ſi cert.peta.

P

279 Pactum ꝙ debitor bonis cedere non poſſit nō valet cū ad carceres ſe obligare videat: qđ eſt cōtra bonos mores:vt.l.alia.§.elegāter. ff.ſol.ma. vbi et per Bar.⁊ Cy.⁊ Bal.i.l.j.C.qui bonis cedere poſ.vbi refert id qđ per Iaco.de aret.conſultum fuit facit quod habetur ſuſ.imo.C.de act.⁊ oblig.vbi idem voluit Ricar.malumb.

PRimo fallit quando debitor dilapidauit omnia bona.l.creditor fiſci.in fi.ff. que in fraud.credi.⁊ per hoc vltra Bar.facit qz ex delicto vel propter dolū in cōtractu cōmiſſo perdit quis beneficiuz ne condēnetur:ne cogat vltra quā facere poteſt.l.ſi rem.ff.de re iudi.l.ſi.§.j.ff.ſolu.matri.
2 ¶Fallit quādo tempore contractus debitor ſciebat ſe non eſſe ſoluendo.l.pretium.ff.de iure dotium.
3 ¶Fallit ſm Ang.in.d.§.eleganter quando debitor vellet cedere bonis nec acceptare velit inducias quinquennales.l. fin.cum ibi no.ff.qui bon.cedere poſſ.
4 ¶Fallit ſecundum ipſum quando acceptauit inducias quinquennales:quia tacite videtur renunciaſſe facultati cedendi bonis:vt ibi per gloſ.
5 ¶Fallit ſecundum Inno.in dicto.§.eleganter.quando ſtatutum prohiberet ceſſionem bonorum.et hoc voluit Bar. ꝑ plures rationes in.l.titio centum.§.ij.de condi.⁊ demon.
6 ¶Fallit quando debitor preciſe tenetur ad factum : quia tunc nec poteſt cedere bonis per Cyn.in.j.queſtio.C.qui bonis cedere poſſunt.
7 ¶Fallit qñ debitor negat debitū:qz ad hoc vt poſſit cedere bonis requiritur qđ cōfiteatur a prin.aut qđ negans con-

Pacto de retrovendendo prohibit spacio 30 annorum limita vt [illegible] sub [illegible] ix [illegible]
Ther [illegible] et [illegible]

De regulis incipientibus.

denitur ⁊ condemnetur:vt eſt tex.in.l.ſi.ff.de ceſ.bo.vel ex
poſtfacto confitetur vel neget . ⁊ hoc eſt qḋ ſubtiliter ſen=
tit Bal.in.d.l.j.C.qui bo.ced.poſ.qui multū facit qḋ negās
maritū perdit beneficiū.de quo in.l.maritum.ſolu.matri.
⁊ eſt tex.in.l.ſed hoc ita.§.ſi.de re iudica.

8 ¶Fallit qñ perſona eſt affecta non reſpectu alicuius preſta
tionis ſed officij:quia tunc ceſſio bonorū nihil ſibi prodeſt
l.ſi quis vellet a.C.de epiſ.⁊ cle.ſm Bal.ibi.in ſi.

9 ¶Fallit quod ſicut in foro penitentiali non habet locū bñſi
ciū in cōdēna.vt exigat vltra quā facere poſſit:⁊ ſecus ſit i
contentioſo:vt eſt gl.no.in.c.cū tu.in ver.facultatib⁹.extra
de vſu.⁊ ibi Abb.ſic.ita videt ꝙ bonis cedere nō poſſit:ſed
dubiū facit:nā facilius denegat primū tāꝗ̄ beneficiū:ſpecia
lius.arg.l.et⁹ militis.§.militia miſſus.ff.de mil.teſt.ſꝫ nō vi=
det debere ꝯſequi dictū beneficiū poſt ceſſionē ne cōdemnet
vltra ꝙ̄ facere pōt:licet ſecus in contentioſo:vt eſt gl.not.in
d.c.cum tu ver.facultatibus.extra de vſu.⁊ ibi Abb.⁊ ita vt
dixi videtur qḋ nō poſſit cedere bonis iuxta.l.qui bonis.⁊
l.j.ff.de ceſ.bo.⁊ hoc caſu loquitur gl.⁊ Albe.in.d.c.

10 ¶Fallit nam non poteſt quis cedere bonis in preiudicium
reipubli.vt.l.nemo cedere.C.de exacto.tribu.lib.x.

11 ¶Fallit qñ q̇s eſt obligat⁹ ex inſtrumēto guarentigie ⁊ ha=
beat executionē paratā cōtra quā guarētigiā poſſit opponi
exceptio ceſſionis bonorū:nā p huiuſmodi ceſſionē bonorū
debitor nō liberat:vt.d.l.j.C.qui bo.ce.poſ.⁊ ita dicit Ange.
in.l.nemo carceratus.C.de exac.tribu.libr.x.in ſua repeti.
ſed diceret aliquis qḋ Bal.in.d.l.j.tenet contrariū dū dicit
quod ſtāte ſtatuto qḋ inſtrumentū guarētigiatū mādet exe
cutioni per carcerē vel aliā iniuſtitiā que placuerit credito
ri poteſt cedere bonis per no.in.d.l.ſi.§.in cōputatiōe.C.de
iure deli.q: nō poteſt videri beneficiū ſublatū ceſſionis.ſed
dicas qḋ Bal.⁊ Ange.in diuerſis caſibus loquunt in termi=
nis.nec ob.Ang.⁊ Bar.nec gl.nec Ang.in apoſti.in.d.§.i cō=
tatione.vbi tenet qḋ ſtāte ſtatuto qḋ inſtrumentū cōfeſſio=
natū habeat executionē cōtra debitorē ⁊ eius bona intelli=
gitur.niſi heres fecerit inuentariū:⁊ ſic ſtatutū recipit inter
pretationē a iure cōmuni.l.ij.C.de noxa.cū ſi.nā eadē ratiōe
videt interpretandū niſi cedēdo bonis:q: exceptio ceſſiōis
permiſſa a ſtatuto in terminis ſimpliciter confirmat regulā

ſtatuti nō exceptuatis.l.nam qui.ff.de pe.leg.⁊ ſi ſtatutū re mouet vniuerſaliter omnē aliā exceptionē ⁊ ceſſionis bono rū quod facere poteſt vt dixi.s.in.v.fallen.cū p huiuſmodi factū ſuum deludat creditorē ⁊ ſtatutariā diſpoſitionē.di ctum vero Bal.nō preſupponit ſtatutū recipere aliquā exce ptionē que habeat ꝯfirmare regulā nō exceptuatis:⁊ ratio vera dicitur in terminis ſuis:licet Pan.de ca.in.d.§.elegan ter improbauerit Bal.contra quem dicit vidiſſe Florentie ſeruari.⁊ qd ibi omnes fauēt dicto Bal.ſed parcat mihi re uerentia ſua male dicit:⁊ non aduertit ad ea que dicit:⁊ ideo tene menti:qui faciet tibi magnum honorem.

12 Fallit ſi maritus eſt cōuētus de dote ꝯſtāte matrimonio: quia non poteſt cedere bonis ſicut nō habēs beneficiū non cōdemnet vltra q̄ facere poſſit:⁊ ſic etiā dicto caſu recedit a quibuſdā alijs regulis per ea que dixi in.d.§.eleganter.⁊ in.d.l.ſi conſtante per alios.nam dicto caſu non pōt facere mulier eū incarcerari eo non exiſtente ſoluendo.facit tex. in.l.ſi cū dotem.§.aut in ſeuiſſimo per doc.in.d.ver.d.l.con ſtante.⁊ ſic ceſſat ratio propter quam fuit iunctum benefi ciū ceſſionis bonoꝝ cā euitandi carceres.C.q̄ bo.ce.poſ.l.j.

13 Fallit qn̄ nō vult preſtare cautionē qd ſi ad pinguiorem fortunam peruenerit ſatiſfaciat inſolidū:al's quatenus fa cere poteſt imo debet de vltra cauſa cautionē offerre.l.vni ca.§.cū aūt.de rei ven.vbi tex.in.fi.loquit̄ ꝯditionaliter per ablatiuū abſolutū per quē tex.etiā ſolenniter limita.l.ma ritus.⁊ l.ſi miles.ff.ſol.ma.nam ſi vult gaudere illo benefi cio dz cautionē preſtare vltra etiā offerre qd p̄ſtare deberet etiā cautionē voluit Rapha.cuma.in.d.l.ſi maritus.

14 Fallit ſm quoſdā qn̄ non conficit inuentarium qꝛ preſu mit̄ eſſe malignum:⁊ ſic eſt in dolo:vt in aut.de here.⁊ fal.§. ſancimus. col.j.ideo nō poteſt cedere bonis:vt.s.in.j.⁊.ij. fal.Tu autem ſuper hoc caſu diligenter aduerte:qꝛ ſi facit inuentariū propter tale inuentarium nō poteſt perſonali ter capi:vt tenet Bal.⁊ Mod.in.l.fi.in.§.in cōputatione.de iure deli.ergo tunc non eſt opus beneficio ceſſionis bonorū ne videatur ꝑpter nō cōfectum inuētariū dicat̄ adeo delin quere quod perdat beneficium ceſſionis per.d.l.j.que indi ſtincte loquit̄.⁊.l.ponit remediū ⁊ beneficium ad euitandū ſeruitutē carceris:⁊ vlterius potes imaginari plures alios

De regulis incipientibus.

Caſus in quibus quis non poteſt cedere bonis vel in oībus in quibus nō pōt quis pſonaliter capi ⁊ incarcerari: qꝛ tunc ceſſat ratio inductiua facultatis cedēdi vt.d.l.j.C.q̄ bo.ce. poſſ. ⁊ dicta locū habēt in clerico qui regulariter cedere pōt vt in.c.dñs.extra de ſol. ⁊ habet beneficium ne exigat vltra quam facere poſſit. vt eſt gl.in.l.miles.in pinc.ff.de re iud. ⁊ etiā eccleſia que ſimiliter bonis cedere poteſt vt ſolet allegari tex.ſing.in aut. vt determinatus ſit numerus clericoꝝ in.§.cū vero demōſtrabiles.in.j.col.ibi ſm Adria.omnē infelicifſimā cām ⁊c. Ex quibꝰ etiā dico qđ ſicut in duabꝰ primis fallētijs Bar.pōt renūciari p pactionē beneficij ceſſionis bonorū eadē ratione ⁊ in alijs fallētijs predictis ſicut eſt in ciſdē: ſicut etiā dicimus valere pactū vt creditor poſſit capere debitorē ꝓpria autoritate iuxta ibi hoc accōmodari pōt ad ante dictas fallē. ⁊c. idē ſequit eadē ratione vt valeat pactū qđ obliget ad crimē publicū vel priuatū ſm.l.v.ff.de adul. ⁊ facit qꝛ hec pacta dictis caſibus concordāt iuri cōmuni.l. legitima.C.de pac.cū ibi no.per gl. ⁊ doc. ⁊ in habentibus ſymbolū facilis eſt tranſitus.l.in rem.§.itē perforationem ff.de rei vendi. ⁊.l.ſed cū patruo.ff.de bono.poſſeſ. ⁊ quia cōſtat rationē quod non eſt contra bonos mores.

280 ¶ Pactum factum de hereditate perdenda nō valet.l.fin. de ſuis ⁊ legitimis ⁊.l.pactū.C.de colla. ⁊.c.Quis.de pac.in vj.l.ſi quando.C.de inoffi.teſt. ⁊ ibi ponitur ratio ſed nō generalis: quia in filijs tantū aliam ponit Bar.in.l.ſtipulatio hoc modo.de verb.obli. Sed contra eam facit lex in.l.j.C. de pac. Aliam ponit Bal.in.l.pacta que contra.eo.ti. Aliā ponit Bald.in.l.quamuis.C.de fideicom.

PRimo fallit qñ habet admixtū delictum: vt.l.j.§.ſi ver.parens.ff.ſi quis a pa. fue.ma.ſecundum vnum intellectum.

¶ Fallit qñ recipit ſuum debitum ab illo qui renunciat: vt in.d.§.ſi vel parēs.ſecundū intellectū.

¶ Fallit quando pater paciſcitur de non ſuccedendo filio: quia poteſt quia non eſt contra ius: ſed preter naturale: vt dicit Bal.in.d.l.quamuis.

¶ Fallit ſm Ang.in repe.ſua.d.l.ſi ſtipulatio quādo pactū non eſt inter patres ⁊ filios: ſed fit inter alias perſonas de hereditate: quia tūc dicit quod valet prout occurrit i Eſau

qui remiſit iura ſua primogenito fratri ſuo Jacob: ſed hoc dictũ reprobat Raphael. ⁊ cõ cor. Roder. in. l. de queſtione. C. de pact. ſed poſſet reſpõderi. d. l. de q̃ſtiõe. qd ibi nõ erat pactum de perdenda poſſeſſione.

5 ¶ Fallit qñ interuenit iuramentum: vt in. c. quamuis. de pac. in. vj.

281 ¶ Pater filiam dotare tenetur. l. filiam. C.
a de do. promiſ.

PRimo fallit ſi filia eſſet iudea vł heretica: q: nõ tenet̃ illã dotare. gl. eſt ſing. in. l. ſi vero. ff. de in rem verſo.

2 ¶ Fallit q: nõ tenet̃ dotare filiam naturalem niſi ſit pauper. ita no. Bal. in. l. ſi de iure. ff. de iure dotium.

3 ¶ Fallit ſi pater eſſet egenus ⁊ nõ poſſet eã dotare. ſ̃m Lu. in. l. j. in. iij. colum. ſol. matri.

4 ¶ Fallit quando accepit virum indignum ſine ꝯſenſu patris ita no. Lud. in. d. l. j. alias Bal. in. l. fi. C. de dot. promiſ.

5 ¶ Fallit quando eſſet contractum cum viro ſine dote: quia non tenetur illam dotare pater. Lu. in. d. l. j. ⁊ ita dicit Bar. tenuiſſe. Sed Bal. tenet contrarium in autenti. res que. C. communia de lega.

282 ¶ Pater promittens ⁊ pro filia ſi poſtea ei leget animo cõpenſandi dotẽ promiſſam legare videtur. l. ſi quis mãdati. §. cũ pater. ff. de leg. j. cũ concor. de quibus in gl. tex. in auten. preterea. in fi. l. iij. C. vnde vir ⁊ vxor.

PRimo fallit ſ̃m Old. Bar. Bal. ⁊ Pau. in. d. §. ſi pater. vbicũq; i legato eẽt ſpecies relicta: ⁊ pro dote fuiſſet promiſſa quantitas ⁊ econtra. ⁊ ita intelligit. l. ſi pater ꝓ filia. ff. de col. do. Bal. i. l. qm̃ in prioribus. in pen. col. C. de inoffi. teſta. ⁊ in l. ſi vxor. C. de bo. aut. iudi. poſſeſ. idem tenet

a ¶ Filiam. adde dom. Pet. Phyl. cor. in conſil. ccxlij. in litera n. in iij. parte. ⁊ Fely. in. c. que in eccleſiarum. in xxiiij. colũ. ſtatim poſt me. de conſti.

Bal.in.l.neſennius.C.de neg.geſt.cum realiter de quantitate in ſpeciem fiat compenſatio:vt.in.l.ſi conuenerit.in prin. ff.de pigno.actio.

2 ¶Fallit hec limitatio qꝛ eſt cōtra.§.ſi pater.ꝛ cōtra auē.preterea.i fi.vbi dicta iura nō admittūt hāc diſtinctionē.ꝛ iſtā vniuerſalē tenet Jo.de imo.i.d.§.ſi pater.ꝛ in.d.auē.ꝑterea.

3 ¶Fallit dicta reglʼa niſi filia eēt cū alijs heredibꝰ extraneis inſtituta vel etiā cū fratribꝰ qui ex parte tantū precipue lucri percepiſſent quātū fuit legatū:ꝛ tūc dotē precipuam habebit nec cōpenſabitur cū legato.vt i inſtitutione relicta de ipſa filia.ꝛ ita tenuit Bal.Raph.ꝛ Lud.de Ro.i.d.§.ſi pater. ꝛ allegat tex.ſing.in.l.fi.C.cōmunia vtri.tū in cōtrariuȝ videtur gl.in.d.l.ritia.§.qui inuita.in ver.veriſimile:ibi dum glo.maxime dicit in illa implicatiua.ꝛ etiam Jmo.ibi.

4 ¶Fallit ſm Joan.de Jmo.in.d.§.pater filie.ꝛ in.d.§.cū pater.vbicūqꝫ pater nō dixiſſet filie lego ꝑ dote:ſȝ ſimpliciter dicit lego:qꝛ tūc vtrūqꝫ debetur:vt in.d.§.ſi pater.ſed cōtrariū tenuit ibi Barto.ꝛ ſcribentes:qꝛ obligatus ex cauſa neceſſaria a.l.inducta prout ē pater ꝗ ex neceſſitate tenetᷓ dotare filiam videtᷓ legare aīo cōpenſandi ſm.d.auē.preterea. ꝛ.l.etiā.ꝛ.l.debitor.ff.de bonis que liber.nā arctat patrē ad duo.ſ.ad cōiungendā filiam in matrimonio ꝛ ad dandā dotē:vt.l.ꝗ liberos.§.fi.ff.de ritu.nup.ꝛ no.gl.reputata ſingu. in.l.obligamur.§.j.ff.de actio.ꝛ obliga.quā magis communiter ſequunē doc.Bal.i auē.res que.C.cōmunia deleg.ꝛ Nico.in rub.ff.ſolu.ma.Bal.Jmo.ꝛ Raph.i.l.j.eo.tit.Bal.i.l. fin.C.que ſen.ſine cer.quāti.Bal.ꝛ Ang.in.l.nupta.i pri.ff. ſol.ma.ꝛ per Abb.in.c.j.de adul.lȝ Bar.in.d.auē.res que.ꝛ in.d.l.obligamur teneat cōtrariū ꝛ bene no.qꝛ eſt pulchrū. Jtē pro hac opi.facit quia pater ſimpliciter legans videtᷓ ſine dubio pro dote legare:vt ſing.dicit Bar.in.l.qđ aūt in ſtipulatio.ff.de iure dot.ꝑ illū tex.ꝛ probatur in.l.tali.§.fi.coniuncta gl.ff.eo.tit.cū vulgaribus.Jtē quia ſi dixit lego pro dote perinde eſt ac ſi dixiſſet lego cauſa cōpenſandi ꝑ dote. text.eſt mēti tenendus ſm Bal.i.l.j.§.j.C.de rei vxo.actio.ꝛ hec eſt cōmunis opi.quā tenet gl.in.d.§.ſi pater.i verbo eadē.ꝛ eā ſequitᷓ Dy.ꝛ Jaco.de Are.Pet.Bar.ꝛ Bal.ꝛ communiter omnes ibi.ꝛ Cyn.ꝛ Bald.in.l.filia.poſt glo.ibi.C.de lega.ꝛ eſt de mente glo.fina.in.l.cū pater.§.fi.ff.de iure dot.

¶Fallit dicta

5 ¶Fallit dicta regula vbicunq; quantitas legati nõ concurreret cum quantitate dotis: q: tunc nõ preſumitur animus cõpẽſandi. ꝛ hoc tenet Pau. de ca. in. d. §. ſi pater in lectura boñ. allegat. l. cum centum. ff. de adimen. leg. ſm Jmo. Jac. de are. ꝛ Bar. in. d. §. ſi pater. ſed iſtud non videtur verũ per dictã aut. preterea. vbi vero non attenditur an fuerint quãtitates relicte pares vel diſpares. qḋ etiã tenet Bal. in. l. titia. §. inuita. de leg. ij. Bal. ꝛ Jmol. in. d. l. cum pater. per. l. luci⁹. ff. de leg. ij. Bal. ꝛ Ang. ꝛ Jmo. i. d. l. ſi pater. ff. ḋ colla. do.

183 ¶Pater filium ſua legitima regulariter priuare non põt: vt in. d. l. ſi quando. C. de inoffic. teſta. ꝛ. l. quoniam in prioribus. C. eodem titu.

PRimo fallit vbicũq; pater ex cauſa oneroſa omnia ſua bona promittat alteri poſt eius mortem: nam cum legitima eius detrahat poſt es alienũ: vt. l. papinianus. §. iiij. de inoffi. teſta. deductis illis bonis ꝛ ere alieno: nihil reſtabit filio: ꝛ ſic filius hoc caſu priuabit legitima. ita tenet Dy. in. l. hereditaria. ff. de bo. aut. iudi. poſſi. ſed Bar. ibi dicit nõ eſſe bonum q: adducit pactum de non petendo iuxta dictũ Augu. qui vult filiũ exheredare ꝛ alium inſtituere ab alio quam ab Aug. cõſiliũ querat: de quo no. gl. in. l. ſi quis ad declinãdã. C. de epiſ. ꝛ cleri. ſi tñ appareat de fraude fili⁹ poſſet reſcindere vẽdi. p ſua legitima: vt tenet Jo. de platea in. §. itẽ ſi qs. ad fi. inſti. de inuti. ſti. ꝛ p Bar. i. d. l. hereditaria.

1 ¶Fallit quando pater inſtitueret ꝛ filium in nuda proprietate ꝛ aliũ in vſufructu: dummodo valor dicte proprietatis equiualeat legitime: nam tunc etiã hoc caſu habebit legitimam inutilem. ita tenet Ang. in. §. prohibemus. per gl. ibi in aut. de trien. ꝛ ſemiſ. adde Bar. i. d. l. hereditaria. ſed iſte modus cum reuerẽtia docto. non eſt verus: ꝛ contra text. in auten. nouiſſima. ꝛ ibi gl. C. de inofficio. teſtamen. vbi filius debet habere vſumfructum ſue legitime. de quo Bart. tãgit in. l. vxori mee. de vſufruct. legato.

1 ¶Fallit qñ pater haberet in hereditate ſolos ſeruos ꝛ eos manumitteret: nam tunc filius nihil habebit: vt probatur in. d. §. prohibemus. alios caſus in quibus põt filiũ priuare vide p gl. no. l. c. quintauallis. de iureiur. ꝛ l. §. aliud quoq;. in aut. vt cũ de app. cog. Adde qḋ in illis eſt caſus quo pa-

ter filijs ꝛ filiabꝰ pōt denegare alimenta.gl.ꝛ ibi hoc expꝛeſſe tenet Bar.in.l.ſi quis a liberis.§.idē iudex.de lib.agno.ꝛ idē Bar.i.l.ſi pactū.ꝛ.l.fi.C.d lib.agno.ꝛ .l.diuꝰ.ff.ad.l.pō.de pari.ꝛ idē tenēt Jo.an.ꝛ pet.de anch.in.d.c.quintauallis de quo ſe remittunt ad Spec.in ti.qui filij ſint legi.ver. quod ſi filia.ꝛ.ver. ſeq.dicit tñ Spec.in tit.pꝛealleg. qḋ ſi filia vult penitere de peccato:vt qꝛ luxurioſa erat ꝛ nūc vult ſeruare cōtinentiā pater dꝫ eā alere arg.c.ferrū.l.di.ꝛ hoc ſequūtur Bar.Jo.de imo.ꝛ do.Abb.in.d.c.quintauallis.ꝙ plus dicūt qḋ etiā pr̄ tenet eā dotare:qꝛ cā dotis nō eſt minꝰ fauorabilis quā cauſa alimentoꝝ:vt no.Cyn.in.l.nō ideo. C.de adminiſtratio.tuto.facit.l.j.ff.ſoluto.matrimo.ꝛ faciunt not.per Bar.in aut.expꝛeſſi.C.de inceſt. nup.vbi dicit quod pater poteſt reliquere filio ſpurio vſqꝫ ad quantitatē ſufficientem in alimentis:et eodem modo filie ſpurie pꝛo dote:qꝛ ſine dote nō pōt alicui nubere:que omnia bene not.

84 ¶Pater licet alienationē inter filios fieri pꝛohibeat extra ipſos niſi exp̄ſſe dixerit regulariter talis pꝛhibitio nō extenditur gl.eſt repu.ſingu.in.§.nos igit.in aut.de reſti.fideicom.ꝛ idē tenēt Dyn.Ray.Bar.ꝛ Joan.de Jmo.in.l.ſi tibi homo.in.§.diuus ſeuerus.ff.de lega.pꝛimo.Bal.ꝛ Saly. in.l.voluntas.C.de fideicommiſ.Bal.in.l.lucius.in pꝛinc.ff. de libe.et poſthu.ꝛ Bar.i.l.lucius.i.§.j.ff.de leg.iij.ꝛ Bal. in.l.quiſquis.C.ad.l.iul.maie.cum alijs concoꝛ.

Primo fallit vbicunqꝫ pater nō pꝛohibuiſſet filios ſꝫ liberos ne alienarent:quia tunc huiuſmodi pꝛohibitio extenderetur etiaꝫ ad nepotes ꝛ alios deſcendētes vt no.Cy.in.l.voluntas.C.de fideicommiſ.

¶Fallit qñ teſtatoꝛ non pꝛohibuit filios:ſed heredē ſuum: quia tūc intelligitur pꝛhibitus heres heredis: vt pꝛobat in l.pater.§.iulianꝰ.ff.d lega.iij.ꝛ.l.luciꝰ.arg.a ꝯtrario ſenſu. de quo vide plene p Bar.in.l.filiuſfa.§.diuus ſeuerus.ff.de lega.j.ꝛ.l.lucius.ff.de lega.iij.ꝛ p Cy.in.d.l.volūtas.C.de fideicommiſ.ꝛ p Lud.de Roma.in.l.ſi quis filiū.ff.de acqui. here.ꝛ vide etiā optimū tex.in.§.pe.in aut.de reſti.fideicō. vbi dicitur qḋ lꝫ heres pꝛhibeatur alienare fundū vt in familia remaneat:dicta tñ pꝛhibitio nō extendit ad quartum gradum ſeu ad quartam generationem poſt teſtatoꝛem vt

eſt caſus nota.in.d.§.pe.ꝛ ibi etiā per Ang. ꝛ tetigit Barto.in.d.§.diuus ſeuerus.

185 ¶Pater filijs naturalib⁹ legitimis exiſtēti bus vnā vnciā tm̄ legare pōt.tȝ gl.i.l.cogi.i.§.hi q.ff.ad treb.quā gl.ſequit̄ Lud.Ro.dicens illam eſſe ad hoc ſingulariter not.pro qua videtur caſus expreſſus in.l.ij.C.de natu.libe.ꝛ idē ēt tenet glo.in.l.lucius in prin.ff.de vulg.ꝛ pupil.que gl.iuncto.tex.probat quod olim de iure fforum. filius naturalis poterat in totū capere hereditatē patris et ſic vltra vnciā.lȝ i cōtrariū teneat gl.i.l.plautius.ff.de condi.ꝛ demonſt.que tenet quod etiā hodie pater pōt eis legare duas vncias exiſtentibus legitimis.

Primo fallit vbicunqȝ filius naturalis eſſet vulgariter ſubſtitutus in totum: tunc filio repudiāte filius naturalis vulgariter ſubſtitutus poterit capere totā hereditatem ꝛ perinde erit ac ſi eſſet legitimus.ita ſing.tenet Bar.in.l.is q̄ bonis.ff.de vulga.ꝛ pup.quē ſequunt̄ ibi Ja.d are.Dy.Bal.ꝛ Ang.ꝛ cōiter oēs:ꝛ aſſignāt rōnē:qꝛ ſicut pt fili⁹ nālis tantū nō exiſtētib⁹ legitimis et nālib⁹ capere vltra vnciā:vt i auē.lȝ.C.de na.libe.Ita pt fili⁹ nālis ſubſtitut⁹ vulgariter i totū. qꝛ tūc demū vocat̄ filio legitimo repudiāte:q̄ caſu perīde ē ac ſi non extarent legitimi.arg.l.ij.§.ſi ꝛ.§.ſi filius.ff.de bonis que libe.cum ſimilibus. ¶Filius. Uide remiſſiones datas per iaſi may.i auē.ſi q̄ mulier de ſac.ſan.eccl.nume.48.Bene vad.

186 ¶Pater ad filium * emācipandum regulariter compelli non poteſt.l. nemo pōt.ff.de adop.ꝛ iſti.quib.mo.pat.pote.ſoluit̄.§.filij.

Primo fallit i quatuoꝛ caſibus enumeratis ibi i gl.ꝛ i.d.l.nemo pt puta ſi agnouit legatū relictū filio i ſubſtitutiōe ſi emācipet eū:vt i.l.ſi cui.ff.d cditio.

⁊ demonſtra.

2 ¶Fallit quando victricus adoptat priuignum ſuum impuberem: ⁊ factus pubes doceat non expedire ſe eſſe i poteſtate patris adoptiui: vt.l.nõnũq̃.§.ſi.cu᷒.l.ſeq.ff.de adoptio. quem caſum glo.illius.l.extendit ad quemlibet adoptiuũ.

3 ¶Fallit ſi pater proſtituit filiam imponens ei neceſſitatem peccandi.vt.l.ſi leſiones.C.de epiſ.audi.

4 ¶Fallit quando pater contra pietatem paternam afficit filium iniuria.l.fi.ff.ſi quis a pa.fue.manu.

5 ¶Caſus eſt qui non enumeratur in.d.glo.videlicet quando filius promiſiſſet aliquid patri per ſtipulationem: nam poteſt tũc compellere vt ipſum emancipet per officium iudi.vt eſt caſus notabilis ſecundum doc.in.l.virum.ff.de verborum obligatio.cum ſimilibus.

287 ¶Pater ſi filio aliquid donat illud in legitimam non cõputatur niſi dictum ſit: vt in.l.ſi quando.§.generaliter.C.de inoffi.teſtamen.

PRimo fallit niſi pater filio ſimpliciter dedit.ita ſingul'r dixit Bart.in.l.parẽtes.ff.ſi quis a pa.fue.ma.facit illud quod ipſe vult.in.l.cum quo.in fi.ff.ad.l.fal.⁊ in.l.titio centum.§.genero.ff.de iure do.

288 ¶Pater eo viuente legitimam filio dare non cogitur: vt in.l.i.§.ſi impuberes.C.de colla.bono.⁊ no.gloſ.in.c.Raynutius.de teſta.⁊ no.Bar.in.l.poſt eman.de lib.lega.

PRimo fallit ſi diſſiparet bona ſua: q2 tũc cogit̃ filio dare legitimã eo ẽt viuẽte.ita no.tenet Bal.i.l.ij.ff.ſi quid i frau.patro.⁊ in.l.i.l.iiij.q.C.de inoffi.dona.ꝑ quo facit qđ no.tenet Bar.i.l.i.in.§.ſi in patris.ff.ſol.matri.⁊ in l.ſi conſtante.in pñn.ff.eo.vbi no.dixit qđ ſi vxor alicui⁹ deceſſit remanentibus filijs heredibus relictis: ⁊ dos remanet apud patrem qui diſſipat omnia bona ſua qđ tunc filij poterunt agere contra patrem vt eorum dos non cõſumatur de quo habetur etiam per Bart.in.l.fi.C.de ſenten.paſ.vbi ponit an filij poſſint petere vt pater remoueat̃ ab adminiſtratione qñ pr̃ habet malos mores vel diſſipat bona filiorũ: vt habetur per Bart.⁊ doc.in.l.imperator.ff.ad trebel.

289 ¶Pater ad teſtimoniũ regulariter admittit̃.vt eſt gl.i.l.

a iij.in prin.ff.de teſti.⁊ gl.l.c.ſi q̇.ª extra eo.ti. a

PRimo fallit niſi eſſet ſu=ſpect⁹:qꝛ tunc debet repelli a teſtimonio vt i dictis gl. a ¶Fallit in cauſa criminali:qꝛ tūc ēt repellit̄ a teſtimonio ſicut pau=p etiā repellit̄ ab accuſatiōe:vt.ij.q.i. i pri. Et ita tenet Tācre.i p̄alleg.c.ſi q̇.⁊ iſtud ſe=quit̄ do.Ant.de but.⁊ cōmuniter oēs ſcriben tes ibi.Sꝫ do.Abb.ibi tenet cōtrariū. dt em̄ qđ nō videt cām diuerſitatis i hoc:nam pau pertas reddit teſtē ſuſpectū:qꝛ timet̄ ne fue rit corruptus per producentē:naꝫ hec ratio militat etiam in cauſa ciuili:vnde ipſe dicit pauperē nō eſſe admittēdum ad teſtimoniū: ſed iudex ſecūdum qualitatē perſone ⁊ qua litatē cauſe arbitrabit̄ quanta ſit fides teſti adhibēda.Et ſic do.Abb.nō facit differentiā inter cauſam ciuilem ⁊ criminalem ⁊c.

¶In.ca. ſi qui.vbi vi=de Fely. in ij.col.i ver. gloſ.fin.ibi al's cū ſeq̄.

b ¶Fallit cū quis icidit i paupertatē propter vitiū ſuum:qꝛ tūc etiā nō eſt idoneus teſtis ſm Bal.in.c.prealleg.ſi qui.qꝛ hoc caſu non ſolū rerū:ſꝫ etiā fame ſuc ē prodig⁹: et vide tur talis:vnde talis eſt expellēd⁹ a teſtimo nio:qꝛ vitioſus i ſe preſumit̄ eſſe multo ma=gis in aliū vitioſus:vt i.l.fi.C.de ſenten.paſ. Secus aūt in eū qui incidit i paupertatem ſine vitio ſuo ⁊ tūc bene fauet:quia tunc ta lis bene eſſet idoneus:⁊ dicit etiā ipſe Bal. vbi ſupra qđ magis eſt credēdū pauperi vir tuoſo quam diuiti vitioſo:dicit tamē ibi qđ quando pauper nō eſt nec bone nec male fa me:tūc admittitur ad teſtimoniū:ſꝫ minus ei creditur:qꝛ qui deficit in fide tantū nume ro ſupplet̄.Allegat gl.notabilem ⁊ mēti te=nendam in.l.iij.§.eiuſdem quoqꝫ.in princip. in verbo nunc.ff.eod. quare quando teſtes non ſunt multum boni:quia deficiūt in fide ſupplet numerus:puta ſi quis probaret per

tres aut quatuor teſtes qui non eſſent omino integri vnius teſtium ſuppleret defectum fidei quaz gl. ſemper tenebis mēti decidendo. dicit tamē Bald. qđ hec omnia ibi remittunt iudicis arbitrio: q2 nō poteſt dari iſta diſcretio qñ dicatur plene probatū: ſed relinquitur in iudicis arbitrio: de hoc ēt eſt tex. melior quā ſit i iure: ſ3 quādo dicatur plene probatum in. l. iij. §. an magis ſcire poteſt, et in §. eiuſdem. in prin. ff. de teſti. et vltra predicta adde qđ teſtis ad hoc vt nō dicatur pauper debet habere tantū in bonis quantū eſt ſumma negocij de quo vertitur ipſa queſtio: vt habetur elegantiſſime i gl. ſingu. i §. ſi vero aūt ſunt. l auth. de heredita. et falci. quā pro cōſiliāti et valde ſingulari alleg. egregius doct. do. Lud. de Roma. in. l. ſi cōſtāte. in prin. ff. ſoluto matrimo. quā gl. bene nota et tene menti: quia valde ſingularis eſt.

290 ¶ Pecunia ante terminum peti non poteſt: vt in. c. vnico. et ibi per docto. extra de plus peti.

Primo fallit quando maritus vergit ad inopiaz. l. ſi adhuc. C. de iure dotiū.

¶ Fallit quādo debitor fugit. ff. de his que i fraus. credi. l. ait pretor. §. ſi debitorem.

¶ Fallit qñ debitor eſſet ſuſpectus cū tunc ab eo peti poſſit eo inuito. ff. q ſatiſ. cogā. l. ſi fideiuſſor. §. fi. ff. iudica. ſol. i oibus ſm hoſti. et Jo. and. in. c. vnico. de plus peti.

291 ¶ Pena ex delicto contra heredem non tranſit: vt in. l. j. C. ne ex delic. defunc.

Primo fallit niſi pena ſit impoſita per. l. prout dicit glo. no. in. l. ſi quis iniquum. §. quid ante. ff. quod quiſq3 iur.

¶ Fallit qñ ope exceptiōis irrogatur pena delicti: vt dt Ang. i. d. §. qđ aūt. vnde ſi prohibet quis ne agat ꝯ ſtatutū ſi tale quid nō fecerit: talis exceptio trāſit cōtra heredē ad repetitionē. ita dt Bal. in dicto. §. quid autē.

¶ Fallit qñ nō eſt mera pena: vt puta q2 ex parte actoris eſt ſecutū ad intereſſe: vt dicit Bart. in. d. l. j. C. ne ex delictis.

¶ Fallit quando delinquens erat confeſſus delictū: vt dicit Spec. in ti. de confeſ. §. ſequitur. ver. quod ſi.

¶ Fallit qñ delinquēs fuit confeſſus delictū q2 paſſus eſt: nā tūc dt Bal. elegāter in. l. ne ex delict. qđ illa cōfeſſio trāſit in conſtitutum per tex. in. l. qui numeratum. de conſti. pecu.

192 ¶ Pena.l.ſi quis in tantã.C.vnde vi. in locis ſeu cauſis rebuſq; eccleſiaruz locũ nõ habet etiã ſi talis rigor actionib⁹ approbatus ſit: vt eſt glo.⁊ ibi communiter per docto.in c.j.extra de dolo ⁊ contu.

PRimo Fallit qñ prelatus ita deliquiſſet in re ſpectãte ad ei⁹ mẽſaz: cũ tũc leuis ſit pena illius legis cũ priuetur dominio iur.qd habet i re in ei⁹ vitã: vt no.dicit do.Anto.i.d.c.j.de do.⁊ cõtu.per id quod habetur in.c.ſi clericus.i ti.de cap.cor.i vſi.feu.⁊.c.verum.extra de foro compe.c.ceterũ.⁊.c.cõſtitut⁹.de relig.domi.⁊ qd locũ habeat.d.c.ſi deliquat.i re ſpectante ad ipſi⁹ mẽſam vt priuet iure qd habet i re ipſa in vita ipſorum viuentiuz ⁊ delinquentium. ita ſentit do.Nico.in.d.c.j.de dolo ⁊ contu.

2 ¶ Fallit qñ prelatus cũ capitulo eccleſie ſeu cõmunicato cõſilio ita deliquiſſet inuadẽdo rẽ ipſius eccleſi.cũ tũc locũ habeat pena.d.l.ſi quis i tãtam.C.vnde vi.per.l.iubemus.C.de ſac.ſan.eccle.vbi Bart.hoc idem videt velle in.d.l.quod etiam videt tenere gl.in regula delictũ.i.vj.⁊ i.c.j.de ordi.cog.⁊ Hoſt.⁊ Joan.and.in.d.c.eccleſia.⁊ do.Anto.in.d.c.j.de dolo ⁊ contu.ex eo qd tale delictũ non eſt totaliter punibile i pſona prelati vel capituli: cũ ea pena ſit priuatio dñij qd ſpectat ad eccleſiam.ad hoc i.d.l.iubemus.vbi hoc videt expreſſum ſcdm Inn.i.d.c.ſcdm quẽ hoc cõmune eſt: imo videt caſus i.d.c.ij.extra de or.cog.iũcto eo qd not.ibi p gl.que dicit idẽ in prelato eccleſie nõ habẽte capitulũ ſeu collegium p id qd no.per gl.extra de loca.c.potuit.ad hoc ẽt qd no.ex de capel.monacho.c.dilectus.⁊.d.c.j.ex de dolo.⁊ cõtu.vbi lati⁹.

193 ¶ Pena legalis regl'r p iudicẽ minui vl' mutari põt: vt i.l.quid ergo in.§.pena grauior a

a ¶ Pena grauior. Ubi vide bal.⁊ frã.are.i.l.improbuz.C.ex q.cau.infa.⁊ fely.i c.qualiter ⁊ qñ in.§.fi.in.j.col.circa.me.verſ.iiij.de accu.

de his qui not.infa.⁊ no.in.c.in archiepiſcopatu.de rap.et habetur in.c.ad petitionem.extra de accuſa.

PRimo fallit vbicunq̧ iudex non procederet ex denunciatione vel per inquiſitionem: ſed per accuſationē ita eleganter no.hoſtien.in.d.c.in archiepiſcopatu.per l.iij.in fine.C.ne ſanctum baptiſ.et per.l.ſeruos. in fine.C.ad.l.iul.de vi publ.vel priua.

2 ¶ Fallit qñ probatur plene ⁊ iure: ſecus ſi per ſupplementum pbationū: quia eſt iuſta cauſa mentiendi: vt no.in.§.ſi quis hominū.in prima gl.in tit. de pace cōſtan.in.x.col.de quo vide p Dy.in.c.indultū.de re.iur.l.vj.⁊ per Cy.in aut. qui ſemel.C.quomodo ⁊ quādo iu.⁊ per gl.in.c.romana.de appel.⁊ in.d.c.ad petitionem.⁊ plenius per Abb.in opere ſtatutorum in rubrica.tertia in prima parte.

124 ¶ Perito in arte ſtaẗ dicit Bar.in.l.j.§.j.ff.de vent.inſpi.⁊ in proemio florum ⁊ tenet Inno.in.c.propoſuiſti.de proba. ⁊ ad hoc bonus text.in.c.ſi.extra de frigi.⁊ malefic.facit.l. j.§.ſi neq̧.C.de vete.iur.enuclean.⁊ quod no.in.c.j.de cōſti.

PRimo fallit qñ in loco plures reperirent periti de illa arte: quia tūc oēs adhiberi debent: vt i.d.c.propoſuiſti.quod procedit qñ agiẗ de re grauis preiudicij: qꝛ nō ita de facili percipiẗ p vnū ſicut per plures: cū tūc plures exhibendi ſint ſi in loco reperiri poſſunt alias ſufficiat vnus: et ita procedit dictū Bar.⁊ do.Ant.⁊ Imo.alias ſi agatur de re parui preiudicij in qua nō requiritur magna induſtria: tunc ſufficiat vnus etiam ſi in loco reperirentur plures: vt in.d.c.quia iudicante.ſm do.Inno.in.d.c.propoſuiſti.

2 ¶ Fallit qñ agiẗ de graui p̄iudicio ad dānū alterius ita qḋ ipſi periti habēt deponere tanq̧ teſtes cū tūc debeāt eē multo plures: ⁊ ſi nō ſint i loco debēt reuerti ad loca vicina.ad hoc qḋ no.i.c.p̄terea.de reſt.i integ.⁊.ij.q.v.p̄ſul.ſ3 vnū intellectū.ad hoc ēt qḋ not.extra de fideiuſſo.c.cōſtitutus.⁊.l. ſi quando ſecundum do.Nico.in.d.c.propoſuiſti.

3 ¶ Fallit qñ de crimine agitur de re multū ardua: vt quia ſi agatur de vita hominis vt dicaẗ vulnꝰ mortale cum tūc requiratur iudiciū multorū ſic requirantur plures periti ſi in loco reperianẗ al's cōmitti debent ad loca vicina p ipſis:

Vi. Dial. xij. 4 [illegible] dici. 1.

in iſtis enim arduiſſimis debent eſſe ꝓbationes luce clariores maxime in hoc caſu in quo periti deponunt de credulitate ⁊ nō de ſciētia. ad hoc. d.c. propoſuiſti. ⁊.c. ſignificaſti.

195 ¶ pertinentiarum appellatione veniunt omnia que ad rem pertinent vt dicit Joan. ⁊ Jmo. in. c. cum ad ſedem. extra de reſti. ſpolia.

Licet Jgitur appellatione pertinētiarum veniāt omnia que pertinēt ad rem de quā tractatur ſiue pertineant de iure cōmuni ſiue conſuetudine vel ſtatuto ſiue ſint corporalia ſiue incorporalia: ⁊ etiam veniant ſub nomine alicuius eccleſie vel rei: vt per Jo. an. ⁊ Jnno. de appel. c. cum ad ſedē. fallit tamen in quibuſdam caſibus vt ibi per cano.

¶ Et primo fallit in his q̄ acquiſita eſſent aliq̄ iure ſpeciali ſm Jnn. in. c. cū ad ſedē. puta priuilegio vel ex poſtfacto: vt voluit do. Ant. ⁊ Jo. an. ibidē cum talia nō veniant nomine pertinentiarum. vt voluit do. Jnno. ibidem. eſto qd in aliis voluerunt contrarium in hoc per. c. cum de cauſa. extra de cauſa poſ. ⁊ proprie. ⁊ de his vide latius in. c. cum ad ſedeȝ.

2 ¶ Fallit in poſ. q̄ nō fuerunt aſſignate ꝓ dote eccleſie vel alterius rei: ſȝ ex poſtfacto acquiſite cū nō veniant ſub ptinētiis: ſed ſunt exprimēde: vt voluit Jnn. in. d. c. cū ad ſedē. cuius dictū ꝓcedere poterit qñ peteret eccleſia vel alia res cū poſſeſſiōibꝫ ⁊ pertinētiis ad hoc. l. ex facto. §. j. ff. de vulg. et pup. al's ſi ſimpliciter fuiſſet facta mētio de ipſa re cū ptinētiis: ⁊ tūc veniant ſub verbo pertinentiarū: vt. d. l. verbū ptinere. ff. de verb. ſigni. ſm do. Ant. ⁊ Jmo. in. d. c. cū ad ſedem.

3 ¶ Fallit qñ qualitas petitoris aliud ſuaderet: cū eiꝰ qualitas ſit attendēda: vt voluit Jnno. in. d. c. cum ad ſedē. de reſtitutio. ſpo. vnde ſi epiſcopꝰ petat eccleſiam cum pertinentiis veniūt beneficia reſpectu iurium epiſcopalium non reſpectu adminiſtrationis ſm do. Nico. in. d. c. cuȝ ad ſedem. ad hoc quod no. ff. de vſur. l. plenum. §. requiri.

4. ¶ Fallit quando peteretur ſimpliciter eccleſia quo ad ius epiſcopale ſeu ius epiſcopi in ea re cum pertinentiis cum tunc in ea probationes fiant generaliter et ſic inducatur ius commune: ſecus ſi probatur ſimpliciter iura epiſcopalia deberi: cum tunc veniant illa iura epiſcopalia que ſunt debita de iure communi vel eorum loco ſubrogata: vt per

doctores in.d.c.cum ad ſedem.vbi latius per eos.

296 ¶ petitio hereditatis contra titulo poſſidentem non intẽtatur.l.ij.C.de peti.here.ꝛ ibi p doc.ꝛ maxime Pau.de caſt.in.l.pro herede.ꝛ.l.nec vllam.ff.de peti.here.

PRimo Fallit qñ quis intẽtaret petitionẽ hereditatis.ꝛ rei vẽdi.ſimul in vno libello:quia agens probaret ſe dominum vel defunctum:ꝛ tunc aduocaret res a poſſidente:ita Pau.de caſt.in.l.ij.de peti.here.

2 ¶ Fallit qñ titulus fuiſſet acquiſitus poſt mortẽ defuncti:qꝛ talis titulꝰ nõ obligaret agẽti petitione hereditatũ.ſecus ſi eſſet acquiſitus ante mortẽ defuncti.Bal.in.l.fi.C.de edic.diui adri.tollẽ.ꝛ.l.j.C.ſi iudi.nomi.poſ.fac.appel.ꝛ.l.incerti C.de iterdic.licet Pau.teneat ꝫ Bal.i.d.l.ij.§.ſi poſt mortẽ.

3 ¶ Fallit qñ quis emiſſet ius vniuerſale vel quotã hereditatis:quia ſi quis ageret petitione hereditatis ſingulariter ad quãlibet rem:tunc illi non prodeſſet titulus cuꝫ habeat titulum vniuerſalẽ.ad hoc eſt tex.in.l.ij.de here.vel.act.vẽ.

4 ¶ Fallit qñ haberet titulũ ab illo in quem alienauit rẽ quã ſimpliciter poſſidebat a patre:qꝛ cõtra illũ poteſt intentari petitio heredi.vel ad rem vel ad pretium.ff.de peti.here.

5 ¶ Fallit quia ille qui emit rem aut emit iniuſto pretio ꝛ intentatur petitio heredi.aut iuſto:ꝛ tunc ille qui vendidit aut non eſt ſoluẽdo ꝛ nõ intentatur:aut eſt ſoluẽdo ꝛ intentatur:vt per gl.in.l.j.ꝛ.ij.C.de peti.here.ꝛ ita dicit Jo.de prato.C.de edic.diui adri.tol.l.fi.ꝛ vide gl.in hac materia in.l.hereditatem.C.in quib.cau.ceſſat longi tempo.preſcrip.

6 ¶ Fallit quando titulus non eſſet aptus ad trãſlationẽ dominij:vt puta titulus commodati vel depoſiti:quia contra põt intentari petitio here.vt in loco preallег.

297 ¶ poſſidens ſi ille per quem poſſidet de poſſeſſione expellatur non tantum naturalem:ſed etiam ciuilẽ perdit:ꝛ idẽ ſi ſpõte tradatur:vt eſt gl.in.c.cũ olim cauſam.extra de reſti.ſpo.ꝛ p gl.ꝛ doc.i.l.fi.C.de acq.poſ.ꝛ maxime p Bar.ꝛ Ange.

PRimo Fallit in eccleſia que ipſam poſſeſſionem ciuilem non perdit:vt in.c.quiſquis ſm Bald.ꝛ in.d.c.cum olim cauſam.de reſtitu.ſpoliato.

2 ¶ Fallit in fiſco vel pupillo eadeꝫ ratione ad hoc

quod no. extra de reſti.in integ.c.j.

5 ¶Fallit qñ ille qui noie alieno poſſidet eam nõ traderet me re:ſꝫ ſub cõditione ſi dño placuerit:cũ tũc non perdat ipſaꝫ poſſeſſionẽ etiã ciuilẽ.vt colligitur i.d.c.cũ olim cauſam. ſꝫ licet dñs perdat poſſeſſionẽ etiã ciuilẽ per traditionẽ ipſius rei nomine poſſidẽtis ſponte ꝛ ſimpliciter facta tamen ipſe dominus poterit eam recipere per cõditionẽ.l.fi.ff.de acqr. poſ.imo etiam poterit ipſe dominus ſi veniat ꝛ nõ fuerit ad miſſus illũ icontinẽti repellere:cũ ipſe ſi ſit dominus ad eũ pertinere videat̃ ꝛ tunc eũ expoliare põt.ad hoc facit tex.in d.c.cum olim cauſam.qui ita procedere põt quãdo ipſe dominus veniret incontinẽti:cũ ille incontinenti tradit ipſaꝫ poſſeſſionẽ alias ſi ex interuallo non poſſit etſi in illũ trãſlata fuiſſet poſſ.ciuilis et naturalis:ſecus ſi tantũ naturalis:vt quia fuiſſet tradita nõ ſimpliciter:ſed ſub conditione.vt.s.dictum eſt.et ita procedere poteſt tex.in dicto.c. cũ olim cauſam.extra de reſtitutio.ſpoliato.vbi latius vide.

198 ¶Poſſeſſor bonefidei licet fructus lucretur tamen illos cum impenſa compenſare tenetur vt.l.fructus.ff.de vſu.ꝛ ibi glo.ꝛ.l.ſumptus.ff.de rei vendicatio.

PRimo Fallit qñ bonefidei poſſeſſor rẽ poſſederit cum ti.ꝛ maxime oneroſo: quia tunc non tenebitur cõpenſare fructus cum impenſa:vt eſt glo.que a doctorib⁹ reputat̃ ſing. in.l.emptum.in fi.glo.mag.ff.de rei vendi. doct. mo.in.l.diuortio.§.interdum.ff.ſolu.matri.eam alleg. pro ſingu.et per illam glo.dicit ibi Bal.vnum quod eſt ſumme notandum ꝛ menti tenendum vꝫ quod ſi quis tenuit fundum in emphyteoſi alicui pro ſe ꝛ deſcendẽtibus ꝛ poſtmodum contingat non obſtare plures deſcendentes tunc non debet reuerti ad dominũ qđ tunc heredes emphy. poterũt petere omnia melioramenta facta in dicto fundo ad perpetuam rei memoriã.ꝛ de hac.q.vide Bald.in aut. qui rẽ.C. de bo.que libe.ꝛ in.l.fi.C.cõmunia de leg.ꝛ in titu.de cõtro uer.inueſti.§.ſed ſi manzer.in ver.queritur quod bene no.

199 ¶Poſſeſſor bonorũ legatario ſatiſdationẽ de legato ſibi preſtãdo offerre nõ tenetur:ſed ſatis eſt qđ nõ ſit i mora ſi legatarius ſatiſdationẽ petat:vt eſt tex.i.l.ij.§.j.C.quorũ leg. qui tex.quotidie allegat̃ qđ vbicũq; quis eſt obligat⁹ ad ali

quid non tenetur ſe offerre:ſed ſatis eſt qđ requiſitus vel interpellatus morã non faciat.

PRimo fallit niſi dies ſit appoſita.qꝛ tunc dies interpellat pro homie:vt.l.magnam.C.de contrahen.ꝛ commit.ſtipu.ꝛ in.c.poſuit.de loca.ita tenet Bar.in.d.l.quo.leg.ꝛ ita tenet gl.in.c.cupiẽtes.in ver.ↄtẽpſerit.de elec.i.vi.

2 ¶ Fallit vbicũqꝫ qs eſſet legat⁹ ad aliqđ faciẽdũ:ꝛ interpoſitũ fuit iuramentũ:qꝛ tũc etiã ſi dies nõ eſſet appoſita tenetur ſe offerre etiã ſi fuerit minime requiſit⁹.ita ſingu.tenuit Jo.an.in.c.breui.de iureiuran.quẽ ibi ſequit̃ do.Abb.ꝛ per hoc etiã limita gl.in preallega.c.cupientes.§.ſi vero cõtemſerit.de elect.in.vj.ꝛ in prealleg.l.ij.§.j.C.quo.lega.

3 ¶ Fallit qñ ponunt̃ verba geminata:tũc enim debet ſe offerre licet nõ ſit requiſitus.ad hoc eſt tex.in cle.vnica.iũcta gl.in verbo exigere.de teſta.nã ille tex.dicit quod ſi religioſus eſt datus executor teſtamẽti quod debet reddere rationem executiõis ordinario loci:ꝛ quod ordinarius tenetur rationẽ exigere in gl.penul.dicit quod tenet rationẽ reddere petẽti ſi nõ offerret:ꝛ ſi ordinarius nõ recipit ei nõ eſt imputãdũ.ita dicit gl.predicta.ꝛ hoc multũ no.ꝛ hoc eſt qꝛ verba debent aliquid operari:vt in.l.ſi quando.ff.de leg.primo.ꝛ in.c.ſi papa.de priuileg.i.vj.vt ergo euitet̃ ſuperfluitas qñ verba geminant̃ debet ſe offerre licet non requiratur.

4 ¶ Fallit qñ requirit̃ aliquid fieri tẽpore actus.de hoc eſt gl.no.in.c.vt circa.in verbo preſtito.de elec.in.vj.ex quo infert̃ qđ ſi ſtatutũ dicat qđ nullus debeat admitti ad magiſtratũ vel eligi niſi ſatiſdet vel preſtet iuramentũ:quod talis debebit offerre ante adminiſtrationẽ:alias electio vl' aſſumptio ad magiſtratũ nõ valebit:ꝛ predicta faciũt ad queſtionem ſtatuti dicentis qđ appellans tenet̃ preſtare ſatiſdationem infra.x.dies a die appellationis:alias appellatio intelligat̃ eſſe deſerta:nam hoc caſu appellãs tenebit̃ infra.x.dies offerre ſatiſdationẽ:alias appellatio erit deſerta:ꝛ per hoc adduco tex.no.in.l.ſi.C.quo.leg.qui tex.nõ aperte hoc ꝓbat: ſed pro hoc videt̃ eſſe gl.i terminis i.d.c.cupiẽtes.§.ſi vero.de elect.in.vj.que dicit quod quotieſcunqꝫ apponit̃ dies vel terminus.i ſtatuto vl' i lege qđ tũc nõ eſt neceſſaria petitio: quia dies interpellat ꝓ hoie.d.l.magna.de ꝯhẽ.ꝛ cõmit.ſti.

ꝛ ita etiã videt̃ tenere gl.in.l.cũ patronus.in gl.ij.ff.de bo. lib.pro hoc allego.bonũ tex.l.iij.C.de iure emphyt.q̃ dicit qđ ſi emphyteota nõ ſoluit canonẽ infra.iij.annos qđ priuatur emphyteoſi.ꝛ dicit ibi tex.qđ ipſe debet offerre debituꝫ ſpõtanea volũtate ꝛ perſoluere: ꝛ ſic nõ requirit̃ interpellatio vt cõſtituat̃ in mora.ꝛ ita illũ text.quaſi in terminis noſtris tenuit Bar.in.l.fi.§.fi.ff.quo.leg.ſed cõtrariũ facit qđ no.Guil.in.l.j.ſuper gl.j.ff.de iuriſ.om.iudi.vbi dicit qđ iudex ita demũ tenet̃ ſi nõ fecit illud qđ ſibi erat commiſſuꝫ ſi ab eo fuerit petitũ alias nõ.ꝛ alleg.optimũ tex.in.l.ij.§.magiſtratib⁹.ff.de mag.cõue.quẽ Bal.ibi dicit ad hoc eſſe meliorẽ de iure.ꝑ quo facit tex.in.l.iiij.§.hoc aũt iudiciũ.ff.de dã.infec.Itẽ ꝑ hoc videt̃ gl.q̃ hoc expreſſe tenet i.c.fi.extra de reſcrip.ꝯfirmat̃ ꝑ id qđ voluit Ant.de but.in.c.veritatis. de officio.deleg.vbi dicit ſtãte ſtatuto qđ iudex teneat̃ finire cauſam intra certũ tẽpus al's debeat puniri:qđ hãbet locũ ſi alias fuit petitũ.Itẽ ꝑ hoc facit quod tenet gl.in.l.vniuerſe.C.de preci.impe.offe.que dicit qđ ſi q̃s impetrauit a p̄ncipe quod nõ teneat̃ creditoribus ſatiſfacere niſi vſqꝫ ad certũ tẽpus poſt ipſe ſatiſfaciet creditoribus:quod hoc eſt verũ ſi ab eo fuerit petitũ vt ibi dicit gl.ꝛ ad idẽ facit gl.in l.peto.ff.de leg.ij.ꝛ per dictã gl.ita tenuit in terminis pau. de caſt.in prealleg.locis qđ ſtante ſtatuto quod appellãs teneat̃ preſtare fideiuſſionẽ infra.x.dies alias appellatio ĩtelligat̃ eſſe deſerta quod tale ſtatutũ debet intelligi ſi a parte fuerit petitum al's nõ.ꝛ ꝑ iſta opi.facit gl.in.l.de pupillo §.imperator.ff.de no.oper.nun.que dicit qđ licet quis nunciet nouũ opus ꝓcuratorio nomie debet ſatiſdare ꝛc.alias nũciatio reijcit̃:qđ ꝓcedit ſi fuerit petita ſatiſdatio al's nõ accedit quod tenet gl.in.c.ij.in tit.de eo qui interficit fratrẽ viri ſui in gl.ſup verbo no.qđ quis.ꝛ quod no.Car.i.c.quapropter.§.penul.in.xvij.q.de electio.ꝛ ꝯuis prima opiñ.in pũcto iuris videatur verior:tñ cõmunis ſeruat̃ in practica. ꝛ adducta contra primã opiñ.poteſt reſpõderi qđ ibi nulla fuerat dies appoſita ad ſatiſdanduꝫ:ſed quandocunqꝫ poterat ſatiſdare quod ſecus erat in propoſito igit̃.ꝛ pro iſta opi.etiã vltra ſuperius allega.adduco gl.que hoc videt̃ velle in terminis in.l.mora.ff.ſolu.matri.quã gl. Bal.Rapha. ꝛ Fulg.ibi ad hoc reputãt no.dignã que gl.vult quod mor

tuo viro heredes tenentur reſtituere dotem mulieri elapſo anno: alias teneatur ad vſuras: vt no. in. l. diuortio. in prin cip. ff. ſoluto matrimonio etiam ſi nulla fuerit interpellatio facta: quia dicit glo. qđ lapſus anni interpellat.

800 ¶ Poſſeſſorium adipiſcende ꝛ recuperande petitoriū pri mo intentatum ſuſpendere facit vt in. c. paſtoralis. extra de cauſa poſſeſ. ꝛ proprie.

Primo Fallit quando proponeretur poſt concluſum in cauſa ipſius petitorij vel poſtq̄ renunciatū eſſet probationibus: vt patet in. d. c. paſtoralis.

8 ¶ Fallit quando ipſe proponens poſſeſſoriū vellet ſuſpendere petitorium cum non poſſit ad hoc not. in ca. pia. de except. in. vj. ꝛ ſi ipſe ſuſpendens ſemel poſtea rediret ad poſſeſſoriū ſuſpēſum cū nō ſit locus ipſi niſi ſemel: nā ex quo intētat poſſeſſoriū cogit in eo perſeuerare. vt in aut. qui ſemel. C. quomodo ꝛ quando. ꝛ ſimiliter in petitorio ad quem redit per. d. aut. qui ſemel. que in his quidem non reperitur limitata: vnde coget vtrūq; proſequi ſm domi. Nic. in. c. cū ſuper. qui hoc tenet quicquid ibidem domi. Ant. de butri. ꝛ do. de rota l deciſio. xxj. circa que vide per domi. de rota in deciſio. clij. que incipit. item ſuſpendens.

9 ¶ Fallit quando cōparens pro ſuo intereſſe in iudicio poſſeſſorio vellet ſuſpendere petitorium cū non poſſit: vt voluerunt dñi de rota in deciſio. clviij. que incip. itē ſi inter nos. ꝛ vide doc. in. d. c. paſtoralis.

801 ¶ Preceptum comminatorium iudicis non valet ſi metuꝫ taxatum de iure excedat: ita tenet Bart. in. l. j. ff. ſi quis ius dicen. non obtempe.

Primo Fallit niſi cognitio interueniſſet: puta quia iudex cauſa cognita precipiat quod talis reſtituat familiam ſub pena centum. ꝛ ita ſingulariter tenet Inn. in. c. cum in tua. qui ma. accu. poſſeſ. allega. l. ea q̄. C. cōmi. vel. epi. Idem fuit de mēte Specu. in titu. de ſenten. prola. §. ſpecies. verſicu. ſed nunquid iudex. quod dictū ſequitur Ange. in. l. debitor. C. de pac. igitur ꝛc.

¶ Fallit vbicunq; ſit examinatio iſta vigore ſtatuti exēplū in l. tutor qui repertoriū. §. ſolet. C. de admi. tut. ꝛ ita etiā tenet

Jmo.i pall.c.cũ i tua.q̄ ma.accuſa.poſſant.

302 ¶ p̄ctiũ in particularibꝰ loco rei nõ ſuccedit vt.l.vẽditoꝛ.ff.de here.vel actio.vẽ.ꝛ.l.ſi quis vxoꝛi.§.ſi titius.ꝛ.l.quas.§.fi.ff.de fur.

PRimo fallit qñdãs ignorãter emit rẽ furto ſubtractã. Nã iſto caſu p̄tiũ ſuccedit loco rei ꝛ eſt ſpeciale:ꝛ poteſt eſſe ratio:qꝛ emptoꝛ tractat de dãno vitãdo ne videamur locupletes fieri cũ aliena iactura caſus eſt in.l.labeo.ꝛ.l.ſabinꝰ.§. item ſi dominus.ᵃde verbo.oblig. ᵃ ¶.§.item ſi dominꝰ. Et ibi vide.d. Bart.expo.

1

2 ¶ Fallit qñ quis emit rem ſibi legataʒ:vt.l. teſt.de leg.§.ſi res ꝛ.l.plene.§.ſi reʒ.ff.de leg. l.ratio eſt in precedenti caſu.

3 ¶ Fallit i illa actiõe q̄ oꝛit ex ɔctu:vt ſi cõmodatariꝰ vł depoſitarius vẽdiderit ſub noĩe ignoꝛãter:qꝛ tũc actio depoſi.vel cõmodati dat ad p̄ctiũ etiam ſi res ſit ſalua:caſus eſt multum no.i.l.vim.ꝛ ibi p doc.C.de rei vẽdica.ꝛ ibi p Bart.ꝛ docto.in.l.ſi cũ ſeruum.in fine.ff.ſi certum peta.

4 ¶ Fallit qñ vẽditio rei mee eſſet facta neceſſitatis cauſa ꝛ inuenta a ſuperioꝛe:vt ſi poſſidebã rem meam:ꝛ ſuperioꝛ me cõpulit ad ipſam vendendam vt daret eam militibus: nam poſſum petere a te p̄ctiũ perceptuʒ:qꝛ non ſum regreſſurus ad rẽ.l.item ſi verberatum.§.fi.ff.de rei vendi.ꝛ argu.l.qui ſoliduʒ §.p̄mo.de lega.ij.ꝛ ita no.dicit Pau.de caſtr.in.l.in re.de rei vendica.

5 ¶ Fallit vbi apparet de conſenſu partium expꝛeſſe:ſecus tacite:quia tunc p̄tium ſuccedit loco rei.l.in pertinentibus.in fi.ꝛ.l.ita conſtante.ꝛ.l.ex pluribus.ꝛ.l.fina.ff.de iure dot.ꝛ.l.quoties.eodem.

6 ¶ Fallit in re empta ex vſura rei:qꝛ ita iudicatur de re ſicut de ipſa vſura.vt no.Jnn.in c.cũ tu,ꝛ ibi p doc,extra de vſuris.ſed dic q̄

in hoc pretium non dicitur ſuccedere loco rei: ſed bene res loco pretij.

7 ¶ Fallit in foro anime vt no. in Specu. in titu. de vſu. ver. pone vſurarius ⁊ Bal. in addi. ſpec. eo. ti. in prin.

8 ¶ Fallit[a] quãdo res eſſet perempta: ⁊ ſic cõtra poſſeſſorẽ non eſſet mihi ſuccurſuꝫ: quia tunc cõtra venditorẽ poſſem agere ad pretiũ ⁊ ſic pretiũ ſuccedit loco rei ne vẽditor locu. pleretur cum iactura mea vt. l. non omnes. ⁊. l. ſi cum ſeruum. ff. ſi cer. peta.

a ¶ Octauo fallit. Uide do. Barto. cep. in ſupra alleg. §. itẽ ſi dñs in. j. qõ. in ver. primo caſu fallit.

9 ¶ Fallit in ac. quod metus cauſa: vt. l. ſi papinianus. ff. qđ metus cauſa. de quo dic vt ꝑ Cepo. in. d. §. itẽ ſi dñs. in oppoſi. j. i. ij. caſu.

10 ¶ Falit in heredi. peti. vt. l. ſi rem vel pretiũ. ff. de pac. quod dic vt per glo. ⁊ Cepo. in. d. §. item ſi dominus.

11 ¶ Fallit in heredi reſtitutione: vt. l. imperator cum. l. ſequẽ. ff. de leg. ij. de quo dic vt per Cepo. in. d. §. item ſi dominus. in oppoſi. prima. in quarto caſu.

12 ¶ Fallit i re data i dotẽ: vt. l. res i dotẽ data. ff. de iure doti. de quo dic vt ꝑ gl. Bar. cepol. in. d. §. itẽ ſi dñs.[b] i oppoſi. j. in ſecũdo caſu.

b ¶ §. item ſi dñs ⁊ ibi de oibus his fallẽ. vide d. Bart. cepol. ⁊ dic vt ibi per euꝫ.

303 ¶ Prelegata i fideicõmiſſum nõ veniunt qñ teſtator poſt heredum inſtitutionem eis dedit ſi de hereditate nulla mẽtio facta eſt: caſus eſt no. i. l. marcell[9]. §. q̃dã. ff. ad trebel.

PRimo fallit vbicũq; teſtator totum patrimoniũ diuiſiſſet inter filios i teſtamẽto ⁊ eos equalibus portionib[9] heredes iſtituiſſet vel i rebus qđ idẽ importãt vt. l. ex facto. ff. de here. inſti. caſus eſt ſing. ſm Jo. de imo. in. l. quid ergo la. ij. ff. de lega. j. ratio eſt qua iſta prelegata ſuccedunt in locũ portionis heredi. ⁊ ideo totũ videt habere iure hereditario vt dicit Bar. i. d. l. marcellus. in §. quidaꝫ. ff. ad trebellia.

¶ Preſcriptio

304 ¶ Preſcriptio lõgiſſimi temporis per litis conteſta. interrumpitur: vt. l. minor. C. de rei vendi.

a Primo fallit[a] niſi agens deſiſteret renunciãdo lit. vt no. bene. in. l. ſcrip. ff. de ſtatu defunc.

2 ¶ Fallit quando quis fraudulenter lit. conteſta. vt interrũpatur preſcriptio: & poſtea litem non proſequitur: vt in Specu. in titu. de reſcript. preſenta. §. ratione autem impetra. verſicu. quod ſi quis vtitur ita literis: quod eſt valde ſingulare & mẽti tenẽdũ.

3 ¶ Fallit in preſcriptione libertatis que ſeruitute non interrumpitur per lit. cõteſt. l. ſi cui. de ſerui. & aqua. C. & ff. & not. paul. de caſt. in l. ſi. §. queratur. ff. ſi ſerui. vendi.

305 ¶ Preſcriptio[b] contra ignorantem regulariter currit. l. ſi. C. de preſcrip. long. tempo.

b Primo fallit quia licet currat preſcriptio contra ignorantem: tamen ſi fuerit iuſta ignorantia dabitur reſtitutio contra preſcribentem: vt dicit Bar. in. l. j. §. ſi ꝙs ꝑpter. ff. de itine. actuq; priua.

2 ¶ Fallit qꝛ non habet locum. d. l. j. in preſcribente ſeruitutem regulariter: quia requiritur ſcientia domini: vt per text. & glo. in. l. ij. C. de ſeruitu.

3 ¶ Fallit & eſt limitanda. d. l. j. ſm auſ. malefidei. C. de preſcrip. lon. temp. que non habet locum in ſciente ſm Bar. in. l. pomponius. §. cũ quis. ff. de acqui. poſ. & Bal. & Saly. in. d. auſ. malefidei. C. de preſcrip. long. temp.

306 ¶ Preſcribi & conſuetudine queri poſſunt ea que ſunt iuriſditionis: vt per Cyn. in. l. j. C. de emancipa. liber. & per Barto. in. l. j. ff. de aqua pluuia arcen. & in. c. cum contingat. de foro competenti.

Fallen. Socini.

a ¶ Primo fallit. adde Fely. in. c. illud. i. vj. co. circa prin. l ꝟ. & ſcias vnũ caſum. de preſcrip.

b ¶ Preſcriptio. Adde fely. in. c. vigilanti. de preſcrip. in j. colum. & pau. de ca. in conſi. ccxciiij. inci. ego paul[9]. & Bal. plenius in. l. j. xxiiij. opp. C. qui admitti.

PRimo fallit i his q̄ reſeruata ſunt prin cipi in ſignū ſupreme poteſtatis. cū talia ſint impreſcriptibilia ⁊ cōſuetudine queri nō poſſunt. C. de preſcip. xxx. anno. l. cōpetenti. ⁊ hoc voluit Inno. in. c. bone. el. ij. extra de preben. ⁊ Ant. in. d. c. cum cōtingit. pro quo facit tex. cum gloſ. cxiij. diſt. nulla. ⁊ que no. per glo. in. c. vnico. de elec. in vj. ſecundum do. Anto. in. c. cum cōtingat. ⁊ in. d. c. bone. ⁊ l. c. per venerabilem. extra qui filij ſint legitimi.

2 Fallit in reſeruatis principi nō in ſignū ſupreme poteſtatis: ſed in ſignū cuiuſdā regalitatis: de quibus in. c. cum in tranſlatione. extra de offi. deleg. ⁊ in. c. ſicut. extra de exceſ. prela. talia em̄ ſimiliter ſunt impreſcriptibilia ⁊ cōſuetudine queri nō poſſunt ſm do. Ant. in. c. cū cōtingat. pro quo facit glo. in. d. c. vnico. quod procedit niſi interueniat patientia ipſius principis: q2 ea interueniēte poſſunt preſcribi ⁊ cōſuetudine q̄ri prout no. in. c. trāſlationē. dūmodo interueniat tātus curſus tēporis cuius initium in contrarium memoria non exiſtat. vt extra de ver. ſigni. c. cum quidā. prout voluit do. Nic. in. d. c. cum cōtingat. ⁊ do. Ant. in. d. c. per venerabilē. ⁊ no. per Inno. in. c. cum. p. extra de fide inſtru.

3 Fallit in his que competunt epiſcopo ꝑ ratione ordinis. ⁊ ipſum ordinem reſpiciunt: cum talia non poſſunt preſcribi: nec cōſuetudine queri per inferiorem ab extra. de cōſue. c. quanto. ⁊ extra de priuileg. c. accedentibus. Et hoc voluit Ant. in. d. c. cum contingat. poſt Imo. ⁊ hoſt. dicētem quod conſuetudo non poteſt tribuere poteſtatem clericis inferioribus ab epiſcopis: vt ibi per domi. Inno. qui ita intelligit. vt no. extra de elec. c. tranſmiſſa.

4 Fallit in priuato qui vellet conſuetudine vel preſcriptione ſibi querere ea que ſunt meri imperij cū nō poſſit ſm do. Nic. in. d. c. cū cōtingat. qḋ etiā videt velle ibi Io. poſt Imo. dicens qḋ conſuetudo non poteſt tribuere perſone priuate poteſtatem excommunicandi arg. eorum que habent extra de offi. archi. c. cū ſatis. ⁊. c. ſequenti. ad hoc etiā facit quod no. Inno. in. c. conquerente. extra de offi. ordi. ſed ipſe Imo. cōtrarium voluit. extra de reſti. ſpo. c. cū olim. el. ij. dicens qḋ conſuetudo poteſt dari ipſi clerico poteſtatem excōmunicādi cū epiſcopus eodem modo hoc expreſſe poterit cōcedere

vnde ⁊ poterit etiam tacite ita permittendo: ⁊ hoc tз domi. Flo.in.d.c.cum contingat.extra de foro compe.⁊ domini de rota in deciſione.xlvij.quod verius videtur cū poteſtas ex communicādi ſit iuriſditio extra de remiſ.c.trāſmiſſum: ſm Inno.in.c.cum contingat.quod verum intellige quādo clericus eam ſibi quereret nomine ſue prelature vel ſue adminiſtrationis.arg.c.dilectione.de ſenten.excō.in.vj. alias ſi nomine proprio non poſſet quantuncunqз habeat ad alios ſubditos: nam cum hoc dependeat a poteſtate clauium nō poteſt cōpetere nomine proprio.arg.extra de peni. ⁊ remiſ. c.ij.in.vj.⁊ voluit Jo.an.in.d.c.cum contingat.

307 ¶ Preſcriptio contra ius commune titulum requirit: vt in.c.j.de reſcrip.in.vj.

PRimo fallit in preſcriptione tāti temporis cuius memoria nō exiſtat in contrarium.vt in.c.j.de preſcrip.in fi.

2 ¶ Fallit vbi ius cōe nō facit pro illo.ſed pſcriptionem impugnat licet non faciat cōtra preſcriptionem: vt in glo.in.d.c.cle.de preſcrip.per archi.⁊ Jo.and.

3 ¶ Fallit quando tractatur in preſcribendo in actu qui ſimul in preſcriptio.creatur: vt dicit Paul.in.d.c.generali.de elec.in.vj.⁊ ibi vide notata.

4 ¶ Fallit quando ius commune non facit iniuſtam rationē preſcribentis licet faciat contra preſcribentem: vt in c. cum eccleſia.de cauſa poſſe.⁊ proprie.ſm Ant.in.d.c.ſi diligenti. extra de preſcrip.

308 ¶ Preſcriptio per litis conteſtatio. interrumpitur ⁊ actio perpetuatur: vt in.l.ſicut.⁊ in.l.cum notiſſimi.C. de preſcriptio.xxx.anno.

PRimo fallit niſi agens renūciauerit liti q2 nō dicitur interrupta preſcriptio.ita tenet Bene.de plum.in.l.ſi qs ſeruum.C.de furtis.

2 ¶ Fallit niſi qs ageret ea intētiōe ⁊ pſcriptio'ter rūperet ⁊ ſic animo nō pſeuerādi litē: ⁊ nūc pſcriptio nō interrumpitur.ita ſing.tenet Specu.in tit.de reſcrip.repre.§. aut ratione.⁊ idem do.Abb.ſicu.in.c.il ud.circa fi.extra de preſcrip.Addo ſing.g'o.xvj.q.vj.c.placuit.el.ij.§.poteſt. ad hoc pro ſing.allegat Lud.de ro.in.l.ſi vero.§.de viro.ff. ſol.

matri.in.xxxiij.fallē. principali.ꝛ habetur per Ang.in.l.ſi. de priua.delic.ꝛ in.l.cum lite mortua.ff.de iudi.

309 ¶ Priuilegium de iure canonico per ſuperueniens delictum non tollitur.

Primo fallit quando reperitur aliquid in iure expreſſum: vt habetur in.c. perpendimus.extra de ſen.excom.in.vi.

¶ Fallit quando tale priuilegium eximeretur a iuriſdictione reſpectu certi loci: cū tunc delinquēdo ex locū pdat ipſū priuilegiū: vt l.c.i. iij.q.vi.vbi de hoc.

¶ Fallit quando eximeretur a iuriſdictione reſpectu minorationis perſone: vt eſt priuilegium qñ inferior nō poſſit iudicare: tale enim eſt priuilegium ſi inferior delinquat in loco maioris: vt no.l.c.ſi.per doctores extra de foro compe.

310 ¶ Priuilegia pie cauſe que ſint: ꝛ dicitur relictum ad pias cauſas quod pro anima relinquitur: vt dicit Bar.in.l.ſi quis titio.ff.de leg.ij.per glo.ibi poſitam.ad hoc vide gl.ꝛ Bal. in.l.illud.C.de ſacroſan.eccle.

Primum priuilegium eſt in differentiis fraudulentis: nam ſi quis ſine iuſta cā differret ſoluere legatū pio loco ꝛ expectaret ſtrepitū iudiciale cōdēnaꝛ ad duplū eſtimatiōis rei legate: de quo lati⁹ infra videbiꝛ. ꝛ ſic nota ſpecialiter i pia cauſa vt teneaꝛ moroſus ad duplum. Sūt ꝛ alia ſpecialia multa qꝛ i piā cauſaꝫ dominiū ſine traditiōe trāſferꝛ ex contractu.l.ſi.C.de ſac.ſan.eccle.ſec⁹ eſt in nō pia cā.l.traditionibus.C.de pac.ꝛ.l.ſi ego.C.de rei vēdi.

¶ Priuilegium eſt quod valet donatio bonorum preſentiuꝫ et futurorum ad pias cauſas: vt no.Bar.in.l.ſi.C.de pac.ꝛ Barto.in aut.ſi qua mulier.C.de ſac.ſan.eccle.ꝛ in refulgēti.nam cum poſſit totam ſuam parteꝫ vouere ꝛ donare pio loco fortius vniuerſa bona que ſunt introducta gratia perſone.inſti.de rerū diui.§.interdum.licet regulariter.l.ſtipulatio hoc modo.ff.de verbo.obliga.

¶ Priuilegium eſt quod mulier ad pias cauſas fideiubendo non iuuatur velleiano.l.pe.C.ad velleia.

¶ Priuilegium eſt quādo aliquis fideiuſſor cum pacto non obligatur: in piam cauſaꝫ vero obligatur.l.ſi.C.ad velleia.

¶ Priuilegium eſt qꝛ licet non poſſit quis alteri ſtipulari

ſtipulatio iſta.§.alteri.de verb.obli.tamen poterit pro pia cauſa vt eccleſia:vt eſt gl.ſing.j.q.vij.c.quoties cordis ocu lus.ꝛ gloſ.et Bal.in.l.illud.C.de ſacroſan.eccle.licet doct. quidam velint quod de iure canonico indiſtincte quis poſ ſit alteri ſtipulari.quod etiam ſentit glo.in.d.c.quoties.

6 ¶Priuilegium eſt quod licet non valeat pactum de ſucce dendo de futuro cum inducat votum captande mortis.l. fin.C.de pact.l.cum donationes.C.de tranſac.tamen valet ad pia cauſas ſm Bal.in.d.l.fi.ſicut in militibus dum ſint in expeditione.l.licet.C.de pact.

7 ¶Priuilegium eſt:qꝛ licet donatio omnium bonoꝝ vel ali cuius partis facta per non filios retractetur per liberorum ſupuenientiam.l.ſi nunquam.C.de reuo.don.tamen non i firmatur facta ad pias cauſas.gl.ſing.xvij.q.iiij.ꝛ ponde rat Bar.i.l.iij.§.iperatores.ff.de leg.ij.ꝛ Bal.i.l.ij.ff.de do.

8 ¶Priuilegium eſt qꝛ ordinatio ꝑ viam cōſtitutionis vel con ſuetudinis facta ꝑ municipia deſtribuēdo aliquid errogan ti per pias cauſas ꝟ eleemoſynam nō poteſt per idem man cipiū tolli.tex.eſt no.in.l.priuilegia.C.de ſacroſan.eccl.ꝛ vi de Bar.ꝛ eſt tex.in.l.ad epiſtolā.eo.ti.ꝛ Joan.and.in addi. Spec.i ti.de inſtr.edi.§.nūc aliqua.licet dici ſolet qđ facta ad liberalitatē nō iducūt neceſſitatē.l.ſolet.§.fi.ff.de offi.ꝓ cō.ꝛ.l.ſeio amico.§.medico.ff.de leg.iij.vbi interueniret ca ſus dominij.l.cum de in rem verſo.ff.de vſu.ꝛ ideo ſi ruſti cus ordinaret de aliquid donando omni anno niſi interue niret alia ꝓmiſſio non obligaret ex eo qđ vſus fuerit certis vicibus illa liberalitate.vt dicit Bar.in.l.cum de i rē verſo.

9 ¶Priuilegiū eſt:qꝛ licet emptio rei facta ꝑ me ꝛ meo nomi ne ſit mea:licet pecunia ſit aliena.C.de rei vend.l.ſi de tuo. ꝛ.l.ſi ex ea.ꝛ.l.ſi patruus.tamen ſi pecunie ſint eccleſie vel pupilli ſecus.l.ſicut proponas.C.de rei ven.ꝛ no.cano.in.c. dicēdum.de pecu.leg.ꝛ videt probare.xij.q.iiij.c.j.ꝛ.c.ſeq. in fi.ꝛ.q.vlti.Et adde quod predicta limitantur: q[illegible] per earum adminiſtratorem emitur ſi tamen per aliū:tūc nō eſt eccleſie:licet empta ſit de eius pecunia.ꝛ idem in pupil lo:quia ſi emitur de eius pecunia res per alium ꝙ per eius adminiſtratorem non ſuam facit alias ſecus:ita intelligūt doc.hāc materiā.ita refert Pau.de caſt.i.d.l.ſi ex ea.ꝛ l.d.l. ſi vt proponas.C.de rei vendic.ꝛ.l.ſi de tua.eo.ti.quod no.

10 ¶ Priuilegium eſt: quia licet aliquod edificium factũ in al
terius ſolo retecta edificatione edificiũ cedit ſolo. de quo l
§. cum in ſuo. inſti. de rerum diui. tamen ſi pecunia eccleſie
edificat quis in proprio ſolo edificium tunc non cedit ſolo
imo ſolum edificio. gl. eſt ſing. xij. q. apoſtolos quam ſequi-
tur Bal. qui ſolus inter legiſtas ſciuit illam glo. l. tantũ. ff.
de rerũ diui. ⁊ no. Specu. in titu. de emp. ⁊ ven. § tertio loco
el. j. ver. quod ſi clerici. ⁊ videtur tex. xvij. q. vij. c. cum ſeq.

11 ¶ Priuilegium eſt quod licet aliquis vendiderit diuerſis tẽ
poribus duobus vnã rem nõ prefertur ille cui primo vendita
fuit: ſz ille cui primo traditur. l. quoties. C. de rei vẽ. ⁊ l. ſi ea
res. § vterq̃. ff. de actio. emp. licet per primũ agatur ad iter
eſſe cõtra vendentes: vt ibi. l. ſiue autem. § fi. ff. de pub. fal-
lit in pio loco: ⁊ in eccleſiaſtica perſona vendẽte: ex quia prefer
tur qui primo emit ſingu. fuit dictũ Jo. an. ⁊ poſtea aliorũ
in. c. continebat. de his que fi. a ma. par. capi. quoniam elu
ſio in pſonis eccleſiaſticis maxime reprobat: vt cle. mulieri.

12 ¶ Priuilegium eſt quod licet aliquis pretendat ſibi genera
liter bona alicuius obligata velit agere hypothecaria ad
vnã rem quam dicit fuiſſe debitoris: ⁊ quã conuentus poſ
ſidet iure donationis illius rei, tamẽ nõ preſumit poſt hy-
thecam generalẽ fuiſſe factã: vt eſt caſus in. l. reb⁹. C. de do-
na. ante nup. ⁊ l. que nondũ § qd dicitur. ff. de pigno. tamẽ
fallit in pia cauſa: q2 iuris preſumptio eſt qd donatio fuerit
facta poſt hypothecam niſi donator probet cũ ſita promiſiſ
ſe. ita cõſuluit ſingu. Franci. de rãpo. dicens qd cum hoc ſit
in fiſco p cauſam. l. j. C. de iure haſte fiſc. etiã ſi ſit impia idẽ
in pia cauſa cuz equiparent. l. fi. C. de ſa. ſan. eccle. ⁊ in aut.
de nõ alienã. § ſi minus ⁊c. Tu tamen aduerte: q2 in. l. j. de
iure fiſci hoc nõ eſt ſpeciale in fiſco: q2 pſumitur cõtractus
donationis factus poſt hypothecã: vt ibi de hoc: ſi reperiat
contractus ⁊ nõ appareat quis fuerit celebratus ante vel
poſt: tunc in fraudem fiſci preſumit hypothecã preceſſiſſe ⁊
hoc ſpeciale in fiſco: ⁊ ita Bar. intelligit. d. l. j.

13 ¶ Priuilegium eſt qd repudians hereditatẽ debitoris fiſca
lis occaſione tributi oĩbus bonis priuat que accepit inter
viuos a defuncto debitore: vt eſt caſus mentiõe cõmẽdãdus
in l. heredes. C. de omni agro deſer. lib. x. ſecus eſt in repu-
diãte hereditatẽ debitoris pie cauſe: puta occaſione decime

ra que dicunt tributa animarū:vt l.c.tua nobis.de decimis.⁊ vj.questio.v.decimis.non priuabit omnib⁹ bonis que idē hēs repudiās recepit īter viuos a defūcto:vt ē ibi casus no.

14 ¶ Priuilegium est:qꝛ sub generali ꝓhibitione donationis ꝑ statutū vel testamentū nō videtur prohibita donatio in piam causam:vt singu.Bald.dicit i.l.spōsus.§.si vxor.ff.de donatio.inter virū.⁊ vxorem.qꝛ videtur excepta ꝑsona dei: sicut in sacramēto fidelitatis intelligit ꝑsona imperatoris excepta cōtra imperialē.de prohibi.feu.alie.ꝑ fede.i.vsi.feu.

15 ¶ Priuilegium est:qꝛ in alienatione ad pias causas nō est necessaria solēnitas alicuius laice constitutionis ſm Bal. in.l.generali.C.de sacrosan.eccl.⁊ reddit rationem:qꝛ alienatio ad pias causas dicitur fieri spiritu dei:⁊ ille non est sub lege.c.licet regula.⁊.xviij.q.ij.duo sunt.

16 ¶ Priuilegium est quia licet mādatum morte mandantis finiatur re integra.insti.man.§.si adhuc retinet.l.inter causas.in prin.ff.manda.⁊ plene per capi.mandato.de procur. tamen in fauorem pie cause secus.ita mirabiliter dicit Bal. in aut.si qua mulier.C.de sacrosan.eccle.⁊.l.mandatum.C.manda.vbi allegat.l.si ego.§.fi.ff.de iure dot.

17 ¶ Priuilegium est:quia regulariter in contractibus innominatis habet locum penitentia:sed in fauorem pie cause non.ita dicit Bal.in.l.ab initio.C.de actio.⁊ obligatio.⁊ allegat.l.si quis pro emp.C.de dona.

18 ¶ Priuilegium est:quod ⁊ si creditor potest pacisci cū debitore possit propria autoritate intrare possessionem rerum obligatarū.l.creditores.C.de pig.tamen non habet locum quando sunt ecclesie debitores:quia tunc non valebit conuentio.xij.q.ij.nulli liceat.⁊ firmatur in.c.xiij.de foro cōpe.

19 ¶ Priuilegium est:qꝛ a sententia lata super pia causa non potest appellari.arg.no.per Bar.in.l.ancilla.ff.de alimē.⁊ ciba.leg.vbi vide per.l.fi.C.de acqui.possess.non enim licet appellare a sententia in causa alimentorum.

20 ¶ Priuilegiū est ꝙ licet alias reus ad fundādā intētionem actoris nō teneat edere instrumēta apud se existētia vt plene no.in.l.fi.C.de eden.⁊.l.j.§.creditores.ff.eod.tit.tamen cū de pia cā agēte introductū est qd reus ad intētionē fundādam cogat edere iura actori ad intētionem fundādam. fuit sing.dictū But.i.c.j.de proba.arguēdo de fuco ad piā

cauſam: q: ſi illud eſt in fiſco temporali fortius in fiſco ſpiri tuali ſiue in omni cauſa pia. arg. c. vigentes. de here. in. vi. ⁊ ad fauorem fiſci reus edere cogitur. vt. l. ne quiſquam. ſecūdum vnam lectu. ff. de eden. ⁊ Joan. and. in addi. ſpec. de inſtru. edic. §. nunc videndū. vbi vult quod in cauſa matrimoniali fauore anime cum ſit res piiſſima cogatur edere inſtrumenta ad fundandam intentionem actoris.

21 ¶ Priuilegiū eſt q̄ꝺ l3 exceptio nō nu. pec. opponi pōt ſolum infra bienniu3. inſti. de lib. obli. per totū. ⁊ l. in cōtractibus C. de non nume. pec. ⁊ per cano. in. c. fi. de ſoluti. ⁊ ibi plene: tamen pius locus ſemper opponere poterit: vt voluit Bald. in aut. hoc ius porrectum. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ ratio eſt in promptu cum non debeat ſufficere ſola confeſſio: ſed expedit quod probetur verſa in vtilitatem pii loci per. d. c. fi.

22 ¶ Priuilegium eſt qui in pia cauſa proceditur nō ſolū dieb⁹ feriatis in vtilitatē hominum inuentis. l. publicus. C. de feriis. ⁊ ſunt ad exemplum cauſarum publicarum ⁊ fiſcaliū. vt ibi per tex. in ti. de feriis. §. ſequitur. circa prin. Sed etia3 diebus feriatis in honorem dei: vt in. c. cōqueſtus. de feriis.

23 ¶ Priuilegium eſt q̄ꝺ relictū ad pias cauſas repertū cācellatū in vltima volūtate cēſetur in dubio iuris pſumptiōe inconſulte cancellatū abſq3 teſtatoris intētione ſi nō cōſtaret de ei⁹ volūtate. l. prima. in fi. ff. de his que in teſt. delē. ⁊ tex. loquitur determinate licet debeat extēdi ad piam cauſam.

24 ¶ Priuilegium eſt q̄ꝺ relictum ad vnu3 vſum pium nō pōt etiam cōmutari ad aliū vſum pium ſine licentia pape etiā ſi heres ⁊ legatarius cōſentiret cle. q: cōtigit. de relig. do. et l. legatum de admi. tuto. nec valet quod ex equipollentibus fit. l. ſimplex. C. de condi. ⁊ rebus ſub condi. fac.

25 ¶ Priuilegiū eſt q̄ꝺ licet aliqua cōditio adiecta l legato in perſonam virginis impeditură matrimoniū: ⁊ viduitatem inducēs reiiciatur. l. quoties. ⁊ l. talis. §. reſcriptū. de cōdi. ⁊ demō. ⁊ plene no. in aut. cui relictū. C. de iudi. vi. tol. tñ fallit niſi cōditiōe impeditiua matrimonii defecta vocet pia cauſa ad legatum. q: tunc nō riicitur. tex. eſt ſing. in. l. titio. vſu fru. §. fi. ff. de cōdi. ⁊ demon. ⁊ vide plene p pau de ca. in. §. j. illius legis. Ego aūt limitarem ea dicta cū ſua tota cauſa ne veriſimiliter ſit ſterilis p eo q̄ꝺ dicit Bal. in. l. conuenticu la3. C. de epiſ. ⁊ cleri. circa pri. legis. nā ſicut patron⁹ iducit

dicere: ⁊ iurare libertatē ſuã vt nubat ⁊ admittit ad iuſpatronatus: ⁊ ratio finalis prohibitionis eſt vt poſſit nubere: et filios legitimos habere: ⁊ ciuitatem liberis replere. l. j. ff. ſolu. matri. ⁊ in propoſito.

26 ℂPriuilegium eſt: qꝛ donatio per verba generalia facta in codicillis non comprehendit legatum pie cauſe: nam non obtinente tali donatione tale legatū debetur. tex. eſt ſing. loquens in libertate ⁊ extenditur per Nico. de mata. ad piam cauſam in. l. libertus. §. poſthum⁹. ff. de ali. ⁊ ciba. lega.

27 ℂPriuilegiū ē: qꝛ al's relictū ãno. tali vel tali die vel menſe ⁊ ſic per verba tēporis denotãtia i caſu abiecto nō pōt peti niſi finito tēpore. l. q̄ a nobis. ff. de verb. obli. nihilomin⁹ relictum taliter ad pias cauſas poterit peti in initio tēporis. caſus eſt in. l. ſi ita fuerit libertas relicta. ff. de manu. teſta.

28 ℂPriuilegiū eſt qꝛ relictū alicui cū ad talē etatē puenerit peti nō pōt illo ad etatē nō peueniente tanꝗ̄ conditione nō impleta: vt. l. fundus. ⁊ l. meuius. ff. de condi. et demon. et. l. qui habebat. ff. de vulg. ⁊ pupil. nihilominus tale relictum ad pias cauſas peti pōt etiã ſi ipſe ad etatē morte preuēta nō peruenit. vt eſt tex. in. l. ita ſcriptum. de manumiſ. teſta.

29 ℂPriuilegiū eſt: qꝛ licet aliquis filius illegitimus nō poſſit inſtitui a patre: vt. l. fi. ff. de his quib⁹ vt indig. nec ēt ſubſtitui. l. is qui. ff. de vulg. ⁊ pupil. pōt inſtitui: ſi intrat monaſterium ⁊ ſic piū locū ſꝫ Guil. de cu. ſing. in. l. j. C. de ſacroſanc. eccle. p̄ q̄ poſſunt adduci tres ratiōes. Prima qꝛ intrãs monaſteriū omnē maculã illegitimã abſtergit: vt in aut. de chriſtia. Scōa qꝛ oblatus curie temporali cenſetur legitimari quo ad ſucceſſionē offerentis. l. coniunctã. C. de natu. liber. fortius ſi ſit oblat⁹ principi ſpirituali. Tertia qꝛ cū ad taleꝫ illegitimū non ſit remãſura hereditas ſꝫ tranſitura immediate in monaſteriū: vt in aut. ingreſſi. C. de ſacroſan. eccle. merito deferri debet: qꝛ ē capax. l. cogi. §. is. ff. ad treb. qd̄ itellige quo ad ſucceſſionē: ſꝫ nō quo ad hoc vt poſſint beneficia eccleſiaſtica ſibi cōferri: qꝛ tūc nō procederet: qꝛ illegitimus factus ſit monachus ſi poſtea cōferatur ſibi beneficiuꝫ. qd̄ fieri pōt etiã quando habet curaꝫ animarum: vt poteſt eſſe in ſtatu monachorū: xvj. q. j. per totum neceſſaria eſt diſpenſatio ſpiritualis: vt in. c. j. de filijs preſby.

30 ℂPriuilegiū eſt quia fili⁹ factus monachus exheredari nō

poteſt occaſione ingratitudinis quam antequam eſſet mona-
chus in patrem commiſerat: ⁊ licet doctores ⁊ multi alij le-
giſte dubitauerint.l.deo nobis.C.de epiſ.⁊ cleri.tamen ego
do tex.expreſſum.xix.q.vlti.non licet.

31 ¶ Priuilegiũ eſt quia licet al's legatum rei aliene valeat ſi
teſtator ſcribat rem alienam: q2 tenet̃ heres eã emere ſi põt
habere: ⁊ ſi non: dare eſtimationem. Et hoc ſi legatarius te-
ſtatoris eſt extraneus: quia ſi eſſet coniunctus valeret lega-
tum ſuũ ſi teſtator ſciuiſſet rem alienã ſiue ignoraſſet.l.alie-
nã.C.de leg.tamẽ indiſtincte valet ad pias cauſas.ſed hoc
non videtur ſpecialiter in pia cauſa: quia ſi teſtor legat re3
heredis valet legatũ indiſtincte etia3 ſi teſtator ignorabat
eſſe rem alienam.l.cũ pater.§.hereditatem.ff.de lega.j.al's
eſt.§.cũ eſtimaret.ſed nõ eſt in ea.l.vt filius iũcta gl.de teſt.

32 ¶ Priuilegium eſt: quia teſtes nõ requiruntur rogati in reli-
ctis ad pias cauſas: vt not.Jo.an.in addi.ſpec.de inſtr.edi.
§.nunc vero aliqua.ſicut in teſtamento facto per patre3 in-
ter liberos: vt no.gl.ordi.in.l.ſi.§.j.C.de codi.⁊ no.in aut.in-
ter liberos.C.de teſta.⁊ regulariter requiritur q̃ in teſtamẽ-
tis ſint teſtes rogati ab ore teſtatoris.l.hac cõſultiſſima.in
princip.ff.de teſtamen.

33 ¶ Priuilegiũ eſt qñ ſunt duo teſtamenta: nec apparet quod
prius ſit ⁊ poſterius preſumit̃ poſterius q2 eſt ad pias cau-
ſas: ſicut dixi in debitore fiſci habente fiſcum in creditorem
per cauſam.l.j.C.de iure fiſci.lib.x.quia illud fortius dicen-
dũ eſſet in cõtractibus vel ſaltem in vltimis voluntatibus
l.ſeruũ filij.§.eum qui cyrographum.de lega.j.regulariter
vero duo teſtamenta quorum vnũ nõ apparet prius vel po-
ſterius ſe inuicem coincidũt: vt plene no.per glo.in.l.fi.C.de
edicto diui Adr.tol.⁊ p Bar.i.l.j.§.hoc aũt.ff.de ſecũ.tab.

34 ¶ Priuilegium eſt qñ al's non valet teſtamentũ in quo ta-
bellio ſcripſit ſolã voluntatẽ teſtatoris: ſed nõ publicauit ſi
teſtator mortuus fuit: vt dicit nota.Bar.in.l.fideicõmiſſam.
§.j.de leg.iij.tamẽ fallit ſi eſſet ad pias cauſas.ita cõſuluit
Dy.in.l.lucius.ff.de teſtamento mili.

35 ¶ Priuilegiu3 eſt: q2 licet alias ſubſtitutio fideicom.vel ſub-
ſtitutio adiecta ſi deceſſerit ſine liberis intelligatur deficere
ſubſtituto igrediẽte monaſteriũ tanquam illud habeat̃ p filij lo-
co ⁊ excludat ſubſtitutũ.vt i aut.niſi rogati.C.ad treb.⁊.c.

in preſentia. de proba. tamen fallit vbi predicta cōditio ſubſtituta eſſet pia cauſa: quia tunc ingreſſus monaſterij non facit illam deficere: imo ſi ille qui ingreſſus eſt monaſteriū decedit ſine liberis ex ſuo corpore deſcendētibus, vocat̄ pia cauſa ſubſtituto monaſterio excluſo qd̄ erat prius inſtitutū: vt eſt caſus in auť. de ſantiſ. epiſco. verſi. ſi aūt vniuerſaliter: ſʒ iſta cōditio ſine liberis nō intelligitur: nec verificat̄ in filijs ciuilibus puta in adoptiuis. l. ſi ita quis. § .j. ff. de legatis ſecundo imo nec etiam verificatur ī naturalibus tantum: q: ſic daretur materia fornicādi: vt. l. generaliter. § .ſ. C. de inſtitu. et ſubſtitu. ſub conditio. facta. Nam alias relicta nominatim ī teſtamēto nō debentur a ſubſtituto. caſus eſt ſingularis in. l. iiij. § . lucius. ff. de alimen. ⁊ ciba. leg. Tu vero adde φ ſi teſtator deceſſit ſine filijs vel liberis φ etiā filius naturalis excludit ſubſtitutū. caſus eſt in. l. ex facto. §. ex facto. ff. ad trebellia. ſʒ qñ teſtator grauat filium vel filiā vel alium vel ſeruū deſcēdentem de reſtituendo hereditatē vel legatū poſt mortē ſuam quo caſu lex ſubintelligit illam cōditionē ſi ſine liberis deceſſerit. § . cum autem. in. l. generaliter allegata. C. de iuſti. ⁊ ſubſti. ſub conditio. fac.

36 ¶ Priuilegium eſt: quia licet mulier in teſtamento nō poſſit eſſe teſtis. l. qui in teſtamento. § mulier. ff. de teſta. tamen poterit eſſe teſtis ad pias cauſas ad ſimilitudinem teſtis qui profertur inter liberos: vt plene no. in auť. quo ſine. ⁊ ī auť. inter liberos. C. de teſta. vtrum autem mulier poſſit eſſe teſtis tempore peſtis. vide Bar. no. firmantem in. l. j. ff. de bonorum poſſeſ. vbi dicit bonum eſſe puidere per ſtatuta.

37 ¶ Priuilegium eſt quia licet ſcriptum per notas inuſitatas ſit inualidum. l. ſed cum patrono. § fi. ff. de bono. poſ. tamē ad pias cauſas valet. ita conſuluit Cy. ad ſimilitudinem militis per. d. l. lucius. ff. de teſta. mili.

38 ¶ Priuilegium eſt quod ſi teſtamentum eſt imperfectum ratione voluntatis: quia teſtator nō compleuit: quia mors ſuperuenit. ergo eſt nullum. l. ſi is qui. ff. de teſta. tamen ſi reperitur quod fuerit ad pias cauſas illud valebit. l. in teſtamento. ⁊ ibi Bart. ff. de fideicom. libe.

39 ¶ Priuilegium eſt q: licet hereditate nō adita non debeantur legata. l. ſi nemo. ff. de teſta. tute. ⁊. l. cū quē. C. de fideicom. tñ debent̄ ad pias cās. Bart. in. l. miles. § ita heres. ff.

de teſta.mili.§.fi.

40 ¶Priuilegium eſt quia licet alias filius non poſſit de conſenſu patris teſtari in aduētitijs in quibus pater preſertur in vſufructu.l.qui in poteſtate.ff.de teſta.l.ſeruum.C.eodem titu.tamen valet ad pias cauſas ſi de conſenſu patris fiat c.licet.de ſepul.in.vj.Fede.de ſenis in conſilio.cclxxxviij.et cclxxxix.Bar.in.d.l.qui in poteſtate.et ibi per docto.

41 ¶Priuilegiū eſt qz licet alias in dubio in legato facto in genere et in legato in ſpecie multoties quod minus ſit debeatur vt no.plene in.l.qui concubinam.§.ſeq.de leg.iij.et.l.legata generaliter.de leg.j.ad pias cauſas debetur id qḋ eſt maius. caſus eſt ſingula.in.l.titia.§.fi.ff.de auro et arg.lega.

42 ¶Priuilegiū eſt qz licet teſtator leget:et poſtea ſuperueniat alienatio:et ſic debeatur legatū ſi eius eſtimationē voluit alienare:et affinitas perſone cui factum eſt legatum ſuadeat cōtrarium.l.fideiuſ.§.ſi in rē verſo.ff.de leg.iij.et inſti.de leg.§.ſi in rem ſuam alienauit:tamen fallit vbi eſſet legatum ad pias cauſas.l.filia.§.titia.de condi.et demon.ſi tamē ſequatur recuperatio rei legate aliene.caſus eſt in.l.verum.de manu.teſta.et ita dicit Bal.in.l.qui propter.C.de leg.et vide in ſimili Bar.in.l.placet.de lib.et poſth.Sed generaliter licet ſequatur recuperatio non remittitur legatum per iura ſ.allegata.

43 ¶Priuilegium eſt:quia licet vbi alias aliquod eſt relictum puta ſi non fecerit et requiritur pro implemento cautio mixta vel mutiana.ff.de condi.et demon.tamē ad pias cauſas nō exigitur.Caſus eſt vnicus in iure in.l.libertas.§.j.ff.de manu.teſta.niſi alio modo appareat de mēte teſtatoris:vt.l.fi.e.ti.

44 ¶Priuilegium eſt:qz licet cōditione pendēte adiecta legatario ſuperueniat pater qḋ faciat legatariū ſeruum:aut aliter legatarius ſit mortuus:puta dānatus in metallum vel ad fodiendū arenā:ipſum legatū adeo extinguitur qz etiā ſi pendente appellatione rēſtituatur nihilominus nō reuiuiſcit legatū:vt eſt tex.in.d.l.j.de condi.et demon.tamen ſecus eſt in legato ad pias cauſas:vt in.l.arcta.de manu.teſta.

45 ¶Priuilegium eſt qḋ licet verba adulatoria directa ad honoratū nō inducāt diſpoſitionē:vt in.c.cū veniſſent.de inſti. vt ſi teſtator dicat volo qḋ titius faciat qḋ ei placet:qz talia verba nō ſunt obligatoria.l.ſi tibi mādauero.§.ſi tibi.ff.mā

dati.ſicut etiã dicimus oia bona mea ſint tua inter viuos. tamẽ nec propterea nõ erũt tua:nec quis obligaẽ.vt dicit gl. no.C.in quibus cauſis col.lib.xij.nec inducũt diſpoſitionez in eo qui pluries dicit ꝙ nolebat talem inſtituere:q2 etiam ſi eſſet imperator qui fuiſſet talia verba prolatus non propterea capiet illa verba.tex.eſt in.l.ſi.ff.de teſt.tamen in pia cauſa ſecus vt in libertate:vt ſi dominus teſtator dicat ſeruo ſcio ꝙ heres egit ſibi gratias.nam hec verba inducũt libertatem:vt eſt tex.in.l.paulus.ff.de libe.ꝛ poſthu.

46 ¶ Priuilegiũ eſt:q2 licet legatũ incertũ ratione ſententie nõ valeat.l.titia cũ teſtamẽto.de leg.ij.ſicut nec ſtipulatio l.ſi ita ſtipulatus fuero.ff.de verb.oblig.nihilominꝰ ſi dicaẽ lego.ad pias cauſas:vel volo qđ diſtribuaẽ de bonis meis legatũ accipiet materiã ex quãtitate patrimonij ꝛ ex qualitate pſone legãtis:ꝛtñ diſtibuaẽ ad pias cauſas:vt.l.ſi cui. de leg.iij.ꝛ.l.penulti.de arbitris.ꝛ i.l.ꝛ ſi ſtichus.de leg.iij. ꝛ.l.quidem.de lega.

47 ¶ Priuilegiũ eſt:q2 licet alias in legatis cõditio exiſtẽs nõ trahaẽ retro:vt.l.j.§.ſerui.ff.ad ſillania.vbi ſi ſeruꝰ debeat liber fieri.ſub cõditiõe:ꝛ eueniat ꝯditio:nõ tñ intelligiẽ fuiſſe ſeruus heredis tñ fauore pie cauſe trahiẽ retro.l.neratiꝰ. de manu.teſt.vbi ſi lego libertatẽ ſeruo:ſi [redacted] filius mihi naſciẽ ex vẽtre vxoris de quã dubitaẽ an ſit pregnãs ꝗ nõ reperiaẽ eẽ pregnãs:tñ retro fingiẽ fuiſſe liber quãtũ ad libertatẽ:nõ tñ quantũ ad opera preſtita pẽdente conditione.

48 ¶ Priuilegium eſt:q2 licet pluribus cõditionibus in diuerſis partibus teſtamenti legatis aſcriptis vltima cõditio ſit implẽda pro conſecutione legati:vt.l.qđ traditũ.de conditio.ꝛ demon.tamen fauore pie cauſe attendimus leuiorem: vt.l.v.ꝛ.l.qđ vulgo.de manu.teſta.

49 ¶ Priuilegiũ eſt q2 licet legatũ ad pias cauſas [redacted] defficiat [redacted] gradus [redacted] vno impleto illud [redacted] debeatur impleatur primus:quo deficiente relictum erit a ſcđo gradu:q2 iuris preſumptiõe ꝛ pietatis fauore ab vtroq3 gradu intelligitur relictuz.caſus eſt ſin.in.l.ij.ff.de manu.teſt. vt titium heredem inſtituo:ꝛ ſi heres non erit ſeruum ſubſtituo [redacted] intelligitur [redacted] ſi titius heres ſit ꝛ ſic impleaẽ primus in cuius defectũ teſtator poſuit ſcđm leg. [redacted] qđ eſt mirabile.

50 ¶ Priuilegiū eſt quia tempus interpellatum etiam cōtra te
ſtatorē fauore pie cauſe coniungitur. caſus eſt in. l. paulus
.§. gayo. ff. de libe. lega. alias eſt. l. Aurelio. ⁊. l. [illegible] fideicom=
miſſa. libertas. §. fi. de fideicommiſ. liber. ⁊ ſic ſi relictum ſit
tale ſub conditione ſi continuis annis quid fecerit: nam ni
hilominus tale legatum conſequit̄ ſi ex pluribus tempori=
bus adinuicem coniunctis reſultaret tempus perfectuȝ po
ſito qḋ nō cōtinu[illegible] regulariter non ſit recedendū a verbis
teſtatoris. l. non aliter. ff. de leg. iij.

51 ¶ Priuilegium eſt qꝛ licet regulariter legatum incertum ra
tione perſone ſit nullū: vt inſtit. de leg. § incertū. ⁊. l. ij. C. de
his que pro non ſcriptis habentur: fauore pie cauſe valet. l.
j. ⁊. l. quod pauperibus. de epiſ. ⁊ cleri.

52 ¶ Priuilegiū eſt qꝛ requirunt̄ ſeptē teſtes in teſtamēto: vt. l.
hac conſultiſſima. C. de teſta. fallit in pia cauſa: qꝛ duo cum
parrochiano etiam in foro ſeculari ſufficiūt. vt eſt tex. no. in
c. relatū. extra de teſta. ⁊ no. Bar. in. l. j. C. de ſacroſan. eccle.

53 ¶ Priuilegiū eſt qḋ ſit tutor datus cui aliquod legatum eſt
perdit illud ſi tutelā recuſet. l. qui tutelā. ff. de teſta. tutel.
⁊. l. neſennius. de excuſa. tut. hoc fallit niſi aliquid eſſet ſibi
legatū qḋ poſtmodū deberet eccle. reſtituere: qꝛ nō perderet
pia cauſa ſcilicet eccleſia qḋ ratione hoc caſu inductum eſt:
vt. l. [illegible] §. [illegible]. ff. de fidei[illegible]. lib.

54 ¶ Priuilegium eſt. qꝛ lȝ dicimus qḋ quamuis remittatur cō
ditio iuriſiurandi aſcripta legato: vt. l. que ſub cōditione. §.
quedam. ff. de condi. inſti. tamen ad pias cauſas non remit
titur illa ꝯditio: vt. l. ſi quis libertatē cū ſequēti. ff. de manu.
teſt. ⁊ clarius in. l. ſi quis ita. § qui ita. ff. de teſta.

55 ¶ Priuilegium eſt qḋ licet alias legatum deficiat vbi deficit
conditio mixta illi ~~ſuperueniente illa~~ adiecta ob cauſam
ſuperuenientē in perſonā illius cui dȝ impleri. l. ſi teſtamen
to. la. ij. ff. de condi. ⁊ demon. non tamē ad pias cauſas ſpe=
ciali fauore deficit relictum: licet deficiat conditio illi [illegible]
adiecta [illegible]. ſm Bar. in. d. l. de cōndi. ⁊ demon. ⁊ probatur apertius
in. l. peculium. § is cui. ⁊ in. l. cum ita datum. co. ti.

56 ¶ Priuilegium eſt qḋ licet alias modus adiectus cōcernēs
fauorem eius cui relinquitur cenſeatur in ſe continere cau
ſam impulſiuam: ⁊ ideo non ſit neceſſe preſtari cautionem:
vt. l. titio centū. ff. de conditio. ⁊ demō. nihilominus adiectꝰ

legato facto ad pias cauſas etiam ſi fauor eius cui legatur contineri preſumatur in ſe [illegible] habet cauſam finalem:qꝛ tunc preſ[illegible]tur cautio de implendo.d.l.titio. ſecundo reſponſo.ꝛ eſt caſus in.l.ſi ego.in princip.de iure dotium.l. ſi quis pro redempto.C.de dona.

57 ¶Priuilegium eſt qđ licet alias vt quis conſequatur legatum ſub modo ſit neceſſe preſtare cautionem de implendo: vt.l.quibus diebus.§.ſi.ff.de condi.ꝛ demō. alias priuatur legato.l.j.C.de his que ſub modo.tamē in relictis ad pias cauſas:ꝛ in relictis ſub modo ſi modus ſit adiectus legato incontinenti preſtāda eſt:vt.l.libertas.§.ij.de manumiſ. teſtamen.ſi vero ex interuallo:ꝛ tunc non cogitur.l.imperator ſeuerus.ſecundum lectu.glo.eo.ti.

58 ¶Priuilegium eſt:quia in pijs cauſis proceditur ſummarie ꝛ de plano:vt in clemen.diſpendioſam.de iudi.ꝛ in clemen.ſepe.de verb.ſigni.

59 ¶Priuilegium eſt:qꝛ iudex ipſe ex proprio officio nemine petente facere poteſt ea que pia ſunt,vt de exequendo dotem per tex.in.l.profectitia.ver.ſed ſi proponas.ff.de iu.dotiū. vbi eſt expſſe iudicē propter autoritatē poſſe dotē filie decernere:eo qđ pater eſt abſens vel captus.facit.l.q̄ erat.ff.famil.ercíſ.Qđ aūt dos ſit cauſa pia in.l.cum his.de cōdi.indebi.tex.ꝛ ſic pōt dubitari an talis cā poſſit agitari in diem feriatum introductum in honorē dei ſicut eſt regulariter in cauſis pijs.vt in.c.ſi.de ferijs not.in.l.dies feſtos.C.eo.titu.

60 ¶Priuilegiū eſt etiam in alio ſpeciali qđ licet donatio facta ſub modo nō impleto per conditionē ob cauſam poſſit reuocari vel agi preſcriptis verbis ad modum implendum. ꝛ ſic eſt in electio.agētis:vt.l.ſi pponas.de condi.ob cau. ꝛ.l.j.C.de condi.que ſub cer.tamē ſi donet eccleſie ſub modo eo nō impleto nō poteſt agi ad repetendū donationē factam vt modus impleatur:niſi in donatione fuerit expreſſe dictū vt modo nō obſeruato donatio ſit nulla.tex.eſt ſingularis in.c.verum.de [illegible] de materia legati ad pias cās vide Bal.in.l.j.C.de ſacroſan.eccle.ꝛ in.c.cū eſſes. de teſta. ꝛ Bar.in.l.proxime.de his que in teſta.delen.ꝛ.l.ſi vnus.C. de teſt.ꝛ.d.l.titia.ꝛ ibi p pau.de caſt.in.§.j.ff.de condi.ꝛ demonſt.Bal.in.l.iij.C.de fideicommiſ.libe.fac.xix.q.ij.c.duo ſunt.et text.in.l.fina.C.de ſeruo communi ma.ꝛ Bald.in.l.

[illegible]

illud.C.de ſacroſan.eccle.et And.barba.in .c. ſignificantis bus.de offi.deleg.

311 ¶Priuilegium eſt ſpeciale ſiue priuilegium qꝺ licet merus executor non habeat actiõ contra heredem ad petendum legata: vt.l.luci⁹.§.i.ff.ad treb. tamen fallit in legatis pie cauſe: vt vult no.Barto.in.l.ſi quis titio.de leg.ij.ꝛ d.l. lucius.§.i.ꝛ vide Bal.in.l.nullam.C.de epiſco.ꝛ cleri.

312 ¶Priuilegium eſt quia licet conditio in legatis debet impleri in forma ſpecifica.l.meuius.ꝛ.l.heredi.ff.de conditio. et demonſtratio.hoc tamen fallit in pia cauſa: quia debetur legatum licet conditio non fuerit impleta in forma ſpecifica: vt vult ſingu. Roma.in.l.ita ſtipulatus eſſem a te. ff.de verbo. obliga.per tex.ſingu.in.l.paulus.§.granius.ff. de libe.cauſa.quod ipſe ad hoc ponderat.

311 ¶Probationes facte in iudicio ſummario fidem non faciunt in plenario.caſus eſt in.l.i.iuncta glo.quorum bonorum.ꝛ eſt caſus in.c.venientes de teſti.ꝛ Barto.in .l.ij.§. hec electio.ff.vi bono.rapto.

PRimo fallit vbi probationes reſultarẽt ex confeſſione partis: q꞉ tunc facerent fidem in iudicio ſummario ꝛ ordinario: vt tenet Inn.in.c.cum dilectus.de ord.cogni.ꝛ refert Anto.de but.in.c.cauſam.de teſti.

¶Fallit vbi in iudicio ſummario eſſent recepte probationes quia faciunt fidem ordinario iudicio.ita dicit Jacob. but.in.l.ab hoſtibus.qꝺ ſi implens.ff. ex quibus cau.maio.ꝛ refert Ant.de but.in.d.c.cauſam.

¶Fallit vbi partes conſentiũt vt acta facta in iudicio ſummario probarẽt in ordinario et plenario.glo.eſt in .c. cum dilectus.de ord.cogni.in ver.igitur.

312 ¶Probatio termino ad probandum elapſo ſm cõmunem opi.amplius non admittitur: vt p Bar.in.l.i.C.de dila.ꝛ ex frauag.ad repri.in verbo dicto termino.ꝛ ad hanc regulã vide qꝺ no.Bal.in.l.iij.in prin.vlt.col.ff.ſi ex noxa. aga. et not.in.l.ea quidem.C.de accu.

PRimo fallit hanc regulam vbi petitur per viam reſtitutionis in integrum ſecundum Inn.in bertoldus.de re iudi.ꝛ in.ca. cum ex predictis.de in integ.reſti.

¶Limitatur

2 ¶Limitatur niſi facto partis aduerſe lapſuꝫ fuit:vt in.c. ex literis.de teſti.facit gl.in.l.vtile.ff.de mino.

3 ¶Limitatur:nam aliud eſt determinatio in cā principali: aliud i cauſa appellationis.lapſus eniꝫ illius termini quo ad probationē reſtringit̄ ad cauſam principalē.l. per hāc. C.de tempo.app.vt voluit Jo.an.in.c.ſi.de re indi.libr.vi.

4 ¶Limitat̄ de termino quo ad probationes teſtiū ſeu inſtrumentorū nō autem quo ad probationes p cōfeſſionē:q2 confeſſio proprie non eſt probatio ſed pbationis releuatio ſm Joan.and.in rub.de proba.ſecundū do.Ant.in.c.dudum ⁊ in.c.bone debitis.⁊ per eundem.in.c.licet cauſam.de pba.

5 ¶Limitatur vbi in tempore probādi ſuperueniſſet aliquod impedimentū.Nam tūc conceditur probatio per in integrū reſti.ſi eſt tale impedimentū qd non potuit puideri vt poſſim facere.hoc etiā no.Spe.in ti.de dila.§.i.ver.ſꝫ quid certe.pro quo facit tex.in.l.ſi per pretorem.§.ſi ſerie.ſ. ex qui. cau.maio.⁊ Cy.in.l.ij.circa mediū.ff.ſi quis cau.

6 ¶Limitatur illud non vendicare ſibi locū in cauſa beneficiali ⁊ matrimoniali que ſummarie expedit̄.Nam i iſtis admittit̄ probatio per lapſum terminum datū ad probandū. ita etiam determinauit Rota deciſio.ſua.iij.que dicūtur p cedere de equitate canonica per dictum Spec.in.d.ver.

7 ¶Limitatur ⁊ procedūt predicta quo ad fundādā talē probationē:ſꝫ declaratio probationū poteſt eſſe poſt terminū datuꝫ ad probādū:ſi talis obſcuritas peruenerit ex defectu iudicis:⁊ hoc voluit Inn.in.c.p tuas.de teſti.⁊ voluit Bal. ⁊ Ang.i.l.veluti.ff.de edē.⁊ voluit Jo.an.i tit.de teſti.§.nūc videndū.ver.hoc etiā not.ſecus ſi talis obſcuritas prouenerit ex culpa aduerſarij:nam tunc ſibi eſſet imputandum.

8 ¶Limitatur quo ad probationem faciendam per partes:ſecus eſt quo ad iudicem qui lapſo termino dato ad probandum poterit partē interrogare:⁊ poſt cōcluſionem in cauſa:qd fieri poteſt in ſummarijs ex officio ſuo ad petitionem partis:vt voluit gl.no.in cle.ſepe de ver.ſigni.in verbo interrogauit quam ſequitur Car.⁊ ibi ſcri.

9 ¶Limitatur q2 predicta regula non habet locum in cauſa criminali:quia poſt terminum ⁊ concluſionem in cauſa admittūtur probationes tex.eſt in.l.diui fratres.⁊ qd ibi per Bart.ff.de penis.

Fallen.Soci.

10 ¶ Fallit qñ predicta regula habet locũ quo ad partẽ ſecus quo ad iudicem: qꝛ in his caſibus in quibus iudex poteſt ſupplere terminum per eũ datũ ad probandũ non excludit ipſum ſed tñ aduerſarium ad hoc extra de teſti. c. cum clamor. ⁊ de fide inſtru. c. cũ heremita. gl. ⁊ Ant. de but. in. c. paſtoralis.

11 ¶ Fallit qꝛ ſi eſt datus terminus ad producẽdũ inſtrumẽta poſſunt produci inſtrumẽta poſt terminũ: niſi aduerſarij cauſa ſit facta deterior. Ang. in. l. j. § edẽda. ff. de eden.

12 ¶ Fallit qꝛ ſi eſt datus terminus pcuratori vt inſtructus cõpareat intelligitur cum teſtib[9] receptis: ſecus in recipiendis: vt eſt gl. in. c. cupientes. § ſi vero. de elec. in. vj.

113 ¶ Probatio contra inſtrm̃ cui ex diſpoſitiõe juris communis vel municipalis ſtari debet nec contrarium probari poteſt regulariter nõ admittitur volunt cano. ⁊ maxime Ant. de bu. in. c. cum Joannes.[a] de fide inſtru.

a ¶ cũ Jo. vbi vide ſely. omnino in. ix. colũ. in verſi. in gl. iij. verſicu. inſtrumentum.

1 PRimo Fallit quãdo induceretur probatio in cõtrariũ per cõfeſſionẽ: lꝫ ipſa probatio per cõfeſſionẽ admittenda ſit: vt voluit glo. no. C. de do. ante nup. aut. lꝫ iam neceſſe ⁊ i corpore vñ ſumit.

2 ¶ Fallit quando vellet probare inſtrumentum eſſe falſum ⁊ falſe fabricatum: cum tũc admittatur probatio etiam per teſtes vt voluit Inno. in. d. c. cũ Jo. ⁊ poſt eũ do. Anto. pro quo facit. l. j. ff. qđ vi aut clam. per Bar. ⁊. d. c. cum Joan. ſm̃ Jmo. ⁊ per Bal. in. l. diuus. ff. de teſta. mili. ⁊ hoc etiam eſt qđ no. per Inno. in. c. ſuper literis. de reſcrip.

3 ¶ Fallit quando vellet probare defectũ ſolennitatis ipſius inſtrumenti: quia fatetur in veritate fuiſſe confectum prout iacet cum ⁊ tunc admittatur ad probandũ per. l. iuris gentium. § fere. ff. de pac. ſecundum do. Ant.

t Jmo.in.d.c.cum Jo.qd etiam voluit Bald.in.d.l.j.

4 ¶Fallit qñ ſtatutũ factũ vel eque pbaret ex quo patet effectus iuris cũ tunc admittatur per ea que habentur in cle. literis de proba.in gl.quod ſi talia.vbi gl.hoc exemplificat ſm do.Ant.in.d.c.cum Jo.vbi de hoc extra de fide inſtru.

314 ¶Probatio contra preſumptionem iuris t de iure regulariter nõ admittitur:vt in.l.antique.C.ad velleia.t no.in l.ſi.C.quod me.cauſa.t in.c.qui fidem.de ſpon.

PRimo Fallit vbi quis confitetur preſumptionem in contrarium.vt eſt glo. ſing.in.§.aliud quoqꝫ capitulũ:vt i auk.de equali. do.ſꝫ iam neceſſe eſt.C.de don.ante nuptias Bal. in.l.filium quem habentem.C.fami.erc.

2 ¶Fallit ſi contra preſumptionem dictã deducatur inſtrumentum publicum:vt colligit glo.in.l.ordinarij.de officio ord.lib.vj.

3 ¶Fallit ſi fiat proteſtatio per illum contra quem talis preſumptio ſurgit in contrarium.vt probatur in.c.j.in text.et glo.quod metus cauſa.

4 ¶Fallit quãdo quis nõ opponeret probationẽ talẽ nõ eſſe admittendã ſꝫ taceret:t pbatio aſſumpta eſſet in cõtrariũ. nam tũc talis pbatio aſſumpta tolleret vires preſumptiõis ſing.no.Jnno.in.c.cum dilecta.de reſcrip.t.c.cũ bertoldus de frigi.t maleſi.t in.c.monaſterium.de re iudi.per Jmo.in l.inter ſtipulantem.de verbo.obli.§.ſi eum.quod not.Bal. in.l.certi.conditio.§.ſi.ff.ſi cer.pet.t in Spec.de teſte.probatio eſt de ſolennitate extrinſeca que nõ preſumitur.l.ſciendum.de verbo.oblig.ſed ſi opponatur ab aduerſario preſumitur ita ſing.dicit Compoſt.in.c.cum dilectus.de conſue. t habetur per Jmo.t Lud.de roma.in.l.ſi quis mihi bona. §.iuſſum.ff.de aquir.here.

5 ¶Fallit vbicunqꝫ tractaret de fauore publice vtilitatis.ita ſignanter dicit Jac.bu.in.l.ſiue poſſidetis.C.de tranſac.

6 ¶Fallit vbi demõſtratur per indirectum contra huiuſmodi preſumptionem ſm Ant.in cle.literis.de proba.

7 ¶Fallit vbicunqꝫ videtur probatio notoria:puta p inſpectionẽ oculorũ ſcdm.Jnno.in.c.fraternitatis.de frigi.t maleſi.ratio eſt:qꝛ cuicunqꝫ ſpeciei pbationis nõ derogatur p inſpectionẽ oculorũ:vnde ſi iudex vadit ſuper locum differ

g 5

Vi. corn. i prox. fol. 12. no. 55. et seq. ubi remissive dat xi- lim.

t.vt.§.⁊ tenet etiā ibidē Domi.ſed Jo.and.videtur tenere cōtrarium dicens quod etiam tunc tenetur tradere apoſtolos ⁊ non bene ſm Do.cum tunc ceſſet ratio quare teneat tradere apoſtolos.de quo eſt tex.in.d.c.vt.§.⁊ tunc ceſſat legis diſpoſitio vt in.d.c.ceſſante.de app.in ſi.⁊ habetur alibi per multos doct.in locis preallegatis vt patet.

316 ¶ Procurator ſiue ab initio litem exercuit ſiue lite conteſta ad eam tranſitum fecerit damnandus eſt: vt not.in.l.j. de ſenten.⁊ interlo.om.iudi.et ibi gloſſ.⁊ habetur in.l.liberto.§.fin.ff.de in integ.reſti.⁊ in.l.temere.§.ſi plures.de ꝓcurato.⁊ in.l.nihil.C.eo.tit.

PRimo Fallit ſi procurator primo lit. conteſt.eſſet ſubſtitutus ad vnum actū ſolum non ad totam cauſam ſecundum Bald.in
2 l.j.C.de ſenten.⁊ interlo.

¶ Fallit in ſententia interlocutoria minus preiudi.ſm Bal.in.l.quoties.C.de ſenten.

3 ¶ Fallit qñ dominus eſt pñs in iudicio: q̄ iſto caſu ipſe eſt condemnādus ſm Bal.in.d.l.j.ſed de conſuetudine vterq̄ ſemper condemnatur ſm glo.in.d.l.j.C.de ſen.⁊ interlo.

4 ¶ Fallit in caſu.l.fi.C.de iniur.ſi eſt illuſtris: quia in cauſa criminali poteſt cōſtituere procuratorem: ⁊ tñ ipſe illuſtris eſt condemnādus: lʒ ipſe litigauit per procura.⁊ ſic abiens no.in.d.gl.l.j.C.de ſen.⁊ interlo.om.iudi.

5 ¶ Fallit in cauſa matrimonij.vt per gl.in.d.l.nihil.de ꝓcu.

6 ¶ Fallit in procuratore ſerui.rea.q̄ pre. iū nec procurator condemnabitur: vt.l.qui in aliena.§.fi.ff.de neg.geſt.

317 ¶ Procurator ſi de eius mandato certum ſit de rato cauere non tenetur.l.cum ⁊ ibi no.C.de procur.

PRimo Fallit vbi dubitatur an mandatū illud ſit ſufficiens ad cauſam iſtā nam tūc locus eſt cautioni de rato.l.illud.§.j.ff. de dam.infec.ſecundū Pau.de ca.in.l.non ſolum. §.qui alieno.ff.de procur.

2 ¶ Fallit qñ dubitatur an illud mandatum ſit reuocatum: nā tunc tenetur cauere de rato.l.vulga.ff.de admini.tuto. ⁊ Pau.de ca.in.d.l.non ſolum.§.qui alieno.ff.de procur.

318 ¶ Procurator de cuius mandato dubitatur vt nō habeat de rato cauere tenetur: de quo per Angel.in.l.tantus.ff.§.

his qui.de procur.ꝛ per Ludo.de roma.in ſing.cxiiij.et in l.j.C.de procura.

PRimo fallit qn̄ dominus fuit in ciuitate vel prope ita qꝺ de facili poſſit haberi eius preſentia:vt no.Ang.ꝛ Pau.de caſtr.in l.mutus.§.hi qui ſunt per illum tex.

2 ¶Fallit qn̄ eſſet procurator conſtitutus ad exigendum de cuius mandato dubitaretur qꝛ nō admitteret cum cautione de rato.l.hoc aūt.ff.de ſolu.ita no.glo.dū allegat.l.non ſolū.§.qui alieno.ff.de procur.ſm pau.de caſt.

3 ¶Fallit qꝛ omnia iura dicentia quem admitti cum cautione rati ſi dubitatur de mandato procedunt niſi agatur de magno preiudicio:qꝛ tunc etiam cum cautione non eſſet ſufficienter prouiſum.l.cogi.§.ſi ſeruo.ff.ad treb.

4 ¶Fallit vbi ſtatutum diceret quod proceſſus in cauſis ſine mandato non valeat qꝛ cautio de rato ꝛ ratihabitio dn̄i nō ſufficit.l.ſi decem non remunerandi.§.ſi traditam alias creditam.ff.manda.Bald.in.l.ſi vxorem.C.de condi.inſer.

5 ¶Fallit in procuratore in rem ſuam cum intelligitur poteſtas ſibi data ad exigendum ꝛ ad ſolutionem recipiendam ꝛ hoc dicit Bal.in.d.l.j.C.de procura.

6 ¶Fallit qn̄ nō cōuenit procuratori i perſonam ſuam recipere cū illud quod dicit eſſe mādatū i.l.qui ita.§.j.ff.ad treb.

7 ¶Fallit in procuratore cōſtituto ſuper laudum vel ad promittendum.l.non diſtinguemus.§.pe.de arbi.

8 ¶Fallit quando mandatum eſt de forma:nam tunc ratihabitio nihil releuat:vt dicit not.Bart.in.l.qui vxorem.C.de condi.inſer.

9 ¶Fallit poſt quam pronunciatum fuit mandatum non licitum nam tunc ratihabitio nihil valet vt dicit Bal.in auſ. ſi qui de tempo.app.C.vide Lu.de ro.in ſing.cclxxviij.

10 ¶Fallit qn̄ dominus eſt preſens in loco:nam tunc ſi ſit dubium de mandato non admittitur cum cautione rati:vt text.ꝛ ibi Ang.in.l.mutus.§.ſi is.C.de procu.ꝛc.

11 ¶Fallit ſi reus velit probare contra procuratorē eiuſdem mandati.ita dicit in.l.inter quos.§.ſi alieno.de dam.infec.

12 ¶Fallit qꝛ non admittitur cautio rati:quando opponitur procuratori de falſitate:vt dicit Spec.ꝛ Joan.andr.in ti.de procur.§.cum autem ratione forme.

13 ¶Fallit niſi eſſet pronūciatū ſup habilitate perſone: qꝛ tūc nō poſſet opponi quod non habeat mandatū vel petere cautionē: vnde ne obſtet poſtea aliqua exceptio cautela eſt vt pronūcietur ſuper inhabilitate pſone Ant. de but. i. cum dilect⁹ i. iij. col. de elec. ad hoc facit quod no. Ang. i. l. iccirco. §. j. ff. de iudi.

14 ¶Fallit qꝛ procurator nō admittitur lʒ ſit factus procurator niſi prius habeat mādatū: vt notat Ang. in. l. dummodo. ff. de procura.

15 ¶Fallit qꝛ licet qs ſit admiſſim⁹ cū cautiōe de rato i cā pncipali nō admittitur i cauſa appellationis. Ang. i. l. d. §. qui alieno. ꝛ ibi Bar.

16 ¶Fallit in procuratore ad recipiendū ſolutionem: qꝛ nō admittitur ſoluto matrimonio.

17 ¶Fallit: qꝛ ſi cōtra cōtumacē. iudex fecit aliqua acta oſtēſo mādato nō pt poſtea ille veniēs petere oſtēdi mādatū ſi procurator dicat dnʒ habere qui dñs eſt i longinquis partibus ꝛ per conſequens nec cauere de rato. Angel. in. l. pomponius. §. tria. de procura.

18 ¶Fallit niſi eſſet aliquod geſtū per procuratorem reuocatum: quia tunc ratihabitio nihil operatur: vt in. c. ex parte. de reſcrip.

19 ¶Fallit in his que requirunt ſpeciale mandatum per gloſſ. in. c. nonnulli. de reſcript. Bald. in. l. ſi vxorez. ver. iij. de condi. inſtitu.

20 ¶Fallit niſi tractetur de maximo preiudicio: quo caſu non admittitur procurator cum cautione caſus eſt ſingu. in. l. qui ita. j. ff. ad treb. vide alias fallen. in. j. ꝛ. ij.

119 ¶Procurator regulariter procuratōiē ſubſtituere non poteſt. l. ne quis ſibi. C. de procu.

a PRimo Fallit quando eſt procurator in rē ſuam:ᵃ vt eſt gloſſ. in. d. l. ne quis. de procura. per text. in. l. illam. C. de collatio.

a ¶In rem ſuaz. Quis autē dicat procurator in rem ſuā vide Fely. in. ca. lʒ ad fin. de offi. deleg.

b ¶Fallit quando lis eſſet conteſtata: vt vult

glo.in.l.ne quis a contrario ſenſu:⁊ hoc ve
rum ĩ cauſa ciuili.ſecus in cauſa criminali:
vt dicit Ang.in.d.l.j.C.de procura.⁊ probat
tex.in.l.fi.ff.de iniurijs.

3 ¶Fallit[a] ſi ſit procura.ad negocia.l.ſi pro-
a curatorem.§.fi.ff.mandati.

4 ¶Fallit qñ vertitur queſtio ſuper vno arti
culo contingẽti per vnum procuratorem: vt
q̃ dr quod non poteſt eſſe procurator:vt ha
betur in.l.licet.C.de procur.

5 ¶Fallit in procuratore conſtituto ex parte
rei qui preſtat cautionẽ:nam tũc a principio
eſt effectus dñs litis:vt.l.pe.ff.de procura.

6 ¶Fallit qñ procurator eſt cõſtitutus ſicq̃ vo
luit valere quicquid p eũ factũ erit:lz in ta-
libus qui mandãtur reqratur induſtria pſo
ne: nam hoc nõ obſtãte poteſt facere ſubſti-
tutũ.Bal.in.l.pe.§.mag.ff.mag.ff.de excep.

a ¶Tertio fallit.pro qua fallen. vide Fely. in. c. vno deleg. §. ceteruz. circa princ. de offic. dele-ga.

310 ¶Procuratoris factũ qđ cadit in delictum
vel dolũ:vt ſi falſum teſtimoniũ dicat dño re
gulariter nõ p̃iudicat.l.ſi pcur.ff.de cõdi.in
de.⁊.l.ſi procur.ff.de excep.cum ſimi.⁊ gl.in
c.j.⁊ ibi per doc.extra vt lite non conteſta.

PRimo fallit qñ ipſe procu. ad id directe habe-
ret ſpãle mãdatũ vel in cõuenien
tiã veniret vel tpe illius ratifica-
ret expſſe vel tacite ſciẽdo id ſuo
nomine committi ⁊ nõ contradicẽdo.vt vo-
luit Jo.an.in.d.c.j.vt lit.nõ conteſt.ad hoc
l.j.§.deieciſſe.ff.de vi ⁊ vi arma. ⁊ qđ habet
in.c.cum quis.de ſen.excom.in.vj.

a ¶Fallit qñ ex ipſius dolo ſibi aliquod ius
eſſet inquãtũ dño ex quo agit cũ tũc contra
ipm excipi poſſit.l.apud celſuz.§.q̃ſitũ.ff.de
excep.doli.imo ⁊ contra ipſum dñm agi poſ
ſit qñ dolus cõmitteret circa cõtractum ex
quo ipſi domino contrariatur.ff.de tribu.l.
procuratores.ſecundũ domi.Anto.in.d.c.j.

qui dicit idem eſſe dicendum ſi dubium ſit an aliquid ſit delictum vel nõ. vt ſi reſpondeat poſitionibus: vt. l. certum §. ſed iam ipſos. ff. de confeſ. ⁊ vt plenius ibidẽ per ipſum tractatur an ⁊ quando agitur excipi poſſit cõtra dominum ex dolo vel delicto procuratoris. de quibus per do. Bart. in. d. l. ſi procurator. ⁊ in. d. c. j. per do. Ant.

311 ¶ Procuratoris cõtumacia domino regulariter nõ nocet. l. eum qui. C. de procur. ⁊. c. j. ⁊ ibi per doc. vt lit. non cõteſt.

PRimo Fallit quando cauſa fuiſſet exacta per procuratorẽ ⁊ per eius contumaciam fuiſſet lata ſnia cõtra dominum cum tunc talis contumacia preiudicaſſet dño actori adeo quod valet ſententia contra eum lata ſiue ſit interlocutoria ſiue ſit diffinitiua quãtũcunq; ſit parui preiudicij. l. j. C. quomodo ⁊ quãdo iudex. ff. quãdo appel. nõ ſit.

2 ¶ Fallit qñ eẽt caſus ĩ quo exigeret vera cõtumacia nec apparẽs vera nãſi ſufficeret pſumpta ↄtumacia puniẽda penã reſpiceret ordo pceſſus ẽ vt deueniat ad miſſionẽ poſſeſſionis cũ propter cõtumaciã procuratoris poſſit fieri miſſio in poſſeſſione ſolũ ex cã cuſtodie. l. ſed ⁊ ſi. §. fi. ff. de pcur. cũ. l. ſeq. ⁊. C. de digni. li. xij. ⁊ qđ habet ĩ. d. l. iiij. C. quõ ⁊ qñ iu. ſꝫ ipſum Inn. in. d. c. j. cuius dictũ pcedere poſſet ſm Sali. in d. l. iij. C. de pcur. qm̃ ageret de vera poſſeſſione dãdo p executione ſnie diffinitiue cũ tũc noceat. nã ex quo nocet quo ad diffinitiuã ſniam. vt ſupra conſequentiã nocere dꝫ quo ad executionẽ. arg. c. preterea. de offi. deleg. alias ſi agat de vera poſſeſſione dãda ex ſcdo decreto. ⁊ tũc cũ quo ad ipm reqrat vera cõtumacia eius de cuius bonis agit. l. fulcinius §. j. ff. ex qui. cau. in poſ. ea. nõ nocebit cõtumacia pcuratoris. vt. d. §. ſi procurator. l. j. ff. ſi quis in ius vo. ⁊ nõ obſtat dictum do. Anto. in. d. c. j. dicentis qñ procurator fuit citatus alias vt dñs. ⁊ tunc qr contumacia eſt domini ſi ſit conſtitutus ab eo licet nõ compareat. l. ſi procuratorem. §. tutores. ff. mandati. tũc enim datur poſſeſſio. ⁊ hoc niſi appareat eũ nõ fuiſſe in vera contumacia vt quis dominus miſit procuratorem diligentẽ communi opi. cum tunc ab eo de facili renocetur ſm do. Ant. in. d. c. j. extra vt lite nõ conteſt.

3 ¶ Fallit quando nõ exigit vera contumacia nec apparens vera ſed ſufficit preſumpta ⁊ agitur de pena reſpiciẽte cõtra

maciam ſuper intereſſe. vt eſt condemnatio expenſarum: cum tunc ſit contumacia ipſius procuratoris ſecundũ ipm Inno.in.d.c.j.adde quod no.extra de reſcrip.in.c.ſi.⁊ hoc ſequitur hoſti.⁊ Joã.an.⁊ do.Ant.in.d.c.licet aliud voluit Bar.in.d.§.ſi procurator.dicens quod licet ꝑpter cõtumaciam procuratoris poſſet domino audiẽtia denegari: tamẽ non poterit in expenſis cõdemnari ſicut nec mulctari ⁊ no. bene cũ mulcta ſit vera pena expenſarum ſm Innocen. in c.j.cum cõtumacia procuratoris nocebit etiam eccleſie ad condemnationem expẽſarum licet ipſe reſtitui poſſet ſi forte procurator non ſit ſoluendo:⁊ hoc niſi eſſet parui preiudicij cum pro modico non detur reſtitutio.l.ſcio.ff.de in integrum reſti.ſecundum Inno.⁊ Joan.an.in.d.c.j.

4 ¶ Fallit qñ non oritur vera contumacia ſed ſufficit taciturnitas:⁊ tunc cõtumacia procuratoris nocet domino:vt niſi procurator iuſſus non reſpondeat poſitionibus cum tunc habeatur pro confeſſo:vt in.c.ſi.de confeſ.in.vj.ſm.d.Ant. de bu.qui hoc tenet in.d.c.lȝ aliud voluit Bar.in.l.ij.§.procurator.nam ratio eſt vt voluit Sali.in.l.iij.de procu.quia tunc agitur de his que reſpiciũt procuratorem ⁊ proceſſum ſecus vbi ageretur de pena extrinſeca ex quo non infert cõtumaciã procuratoris in volẽdo iurare de calumnia ne noceat dño cum tũc agatur de pena extrinſeca que eſt validacã vt.l.ij.§.actor.⁊.ff.de iura.calum. licet aliud voluit do. Ant.in hoc vltimo ſm Jo.de imo.in.d.c.j.vt lit.non cõteſt.

5 ¶ Fallit qñ culpa imputati poſſit ipſi domino:vt qꝛ in cõtractu ſibi talem procuratorem inſtituit cũ tũc negligentia vel contumacia ipſius procuratoris imputet̃ dño.l.ſi procuratorem.§.tutores.ff.mandati.vt voluit Bart.in.d.§.ſi procurator.cum nullum impedimentũ ſuperuenerit in perſona ipſius procuratoris:cum tunc dñs excuſetur per ea que habentur in.c.ſignificante.extra de pigno.l.qui amatoribus. C.qui pet.tut.qđ verum eſt niſi talis procu.habuerit poteſtatem ſubſtituendi qꝛ tunc procuratori tali impedito ſi nõ ſubſtituatur imputat̃ domino. Et hoc ſi habeat poteſtatẽ ſubſtituendi a iure alias ſi ab homine cum tũc ipſi dño imputetur ſm Inno.in.d.c.j.cuius dictum non bene probat̃ iure:nec eſt verum cum vtroqȝ caſu ſit in culpa talem eligẽdo ſecundum Innocẽ.in.d.c.j.extra vt lite non conteſta.

22 ¶ Procurator pro alio in causa capitali tam ad agendum quam ad defendendum regulariter nō admittit vt in.l.pe.§.ad crimē. ff.de publi.iu.l.seruū quoq.§.publice.ff.de procu.& in.§.veniens.de accus.& in.c.cum di lecti.de dolo.& contumacia.

¶ Capitali vide feli.late in.c.meminimus I. iij.co.ante me.ver.no. ibi excusaret.cū seq. de accu. & pari.de puteo in trac. de sindicatu.§.procurator.

Primo fallit hoc esse verū qn̄ pcedit p modum accusationis secus si per modum inquisitionis vel denūciatiōis. ita eleganter tenet Innoc.in.c.ex parte.in verbo interpositū.extra de testi. quod est valde notandum pro quo est tex.in.c.veritatis.extra de dolo & contuma.circa fi. ibi de defendendo.& ibi etiam est gloss.

2 ¶ Limitatur quotiens impunitas delicti est notoria vt si quis est accusatus de occisione banniti quē notorie cōstat apud acta cāe bānitū.nā tūc vt libell⁹ nō sit frustratorius admittitur vnusquisq.istud fuit sing.not.Inn. ſm Bal.in.§.publice.i.c.j.de offi.vica.arg.l. qui cū maior.§.libertus.C.de bonis que li. hoc etiā tenet Guil.de cu.i.l.quos prohibet C.de post.Cy.i.l.reos.C.de accu.facit qd no. per gl.& doc.in.l.j.ff.de offi.asses.& per omnes scribentes latissime vt facile videre est.

3 ¶ Fallit quotiens quis impetraret a pncipe vt posset litigare corā eo cū clausula nō obstāte.nā si sine clausula ipetrasset nō reuelaret.casus est hic sing.secundum doc.in.l.fi. C.de iniur.attamen clausula apposita bene posset esse:vt dt Ang.nā quotiēs imperator derogat rescriptis suis tūc ea rescripta valēt si habeant clausulam derogatiuā:vt tenet Bart.in extraua.ad reprimen.i verbo nō obstāte p not.in.l.nō speciali.& i aut.inter liberos.C.de testamen.Barto.tenet Ang.in.l.j. C.de natu.libe. alias enim procurator non posset aliquem conuenire et si litigaret

coram papa.caſus eſt ſing. in.c. veniens.extra de accu.vel etiam coram delegato ipſius:vt eſt tex.not.cũ gloſſ.valde ſingu.in.c.de quo vult deo.de iudi.

4 ¶Limitatur qñ interuenitur in cauſa capitali pro abſenti cũ abſens dãnari poſſit:nã tunc quilibet admittitur ad allegandum cauſas abſentie:vt reo proſit ⁊ nõ obſit.caſus eſt ſingu.in.d.§.publice ſecundum intellectum Bar.qui tamen originaliter fuit ſuus in.d.c.veniens.extra de accuſa.

5 ¶Fallit quotiens crimẽ intentatur ad penam capitalẽ inferendam nec ad penam pecuniariam parti applicandaꝫ ſed potius ad quandam ſatiſfactionẽ iniurie per quam nil applicabitur fiſco nec parti aliquid pecuniarium.qꝛ tũc venit procurator:exemplum in viro accuſante vxorem ad ſeparationem thori.de adulterio coram iudice eccleſiaſtico.caſus eſt ſingu.in.c.tuc extra de procura.in.vj.

6 ¶Limitatur quotiẽs aliquis venit ad defendẽdũ ⁊ obiecit crimẽ nõ pncipaliter propter ei9 defenſionẽ ſed propter ei9 dãnum euitandũ.exemplum in domino veniente ad defenſam ſerui capitis accuſati.vt.l.ſurdum.ff.de publi.iudi.et in.l.ſeruus ⁊ l.l.ſi.C.de accu.ex quo nota limitationẽ ⁊ dici põt quod idẽ eſt in filio qđ in ſeruo.iſti enim equiparantur vt dicit glo.no.i.l.ſi quis ſeruo.C.de furtis.nã eo caſu quo pater tenet ex forma ſtatuti ex delicto filij ſtatutũ tenet:vt eſt glo.ſing.in rubrica de decurionibus.lib.x.lꝫ negari non poſſet qđ tale ſtatutũ nõ ſit iniquum:vt per Gul.⁊ Bal.in.l.ſi qua pena.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.⁊ Spec.de executione ſenten.§.ſequitur.quid ſi filius poterit ideo interuenire pro ſuo intereſſe.

7 ¶Fallit in illuſtribus perſonis:vt.l.fundi.C.de iniurijs.

8 ¶Idẽ ego limito caſum eſſe in clericis:⁊ primo p tex.in.l.cũ clericis.C.de epiſ.⁊ cleri.vbi per procuratorẽ poſſunt clerici litigare in criminali.dicit eñ tex. qđ apud epiſcopũ i cauſa criminali ſunt cõueniendi ciuiliter.ſcđo qꝛ eqparantur pſone illuſtres ⁊ clerici vt.l.apud ſimilitudinẽ.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ in.l.iij.C.de ſum.trini.⁊ fide cath.ergo idem ius ſtatuendum eſt in illis.C.ad.l.aquil.⁊ a.l.titio.ff.de ver.ob.

9 ¶Fallit qñ impubes infans eſt accuſatus licet crimẽ ſit capitale qꝛ tutor põt interuenire.l.in moribus.ff.de his qui.vt indig.et.l.polla.C.eo.⁊ in.l.iij.C.qui accu.nõ poſ.ſed ſi eſſet

pupillus doli capax tūc ipē debet accuſari cū cōſilio tutoꝝ. l.ij.§.ſi pupillus.ff.de excu.tut.ꝛ.l.clarū.de autori.preſtan.
10 ¶Limitaṫ ꝛ hec ē pulchra limitatio ꝛ noua neq₃ ab aliquo doctore manifeſtius reperitur expreſſa quā hic qꝺ iſtud habet locū in procuratore:aduocatus enim equaliter pōt interuenire.iſte eſt tex.no.ꝛ ſing.in.l.iij.C.de exhi.reis ibi quātū ad iudicē venit adhibita aduocatiōe:ꝛ ſubeſt ratio qꝛ licet procurator teneatur de damno tñ aduocatus nō ꝛ facit tex. in.l.cuſtodias.ff.de publi.iudi.poteſt forte dari limitatio quod quotieſcunq₃ aliquis eſt debitor alicuius et pauper eſt ideo qꝺ nō pōt habere regreſſum ad bona.quo caſu capitaliter accuſatur iſte creditor admittitur propter intereſſe ſuum in caſibus ī quibus alias nō interueniret procurator per ſupradicta iura.ꝛ ꝑ hoc nō obſtat.vbi dicit qꝺ aliquis detinet debitorē meū:propter hoc nō pōt mihi ſatiſfacere vt cum opera ſua nō poſſit lucrari ꝛ mihi ſoluere quod competit mihi actio iniuriarū contra eū vel de dolo ſi ſcit ſe detinere eum in meū preiudiciuꝫ.Item ſecundum Bal.ibi cōpetit interdictū de libero homine exhi.ꝛ eodē modo putarem eſſe dicendū quotiens cōtra vaſallum moueretur queſtio capitalis.Nam licet feudū nō publicetur imo inſtrumētum factū efficitur.vt eſt tex.ſing.ſcdm Bal.in.c.j.de cōſue. rec. feu.tamē propter intereſſe operarum ꝛ obſequioꝝ que non debentur.de quibus in.c.j.§.iuſiurandum.de pace iur. fir.faciunt que not.Inno.in.c.cum dilectus.extra de appel.
11 ¶Limitatur quotienſcunq₃ reus eſſet incarceratus vel in fortia officialis nam tunc procurator admittitur.ita tenet Barto.in.l.non tantū.ff.de appel.ꝛ in.l.j.§.fi.ff.de queſtio. idem tenet Bald.in.l.aduocatos.C.de epiſco.audi. et in.l. eos §.ſuper his.C.de appel.vt habetur in.d.§.publice.contrarium tamen tenui diſputando vbi plenius dicam ꝛc.
12 ¶Limitaṫ quotiēs ciuilis queſtio incidit in criminalē vt qꝛ dicit ſtatutū qꝺ nō ſoluēs collectā poſſit impune occidi.ita tenet Bal.in dicto.§.publice per tex.in.l.patris.C.ad.l.iul. de plagiarijs.q̄ caſus eſt valde ſingularis ſcdm Ia.de bu.
13 ¶Limitaṫ ꝛ hec fuit ſnīa Bal.in.l.reos.C.de accu.quotiēs pōt procedi ad damnationē memorie:vt ſi procederetur cōtra hereticum mortuum vel eum qui incidit in crimen leſe maieſtatis qꝺ poteſt per.l.fi.C.ad.l.iul.maieſta.nam tūc ſi

non admittitur defenſio per procur. omnis defenſio exclu=
deretur qđ eſſet iniquum vt. l. vtrum. ff. de iuſti. ⁊ iu. iſte em̄
de per ſe non poteſt ſe defendere: quia mortuus igitur per
alium poterit defendere ne violetur ſepulchrum: vt. l. queſi
tum ⁊ per totum de ſepulchro violato cum ſimilibus.

14 ¶ Limitatur quotienſcunq; aliquod crimen in quo regula
riter non poteſt interuenire procurator intentaretur actio
contra aliquam vniuerſitatem vel vniuerſaliter: ſeu ipſa cō
tra aliū intentaret: nā tenetur ad ſingula acta iudicij inter
uenire procurator. ⁊ de hoc eſt caſus in. l. tamen collatores.
C. de re militari ⁊ idem latiſſime tenet Spec. in titu. de pro=
cur. §. j. ver. ſi item quando ſm. ⁊ de hoc vide per Inno. in. c.
graue. extra de ſenten. excom. ⁊ per Ang. in. l. furti. §. ſi quis
alieno. ff. de his qui not. infa. ⁊ per Bar. in. l. ij. ff. de accuſa.

15 ¶ Limitatur quandiu fili⁹ interueniret ꝓ parte in crimina
li vel pater ꝓ filio. ita tenet Bal. i. l. exigēdi. C. de ꝓcura. ar=
gu. l. ſtatius. de appel. ⁊ l. ſeruus ſupra eo. ti. ⁊ idē tenet Jo.
de Imo. hic in. xvij. col. ⁊ Jo. de ana. in. c. veniens. extra de
accu. in. x. col. idem tenet Bal. in. l. eos. C. de accuſa. in. viij.
col. ⁊ in. l. ſeruum quoq;. §. publice. de procu. in. ij. col. idem
tenet Bald. in. l. ij. in fine. j. col. C. qui accuſare non poſſunt.

16 ¶ Limitatur quoties opponitur accuſatori qđ nō ſit legiti
mus accuſator: ⁊ idē etiā in exceptiōe ineptitudinis libelli:
nam per procuratorē opponi poterit: cū etiam ipſe iudex ex
officio ſuo teneatur repellere ineptam petitionē: vt no. Cy.
in. l. neq;. C. de accu. ⁊ per Barto. in. l. j. ff. de off. aſſeſ. ⁊ de his
qui ad eccle. confu. l. ſi ſeruus. ⁊ l. ſi filiuſfamilias. §. veterū.
de procura. ⁊ no. an. in. c. examinata. de iudi. ⁊ Inno. in. c. j.
de offi. vica. ⁊ iſta fuit limitatio Bald. in. d. §. publice.

17 ¶ Limitatur predicta cōcluſio i eo qui eſt dānatus ad vlti=
mum ſuppliciū: quo caſu admittitur ꝓcurator ad appellā=
dum. caſus eſt hic. ⁊ l. l. nō tantū. ff. de appel. ⁊ licet ille tex.
ſolum loquat in amico ſecundū quoſdā nō autē in procura=
tore: tamen iſtud videtur mihi eſſe contra text. expreſſe dū
dicit non tm̄ ſi ille mandauit: vnde intellige ſiue in procura
tore ſiue in amico qui tamen ſolum ad aditum appellatio=
nis poteſt. Et hoc ratione cognationis quā inter nos docēs
natura conſtituit: quoniam vocamur iure quaſi fratres in
xp̄o: vt legit ⁊ no. i. l. vt vim. ff. de iuſt. ⁊ iu. ⁊ i. l. j. de ſer. expoſi

323 ¶ Produci & probari in cauſa appellationis poſſunt non deducta & probata in cauſa principali: vt no. in l. per hanc C. de tempo. appel.

Primo fallit vbi appellãs potuiſſet in cã principali deducere vt q2 ſciebat & noluit deducere vt fatiget aduerſariũ ſecus ſi ignoraſſet. ita dicit Bal. i. l. p hãc. C. de tem. appel.

2 ¶ Fallit in inquiſitiõe. i. in iudice qui inquiſiuit ſuper aliquo crimine: q2 non poteſt ſuſtinere ſententiã ſuã per nouas probationes. Bal. in. d. l. per hanc.

3 ¶ Fallit vbi interuenit appellatio a ſententia diffinitiua: quia ab interlocutoria non poteſt aliquid de nouo adduci vt in. l. iij. ff. de appel. & eſt ratio q2 prima interlocutoria eſt odioſa: q2 impedit iuriſdictionem illius iudicis. ſecunda ratio eſt q2 prohibita eſt appellatio.

324 ¶ Prohibita alienari cum fideicom. reſtitutioni ſubiacet in cauſa tamen dotis alienari non poterunt. in autẽti. res que. & ibi no. C. communia de leg.

Primo fallit quãdo teſtator expreſſe prohibuiſſet eam alienari q2 non poterit alienari etiam in cauſa dotis: vt no. Bal. in. l. nulli. C. de iure dot. tenet Pau. de ca. contrarius in cõſilio ſuo. xij. quod incipit in chriſti nomine amen. q2 per ſ[illegible] eximij doctoris.

2 ¶ Fallit qñ eſt res de ſui natura prohibita eſt alienari vt eſt res feudalis q2 non poterit alienari propter cauſam do. vt dicit Bal. in. §. pp̃ter cauſam. & etiã dicit Bal. in. c. j. §. donatero in ti. qualiter olim feu. po. alie. & ibi tenet primã fal.

3 ¶ Fallit quia non habet locum in cõtractu inter viuos vt per Bal. in. d. auk. res que communia de lega. & per eundem Bal. in. d. l. nulla. C. de iure dotium.

4 ¶ Fallit q2 ſi grauatur reſtituere aliquam rem põt illã alienare ſi eſt incarceratus vt ſe redimat: vt dicit Pau. de caſt. in. d. l. ſancimus. & in auk. ſi captiui. C. de epiſ. & cle. & Ang. & Imo. in. l. ſi marcellus. §. res que. ff. ad treb. licet Pau. de caſt. dixerit contrarium in. d. auk. res que.

325 ¶ Promittens aliquẽ per viam ſecuram ducere ſi per viã inuſitatã duxit & derobatus ſit ad dãni emẽdationem tenetur: vt ſing. no. Bar. & Flo. in. l. j. §. j. per illum tex.

PRimo Fallit qñ via inuſitata eēt magis ſecura: vt.l.cos.§.ſi.ff.de fal.

¶Fallit qñ eſſet cōcurſus ſeu curſor cōmiſſus p viam inuſitatā cōiter itinerātib⁹ ſʒ p nō vſitatā arg.l.j.§.eqtū.ff.de vſu ⁊ habi.⁊ hoc ſentit Bar.in.l.i itinere.ff.de ver.ſigni.qui dicit qđ currēs debet facere tranſitum per quem vadunt curri.

In.l.i itinere. Ubi ele no vide. d. Bar. cepol. ponentem omes iſtas fallentias.

3 ¶Fallit ſi per aliquā iuſtā cām amiſit viaʒ conſuetā propter excreſcentiā fluminis: vt l.l.ij.§.qui diffinitis.ff.ſi qs cau.Flo.in.d.c.j.

4 ¶Fallit quando via vſitata eſſet lubricoſa vt.l.qua actione.§.j.ff.ad.l.aquil.

5 ¶Fallit qñ eſſet actum proprie qđ teneret viam vnā inuſitatam:qꝛ tūc imputandū eſt mittēdi:qꝛ mala electio fuit ſua p doc.in.d.l.in itinere.ff.de verb.ſigni.

16 ¶Promittēs factū alienū regulariter non tenet vt.l.ſtipulatio iſta.in prin.⁊ in.§.qſitū.de ver.obli.⁊ in.§.ſi qs alij.inſti.de inuti.ſtip.

PRimo Fallit in caſib⁹ enumeratis p gl.in.l.ſi qs ali.ſʒ qꝛ in aliqbus reprobatur meli⁹ dic ſm doc.⁊ maxime Pau.de ca.in.d.l.ſtipulatio iſta.in pretorijs ſtipulationibus.⁊ in.l.quoties.ff.de verbo.obliga.

2 ¶Fallit in promiſſione euictionis q̄ de natura cōtractus venit.vt in toto ti.de euic.⁊ l.inter ſtipulātē.ſm vnū intellectū de ver.ob.

3 ¶Fallit ad corroboratione precedentis cōtractus puta quod talis fideiubebat pro me vt.l.qui autem.§.j.ff.de conſti.pecu.

4 ¶Fallit ſi pmittit nō factū ſed qualitas rei puta.qđ ſeruus vēdit⁹ ſit.l.ſi qs ita.de euic.

5 ¶Fallit quādo promiſit ſe facturum: vt eſt glo.in.d.l.ſtipulatio iſta.

6 ¶Fallit ſi interuenit iuramētū:tūc promittens factū

tens factū alienum cum iuramento obligatur ad factum preſtandum: vt ſic valeat iuramentum eo modo quo valere poteſt. argumen. c. noſtram. de iureiuran.

7 ¶ Fallit in cauſa matrimoniali. vt in. c. ex literis. ⁊ in. c. ſicut. de ſpon. ⁊ ibi Anto. de but. qui dicit qđ in quacunq̧ cauſa ſpeciali valet promiſſio de facto alieno ⁊c.

317 ¶ Proteſtans ſue proteſtationi renunciare pōt. vt eſt tex. ⁊ ibi cano. in. c. preſentium. de teſti.

PRimo Fallit qñ aduerſarij intereſſet propter impēſas factas vel aliud iter eſſe cū tūc deſiſtere nō poſſit niſi illud intereſſe remoueret ſatiſfaciēdo de eo. ff. de re. iu. l. nemo. ex de ap. c. cū iterpoſita ſꝫ Jnn. ⁊ Jo. an. i. d. c. p̄ntiū.

2 ¶ Fallit qñ ipſe proteſtās ꝑduxiſſet teſtes ad reprobādum teſtes productos: nā cū ipſi teſtes iurauerūt pro vtraq̧ parte. xiiij. q. v. non ſane. nō poterit penitere: ſecus aūt eſſet ſi ꝑduxiſſet inſtr̄m cum poſt productionem poſſit deſiſtere ſm Jnn. in. d. c. preſentiū. vt latius per ipſum. vt no. Jo. an.

3 ¶ Fallit qñ ip̄e ꝓteſtās obtuliſſe ſe ꝓbaturū exceptionē ꝯ teſtes cū ex h̄ ſit q̄ſitū ius pti ad h̄ aut. q̄ ſemel. C. quo ⁊ qñ iu. ⁊. c. ab eo. de ele. l. vj. vt voluit Jo. an. poſt Jnn. in. c. ſ. eo. ti.

4 ¶ Fallit qñ res nō eſſet magna vt q2 teſtes contra quos proteſtatus fuit depoſuiſſent cum tūc obſiſtere nō poſſit: vt. l. ſi quis libellos. C. de app. ſm Ang. ⁊ Jmo. in. c. preſentium.

318 ¶ Prouocare tertio in vna eademq̧ cauſa non licet: caſus eſt in. l. j. C. ne liceat tertio prouoca.

PRimo Fallit qñ iudex ſm appellationem ſuā magis grauaſſet illū puta in expenſis: q2 tunc ſuper illo licet ei appellare: ita dicit Ang. in. d. l. j. C. ne lice. tertio prouoca.

2 ¶ Fallit qñ illud qđ đr qđ nō lꝫ tertio alicui ꝓuocare intelligit̄ vni pti: ſed ambabus partibus bene lꝫ quarto prouocare. ſ. quelibet pars ⁊c. vt dicit Bar. in. d. l. j.

319 ¶ Pupillus ad diuiſionē regīt aliū ꝓuocare nō pōt. l. ſi pupilloꝝ. in prin. ff. de reb. eo. ⁊ ibi ꝑ Bar. ⁊ doc.

PRimo Fallit in fructibꝰ diuidendis: vt ꝑ Bal. i. l. lucius. ff. fa. ercis. ⁊ Bal. i. l. j. ff. de reb. eo. ⁊ Bal. in. l. iubemus. C. de ſac. ſan. eccle. ⁊ per Flo. in. d. l. lucius preallega.

Fallen. Soci.

¶ Fallit qñ expedit pupillo: ⁊ tūc poteſt fieri diuiſio cum de creto iudicis: vt per Bal. in. l. j. ff. de reb. eo.

¶ Fallit qñ eēt diuiſio facti ⁊ nō iuris: puta gr̄a cōmodioris culture. l. cū ius §. j. de leg. ij. ⁊ hoc ꝓbatur p̄ glo. ⁊ ibi pau. de caſtr. in terminis in. l. iubemus. C. de ſac. ſan. eccle.

¶ Fallit quando alius prouocaret eum ad diuiſionem: qꝛ tunc poteſt fieri: vt vult gl. not. in. l. iubemus. C. de ſac. ſan. eccl'. arg. l. ij. ff. de fun. dota. et. l. inter omnes. de predijs mi no. ⁊. l. ſi pupillorum. alleg. vt patet.

¶ Pupillus ſuam hereditatem autoritate tutoris adire de bet. tex. eſt in. l. minor. ⁊. l. pupillus. ff. de acqui. here.

Primo Fallit ſi in defectu tutoris iudex ſuum decretum interponat vt tenetur in. l. ſi infantis. in fin. de iur. delibe. et gloſſ. in. l. bonorum. C. qui admit.

¶ Fallit ſi ipſi pupillo delata ſit hereditas patre viuente ⁊ tunc abſqꝫ cōſenſu patris ⁊ autoritate tutorum hereditatē per ſe adire ⁊ repudiare pōt. per tex. ſing. ſcđm Raph. ful. in. l. fi. §. ſi autē in ſecunda etate. C. de bo. que lib.

¶ Fallit niſi ipſe pupillꝰ ſit inſtitutꝰ ſub cōditione: qꝛ tūc cō ditio p̄ eā adimpleta immediate ſua autoritatē ſit heres. tex. ſingu. in. l. cum dictionibus pupil. ff. de condi. ⁊ demon.

¶ Fallit niſi ſtatutū hoc ei permitteret. ita dicit Ang. in. l. minor. ff. de acqui. here. § rationis.

Q

Quarta

de legatis ⁊ fideicommiſſis detrahi pōt. l. marcellus §. pomponius. ad trebel.

Primo Fallit vbi teſtator aliqd legat ⁊ phi bet legatarium rem illam alienare. caſus eſt in aut. ſed cum teſtator. C. ad. l. falci.

¶ Fallit in relicto alimentorum facto pauperi: ſe cus ſi diuiti. ff. ad. l. falci. l. ſi omiſſus.

3 ¶ Fallit vbi teſtator adiecit legato hoc verum totum inte grum vel plenum vel ſimile: vt eſt gl. ſing. in. l. decē. de fidei com. quam Bal. tenet ſing. in aut. ſed cum teſtator. C. ad. l. falci. ⁊ dicit eam non eſſe alibi: ſed de hoc eſt tex. in. l. fi.

4 ¶ Fallit cū adducit legatū per fideicom. hoc verum pleno iure: hoc voluit idē Bal. in. l. precibꝰ. de impu. ⁊ alijs ſubſti

Barto.in.l.centurio.ff.de vulg.ꝛ pupil.ſed Ange.tenet contrarium l.l.ad filios.C.quando ꝛ quibus quar.pars debe.lib.x.ꝛ in auſ.de here.ꝛ fal.§.ſi non expreſſam.

R

331 **Reconuentio** actoris per reū corã eo iudice quo cõuent⁹ ē licet alʼs iudex competens non ſit ēt pro cauſa diuerſa ꝛ ſeparata a cauſa conuentionis locū habet:vt.l.cum papinianus.C.de ſen.et inter.o.om.iud.ꝛ in.c.j.ꝛ ibi per doc.extra de mu.petitio.

PRimo fallit qñ recõuentio fieret poſt lit.cõteſt.ex interuallo.ſuper conuentione cū fieri nõ poſſit: vt per gl.d.c.j.

2 ¶Fallit qñ agēs recuperãde poſ.recõueniret petitorio cum tunc reconueniri non poſſit:cum queſtio ſpiritualis ſit priuilegiata cum prius diſcutiatur:vt voluit glo.in.d.c.j.ꝛ ibi per doc.ꝛ.c.ſuper ſpolia.extra de ord.cog.ſed certe tunc conueniri põt petitorio ꝛ hoc niſi recognouiſſet:quia tunc repellitur per exceptionē ſpoliationis.vt.d.c.ſuper.de ord.cog.ſm Joan.and.in.d.c.j.

3 ¶Fallit quando cauſa reconuentionis eſſet ſummaria:nã tunc non poteſt fieri reconuentio de alia cauſa niſi ſit ſimilis ſummarie cognitioni:prout ſentit gloſſ.in.d.c.j.ꝛ clare Inno.et hoſtien.ibidem ſuper quo Joan.remittit ſe ad no.in cle.ſepe.de verbo.ſigni.ſuper gloſſ.Pau.de caſtr.et Bal.in auſ.conſequenter.C.de ſen.ꝛ per domi.Anto.in.d.c.j.de mu.peti.ꝛ Joan.de imo.in precalleg.loco.

4 ¶Fallit qñ recõuentio fieret corã iudice de tali cã de qua alʼs ipe iudex cognoſcere nõ poſſet.vt gl.circa fi.i.d.c.j.ꝛ clarius tenēt do.Ant.hoſt.Inn.ꝛ cõmuniter doc.vñ corã layco nõ poterit fieri recõuentio de ſpiritualib⁹ nec corã iudice inferendo libertatem.extra de iudi.c.quanto.ꝛ extra de ordi.cogni.c.tuam prout voluerunt predicti quorum opinio procedere poſſet qñ eſſet talis iudex qui non poſſet cognoſcere de predicta cauſa etiam incidenter vel pro partibus volentibus aliud.ꝛ ita procedere poſſet qđ voluit gl.in.d.auſ.cõſequenter ſm Barto.ibi vt habetur latius in.d.c.j.

5 ¶Fallit in omni appellatiõe cū coram iudice appellationis nõ hʒ locū recõuentio,ff.de iudi.l.ij.§.legatū.ꝛ.§.eū qui ap=

pel.ſm hoſti.in.d.c.j.de quo per ipſum in ſumma.e.ti.§.v. ver.ſi.ꝛ in Spec. de reconuē.§.ij.ver.ſꝫ nūquid ꝛ per Jo.in d.c.j.Bar.in auk.ꝛ conſequenter vbi indiſtincte tenet poſt Bald.qđ procedit niſi ſit appellatū ante lit cōteſt.ꝛ ipſa appellatio ſit iuſtificata adeo quod iudex appellationis poſſit cognoſcere de cauſa principali: nā tūc ſicut poteſt fieri coram iudice pricipali ita poterit coraꝫ iudice appellationis qui ī eius locū ſuccedit qđ videt velle l.d.l.j. de mu.pe. ſm Jo.an.ꝛ poſt eū dic de iure ibi ꝗcquid dicat ibidē do.Ant. idē ſi talis appellatio ſit deſerta: prout voluit Jo.an. ibidē ꝛ Bart.ꝛ hoc ſi appellatione iudiciali non ſit appellatum. extra de iudi.nam in eo locum habet reconuentio:vt voluit Specu.in titu.de reconuen.ver.ſed nunquid.§.ij.

6 ¶Fallit qñ imploratur officium iudi.cum tunc non ſit locus recōuentioni.qđ verum eſt quādo imploratur incidenter alias ſi ſimplex ꝛ tūc erit locus recōuentioni per no. extra de offi.deleg.in.d.c.j.ſm Jo.an.qđ voluit Bar.in.d.auk. ꝛ cōſequenter.C.de ſen.ꝛ interlo.om.iudi.alleg.ad hoc.l.j. in fi.ff.de ord.cogn.quod procedit qñ imploratur cōtra partem vel ſi includatur tantum iudici: ꝛ tūc non habet locum reconuentio ſcđm do.Ant.ꝛ Nico.in.d.c.facit ad hoc quod no.extra de accuſa.c. qualiter ꝛ quando. in gloſſ.magna.

7 ¶Fallit qñ agitur pro rebꝰ eccleſie male adminiſtrate ideſt alienate:vt per Spec.de recōuen.§. nunc vide,ver. licet.

8 ¶Fallit qñ cauſa nō eſt talis qđ exeat iuriſdictiōem cōmiſſarij.no.p Spec.i.d.tit.ī ver.literas §.reꝰ vbi de hoc vide.

9 ¶Fallit in cauſis rerum poſt datum reſcriptis cum de eis impetrans reconueniri non poſſit coram iudice delegato abſqꝫ nouis literis vt voluit Joan.and.in.d.§.reus.in addi.Specu.in ti.de reſcrip.per.§.vnamquanqꝫ cauendi. ver, ſed pone.qđ etiam videtur tenendum.dicat quicquid velit hoſti.in.d.c.j.errat per not.extra de teſti.in.c.fin.ꝛ in.d.§. reus.vbi dicitur de hoc circa quod vide per do.de rota.in deci.xliiij.que incipit fuit diſputatum.et extra de mutu. peti.c.fi.ꝛ per do.Nico.vbi videt tenere qđ etiā poſſit cōueniri ꝛ qđ tenet Flor.in.d.c.j.maxime ex eo quod in eo poteſt dubitari de fraude.ꝛ per.d.§.reus.cum diſtincte loquatur.

10 ¶Fallit qñ reconuētio fieret corā arbitris vel arbitratoribus cū coram eis nō hꝫ locum reconuentio.extra de arbi.c.

cũ dilectus.qd etiã locũ habeat ĩ his qui ſunt arbitrij iuris vt ſunt arbitri electi ĩ cauſa ſuſpitionis:vt no.Spe.ĩ tit. de recuſ.§.effect⁹.ver.ſʒ nũquid.Duplici ratione ⁊ primo negociũ recuſatiõis plus debitũ referat qꝛ tales arbitri iuris ſũt certi ⁊ ĩdeterminati articuli ſi renũciatio ſit:vnde nõ debet ſe ĩtromittere eccleſiaſtic⁹ ſm eũ ibi.ex quib⁹ rationib⁹ colliguntur due alie fallentie vt poſtea patebit:ſed licet hoc procedat ĩ arbitris iuris electis ĩ cã ſuſpitiõis vt.ſ.tñ aliud eſt ĩ arbitris iuris electis ĩ cã mota p epiſcopũ contra ſubditum:vt habet.xi.q.ij.qd ſi cleric⁹ vel inter cõſanguineos ex forma facultatis.ſm Do.ĩ.c.j.circa que no.ĩ.d.c. dilect⁹.

11 ¶Fallit quando cauſa exigeret celeritatem:nam in ea nõ habet locum reconuentio:vt colligitur ex dicta ratione:primo quod iudex ĩ arbitrio relinquit:vt no.extra de or. cog. c.ij.⁊ per Guil.in.d.ver.ſed nunquid ſm do.Ant.in.d.c.j. vt eſt cauſa electionis vel alimentorum ſm Bald.⁊ idem tenet do.Nico.in.d.c.j.per no.in.d.c.ij.vbi plenius per eum.

12 ¶Fallit qñ recõuẽtio fieret coram iudice certi ⁊ determinati articuli:cũ tũc non admittat reconuentio: vt colligit ex dicta regula:ad hoc.l.teſtiũ.C.de teſta.que facit,vt ſi conuenirem ſcholarem corã rectore vel doctore vel artifice coraʒ maſſario ſiue camerario necq poſſim corã eo reconueniri qd videt tenere ĩ.d.c.j.extra de mutu.peti.ſecundũ do.Ant. et facit qd not.ĩ auc.habita.C.ne filius pro patre.vbi videtur tenere qd etiã videt tenere in.d.c.j.ſm Inn.hoc dictũ nõ videtur procedere cũ iſte nõ ſit iudex certi ⁊ determinati articuli ⁊ eorũ iuriſdictio prorogabilis ſit:vt no.ĩ.l.j.ff.de iudi.vnde videtur qd corã eis poſſit reconuẽtio fieri ad hoc qd nõ. in.d.auc.cõſequẽter.C.de ſen.per Bar.⁊ hoc niſi ſcholaris cõuentus coram vno elegiſſet conueniri coram alio. iuxta not.in.d.auc.habita.cum tunc reconueniri non poſſit.

13 ¶Fallit qñ cõuẽtio fuiſſet facta coram delegato de communi cõſenſu:cũ tũc locũ nõ habeat reconuẽtio:vt voluit Bar. in.d.auc.conſequenter.ar.d.c.cum dilectus. qd nõ placet. d.Ant.nec Inn.in.d.c.j.extra de mu.pe.Arch.in.d.§.reus. ſed quicquid dicant forte verũ eſt cum lex non ſuppleat niſi partes preuiderit.l.fi.C.de pac.do.ſʒ domi.Nico.in.d.c.j.

14 ¶Fallit in cõuẽtiõe corã iudice ordinario quẽ actor neceſſe habet adire cũ talis reconueniri nõ poſſit:vt voluit Do.

in.d.c.j.⁊ hoc eſt quod no.per.d.c.ij.⁊ in.d.auꝫ.ibi habita.

15 ¶Fallit in offerente ſe liti cum talis reconueniri non poſſit ar.no.extra de pac.c.inter.

16 ¶Fallit in conuento ſuper nullitate:qꝛ reconueniri nō poteſt.l.abſentes.C.de accu.qđ videtur tenere Bald.in.d.§.reus quod forte verum eſt:qꝛ principaliter non intentatur nullitas cum pro ea imploratur officium iudicis:vt no.in.c.j.extra de offi.vica.in quo loco habet locum reconuētio ſi accedit vt ſupra dictū eſt:quo caſu procedere poſſit dictuꝫ Bal.

17 ¶Fallit in cauſis criminalibꝰ i quibus locū nō habet recōuētio:vt voluit gl.i.d.c.j.circa fi.⁊ i.c.at ſi clerici.de iudi. qđ aliter ꝓcedat vide i.d.c.j.de mu.peti.p Inn.Io.an.⁊ do. Ant.⁊ Io.de imo.⁊ p Nic.⁊ Bar.i.d.auꝫ.cōſequēter ⁊.l.is q̄ reus.ff.de pub.iudi.⁊ i.l.j.⁊.l.negāda.C. q̄ accuſa. nō poſ.

18 ¶Fallit qꝛ non habet locum reconuentio vbi petitur executio inſtrumenti confeſſionati ſm Bal.qui ita no.in auꝫ. conſequenter in prin.j.col.hoc ideo quia habet vim ſententie:⁊ poſt ſententiam non habet locum reconuentio.

333 ¶Rector vt vltra biennium duret quis eligi non poteſt niſi reconfirmetur:vt.d.auꝫ.de deſen.ciui.in.§.fi.in.iij.col.

REgula maxime procedit quando locus ille vel ciuitas ſub alicuiꝰ dn̄o eſſet: cū enim tunc multominus licet ſine conſenſu illius cuius imperio ſubeſt vt extra de exceſ.prela.c.dilecta.et de offi.archi.c.ad hoc ad finē ſm ipſum hoſt.⁊ i.c.fi.extra de iudi.vbi plenꝰ:⁊ hoc eius dictū regulariter eſt verū:tamen fallit.Et primo qn̄ de antiqua ⁊ approbata conſuetudine appareret vt eſt in imperatore ⁊ duce venetorū qui eligunꝫ quandiu vixerint extra de elec.c. per venerabilē.⁊ cōſtituunꝫ quandiu vixerīt ex̄ de fide inſtru.c.per tuas.ſm Io.an.⁊ per eum plenius i.d.c.de iudi. circa que vide quod not.de maiori.⁊ obe.c.inter quatuor.

334 ¶Relicta ab inſtituto repetita eſſe cenſentur a ſubſtituto vt in.l.licet imperator.ff.de leg.j.

PRimo fallit cum euidētiſſime apparet de cōtraria voluntate teſtatoris:qꝛ tūc relicta ab inſtituto nō cenſentur eſſe repetita a ſubſtituto:vt in.d.l.licet imperator.

¶Fallit in ſcđo herede ſcripto a milite q̄ pōt ſeri

Vi. ad hac reg. 7. fallit ſm. gl. 7 addi. eiuſ. ſub reg. .90. preter... mortis. 7. fallit. ...

bere heredem ad tempus: vt in materia.l. cẽturio.ff.de vulg.ꝛ pup.ꝛ per.l.querebatur.§.fi.ff.de test.milita.

3 ¶Fallit in eo qui est substitutus in locũ pri mi agẽtis a legis dispositione: vt est tex. no. in fi.ff.de leg.primo.in.d.l. licet imperator.

4 ¶Fallit in substituto pupillari per ea que habent in.l.j.i.d.§.codicillis.ff.ad.l.fal. ꝛ ꝑ ea que no.in.l.quid ergo.§.j.ff.de leg.j.ꝛ in l.si fundum in.§.si patre.ff.eo.tit.

5 ¶Fallit qñ legata sunt facta a substituto que modo tempore testamenti non erant in rerum natura: vt est casus ꝛ ibi Barto.in.l. quidam referunt.ff.de iure codi.

6 ¶Fallit quando legata sunt facta ab insti tuto sub nomine proprio vt est tex.in.l.si plu res.ff.de lega.iij. ꝛ in.l.celsus.in.§.j.ꝛ.ij.ff. de leg.ij.ꝛ in.l.j.§.id qđ.ff.ad.l.fal.

7 ¶Fallit in cõditione apposita instituto: qꝛ dicta cõditio nõ intelligitur repetita in sub stituto: vt in.l.cõditiõe.ff.de he.insti.ꝛ ꝑ Bar. ꝛ Bal.in.l.que cõditio.ff.de cõdi.ꝛ demõ.ꝛ l l.vnica.§.ne autem.C.de cadu.tol.

8 ¶Fallit in instituto in secundo testamento: vt tenet Jo.de imo.in.d.l.licet imperator.

335 ¶Remissio [a] in delictis regulariter locum habet: vt i auk.vt nulli iudi.§.si qs. et notat Bart.in.l.j.C.vbi de crimi.agi opor.

a ¶Remissio, vid tuđ hac materia late ꝑ feli. in c.lz rõne.in iiij.colũ.in prin.ver.ex dictis doc. cũ plurib[9] seq.de foro compe.

PRimo Fallit vbi prius eẽt cõdemnat[9] qꝛ ibi dꝫ puniri: nõ aũt remitti ad locũ de licti.Bal.in.l.executionem.in.xij. col.C.de euic.rei iud. alleg. no.in l.a diuo pio.ff.de re iudi.§.sententiam.

2 ¶Fallit qñ aliquis esset sub eodẽ pretore qꝛ tunc nõ admittitur ad locum delicti: vt not. Barto.in.l.delic.de requiren.reis.

3 ¶Fallit qꝛ iudex originis vel domicilij non põt petere vt sibi remittat delinquens: sed

ſolum vbi cõmiſit delictũ vt no.Bald.in.l.executorẽ.in.xiij.col.C.de executione rei iudi.⁊ de iſta materia vide per Bal.in.d.l.j.C.vbi de crimi.agi.opoꝛ.⁊ in.d.§.ſi quis compꝛehẽſoꝛum.in auť.vt nulli iudi.

4 ¶Fallit qñ iudex domicilij foꝛmat ꝓceſſum cõtra delinquẽtem ⁊ eum condemnaſſet antequam fuiſſet requiſitus a iudice vbi commiſit delictũ.ita Pau.de ca.in.d.l.a diuo pio.§.ſententiam.⁊ ita tenet Dy.per illum tex.

5 ¶Fallit qꝛ iudex tenetᷣ eũ remittere niſi pͥmo ſummarie: cognouerit cauſam remittendam ⁊ an commiſerit maleficiũ: vt dicit glo.in.c.paſtoꝛalis.de re iu.⁊ Ang.i.l.fi.C.de accu.

6 ¶Fallit quia hodie de conſuetudine non habet locum remiſſio: cum quelibet ciuitas habeat ſuos terminos vt dicit Ange.in.l.heres abſens.ff.de iudi.⁊ Bald.in.l.requirendũ.in.iij.col.C.de ſeruis fugi.

336 ¶Remiſſio in cauſis ciuilibus regulariter locum non habet vt no.in.l.iij.ff.ſi quis in ius vo.⁊ in.l.j.C.vbi de crimi.agi opoꝛ.⁊ in.l.heres abſens.§.j.ff.de iud.

Vi. Lat. y Diaz Troy. 642. re. miſſio.

PRimo fallit qñ debitoꝛ renunciauit priuilegio foꝛi: qꝛ tunc habet locum remiſſio.glo.eſt ſingularis in.d.l.ij.

2 ¶Fallit qñ quis iurat ſeruare pꝛomiſſa: nã i veritate illius iuramenti habetur remiſſio.ita conſuluit Bar.⁊ Bal.i.l.cum archimedoꝛam.C.vt in poſ.leg.

3 ¶Fallit quando pꝛomittit quis ſe repꝛeſentare in certum locum remiſſio in cauſa ciuili valet vt no.dicit Bald.in.d.l.archimedoꝛam dicens hoc etiam tenuiſſe docto.antiquiſſimos etiam ante Accurſium.

4 ¶Fallit quando quis ꝓmittit ſe repꝛeſentare ⁊ iura: nam tunc habet locum remiſſio in cauſa ciuili: vt dicit Ange.in l.heres abſens.de iudi.allegando tex. ſingu.in.§.ſi vero.de exhi.reis.ſed aliter dicit Pet.de ancha.in.c.romana.§.contrahentes.de foꝛo compe.lib.vj.

5 ¶Fallit quando quis eſſet debitoꝛ fiſcalis.l.ij.C.vbi de crimine agi opoꝛ.

6 ¶Fallit vbi ageretur de ſtatu ingenuitatis vel ſeruitutis.qui cum eſſet in quaſi poſſeſſione ſeruitatis aufugit poſſeſſionem et in quaſi ingenuitatis poſ.ſe male conſtituit ⁊c.

7 ¶Fallit ſi eſſet de cõditione pſone que dicitur eſſe diſtracta

corpori.p collegio a quo aufugit.C.vbi quis de cura.l.ij.has limitationes ponit Ange. in.l.heres abſens.ff.de iudicijs.

8 ¶Fallit quando doloſus de loco receſſit vbi contraxit:ꝛ ibi bona non poſſidet:nam tunc fit remiſſio:vt dicit Bartol.in.l.heres abſens.ff.de iudicijs.

337 ¶Remiſſio i ꝯtractib⁹ locū nō hꝫ ſicut in delictis:vt no.i.l.fi.C.vbi ð crimīe agi opoꝛ.

a **P**Rimo fallit quādo cō trahēs in loco renunciaſſet priuilegio foꝛi vt not.gloſ.ſingu.in.l.j.ff.ſi quis in ius vocatus.vbi plenius.

2 ¶Fallit qn̄ peteret redditio ratiōe adminiſtrationis vt.l.j.C.vbi de crimine agi opoꝛ.

3 ¶Fallit qn̄ eſt in cā ſtat⁹:vt.l.j.C.vbi de cā ſtatu.vbi plenius de hoc ꝛ in alijs caſibus ſimilibus per Cyn.in.d.§.contrahentes.

338 ¶Renunciatio ſimplex iuri de futuro non valet b.l.is qui heres.ff.de acquiren.here. in.l.j.C.de pactis.

c **P**Rimo fallit c qn̄ per pactū quis renunciat ꝛ bene poteſt ſe obligare ad renunciādum.iſtud pꝛobatur.in.l.j.C. de pac.vbi eſt caſus de hoc.

2 ¶Fallit de equitate cano.qꝛ ſimplex renunciatio de futuro de iure canoni.tꝫ vt ðt Ant. de but.in.c.multiplici.extra de deci.

3 ¶Fallit qn̄ iſta renūciatio ſit a patre cui⁹ intereſt.qꝛ hꝫ vi taciti pacti.ita dicūt doct.i.l. is qui heres.ff.de acquiren.here.et Barto. in.l.ſi conſtante.in pꝛinc.in.v.ꝛ.vj.q.ū.partis pꝛincipa.ff.ſolu.matri.

4 ¶Fallit qn̄ iſta renunciatio fit iudici:qꝛ vr̄ eſſe facta iudice acceptāte p parte gl.ē no.i l.poſt quā liti.C.de pact.ꝛ Bal.i.l.is q̄ heres ff.de acqui.he.ꝛ gl.i.l.cū quo.ff.de i ius vo.ꝛ

a ¶Remiſſio vide bal.in cōſi.clvij.in iij.parte.

b ¶Nō vꝫ.vide.do.pet.phi.coꝛ.in cōſi.ij.incl.lꝫ in lr̄a.p.i ij.parte.ꝛ i ꝯſi.cxlix.in ci.viſo i lr̄a h.in.ij.par.

c ¶Pꝛimo fallit.huic pꝛime fallē.ad de.do.pet.phi.coꝛ.in ꝯſi.ccxci.in cip.videt.i lr̄a.a.i.iiij.parte.

etiã gl.i.d.l.is q̃ heres.⁊ eſt gl.i.l.j.ff.de cur. bo.dã.⁊ in.l.in plurimis.ff.de acqui.here.

319 ¶Renũciare iuri ſuo ꝑ ſe introducto ᵃ quiſlibet põt.c.ad apoſtolicã.extra de regula.⁊ l.ſi qs in cõſcribẽdo.C.de pac.⁊ de hac materia vide glo.ad quã ſemp recurrit in.c.ſi diligenti.extra de fo.cõpe.⁊ ibi ꝑ hoſt.⁊ Jo.an. ⁊ per gl.no.i auk.vt ſine ꝓhi.ma.debi.⁊ credi.tu.ge.mi.§.qz vero.i.vj.col.⁊ ibi ꝑ Jac.de bel.⁊ ꝑ Cy.in.l.ij.⁊ Spe.de renũ.vbi cõclu. in.ij.⁊.iij.col.⁊ per Bar.⁊ Bald.in.d.l. ſi qs in conſcribẽdo.⁊ ipſum Bar.in.l.ius publicũ.ff.eo.tit.⁊ Jo.de imo.⁊ alij referũt in.d. c.ſi diligẽti.de fo.compe.⁊ poſita regula dicam fallere in pluribus caſibus in.d.l. in cõſcribendo.⁊ illis addo alios caſus.

ᵃ ¶Introductio.vide ſexly.copioſe. ⁊ no.in.c.ſi diligẽti.de foro competen.

Primo fallit in iure naturali vt eſt i iure ſanguinis vel agnationis vel cognationis cui renũciari nõ põt de reg. iur.l.iura ſang.⁊.ff.de pac.l.ius agnatiõis:⁊ vt eſt ius defendẽdi.put eſt i cle. paſtoralis.de renũ.ff.de app.cui ſimiliter renũciari nõ põt vt no.ꝑ gl.ff.de pact.l.pactũ inter heredẽ.vbi de hoc.iura enim ſunt naturalia:vt in.v.diſt.in prin.⁊ hoc habet ſimiliter locũ etiã de iure diuino qd ⁊ naturale dicitur de proba.⁊ de cõſuet.c.fi.circa qd dictum eſt prout ibi no.vj.diſt.c.ex his.

ᵃ ¶Fallit in iure poſitiuo qñ diſponit tũc aliquam ſolennitatẽ actus agendi: nemo põt enim agere qd leges non habeant locum in actibus ſuis quo ad ſolennitatẽ.l.j.de legibus.⁊.l.nemo extra de teſti.vide ad hoc etiã qd no.extra de offi.dele.c.inq̃ſitus.⁊ ꝑ gl. in cle.ſepe.in gl.fi.extra de ver.ſign.nec in his duobus caſibus proſit iuramẽtum cum nõ preſtitum ſit ſecundum ipſum in.c.cum contingat.extra de iureiuran.

3 ¶ Fallit qñ tale ius nõ eſſet appropriatũ ipſi renũciatiõi ſꝫ
eſſet quoddam phas ꝛ quedam facultas vt puta ius eundi
per viam publicam.ff.de via pub.l.viam publicam.ꝛ ius te
ſtificandi:vt.l.teſtificandi.ꝛ ſi naꝫ iſtis renũciare nõ poteſt.
vnde dicunt doc.quod quis renũciare non poteſt facultati
probãdi per teſtes:nec vꝫ pactũ quod quis paciſcatur: vt
probare non poſſit per inſtrumentũ vt voluit gl.i.d.§.ꝛ qꝛ
ꝛ not.Jo.an.i.d.c.ſi diligẽti.extra dẽ fo.cõpe.ꝛ ita cõiter te
net do.Jo.de imo.pro quo facit:qꝛ teſtificandi facultas cõ
munis eſt:vt i auẽ.de teſti.§.j.in prin.vnde augeri nõ debet
ſed potius impugnari.C.de reb.cred.l.generaliter.in prin.
4 ¶ Fallit qñ eſſet ius appropriatũ perſone:ſꝫ datur a iure ꝑ
ſone inhabilitas ad renũciandũ vt in minore renunciante
beneficio reſti.in integ.ꝛ in muliere renunciante velleiano.
de quibus in glo.in.d.c.ſi diligenti plenius dictum fuit.
5 ¶ Fallit qñ ius tale cõtineret priuatam vtilitatem renũciã
tis ꝛ publicã ſimul ꝛ vna eẽt iſeparabilis ab alia ad hoc.l.
debitorũ.ff.de pac.dota.ꝛ i.l.j.ff.ſol.ma.ꝛ qđ habes i.c.j.de
iura.cal.i.vj.ꝛ hinc eſt qđ nõ põt renũciari per clericum pri
uilegio fori cũ tale publicũ ſit vel diuinum ꝛ collegiatuꝫ ſm
hoſt.in.d.c.ſi diligẽti.extra de fo.compe.ꝛ procedit etiam
ſi interueniat iuramentum vt ibi.nec poteſt renunciari illi
iuri diſponẽti qđ perſona idonea ꝛ cano.eligatur:vt no.in
c.qꝛ.extra de elec.imo nõ poterit quis renũciare ſeu paci
ſci vt nõ liceat publicum offendere hoſtẽ ſue reipu.c.quãtũ
de pact.ſcđm Bal.in.d.c.ſi diligẽti.ſecus ſi priuata vtilitas
fuiſſet ſeparata a publica:vel econtra.tunc bene potuiſſet
quis renunciare ſiue paciſci.l.iuſgentiũ.§.ſi paciſcar.ff.de
pac.vbi hoc no.ꝛ in.c.quemadmodum.extra de iureiuran.
6 ¶ Fallit qñ ius eſſet ius precepti vel iuris diuini vel gñalis
vel prouincialis vel alterius ſuperioris:que trãſgreſſio indu
ceret peccatũ mortale.extra de cõſue.c.fi.xxv.[illegible] quic
dam.ſm hoſt.ꝛ Jo.an.tũc eñ qñ ipſa renũciatio fit contra
bonos mores vel inducat ad delinquendũ nõ vꝫ ad hoc.l.
alia.§.eleganter.ff.ſo.ma.ꝛ.d.l.cõueniũt.ff.de pac.ꝛ.C.ne
fid.do.den.l.j.ꝛ de pac.l.iuriſgen.§.paciſci.ꝛ no.in.l.excep.
de cõdi.inde.ꝛ hinc eſt qđ iuri diuino renũciari nõ põt vt vo
luit glo.in.d.§.qꝛ vero.ꝛ in auẽ.ſi qua mulier.C.ad velleia.
7 ¶ Fallit qñ ius renũciãtis eſſet fundatũ ſuꝑ iure mixtionis

& concernit fauorem tertij & eſt inſeparabile a iure ipſius tertij & hoc.l.ij.& iij.§.vij.ff.de libe.cau.& qđ no.eŧ de iureiurā.& de iſti.c.cū iuraſſent.alias ſi eēt ſeparabile:tūc valet rē nūciatio i preiudiciū renūciātis:vt no.in.d.c.cum veniſſent extra de arbi.& C.ne res inter alios acta per totum.

8 ¶Fallit qñ fundatur ius ſuper cauſa odij iſpiciētis alterū vt eſt i macedoniano: vt eſt gl.i.d.c.ſi diligēti.& in pacto.l.commiſſorie.& in pignore.de quo etiam an validentur iuramento not.extra de pig.&.c.ſignificante.C.de pigno.l.vlti.qđ verū itellige niſi renūciatio ſit cauſa ceſſionis ipſius odij cum tunc valeat.l.fin.C.ad macedo.

9 ¶Fallit qñ renūciatio eſſet contra naturā actus.l.cum precario.ff.de precar.

10 ¶Fallit qñ ius cui renūciauit nō eſt de preſenti ſʒ ſola ſpe prout no.extra de pac.c.cū fidē.l.j.C.de pac.&.ff.de acqui.here.l.qui ſuper datur.&.c.ij.de pac.l.vj.vbi de hoc.Sed an tales renūciationes validenť iuramento remittēdū eſt ad doc.i iurib⁹ ſupra allega.

140 ¶Res ſi dolo ad aliquem peruenit ille ſecundario & in ſubſidium conueniri poteſt l.ſi.ff.de eo per quem fac.erit.

PRimo Fallit qñ lucrum pecuniarium non peruenit ad eum:vt not.Cy.in.l.licet C.ſi aduer.liberta.

¶Fallit quando ille primus poteſt conueniri ad quē res peruenit antequam conueniatur ille q̄ dolum cōmiſit qñ participaſſet de dolo:qȝ tūc & poſtea pōt conueniri vt not.Bal.i.l.j.C.de aduo.diuer.iudi.& in l.ſi procurator.

141 ¶Res litigioſa regulariter vēdi[a] aut alienari non poteſt vt per totum ti.ff.de litig.& in.c.j.de confir.vti.vel inuti.

a ¶Vēdi. vide gl.in.c. eccleſia ſācte marie. vt lit.pen.& adde Bar. in.l.cū ſi dñs.de dā.infec.q nō ꝓhibetalienatio neceſſaria.& vide duo verba per fel. in.c.venerabili.de offi. deleg.in fi.

P Rimo fallit qñ iuſſu vel licentia iudicis alienaṫ:qꝛ tūc pōt eū alienare:ꝛ valebit talis alienatio:vt eſt caſus in.l. diuus. ad fi.princi.ibi ſed res tempoꝛe perituras permittere debet pretoꝛ.ff.de peti.here.ꝛ ibi Ang.

2 ¶Fallit qñ eſt iudiciū vniuerſale ꝛ cōtrouerſiā faciēs idonee ſatiſdedit ſm foꝛmam legis ſm Ang.ibi ꝑ hoc no. ꝛ dicit quod has duas limitationes limitat materia de litigio.

342 ¶Res aliena a pꝛincipe vel a fiſco vendita ab emente vēdicari non poteſt.l.bene a zenone.C.de quadri.pꝛeſcrip.

P Rimo fallit qñ fiſcus vel pnceps alienat l.bene a zenone.vult qꝺ nō habeaṫ regreſſus contra ementē a pꝛincipe ꝛ habēte cauſam a fiſco:naꝫ nō habet locū niſi in pꝛincipe nō aūt in inferioꝛe a pꝛincipe ſm Bal.in.c. apoſtolice.de re.iu.niſi pꝛinceps i territoꝛio ſuo regalia ꝛ iura fiſcalia exerceat vel nō cognoſcat ſuperioꝛem vel poſſediſſet regalia ꝛ iura fiſcalia pꝛo tanto tꝑe cuius initij memoꝛia non extitat.c.ſuper quibuſdam.de ver.ſig.§.preterea.ꝛ.l.hoc iure.§.ductus aque.ff.de aqua quoti.ꝛ eſti.faciūt ad not. per Bar.in.l.ij.C.de iure fiſ.ꝛ in.l.j.C.de bo.auto.iudi.lib.x.

2 ¶Fallit quia non habet locum.d.l.bene a zenone.quando pꝛinceps eſſet in mala fide:vt quia ſciuit rem eſſe alienam ſm Bar.in.l.fi.C.ſi contra ius.

3 ¶Fallit quia non habet locum.l.bene a zenone.in caſu dato per Bal.in pꝛohe.decre.

4 ¶Limitatio eſt quia non habet locum.d.l.bene a zenone. quando res venditur nomine creditoꝛum ſm Bal.in.d.pꝛohe.decre.ꝛ vide in.l.fi.C.ſi aduer.fiſ.

5 ¶Limitatio eſt qꝛ non habet locum in rebus eccleſiaſticis ſecundum Archi.xxiiij.q.ſi coꝛ.

6 ¶Limitatio eſt qꝛ non habet locum in rebus eccleſie non alienandis a pꝛincipe vel fiſco.glo.xij.q.ij.c.quouſqꝫ.

7 ¶Limitatio eſt qꝛ non habet locum in minoꝛe cū poſſet aduerſus hoc petere reſti.in inte.l.j.C.ſi aduer.fiſ.ſm Ang.in repe.ſua.l.j.C.de fide inſtru.ꝛ iur.haſt.fiſ.lib.x.

8 ¶Limitatio eſt qꝛ nō habet locum.d.l.bene a zenone.quādo pꝛinceps alienat ante traditioneꝫ ſm Bal.in.l.j.§.fi. de noua foꝛma fidelitatis que no.ꝛc.

343 ¶Res empta per aliuz eius nomine de pecunia mea emē-
tis eſt et non mea.text.eſt in.l.ſi vt proponis. C. de proba-
tio.et in.l.ex ea.C.de rei vend.⁊ concor.alleg.in gloſſ.in di-
cta.l.ad probationem.

PRimo fallit in re empta ex pecunia militis ꝑ eius administrationem.vt.d.l.ſi vt proponis.

¶Fallit in re empta ex pecunia pupilli vel minoris:vt in.l.ij.ff.quando ex facto tuto.l.curator.C.arbi.tute.quod habet locum quādo eſt facta emptio per tutorem ipſius:ſecus ſi per alium extraneum niſi fuerit inſolidum:vt.l.filia.cum glo.ff.de ſolutio.⁊ ita tenet Barto.in.l.titium ⁊ meuium.§.altero.ff.de admini.tuto.⁊ in.d.l.ij.ff.quando ex facto tuto.quod eſt not. dignum.⁊ poſſet eſſe in practica quotidiana.

3 ¶Fallit in re empta ex pecunia eius cuius bonis eſt interdictum:puta furioſi ſecundum Barto.in.d.l.ſi vt proponis ⁊ procedit ſi ematur ab eius adminiſtratore: ſecus autem ſi ematur ab extraneo:quia tunc nō efficitur ſua ſed remanet ſibi obligata hypotheca legali.vt eſt caſus no.in.l.iij.in prin.ff.de reb.co.Bal.in.l.tutor.C.de ſer.pig.da.ma.

4 ¶Fallit in re empta ex pecunia dotali volente vxore: quia tunc dotalis efficitur.l.ita conſtante.cum ſequen.et.l.ſi res que.C.de iure dotium.ſecus autem ſi abſit voluntas vxoris:vt no.glo.in.d.l.prima.C.ſi quis alteri vel ſibi.vel ſi nō eſſet pecunia dotalis vt in.l.proculus.in fine.ff.de iure dotium.ſicut etiam dicitur quod res empta ex pecunia mea non eſt mihi obligata.

5 ¶Fallit in re empta ex pecunia eccleſie per ei⁹ adminiſtratorem vt dicit glo.in.d.l.j.ſi quis alteri vel ſibi: quia efficitur eccleſie:ſecus ſi empta per extraneum:quia non remanet obligata ipſi eccleſie ad inſtar minoris:vt no. Bal. in d.l.ſi vt proponis.per tex.in.d.l.iij.ff.de reb.co.

6 ¶Fallit in re empta ex pecunia vſuraria:vt in.c.ex ʒctu de vſur.qđ intellige vt ꝑ Bal.in.l.ſi tutor.C.de ſer.pi.da.ma.⁊ qđ dictum eſt.ſ.qđ res empta ex pecunia aliena eſt emētis: habet locū etiam in pecunia cōmuni:nam licet inſtrumētū dicat qđ ego emi ex pecunia mea ⁊ titij nō ꝓpterea erit cōmunis:vt dicit Bal.i.c.j.de benefi.in vſi.feu.qđ eſt vtile pro

fratribus viuentib⁹ in cōmuni quoꝝ vnus gerit negotia et adminiſtrat ⁊ omnia emit pecunia cōmuni: nā res data fratribus cōmunibus nō efficitur res cōmunis et illa emptrice: licet acta pro ſocio debeat cōmunicari: vt not. Bal. in. d. l. ſi proponis. ⁊ in. d. l. j. §. ſi quis alteri vel ſibi. adde quādo. Bal. in. l. cū pponas. C. pro ſocio ⁊ habetur in. l. iiij. ff. de manu. teſta. ⁊ ideo Bar. i. l. vt pponas dicit quod fratres habitātes in cōmuni debent eſſe cauti. quod ponāt i inſtrumēto quod vnus tātum ſoluit quod pretiū ſolui de cōmuni pecunia: et dicit hoc eſſe perpetuo menti tenendū: qꝛ valebit tibi mille aureos: vide omnino Bal. i. l. cū duob⁹. §. fratres. circa prin. in ver. vñ de facto accidit qđ duo fratres ⁊c. ff. pro ſo. Et adde quod ſi emendo emas p me certā domū: ⁊ tu dicis da mihi pecuniā: ego nō ita cito tibi dedi: ⁊ vadis ⁊ emis illā domū pro te nihilominus videris emiſſe p me Bar. i. l. ij. §. vñ dixi ff. de manu. ⁊ idē ſi ſimpliciter emiſti nō expreſſo cui⁹ nomine emeres Bar. i. l. qui aliena. §. ſi is. ff. de acqui. here. ⁊ ideo reddito tibi pretio teneris in rē emptā mihi tradere: vt no. Bene. de plū. i. d. l. ij. in. §. ſi ab ignoto. de manu. teſt quod intelligo ſi incōtinenti emiſti ſecus ſi ex lōginquo interuallo: quia tūc nō videris mādato emiſſe: vt per gl. inſti. de obli. q̄ ex quaſi male. §. opc. ⁊ no. p Inn. i. c. ad audientiā. de homi. Itē intellige ſi pecunia fuit petita vt. ſ. vel aliter mandatū eſſet acceptatū: ſi autē fuiſſet repudiatū tūc nō intelligitur propter mandatum emiſſe per ea que no. Bal. in. l. ſi letam. C. manda. ſi autem emiſti nomine domini: ⁊ poſſeſſio acquiritur mihi recta via vt in. l. j. §. per procuratorem de acqui. poſ. nam quando nomine meo vel ſimpliciter emiſti tūc dominium acquiritur ⁊ teneris mihi dominium transferre per actionem mandati. l. ſi ita quis. ff. de ver. ob. ⁊. l. ex mandato. de acqui. re. do. no. pau. de caſtr. in. l. qui aliena.

144 ¶ Res mobilis regulariter triennio vſucapit: vt in. l. vnica. C. de vſuca. in prin. cum ſimilibus.

Primo fallit qꝛ dicta regula procedit qñ interuenit titul⁹ bonefidei ⁊ poſſeſſio: vt ibi. ſed ſi deficeret aliqđ iſtorū. puta titulus nō preſcriberetur minori tempore quam preſcriberetur res immobilis vt. l. ſeruum. cū ibi no. C. fami. ercíſ. ⁊ ibi hoc no. Ang. notabiliter qui dicit qđ triginta

trilegium ledentem eccleſiam vel aufferentē bona ipſius eccleſie.vt eſt tex.cum gl.in.d.c.omnes.⁊ no.in.d.c.cum pro cauſa ſecundum.d.Ant.in.d.c.conqueſtus.extra de fo.compe.⁊ offerens libros vel calicē de eccleſia non eſſet ipſo iure excommunicatus:vt dicit ibi Joan.and.⁊c.

7 ¶Fallit qn̄ eſt i caſu capituli generalis de electio.in.vj.vbi patet qđ ipſo iure incurrunt excōmunicationem occupātes cuſtodias eccleſiarum vacātium ⁊ bona ipſarū vſurpātes.

8 ¶Fallit in laycis occupantibus diſſipantibus ⁊ vſurpantibus bona eccleſiarum vacantium prout voluit Archi.in c.quia ſepe.de elec.in.vj.⁊ per cano.in.c.de laycis.xij.q.ij.⁊ per.d.Nico.in.d.c.conqueſtus.

351 ¶Scriptura publica publicatione non eget cum de ſe ſine adminiculo probet:vt in.c.j.de fide inſtrumen.⁊ per docto.in.c.fin.eod.titu.

Primo fallit quādo dubitaretur ne periret.vt.c.fi.de fid.inſtru.

2 ¶Fallit ſcđm quoſdā qn̄ in donatione excederet ſummā quingentorū aureorū cū ⁊ ipſa publicanda ſit.C.de dona.l.ſancimus.⁊ videtur velle do.Ant.in.d.c.fi.poſt Inn.ſʒ certe vt tangit do.Ant.iſta nō eſt proprie publicatio cū nō fiat ad finem cōſeruāde probationis de q̄ loquit̄ de materia:ſʒ ad finē vt valeat ipa donatio q̄ als nō valeret vt.d.l.ſancimus.⁊ no.de do.l.modeſtinus.

3 ¶Fallit in teſtamanto in quo dicendum eſt ſecundum aliquos quod non probat quantuncunq; confectū manu publica:⁊ hoc niſi probetur publica autoritate iudicis ⁊ ſcripta atteſtentur vera eſſe omnia ea que ſcripta ſunt vt in l.publicatis.C.de teſta.⁊ in.l.teſtamenta.C.eodem.

352 ¶Summa ad hoc vt valeat citatio peremptoria requiritur.l.peremptorium.⁊.l.ceſſante.C.quomodo et quando iudex. Vi. Diaz in reg. 82. citatio.

Primo Fallit qn̄ iudex admouiſſet partes in iudicio vt eſt caſus ſingu.in.d.l.ceſſante.ſecundū quartā lectu.glo.quod non habet locū in feudo qn̄ domin⁹ citaretur pſonaliter qꝛ vna citatio nō ſufficeret:ſʒ tres requiruntur.caſus eſt in.c.j.ver.curia in tit.de mili.vaſal.q̄ cōtu.eſt.⁊ hoc no.ibi.Bal.in.xiij.col.ad fi.⁊ dicit qđ ratio eſt:qꝛ nō eſt tam rigoroſa illa admonitio quam iſta propter reuerentiā dn̄i

Vi. Diaz reg. 264. excitatio.

2 ¶ Fallit ſi nuncius preſente iudice mādato eius citat partē preſentem.l.ſi procuratori preſenti.ff.de verbo.obli.⁊ arg. gl.ſequen.in.l.cum precario.ff.de in ius vocan.

3 ¶ Fallit quando citatus ad primam citationem dixit ſe nolle venire: nam citatio peremptoria non eſt neceſſaria: ita venit glo.in.l.diuus.ff.de in integ.reſti.⁊ in .l. fulcinius.§. fi.ff.ex qui.cau.in poſſ.ea.⁊ glo.xxiiij.q.iij.de illicita. ⁊ eſt caſus ſecundum Bald.in.d.l.ceſſante.

4 ¶ Fallit quādo emanāt tres citatiōes que lȝ perēptorie nō dicant̄ habent peremp.caſus eſt i.l.tres denūciationes. C. quomodo ⁊ qñ iud.ſecundū gl.in.d.c.l.ceſſante.i ver.ſolu.

5 ¶ Fallit qñ ſentētia fertur parte preſente licet nō citata.ita tenet Jo.and.i.c.fi.de electio.in.vj.⁊ per.l. ſi vt proponis. C.quomodo ⁊ quādo iudex.hoc tenet Bal.i.l.ceſſante.i ver ſi.extra quero aliquis fortuito caſu: ⁊ hoc tenet Bal.i.l.prolatam.C.de ſenten.Nam cū effect⁹ citationis ſit vt veniat citat⁹.ergo aliud nō requirit̄.facit qđ no.Guil.i ſpec. de lib. cōcep.alias obla.§.ſequit̄.ver.iam datur.vbi reo preſente licet nō citato poteſt offerri libell⁹: ſȝ Bart.i.l.j.in vlti.q.C. de ſen.⁊ lterlo.tenet cōtra Saly.⁊ Bal.ibi lver.ſȝ querit ipſe quid ſi dñs.i.ij.colum.ad fin.diſtinguit dic vt ibi per eum.

6 ¶ Fallit quando citatus fuiſſet inuentus ⁊ citatus perſonaliter: vt probatur in.d.l.ceſſante.

7 ¶ Fallit quādo citatus prima citatione aſcēdit ſtatiȝ equū ⁊ vadit in longinquas partes: quia facit actum incompaſſibilem: vt no.Inno.in.c.iudeus.extra de proba.

8 ¶ Fallit qñ debet citari tyrānus vel alius q̄ ſit perſona terribilis citari nā tūc ſufficit vna citatio.Jo.an.i.c.non vicinis.de immu.eccle.i nouel.quē ſequit̄ Bald. in capi.i.in.ij. colū.in verſi.adde.dicit Joā.and.de mili.vaſal.q̄ cōtu. eſt.

9 ¶ Fallit quādo iudex comminaretur abſenti citato: de quo vide tex.glo.⁊ Barto.in.l.ſi apparitores.de cohorta.li.lib. xij.⁊ ang.in.l.ex conſenſu.§.fi.in.xviij.col.ff.de appel. vide Bar.in.l.mancipiorum.ff.de ope.lega.

10 ¶ Fallit in cauſa matrimoniali in qua ſimplex citatio ſine ſolennitate peremptorij valet: vt no.Ant.de but.in.c. prolatam.in vlt.no.extra qui filij ſint legi.

11 ¶ Fallit in his in quibus poteſt procedi ſine figura iudicij: quia tunc vna citatio intelligitur peremptoria: vt no.Bar.

per illum text.in auſ. ad reprimendum.in verbo terminos.

12 Fallit in cauſis ſummarijs in quibus eſt ſpeciale vt ſine peremptorio poſſint ferri ſententie diffinitiue: vt i cle. ſepe. de ver.ſign.⁊ ita no.Albe.de roſ.in.l.ius denũciationis. in prin.ij.col.C.quomodo ⁊ quando iudex.

13 Fallit de conſuetudine ciuitatum quando iudices maleficiorũ volunt facere ſententiam aliquam ad ſonum campane: qꝛ tunc ſine aliquo peremptorio poteſt ferri ſentẽtia diffinitiua ſi ita eſt de more ciuitatis: qꝛ mos ciuitatis eſt ſeruandus.lege ſi.§.cum autem admonitus.C. de his qui ad eccleſi.confug.⁊ inſtitu.de ſatiſda.§.fin.verſi.de iure.ſecus eſt quãdo requiritur peremptorium: vt dicit Albe.de roſa.in auſ.qui ſemel in vlti.q.C.quomodo ⁊ quando iud.⁊ per eũdem in.l.tres denunciationes.in princi.vl.co.eo.titu.

14 Fallit ſi dicat i citatione ꝓcedere cõtra eũ ad ſentẽtiam priuatiõis: vt no.Inn.i capitulo.ad petitio.de accuſa.⁊ hoc etiã ſequit do.Ant.de rota i.c.enim qꝛ extra de reſcriptis.vt de Bald.in.l.ſi finita.§.iulianus.ff.de damno infecto.

15 Fallit qñ ab herede cõficiẽte inuẽtariũ citantur creditores: qꝛ tunc vnica requiſitio etiã ſi nõ ponat verbũ peremptorie: cõſiderato quod nullã habet iudex ferre ſentẽtiã: ſꝫ tantũ corã eo actus inuẽtarij explicari debet.ita dicit Ange. in lege.j.§.hec ſtipulatio.in.ix.colũ.in prin.ſolum ergo reſtat videre in fin.illius.verſ.ff.ſi cui plus quam per.l.fal.

16 Fallit i notorio qꝛ i eo ſufficit ſola citatio perẽptoria ita dicit Joã.de imo.i.c.ex parte ꝑ illũ tex.extra de cle.nõ reſi.

17 Fallit in omni interlocutoria que infert in paruum preiudiciũ: vnde ſufficit vna citatio ad interrumpendam preſcriptionem quia reputat modici preiudicij licet non fuerit dictũ peremptorie.ita no.Ange.in.l.ad peremptorium.ff. de iudi.qui etiã tenet q̃ in miſſione ex primo decreto nõ ſit neceſſaria citatio peremptoria.idẽ tenet Paul.de caſt.in.l. vnequoqꝫ.ff.de re iud.idẽ dicit qñ fertur ſententia abſolutoria ab obſeruatione iudicij cũ ſit interlocutoria: vt no.in cle.ſi.de app.⁊ hoc dicit Pau.de ca.in.d.l.ad peremptoriũ.

18 Fallit qñ par citat parẽ: vt iudex iudicẽ: arbiter arbitrũ ſm ea que habent in capitulo prudentiã.extra de offi.dele. ga.⁊ i.c.ſi.de arbit.⁊ eſt gl.i clemen.prima de heret. ⁊ ita not.Paul.de caſtr.in dicta.l.ad peremptorium.ff. de iudi.

De regulis incipientibus.

19 ¶Fallit ſi ille qui erat citandus appellauerat ab aliqua
interlocutoria: quia per hoc videtur proteſtari quod am-
plius coram iudice non vult comparere: ideo poteſt contra
eum procedi ad diffinitiuam eo vlterius non citato: vt eſt
caſus in.c.ſecundo de dolo ⁊ contuma. libi.vj. ſecundum
pau.de caſt.in.d.l.ad peremptorium.
¶Fallit in caſu.l.conſentaneum.C.quomodo ⁊ quando iu
dex.ibi quando quis citatur ad proſequendum litem ſolen
niter: vt ibi poteſt ferri ſententia diffinitiua abſq; eo quod
mittatur aliud preceptum.
21 ¶Fallit quando pars citatur perſonaliter vel latitat dolo
malo ne citatio tunc eum apprehendat: ⁊ ſufficit vna cita-
tio ſine peremptorio: vt no. Innocen.in capitulo ad perem
ptoriam.extra de accuſ.
22 ¶Fallit in duobus caſibus quos ponit Bar.in.l.preſbyte
ri.C.de epiſ.⁊ cle.⁊ in.§.fi.iij.col.
23 ¶Fallit in extraiudicialibus quia ſufficit vnica interpella
tio ſine peremptorio gloſſ.eſt in.l.rome.§.heredes. de ver.
obli.⁊ glo.in.l.titia.de leg.ij.
24 ¶Fallit in ferēdo laudū p arbitratorem vbi non requirit
peremptorium: ſecus i arbitro.ita dicit Bal.i.c.quintaual-
lis.i.v.col.extra de iureiurā.facit qđ not.paul.de caſt.in.l.
ſi qs arbitratu.ff.de.ver.ob.⁊ Bal.i.§.j.c.j.d.l.cor.i vſi.feu.
25 ¶Fallit ſi inſtat terminus quia arbitror videri vtranque
partem citatam ad illum diem propter ſuum pactum ⁊ p
conſequens non requiritur tertia monitio ⁊ ſic perēptoriū.
Bald.in.d.c.quintauallis.vide quod not. Bald. in aut. ei
qui.C.de temp.appel.
¶Fallit quando de voluntate partium eſt poſitus termi
nus ad decidendum litem: nam talis terminus habet vim
peremptorij.bal.in.c.iuramentum in.vj.col.de iureiur. vi
de quod no.per bar.in.l.ſi de meis.de arbi.vide glo.in.c.j.
de dolo ⁊ contu.in.vj.vide in.c.cupientes.§.quod ſi per vi
27 giti de elec.lib.vj.⁊ Ant.de but.i.c.paſtoralis.ex.de excep.
¶Fallit quando omnis terminus qui datur in curia in du
bio intelligitur peremptorius ex conſuetudine.ita dicunt
domini de rota in concluſione.xxix.⁊ concluſione.cccxix.
in omni termino iuris: vt in capitulo cupientes.§.quod ſi
per viginti.de electio.in.vj.

19 ¶Sententia contra ſententiam nō valet: a
ꝛ nulla eſt cum ſecunda ſine nouo proceſſu
ꝛ noua inſtantia lata reperiatur.l.j.C.quan
do prouo.non eſt neceſſe.

PRimo fallit quando ſen-
tentia eſt lata ex di-
uerſa inſtātia bar.in.d.l.j.qñ pro
uo.non eſt neceſ.

2 ¶Fallit vbi cauſa eſt ſummaria:
ꝛ talis vt poſſit cōueniri ad ſniam diffiniti-
uā iuris ordine nō ſeruato:qꝛ ceſſat ratio de
qua in prin.ſm Ang.ꝛ doc.in prealleg.l.j.

3 ¶Fallit vbi ſecunda ſententia poſſit defen-
di a contrarietate prime quis eſſet lata in-
ter eaſdem partes ꝛ eandem rem ꝛ ab eodē
iudice ſm doc.in.d.l.j.per illum tex.

4 ¶Fallit vbi prima ſentētia fuiſſet inualida:
qꝛ ſi ſecūda fuiſſet cōtraria prime tamen va-
let per.l.j.C.de ſent.que ſine cer.quanti.

5 ¶Fallit vbicūqꝫ ſentētia eſſet data ſup reme
dio appellationis vel reſtitutiōis i integrū:
qꝛ valet lꝫ ſit ꝯtraria prime ſꝫ doc.i Halle.l.j.

6 ¶Fallit vbi ſnia eſt talis que nūqꝫ trāſit in
rē iudicatā:vt eſt cauſa matrimonialis:qꝛ lꝫ
ſit lata ſine nouo proceſſu valet:quia eſt ſpe
ciale in ſimilibus cauſis.ar.d.l.j.Inn.in .c.
ſignificauit.de ord.cog. Angel.in.d.l.j.C.
quando prouo.non.eſt neceſ.

7 ¶Fallit vbicūqꝫ ſcđa ſnia eſt lata ꝑ diuer-
ſas partes.c.cauſas.extra qui filij ſint legi.

8 ¶Fallit vbicūqꝫ ſentētia erit cōdēnatoria ꝛ
ſecūda abſolutoria:ratio eſt:qꝛ eſt qđ mihi i
putetur qđ iterū egerim cū primam ſenten-
tiam obtinuiſſem ſecundum Guil.in.l.duo
bus.ff.de excep.rei iudi.ꝛ Angel.in.d.l.j.C.
quando prouo.non eſt neceſ.

9 ¶Fallit in ſententijs criminalibus cōſulto

a ¶Nō vꝫ.ſcđm de Lāfrā.i c.qm̄ ꝯ de ꝓba.i.viij.co.poſt me.ꝟ.ſtat maxima.ꝛ i colū.ix.ante me.ꝛ i.l.admonēdi.de iureiuran.circa pric.ij.col.ꝛ vide feli.i.c.iter monaſteriū de re iu.vij.co.ꝟſ.regl'r vbi đ ſentē tia lata ꝯ ſentenitā q trāſiuit i rē iud.đ q vſđ ꝑ do.pet.phi.cor.i cōſi.ccxvj.ici.multū ꝑ totū.i.j.pte ꝛ frā.are.l.l.ait pretor.§.ſi damnetur.de iure iuran.ꝛ.d.alex.đ imo.i ꝯſ.xxxiij.i iij.ꝛ vlt.co.i.j.pt.ꝛ i.cōſi.xcv.in.j.col.i.ij.pte vbi pōit đ ſnia lata ꝯ ſniaꝫ arbitratoris q trāſiuit i rē iudi-

cum ſuperiore: vt in.l.ſi.in.ſi.ff.de queſtionibus.

10 ¶Fallit vbi eſſent due ſententie interlocutorie per .l.poſt ſententiam.C.de ſen.⁊ interlo.om.iudi.

11 ¶Fallit quando nõ fuit appellatum a prima ſententia:qr valet ſecunda contra primam:ſecus ſi fuiſſet appellatum ⁊ exceptum quia non poſſet verti contra primam: vt ponit Bald.in.d.l.j.C.quando prouo.non eſt neceſ.

12 ¶Fallit quando partes expreſſe renunciarent prime ſentẽtie:tunc ſemper valeret ſecunda contra primam: intellige inchoata inſtantia:ita dicit Bal.in.l.ſi diuerſa.C.de trãſac.

13 ¶Fallit qñ pars que habuerit ſententiã per ſe confiteretur de iniuſtitia ſententie:tũc eniꝫ ſemꝑ poſſet ferri cõtra primã ſecunda:vt dicit Inno.in.c.quia plerisq;.de immu.eccle.

14 ¶Fallit qñ pars eſt pro qua lata eſt ſententia poſſit prius probari de iniuſtitia ſentẽtie ⁊ de meritis cauſe:tũc eñ iniuſtitia ſententie eſt deducta in notorium: quo caſu poterit ferri ſecunda ſententia contra primam:nec tunc audiretur pars allegãs exceptionem rei iud.ita dicit.d.Anto.de but. in.c.quoniam cõtra extra de proba.⁊ in.c.cum dilectus.

354 ¶Sententia contra ius expreſſe lata ipſo iure non valet lege prima ⁊ ſecunda.C.quando prouo.non eſt neceſ.et in l.ſi expreſſim.ff.de appel.

PRimo fallit vbi falſitas colligiẽ ex ſimilitudine legis.ita eleganter no.Inno.in.c.in ſpeciali.circa prin.de appel.ſecus ſi ex cauſa lucro ⁊ manifeſto legis.

2 ¶Fallit qñ ſñia eſſet cõtra aliquã extrauagantẽ ſecundũ Bar.in.l.cum prolatã.ff.de re iud.ꝑ quo eſt caſus in.c.paſtoralis.ꝺ fideiuſ.Ant.de but.i.c.excõmunicato.l.v. col.de reſcrip.Sed hoc fallit quando eſſet nota in loco iudicꝭ et in ſcholis.quia non valeret ſententia:ſecus ſi ignoranter.ita dicit Abb.ſicu.in.c.j.de ſen.⁊ re iudi.

3 ¶Fallit qñ ſententia fertur contra conſuetudinem ciuitatis:que tamen non eſt notoria ſecundum Dy.⁊ Bar.in.l.j. ⁊.ij.C.que ſit lõ.conſue.⁊ Bar.in.d.l.ij.C.quando prouo.nõ eſt neceſ.⁊.l.j.C.vt que deſunt.aduo.par.⁊ caſus in.c.cum veniſſent.extra de eo qui mit.in poſ.cau.rei ſeruan.

4 ¶Fallit ſi quis produxerit iudici ſñiam imperatoris.in ſimili caſu ⁊ iudex pronũciauerit cõtra:cũ talis ſententia nõ

ſit cauſa in corpore iuris valebit ſententia contra eũ::licet poſſit reſcindi.ita dicit Pau.de caſtr.in.l.cum prolatam.

5 ¶Fallit qñ due cauſe ſunt expſſe in ſnia:quarũ vna eſt vera ⁊ altera falſa:quia tunc re vera falſa ſuſtentatur ad eã que vera eſt: vt potius valeat quã pereat.arg.l.quoties de reb. dub.⁊ ita no.Inno.in.c.in preſentia.pro quo do.Anto.dat caſum notabi.in.c.per tuas.extra qui filij ſint legiti.⁊ vide eundẽ in.c.ab excommunicato.in.vj.in.iiij.colũ.de reſcrip. ⁊ vide gl.in.l.ij.C.de re iudi.⁊ gl.in.l.fi.ff.de iuriſd.om.iud.

¶Sed limita predicta quoniam ſi illa cauſa eſſet ſufficiẽs non valeret dicta ſententia ita Pau.de ca.in.d.l.cum prolatam alle.bonam glo.ad hoc in.c.ij.de reſcrip.⁊ Cy.in.l.cum te.C.de proba.vide Ca.in.c.ſi confirmatiuum.de elec.in.vj. et glo.in.l.ſi preco.§.marcello.de iudi.et tenet Abb.in.c.j. de ſenten.⁊ re iudi.⁊ ibi Ant.de but.

6 ¶Fallit qñ cauſa falſa cõtra ius eſſet expſſa cũ hac dictiõe maxime qꝛ tũc ſuſtentatur ex vera cã reiecta falſa ex virtute illius dictiõis maxime que includit.l.j.§.vel maxime de colla.no.Butri.in.l.j.§.ignorãtie.de infami.⁊ hoc intellige prout Anto.c.cũ literis.extra de i integ.reſti.⁊ vide has limitatiões per Lud.de ro in.l.j.§.ſi is ad quẽ de acqui.here.

7 ¶Fallit qñ ẽ lata cõtra ius de quo tñ ſunt varie opinio.vel contra communẽ opinio.doc.qñ ſententia valitura eſt Ant. de but.in.c.tranſlato.de conſti.idem tenet in dicto.c.ab excõmunicato.i.v.col.vide Saly.in.l.inſtru.ff.de iuſti.⁊ iur.

8 ¶Fallit quando in ſentẽtia exprimitur illud quod neceſſario ⁊ tacite infertur in ſententia lata cõtra legem:quia hoc caſu valet vt no.Ant.de but.in.c.tranſlato.in.ij.col.de conſtit.alle.Inno.in.c.j.⁊.iij.de offi.deleg.idem tenet in.c.ab excommunicato alleg.gloſ.in.c.peruenit.de teſti.cogen.

9 ¶Fallit quando ſententia lata eſt contra ius tale:de quo iure ſunt opi.ita dicit Cy.in.l.j.C.de erro aduo.⁊ Anto.de but.in.d.c.ab excommunicato.in.vj.col.

10 ¶Fallit qñ ẽ error iuris expreſſus nõ ptinens ad id de quo agitur ⁊ ex toto:qꝛ cõſtat quod ſentẽtia nõ eſt ferenda.l.ſcriptis ac ſi diceret excõmunico te qꝛ padus currit ſecus ſi talis error pertineret ad cauſam.ita no.in dicto.c.p tuas.de ſentẽ.exco.⁊ Ant.de but.i.d.c.ab excõmunicato.in.vj.col.ij.

11 ¶Fallit qñ error iuris eſt expreſſus in actis.ad que ſentẽ

tia nõ referaꝛ expſſe ſec⁹ ſi iudex ſe referret: q2 tũc valeret lʒ ſit aliqualis dubitatio. vt ꝑ do. Ant. de but. qui ponit iſta in. d. c. ab excommunicato. in. vij. ꝛ. viij. col.

12 ¶ Fallit in ſnia imperatoris lata cõtra ius q2 talis ſententia valet ſecus ſi eſſet inferior a principe. vt eſt rex. dux. comes q2 eoꝝ ſententie reſcinduntur tanquam inique. ita Ang. in. l. j. in prin. in. iij. col. de fer.

13 ¶ Fallit qñ termini ſnie ſunt differẽtes a terminis legis quãuis ſint ꝓpinq. ita Bal. i. l. ij. C. qñ ꝓuo. nõ ẽ neceſ. ꝛ. l. nõ dubiũ. C. de legi.

14 ¶ Fallit qñ ſententia eſt contra legẽ per aliqua. arg. ſed non directe vel per aliquas rõnes. ita no. Inno. in. c. j. ꝛ. iij. de offi. deleg.

15 ¶ Fallit q2 ſi iudex dicit in ſententia ꝑ. x. vel v. eſt probatum: q2 ſi iſti dicunt ſe nihil ſcire talis ſententia valet. ita Bal. i. in. l. j. in fin. C. de manu. vin. idem Bald. in. l. ij. in. j. colũ. C. de re iudicata

16 ¶ Fallit q2 vellet iſta ſentẽtia ſi iudex dicit iſto mõ: q2. x. ꝛ. x. faciũt viginti: ideo cõdẽno te in. xx. ita bal. i. d. l. ij. i. j. col. C. de re iudi.

355 ¶ Sentẽtia ab vno ex pluribus delegatis lata nõ valet ꝛ nulla eſt. l. cum magiſtratu. C. quando prouo. nõ eſt neceſſe.

PRimo Fallit vbi iuraret aliter ſibi nõ liquere de cã: q2 tũc vnus ſolus poteſt ferre ſententiam. vt. l. pomponius. ff. de re iudi. ꝛ ibi nota.

a ¶ Interlocutoria. vide Fely. in c. cauſam. in ſinionũ. de offi. delega. i. ſi. iiij. col. ꝛ ſeq.

¶ Fallit vbi fuiſſent delegati cũ clauſula q᷒ ſi ambo nõ poſſent expedire vnus ſolus poſſet: ſi tñ alius fuiſſet requiſitus primo an valet ſimul ferre ſniam caſus eſt. l. c. cũ plures de offi. deleg. in. vj. vbi vnus ſolus tulit ſententiam interlocutoriã ꝛ non diffinitiuam: nam valet illa ſententia interlocutoria a vt eſt gl. in. l. pomponius. ff. de re iudi.

356 ¶Sententia lata per iudicem pecunia corruptuʒ ipſo iure nulla eſt.l.venales.C.quando prouo non eſt neceſ.

PRimo fallit in ſententia arbitri qꝛ valet etiam ſi fuerit corruptus pecunia: ſed obſtat exceptio vulgata.l.domum.ꝛ ibi glo.ff.de arbi.qđ intellige in arbitro electo a partibus.ſecus in arbitro electo a lege ſm Bal.in.d.l.venales.ꝛ que ſit ratio differentie inter iudicis ꝛ arbitri ſententias:vide Jo.de imo.in.l.diuus.ff.de re iudi.

2 ¶Fallit vbi eſſent plures iudices:ꝛ vnus ſolus fuiſſet corruptꝰ:qꝛ tunc valeret ſententia lata.ita dicit Jo.an.in addi.ſpe.in tit.de ſen.§.iuxta.ꝛ no.Ang.in.d.l.venales.

357 ¶Sententia ad hoc vt valeat libello conformis eſſe debet.l.in fundum communi diui.ꝛ.c.licet.de ſymo.

PRimo fallit propter impoſſibilitatem vel neceſſitatē proſtrationis in obligatione rē dari:tūc enim petiť:ſʒ rei ꝑ iudi.officiū mercēnariū ſit cōdemnatio i eſtimatiōe.l.ſi ſeruū.§.effectus.de ver.obli.ꝛ ita tʒ Bar.Bal.ꝛ doc.in.l.vinū.ff.ſi cer.pe.ꝛ i.l.ſtipulationes nō diuiduntť.l.viij.q.de ver.ob.Amplius dicit Rapha.qđ intereſſe poterit peti in vno libello i obligatiōe dādi:lʒ nō ſuccedat obligatio ad intereſſe:tñ ſuccedit officium iudi.ꝙ vť poſſe peti eſtimatio.vt.l.illud.ff.de dona.cauſa mor.ꝛ.l.i.ſnia de condi.indebi.nā ex quo debetur officio iud.licite diciť deberi vt poſſit in libello qꝛ officio iudicis licite dř deberi vt poſſit peti i libello qꝛ officio iudicis accedit fideiuſſor:vt.c.qro de offici.delega.ꝛ pōt crediť reuocari vt.l.ſi eius.i prin.ff.ad tre.ꝛ l.§.cato.de ver.obli.i gl.ſʒ moder.reprehendūt eā.de quorū intellectu vide Bar.in.d.l.ſtipulationes nō diuiduntur ꝛ bene nā leges illate nō loquunť i ſimplici obligatiōe:ꝛ eſt clarū.iſta eſt eſtimatio de qua i tex.ꝛ i.d.§.j.effectus debetur officio iudicis mercēnario qđ actioni deſeruit ergo nō poteſt.i tentari ſine actione ſicut docet Bar.in.l.vinum.ff.ſi cer.pe.ꝛ in.c.iiij.depoſiti ꝛ in.l.fi.ꝛ ibi no.ff.de eo qđ certo loco.

2 ¶Fallit propter magnam cōformitatē quā habet vna res cū alia ſicut intereſſe cū obligatione:vnā ſi petiť factum ſimpliciter iudex poterit cōdēnare ad intereſſe.l.ſi qñ.§.heres.de leg.j.ꝛ.h.d.Barto.in.l.in.l.de conceſ.ꝛ in.d.l.ſtipulatio-

Et tunc ſi primo vtitur reali vel probari poteſt ſequi condē natio: vt dicit glo.ſing.in.l.vinū.ff.ſi cer.pe.quā ſequuntur omnes per quam Bar.no.quod vbi debet procedi ſine figu ra iudicij ſemper poteſt ferri ſnia in alio quam in eo qđ eſt petitum.vt ibi no.in verbo figura.⁊ in extrauag. ad reprimendū.⁊ pro iſta gl.allegat tex.in.l.litere per aliam.in pn. ver.ff.de teſti.⁊ in.l.j.C.de rei vxo.act.⁊ qđ no.Bal.in.l.fi.C. de here.inſti.⁊ Ant.de bu.⁊ moder.in.c.examinata de iud. Adde ad p̄dicta qđ no.Bar.in.l.actor.ff.rem ra.ha.vbi videtur tenuiſſe contra hanc ſniam:⁊ quod no.Bal.in.l. obſeruare.§.proficiſci.in.xiij.q.de offi.procon.

7 ¶Fallit vbi ſuperuenit incrementum ex natura rei in prima petitione: vt.l.ampliorem.§.fi.de appel.quod limita ſecundum Ang.in.l.tabulas.§.j.de ſerui.qui allegat glo.no. in auk.de defen.ciui.§.indicare.

8 ¶Fallit vt no.d.Lāfrā.in.l.re furtiua in verbo eſtimatiōis. ff.de re furtiua.vbi petiꝛ res in libello que eſt perēpta:qꝛ iudex poterit condēnare id ad eſtimationē:⁊ valebit ſententia:licet nō ſit cōformis libello.l.vt fundum.ff.cōi diui.⁊ eſt ſpeciale in hoc caſu:vt no.gl.que eſt in.l.fi.j.q̄ ſen.ſine ap. re.⁊ remit.ad Bar.in.l.ſtipulationes nō diui.⁊ in.l.iij.C. in qui.cau.infami.irro.eſt tñ videndū formare libellum alternatiue vt petatur res ſi extat vel valor rei: vt faciunt boni practici:qui libellus lꝫ ſit alternatiuus admittiꝛ ſm Bart. ita no.in.d.l.ſancimus.C.de ſacroſan.eccle.

9 ¶Fallit iſta regula in papa ⁊ imperatore: qꝛ etiam vltra contenta in libello poſſunt ferre ſententiam.Arc.in.c.ij. de reſti.ſpo.lib.vj.⁊ Flor.in.d.l.vt fundus.

10 ¶Fallit quando eſſemus in iure in quo nō poſſet aliter iudicari.gl.ſing.in.iiij.diſt.c.frequens.in glo.j.in fi.⁊ no.Do. de ſan.gemi.in.c.ex antiquis.maxime ſi ferēda eſt ſentētia ſuper re ind.⁊ poteſt etiam ferri ad exhibendum.

11 ¶Fallit in aliquo caſu puta ſi peto.v.ab vno ⁊ poſtea dico qđ ſunt.xv.⁊ cōuentus cōfiteꝛ:nā pōt ferri ſnia ſuper.xv.rōne confeſſionis:licet in libello nō ſit dictū ⁊ non fuerit petitum.gl.eſt in.l.preſens.§.notādū.ff.ad.l.acqui.⁊ no. Ang. in.l.ſi vacante.C.de bo.va.lib.x.in repe.vbi loquiꝛ eleganter.⁊ hoc not.pro inquiſitionibus que fiunt contra malefactores inquirendo ſuper crimine vno ⁊ ille cōfitetur reſ alio

non inquiſito. nam poterit ferri ſententia ſu per illo & reus condemnari.

12 ¶ Fallit qñ vni cõpetunt duo remedia: vnũ ad reſcindendũ aliud ad exhibendũ: q2 tũc ſi peto vnum tanc iudex poterit iudicare ſu per illo vt. l. ſ. §. aliquando. ff. de edil. edic. & ibi per Bar. & d. Ant. de bu. in fin. ſuo quod incipit inquantum competunt plures.

13 ¶ Fallit qñ nõ depẽdet arbitrio partis: ſed ab arbitrio iudi. ex e. iuramen. in lit. vt. l. vi deamus. §. iurare. ff. de in litẽ iuran. plene p Ant. de but. in. c. noſtra. in. v. col. extra de co habi. cle. & melius in. c. veniens. in. vij. col. ex tra de preſcri. verb. ſ3 pone qñ papa. & in. c. cũ eccleſia ſutrina. ver. x. de cauſa poſ. & pro prie. & in. c. ſuper eod. extra de electio. & in. c. per electio. co. titu. per Inno. in vlti. gl. Bar. in. l. huius rei. de ſuſpe. tuto.

358 ¶ Sñia lata p filiũ in bonis aduẽtitijs in p̃iudiciũ patris executioni mãdari nõ põt l. ſi condemnatus. §. ſi. ff. de noxalibus.

PRimo Fallit qñ pater conceſſit & dedit filio adminiſtrationem in bonis aduenti tijs: q2 videt etiam conſenſiſſe qđ poſſit ea obligare ſm Bar. in. l. ſi finita. §. in vectigalibus. ff. de dam. infec. per glo. in. l. ſi condemnatus. ff. de noxa.

2 ¶ Fallit vbi videtur pater conſenſiſſe ipſi fi lio agẽ. & litigã. ſup bonis aduẽtitijs ex quo ipſum in poteſtate h3: quare cõſenſit ipſi a genti. ita dicit Bal. in. l. ſi. C. de vſu. rei iudi. per gl. in. d. l. ſi condemnatus.

¶ De nocte 359 ¶ Sñia regl'r de nocte ferri nõ d3: vt l. aut. de iudi. §. ſedebũt. & no. in. l. non minorem. C. de tranſac.
vide Felx. a in. c. conſuo luit. de offi. dele. in fine.

PRimo Fallit ſi ferẽ contra pſentẽ: vt dicit Ang. in. l. more romano. ff. de ferijs.

2 ¶ Fallit quando eſſet conſuetudo loci vt ita feratur de nocte ſicut eſt in curijs regum. ita dicit Joan.and.in additio. Specu.in ti.de ſen.§.iuſta.ver.ſed nunquid licet.

3 ¶ Fallit quia propter multitudinem poteſt ferri ſententia de nocte: vt dicit Bald.in prima conſti.ffo.rum.

4 ¶ Fallit propter neceſſitatem vt dicit Bald.in.l.caſus.ff. de teſt.nam tunc etiam de nocte ferri poteſt.

5 ¶ Fallit ex cauſa vt ſi iuriſditio expiraret.vt l.c.conſuluit. de offi.dele.⁊ tenet Bart.in.d.l.non minorem.C.de tranſac.

160 ¶ Sententia requirit ſi lex per verbuꝫ futuri temporis loquatur: vt puta ſi quis fecerit ſic puniat intantū: ſecus autem ſi verbo preſentis temporis vtatur: vt ſi quis fecerit ſit priuatus: quia tunc ipſo iure intelligitur.gl.i.l.i.crimina.ff. de iuri.om.iud.⁊ glo.in aut.habita.C.ne filius pro patre.⁊ eſt gl.in.l.iubemus.§.iconomus.verſi.ſane.C.de ſacroſanc. eccle.⁊ in aut.de litig.§.omnem.vbi etiam glo.⁊.l.ſi quis in tantam.C.vnde vi.facit quod dicit Ant.de but.in.c.quoniā frequenter.§.porro.vt lite non conteſta.

PRimo fallit iſta regula quando vtitur verbo futuri temporis quod requiritur ſententia.ſ. quando lex vel ſtatutuꝫ vlterius proſequeret ſe declarādo: quia diceret ſi quis fecerit ſic priuetur ipſo iure: nam tunc non requiritur ſententia ita no.doc.in.d.l.ſi qs in tantam.per ea que no.in.l.ſi.C.de iure emphy.⁊ ibi doc.

6 ¶ Fallit qn ratione adiuncti cōſtaret de mēte legis.vt qz dicitur priuat mox: vel illico vel ipſo facto: qz intelligit ipō iure.gl.eſt in aut.de inceſt.nupt.in prin.⁊ in.c.cūq̃.de ꝑben.li. vi.Bal.i.l.j.i vltima.char.C.de ſumma tri.⁊ fide catho.tex. eſt ⁊ gl.in verbo ipſo facto.in.c.ſi.ex ne cleric.vel mona.⁊ in c.vbi periculū.§.nullū.de elec.in.vj.⁊.l.c.ij.de here.eo.lib. de quo per Jo.an.in.c.j.de homi.in.vj.⁊ per Bal.i.l.ſi quis non dicā rapere.C.de epiſco.⁊ cler.in repetitio.l.ſecūda col.

7 ¶ Fallit vbi verbum quo vteretur lex vel ſtatutum eſſet tale quod importaret priuationem ipſo iure ⁊c.gloſ.eſt in.l. prouidendum.de poſtulatio.

8 ¶ Fallit qn verbo futuri tēporis apponeret verbuꝫ modis oibus: quia intelligitur ipſo iure.glo.eſt in aut.vt differen. iud.feud.coll.§.ſancimus igitur.in verſi.modis omnibus.

5 ¶ Fallit ſi apponatur verbum omnino.glo. eſt ſingu.in.l.j.§.ſi pecuniam.ff.depoſiti. ſecundum Ludoui.in.ij.ſingu.

6 ¶ Fallit ſi apponatur dictio funditus.gl.eſt ſing.in.l.nil decernimus.C.de epiſ.⁊ cle. ſm do.Ludo.in.d.ſingulari ſecundo.

7 ¶ Fallit ſi apponatur dictio penitus glo.eſt in.l.ſi quis aduocatorum.C.de poſtu.⁊ not. Jo.an.in.c.per inquiſitionez.circa fi.de elec. ⁊ per Archi.in.c.ordinarij.in.vj.

8 ¶ Fallit ſi adducant iſta verba ſimul ⁊ coniunctim caſſent ⁊ irritentur ſm Bal.in titu. de pace conſtan.in verbo priuilegia.

9 ¶ Fallit qñ ponit verbũ futuri tpis:⁊ iſta verba:via recta.q: intelligit ipſo iure.ita Ant. de but.in.c.q̃ ad te.in pn.in ver.nõ dederũt.

10 ¶ Fallit vbi aliqđ ſtatutũ diceret ſpoliet talis ſi fecerit ſic:q: intelligit ipſo iure.⁊ eſt doctrina Hoſti.in.c.fi.de poſtu.prela.

361 ¶ Sentẽtia[a] propter inſtrumenta de nouo reperta non retractatur.l.ſub ſpe.C.de re iudi.⁊ in.l.imperatores.ff.eo.

[a] ¶ Vula. vi. de Lãfran. l.c.qm̃ §.in ver. hic tractabim⁹.in a xvj.col. vbi ꝓ rõ icideter ꝓ pba.⁊ latẽ l.l.admo nẽdi.de iureiu.l.j.no. ⁊ adde Fe. li.i.c.iter ce teras.i. iij. colũ. circa me.i ver. v. declaratio. q.c.iter mo naſterium. iiij. col. in pn.in ver ſi pita prio. de re iudi.

PRimo fallit in fiſco vt eſt glo.in.l. imperatores.⁊ in.d.l.ſub ſpe.

2 ¶ Fallit fauore minoris:vt eſt gl. l.d.l.ſub ſpe.⁊ in.d.l. iperatores.

3 ¶ Fallit fauore furioſi ⁊ prodigi qui pupillo equiparãtur.l.falcinius.§.j.ff.ex qui.cau. in poſ.eatur.⁊ no.gl.in.l.[illegible]tur.C.de curat. furio.Barto.in preallegatis.ll.imperatores ⁊ ſub ſpe.

4 ¶ Fallit fauore libertatis vt.l.ij.§.fi.ff.ſi qs libe.eſſe dicatur.

5 ¶ Fallit in cauſis ſpiritualibus:vt no.Inn. in.c.quia propter.⁊ hoc ideo q: intelligit in omnibus iudi.ſm Ang.in.d.l.ſub ſpe.

6 ¶ Fallit in cauſis criminalib⁹.l.iſta.§.fi de q.l.vnius fratres.⁊ ibi vide Bar.ff.de queſti.

¶ Fallit

fal. ... col. ... lampe... vbi ponit 4 or limit et ... aplia... bar...
ubi ... cu ... : 1 ... opp. ...

7 ¶Fallit in cauſa arbitratoris.vt no.Federi.de ſen.in con ſilio.ccxxvij.

8 ¶Fallit vbi ſnia eſt lata per ſubſidiarias probationes:pu tà per iuramentum neceſſarium:vt.l.admonẽdi.de iureiu.

9 ¶Fallit vbi licet quis feciſſet ſuam diligentiã ante ſententiam tamen non potuit inſtrumentum recuperare.ita not. Inno.in.c.vlti.extra de teſti.⁊ Bal.in.l.ſi ex falſis.C.de trãſact.⁊ in.l.pe.C.de ſen.aduer.fiſ.lat.lib.x.

10 ¶Fallit vbi inſtrumentũ de nouo repertũ eſt inſtrumentũ alterius ſententie:qꝛ tunc retractaretur tanquam nulla et contraria prime:vt.l.ante ſniam.C.de ſen.⁊ interlo.om.iu. ſic no.Bal.⁊ Rapha.cum in.d.l.imperatores.de re iudi.

11 ¶Fallit vbi ꝑ iſtrumẽta de nouo repta appareret alia ſnia lata ex falſis inſtrumẽtis vel ꝓbationibus.l.pe.ff.de cõfeſ.⁊ Bal.in.d.l.ſub ſpe.q̃ reprobat rapha.in.d.l.imperatores.

12 ¶Fallit in ſententia condemnatoria quia contra aliquos procedit:ſecus in ſententia abſolutoria.de quo tamen dic vt per Cy.⁊ Bal.in.l.pen.C.de condi.⁊ demonſtra.⁊ per Rapha.in.d.l.imperatores.

13 ¶Fallit quando teſtamentum eſt poſtea repertum.gl.no. in.l.j.§.ratio.ff.quemad.teſta.ape.⁊ in.l.ſi vir.ff.de except. rei iudi.licet gl.teneat cõtrariũ in.d.l.iij.§.ſi legatarius.ff. ſi cui pluſq̃ per.l.fal.in verbo euictor.ſed dubitatur an in his caſibus teneat ſententia mero iure.an vero pena.⁊ no. infra quãtum tẽpus debeat peti reſtitutio de quibus dic vt per Spe.in ti.de execu.ſen.§.ſi.ver.illud autem.Joã.an.in addi.Spe.in tit.de inſtru.edi.§.poſtq̃ additis.qui incipit: qui ſi ſolui.⁊ can.in.c.inter monaſterium.de re iudi.Cyn.⁊ Bal.in.l.j.C.de ſent.fiſ.haſt.lib.xj.Pau.de caſt.⁊ Salyce.⁊ Rapha.in.d.l.imperatores.de re iudi.

362 ¶Sententia in dubio iuſte preſumitur lata.l.herennius. §.qꝛ de euic.vide tex.in.l.ij.§.ſolent.de here.vel actio.ven. ⁊ vide glo.in auſ.generaliter.C.de epiſ.⁊ cleri.⁊ Bal.in.l.ij. ⁊ Bal.in vltima.q.C.ſi ex noxa.cauſa agatur.

PRimo Fallit ſi non fuerit iudex ordinarius ſed delegatus.ita dicit Inno. in.c.cum in iure peritus.de offi.delega.vide etiã bar.in.l.ſi ex quacũq̃.ad fi.prin.ff.ſi quis in ius voca.non ierit.

2 ¶ Fallit quando ſententia non tranſit in rem indicatam. Inno.in.c.bone.de electi.ad hoc facit gloſ.notabilis l.princip.C.ſi aduerſus credito.

3 ¶ Fallit quando quis appellat ad ſuum commodum.vt.l.ſi quis libellos.C.de appella.

4 ¶ Fallit ſi vult in integrum reſtitui.l.qui proprio.§.itē queritur.ff.de procura.

5 ¶ Fallit quia iſta regula procedit in ſententia diffinitiua: ſecus in interlocutoria. ita dicit Innō.in.c.cum in iure peritus.de offi.deleg.⁊ in.c.bone.de elec.

6 ¶ Fallit vbi apparet notorie de iniquitate ſentētie:et eius tenore.imo eſt nulla nec meretur executionem.vt hic.c.inter ceteros.de re iud.⁊.c.ſollicitudine.de appellatio.gl.eſt pulchra in clementi.paſtoralis.de re indica.⁊ in.c.fraternitatis.de frig.et malefi.

7 ¶ Fallit ſi victor dixit ſententiam iniquam:quia non poterit executioni mandari.ita dicit ſingu. Innoc.in.c. plerūq̄.de immuni.eccle.ſed contrarium facit quod no.Ange.in.l.vendicatum.⁊ ibi glo.ff.de euictio.

8 ¶ Fallit etiam in iudice ordinario vel ſpeciali.vt in iudice feudi vt eſt gloſ.ſingu.⁊ eam tenet Bald.in.c.j.in titu.de inueſtitu.in mari fac.

46 ¶ Sententia in cauſa beneficiali lata in rem indicatam tranſit vt eſt tex.ſecundum vnam lecturam in.c.cum olim. extra de dolo ⁊ contumacia.

PRimo fallit quando ab ea fuiſſet appellatum:vt voluit gloſ. in dicto.c.cum olim.

2 ¶ Fallit qū ſubeſſet cauſa propter quā̄ concederetur reſtitutio in integrum:cū tūc conceſſa reſtitutio non tranſit in rem iudicatam.extra de re iudicata.c.cum bertoldus.⁊ extra de reſt.in integrum.c.cum domino.

3 ¶ Fallit qū ille pro quo fuiſſet lata talis ſententia teneret beneficium iniuſte puta ſine cononica inſtitutione cum peccato cum non tranſeat ſicut nec in matrimonio carnali nō poteſt cōtra eū procedi per viā denunciationis vel inquiſitionis:eo qꝛ iniuſtē ⁊ cum peccato detinet.vt voluit Inno.⁊ etiā per viam inquiſitionis cū iudex ex officio ſuo poſſit cōtra eū inquirere non obſtāte tali ſententia argumē.

conſequen.extra eodē ꝛ ideo ibi papa de iure proceſſit quā do voluit quod iterum de iuribus illorum inquireretur ꝓpter preſumptionem iniuſtitie:gratiam tamē fecit poſtquā audiuit dictum contumacem poſt confirmationem ſolenniter factam ſm do.Nico.in.dicto.c.cum olim.

4 ¶Fallit qn̄ nouiter comparēs vellet arguere ſniam de crimine vel defectu ſup quo alias fuit obiectū cū tūc admittatur etiā per viam accuſationis ſi nō pōt ſibi imputari quare in pncipio ante cōfirmationē non comparuit qꝛ erat extra dioceſim vel graui infirmitate grauatus:ita qꝺ ignorauit vel apponit ea que nouiter ſcit cum tunc etiā admittatꝛ per viā accuſationis.vt ſentit Inn.in.d.c.cū oli.p id qꝺ habetur extra qui accuſa.nō poſſ.c.fi.nam ille q̄ eligit pōt ea que eſſent ſibi occulta tempore electionis obijcere poſtea. de elec.c.nōnulli.in.vj.ꝛ audacter ſaltē per viā accuſatiōis vel denunciationis ad hoc.c.fi.extra de purga.cano.ꝛ hoc ſentit fede.de ſenis in conſilio.xxiij.ꝛ.xcvij.

5 ¶Fallit qn̄ electio nō fuiſſet ita ſolēniter cōfirmata vt qꝛ nō interueniſſet cōtradictor nec fuiſſet cognitū de cā.cū tūc poſtea cōtradictor ſeu accuſator admittatꝛ lꝫ non cōparuerit tempore confirmationis vt ſentit Inn.in.d.c.cū oliꝫ de elec.

16 ¶Sententia per inſtrumēta vel falſos teſtes lata valet: ſed retractanda eſt vt eſt gloſ.in.c.licet.de proba.ꝛ ibi per cano.ꝛ Barto.in.l.diuus.ff.de re iudi.

Primo fallit quando ſententia fuiſſet lata contra abſentem ex falſis probationibus cum tūc ſit nulla.vt voluit l.ſi pretor.§.marcellus.ff.de iudi.ſecundū vnum intellectum de quo per Barto.in.d.l.diuus.ꝛ in d.l.is quero quem.ff.de acqui.heredi.

2 ¶Fallit quando fuiſſet lata contra minorem.xxv.annis. cum tunc ſimiliter ſit nulla:vt.l.j.ꝛ.ij.C.ſi ex fal.allega.

3 ¶Fallit qn̄ fuiſſet lata contra fiſcum cum tunc ſimiliter nulla ſit.vt.l.ij.C.de ſen.adver.fiſ.lat.

4 ¶Fallit quando eſt lata ex actis falſo fabricatis ad inſtātiam partis per no.in.l.ſi quis obrepſerat.ff.de falſis.et vt no.extra de reſcrip.c.cum olim.

5 ¶Fallit in decreto quolibet quod poſſit dici ſnia per not. ii.q.j.l ſumma.per gl.ipſo tamē iure nō valet ſi ex falſa cā

ſa ſit interpoſitum.l.ſi vero.§.conuentum.de fidcicom.lib. ⁊.l.j.§.hec de fideiuſ.⁊ vide Jo.de imo.in.d.c.licet de pbs. vbi plene p ipſum ⁊ communiter per doc.qui dicunt quod i iſtis caſibus in quibus ſententia ipſo iure nõ vꝫ põt peti ci retractatio de facto ſicut quaten⁹ de facto ꝓceſſit p officiũ iudicis dũmodo fiat.j.xxx.an.C.de preſcrip.xxx.an.l.ſicut.

156 ¶Sententia regulariter ius facit inter partes.l.ingenuũ. ff.de ſtatu homi.c.cum inter.de re iudi.⁊ per doc.in.c.quo niam contra.de proba.

PRimo fallit qñ i ipſa ſnia fuiſſet expreſ ſus error ꝯtra ius ſcriptũ:cũ tũc nõ preſumit pro ea nec admiſſio appellationis pur gat eã.hoc eſt vitiũ nullitatis extra de re iudi.c. ⁊ ſi.⁊.c.cũ inter.de appell.⁊.l.ſi expreſſiꝫ.⁊.l.ij.C. qñ prouo.non eſt neceſ.nec põt in ipſa ſnia ſi eſſet expreſſa ſolũ vna cauſa cõtra ius tũc lꝫ ſit contra ius litigatoris: ta men ex hoc capite non redditur nulla prout Jnnocen.vo luit in.c.in preſentia.de re iudi.vbi plene de hoc dicit.

¶Fallit quando ſententia alias contineret notoriam iniu ſtitiã cum tunc ſententia ſit nulla nec ꝓ ea preſumatur niſi infra.x.dies ſit appellatum vt tenetur in.c.fraternitatis.ex tra de frig.⁊ malefi.vbi eſt bonus tex.ſm vnum intellectuꝫ ad hoc.c.ſolicitudinẽ.§.ſi vero extra de ap.c. inter cetera. de re iudi.⁊ ita cõiter tenetur.de quo plenius ibi.

¶Fallit qñ colligitur error ibi patens ex act.cũ tũc ſnia ſit nulla:⁊ admittatꝛ ipſe impugnãs ad probandũ talẽ errorẽ ⁊ iniuſtitiã:vt tenuit Cy.i.l.vnica.de erro.cal. qđ etiã ſen tit Jnn.i.c.cũ dilect⁹.extra de re iudi.qđ etiã tenuit Archi. i.c.romana.extra de ſen.excõmuni.in.vj.prout referũt do. de rota i deciſio.ccclx.que incipit.item fuit diſputatum.vbi hoc idem teneꝛ.⁊ plene per canoni.in.d.c.quoniam contra.

¶Fallit quando quis fuiſſet admiſſus de facto ad diſputã dum de ipſa iniuſtitia ⁊ de ea conſtaret:quia tunc iudex de beret illam ſententiam retractare.extra de cauſa poſ.⁊ pro prie.c.cuꝫ ſup.ff.de iudi.l.de qua re.⁊ hoc voluit Jnn. in.c. cum dilecta.extra de reſcri.⁊ in.d.c.cum bertoldus.de re iu di.⁊ per doc.in.d.c.quoniam contra.

¶Fallit qñ pars ꝓ quo eſſet lata ſnia cõfitereꝛ illã iniuſtã tun tũc debeat retractari;nec pro ea preſumatur.ar. gloſſ.

in aut.iam neceſſe.C.de dona.ante nup.et in corpore vnde ſumit.et hoc voluit Inn.ſing.in.d.c.qr pleriq̄.de immu.ecc. quod intellige quādo fuiſſet aditus iudex qui per viā querele adiri poſſit.ſm.d.Nico.in.d.c.quoniam contra.

6 ¶Fallit quando opponeretur contra ipſam ſententiam de iniuſtitia ex eo quia fuiſſet lata per falſos teſtes vel corruptos cū tūc pro ea non preſumatur et admittatur probatio in contrarium: vt plene per cano.in.c.licet de probatio.

7 ¶Fallit in ſnia q̄ nunq̄ tranſit in rē iudicatā lata i cā matrimoniali: qr licet pro ea preſumatur ſi nō ſit appellatum: tamen admittatur probatio in contrariū vt no.extra de re iudi. c.lator.et.c.cōſanguinei.et extra de electio.c.bone.el ſcōo.

8 ¶Fallit in ſententijs latis ad dicta teſtium deponentium de credulitate cum retractatur ſi per alios teſtes poſtea idoneiores pbatur contrarium prout voluit Joan.and.in addi.ſpec.in ti.de euic.§.j.ver.ſed pone.de quo etiam in.c. propoſuiſti.per cano.extra de proba.

9 ¶Fallit in ſententia que per appellationē ſuſpēdit vt i primis cēſuris cū pro ipſis non preſumatur neq̄ p iuſtitia eorū et eorū ordine: ſz oportet qd iuſtificet p iudicē vel aduerſariū ad cuius inſtantiam fuerūt late ſi infra decē dies fuerit appellatū.argu.c.ſacre.de ſētē.excōmuni.eſto qd appellatio nō ſuſpectaſſet eos.et hoc voluit gl.et Inno.in dicto.c. quoniam contra.et etiam Innoc.in.d.c.bone de elec.

166 ¶Sentētia lata contra prelatum particularem pro eccleſia agentem eo caſu quo poteſt preiudicabit eccleſie: vt de cetero alius abſq̄ exceptione rei iudicate non admittitur l.eum qui in popula.ff.de iureiuran.vt dicunt canoni.in capitulo cum olim extra de teſti.

PRimo Fallit quando ipſe agens fuiſſet p̄uaricatus et de ipſa preuaricatiōe ſeu colluſiōe doceretur.ad hoc.c.j.ex de eccle.edifi.

2 ¶Fallit qn̄ ille cuiꝰ ſua intereſſet ignoraſſet primū agere cū eidem nō preiudicet.ad hoc qd not. i gl.extra de elec.c.cū dilectꝰ.et.c.cupiētes.§.ceterū.de elec. ſm Joā.de imo.in.d.c.cū olim.vbi plenius per canoniſtas

167 ¶Sententia pretextu falſorum teſtiū pecunia corruptorum lata mero iure valet: ſed contra eam in integrum reſtitutio datur.l.diuus adrianus.ff.de re iudicata.

PRimo Fallit niſi ſententia ſit lata ex falſis probationibus facti ex dolo producta ⁊ in abſentem.tex. eſt reputatus ſingularis in.l.pretor.§.marcellus.ff. de iudi.nam tunc ſententia eſt nulla: vt per Inno.in.c.cum in iure.de offi.dele.⁊ in.c.decetero.de re iudica.⁊ aliqd habetur per Bal.in.l.j.circa.ij.col.C.de tranſac.⁊ latiſſime per Angel.⁊ Imo.in.l.qui rome.§.duo fratres.ff.de ver.obli.⁊.l.l. ſeruo inuito.§.cum pretor.ff.ad tre.⁊ in.l.a diuo pio.in prin.ff.de re iudica.⁊ per Bal.in.ſi.C.ſi ex falſis inſtrumen.

2 ¶ Fallit quando ſententia eſſet lata contra matrimonium quia ipſo iure eſt nulla: ⁊ eadem ratione idem dicendum in ſententia lata contra minores.ita no.tenuit Abb.in.c.licet cauſam.de pba.facit quod no.gl.in.l.ſi pro iure.ff.de iure.fiſci.⁊ in.§.item iſta in gl.inſti de actio.

3 ¶ Fallit in criminalibus in quibus iſta ſententia eſt nulla: ita dicit Bal.in addi.ſpec.de execu.ſen.in.iij.col.allegat.l.ſi quis obrepſerit.in verbo nihil agitur.ff.de cal.

4 ¶ Fallit in ſententia decreti que redditur ipſo iure nulla: vt tenet ipſe Bal.in dicta lege prima.C. ſi ex falſis inſtrumen.⁊ quod ſupradictum eſt quod aduerſus teſtem ſententia poteſt peti reſti.limita primo niſi in prima cauſa fuerit cognitum de falſo: quia vltimus hoc non poterit verificari.l.fina.C.ex falſis inſtrumentis.

5 ¶ Fallit vbicunq; volens petere reſtitutionem in integrum dixerit ſe velle probare directo qd teſtes falſo depoſuerunt vt voluit Alex.de imo. in.l.cum proba.C.de tranſac.

¶ Aliam fallentiam vide in.l.falſum.C.ſi ex falſis inſtr.⁊ per glo.⁊ doc.in.c.licet cauſam.de proba.

168 ¶ Sententia ſup inepto libello lata ipſo iure eſt nulla: vt eſt gl.ſingu.inſti.de actio.i prin.⁊ ſequitur Bal.i.l.actor.C.de rebus credito.⁊ Bal.in.l.hoc iure.ff.de iuſtit.⁊ iure.⁊ Cy.in.l.j.C.vt que deſunt aduo.⁊ Pet.de anchara.in.c.conſtituto.de elec.quia nullus actus deciſionis ſuper eo formari poteſt: vt in.l.ſi patronus.ff.de iureiuran.

PRimo Fallit niſi libellus per improprietatem verborum poſſet ſaluari.vt l.ſi poſſeſſori.§.item ſi iurauero.ff.de iureiur.ita tenet Io.an.in ti.de offi iudi.§.de ſeruit.

2 Fallit niſi ſententia lata ſit ſuper inepto libello:vt eſt gl.
ſingula.i.l.vinū.ff.ſi cer.pet.i gl.magna.i fi.quā ad hoc re-
putat ſuo.dignā Bar.i extrauagā.ad repri.in verbo figura.

3 Fallit ſi ſit ſententia lata in pretextu confeſſionis que nō
requirit talem iudicij ſolennitatem:& validatur proceſſus
alias ineptus:vt in.c.piſanis.de reſt.ſpolia.qđ intellige vt
ibi per Ant.de bu.videlicet quando expreſſa eſt confeſſio
ſecus ſi tacita. item intellige quando confeſſio tendit ad
illum finem ad quem agebatur in libello licet alias ſecus:&
& hoc vide Bal.in.l.j.in.vj.co.ff.de offi.prefe.vrb.

4 Fallit etiam quādo libellus eſt ineptus ratione taciti er-
roris non expreſſi ſm Bal.not.in.l.certa ratione.C.quādo
prouo.& ſi libellus eſt partim aptus & partim ineptus vƺ &
reijcitur in parte inepta ſm Lapum in alleg.xv.& eſt gloſſ.
ſing.ſm Bal.in.l.ſi quis homicidij.C.de accu.& vide Lud.
de ro.in.l.ij.ff.de ſolu.& in.l.ſi vero.§.dos.ff.de pactis.

369 Sententia ſub conditione ferri non poteſt:vt in.l.j.in
§.biduūm.ff.quando appel.ſit.

PRimo fallit vbicūq; fieret ſub ea condi-
tione que pendet ex his q̄ in iudi-
cio fiunt:vt puta feram ſententiam pro te ſi iura
bis:modo talis ſententia bene valet:vt eſt gl.re-
putata ſing.l.cū iudex.C.de ſen.& iterlo.om.iud.

2 Fallit quando fertur ſententia hoc modo.condemno te
ſaluo ſi feceris ſic:quoniam tunc valet talis ſententia.ita
tenet gl.ſuper verbo pure.

3 Fallit quando fertur ſub conditio de futuro.ita tenet gl.
& bar.in.l.a diuo pio.§.venditione.ff.de re iudi.

4 Fallit in ſententia interlocutoria:vt per glo.& per Bar.
in.l.a diuo pio.in.§.venditione.

5 Fallit in ſententia lata ſub modo:vt i.l.cū eorū iūcta gl.
C.de ſen.& vide Bar.in.l.ait ꝓtor.in.§.ſi iudex.ff.de re.iud.
vbi plene ꝑ ſupradicta:hoc tñ qđ vƺ ſnia lata ſub cōditiōe
ſi talis iurauerit intellige verū ſi fuerit iuratū in cōtinenti
poſt ſniaƺ alias nō vƺ:vt.l.generaliter.i prin.C.ſi cer.per.&
no.Bal.i.l.trinā.i fi.C.de fru.& lit.expē.& intellige incōtinēti
ſcƺ.anteq̄ ſentētia trāſiuerit i rē iudicatā.arg.l.j.ff.ad tur
pi.& l.ſi cauſa cognita.C.de trāſac.& l.allegat in.§.poſt rē.
ff.de cōdi.inde.& per hoc qđ incontinēti ſit iuramētum alle

go bonū tex.optime ꝓbantē i.l.fi.ff.ð ſtatu libe.ꝛ ſingulari ter Bal. in.d.l.gñaliter.i fi.ꝑin.C.de reb.credi.Sꝫ adde ꝙ do.Car.ʒab.tenuit cōtrariū expſſe in.c.fi.de iureiurā. quez oīno vide ꝛ Jo.an.i addi.Spe.i ti.de ſen.ꝛ re iudi.in.§.inſta.in addi.ſpe.q̄ incipit.ſed q̄d de abſolutoria in additiōe magna vbi dicit qð prius ē iurandū anteꝙ deueniat ad extraneos actꝰ:qð eſt ſing.notādū:qꝛ eſt i practica quottidianum:nā cōmuniter qñ adijcitur cōditio iurādi in ſnīa partes nō aduertētes nō iurant incōtinēti:ſꝫ poſſunt iurare ex interuallo: ꝛ maxime qñ litigāt ꝑ procuratorē qui negligit de dominis nunciare debētibus:quorum negligentia nocet dominis:vt in ſimili no.Bar.in.l.j.i.§.ſi ꝓcurator.ff.ſi quis iuſdiſcen.nō obtē.ſed talis cōditio nō eſſet poteſtatiua tūc bene poſſit ex interuallo iurare:exemplum condemno talē ſi actor probauerit ꝛc.vt no.gl.in.l.ꝑcal.l.a diuo pio.et in §.in venditione.ff.de re iudi.licet Barto. in hoc tenuerit contrarium in.l.cum iudex.C.de ſen.et interlo.om.iud.vide Barto.in.l.admonendi.ff.de iureiu.

370 ¶Sententia lata per plures arbitros electos quorū vnꝰ condemnauit in.xv.alius in.x.ꝛ alius in.v.preualet que minorem ſummam continet:vt.l.diem proferri.§.ſi plures.ff.de arbi.ꝛ in.c.j.eod.titu.lib.vj.

PRimo fallit vbicunꝙ duo alij arbitri ꝓteſtati fuerunt nolle valere ſnīam in minori ſumma facta:nam tunc non valet ſnīa in minori ſumma facta.ita no.dixit Ubertꝰ galeotꝰ in.l.j.§.ſtipulari.ff.de verbo. obligat.quem referūt Bald. ꝛ Ange.ibi.ꝛ eum ſequuntur.ꝛ contra eos eſt gl. in terminis in.d.c.j.de arbitris.pro cuius concordia vide Ange.ꝛ Jmo in.d.l.j.§.ſtipulari.de verb.obli.

2 ¶Fallit quando iſte qui condemnauit in minori ſumma in reliquis non abſoluit.ita tenet Bald.notabiliter in.l.ij.C.de re iud.ſed ipſemet Bal.in.l.j.C.de ſen.que ſine certa quātitate videtur velle contrarium.

3 ¶Fallit niſi ex natura rei poſſet reſultare aliquod inconueniens ita tenet Bald.in dicta lege prima.C.de ſenten.que ſine certa quantitate.

371 ¶Sequeſtratio regulariter prohibita eſt:vt in.c.ij.et ibi per glo.ꝛ docto.extra de ſequeſtra.poſ.ꝛ fru.

PRimo fallit quando poſt litē cōte.accederet aliquid q̄ eſſet acceſſoꝛium ad id quod eſt in iudicium deductū. ff.de edil.edic.l.ediles.§.item ſciendū.⁊ hoc etiā voluit glo.in.d.l.non poteſt.ff.de iudi.

2 ¶Fallit qñ eſſet defectus nō ex parte actoꝛis:vt quia non poſſidebat:cum tūc pꝛioꝛ incipiat poſſidere poſt litē cōteſt. ⁊ hoc veniret in iudicio ⁊ perderet: vt.l.iij.ff. de petition. heredit.l.ſi autem.ff.depoſi.⁊ no.de exceptio.c.aduerſario.

3 ¶Fallit quando ſuperueniret ius ex cauſa in iudiciuꝫ iam deductum.ff.de pigno.actio.l.ſi rem §.fi.

4 ¶Fallit qñ fuiſſet gñaliter actum non expꝛeſſa aliqua cā: cū tūc ſuperueniēs ius pꝛoſit ex quadā equitate:vt pleni⁹ no.c.abbate ſane.extra de iudi.in.vj.vbi pleni⁹ de hoc per Bar.in.d.l.nō pōt.ff.de iudi.⁊ in.l.an eadē.§.actiones. ff.de pꝛeci.impe.ſi vero ius ſit ſuperueniens ex parte rei tūc regulariter ꝓdeſt eidem:vt.d.l.ſi autē.ff.depoſi.⁊.c.aduerſario.ex̄ de excep.adde.l.rei iudicate.ff.ſol.mat.cū ſi.quod tñ fallit ſi poſt acceptū eſt:vt.ff.de rei vēdi.vbi non ꝓdeſt reo vſucapio cōpleta pendēte iudicio.⁊ hoc q: eſt odioſa:vt ibi no.de quo plenius in.l.pꝛima de expen.⁊ per Joan.and.in addi.Specu.in titu.de cauſa poſſ.§.nunc videndum.ad ſi. et quod ibi habetur per domi.cano.in dicto.c.extra vt lit. penden.circa que vide que notantur in dicta lege non poteſt.ff.de iudi.et ibi per Bald.et Barto.⁊ docto.in dicto.c. abbate ſane extra de iudi.in.vj.

172 ¶Sequeſtratio fructuum an quando appellatione pendente peti poſſit.

PRimo fallit ſi dilapidentur appellatione pēdente:nā tūc per poſſeſſoꝛē poterit peti ſequeſtratio ipſoꝛū fructuum.l.imperatoꝛes.§.idē reſcripſerunt. de appel. ⁊ fructus dicuntur dilapidari etiā ſi cōmutantur in pꝛopꝛios vſus ſecundum Archi. vij.q.ij.⁊ quia rea.quod tenet etiam Ange.in.l.diuus.ff.de pe.heredita.

2 ¶Fallit quia poteſt nouari per partem vtētem iure ſuo:vt no.Jnno.in.c.dilectus.de excep.

3 ¶Fallit in appellatiōe pendēte per appellatū ꝓ appellante:cōtra appellationē etiā pꝛo appellante nihil eſt innouan

dum. not. Innocen. in. c. qua propter. de electio. has limita tiones ponit Ang. in. l. furti. in. ij. colum. ad fin. ff. de his qui notantur infamia.

573 ¶ Sententia que cauſam diſcontinuam habet ad hoc vt preſcribatur requiritur tantum tempus cuius initij memoria non exiſtit: vt lege hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quotidiana & eſtiua. & not. gloſ. in. l. ſeruitutes. la granda. ff. de ſeruitu. in titulo generali. & tenet gloſſ. magna. C. de ſeruitu. ruſtico. predio. & eſt text. in. c. ſuper quibuſdam. de priuileg. & in. c. j. in princip. de preſcript.

Primo fallit quando ille qui allegat ſeruitutem ſibi debitam dicit habere titulũ ab eo qui potuit concedere. lʒ illud nõ pbet ſi tamen probet poſſediſſe ſpacio x. annoꝛũ inter preſentes & xx. inter abſentes ſufficit & obtinebit in cauſa. Iſta eſt glo. ſingu. quã ſequuntur doc. in. d. l. ſeruitutes. quod perpetuo tene menti. & ita ad literam tenet Azo in ſumma in ti. de ſeruitu. in. §. conſti. ſeruitutis per conſuetudinem. & ita tenẽt Bal. & Floꝛia. in. l. ſeruitute vel ſeruitutes. & d. Ang. de are. in prin. inſti. de actio. & hanc opi. tenent communiter doc. tam legiſti ꝙ canoniſte vt dicit do. Pau. de ca. in prealleg. l. ſeruitutes. Et ideo cautela eſt qđ ille q̃ allegat ſeruitutes ſibi debitas qđ habeat cauſam diſcõtinuam. vt dicat ſe habere titulum conceſſionis: & ſic ex aliquo titulo p̃cedẽti dicat ſibi ad nõ ſeruitutẽ fuiſſe cõſtitutã: q2 ꝙuis illud nõ poſſit pbari p teſtes vel p inſtrumẽta: tñ in adminiculũ ſue intẽtiõis inducit cõiecturas vt. l. ſi vſufructus. de ſer. ruſti. predi. dño ſciente & nõ contradicente per. x. vel. xx. annos per. x. inter preſentes. & xx. inter abſentes preſumit̃ ſeruitus cõſtituta p ſuperius allegata. Alias aũt ſi non allegaret titulũ preſumptionis deberet pbare preſumptionẽ per tãtũ tempus cuius nõ extat memoria hominũ in contrariũ ad hoc: & optime arg. p tex. in. d. l. hoc iure. in. §. duct⁹ aq̃. de aqua quo. & eſti. & p alia & ita aľs determinaui propter imperitiam procuratoꝛis qui nõ intelligens neglexit allegare titulum: quod nota in practica.

574 ¶ Sigillis ignotis ſeu literis ſigillatis ignotis credendũ eſt ſi in his plura concurrant: vt in. c. j. & q. xviij. diſt. & c. ſuper his. & ibi per glo. & doc. de fide inſtrumentoꝛum.

PRimo fallit quando noīa illorum ſigillorum quorum nominibus dicūtur ſigillate eſſent probata ignota: cū tūc nō credat̄: nec ſit eis ſtādū, ēt ſi ſint mille ſigilla: vt no. gloſ. in. d. canone primo.

b ¶ Fallit i alio iure i preiudicio alterius quā ſpeciali: cū tūc nō ſtetur ipſis ſigillis ignotis: nec credit̄ ēt ſi eſſent quinq̄ vel plura: vt no. do. Nico. i. d. c. j. ꝛ Joā. and. in. d. c. ſuper his extra de cleri. peregri. p quo facit qd̄ qñ de alterius preiudicio agit̄ probationes debent eſſe clare. extra de proba. c. in preſentia ꝛ hoc etiam in. c. inter dilectos. in fi. de fide inſtrumen.

575 ¶ Solennitas intrinſeca regulariter preſumitur:ᵃ vt. l. ſciendū. ff. de ver. obli. cū ſimi.

a ¶ Preſumuntur. vid fel. i. c. ſicut. de re iud. i. xij. co. vo. extrinſeca ſolennitas.

PRimo fallit vbicunq̄ lex requireret probare p ſolēnitatem: qꝛ tūc nō ſufficeret loco probationis allegari preſumptionē. ita tenēt Inn. ꝛ Jo. an. in c. innotuit de eo q̄ fur. ord. ſuſc. ꝛ i. c. ſup his. de accu. ꝛ Jo. an. ꝛ Ant. de bu. in. c. ſicut de re iud. ꝛ Bar. i. c. ſicut. circa penu. char. de elec. allegant. c. ſacro. in prin. de ſen. excommu.

a ¶ Fallit niſi res requireret actū cū ſolēnitate circa fieri in ſcriptis: qꝛ ad illū non videt̄ rē requiſiuiſſe ſcripturā niſi probet̄ per caꝫ. Ita tenent prefati docto. in locis preallegatis. allegan. ca. primo de appel. ꝛ. c. cū medicinali. de ſen. excom. eo. lib.

b ¶ Fallit: qꝛ dicta regula pcedit in ſolēnitate intrinſeca act⁹: de quo cōfecta ſunt ſcriptura vt. d. l. ſciēdū. Secus ſi nō pbat̄ per ſcripturam: ſed per teſtes: quia tunc non preſumitur in actu interueniſſe ſolennitatem vt teſtes deponant de contractu: ꝛ non de ſolennitate. l. ā. cū glo. C. de vſur. ꝛ no. glo. in. d.

ſiue ſcriptum de quo p Bar.in.d.l. ſciendũ.
& p oẽs doctores i.d.l.j.C.de vſuris.& Bal.in
l.j.C.de fide inſtru.& iure haſte fiſca .lib.x.
4 ¶Fallit pcedere in ſolẽnitate formali ſicut
in ſolẽnitate itrinſeca materiali ſicut eſt pre
tiũ i cõtractu ẽptionũ & vẽditionũ:& illa nõ
preſumit per Cyn.in.l.j.C.de cõtrahen.& cõ
mit.ſtipu.& per Bar.in.d.l. titiũ qui allegat
§.pretium .inſti.de emp.& vẽdi. quod intel
ligas eſſe verũ quando principaliter litiga=
batur:& diſputabat de pretio.alias autez ſe
cus.Exemplũ volo tibi probare qđ preſcri=
pſi lõgo tẽpore poſſidẽdo rem cũ tit.& proba
tur p teſtes quod rem emi a titio.tamen te=
ſtes deponũt nõ recordari de pretio certe di=
cetur probatũ eſſe ſufficiẽter titulũ emptio=
nis:quãuis aliter nõ ſit probatũ de iſta ſolẽ=
nitate materiali. Iſta ſingulariter decidit
Bald.i.l.j.C.de reb.alie.non alienan.qr em=
ptio de nũmo vno valet.l.ſi vſufru.C.de iure
dotiũ.in rubri.&.l.j.&.ij.C.de reſcin. vẽdi. &
vide oĩno Bar.i.l.ſi duo.§.marcellus.i prin.
ff.de iure dotiũ.Et iſtam opinionem tenuit
etiã Rapha.Fulgo.in dicta.l.ſciendũ.Et p
hoc addo qđ ſingulariter no.Cyn.in.l.ſi pre
diũ.& ibi Bald.in.l.fi.C.de dona. ante nup.
37 6 ¶Solẽnitas extrinſeca regulariter nõ pſu
mit niſi probet:a vt.l.quis niſi.ff.de publi.&
gl.in.l.ſciendum.ff.de verb.obliga.

a ¶probetur.vide fely.in.ꝫ. alleg.c.ſciat.eo.loco.

PRimo fallit quia ſolenni=
tas extriſeca preſu=
mitur contra contumacem vt no.
Io.an.& Innocen.in.c.bone.el ſe=
cundo de electio.
2 ¶Fallit quando interuenit iuramentũ : vt
no.Arch.i.c.quãuis.de pact.i.vj.Ant.de bu.
i.c.qđ ſicut.đ elect.& i.c.ſi diligẽti.đ foro cõpe.
3 ¶Fallit quando interuenit decretum iudi=
cis:vt notat Specul.in titu.de emptio.& vẽ=

di.§.nunc videndum.ver.& generaliter.& Ange.in.l.que pu bli.& in repe.ſua.l.ſciendum.ff.de vebo.oblig.

4 ¶ Fallit vbicūq; eius defectus nō fuit allegat⁹ a parte. Ita notabiliter tenet Compo.& Jo.an.in.c.cum dilecti.de conſue.per tex.ſm vnum intellectum in.c.dignocitur.de his q̄ fiunt a prela.ſine conſenſu ca.quem ibi approbant doc.

5 ¶ Fallit propter diuturnitatē tēporum propter quā preſumitur ſolennitatē extrinſecā preceſſiſſe: vt eſt caſus ſing.i.l. ſi filius.ij.de pe.here.& ita tʒ Ang.in.d.l.ſciendū. & illū tex. ad hoc approbat ſingulariter. Et ꝓbatur i.l.q̄ aliena. ver. ſed ſi) nō adhibet.cū gl.ibi no.ff.de acq̄.here. Et ibideʒ hoc no. Ang.addē ho.& Jo.an.idē tenētes in.c.alberic⁹ de teſtibus.& i.c.illud.de ꝑſump.& no. Ant.de bu.i.d.c.dignoſcit &c.tñ Bal.in contrariū tenuit in.l.ij.C.de leg.here.cū quo tranſit Lud.de ro.in.d.l.ſciendū. ꝑrima tñ opi.videt̄ eſſe cō munis quā tʒ Jo.de Jmo.& Lud.de ro. in.d.l.qui aliena.ꝑ qua allego.tex.cū gl.communiter approbata in.c.peruenit de empti.& vendi. Et talis diuturnitas accipit̄ ꝑ longo tēpore.i.pro decēnio: vt i.d.l.ſi filius: & hoc qñ nō tractatur principaliter de preiudicio alterius. Secus ſi principaliter tēdit ad aliquod damnum alterius: quia tunc requireretur tempus.xxx.annorū: vt eſt tex.notabilis in.d.c.peruenit.in verbo.xxx.annis.cū gl.& ibi Lud.de ro.& Jmo.ad hoc pōderat illum tex.qui eſt ſingularis limitatio ad dictam.l.ſi filius.

6 ¶ Falit in iudice actū iudicialē faciente: q2 tūc preſumitur quod ſolennitas extrinſeca interueniret. Et ſi ſit actus volūtarie iuriſdictiōis.tex.eſt in.l.ab ea parte.i ſi.de ꝓbatiōibus. Quam ad hoc ꝓ ſingulari alle. Ant.de bu i.c.cū ſicut. in pe.car.de elec. Si aūt eſt actus cōtētioſe iuriſdictionis & ſi clara eſt ſnia an preſumat̄ lis cōteſtata & alia ſolennitas. Iſte articulus eſt valde confuſus: & oēs variant.de quo vide tex.in.c.bone.el.i.de elec.& Compo.& Jo.an.in.c.in preſentia.de renun.& Spe.in ti.de ſenten.prola.in.§.iuſta.& in §.vbi autem.& Ant.de bu.in.c.quoniam contra.de proba. & vide Jo.de imo.in.d.l.ex hac ſcriptura.& in.l.iij.§.condēnatum.ff.de re iudi.& communis concluſio eſt quod ſic.

7 ¶ Faljit dicta regula in laudo arbitratorū: q2 preſumit̄ iuſtum: & ex iuſta cauſa datū: & requiſita oia interueniſſe & p̄ceſſiſſe. ſicut etiā preſumit̄ pro ſententia iudicis. ita voluit

Cyn.in conſi.xiij.incipien.Ptolomeus refert τ ſequitur Jo-
an.and.in additio.Specula.in titu.de arbit.§.ſequitur.in
additio.incipien.Dyn.in regula.&c.τ allegat legem ab ea
parte.ff.de probationi.

377 ¶Solui vnum pro alio regulariter nō poteſt.l.ij.ff.ſi cer
tum petatur.τ ibi nota.

PRimo Fallit in caſu legis ſi ſeruum.de verbo.obli.in fi.τ.l.ſi vinum.in fin.
in glo.magna.ff.ſi cer.pet.

¶Fallit vbi pretium vnum eſt mihi in obligatio
ne:τ aliud in facultate ſoluendi:vt in noxalibus
τ ſimilibus.l.item veniunt.§.idem ratione.ff.de peti.here.

378 ¶Spoliatio quando in renunciatione initiū non habuit
vel habuit initium τ finem:ſed poſt ſpoliationem tunc con
tra ſpoliatum poſſeſſorio recuperande agentem de renun
ciatione opponi nō poteſt:vt colligitur ex tex.in.c.ſolicite.
extra de reſti.ſpolia.

PRimo Fallit quando renunciatio fuiſſet facta coram iudice ſuo ſeu coram
ſuperiore in cuius manibus fieri debet vt voluit
gloſ.in dicto.c.ſolicite. cum tunc tollatur talis
preſumptio iuris:τ inducatur notorietas de fru
ctu proprietatis.vt in.d.c.ſollicite.in glo.

¶Fallit quando contra ipſum excipientem de renūciatio
ne non fuiſſet replicatū de ſpolia.prius facta:cum tunc ta
lis exceptio obſtet:τ ita intelligi poteſt capi.accepta.extra
de reſti.ſpo.ad hoc ꝙ no.in.c.j.eo.titu.

¶Fallit qñ fuiſſet renunciatū expreſſe in preſentia aduerſa
rij:τ ipſi beneficio iuris agēdi tal.poſ.vel fuiſſet forte factū
pactum de non agendo cum tali poſ.cū talis exceptio bene
admittatur.concludit ad portionem.ad hoc no.per glo.ex
tra de procur.c.ex inſinuāte.τ hoc tenuit Jnn.in.d.c.quod
voluerit Do.de rota in concluſione.cccxcij.alias.cccclxij.
que incipit.item ſi pro agente.τ hoc etiam tenet in.d.c.ſol
licite.domi.Anto.τ Jmo.pro quo facit.l.ſumus.§.gauiſus.
ff.de pact.ſed domi.Nico.dicit hoc procedere quando tale
pactum fuiſſet factū poſt ſpoliationem:alias verum nō va
leret cum daret materiam delinquendi:vt.d.§.pacta.

¶Fallit quādo ipſa renunciatio poſt ſpoliationē fuiſſet fa

eta ſpōte: vt ſi renūciaſſet ex eo quod habeat ibi inimicitias propter quas ibi ſtare non poterat: ſecus quia habebat cōſcientiam leſam quod alibi dixerat ⁊ de hoc conſtabat cum hoc allegatur ⁊ probatur tollitur ⁊ euacuat̃ preſumptio de qua in tex.in.d.c.cum ſollicite.⁊ poterit etiam tali renūciationi opponi: vt videtur velle dominus Antoni.in preallegato.ca.ſollicite.vt ibi per ipſuȝ latius.

179 ¶Spoliatus ante omnia ſiue in temporalibus ſiue in ſpiritualibus reſtituendis eſt: vt in cap.ij.⁊ in.c.literis.extra de reſti.ſpo. ⁊.l.ſi fundum.C.ad.l.iul.de vi.

PRimo fallit in caſibus de quibus p doc. in.d.c.in literis. Et primo quando ipſe poſſeſſor agere poterat impune offendi: vt ſi eſſet depopulator agrorum.cum talis agere non poſſit ipſo poſſeſſorio.ad hoc quod no.in.l.cum mulier.ff.ſoluto matri.vbi de hoc.

2 ¶Fallit quando contra ipſum opponeretur exceptio dominij nō a ſpoliatore: ſed a tertio: vt voluit gloſſ.in.d.c.in literis.relata ad textum.

3 ¶Fallit quādo ipſe ſpoliatus ageret ſimul petitorio ⁊ poſſeſſorio cum tunc opponi poſſit de dominio conuenti ex defectu veri agentis: vt no.per glo.extra de reſti.ſpo.⁊ in.c.cū in ſollicitudine.⁊.c.accepta.

4 ¶Fallit quādo agens cōſentiret vt de dominio conuenti opponatur ⁊ cognoſcatur: q̄ȝ nihil replicat contra dn̄ȝ: quo caſu ſi reus comprobat dominum ſpoliatus non reſtituitur: vt eſt caſus ſing.ſecūdum omnes in.c.j.de reſti.ſpo.

5 ¶Fallit quādo opponeretur exceptio aliqua iudici: vt eſt exceptio excommunicationis cum opponi poſſit: vt no.per glo.in.c.ex inſinuatione.extra de procur.⁊.xxiij.diſt.in nomine domini.⁊ ibi per glo.⁊ Archi.

6 ¶Fallit quando opponeretur exceptio detrahens iuri agēdi in poſſeſſorio: vt in.d.c. ſollicitudīe.⁊ p do.de rota i deci. xlviij.que incipit.item ſi a.

7 ¶Fallit qn̄ opponeret̃ exceptio detrahens poſſeſ. ipſi⁹ agētis ſeu cōſernēs eā de facto: cū talis opponi poſſit: vt i.d.c. ſollicitudine.⁊.c.accepta.extra de reſti.ſpo.⁊ per do.de rota i deciſiōe.ccccxx.alias.cccliiij.que icipit itē ſi a gēti.⁊ hic [illegible] qd opponi pōt cōtra ipſum agētē qd eſt hereticus.viij.di

ſtin.c.qua vice.vel qđ agēs ad beneficiū eſt laicus:vt no.ex
tra de fil.pſby.c.cōſtitutus.⁊ p Bal.in.l.j.ad fi.C.de app.ſci
licet qđ beneficiū illud ſit ſeruatū ⁊ detrahat poſſeſſioni:vt
voluerunt Domini de rota in deciſio.xxij.ſm do. Nico. qui
hoc tenet in.d.c.in literis.extra de reſti.ſpo.qđ forte nō pce
dit cum beneficium iam iuſte poſſidetur abſq alio titulo:
vt extra glo.in.d.c.in literis dictū plene eſt p cano. nec ipſi
dñi hoc ibi dicunt:vt reſeruatio detrahat poſſeſſioni: ſed
bene detrahat iuri ⁊ inficit quicquid inde ſequit:vt volue-
rūt ipſi Do.de rota ibi p qđ poterit opponi defectus ipſius
agentis notorius in ipſis beneficialibus vt infra dicetur.

8 ¶ Fallit quando ſpoliatus ageret poſſeſſorio nomine ec-
cleſie pro recipienda re eccleſie:cū tunc opponi poſſit de in
ſtitutione nō canonica ſecundum Innocē.in.d.c.in literis.
quod verum non habetur in.l.vrbana.ff.de condi. indebi-
ti.⁊ per Lapum in allegatione.xxx.vbi de hoc.de quo extra
de cauſa poſſeſſio.⁊ proprieta.

9 ¶ Fallit quando opponeretur dominio ſeu iure conuenti
vel defectu iuris agentis ⁊ opponeret etiam ſi afferret incō
tinenti ad probadum cū tunc admitti debeat.de reſti.ſpo.
c.in literis.quod pcedit in caſu illo matrimoniali propter
periculum animarū:alias ſecus eſt:vt voluit domi . Anto.
in.d.c.in literis.de reſti.ſpo.per id qđ habetur extra eo. ti.
c.j.Et idem erit in beneficialibus vt deferat tunc inſtitutio
etiam ſi in ea ſit ratio:alias diceretur vitioſus ingreſſus:⁊
daretur materia peccandi.extra de elec.c.dudum.el.ij.⁊.c.
qualiter.de eo qui mit.in poſ.ſm do.Nic.in.d.c.in literis.

10 ¶ Fallit quādo opponeret de dominio ſeu iure cōuēti.de di
uor.c.ſignificāt.⁊.c.ad decimas.de reſti.ſpo.in.vj. cum tūc
admittatur dūmodo incōtinenti de hoc fiat fides: vt videt
in.c.ſignificaſti.de electio.⁊.extra de cōceſ.prebend.

¶ Fallit qñ opponeretur de defectu iuris ipſius agētis no-
torie cum tunc talis exceptio admitti debeat dūmodo non
ſit ita notoriū:dum tñ primo ſit certum ſeu ſatis veriſimile
vt ipſi petēti reſtitutionē nō cōpetat aliud.d.c.ad decimas.
quod verum eſt qñ notorium non ſolum inferret defectū iu
ris in agente:ſed etiā fundaret ius opponētis:vt no.i.l.fi.
C.de reivendi.al's ſi ius agētis nō fundaret quantū eſſet nō
inferret defectū iuris in agente ⁊ tūc admitti nō deberet:vt
colligitur

admi.tut. Et p̄dicta p̄cedunt de rebus mobilibus: immobi lia aūt cōſiderant̄ reſpectu reddituum: ⁊ prout ſimiles res vēdunt̄: vt.d.l.ſi q̄s.C.de reſcin.ven.⁊ p gl.Bar.Bal.⁊ doc. in.l.ij.C.eo.ti.⁊ p Lu.de ro.in.d.l.j.§.ſi heres.ff.ad treb.

146 ¶ Reſtitutione in integrum poſtulata nihil eſt innouan dum: caſus eſt in.l.j.C.de in integ.reſti.

PRimo fallit iſta regula ſi ſententia eſt la ta a principe: quia tunc nullo caſu impeditur executio per reſtitutionem reſtitutio ne petita: caſus eſt ſingu.ſecundum vnum intel lectum in.c.ſuſcitata.de in integ.reſti.

2 ¶ Fallit ſi iudici apparet quod reſtitutio in fraudem diffe rendi ſit petita: vt eſt tex.ſing.in.d.c. ſuſcitata. ſecundum alium intellectum de in integ.reſti.

147 ¶ Reſtitutio quaſi poſſeſſio.matrimonij petenti cōcedena da eſt: vt in.c.j.⁊ ibi per doct.extra vt lite non conteſt.⁊ in c.cum ex conqueſtione.extra de reſti.ſpo.

PRimo fallit in quinq̧ caſibus enumera tis per gl.in.d.c.j.vt lite nō cōteſt. ſunt ⁊ octo alij quos enumerat Jo.an. poſt Hoſ ſti.in.c.j.addas alium.⁊ ſic in totum erunt qua tuordeci de q̄b⁹ p Jo.an.i.c.iter alia.ex de ſentē.i excom.⁊ per Guli.in Spe.in ti.de peti.⁊ poſ.§.ſi.ver.penul.

148 ¶ Ruſticus vel miles aliquid cōtra ius poſitiuum cōmit tens excuſandus eſt: vt no.in.l.vnica.C.de in ius voc.⁊ in.l. ſi quis in tantam.C.vnde vi.cum ſimi.

PRimo fallit vbi ruſticus vel miles eſſet ſagax: q2 iſto caſu nō excuſaret̄: vt dicit Bal.in.l.ſi illud.ff.de iureiuran.

2 ¶ Fallit vbi iſte miles vel ruſticus allegat cōtra ria: q2 tunc non excuſatur: ſed expellitur ſicut q̄z libet alius.ita Joan. an.in.c.cum Jo.heremita.de ſi.inſtr.

3 ¶ Fallit quando ruſticus vel miles non excuſatur ſi non conficit inuentarium ſicut nec alij excuſantur.Bal.in.l.ſi. C.de iure delibetan.

4 ¶ Fallit quando miles vel ruſticus committit aliquid con tra iuris diſpoſitionem: ⁊ regula eſt: q2 non excuſat iſto ca ſu: vt eſt gl.in.l.ſi.C.de inceſt.nup.⁊ in.l.j.C.de iterdic. ma tri.contracto.⁊ de tuto.⁊ cura.l.pupil.

Fallen. Soci.

PRimo Fallit niſi ſententia ſit lata ex falſis probationibus facti ex dolo productis ⁊ in abſentem.tex. eſt reputatus ſingularis in.l.pretor.§.marcellus.ff. de iudi.nam tunc ſententia eſt nulla: vt per Inno.in.c.cum in iure.de offi.dele.⁊ in.c.decetero.de re iudica.⁊ aliqd habetur per Bal.in.l.j.circa.ij.col.C.de tranſac.⁊ latiſſime per Angel.⁊ Imo.in.l.qui rome.§.duo fratres.ff.de ver.obli.⁊.l.l. ſeruo inuito.§.cum pretor.ff.ad tre.⁊ in.l.a diuo pio.in prin.ff.de re iudica.⁊ per Bal.in.ſi.C.ſi ex falſis inſtrumen.

2 ¶Fallit quando ſententia eſſet lata contra matrimonium quia ipſo iure eſt nulla:⁊ eadem ratione idem dicendum in ſententia lata contra minores.ita no.tenuit Abb.in.c.licet cauſam.de pba.facit quod no.gl.in.l.ſi pro iure.ff.de iure.fiſci.⁊ in.§.item iſta in gl.inſti.de actio.

3 ¶Fallit in criminalibus in quibus iſta ſententia eſt nulla: ita dicit Bal.in addi.ſpec.de execu.ſen.in.iij.col.allegat.l. ſi quis obrepſerit.in verbo nihil agitur.ff.de cal.

4 ¶Fallit in ſententia decreti que redditur ipſo iure nulla: vt tenet ipſe Bal.in dicta lege prima.C. ſi ex falſis inſtrumen.⁊ quod ſupradictum eſt quod aduerſus teſtem ſententiã poteſt peti reſti.limita primo niſi in prima cauſa fuerit cognitum de falſo: quia vltimus hoc non poterit verificari.l.fina.C.ex falſis inſtrumentis.

5 ¶Fallit vbicunq; volens petere reſtitutionem in integrum dixerit ſe velle probare directo qđ teſtes falſo depoſuerunt vt voluit Alex.de imo.in.l.cum proba.C.de tranſac.

¶Aliam fallentiam vide in.l.falſum.C.ſi ex falſis inſtr.⁊ per glo.⁊ doc.in.c.licet cauſam.de proba.

168 ¶Sententia ſup inepto libello lata ipſo iure eſt nulla: vt eſt gl.ſingu.inſti.de actio.i prin.⁊ ſequitur Bal.i.l.actor.C.de rebus credito.⁊ Bal.in.l.hoc iure.ff.de iuſtit.⁊ iure.⁊ Cy.in.l.j.C.vt que deſunt aduo.⁊ Pet.de anchara.in.c.conſtituto.de elec.quia nullus actus deciſionis ſuper eo formari poteſt:vt in.l.ſi patronus.ff.de iureiuran.

PRimo Fallit niſi libellus per improprietatem verborum poſſet ſaluari. vt l.ſi poſſeſſori.§.item ſi iurauero.ff.de iureiur.ita tenet Io.an.in ti.de offi iudi.§.de ſeruit.

2 ¶Fallit niſi ſententia lata ſit ſuper inepto libello:vt eſt gl. ſingula.i.l.vinſi.ff.ſi cer.pet.i gl.magna.i fi.quã ad hoc reputat ꝑno.dignã Bar.i extrauagã.ad repri.in verbo figura.

3 ¶Fallit ſi ſit ſententia lata in pretextu confeſſionis que nõ requirit talem iudicij ſolennitatem:⁊ validatur proceſſus alias ineptus:vt in.c.piſanis.de reſt.ſpolia.qđ intellige vt ibi per Ant.de bu.videlicet quando expreſſa eſt confeſſio ſecus ſi tacita. item intellige quando confeſſio tendit ad illum finem ad quem agebatur in libello licet alias ſecus⁊ ⁊ hoc vide Bal.in.l.j.in.vj.co.ff.de offi.prefe.vrb.

4 ¶Fallit etiam quãdo libellus eſt ineptus ratione taciti erroris non expreſſi ſm Bal.not.in.l.certa ratione.C.quãdo prouo.⁊ ſi libellus eſt partim aptus ⁊ partim ineptus vꝫ ⁊ reijcitur in parte inepta ſm Lapum in alleg.xv.⁊ eſt gloſſ. ſing.ſm Bal.in.l.ſi quis homicidiũ.C.de accu.⁊ vide Lud. de ro.in.l.ij.ff.de ſolu.⁊ in.l.ſi vero.§.dos.ff.de pactis.

169 ¶Sententia ſub conditione ferri non poteſt:vt in.l.j. in §.biduũm.ff.quando appel.ſit.

PRimo fallit vbicũꝙ fieret ſub ea conditione que pendet ex his q̃ in iudicio fiunt:vt puta feram ſententiam pro te ſi iurabis:modo talis ſententia bene valet:vt eſt gl.reputata ſing.l.cũ iudex.C.de ſen.⁊ iterlo.om.iud.

2 ¶Fallit quando fertur ſententia hoc modo condemno te ſaluo ſi feceris ſic:quoniam tunc valet talis ſententia.ita tenet gl.ſuper verbo pure.

3 ¶Fallit quando fertur ſub conditio de futuro.ita tenet gl. ⁊ bar.in.l.a diuo pio.§.venditione.ff.de re iudi.

4 ¶Fallit in ſententia interlocutoria:vt per glo.⁊ per Bar. in.l.a diuo pio.in.§.venditione.

5 ¶Fallit in ſententia lata ſub modo:vt i.l.cũ eorũ iũcta gl. C.de ſen.⁊ vide Bar.in.l.ait ꝓtor.in.§.ſi iudex.ff.de re.iud. vbi plene ꝑ ſupradicta:hoc tñ qđ vꝫ ſnia lata ſub cõditiõe ſi talis iurauerit intellige verũ ſi fuerit iuratũ in cõtinenti poſt ſniaꝫ alias nõ vꝫ:vt.l.generaliter.i prin.C.ſi cer.pet.⁊ no.Bal.i.l.trinã.i fi.C.de fru.⁊ lit.expẽ.⁊ intellige incõtinẽti ſcꝫ.anteꝙ ſentẽtia trãſiuerit i rẽ iudicatã.arg.l.j.ff.ad turpi.⁊.l.ſi cauſa cognita.C.de trãſac.⁊.l.allegat in.§.poſt rẽ. ff.de cõdi.inde.⁊ per hoc qđ incontinẽti ſit iuramẽtũ alle

go bonū tex.optime ꝓbantē i.l.fi.ff.ō ſtatu libe.ꝛ ſingulari ter Bal. in.d.l.gñaliter.i fi.prin.C.de reb.credi.Sȝ adde ꝙ do.Car.ȝab.tenuit cōtrariū expſſe in.c.fi.de iureiurā. queȝ oīno vide ꝛ Jo.an.i addi.Spe.i ti.de ſen.ꝛ re iudi.in.§.inſta.in addi.ſpe.q̄ incipit.ſed q̄d de abſolutoria in additiōe magna vbi dicit qđ prius ē iurandū anteq̄ deueniat ad extraneos actꝰ:qđ eſt ſing.notādū:qꝛ eſt i practica quottidianum:nā cōmuniter qñ adijcitur cōditio iurādi in ſnīa partes nō aduertētes nō iurant incōtinēti:ſȝ poſſunt iurare ex interuallo: ꝛ maxime qñ litigāt ꝑ procuratorē qui negligit de dominis nunciare debētibus:quorum negligentia nocet dominis:vt in ſimili no.Bar.in.l.j.§.ſi ꝓcurator.ff.ſi quis iuſdiſcen.nō obtē.ſed talis cōditio nō eſſet poteſtatiua tūc bene poſſit ex interuallo iurare:exemplum condemno talē ſi actor probauerit ꝛc.vt no.gl.in.l.preal.l.a diuo pio.et in §.in venditione.ff.de re iudi.licet Barto. in hoc tenuerit contrarium in.l.cum iudex.C.de ſen.et interlo.om.iud.vide Barto.in.l.admonendi.ff.de iureiu.

370 ¶Sententia lata per plures arbitros electos quorū vnꝰ condemnauit in.xv.alius in.x.ꝛ alius in.v.preualet que minorem ſummam continet:vt.l.diem proferri.§.ſi plures.ff. de arbi.ꝛ in.c.j.eod.titu.lib.vi.

Primo Fallit vbicunq̄ duo alij arbitri ꝓteſtati fuerunt nolle valere ſniam in minori ſumma facta:nam tunc non valet ſnia in minori ſumma facta.ita no.dixit Ubertꝰ galeotꝰ in.l.j.§.ſtipulari.ff.de verbo. obligat.quem referūt Bald. ꝛ Ange.ibi.ꝛ eum ſequuntur.ꝛ contra eos eſt gl. in terminis in.d.c.j.de arbitris.pro cuius concordia vide Ange.ꝛ Jmo in.d.l.j.§.ſtipulari.de verb.obli.

2 ¶Fallit quando iſte qui condemnauit in minori ſumma in reliquis non abſoluit.ita tenet Bald.notabiliter in.l.ij.C. de re iud.ſed ipſemet Bal.in.l.j.C.de ſen.que ſine certa quātitate videtur velle contrarium.

3 ¶Fallit niſi ex natura rei poſſet reſultare aliquod inconueniens ita tenet Bald.in dicta lege prima.C.de ſenten.que ſine certa quantitate.

371 ¶Sequeſtratio regulariter prohibita eſt:vt in.c.ij.et ibi per glo.ꝛ docto.extra de ſequeſtra.poſ.ꝛ fru.

Limit. ſequeſt. ad hãc reg. fuerunt ſupra ... reg. 216. in ſequ. v.
et ꝑ errorē hic tranſcriptæ.

PRimo fallit quando poſt litẽ cõte. accederet aliquid ꝙ eſſet acceſſorium ad id quod eſt in iudicium deductũ. ff. de edil. edic. l. ediles §. item ſciendũ. ⁊ hoc etiã voluit glo. in. d. l. non poteſt. ff. de indi.

2 ¶ Fallit qñ eſſet defectus nõ ex parte actoris: vt quia non poſſidebat: cum tũc prior incipiat poſſidere poſt litẽ cõteſt. ⁊ hoc veniret in iudicio ⁊ perderet: vt. l. iij. ff. de petition. heredit. l. ſi autem. ff. depoſi. ⁊ no. de exceptio. c. aduerſario.

3 ¶ Fallit quando ſuperueniret ius ex cauſa in iudiciuꝫ iam deductum. ff. de pigno. actio. l. ſi rem §. ſi.

4 ¶ Fallit qñ fuiſſet gñaliter actum non expreſſa aliqua cã: cũ tũc ſuperueniẽs ius proſit ex quadã equitate: vt pleni⁹ no. c. abbate ſane. extra de indi. in. vj. vbi pleni⁹ de hoc per Bar. in. d. l. nõ põt. ff. de iudi. ⁊ in. l. an eadẽ §. actiones. ff. de preci. impe. ſi vero ius ſit ſuperueniens ex parte rei tũc regulariter ꝓdeſt eidem: vt. d. l. ſi autẽ. ff. depoſi. ⁊. c. aduerſario. ex͂ de excep. adde. l. rei iudicate. ff. ſol. mat. cũ ſi. quod tñ fallit ſi poſt acceptũ eſt: vt. ff. de rei vẽdi. vbi non ꝓdeſt reo vſucapio cõpleta pendẽte iudicio. ⁊ hoc q: eſt odioſa: vt ibi no. de quo plenius in. l. prima de expen. ⁊ per Joan. and. in addi. Specu. in titu. de cauſa poſſ. §. nunc videndum. ad ff. et quod ibi habetur per domi. cano. in dicto. c. extra vt lit. penden. circa que vide que notantur in dicta lege non poteſt. ff. de iudi. et ibi per Bald. et Barto. ⁊ docto. in dicto. c. abbate ſane extra de iudi. in. vj.

372 ¶ Sequeſtratio fructuum an quando appellatione pendente peti poſſit.

PRimo fallit ſi dilapidentur appellatione pẽdente: nã tũc per poſſeſſorẽ poterit peti ſequeſtratio ipſorũ fructuum. l. imperatores §. idẽ reſcripſerunt. de appel. ⁊ fructus dicuntur dilapidari etiã ſi cõmutantur in proprios vſus ſecundum Archi. vij. q. ij. ⁊ quia res. quod tenet etiam Ange. in. l. diuus. ff. de pe. heredita.

2 ¶ Fallit quia poteſt nouari per partem vtẽtem iure ſuo: vt no. Inno. in. c. dilectus. de excep.

3 ¶ Fallit in appellatiõe pendẽte per appellatũ ꝓ appellante: cõtra appellationẽ etiã pro appellante nihil eſt innouan

dum.not.Innocen.in.c. qua propter.de electio.has limita
tiones ponit Ang.in.l.furti.in.ij.colum.ad fin.ff.de his qui
notantur infamia.

573 ¶ Sententia que cauſam diſcontinuam habet ad hoc vt
preſcribatur requiritur tantum tempus cuius initij memo
ria non exiſtit: vt lege hoc iure.§. ductus aque.ff. de aqua
quotidiana ⁊ eſtiua.⁊ not.gloſ.in.l.ſeruitutes.la granda.
ff.de ſeruitu.in titulo generali.⁊ tenet gloſſ. magna. C. de
ſeruitu.ruſtico.predio.⁊ eſt text.in.c.ſuper quibuſdam. de
priuileg.⁊ in.c.j.in princip.de preſcript.

PRimo fallit quando ille qui allegat ſeruitutem ſibi debitam
dicit habere titulũ ab eo qui potuit concedere.lʒ
illud nõ ꝓbet ſi tamen probet poſſediſſe ſpacio
x.annorũ inter preſentes ⁊.xx.inter abſentes ſuf
ficit ⁊ obtinebit in cauſa. Iſta eſt glo.ſingu.quã ſequuntur
doc.in.d.l.ſeruitutes.quod perpetuo tene menti.⁊ ita ad li
teram tenet Azo in ſumma in ti.de ſeruitu.in.§.conſti.ſerui
tutis per conſuetudinem.⁊ ita tenẽt Bal.⁊ Floria.in.l. ſer
uitute vel ſeruitutes.⁊.d.Ang.de are.in prin.inſti.de actio.
⁊ hanc opi.tenent communiter doc.tam legiſti ꝙ canoniſte
vt dicit do.Pau.de ca.in prealleg.l.ſeruitutes. Et ideo cau
tela eſt qḋ ille ꝗ allegat ſeruitutes ſibi debitas qḋ habeat
cauſam diſcõtinuam.vt dicat ſe habere titulum conceſſio
nis:⁊ ſic ex aliquo titulo ꝑcedẽti dicat ſibi ad nõ ſeruitutẽ
fuiſſe cõſtitutã: qꝛ ꝗuis illud nõ poſſit ꝓbari ꝑ teſtes vel ꝑ i
ſtrumẽta: tñ in adminiculũ ſue intẽtiõis inducit cõiecturas
vt.l.ſi vſufructus.de ſer.ruſti.predi.dño ſciente ⁊ nõ contra
dicente per.x.vel.xx.annos per.x.inter preſentes.⁊.xx.inter
abſentes preſumit̃ ſeruitus cõſtituta ꝑ ſuperius allegata.
Alias aũt ſi non allegaret titulũ preſumptionis deberet ꝓ
bare preſumptionẽ per tãtũ tempus cuius nõ extat memo
ria hominũ in contrariũ ad hoc:⁊ optime arg.ꝑ tex.in.d.l.
hoc iure.in.§.duct⁹ aq̃.de aqua quo.⁊ eſti.⁊ ꝑ alia ⁊ ita als
determinaui propter imperitiam procuratoris qui nõ intel
ligens neglexit allegare titulum: quod nota in practica.

574 ¶ Sigillis ignotis ſeu literis ſigillatis ignotis credendũ
eſt ſi in his plura concurrant: vt in.c.j.⁊.q.xviij.diſt.⁊.c. ſu
per his.⁊ ibi per glo.⁊ doc.de fide inſtrumentorum.

PRimo fallit quando noīa illorum ſigillorum quorum nominibus dicūtur ſigillate eſſent probata ignota: cū tūc nō credat: nec ſtet eis ſtādū. ēt ſi ſint mille ſigilla: vt no. gloſ. in. d. canone pmo.

a ¶ Fallit i alio iure i preiudicio alterius quā ſpeciali: cū tūc nō ſtetur ipſis ſigillis ignotis: nec credit ēt ſi eſſent quinq; vel plura: vt no. do. Nico. i. d. c. j. ⁊ Joā. and. in. d. c. ſuper his extra de cleri. peregri. p quo facit qđ qñ de alterius preiudicio agit probationes debent eſſe clare. extra de proba. c. in preſentia ⁊ hoc etiam in. c. inter dilectos. in fi. de fide inſtrumen.

575 ¶ Solennitas intrinſeca regulariter preſu-
a mitur:[a] vt. l. ſciendū. ff. de ver. obli. cū ſimi.

PRimo fallit vbicunq; lex requireret probare p ſolēnitatem: q2 tūc nō ſufficeret loco probationis allegari preſumptionē. ita tenēt Inn. ⁊ Jo. an. in c. innotuit de eo q̄ fur. ord. ſuſc. ⁊ i. c. ſup his. de accu. ⁊ Jo. an. ⁊ Ant. de bu. in. c. ſicut de re iud. ⁊ Bar. i. c. ſicut. circa penu. char. de elec. allegant. c. ſacro. in prin. de ſen. excommu.

a ¶ preſumitur. vid fel. i. c. ſicut. de re iud. i. xij. co. v. extrinſeca ſolennitas.

a ¶ Fallit niſi res requireret actū cū ſolēnitate circa fieri in ſcriptis: q2 ad illū non videt rē requiſiuiſſe ſcripturā niſi probet per eā. Ita tenent prefati docto. in locis preallegatis. allegan. ca. primo de appel. ⁊ c. cūi medicinali. de ſen. excom. eo. lib.

a ¶ Fallit: q2 dicta regula pcedit in ſolēnitate intrinſeca act⁹: de quo cōfecta fuit ſcriptura vt. d. l. ſciēdū. Secus ſi nō pbat per ſcripturam: ſed per teſtes: quia tunc non preſumitur in actu interueniſſe ſolennitatem vt teſtes deponant de contractu: ⁊ non de ſolennitate. l. i. cū glo. C. de vſur. ⁊ no. glo. in. d. ⁋

ſiue ſcriptum de quo p Bar.in.d.l. ſciendū.
& p oēs doctores i.d.l.j.C.de vſuris.& Bal.in
l.j.C.de fide inſtru.& iure haſte fiſca .libr.x.
4 ¶Fallit pcedere in ſolēnitate formali ſicut
in ſolēnitate itrinſeca materiali ſicut eſt pre
tiū i cōtractu ēptionū & vēditionū:& illa nō
preſumit per Cyn.in.l.j.C.de cōtrahen.& cō
mit.ſtipu.& per Bar.in.d.l. titiū qui allegat
.§.pretium .inſti.de emp.& vēdi. quod intel
ligas eſſe verū quando principaliter litiga-
batur:& diſputabat de pretio.alias autē ſe
cus.Exemplū volo tibi probare qd preſcri-
pſi lōgo tēpore poſſidēdo rem cū tit.& proba
tur p teſtes quod rem emi a titio.tamen te-
ſtes deponūt nō recordari de pretio certe di-
cetur probatū eſſe ſufficiēter titulū emptio-
nis:quāuis aliter nō ſit probatū de iſta ſolē-
nitate materiali. Iſta ſingulariter decidit
Bald.i.l.j.C.de reb.alie.non alienan.qr em-
ptio de nūmo vno valet.l.ſi vſufru.C.de iure
dotiū.in rubri.&.l.j.&.ij.C.de reſcin. vēdi. &
vide oīno Bar.i.l.ſi duo.§.marcellus.i prin.
ff.de iure dotiū.Et iſtam opinionem tenuit
etiā Rapha.Fulgo.in dicta.l.ſciendū.Et p
hoc addo qd ſingulariter no.Cyn.in.l.ſi pre
dij.& ibi Bald.in.l.fi.C.de dona. ante nup.
37 6 ¶Solēnitas extrinſeca regulariter nō pſu
a mit niſi probet:a vt.l.quis niſi.ff.de publi.&
gl.in.l.ſciendum.ff.de verb.obliga.

a ¶probe-tur.vide fely.in.d. alleg.c.ſciat. eo.loco.

PRimo fallit quia ſolennitas extriſeca preſumitur contra contumacem vt no.
Io.an.& Innocen.in.c.bone.el ſe-
cundo de electio.
2 ¶Fallit quando interuenit iuramentū : vt
no.Arch.i.c.quāuis.de pact.i.vj.Ant.de bu.
i.c.qd ſicut.d elect.& i.c.ſi diligēti.d foro cpe.
3 ¶Fallit quando interuenit decretum iudi-
cis:vt notat Specul.in titu.de emptio.& vē-

di.§.nunc videndum.ver.⁊ generaliter.⁊ Ange.in.l.que pu
bli.⁊ in repe.ſua.l.ſciendum.ff.de vebo.oblig.
4 ¶Fallit vbicūq; eius defectus nō fuit allegat⁹ a parte. Ita
notabiliter tenet Compo.⁊ Jo.an.in.c.cum dilecti.de conſ
ſue.per tex.ſm vnum intellectum in.c.dignocitur.de his q̄
fiunt a prela.ſine conſenſu ca.quem ibi approbant doc.
5 ¶Fallit propter diuturnitatē tēporum propter quā preſu
mitur ſolennitatē extrinſecā preceſſiſſe: vt eſt caſus ſing.i.l.
ſi filius.ij.de pe.here.⁊ ita tz Ang.in.d.l.ſciendū. ⁊ illū tex.
ad hoc approbat ſingulariter. Et ꝓbatur i.l.q̄ aliena. ver.
ſed ſi; nō adhibet.cū gl.ibi no.ff.de acq̄.here. Et ibidez hoc
no. Ang. adde ho.⁊ Jo.an.idē tenētes in.c.alberic⁹ de teſ
ſtibus.⁊ i.c.illud.de ꝑſump.⁊ no. Ant.de bu.i.d.c.dignoſcit
⁊c.th̄ Bal.in contrariū tenuit in.l.ij.C.de leg.here.cū quo
tranſit Lud.de ro.in.d.l.ſciendū. Prima th̄ opi.videt̄ eſſe cō
munis quā tz Jo.de Jmo.⁊ Lud.de ro. in.d.l.qui aliena.ꝓ
qua allego.tex.cū gl.communiter approbata in.c.peruenit
de empti.⁊ vendi. Et talis diuturnitas accipit̄ ꝓ longo tēpo
re.i.pro decēnio: vt i.d.l.ſi filius: ⁊ hoc qn̄ nō tractatur prin
cipaliter de preiudicio alterius. Secus ſi principaliter tēdit
ad aliquod damnum alterius: quia tunc requireretur tem
pus.xxx.annorū: vt eſt tex.notabilis in.d.c.peruenit.in ver
bo.xxx.annis.cū gl.⁊ ibi Lud.de ro.⁊ Jmo.ad hoc pōderat
illum tex.qui eſt ſingularis limitatio ad dictam.l.ſi filius.
6 ¶Falit in iudice actū iudicialē faciente: q̄ꝛ tūc preſumitur
quod ſolennitas extrinſeca interueniret. Et ſi ſit actus vo
lūtarie iuriſdictiōis.tex.eſt in.l.ab ea parte.i ſi.de ꝓbatiōi
bus. Quam ad hoc ꝓ ſingulari alle. Ant.de bu i.c.cū ſicut.
in pe.car. de elec. Si aūt eſt actus cōtētioſe iuriſdictionis ⁊
ſi clara eſt ſnīa an preſumat̄ lis cōteſtata ⁊ alia ſolennitas.
Jſte articulus eſt valde confuſus: ⁊ oēs variant. de quo vi
de tex.in.c.bone.el.j.de elec.⁊ Compo.⁊ Jo.an.in.c.in pre
ſentia.de renun.⁊ Spe.in ti.de ſenten.prola.in.§.iuſta.⁊ in
§.vbi autem.⁊ Ant.de bu.in.c.quoniam contra.de proba.
⁊ vide Jo.de imo.in.d.l.ex hac ſcriptura.⁊ in.l.iij.§.conde
natum.ff.de re iudi.⁊ communis concluſio eſt quod ſic.
7 ¶Fallit dicta regula in laudo arbitratorū: q̄ꝛ preſumit̄ iu
ſtum: ⁊ ex iuſta cauſa datū: ⁊ requiſita oīa interueniſſe ⁊ p̄
ceſſiſſe. ſicut etiā preſumit̄ pro ſententia iudicis. ita voluit

Cyn.in conſi.xiij.incipien.ptolomeus refert & ſequitur Jo. an.and.in additio.Specula.in titu.de arbit.§.ſequitur.in additio.incipien.Dyn.in regula &c.& allegat legem ab ea parte.ff.de probationi.

377 ¶Solui vnum pro alio regulariter nõ poteſt.l.ij.ff.ſi certum petatur.& ibi nota.

PRimo fallit in caſu legis ſi ſeruum.de verbo.obli.in fi.&.l.ſi vinum.in fin. in glo.magna.ff.ſi cer.pet.

¶Fallit vbi pretium vnum eſt mihi in obligatione:& aliud in facultate ſoluendi:vt in noxalibus & ſimilibus.l.item veniunt.§.idem ratione.ff.de peti.here.

378 ¶Spoliatio quando in renunciatione initiũ non habuit vel habuit initium & finem:ſed poſt ſpoliationem tunc contra ſpoliatum poſſeſſorio recuperande agentem de renunciatione opponi nõ poteſt:vt colligitur ex tex.in.c.ſolicite.extra de reſti.ſpolia. Vi. Paris. c. 10. n. 66. et se. 68.

PRimo fallit quando renunciatio fuiſſet facta coram iudice ſuo ſeu coram ſuperiore in cuius manibus fieri debet vt voluit gloſ.in dicto.c.ſolicite. cum tunc tollatur talis preſumptio iuris:& inducatur notorietas de fructu proprietatis.vt in.d.c.ſollicite.in glo.

¶Fallit quando contra ipſum excipientem de renũciatione non fuiſſet replicatũ de ſpolia.vtius facta:cum tunc talis exceptio obſtet:& ita intelligi poteſt capi.accepta.extra de reſti.ſpo.ad hoc ꝙ no.in.c.j.eo.titu.

¶Fallit qñ fuiſſet renunciatũ expreſſe in preſentia aduerſarij:& ipſi beneficio iuris agẽdi tal.poſ.vel fuiſſet forte factũ pactum de non agendo cum tali poſ.cũ talis exceptio bene admittatur.concludit ad poſitionem.ad hoc no.per glo.extra de procur.c.ex inſinuãte.& hoc tenuit Inn.in.d.c.quod voluerũt.Do.de rota in concluſione.cccxcij.alias.cccclxiij.que incipit.item ſi pro agente.& hoc etiam tenet in.d.c.ſolicite.domi.Anto.& Imo.pro quo facit.l.ſumus.§.gauiſus.ff.de pact.ſed domi.Nico.dicit hoc procedere quando tale pactum fuiſſet factũ poſt ſpoliationem:alias verum nõ valeret cum daret materiam delinquendi:vt.d.§.pacta.

¶Fallit quãdo ipſa renunciatio poſt ſpoliationẽ fuiſſet fa

cta ſpōte:vt ſi renunciaſſet ex eo quod habeat ibi inimicitias propter quas ibi ſtare non poterat:ſecus quia habebat cōſcientiam leſam quod alibi dixerat ⁊ de hoc conſtabat cum hoc allegatur ⁊ probatur tollitur ⁊ euacuat᷑ preſumptio de qua in tex.in.d.c.cum ſollicite.⁊ poterit etiam tali renūciationi opponi:vt videtur velle dominus Antoni.in preallegato.ca.ſollicite.vt ibi per ipſuꝫ latius.

379 ¶Spoliatus ante omnia ſiue in temporalibus ſiue in ſpiritualibus reſtituendis eſt:vt in cap.ij.⁊ in.c.literis.extra de reſti.ſpo. ⁊.l.ſi fundum.C.ad.l.iul.de vi.

PRimo fallit in caſibus de quibus ꝑ doc.in.d.c.in literis.Et primo quando ipſe poſſeſſor agere poterat impune offendi:vt ſi eſſet depopulator agrorum.cum talis agere non poſſit ipſo poſſeſſorio.ad hoc quod no.in.l.cum mulier.ff.ſoluto matri.vbi de hoc.

2 ¶Fallit quando contra ipſum opponeretur exceptio dominij nō a ſpoliatore:ſed a tertio:vt voluit gloſſ.in.d.c.in literis.relata ad textum.

3 ¶Fallit quādo ipſe ſpoliatus ageret ſimul petitorio ⁊ poſſeſſorio cum tunc opponi poſſit de dominio conuenti ex defectu veri agentis:vt no.per glo.extra de reſti.ſpo.⁊ in.c.cū in ſollicitudine.⁊.c.accepta.

4 ¶Fallit quādo agens cōſentiret vt de dominio conuenti opponatur ⁊ cognoſcatur:qꝛ nihil replicat contra dn̄ꝫ:quo caſu ſi reus comprobat dominum ſpoliatus non reſtituitur:vt eſt caſus ſing.ſecūdum omnes in.c.j.de reſti.ſpo.

5 ¶Fallit quādo opponeretur exceptio aliqua iudici: vt eſt exceptio excommunicationis cum opponi poſſit:vt no.per glo.in.c.ex inſinuatione.extra de procur.⁊.xxiij.diſt.in nomine domini.⁊ ibi per glo.⁊ Archi.

6 ¶Fallit quando opponeretur exceptio detrahens iuri agēdi in poſſeſſorio:vt in.d.c. ſollicitudine.⁊ ꝑ do.de rota i deci.xlviij.que incipit.item ſi a.

7 ¶Fallit qn̄ opponeret᷑ exceptio detrahens poſſeſ.ipſi⁹ agētis ſeu cōſernēs eā de facto:cū talis opponi poſſit:vt i.d.c.ſollicitudine.⁊.c.accepta.extra de reſti.ſpo.⁊ per do.de rota i deciſiōe.ccccxx.alias.ccccliiij.que icipit itē ſi agēti.⁊ hic eſt qd̄ opponi pōt cōtra ipſum agētē qd̄ eſt hereticus.viij.di

admi.tut. Et p̄dicta p̄cedunt de rebus mobilibus: immobilia aūt cōſiderant̃ reſpectu redditũum: ⁊ proūt ſimiles res vēdunt̃: vt. d.l. ſi q̄s. C. de reſcin. ven. ⁊ p gl. Bar. Bal. ⁊ doc. in.l.ſi. C. eo. ti. ⁊ p Lu. de ro. in. d.l. j. §. j. ſi hered. ff. ad treb.

346 ¶ Reſtitutione in integrum poſtulata nihil eſt innouan̄dum: caſus eſt in.l.j. C. de in integ. reſti.

PRimo fallit iſta regula ſi ſententia eſt lata a principe: quia tunc nullo caſu impeditur executio per reſtitutionem reſtitutione petita: caſus eſt ſingu. ſecundum vnum intellectum in.c. ſuſcitata. de in integ. reſti.

2 ¶ Fallit ſi iudici apparet quod reſtitutio in fraudem differendi ſit petita: vt eſt tex. ſing. in. d.c. ſuſcitata. ſecundum alium intellectum de in integ. reſti.

347 ¶ Reſtituenda quaſi poſſeſſio. matrimonij petenti cōcedenda eſt: vt in.c.j. ⁊ ibi per doct. extra vt lite non conteſt. ⁊ in c. cum ex conqueſtione. extra de reſti. ſpo.

PRimo fallit in quinq; caſibus enumeratis per gl. in. d.c.j. vt lite nō cōteſt. ſunt ⁊ octo alij quos enumerat Jo. an. poſt hoſti. in.c.j. addas alium. ⁊ ſic in totum erunt quatuordeci de q̄b9 p Jo. an. i.c. iter alia. ex de ſentē. excom. ⁊ per Guli. in Spe. in ti. de peti. ⁊ poſ. §. ſi. ver. penul.

348 ¶ Ruſticus vel miles aliquid cōtra ius poſitiuum cōmittens excuſandus eſt: vt no. in.l. vnica. C. de in ius voc. ⁊ in.l. ſi quis in tantam. C. vnde vi. cum ſimi.

PRimo fallit vbi ruſticus vel miles eſſet ſagax: q: iſto caſu nō excuſaret̃: vt dicit Bal. in.l. ſi illud. ff. de iureiuran.

2 ¶ Fallit vbi iſte miles vel ruſticus allegat cōtraria: q: tunc non excuſatur: ſed expellitur ſicut q̄libet alius. ita Joan. an. in.c. cum Jo. heremita. de fi. inſtr.

3 ¶ Fallit quando ruſticus vel miles non excuſatur ſi non conficit inuentarium ſicut nec alij excuſantur. Bal. in.l. ſi. C. de iure deliberan.

4 ¶ Fallit quando miles vel ruſticus committit aliquid contra iuris diſpoſitionem: ⁊ regula eſt: q: non excuſat̃ iſto caſu: vt eſt gl. in.l. ſi. C. de inceſt. nup. ⁊ in.l.j. C. de iterdic. matri. contracto. ⁊ de tuto. ⁊ cura. l. pupil.

Fallen. Doc.

colligitur in tex.in.d.c.ad decimas a cõtrario ſenſu. ⁊ hoc voluit glo.ibi in.c.j.de preſcri.in.vj.qđ lz. regulariter verũ ſit:tamen fallit in matrimoniali ⁊ beneficialibus i q̃bus opponi põt de notorio effectu iuris ipſius agẽtis etiã ſi nõ in re ipſius opponentis:vt tz Jo.an.⁊ Jmo.voluit in.d.c.in literis.extra eo.tit.qđ etiam videnť velle Do.de rota in antiquis deciſi.xl.⁊ in nouis deciſio.lxviij.⁊ in deciſi.ccclxxxiij. alleg.gl.in.d.c.literis.p quibus facit qđ no.extra de fil.preſby.c.qm̃.⁊.c.conſtitutus per Inno.extra de offi.vica.c.j.in iſtis enim notorijs iudex ex officio ſuo ſupplere debet.c. lator.extra de re iudi.⁊.c.conſanguinei.⁊ domi.Alb.de albe. vnde poterit hanc exceptionem admittere in caſibus p̃dictis:non tñ debet dimittere beneficiũ apud ſpoliantẽ ſi de ſpoliatione cõſtat:ſed vero rectori reſtituat.vt.ſ. dictũ fuit ſm do.Nico.in.d.c.in literis.⁊ vt plenius p eũ ibi circa que vide in.d.c.ad decimas.ſed vltra hos caſus in q̃bus ſpoliatus nõ eſt reſtituẽdus vide latius per Spec.in tit.de peti.⁊ poſſe.§.ſi.vbi ponit.xxij.caſus.⁊ Hoſt.in ſum.de reſti.ſpol. §.qm̃.⁊ Pau.de ca.in.d.l.ij.de edic.diui adri.tol.⁊ Bald. ⁊ Roma.in.l.naturaliter.§.nihil cõe.de acqui.poſ.⁊ do. Ant. in.d.c.cum ad ſedẽ.extra de reſti.ſpo.Ang.de are.inſtit. de actio.§.ex maleficijs.ſed melius in.d.§.quadrupli.⁊ omnes doc.in.l.fides.de iudi.⁊ in.l.ſi quis fundũ.ad.l.iul.de vi.

11 ¶Fallit dicta regula qñ p̃ſumptio iuris eſt cõtra ſpoliatũ exẽplũ eſt:vt qꝛ ſpoliatus ante ſpoliationẽ poſſidebat decimas cũ eſſet laicus:quarũ decimarũ poſ.nõ cadit in laicũ: vt in.c.cãm.de p̃ſcrip.certe ſpoliatus tali poſſeſſiõe nõ poterit reſtitui.iſtud eſt ſing.dictũ Inno.in.c.inſti.de fi.p̃ſby.

380 ¶Statutũ mãdãs ſimpliciter ſtari alicuius iuramẽto valet:ſed in contrariũ pbatio admittiť prout cõiter cõcludiť glo.in.c.ij.de temp.ordi.lib.vj.Inno.in.c. qꝛ propter.§. illud.circa ſi.de electi.⁊ Bal.in.l.j.C.de reb.credi.⁊.l. contra negantur.C.ad legem aquiliã.⁊.l.j.C.ſi aduer.libe.Azo in ſumma.C.ad legem aquiliam.

PRimo Fallit ſi verbũ ſtatuti vltimo procedit qđ nõ admittať probatio in cõtrarium ſm Bal.in.l.j.C.de reb.credi.

2 ¶Fallit ſi ſtatutum prohiberet tacitas probationes admiſſas in contrarium:puta ſi ſtatutum di

ſit quod pleniſſima probatio ſit officialis cuius iuramēto mandat ſtari. glo. eſt ſing. in cle. de probatio.

¶ Fallit ſi ſtatutum apparet velle commodam probationē ſecundum glo. ſing. in cle. j. de foro compe.

851 ¶ Stipulat⁹ in dubio ꝑ ſe ſtipulari intelligit. vt habet in l. ſtipulatio iſta. §. hoc quoqꝫ. ⁊ §. ſi quis ita. de verbo. obli.

Primo fallit in filiofami. quia preſumitur ſtipulari patri. l. quicunqꝫ. §. ſi. eodem titu.

¶ Fallit in ſeruo quia ſtipulatur domino: vt. l. j. ff. de ſtipu. ſeruo.

¶ Fallit in procuratore qui intelligitur ſtipulari domino vt. l. poſt dotem. ff. ſolu. matri.

¶ Fallit in dote. de quibus fallentijs dic vt per Bart. in. d. l. ſtipulatio iſta. §. ſi quis ita.

852 ¶ Stipulatio de q̄ in l. vnica. l. §. exactio. C. de rei vxo. actio. vbi dicitur quod exactio dotis ſit ſtatim ſolu. matri. i reb⁹ immobilibus ⁊ poſt annū in rebus mobilibus locū habet quādo extraneus dotē dedit ⁊ dotem ſibi reddi ſtipulatus ſit: vt ſingu. not. in. l. ij. in princ. in gloſſ. magna ſolu. matri.

Primo fallit niſi extraneus ſtipulat⁹ eſſet ex interuallo: ⁊ habet locum neduꝫ in extraneo: ſed etiā in muliere que poſtquā dotē dedit ⁊ ſic queſita ſibi actione de dote ſtipulata eſt ex interuallo dotē ſibi reddi: nā tūc nō ſub intelligit dilatio q̄ erat in prima ſtipulatiōe vel obligatiōe: ⁊ ſic poterit incōtinenti ſol. matri. ſicut qn̄ legat dos mulieri per maritū: vt in. l. eū. ff. de dote preleg. vt ſic ſecunda ſtipulatio ex interuallo facto aliquid operet ſicut etiā operat legatum in caſu predicto ita ſingu. dixerunt Jaco. de Are. Bart. ⁊ Moderni in. l. diuortio. in fine. ff. de verborum obligatio. quod tamen intellige ⁊ limita ſecundum diſtinctio. de qua per Barto. in. l. ſtichum in. §. j. ff. de dona.

853 ¶ Subrogatū ſapit naturā ei⁹ in cui⁹ loco ſubrogat: vt. l. ſi. cum. §. qui iniuriarū. ff. ſi quis cautio.

Primo fallit quia non aſſumit naturam accidentalē: ſed naturalem eius in cuius loco ſunt ſubrogati. gloſ. eſt in. l. certi. conditio. ff. ſi cer. peta.

2 Fallit qñ nō concurrit ad eundem effectuȝ: ſecus ſi ſunt diuerſa ratiōe: vt dicit Bar. in repetitio. ſua. l. pater ff. ſi tū. ff. de inoffi. teſta. per tex. i. l. cū fundo. §. ſi fund⁹. ff. de iure dot.

53 Subſcriptio teſtiū ſup factis ſcripturaq̃ ſeu actis in iudicio nō requirit̄ ſecundū cōem opi. ⁊ maxime p Bart. in. l. in donatio. ff. de donatio. ⁊ in. c. quoniā cōtra. de probatio.

Fallit tamen hec regula ⁊ primo quādo dubiuȝ verteretur de ſcriptura ipſius tabellionis vel duorum viroruȝ: cum tunc nō credatur ſine ſubſcriptione ſeu preſentia teſtium. extra de electio. c. ſcriptum. et in autentico. de fide inſtru. c. ſi quis in grraui.

2 Fallit in aut. de heredibus et falci. §. ſi non. ob. ad. l. falci. aut. cum teſtator.

3 Fallit in caſu. c. vt officiuȝ. de heredi. vbi patet quod propter grauitatem negotij adhibentur due perſone religioſe etiam quando examinantur teſtes.

4 Fallit qñ cōſuetudo eſſet i cōtrariū prout eſt in aliquib⁹ locis in quib⁹ in ſentētijs diffinitiuis tantum deſcribuntur teſtes ſecunduȝ Joan. and. et docto. in. c. quoniam contra.

5 Fallit in his que ſui actus ſunt ⁊ non ſunt de actis iudicij: vt eſt inſtrumentum procurationis vel delegationis: cuȝ talia non probantur per ſcripturam ipſius tabellionis tantum: niſi etiam veniat deſcriptio teſtium: vt voluit Lapus alle. ſua. lxxxviij. ⁊ do. Ant. ⁊ do. Nico. in. d. c. quoniam contra. ad hoc no. per Archi. in prin. de offi. deleg. in. vj.

535 Subſcribens ſe inſtrumento vel alicui charte ea que in inſtrumento vel charta continentur approbare ⁊ ſe obligare videtur. vt no. in. l. fideiuſſor. §. pater. de pig. ⁊ no. in. l. ſi ita ſtipulatus. §. griſogonus. ff. de verbo. oblig.

Primo fallit quando aliquis ſe aſcribit tanquam teſtis: quia tunc non videtur ſe obligare: vt. l. titia. §. lucius. ff. de legat. ſecundo.

2 Fallit regula quando ſe ſubſcribit et prius nō vidit nec legit que continebantur in inſtrumento: quia iſto caſu nihil valet iſta ſubſcriptio: vt dicit Bald. in. l. fina. et ibi not. C. plus valere quod agitur. ⁊ Ange. in. d. § griſogonus. ⁊ in. l. ita ſtipulatus. de verborum obliga.

C 4

8 ¶ Fallit q̄ñ i inſtrumēto ſunt plura que partim cōcernūt fauorē ſubſcribentis ⁊ partim dānū ſuū: qꝛ tūc nō videt̄ approbare ea que ſunt dandi: vt.l.diuus.§.item ſenatus.ff.ad l.cor.de fal.⁊ ibi per Bar.quod not.

386 ¶ Subſtitutio vulgaris ſi heres nō erit: qꝛ non vult: vel quia non poteſt[a] intelligenda eſt.l.cū proponas.C.de heredib⁹ iſtituēdis.

a ¶ Nō pōt. vide q̄ dixi i ru.bal. ſu p.C.i apoſtilla mea in fin.apoſtil.he.va.

PRimo fallit q̄ñ eſt factū vi ſuitatis: qꝛ intelligitur ſi dominus non erit: quia nō poteſt: vt eſt gl.no.in.l. gallus.§.ſi quidem recte in caſu ⁊ poſitione.de libe.⁊ poſthu.in glo.magna.

¶ Fallit i legato: puta ſi dixerit teſtator ſi titius nō habuerit legatū talis habeat: intelligit̄ ſi nō habebit: ideſt quia non vult habere.ita dicit pau.de caſt.per illum text. in.l. pater ſeuerinam.C.de condi.⁊ demon.

387 ¶ Succeſſor ſingularis colono ſtare non tenetur.l.emptorem.C.locati.

PRimo fallit in colono qui habet ius in re emphyteotica ⁊ ſimilib⁹ vel habet rē obligatā ⁊ habet oīa bona obligata Floria.i.l.arborē.§.quicquā de vſufruc.qđ tamē limita p̄dicta vt p pau. de caſt.in.l.ſi filius.ff.ſoluto matrimonio.

2 ¶ Fallit in colono repetente ⁊ excipiente de expenſis factis in domo.ff.de vi ⁊ vi arma.l. colonus.⁊ hoc tenet Floria.i dicto.§.q̄cquā.

¶ Fallit in colono qui cōducit a domino in modicū tempus.l.prima.§.quod autē.C.de ſuperficie.⁊ ibi Bar.⁊ bal.i.l.emptor.C.locati.

¶ Fallit i colono partiario: qꝛ iſte colonus nō eſt proprie colon⁹: ſꝫ quaſi ſocius.l.ſi mulier.§.vis maior.ff.loca.⁊ lege ſi duobus.§. coercende.ff.pro ſocio.⁊ ita tenet Alberi.in d.l.emptor.§.i.ff.locati.

3 ¶Fallit in emptore fructuum qui non poteſt compelli per emptorem proprieta.ita Bald.in.d.l.emptor.§.j.

388 ¶Succeſſor predeceſſoris contractum obligatur eo quia cum ipſa eccleſia que nunquam moritur contrahere dicatur:vt in.c.grauis depoſiti.

Primo fallit quia dicta regula procedit in prelato.qui habet adminiſtrationē nomine eccleſie:ſecus autē in prebēdario qui nō habet adminiſtrationem niſi nomine ſue pſone: ⁊ ideo nō obligat predeceſſorē:vt in.c.fi.ne prela.vices ſuas.vt ibi per Inno.qui allegat.c.iij.de proba.de quo per Bald.in.c.que ſucceſſio teneat in vſibus feudorū.

2 ¶Fallit i prelato qui nō habet poſſeſſionē ⁊ adminiſtrationem:q2 talis nihil pōt facere:⁊ factū nō tenet.ita tenet Bal. in.l.ſi tutor.in fine.C.quibus.ex cauſis ceſ.in integ.reſti.

3 ¶Fallit vbicunq3 predeceſſor damnificaſſet ſucceſſorē i aliqua vtilitate cōſequenda:q2 tūc predeceſſor nō pōt auferre aliquam vtilitatē.nec in aliquo damnificare ſucceſſorē.ita tenet Bal.no.in.c.veritatis de iureiuran.⁊ allegat.c.ij.de precario.⁊.c.j.ne prela.vices ſuas.⁊.l.defūcta.ff.de vſufr.⁊.l.ſi quis domū.in.§.fi.ff.loca.⁊ dixit notabiliter Archi.in.c.aliena.xij.q.ij. ex mēte Inn.i.d.c.fi.ne prel.vices ſuas.qđ ſi prelat⁹ ingerēte vtilitate eccleſie locat fundū eccleſie p.x. annis ⁊ recipit integrā penſionē.x.anno.deinde morit vel recedit ante finitū tēpus locationis qđ colonus iterato ſoluere pōt penſionē ſucceſſori pro tempore quo ipſe prelatus ſuccedit in beneficio.⁊ hoc etiā tenet Lud.de ro.in.l.diuortio in principio.ff.ſolu.matri.⁊ idē tenuit Bald.in.d.l.defūcta.de vſufruc.ſ3 idē Bald.tenuit cōtrariū in.l.iubemus. C.de ſacroſan.eccle.⁊ idē tenet etiā Cardi.zaba.in.d.c.fi.ne prela.vices ſuas.ſ3 tñ prima opi.eſt verior:vt probatur in iuribus.ſ.allega.qđ tene mēti: q2 ſepiſſime de facto contingit:nā cōmuniter qñ moritur prelatus nihil in bonis relinquit.⁊ cōmuniter iſti prelati non habēt heredes:q2 oīa que acquirūtur ſunt eccleſie q2 vt plurimū carēt patrimonio:⁊ rari ſunt qui lucrantur ex induſtria.item quia facilius pōt prelatus cogere ad ſoluendum conductorem quam heredē ipſius predeceſſoris:⁊ ratio q2 melius eſt eis habere conductores obligatos quā ipſos heredes predeceſſoris:⁊ de ma-

teria, etiam an ſucceſſor in prelatura teneatur ſtare locatio ni facte per anteceſſorem prelatum vide per Cano.in.d.c. ſi.ne prela.vices ſuas.vbi eſt etiam bona gl.per Bald.& Angel.in.l.ſi filio.in.§.j.ff. ſoluto matrimo.& per Bald.in.d. l.iubemus.la.ij.in prin.& in.d.l.defuncta.& in.l.emptorem. ff.de actio.emp.& l.ſi quis domum.ff. eodem titu.& in.c.ſi vero.in prin.qui ſuc.tene.& per do.de rota in ſua concluſione.cclxvij.que incipit itē ſi prelatus locat etiam cū duab⁹ ſequē.& p Bartol.i ſuo cōſilio incipien.factū tale eſt datū & cōfeſſus fuit.& i cōſilio incipiente Joan.& Petrus de ancharano in conſilio incipiente in chriſti nomine ſecundum ordinem dubiorum.& per Abb.in.c.ex literis.de proba.

389 ¶Succedēs i iuribus defuncti pſcribere nō poteſt ſiue ſingularis ſucceſſor ſit ſiue vniuerſalis ſi a defūcto icipere vellet ſi a ſe.l.cū heres.de diuerſis & tēpori.pſcriptis.cū ſimi.

PRimo Fallit de equitate canonica ſʒ quā ſi heres velit icipere pſcriptionē ex ſe poterit bonā fidē habere: licet defunctus malam habuerit: vt no.dicit Dy.in.c. poſſeſſor.i fin. de regulis iuris.i.vj.per rationem quam ibi vide.& ſequitur Bal.in.l.prima.in principio.C.de vſucap.et i d.l.cū heres.& Bal.cū modificatione tamen in.l.nihil.C.pro herede.& ibi tenet idem Cyn.& Angelus.& Baldus in.l.eū qui.in.§.in hac.& in.l.ſi ergo in.§.pactus.de pub.& ibi hoc idem voluit Angel.dicens tamen quod deciſio Dy. debet ſolum ſeruari in terris eccleſie.& Angelus.idem tenet in.l. prima.C.de vſucap.& longi temporis preſcrip.allegat gloſ. in capit.cum quis.de regulis iuris.in.vj.que intellexit hoc eſſe verum in preſcriptiōe in qua non requireretur titulus: quia tunc habet locum tex.in.d.l.cum heres. de quo vide Joan.de imo.& Abb.in.c.ſi diligēti.de foro competen.& docto.in.l.pomponius.in.§.cum quis.ff.de acquiren.poſſeſ.

2 ¶Fallit vt per Bar.in.l.eum qui.in.§.his.ff.de publi.

390 ¶Suitas per ſubſtitutionem vulgarem tollitur.l. filius heres.de libe.& poſthu

PRimo fallit in tacita vulgari que continetur ſub expreſſa pupillari que nō tollit ſuitatem.l.nihil.& ibi no.ff.de acquirenda heredi.

2 ¶Fallit quãdo ſubſtitutio eſt facta in ſuitate non in hereditate: vt ſi filius me viuo deceſſerit nepotẽ ſubſtituo: nã ſi non deceſſit eo viuo erit filius heres. poſt mortẽ ſubſtitutus. ita Pau. de caſt. in. l. ſi filius heres. de lib. ⁊ poſthu.

3 ¶Fallit niſi ſit fideicommiſſarius ſubſtitutus: nam tunc non videtur data abſtinendi licentia. l. non iuſta ⁊ ibi per Baldum. C. ad trebel.

4 ¶Fallit in ſubſtitutione tacita que continetur ſub compẽdioſa: quia non eſt omnino expreſſa: vt not. Angel. in. l. papi. §. quoniam autem quanta. ff. de inoffi. teſtamẽ. ſi autem eſſet partim expreſſa partim tacita quid iur. vide Bald. in l. cum proponas. C. de heredi. inſti. ⁊ has limitationes vide per Bal. Pau. in. d. l. ſi filius heres.

5 ¶Fallit quãdo quis ſubſtitutus fuiſſet p fideicõmiſſum. l. recuſare. §. titius. ff. ad trebel.

6 ¶Fallit ſi habeatur in ſubſtitutum filius inſtituti ⁊ in poteſtate: nam non poteſt repudiare in fraudem legatorum ⁊ ex parte ⁊ a ſubſtituto per quem emolumentum acquireretur. l. iul. ſi quis omiſ. cauſa teſt.

7 ¶Fallit ſi habet vnum ſubſtitutum vulgariter ⁊ alium per fideicõmiſſum ſubſtitutum: ⁊ fideicõmiſſum repetitur: q; tunc datio ſubſtituti non intelligitur vulgariter facta id eſt ſermone filij: ſed potius ſubſtituti per fideicõmiſſum. l. ſi patrono. §. j. in princ. glo. magne ad trebel. ⁊ has fallen. ponit Ang. in. l. j. §. ij. de vulga. ⁊ pupil.

T

191 **Taciturnitas** Quo ad alienius iuris diminutionem ſeu actionis ſibi competentis ſublationẽ pro conſenſu nõ habetur: vt. l. inuitum. ff. de ſerui. vrb. predi. ⁊ in. l. in eo. §. pe. ff. de ritu nup.

Primo fallit fauore liberta. vt in. l. j. C. de diſt. pig.

2 ¶Fallit in alienatione quã fecit filius ⁊ hoc eius fauore: vt. l. hypothecas. C. de diſtra. pig.

3 ¶Fallit in alienatione pignoris: qñ vnus de creditoribus cũ ſolẽnitate proclamatis vocatus taceat: quia tũc preiudicat taciturnitas: vt. l. ſi eo tpe. C. de diſtra. pig.

4 ¶Fallit niſi ſtudioſe ⁊ doloſe faciat: vt decipiat illũ q iurgẽ

ſuũ ↄtrahit:vt.C.ð lati.lib.tollẽ.auf.ad hec. ꝛ.l.ſi res alienas pig. ꝛ.l.ij.C.ð diſtra.pign.

¶ Fallit ratione ſanguinis ſeu cõiunctiõis. vt.l.ſi ſeruus cõis.ff.de dona.iter vir.ꝛ vxo.

¶ Fallit ſi potior ſum eo in eodẽ iudicio cuius primo loco mihi competit proſecutio vt l.ſepe de re iudi.ꝛ in.c.quãuis.de re iudi.vide de hac materia per Ludo.de roma in.l.q̃ dotem.ff.ſoluto matrimonio.

392 ¶ Taciturnitas quo ad alterius delinquẽtis excuſationem pro conſenſu.nõ habetur l.pe.ꝛ.l.iter eos.§.vetare.ff.de fur.ꝛ Ludo. de ro.in.l.que do.ff.ſolu.matri.

PRimo Fallit niſi aliq̃d ſuadeat ratiõe ↄiunctionis vel ſanguinis q꞉ illud ex parte ↄtacẽtis iducit tacitũ cõſenſuꝫ. vt.l.ſi ſeruꝰ cõmunis.de dona. inter vi.ꝛ vxo.ex eo q꞉ rẽ meã accepit:inducit preſumptionem ceſſantis doli vt.l.j.C.ad.l. cor.de ſica.cum gloſ.ꝛ.ff.de fur.l.inter eos. inſti.de obli.que ex delic.naſ.§.placet.

393 ¶ Taciturnitas ad aliquẽ obligandũ pro conſenſu:[a] nõ habetur vt.l.filiuſfamilias.§. inuitus.ff.de procur.

a ¶ Pro conſenſu: vide latiſſime p fely.in.c.in noie i.j.co. ꝟ.in glo.ſi. cũ ſe.de fo. cõpe.ꝛ in.c. ſignificaſti. circa.fin.ij. col.ꝟ.et de cõſenſu. de foro.cõpe.

PRimo Fallit fauore reipublice vt.l.ij.C.ad munici.ꝛ in.l.honores.§.fina.ff. de decurio . et in . l.j.ne filiuſfamilias. libro decimo.

2 ¶ Fallit fauore pupilli vt.l.cum oſtendimꝰ. ff.de fideiuſſori.§.fina.

3 ¶ Fallit propter dominicam poteſtateꝫ.l.ij. in principio.ff.de noxalibus.

4 ¶ Fallit propter precedẽtis actus cõtinuationẽ:vt.l.idẽ querit.§.ipleto.ff.loca.et ſeq.

5 ¶ Fallit ſi cũ ipa taciturnitate ↄcurrat actꝰ poſitiuꝰ alicuiꝰ facti.l.quedã.§.ex parte.ff.ð euict.ꝛ.l.filiuſfamilias abſens.de procura.

ꝛ qui matri.accuſa.poſ.c.inſuper.ꝛ de ſpon ſalibus ad id.

394 ¶Tacens in obligatione perſonali pro cõ
a ſentiente ᵃ non habet.l.non ſolum. in prin=ci.ff.de procur.

PRimo fallit in fideiuſſore tutoris qui patitur ſe nomẽ ſcribi pro fideiuſſore ꝛ hoc fauore pupilli.l. quarta.§. finali. ff.de fideiuſſori.

2 ¶Fallit in caſu.c.vnici.extra de deſpon. impu.in fin.lib.vj.ꝛ hoc ex eo quia inducit matrimonium:vt ibi patet.

395 ¶Tacens cõtradicere videtur:vt dicit Cy. i.l.mut⁹.C.ď pecu.p tex.i.l.p quas.§.nerati⁹. b
b ff.de fur.ꝛ p canoniſtas i.c.nõneᵇ de p̄ſump.

PRimo fallit qñ talis poterat cõtradicẽdo factuȝ impedire:vt vult glo.in.c.nõne. de preſumpt.preſumitur in eo tũc fraus ex quo eſt preſens ꝛ poteſt actum impedire ꝛ tacet vt.l.ij.C. ſi res pig.da.ꝛ.l.ꝛ ſi ne.ad velle.

2 ¶Fallit quando ſubeſſet conſanguinitas ſiue coniunctio perſonarum.vt.l.ſeruus communis.ff.de teſtamen.ꝛ.l.ſeruum.ꝛ.d.l.ſi ſine.ſecundum communem intellectum.

3 ¶Fallit qñ ſubeſſet fauor diuini cultus:vt eſt caſus.l.iiij.diſtin.ſeruus.ꝛ.xxviij.diſtinc. diaconus. ff.de condi.ꝛ demon.l.cum ita legatur.§.que titio nubere.

4 ¶Fallit qñ ſubeſſet aliqua ꝯiectura ex qua preſumeret cõſenſus:vt ſi me preſente ꝛ tacẽte intret quis ĩ poſſeſſionẽ rei in qua habet titulũ.vt.l.ij.C.de acq.poſ.ꝛ ſi agat de modico preiudicio.vt no.i.l.quã tuberonis §. fi. ff.de pecu.leg.ꝛ p Bar.in.l.que do.ff.ſol.ma.

5 ¶Fallit qñ actus fuiſſet geſt⁹ nomine meo me abſente cum tunc ſi poſtea id quod ge=

a ¶Pro ꝯſentiẽte. adde feli.in.c.nõne. de preſum. in .j. colũ. verſi. ij.regula.

b ¶In.c. nõne Ubi latiſſime vide fe.y. in j.col.in ℣. i gl.ſi.cum ſeq.de p̄ſũ. ꝛ in.c.cum m.circa fi. xvij.col.de conſti.

ſtum eſt peruenit ad meam notitiam in dubio videoꝛ ratificare et ſic conſentire ſi non contradicam. vt vult gloſſa. ff. rem ratam haberi. l. que enim. vbi plenius de hoc per Bartol. cuius dicta refert dominus Nicolaus in capitulo cum olim. extra de offic. delega. ⁊ ad hoc optime facit textus in l. filius. ff. ad macedonia. ⁊ faciunt nota. in. c. pꝛimo. de ſpōſa. in gloſ. tertia in ſexto.

596 ¶ Terminus quatuoꝛ menſium debitoꝛibus ad ſoluendū regulariter dandus eſt: vt. l. debitoꝛibus. et ibi gloſſ. in verſi. dandus. ff. de iudi.

PRimo fallit in condemnato actione depoſiti. tex. eſt no. in. l. ſi quis. alſs pe. in verbo illico. ⁊ in verbo celerrime. C. depoſiti. quē ibi ad hoc no. Bal. in pꝛin.

¶ Fallit vbicūq; appellatio eſſet deſerta. tex. eſt no. in. l. quoniam nulli in verbo mox. C. de appellatio. quē ad hoc ibi no. Bald. ⁊ eſt glo. in. l. ſecunda. in verbo electionem. C. de tempo. appel.

3 ¶ Fallit in condemnato ab arbitro: quia eius ſententia cōtraria eſt actioni. vt in. §. j. in autenti. vt differen. iudi. ⁊ ibi notatur: ſed in contractibus vbi dies adiecta non eſt non datur quadrimeſtre ad ſoluendum. l. eum qui falſis. §. quoties. de verboꝛum obligatio. ⁊. l. quod dicimus. de ſolutio. ⁊ ita voluit not. Bal. in. l. fi. C. de executio. rei iudica. ſecus tamen eſt in ſententia arbitri. l. cum dies. §. intra quantum cum glo. ff. de arbit. facit. l. j. C. eo. titu.

4 ¶ Fallit in ſnīa lata a iudice a cuius ſententia appellari nō poteſt. textus eſt bene notandus in auť. vt ſpon. largi. §. aliud quoq;. quem ibi ad hoc ponderat Ang.

¶ Fallit in ſententia criminali. vt. l. cum reus. C. de pen. quam allegat Ang. in. d. l. debitoꝛibus. adde gl. ⁊ doc. in. l. conuenti. de offic. pꝛoconſul. ⁊ lega. vbi etiam plene de hac materia. ⁊ not. Spe. in ti. de dilatio. in pꝛin. ſeu in. §. j. verſi. executio. debent differri per. xxx. dies. l. ſi vt dicam. C. de pe. vbi tex. no. idem etiā videť in ſentētia criminali lata a pꝛincipe ⁊ ſi iniuſta ſit. xj. q. vij. c. apud. in fi.

6 ¶ Item fallit etiam dicta regula in aliꝭs multis caſibus de quibus habetur per glo. ⁊ doct. in. l. fi. C. de executio. rei iudi. cum concoꝛdantibus.

597 ¶Terminus.x.dierum ad appellandum a die ſcientie datur ⁊ non ante.vt in auten.hodie.C.de appella. cum ſini. quibus tranſactis ad appellandum quis non admittitur in.c.concertationi.de appellatio.in vj.

PRimo ffallit vbicunqʒ litigat quis per procuratorem:quo caſu non reqritur ſcientia domini:⁊ ideo ſi non appellat vſqʒ ad.x. dies:non poterit amplius apellare:quia taciturnitas procuratoris nocet domino.ita nota.tenet Bart.in.l.j.in fi.quando appel.ſit.

2 ¶ffallit niſi fuerit notificatum ad domum illius cōtra quē fuit lata ſententia:quia tūc nō poterit ille excuſari de ignorantia:⁊ ideo contra eum currit tempus ad appellandum ita elegāter tenuit Bald.in.l.prima.C.ex quib.cau.maio. ⁊ ideo cautela eſt quod quando fertur ſententia contra aduerſarium abſentem quod facit ſtatim notificare ad eius domum:quia poſtea tranſactis decem diebus nō poterit amplius appellare:quod eſt menti tenendum.

3 ¶ffallit quotieſcūqʒ lata eſſet ſententia excōmunicationis vel cenſure contra aliquem ſub conditione:quia tunc pendente illa conditione ⁊ poſt.x dies a tempore dicti precepti vel ſententie poterit appellare:vt eſt tex.no.in.c. preterea. el.ſecundo.de appella.ſecunduʒ do.Joan. an.ibi.que opi. eſt communis:licet a malis ſententijs ⁊ cōditionalibus debeat appellari intra decē dies a tempore late ſententie: vt l.ij.§.biduū.ff.quādo appel.ſit.et no.i predicto.c.preterea.

4 ¶ffallit qñ iudex in iudiciali grauauit partem interloquēdo:cum omnis vox iudicis ſit ſententia.C.de ſenten.l.ſtipulationis:vt quia forte comminaretur parti ſi aliquid non faceret itra menſem:vel forte aſſignauerit locū non tutum quia ſi non faceret etiam poſt decem dies appellare poteſt. ita not.voluit Paul.de eleaʒa. in clementi.cauſam. circa. princip.de electio.allegat no.in Specula.in titu.de appellatio.i.§.reſtat.verſi.ſʒ quid dices.⁊ dicūt ibi doctores ⁊ alibi qd hoc dictum eſt bene notādū:⁊ ſubdūt ſe nō meminiſſe hoc legiſſe eſt verum quod Jmol.ibi videtur illud dictū impugnare maxime motus qꝛ capitu.illud indiſtincte loquitur ⁊ ſimiliter gloſſ.argu.capitulo ſecūdo.de confeſſ.tamen illud dictum communiter tenetur per doctores.

598 ¶ Teſtamentum ſi valet iure codicillorum non valebit niſi hoc teſtator expreſſit ita ab inteſtato venientes grauati videant: vt probat in.l.fi.C.de iur.codi.& ibi do.Be.de barzis ponens infraſcriptas fallentia.

Primo Fallit fauore libertatis & pie cauſe dicit Bal.in.l.ſi mater.C.de manu.pign.per text.in.l.inſtrumento.de fideicom.nuſ.liber.ff.

¶ Fallit quando teſtator opponit diſtributiuum quiſquis: dicẽdo quiſquis mihi heres det titio.x.nam tunc ius factum refertur ad codicillos.Bal.in.l.duobus.de iudi.& ſic nõ videt habita ſolum relatio ad heredes ſcriptos in teſtamẽto.& per hoc dicit Ang.in.l.j.ff.eo. qd contrariũ videbatur in.l.libertus.§.hec verba.ff.de vulga.& pupil.

¶ Fallit quando eſt appoſitum iuramentum: vt no.in.d.l.fina.& ante.teſtator.vbi iurans videtur opponere clauſulam ſi non valet quod ago vt ago valeat vt valere poteſt per tex.in.l.cum pater.§.filius.

¶ Fallit ſi dicat teſtator quod vult legata deberi etiam ſi hereditas non adeatur ex teſtamento. ad hoc vide quod not.Bal.in.l.j.C.ſi quis omiſ.cau.teſta.

¶ Fallit quando teſtator in teſtamento prohibet teſtamenti effectum: quia tunc videtur facta repetitio in venientibus abinteſtato vt dicit Imo.de condi.inſti.l.j. vbi allegat.l.lucius.§.fallatia.ff.de lega.ij.

¶ Fallit quando teſtator dicit quod vult valere omni ſolẽnitate remota: & perinde eſt ac ſi apponeret clauſulam codicillarem: vt dicit Bald.in.l.penus.ff.de lega.ij.§.fi.per illum tex.qui ad hoc eſt valde notabilis.

599 ¶ Teſtator teſtamentum in ſcriptis clauſum ſigillatum & ſubſcriptum ita qd volũtas ſua alijs nota non ſit niſi poſt mortem ſuam facere poteſt vt in.l.hac conſultiſſima. in pri.C.de teſta.et inſti.de pup.ſubſti.§.ſi quis autem formido.

Primo Fallit niſi viuo teſtatore vel etiam poſt mortẽ añ eius aperturã vnus de teſtibus moriat ita qd nõ poſſit cognoſcere.ſuam ſubſcriptionẽ & ſigillũ: qr tũc eo caſu non valeret teſtamentum.ita dicit ſententialiter Bartol.l.l.ſecũda.i principio.ff.quemadmo.teſta.ape.Et propterea

vti debes hac cautela vt teſtator conuocet vnum notariuꝫ qui non ſit de ſupradictis teſtibus ⁊ duos vel tres alios te- ſtes ⁊ faciat quod ſinguli dictorum teſtiuꝫ qui ſe ſubſcripſe runt ⁊ ſigillauerunt recognoſcant ſuas ſubſcriptiones et ſigilla ⁊ in preſentia duorum doctorum vel teſtium trium ⁊ dicti notarij ⁊ cogat dictum notarium vt conficiatur vnū inſtrumentum de dicta recognitione et ſubſcriptione ſigil- lorum:⁊ ita ſecurus erit:quia non erit opus alia recogni tio ne:⁊ hoc modo non erit periculuꝫ aliquod vel potes ⁊ alio modo prouidere videlicet quod teſtator a principio quo ſe ſubſcribunt teſtes ⁊ ponunt ſigilla adhibeat notariuꝫ ⁊ te- ſtes qui ſint rogati in dicta ſubſcriptione⁊ ſigillis:⁊ de hoc fiat publica ſcriptura:qꝛ illa ꝓbabit ſufficiēter.⁊ hoc ponit Bart.in.d.l.ſecunda.in principio.Sed prima vel precedēs cautela maior eſt.Tertio poſſet aliter ꝓuideri qñ [illegible] vellet teſtari in ſcriptis ⁊ nō curaret qḋ teſtam[illegible] ſe- cretum:qꝛ tūc poſſet facere publicationē fieri [illegible] no- ta.Barto.in.d.l.ij.§.ſi dubitetur ⁊c.Et eodem [illegible] de mercatoribus qui de contractibus ſuis ſepiſſime nō faci unt cōficere inſtrumēta publica:ſed ſcripturas priuatas q̄ dicuntur Cyrographum in vulgari appellat̄ ſcriptū de ma nu:qꝛ eſt periculoſum edere ⁊ confitere de huiuſmodi Cy- rographo aliquod inſtrumētū in quo fere ſemper requirit quod interueniat ⁊ ſit ſubſcriptio triū teſtiū ad minus:alꝛ nō valet neq̄ tenet qñ ē aliqua ſcriptura priuata nō facta manu alicuius notarij vel alicuius puplice pſone:vt eſt ſin gularis tex.in aut.ſi quis vult.C.qui potio.in pigno.hab. Nam ſi forte fortuna aliquis teſtis q̇ ſe ſubſcripſit moreret̄ profecto illud Cyrographū nihil valeret neq̄ aliquo pacto probabit niſi fuerit ſcriptū cōditiōibus requiſitis:vt ſupra dixi:videlicet per manū publicā:vel habeat pariter ſigilluꝫ impreſſum:vt eſt ſingularis caſus ⁊ notabilis extra in.c.ij. de fide inſtrumēto.⁊ ibi elegantiſſime p oēs ſcribētes:et de hoc in terminis eſt gl.elegās ⁊ valde notabilis que hoc ex- preſſe dicit:extra i.c.iter dilectos.de fide iſtrumēto.i verbo publica manu.Et ideo ſis cautus quod nō recipias Cyro- graphum niſi ſit ſcriptum de manu notarij ad hoc rogati vel niſi apponat̄ ſigillum promittentis.Et ſi potes facias confici publicum inſtrumentum prout ſupra dictum fuit.

Intestat⁹ a adde.d.pe. phi. corne. in conſilio. xxxv.incip. in caſu. in litera. t. in ij.parte. et oino in ꝯſi. xxxv.incip. plura in litera g. in iij.parte.

Teſtatus pro parte ⁊ pro parte inteſtatus regulariter quis decedere non poteſt: vt.l.ius noſtrū.de regu.iur.cum ſimilibus.

Primo fallit qñ pupillus fuit a patre inſtitutus: ⁊ filius naturalis ſubſtitutus q̃ filius immiſcuit ſe legitime ipſi hereditati: ⁊ p cōſequens pater in totū teſtatus deceſſit: deinde deceſſit in pupillari etate: ⁊ ſic hʒ locū pupillaris ſubſtitutio de filio naturali facta certe: lʒ alius in ſubſtōne pupillari etiā veniāt bona teſtatoris vt.l.ſed ſi pupilli.§.ad ſubſtitutos.ff.de vul.⁊ pup.tñ q: filius naturalis non pōt de bonis patris naturalis capere niſi certā partem.i.vnciā: vt.l.ij.C.de natu.libe.illam tamen capiet: ſed reſiduū habebunt heredes pupillares ex immixtiōe p̄dicta: ſed alia bona pupilli aliūde q̄ſita habeat ipſe filius naturalis ex ſubſtitutione pupillari: ⁊ ſic venient veniētes ab inteſtato ipſi teſtatori: cū habeat locū cā teſtati.ſed veniēt venientes ab iteſtato ipſi pupillo: ⁊ p cōſequēs ipſe pupillus decedet p parte teſtatus q: in pupillari ſubſtitutione q̄ eſt ipſius teſta. vt inſti. de pupi.⁊ ſubſt.§.j.⁊ pro parte inteſtatus videlicet in bonorū patronatus reſiduo per mixtionē queſito.q: in illis nō venit datus ſubſtitutus: ⁊ ſic iſta regula fallit qñ q̄s nō ſibi facit teſtamentū ſed alteri: vt patet in filio pupillariter ſubſtituēdo filium ſuū naturalem.pro hac fallentia allego tex. valde not.in.l.ſi is qui.ff.de vulga.⁊ pupil.⁊ not. quia nouum eſt ⁊ pulchrum.

2 Fallit in caſu autenti.ſi qua mulier.C.de ſacroſanc.eccle.

3 Fallit in caſu leg.prime.⁊ ibi firmat Bal. C.de ſecun.nuptijs.

4 Fallit in caſu.l.ſi arrogator.ff.de ado.ſʒ

Jmo.in.l.dotem.ff.ſoluto matri.ꝛ in.d.l.ſi is qui.

5 ¶Fallit in caſu quem ponit Ang.ꝛ refert Jo.an.ꝛ Joã.de Jmo.in.l.ij.in prin.de vulgari ꝛ pupillari. ſcilicet quando filius miles ſubſtituit filio ſuo vulgariter:ꝛ talis filius red ditus erat ĩ patria poteſtate aui:nã tenebit ſubſtitutio tñ quo ad bona deteſtantis per.l.miles ita.§.ſi exheredato.ff. de teſta.mil. ꝛ ſic pupillus decedet pro parte teſtatus ꝛ pro parte inteſtatus:ſi primo moriatur pater pupilli: demum auus poſtea pupillus ꝛ hoc priuilegio militis.

6 ¶Fallit fauore pie cauſe ſm Barto.in.l.j.C.de ſacroſan.ec cle.p tex.in.l.ſi miles vnum.ff.de teſtamen.mili.tenet Bal. contrariũ in.d.l.j.

7 ¶Fallit in caſu aut.ex cauſa.C.de lib.ptete.vbi legata cõ ſeruantur ex teſtamento inſtitutio vero nõ ſed abinteſtato: ex quo ſeqt̃ur etiam vnum mirabile:vt dicit etiaꝫ do.pau. de ca.ibidẽ quod legata debentur ex teſtamento:quia here ditas aditur ab inteſta.quod eſt no.ad limitationẽm ꝛ am pliationẽ glo.no.in.l.qui filius.§.ſeruus.ff.de here.inſti.

8 ¶Fallit in caſu quem poſuit Joã. de Jmo.in.l. marcellus. §.qui liberando.in fi.j.col.ff.ad trebel. videlicet ſi miles ſubſtituat extraneo poſt aditam hereditatem ĩperuenien tibus ab eo qui prefuit.l.neqꝫ enim.§.ſi deportatur.ff.de te ſtamen.mili.ꝛ habetur in.l.in teſtamento.C.eod.tit.et illi cui ſubſtituit nullo cõdito teſtamento:licet ipſe Jo. loqua tur de duobus teſtamentis:tñ hoc ſentit vt ibidem.

9 ¶Fallit etiã ĩ caſu.l.ſꝫ cũ multa.C.de bonis que liberis. qꝛ cũ filiusfamilias poſſit teſtari ĩ bonis ſibi donatis ab ipe ratore.l.Auguſto.ad iſtar caſtrẽſis peculij vt ibi iũcta.l.fi. C.de inoffi.teſtamẽ. poteſt circa alia remanere inteſtatus.

10 ¶Fallit qꝛ licet teſtamentũ expugnet̃ de iure pretorio tñ remanet validũ de iure ciuili:ergo de iure pretorio decedit inteſtatus:ſꝫ de iure ciuili teſtat᷒.l.ſi fili᷒ q̃ ĩ poteſtate pa tris.ff.de liberis ꝛ poſthumis.l.cũ ſeru᷒.iſti.de inoffi.teſta.

11 ¶Fallit in caſu not.quẽ ponit Ange.in auten.ex teſtamẽ to.C.de ſecũ.nup.videlicet qꝛ ex teſtamẽto filij poſſunt ſuc cedere trãſeuntes ad ſecũda vota ante ſucceſſionẽ:ſꝫ ĩ pri ma ſucceſſione nõ.Jtem.l.femine.eo.tit.remanet icorrecta qꝛ oia profecta ex paterna ſubſtãtia debẽt fratribus defun cti reſeruari:alia ãt vniuerſa pleno iure acq̃rit.ꝯ hocẽ tex.

in.l.mater.C.ad ter.ſecundū ipſum.⁊ ſic filius decedit pro parte teſtatus ⁊ pro parte non.

12 ¶ Fallit in caſu.l.qui aliena.§.interdum.ff.de acqui.here.⁊ ibi per Jo.de imo.⁊ do.Pau.de caſt.qui etiam alleg.gl.in l.iij.ff.de acqui.heredi.⁊ ibi per Jo.an.nam ſi tu es heres ex teſtamento:⁊ Titius eſt tuus ab inteſtato:tamen eſt heres ex teſtamento mediāte perſona tua:vnde tu diuerſis reſpectibus decedis teſtatus ⁊ inteſtatus:nā nō reſpectu perſone primi defuncti:ſed reſpectu tui decedis inteſtatus.

13 ¶ Fallit q: ex diſpoſitione legis pōt fieri qđ quia pōt ꝑ parte decedere teſtatus ⁊ pro parte inteſtatus.ita dicit Bal. in l.j.C.de ſum.trini.verſi.ſed preſuppoſito quod valeat ſtatutum ⁊c.xx.col.alleg.no.per gl.in.l.in ſubſtitutione.ff. de vulga.⁊ pup.cui adde quod diſpoſitio vnius non intelligitur hoc velle in duo:vt eſt tex.⁊ ibi Bar.in.l.ſi ego.

14 ¶ Fallit videlicet preſuppoſito quod valeat ſtatutum qđ pater poſſet filium ſuum inſtituere ſpurium nō operabitur circa bona ſita extra territorium ſtatuentis per Bal. in.d.l.ij.in fin.ff.de offi.proconſu.⁊ idem tenet Bald. in dicta.l.⁊ facit quod ſtatim dicitur.

15 ¶ Fallit quando ſtatutum diſponeret qđ filiusfa.poſſit teſtari:q: nō extenditur ad bona ſua ſit extra territoriū ſtatuentium.Regula enim ius noſtrum.⁊.l.j.§.ex fundo.cum ſi.ff.de hered.inſti.procedit in eo qui poteſt in totum teſtari.l.ſi.ʒ.de inoffi.teſta.ſm Bal.in.d.l.j.C.de ſumma trini.xxv.col.ver.queritur vtrū iſtud teſtamentum ⁊c.dicit idem tenere Bar.⁊ vide ad idem Jo.de imo.in.l.poſt doteſt.in fin.penul.colum.ff.ſolu.matrimo.

16 ¶ Fallit in caſu inſti.de leg.agna.tu.ver.qđ autem lex vbi quo ad tutelam deceſſit inteſtatus tantum.

17 ¶ Fallit in caſu.d.l.ſi cum patrono.ff.de bono.poſ.vbi per bono.poſſeſ.contra tabu.⁊ ſm tabu.ratio eſt quia per contratabu.non aduocat totam hereditatem ſm Angel.in.l.poſtremo.⁊ ibi dixi.ʒ.C.de contra tab.bono.poſ.

18 ¶ Fallit per eandem rationem vbi ſimiliter concurrit contra tabu.⁊ ſecundum tabu.vez quando preteritus eſt in eodem gradu quo inſtitutus:⁊ ſic inſtitutio ⁊ pteritio in eodē gradu verſantur.tex.eſt no.in.l.ſi duo.⁊ ibi no.de leg.preſtan.⁊ dixi in.d.l.poſtremo.Ang.

¶ Fallit vbi

19 ¶Fallit vbi ſimiliter cōcurrūt ad facultatē cōficiēdi vtrāq; hereditatē quā futurus de declarat euentus:vc; in caſu.l.illud.§.ſi.ff. de contra tabu.cuius ratio pōt eſſe:q2 ſi natus eſſet poſthumus ⁊ viueret:⁊ iam natus inſtitutus occurreret bonorum poſſeſſio. cōtra tabu.⁊ ſm tabu.quia preteritio ⁊ inſtitutio verſarentur in eodem gradu per.d.l. ſi duo.vt.ſ.notatur.

20 ¶Fallit in caſu quem dicunt eſſe in.d.l.qui ſe patris in vna fallentia in dubio an in ſui tate ſit locus ſucceſſorio edicto.

21 ¶Fallit in caſu quem dixi in.l.poſtremo.C. de collec.⁊ ibi eſt tex.ſm vnū intellectum.

22 ¶Fallit in caſibus q̄ colligi poſſunt: vt in auc.hoc amplius.C.de fideico.vbi loquit̃ de legitimatione filij:interdū loquit̃ qd quis deſinit eſſe in teſtamēto:vt ampliãt etiā habere locū in herede alterius pſone non inſtitute nec ſubſtitute:quinimo cū veniētibus ab inteſtato:vt ibi eſt tex.no.⁊ facit glo.fi. ibi: vt per teipſum colligere poteris ſcias etiam qd ſicut quis nō poteſt decedere regulariter pro parte teſtatus:ita nec q̄s ꝑ parte iteſtatus:vt.l.j.⁊.l.ſi ſolus.ff.de condit.inſtitu.et per Bar.in.l.fin.C.eodem titu.ille etiam caſus vulgaris eſt quod quis poteſt decedere pro parte teſtatus ⁊ pro parte inteſtatus.l. certa.ff.de inofficioſo teſtamen. vbi verba ſententie tanquam ſtricti juris in vna parte non extendūtur ad aliam.facit.l.j.C.ne plures vna ſententia.⁊ hec ſufficiant pro nunc.

a ¶Sui.vide Felyn.in.c. cū cauſam. el.j.in.j.colū.in ver.in glo.in ver. de teſti.

401 ¶Teſtis dicti ſui a cauſam non reddens ꝓbat:⁊ eius dictum valet.l.ſolā.de teſtibus.

PRimo Fallit ſi iudex interrogat gñaliter quid ſcis:q2 tenetur reſpondere ⁊ reddere cauſam.c.cauſam.el primo. in.xiij.col.de teſt.

2 ¶ Fallit ſi teſt. iurauerit dicere ſiue fuerit interrogatus ſiue non de cauſa. ita dicit no. Bald. in. d. c. cauſam. allegat. no. in. c. fraternitatis. de teſti.

3 ¶ Fallit quando eſt negatiua probanda vt quod aliquis non ſit curabilis. ita Bal. in. d. c. cum cauſam. in. xiij. colum.

4 ¶ Fallit in dño ꝓbando. Bald. in dicto capi. cum cauſam.

5 ¶ Fallit ſi teſtis dicit certus ſum quod debet reddere rationem huius certitudinis: nõ autẽ probat ſi dixit ita verũ eſſe quia certus ſum. Bal. in. d. c. cũ cauſam. in pe. col.

6 ¶ Fallit quando teſtis deponit ſiue de fama ſiue infamia: quia debet reddere rationem dicti ſui. ita Ange. in. l. quanꝙ. §. quantum. ff. de infami.

7 ¶ Fallit quando deponit ſuper articulo vnius. in dicto capi. quantum.

8 ¶ Fallit quando pars aduerſa petijt interrogari teſtem de cauſa ſcientie: nam ſi iudex non interrogaret non valet dictũ: vnde cautela eſt qđ pars petat. ⁊ ita dicit Abb. ſic. in c. cum cauſam. de teſti. ⁊ ibi Joan. and.

9 ¶ Fallit quia ſi teſtis deponit per vim videtur mihi quod etiam debeat reddere cauſam alias non valeret eius dictũ Bald. in. l. quod tamen. §. ſi arbi. ff. de arbi.

402 ¶ Teſtis non interrogatus cauſam dicti ſui dicere non tenetur: vt eſt glo. in. l. j. ff. de no. ope. nun. ⁊ in. l. ſolam. C. de teſti. ⁊ in. c. cum cauſam. extra eodem titu. ⁊ in. iiij. q. ij. §. ſolam. ⁊ eſt glo. optima in. c. cum nobis. de re iudi. cũ ſimi.

PRimo fallit vbicunꝙ teſtis deponeret ſuper his que nõ poſſunt ſenſu corporeo percipi qꝛ tunc tenetur aſſignare cauſam ſui dicti etiã ſi nõ ſit interrogatus. Bal. in. l. j. iij. col. C. de ſenten. que ſine cer. quantita. dicit qđ teſtis deponens ſup itereſſe tenet aſſignare cauſaꝫ dicti ſui. ⁊ hãc limitationẽ ponit Inno. in. c. cũ cauſam. de proba ⁊ idẽ tenet Bar. Bal. ⁊ docto. l. d. regula. C. ſi ex falſis. iſtrumẽ. ⁊ i. l. conuenticulã. C. de epiſcopis. ⁊ cleri. Bal. in repeti. l. prime. C. de rei ven. ⁊ in. d. l. penul. C. que ſenten. ſine cer. quãti. ad fi.

2 ¶ Fallit in teſte probante negatiuã: vt tenet Bal. in. l. cũ. §. ſi integre. ff. de tranſactio. vbi alleg. glo. in. l. j. in principio. in verbo interdictũ. de iti. actuꝙ priua. adde Bal. idẽ tenẽtem in. l. actor. C. de ꝓbationibus. ⁊ colligitur ex no. per gl.

in.§.qñ vero abſens.in verbo vidiſſe.in auk.de heredi.ꝛ fal. ꝛ ibi etiam tenet Bald.in repeti.l.ſecunde.C.de reſcinden. vendi.in vlti.char.ꝛ Barto.in conſilio ſuo.incipiente.clariſſime domine Cyn.in dicta.l.actoꝛ Ange.in.§.hincinde.circa.vlti. regulam in auk.de hered.ꝛ fal.docto.in.l.panthonius.§.rei perduellionis.ff.de acqui.here.cano.in.c.bone.el.i.de elec.Barto.in conſilio.incip.commune.

3 ¶Fallit in teſte deponente ſuper infamia alicui⁹.ita tꝫ Jnno.in.c.cum opoꝛtet.de accu.quod reaſſumit Ang.in repe.l.quidem. in.xi.colū.C.de accu.Bald.in.l.quid ergo.ff.de his qui not. infami.Barto.refert in.d.l.quid ergo.

4 ¶Fallit vbicūqꝫ eēt teſtis ꝓduct⁹ ad repꝛobandū aliqđ poſitum ab aduerſario:qꝛ tūc teneꝭ reddere cauſam ſui dicti. ita no.tenet Bal.in.l.pꝛeſbyteri.in vlti.col.C.de epiſ.et cle.

5 ¶Fallit vbicūqꝫ teſtis aſſerat de cōtentis in.c.ſe tantū ſcire quod titius occidit ſeium.nā tūc nō pꝛobat:licet per iudicem de cauſa ſciētie nō fuit interrogatus niſi reddat rationem dicti ſui.qꝛ dicēdo ſe ſcire pōt intelligi ſcilicet per vehementē opinionē ꝛ non per cenſum coꝛpoꝛeum .ita ſingulariter decidit Bal.in.c.fi.in fine.de iuramēto calū.allegat no. per glo.in.l.panthonius.§.rei perduelliōis.ꝛ gl.no.in.ver. querere.ff.de acqui.here.ſed teſtis.dixiſſet vere titius occidit ſeium pꝛobabit:quia vere non dixiſſet niſi res viſu percepta fuiſſet ꝛ retenta in memoꝛia.ita not.in.l.ij.in pꝛinci. ff.de aqua plu.arcen.ꝛ hoc modo dicit ſe limitare glo.in.d. l.ſolam.C.de teſtib.ꝛ dicit Bal.hoc eſſe ſuum nouum dictū ad idem facit:qm̄ vicinus pōt diuerſimode ſuper factis vicini per varios ſenſus coꝛpoꝛis pꝛobare:puta per viſum ſiue per auditū vel per famā:vt de ſe patet:tñ ſi teſtis interrogatus de cauſa ſcientie reſpōdeat ſe ſcire:quia percepit ſenſu coꝛpoꝛeo nō pꝛobat:vt ſing.voluit Bar.in.l.teſtium.C.de teſtib.in.iij.q.qꝛ eſſet pꝛeſumendū in teſte rē diſtractiuam. Jtē qꝛ dicta cauſa ratiōe generalitatis eſt obſcura:vt.l.pꝛetoꝛ.i pꝛincipio.ff.de iniur.ꝛ.l.itē exigit.ff.de dolo.ꝛ ꝓbatio obſcura nō releuat.vt in.c.in pꝛeſentia.de ꝓbatio.ꝛ idē ſentit ipſe in.l.i.in fi.C.de bonoꝛū poſſeſſio.ſecundū tabu.ſed his nō obſtantibus in contrariū videtur veritas:quoniam illud qđ quis vehemēter opinatur nō eſt pꝛopꝛie ſcire:vt eſt gloſſ.hic valde nota. in .l.ij.§.penulti.in verbo.ſciunt.ff.de

aqua plu.arcen.argu.gloſſ.in.l.ſi duo.§.penulti.in verbo ſi rem.ff.vti poſſide. ſentit glo.in.l. liberta.ff.de pac.⁊ eſt glo.no.i.l.paterfami.in verbo fit.ff.de heredi.inſti.⁊ illā dicit ibi Bal.⁊ imo.eſſe ſingu.no.ad hoc ſcilicet.qđ ſcire proprie eſt tantū eorū que vera ſunt ſecundū eos facit tex. cū gl.)qđ ſi teſtis dicat de cōtētis i.c.ſe ſcire qđ ſic fuit.)videtur dicere quod ita verum ſe habeat.licet Bal.ibi de directo cōtradicat his que ipſemet tenuit i dicto.c.fi.de iura.calum. ¶Adde quod ad hoc etiam facit: qꝛ ſcire eſt rem per cauſam cognoſcere:ſicut inquit philoſophus.⁊ refert Archi.de pe.diſtinctio.iiij.i.c.i domo.cōfirmaꝛ per no.per Bar.l. qui bona.§.alieno.i vlti.col.ff.de dam.infec.dum dicit quod in teſte verū)ſcire nō intelligiꝛ p vehementē opinionē: ſed per veritatē.allega.no per Innocen.⁊ Joan.and.i.d.c.j.de iura.calū.in antiquis i verbo i dubio proprie accipere debēt. ⁊ in.l.j.§.is qui nauē.ff.de legatis.iij.Item pro hoc etiā facit qꝛ videmus qđ ſi teſtis interrogatus qđ modo ſcit dicat ſe ſcire:qꝛ manibus tetigit:prout eſt ſi nō eſſet res tāgibilis et materia corporea.l.ij.i verbo minus tetigi.⁊ ibi ad hoc notat Bar.per illū tex.C.de pre.mino.libro.xj.⁊ notat Bal. i.l.nō omnj.ff.de legibus.⁊ idē ſentit Barto.in rubri.C.ſi ex falſis inſtrumentis.in vltima col.Bal.in.d.l.ſolam .in. vij. col.C.de teſtib.⁊ maxime cū dictū nō eſt calumniandum: ſꝫ iuuandum.ita inquit Bal.in.l.de quibus.ff.de legib.in penulti.col.vbi ipſe alleg.not.per Bart.in.l.j.ff.ſi certum petatur.Bald.in.l.ij.C.de tempo.appella.vbi inquit quod ratio reddita per teſtem non eſt calumnianda:ſed adaptanda ſi id per teſtes dicit ſcire.alleg.not.p Bar.in.l.de etate. de interroga.actio.⁊ ita etiā dicit Bal.in rubri.de rerū diuiſio.nota.alleg.p gl.in.l.ſtipulatio iſta.§.hoc quoq in verſic.ſtipulaꝛ.ff.de verborū ſignificatio.⁊ ideo nō videtur verum illud quod dicit Bal.in.d.l.teſtiū.in.iij.⁊.vj.col.qđ videtur qđ teſtis qui interrogatur de cauſa ſciente ſi dicit ſe ſcire eo qꝛ percepit ſenſu corporis probet:qꝛ dicēdo ſe ſcire intelligitur pro veritate nō ex vehemēti opinio.vt.ſ. dictū fuit.⁊ ideo dū aſſignat rationē qđ percepit ſenſu corporis intelligiꝛ de ſenſu illo per quē percipi pōt veritas:hoc probo etiā p.d.l.teſtiū.i verbo preſentia. vbi pbaꝛ ſufficere qđ teſtis interrogatus de cauſa ſciētie dicat ſcio qꝛ fui preſens

Teſtis debet ex idemq tempore depositi[illegible] [illegible] cornu. l.j. col. y. et seq. C. de [illegible].

r eſt optimus tex.in auf.de inſtru᷑.§.ſi quis igitur ver.pre= ſentibus.r allega.illũ textũ.not.Ange.r eſt text. in.§.opor= tet.el.ij.in verſicu.p̃ſentibus.eodem titu.r no.Bart. in.l.j. §.fi.de autori.tuto.r in ſuo tractatu de teſte.Bald.in.d.l. j.ff.de bonorũ poſſeſ.ſecundũ tabu.ad fi.r in.l.ſi nõ ſpecia= li iuſta princip.C.de teſt.r i.c.j.de cõtrouer. inueſti.iter do= minũ r vaſal.r in.d.l.teſtiũ.r ibi etiã Salyc.r no.Joan.de Jmo.in.l.heredespalã.i princ.ff.de teſta.r in.l.ij.§.fi.ff.ſol. matri.Jo.de Jmo. r domi.Abb.in.c.peruenit.el.ij.de teſti. togen.tamẽ conſtat quod preſentia in genere poteſt ſe ha bere ad viſum tantum r ad auditum tantum:r ſic de alijs ſenſibus:ergo cum teſtis probet dicens ſe ſcire quia fuit pre ſens:ſequitur quod intelligitur deponere per illum ſenſuz corporis per quem veritas illius actus percipitur:licet ipe ſpecifice ſenſum corporis non exprimat.Et ex predictis vi= detur quod deciſio Bald.in.d.c.fina.de iuramen.calum.nõ videtur vera r ſimiliter alia deciſio Bald. in patreſa.l.te= ſtium.C.de teſti.et hanc opi.tenet etiam preceptor meus domi.Alexan.de Jmo.in.l.j.ff.ſi certum peta.

¶ Limitatur dicta regula procedere vbicunq; teſtis nõ fuit interrogatus per negligentiam partis:vt quia non petijt interrogatorijs ſuis:ſecus autem ſi per negligẽtiam ſeu p̲ ignorantiam iudicis.ita voluit eleganter Joan.an.in.d.c. cum cauſam.de teſtibus.

¶ Et adde predictis nõ aſſignãs rationẽ ſui dicti iterroga= tus nedũ ſimplicẽ probationẽ facit:ſed etiã nullam preſum ptionem inducit.ita tenet Spe.in tit.de teſte.§.j.verſi.ſed nũquid.r ita etiã tenet Ludo.ro.in.l.iij.in princi.ff.de noui ope.nun.q̃ alleg.Spec.i dicto loco.r de hac mã vide etiam per Jac.de bu.in cõſilio ſuo incip.queſtio talis ẽ rc.vbi no. dicit quod plus creditur duob⁹ aſſignantibus rationẽ dicti ſui qui interrogati nõ fuerint quã multis alijs nõ reddẽti= bus rationẽ dicti ſui:q2 examinatio teſtis de cauſa nõ inter rogatis nõ caret aliquali dubio:cũ iudex nõ laborauerit ad veritatẽ iquirendã ꝓut debet vt.l.ij.C.de eden r.xxx.q.vlti. r in.c.ad audientiã.vide aliqua.s.i altera regl'a Et vide et̃ de materia iſta.c. ſacramẽtũ.de cõſue.rec.feu.vbi habetur quod teſtis nõ interrogat⁹ de cauſa ſciẽtie nõ ſolum ꝓbat: ſed etiã nõ facit ſemiplenã probationẽ:qd al's faceret ſi ſic

¶ Appellationis. Ad mām vide d. pe. phi. in coꝛ. in cōſi. xxvij. ici. in pūti. per totū vbi pōit nunqd teſtes ſuper eiſdem vel directo contrarijs in cā ap. poſt publcationē ꝓceſſus in pria cā examinari poſſint: ⁊ qd ſi ſint examinati an ꝓbēt ſi non fuerit oppoſitum: ⁊ oīno vide eū in cōſi. clxxiij. inci. in hac i lrā b. i. iij. pte. ⁊ i cōſi. ccliiij. i ci. i cā i lrā d. ⁊ in cōſi. cclxxiij. ici. viſa. in. lrā b. i. iij. pte. ⁊ in conſi. clxxxv. ici. lȝ in lrā c. eadeȝ pte. vbi an teſtes poſſint repeti poſt publicationē ꝓceſſus ſup eoꝛū dicto dubio ſaltē officio iudicis.

fuiſſet interrogatus. ⁊ illum tex. allegat. pꝛo ſing. Ludo. de ro. in. l. admonendi. ff. de iureiuran.

403 ¶ Teſtes publicatis atteſtationibus in cauſa pꝛincipali in cauſa appellationis a ſuper antiquis capitulis amplius pꝛoduci nō poſſunt: vt p doc. i. c. fraternitatis. de teſti.

PRimo fallit quādo teſtes in cauſa pꝛincipali nō fuiſſent recte examinati: vt eſt tex. cū gl. in ver. recte. de teſtib. in clemē. ⁊ i. c. cū veniſſent. eod. tit. ⁊ Barto. ⁊ doc. in auk. at q̄ ſemel. C. de pꝛobat. ⁊ eſt ratio: q: qn̄ non ſunt recte examinati tunc eſt ibi dolus verus examinātis vnde dolus pꝛeſumptus ſubornationis ceſſat vt habet i. l. veluti. ff. de edē. p Guli. Cy. Ray. ⁊ ita no. Bald. in. c. j. §. pꝛimo. quid ſi inueſti.

2 ¶ Fallit qn̄ teſtes nihil depoſuerunt ⁊ dixerūt ſe neſcire vel dixerūt ſe nō recoꝛdari. ita Ja. de bel. p illū tex. in. c. j. §. j. ⁊ ibi Bal. ⁊ Ja. de al. in ti. quid ſit inueſtitura. facit gl. in. c. cum cauſam. el. ij. quam vide de teſt.

3 ¶ Fallit qn̄ reus nō eſſet admiſſus ad pꝛobādū de cōſenſu partiū: vel iuris diſpoſitione nā tūc nō obſtaret eū dediciſſe teſtificata ēt ſup directo cōtrarijs. ⁊ iſte eſt caſus not. i. l. officiū. ver. intelligēs. C. de rei vēdi. ſm̄ Bal. qui ita ſingu. no. in. c. j. §. item ſi vaſallo. in titu. de contro. inueſti. in vſi. feud.

4 ¶ Fallit qn̄ cōſenſus partiū interuenit vt poſſit pꝛobari poſt didicita teſtificata p. l. ſi qs i cōſcribēdo. C. de pac. ⁊ i. c. cū ad apoſtolicā. de relig. cū ſimili. facit qđ dicit in. c. tuis de teſtib. niſi verſaretur vtilitas publica: vt p Ant. de but. in. d. c. fraternitatis. ⁊ ibi doc.

z Salyc.in.d.autenti.at qui ſemel.m.iiij.q.

5 ¶ Fallit qñ iudex indiſcrete feſtinaſſet z proprio odio vel ira publicauit teſtes vt impediret aliorum teſtificationes vt habetur in.c.per tuas.de teſti.

6 ¶ Fallit propter defenſionem innocentis in cauſa criminali.ar.l.j.§.ſi quis vltra.de queſtionibus.z ita no.doc.in.c. fraternitatis.z.d.auf.at qui ſemel.

7 ¶ Fallit quando iudex procedit per inquiſitionem.z ita tenet bal.in.l.preſbyteri.C.de epiſcopis.z clericis.z docto. in.c.cum clamor.de teſt.

8 ¶ Fallit quando inſtantia variatur:quia ſit tranſitus de caſu ciuili ad criminalem.vt per Barto.in.j.§.j.ff.quorum app.z in.l.nil.de condi.indebi.

9 ¶ Fallit ſi veteres atteſtationes neglexerit.d.l.veluti.z dicto capi.fraternitatis.vbi per Joan.andr.z per.docto.in d.auten.at qui ſemel.

10 ¶ Fallit quando primi obſcure depoſuerunt.vt.c.cum clamor.de teſt.z producitur inſtrumētum aduocat teſtes: nā tunc ceſſat timor ſubornationis:vt per domi.Anto.in.c.ſeries.de teſti.facit quod not.Bartol.in.l.certi condictio.§. quoniam.ff.ſi certum pet.z Joan.de imo.in.d.c.ſeries.hoc tenet Ludo.de ro.in dicta rubr.de arbi.in ſing.lxxx.

11 ¶ Fallit in proceſſu in cauſa hereſis:vt tenet Archidia.in cap.per hec.de heredi.in.vj.z Joan.de alua.in.c.primo.§. que ſit inueſtitura.

12 ¶ Fallit quando eſſet conſuetudo z ſtatutum aliter:vt no. Joannes andre.in additio.Specula.in titu.de exceptio. verſiculo ſed nunquid.

13 ¶ Fallit quando allegatur faſitas cum corruptione teſtium.et habetur in.c.ſeries.de probatio.z docto.in dicto. c.fraternitatis.z hoc tenet Angel.in auten.de teſti.§. quia vero.in fine columne.ij.qui allegat rationem ſecūdum domi.Anto.de butrio.quia ſicut ſententia venalis eſt ipſo iure nulla:ita dictum teſtis venale:ſed non eſt dubium qđ dictū teſt.nō valet etiam probationibus factis:itē nec teſtiū productio:vt in.d.c.de teſtib.z in.l.fi.C.de teſti.ergo zc.

14 ¶ Fallit quando vult ſimul et ſemel dicta teſtium per eos reprobare ſecundum Bart.in autenti.at qui ſemel.z in dicto.c.fraternitatis.

¶ Fallit.vi de fely. in c. lator. in ij. col. ṽ.ij. declaratio de re iud. ⁊ in.d.c. ſeries.i.ij.col. ver.i gl.fi. de teſtib⁹.

15 ¶ Fallit: in cauſa matrimoniali ſecundum Joan.an.in.c.ſeries.⁊ docto.in dicto.c. fraternitatis.⁊ in dicto.c.iurauit.de probatio.

16 ¶ Fallit qñ qs didiciſſet,teſtificata trãſitorie ⁊ nõ plene ⁊ pfecte :vt plene p doc.i.d.c. fraternitatꝫ.⁊ i auẗ.hac q̃ ſemel ⁊ i.c.vlt.d teſti.

17 ¶ Fallit qñ i compromiſſo eſſet dictũ quod procedi poſſit aliis autem ſolẽnitatibus nõ obſtantibus Lu.de ro.in.d.rub.de arbi.i.x. col.quod nota pro compromiſ.

18 ¶ Fallit ſi teſtis productus eſt excõmunicatus vl' aliasinhabilis:qꝛ tũc reſtituiẗ ad eoſdem vel alios.ſm Lud.in.d.rubꝛi. de arbi.

19 ¶ Fallit ſi per euidentiã facti conſtat contrarium ſm Bal.in.d.auẗ.qui ſemel.⁊ Lu.i d.§.arbitris.⁊ Floria.in.l.qui ſeruũ. in fin. princ.ff.de interroga.actio. ⁊ Bald.in.d.l.ſ. C.vt que deſunt aduo.

20 ¶ Fallit vbi licet non varietur articulus i ſubſtantia:variatur tamen modus facti ad idem concludendus.vt in.c. atteſtationib⁹. de deſpon.impu.⁊ ibi per Ant.de bu.

21 ¶ Fallit qñ ille q̃ didicit teſtificata obliuioni tradidit ſꝫ Ang.i auẗ.d teſti.§. q̃ arbiter.

22 ¶ Fallit ſi in illa inſtantia primo agebaẗ ex contractu poſtea ex delicto vt per Angel.in l.quedã tabularum.ad fin.ff.de fur.vbi dicit de hoc eſſe caſum apertum.

23 ¶ Fallit quando teſtes fuerunt publicati: ſed non venerunt in notitiam par. vt habetur in clemen.de teſti.⁊ per doc.in.c.fraternitatis.⁊ in.d.auẗ.hac qui ſemel.

24 ¶ Fallit qñ pars vidiſſet ſolum exemplũ teſtium vt no.Barto.in.l.fi.per illũ tex.ff.quẽ admo.teſta.aperian.ſed non confirmaret.

25 ¶ Fallit ſi audiuit a teſtibus:ſed non legit dicta ſua doct.in.d.c.fraternitatis.

26 ¶ Fallit quando audiuit a teſtibus qui teſtes depoſuerunt ſuper eo quod non fuiſ

articulatum vel de deductum ſecundum Innocē.in.d.c.fraternitatis.ꝛ in.c.ex tenoꝛe.de teſti.ꝛ in cle.de teſtib.Bar.in auẗ.at qui ſemel.ꝛ Ange.in.d.§.qꝛ vero multi.in pꝛinc.vbi etiam ſi iuraſſent ſuꝑ tota cauſa de cōſenſu ꝓducentis ꝛc.

27 ¶Fallit in minoꝛe qui in integrum reſtituitur.vt.l.minoꝛ.xxv.annis.ff.de mino.ꝛ docto.i.l.vbi.ff.de eden.ꝛ ibi vide per Ange.qui ponit etiam in muliere vel ruſtico i.d.§.quia vero.in auẗ.de teſti.

28 ¶Fallit quando quis vult pꝛoducere nouos teſtes ad repꝛobandum antiquos de coꝛruptione vel de periurio.gloſ.eſt oꝛdi.iiij.q.iij.c.alias.§.pater.verſi.ſunt aliqui teſtes.et Ange.in.d.§.quia vero multi ꝛc.

29 ¶Fallit vbi daẗ conſiliū ꝛ cautela qđ ſemper poſſint teſtes ꝓduci etiā poſt didicita teſtificata: ꝛ det nomina teſtiū iudici ſi eſt abſens:qꝛ tūc iudex in quo nō eſt ſuboꝛnatio recipere dꝫ.ita dicit ſing.Bal.i.l.fi.C.de appel.ꝛ ꝑ Pau.de ca.in cōſi.ccclxxj.quod refertur in titu.de teſte.quod not.ſingu.

30 ¶Fallit qn̄ teſtes noui nō veniūt ad coadiuuandos veteres teſtes:vt ſi ꝓbaui ꝑ duos teſtes intētionē meā:tu ꝓbaſti cōtrariū:iterū potero ꝓducere:qꝛ nō eſt qđ mihi imputetur ſi plures cōtra te ꝓduxi:ꝛ ceſſat timoꝛ ſuboꝛnatiōis.ita no.ſing.Inno.in.c.cum clamoꝛ.de teſtib.et ſentit gloſſ.in c.ex tenoꝛe.eod.titu.ꝛ hoc etiā no.Abb.i.d.c.fraternitatis.

31 ¶Fallit quando pꝛimo facta eſſet pꝛobatio per inſtrumentum quia tunc poteſt fieri per teſtes vt per gloſſ.ꝛ doct.in.l.officium.de rei ven.ꝛ glo.iiij.q.iij.§.item criminalis.ver.itē ſi quis.ꝛ in.d.c.fraternitatis.et.l.ſi quidem.C.de excep.et Flo.in.l.cum de indebito.de pꝛoba.in pꝛin.

32 ¶Fallit qn̄ pꝛīceps expſſe ꝑ reſcriptū hoc cōcederet vt no.in Spec.de reſtitu.in integrum.§.vltimo.ver.in cauſa.ꝛ ver.xviij.qđ intelligitur quādo dominus facit ex certa ſcientia.

33 ¶Fallit quādo teſtes pꝛius ſunt publicati ad eternam rei memoꝛiam ſecundum foꝛmam.c.ſignificauit.de teſtib.et in d.c.fraternitatis.

34 ¶Fallit quādo nulli ſunt teſtes ꝓducti licet ſint data capitula:quia tex.in.auẗ.de teſte.§.quia vero:multum ponderat dictum teſtium ſm domi.Anto.in.d.c.fraternitatis.

35 ¶Fallit qn̄ ſubeſt aliqua iuſta cauſa quia tūc ſubuenitur per reſtitutionē i integ.ex clauſula gn̄ali per.l.j.ff.ex quib.

cau.maio.ſm Innocen.in.c.intimauit.de teſt.et Anto.de but.in.d.c.fraternitatis.

36 Fallit qñ articulus ſit ſuper notorio:licet contineat antiquam cauſam:vt probatur in.c.dudum.el.j.de elec.ceſſat enim p̄ſumptio ſimulatiõis.argu.c.dilect⁹.de purga.cano. ſm abb.in fin.pennl.col.⁊ Bald.in.l.j.C.vt que deſunt ad uo.partium iudex ſuppleat.

37 Fallit in oibus caſibus in q̇bus ſnia nūquā trāſit in rez iudi.vt i cā matrimoniali.⁊ ꝑ Jmo.⁊ Do.in.c.ſeries.Ang. in.§.qɼvero.in aut.de teſt.in.iij.col.verſi.opponit vlti.⁊ per Albertū malletā i ſuo tracta.de teſti.in.lxxxiij.col.que no. ad caſus in q̇bus fertur ſnia per peritos:qɼ talis ſnia nunquam tranſit in rem iudica.ſecundum Spec.in rubrica de poſtulando.⁊ Anto.de butrio in capitu.propoſuiſti.de probatio.⁊ Nico.in.l.quod ſi nolit.§.ſi mancipium.ff.de edil. edic.⁊ Bar.in.l.ab hoſtibus.§.ſi vir vxorem.ff.ſolu.matri.

38 Fallit vbi non obſt.exceptio rei iudica.ſecundum Abb. in.c.fraternitatis.

39 Fallit vbi perimitur inſtantia ſecundū Abb.⁊ zaba.in capitulo fraternitatis.⁊ zaba.dicit quod Stephan⁹ tenuit contrariū in clementi.de teſtib.⁊ dicit eſſe verius quod per empta inſtantia non perimuntur dicta teſtium:vt habetur in.c.cauſam.extra de teſtib.⁊ ſic ſubeſt idem timor subornationis.⁊hoc tenet Barto.in.l.ij.ff.iudic.ſolu.⁊ in.l.ij.§.j. ff.vi bo.rapto.⁊ Abba.et zaba.in.d.cle.de teſti.

40 Fallit qñ eſt inter alias pſonas:vt in.c.conſtitu.de teſti.

41 Fallit quando innuatur modus adeundi:vt eſt tex.c.venientes.de teſtibus.

42 Fallit qñ teſtes fuerunt examinati ſuꝑ valore rei ⁊ publicati:nā iterum pōt examinare teſtes ſuper arti.cōcludente maiorē ſummā in cauſa appel.Bar.⁊ Ange.ponunt in.l.cū furti.ff.de in lite.iur.Bald.in.c.cum cauſam.el.ij.de teſti.

43 Fallit qñ primi teſtes fuerūt examinati in iudicio ſummario.⁊ petiꝰ qđ examinent̄ in plenario inter eaſdē partes: vt in.c.veniens.⁊ in.c.tuta.de teſti.ſaluo tamen niſi teſtes i pma cā ſummaria fuiſſent examinati plenarie vt no.ſing. Jaco.but.in.l.ab hoſtibus.§.quod ſi ſimpliciter.ff.ex quibus cau.ma.Ant.zaba.in.c.fraternitatis.in pe.col.qđ no.

64 Fallit qñ iudex ſuo officio vult teſtes repellere,nam re=

pellere aliũ eſt inducere pro inueſtiganda veritatem: tũc: põt gl.in capi.per tuas.de teſtibus.Ange.in.§.quia vero. in.iij.col.in fi.Specu.in titu.de diſpu.& allega.in.§.j.ver ſi.ſed pone iudex.& Bal.i.l.j.C.de ſen.que reſcindi.nõ poſ.
45 ¶Fallit quando cõcluſio cauſe eſſet tacite vel expreſſe p iudicem reuocata.ita ſentit Anto.in.c.auditis.de procura to.& confirmant dñi de Rota concluſione.ccxxj.& .ccxxvj. & in oib⁹ iſtis vide Spec.in tit.de teſtib.§.ſatis vtiliter. vbi enumerat caſus vbi nõ obſtante publicatiõe poſſunt teſtes produci.de hoc vide glo.ordi.iiij.q.j.§.itẽ in criminali. et p Cyn.& latius per Salyc.i.l.ſi quis teſtibus.i.iij.q. C.de te=ſtibus.& p Bart.in.l.qui ſalutem.& p Saly.in.l.ſi quis a ſe fundum.C.ad velleya.& Bald.in.l.fina.C.de appellationi.
46 ¶Fallit in cauſa matrimoniali quando tractatur de ma trimonio ſeparando:quo caſu admittuntur teſtes etiã pu blicatis atteſtationibus ſuper eiſdem capitulis vel omni=no contrarijs.tex.eſt in.c.ſeries.de teſtibus.
47 ¶Fallit qñ etiam poſt publicationẽ teſtium poſſunt ad=mitti teſtes ſuper eiſdem capitulis vel omnino contrarijs quando ſimul cum eis produceretur inſtrumentum coad=iuuans illos teſtes iſtud eſt dictum Anto.in.c.ſeries.quod placet Jmol.& probatur in.d.c.ſeries.
48 ¶Fallit qñ iudex ex officio ſuo poteſt repetere teſtes: nõ autẽ ad inſtantiam par.glo.eſt in auẽ.quia vero.
49 ¶Fallit qñ iudex ex officio ſuo fecit teſtes non bene exami natos iterũ examinare.Albe.de roſa.in.l.ſolã.C.de teſtib.
50 ¶Fallit quando inquiſitus poſt dicta teſtificata poteſt producere teſtes in quacunqꝫ cauſa.ita Bald.in.l.eos.§.ſi qui autem in.ij.col.de appella.
51 ¶Fallit quia publicatis atteſtationibus poſſunt produ=ci teſtes ſuper cõtrarijs capitulis quando quis ſimul & ſe=mel dixit.& ꝓbat Bal.in.d.auẽ.qui ſemel.C.de proba.
52 ¶Fallit quia licet cle.de teſtib.ſeruaretur in foro eccleſia ſtico:tamen remedium eſt quod ille qui non poteſt produ=cere teſtes ſuper didi.teſtificatis nomina teſtium debet iu=dici dare & ſe abſentare in quo iudice non timetur ſuborna tio:& tunc recipiat dictos teſtes et iuramenta et poſitiões vt patebit eorum teſtimonio:quod eſt mirabile.ita Bald. in.l.ampliorem.prope finem.C.de appella.

404 ¶Teſtes parte preſente et non citata regulariter non recipiuntur lite nõ conteſta. in.c.quoniã.[a] in pricipio vt lit.non conteſta.

a ¶c.qm̃ vbi a vide oĩno fely.i prin. v.col. verſic. circa primam.

PRimo Fallit quando ipſe actor agere non poſſet de preſenti:vt quia debitũ ſit cõditionale in diẽ: vel pendeat ex alio arbitrio:cum tunc recipi poſſit lit.non conteſta.ff.ad legem aquiliã.ꝛ extra de verbo.ſigni.c.ea que.

b ¶In.c.licet vbi vide latiſſime Fely.i co.xvij.

2 ¶Fallit quando ipſa pars eſſet preſens ꝛ ipediret litẽ cõteſtari per id quod habetur extra de iudi.c.pe.ꝛ fi.

3 ¶Fallit quando dignitas excitaretur.extra ne ſede vacan.c.vlti.circa quod vide quod ibi nota.

4 ¶Fallit qñ exigitur parte:et p̃ſente illa ſit vnus malitioſus tyrãnusquẽ actor cõuenire nõ audeat nec teſtimoniũ recipi:cũ tunc iudex idem actori iuſte timẽti ꝛ qualiter poſſit,prouideat in teſtiũ receptione.argumen. extra de appella.c.ſi iuſſus.ꝛ conſiderata negotij qualitate ꝛ alijs circũſtãtijs recipiet teſtis quoad poterit diligenter ſubſtinebit intereſſe rei in ipſorũ examinationẽ reſeruãdo ſibi exceptionẽ in perſonas in dicta: cauſa ſm̃ hoſtiẽ.ꝛ Ioan.andre.i.d.c.quoniam. vt lite nõ conteſta.ꝛ no.ad hoc etiã in.c. fin. extra de here.i.vj.ſm̃ Nico.Non obſt.tex.in preallег.c.qm̃.faciẽs mentionẽ de reo quando eſt cõtumax vel abſens cũ habeat reſpectum ad id quod cõmuniter accidit ſecundum domi.Nico.in preallegato.c.quoniam frequẽter.vt lite non conteſta.

405 ¶Teſtium corruptio ſi poſt ſentẽtiam oppoſita nõ fuerit de ea i cauſa appellationis opponi nõ poterit:vt dicit Innocen.ꝛ Ioan.
b and.ꝛ Imo.in.c.licet,[b] de proba.ꝛ Bar.in.l. diuus.ff.de re iudi.

PRimo fallit quando ſnia non tranſit in rez iu dicatam vt quia ab ea fuiſſet ap= pellatum cũ tũc ſine dubio poſſit opponi de ea: vt.l.per hãc.C.de tẽ po. appellatio. Item ſi eſſet lata in tali cau= ſa in qua non tranſit in rez iudica. vt in cau ſa matrimoniali: cum tunc ſimiliter de ea opponi poſſit et probari.

2 ¶ Fallit qñ opponeret de ipſa corruptiõe ali ter facta videlicet qñ teſtes receperunt pe= cuniam pro dicendo falſo teſtimonio quod dicere promiſerunt: cum et tunc poſſit oppo= ni: vt per gloſſ. in dicto ca. licet. et Bartol. in dicta. l. diuus.

3 ¶ Fallit qñ opponit de falcitate cũ corrupto ne: nã de ea opponi deduci et pbari põt non ſolũ antequã atteſtatiões ſint publicate: ſz etiã poſt publicatas atteſtationes: imo. et etiam poſt ſententiam ſi ipſa ſnia trãſiret in rem iudi. vt patet in tex. in. d. c. licet. de pro= ba: et in gl. tũc enĩ poterit ipſa falſitas dire= cte probari cum teſtes deponentes ſup ipſa falcitate cum corruptione videant deponere ſuper nouis articulis. vt in. c. fraternitatis.

406 ¶ Teſtium depoſitiones quando recipiun
a tur pars citari debet: vt in. c. ij. [a] extra de te= ſtib. et. l. ſi quando. eodem titulo cum ſimi.

FAllit in caſibus de quibus per cano. in. c. in nomi= ne domini. extra de teſti.

¶ Et primo fallit qñ factuz ſuper quo producunt teſtes eſſet notori um: cum tũc iudex poſſit teſtes recipere ad ſui inſtructionẽ parte abſente et nõ citata. vt voluit Inno. in. c. bone. el primo. extra de electio. ſecundũ do. Anto. in dicto. c. in nomi ne domini. quod tamẽ itellige vt ibi per eũ. et per Inno. in capit. tua. de ſponſa. et refert

a ¶ In. c. ij. Limita etiam vt ibi p fely. i. iij. col. v. modo aduerte vbi ponit. xiiij. no. limi. ad hoc.

Bal.in.l.qui teſtamēto.§.p cōtrariū.de teſtamen. ſecūdum
not.p Innocentiū extra de cohabi.cler.ꝛ mulie.capit. tua.
ſecundum qđ not.p gl.extra de electi.c.ad noſtrā.el tertio.

2 ¶Fallit qñ iudex vellet recipere teſtes pro informatione pſ
ſone ad dignitatē ſm ipſum do.Anto.in ca.i nomine dñi. ꝛ
ad hoc adducūt que not.p Inn.in dicto.c.bone.ad hoc qđ
not.Jmo.in capi.fina.extra de tranſla.prelatorum.

3 ¶Fallit qñ iudex procederet per viam inquiſitionis ſecun
dum ipſum do.Anto.in.c.in nomine dñi.q̃ ad hoc adducit
no.extra de accuſatio.i.c.qualiter ꝛ qñ.§.debet.vbi Jo.an.
hoc tenuit hoſtiē.ꝛ Anto.de bu.ſed Lud.roma.in ſingula.
ſuo.cclxv.tenet cōtrariū p rationē ibi p eū aſſignatam:lꝫ di
cat practicam eſſe i cōtrarium videlicet vt ſitatio ſit facien
da de abſente quod tenuit Bartol.in.l.fina.ff.de queſtio.

4 ¶Fallit in caſu . c.fi.de here.in.vj.vbi caſus not.contine
tur de impotentia ipſius inquiſiti de hereſi:cum taceantur
nomina ipſorū teſtiū:vt vbi eſt expreſſum ſecundum domi.
Nico.in.d.c.in nomine domini.extra de teſti.

5 ¶Fallit quādo quis nō auderet in ciuilibus alicui moue
re queſtionem propter ipſius potētiam:quia tunc ne teſtes
moriantur poteſt petere a iudice qđ teſtes clādeſtine reci
piātur ad futuram rei memoriam:vt voluit not.hoſti.in.c.
quoniaꝫ frequēter.circa prin.extra vt lit.non conteſt.

6 ¶Fallit qñ periculū eſſet in mora vt qñ debitor eſſet ſuſpe
ctus de fuga:cū tūc ad hoc vt capi poſſit inducātur teſtes
cōtra cū etiā eo nō citato:vt voluit Barto.in.l.ait pretor.§.
ſi debitorē.ff.que infraudem credito.per ea que ibi nota.

7 ¶Fallit quādo teſtator mādaſſet ſuper aliquibus ſtari di
cto alicuius quem dicit eſſe informatum de ſua intenſione:
cū talis poſſet deponere de tali intenſione abſqꝫ eo quod
quis citetur cū perſona ſua iam approbata ſit a teſtatore:
vt voluit Bar.in.l.pomponius.ff.de do.preleg.

8 ¶Fallit in muliere que examinatur in eius domo cū poſſit
recipi parte abſente iuxta no.in.c.mulieres.de iudi.l.vj.cir
ca que dic vt ibi no.plene quo caſu vꝫ ei⁹ dictū ſine citatio
ne iſtud eſt ſingula.dictū Bart.poſt.Guli.de cu.l.l.ad egre
gias.ff.de iureiurā.quaſi ſit inhoneſtū partē ire ad domū
mulieris.ſꝫ Lud.de ro.i quodā ſuo ſing. quod habeo i nu
me.cclxv.icipiē.ſuit vn⁹ rex.dt qđ licet iſtud dictū videaꝫ

240

tur pulchꝛũ tñ nõ videt verũ: qꝛ ſicut mitti-
tur notarius ſeu delegatus ad eius domũ.
vt. c. ij. de iudic. i. vj. ita debet eſſe licitũ par
ti de eius pꝛeiudicio agere. ꝛ i cõtrariũ alle.
ipſe cauſam ſingu. ꝛ vnicã ſecũdũ eũ i. l. ij. §.
ſui aũt dignitas. C. de iuramẽ. calũ. ꝛ pꝛo opi
nio. iſta allego gloſ. in. c. ij. i verbo idoneã. a
de verboꝛũ ſignificatio. qđ expꝛeſſe tenet par
tẽ eſſe citandã ad domũ mulieris vt videat
eã iurare: ꝛ mouet p. c. ij. extra eo. vbi gñali
ter dicitur partem eſſe citandam ad viden
dum iurare teſtes. ꝛ do. Abb. tranſit cum il-
la gloſſ. quod tene menti.

9 ¶ Fallit vbi ſtatutũ vel lex nõ eligat plenaꝫ
pꝛobationẽ: ſꝫ cõtentionẽ ſolius argumenti:
qñ tũc poſſunt recipi teſtes ſine partis cita
tiõe. ita no. voluit Do. de ſancto gemi. ex mẽ
te docto. in. c. fina. §. fina. in. iiij. colum. in fi.
de homi. libꝛo ſexto.

407 ¶ Teſtis de credulitate deponẽs audiri a
non debet neqꝫ ꝓbat. tex. eſt ꝛ gloſſ. in. l. in
ſumma. in. §. item labeo. ff. de aqua. plu. ar-
cẽ. l. teſtiũ. C. de teſtib. §. ex eo. ad hoc etiã qđ
no. Specu. eo tit. §. j. ver. qđ ſi deponit de cre
dulitate. ꝛ ver. iam de integra. ad fi. ꝛ Joan.
andre. i. c. iquiſitionis. eꝫ de accuſa. cũ ſimi.

FAllit in caſibus de quibꝰ p
cano. i. c. quoties. de te
ſtib. ¶ Et pꝛimo qñ teſtis depone
ret i factis notoꝛijs ꝛ antiquis: vt
ſi deponeret qꝛ iuſtitia maioꝛ fuit
i tẽpoꝛe vt no. de iuamẽ. calũ. c. penul. p Jn-
nocen. cũ tũc talis ex quo vehemẽter opina-
tur ſic fuiſſe lato pꝛeſumpto vocabulo dica-
tur ſcire per id quod habet in. l. ſiquis extra
neus. §. pꝛimo. ff. de acquirenda hereditа. ſe-
cunduꝫ Jo. de imo. i dicto capitulo penulti.

2 ¶ Fallit in his negotijs vel factis in quibus
admittitur de auditu teſtimonium: cum

¶ a Audiri. adđ fely. in c. qͦties. de teſti. ꝛ. d. pe. phi. coꝛ. in ꝯſi. cviij. ici. vſ in lrã o. i. j. pte. ꝛ i ꝯſi. xxvij. i. ci. in pñti. i. lrã f. ꝛ i ꝯſi. xciiij. ici. vi ſo i lrã c. ꝛ b. in. iij. p-te. ꝛ ang. i ꝯſ. xl. ꝛ bal. i ꝯſ. ccxcv. ꝛ in ꝯſi. cccx-iiij. in. iiij. p te. Frã. are. i. ꝯſi. lxiiij. ꝛ do. Alex. de imo. i cõſi. lxx. ꝛ in ꝯſi. lxxij. ꝛ i cõ ſi. c. ꝛ in. cõ ſi. cxiij. i. j. pte. et pau. de ca. i cõſi. cxiiij. i. j. p te. ꝛ Lu. ro. in ꝯſi. xxij.

tunc admittat̃ teſtimoniũ de credulitate: vt in. d. c. quoties. extra de teſti. ⁊ in. l. ſi arbiter. ff. de probat. ⁊ vt no. in. d. l. in ſumma. §. item labeo. ff. de aqua plu. arcen.

3 ¶ Fallit qñ facit teſtimoniũ ſup his que percipit ex peritia artis: vt no. per glo. ⁊ ibi per Bar. ⁊ Bal. in. l. ſolet. C. de teſti. de quo etiaʒ de probationi. c. propoſuiſti.

4 ¶ Fallit quo ad p̄iudiciũ ipſius teſtificãtis cũ eidẽ eque preiudicet teſtimoniũ de credulitate ſicut ⁊ teſtimoniũ de veritate ꝑut eſt gl. vt no. in. c. ex literis. ad hoc q̃d no. in. l. ij. §. quod obſeruari. C. de iuramẽ. calum. ⁊ in Spe. in ti. de depoſi. verſi. hoc. ⁊ Jo. an. in. c. inquiſitionis. extra de accuſa.

5 ¶ Fallit qñ teſtes deponerent de credulitate que eſt cõiuncta corpori: nã ex quadã violẽtia preſumptionis bene valet teſtimoniuʒ eius qui dicit vidiſſe nudũ cũ nuda in eodẽ lecto: cũ propterea credatur copulã interueniſſe: cũ tunc admittat̃ teſtimoniũ de credulitate. ad hoc. c. literas. extra de preſump. ⁊ per Jo. an. in. d. c. vbi hoc idem tenuit. ⁊ per Bal. in. d. l. ſolet. ⁊ in. l. conuenticulam. C. de epiſ. ⁊ cleri. ⁊. l. fi. C. de proba.

6 ¶ Fallit qñ teſtis deponendo ſup credulitate adijcit verba ꝑ que colligit̃ de eius vera ſciẽtia vt eſt ſic deponẽdo ſup mutuo ⁊ reddendo cãm dicat qꝛ credidit ſic fuiſſe cũ fuerit preſens vel viderit mutuari: nã id quod ſcimus poſſumus credere: vt voluit Jo. an. in. c. preſentium. in verbo ſindico. de teſti. in vi. ſm Anto. ⁊ Jmo. in. c. quoties. eo. tit. vbi latius de his per ipſos vide.

a ¶ In. c. inſuper. vbi vide Fely. in primo not.

408 ¶ Teſtis p̄latus ſiue alia perſona eccleſiaſtica in cauſa eccle. ⁊ ſinguli de vniuerſitate pro vniuerſitate admittuntur: vt in. c. inſuper.[a] de teſti. ⁊ ibi hoſti. ⁊ communiter docto. in. c. nuntius. de teſti.

primo

PRimo fallit quãdo ipſe prelatus agitaret cauſam per ſeyt expreſſe patet in.d.c.inſuper.in tex.

2 ¶ Fallit quãdo prelat⁹ agitaret cauſam ſiue p ſe ſiue per iconomum vicedominum:cum tũc teſtis eſſe nõ poſſit ſecundum Joan.and.in.d.c.inſuper.in cle.ſi via.de reb.eccle.non alie.⁊ que no.per Bar.in.l.j.C.de confeſſis.ſm etiam Inno.in preallega.c.inſuper.extra de teſti.

3 ¶ Fallit quando ipſe prelatus ſolus in cauſa eccleſie conſtituiſſet procuratorem ſeu ſindicum qui agitaret ipſaʒ cauſam cum tunc poſſit teſtificari cum ſit in eo legitima defenſio.vt tenuit Innoc.in.c.preſentium.eo.titu.in.vj.⁊ Pet.de ancha.xiiij.q.ij.d.Anto.in.c.inſuper.⁊ ibi etiam do.Nico. qui ad hoc adducit qđ not.extra vt lite non cõteſt.c.j.

4 ¶ Fallit in prelato eccleſie ſeu capelle non collegiate:cum talis non admittatur in teſtem in cauſa ipſius eccleſie.vt voluit Joan.and.in addi.Spec.in ti.de teſtib.§.j.ver.ſed porro.per.c.velamen.el.ij.extra de teſtibus.

5 ¶ Fallit vbicũq; eſſet q̃ſtio de ſtatu vniuerſitatis vl' eccleſie vel de aliquo magno honore vel magna iuriſdictiõe: q: tũc pſone eccleſiaſtice vel ſingulares de vniuerſitate nõ poterũt teſtificari de eccleſia vel de vniuerſitate.ita tenet Bal.in capi.cum nuncius.extra de teſtibus.Nam propter maximam affectionem debent repelli a teſtimonio:cum etiam repellatur teſtis a teſtimonio propter magnam amicitiam.vt.l.iij. ff.de teſti.⁊ iſtam limitationem tene menti.

6 ¶ Fallit qñ eſſet queſtio de paſcuis vel de nemorib⁹ in quibus ſingulariter beſtie paſcunt:vel ſingula ligna ſcindunt: quia tũc etiã hoc caſu homines de villa vel vniuerſitate nõ poterunt admitti ad teſtimoniũ.ita tenet Jo.an.in preal. leg.c.cũ nũtius.ſed do.Abb.in.d.c.inſuper. tenet cõtrariũ dicẽs quod hec cauſa eſt principaliter vniuerſitatis nõ aũt ſingulorũ.licet ſinguli cõſecutiue precipiãt cõmodũ.adducit multa ſimilia:quia clerici poſſunt eſſe teſtes in rebus cũctis ex quibus percipiunt cõmodum:quia ex illis aluntur. Item q: legatarius põt eſſe teſtis in cauſa teſtamenti licet ſecundario ad ipſum pertineat commodum vt in.§.legatariis.inſti.de teſt.Itẽ adducit ſimile de tutore qui nõ põt interponere autoritateʒ ſi res principaliter ad eũ pertinet. ſe

cus autē ſi ad eū pertineat in conſequentiaȝ.vt in.l.j.ff.de
aut.tut.ſed opinio.Joan.and.ſequitur Jac.de are.pe.et
Cyn.ꝛ cōmuniter docto.in.l.parentes.C.de teſti.ꝛ Guil.de
cug.ꝛ Bar.in.l.in tantū.§.vniuerſitatis.de re.diui.ff.ꝛ But.
in.c.cū nuntius.ꝛ iſta opi.eſt cōmunis. Bal.tñ in.c.cum nū
tius.limitat eā theoricā.dicit enim quod debet intelligi qñ
alibi non poſſent commode haberi paſcua vel nemora.ſe=
cus autē ſi alibi poſſent haberi paſcua vel nemora:nā tunc
bene admitteres ad teſtimonium ſecundū eum vbi ſupra.

7 ¶Secundo limitat idē Bal.in.l.parentes.dicens ꝓcedere
dictam opinio.qñ homines illi vtuntur paſcuis illis gratis
ſine aliquo pretio:qꝛ bene hoc caſu repellerentur a teſtimo
nio:ſecus autē ſi ſoluerent pretiū vſus paſcēdi:vel ligna in
cidendi ipſi ville vel vniuerſitati:ꝛ aſſignat rationē q̄re re=
pellantur a teſtimonio qñ gratis principaliter percipiūtur
vſus paſcui vel nemoris:qꝛ ſinguli intelligunt tanquaȝ fa=
talis pars iudicij:hoc eſt dicere qđ vtilitas principaliter cō
cernit ſingulos:lꝫ iura dicant eſſe vniuerſitatis:ꝛ in ipſam
vniuerſitatem firmanda ſit ſententia reſpectu ſingulorum,
vt in.l.ſicut.ff.cuiuſ.vni.no.que omnia bene not.an autem
dicte perſone debeant admitti in criminalibus vide plene
per docto.in.c.cum nuntius.de teſti.

109 ¶Teſtes layci contra clericos nō admittuntur quando
criminaliter ad ordinis depoſitionem agitur :vt in.c.per
tuas.extra de ſymo.ꝛ text.eſt ſingu.in.c.decetero.ꝛ ibi per
gloſſ.ꝛ docto. extra de teſti.

PRimo fallit in criminalibus exceptis circa quod dic vt plenius in dicto.c.per tuas,

2 ¶Fallit qñ crimen eſſet notoriū:cū ꝛ tūc admit=
tantur.extra de purga.cano.cum dilectus.

3 ¶Fallit qñ tale crimē fuiſſet cōmiſſuȝ in loco i quo nō ſit co
pia clericorū: cū ꝛ tūc in defectū clericoruȝ admittātur lay
ci.ne delictū remaneat impunitum.ad hoc.c.veniēs extra
de teſti.c.fi.extra đ teſt.cogē.ad hoc.c.cū dileti.ver.ꝛ ſi eos.
iūcta glo.extra de elect.ſecundū Nico.in dicto.c.de cetero,

4 ¶Fallit qñ ipſi layci viderentur teſtes qui nō facerent ple
nam probationē ſed iudicium propter qđ clericus ſubijcia
tur torture:tūc eniȝ ipſi layci indiſtincte admittunt cōtra

ipſos clericos ad hoc vt faciāt indiciū licet nō plene ꝓbēt: ⁊ hoc ſentit Jnno. in. c. qm̄. extra de teſti. ad hoc no. per gl. in. l. capite quinto. ff. de adult. ⁊ l. maritus. ff. de queſtio. ⁊ l. quare. ff. de edi. edic.

410 ¶ Teſtium examinatio qn̄ ſunt in longinquis partibus abſentes alteri committi pōt vt in. c. cū cauſam.[a] extra de teſti. l. iiij. §. fina. de teſti. ⁊ in. l. ſi quis ex litigatoribus. ff. quemadmo. teſta. aperi. Vi. ad mag. Diaz reg. 748. ... reg. 757.

Primo fallit quando conſuetudo aliud diſponeret: vt. d. §. fi. ⁊ l. ſi quis. per glo. iij. q. ix. teſtes.

a ¶ Fallit qn̄ eſſet cauſa criminalis: cū tunc examinatio teſtium cōmitti non dʒ etiam ſi ſit in lōginquis partibus: ſʒ ſunt ipſi teſtes examinādi i p̄ntia ipſius iudicis. C. de fi. iſtru. auč. apud eloquētiſſimū. ⁊ auč. de teſti. §. ⁊ qm̄. ⁊ de hoc vide gl. i cle. vnica. de offi. delega. ⁊ extra de iud. c. at ſi clerici. ⁊ hoc etiā tenet Cy. i dicta auč. apud eloquentiſſimū. ⁊ Jo. an. in. c. ij. de iudi. in. vj. ⁊ domi. Anto. in dicto. c. cum cauſam. circa fi.

a ¶ Cū cām. vbi vide limitatiōes ⁊ fallen. datas per Fely. in gloſſ.

411 ¶ Teſtis interrogatus de his que detegūt eius turpitudinem reſpondere non tenetur vt dicit glo. hoſtien. ⁊ Jo. an. ⁊ cano. in. c. cū cauſam. extra de teſti.

Primo fallit quādo interrogaretur de crimine de quo principaliter agitur ſi de illo dicatur particeps ille teſtis: vt vult Jnnocen. in. c. teſtimonium. extra de teſti. ⁊ Joan. an. in. d. c. cum cauſam. poſt Jnno.

2 ¶ Fallit ſi interrogatur de paupertate ſua: cū tūc teneatur reſpondere licet eodē modo detegat turpitudinem ſuam. vt. l. iiij. ff. de teſti. ⁊ hoc voluit Jo. an. i addi. Spe. in tit. de

teſti.§.iam de interrogatorijs.ad finẽ.verſi.porro.vbi plenius per eum.

12 ¶Teſtes ad inſtrumẽti ſeu ſcripture veritatem quod noti ſint non requiritur:vt in aut.de teſtibus.§.ſi vero ignoti.

Primo fallit in caſibus de quibus per canoni.in.c.cauſam.extra de teſtibus.⁊ in teſtibus qui inſcribuntur in inuentario cũ in eis requiratur quod ſint noti.vt.l.ſi autem dubius.§.C.de iure delibe.

2 ¶Fallit quando fieret ſcriptura homine imperiti ſine tabellione:cum tunc debeant eſſe noti vt ſubſcribant ſe nole contrahentis vt in autenti.de inſtrumento.edic.§.ex his.et.§.oportet.

3 ¶Fallit quando ſtatutum vel conſuetudo aliud diſponeret ſecundum Innocen.et Joan.de Imo.et domi Nico.in d.c.cum cauſam.

13 ¶Teſtes examinari ad eternam rei memoriã recipi quis petere non poteſt quando ſtatim agere poſſit cum directã viam habeat:ideo extraordinaria denegatur.ad hoc.l.in cauſam.ff.de mino.et per totum tit.extra.vt lit.non cõteſt.⁊ per Joã.an.poſt Inno.in.c.ſignificauit.extra de teſti.

Primo fallit in caſibus de quib⁹ per cano.in.d.c.ſignificauit.

¶Et primo quando ſubeſſet iuſta cauſa quia timeretur de morte vel abſentia diuturna ipſorũ teſtium:quia tunc actor poteſt petere ipſos teſtes recipi:ſed non publicari:iuxta ea que habentur in.c.quoniam.vt lit.non conteſt.⁊ vide ibi que notantur.

2 ¶Fallit quando adeſſet conſenſus partium:nam tunc poſſunt ipſi teſtes non ſolum recipi ſed etiam publicari:et ipſa publicatio valeret ad eternam rei memoriam:⁊ inter eaſdem partes non ſolũ fiat publicatio:in caſu in quo ipſi teſtes recipi potuerunt de iure:et eorum dicta publicari.vt in caſu predicto.ſed etiam in caſu in quo recipi nõ potuiſſent de iure ipſi teſtes cum atteſtatio etiam inualida conſenſu partium validari poſſit.extra de teſti.c.cũ cauſam.et hoc tenent omnes docto.in.d.c.ſignificauit.

14 ¶Teſtes poſt publicationẽ atteſtationũ ad partis inſtãtiam examinari poſſunt:amplius tñ ſuper eodẽ articulo re

a petendi non ſunt. vt eſt tex.i.c. p tuas. a de teſti. ſm communẽ doc. intellectum.

Primo fallit qñ fuiſſent recepti ſup eodem articulo inter alias perſonas: vt in c. cauſaȝ. el pmo. extra de teſtib⁹. et not. in. c. primo extra de probatio. et ſecundum docto. in. d. c. per tuas.

2 ¶ Fallit qñ fuiſſent recepti prius in iudicio ſummario cuȝ ⁊ tũc recipi poſſint in iudicio plenario: vt extra de teſti. c. vt i eis. el ſcdo.

3 ¶ Fallit qñ eoꝝ dictũ fuiſſet nullũ: vt no. i. c. cũ cauſam. el primo. extra de teſti. ⁊ ibi glo. ⁊ hinc eſt qđ ſi teſtes nõ reddiderũt in prin. ſui dicti cauſam: quia a iudice nõ fuerũt interrogati de ea: ⁊ pars petat interrogari ẽt ad partis inſtãtiã nõ põt: cũ nõ valeãt eoꝝ dicta vt no. i. d. c. cũ cauſam. ⁊ i Spe. i ti. de teſte. §. ſequitur. ver. ſi illud. de interrogatoriis. ⁊ ver. item cauetur.

4 ¶ Fallit quando eorum dictum fuiſſet perditum. vt extra de proba. c. ſi.

5 ¶ Fallit ſi iudicis malitia vel negligentia i male examinãdo imputari poſſit: cum tũc etiã ad inſtantiam partis iterum interrogãdi ſunt vt colligitur ex tex. in. d. c. per tuas. ad quod not. in. capi. fraternitatis. extra de teſti. vbi de his vide.

415 ¶ Teſtes infames infamia facti b in cauſa b criminali vel ciuili non admituntur vt dicunt cano. in. c. teſtem de teſti.

Primo fallit i crimine leſe maieſtatis. vt. l. iij. §. iulianus. ⁊ ibi per glo. ff. ad. l. iul. maieſt. ⁊ extra de confeſſ. c. primo. ⁊ i aliis multis criminib⁹ ſimilib⁹ exceptis his de quibus per cano. in cap. per tuas. extra de teſt. vbi admittuntur non ſolum infames infamia facti ſed etiã infames

a ¶ In. c. per tuas. vbi vide etiam limitatiões et fallẽ. datas per Felẏ.

b ¶ Facti. vide do. Jaſ. maẏ. in repe. l. cũctos de ſumma tri. ⁊ i eiuſdẽ. l. lectura.

infamia iuris: vt ibi not.

2 ¶ Fallit qñ infames inducerentur in teſtes cõtra aliũ in ſimili infamia allegata: vt voluit gl. in dicto. §. iulianus. circa qđ dicendũ eſt quod no. per Barto. ⁊ per Bald. in. l. cum mulier. ff. ſolu. matrimo.

3 ¶ Fallit quando ſuper hoc eſſet diſpẽſatum cũ diſpenſari poſſit per papam vel pncipẽ vt iſamis vel alius criminoſus admittatur ad teſtimoniũ poſt Inno. ⁊ hoc etiã voluit Spe. in ti. de teſti. §. ſed queritur.

4 ¶ Fallit qñ alij teſtes dicerentur infames cũ ipſi infames etiã infamia iuris admittanẗ ad teſtimoniũ in ſubſidiũ cum tormentis. ff. de teſti. l. ob carmẽ. §. pe. ff. de pe. §. q̃ vltimo. ⁊ ibi no. per Bart. ⁊ Bal. in. l. pma. C. de ſentẽ. crimi. ⁊ hoc etiã voluit Ioan. de imo. ⁊ domi. Nico. in. c. teſtimonium. ad hoc qđ no. p glo. in autenti. de teſti. §. ſi vero ignoti.

416 ¶ Teſtis infamis infamia facti a teſtimonio regulariter nõ repelliẗ: imo ei fides adhibeẗ: vt no. i. l. cũctos. C. de ſumma tri. ⁊ in. l. j. §. in cauſe. ff. de edi. edic. ⁊ eſt tex. no. i. c. lʒ cauſam. de pba. ibi male fame. ⁊ eſt gl. in. l. ij. §. l. iulia. ff. de teſti. ⁊ in. c. licet. extra eo. ti.

a ¶ l. cũctos. vbi late vide domi. Iaſ. may.

Primo Fallit in criminalibus i quibus probationes debẽt eſſe clariores luce meridiana: vt. l. ſciant cũcti. C. de proba. l. ij. C. de requi. re. l. ſentẽtiam C. de pba. ⁊. c. teſtimoniũ. de teſti. ⁊ ideo talis nõ debet admitti. ita no. tenet Bar. i. d. l. cũctos pplos. C. de ſumma tri. ⁊ fide catho. p quo facit tex. l. l. qui vltimo. ff. de penis.

2 ¶ Fallit niſi a lege vel a ſtatuto requirerẽt teſtes omni exceptione maiores: qꝛ tũc etiã infamis infamia facti repelliẗ a teſtimonio. ita no. voluit Bald. in. l. optimam. eo. titul.

3 ¶ Fallit i probatione ingratitudinis feuda

tarij vel notarij.qꝛ tũc ad ꝓbandaȝ ipſaȝ ingratitudinẽ in diſtincte repellerent̃ teſtes infames infamia facti:vt eſt caſus ſing.in.c.j.quo tẽpoꝛe miles.in vſi.feud.ibi integre opinionis quẽ ibi ad hoc no.Bal.ꝛ illũ tex.reputat ſing.Lud. de ro.in ſuo ſing.qꝺ habeo nume.cccxxxiiij.incipien.dubitatio.ꝛ dictũ qꝺ in criminali teſtis infamia facti nõ admittitur ꝓcedi nõ ſolum qñ cauſa eſt mera criminalis. ſȝ etiã ſi cauſa eſſet mixta ꝛ ꝑ hoc alleg.tex.in.c.ex parte.de teſti.nã ibi ad emptionẽ agebat̃ ꝛ ſic nõ erat criminalis:ꝛ tñ teſtis infamis admittit̃:ꝛ de materia vltra pꝛedicta habet̃ ꝑ glo. Dy.ꝛ doc.in.l.ij.ff.de ſena.ꝛ in.d.l.iij.de carbo.edi.ꝛ ꝑ glo. Bar.ꝛ Jmo.in.l.cũ.l.iulia.ff.de teſti.ꝛ habetur ꝑ gl.in aut. de teſti.§.ſi vero dicat ꝑ gl.ꝛ Joã.an.ꝛ docto.in.c.teſtimonium.de teſti.ꝑ Bar.in.l.liberta.ff.de queſtio.per Cy.in.l.ſi quis ad declinandã.C.de epiſco.ꝛ clericis.per Bal.no.i.l.ſi quis ex argentarijs.§.j.ff.de edẽ.vbi no.dicit quod vnus teſtis infamis infamia facti:ꝛ aliter valde dignus plenã fidẽ faciunt.ꝛ idẽ tenet in.l.j.iij.col.C.de teſtibus.ꝛ Salyc.in.l. j.C.ſi certum petatur.habetur in Specul.in titu.de teſte.§. pꝛimo. ver.iteȝ excipitur quod eſt infamis.ꝛ per Bald in.l. penultima.C.de ſen.que ſine cer.quanti.verſic.quid ſi iudex dicat in ſententia condemno talem ſi eſt pꝛobatuȝ etiã per teſtes infames habetur etiam per gloſ.in.l. quoniam multi.C.de heredi.vbi ponit an infamis poſſit eſſe teſtis in contractibus.ꝛ per docto.in.l.mulier.C.de teſtibus.et pleniſſime per Paulum de eleaȝa.in capitulo teſtium.et in.c. foꝛus.de verboꝛum ſignificatio.ꝛ not.vj.queſtio.j.

417 ¶Teſtificari in crminalibus nemo pꝛiuilegiatus cogitur etiam in foꝛo canonico:vt eſt textus gloſſ.et docto.in.c. dilectus.de teſtibus cogen.et Innocen.in.c.pꝛimo.eodem titu.ꝛ in.c.ſuper eo.extra.eo.titu.

PRimo fallit quãdo veritas aliter haberi non poſſit:vt in ca. peruenit el.ij.extra de teſti.cogen.

2 ¶Fallit qñ teſtes ſe ſubtraherent timoꝛe partis aduerſe:vt in.d.c.ſuꝑ eod.vel malitia partis. vt voluit Inno.in.d.c.j.et vt no.in.d.c.ſuꝑ eodẽ.ſecundũ.domi.Nico.in pꝛeallegato cap.dilectus.extra de teſti.cogen.

3 ¶Fallit qñ eſſet crimen vituperoſum:puta hereſis:dilapi:

datio et ſymonia:cũ tũc cogãtur teſtes etiã ſi crimen ſit occultum. extra de accu.c. qualiter.el.ij.ꝛ de here.c.ad abolendã.ſm hoſt. ꝛ Joan.andr.in dicto ca. dilectus.ꝛ Innocen.in.d.c.j.

4 ¶Fallit qñ qs pſeuerauerit in crimine manifeſto.extra de vita ꝛ hone.cler.c.vt clericꝰ. ſecũdũ Inno.in.d.c.j.qui idem dicit eſſe ſi ita duceretur quis ad probandũ qđ qs ſit cõdemnatus de crimine:cum tunc cogatur ex quo crimen eſt factum notorium per ſententiam eſt enim tunc peccatum celare veritatem:idem ſi dicatur contra infames vt infamia probanda ſit ſecundum Innocen .ꝛ ibi ꝛ Joan.in dicto capitu. dilectus vbi etiam gloſſ.hoc tenuit.

418 ¶Teſtes in ſcriptura publica requirũtur quod ſaltem per notariũ deſcribantur ſecũdũ cano.in.c.primo extra de fide inſtrumen.

PRimo fallit qñ cõſuetudo eſſet i cõtrariũ:vt voluit Imo.in.c.j.extra de his que fiunt a prela .per id qđ habet extra de fide inſtru.c.cũ dilectus.

2 ¶Fallit in actis iudicialibus in quibus nõ eſt neceſſe vt teſtes deſcribantur.C. de dona.l.in dona.ꝛ no.extra de proba.c.qm̃ contra.vbi de hoc.ꝛ.c.albericus.extra de teſti.

3 ¶Fallit qñ inſtrumẽtum fieret coram populo publice.vt not.Spe.i ti.de fide iſtru. ver. poſt leue.dicens hoc fuiſſe dictum Bamberti de leodio.

419 ¶Teſtis mulier in teſtamẽto cyrographo et in cauſa criminali eſſe non poteſt: a vt.l.q̃ teſtamẽto.§.mulier.ff.de teſta.ꝛ inſti.eo.§.teſtes.ꝛ p Bald.ſing.i.l.nec ſcripturas.C.qui po.i pig.hab.et i.d.§.mulier.ꝛ p Gandi. in ſuo trac.maleſi.i ti.de fur.i ſi.Sꝫ imo.i.d.§. mulier:tenet Zuũ:ꝛeã dicit eſſe cõmunẽ opi.

a ¶Poteſt vi a de fel. in.c. quoniã. de teſtibus.ij.

Vide [illegible].
482. mulier.
[illegible] femina. 2ª et 3ª [illegible] 314. femina.
et [illegible] femina.

PRimo Fallit hec regula.ſ. qđ mulier in teſtamẽto teſtis eſſe nõ põt: qñ mulier eẽt teſtis in teſtamẽto inter liberos ita qđ inſtrueret liberos. ⁊ per gl. ſing. i aut. qđ ſi ſine. C. de teſta. ⁊ ita tenent omnes doc. in. d. §. mulier. Sʒ circa hoc dubitat an illa gl. procedat eo caſu quo inſtituat baſtardũ. ⁊ quidã in. d. § mulier format hãc. q. in termino. ⁊ alleg. Specu. ſʒ nõ dicit vbi: imo dicit ſe neſcire vbi eſt dictũ Spe. tu dic qđ eſt in ti. de inſtru. edi. § cõpẽdioſe. ver. qđ ſi pater nuturalis. vide etiã Bal. de hac eadẽ queſtiõe in. l. ſi qua illuſtris. C. ad officia. ⁊. l. iniuriarum. C. de na. lib. ⁊ i. l. ſi. C. fa. erc. ⁊ ibi etiam per Pau. de caſt. ⁊ in. l. parentes. ff. de in ius vocan. l. generaliter. in. iij. colũ. ⁊. l. parentes. de inſti. ⁊ ſubſti.

2 Fallit quando eſſet teſtis in teſtamento ad pias cauſas: vt per Pau. de ca. in conſilio ſuo. ccclxj.

3 Fallit in codicillis vbi teſtis eſſe poteſt. vt l. licet. in fine. C. de codicillis.

4 Fallit quãdo adhibetur teſtis ad probandum teſtamentum: vt per Alberi. de roſa. in d. §. mulier. vbi format hanc queſtionẽ: ⁊ dicit prius a nemine fuiſſe tactam: ⁊ rationem ipſe aſſignat et pleniſſime examinat arguẽdo ad partes. vide per eum.

412 Teſtes in teſtamẽto regulariter rogati[a] eſſe debent: vt. l. heres palam § in teſtamentis. ff. de teſta. ⁊ in aut. de teſti. facit. l. inuiti. C. de teſti. cum ſimi.

PRimo fallit hec regl'a i codicillis: vt ẽ caſus i. l. fi. C. đ co. ⁊ Bal. i aut. qꝫ ſine. đ teſt.

2 Fallit i teſtamẽto ad pias cauſas: vt per Pau. de caſt. in cõſi. j. ⁊ p cano. i. c. relato. eẽ de teſta, ⁊ eſt cõis opi.

[a] Rogati. vide Lanfrã. in. c. qñ cõtra de proba. i. vj. col. ver. quero vlterius. ⁊ ſeq.

licet Lap.in alleg.xxxj.tenuit contrarium.

¶ Fallit in teſtamento inter liberos.vt eſt gl.ſing.in.d.l.ſi. C.de codi.ꝛ p Bar.in.d.auk.qđ ſine.ſed qđ in dubio ex quo reperit in teſtē ſcriptus an pſumatr rogatus vel inuitus.dic qđ rogatus.ita tenuit ſing.Bal.i.l.j.in pe.col.ver.aūt que ro.C.de fi.inſtru.facit qđ no.Bar.in.l.fulcinius.§.qđ autem ff.in quib.cau.in poſ.ea.licet dicatr qđ in dubio preſumitr teſtis inuitus: vt dicit Bar.in.l.id qđ pauperibꝰ.C.de epiſc.ꝛ cleri.qꝛ ex quo reperiuntur ſcripti preſumitur qđ preſentes erant: vt in prealle.locis.Itē dubitatur an ſicut in teſtamē to ita etiam in matrimo.teſtes debeāt eſſe rogati.ꝛ gl.not. in.ij.q.viij.c.teſtis.tenuit cōtraria quod an ſit verum not. per glo.ꝛ tex.xxx.q.v.iurantis.ꝛ Anto.de but.in.c.ex parte extra de ſpon.ꝛ huic contraria eſt communis opin.licet in quibuſdam caſibus de conſuetudine ſernetur contrarium vt in matrimonijs teſtes debeant eſſe rogati.

421 ¶ Teſtis ſi dicat ſe nunquā illud dixiſſe quod notarius ſcripſit: magis notario quā ipſi teſti creditr: ita no.Cy. in.l. ſi puus.C.de fal.de quo etiā per Jac.de are.ꝛ Bar.in.l.j. in fi.ff.quemad.teſtamen.aperian.

Primo fallit quia dicta regula procedit in ciuilibꝰ ſecus autem in criminalibus.ita ſingula.tenet Specula. in titu.de ſuc.edic.in.§.reſtat.in verſi.quid ſi ꝛc. quod dictum eſt menti tenendum.

422 ¶ Teſtis in cauſa ſua nemo idoneus eſt in.l.omnibus. C.de teſti.ꝛ.l.nullus.ff.eodem titu.ꝛ in.c.decetero.extra eo dem.ꝛ.iiij.q.iij.§.item nullus.

Primo fallit vbicunqꝫ producere ipſum faciendo eum proteſtari qđ ex ſuo teſtimonio nullū vult ius ſibi q̄ri: qꝛ tūc poterit eſſe teſtis etiā in eo in quo habeatr aliq̄d ex eius rebꝰ.ita no.decidit Fed.de ſe.in cōſi.lxij.ꝛ hoc tꝫ etiam Bal.in.l.dictātibus.C.de teſta.vbi dicit qđ licet ille qui ſoluit nō poſſit eſſe teſtis ad probandū ipſum fuiſſe vſurarium: tñ ſi proteſtaretur ex teſtificatione nullū velle conſequi cōmodū tūc ille qui ſoluit vſuras erit idoneus teſtis ad probandū vſurariū.ꝛ hoc ſequitur etiam Jo.de ana.in c.cum in dioceſim.in.ij.col.extra de vſu.ꝛ hāc cautelam po

nit ēt do. Laurē. de rodulph. in tractatu de vſuris. l. iiij. col. ꝛ habetur p Ang. in diſputa. ſua inci. aſtenſis miles. ꝛ vide in ſimili per Joan. in regula ſine poſſeſſione. in mercu.

2 ¶ Fallit qñ quis nõ põt probare debitum ꝛ cedit omne ius quod habet cuidam tertio qui ſit amicus ſuus: ꝛ tunc poterit eſſe teſtis l hoc. ita tʒ Gui. de cu. l. l. heredi. §. nos. ff. de pac. ꝛ hoc etiam ibi tenet Ray. de forli. quod eſſet ſingulare ſi eſſet verum: quidam docto. hoc reprobant.

3 ¶ Fallit vbicūqꝫ teſtis deponeret de facto ꝓprio ad vtilitatē tantū tertij. nā hoc caſu ēt plenā faceret ꝓbationē: ita no. tenet Pau. de caſt. in. l. ſerui nomine. C. de teſti. ꝛ in. l. ij. §. abſens. ff. ſi ex noxa. cauſa aga. ꝛ i cõſil. ccclxviij. incip. i chriſti nomine amē. viſis actis. ꝛ idē do. Abb. in. c. j. de teſti. vbi dicit quod vbicūqꝫ principalis ꝑſona nõ eſt allatura cõmodū vel incõmodū laudē vel vituperiū nec aliqua affectione mouetur: quod tūc põt eſſe teſtis etiā in facto proprio: quia tūc ſubeſt ratio quare nõ debeat cõputari in numero teſtiū. tamen hoc itellige vbi nõ agit de magno preiudicio. Adde gl. no. in. c. dudū. el. ij. in gl. in verbo decidēda veritate. de elec. que dicit qd creditur ſoli prelato in his q̄ ſunt de facto ſuo ſicut credit ſoli filio deponēti i facto ſuo. iiij. q. iij. §. itē ſeruꝰ. ꝛ. l. interrogāti. C. de q̄ſtio. ꝛ idē tenet glo. in. c. ex literis. de iureiurā. in gl. j. lʒ glo. in. c. dudum dicat quod cõſuetudo ſe habeat in cõtrariū: tñ notabis illas glo. inquantum dicunt qd de iure dʒ credi vni ſoli deponēti de facto ſuo de quo ſuperiꝰ dictū eſt. ꝛ adde qd idē voluit Pau. de ca. i. l. quicūqꝫ. in fi. C. de ſeruis fugi. vbi dicit cõmuniter vni ſoli deponenti de facto concurrentibus alijs iudicijs debere credi: qꝛ etiā vni ſeruo credit. ꝛ ſi credit vni ſeruo fortius debet credi vni libero. ꝛ ſi dicatur qd ſeruo creditur cū tortura: ſʒ liber homo nõ debet torqueri reſpõdet qd illud cõtingit propter vtilitatem perſone ſerui cui nõ debet credi ſine tortura: ſed tamen valet diſpoſitio hoīs liberi ſine tortura: ꝛ hoc limita. l. iuſiurandi. C. de teſti. vbi dicit qd nõ credit vni teſti. quātūcūqꝫ magna prefulgeat dignitate. ꝛ idē dicitur in. c. licet ex quadā. de teſti. nā dicit hoc eē verū vbi teſtis deponit de facto proprio: qꝛ tūc creditur vni teſti cõcurrentibus alijs indicijs. ꝛ gl. i. d. c. dudū. ꝛ i. d. c. ex literis. ſentit iſtam opinionem qd debeat credi vni teſti qñ deponit de facto proprio.

quod tñ intellige verũ vbi ex tali pacto ad eũ nõ poteſt pertinere nec cõmodum nec incõmodũ nec laus neq̃ vituperiũ: per ea que habẽtur i.c.ſup.de teſti.⁊ idẽ expreſſe voluit Saly.i.d.l.ſi quis decurio.in.iiij.oppo.C.de fal.ſ3 aduerte q꞉ contrariũ voluit Inn.in.c.cũ dilectus.cum gl.in ver.reſpõſiones.de accu.⁊ Bar.in cõſ.ij.incip.ſolum intẽdẽdo allegare in qõ.propoſita.⁊ not.Cyn. in.d.l.ſi quis decurio.Anto.de but.in.ca.cum a nobis.in antepe.colum.de teſti.⁊ vide Bart.in l.ne arbitris.ff.de arbi.

4 ℂ Fallit in cauſa denũciationis i qua quis poteſt eſſe i facto proprio.vt habetur i.c.ola de teſti.que omnia ſunt valde nota.

ℂ Teſti. vide teſt.i.c. veniẽs. in a pe.col.ỽ.in gl.ff.de teſti.⁊ aliq̃d i c.l3 vniuerſis.e.titul.⁊ vide eũ i c.ſuper h.extra gloſ.de teſtib⁹.vbi põit an imperator poſſit facere q̃ vni ſoli credat.et vide.do.alex.ĩ imo.in cõſil.xxviij.in.iij.co.in.j.pte.

23 ℂ Teſti* vni etiam i magna dignitate poſito regulariter nõ creditur vt in.l.iuriſiurãdi.C.de teſtib⁹.⁊ i.c.l3 ex quodã.de teſtibus.

PRimo Fallit niſi ſit a partibus approbatus: q꞉ ex cõſenſu partiũ poteſt fieri qõ vnus teſtis faciat plenã fidẽ ⁊ pbationẽ vt.l.ſtipulatio.§.ſ3 vtrũ.⁊ ibi Bart.ff.de ver.obli.⁊ facit.l.plus.ff.de do.prele.⁊ ita tenet Bald.in.l.cum teſtamẽto.§.j.ff.de teſta.⁊ in.l.iij.ad.l.iul.repetũ.⁊ i.l.ct ⁊ i.l.ſi parẽtes.C.de teſti.Bart.i.l.j.§.j.ff.de ver.obliga.facit tex.i.c.j.extra de teſti.not.Cy.i.l.ſi qs i cõſcribẽdo.C.de pact.⁊ qõ no.Bar.in.l.fina.ff.de ſtipulatio.ſeruo.Ant.de But.i.c.ij.de proba.ad fi.⁊ i.c.litibus.de dolo ⁊ cõtu.⁊ idẽ etiã tenuit Spe.i ti.de teſte.§.reſtat.⁊ i idẽ reſidet Bal.i.l.i bonefidei.i pe.col.C.reb.cre.i ver.ex predictis: qõ tamẽ limita.vt ibi per eũ: nõ tamẽ poſſunt partes cõuenire qõ ſtetur priuatis ſcripturis alicuius ita ſignanter voluit Inn.in.c.per tabel.de fide inſtru.per rationem per eum allegatam: quia ſequeretur quod partes poſſent

quam efficaciter priuare tabellionem quod quidem priuatis non committitur vt ibi per eum.et per Guil.et Barto.in l.ij.§.nec eorum.de adop.⁊ no.Spe.in tit.de inſtru.edi.§.reſtat.ver.quis autem poſſet et per Bald.in.c.cū.p.extra de fide inſtru.in.iij.col.et cum prealleg.dicto Inno.tranſeunt ibi communiter doc.Bart.in.l.imperator.ff.de ſta.ho.Ang.et pau.de caſt.in.l.pactum inter heredes.ff.de pac.

2 ℭLimitatur dicta regula vbicūqꝫ teſtis deponit de facto ꝓprio:quia tūc credit̄ vni ſoli teſti cōcurrentibus alijs indicijs:vt eſt glo.not.in.c.dudū.de elect.in.vj.⁊ glo.in verbo decidendū.⁊ in.c.ex literis.de iureiurā.tenet pau de caſtr.in.l.quecūqꝫ.in fi.C.de ſeruis fugitiuis.⁊ Saly.in.l.ſi qs de curio.C.de falſis.in.iiij.oppo.⁊ plene dicit̄.ſ.in precedenti regula.⁊ vide Specu.in titul.de teſtibus.in dicto.§.reſtat.in ver.licet quis.vbi enumerat.xxx.caſus in quibus creditur ſolum vni teſti quos proſequitur ⁊ alijs adduntur in.l.bonefidei.C.de rebus credi.de quibus vide ibi per eos.

4 ℭTeſtis nō iuratus regulariter fidē nō facit:vt.l.iuriſiurandi.C.de teſti.⁊ in.c.tuis.extra eo.titu.cum ſimilibus.

PRimo fallit quādo deponit ſuper eo quod eſt notoriū:vt;not.in.c.cum cauſam.de coha.cle.⁊ mu.dūmodo deponat ad plenam iudicis informationem ſeu inſtructionem. quod etiam ſentit Inno.in.c.pe.de poſt.prela.⁊ eſt gloſ.reputata ſing.in.c.j.de pace tenenda.

2 ℭFallit vbicunqꝫ pars remitteret iuramētum:vt in.c.tuis.et ibi eſt gloſ.no.⁊ gloſ.in dicta.l.iuriſiurandi. C.de teſtib.⁊ in.c.tertio loco.de proba.in glo.ij.et glo.in.l.j.in princip.ff.de ferijs.⁊ ibi hoc tenet Barto.

3 ℭFallit vbi ſtatutum dat iudici arbitrium in procedendo ⁊ iudex remittit iuramentum.ita tenet Barto.in.l.filiusfamilia.ff.de dona.licet aliquid reprehendant.

4 ℭFallit vbicūqꝫ papa vl' ꝑnceps mādat alteri vt ſe iformet de certo negotio:qꝛ tūc pōt ſe informare a teſtib⁹ ēt nō iuratis ⁊ nō idoneis;vt eſt glo.ſing.in.d.c.j.de pace te.⁊ ibi Bal.in vſibus feud. quod tn̄ procedit niſi ſit dictum quod diligenter informet:qꝛ tunc teſtis debet iurare et partes ⁊ debuīt citari.ita dicit Bal.i.c.ij.de cōtrouer.inueſti.⁊ melı⁹ in.l.neqꝫ natales.C.de pba.⁊ Fed.de ſenis in cōſilio.lxxxi.

425 ¶ Teſtis ſocius criminis regl'r nō admit-tit.vt in.c.veniēs[a] de teſti.⁊ in.c.j.de cōfeſ. ⁊ in.c.memini.xv.q.iij.⁊ no.gl.in.c.cum.p. manconella.de accuſa.cum ſimi.

a ¶ In.c.ve-niēs.vbi vide Fely.et Lāfrā.in re pe.c.qm̄ cō tra.ō ꝓba. in ꝟ.teſtiū. l.xx.col.ꝟ. vlteriꝰ du-bitat.⁊ do. Alex.ōūno. ī cōſi.cxlij. in vlt.col.l ſi.in.j,pte.

PRimo fallit qn̄ recipit ad pſumptionē faciēdā q: tūc bene admittit:vt not.c.iij. in gl.ſi.de teſti.quā gl. ibi multū no.do.Abb.⁊ idē Inno.in.d.c.ve niens.eo.titu.pro quo allego glo.in.c.j.in verbo teſtis.extra de teſti.li.vj.que dicit qō licet particeps criminis ⁊ inimicus capita-lis repellatur a teſtimonio:tamen admitti-tur ad preſumptionem faciendā.alleg.not. in.c.veniens.⁊ in.c.memini.alleg.

2 ¶ Fallit vbicunq; particeps criminis fuiſſet emēdatus de crimine.⁊ agerer ciuiliter.quo caſu admittat etiā ad plenā probationē fa-ciendā.ita notāter tenet Inno.in p̄alleg.c. iij.de teſt.vbi dicit qō emēdatus de crimine admittitur ad teſtimonium qn̄ de crimine ci uiliter agitur etiam ſi fuit ſocius criminis: quod eſt notandū pro limitatione.d.c.teſti-monium:vt dicit Abb.ibi.

3 ¶ Fallit niſi ſit particeps criminis ⁊ fuiſſet examinatus cū tormentis ſm Inno.in pre-alle.c.iij.quo caſu ſi de crimine procedit ci-uiliter ꝓbat ſm Inn.ibi in ſua tertia lectu. vbi ſenſit quod cedente infamia tales teſtes examinati faciāt probationē.doct.ibi cōiter cum illa lectura Inno.tenent licet dicant eū diuinare:⁊ ſuperius dictū eſt in ſocio crimi nis:vcȝ qō licet nō faciat plenā fidem:tamen facit iudicium ibi:⁊ fortius eſſet dicendū in criminoſo qui non fuit ſocius criminis vt poſſit recipi in teſtem ad faciendā preſum-ptionem.ita tenuit Cardi.zabarel.in preal le.c.iij.in ſi.⁊ alleg.nota.per glo.in dicto.c. j.de confeſ.⁊ in.c.ſi quis propterea.ix.colū.

quod dictum dicit eſſe ſingu.ꝛ mēti tenendum.

416 ¶Teſti vni adfirmanti magis creditur quam mille negantibus:vt.l.diem proferre.§.ſi plures.ff.de arbi.ꝛ.l. heredes palam.ff.de teſta.

PRimo fallit niſi aſſererēt contrariū eius quod alij dicerent:vt puta ſi dicant quod non potuiſſent dicere quin nos nō audiuiſſemus:nā tunc ſtamus dicto partis maioris ſecūdum glo.in.l.ob carmen.§.fina.ff.de teſt.ꝛ in.l.j.§.j.ff.de vē.inſpi.de quo vide Bar.in.d.l. heredes palam.

2 ¶Fallit qn̄ deponētes ſuper negatiua nō deponūt ſuper facto qđ pōt cadere in ſenſum corporeū teſtis:ſꝫ deponūt i eo quod cadit i intellectu:vt qꝛ deponunt de peritia actus vel de vulnere quod nō ſit mortale vel aliquā nō eſſe pregnantem:tūc ſi deponētes negatiue ſint periti ꝛ deponētes affirmatiue nō peritis plus credit̄ peritis:vt no.Dy.i proemio ffoꝛum.ſi autē vtriuſqꝫ partis ſint teſtes periti tunc eſt par probatio deponentium ſuper negatiua ꝛ ſuper affirmatiua.Et ideo ſi plures deponerēt negatiue quā affirmatiue magis credit̄ pluribꝰ deponētibus negatiue ꝙ paucioribꝰ deponētibus affirmatiue cōcurrēte idoneitate:ꝛ ſinceritate teſtiū.de qua in.l.ob carmen.in.§.fi.de teſti.ꝛ iſte eſt caſus in.l.j.§.j.ver.ſi autem.ꝛ in.§.quid rogo.ver.ſi omnes.ff.de ven.inſpi.ꝛ not.Bar.in.d.§.ſi plures.ꝛ in.l.heredes palam.

3 ¶Fallit qn̄ deponētes negatiue ſuper facto pceptibili ſenſu corporeo deponūt ſimpliciter remouēdo ſenſum ab actu.ſecus autē ſi nō remouerēt ſimpliciter ſenſum ab actu:ſꝫ dicerent illā pecuniā nō eſſe numeratam qꝛ nō potuiſſet numerari quin ipſi teſtes vidiſſent:tamē creditur eis quātūcūqꝫ affirmatiue deponētibꝰ:ꝛ iter eos ſeruatur diſtictio.d.l. ob carmē.§.fi.ita notāter dicit Bar.i predicto.§.ſi plures.et in l.heredes palā in principio. ſi tamen paritas deponentiū teſtiū affirmatiue ꝛ deponētiū negatiue eſſet ꝛ per hoc teſtium deponentiū affirmatiue et reliquorū eſſet paritas adhuc procedit regula qđ magis creditur affirmātibus quā negātibus:vt nota Cy.i.l.ij.C.de errore aduoca.ꝛ per Bal.l.c.j.l.j.de cōtrouer.inter vaſal.ꝛ do.in vſi.feu.Et predicta procedūt etiā quādo teſtes deponētes ſuper negatiua dicerēt ſe nō recordari de omnibus verbis ꝛ actis tātuꝫ ſꝫ bene

recordari qđ talis mētio nō fuit facta qꝛ per eos optime probaꝛ iſta negatiua nō obſtāte quod de omnibus nō recordentur plene: qꝛ ſufficit qđ recordentur de eo preciſe de quo queritꝛ lꝫ nō de aliis. ita voluit ſingulariter ⁊ tenet Cyn.in.l.ij.C.de dona.ante nup. quē ibi etiā ſequitꝛ Bal.in.l.principaliter.C.de rebus alie.nō alie. ⁊ Bar.i.l.admonēdi.ver.q̄ro quid ſi teſtes deficiāt.ff.de iureiur. Si autem diceret ſimpliciter de numeratione non recordari: vel diceret illam nō fuiſſe factam nō probarēt: qꝛ reuocarent dictū ſuum vt patet. Et predicta locū habent i cauſa ciuili ſecus in cauſa criminali: vt not. ſingulariter Bal.in.l.data opera.C.qui accuſa.nō poſſūt in repetitione. qui allegat gl.fi.in.c.clerici.

4 ¶ Fallit ſecundum quod not.per Innocen. in.c.ſuper hoc.de renuncia.

4 27 ¶ Teſtes parentes pro liberis ⁊ liberi pro parētibus regulariter eē nō poſſunt: vt.l.parētibus.C.teſtib.⁊.l.teſtis idoneus.ff.eo.ti. ⁊.iiij.q.iij.i.c.itē teſtis idoneus.nec etiā conſanguinei domeſtici ſeu familiares: vt i.l.iulia.ff.de teſti.⁊ i.c.i literis. a eo.ti. cum ſimi.

PRimo fallit quādo agitur in cauſa correctiōis vel prohibitiōis peccati qꝛ tūc pater pōt eſſe teſtis in cauſa filij: qꝛ in his affectio carnalis eorum nihil operaꝛ qꝛ nō agūt de commodo principalis perſone neqꝫ de incōmodo alterius imo de ipſius ſalute: vt probat tex.⁊ ibi hoc no. in.c.in tantam.extra de teſti.

¶ c.in lrīs. vbi oīno vide Fely. ⁊ Lanfrā. in c.qm̄ ꝯtra de proba. i ver.teſti.in xvi.co.ver. filius aūt.

2 ¶ Fallit in dirimēdo matrimonio ſpirituali: qꝛ tūc pater in cauſa filij admittitur text. eſt cū glo.in.c.preſens.xx.q.iij. quē tene mēti.

3 ¶ Fallit qñ non acquireretur emolumentū filio per diſpoſitionē patris: puta qꝛ pater erat procurator: nā tunc etiam pater poteſt

teſtificari

teſtificari pro ei⁹ filio ⁊ ecõtra: vt eſt caſus in.l.qui teſtamẽto.§.per contrariũ.ver.quicunq̃.ſm vnam lecturam poſitam in glo.in verbo teſt.ff.de teſtamen.

4 ¶Fallit quando teſtes tales fuiſſent a partibus adhibiti qz teſti etiam non fidedigno adhiberet plena fides qñ eſt a partibus pro teſte rogatus.vt eſt gl.ſing.in.§.⁊ licet q̃dez. que incipit immutatus.in auẽ.de teſti.ſecundum Bal. in.l. parentes.C.de teſti.⁊ in.l.teſtiũ.§.j.ff.de teſti.quam ſequit̃ Lud.de ro.in rub.de arbi.in.viij.col.ad fi.⁊ idem tenet Alberi.mal.in ſuo tracta.de teſti.in.iiij.col.in punci.qui dicit quod ibi habemus iſtã concluſionem q̃d vbi teſtis eſt rogatus ſemꝑ eſt idoneus quantũcũq̃ al's ſit inhabilis.Et ideo ſm eum poteſtis vti cautela in contractibus vt eligatis potius fratres vel affines in teſtes cõtra alios cũ poterũt teſtificari rectius.Et ideo dicit q̃d in queſtione facti dum eſſet accuſatum teſtamentũ do.Flo.⁊ eſſet rogatus quidã affinis dicit q̃d poterat teſtificari in fauorem teſtamẽti quantuncunq̃ eſſet affinis ex quo teſtator eũ rogauit.Et ſubdit q̃d eſt generaliter verum ſiue ſit rogatus a cõtrahẽtibus ſiue a teſtatore ſiue a iudice vt ſemꝑ ſit idoneus.⁊ idẽ tz Bald. in.l.data.C.qui accu.non poſ.in.xviij.col.verſi.item qui vocatur ad teſtimoniũ eoipſo videt̃ approbatus per eum qui fecit eum vocare:vt not.xviij.q.ij.c.decima.⁊ idem tenuit Bal.in.d.l.data.⁊ in cõmento.l.in nomine dñi.de teſti.⁊ idẽ tenuit Ang.in.l.j.in penul.col.C.de teſti.qui dicit glo. illã ſingularem in.d.§.quod ſi a contrahentibus.teſtes etiam inhabiles ex certa ſcientia ad validitatẽ actus ſint adhibiti ⁊ rogati inter eos teſtificari poterũt nec poterũt reprobari.pro quo optime facit q̃d no.Ant.de but.in.c.ex literis.in primo ⁊ ſecundo notabili in penul.col.ver.quod hic poteſt dici in ver.ſequẽti.extra de accu.⁊ faciunt not.in glo.l. inuitus.ff.eo.ti.Item ꝑ hoc facit q̃d no.Bal.in.l.dictãtibus. circa prin.C.de teſti.vbi dicit q̃d teſtificatio domeſtica valet qñ vtraq̃ pars eam adhibuit.alleg.l.ij.⁊ ibi eſt optima gl. ff.de vſur.ad quod facit q̃d no.Bal.in.l.inſtrumenta.C. de proba.vbi dicit ſecundum Nic.de matarellis quod quãdo notarius rogatus de facto cõmuni ab vtraq̃ parte puta de contractu poteſt conficere inſtrumentũ etiã ſi ſit magis domeſticus vnius partis q̃ alterius.ad idem vide Bar.in.l.ſi

pater.in prin.ff.de falſis.

¶ Fallit dicta regula qñ filiusfamilias condidit teſtamen-tum ipſo exiſtente in militia ⁊ teſtaẗ de caſtrenſi peculio:tūc enim pōt eſſe teſtis in teſtamento.vt.d.§.p cōtrarium.⁊ hoc tenet Spe.in ti.de teſti.in.§.j.circa.j.col.Secus tñ eſſet ſi fi-lius teſtificaretur de caſtrenſi peculio ipſo nō exiſtēte in mi-litia vel expeditiōe:⁊ hoc modo intelligiẗ.§.ſi filius.inſtitu. de teſta.Ratio differentie inter vnū caſum ⁊ aliū eſt quoniā vbi filius teſtatur in expeditione tale teſtamentum habet priuilegium vt valeat abſqз ſolennitate.ideo pater hoc ca-ſu poteſt eſſe teſtis.quod ſecus quando non eſt in expedi-tione:et hanc rationem ſentit glo.in.d.§.per contrarium.

¶ Fallit in cauſa matrimoniali cū queritur vtrū matrimo-niū poſſit eſſe prope cōſanguinitatē vel affinitatē.xxv.q.iij. in.c.preterea.⁊ .c.preſens.⁊.l.nō videtur.C.qui accuſa.non poſ.Si aūt dubitatur an ſit contractū vel ne.⁊ quare mari-tus ſic cōtraxiſſet mulier vero ecōtra:⁊ tūc cōclude quod ſi ſponſus ſit nobilior ditior vel honorabilior pẗ vel mater nō poſſunt ferre vel dare teſtimoniū ꝓpter affectionē filie que eſſet tradicta potenti marito.⁊ ſic faciliter deieraret:⁊ ſuffi-cit alterū predictorū cōcludere ſecundum Spe.in dicto.§.j. Si autē hi de quibus dubitaẗ an matrimoniū ſit cōtractuз ſint partes:tūc ſecundum vnam opinionem quam videtur tenuiſſe Spe.pater vel mater nō admittitur.communis ta-men eſt ſententia Joan.and.⁊ hoſt.quā videnẗ ſequi But. ⁊ Joā.de imo.i hoc caſu vt cōmittatur iudicis arbitrio an in cauſa matrimoniali pater vel mater admittanẗ ⁊ arbirio iudicis relinquatur qui diligēter inſpiciat an fides ſit adhi-benda patri vel matri etiā ecōtrario quod cōmittatur iudi-cis arbitrio an in cauſa matrimoniali pater vel mater ad-mittatur quando ſunt pares vel quando aliqua cōiectura pro parentibus apparet.facit ad hoc qđ no.glo.in.d.l.ſi vo-luntate.de dotis promiſ. vbi maritus ignobilis non poteſt opponere excep.nō numerate dotis contra vxorem nobilē.

¶ Fallit qñ aduerſarius cōtra quē pater produxit filiū vel ecōtra cōſentiret:nam tūc relaxatur cum iſta prohibitio ſit inducta fauore aduerſarij.hec fuit ſentētia Guido.in.d.l. parentes.quem fuit ſecutus Joan.and.in additio.in prin-cip.pro quo optime facit textus in.l.fi.C.de temp. appella.

8 ¶ Fallit qñ querit̃ de etate filij: qm̃ tūc pater vel mater admittuntur ad teſtimoniū: nō tñ vt plenam faciant probationem: ſed ſolum vt faciant aliqualem preſumptionem iudici vt etiam tenet Glo. ff. de probatio. ⁊ tenet Barto. in lege de etate. ff. de damno infec. ⁊ hec eſt communis ſententia quã etiam tenuit Joan. and. in dicto. §. primo. in additio. Spec.

4 ¶ Teſtis falſum teſtimoniū deponens nō ſolum eius dictum valet ſed etiã coram eodẽ iudice coraʒ quo falſum teſtimonium dicit puniri põt. vt eſt tex. in. l. nullū. C. de teſti. ⁊ ibi glo. quã ſequitur Bal. etiam ſi ille iudex eſſet alterius fori: vt etiã tenet Pet. de anch. in. c. ea quidẽ. de reg. iu. li. vi. in. xxiij. q. ⁊ Fede. de ſenis in cõſilio ſuo. lxxxviij. ⁊ʒ in hoc vlti. cõmunis opi. ſit in cõtrarium: vt tenet Joan. andr. in. c. verum de fo. compe. ⁊ ibi Abb. ſicu. ⁊ omnes doctores cano. et etiam pro conſtanti tenet Pau. de caſt. ⁊ Raph. fulgo. in. d. l. teſtium. Ange. in. l. ſi vacantia. C. de bo. vocan. in. xv. q. ō. in repe. ⁊ Lu. ro. in. l. ij. ff. de iuriſd. om. iudi.

PRimo Fallit vbicūq; teſtis diceret falſum eſſe, circa que nō concernunt ſubſtãtiam negotij ſʒ ſuper aliquo incidenti. Exemplū teſtis pductus iterrogatus eſt an ſit pauper vel cõiunctus: ⁊ ipſe ad vallandã eius teſtimoniū dixit qð nō ⁊ in veritate, erat ei⁹ cõſanguineus vel pauper. et probatur tñ propter hoc non dicitur falſarius nec debebit puniri de falſo: imo pbat vt ſingulariter patet p Ange. in. l. lucius. ff. de his qui notã. infa. q: iſta caliditas nō debet nocere alicui. ⁊ etiã tenet Bal. in. c. ſi quis. extra de teſtib⁹. non obſtat ſi dicatur quod quia eſt mẽdax nō eſt ſibi credendū: quia reſpõdet ipſe quod mendaciū nō tãgit illud ſup quo debet teſtificari nec eius quantitatẽ. q: tunc bene vitiaretur eius teſtimoniū: vt in. c. veniẽs. extra de teſtibus. ſʒ illud cõcernit extrinſeca ab illo ſupra qð debet teſtificari ⁊c. Subdit tñ ipſe Bal. qð talis teſtis debet puniri: q: callide locutus eſt. ⁊ ſic pp ter doloſuʒ mẽdacium poterit puniri. ⁊ iſtud ſcʒ quod teſtimoniū ei⁹ nō vitietur ſequitur Butri. in. c. cū cauſam. ſup gl. fina. de teſtibus. ⁊ Inno. in capitulo. fraternitatis. de heret. vbi expreſſe dicit quod eſt verū in inſtrumento cõtinente falſum circa ea que nō pertinent ad ſubſtãtiaʒ negotij de quo eſt confectū inſtrumentū: quod bene nota.

429 ¶ Teſtis per verbum credo & nõ credo deponens non probat[a]: vt in.l.teſtiũ.C.de teſtibus.et gl.i.l.iuſiurãdũ.ff. de iureiurãdo. & gl.in.§.ſi vero abſunt.in auẽ.de here.& fal.& bal.in.l.j.de ventre inſpi.

a ¶ Non probat.vide fely.in.c. veniens. in prin.ij.col. ver.glo.ſi. de teſtib⁹.

PRimo fallit niſi teſtis poſtea rationem congruam aſſignet:vt ſi teſtis dicat credo cõtẽta hec vera eſſe interrogatus de cauſa ſciẽtie dixit q2 vidit & preſens fuit: ita notabiliter tenet Bal. i.l.ſi ſeru⁹.§.quicũq3.ff.de legatis primo. et ſic magis debẽt attẽdi verba rationis quã dicti.i teſta. adde Cyn.idẽ tenentẽ in.d.l.teſtiũ.C.de teſtamẽ.& Ant.de bu.in.c.quotiẽs. eodẽ titulo.qui per hoc dicebat qđ ſi teſtis dicat ſe ſcire & credere cõtẽta in capitulo vera eſſe valet ſicut etiã cõtra ſi dicat teſtis de actu & poſtea interrogatus de cauſa ſciẽtie reſpõdit qđ credit ita eẽ vt faciũt ſepenumero ruſtici:nã tũc nõ v3 talis depoſitio:vt firmat Spec. in titu.de teſt.§.clam.de interroga.in fi.et habetur per Joã.an.in.c. inquiſitionẽ.de accuſa.et per eũdẽ in.c. preſentiũ. de teſtibus.in.vj.vbi dicit qđ illud qđ dicimus poſſumus dicere qđ credamus non tñ econtra.pro quo facit qđ habet in lege cum quidã §.quod dicitur.de acquiren.heredit. ſi tamẽ teſtis deponẽs p verbũ credit aliqđ addat pro cauſa ſcientie circũſtantiarũ per quas reſultat preſumptio violẽta tũc valet dictũ teſtis:vt puta ſi dicat credo bertã cõmiſiſſe adulterium.cũ titio.et interrogatus de cauſa ſciẽtie dicit quod vidit ſolũ cũ ſolã vel nudũ cũ nuda in loco ſecreto per id qđ habetur in dicto capitulo in literis.et in.c. illud de preſumptionibus.vel ſi dicat credo titiũ eſſe filiũ petri interrogatus de cauſa dixit q2 vidit illũ naſci ex ei⁹ vxore in domo

ſua per id quod habetur in.l. filiam diffinimus.ff. de his qui ſunt ſui vel alieni iuris ſecundum Cynum in dicta.l.teſtium.et Spe.in ti.de teſti.§.primo.ver.item quid ſi poſuit de credulitate.& per Antoni.de butri.in dicto.c. quotiens.

430 ¶Titulum ſue poſſeſſionis regulariter quis dicere non tenetur.c.cogi.C.de peti.hered.& l.in ciuili.C.de fruc.et lit. expen.et ibi no.

PRimo Fallit cum actor vult agere petitione hereditā.quia tenetur dicere an poſſideat pro herede vel pro poſſeſſore ad hoc vt actor ſciat an poſſit agere contra eum petitione hrēditatis.caſus ē i precalleg.l.cogi.de peti. here.

2 ¶Fallit in eo qui poſſidet beneficium eccleſiaſticum qui nō poſſet licite poſſidere ſine canonica inſtitutione in.c.primo. de regulis iuris.in.vj.quia cogitur epiſcopo dicere & oſtendere titulum ſue poſſeſſionis ſed non alteri priuato veluti actori contra eum agenti: vt eſt caſus in.c.ordinarij.de officio ordina.in.vj.et ponit Pau.de caſtro in dicta.l. cogi. in verſi.ſed extra quero glo.oppo.

3 ¶Fallit niſi titulus proprietatis vel qualita.poſſeſſiōis eſſet neceſſarius ad fundādum iudicium agentis:quia tunc cogeretur dicere omnia iſta.de hoc eſt caſus mirabilis in l.prima.ff.quorum legatorum.et iſtud audiui ſemel a do. Joan.de prato.& primo videtur mihi quod faciat quod habetur in.c.ordinarij.de offi.ordi.preallegato.vbi habetur quod clericus tenetur dicere epiſcopo ex quo titu.& ex qua cauſa et quomodo poſſideat beneficiū:licet dicatur quod locatur ibi de rebus ſacris ſecus in prophanis vt dixi in.ij. fallen.quod tamen eſt ſingulariter notandum et limitandum niſi clericus poſſediſſet et tenuit per logū tempus.x. vel.xxx.anno.quia tunc non teneretur dicere vt voluit Joan.in.c.illud.de preſump.& Bal.in.l.ſiue poſſidetis.de proba.& vide Anto.de but.in.c. ex literis.in.xiiij.col. de reſti.ſpo.qui ponit an cogatur quis dicere titulum ſui beneficij & vaſallus cogatur dicere domino ti.ſue poſ.vide Bald.in l.j.C.de conduc.& procur.lib.xj.& Jac.de alua.in.c. primo. in vlti.col.in prin.in ti.de controuer.inueſti.

431 ¶Titulum habens a malefidei poſſeſſore lōgo tempo. nō preſcribit: vt in auſ.malefidei.C.de preſcript.lon.tempo.

De regulis incipientibus.

PRimo Fallit vbicūq₃ alienatio a prin. fuiſſet bonefidei: quia tunc non habebit locum diſpoſitio. d. auten. ita tenet Ang. in. l. queritur. ff. de vſuca. allegans gl. in. l. ſi res. in gl. j. verſi. ſed dic qđ bona ꝛc. ff. de alie. iud. mu. cauſa facta. ⁊ iſta fuit limitatio Ricar. malū. ⁊ Cy. in. d. auт. maleſidei. ⁊ hoc etiam ibi tenuit Ang.

¶ Fallit quando debitoꝛ alienat rem alteri hypothecatam quia emptoꝛ bonefidei preſcribit aduerſus hypotecariam dicens qđ alienans ſciuerit rem eſſe obligatam alteri: ⁊ ſic habet malam fidem qm̄. d. auт. loquit de preſcriptione dn̄ij non aūt de preſcriptione iuris hypothece. ita limitat Ang. in. d. l. querit. de vſuca. que limitatio fuit Jac. de are. ⁊ Cy. in. d. aut. maleſidei. Spe. in titu. de preſcrip. ver. ſi debitoꝛ. ⁊ verſi. ſed nunquid hodie. ⁊ Jo. an. etiam ibi.

¶ Fallit quando habens titulum a maleſidei poſſeſſoꝛe nō preſcribit dominium: vt probatur i. l. iij. ff. quod metus cauſa per quam ibi notabiliter decidit Bald. in vltima columna. licet glo. aliud dicat.

¶ Fallit in preſcriptione in qua non requiritur titulus: vt in preſcriptione ſeruitutis: vt in. l. ſi quis diuturno. ff. ſi ſerui. ven. ita dicit Ange. in. d. aut. maleſidei. allegans gloſ. in. c. ſi quis. de reg. iuris. in. vj.

¶ Fallit vbi procuratoꝛ vendentis malafide vendidit: ſed dominus erat in bona exemplum in. l. qui fundum. §. procurare. ff. pro emptoꝛe. q2 emptoꝛ poterit p̄ſcribere per dictū §. procura. Ita tenuit Ludo. de roma in. §. cum quis. l. pomponius. ff. de acqui. poſſeſ.

¶ Limita etiā dictā regulā tribus alijs modis de quibus habetur per Bar. in. l. pomponius. §. cum quis. et per Ang. in dicta lege queritur. de vſucapio. et per Bal. in. l. ancille. C. de furtis. in. ij. columna. et. iij. et fuerunt oꝛiginales limitationes antiquoꝛum. vt refert Cy. in dicta autenti. maleſi dei. Sed Jo. de imo. in. d. l. queritur reprehendit pꝛimam fallentiam: que habet q̄ in vſucapione rei mobilis non habeat locum. d. aut. nam ipſe hoc reprehēdit: quia ſi autoꝛ meus malafide rem mihi vendidit mobilem furtum cōmittit. ⁊ ideo vſucapere non poſſum. vt. d. §. quod autem.

¶ Sed tu ſalua dictā fallentiā: quia res mobilis mihi vēdi

poteſt malafide abſq; eo quod furtum committatur: vt in l.ſi alienum per glo. C. de furtis

432 ¶ Trebellianica hodie per teſtatorem detrahi prohiberi pōt: vt tenet glo. in autenti. de here. ꝛ falci. vnde ſumitur auf. cū teſtator. idē tenet gl. inſti. ad trebel. §. fin. Azo i ſumma auf. lʒ cōtrariū tenet gl. i auf. ſʒ cū teſtator. C. ad. l. fal. ꝛ glo. in. l. cū allegas. C. eodē tit. ꝛ Jaco. de bel. diſputādo. pria tamen eſt magis cōmunis quā tenet Cyn. in dictā auf. ſed cum teſtator. doc. in. l. marcellus. in princi. ff. ad trebel.

Primo Fallit in trebellianica filiorum: qꝛ illaʒ teſtator non poteſt prohibere vt dicit ſing. Bal. in. l. iubemus. C. ad treb. quod perpetuo tene menti.

433 ¶ Trebellianica p heredē de relictis vniuerſalibus regulariter retineri poteſt per totū ti. ff. ꝛ. C. ad treb.

Primo Fallit niſi heres inſtitutꝰ eſſet cōtemplatiōe fideicommiſſarij: quia tunc omnia reſtituere debet cū fructibus eo nomine retenta quarta: vt eſt glo. ſingu. ſecundum Lud. de ro. in. l. fideicommiſſaria. §. fin. ff. ad trebel. vbi dicit illam a nemine fuiſſe ponderatam. ſed domi. Joan. de imol. ante eum eam allegauit pro ſingulari in. l. cum filie. ff. de legatis primo. ꝛ Bald. in. l. fideicommiſſaria. ꝛ in. l. cum pollidius. ff. de vſuris

V

434 **Vaſallus** ſeu emphyteota feudum ſeu emphyteoſim alienare nō poteſt: vt per doc. in. c. que in eccleſiarū. de conſti. ꝛ in. l. ij. C. de iure emphy. ꝛ in. c. potuit. de locato.

Primo Fallit niſi is cui fit alienatio vellet ſupportare omne grauamē dictuʒ eſt ſingulare Bal. l. l. nulli legali. de ſacrileg. li. xi. p quo facit. l. ij. ff. ſo. ma. ſed Lud. de ro. i ſuo ſingulari in numero. xliij. icipi. i iure ſunt regule ꝛc. tenet cōtrariū qꝺ dicit eſſe cōtra caſum. i. c. j. de duobus fra. de nouo iueſti. in vſibus feudo. vbi nō pōt vaſallꝰ ſeruire p ſubſtitutū neq; aliū ſubrogare. ꝛ ſi diceret qꝺ nō apparet ibi qꝺ voluerit ſupportare onera: rñdit ipſe q subroga

tus debet eſſe eque idoneꝰ: vt.l.aggeres.C.de ag.iur.lib.xi. ergo ſecundum cum debet intelligi quod ea que promiſit ſicut principalis promiſit: alias non haberet dubium.

¶ Fallit vbicunqz vaſallus vel emphyteota vēdit vel alienat ſaluo iure dñi vel eccleſie: ⁊ in inſtrumēto dicatur ſaluo iure dñi vel eccleſie: nam tunc vaſallus vel emphiteota nō cadit a iure ſuo. ita i effectu vult Bald i.c.j.i.§.donare.in vlt. col.in tit.qualiter olim feudum aliena.pōt.⁊ vide Bald.in titu.de pace cōſtan.in.§.libellus.in.xxv.colū.⁊ in.§.fi.C.de iure emphy.⁊ vide do.Jaco.de alua.in.c.j.i principio in antēpe.col.in fi.in tit.de phibi.alie.p fede.⁊ ibi Bal.in.§.i.in principio.in.iij.col.ver.ſz pone pater.⁊ Jaco.in.c.j.i prin.in ti.q̄ fuit prima cauſa beneficij.dicūt qđ licet ſit dictū ſaluo iure dominij: ſi tñ proceſſum ſit ad traditionē ſub illa forma quod illa verba nihil releuāt: quia cum non ſit denunciatū domino clam fieri videtur: per conſequens dominus videtur contēni. Item in preiudicialibus nō iuuat aliqua proteſtatio ſi adijciātur iſta verba: nec aliter nec alio modo q̄re tūc nihil videt̄ actū: ⁊ forte nō procederet feudū vel emphyteoſis: nā cōſtat quod nō intēdit alienare nec poſſit cū hoc ſaluo ⁊ nō aliter ⁊c. iuxta not.p eū ſimiliter.l.ſi quid.C.de exceptio.⁊ in.l.litē labeo.ff.fami.erciſcun.⁊ arg.l.ſi q̄s locuples.ff.de manu.teſt. Et lz iſta cautela verborū videatur bona tñ Bald. in.l.vnica.in.xvj.q.C.de his que pe.no.videtur cōtrariū dicere. vbi dicit quod licet vaſallus dicat vēdo ⁊ trado reſeruato cōſenſu dñi ⁊ non aliter proteſtando non releuat: quare in primo facto requiritur licētia: q⁊ traditio eſt facti: ⁊ ſic factū eſt cōtrariū ꝓteſtationi.C.de ſacroſan. eccle.per totū. Unde nō valet alienatio: ⁊ quamuis Bald.in d.l.vnica.nōn dicat ſaluo iure domini ſed reſeruato cōſenſu dñi: tñ in effectu iſta vltima in idem reincidunt.⁊ vide de hoc Car.zaba.in.c.ij.extra de feud.⁊ do.Jaco.de Alua.in c.j.in penult.colum.in princip.in titu.que fue.prima cauſa beneficij amit. Unde ex predictis patet qđ dicte limitatiōes nō videntur eſſe tute. imo dico qđ videtur verū: quare iſta verba ſaluo iure vel ſaluo honore dñi nō releuant quin per iſtam alienationē vaſallus nō priuetur feudo. vt ſing. determinat hoſtiē.⁊ refert Joan.an.in.c.ea te.de iureiurā ⁊ idē etiam tenet Lud.de ro.in quodaz ſingulari.cccxliiij.quod

incipit tñ heres qđ ſi vaſallus qui dicit ⁊c. ratio eſt: quia ꝓteſtatio cõtraria facto nõ releuat proteſtantẽ: vt eſt caſus in c. ſollicitudinẽ: de appella. ⁊ in. c. cũ. m. ferrarienſis. de cõſt. ⁊ in. l. cũ in plures in. §. locator. ff. locati. ⁊ plene per Bar. in l. non ſolum. in. §. mortem. ff. de noui operis nunciatio. Requiritur enim conſenſus domini in alienatione feudi primo quod recognoſcat ſuperiorem. Item nec ſibi preiudicetur: vt in. c. primo. de alie. feu.

3 ¶Fallit niſi in inſtrumento dicatur hoc modo vendo vel alieno tibi ſi nõ reuocauerit dñs alias ſit inempta. ita dixit Barto. in. l. ſi quis locuples. in fi. ff. de manu. teſta.

4 ¶Fallit qñ alienatio vel venditio fieret ſub iſta conditione vẽdo vel alieno tibi ſic ⁊ inquantũ de iure poſſum ⁊ nõ aliter: quo caſu licet ſequat̃ traditio tñ vaſallus alinãs nõ cadit a feudo. ita tenet Ja. de broilo de Verona in ſua ſumma. in ti. quib. mo. feu amit. ſub rubricella ſi vẽdidit ſub cõditione arg. l. ſi motu. poſt principium. de acquir. poſſ. et. l. qui abſente. in. §. j. ⁊. l. cum fundus. ff. de vi ⁊ vi armata. ⁊. l. fi. §. ſinantẽ. C. commu. delega. ⁊ pro hoc vide Bald. in. c. j. in. §. quoq; in penulti. col. in titu. de ſucceſſ. feu. niſi quãdo acceptio domini poſſet difficulter interuenire per corporalẽ traditionẽ. puta caſtri. q; vix domin⁹ poſſet recuperare: quare dolus eſt in traditiõe qui debet purgari ꝑ amiſſionẽ feudi. vt in. l. eleganter. ff. de dolo. ⁊ ita dixit ſe cõſuluiſſe: ⁊ ita etiã tenet Jaco. de alua. in. c. j. in prin. in pe. col. circa prin. ver. ſz quero. quid ſi vaſallus vendat ⁊c. in titu. de prohibi. feud. alie. per Federicum in vſibus feudorum.

5 ¶Fallit ſi vaſallus vel emphyteota vẽdat ſub cõditione ſi dño placuerit per. l. ſi quis locuples. in fi. ff. de manumiſ. teſtamen. ⁊ ꝑ. l. quintaualliſ. i. princip. ff. qui ⁊ a quibus. ⁊ ita dixit prefatus dñs Jaco. de Broilo in ſua ſumma in dicto titulo quibus modis feudum amitta. in rubricella. ſi vendidit ſub conditione. quem ſequitur Bald. in titu. [illegible] §. quoq;. in penultima columna. in titu. de ſucceſ. feu. et domi. Jacob. de alua. in. c. primo. in princi. in penul. colum. in titu. de prohi. feu. aliena. per Federicum.

6 ¶Fallit qñ emphyteota vel vaſallus vẽdit perceptionẽ fructuum per ſe ⁊ ſuos heredes: quo caſu nõ videt̃ qđ cadat a iure ſuo: q; cõcedit vel vẽdit ipſaz perceptionẽ q̃ eſt quid in

cti:non autem ius ſuū vendidit ſeꝫ vtile vel aliud:vt ꝓbat̃.i.l.neceſſario.in.§.fi. cōiunta gl.in verbo tantū.ff.de pericu.⁊ commo. rei vendi.⁊ ꝑ tex.cū gl.in.l.arboribus.§.vſuſ fructus.ff.de vſufruc.et per id quod notat Bald.in.l.quod cū infero.§.qui interponas ff.de public.et in.l.aquilius reg.ff.de dona. ⁊ not.Archidia.lxxx.diſtinctio.iudicatū.in pricip.vbi dicit q̄ pōt cōcedi libertas layco ad locandū fructus ad tēpus vel aliter.et ꝑ dictū.c.iudicatū.⁊ iſtud videt̃ tenere Bar.in lege codicillis.§.inſtitu.de leg.ij.vbi dicit q̄ vendens fructus per centū annos non videt̃ alienare:de quo vide ibi omnino.Sꝫ aduerte q̄ iſtud conſilium non videtur bonum: qꝛ verum eſt quod quando venduntur ad modicum tempus non eſt alienatio.vt in caſu.d.l.neceſſario.ſed cū venderentur pro lōgo tempore ſic videtur alienatio ſecundum Bal.in.l.voluptatis.ver.ſed quid ſi vaſallus.C.de fideicommiſ.

a Suaz.vide fely.in c.j.de iudeis ⁊ ſarace.in.j.col.ibi vlt.no.⁊ ꝑ frā.are.in.l.ſeruus cōis.ō vul.et pu.et pari.de puteo in trac.ſindi.in ꝟ.iudicis.⁊.d. pe.phy.cor in cōſil.clj. l.c.i hac in pln.l.iij.ꝑ te.⁊ frā.are.i.l.nō ē.C.ō iure deli.⁊ q̄ ꝑ.d. Jaſ.may.iſti.de act.i prin.nu.ij. num.iiij.

5 Uendere rem ſuam[a] nemo compellitur: vt.l.nec emere.C.de iure deliberan.

PRimo Fallit ſi vellē ꝓpe me territoriū habentem compellere ad mihi vendendum de ipſo quod poſſidet illud ꝑ futura electione:qꝛ hoīes meos iure dilectiōis exercere etiā poſſum:vt determinat Joan.andr.in additio.Spe.in rubi. de accu.argūmen.l.ſi quis ſepulto.et.l.ſi locus.§.fi.ff.quēadmodū ſerui.amit.l.quibus ſunt iſte due fallentie.

2 Fallit ſi velim colonum meum portionem ſuorum fructuum vendere volenteꝫ compellere ad mihi vendendum:quia poſſum iuſto pretio.tex.eſt ſing.in.l.j.C.de meta.lib.xj.

3 Fallit ſi vellē eundē colonū compellere mihi ad danduz portionē ſuam fructuū ex his

fructibus quos in fundo meo percepit: qđ itellige quauis offerat ſe paratum dare de aliis eque bonitatis item intelligitur ſi habet facultatem dandi de primis. caſus eſt not. in dicta lege prediorum. C. de agri. et cenſi. libro. xi.

4 ¶ Fallit ſi eum qui mihi donauit maximã partem ſui fundi cõpellere vellem ad videndum reſiduum. l. ſancimus. §. vendit. C. de dona.

5 ¶ Fallit ſi vellem ſeruũ cõmunẽ manumittere: et vellẽ compellere ſociũ ad vẽdendũ eius partẽ. l. prima. C. de ſeruo cõmuni manu. et. l. ſi ſeruus communis. de vulga. et pupilla.

6 ¶ Fallit ſi coheres coeredẽ qui emerat rem hereditariam obligatam creditori diſtractam vellet compellere iuſto pretio ad rẽ illam communicandam: vt eſt caſus ſingu. in l. fina. §. quatuor. ff. de leg. ij. ſm Lud. de ro. in dicta. l. ij. ſed dicam quod ille caſus mirabilis procedit quia ibi erant cõiuncti per legatũ vel fideicommiſſum: alias eſſet ſecus.

7 ¶ Fallit in fundo communi legato eccleſie: vt per Bal. ſingulariter. in. l. i. C. de commu. ſeruo manu.

8 ¶ Fallit quando locus eſt iunctus monaſterio: puta aliqua domus et monachi volunt extendere dormitorium: nec aliter poſſunt niſi conceſſa illa domo vicini: quia tunc dominus compelli poteſt ad vẽdẽdum: ita dicit Joan. de ana. in. c. apoſtolice. extra de iudi.

9 ¶ Fallit in alio caſu quotidiano ſcilicet quando aliqua eccleſia eſt edificanda vel amplianda: qꝛ tunc loca vicini poſſunt diſtrahi: et vẽdi eccleſie inuitis dñis. vt per Guil. et Flo. in. l. ſi quis ſtipulationẽ. ff. de reli. et ſump. fune. et. §. locũ. eo. ti. Bal. et Ange. in. l. ij. ff. ſolu. ma.

10 ¶ Fallit: quia debitor fideiuſſorem vel poſteriorem creditorem qui emerat rem obligatam a creditore diſtractã cõpellere põt ad rem illam reddendã ſibi refuſo pretio. l. cũ ſecũda. et. l. cum poſterior. ff. de diſtrac. pigno. et. l. i. C. de dolo.

11 ¶ Fallit in. l. ſi. §. quinto. et. §. maximus. ff. de publi.

12 ¶ Fallit in caſu. l. apud eos. ver. ſi ab eo autem. de debi. ciui. libro. xij.

13 ¶ Fallit in caſu. l. impera. C. de fide inſtrumen. et iure haſte fiſc. libro. xij. ſecundum vnam lectu. in. l. lucius. §. idem reſpondit. ff. ad muni.

14 ¶ Fallit ſi reſpublica velit cõpellere ciues ad emẽdũ frumẽ

tum qđ habet ſuperfluum: vt.l.j.C.vt nemi.lice.in empt.ſe excu.lib.x.vbi eſt tex.ſing.ſm vnam lect.

15 ¶ Fallit quando compellitur ciuitas habens magnam copiam frumenti tempore penurie ad vidẽdum illud ipſi ciuitati et pretio viliori.tex.eſt in.l.ſcribẽtes.§.ſi quid inchoari.ff.de vſufruct.per no.in.l.j.C.de epiſco.audien. et in.l.j.§.cara.ff.de offic.prefect.vrb.et.l.fina.C.ad.l.iul.de annona.et in.c.primo.extra de emp.⁊ vendi.

16 ¶ Fallit in caſu.l.j.ff.de priui.cred.ſm Ludo.de ro.in.d.l.ij.ſed ille tex.parũ facit.⁊ in.d.l.j.vt infra dicetur.

17 ¶ Fallit ſi vaſallus velit vendere feudũ paternũ: q2 cogit pro pari pretio vẽdere agnato proximiori: vt in.c. primo.§.ſed res ꝑ quos fiat iueſti.i vſi.feud.ſ3 hoc ius durat ꝑ annũ ꝑ tex.ſing.i.c. titius el primo.ſi de feu.fue.cõtrouer.colũ.x.

18 ¶ Fallit i caſu.l.pme.et i.l.q̇ſquis de oi agro deſer.lib.xij.

19 ¶ Fallit: q2 finito tẽpore cõductiõis põt cõpellere rẽ pub.reuocare volentẽ ad ſibi reuocãdũ pro equali pẽſione.l. congruit.et.l.predia.§.ſi de loco prediorum ciui.C.locati.

20 ¶ Fallit in caſu.c.j.extra de loca.

21 ¶ Fallit in caſu.l.j.C.de vendi.rerum fiſcali.lib.xj.et in.l.ſ.C.de ali.rerum alie.

22 ¶ Fallit in.l.iubemus.⁊.l.zenonez.C.de aduo.diuer.ind.ſm Ludo.de roma.in.d.l.licet.

23 ¶ Fallit in caſu.l.licet ⁊.l.neceſſario.ff.de in diem adiecti.

24 ¶ Fallit vt per Barto.in.l.prima.§.permittitur.ff. de aqua quoti. ⁊ eſti.in.d.l.j.ff.de priuil.credi.⁊ per eundem in.l.ſi modo a titio.ff. de verborum obligatio.⁊ ꝑ Bald.in.c. primo quemad.feu.ad fi.pertine.in vſi.feu.quia coſanguine⁹ eius in cui⁹ ꝑſona eſt finita emphyteoſis ⁊ dominum iterũ emphyteoſim dare volentem cõpellere poteſt ad dandum ſibi pro hoc faciunt plura ex dictis licet contra faciat.d.l.nec qnicquam.⁊.l.dudum.C.de communi.ſucce.

25 ¶ Fallit in caſu.l.pe.in fi.ff.de actio.quem not.Auge.in.l.non amplius.ff.de lega.j.

26 ¶ Fallit in caſu.l.ij.§.dominorum.ff.de his qui ſunt ſui vel alie.iur.⁊.§.ſenator.inſti.co.

27 ¶ Fallit: q2 per maximã ſeueritatẽ regiminis põt dominus ad rẽ ſuã vendendam compelli ⁊ ſe iuriſdictione priuari: vt arg.dictorum iurium in eiſdem concludit Bald. pro quo

facit.l.quis.§.in parte.ff.de adi.lega.⁊.c.literas.ad finem. extra de reſti.ſpo.⁊ eſt text.ſingul.in.c.j.§.qui tenet.de pace tenen.alias pe.§.quicunqꝫ.

28 ¶Fallit in caſu.l.cum fundus.⁊ ſic in fundo.ff.de iu.do.

29 ¶Fallit ſi poſtquam reddidi partē fundi pro indiuiſo ille eſt mihi in totum adiudicatus: quia poteſt compelli emptor ad totum emendum.ff.de actio.empt.in.l.iulianus.ff. communi diui.§.fi.⁊ vide glo.in.d.§.celſus.

30 ¶Fallit in caſu.l.qui tenet caſtrum.C.de feud.lib.xij.

31 ¶Fallit in caſu autenti.de alie.emphyteo.§.ſi vero ſecundum predictum.

32 ¶Fallit in caſu.l.vſuras coniuncta gloſſ.C.de ſolu.vbi eſt gloſſ.ſingu.quod creditor compellit debitorem promittere alio loco ſoluere ſi in eo loco quo ante promiſerat ſecuritatem non trahit moram

33 ¶Fallit in caſu.§.quod ſi commode.inſti.de offi.iudi.⁊ in l.ad officium.C.communi diui.

34 ¶Fallit in caſu.l.item nihil.C.communia predio.

35 ¶Fallit in caſu.l.ſer.ff.de ſeruitutibus.

36 ¶Fallit in caſu quem no.Bald.in.l.prima.ff.ſol.matri.in ſcholari qui poteſt compellere dominuꝫ domus ad locandum illam ſi aliam commodam non reperit.⁊ fuit dictum glo.in.l.de crimine.C.de epiſ.⁊ cleri.

37 ¶Fallit i caſu.l.ij.§.deuenimꝰ.vbi ē tex.ſing.poſſe cōpelli agricultorē ad portandū victualia in ciuitate vt vēdantur.

38 ¶Fallit in caſu.l.ij.C.in quibus cau.ſer. pro premio liber.

39 ¶Fallit in caſu.l.pomponius.§.verberatus.ver.iteꝫ ſi forte.ff.de rei ven.⁊.l.lucius.ff.de euic.⁊.l.tyritius.de pollicitatio.⁊.l.ſi.priuatis.ff.qui ⁊ a quibus.

40 ¶Fallit in caſu quem no.per Dyn.⁊ docto.in.l.ſi cum dotem.§.tranſgrediamur.ff.ſolu.matri.

41 ¶Fallit in caſu.l.ſi qs mores.§.imperatoreꝫ.ff.de excu.tu.

42 ¶Fallit in caſu notabili.c.placuit.vbi eſt caſus ſingularis de iudice eccleſiaſtico ⁊ layco qui diu litigauerāt ad cōtractum concordie ſecundum do.Anto.in.c.primo.in fi.de mutuis petitio.adde etiam.equiſſimū.ff. de vſu ⁊ habi.et ita habui de facto ⁊ fuit obſeruatum.

43 ¶Fallit in caſu.l.ſi quis homicidij.C.de accu.quam ſententiam no.Bar.in.l.vim.ff.eo.ti.vbi vide.

44 ¶ Fallit in caſu.l.j.§.primo.ff.vbi pup.edu.deb.vbi ſing. dicitur electum ſi in arbitrum iudicaſſet compromittentes compelli accipere compromiſſum:quod nota ad limitationem.l.iij.§.tametſi.ff.de arbitris.

45 ¶ Fallit in caſu.in auk.hoc iuſſu.C.de ſolu.

46 ¶ Fallit in caſu.l.j.C.de colla.eris.libro.x.et.l.vltima.C. de agri.ꝛ cenſi.

47 ¶ Fallit in caſu.l.j.C.de metal.lib.xij.

48 ¶ Fallit in caſu.l.pe.i fi.ff.de alie.iudi.mutã.cauſa facta.

49 ¶ Fallit in caſu.l.fundum cum.l.ſeq.ff.manda.

50 ¶ Fallit in caſu.l.vnde queritur.ff.cõmoda.et.l.in plures vel teſtamenta.ff.locati.

51 ¶ Fallit in caſu.l.j.§.furti.ff.nau.caupo.ſtabu.

52 ¶ Fallit i caſu.l.placuit.de eo.feu.patri.li.xj.vbi notari cogitur pati ſe rogari de inſtrumẽto ꝛ ita declarat Jo.an.i ad di.Spe.in rub.de edi.inſtru.ꝛ in.l.qui teſtẽ.in fi.ff.de teſt.ꝛ Bal.in.rub.ſꝫ hoc limita niſi i aliquo officio ſteterit ꝑ quinquennium.C.de tabu.lib.x.vbi caſus eſt ſingu.ſecũdo niſi factus fuerit prelatus aut aduocatꝰ aut clericꝰ.ꝛ hoc pꝫ.C. de ſymonia.lib.x.in.tex.ꝛ in gl.ſecũdo patet i.c.ſicut ex ne cle.vel.mo.ꝛ.c.in officiũ.§.ad deſcribẽdos.C.de herc.in.vj. per locum a ſpeciali.ꝛ eo caſu.quo cõpelli poteſt ſi non vult conficere repellitur a dicto officio:vt ſing.determinat Bal. C.de poſtu.l.prouidendum.per illam regulam.

53 ¶ Fallit in caſu quem habes per gloſ.ſing.in.ij.di.c.ſi cuꝫ. el.ij.dicentem pauperibus per denunciationem factam ab epõ poſſe cõpellere diuitem ad preſtandum eleemoſinam.

54 ¶ Fallit in caſu.l.fi.§.fi.cũ ibi no.per Bar.ff.de pig.actio.

55 ¶ Fallit in caſu.l.ſi decẽ.§.fi.ff.ſolu.matri.ꝛ.l.ſi fundum ꝑ fideicommiſſum.de lega.j.

56 ¶ Fallit in caſu.l.quamuis.de pigno.actio.

57 ¶ Fallit in caſu.l.ſancimus.C.de aduo.diuer.iud.l.ij.in fi. C.de proxi.ſac.ſcri.libr.xj.q nobilis vnius partis compellitur ad preſtandum patrociniuꝫ:quod declara vt per Bar. in.l.proxima.ff.de his que in teſta.delen.

58 ¶ Fallit in caſu.l.paulus.ff.de ſol.quos caſus tene menti: quia poſſunt de facto occurrere:ꝛ per te potes ſi occurrerint alias fallentias addere.de quibus per Ludo.de roma.et Angel.in.l.fi.ff.ſolu.matrimo.

436 ¶ Venditio vltra dimidiã iuſti ꝑtiũ regulariter nõ valet.ᵃ l.ij.C.de reſcin.vẽ.cũ ſimi. a

PRimo Fallit vbicũqꝫ in inſtrumẽto dicaꝛ qꝺ quis vẽdit rẽ protãdo:ꝛ illud plꝰ qꝺ valebat dedit ꝛ donauit emptori.ita tenet Bart.i.l.ſi quis cũ aliter.ff.de ver.ob.qꝺ habet locũ etiã i habẽte errorẽ rei:vt no.Barto.i.d.l.ij.i.iiij.col.ꝛ ſequitur ibi eũ Bal.in.l.cũ filius.§.pater.de le.ij.ꝛ idẽ tenet Jo.de imo.in.c.cũ cõtingat.i xxxv.charta.de iureiur.pe.de anch.ꝛ Inn.i.d.c.cũ cõtigat.ꝛ dicũt hoc eſſe verũ qñ l in ſtrumẽto diceret ꝛ illud plus quãtũcũqꝫ ſit: qꝛ tũc ꝑ verbũ quãtũcũqꝫ nõ habebit locũ remedinm.d.l.ij.vt ibi per eos.ꝛ iſtud fuit de mẽte Guil.i.l.ſi tibi decẽ.i prin.ff.de pac. vbi tex.no.i.l.fi.§.idẽ qſiuit.ꝛ ibi Bar.ff.de cõdi.indebi.et ibi Bal.i rub.C. de cõtrahẽ. emp.

b ¶ Fallit vbicũqꝫ vẽditio eſſet cũ decreto iudicis.l.j.C.de ꝑdijs cur.li.x.quã ad ħ ibi põderat Bar.i v̄bo imoderatꝰ vẽditor ꝛ emptor iniuſtꝰ iuemẽ.ſꝫ cõtrariũ tenuit Joã.de imo.ꝛ Lud.de ro.i.d.l.ſi quis cũ aliter.ꝑ tex.i.l.ij.C.de fide inſtr.ꝛ iur.haſt.fiſ.lib.x.vbi propter iniuſtũ pretiũ vẽditio reſcidiẽ:ꝛ tamen in illo cõtractu interuenit decretũ iudicis acquiſitum vt ibi iũcta.l.ij.C.ſi ꝓpter pub.pẽ.qꝛ alias ſequiẽ qꝺ re ven.ꝑ minorẽ cũ decreto nõ poſſet peti reſti.i inte.l.ſi quidẽ.C.de pre.mi.ꝛc.Adde tamẽ qꝺ cũ opi.Bar.concordat Ange.i cõſilio.cxlviij.icip.tutor vxoris.in fi.et idẽ tenuit ipſe i.l.j.ꝛ idẽ tenuit Bal.in.l.eadem.ꝛ i.d.c.cũ dilectus.de emp.ꝛ ven.ſed eãdẽ opi.tenuit Bar.i.l.j.C.de preſcrip.xxx.an.ſed vt ibi dicit Bar.fuit defectũ circa iuſtitiam pretij:ꝛ ſic reſcinditur.ꝛ idem etiam tenuit imo.in.d.l.pretia rerũ.ꝛ Bal.in repe.d.l.ij.in verbo ſuper quanta .C. de reſcin.

¶ Nõ valet vide Bald. in ꝯſil.ccclxxxvj.ꝛ in cõſi.cviij.i j.parte.et d.pe.vbi.cor.in ꝯſil.cclxxxiiij.incip.copioſe in litera c.in.iiij.parte ꝛ in cõſi.lxvj.icipiẽ.circa.ꝑ totũ.in.iij.parte.ꝛ in conſil.ccj.inci.viſis.in litera h.in iij.parte ꝛ i ꝯſi.lvj.incip.conſuluit per totũ.eadem parte.

ven.Abb.in.d.c.cum cauſam.vbi per hoc allegat.l.magis §.pe.ff.de ver.ob.⁊ in.c.j.de rebus alie.non alienan.lib.vj. ⁊ iſta pars de iure videtur verior.

3 ¶Fallit qñ venditio eſſet facta ad publicũ incantũ. Ange. in repe.l.ſciendum.in.vj.col.ff.de verb.obli.per tex.not. in l.j.C.de pre.cur.lib.x.⁊ idẽ tenuit in.d.l.pretia.⁊ in.l.j.C.de preſcri.xxx.anno.per tex.ſing.in.d.l.j.C.de pre.cur.Bar.tenuit contrarium in.l.j.C.de preſcrip.xxx.anno.per tex.in.l. ſi quos.C.de reſcin.vend.Ludo.de roma.idem tenuit in dicta.l.ſi quis cum aliter.ſed Ang.in prealle.l.pretia.reſpondet quod ibi clare probatum fuit quod fraus ⁊ ambitio interuenerint in ſubhaſtatione que tamen reſpõſio violat.d. l.ſi quis cum aliter.⁊ ideo tene opi.Bar.

4 ¶Fallit in adiudicatione inſolidum facta creditori per iudicem que habet vim quaſi traditionis:vt.l.a diuo pio.§. pignora.ff.de re iudi.Bal.in.l.ordo.C.de excep.rei iudi.

5 ¶Fallit in vẽditione facta per alium quam p dñm:puta p procuratorem:q: tunc nõ requireretur quod eſſet deceptus in dimidiam:ſed ſufficit quod ſit deceptus in.vj. parte totius:vt ſingu.voluit Bart.in.l.ſi ſocietatem.§.arbitrorum. in.vj.col.ff.pro ſoc.iuncta.l.vnde ſeuera.eo.titu. quod tamen non firmat ſed contrarium tenuit Lud.de ro.in.d.l. ſi quis cum aliter.per.l.ſi voluntate.C.de reſcin.ven.per quã l.ita tenuit Jo.de imo.in.d.c.quintauallis.in.vj.q.Et idẽ tenet domi.Abb.ibi in.ij.arti.⁊ Jmo.in.d.l.ſi quis arbiter. in fine.ff.de verb.obligatio.Abb.in.d.c.cum cauſam . quia imputari debet domino qui talem procuratorem elegit. argu.l.cum mandato.§.fi.ff.de mino.circa quod vide etiam per Bal.in repeti.d.l.ij.in.iiij.col.

6 ¶Fallit vbicunqꝫ facta eſſet venditio minus quã ſit dimidia iuſti pretij cum hoc ſit pretiũ conuentũ non ſolueretur paciſcatur vt ſuppleatur iuſtum pretium.ita tenet Bald. in.c.qualiter.de appel.in prin.p rationẽ de qua ibi per eũ.

7 ¶Fallit quando quis eſſet grauatus a teſtatore de vendẽdo fundum ſempronio.⁊ vendidit minus quam eſſet dimidia iuſti pretij:nam tũc non habebit locum.d.regula.quod intellige tamẽ vt ibi per Jmo.⁊ Bal.in.l.ſi fideiuſſori.§.meminiſſe.per illum tex.ff.de leg.j.

8 ¶Fallit in contractu tranſactionis:vt tenet gl.in.d.c.cum cauſam.⁊

cauſam.ꝛ ibi hoc tenet Jmol.Inno.ꝛ Jo.an.pet.de anc.ꝛ Spe.in ti.de emp.ꝛ ven.§.nunc videndum.ver.reſtat Guil. de cu.in.l.ex cauſa.C.de vſuca.pro emp.Bal.in.l.ordo.C.de execu.rei iudi.ꝛ in.l.iiij.§.j.ff.de tranſac.ꝛ ibi glo. in verbo debere.Bal.in fi.§.j.in prin.C.cōmu.deleg.ꝛ ibi in.l.j.in. ij. col.C.de pact.ꝛ eſt tex.optimus.in.l.in ſumma.in princi.in verbo nulla res.ꝛ ibi no.ff.de condi.indebi.ad idem tex. in l.a diuo pio.in.§.pignora.ibi veluti ꝛc.ff.de re iudi.ꝛ in.l.ſi ſuper ſeiūcta.l.ij.C.de do.ſed Bar.in.d.l.cū aliter tenet contrarium.dicit tñ qđ haberi debet reſpectus ad eſtimationē dubij euētus litis ſuper qua trāſactio eſt facta ꝛ nō ad veram eſtimationem rei.ꝛ ita intelligit gl.in.d.l.lucius.ff. ad trebel.ꝛ idem tenuit Ray.Bart.ꝛ Ang.ꝛ Jmo.ꝛ Lud.de roma.in dicta.l.ſi quis cum aliter.ꝛ Joan.de imo. in dicto.c. quintāuallis.in.vj.char.de iureiuran.Cardi.ꝛ Abb.in dicto.c.cum cauſam.de emptio.ꝛ venditio.

9 ¶Fallit in cōtractu feudi:qꝛ feudū ſapit naturā gratie: vt no.in Spe.in titu.de feu.§.nunc videndum.ver.ſed nunqd. refert Bal.in.d.l.ij.ver.an habeat locum.

10 ¶Fallit in contractu emphyteotico:vt dicit Spe.in.d.ver. §.nūc vidēdū.ſed Bal.tenuit ꝯtrariū ꝛ bene in.d.l.ij. ver.ſꝫ nunqd.ꝛ eſt rō qꝛ ille cōtractus emp.ſimilis eſt locationi' vt in.§.adeo.inſti.loca.in qua cōſtat remediū.d.l.ij.habere locū etiā in oibus cōtractibus bonefidei:vt ibi per glo.ꝛ doc.

11 ¶Fallit vbi ſuper cōtractu interueniſſet iuramētū ex certa ſcientia:vt no.Bal.in.l.que ſub conditione.§.j.ff.de condi. inſti.niſi aduerſarius eum induceret ad iurandū ſuis perſuaſionibus:quia tunc non obſtan.iuramento a tali ſcientia retractari poteſt venditio quantuncunqꝫ iurata ſicut etiam poſſet retractari ſi interpoſitum eſt per errorem facti vt colligitur ex no.tex.in.d.l.ij.verſi.nono quero.

12 ¶Fallit vbicūqꝫ qs renūciat beneficio illius.l.qꝛ renūciās eſt ſimilis ſcienti.l.queritꝰ.§.ſi venditor.ff.de edil. edic. niſi renūciatio ꝓceſſerit ex reūciantis ſimplicitate vel facilitate nam tunc nō preſumitꝰ ſcientia ſed error:niſi talis renūciās appareat certificatus de beneficio.d.l.ita nota.dicit Bal.in d.l.ij.ver.quarto quero.ſi autem renunciaret omnibus beneficijs talis renunciatio non porrigitur ad renunciationem illius.l.ꝛ de materia vltra predicta vide Bart.i[illegible]

Fallen.Soci.

quis cũ aliter. vbi etiã ponit an remediũ. d. l. ij. habeat locũ in ſtipulatiõe in qua quis fuit decept⁹ vltra dimidiam iuſti pretij. ꝛ cõmunis cõcluſio eſt qḋ ſic. ꝛ vide etiã plene p Bal. i repe. d. l. ij. ꝛ circa iſtã trãſactionẽ vide ꝛ adde dato qḋ ceſſaret remediũ. d. l. ij. tñ ſi apparet cõtra memotam eſſe litez ſuper qua tranſigendo deceptus ſum: tũc trãſactio eſt ipſo iure nulla. tex. eſt no. in. l. in ſumma. de ɔdi. inde. ꝛ predi. ad de quod remediũ. d. l. ij. nõ tñ cõpetit venditori ſed etiã emptori: vt not. glo. in preallega. l. ij. ꝛ ibi no. tz Bart. ꝛ Bal. et etiam creditori vt ſi res obligata ſit vendita vltra dimidiã iuſti pretij. vt eſt glo. no. in. l. vẽdi. §. j. ff. de bo. auc. iudi. poſ. ſecus aũt ſi ipſe creditor illã rẽ inſolidum accepiſſet ꝛ iudicis autoritate: vt Bald. in. l. j. C. de execu. rei iudi. ꝛ de materia vide plene per capo. in. c. cum cauſam. de emp. ꝛ vendi.

437 Venditor nolens de euictione tenere ad pretij reſtitutionem tenetur. l. emptor. §. ibidem. ff. de act. emp.

PRimo fallit qñ dixiſſet nolle teneri de euictiõe ſi res euincatur p talẽ cauſaz puta libertatis. nã ſi euincatur res non tenebitur etiam ad precij reſtitutionem vt eſt gl. ſing. in. l. qui libertate. ff. de euic. in prin. ꝛ no. Bald. ibi ꝛ Saly. in. l. j. C. de peri. ꝛ commo. rei ven.

2 Fallit in iudicio fami. ercisc. vt eſt gloſ. ſing. in. l. ſi quis familie. C. fami. erciſc. ꝛ no. Ange. in. l. j. C. de confeſ. ꝛ Bald. in. l. antea. C. de agro deſer. lib. xj.

3 Fallit quãdo eſſet actum ex vtraqꝫ parte: vt neuter teneretur per. d. gloſſ. in. l. ſi quis familie.

4 Fallit quando eſſet dictum quod nullo modo teneretur vt in. l. ſi dubitetur. C. de euictionibus.

438 Venditor an ꝛ qbus caſibus de euictione nõ teneatur.

PRimus caſus. quando emptor ita ꝛ taliter ſe impediuit vt puta quia egit perquirendo an aliquis alius eſſet dominus rei: ꝛ ſic ſibi fuit euicta: naz tũc nõ poterit agere de euictione. tex. eſt cum glo. no. in. l. ſi. dictum. §. ſo. autem cum poſt. ff. de euic.

2 Caſus eſt quãdo venditur vniuerſitas rerũ: ꝛ alique res euincuntur: nam venditor non tenetur de euictione. caſus eſt in. l. j. C. de euictionibus.

Vi. Duen. reg. 242. ſpon.

5 ¶Caſus eſt qñ ſciēter emerit rē alienā: nā nō poterit agere de euictione nec etiā ad preciū.l.querit.§.fi.ff.de edil.edic. tñ fiſcus vendicabit preciū a vēditore.gl.eſt no.quā ad hoc allegat Pau.de ca.in.l.ſi quis familie.i.iij.op.ff.fami.erci.

4 ¶Caſus eſt in.l. ſi prudentiam.ff.de euictio.

439 ¶Vendicās rē ſuā poſſeſſori preciū qḋ alij ſoluit offerre nō tenet.l.ſi mancipium.C.de rei vendi.ꝛ ibi Pau.de caſt.

PRimo Fallit vbi fuit conuerſum in vtilitatem.vt.l.emptor.ff.de rei vēdi.ꝛ no. Pau.de ca.in.d.l.ſi mancipium.ꝛ not.in.l.j.§.j. quod metus cauſa.in verbo ecce.in gloſſ.

2 ¶Fallit vbi pecunia eēt ſoluta p vendicantē: qꝛ tūc amplꝰ illā petere nō poſſet: ſi ille recipiēs erat ī bonafide vt ē caſus ſing.ꝛ ibi Pau.de ca.no.i.l.ſeruꝰ.ff.de cōdi.inde.idē tꝫ Pau.de caſt.in.l.in ciuili.ff.de fur.vbi oīno vide.

3 ¶Fallit niſi ille poſſeſſor emiſſet rē a fure animo dādi ipſā domino: vt no.ſing.Bal.in.l.j.C.de neg.ge.ver.ſꝫ qḋ ſi ille q̄ rem emit a fure bonafide ꝛ poſtea vendidit an poteſt ei dominus rei condicere ſaltem illud precium quod poſtea vendidit.dic quod nō vt not.poteſt colligi ex his que no.Pau. de caſt.in.l.cum ſeruus.in.ij.col.iij.q.prin.ff.ſi cer.pe.

440 ¶Verba aliquid operari debent.l.ſi quando.§.j.ff.de iureiur.cum ſimi.

PRimo fallit quando poſſent aliquid operari ſi datur ſanus intellectus ſecus ſi nō poſſent aliquid operari dando ſanum intellectum.glo.in.l.j.ff.ad municipa.

2 ¶Fallit qñ nullo mō pñt opari: qꝛ mā ſubiecta nō patit: nā niſi vera rō ꝯuenit ibi nec diſpoſitio loquētis. vt.l.iiij.§.totiēs.ff.ḋ dā.īfec.ꝛ.l.accuſare.§.oībꝰ.ff.ḋ accuſa.

3 ¶Fallit qñ verba nō poſſunt operari propter impoſſibilitatem: quia impoſſibiliū nulla eſt obligatio.l.impoſſibilium. de reg.iur.vl propter verborū repugnātiā tūc neutrū valet vt.l.repugnā.de reg.iur.vel ppter obſcuritatē: nā ſi verba ſunt ita obſcura quod nullū intellectū valent ſuſtinere nō valet ſcriptura iuxta tex.in.l.q̄ teſt.ff.de reg.iur.ꝛ no.Bal. in.l.voluntatē circa princip.C.de fideicom.vel ppter voluntatem pbroſam vel ineptam quod tenetur: vt eſt tex.inſtit. de legatis.§.fi.ꝛ i.l.ſeruo alieno.§.iij.ꝛ.l.turpia.i minci.ff.

Verba debet interpretari ut actus valeat ... limita ut p[er] Paris. cons. 110. n° 57. et seq. vol. j. ...

de leg.§.autem conſtitutio.

¶ Fallit quando verbo2um expreſſio reſultaret cõtra ius, vt eius intellectũ:nã tũc talis verbo2ũ expreſſio nihil operatur ſ; debet reduci ad partẽ diſpoſitã de iure cõmuni:vt eſt caſus i.c.tãtũ&.de ſeque.poſ.ſm do.Domi.i.c.ſi papa. ad fi:prin.de priuil.in.vj.facit quod no.in.l.fi.§.in computa.C. de iure delib.⁊.l.ij.C.de nora.

¶ Fallit qñ ius cõmune diſponit qđ expreſſio verbo2ũ non operet̃ in totũ verũ qđ ſonat:vt eſt caſus cũ gl.in.c.ſi duo. de p2ocura.in.vj.vbi patet qđ licet inſtituant̃ duo inſolidũ cũ clauſula quod nõ ſit melio2 cõditio occupãtis:nihilominus illa clauſula nõ operat̃ in totũ vt ibi.⁊ hoc no.Domi. in.d.c.ſi papa ad fi.prin. facit.c.inter.§.ſecus.de fide inſtr.

¶ Fallit qñ illud quod expediret̃ totũ erat ex diſpoſitione iuris cõmunis:nã talis expreſſio in homine operat̃: vt eſt caſus in.c.q2.de p2ocu.⁊ in.c.ſi cuſtos.de iureiu.cum talis expreſſio ſolet teneri quod plus ſpecialiter iniungit̃ q̃ generaliter ꝯcludit̃.xxiij.di.q̃&.⁊.c.ſi aduerſus.de here.⁊ in.l. itẽ apud labeonẽ.§.hoc edictũ.ff.de integ.reſti.ſed id qđ cõcedit̃ nõ erat ex toto de iure cõi:ſ; ex parte.tũc op;.qđ aliquid operetur.vt eſt caſus in.d.c.ſi papa.⁊ ibi do. Domi.

7 ¶ Fallit qñ verba ſe habẽt vt gen⁹ ⁊ ſpecies:⁊ p2emittit̃ genus q2 tũc verba generalia ſm gen⁹ nõ operant̃:vt eſt ter.i l.ſ; ſi alienat̃.ff.p2o ſo.⁊ ibi Bar.nã vbi eſt lucrũ eſt gen⁹ ⁊ queſt⁹ eſt ſpecies ⁊ nõ reſtringit̃ ſignificatio lucri vt intelligat̃ de lucro ⁊ queſtu.⁊ eſt rõ q2 ſtatim poſt genus ſubiũgit̃ ſpecies ipſi generi:⁊ iõ ponit̃ expoſitiue vel declaratiue: vt no.Bar.in.l.queſitũ.§.ſi q̇ fundũ i fi.j.col.de fun.iſtr.vl' alia rõ põt eſſe q2 ibi intellectus ille aſſumit̃:q2 ſic cõmuniter fieri ſolet:vt.l.eo2ũ.ff.p ſo.⁊ Bar.in.d.l.queſitũ.§. ſi q̇ fundũ.

8 ¶ Fallit quando ſtipulatio interuenit:⁊ ideo aliquid non additur vt eſt caſus⁊ ibi not.i.l. q̇ ſic.ff.de verb.obli.⁊ hoc modo licet non operetur augmentum obligationis tamen operatur nouando obligationem ⁊ actus qui tollit p2imã ⁊ aliam veſtitur:⁊ p2eſcriptio longi tempo2is durat.

9 ¶ Fallit qñ aliqđ exp2imit̃ i his que veniũt a volũtate ⁊ ſic fit expreſſio ex ſuperabũdãti:nã tunc talia verba nihil operãtur q2 in ea cauſa obligationis tollende ⁊ i cõtractib⁹ inſerit̃ ius commune ⁊ non ledit.vt.l.qui mutuam.§.manus.

10 ¶ Fallit qñ fit expreſſio que tacite ineſt: qꝛ tūc nihil operatꝰ quod procedit qñ exprimūtur eo modo quo tacite inſunt ſecus ſi exprimunꝰ aliter ꝙ inſūt: vt qꝛ fit expreſſio ad finē vt actus qui erat purus efficiatur per expreſſionē conditionalis: qꝛ illa expreſſio aliquid operatur. ꝛ ita procedit glo. de elec. c. ij. ꝛ c. ſi. ꝺ deſpō. ipu. ꝛ c. ſi papa. i ſi. ꝺ priuil. l. vj. ꝛ no. Bar. ꝛ doc. i. l. iiij. ff. ꝺ leg. ꝛ i. ꝺ. l. j. ff. ſi pē. appel. mors iterue.

4 41 ¶ Verboꝝ ꝓprie ſignificationi ſtatur nec ab ea recedēdū eſt ... a iudice illa ſpectanda eſt vt no. Azo in ſūma C. ne fideiuſ. ꝺꝺ. den. ꝛ Albe. de ro. in. l. j. ff. ſi cer. pe.

PRimo Fallit qñ lex verba aliter iter pretatꝰ vt no. in. l. ſi paterfa. ff. de here. inſti. ꝛ no. Bart. in. l. voluntarius. C. de fideicom. ꝛ in l. quamuis. ff. de vſufru.

2 ¶ Fallit qñ rō verboꝝ vel ipſa mēs aliter: vellet qꝛ ſtādū eſt ſenſui potiꝰ quā ipſis verbis no. Arch. i. c. ſi ꝑ tua. de reſcrip. i. vj. vbi ꝺt qꝺ nō eſt recedēdū ad ſignificationē vocabuli niſi cōſtet cōcedētē aliter itellexiſſe de hoc ē tex. i. l. nō aliter. ꝺ le. iij. ꝛ no. Jo. an. i. c. eps. de reb. eccl. nō alie.

3 ¶ Fallit ratione adiuncti: quia tunc receditur a verbis ꝛ eorū ꝓpria ſignificatiōe: vt. l. ſi ſeruus. §. quinqꝫ. ff. de leg. j.

4 ¶ Fallit qñ verba in proprio ſignificato nihil poſſunt operari: quia tunc trahunꝰ ad propriū intellectum ſm Ang. in l. ſi cum antea per illum tex. de dona. ante nup. C. ꝛ probatꝰ in. l. ſi cum auguſtini. ff. de ſerui. ꝛ in. l. pro caſ. ff. de vſufr.

5 ¶ Fallit qꝛ cauſa honeſtatis ſeruāde a ſignificato ꝓprio debemꝰ recedere: vt no. Ang. i. l. q̄nqꝫ. §. parētes. C. de i ius vo.

6 ¶ Fallit quādo ex natura cōtractus vel ſubiecte materie a ſignificato proprio vocabuli recedit vt i. l. inſulā. de p̄ſcri. verbis. ꝛ in. l. ſi ſtipulatus. in prin. ꝛ ibi no. ff. de vſur. ꝛ in. l. ſi vna in prin. ff. locati. ꝛ ibi etiā no. Albe. i. l. j. ff. de bo. poſ.

7 ¶ Fallit quando veriſimile eſt loquentem aliter intellexiſſe que veriſimilitudo ex multis cognoſcitur vt in. l. ſi ſeruus proprium. §. fi. de lega. j. ꝛ Dy. in. c. inſpicimus. de reg. iur. in vj. ꝛ hoc no. Barto. in. l. non aliter. de leg. iij.

8 ¶ Fallit propter cōſuetudinē vſus loquēdi: vt. l. liberoꝝ. §. q̄ tn̄ caſus. de lega. iij. ꝛ ibi no. Bart. ꝛ per Bart. plene in. l. labeo de ſepul. vio. ꝛ in. l. cū verū. in vlti. col. C. de fideicommiſ. ꝛ eſt caſus i. l. ſi quis vitiū in. §. fi. cū. l. ſequē. ff. de vino

tritico ꝛ oleo lega.nã in expoſitiõe vocabuloꝛũ attendend⁹ eſt vſus loquẽdi ꝛ cõſuetudo.l.anniculus.la.j.ff.de verboꝛũ ſignifi.in princ.ꝛ no.Bald.in pe.colum.de cap.coꝛradi.
9 ¶ Fallit ꝓpter naturã depoſiti ꝛ maxime vt ſnia valeat: vt eſt gl.ſing.i.l.ꝛ puto.§.j.ff.fa.erc.ſ3 Bal.i.d.l.cũ verũ:nã verba ſnie debẽt itelligi ſane ita qꝺ ſnia adapteť negocio ꝛ negociũ ſnie vt ſnia valeat ꝛ nõ pereat: vt no.Bal.in.c.cũ ſup.in fi.pe.col.de re iudi.ꝛ no.in.d.l.ꝛ non puto.§.j.igitur ꝛc.
10 ¶ Fallit propter rationem: qꝛ verba ſunt intelligenda ſm rationem: cum ratio verbi repugnat: qꝛ ratio legis eſt anima legis.l.cũ mulier.ff.ſolu.matrimo.ꝛ in.l.cũ talis.§.falſam.ff.de condi.ꝛ demon.ꝛ per Dy.in.c.fi.de reg.iur.in.vi.ꝛ per Bal.in.l.non dubium.in.v.col.C.de legi.
11 ¶ Fallit qñ ex verbis ſequeretur aliqua abſurditas p.l.nã abſurdũ.ff.de leg.ꝛ p.l.ſi quis vulneratus.verſi.quod ſi qs abſurde.ff.ad legẽ aquil.ꝛ p.l.j.§.nõ queritur in verbo abſurdũ.ꝛ ibi gl.ff.de publi.ꝛ per no.i.l.diuortiũ.i pn.ff.ſoluto matrimonio.ꝛ per.c.cũ ſatis abſurdũ ſit.de offi.deleg.ꝛ de offi.vica.in.c.clericos.ꝛ etiam no.Alberi.de roſa.in.l.j.ff.de bo.poſ.allegat ipſe no.in.l.j.§.qui in perpetuum.ff.de vectigal.ꝛ in.l.minoꝛ.§.ſi ſeruus.ff.de euictio.
12 ¶ Fallit qñ abſurdus verborum intellectus continet iniquitatẽ: qꝛ tũc recedimus a verbis: ꝛ intelligimus ſm proprium ſignificatum: vt probatur in.l.ſcire oportet.§.ꝛ ſi maxime.ff.de.excu.tu.ſm Bal.in.d.l.non dubium.in.v.col.
13 ¶ Fallit qñ res eẽt mali exẽpli: qꝛ tũc ſtareť verbis ꝛ ꝓpriis ſignificationib⁹.arg.l.aut facta.§.fi.ff.de penis.ꝛ i.l.ꝛ ſi qs aliqͩ.§.q ad oẽs.co.ti.ꝛ i.l.exem.C.de ꝓba.ꝛ i.l.j.C.de pre.
14 ¶ Fallit qñ ſubeſſet aliqua vtilitas que hoc ſuaderet: quia tũc poteſt a verbis recedi ſed quando eſt ſola priuata tunc ſtatur verbis.l.ꝓſperit.ff.qui ꝛ a quibus.ꝛ no.i.l.ſcire opoꝛtet.§.ꝛ ſi maxime.ff.de excu.tu.facit.l.j.in fi.C.de cadu.tol.ꝛ auf.res que.C.cõmunia.de leg.ꝛ in.l.vtilitas.C.de primipilio.lib.xii.ꝛ facit.c.licet.ante finem de regula.
15 ¶ Fallit qñ verbis ꝛ eoꝛũ propꝛie ſignificationi nõ inueniť finis vel pꝛincipiũ: vt eſt tex.no.i.l.naturaliter.ff.de vino tritico ꝛ oleo leg.facit.l.cũ qui heres.in pꝛin.ff.de verbo.obli.
16 ¶ Fallit qñ ſequiť impoſſibile ſi ſtareť verbis ꝛ ꝓprie ſignificatiõi.vt probať in.l.j.§.ſi inſulaz.ibi qꝛ impoſſibile eſt.ff.

de ſump.l.impoſſibilium.de reg.iur.

17 ¶Fallit qñ ſequitur perplexitas:vt.l.ſi titius.de ver.obl.

18 ¶Fallit ratione conditionis perſonarum:nã ſi cõditio perſonarũ nõ exigit intellectũ propriũ ſtamus improprio.l.ſi iuſſa.ff.de do.ĩ.vi.ꝛ vxo.Albe.de roſa.in.l.j.ff.de bo.poſ.ꝛ ꝑ hoc eſt optimus tex.in.l.plenũ.§.equitii.ff.de vſu ꝛ habi.

4 42 ¶Violẽtia illata a iudice cui ſubditi ſumus alicui ſibi nec defendere nec reſiſtere licet ſecus autem illata a priuato.glo.in.l.vt vim.ff.de iureiurando.

PRimo fallit ſi priuata pſona exercet officium ſuũ:ſec⁹ ſi iudex.ita tenet Lu.in.l.non videtur.§.qui.ff.de reg.iur.

2 ¶Fallit qñ manifeſtũ eſſet qđ factũ iudicis eſſet iniuſtũ:qꝛ licitũ eſt ſibi reſiſtere:ſecus ſi eſſet dubiũ vel prohibitũ.C.de iure fiſci.ꝛ de metha.lib.x.de notat.ꝛ quod no.in.l.ij.ff.ſi quis in ius vo.non ierit.

3 ¶Fallit ſi grauamen eſſet irreparabile: licet dubitetur an iuſte faciat vel non.nam hoc caſu poteſt reſiſti.l.ſi quis prouocatorũ de appel.non recip.

4 ¶Fallit in magiſtratib⁹.argumẽ.l.niſi finito.§.ſi furioſi.de tutel.ꝛ qđ no.Bar.in.l.de pupillis.§.ſi quis.de oper.no.nũ.ꝛ hoc tenet Bal.in.l.vt vim.ff.de iuſti.ꝛ iure.prout refert Pau.de caſt.q̃ ponit ibi ꝑdictas fallẽtias.

4 43 ¶Vim vi repellere licet.l.vt vim.de iuſti.ꝛ iure.ꝛ in.l.j.C.e.tit.ꝛ ibi doc.

PRimo fallit cum infertur a patre qui põt vim illã inferre:qꝛ tũc nõ valet vim vi repellet puta qꝛ pater ꝛ dñs caſtigat filium vel ſeruũ:qꝛ tũc nõ lꝫ illis ſe defendere:vt tenẽt doct.in.l.iiij.ff.ad.l.aquil.

2 ¶Fallit cũ infertur a perſona publica puta ſi iudex mandet aliquem caſtigari:quia non licet ei ſe defendere.

3 ¶Fallit quãdo repelleret vim ex interuallo ſecus ſi ipſo facto leſionis illegitime defenderetur:qꝛ tunc nõ lꝫ.ita dicit Bar.in.d.l.j.C.vnde vi.ꝛ idem Bart.in.l.vim.ff.de iuſti.et iure.et idem etiam plene.l.l.ij.§.cũ igitur.ff.de vi ꝛ vi arma.

4 ¶Fallit quando repello immoderate ꝛ ſine moderamine inculpate tutele.ita tenẽt doc.in.l.j.per illũ tex.C.vnde vi.

4 44 ¶Vim alieni facti alteri repellere nõ lꝫ:vt eſt gl.no.i.l.

Vide Diaz reg.173.

titium.ff.de fideiuſſo.

PRimo fallit niſi eſſet aliqs ſibi cõiũct⁹ vel eẽt ſoci⁹: qꝛ tũc talis poterit repellere viꝫ alteri factã vt ẽ gl.ſing.ſꝫ Bal.i.l.apud labeonẽ qđ no.i.c.ſi vero.de ſen.excõ.ſed cõtrariũ facit tex.in.l.cum fundum.ff.de vi ꝛ vi arma.

445. ¶Voués ꝛ ꝓfeſſionẽ faciẽs i monaſterio ſemꝑ manere debet nec exire pot: vt ꝑ cano.i.c.ſicut ex literis.de iureiuran.

PRimo fallit quãdo vellet exire ad arctiorem religionem cum poſſit hac de cã de monaſterio diſcedere petita tamen prius licentia a ſuperiore quamuis nõ obtenta.extra de reg.iur.c.licet.

2 ¶Fallit qñ vellet trãſire ad monaſteriũ equale talis obſeruantie cũ tũc poſſit petita pri⁹ licẽtia ꝛ obtẽta.iuxta no.i.d.l.licet.ꝛ.c.cum ſingulis.de preben.in.vj.vbi de his plenius.

3 ¶Fallit quando vellet exire ad tempus puta pro vtilitate monaſterij cum poſſit abbate precipiente: vt in.d.c.ſicut ex literis.de iureiurando.vbi de hoc.

4 ¶Fallit quando exiret: vt fit in ſtudio cum tunc exire poſſit cum licentia prelati.iuxta not.in.c.iij.extra ne cle.vel mo.in.vj.vt vult do.Jo.an.in.d.c.ſicut ex literis.

5 ¶Fallit quando monachus delinqueret cum tunc propter debitum eijciatur a monaſterio et in ergaſtulo recludatur.iuxta not.in.c.quanto.de offi.ordi.ꝛ in.c.dilectus.de ſymo.in.c.quoniam.ꝛ.c.veniens.vbi plene.

¶Et hic ſit finis huius noſtre vtiliſſime lucubrationis: quã ideo libẽti aio ſuſcepi: vt adoleſcẽtulorꝫ animi ad leges neoptolemi facili ꝛ periucunda lectiõe ad eas capeſcẽdas aſſueſcerẽt: ꝙ an cõducibile ſit lectori iudicãdũ relinq̃. Ad laudẽ indiuidue trinitatis qui viuit ꝛ regnat i eternitate. Amen.

¶Expliciũt auree ꝛ maxime neceſſarie regule fere ſuꝑ toto corpore iuris cum omnibus fallẽtijs ſuis collecte: ꝛ in vnũ redacte per do.Bartholomeum ſocinum ſenenſem vna cũ ampliationibus ꝛ vtiliſſimis ꝯpoſtil.do.Benedi.vadi.foroſempro.ꝛ per eum ſumma diligentia correcte et emendate ac cunctis expurgate erroribus prout ſupra in rub.ꝛ in tit.ſeu huius compendij principio latius dictum fuit.

❡Ad lectorem.

HE ſubſcripte iuris regule cū ſuis ampliationibꝰ ⁊ Fallētijs iccirco nō ſunt pſcriptis inſerte:ſed ſubiecte:ac ab eis ſeiūcte:qḋ nō vnius ⁊ eiuſdē Jurecōſulti Doctoris ve.ſed diuerſoꝝ eſſe credunt:ille nāq(vt ex earū liquet inſcriptione)Domini Bartholomei Socini Senenſis:hec vero vel Domini Benedicti Uadi Foroſempronienſis.vel alterius cuiuſpiam ſunt.Aliquot etiam Lector humaniſſime Limitationes ſunt:que non hiſce:ſed prenotatis Domini Bartholomei Socini Regulis cōgruunt:ad quas facilius inueniēdas:certa ſigna ſiue numeri:quibus ipſe Regule ſecernuntur:Lectorem remittūt:ac ad id quod inuenire volet:dirigunt.Cum ergo Limitationes(vt ſic dixerim)nouas ac Bertholomei Socini Regulis adiungendas inuenire voles:quo ſingule Regule prenotentur:numerum primamq dictionem diſpicito:eaſq poſtmodum ſuis locis annectere:nec non accommodare facile noueris.

ABlatiui abſoluti regulariter faciunt cōditionē propriā de futuro vltra iura q̄ al's adducunt.adde text.in.l.facta.§.reſcripto.ff.ad trebel.vbi iūgēdo principiū illius text.cū ſimi.pbat tex.quod paria ſunt vel quod diſpoſitio fiat per ablatiuos abſolutos:vel quod deficiat per conditionem ſi.

❡Amplia primo iſtam regu.quod nō ſolū ablatiui abſoluti faciunt conditionē propriam imo faciunt conditionē expreſſam,ita ſing.tenet Bart.in.l.j.in princip.in vlti.col.in ſeptima queſtione.ff.de conditio.et demonſtratio.quia actus verbi importati per ablatiuos abſolutos importat futurum euentum qui futurus euentus eſt expreſſus:ergo faciunt conditionem propriam ⁊ expreſſam.

❡Amplia ſcḋo quod iſta regula ꝓcedit etiā in ſtatutis:nam etiā in ſtatutis ablatiui abſoluti faciūt conditionē ergo propriam ſecundū Bald.in.l.nō ſine circa princip.C.de bonis que lib.vbi no.decidit qḋ ſtāte ſtatuto quod premo-

tua vxore lucretur dotem non habebit locum in ſponſo: q̄ illi ablatiui vxore p̄mortua faciunt cõditionem id eſt ſi vxor ſit primo mortua: ſed iſta non eſt vxor: ergo deficit conditio ſtatuti per conſequens ſtatutum.

¶ Tertio not. amplia quod iſta regula p̄cedit etiã ſi cum ablatiuis abſolutis apponatur cõditio vt que regulariter facit modũ adhuc iſti ablatiui abſoluti etiã iũcta dictione vt faciunt conditionẽ. ita ſignanter tenet Bart. in. l. ſub cõditione. in. iij. colum. ff. de ſolu. per tex. in. l. ſi ego. §. j. ff. de iure do. facit. l. a teſtatore. ff. de condi. & demon. & l. facta. §. reſcripto. iungẽdo principium cum ſi. ff. ad trebel.

¶ Primo fallit iſta regula q̃n materia ſubiecta repugnat vt in rub. ſolu. matri. que neceſſario eſt ſolutũ in preteritũ vel de preſenti. bene facit quod in propoſito iñ no. Bal. i repeti. l. prime. xj. oppo. ff. de leg. ij. vbi tradit hanc doctrinã quod quando ablatiui abſoluti cadunt ſuper eo quod eſt incertum & ſic propter de futuro & tunc proprie faciunt cõditionẽ in. l. euentus. ff. de vſur. & l. acceptis. ff. ad legem falcidiam.

¶ Secundo fallit q̃n materia eſt diſpoſitiua tunc non poſſunt cõditionẽ facere. ita proprie loquitur in. l. qui fidem. in verbo rato manẽte pacto. ff. de trãſacti. vbi ſoluta pena appoſita in trãſactiõe adhuc remanet pactũ & ſic adhuc diſpoſitiuã. facit tex. in. l. de ſubmerſis. in verbo velo leuato. C. de naufra. libro vndecimo. facit quod tenet idem Bal. in. l. prima. ad hoc de lib. prete. & in. l. vnica. in. j. oppo. C. quãdo non pet. par. vbi dicit Bal. quod ablatiui abſoluti poſſunt ſtare tribus modis ſcilicet in vim conditionis: item cauſe finalis: item ſuppoſitionis terminorum.

¶ Tertio fallit q̃n importat admonitionẽ quandã vt ſunt illi ablatiui arbitratu que apponuntur operi certe forte tũc important admonitionem & conditionem vt loquitur text. in. l. cum ſtipulatus ſim mihi proculo. & ita Bar. circa principium declarat. de verbo. obli.

¶ Quarto fallit q̃n ablatiui abſoluti apponuntur gr̃a frequẽtioris vſus tũc nihil important. ita p̄prie loquitur tex. in. l. ij. in princip. in. ver. ſed ſi extraneũ in verbo filio precedente ff. de vulga. & pupilla. & ibi glo. quã ad hoc valde noto. dicitur enim quod quis põt adoptare extraneum loco nepotis filio p̄cedente: illud q̄ filius p̄cedat nõ eſt neceſſariũ: quia

poteſt quis adoptare extraneũ loco nepotis dato quod nullũ filiũ habeat.tex eſt in.l.adoptare.i prin.ff.de adoptio.tamen qꝛ frequenter actus plurimum cõtingit quod adoptio fiat i nepote qñ quis habet filiũ:ergo illi ablatiui filio precedente ſunt poſiti gratia frequentioris vſus:ideo tunc nihil importãt.ideoq̃ ibi eſt tex.iuncta illa glo.notabili.

¶Quinto fallit qꝺ lꝫ ablatiui abſoluti faciãt aliqualiter cõditionẽ tamẽ magis accedũt ad naturã diſpoſitiõis et alienationis quã cõditio expreſſe prout tenet Pau.de ca.ꝛ do. Alexand.in.d.l.in ratione.ij.§.tam et ſi.et Bal.in rub.C.de inſtitu. et ſubſtitu.in penult.q.in.vj.fundamento.et ita declarantur ea que doctores tradũt in.l. teſtatore.ff.de cõdi. et demon.et in.l.cum fidem.ff.de tranſactio.et alibi ſepe.

Abſoluere Non poteſt qui condẽnare nõ poteſt. l.j.ff.de officio proconſul.ꝛ lega.

¶Primo fallit quando quis non poteſt condemnare ex defectu iuriſdictionis ſecus ſi nõ poſſit condẽnare ex priuilegio perſone quia tunc abſoluere poteſt.l.quoties.C.vbi ſenato.vel clariſſimi.ꝛ Bal.ibi rationem adducit:qꝛ priuilegium nocere priuilegiato.

¶Secũdo fallit i materia correctoria:qꝛ ſi tollitur poteſtas cõdẽnãdi nõ videtur adempta poteſtas abſoluẽdi.gl.no.in clemen.prima i verbo ꝯ eos debere.qꝛ ibi ꝛ Imo.ꝛ Abb.ſequũtur . licet Soci.ꝛ Arc.in rubri.de acquirẽ poſ.videantur illũ impugnare ſed pro illa facit quia abſolutio fauorabilior eſt. l.fauorabi.de reg.iur.l.cũ Arrianus.de actio.ꝛ obligatio.

¶Tertio fallit non procedere vbi eſt eadem ratio no.Bal. in.l.imperium.in.iij.col.ff.de iuriſdi.om.iudi.

Acceſſorium Sequitur naturã ſui principalis §.liberis.inſti.de vulg.ꝛ pu.ꝛ.c.acceſſorium.de reg.iur.lib.vj.

¶Fallit qꝺ iſta regula ꝓcedit vbi eſt eadẽ rõ ſecus ſi diuerſa.vt no.Bar.in.l.ita ſtipulatꝰ i.xij.oppo.de verborũ obligatio.et Bal.in.l.nõ dubiũ.in.xiiij.oppo.C.de legi.Alexãd. i cõſilij.circa primũ.col.penultima.libro.j.ꝛ hoc modo ꝓcedit text.alleg.in gl.hic in.l.ꝛ ſi his.C.de prediis minorum et in.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.de verborum obligatio.

Accuſare Quis nõ cogitur vel agere in criminalibus maxime lib.j.C.nemo inuitus.

¶ Primo fallit in crimine homicidij i quo iudex põt cogere aliquē ad accuſandū. ſm Bart. in. l. omniū. ff. de accuſa. de quo tamen vide per Bal. Salyc. et Ange. in. l. ſi quis homicidij. C. de accuſ. et Areti. in tractatu maleficio. in verſicu. nec non ad querelam. columna. xxiiij.

¶ Secundo fallit etiam in herede qui cogitur vindicare necem defuncti. l. j. C. de his quibus vt indig.

5 **Actio** Stricti iuris eſt talis nature quod fructus ꝛ acceſſoria nõ veniunt niſi a tempore litis cõteſtate dato quod debitor fuerit interpellatus extra iudicium.

¶ Primo fallit quãdo quis petit id quod eſt ſuum vel aliquãdo fuit ſuum: quia tunc veniunt fructus ꝛ acceſſoria a tempore more etiam in actionibus ſtricti iuris. ita probatur in. l. videamus. §. ſi actionem. ff. de vſuris. pro hoc facit l. ij. C. de pac. inter vendi. ꝛ empto.

¶ Secundo fallit vt in caſu. l. filius. §. fi. ff. de colla. dotis. et ibi gloſ. ꝛ Barto.

¶ Tertio fallit i cõtractibꝰ celebratis cū principe: qꝛ quãuis ſtricti iuris tñ habet naturã bone fidei vt i ſimili tenet ſingulariter Bald. in titu. de pace cõſtan. verſi. ſupra vero.

¶ Quarto fallit etiã dicta regula de iure canonico quia nõ fit differẽtia an actio ſit bone fidei ſiue ſtricti iuris: vt per Bald. in. c. j. in vltima col. prope finem. de plus petitionibꝰ.

6 **Actus** factus per maiorem partē cenſetur ab omnibus factus. l. quod maior. ff. ad municipa. no. Abb. in capitu. cum olim. in fine. de re iudicata. Et hic dicitur quod maior pars reputatur pro toto vt tradit Bart. in l. cum delanionis. §. ſabinus per illū tex. ff. de fundo inſtr. ꝛ ratio redditur per Bartolum in. l. quicũꝗ. in fin. C. de omni agro deſer. lib. xj.

¶ Iſta tamen regula limitatur niſi aliter obſtaret de mẽte diſponẽtis volẽtis cõſenſum omniū debere interuenire: vt not. gl. in. c. vbi periculū. §. idem quoꝗ. in verſi. ſingulis. de elec. in. vj. ꝛ tenet Bald. in. c. non põt. de re iudica. Et iſtud de plano procedit quando talis voluntas expreſſe eſſet per viã ſtatuti: ſecus tamen videtur in conſuetudine quē hoc facere non poſſet per ea que no. Abb. in. c. j. in penult. no. de his que fiunt a maio. parte cap. Super quo tamẽ latius diſceptat Decius in. l. refertur. ff. de regu. iur. vbi videndū eſt

7 **Actus** inutilis ⁊ inualidus operatur ademptionem actus validi.l.planc.ff.de leg.i.

¶Primo fallit non habere locū in actibus dependentibus a voluntate duorum.l.ſi id quod.ff.de reſcind.vendi.Bar. in.l.ſi transferam.ff.de adimen.lega.

¶Secūdo fallit ſecundū Bar.iſta clauſula vt ꝓcedat in iure nondū queſito:ſed quod queri ſpectabatur:ſecus ī iure iam efficaciter queſito.l.nec vtilē.ex quib⁹ cau.maio.⁊.l.ſi id quod.in principio.ff.de reſcind.vendi.ratio q: facili⁹ impeditur aliquid de nouo acquiri quam queſitum tollatur. l.patre furioſo.ff.de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.

¶Tertio fallit iſta regula in reuocatiōe expreſſa:ſecus ī tacita ⁊ cōiecturata que nō inducitur per actū ſecundum inualidum.l.ſi iure.⁊ ibi Bar.in prima oppoſi.ff.de leg.tertio.Raph.Pau.de caſtr.⁊ Alexan.in.l.pure nam ſi non valet ſecundū teſtamentū expreſſum non valet etiam tacitum l.tertia.§.fi.ff.de ſerui. ruſtico.predi.quicquid dicit glo.l.ſi deicōmiſſum.C.de fideicōmiſ.quod itellige niſi illud tacitū reſultaret ex actu inter viuos.tex.habes notabilē ⁊ expreſſum in.l.legatū ſub cōditione.§.pater.ff.de adimen.leg.naꝫ ſi ibi ſecundum legatum non valuiſſet non induceretur ademptio primi:quia tex.ibi dicit illam eſſe tacitam ademptionem quod bene not.

¶Quarto fallit iſta regula vt ꝓcedat in vltimis voluntatibus in quibus primus act⁹ validus tollitur ꝑ ſequentē inualidū factū in vltima voluntate vel in contractu vt in.l.⁊ ſi transferam.ff.de adimen.leg.cū ſim.ſecus in cōtractibus inter viuos in quibus actus validus nō tollitur per actū inualidum.l.certi cōditio.§.qm̄.ff.ſi certum petatur.l.prima. ff.de noua.l.ſi quis ante.§.fin.ff.de acquiren. poſſeſſio. ſecundum Barto.in.d.l.⁊ ſi transferam.Imo.⁊ Moder.in.l.ſi cum dotem.in princip.et ibi Alexan.in.iij.colum.ff.ſolu. matri.⁊ Barto.in.d.l.⁊ ſi transferam.aſſignat rationem diuerſitatis:quia contractus pendet ex voluntate duorum: ſed vltime voluntates pendent a voluntate vnius.

¶Quinto fallit iſta regula vt ꝓcedat tranſlationē inutilis ademptio tn̄ eſt valida tūc bene reuocat primum legatum validum.ita proprie loquitꝰ tex.in.d.l.pure.ſec⁹ ſi ademptio eēt ī ſeipſa inutilis puta adēptio ſeruitutis vie ꝓ parte tex.

habes ꝛ exemplum in.l.legata inutiliter.§.ſi.ff.de adimen. lega.Bar.in.d.l.ꝛ ſi transferam.

¶Sexto fallit ſecundum Barto.ꝛ Jmol. in.l.ſeruum filij. §.ſi idem ſeruus per illum tex.Jeo.vbi legatum libertatis quod precedit ſi eſt inualidum non vitiat legatum de ipſo ſeruo factum.de quo ibi dicetur.

8 **Actus** qui poteſt expediri aliquo inuito poteſt etiaꝫ expediri eo ignorante.l.necnon ignorante.ff. de tuto.ꝛ curato.datis ab his.l.quarta.§.primo.ff.de fidei commiſſ.libertatibus.

¶Fallit iſta regula pluribꝰ modis vt per gl.in.l.ſi in tres. ff.de arbi.ꝛ ampliatꝰ etiaꝫ late per Alex.in.l.j.in penul. col. C.qui admitti.ſed inter cetera tu ſic limita.qꝺ iſta regula intelligatur ꝛ procedat vbi ſit eadē ratio prout regulariter videtur:qꝛ ſi poſſum facere aliquid te inuito ꝛ cōtradicēte pari ratione te abſente ꝛ ignorante:qꝛ non debet expectari preſentia ꝛ ſcientia que nihil operatur argu.l.aliquādo.§. fi.ff.ad velleia.Secus vbi ſit diuerſa ratio prout eſt in caſu l.duo ex tribus.ff.de re iudi.vt in arbitris vel iudicibꝰ qui iudicare licite poſſunt tertio cōtradicēte ꝛ inuito nō autem eo abſente ꝛ ignorante.facit tex.in.d.l.ſi in tres.qui rationem adducit:qꝛ tertius ſi eſſet preſens poſſet alios in ſuaꝫ ſnīam trahere.Bar.tamen.l.qui poteſt.videtur iſtā rationem impugnare:qꝛ talis ratio ſemper videretꝰ habere locū etiam in omnibus caſibus regule ꝓcederet qꝺ abſens poſſet alios preſentes trahere in eius ſnīam:ſed cum iſta ſit ratio iuriſconſul.impugnari non poteſt.ꝛ ideo dicendum eſt quod illa ratio ſolum attendatur in arbitris vel iudicibus qui ratione officij habent poteſtatem iudicandi ſecus videtur in priuatis prout regula loquitur.

¶Secundo fallit qꝺ regula nō procedit in iudicialibus:qꝛ iudicia redduntur in inuitum.l.inter ſtipulantem.§.j.ff.de ver.obli.ꝛ tamen nō procedit iudicium contra abſentē:qꝛ citatio requiritur.l.de vnoquoqꝫ.in prin.ff.de re iudi.ꝛ ſimiliter in electionibus prelatorum ꝛ in actu capituli vel collegij in quibus attenditur quod ſit a maiori parte:ꝛ cōtradictio minoris partis non attēditur.l.quod maioꝛ.ff.de muni.ꝛ.l.oēs.ff.de conſti.ꝛ tamen factū a maiori parte nō valet aliquibus abſentibus ꝛ ignorātibꝰ:qꝛ plus nocet vnius

contemptus quam contradictio multorum.c.per venerabilem.de electio.in predictis cũ caſibus regula nõ procedit q: data eſt forma a iure quod abſentes requirantur.

9 **Actus** electionis rerũ in dubio i minimo interp̃taẽ capitulo ex pte.de cẽſib⁹.l.nũmis. ff.de legatis tertio.l.apud iulianum.§.ſeio delega.j. cum ſimilibus.

¶ Primo fallit quod regula procedit vbi eſt incertitudo in rebus ſecus eſt in perſonis: q: tũc electio datur heredi.l.ſi quis ſeruum.§.ſi inter duos.de lega.ij.⁊ no.per Dy.in regula in obſcuris.eo.ti.in.l.vbi dicit quod in perſonis minimum apparere non poteſt.

¶ Secũdo fallit niſi propria ſignificatio vocabuli aliud importaret vt no.Bar.per illũ tex.in.l.ſi is qui ducenta.in principio.ff.de rebus dubijs.

¶ Tertio fallit regula quando illud minimum habet in ſe vtilitatem alias ſecus vt per gl.in.l.legata generaliter.de lega.j.vbi Alex.in.iij.col.in verſi.item dicit glo.

¶ Quarto fallit iſta regula quando non apparet quod electio data fuerit legatario alias ſecus vt no.Bar.in.l.legato generaliter.de legatis primo.circa finem in verſicu.predicta omnia.de legatis primo.

¶ Quinto fallit qñ qualitas legati eadem legatarij aliud ſuaderet.l.ſi cui de alimen.⁊ ciba.leg.l.ſtichus.de leg.iij. q: legatũ obſcurũ ex affectiõe cuiuſq; capit iterpretationẽ vt dicit tex.i.l.capiẽda.§.qđ factũ eſt.j.c.facit tex.in.l.aurelius.§.titius teſtamento.⁊ quod ibi Bar.ff.de lib.leg.

¶ Sexto fallit i legato relicto ad pias cauſas q: nec de minimo ſ; de maiori fauore religiõis intelligit̃.l.titia.§.ſeya.ff.de auro ⁊ argẽ.lega.vbi Bar.ita limitat iſtã regulã ⁊ iſtũ tex.p ſingulari alle.ro.i ſing.ccccexv.ĩro ſi lego eccl.⁊ no.do.Abb.i.c.indicãte.de teſtamẽ.col.ii.ver.vnũ tñ ſingu.⁊ tra.And.ſicu.in conſi.lit.illud in mediũ columna.ii.lib.ij.

10 **Actus** agentiũ debẽt regulari ſecundũ eorũ intẽtionem.l.obligationum ſubſtãtia.§.non ſatis.ff.de actio.⁊ oblig.cum concor.que notabiliter congerit Jaſ.in.l.ſi extraneus primo no.ff.de acqui.here.

¶ Primo fallit niſi res que fit ſit imperfecta: nã tali caſu regula nõ procedit: ſecus ſi perfecta ſit vt no.Bal.in.l.quod ſi ne.C.de teſtamen.iunctis his que tradit Bald.in.l.cum

allegas.col.iij.C.de vſuris.

¶Secūdo fallit quando apparet de intenſione ſecus ſi nō: q: propoſitū in mentē retētum nihil operatur.l.ſi repetendi.C.de conditio. ob cauſam.

¶Tertio fallit non procedere quando eſt ſola intentio ſine poteſtate: q: in quolibet actu voluntas ꝛ poteſtas requirit. c.cum ſuper.de officio deleg.no.Bal.in.l.cū te.per illū tex. C.de dona.ante nup.in.l.nollet.de acqui.here.ꝛ in.l.omne verbum.C.communia delega.

¶Quarto fallit hoc eſſe verum quando agitur ex contractu: ſecus ſi agitur ex quaſi contractu.l. ſi is qui.§.fina.ff. commodati.

¶Quinto fallit hoc habere locum quo ad actionem directam ſecus eſt in actione.l.ſi abſentis.C. ſi certū petatur.

¶Sexto fallit regulā procedere qñ intētio eſt expreſſa: ſec^9 vero ſi de intentione non conſtat.ita limitat Jaſon poſt Guil.Barto.et alios in.l.ſi vnus.§.pactus ne peteret.in.iij. col.verſi.limita.ff.de pac.

¶Septimo fallit non procedere quando ex qualitate perſone actus aliter eſſet interpretandus ita limitant Mod. hiſpani in rub.inſti.de iuſt.ꝛ iur.

¶Octauo fallit regulā ꝑcedere de intētione primitiua non aūt ſecūdaria vt eſt tex.in.l.ſi abſentis.ꝛ ibi Bal.no.in.ij. oppo.C.ſi cer.petā.ſequitur Jaſon in.l.liber homo.la ſecūda.in.j.col.vbi miranda eſt.ff.de ver.oblig.

11 **Actus** in quacūq; materia intelligit pro ꝓpria vice.l. dotis ꝑmiſſio.ver.ſi.ff.de iure do.l.bones.§. hoc ſermone.ff.de ver.ſig.cū pluribus deciſionibus que ad iſtā regulā plene ſcribit Fely.in.c.ij.de treuga ꝛ pace.

¶Primo fallit iſta regula in diſpoſitione permiſſiua ꝛ conſequenter affirmatiua: ſecus eſt in diſpoſitione prohibitoria ꝛ ſic negatiua: quia ſermo negatiuus non finitur i primo actu.tex.eſt not.in.l.ſi ſit ſtipulatus.ff.de ver.ob.ſ; ſi non vis inſiſtere poſſit retorqueri ille tex.econtra eo q: illud eſt qđ dicit ſi p me niſi p heredē: iſtud per heredē nihil operaretur ꝛc.niſi dicas quod in illo text. eſt duplex ratio iſta videlicet quia ſermo eſt negatiuis.iſtam limitationem ponit vna gloſſ.not.quam Barto. ſequitur in lege hoc genus.ff.de conditio.et demon. ſed cogita que ratio diuerſitatis

ſitatis. ⁊ dicit Bar. ſigna. q: eſt notanda. adde qᵭ per illaꝫ glo. conſuluit in ſpecie Oldra. lau. in cōſi. xvj. qᵭ incipit thema tale eſt. Tirius habens vnam filiam. qᵭ ſi teſtator ordinauit in teſtamento ſuo qᵭ filie non nubant niſi filijs mercatorum ſub pena priuationis hereditatis ſi alijs nubant qᵭ habeant tantum legitimam ſuam pone qᵭ vna filia nupſerit primo filio vnius mercatoris poſtea mortuo eo nupſit vni nobili. conſuluit Oldra. qᵭ non priuabitur illa filia hereditate. ⁊ illam deciſionem Oldra. refert Pau. de caſtr. in. l. hoc genus. ff. de conditio. ⁊ demonſtratio. ⁊ dicit quod ex illo conſilio Abb. habuit magnum honorem. adde quod idem late ponit Albe. de roſa. in. l. ſi. in quinta colum. C. de ſponſalibus. vbi ponit totum conſilium Oldra. licet de eo non faciat mentionem.

¶ Secundo fallit predictam regulam procedere in diſpoſitione hominis; ſecus in diſpoſitione legis vel ſtatuti: quia lex non debet intelligi de primo actu: ſed toties quoties opus fuerit alias lex eſſet imperfecta: ⁊ quia propter primuꝫ actum non intelligitur ſatiſfactum mēti ſtatuti: vnde ſi ſtatutum diſponit quod in cauſis vertentibus inter agnatos debet fieri compromiſſum ſi ſemel fuit factum compromiſſum nec habuit effectum debet ſecundo ⁊ tertio fieri compromiſſum: quia mens ſtatuti eſt quod non fiat lis inter agnatos: ⁊ de iſto compromiſſo ponit Bald. ⁊ Moder. in. l. veluti. §. hec vox. ff. de edendo. ⁊ in. l. qui per ſalutem. vbi etiā Jaſon. ff. de iureiuran. cum concordā. que vtrobiqꝫ dantur ⁊ in terminis noſtris reperio qᵭ ita limitat regulā ſupradictam vt procedat in diſpoſitione hominis ⁊ non. l. vel ſtatuti. Rapha. cu. conſi. cxxſ. quod incipit ſtatutum dicit ⁊ in ſpecie do. Alex. in. l. ſi cū dotem. §. ſ. in. iij. col. J. co. ⁊ in conſi. cccij. qᵭ inci. viſo conſi. alias per me reddito. in. ij. col.

¶ Tertio fallit quando primus actus non tenet ex benignitate nam tunc intelligitur de ſecundo. ita dicit tex. in. l. hec conditio prima. ff. de condi. ⁊ demon. ⁊ ita per illum tex. limitat Bal. in. c. olim ex literis. in. ij. col. de reſcrip.

¶ Quarto fallit iſta regula ſm Bal. in. l. inuitus. ad ſi. C. de procu. vt procedat qñ primus actus aſſumit effectū ſecūdū intētionem loquētis alias intelligitur etiaꝫ de actu vlteriori. ⁊ per hoc infert qᵭ ſi procurator ſit ꝯſtitutus ad appellā

dum intelligitur nō ſolū de prima appellatiōe: ſed de ſecun da eo q. p primā appellationē nec ē cauſa totaliter finita et ſequitur late ⁊ oēs in cōſi. ix. q incipit in caſu ꝓpoſite con ſultatiōis alijs quinqꝫ modis vltra quatuoꝛ ꝓcedentes limi tat Ant. de bu. in cōſi. xxx. qd incip. dubiū ingerit. ſed ille li mitationes parum mihi placent ideo non curo referre.

12 **Aditio** hereditatis non facta omne ius teſtamenti ſoluitur. l. cam quam. C. de fideicom. l. ſi ne mo. la prima. ff. de teſta. tutel.

¶ Primo fallit niſi hereditas pro adita habeatur vt in ti. ſi quis omiſ. cauſa teſt. quia tunc omnia debentur. l. ij. §. pla ne. ꝫ. de vulg. ⁊ not. Barto. in. l. j. §. ſi. ff. de vulga.

¶ Secundo fallit hec regula in milite. l. miles ita heredem §. ſi. ff. de teſtamento mi.

¶ Tertio fallit quando habetur pro adita propter exiſten tiam ſui heredis. l. ſi ſili9 qui patri. ꝫ. de vul. ⁊ ita no. Jmo. in. §. ex aſſe. de vulga. ⁊ pupil.

¶ Quarto fallit quod regula non habet locum in legatis ad pias cauſas vt not. Bar. in. l. j. C. de ſacroſan. eccle. char. pe. in verſi. iiij. quero de quo no. Bald. in conſilio. cclxxvij. dicta. l. mulier. in fine libro. iiij. conſi. xx. ſuper primo lib. v. ⁊ in conſi. xxxix. viſo teſtamento colum. ij. cod. lib. v. Ro. late. conſi. ccccxxviij. in terminis propoſite queſtionis. ⁊ in conſi. cccxciij. in caſu conſultationis. Jo. de ana. in conſi. xxviij. viſis col. pe. Arc. in cōſi. lxiiij. diligenter col. pe. et in. l. ſi fili9 qui patri colum. j. de vulga. ⁊ pupil. poſt Jmo. ⁊ Andr. ſicu. conſi. viij. ſcribitur colum. viij. ver. circa iſtam heſitationē lib. j. aliquid Alex. conſi. iiij. videretur. lib. ij. col. vij.

¶ Quinto fallit niſi expreſſe agatur qꝛ teſtatoꝛ poteſt diſpo nere quod legata debeātur hereditate non adita. Alex. in l. nemo poteſt col. iij. verſi ⁊ iſta faciunt ad queſtionē vbi ta men diſtinguit poſt alios quos ibi refert. ff. de leg. j.

8 **Aduena** qui vel viatoꝛ conueniri non poteſt in loco contractus niſi ibi ſit permanſurus. l. he res abſens. §. j. ff. de iudi.

¶ Primo fallit niſi talis aduena vel viatoꝛ eſſet vagabun dus quia poterit non ſolum ibi ſed vbiqꝫ cōueniri. vt tenuit glo. in. d. §. j. ⁊ ibi per Barto. ⁊ in. l. iiij. §. pretoꝛ ait. ff. de dā. infec. ⁊ per gloſſ. ⁊ Bald. in. l. j. C. vbi de crimine. et vide per

glo.in.d.§.pretor dicentem quod dicitur vagabundus ille qui non habet certam manſionem.

¶ Secundo fallit niſi tali loco eſſet deſtinata ſolutio: quia tunc ibi dicetur factus contractus ꝛ ibi poſſet conueniri vt in.d.l.heres.§.ij.Mod.in.c.fi.de foro competen.

¶ Tertio fallit niſi talis contrahens vt viator vel aduena conuerſaretur poſtea ibi aſſidue ratione cuius aſſidue conuerſationis ſortitur forum tunc ibi conueniri poterit ſm Inno.in.c.ex parte.ẽ.eo.per tex.in.l.ij.C.vbi ſena.quod intelligit Pet.de ancha.in.c.j.§.contrahentes.de fo.compe.li.vj.procedere quando conuerſatio eſſet aſſidua per.x.annos.vt in.l.ij.C.de incolis.lib.x.Sed certe illo modo cõtrahitur forum ratione incolatus vt per glo.in.d.§.j.ſed ratione aſſidue conuerſationis eſt diuerſus modus ꝛ non requiritur decennium.vnde dicebat glo.in.l.fin.C.vbi de crimi.ꝛ Barto.ibi quod ſcholaris poterit conueniri in loco ſtudij etiam pro debitis alibi contractis.de quo per eum in.d.l.ij. et per Spec.in tit.de compe.iudi.adi.§.j.ver. quid ſi aliqs ꝛ Jo.an.ibi in aditione dicentem ꝙ rationem aſſidue conuerſationis poterit quis ibi cõueniri de contractibus alibi geſtis.ꝛ ſequitur do.Anto.in.c.fi.ꝛ i.c.qđ clericis.ẽ.e.ꝛ do.Abb.ibi lꝫ Joan.an.in contrariũ teneat ꝛ in.d.c.ex parte. vt ſola aſſidua cõuerſatio nõ ſufficiat,put etiã tenuit Bal.i d.l.ij. cũ tex.ibi loquaꝫ copulatiue.ſ.de aſſidua ꝯuerſatiõe ꝛ ꝙ habeat qđ ibi maiorẽ partẽ bonorũ ꝛ ita ẽt ſequiꝫ Bar. in.d.l.fi.ꝛ inclinat in hãc partẽ Jnno.in.d.c.ex parte.ꝑ quo facit qđ idẽ Bar.dixit i trac.repreſaliarũ i.v.q.prin.ꝑpe fi. qđ ſcholaris nõ poſſit ante decenniũ in loco ſtudij cõueniri ex ꝯtractibus alibi geſtis imo i.l.lex cornelia.§.domũ.ff.de iniurijs dixit ꝙ ẽt ſi ꝑ mille annos ſtaret ſcholaris ſtudio animo tñ recedendi de quo apparet nõ cõtraheret domiciliũ vt ꝑ gl.in.d.l.ij.C.de incolis.de qua tñ materia vide pleniusper doc.in.d.c.fi.ꝛ.c.ex parte.ꝛ.c.quod clericis.

¶ Quarto fallit niſi cõueniatur ad id qđ venit ex natura cõtract⁹ imediate expediẽdi i illo loco: vt ſi viator emit librũ vel equum poterit ibi cõueniri ad ꝓtiũ: qꝛ de natura contractus eſt vt pretiũ ſoluaꝫ.ꝛ ita i dubio ꝓſumitur de mente cõtrahentiũ niſi aliud appareat vt i.l.iiij.ff.đ pig.actio.nec preſumiꝫ habita fides de pretio in reb⁹ i quib⁹ cõſueuit ſta

tim pretium ſolui in rebus que vendunt̃ in nundinis. ⁊ ita determinat Bar. in. l. ſi non donationis. C. de contrahen. emp. ſecus tamen eſſet ſi ageretur ad illa que licet veniaꝫ ex natura contractus tamen non veniunt ad executioneꝫ contractus immediate vt ſi agatur de euictione vel petuntur fideiuſſores: vt determinat Bar. in. d. §. j. ⁊ Jmo. hic qꝫ tu intellige niſi euictio veniret in limine contractus ⁊ ſic incontinenti. argu. l. ſi poſt perfectum. C. de euic.

¶ Quinto fallit niſi contrahẽs cum illo ignorauerit eũ aduenam vel viatorem qꝛ tunc poterit ibi cõueniri vt. d. §. j. ⁊ ibi per Bar. ⁊ per do. Ant. in. d. c. fi. intellige ratione illius contractus non autem alia de cauſa.

¶ Sexto fallit niſi cõtrahens vt aduena vel viator haberet ibi originẽ, rõnẽ cuius originis poſſit quis conueniri in loco vt in. l. incola. ⁊. l. aſſumpto. ff. ad mu. quod intellige niſi locus originis ſit alteratus per contrariam conſuetudinẽ vt no. in. l. j. §. beſtias. ff. de poſthu. vbi dicebat Bar. quod ſi repreſalie ſunt cõceſſe cõtra Florentinos tamen non intelligit̃ de Florẽtinis qui diu habitaſſent in ciuitate lꝫ originaliter eſſent Florentini. Item intellige ſecũdo niſi ipſa origo ſit repentina vt no. l. l. huiuſmodi. §. legatum. ff. de lega. j. ſm̃ Bal. puta ſi eſſet quis natus in vna ciuitate dum mater eſſet in fuga vel peregrinatione qꝛ nõ dr̃ ciuis illius ciuitatis tenet Jmo. in. d. §. j. ne ſit contrarium de quo ibi.

¶ Septimo fallit niſi talis viator intenderet delinquere vel decipere contrahentem vt ſi vellet recedere cum re ſibi vendita vel cum re aliena. vt. ff. de iudicijs. l. non aliter ⁊. l. ait pretor. §. ſi debitorem. ff. que in fraudẽ creditorum ſecundũ Baldum in dicto. §. pͥmo.

¶ Octauo fallit niſi eſſet talis cauſa ex qua eſſet alicui lene reſpondere puta ſi vendidiſſet equum morboſum vt in d. l. heres abſens in verſi. duriſſimum. a contrario ſenſu ſecundum Bald. in. d. c. quod clericis.

14 **Agere** quis non cogitur ante tempus cõceſſum a lege. l. j. C. nemo inuitus. l. creditor. C. de pigno.

¶ Pͥmo fallit ſi apparet de mẽte volentis agere quod differat vt probationes aduerſarij pereãt. l. pe. C. de vſu. pup.

¶ Secũdo fallit vbi qͥs de proximo eſt receſſurꝰ de loco vbi habet creditores: qꝛ tũc poteſt ꝑfigi terminꝰ creditoribus

ad agendū.gl.in.l.j.C.nemo inuitus.ꝛ in.l. diffamari.C.de ingenuis ꝛ manumiſſis.

¶Tertio fallit qn̄ quis cōminatur ſe poſſe ꝑ querelam infringere teſtamentum: qꝛ tūc fauore vltime volūtatis ne ſtet in dubio poteſt prefigi tempus ad querelam preparatoriam.per tex.notabilem ſecundum Bart. in.l.papinianus §.ſi quis poſt.de inofficioſo teſtamento.

¶Quarto fallit in eo qui litem conteſtatus fuerit vel libellum obtulerit vt in auten. de litigioſis.§.omnem.colla.ix.

¶Quinto fallit in nunciante nouū opus vt in.c.fi.de no.ope.nun.

¶Sexto fallit quando actor differt malitioſe conuenire reū quē conuenire intendit argumento capituli nonnulli.de reſcrip.

☞¶Iſta regula limitatur ſeptē alijs modis vltra iſtū.primo non habere locū quādo appellans eſt perſona ſuſpecta vel fructus dilapidat ſiue res ſiue mobilis ſiue immobilis fruct⁹ ſequeſtrāt.l.ab executione.C.quorum appel.recipi.iſtud voluit glo.i.c.appellatiōe.ij.q.vj.ꝛ voluit Bal.in.c.j.§.ſancim⁹. in.titu.quo tēpore miles inueſtitu.petere dꝫ dilapidari dr̄ ſm Bal.ibi ſi conſumit in ſuos vſus conuertendo maxime prodigaliter viuendo ꝛ refert Archidi.vj.q.j.qꝛ res.

☞ Hec limitatio reducēda eſt ad regulā que eſt num.xxj. in r̄lis Soci.ꝛ ei⁹ ꝑncipiū ē.Appellatione [illegible] pendente.

¶Secundo fallit iſta regula non habere locū quando appellatio eſt expreſſe iuri cōtraria vt no.in.c.paſtoralis.in nouella.de officio delega.ita refert Bal.i.d.c.j.§.ſancim⁹.

¶Tertio fallit niſi appellatio eſſet friuola. vt in.cap. cum appellationibus friuolis de appel.lib.vj.

¶Quarto fallit regula eſſe vera quo ad partes ſecus quo ad tertium.iſta eſt gl.celebris in.l.creditor.in princi.in verbo pone.ff.manda.quam allegat Bal.in.l.ſi quis filio.ff.de

iniuſto.rup.teſtamē.Adde tex.ꝛ quod voluit ibi Geminia, in.c.romana.§.in alium.de appellatio.ꝛ text.ſingularis in capi.ſuper eod.ff.de offic.delegati.ſecundum Butri.in.c.vt debitus.de appel.ꝛ hoc voluit expreſſe Gemini.in.c.non ſolum.ſuper gloſſ.fin.de appella.libr.vj.licet non alleget gl. in.d.l.creditor.

¶Quinto fallit regula eſſe vera in eadem cauſa ſecus in diuerſa.iſtud dicit do.Abb.i.c.qꝛ fruſtra.ff.de vſuris.ꝛ Lau. de rodul.in tractatu de vſuris.q.cxliij.ꝛ idem dicit in litis pendētia ſm Bal.in.d.c.j.§.ſancimus.vbi refert Inn.in.c. bone.de appel.ꝛ in.d.c.paſtoralis facit vt lite pendēte per totū.ꝛ limita put dictum eſt in appellatione Additio.

¶Sexto fallit predicta regula ꝛ dicas eam procedere reſpectu iudicis ꝛ non reſpectu partis ſecundum Inno.ꝛ Abb.i ver.oppono tertio.in.c.dilecte.de exceptionibus.tu pro veritate quinsdicti vide plene Abbatē ibi diſputantem hunc paſſum ꝛ veritatē huius limitationis que indiſtincte ante procedit vt ibi plene per.Abbatem poſt hoſtien.adde etiā quod innouatum in cauſa appellationis nō reuocatur ſi extrinſecus aliquid ſit geſtum quod in litis ꝑiudiciū nō vergat vt teſtimoniū vt ſingulariter notatur in.l.furti.§.j.ff. de infami.ꝛ Bal.in.d.c.dilecte.item nec reuocatur qđ legitime factum eſt ſm litis exigētiā.tex.eſt vnicus in iure.l.poſt quā.§.imperator.ff.vt leg.no.caue.talia innouata nō impediūt executionē.ff.de admini.tu.l.chirographis.§.j.ff.vt in poſ.lega.l.is cui.§.que in poſſeſſione.

¶Septimo fallit illa regula quod lite pendente item non habere locum in caſu.c.accuſatum.de ſimo.ꝛ ibi alias in ij.no.dicit no.caſum in quo lite pendēte quis priuatur quaſi poſſeſſione beneficij ꝛ officij.ꝛ intellige illum tex.quando accuſatus erat infamatus de ſimonia:nam per attrocitatē delicti concurrente infamia fit ſuſpenſio donec cauſa finiatur vt i.c.inter.de purga.cano.ꝛ idem dicit in alijs magnis criminibus concurrente infamia .facit quod not.Jo.And. in.d.c.j.de accu.lib.vj.facit etiā quod volunt Inn.ꝛ Abb. in.c.cū.M.in gl.fi.de conſti.ꝛ de iſta materia vide per Spe. in ti.de appel.vbi.xvj.limitationes ponit.

15 **Appellatio** alternatiua ꝛ incerta nō valet.Bal. in.l.appellatione.C.de appel.

¶ Primo fallit quando omni cauſa appellatio incerta valeret dūmodo infra .x. dies declaretur ⁊ ſuppleat̄. gl. l. c. ſi his cui. de offi. deleg. lib. vj. ⁊ Imo. in. c. ſua nobis. de appel.

¶ Secūdo fallit quia valeret appellatio generalis ſi eſſet facta ad competentem iudicem: vel ſimpliciter, dicēdo: appello non exprimendo ad quem iudicem: aut ſi appellatur alternatiue quando concurrit aliqua probabilis dubitatio iuris vel facti ad quem ſit appellandum: tunc enim de iure canonico propter probabile dubium iuris vel facti valeret talis appellatio. arg. c. j. de poſthu. pla. lib. vj. ⁊ in. l. j. §. quod autē. ff. quo. leg. ſm Jo. and. in regula in alternatiuis. lib. vj. ⁊ glo. in. d. c. ſi his cui.

16 Appellatio iuſte fit ſi iudex reijcit legitimam exceptionem dūmodo probet̄ de veritate cauſe ipſius appellationis vt probatur in. c. ex parte. R. de ap. ex quo infertur quod iudex non dicitur grauare partem ex hoc ſolo ꝙ eius exceptionē legitimā non admiſerit. vt per Lapum in allega. iij. colum. ij.

¶ Primo fallit in exceptione recuſationis iudicis: quia ſi ea non obſtante iudex procedat i cauſa p̄ncipali ⁊ ex hoc appelletur cenſetur ipſo facto iuſtificata appellatio licet aliter poſtea in cā appellationis non probetur cauſas recuſationis fuiſſe veras licet aliter non fuerit oblata probatio: q2 nō eſt neceſſariū offerre probationem coram iudice recuſato coram quo non tenetur facere probationes ſuas. c. cum ſpeciali. de appel.

¶ Scdo fallit in caſibus in q̄bus grauamē illatū nō ſubiacet ꝓbatiōi vt ſi denegent̄ induciꝫ deliberatorie vel ſi negēt̄ copie ſententie vel aliorū actorū in quib9 nō pōt offerri probatio iuſtificat̄ appellatio etiā ſi aliter non obtulit ſe ꝓbaturū grauamen niſi q2 non fuit admiſſa petitio partis que de iure erat admittenda vt per Imo. in. c. ſignificante. de appel. ⁊ per tex. in. c. q. perpetuus. de fide inſtru.

¶ Tertio fallit in omni caſu in quo cauſa grauaminis detegit̄ per ſolas allegationes iuris abſq3 alia probatione facti: vel ſi cā grauaminis appareat ex iuris preſumptione q2 tūc videtur incontinenti iuſtificata appellatio cum conſtet de veritate cauſe per ſolas allegatiōes iuris vt p Bal. in. l. minoribus. C. de his quibus vt indig.

¶Quarto fallit vbicunq͂ appellatur ex cauſa notoria vel tali que fundat intentionem appellantis de iure communi per no.i.c.bone.de appel.⁊ i.c.ad decimas.de reſ.ſpo.in.vi.

¶Quinto fallit quando conſtat ex iuris diſpoſitione appellationem fore legitimam:vt ſi eſt appellatum a diffinitiua ⁊ illa non fuerit admiſſa verū appellatur.c.j.§.hiſq͂.de appel.et.c.cum appel.eod.titu.in.vj.

¶Sexto fallit niſi iudex a quo appellatur ſit veriſimiliter informatus de veritate exceptionis ſeu cauſe appellatiõis quia tūc intelligitur iuſtificata appellatio.vt no.in.c.cum cauſam.de officio delega.⁊ in.c.ſi duobus de appel.

¶Sexto fallit niſi conſtaret de ipſa exceptione ⁊ eius veritate per confeſſionem partis factam coram iudice a quo tunc ſtatim intelligitur iuſtificata appellatio.vt in capitu. dilecto.de appella.

¶Septimo fallit in cauſis beneficialibus in quibꝰ quo ad deuolutionem negotij principalis quando eſt appellatum ad papam:quia ſufficit ꝙ appellatio interponatur ex cauſa probabili licet aliter non probetur de veritate illius cauſe vt in.c.quamuis.⁊ in.c.poſtq͂.de elect.in.vj.

¶Octauo fallit quando iudex ex leui preſumptione repelleret exceptionem partis in his que ſunt grauis preiudicij: tunc enim dicitur grauare partem etiam ſi non fuerit oblata probatio.c.licet cauſam.de proba.et per Innocen.in.c. poſt electionem.de conceſ.preben.

17 **Appellatione** pendente attentata debent reuocari per iudicem appellationis.c.ſollicitudinem.de appel.

¶Primo fallit niſi appellans velit renunciare appellationi vt not.in.c.ſollicitudinem.

¶Secundo fallit nſi attentata ſint notorie iniuſta vt ē tex. in.d.c.teneamur.eo.ti.⁊ ita pōt itelligi iſte tex.i.ver.ſi vero.

¶Tertio fallit niſi attētata tangāt cauſam vel negotium appellationis ſed poſſint expediri circa cognitionem articuli appellationis tunc cauſa poſſit inferior ⁊ alijs iudex ſe intermittere ſuper attentatis.vt in.d.c.cum teneamur.

18 **Appellationis** inſtãtia nō currit impedito ipo iure.§.hoc quoq͂.in auf. ſponſa.larg.in verbo nullum penitus preiudicium ⁊c.cuꝫ

ſi.vt per Moder.peru.l.c.hac ratiõe.i.xviij. col.verſi.circa.quintum de appel.

¶Primo fallit dũmodo impedit⁹ ꝓteſtatio fuerit ꝛ appareat qð ꝑ ipſū nõ ſtetit vt tꝫ Fel. in.c.cum .M. in.j.q.proteſtationis. de cõſti. ꝛ eſt glo.in.c.cupiẽtes.§.qð ſi in verbo ꝓteſta.de elec.in.vj.ꝛ ibi dicit Jmol.quã liquide do.ſe obtinuiſſe i vna cauſa appellatiõis qð appellãs q̃ nõ poterat hr̃e copiã iudicis ad interponẽtem appellationẽ ꝛ permiſit labi tps datũ a iure ad appellãdum ſuccũberet ꝓpter negligẽtiã in nõ proteſtãdo qð per eũ nõ ſtabat quo minus tẽpore debito interponeret appellationem. ad quam glo.vide tu Alex.cõſi.clxiiij.i.iij.col.vol.ij. Fely. in.c.ex tranſmiſſa.col.j.et in.iij.de preſcri.ꝛ barb. conſi.l.colum.viij.vol.ij.Phi.ſimonet.

¶Secundo fallit dummodo impeditus ꝓbat ſe fuiſſe paratũ expedire actum text.eſt in.l.qui cõmeatus.ff.de re milita. ꝛ ibi Bar. ꝛ Inno.in.c.ex tranſmiſſa.de preſcri.i prin. et Archidia.in.c.j.actione.xvj.q.iij.

¶Tertio fallit dũmodo impeditus ꝓbet ſe adhibuiſſe cõtractũ vt repelleret impedimẽtum.tex eſt in.l.fi.C.de adul.ꝛ ibi Barto.et Saly.reliqua circa impedimentum non cadũt hic maxime materia de mõ probãdi ipſū ſed ponitur per omnes in.l.ij.§.quod diximus.ff.ſi quis cautionibus.ꝛ per Moder.in c.ex ratione.in.iij.char.in verſicu.quantum principale.cum quatuor folijs ſequentibus. de appellatio.

☞ Ad rĩam cui⁹ exordiũ ẽ Auctoritate ꝛc.q̃ ẽ nu.xxxiij. i regl'is Soci.adde.Et in ꝛc.

☞ Ad candẽ regulã Auctoritate q̃ eſt in regu. Soci. nume. xxxiij. poſt.iij. Fallen . Adde Quinto ꝛc.

☞ ¶Et in iſta regula ſua fundata videtur equitas.l.extat.ff.quod metus cauſa que vt vides hic per Soci.quatuor modis limitatur.tu adde alios decẽ caſus in quib⁹ licite q̃s ius ſibi propria auctoritate facit: quas ponit Bart.in.l.generali.C.de decu.libro.x.ꝛ Bal. in.c.j.§.j.de pac. iura.fir.quos non refero.

¶Quinto fallit vltra iſtum niſi per iudicem aliter iuſtitiam habere non poſſit. gloſſ. in. l. nullus. C. de iudi. ⁊ in ça. ius gentium. prima diſtinc.

¶Alio modo iſtam regulam limitat no. Alex. in cõſi. lxiiij. incipien. celeberrin: c. col. ſi. lib. iij.

¶Septimo limitat Imo. conſi. xvj. viſo caſu.

¶Et alijs modis Abb. in. c. j. in. iij. colum. de do. ⁊ contu. que per te ipſum videre poteris.

29 **Beneficium** principis in preiudicium tertij debet ſtricte intelligi non late. Jaſ. in. l. fi. in fi. C. ſi contra ius vel vti. pub. cum concor. que late congerit Fely. in. c. cauſam. col. ix. cum. iij. ſeq. de reſcript. ⁊ eſt tex. in. c. ſuper eo. in. c. ex parte. de offi. delega.

Vi. J. reg. 72. privilegi. v. et Diaz reg. 63. benefici. v.

¶Iſtam regulam amplia prout procedat etiam ſi de modico preiudicio tractetur ſm Fely. in. c. cauſam que. in. ix. colum. ad quod bene faciunt not. in. l. ſcio. ſ. de in integ. reſti. ⁊ que ad illius intellectum ponunt Moder. in rub. ff. ſolu. mat. licet Jo. an. in. c. tua. extra de verb. ſigni. ⁊ Inno. in. c. cum dilexit. extra de dona. cum quo ibi videntur trãſire docto. maxime Inno. velint contrarium: ſed reſponſio patebit ex his que dicantur in prima limitatione huius fallentie.

¶Secundo amplia Fely. in dicto. c. cauſam que vt procedat etiam ſi tale beneficium concedatur motu proprio, de quo latius per eum poſt Hoſti. in. c. cauſam. extra de teſti. ⁊ in. c. ceterum. in. vj. colum. in. j. c. nonnulli. in prin. in. xiiij. col. ver. fallit tertio. extra de reſcrip.

¶Tertio amplia vt procedat etiam ſi ſit conceſſum tale beneficium minori vel alteri priuilegiato. tex. eſt in. l. impuberi. ſ. de admi. tuto. per quem ita dicit Bar. in. l. idem que. ſ. qui po. in pig. habe. ⁊ ſequitur do. Jaſ. in. l. fi. ff. de conſtit. prin. bene facit tex. in. c. ex tenore. extra de foro compe.

¶Quarto amplia vt procedat etiam ſi ex parte eius cui cõceditur contineat fauorem nam nedum non extẽditur quo ad eum cuius preiudiciũ tangit ſed nec etiam quo ad eum cuius fauorem cõcernit vt expreſſe vult Bar. in. d. l. liberos. de ver. ſig. per. l. ſi nepotes. ⁊. ff. de teſta. tute.

¶Quinto amplia vt procedat etiã ſi ex poſtfacto incipiat preiudicium alteri. tex. eſt et ibi notant doctores in. l. ex facto. in princip. ſ. de vulga. ⁊ pupilla.

¶Sexto ꝛ vltimo amplia vt procedat etiā ſi tale beneficiū ſit ſpeciale ꝛ tractetur de preiudicio habētis indultum generale vt pulchre declarat Bal.i.c.ex tenore.circa mediū.extra de reſcrip.

¶Primo fallit niſi appareat de mēte principis ne velit preiudicare tertio puta qḋ dicit nō obſtāte p̄iudicio tertio. per tex.in.l.ij.§.merito.ꝛ.§.ſi qs a principe.ſ.ne qḋ i loco publico.ꝛ intelligo hoc in quibus princeps pōt preiudicare puta vbi tractatur de modico preiudicio iuxta gl.in.l.nec cuius C.de emā.libe.ꝛ in.l.ſed cum heredem.ſ.ad treb.

¶Secūdo fallit q2 tale beneficium concerneret preiudiciū rei publice.ita procedat tex.in.l.ſi aliquādo.C.de ope.pub. ſm Ang.in.l.fi.de cōſt.prin.ꝛ idē vult Panor.poſt Jo.an.in c.ij.in vlt.col.de immuni.eccle.et ad hoc multa adducit Fely.in.c.cauſam que.in.xj.col.ver.quinta declaratio. de reſcrip.ꝛ iſta fallentia eſt indubitabilis attēta precedenti fallentia: vt declarat Jaſon in.d.l.fi.

¶Tertio fallit qñ tale beneficiū concederetur ad ſupplicationem partis ſm Ang.hic per.l.ſi aliquādo.ꝛ ſequitur do. Jaſ.allegans Jo.an.ꝛ Pa.in.d.c.ij.de immu.ec.quod qualiter intelligatur dic vt ibi per Mod.

¶Quarto fallit quando princeps concederet nō ſolita concedi.ita poteſt intelligi.d.l.ſi aliquando ſecundum Ange. ꝛ Mod.in.d.l.fin.benefaciunt que dixi in.l.more in materia preſcriptionis meri imperij.ꝛ in.l.imperium.circa.vij. colum.in illa.q.an regalia veniant in generali conceſſione ff.de iur.om.indi.

¶Quinto fallit quando tale beneficiū includeret plura ſpecialia ſm Bal.in.d.l.fi.de cōſt.i.prin.in.j.lec.in.ij.col.per.l. ſi qñ.in prin.C.de inoffi.teſt.ſubijcit tñ poſtea ipſe Bal.qḋ illa.l.nō loquitur in beneficijs ſed in priuilegijs vnde in priuilegijs.adduceretur hec fallentia.

¶Sexto fallit intelligi de beneficijs proprie ꝛ ſtricte put declarant Bar.ꝛ doc.in.d.l.fi.ſecus autem eſt in reſcriptis ad beneficia eccleſiaſtica q2 illa tanq̄ ambitioſa ſunt reſtringenda.c.quāuis.el.j.de preb.in.vj.facit bona glo.in.c.quāuis.el.ij.eo.ti.ꝛ lib.et ita declarant Bald.Alb.ꝛ Mod.ꝛ Fely.in.d.c.cauſam que.in.vj.colū.ver.ſeptimo declarando. in.c.Rodulphus.in.vj.col.eo.titu.

¶ Septimo fallit quando beneficiū eſſet conceſſum ex certa cauſa q̄ reſtringitur ad illā cauſam. l. ij. §. capitis debilitas. ſ. de vaca. munc. faciūt multa que ponit Fely. i. c. cū ordine. de reſcrip. de quo mentionem facit. d. Clau. in rub. de ope. no. nū. vbi dicit quoſdā quotas alias. q̄b⁹ addo Pan. de caſt. in. l. ſeruitutes. §. j. de ſerui. vrb. predio. Alex. in. l. ſi ſi plures. §. j. arrogato. in. j. colum. ſ. de vulg. ⁊ pup.

¶ Octauo fallit quando qualitas perſone repugnaret per tex. ⁊ ꝙ ibi no. Ang. in. l. plenum. §. equitij. ſ. de vſu ⁊ ha. ad qđ multa ponit Fely. in. d. c. cām que in. xj. col. ver. quib⁹ addе quod etiam Barb. j. volu. cōſi. v. in. ij. ⁊. iij. ea. l. bene facit quod accidit Bal. ⁊ ſequēs Moder. in. c. j. §. generali. in ti. ſi de feu. fue. contro. in vſi. feu.

¶ Nono fallit qn̄ materia ſubiecta aliter ſuadet nā debet intelligi ſm materiā ſubiectā. arg. l. ſi. vno. in prin. ſ. loc. cū cōcor. et eſt de mēte Fely. in. d. c. Rod. in. vij. col. ad qđ adduco deciſionē Panor. in. c. dudum. el. ij. circa fi. extra de elec.

¶ Decimo fallit qđ debet fieri latiſſima interpretatio. ſ. que ex verbis concipi poteſt: ita ſi eſt glo. no. quam ibi ſequuntur doc. maxime butrius in. c. fi. de trāſla. epi. bn̄ facit tex. in l. gallus. §. j. ibi q̄ ex verbis concipi poſſit ⁊ ibi ponderaui. ff. de lib. ⁊ poſth. in gl. fi. ibi q̄ verbo veriſimile. ille. §. loquitur in priuilegijs ſm omnes.

10 **Ceſſione** bonorū quis a debito liberatur. vt in. l. ij. ff. e. C. qui bo. ced. poſ.

¶ Primo fallit ſi q̄s eſt obligatus ad onus pſonale licet illud quis ſit occaſione rei. l. cū fructus. ⁊ ibi gl. ff. de vſufru.

¶ Secūdo fallit in emphyteota vt no. per Spe. in ti. de loc. §. nūc aliqua. ver. cxviij. ibi per Io. an. per addi. ⁊ Bal. in. l. cū fructus. ff. de vſufru.

¶ Tertio fallit in feudatario vt per Florianū in. d. l. cū fructus et. l. ſi abſentis. in prin. ff. de vſufru. ⁊ Bald. in. c. j. in. §. callidis. de prohibita feu. alienatione per Federicū. et gl. ⁊ Nic. de nea. in. c. j. de vaſallo qui contra conſti.

¶ Quarto fallit in ruſtico qui non vult ſoluere collectam ⁊ non vult ſoluere domino. l. optimam. in fi. de mu. ⁊ hono. ⁊. l. incola. ff. ad muni.

¶ Quinto fallit vbi debitor diſſiparet bona in fraudē creditorum vt eſt caſus in. l. fi. in fine. ff. de his que in frau. credi.

¶Sexto fallit vbi quis tenetur ad factū vt ſcribere librum et not.in.l.ſi quis curialis.C.de epiſ.et cle.⁊ in.l.ſi ſtipulatio.§.ſi autem.ff.de no.ope.nun.et Barto.in.l.his qui bonis.ff.de ceſſione bonorum.

¶Septimo fallit vbicunqꝫ debitor ipſe ſciebat ſano vnde ſoluere.l.j.ff.de iure dot.vt per Bald.in.l.alia.§.eleganter.ff.ſoluto matrimonio.

¶Octauo fallit etiam in debitore cui eſt ceſſa dilatio ad ſoluendum vt per glo.in.l.fi.C.eo.

21 **Citari non** debet preſens in iudicio.vide.ī.in verbo preſens.

22 **Citatio** dicitur de proceſſu gl.glo.in.c.prudētia.in principio.de off.deleg.c.quoniam contra. in verbo citationis ⁊ ibi not.de probatio.

¶Primo fallit in prima citatione que cenſet extraiudicialis vt per glo.in cle.j.in verbo citationis.de iudi.

¶Scdo fallit qñ actor q̄ fecit citari nō cōparet in termino citationis:qr eo nō comparente circunducitur citatio ac ſi non eſſet facta.l.⁊ poſt edictum.§.quod ſi is.ff.de iudi.

23 **Citatio** requirit in vnoquoqꝫ actu ēt p̄iudiciali et notorio.l.nā ita diuus.ff.de adop.⁊.l.fi.C.de legi.Bald.l.cum fratrem.colū.fi.de his quibus vt indig. iſta regula limitatur ſedecim modis vt tradunt nouiſſimi repetentes in.l.de vnoquoqꝫ.ff.de re iudi.vbi Alex.ā.et alij iſtam regulam limitant nouem vel decem modi:ſed vltra illas limitationes ego addo plures alias.

¶Primo fallit quando recipiuntur teſtes ad perpetuam rei memoriam ⁊ timetur de potentia aduerſarij.vel alia iuſta cauſa occurrit alias ſecus vt per textum.in capitu.ſignificante.de teſt.Marianus Soci.in repetitione rubrice de dilatione charta.3.in verbo.13.

¶Secundo fallit quando producuntur teſtes et certum eſt eis aliquid opponi non poſſe quia tunc poſſunt examinari parte non citata.ita tenet Anto.de But.in.c.conuenientes.in.iij.colum.extra de teſtibus.⁊ Alex.in conſil.cxxx.inci.difficultate huius ⁊c.in.j.volumi.

¶Tertio fallit vbicunqꝫ proceditur inſpecta naturali equitate vt per Barto.in.l.ij.C.de naufragijs.

¶Quarto fallit vbicūqꝫ nō requirit cognitio cauſe.gl.in.l.

in.§.ſi cauſa cognita.ff.de bo.poſ.Bal. in.l. nec quicquã.§. vbi decretum.ff.de offi.proconſu.Hippolytus de Marſilijs in repetitione legis fi.in.xxxvij.char.C.de proba.

¶Quinto fallit ſi fuerit conuentum inter partes a princi. quod valeat iudicium ſine citatione partis vt per Arctinũ in tract.maleficiorum in verbo qui iudex.⁊ Bal.in.l.vt perfectius.C.de annali exceptione.

¶Sexto fallit quatieſcunq; poteſt inchoari ab executione vt per Bal.in.l.pupilli.§.meminiſſe.de no.ope.nuncia.⁊ maxime quando periculum eſſet in mora.

¶Septimo fallit quando eſt impoſita ipſo iure pena quia tunc poteſt peti ſine aliqua citatione.text.eſt ⁊ ibi Abb. in c.reprehenſibilis.de appel.

¶Octauo fallit quando cauſa eſt cõmiſſa iudici qḋ debeat iudicare ſcḋm conſcientiam ſuã:q2 tunc non requiritur citatio partis Bal.in.l.certam.in.iij.col.C.vnde cognati.

¶Nono fallit qñ proceditur contra rebelles eccleſie retinẽtes bona eccleſie vel imperij:nam cõtra tales valet ſententia ſine citatione.Jo.an.in.c.cum olim.de re iudica. ſequit̃ Bal.in proemio feudorum in.§.in aliqua.in.j.col.

¶Decimo fallit qñ dubitatur de ſcãdalo futuro veniendõ. ita tenet Jo.de imo.in.l.de vnoquoq;.de re iudica.

¶Fallit quotieſcunq; aliquis eſt paſſus violẽtiam vel fuit ſpoliatus ⁊ per iura remittitur iuramento ſuo per qḋ poſſit probare de rebus ablatis per Joãnem de Ana.conſi.lv. incipien.quia dubia.⁊ Alexan.in.l.ij.de damno infecto.et Jmola in.c.fina.quod metus cauſa.

¶Undecimo fallit vbi fit condemnatio expenſarum: nam tunc poteſt fieri ſine citatione.Bald.in lege prima.ſanciſmus.x.queſtione.C.de iudi.

Citatio ter debet fieri vt conſtituat aliquem in cõtumacia vel ſemel peremptorie.l.cõtumacia.§.j.de re iudi.⁊ per doc.in.l.vnoquoq;.eo.ti.

¶Primo fallit quando par citat parem vt ſi ſunt duo arbitri:⁊ vnus velit ferre laudum vel facere aliquem actum. glo.in clementina prima.doberet.ſequitur Baldus in.l.ad peremptorium.in fine de iudicijs.

¶Secundo fallit quando citatur perſona potens: q2 tunc ſufficit vnica citatio etiam ſi non ſit peremptoria.Jo.and.

in.c.nō min⁹.de immuni.eccl.ſequitur Bal. in.c.j.in principio.de milite vaſal.

¶Tertio fallit niſi requirātur pro forma: nam tunc iudex nō poteſt facere quod vna citatio habeat vim peremptorij.Bal.in.l.ij. C.quomodo & quando iudex.

¶Quarto fallit quando tractatur de pena imponenda.Ant.de but.in.c.ex tunc.in pe. col.de clericis non reſid.

Ad regulam Soci. Cuius exordiū eſt. Citatio vnica &c. q̄ eſt nu.lj.adde poſt ſcdam Fallētiam.788. Tertio &c.

25 **Commiſſio** facta alicui ſecūdū voluntatem ſuaz nō ſubijcitur regulis iuris:Bal.l.l.ſi cui. C.de dotis pmiſſio. & in.l.cū antea.C.de arbitris.

¶Primo fallit qn̄ quis cōmitteret ſe in voluntatē aduerſarij ſui q: tunc intelligitur arbitrio boni viri ſm Bartolum & docto. in l.penul.ff.de arbi.& Inno.in cap.veniens.& c.ſane.de renuncia.

¶Secundo fallit quando diceretur in commiſſione q̄ remittitur arbitrio tue voluntatis:q: tūc illa verba importāt arbitriū boni viri vt in.c.nimis praua.de exceſſ.prela.per quē tex.ita ſimpliciter tenet Alex.in.l. ſi ſit legatū.§.ſi tibi.ff.de leg.j.p quo facit qđ no. in.l.j.C.ſi propter publicā pēſitationē.vbi dicit ſi princeps dedit poteſtatem quod exactor poteſt compellere omnes debitores fiſcales ad ſoluendū omni correctiōi de qua ſibi videbitur nihilominus tenetur ſeruare ſtatuta & cōſuetudines ſibi illius loci.

26 **Conditio** impoſſibilis negatiue concepta nō vitiat nec ſuſpendit: imo pmiſſio remanet pura Bar. in.l.impoſſibi.obli.de verbo.obli.

¶Primo fallit ſi conditio ſit impoſſibilis de iure vt in.l.iuriſgentium.§.ob maleficium. ff.de pactis.& in.l.non ſolum.& ibi per Bar. ff.de actio.& oblig.

¶Scdo fallit ſi adijciatur ſtipulationi per.

nali vt in.c.ſi homo mortuus.ff.de verbo.obli.ꝛ per Imol. in.l.i.in fi.ff.de condi.inſti.

¶Tertio fallit ſi talis conditio haberet diem incertū qꝛ nō valet vt per Cardi.in.c.per tuas.ad fi.de condi.appo.

27 **Confitens** per apocham vel publico inſtrumēto habuiſſe ꝛ recepiſſe pecuniā mutuo non poteſt conueniri in effectu ante biennium vt in titu.inſtitu.de lite.obliga.ꝛ.l.ſi ex cautione vbi gloſſ. magiſtra.C.de non numerata pecunia.

¶Amplia primo etiam ſi in inſtrumento confiteretur vt dictum eſſet non periſſe talem confeſſionem ſpe future numerationis:ſed qḋ vere habuit.ita Bar.in.d.l.ſi ex cautione. in.j.col.quem ſequitur ꝛ multum exclamat Ioan.de imol. in.c.ſi cautio.de fide inſtrumen.

¶Amplia ſecundo etiam ſi eſſet renunciatum exceptioni non numerate pecunie.ita Bal.ſingulariter.in.l.in contractibus.C.de non nume.pe.ꝛ doc.in.l.ſi ex cautione.co.tit.

¶Amplia tertio ꝛ ſi quis confeſſus eſſet in inſtrumēto guarentigiato:niſi ſtatutum ſpecialiter prohiberet contra tale inſtrumentum hoc poni non poſſe exceptionem non nume.pecu.ita Bald.in.l.qui pecuniam.ff.ſi cert. peta. idem Bal.in addi.Specu.in titu.de execu.ſen.§.j.

¶Amplia etiam ſi eſſet ſtatutum in ciuitate qḋ contra inſtrumenta publica non poſſit opponi aliqua exceptio niſi ſolutionis vel ſimulationis ꝛ nulla alia.ita Bart.ꝛ Bal.in l.iij.C.de poſtula.ꝛ Bal.in.l.pe.C.de ſolu.

¶Ampliatur etiam iſta regula quando habeat locum etiā ſi cōfeſſus in inſtrumento recepiſſe pecuniam mutuo dediſſet pignus.de hoc eſt text.in.l.j.C.de non nume.pecu.vbi Bald.multum not.

¶Amplia ꝛ quod talis exceptio habet locum quamuis ille qui confiteretur recepiſſe iuraſſet.l.fi.ꝛ ibi Bar.ꝛ doc.C.de non nume.pecu.quem Bal.dicit ſingula.in.c.que in eccleſia.in.xij.col.de conſtitutionibus.

¶Primo fallit quando quis in teſtamento confiteretur recepiſſe pecuniam mutuo:quia vel ipſe vel heres eius poterit conuenire ꝛ non poterit opponere exceptionem non nume.pecu.ita ad literam tenent glo.in.l.j.in fi.quem ſequūtur Bart.Bald.ꝛ omnes doctores.C.de fal.ca.adie.lega.

¶Secundo

¶Secundo fallit qñ fuit geminata cōfeſſio: q: tūc iſta regula nō procedit. ⁊ hoc intellige ſi fiat ex īteruallo. ita voluit gl. in. l. in ꝯtractibus. §. illis etiā. C. de nō nu. pe. quā dicit ſingula. Roma. in. l. ſi vero. §. de viro. in. xxxj. fallē. ff. ſol. matri.
¶Tertio fallit qñ debitor expreſſe renūciaret exce. non nu. pe. ⁊ iuraret q: tunc ſibi preiudicat. ita Bal. in. l. qui pecuniā. ff. ſi cer. pe. ⁊ Bar. ⁊ doc. in. l. fi. C. de non nu. pe.
¶Quarto fallit qñ poſt cōfeſſionē debitor inciperet ſoluere aliqd ex debito q: tunc ſibi preiudicat. l. cū fidē. ⁊ ibi Bar. ⁊ Bal. C. de non nu. pe. intelligēdo tamen vt ibi per eos.
¶Quinto fallit in campſoribus vel mercatoribus: q: nō habet locum dicta exceptio propter publicam fidem. per glo. ſing. in. §. fi. in verbo argentariorum. in auf. de fideiuſ. ⁊ per Iaſ. in. l. ſingularia. ff. ſi cer. peta.
¶Sexto fallit etiam quando confeſſio fuit facta in iudicio vt per glo. iuncto tex. in. l. j. C. de confeſ. ⁊ ibi Saly.

28 **Cōſuetudo** de iure ciuili īducit per tpš. x. annorū. Bar. in. l. de qbus. i. ij. q. prin. ff. de legi. x. anno. Abb. ⁊ Barba. in. c. fi. de conſue. qđ intellige ſiue talis cōſuetudo ſit cōtra vel preter ius per id qđ habet in. l. diuturna. ff. de legi. ⁊ in rub. C. que ſit lon. conſue.
¶Primo fallit in cōſuetudine ficta ⁊ intitulata q̄ momento induci pōt vt per Anto. de but. in. c. fi. de cōſue. ⁊ Bart. in. l. de quibus. verſi. tertio videamus. ff. de legi.
¶Secundo fallit quādo cōſuetudo tenderet contra ea que ſunt reſeruata principi vt per Imō. in. c. cū dilectus. de conſue. ⁊ Bar. in. d. l. de quibus.
¶Tertio fallit qñ cōſuetudo contra ius eſt irrationabilis ⁊ ſumus in foro ciuili q: tūc requiritur tempus triginta annorū: ita Bar. in. l. j. iñ ti. qualiter olim feudū alienari poterat. ⁊ in. c. clerici. de iud. de quo th̄ an valeat vide per Rochum de curte in. c. fi. in glo. rationabilis. de conſue.

29 **Cōſuetudo** de iure cano. ꝯ ius requirit tpš. xl. anno. Abb. panor. ⁊ Ant. de but. in c. fi. de conſue. ⁊ Alex. in conſi. lxvj. incip. viſo. in. ij. volu.
¶Amplia p̄dictā regulā procedere nō ſolum qñ cōſuetudo eſt contra canones ſed etiā qñ eſt contra rationem canonis gl. eſt quā nullū cōmētat gemi. in. c. vt litigātes. in verbo ſtatuimus. de offic. ordi. lib. vj. ſequitur Felx. in. c. ſtatuimus.

de maiorita. ⁊ obidien. ⁊ in ca. tua nos. in prin. de iureiur.
¶ Primo fallit niſi cõſuetudo cõtra ius veniat ẽt cõtra ea q̃ ſunt cõceſſa pricipi in ſignũ ſpecialis priuilegij. q2 tũc vtroq̃ iure requirit tẽpus cui⁹ initij nõ eſt memoria. c. ſup quibuſdã de verb. ſigni. ⁊ p Alex. in cõſi. vj. in primo volumine.
¶ Scd̃o fallit vt nõ pcedat qñ cõſuetudo tẽdit ad detrahẽdũ iuri laycorũ cõtra quos poſſet fieri ſtatutũ ex cã: vel etiã niſi preiudicaret iuri clericorũ in patrimonialib⁹ i quibus clerici nõ gaudẽt priuilegio clericali niſi in caſib⁹ expreſſis a iure ſm glo. in. c. poſſeſſiões. xvj. q. iiij. ⁊ Abb. i. c. eccleſia. de conſti. q2 tunc ſufficiunt decẽ anni vt per Inno. in. c. cum dilectus. de ↄſue. ⁊ Are. in. c. xxiij. inci. in preſen. conſul. col. pe. ⁊ per Alex. in conſi. lxxviij. inci. viſo. in. xij. col. ij. vol.
¶ Tertio fallit niſi in tali cõſuetudine cõtra ius cõcurreret ſnia ſuperioris: q2 tũc ſufficit tẽpus. x. annorũ. vt per Anto. de bu. in. c. q2 circa. de conſangui. ⁊ affini. de quo tamẽ vide per Fely. in. c. per vltimaꝫ. col. pe. de treu. ⁊ pace. ⁊ per Phi. cor. conſi. cxv. inci. ex quo ſtatuto. in. iiij. volu.
¶ Quarto fallit niſi papa vſus eẽt tali ↄſuetudine ↄtra ius q2 tũc ſufficiunt. x. anni. vt per Abb. in. c. fi. de cõſuetudine.
¶ Quinto fallit quando conſuetudo eſt contra canonem quicũq; fuit receptus in cõſeruantia. ita calde. Jmo. ⁊ Fely. in. c. i. in fi. de treuga ⁊ pace.
¶ Sexto fallit quando conſuetudo induceretur per clericos contra eorum ſtatuta: quia etiam tunc ſufficerent. x. anni. vt in. c. fruſtra. diſtin. viij.
¶ Septio fallit ſi cõſuetudo induceret i piudiciũ eccleſie romane: q2 tũc requirit ſpaciũ. c. annoꝝ. vt in. c. ad audientiã de pſcript. idem dico ſi eſſet in preiudicium imperatoris vel alterius non recognoſcentis ſuperiorem: vt per Alex. in cõſi. lxxxiiij. incip. in cauſa vertente. in primo volu.

Contumacia

pcuratoris preiudicat dño in nõ appellãdo. l. i. §. fi. ff. qñ ap. ſit
¶ Amplia primo vt procedat qñ procurator procurauit ſed poſt ea nõ petij apoſtolos infra terminum iuris vt per Barto. in. c. i. in. vj. col. vt lite non conteſt.
¶ Primo fallit quando procurator fuit negligens in appellando tunc bene preiudicat. l. i. §. fi. preallega.
¶ Scd̃o fallit quãdo procurator nõ eſt ſoluẽdo: tũc neglig

tia ꝑcuratoris nõ ꝑiudicat dño. gl. ꝛ ibi Bar. l. d. l. j. §. fi. idẽ Bal. no. in. l. ab eo. in. ij. col. C. quomodo ꝛ quando iudex. Bal. Saly. ꝛ alij in auẗ. hodie. C. quomodo ꝛ quãdo iudex.
¶ Tertio fallit qñ ꝑcurator fraudulẽter omiſit appellatio nẽ. j. x. dies vel niſi ex actis appareat euidẽter q̃ debuerit ap pellare vt per tex. in. d. l. j. §. fin. ꝛ ibi Bar. in ỽbo nõ facile.

31 **Contumacia** vera requiritur vt quis poſſit multari non autem ficta. Jaſ. in. l. j. in fi. prin. ff. quomodo ꝛ quando iudex.
¶ Primo fallit quo ad multã applicãdam parti: ſec⁹ aũt qñ applicatur fiſco vt per Bald. in. l. ſancimus. C. de iudicijs.
¶ Secundo fallit qñ non appellaret: q2 tũc valeret impoſi tio talis multe. l. j. §. biduũ. ff. qñ appellandum ſit. ꝛ Bal. in l. ꝛ in multis. C. de appel. rationes diuerſitatis ponit Jaſ.

32 **Debitor** ſpeciei perempta ſpecie ante morã ꝛ cul pam liberatur ab obligatione. l. ſi ex lega ti cauſa. ꝛ ibi no. per Barto. ff. de verb. obli.
¶ Amplia vt ꝑcedat ẽt ſi debitor ſpeciei fuit ĩ culpa q̃ nõ de dit cãm interit⁹. Reſpõſoriã ẽt tũc perempta illa ſpeciei de bitor liberat̃ vt ꝓbatur in. l. q̃ ex ſtipulatu. ff. de actio. ꝛ ob.
¶ Amplia etiam iſtam regulam procedere non ſolum in de bitore ſpeciei ſed etiam in eo qui tenetur ad factam vt ad ſiſtendum titium in iudicio: quia etiam tunc ſi titius moria tur liberatur debitor ab obligatione. l. iiij. in fi. cũ. l. ſequẽ ti. ꝛ ibi Pau. de caſtr. ff. qui ſatiſda. cogan.
¶ Amplia hoc procedere etiam ſi deſit res debita eſſe in cõ mercio noſtro abſq; facto debitoris quia etiam tunc perem pta tali re ante moram ꝛ culpam ipſius debitoris liberatur debitor ab obligatione vt in. l. his qui alienum. ff. de verbo. oblig. ꝛ in. l. ſi mihi alienam. ff. de ſolu.
¶ Primo fallit in cõtractibus innominatis in quibus ſi q̃s tenetur ad certã ſpeciẽ que moriatur ante moram nõ libe ratur vt in. l. ſi. ver. ꝛ ideo. ꝛ ibi Alexand. ff. de cõdi. ob cau.
¶ Secundo fallit in caſu. l. cum quidam. de condi. inſer.

33 **Decretum** primum ꝛ ſecunduȝ interponi non po teſt niſi quando reus latitat vt no. in l. cum proponas. C. de bo. auẗ. iudi. poſ.
¶ Primo fallit vbi agitur contra reũ condemnatũ. ꝛ iudex vult preuenire ad executionẽ ſentẽtie: quia iſto caſu nõ eſt

neceſſe vt latitet.l.properandum.§.ſinante; reus.C.de iudi.⁊ no.per doc.in.l.a diuo pio ff.de re iud.

¶Scdo fallit i eo q̄ eſt abſens cauſa rei publice dolo ſe quia non eſt neceſſe quod latitet in.l.eum qui.la prima.de priuile.credi.

¶Tertio fallit in debitore fiſci quia poteſt conuenire ad primũ ⁊ ſecũdũ decretũ abſq; eo q̄ latitet vt no.i.l.j.⁊.ſij.C.ſi pp̄ter publicã.

34 **Dilatio** legalis in criminalibus abbreuiari nõ poteſt.l.j.C.de inquiren.reis.⁊ ibi Cy.

¶Primo fallit vbi crimen eſſet manifeſtum in quo ſufficeret vnica citatio pro omnibus, c.de illicita.xxiiij.q.iij.

¶Secundo fallit vbi agitur de imponenda pena que de facili poteſt tolli:vel pena non eſt corporalis vel preiudicatiua vt in.l.cõſentaneum.C.quomodo ⁊ quando iudex.

¶Tertio fallit vbi agitur de pena excõmunicationis que l; ſit magis ⁊ requirat trinã admonitionẽ.c.ſacro.de ſentẽ.excommuni.tamen valet precedente vna citatione pro omnibus.vt i.c.cõſtitutionẽ.de ſentẽ.excom.l.vi.

¶Ad regulã Socini cuius exordiũ ẽ Dilatiõe pẽdẽte ⁊c.q̄ eſt nume.xciij. poſt q̄rtam fallẽ. adde q̄nto fallit niſi iudex ⁊c.⁊ Sexto.⁊c.

¶Quinto fallit niſi iudex primo reuocet ipſam dilationem qr tunc põt procedere ad vlteriora non expectato termino.ita Bal.in c.ſignificante.de appel.

¶Sexto fallit niſi iudex velit excercere actum ad executione; ipſius dilationis:quia tunc eius officium non conquieſcit.ff.de arbi.l.non ex omnibus.Bal.in.c.ij.de dila.

35 **Doctor** ſenex debet preferri iuueni arg.l.fi.ff.de fid.inſtr.⁊ Bar. in.l.j.ff.de obſequi.tenet Decius et alij in capi.clerici.de iudi.

¶Primo fallit doc.iuuenis eſſet dignior ⁊ excellẽtior qr eſt preferẽdus ſenioribus/ita dt gloſ.in.§.ordinationem in verbo compro.in

auẜ. de mo. ⁊ ibi Ang. ſequiẜ. fac. l. ꝓuidendū. C. de poſth. vbi Saly. no. Imo. fortius tenuit gl. in. l. i. C. de anno. ciuilibus. lib. xi. quod ſcholaris ſi ſit excellentis doctrine debet precedere doctorem: quomodo tamen debeat precedere gloſſ. ibi declarat pa. in. ca. cleri. de in. ⁊ ad probandum talē excellētiā i doctore vel ſcholare reqrūẜ quidecī teſtes tex. i. l. vnicuiꝗ. C. de pxi. ſac. ſcri. li. x. ad hoc reputat ſingularē Lu. ro. i repe. l. ſi vo. ẜ. de viro i. liij. fallē. ff. ſo. matri.

¶ Scdō fallit niſi doctor iuuenis actu legat q: debet precedere doctorem etiam ſeniorē qui non legit. ita probat tex. in. l. ii. et ibi and. de baru. ⁊ Io. de pla. C. de dig. or. ſer. ne. li. xij. An. de baru. ⁊ Nico. de neap. in. l. i. C. de conſe. libro. xij. Alex. in. l. ij. ẜ prius. ff. de vulg. ⁊ pupil.

¶ Tertio fallit niſi iuuenis maiori tēpore legeret ⁊ haberet maius ſi īpēdiū vt tradit Feli. i ru. de ma. ⁊ obe. ⁊ de iſta materia tradit Iaſ. i. l. ſi ſeru⁹ ſeruū. ẜ. ſequiẜ in vlti. not. ff. de ver. ob. Decius i. l. cū quid. ff. ſi cer. pe. cū multis deciſionibus que ſcribūt Mod. hiſpani iſti. de iu. in ru. col. viij. ⁊ ix.

16 **Doctoratus** ab imperatore precedit doctoratum ab inferioribus: quamuis prius fuerint doctorati. l. ij. de albo ſcri.

¶ Primo fallit dūmodo imperator creauerit talem doctorē cū rigorē examinis ſecus ſi per ſimplex verborū doctor vt cōmuniter fit. Maria. in. c. qualiter in ſcdō ⁊ tertio not. de accu. ⁊ and. ſicu. in proe. cle. in. xiiij. col. per. l. nemo. C. de anno. ce. diuer. ⁊ de iſtis creatis ſine examine loquiẜ Bar. in lege profeſſores. C. de profeſſoribus ⁊ medi. libro decimo. dicens quod preſumuntur parue doctrine.

¶ Secūdo fallit dūmodo imperator creet iſtos in terris imperij: nā ſi erat in terris eccleſie non videtur valere actus ꝑ id qd no. pe. de anch. ꝯſi. cccxvi. primum dubiū nō eſt nouū quē retulit Fely. ca. pe. ad ſi. off. or. dum no. cle. i. de iureiu. per quam iurat imperator nullam iuriſd. exercere in terris eccleſie ⁊ ſic neꝗ doctorare qd eſt voluntarie iuriſdictionis vt hic firmat but. qui filij ſint legi. per venerabilem. tamen ſi teneret opi. multorum qui dicunt imperatorem poſſe legitimare in terris eccleſie iſta limitatio non procederet.

¶ Tertio fallit niſi imperator crearet doctorem i iure canonico aut in ſacra pagina q: de iſtis nō videtur ſibi data po

[Ci]tas: ⁊ verba intelliguntur ſecundum qđ patitur quali tas illius in quē proferūtur. l. plenum. §. equitij. ff. de vſu ⁊ habit. dixi late de reſcriptis cauſam. ⁊ cū imperator ſubſit iſtis ſcientiis per notatā in. c. eccleſia. de conſti. non videtur talis doctoratus poſſe emanare ab eo i tali materia. ita audiui alias attentari tamen q: ſcriptum non reperio non affirmo. quecūq; autem dicta ſunt de imperatore procedūt in dubio in habente ab eo poteſtatem creandi doctores.

17 **Donare** nō pōt princeps terras ſuas inuitis ſubditis Jaſon i. l. filiusfami. §. diui i. j. lectu. col. iij. nu. xviij. de lega. j. ⁊ i. l. ij. ſcc. nu. xxxij. col. vj. et vltra ipm hāc cōcluſionē i terminis noſtris p plura pbat Corſe. i trac. de poteſtate. i. iiij. q. col. penulti. Mode. omnes. in. l. ij. ff. ſolu. matri. ppoſi. in cap. plerūq; §. penul. ad fi. ij. q. vij. Paul. de caſt. in conſilio. xx. in cauſa iſtorum nume. ix. in primo volu. in conſi. cccxxxv. laudatio. nume. primo eodem libro. et pulchre per Corne. in conſi. ccccxxj. in hac concluſione.

¶ Primo fallit qđ nō pcedat qñ pnceps vēderet ſiue alienaret terras p commodo pacis pter quā recedit a regulis iuris: vt dicit Bal. in. l. vnica. in princi. C. de cad. tol. c. niſi. eſſent. de preben. i capitulo his qui. de maio. ⁊ obe. cum infinitis ſimilib⁹ vt ibi per eū: nam iſto caſu valeret alienā etiā ſi vaſalli nō cōſentirent. ⁊ hanc limitationē ſequit Fely. in. c. que in eccleſiarū. in. xix. col. de cōſti. ⁊ hippo. de Marſilijs in l. j. §. cum quidam. in. j. col. ff. de. qđ. ⁊ qđ pro bono pacis recedatur a regulis iuris i caſu iſto. ⁊ alijs grauioribus latiſſime idē And. ſicu. proſequitur i cōſi. xlj. incip. illud afferam in. iij. col. lib. j. ⁊ in conſi. j. in. xxxiiij. in. ij. volu. vbi latiſſime hoc proſequit per tres col. faciūt pro hac parte priuilegia pacis que ponit Fely. in rub. de treu. ⁊ pa. de quo vide late Lucā de penna in. l. j. p illū tex. C. de cap. ciui. cēſi. xxi. li. xj. tamē iſta limitationē videt tenere Jo. ignei. i repetitio. l. donationes quas diuus ⁊c. C. de donationib⁹ inter virū ⁊ vxorē: ⁊ nihil iudicio meo dicit qđ ſtrigat: ⁊ ideo tene primā opinionē que eſt cōis nā pro cōmodo pacis liber homo poteſt obſes dari ⁊ ſic loco pignoris aſſignari vt tradūt oēs doc. i c. ex reſcripto de iureiu. ⁊ vide circa hoc Are. in pemio. iſti. et quare aſſumunt noniſſimi. inſtitu. de teſta. in prin. ibi in pace et otio ⁊ latius plura congerit Corſe. in trac. de priui.

¶Secundo fallit limitanſ predicta niſi princeps alienaſſet terras vel donaſſet propter remunerationem.

¶Nã iſto caſu nõ req̃reret cõſenſus ſubditorũ:qꝛ ꝓpter remunerationẽ recedimus ẽt a regulis iuris.l.cũ monachos.C.de noua li.xi.facit ſing.tex.i.l.ſi pater.§.j.de dona.remuneratoris propter ingratitudinẽ nõ reuocaſ ↄtra regulam.l.fi.C.de re.do.ꝛ ita illum tex.exclamat ſing.Jaſ.multa cumulãs in.l.ſi nõ ſortẽ.§.libertus l.iiij.col.nu.viij.ff.de cõdi.inde.ꝛ vltra ibi ꝑ cum adducta illũ tex.valde cõmẽdat ad hoc idẽ Lud.ro.in ſing.cxiiij.incip.dona.ꝛ And.ſicu.in.c.ſ.l.iiij.col.nu.xxxiij. de conſti.cum ſimi. que adducit and.ſicu.i dicto ↄſi.xj.ꝛ facit qđ de remuneratione iuncta cũ rei tradit roma.i ↄſ.cccxxviij.preſens cõſultatio.quẽ ſequiſ Fely.in.cauſa que in.viij.col.de reſcrip.ꝛ l.c.fi.in.iij.col.de ꝓſum.ẽt.xij.notabiles deciſiones in hac materia tradit quidã petrus de raue.in ſuo alpha.iuris lverbo remuneratiões vide ꝛ circa hoc late inſiſtũt ſubtiliſſimi Mod. hiſpani l.§.uẽ kniana.nu.xliiij.i ti.de actiõib⁹ nouiter i luce editis.

18 **Donatio** facta per patrẽ filio ob bene merita non valet niſi bene merita probentur.Bart.in.l.frater a fratre.in fi.de condi.inde.

¶Primo fallit niſi pater exprimeret bene merita ita cum iuramẽto:qꝛ tũc filij vel alij heredes patris tenerẽſ ſtare tali aſſertioni ꝑ auſ.qđ obtinet.C.de probationib⁹.de quo tñ vide ꝑ Bal.ꝛ Alex.in lege ſi donatiõe.C. de donationibus.

¶Scđo fallit niſi pater exprimeret ſpecifice bene merita ipſius filij probatur in.l.aquilius regulus.cum gloſſ.ff.de dona.ſequitur Bal.in.l.illud.C.de ſacroſan.eccle.ꝛ Pauſ.de caſt.in ↄſi.ciij.incipiente.d.Ubertus.

¶Tertio fallit ſm Salyce.in.l.filie.C.fanli.herci.vbi dicit quod non ſtaretur aſſertioni patris quo ad alios ſed tantum quo ad ipſum patrem.

19 **Epiſcopus** debet ꝓuidere eccleſijs q̃ ſubſũt plebib⁹ vel alijs iferiorib⁹ eccleſijs ſpectantib⁹ ad ipm.Jnn.i.c.cũ venerabilis.de exceptionibus.

¶Amplia primo ẽt ſi aliqs eps cõſtrueret eccleſiã de nouo in tali dioceſi qꝛ reſeruaſ ſibi ſola preſentatio vt probatur ꝑ tex.ſing.in. c.j.xvj.q.v.ꝛ nõ.in.c.ſignificaſti.de iu.patro.

¶Amplia ſecũdo etiã ſi fundator eccleſie ordinaret qđ iſti

tutio ipſius non ſpectaret ad ep̄m ſed ad inferiorē vt per Inno.in.c.in lateranenſi.circa finem.de prebendis.

¶Primo fallit in eccleſijs que ſunt de titulis cardinalium quia in illis cardinalis etiam nō ep̄s vtitur pleno iure epiſcopali.ita no.per Jo.mona.i.c.j.de maio.⁊ obe.in.vj.⁊ ibi do.⁊ Imol.in cle.ne romani.de elec.⁊ eſt tex.i.c.his que.de maio.⁊ obidiē.⁊ ibi late per Fely.

¶Secundo fallit niſi plebs vel alia eccleſia inferior haberet ius inſtituendi ex cauſa ſpeciali vel priuilegio vel p̄ſcriptione vt per Domi.in ſumma.xxj.diſt.

¶Tertio fallit qñ eccleſie ſunt ſite in parochia alterius eccleſie ⁊ ita limitat Dominicus in dicta ſumma.xxj.diſt.

¶Quarto fallit in eccleſijs collegiatis ſecularibus: nā inſtitutio vel confirmatio in prebendis ſpectat ad ep̄m: ſed electio ſpectat ad prelatum ⁊ capitulum illius eccleſie vt per Federicum in conſi.xxxiiij.incipiente queritur ad quem.

40 **Epiſcopus** diſpenſat in adulterio ⁊ minoribus niſi prohibeatur a cano. capitulo at ſi clerici ⁊ ibi doc.de iudicijs.

¶Primo fallit qñ canon imponit penā ipſo iure vt per arg. in.c.licet cano.de elec.in.vj.⁊ ratio eſt: q: ſicut non poteſt diſpenſare poſt ſententiam a ſe latā ſuper pena vt in.c.ideo. ij.q.vij.⁊ in.l.diui fratres.ff.de pe.tanto minus poterit diſpenſare quando eſt impoſita pena ipſo iure a canone.

¶Secundo fallit niſi verba canonis tollāt actualiter diſpēſationem qñ diceret qđ cleric⁹ cōuictus de adulterio vel minoribus criminibus perpetuo ſit priuatus: q: tunc non poſſet ep̄s diſpenſare vt eſt gloſ. in.c.cupientes.§.ceterum.de elec.in.vj.quam dicit ſing.Car.in cle.ij.de vi.⁊ hone.cle.

¶Tertio fallit niſi ex diſpēſatione dubitaretur de ſcādalo vt per Abb.in.c.qualiter.el ſcđo.de accuſa.de quo etiam vide per ſer.in ti.de leg.§.j.verſi.nunc de epiſcoporum.

Exceptio ſuperueniens poſt litem conteſtatā poteſt opponi poſt idē operatur ac ſi fuiſſet oppoſita ante litem conteſtatā.l.ij.⁊ ibi doc.C.de cōſortibus eiuſdem.⁊.c.inſinuante.de offi.deleg.

¶Primo fallit niſi talis exceptio ſuperuenerit ex facto aduerſarij vt probat in.l.ij.§.numerū.⁊ ibi per Bar.ff.de excuſationibus tutorum.

¶Secundo fallit niſi talis exceptio opponatur anteq̄ fiat alius actus alias primus actus qui fieret haberet vim litis cōteſt.c.inſinuāte.ꝛ ibi Bald.de off.delegati.

¶Tertio fallit niſi opponeretur poſt concluſionem in cauſa vt p Abbatem in.c.cum dilectus.de ordine cognitionū.

42 **Exceptiones** dilatorie nō ſunt ꝓponēde poſt litē cōteſtatā. Abb.i.c.exceptionem.de exceptiōi.ꝛ in.c.j.de ordi.cogni.ꝛ iſta regła adeo ꝓcedit q̄d ſi iudex vellet ꝓcedere ſimul ſuper dilatoria ꝛ ſuꝑ principali.proceſſus erit nullus vel ſaltē poterit appellari ꝓpter repugnantiam.c.exhibita.de iudi.ꝛ Fely.late.

¶Primo fallit in exceptione excōicationis vt eſt tex.in.d.c.exceptionem.ꝛ ibi per doct.ampliatur predicta regula.pluribus modis.

¶Secundo fallit niſi pars fuiſſet impedita vel ſupplantata per iudicem ita quod non potuiſſet opponere exceptiones dilatorias ante lit.conteſta.vt in glo.ij.in.c.ex conqueſtione.de reſti.ſpo.quam Bald.dicit ſingularem.

¶Tertio fallit q̄n exceptio dilatoria h̄z cauſam ſucceſſiuā ex qua quotidie oritur ius excipiēdi vt per Jmo.in.d.c.excepti.ꝛ per phylippū francū in.c.ex parte.el primo.de ap.

¶Quarto fallit niſi iudex reſeruaret parti dilatorias exceptiones q̄ tunc opponi poterunt poſt litem conteſtatā per c.ad diſſoluendum.de deſpon.impube.

¶Quinto fallit niſi ſit tertius comparens pro ſuo intereſſe quia poterit dilatoriā opponere nō obſtāte litis cōteſtatione vt per Ang.in.l.ſi quis libertatem.ff.de peti.here.ꝛ per Pet.de anch.in conſi.cccxxix.incip.ad dubia.

¶Sexto fallit etiam in eccleſia ꝛ in minore qui reſtituuntur ad dilatoriam omiſſam:vt no.per Spec.in ti.de reſtitutio.in integ.§.qui aut.verſi.illud quoq̄.in fi.de quo tamen vide primo Jnno.in.c.coram.in fi.de reſti.in integ.

¶Septimo fallit in dilatoria reddente iudiciū retro nullū vt primo ꝛ Abb.in.c.exceptionem.de exceptio.

¶Octauo fallit niſi dilatoria opponat̄ incōtinenti poſt litē conteſtatā vt p gl.ſingula.in.l.pomponius.§.rati.ff.de procuratoribus.ꝛ per Jnn.in.c.paſtoralis.de exceptionibus.

¶Nono fallit niſi pars tacite permittat q̄d opponatur ꝛ diſcutiat̄ vt p Abb.i.c.cū cōtingat.de off.deleg.ꝛ per Fely in.

c. inter monaſterium in fi. de re iudi.

¶ Ultimo fallit in dilatoria que ſuperuenit poſt litem conteſta. vt probatur in. c. paſtoralis. ꝛ in. c. inſinuante. de offi. deleg. limita tamen vt ibi per Fely.

3 **Excommunicatus** vel ſuſpēſus iniuſte ſeu nulliter debet recuperare fructus. c. ſuper cauſa. ij. q. v. ꝛ ibi dominic. ꝛ Specu. in titu. de fructi. ꝛ inter. § fi. in fi.

¶ Primo fallit niſi taliter excōicatus vel ſuſpenſus eligeret extra territorium ſuſpēdētis vel adminiſtraret in beneficio qđ habet alibi vt per car. in cle. vt hi qui. de etate ꝛ qualitate. ſecus in ſuſpenſo ab officio: qꝛ vbiqꝫ operabitur illa ſuſpenſio: vt per Jmo. in cle. ij. de vita ꝛ hone. cleri.

¶ Secundo fallit niſi eſſet ſuſpenſus ab officio ꝛ beneficio ſimul vt per gl. in. c. preſbyterum. xxviij. diſt.

4 **Feuda dignitatum** vt marchionatꝰ: comitatus. ducatꝰ vl regni ſunt indiuidua vt eſt tex. in. c. imperialē. § preterea. de prohibi. feu. ꝛ in. c. licet. ꝛ ibi gl. fi. vbi abbas. extra de noto.

¶ Primo fallit in adminiſtratione iuriſditiōis ꝛ in cōmoditate talium rerū qꝛ bene poſſunt tpe diuidi abſqꝫ alio cōſenſu directi dominij vt per Bar. ꝛ Jaſ. in. l. ſtipulationes non diuiduntur. in prima oppoſitione. ff. de verbo. oblig.

¶ Scđo fallit qñ in diuiſione vni ex fratribꝰ obueniret totꝰ marchionatus vel comitatꝰ alij vero cetera bona allodialia: qꝛ talis diuiſio ſine conſenſu directi dñij valet: qꝛ quo marchionatū nō eſt diuiſio vt per Bal. in. d. § preterea. in fi. quem ſequitur Alex. conſi. xviij. in. ij. vol. inci. viſis cap. ꝛ in cōſi. lx. in. iij. vol. incipiē. viſis dubitationibus.

¶ Tertio fallit lex cōſuetudine gñali q̄ eſt in Jtalia ꝛ i Lōgobardia vbi oīa feud. dictarū dignitatū excepta regali pñt diuidi abſqꝫ cōſenſu directi dñi vt Jo. an. in addi. Spe. in ti. de feu. ſuper rub. ꝛ Old. cōſil. cccxxxvij. incip. perlectis. ꝛ And. de iſer. c. oēs. ſi de feu. fuerit cōtro. inter. do. ꝛ agna.

5 **Incertitudo** quātitatis vitiat actū. l. cū poſt. § gener. ꝛ ibi doc. ff. de iure dotiū.

¶ Primo fallit in caſu. l. quidā in teſtamento. ff. de leg. ij. et in. l. ad inſtructionem. ff. de ſacroſan. eccle. vbi valet legatū incertum ad refectionem vie publice.

¶Secũdo fallit in dote vbi incertitudo quantitatis vel rei non vitiat.d.l.cũ poſt.§.gene.qđ intellige etiã pcedere ſi p̄miſſio dotis eſſet facta pro muliere incerta:vt ſi diceret quã cũq̈ duxeris in vxorem ⁊c.l.a titio.ff.de verbo. obligatio.

¶Tertio fallit fauore alimẽtoꝝ vt pbat in.l.ſi cui annũ .ff. de annuis leg.de quo tñ vide p Cy.i.l.j.de dotis pmiſſiõe.

¶Quarto fallit i legato ad pias cãs vt eſt gl.in.c.nos qđẽ ⁊ ibi doc.de teſt.i gl.⁊ Bar.i.l.ſi cui annũ.ff.de annu. lega.

¶Quinto in relicto incerto facto cauſa ſtudij vel alterius artificij adiſcẽdi:q: tunc non vitiatur propter incertitudinem vt eſt tex.in.l.ſi ſticus.ff.de legatis.iij.

46 **Inſtantia** cauſe appellationis nõ põt progari.l. nemo.C.de temp.appel. Bal.in.l.ſi. ſi.eo.ti.⁊ per.Ant.de but.in.c.ex ratione.de appella.

¶Primo fallit niſi fiat cõpromiſſum in arbitrum:q: tũc illo pendente non currit tp̄s pſequẽdi appellationẽ per text.in auf.ſi tñ.C.de tẽpo.appel.Spe.in ti.de legato.§.reſtat videre.ver.item ſi inſtantia.quod intellige ſi fiat compromiſſuꝫ poſt appellationem interpoſitam:⁊ ſi partes egerint coraꝫ arbitro:ſecus ſi facto compromiſſo nihil egerint.arg. legis contra maiorem.C.de appel.⁊ ita conſuluit Fulg.in conſi. cxx.⁊ Pet.de ancha.in conſi.cclxxxvj.incip.Jo.and.

¶Amplia predictam fallentiam vt non ſolum procedat in arbitro:ſed etiã in arbitratore vt per [illegible] in.l.eos.§.apoſtolos.C.de appellationibus.

¶Secundo fallit qñ eſſet taxata a ſtatuto q: tunc poteſt p partes prorogari vt per Bald.in extrauagan. in verbo in cauſis.de pace conſtan.

47 **Inſtitutio** facta ſine preſentatione patroni eſt ipſo iure nulla:vt probatur in capitulo decernimus.de iure patrona. Vi. Diaz. ſ reg. 334. Phil. . . .

¶Primo fallit qñ preſentatus per patronum ſine ſcandalo inſtitui nõ põt:q: tũc ep̄s poterit inſtituere quẽ velit ſine p̄ſentatione. text.eſt ⁊ ibi not.Abb.in ca.qm̃ de iure patro.⁊ quomodo dicatur imminere ſcandalum in caſu noſtro declarat Hoſtiẽ.in ſumma eiuſdem tituli.verſi.quid iuris.

¶Scđo fallit qñ nõ cõſtat eccleſiam eſſe patronatam dato qđ aliqui intra ſe contendãt ſuper iure patro.q: tũc epiſcopus põt inſtituere ibi clericum ſine eorũ preſentatiõe vt col

ligitur ex doctrina Abb. in c. ſi vero. eo. tit.
¶ Tertio fallit iſta regula in patrono eccleſiaſtico: q2 eo ſpreto poteſt fieri inſtitutio per legatum de latere. capit. cum dilectus. & ibi not. de iure patrona.

¶ Ad regulã Socini: cuius exordium eſt. Interpellatio extraiudicialis &c. que eſt nu. xcci. adde Amplia. &c.

Vi. Diaz i reg. 355. Interpellatione...

¶ Amplia iſtã regulã pcedere & ſi interpellatio fieret p verba enũciatiua vt ſi diceret egeo illa pecunia: vel ſcio qð eo diſcretatus vel ſimilia ita no. Bar. i. l. & hoc mõ. de leg. i. & idẽ Bar. in l. ſi q̃s mihi bona. §. ſz q̃d ſi mãdauit. & ibi docto. de acqui. heredi.
¶ Amplia ſcðo. d. regulã vt non ſolũ iterpellatio extraiudi. ſed ſola notificatio debiti extraiudi. conſtituit debitorem tamen moram ita Bal. in. l. vinum. ff. ſi cer. peta. in fine.
¶ Primo fallit niſi alia mora preceſſiſſet: q2 tunc interpellatio nõ cõſtituit debitorẽ i mora: ſeã etiã purgat moram precedentẽ. l. emilius. verſi. dicebam. iũcta gl. ff. de minorib9.
¶ Secundo fallit qñ debitor tempore interpellationis ſibi facte nõ poterat ſoluere. ita ſing. vult glo. in. l. vinum. ff. ſi cer. peta. & ibi Ang. Saly. & Alex.

48 **Judex** vel ſuperior põt autoritate ſui officij moderare dilationem legalem glo. in. c. cum ſit romana. de appel. vt in aut. hodie. C. eodem ti. & ibi docto.

Vi. Diaz reg. 378. iudex et 5. eade reg. 34. dilatio, ubi in legt i crimi nalibus.

¶ Primo fallit in dilatiõe ſtatuta lege i actu modici preiudicij quã etiam ex cauſa iudex non poteſt prorogare in glo. & dominicum i c. pia. in verbo octo dierum. de excep. lib. vj.
¶ Secũdo fallit qñ iudex moderando dilationem legalem ſe intromitteret de iuriſdictione ſuperioris. capitu. ex inſinuatione. de appellationibus.
¶ Tertio fallit in principe q2 etiam ſine cauſa omnẽ dilationem abbreuiat ca. ex ore. de his que fiunt a maiori parte capi.
¶ Quarto fallit vbi iudex velit i totũ tollere

terminū legalem. gl. in. l. qd iuſſit in fine gl. magne. ff. de re iudi. Spe. in ti. de citatione. §. nunc de emptione. ver. fi.

¶ Quinto fallit vbi. l. aſſignat certā dilationē ⁊ poſt ipſam aliq̄d ſtatuit: q2 tūc dilatio nō pōt mutari. ita Bal. i. l. j. C. de requiren. reis. ⁊ Roma. in. l. ij. in. xj. col. ff. de re iudi.

49 **Iuramentum** habet vi3 clauſule codicillaris. l. cu3 pater. §. filius matrem. de leg. ij. Bar. in. l. ſi quis pro eo. de fideiuſſo.

¶ Primo fallit vt pcedat in iuramēto teſtatoris ſec9 in iuramēto delato per teſtatorē heredi. ita ſingulariter Bar. in l. ij. per illum tex. cum glo. C. cōmunia de lega. verum eſt qd dicit ipſe contrarium. d. §. filius matre3. vbi formaliter ſummando tex. dicit iuramētum teſtatoris vel heredis de quo per Iaſ. in. d. l. ij. C. communia de leg.

¶ Secundo fallit. d. §. filius matrē. vt pcedat qñ teſtamētū deficit ratione ſolēnitatis omiſſe: tūc iuramētū bene vi3 habet codicillaris ſec9 qñ deficeret ex defectu ſubſtātie in pſona teſtatoris vl' rōne deficiētis cōſenſus. ita limitat Lud. in cōſi. cccccxvij. Ici. in caſu ppoſite cōſultatiōis arche celeberrimorū doc. cōſilia. i. ix. col. i fi. ⁊ ſeqtur. d. Frā. de Are in ꝯſi. xxiiij. incip. quatuor dubia. in. ij. col. facit. l. fi. de non nume. pecu. vbi iuramentum nihil facit q2 deficiebat conſenſus.

50 **Iuramentum** recipit interpretationē ſecūdū ſubiectā materiā ſup q̄ preſtat l. fi. C. de non numera. pecu. l. fi. ff. qui ſatiſ cogan.

¶ Prio fallit cū intelligit hoc pcedere in ꝯtu in quo deficit ꝯſenſus: q2 iuramētū nō intelligit niſi quatenus q̄s verisimiliter cōſenſit. ita tenet Inno. in. c. p tuas. ⁊ Alex. in. l. ſi cōuenerit. ⁊ alij ibi allegati per mod. ⁊ ita cōiter tenet pro quo facit quod not. Are. l. j. §. ſi quis ita. in. v. col. ff. de ver. obli.

¶ Secūdo fallit ⁊ itellige predictā cōcluſionē vt reguletur ſm naturā primordialē nō aūt ſm accidentalē arg. l. itē veniūt §. cū ꝓdiximus. ff. de pet. here. gl. ⁊ ſcribē. i. l. certi ꝯdictio in in prin. ff. ſi cer. peta. intelligit aūt natura ꝓmordialis q̄ cōſiderata regula ſemp h3 locū niſi ex caſu tūc ē natura accidētalis. facit qd no. Bal. i. c. j. i. iij. col. C. de his que met9 cauſa.

¶ Tertio fallit q2 debes intelligere predictā cōcluſionem vt iuramētū ita reguletur qd faciat aliquē obligari efficaci9 nō aūt plus. ita t3 decius l. c. j. de iudi. arg. no. p Alex. in. l. j. ff.

de pac.⁊ Mod.in.l.miles.§.decem.ff.de re iudicata. de quo dic vt per eum cuius ratio non impugnat hoc dictum.
¶ Quarto fallit vltra dicta ibi per Moder.qđ.d.l.ſi . ꝓcedit in iuramēto ſimpliciter ⁊ gn̄aliter ꝓlato:q2 regulariter ſm naturam contractus ſecus in iuramēto explicite prolato q2 illud ad vnguē ſeruandum eſt.ita tenet Bal.in.c.que in ecclesiarum in.vj.conſtit.⁊ Cald.in conſi.j.in rub.de iureiur. qne tn̄ limitatio videt̄ contra not.in.l.ſi quis maior. C.de tranſac.⁊ no.per Jaſ.in.l.ſancimus.vbi allegat quaſdā deciſiones Bal.C.de teſti.in.ij.col.⁊ Bal.in cōſi.ccccxlj. in . v. parte.vbi dicit qđ iuramentum factum in parte inſtrumenti intelligitur factū ſuper toto.adde qđ iurans in cōtractu implicite intelligit̄ iurare ſuper omnibus.Alexan.in conſi. xxj. in pen.col.ver.⁊ ex predictis in.iij.volumine.
¶ Quīto fallit qđ.d.l.ſi.ꝓcedit ſolū de iure ciuili ſecꝰ de iure canonico quo iure iuramentū maiorē efficaciam hꝫ.l.pactū qđ dotali.C.de col.iūcto.c.de pac.lib.vj.l.nam nō dubiū.C. de legi.iuncto.c.cū cōtingat.extra de iureiu.⁊ ita Mod.ſequunt̄.cōtrariū tꝫ do.Ant.in.c.quintaualllis in.xxv. col.de iureiu.refert in conſilijs Fran.de cur.in ꝯſi.iij.in.ij.col.
¶ Sexto fallit qđ.l.ſi.procedit in iuramento de non conueniendo.ſecus in iuramēto aſſertorio puta q2 iurando dixi iuro predicta omnia vera eſſe ⁊c.⁊ ita tenet Jo.Jmo.l.nemo poteſt.⁊ ibi Jaſ.ff.de leg.j.de quo per Ang.aret.inſti.de exceptio.§.pꝛimo.c.xviij.
¶ Septimo fallit.d.l.ſi cū venerit vt nō habeat locū qn̄ qs ſoluere ꝓmiſit in aliquo loco:nā quāuis peniteat tn̄ ſortit̄ ibi forū ratione cōtractus:q2 lex fingit eū contraxiſſe. ff. de actio.⁊ obli.cū ſi.l.iij.ff.de auto.iud.poſ.⁊.l.heres abſens. §.fi.ff.eo.⁊ ita concluſio ꝓcedit etiā quo ad acceſſoria in qbus qs ſortit̄ forū in quo collata eſt ſolutio vt Abb.dicit in c.dilecti.per illū tex.in ti.j.⁊ ſequit̄ ſimpliciter Decius ibi. ſed in ꝯtrariū facit qđ no.Bar.in.l.j.de vſu.ꝑ.l.ſi fundus.ff.de euic.ſed ſolue vt ibi per Bar.ex cuius dictis collige qđ vſure attendent̄ non pro conſuetudine regionis in qua ꝯctum eſt ſed pro cōſuetudine regiōis in qua deſtinata eſt ſolutio qđ ꝓcedit etiā ſi reus alibi cōuētus ſit vt declarat ibi Saly. poſt gl.facit regula qđ in quo cognoſcitur de principali in eo etiam cognoſcitur de acceſſorio.l.minor.xxv.anno.in ſi.

prin. ff. de euictio. Bald. in. l. ordinarij in. ij. no. C. de rei ven. mod. in rub. ſuper eodem in. j. col.

51 **Jureconſultus** qui format aliquã queſtionẽ ⁊ ſei expreſſe nõ reſpondet pſumitur qḋ ei reſpondeat prout queſtionẽ formauit. l. in rebus. in prin. ⁊ ibi glo. ff. cõmodati. l. quod ſepe. §. ſi res. ff. de actionibus empti.

¶ Primo fallit qñ formaret queſtionẽ ⁊ argueret ad partes vel referret opiniones: qꝛ tũc ſi nihil determinat intelligiẽ pro opiniõe quã vltimo loco poſuit vel ꝑ qua vltimo aguit ita Bart. in. l. bona fides. ff. depoſiti. ⁊ glo. in. l. qui filium. §. ſabinus. ff. ad trebl. limita tamẽ niſi prima opinio ſaperet equitatem vltima vero rigorem. ita in ſpecie notat Aretinus in conſi. clxiij. incipien. diligenter ⁊ mature.

52 **Juriſditio** per vaſallos prorogari non poteſt inuito dño. doc. in. c. ceterũ. de iudiciis.

¶ Primo fallit niſi feudum eſſet francum: qꝛ tunc poſſunt vaſalli prorogare iuriſdictionem vt per Bal. in. l. j. ff. ſi a nõ competenti iudice de quo tamen vide per Joan. and. in addi. ad Spec. in rub. de preſcript.

¶ Secũdo fallit vbi eſſet queſtio inter vaſallũ ⁊ aliũ tertiũ quẽ cõſtat nõ eſſe vaſallũ vt per gloſ. in. d. c. ceterum. in fine.

¶ Tertio fallit quando eſt queſtio inter vaſallum ⁊ vaſſallum non tangens feudum ſeu quam decidatur. ll. feudorũ vt per doctores in dicto capitulo ceterum.

¶ Quarto fallit in libellariis: qꝛ queſtiones eorũ decidũtur ab ordinario. ita Bal. in proemio ſecundi decreti.

¶ Quinto fallit qñ qõ feudalis dꝫ radicẽ in materia iuramẽti: nam dum tunc pertinet ad ordinarium eccleſiaſticum vt per Calderinum in ti. de iudiciis. c. ij.

53 **Juriſditio** ordinaria reſpectu certi generis nõ põt prorogari ad diuerſas cauſas ⁊ diſſimiles expreſſit doctores in. c. ceterum. de iudic. ⁊ Anto. de but. in. c. j. de offi. delega.

¶ Primo fallit niſi nõ reperiretur iudex l loco vt tẽpore teſtis vt per Ang. in. l. ſi vacantia. C. de bonis vacantibus. lib. x.

¶ Scḋo fallit niſi prorogatio oriretur rõne icidẽtis: qꝛ ſi ex ipſo cognoſcere poſſet. ita Bar. in. l. interdũ. §. qui furẽ. ff. de fur.

¶ Tertio fallit niſi fieret prorogatio ꝺ minori ad maiorẽ: qꝛ vt

eſt diuerſum genus ſed maior intẽtio vt probatur in.l.de qua re.§.penul.ff.de iudi.

¶Quarto fallit in iuriſdictiõe volũtaria qꝛ illa prorogari poteſt gloſſ.in.l.j.ff.de iudi. quã Bal.dicit ſing.in.l.ij.C.de dona.

☞¶Ad regulã Socini cuius exordiũ eſt Jus accreſcẽdi i cõtractibꝰ: que eſt nu. ccxiiij. Ad de pro ꝛc.

☞¶Primo fallit in his que indiuidua ſunt vt ſeruitutes.l.proprium.ff.communia prediorum.ꝛ in.l.fina.ff.quibus ad libertatem proclamare non licet.

¶Secũdo fallit in caſu.l.cõi diuidũdo.§.ſi debitor.ff.cõi diui.ꝛ in.l.iulianus.§.idẽ celſus.ff.de actio.empt.

54 **Jus** patronatus regulatur put alia iura ſpiritualia.c.quanto.de iure patronatus.

¶Primo fallit in caſibꝰ in ↄ̃trium expreſſis.

¶Scdo fallit etiã in odioſis que appellatione ſpiritualiũ nõ venit cã iuris patronatus vt per Abb.panor.in.c.ij.de iuramẽto calũnie.de quo etiam in.c.tranſlato.de conſtitu.

¶Tertio fallit quo ad actionẽ perſonalẽ q̃ cõpetit ad cõſtituẽdũ ius patronatꝰ qꝛ non regulatur vt alia ſpiritualia:nec eſt de foro eccleſiaſti.ꝛ p cõſequẽs nõ hꝫ priuilegiũ vt p Ant.de but.in.d.c.q̃to.ꝛ idem vult.Barba. ibi in antepe.col.ꝛ Felv.in fine.

55 **Legatum** cõtinẽs alterius vtilitatẽ ſi eſt validũ pducit actionẽ ex teſtõ.Bar.in.l.j.ff.de leg.j.

¶Amplia ſiue factum ſit legatum in teſtamento vel codicillis vt per glo.in.l.iij.de iure codicillorum.ꝛ in.l.j.ff.de teſtamentis.

¶Amplia etiã ſi teſtamentũ rumperetur ex cauſa preteritionis vel exheredationis:quo caſu legata ꝛ fideicõmiſſa ſuſtinentꝰ autem ex cauſa.C.de liberis preteritis.nam etiam tũc competit actio ex teſtamento per tex.in l.ſi.ad ſi.ff.de here.inſti.ꝛ Bar.in.l.j.in.nos.ne queſtione.ff.de iure codicillorum.

¶Primo

¶ Primo fallit quando legatũ non concernit vtilitatem alicuius ſed ſolum honorem teſtatoris quia agitur officio iudicis: vt per Bar. in. l. j. de leg. j. ꝛ per tex. in. l. hereditas. in fi. ff. de petitione hereditatis.

¶ Secundo fallit quando legatum continet vtilitatem ni extimabilem per pecuniam vt in grauato emãcipare filiũ vt probatur in. l. ſi cui legatum. ff. de condi. ꝛ demon. ꝛ in. l. filiusfa. §. ſecundum vulgarem. ff. de leg. j.

¶ Tertio fallit quando conditio adiecta legato habetur pro impleta de iure ſpeciali vt in caſu. l. cum ita datur. ff. de condi. ꝛ demonſtra. quia tunc competit actio in factum vel officium iudicis: vt tenent Bar. ꝛ Imo. in. l. teſtamento. la ſecunda. ff. de condi. ꝛ demonſtra.

¶ Quarto fallit ſi teſtator voluiſſet vel per ſtatutum caueretur qđ legata debeantur habere et non adita. ita tenet Bal. in. l. j. in fi. C. ſi quis omiſſa cauſa teſta.

16 **Lex** ſuum non tuũ tollit auxiliũ. l. fi. C. de pac. conuen.

¶ Primo fallit niſi auxiliũ legis habeatur ꝑ expſſo per viã legis: qꝛ tali caſu prouiſio hoĩs tollitur ꝑ prouiſionẽ legis vt per roma. in conſi. cxxj. incip. circa premium.

¶ Secundo fallit ꝛ limitatur iſta regula habere locum in caſibus expreſſis in iure: ſed extra illos caſus prouiſio hominis bene poteſt tolli per legem vt tradit notabiliter Vitalis de camba. in tracta. clauſularum in clauſula. ciij. ſm primam impreſſionem.

17 **Lis** proprie dicitur quando eſt facta conteſtatio. ita Barto. Fulgo. ꝛ pan. de caſ. in. l. cauſas. C. de trãſactio. intellige quando verbum lis infertur ad actus iudiciales ſeu prefertur in materia iudiciali vt probatur in. c. ſepe in fi. de appel. ꝛ ibi Abbas.

¶ Primo fallit quo ad inducendũ vitium litigioſi qꝛ inducitur ſola citatione. glo. in verbo exordium. in. c. ſuper queſtionum. de offi. dele. ꝛ Bar. in. l. j. ff. de litig.

¶ Secundo fallit etiam quo ad perpetuandam iuriſditio. vt probatur in. c. gratum. de officio deleg.

¶ Tertio fallit quoad inducendam litis pendentiam que inducitur ſola citatione vt in lite pendente.

¶ Quarto fallit vbicunqꝫ tractatur de liberatione: quo caſu lis etiam dicatur ante litem conteſtatam.

Ad re= gulam So ci. cuius ex ordium eſt. [redacted] ē. eſt num. c[redacted] Adde [redacted] [redacted] pka.

Amplia quod etiā non teneretur per procuratorem comparere alias nullum eſſet eorum priuilegium. Barto. in. l. ij. §. ſi quis in iudicio. ff. ſi quis cau.

Primo fallit quando magiſtratus citatur vt compareat durante magiſtratu: ſecus ſi citet vt cōpareat finito magiſtratu. l. ſi tempus. ff. de here. iſti. gl. in. c. prohibent. ij. q. j. cano. in. c. legebat. de maio. et obedi.

Scdo fallit qn̄ cōueniē p delictis in officio cōmiſſis. gl. et Bar. in. l. nec magiſtratibꝰ. de iniu. l. iubemus. et ibi glo. C. ad. l. iul. repetū. quā dicit ſingularem Roma. conſi. ccccxv.

Tertio fallit quando non haberent dignitatem ſine adminiſtratione vt ſunt comites marchiones et duces. qꝛ tales poſſunt cōueniri. l. ij. C. vbi ſenatores vel clariſſimi. et Bart. in. d. l. nec magiſtratibus.

Quarto fallit quando magiſtratus eſſet extra locum ſui officij. vt in patria ſua. gl. l. ſi preſens. C. de epiſco. audien.

Quinto fallit niſi imponatur a iure pena remotiōis ab officio: nā tūc poterit durante magiſtratu cōueniri: qꝛ ſi expectaremus finē officij fruſtra fieret talis amotio. ita bal. i ti. de pa. cōſtan. in verbo prudentia. ad ſi.

Sexto fallit qn̄ faciūt aliqd cōtra iuriſdictionē ſuperioris tūc etiā ſi ſunt maximi magiſtratibꝰ poſſunt diminuto offō conueniri. l. ſi appellationē. et ibi Bal. C. de appel.

Matrimonium contrahere metu pene aſtringi qs non pōt tn̄ ſpe premij et lucri ad ipſum contrahendum inuitari poteſt. l. titia. et ibi doc. ff. de verbo. obli.

Primo fallit qn̄ lucrū pcipiendū eſt ante ꝯtū matrimoniū ab altero ex futuris cōiugibus: vt ſi dixerit pmitto tibi cētū ſi cōſenſeris mihi vt in maritū qꝛ tūc nō valet cū co

276

tineat turpitudinem ⁊ cauſam turpis amo
ris vt in.l.ſi ita ſtipulatus fuero te ſiſti. ſi. ⁊
ibi Bar.ff.de verbo.obliga.
¶Secundo fallit qñ eſſet amiſſio magni lu
cri:q2 tūc induceret iuſtus metus vt per pe.
de anc.in.c.j.in fi.ꝙ metus cauſa.in.vj.
¶Tertio fallit in matrimonio ſpirituali in
quo nec metu pene nec ſpe premij quis pōt
induci vnde ſi fieret ꝓmiſſio abbati vel ab=
batiſſe de aliquo dādo ſi recepit talē in mo=
nachū vel i monialē nō valet imo eſſet ſimo
nia.c.nō ſatis.c.qm̄ ⁊.c.dilectus.de ſimo.
¶Quarto fallit ⁊ quantū ad inſtituēdū he=
redē q2 aliquo modo nō pōt inuitari per pe
nam nec per premium vt in.l.ſtipulatio hoc
modo.ff.de verbo.obli.⁊ per doc.in.l.cum
donationis.C.de tranſac.

59 **Monachus** teſtamentū condere non poteſt.c.q2 ingredientibus.de teſta.

¶Amplia q2 ſtatutū vel ꝯſuetudo poſſit ha
bilitare filiūfa.ad teſtandū ⁊ p Bar.⁊ alios
in.l.qramus.ff.de teſt.⁊ Jmo.l.c.ij.extra eo.
tn̄ cōſuetudo vel ſtatutū nō poſſunt habili=
tare monachū ad teſtādū q2 repugnat regu
le monaſtice.c.cū ad monaſteriū.de ſta.mo.
¶Primo fallit niſi fuerit ſibi data licētia a
papa ante vel poſt vt per Bal.in.l.ſi.C.vnde
legi.ſequitur Pau.de caſt.l.militibus.C.de
teſtamen.mili.
¶Scđo fallit qñ mōach9 efficeret eps:q2 tūc
pōt teſtari nō de bonis iā ꝗſitis monaſterio
ſ3 de alijs poſtea obueniētibus ſm Spec.in
ti.de ſta.monā.verſi.xxiij.⁊ ibi Bal.i addi.
¶Primo fallit ſi ſumus in diuerſis perſonis
q2 vltima mora rei principalis nō nocet fide
iuſſori qui conſtituit creditorem in mora. ei
offerendo:vt eſt tex.ſin.in.l.mora ⁊ ibi Pau.
de caſt.ff.de verbo.obliga.

¶Ad regulã Socini cuius exordium eſt. [redacted] que eſt nu. [redacted] adde [redacted] Primo.

¶Scdo fallit fauore rei publice qui attenditur in prima ꝛ non vltima mora tex. eſt ꝛ ibi Bar. in. l. nulli. C. de eroga. mi lita. anno. lib. xij.

60 ¶Mora purgari poteſt vſq ad litem conteſtatam ad euitãdum condemnationem intereſſe vel pe nam. l. ſi inſulam. ꝛ ibi Bar. ff. de verb. obli.

¶Primo fallit niſi iterſit actoris. l. ſi ita qs. §. ſeia. ff. eod. ti.

¶Secũdo fallit qñ eſt adiecta dies ꝛ pena: q2 tũc nõ admit tit purgatio more vt per Bar. in. d. l. inſulã. in tertia oppo.

¶Tertio fallit in iudeis qui non admittuntur ad purgan dum moram: q2 contra eos ſeruatur rigor ꝛ non equitas vt per Jaſo. in. l. ſi inſulam. in. iij. no. ff. eo.

¶Quarto fallit i caſu quo eſſet prohibita appellatio: q2 ẽt tũc repellit remediũ purgãdi moram. gloſ. in. c. cupientes. §. quod ſi per viginti. in verbo expectari. de elec. in. vj. et ibi Gemini. de quo tamen dubitatur per Jmolam ibi.

¶Quinto fallit qñ interceſſit geminata interpellatio et ſic geminata mora vt ꝑ Bar. in. l. ſi iſulã. in. j. q. ff. de verb. obli.

61 ¶Notarius ſubſcribens in inſtrumẽto mutui ver bum numerauit: ſi non viderit pecu niam numeratam punitur de falſo: ſi probatur quod nulla pecunia fuerit numerata.

¶Primo fallit niſi cõſuetudo ꝛ ſtylus notariorũ illius loci eſſet opponere verbũ numerauit qñ ptes cõfitent: licet pecu nia nõ fuerit numerata: q2 tũc cõſuetudo excuſat notariũ Bal. in. c. j. in. ij. col. de feu. cogni. ꝛ in. l. j. C. de cõfeſ. circa fi.

¶Scdo fallit quando notarius atteſta. in inſtrõ ſe vidiſſe pecuniam actualiter numeratã antequam eſſet rogatus. ita Bal. in. l. his verbis. C. de teſta. mili.

¶Tertio fallit quando notarius fuit rogatus vt cõficeret inſtrumentum de cõſilio ſapiẽtis. ita in ſimili no. Bald. in. l. captatorias. in. ij. col. C. de teſta. mili.

¶Quarto fallit qñ notarius in inſtrumento dicat qd talis fuit cõfeſſus habuiſſe ꝛ recepiſſe cẽtum a titio dante ꝛ nu merante quia iſta verba cenſentur verba cõfeſſionis partium. ita [illegible] Bal. in. l. j. in. viij. col. C. de cõfeſ. idem Bal. in. l. ſi ex ꝓtio. C. eo. ti. ꝛ in. ſi ex cautione. C. de non nume. pecu.

¶Obligatio facti nõ obligat quẽ preciſe ad factũ ſz ſoluẽdo itereſſe liberat. l. ſtipula

neſnō diuiduntur.ff.de verb.obl.⁊ i.l.ſi q̄s ab alio.ff.de re iu.

¶Primo fallit qn̄ obligatio ad factū inducit a lege preter ꝓpoſitū principale eius q̄ obligat:q2 tūc pōt preciſe cōpelli ad factū.l.ſi cum exceptione.§.ſed ⁊ ſi quis.⁊ ibi Bar.ff. qō metus cauſa.⁊ idem Bar.in.l.f.§.j.ff.de no.ope.nun.

¶Scdo fallit vbi quis obligatus ad factum ex diſpoſitiōe teſtatoris:q2 tunc preciſe tenetur nec ſoluēdo intereſſe liberetur.l.fideicommiſſa.§.fin.ff.de lega.iij.⁊ ibi Bart.

¶Tertio fallit qn̄ eſt tale factum quod de facili poteſt expediri q2 tunc preciſe compellitur ad factum vt per Joan.an. in addi.ſpe.in tit.de rebus eccle.non alie.

63 **Obligatio** ad intereſſe ⁊ ſic ad pecuniam dicit diuidua ⁊ ideo ad quēlibet ex heredibus promiſſoris agi debet pro portione hereditaria.Bar. in.l.ſtipulationes non diuiduntur.ff.de verb.oblig.

¶Primo fallit qn̄ intereſſe petitur iure actionis ⁊ obligationis vt per Bar.in.l.ij.§.ex his.ff.de ver.obli.ſecus autem qn̄ intereſſe veniret acceſſorie per officium iudicis neceſſarium:q2 tunc cenſeretur indiuiduum vt per Bar.in.d.loco.

¶Scdo fallit qn̄ ageretur ad intereſſe ratione more cōmiſſe ſecus ſi ratione doli in faciēdo circa ſpeciē reſtituendam q2 tunc competit actio inſolidum quēlibet committentem dolum.l.j.§.ſi apud duos.⁊.l.ſi duo.§.ſi lancē.ff.depoſiti.

64 **Offendēs** ſtipulatorem vel eius perſonā repreſentās nō teneretur ad intereſſe.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.ff.de verb.obli.⁊.l.cum penam.ff.de arbi.

¶Amplia etiam ſi nō offendat repreſentans ſtipulatorē ſed etiā extraneus expreſſus in ſtipulatione:q2 tunc nō attenditur intereſſe vt in.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.de ver.obl.

¶Primo fallit qn̄ ſtipulator eſt ſtipulatus quē ſibi qn̄ non daret illi tertio q2 tunc cōmittitur pena dato qō omnino interſit dari illi tertio vt i.d.§.alteri.vt ꝓbat i.l.arbiter intra certum.⁊ ibi Bar.⁊ Bal.ff.de arbi.⁊ Bar.in.l.j.ff.de iu.fiſ.

¶Scdo fallit quando pena fuit appoſita nudo pacto intra contractum:q2 tunc non poteſt agere ad penam niſi ſua intereſſet.l.ſeruus ea.l.ff.de ſer.exportandis.

¶Tertio fallit in penis iudicialibus vel ptorijs i quib9 cōſideratur an interſit aliās peti nō poſſent vt ꝓbat i.l.ij.⁊ ibi Ang.ff.ſi q̄s i ius voca.nō ierit.⁊ gl.i.§.alteri.i ꝟbo ei.iſti

inuti.ſtip.ꝛ Bal.in.l.ꝛ ſi poſt tres.ff.ſi quis cautioni.
¶Quarto fallit qñ pena eſt adiecta ſtipulationi acceſſorie nõ aũt principaliter vt in ſtip.de iudi.ſiſti ſub pena ꝛc.qꝛ talis nõ põt cõmitti niſi interſit.l.ſi eũ.§.qui iniuriarũ.ff.ſi qs cautio.intelligendo vt per Bar.in.l.qui eum.ff.eo.titu.et ita voluerũt Raph.ꝛ Fulg.in.l.fi.ff.ſi quis cautioni.
¶Quinto fallit niſi petitio pene fundetur ſuper aliqua cauſa finali:qm̃ ſi in illa cauſa nõ vertitur intereſſe partis nulla poteſt committi pena.ita nouiter limitat Pe.de anch.in conſilio.lxvj.quod conſi.incip.pro clariori deciſione.
¶Sexto fallit i curia mercatorũ vbi nõ põt peti pena vltra qð realiter ꝛ effectualiter iterſit vt p Ang.in cõſi.ccix.ici.arbitra.d.Pe.nã ꝛ Are.§.cato.in.j.col.de verborũ obligatio.

Pactum de hereditate certo modo diſponẽda vel diuidenda nõ valet.l.fi.C.de pac.ꝛ.l.quidam de iure.§.fi.ff.de dona.
¶Primo fallit ſi interueniret cõſenſus illius de cuius hereditate agit:ꝛ in eo pſeueraret vſqꝫ ad mortẽ p.d.l.fi.C.de pac.
¶Scðo fallit quotieſcunqꝫ fit pactum ſuper hereditate incerti hominis vt probatur in.l.iij.ff.pro ſocio.
¶Tertio fallit quotieſcunqꝫ tale pactum fieret in conſequẽtiam alterius cõtractus liciti precedentis vt eſt caſus in.l.ſi ſeruum.in prin.de act.emp.
¶Quarto fallit vbi fieret pactũ ad liberandũ paciſcentem puta qꝛ filius daret certũ qd creditoribꝰ hoc pacto qð ipm nõ moleſtãt ſi contingat eum ſuccedere patri.l.ꝛ ſuum.§.filius.ff.de pac.
¶Quinto fallit vbi hereditas veniret acceſſorie:vt qꝛ in hereditate vendita cõtinebatur ſubſtitutio pupillaris.l.iij.§.illud.in verbo maxime.ff.de here.vel actio.vendi.
¶Sexto fallit i pr̃e emãcipãte filiũ ꝛ accipiẽte aliqd i pmiũ emãcipatiõis.l.j.§.ſi pares.ff.ſi qs a parẽ.fuerit manumiſ.
¶Septimo fallit in filio ſpurio vel naturaliter legitimato: qꝛ tẽpore quo legitimatur poteſt facere pactũ de non ſuccedendo patri vt per Bar.in.l.queſitum.ff.de adop.ſequitur ro.in.l.qui ſuperſtitis.de acqui.here.
¶Octauo fallit qñ filius paciſcẽs accepiſſet tantũ a patre quãtũ aſcẽdebat ſua legitima:quo caſu vꝫ pactũ ſm alium intellectũ p.d.§.ſi parẽs,ꝛ p Bal.ꝛ Ang.i.l.ſtipulatio hoc

modo concepta.de verb.ob.⁊ p Bar.⁊ Bal.in.l.fi.C.de pac.
contrariū tñ tenuit idem Bal.in.l.pactum.C.de colla.

66 **Pactum** factum de ſuccedēdo cum eo de cuius hereditate agitur non valet.l.ex eo.C.de Inutilibus ſtipulationibus.l.fi.C.de pac.cum ſimi.

¶Primo fallit quotieſcūq; tale pactū eſſet approbatū a ſtatuto vel conſuetudine vt per Bal.in.l.cum archimedoram. vt.C.in poſſeſſio.leg.de quo tamen per Mod.bono.in.l.pactum.C.de collationibus.

¶Secundo fallit in militibus tendentibus ad belluz inter quos valet pactum de inuicē ſuccedēdo.l.licet.C.de pac.

¶Tertio fallit vbi pactū de ſuccedēdo nō tollit directo facultatem teſtandi:ſed reſeruatur alia forma diſponēdi de bonis.l.quidam cū filiū.de ver.obli.iūcta gl.magna in fi. ſecundū Ro.in.l.ſtipulatio hoc modo.in.xij.col.eo.ti.

¶Quarto fallit vbi pater cui pactū factum eſt decederet inteſtatus;nam tunc valet inter liberos:q: nihil refert quomodo declaret voluntatem ſuam in.l.fi.C.fami.ercíſ.

67 **Pactum** factum per patrem filio qd non poſſit eū exheredare propter ingratitudinem valet. l.omnimodo.C.de inoffi.teſta.

¶Primo fallit vbi nō remitteret ingratitudo preterita:ſz futura q: tale pactū inuitat ad delinquendū.l.cum venire.⁊ ideo nō valet.ff.de pac.dota.l.q̄dā decedēs.⁋.de admi.tut.

¶Secundo fallit in caſu.l.ij.C.de libertis ⁊ eorū liberis.

¶Tertio fallit niſi remaneret legitima pars hereditatis l genere nō obſtāte tali remiſſione ſm Imol.⁊ gemi.in.c.ij.de pact.

68 **Patrono** inſcio nihil pōt fieri i preiudicium iuris patro.gemi.i.c. quāuis.de reſcri.li.vj. abb.⁊ oēs doctores i.c.cū acceſſiſſet.de cōſtitutio.cū ſimili.

¶Secundo fallit niſi immineret neceſſitas per quā pro vtilitate eccleſie epiſcopus moueretur ad diſponendum de beneficio patroni aliter quam eius natura exigat:quia etiam patrono inuito hoc poterit fieri.ita Abb.in dicto.c.cum acceſſiſſent.et ibi Fely.adde pro hoc bene facere gloſſ.in.c.ſ. x.diſt.que cōcludit quod vbi ſubeſt iuſta cauſa poteſt epiſcopus parochiam diuidere inuito rectore licet ſine cauſa non poſſet.per quam glo.ita determinat Abb.in capitu.ad audientiam.de eccleſijs edificandis.

¶Tertio fallit in patronatu eccleſiaſtico q̄ ipſi pōt premdicari vt per Fely. in tractatu q̄n litere apoſtolice ꝛc. ꝛ per ro. in conſilio. cclxj. inci. in caſu propoſite conſultationis.
¶Quarto fallit in iure patro. qđ hꝛ ex cōſuetudine vel preſcriptiōe: q2 legatus de latere poteſt ipſi derogare vt p Fed. cōſi. lxv. inci. infraſcripte queſtiōes. idē tꝫ Abb. in. c. dilecte de officio dele. ꝛ Alex. in conſilio. lxxv. incip. viſo puncto. in. iiij. volumi. quamuis cōtrarium tenuerit Ioan. de Imo. et Barto. in d. c. cum dilectus.

¶Ad regulam Socini cuius exordiū ē. pecunia ante terminū ꝛc. que eſt nu. ccxc. adde Amplia ꝛc.

¶Amplia iſtam regulam habere locum etiam in debito conditionali.
¶Primo fallit ſm Bal. ꝛ Alex. in. l. pecuniā. ff. ſi cer. pe. niſi ditio eſſet purificata pendente iudicio per. l. ſi rem. §. fi. de pig. acti.
¶Scđo fallit ēt in fiſco. cui ſi qđ debeꝛ in die vel ſub cōditiōe ſtatī peti pōt. ꝛ hoc pcedit q̄n eēt neceſſitas rei publice per text. in. l. j. C. de condi. ex lege. vbi Bald. notat.

69 **Portio** iam acquiſita ſi deficit non facit locū iuri accreſcendi. l. aquam. §. fi. quemadmodū ſeruitus amittatur. l. j. §. interdum. de vſu accre.
¶Primo fallit i caſu. l. j. §. j. ff. de vſu accreſce.
¶Secundo fallit in aſſignatione libertorū. l. vtrum. in princ. ꝛ ibi no. ff. de. offi. liber.
¶Tertio fallit q̄n deficit ex poſtfacto per reſtitutionem in integrū q2 tūc accreſcit nolēti: vt in. l. ſi minor. ff. de acquirenda heredi.
¶Quarto fallit quando ius accreſcendi habet vnionē in ſubſtitutiōe pupillari: vt in. l. qui patri. ff. de acquiren. heredi.

70 **Preſens** in iudicio non eſt aliter citandus. l. de vnoquoq;. ff. de re iudicata cum ſimi. per Alexan. in rub. C. de in ius voc.
¶Primo fallit q̄n citatio fit ſolū ad ſimpli

tem finem comparationis vt citatus ſimpliciter cōpareat ſecus ſi fieret in finem reſponſionis ⁊ defenſionis.

¶Secundo fallit quando citatio requireretur per modum forme ſm Bal.in.c.j.de mi.vaſ.qui contumax eſt.

¶Tertio fallit dummodo pars preſens in iudicio certificetur per iudicē de actu qui dꝫ fieri alias cēſeretur factus tanquam cōtra abſentē ſm Bart.in.l.furioſo.ad finem.ff.de re iudi.quem ſequitur do.Anto.de but.in.d.c.j.de re iudi.

71 **Preſentia** alicuius cui debetur reuerentia non inducit iuſtum metum ad reſcindendum actum niſi probentur mine vel verbera precedentia. ita Barto.in.l.ad inuidiam.quod metus cauſa.

¶Primo fallit qñ actus fit cū eo cui debetur reuerentia vt per ro.in.l.ſi cum dotem.§.eo autem tempore.ff.ſo.mat.cōtrarium tamen vide per Bald.in.l.pactum.C.de colla.

¶Scdo fallit vbi ē talis act⁹ qui requirit liberā voluntatē vt in matrimonio.qꝛ tūc ſola pſentia inducit iuſtum metum reuerentialem vt per Ant.de bu.in.c.cum mirum.de regula.

¶Tertio fallit qñ ille cui debetur reuerētia erat ſolitus in ſimili inferre minas vel verbera contra ſubiectā perſonā: ⁊ probatur per ea que voluit Barto.in.l.j.§.⁊ poſt operis.de ope.no.nun:⁊ doc.in.c.fi.de appel.

¶Quarto fallit vbi act⁹ taliter fact⁹ enormiter lederet pſonā ſubiectā.qꝛ tūc abſqꝫ eo qđ pbētur mine pſumitur met⁹ reuerentie: vt in ſimili voluit Fede.in cōſi.clxxix.inci.querit an.d.Margareta ⁊ pe.de anch.in regula acceſſoriū.in.xiij.colum.⁊ pau.de ca.in conſi.clxxv.incip.in Chriſti nomine.

72 **Priuilegia** debent ſtricte interpretari gl.in ver.ordinarij in.c.literas.de ſt.preſbi.cū concor.vt per Fely.in.c.cauſam.in.viij.col.de reſcri.⁊ text.in.c.ſane.de priuile.

¶Iſta regula ampliat vt etiā priuilegium non extēdat ad cauſam habentem eandem rationem vel maiorē ſm hoſt.⁊ communiter doc.in.d.c.poſtulādi.⁊ ibi late Fely.in.x.col.in fi.cum ſeq.verſi.circa.iij.q.verſi.limita.j.

¶Hanc limitationem declara ⁊ reſtringe niſi illud minus vel illud quo eſt eadē ratio veniret per modum antecedentis vel conſequentis aut connexi iuxta ea que plene tradūt mo.i.l.ij.de iur.om.iud.⁊ ponit Fely.i.d.c.poſtulādi in.iij.

limitatiõe.i.xiij.col.⁊ i.vj.⁊ viij.limitatiõe.i.vj.col.⁊ ponſit gl.⁊ Cano.i.c.p venerabilẽ.§.qḋ autez.extra qui fi.ſint legi.

¶Amplia ſcḋo dictã reglaz qḋ adeo ſtricte ſũt iterpretãda puilegia vt ẽt ꝟba ĩpropriẽt ad hoc vt min⁹ lędãt ius cõe l.ſi qñ i pn.C.ḋ inof.teſt.⁊.c.cũ dilectũ.ḋ ꝯſue.⁊ multa põit ad ppoſitũ Fely.i.c.j.in.vj.col.⁊ in.d.c.cãm que.de reſcri.

¶Hãc ampliationẽ declara ⁊ reſtringe dupliciter pmo niſi ꝟba eſſent adeo lata ⁊ clara qḋ nõ poſſent reſtrigi ſalua ratiõe recti ſermonis ſꝫ But.⁊ Pau.i.d.c.oli.⁊ Jo.an.i addi. ad ſpe.in rub.de fil.preſb.quẽ refert fely.i.d.c.poſtulãdi.circa pnc.xj.col.⁊ ideo ḋt Bal.i.d.l.ij.i.iiij.no.C.de legi.qḋ verba puuilegij.nõ ſunt obſcure nec calũnioſe interpretanda.

¶Bene facit vulgare di.Bal.in.d.c.cauſam vbi vult quod lꝫ ambigua probatio dictum teſtis obſcurũ interpretet̃ cõtra producentem.c.in preſentia.de proba.tñ verba teſtium non ſunt calumnianda ſed interpretanda.

¶Bene faciunt etiam no.per Bar.⁊ do.in.l.ſi de certa.et in l.ſub pretextu ſpecierum.C.de tranſ.cum concor.

¶Tertio itellige ⁊ declara dũmodo verba reſcripti aliquid operent̃: vnde ſi ſint lata ⁊ gñalia debẽt reſtringi ſꝫ formã iuris dũmodo aliqd poſſint opari vt late fely.i.d.c.cauſam que in.ij.declaratiõe in.ix.col.⁊ lati⁹ p eũ in.c.j.in.iij.col.de reſcri.bene facit doc.Bar.i.l.j.§.nũciatio.ff.de ope.no.nũ.in ij.col.cũ concor.ibi traditis.faciũt etiaz no.in.l.j.§.huius rei in gl.in ver.fortiſſimum.ff.de of.eius cui man.eſt iuriſ.

¶Pmo fallit niſi appareat de mente principis vt velit piudicare tertio puta qḋ dicit nõ obſtãte piudicio tertij p tex. in.l.ij.§.merito ⁊.§.ſi qs a principe.ff.ne quid in loco pu.et intellige in his in quibus princeps poteſt preiudicare puta vbi tractatur de modico preiudicio iuxta gl.in.l.nec auus. C.de eman.li.⁊ in.l.ſi cum heredem ff.ad trebel.

¶Scḋo fallit qñ tale beneficiũ cõcerneret preiudicium reipublice.ita procedat tex.in.l.ſi aliquãdo.C.de ope.pu.ſm Ang.et mod.⁊ idẽ vult Panor.poſt Jo.an.in.c.ij.in vl.col. de immu.eccl.⁊ ad hoc multa adducit fely.in.c.cauſaz que in.ij.col.ver.v.declaratio.de reſcrip.⁊ iſta fallentia eſt de indubitabili attenta precedenti fallentia.

¶Tertio fallit qñ tale beneficiũ ꝯcederet ad ſupplicationẽ partis ſꝫ Ang.ḋ p.l.ſi aliqñ.Jo.an.⁊ Pañ.i.d.c.ij.ḋ immu.

ec.qđ qualiter intelligatur dicetur i gl.ſeq.i materia priuilegiorum.
¶Quarto fallit qñ princeps cōcederet nō ſolita concedi.ita poteſt intelligi.d.l.ſi aliqñ ſm Ang.ꝛ Mod.bene faciūt no. in.l.more in materia preſcri.meri imperij ꝛ in.l.imperiū circa.viij.col.in illa queſtione an regalia veniant in generali conceſſione.de iuriſdi.om.iudi.
¶Quinto fallit qñ tale beneficiū induceret plura ſpecialia ſm Bal.hic i.j.lec.in.ij.col.p.l.ſi qñ.in.prin.C.de inoffi.teſt. Subijcit tñ poſtea ipſe Bal.qđ illa.l.nō loquitur in bñficijs ſꝫ in priuilegijs vñ in priuilegijs adduceretur hec fallē.
¶Sexto fallit ꝛ intellige de beneficijs ꝑprie ꝛ ſtricte prout declarāt Bar.ꝛ doc.ſecus aūt eſt in reſcr.ad bñficia eccleſiaſtica:qꝛ illa tanꝙ ambitioſa ſunt reſtringenda.c.ꝗuis.el primo.de preben.in.vj.ꝛ bona gl.in.c.ꝗuis.el.ij.e.ti.ꝛ lib. ꝛ ita declarāt Bal.Alb.ꝛ Mod.hic ꝛ Fely.in.d.c. cauſam ꝗ in.vj.col.ver.vij.declarando ꝛ in.c.rodol.in.vj.col.eo.tit.
¶Septimo fallit quando beneficium eſſet conceſſum ex certa cauſa qꝛ reſtringitur ad illam cauſam.l.ij.§.capitis debilitas.ſ.de vac.mune.faciunt multa que ponit Fely.in.c. cū ordinem.in.iij.col.de reſcriptis.
¶Octauo fallit qñ qualitas perſone repugnaret per tex.ꝛ qđ ibi no.Ang.in.l.plenū.§.equitij.ſ.de vſu ꝛ hab.ad quod multa ponit Fely.in.d.c.cām ꝗ in.ij.col.ver. quibus adde. ꝛ Barb.j.volu.in cōſi.v.in.ij.ꝛ.iij.col.bene facit qđ decidit Bal.ꝛſequūtur moder.in.c.in generali.in ti.ſi de feudo fue. controuerſia in vſibus feudorum.
¶Nono fallit qñ mā ſubiecta aliter ſuadet:nā dꝫ intelligi ſm materiā ſubiectā ar.l.ſi vno i pn.ſ.loca.cū cōcor.ꝛ eſt de mēte Fely.i.d.c.rodolphꝰ i.vij.col.ad qđ aduoco decit.onē Panor.i.c.dudū.el.ſecūdo circa finē extra de electionibus.
¶Decimo fallit intellige qꝛ dꝫ fieri latiſſima interpretatio que ex verbis concipi poſſit.iſta eſt gl.no.quam ibi ſequūtur doctores maxime Bu.in.c.fi.in gl.fi.de tranſla.epiſco.bene facit text.in.l.gallus.§.j.ibi quod ex verbis concipi poſſit.

73 Probationem offerens in peremptorijs exceptionibus a quibus quis appellauit per hoc non iuſtificatur appellatio niſi cauſa appellatiōis probetur.c.ex parte.R.de appel.c.interpoſita.e.ti.
¶Primo fallit qñ offert probatio eo tēpore quo iudex tene=

batur ex neceſſitate illam admittere ſecus qñ offertur eo tẽ
pore quo iudex non tenebatur admittere probationem: qꝛ
tunc nihil operatur oblatio probationis. ⁊ ita procedit
tex. in. c. ex parte. de ap. ⁊ no. per Imo.

¶ Fallit. ij. i arbitrarijs ⁊ iō in oībus caſibꝰ in quibus non
eſt determinatũ an probatio vel exceptio ſit admittẽda vel
nõ ſed relinquit̃ arbitrio iu. tũc ex ſola oblatione probatio-
nis nõ iuſtificatur appellatio. ita ꝓbat̃ i dicto ca. ex parte
ſm aliũ intellectũ. pro quo facit. l. nõ quicquid. ff. de iudi.

¶ Tertio fallit in appellationibus extraiudicialibus etiã
ſi appellatur a iudice procedente tanq̃ pars: tunc enim o-
blatio probationis nihil operatur ſed debet probari de ve
ritate ipſius cauſe. vt probatur in capi. j. de his que fiunt a
maiori parte. et ibi per Imo.

¶ Fallit. iiij. qñ excipiẽs q̃ obtulit probationẽ ⁊ appellans
vult ſolũ conſequi deuolutionẽ negotij principalis: ſecus ſi
velit conſequi finalẽ effectũ ipſius exceptionis. ita Jo. and.
⁊ Imo. in. c. interpoſita. de appella. ⁊ in. c. exhibita. de iudi.

¶ Fallit. v. quotieſcũq̃ cauſa eſſet cõmiſſa appellatione re-
mota vel alio iure ꝓhibita eẽt appellatio a iure i illo caſu:
ita ꝓbat̃ in. c. j. ⁊ ibi Imo. de his que fiunt a maiori parte.

¶ Sexto fallit quando excipiẽs obtuliſſet ſe probaturum
⁊ eodem modo aduerſarius vellet probare contrarium. ita
not. per Imo. in. c. roma. de ap. in. vj.

¶ Septimo fallit qñ nõ fuit admiſſa oblatio ꝓbationis qꝛ
nõ ſtetit ꝑ iudicẽ ſꝫ ꝑ tertiũ ꝑ ꝙ qḋ no. arch. ij. q. vj. c. teſtes.

¶ Octauo fallit ſi offert̃ ꝓbatio tm̃ v̈bo nõ realiter vt qꝛ ha
bebat teſtes paratos vt ꝑ Jo. an. in addi. ſpe. in ti. de ap. §
qualiter ver. ſunt quibus. ⁊ in. §. pe. ſuper verbo illud.

¶ Nono fallit ſi offeratur ꝓbatio ſimpliciter ⁊ non ſtatim
vt per Ant. de but. ⁊ panor. in. c. interpoſita. de appel.

74 **Prohibita** vẽditione cenſet̃ etiã ꝓhibita dona
tio ⁊ quelibet alia alienatio. Bar. i
l. filiuſfa. §. diui. de leg. j. gl. i. l. ij. C. de vſu. ꝓ emp. quã Bal.
dicit ſing. in rub. extra de pac. ⁊ in. c. litere. in fi. de dila.

¶ Primo fallit niſi eſſet diuerſa ratio in alia alienatione q̃
ſit in venditione. l. ſicut. §. ſed ⁊ ſi permiſeriꝫ. ff. qui. mo. pig.
vel hypo. ſol. ⁊. l. cum gl. C. de iure emphiteo.

¶ Scḋo fallit niſi cõis vſus loquẽdi ſe habeat i cõtrariũ; qꝛ

tunc appellatione venditionis non comprehenduntur alij contractus vt per Abb.in.c.j.de his que fiunt a prela.ſine conſenſu capi.et Bald.in.l.j.C.de re.permu.

¶ Tertio fallit niſi fiat mētio in phibitione de pretio: quia tūc venditio capitur ſtricte pro ſola venditione gl.in.l.ſi.C. de pre.curi.li.x.in gl.in.l.apud celſum.§.ſi.cū legitimo.ff.de exce.doli.⁊ gl.⁊ ibi Bal.in.l.ſi cum dotem.C.de iu.do.qđ tn̄ intelligit quādo pretium eſſet conueniens rei: alias ſecus. glo.eſt no.in.l.j.§.j.in verbo agendo.ff.de ſuperficiebus. quam Bal.dicit ſingularem in.c.litere.de dilationi.

75 **Prohibitio** alienationis facta in cōtractibus non impedit tranſlationem dn̄ij: quamuis contrafaciens incidat in penam vel ad intereſſe. Bart.in.l.filiuſfa.§.diui.ff.de le.j.

¶ Primo fallit quando alienatio eſt irreuocabilis vt in libertate vt probatur in.l.ea quidem.C.ſi manci.ita fuerit alienatum.⁊ idē dicas in omnibus alijs cōtractibus vt per Bar.in.l.ſi ita quis.§.ea.l.C.de condi.ob cauſam.

¶ Secundo fallit.niſi ille qui oppoſuit tale pactum reſeruaſſet ſibi ius reale qr tunc impedit trāſlationem dn̄ij vt eſt caſus in.l.ſi creditor.§.ſi.ff.de diſtrac.pigno.de quo p Imo. in.l.qui rome.§.coheredes.ff.de verb.oblig.

¶ Tertio fallit quando pactum prohibitorium habet naturam reſolutiuum contractus: vt ſi dictum fuit quod ſi contra fiat alienatio ſit nulla ⁊ deueniat res ad venditionem vt per doc.in.l.j.ff.de dona.

76 **Prohibitus** per teſtatorē alienare extra certū genus pſonarū vt extra familiaꝫ vel deſcendentes tn̄ poteſt ex teſtamēto trāſferre in eū qui alias ſibi eſſet ſucceſſurus ab inteſtato vt filijs feminis q̄ nupſerunt extra familiam.glo.eſt ſing.quam ſequuntur cōmuniter doctores in.l.pater.§.iulianus agrippa.ff.de legatis.iij.⁊ Bar.in.l.pater.§.fratre.ff.de legatis.ij.

¶ Primo fallit niſi in phibitiōe eſſent verba vltima geminata puta qđ talis res nō poſſit extra familiam aliquo tit.vel quocūqꝫ ti.alienari vt qđ areti.i.l.pātonius.§.j.ff.de acqui. here.in cōtrarium tamen facit id.qđ no.Ang.in cōſi.dvij.

¶ Secūdo fallit ſi eſſemus in extraneo q̄ eſſet ſucceſſurꝰ ab inteſtato ſecus aūt in phibito acquirere vt in ſtatuto quo

cauetur qđ null⁹ forenſis poſſit aliquo titu. acquirére bona illi⁹ territorij: ꝛ aliqs forēſis ſit ꝑximioꝛ cōſanguine⁹ defuncto ꝛ ſic de ſuccedētib⁹ ab inteſtato qꝛ nō poterit etiam ex teſtamento ſuccedere: ꝛ hoc videtur eſſe de mente Bar. in. l. ventre. ff. de acquirē. heredi. ꝛ ibi hoc pōderat are. l. xvj. col.

77 **Promiſſio** facti alieni regulariter nō valet. l. ſtipulatio iſta. de verbo. obli. ꝛ ibi doc.

¶Primo fallit in ſtipulationibus pretorijs vt ſi promitto titium ratum habiturum: vel promitto aliquem ſiſtere in iudicio quia videoꝛ promittere acturum ꝛ ornaturum. l. quoties quis. ff. de verb. oblig.

¶Secundo fallit ſi ſtipulatio interponitur ſuper cōtractu de cuius natura eſt vt quis teneatur de euictiōe ꝛ ſic de facto alterius quia etiam ſine tali ſtipulatione tenetur de facto alieno. l. emptorem. §. qui autem. ff. de actio. empti. et. l. inter ſtipulantem. ff. de ver. ob. in prin.

¶Tertio fallit quando factum tertij tendit ad obſeruationem eius ad quod tertij tenentur: vt ſi debitoꝛ in centum promittit quod titius pro eo fideiubebit vt i caſu. l. qui autem. §. ſed ꝛ ſi quis. ff. de conſti. pecu. ꝛ ibi Barto.

¶Quarto fallit quando quis promittit factum alienū ꝛ nō vt perſone aliene ſed vt qualitatis rei ſubiecte vt ſeruū nō eſſe fugitiuum. l. ſi ita quis. ff. de euict.

¶Quinto fallit ſi in ꝑmiſſione facti alieni interponatur iuramentū qꝛ tūc operatur vt actus valeat oi melioꝛi modo quo poteſt. l. cum pater. §. filius matrem. ff. de leg. ij. ꝛ Bar. in. l. ſi quis pro eo. ff. de fideiuſ. ꝛ ita limitant Raph. ꝛ ro. et per capitulum ex literis. el ſecundo. de ſponſa.

¶Sexto fallit in ſpritualibus vt in matrimonio ꝛ in ſponſalibus vt per Bal. in. l. fi. in fi. de ſponſa.

¶Septimo fallit qñ quis locauit vel commodauit vel depoſuit ſeruum ſuum penes alium a quo ſtipulatus eſt nē ab alio efficiaꝛ ſeruus fur vel fugitiuus vt eſt tex. ꝛ ibi Bal. in. l. non impoſſibile. ff. de pac.

¶Octauo fallit qñ apponeretur pena vel intereſſe vt in caſu. l. ſtipulatio iſta. ff. de. ver. obli. de quo ꝛ vide per Abb. in conſi. xliij. inci. videtur primo.

78 **Promiſſio** facta ſub cōditiōe valet lꝫ aliā cauſam nō habeat: qꝛ ipā cōditio imple

ta ſuccedit loco cauſe.Bar.in.l.a titio.ff.de ver.oblig.

¶Amplia primo vt procedat non ſolum in conditione propria ſed etiam in cōditione de preſenti vel de preterito vt in l.cū ad preſens ⁊ ibi Alex.ff.de ver.obli.

¶Amplia ſecūdo hoc procedere nō ſolū qn̄ ex implemento cōditionis reſultat cōmodū promiſſori vel ſtipulatori vt in l.labeo ſcribit.ff.de contrahen.emptio.ſed etiaꝫ ſi aliquod commodum non reſultaret vt in dicta.l.cum ad preſens.

¶Amplia tertio hoc etiam procedere in pacto nudo: quia tunc non locum conditio habetur pro cauſa ſed etiam pro implemēto:ita qđ ex pacto nudo poteſt agi vt per Ange.in d.l.cum ad preſens.de quo tamen vide ibi per Iaſo.

¶Primo fallit niſi eſſemus ī materia ī qua cauſe eſſent limitate iure qꝛ tūc cōditio nō ſufficit pro cauſa:vt ſi teſtator dixit exheredo filiū meū ſi venerit in patriā infra annū:naꝫ in materia exheredatiōis cauſe ſunt limitate a iure vt ī.§.cauſa.i auť.vt cū de appellatione cognoſcit.et ī.c.quintauallis de iureiu.⁊ ita limitat Bal.i.l.ſi pr̄.i.vj.q.C.de iſti.⁊ ſubſti.

79 **Proteſtatio** requirit expreſſum conſenſum illius contra quem facta eſt ad hoc vt ſibi noceat.Barto.in.§.morte in fi.de ope.noui nū.Abb. in.c.cumana.de elec.⁊ Io.an.in.c.in geneſi.eo.ti.⁊ Fely.in c.nonne.de preſumpt.

¶Primo fallit in caſibus in quibus tacens habetur pro cōſentiente in actu oneroſo vt per Bart.in.l.que dotis.ff.ſo. mat.⁊ per Fely.in.d.c.nonne.de preſumptio.

¶Tertio fallit vbi is cui fit proteſtatio non ſimpliciter tacet ſꝫ facit actum tacitum denotantem conſenſum per not. in.l.filiuſfa.ff.ad mace.

¶Quarto fallit vbi ageretur de paruo preiudicio eius cui fit proteſtatio: vt colligitur ex notatis per Bartol. in.d.l. que dotis.in fi.ff.ſoluto matrimo.dum tractat an preſens ⁊ tacens videatur conſentire.

¶Quinto fallit vbi ille qui proteſtatur agit de exonerando ſe ab obligatione que debet altri ex pacto non preambulo ſed ſecuturo vt per Imo.in.c.cuma.de electio.

80 **Proteſtatio** debet fieri illi cuius intereſt.l.ſi mandaſſem.ff.mā.c.ex parte decani.de reſcri.cum concor.

¶ Primo fallit ſeu intelligit͛ vbi ille quē proteſtatio tāgit eſt certus: ſed ſi eſt icertus ſufficit talem proteſtationē proponi publice vt per Bar. in. §. morte. ver. quandoqꝫ. de ope. noui nun. per hanc proteſtationem. pro quo facit no. per Do. in. c. fi. i fi. de elec. in. vj. vbi dicit qꝺ vbi non reperit͛ certus aduerſarius ſufficit generalis citatio per edictum.

¶ Secūdo fallit vbi materia tāgit aliquē ſecundario non aūt principaliter: qr tunc ſufficit proteſtari ei ad quē ſpectat principaliter vt per Jo. de ana. in regula in generali. de reg. iur. in. vj. per. c. paſtora. §. fi. de offi. ordi. vbi contra iudicē facientem aliquid ad commodum partis fit proteſtatio coram eo non coram parte quia principaliter agitur de reſcindendo factum iudicis.

¶ Tertio fallit vbi nō poteſt haberi copia illius cōtra quē eſſet ꝓteſtandum: qr ſufficit ꝓteſtari ſm formā. d. c. paſtoralis. §. fi. ꝛ. l. vt ꝑfectius. C. de anna. excep. ꝛ. l. j. §. dies. ff. qn̄ appe. ſit. ꝛ. c. ſi iuſtus metus. de appella.

¶ Ad regulam Socini cuiꝰ exordiū eſt Relicta ab inſtituto ꝛc. q̄ eſt nu. ccc‑xxxiij. adꝺ Septio fallit ꝛc.

¶ Septimo fallit in ſubſtituto particulari in re certa vt per Bald. in. l. quoties, in fi. C. fami. erciſcun. ꝛ in. l. vnica. §. pro ſecundo. C. de cadu. tollen.

¶ Fallit. viij. qn̄ qs eſt inſtitutus ſub ꝯditione que nō eſt veriſimiliter vētura ꝛ eſt grauatus legatis ꝛ ei datus ſubſtitutꝰ ſimplr aut ſub contraria cōditione veriſimilius vētura vt per Cuma. in. l. lꝫ imperator, ff. de leg. j.

¶ Nono fallit qn̄ vnus ꝛ idē eſſet inſti. ꝛ ſubſti. vt eſt tex. in. l. j. §. ſi proponat͛. ff. ſi qs omiſſa cauſa teſtamenti. ꝛ Imo. in. l. fi. §. titius. ff. de vulg. ꝛ pupil. ꝛ Pau. de ca. ꝛ Alex. in. l. ſed ſi plures. §. fi. eo. titu.

81 **Repetita** in ſequētibus intelligūtur que in prefatiōibus dicta fuerūt. l. titia. §. idē reſpondi, ꝛ ibi doc. ff. de

ff. de verborum obligationibus.

¶ Primo fallit qn̄ fieret ex interuallo: q2 tūc p̄ſumitur obliuio vel error. l. ſed ⁊ ſi me putē. §. j. ff. de cōdi. inde. ⁊ cenſerent partes receſſiſſe ab illis prius dictis vt per gl. ⁊ doct. in. d. §. idem reſpondi. ⁊ Bar. in. l. item q2. §. fi. ff. de pac.

¶ Secūdo fallit qn̄ repetita ſunt diffinita ⁊ ſeparata vt per Bal. in. l. per retentionem. C. de vſu.

¶ Tertio fallit ⁊ predicta regula quia non procedit inter alias perſonas vt eſt gloſſ. ⁊ ibi Barto. in. l. in repetendis. ff. de legatis tertio.

¶ Quarto fallit in repetitione odioſa vt eſt in vſuris. ita not. per Bal. qui limitat p̄dictam regulam in dicta. l. per retentionem. C. de vſuris.

Replicatio euitatoria dāni contra exceptionē lucroſam debet admitti Abb. in. c. cum venerabilis. de excep.

¶ Primo fallit niſi replicatio agentis de dāno euitando nō tangeret merita cauſe ſed perſonā excipiētis vt per doc. in d. c. cum venerabilis. pro quo facit doctri. Bal. in. c. j. de ſtatutis contra libertatem eccleſiaſticam.

¶ Secundo fallit dummodo replicatio euitatoria dāni ſit de eodem facto ⁊ preciſe excluſiua exceptionis vt per Ant. de but. ⁊ Abb. in. d. c. cum venera.

Reſcripto renūciari pōt Bal. in. l. j. C. vt lit. pen. ⁊ maria. in. c. fi. de crimine falſi. de quo tn̄ per doc. latiſſime in. c. ex conqueſtio. de reſti. ſpo.

¶ Primo fallit niſi reſcriptum afferat alicui ius vltra inſtā tiam vt per Bal. in. l. poſtq̄ liti. in fi. C. de pac.

¶ Tertio fallit dummodo renuncians ſatiſfaciat reo de expenſis vt per Ant. de but. in. c. ſuper literis. de reſcrip.

¶ Quarto fallit niſi reſcriptū fuiſſet preſentatum iudici vt per eundē Ant. in. c. ex parte decani. ver. no. primo. de reſcri. de quo tamen vide per Abb. in. d. c. ex cōqueſtione. ⁊ p. Are. in conſi. xxxiij. incip. conſultatio premiſſa.

¶ Quinto fallit niſi iam emanaſſet citatio vt per Abb. in. d. capi. ex conqueſtione. ⁊ per Roma. in conſilio. cccxliij. incipiente ex themate.

¶ Sexto fallit niſi reſcriptum eſſet ad bonum publicum: qr etiam ante preſcriptionem ei renūciari non pōtvt per Abb.

⁊ hoſt.in.d.c.ex conqueſtione.

4 **Retentio** alicuius rei non poteſt fieri donec ſibi fuerit ſolutum debitum Bar.in.l.ſi non ſortem.§.centum.de condi. inde.

¶ Primo fallit niſi fieret retentio pro expenſis vt in ſartore qui pōt retinere veſtem donec ſibi fuerit ſatiſfactum ꝑ mercede.ita Bal.in.l.ſi.C.commo.

¶ Secundo fallit in eo qui expoſuit pecuniam in funeralibus ſcholaris mortui quia poteſt eius libros licite retinere donec ſoluatur pecunia vt per Bald.in.l.in reſtituendo.C. de petitione heredi.

5 **Scriptura** manu alterius facta et ſubſcripta manu propria equipollet ac ſi ipſemet totam ſcripturam feciſſet. Inno.in.c.quoniam cōtra. de proba.quem ſequitur Abb.⁊ mod.pro quo facit tex in.c. inter dilectos. de fi.inſtrumen.

¶ Amplia etiam ſi eſſet ſtatutum requirens plures notarios ad vnum actum.vt per Bal.in aut.contra propriam. in.ij.colū.C.de non nu.pe.⁊ idem Bald.in rub.C.de fi.inſtr. verſi.ſed dubitatur nunquid tabellio.

¶ Primo fallit dūmodo ſit actꝰ qui nō poterat fieri me ꝓhibēte qꝛ ſubſcribendo videor cōſentire:ſecꝰ ſi eſſet actꝰ q̄ oīno poterat fieri me prohibente vt per glo.⁊ Barto.in.l.gaius. ff.de pigno.actio.Imo.in.c.ex literis.de tranſactioni.

¶ Secundo fallit niſi quis ſubſcriberet ſe nomine alieno: quia nō nocet ſibi.ſm Imo.in.c.ſi quis preſbyterorum . de rebus eccle.non alie.

¶ Tertio fallit niſi quis ſubſcribat ſe ratione officij vt per doc.in.d.c.ſi quis preſbyterorum.

¶ Quarto fallit quādo quis ſubſcriberet. ſe tanq̄ teſtis ad factum ſibi non pertinens per.l.gaius.ff.de pigno.act.ſecꝰ ſi ad ipſum pertinebat ⁊ ſciēter ſe ſubſcripſit vt per docto. in.c.ex literis.de tranſactio.

¶ Quinto fallit niſi ſubſcribens non legiſſet nec legi audiuiſſet illa quibus ſe ſubſcribit ſm Ange.in.l.ita ſtipulatus .§.griſogonus.de verb.ob.

¶ Sexto fallit dūmodo ſit ſpecialis ſubſcripcio faciēs mētionem de his q̄ ſuperius in eadē char.ſcripta erant vt per Bar.in.l.diuus.§.idē ſenatꝰ.ff.de fal.⁊ pau.de caſt.conſ.

cccxlviij inci. i chriſti noīe ꝺ cā pſenti ꝺe q̄ tn̄ vide pe. ꝺe an. ↄſi. ccxxvij. inci. pri⁹ ꝺe iurib⁹ ꝛ Bald. in auk. ſi quis in aliquo. C. ꝺe edēdo.

¶Amplia quod procedat non ſolum in oꝛdinario ſed etiam in arbitratoꝛe vt not. per Bald. in. l. aquiliana ad fi. ff. ꝺe trāſacti. idem Bald. in. l. fi. §. j. C. communia ꝺe leg.

¶Primo fallit in cauſis criminalibus ſecus in ciuilibus vt per Barto. in. l. q꞉ ergo. §. pena grauioꝛ. ff. ꝺe infami.

¶Secundo fallit quando intereſſe ꝛ aptitudine actionis intentate compꝛehenduntur vt p Bal. i. l. ↄtra negantē. C. ad. l. aquil.

¶Tertio fallit in cā matrimonij carnalis vl̄ ſpiritualis vel in alijs cōcernentibus periculum anime quia in ſimilibus fertur ſnīa ſm̄ veritatē lꝫ non ſit cōfoꝛmis libello. ita ꝺicit Car. in cle. ſepe. in. §. j. ꝺe verb. ſigni.

¶Quarto fallit niſi quādo ꝺe nouo aliquid emergat. l. ediles. §. item ſciendum. ff. ꝺe edilitio edicto.

¶Ad regulaꝫ Socini cuius exoꝛdiū eſt. ſententia ad hoc vt ꝛc. q̄ eſt no. cccl. vij. adde. Amplia ꝛc.

16 **Sententia** lata p falſo pcuratoꝛe valet ꝛ tꝫ in effectu et ſic poteſt ratificari. Bar. i. l. ſi mater. §. hoc iure. ff. ꝺe exce. rei indi. ꝛ Pet. ꝺ anch. in conſil. ccxxiij. inci. vnus ex pcurato. Bald.

¶Primo fallit niſi procuratoꝛ egiſſet in materia requirente ſpeciale mandatū vt eſt gl. in capitulo nonnulli. in verſicu. mandato. ꝺe reſcrip.

¶Secundo fallit vbi procuratoꝛ mentitus eſt ſe eſſe procuratoꝛem coꝛam pꝛincipe vt p Inno. in. c. ex parte ꝺecani. ꝺe reſcri. ꝺe quo etiam p Bal. in. l. falſus. C. ꝺe fur. ꝛ per Imo. et Cardi. in. ꝺ. c. nonnulli.

¶Tertio fallit vbi allegaſſet ſe habere mandatum coꝛam inferioꝛe vt per Bald. in. l. iulianus. ff. qui ſatiſda. cogan.

¶Fallit. iiij. niſi fuiſſet reuocat⁹ ꝛ tn̄ ↄtinua

nit reuocationem non obſtante quia tunc per eū geſta rati ficari nō poſſunt per glo. in. l. diſpenſatorem. ff. de ſolutio.
¶ Quinto fallit niſi ratificatio eſſet in preiudiciū tertij. ita bal. in. l. obſeruare. §. fi. ff. de officio proconſulis.
¶ Sexto fallit niſi ſtatutū requireret mandatū: qȝ tunc nō ſufficit ratihabitio. ita Bal. in. l. ſi vxorē. C. de cōdi. icertis.
¶ Septimo fallit ſi pronunciatum eſt mandatum non ſuffi cere vt Bal. in auf. ei qui. in prin. C. de tempo. app. ⁊ rationē vide per roma. in ſingu. dclxxix. incip. tu audiſti.
¶ Octauo fallit qñ procurator fuit admiſſus cum cautione de rato iuncta ꝓteſtatione qḋ ſi apparuerit eum non habe re mandatum oīa habeantur pro infectis. vt per Bar. in. l. inter quos. §. ſi alieno. ff. de dam. infecto.
¶ Nono fallit niſi eſſet talis qui non fuit nec potuiſſet eſſe ꝓ curator: nam tunc geſta per illum non poſſunt ratificari vt eſt gl. in. l. licet. ff. de iudi. quam ſequitur ibi Bal.

87 **Sententia** in qua dicitur pronuncio vt in conſi lio valet ⁊ tenet Abb. ⁊ Jmo. in. c. cū venerabilis. de exce. Pau. de ca. in. l. fundus. ff. de reſcin. vē. ⁊ doc. in. l. j. C. ſi aduer. liber.
¶ Primo fallit quando dicta verba pronuncio vt in conſil. nō ſunt ſcripta. ita Aug. in ꝯſi. cclvj. ici. domina libertina.
¶ Scḋo fallit qñ iudex non legerat conſilium: qȝ tunc ſentē tia eſt nulla. ita Bal. in. l. j. C. de ſen. ex pe. reci.
¶ Tertio fallit qñ conſilium non fuit redactum apud acta vt per Abb. in. c. illa. in fi. de accu.

88 **Statutum** loci in quo celebratur contractus attēdi debet. l. j. ⁊ ibi Bal. in. v. q. C. ne filius pro patre. ſequitur Pau. de caſt. in. l. a diuo pio. §. ſententiam. ff. de re iudi.
¶ Amplia per dictam regulam procedere etiam ſi maritus qḋ promiſiſſet reſtituere dotem non ſolum originis ſue ſed etiam in loco vxoris ⁊ vbicunqȝ fuerit petitum vt per Bal. in. d. l. exigere dotem. in fine.
¶ Amplia etiam procedere ſi maritus mutaſſet domiciliū ⁊ mortuus eſſet in loco domicilij mutati vt per cano. in. c. j. de fi. ⁊ Ro. in conſi. xxix. inci. in propoſita.
¶ Primo fallit in dote reſtituenda vel lucranda: qȝ nō attē ditur locus contractus ſed ſtatutū loci in quo maritus ha

Vi. Diaz reg. 669. Sn̄ia. Vi. Diaz reg. 697. Statutū.

domicilium per.l.ſ.exigere quam Bal.dicit ſing.ff.de iu.

¶Secundo fallit niſi maritus mutauerit domicilium ſue originis ante mortem vxoris ꝛ iuiſſet ad habitandam in loco in quo nō eſt ſtatutū:qꝛ tūc inſpicitur locus domicilij in quo reperitur in tempore mortis vxoris vt per ſal.in.l.cunctos populos.in.iiij.col.C.de ſum.tri.contra ſaly.tamen tenet Ant.de but.in.c.in fi.deſpon.ꝛ abb.panoꝛ.ibi.

¶Tertio fallit predicta regula qꝛ non habet locum in ſponſalibus qꝛ tunc attenditur locus vbi fuerunt facta ſponſalia nec attendimus locum mariti.ita ſin.Bald.in aut.coſmes peregrini.in.ij.colum.C.commu.de ſucc.

¶Quarto fallit etiam vt non procedat qn̄ maritus non duxit vxorem ad locum domicilij ſui.ita propꝛie loquitur tex.ꝛ ratio.d.l.exire quia ſi vxoꝛ vult trahere maritum ſuū tūc attendimus ſtatutum loci vxoris.ita Bal.in.l.fi.C.ſi a non cōpe.iud.ſue.app.

¶Quinto fallit predicta regula in perſonis aliorum quam vxoris pūta in matre que dediſſet dotem et conueniſſet de ea reſtituenda:qꝛ tunc in dote lucranda non attenditur locus mariti ſed vbi celebratus eſt contractus.ita Bald.in rub.C.de priui.do.in.ij.col.

¶Sexto fallit in alijs contractibus celebratis inter vi.et vxo.vt per Bal.in.d.rub.

¶Septimo fallit niſi vxoꝛ ignoraſſet maritum eſſe foꝛenſē vel alterius domicilij in quo eſſet aliud ſtatutū:vt ſing.tradit Bal.in.c.j.§.fi.de re.alie.fact.

¶Octauo fallit etiam predicta regula niſi bona data in dotem eſſent ſita in loco vxoris.de quo tantum vide per Bar.in.l.cunctos populos.C.de ſum.tri.in.ij.q.pꝛin.

19 **Stipulari** alteri nemo poteſt niſi eius poteſtati ſubiectus ſit vel pena ſit adiecta.l.ſtipulatio iſta.§.alteri.ff.de verbo.obliga.et in.l.ſolutum per liberam.ff.de pignoꝛa.act.

¶Amplia iſtam regulam procedere etiam in fiſco ꝛ conſequenter in re publica quibus per liberam perſonā ꝛ priuatur ꝛ ſibi ſubiectā non poteſt ſtipulari vel paciſci.tex.eſt et ibi Bart.in.l.pꝛima.in pꝛinci.ff.de iure fiſci.ꝛ idem Barto.in.l.arbiter intra certam.ff.de arbi.

¶Amplia etiam in matre que nō poteſt ſtipulari filio vt in

caſu legis debitor. in fi. ff. ad treb. ⁊ Bar. in. l. qđ dicitur. ff. de verb. obliga. et in. l. pactum. ⁊ in. l. pater. C. de pac. conuetis. ex quo infero quod multo minus alij conſanguinei vel cognati poſſunt ſtipulari alteri conſanguineo vt eſt glo. in verbo intereſt. in. l. fideiuſſores. ff. de pact. et probatur in. l. iij. ſed et ſi forte. ff. iudicatum ſolui.

¶ Amplia hoc etiam procedere in liberto qui non poteſt ſtipulari patrono vt in. l. ſi ita ſtipulatus. §. griſogonus. ff. de verborum obligatio.

¶ Primo fallit niſi per conſuetudinem fuiſſet inductũ contrarium per tex. in. l. certi cõditio. §. ſi nummos. ⁊ ibi doc. ff. ſi cert. pe. ⁊ in. l. ſi donaturus. ff. de vſufructu. in fi.

¶ Secũdo fallit in dote cui in hoc magis fauetur cum fiſco vt probatur in. l. gaius. ſoluto matrimo. et in. l. pactum. C. de pact. cõuen. vbi fauore dotis alteri per alterum ſtipulari poteſt. de quo late per Bal. nouellum in tractatu dotis. in vj. parte principali in. xxij. priuileg.

¶ Tertio fallit in feu. in quibus frater ſtipulando acquirit fratri abſenti ſecũdum Bal. in. l. fi. C. res inter alios acta. vt probatur per tex. in. c. j. de duob⁹ fratribus. de quo vide p Alexan. in conſi. x. in. ij. volu. ponderatis his. ⁊ pau. de caſtro in conſil. cccccuiij. incip. quod iſtud feudum. ⁊ per Barto. in. l. ſi mihi ⁊ titio. ff. de verbo. obliga.

¶ Quarto fallit ſi in ſtipulatione interpoſitum ſit iuramentum per glo. j. q. vij. c. quoties cordis oculus.

¶ Quinto fallit de iure canonico: quia omni caſu alteri per alterum ſtipulari poteſt vt in dicta glo. j. q. vij. quã allegat Bald. in. l. illud. C. de ſac. ſan. eccle. ⁊ in. l. certi conditio. §. ſi nummos. ff. ſi cer. peta.

¶ Sexto fallit in pijs locis: pauperibus: qꝛ per alterum etiã verbis directis ſtipulari poteſt ipſis abſentibus vt per Bal. in lege illud. C. de ſac. ſan. eccle.

Stipulatio ſecunda continens pluſquam prima inducit nouationẽ prime. l. qui vſufruc. ff. de verbo. obliga. Vi. Diaz reg. 708. stipulatio

¶ Primo fallit in caſu. l. ſi diuortio. ff. de verb. obl. vbi actio de dote competens ad dotem datam non nouatur per ſtipulationẽ ſequentem in qua eſt duplicata ſumma dotis ⁊ ſic continebat pluſquam prima.

¶Tertio fallit quando per ſecundam ſtipulationem ali-
quid additur vt de pꝛima ſtipulatoꝛ ſit magis cautus:vt ſi
addatur fideiuſſoꝛ vel pignus.
¶Quarto fallit qñ pꝛima ſtipulatio eſt pura ſcđa vero pe-
nalis vt late per Bar.in.l.ita ſtipulatus.in pꝛima oppo.vl-
time partis.ff.de verbo.obliga.

91 **Stipulatio** non compꝛehendit perſonam ex-
trinſecam neqȝ ad eam refert.Bar.
in.l.ſi ita ſtipulatus.§.griſogonus.de verbo.obli.
¶Pꝛimo fallit fauoꝛe dotis quaſi extraneus qui dedit do-
tem ſtipulatus eſt ſimplici eam reddi:nec dicit ibi vel mu-
lier vt in.l.ſtipulatio iſta.§.ſi quis ita.ff.de ver.obli.tñ fa-
uoꝛe dotis intelligitur ſtipulatus mulieri.l.poſt dotē.⁊ in
l.gaius.in fin.et ibi Pau.de caſt.ff.ſolu.matri.
¶Secundo fallit ratione ſocietatis vt in.l.ſi quis vni.⁊ ibi
Bal.in fi.ff.rem ratam haberi.

92 **Stipulatio** dandi quantitatem dicitur omni-
no reſpectu diuidua.l.ij.§.fina.de ver-
boꝝ obligatio.et in.l.in executione.in pꝛinc.eodem titu.⁊
in.l.ſi duo.ff.depoſiti.
¶Pꝛimo fallit quando teſtatoꝛ legaſſet quantitatem pꝛo
opere faciendo:quia licet heredes videantur grauati ad
quantitatem tamē quilibet ipſoꝛum tenetur inſolidum:vt
pꝛobatur in.l.fideicom.§.penul.ff.de lega.iij.
¶Secūdo fallit:quia iſta regula pꝛocedit reſpectu pꝛimiti-
ue obligationis ſecus autem reſpectu obligationis ſecun-
darie:et ſic reſpectu pene:et ideo ſi quis pꝛomittit dare vel
facere et caſu quo non dederit pꝛomittit quantitatem:tunc
illa quantitas eſt indiuidua vt eſt tex.in.l.v.§.fin.⁊ in.l.in
executione.§.penulti.ff.de verbo.obliga.⁊ per Barto.in.l.
ſtipulationes non diuiduntur.in.ij.q.ff.eo.titu.
¶Tertio fallit in debitoꝛe quantitatis reſpectu certe ſpe-
ciei vt pꝛobatur in.l.miles.§.decem.ff.de re iudica.quia tūc
illa obligatio quantitatis cenſetur indiuidua ſolutione vt
eſt caſus in.l.ſi communis ſeruus.ff.de noxa.et in.l.ſi cum
vno.ff.ſi ex noxali cauſa aga.
¶Quarto fallit in caſu legis frater a fratre.ff.de cōdi.inde.
vbi obligatio cauſata ex facto vniꝰ heredis q̄ cōtraxerat ⁊
q̄ habebat peculiū a patre:q2 iſto caſu talis obligatio quāti-

tatis eſt indiuidua reſpectu illius qui cõtraxit. de quo per Ioan. bap. de ſancto ſeuerino. in. d. l. frater a fratre.

93 **Subſtitutus** preferturr coniuncto per ius accreſcendi. l. ij. §. ſi duo. de bono. poſ. ſec. tabu. auten. hoc amplius. C. de fideicom. et. l. vnicã §. in. j. C. de cadu. tollen.

¶ Amplia non ſolum procedere in expreſſa ſubſtitutione ſed & in tacita: vt probatur in. l. fi. in verbo partem. C. de here. inſti. et ibi Bal.

¶ Amplia vt non procedat etiam ſi ſubtitutio ſit inualida ex cauſa preteritionis filij. l. penultima. & ibi Barto. ff. de iniuſto rupto.

¶ Primo fallit niſi ex coniecturata vel preſumpta voluntate defuncti apparet noluiſſe preferri coniunctũ ſubſtituto. l. quidam teſtamento. & ibi Bar. ff. de vulga. & pupil. idem Barto. in. l. ij. §. ſi duo. ff. de bo. poſ. ſecundum tabu.

¶ Secundo fallit quando ſubſtitutio eſſet facta pluribus copulatiue vel coniunctim: quia tunc ille qui adiuit habebit partes aliorum per ius accreſcendi: et excludetur ſubſtitutus per eius aditionem. ita Barto. in. l. j. in princ. in. ij. q. prin. ff. de vulg. & pupil.

¶ Tertio fallit quando inſtitutos et ſic coniunctos in inſtitutione teſtator adinuicem ſubſtituit: talis ſubſtitutio non impedit ius accreſcendi vt per Bald. in. l. vnica. C. quando non petentium partes.

94 **Teſtator** legans domũ ſimpliciter intelligitur legare vnam de illis quas habet in patrimonio. l. tertia. et ibi Bart. ff. de vino oleo triticoq; lega. et electio eſt heredis.

¶ Primo fallit niſi teſtator haberet plures domos vnam in domicilio & aliam extra: quia tũc debetur illa que eſt in domicilio. l. que conditio. §. j. ff. de cond. & demon.

¶ Secundo fallit niſi ex cõiecturis appareret teſtatorẽ ſenſiſſe de certa domo. de qua in. l. ſed ſi ſuſceperit. ff. de iudi.

95 **Teſtator** legans rẽ ſimpliciter cenſetur tãtummodo legare ius quod habet i re cuicũq; legauerit. l. ſi domus. §. ſi fundus. ff. de leg. j. & ibi doc.

¶ Amplia idẽ eſſe in donatione inter viuos: qr donando rẽ ſimpliciter nõ videtur donaſſe niſi illud ius quod habet.

paſtoralis.de donatio.et Barto.in.l.predia.C.de colla.fundiſca.libro.xi.

¶ Amplia ſm Imo.⁊ Alex.in.d.§.ſi fundus.etiam ſi ſit ius putatiuum:vt no.Bar.in.l.ſi ſic.§.fi.de lega.i.

¶ Amplia etiam ſiue hoc ius inſit in re:ſiue in ſpe tātum licita tamen.l.ſeruum filij.in prin.cum glo.ff.de leg.i.

¶ Amplia etiam quando teſtator habebat tantum actionem perſonarum ad rem legatam vt quia emerat:ſed nondum fuerat tradita.vt probatur in.l.apud iulianum.§.idē iulianus.ff.de legatis primo.

¶ Amplia quando teſtator haberet ius pignoris tunc cenſeretur legando illam ſolum legare ius hipothece quod habet vt per Bar.i.l.fideiuſſor obligari.ff.de fideiuſſo.⁊ Bal. in.l.fi.C.de here.vel actio.vendi.

¶ Amplia etiam quando teſtator haberet rez communem cum alio:quia intelligit legare partem ſuā.l.ſerui.electi.§.fi.de lega.i. et hoc procedit niſi fuiſſet factum legatum per diſtinctionem totum vel omne vt probatur in.l.iulianus.in princi.de lega.iij.vel niſi haberet rem communem cum herede.l.vnum ex familia.§.ſi rem.ff.de leg.ſecundo.⁊ l.cum filius.§.dominus.eodem titu.

¶ Amplia etiaz ſi ius quod habebat teſtator eſſet finiturū morte ipſius teſtatoris vt in vſumfructū.l.quod in rerum.§.i.⁊ ibi Iaſ.ff.de leg.i.

¶ Primo fallit quando ignorabat teſtator aliquos ius in re legata habere:quia tunc legando rem ſimpliciter videtur in totum legare non reſpectu illius iuris qui habebat l.ſeruum.§.primo.⁊ ibi Bar.de lega.i.

¶ Secundo fallit quando teſtator habebat ſolum ius poſſeſſionis:quia tunc legando rem ſimpliciter non videtur legare ius quod habet in re:cū aliud ſit res ⁊ aliud rei poſſeſſio.l.ſi duo.§.fi.ff.vti poſſidetis.

¶ Tertio fallit quando teſtator habet dominium rei quam legat ſed eſt pignorata:quia tunc cenſetur grauare heredē quod eum redimat ſecundum diſpoſitionē legis ſi res obligata.ff.de leg.i.⁊.l.predia.C.de fideicom.

¶ Quarto fallit quādo teſtator habebat ſolū ius ſeruitutis realis in fundo legato:quia talis ſeruitus non poteſt deberi ei qui non habet predium dominans.l.i.ff.com.pre.

Quinto fallit quando teſtator habebat nudam proprietatem rei legate ⁊ vſuſfructus erat alienus: quia cenſetur velle qḋ heres redimat vſumfructum ⁊ illum preſtet legatario. ita videtur probare tex. in. l. meuius. §. fundum. ff. de leg. ij. ſm Imol. ibi ⁊ in. c. paſtoralis. ff. de do.

Sexto fallit in titulo oneroſo vbi non fit reſtrictio ad ius concedentis niſi emptor de hoc ſcientiam haberet: vel niſi pretij qualitas aliud ſuaderet. l. ſi quis domum. §. hinc ſubiungi. ff. locati. ⁊. l. ſi. in verbo neſciente a cõtrario ſenſu. C. de communium rerum alien.

Septimo fallit qñ legans vel donans intendebat legare ipſam rem vel ius quod in ipſa re habebat ſecus quãdo intendebat legare ipſam rem totaliter quia etiã reſpectu illius iuris qḋ habebat non valet. l. ſi is qui putabat. ff. de acqui. here. ita vult Abb. in. c. qḋ aũt. in ſi. de iurepatro.

96 Verba preſentis temporis ad futura non porriguntur. l. ſi ſtipulatus fuerim. §. cum ſtipulamur ff. de verborum obligationibus.

Amplia non ſolum procedere quando fuit dictũ in ſtipulatione per verba importantia neceſſitatem: ſed etiam per alia verba ſimpliciter poſita per tex. in. l. cum illud. §. j. ff. qñ dies lega. ced. ⁊ pau. de caſt. in. d. §. cum ſtipulamur.

Primo fallit quando teſtator grauaſſet heredem ſoluere debita titij: qz tunc tenetur ſoluere etiam debita conditionalia ⁊ in diem. argumento. l. ſi ſeruitus. ff. de ſerui. vrb. predi. ⁊ pau. de caſt. in. l. ſi ita ſcripſiſſet. ff. de leg. ij.

Secundo fallit in caſu ſtatuti quo cauetur quod volẽs vendere rem immobilem teneatur vendere ad cridas: ⁊ pretendens ius in tali re debeat cõparere intra ſex menſes aliter ⁊c. qz creditor conditionalis vel in diem comprehenditur de quo per cu. in. d. §. cum ſtipulamur: pro quo facit etiã quod voluit Iaſ. in. l. j. in ſi. ff. ſi cer. pcta.

Tertio fallit quando nullum debitum purũ ſubeſſet: qz tunc comprehenderetur debitum in die vel ſub cõditione. argu. l. fundus qui locatus. ff. de fundo inſtru. vt per Bald. et pau. de caſt. in. d. l. ſi ita ſcripſiſſet.

Quarto fallit in promiſſione viciſſitudinaria: qz mutua promiſſio facta inter duos principes de nõ recipiendo rebelles alteri⁹ infert etiã ad futuros bãnitos ⁊ rebelles ſecus au

tem in ſimplici pꝛomiſſione. vt per Ang. in conſi. ccxcij. inci. in anno dñi. ⁊ in conſi. cclx. incip. punctus eſt.

¶ Quinto fallit quando diſpoſitio inducta per viam priui legij efficeretur tempoꝛalis intelligendo ſolum de preſentibus quod eſſet contra naturā priuilegij. vt per Gemi. in ca. fina. ff. de verboꝛum ſignificatio. in. vi.

97 Victoꝛ non appellat ab expēſis: ſed obtinet de ipſis coꝛam eo ad quem victus appellauit. l. fi. C. quando pꝛouo. non eſt neceſ.

¶ Pꝛimo fallit qñ iudex expꝛeſſe abſoluiſſet reum ab eis quia tunc opoꝛtet victoꝛem appellare: ſecus aūt quādo pꝛimus iudex nihil dixit vt pꝛobatur in. c. ſignificauerunt. de excep.

¶ Fallit ſecundo dummodo victus appellet ſecus autem ſi nō appellat: quia tunc poteſt victoꝛ appellare ab omiſſa cō demnatione expenſarum vel earum abſolutoꝛia: vt doc. in dicto. c. ſignificauerunt.

¶ Tertio fallit dummodo expꝛeſſe fuerint in actis petite expenſe alias non poteſt victoꝛ appellare ab omiſſione earū tacite vel expꝛeſſe etiam victoꝛe non appellante. de quo per Abb. in dicto. c. ſignificauerunt. et Bald. in. d. l. fina. et Barto. in. l. quicquid. ff. de iudi.

98 Una et eadem res diuerſo iure cenſeri non debet. l. eū qui edes. ⁊ ibi Bar. ff. de vſucapio. cognouimus. xij. q. ij. contra hec. vide tamen Bal. in. l. j. C. de ser. fug.

¶ Pꝛimo fallit pꝛedicta regula quando interueniunt diuerſe perſone: quia tunc vna res diuerſo iure cenſetur. l. ſi quis pꝛeferendum. in fi. ff. de fur.

¶ Secundo fallit pꝛopter mercennarium diuerſoꝛum tempoꝛum vt pꝛobatur in. l. iij. § fideicommiſſariam. ff. de heredi. inſtitu. pꝛo quo facit quia conſideratis diuerſis reſpectibus et contraria pꝛocedere poſſunt vt plene per Rochum de cur. in rubꝛ. de conſue. in pꝛin.

¶ Tertio fallit ⁊ quando fictio et veritas concurrunt; vt in caſu. l. ij. ff. ad mace.

¶ Fallit quarto quādo plures ſunt diſpoſitiones ⁊ diuerſi effectus. vt pꝛobatur in. l. ſi ſeruo. ff. de here. inſti.

¶ Fallit quinto quādo effectus eſſet nullus vt i caſu legis pater ſeuerinam. § conditionum. ff. de condi. ⁊ demon.

¶ Fallit ſexto quādo eſſet diuerſitas iuris: vt no. p Aret. in

Regule iur. nuper adiecte.

l.ij.in princi.ff.ſi certum peta.

Una determinatio reſpiciens plura determinabilia debet equaliter determinare.l.q̄uis.C.de ipu.ꝛ l.iam hoc iure.ff.de vulga.ꝛ pupil.cum ſimi.

¶ Primo fallit niſi maior fauor eſſet in vno ex determinabilibus quam in alio quia tunc non determinat equaliter vt probatur in.l.ſi ita ſcriptum.ff.de ma.teſt.et per Alexan.in l.in teſtamento.C.de teſta.mili.et in conſi.xcvij.incipien.vi ſo inſtrumento.in quarto volu.

¶ Secundo fallit quando eſt diuerſa ratio in vno determinabilium magis quam in alio per.l.gaius.ff.ſol.matri.ꝛ per.l.ij.iuncta glo.ff.de officio proconſu.et per Ang.§ hinc nobis.auť.de her.et fal.de quo tamen vide per Alexand.in.l.gallus.§.quidam recte.ff.de libe.ꝛ poſthu.

¶ Tertio fallit et procedit predicta regula in diſpoſitione voluntaria ſecus in neceſſaria ſi teſtator inſtitueret filium et nepotem ex eo quia non intelligitur pariformiter inſtituere vt primo filius ſi heres:ſed ſi contingeret ꝙ filius moreretur nepos eſſet heres:vt probatur in.l.gallus.§.primo.et ibi Alexand.ff.de libe.et poſthu.

¶ Regularum Juris nuper adiectarum Finis.

¶ Ad lectorem.

¶ Non te moueat candidiſſime Lector: ſi quarundam vel Limitationum:vel Fallentiarum que regulis hiſce Juris immixte ſunt videatur ordo(vt ſic dixerim)prepoſterus:penuria enim exemplaris(quod paulo negligentius ac opinabamur nobis redditum eſt)e quo ſunt huiuſcemodi limitationes excerpte:id vt faceremus coacti ſumus:verum habita ratione numerorum quibus Regule ſciunguntur: necnō manuum prime dictioni additarum Limitationum prefixarum ac nouiſſime ſubiectarum adnotationū item marginalium luce clarius id explicantiū ſingula ſuis locis perfacile reddideris. Bene Uale.

Repetitio. l. apertiſſimi iuris.

C. de iudiciis. ſpecialiſſima pro iudicatorio proceſſu.

Jacobus molinaris precepto-

ri ſuo et domino domino Joanni Ennequin parlamētee cu-
rie ſenatori meritiſſimo.

¶ De laudibus ciuilis ſapientie.

Quoniā omnis ciuitas
legibus moderatur. Lexq̄ (vt veriſſime dicit
pindarus) omniū domina eſt. Cui vt deo parē
dū eſſe peripateticus ille Ariſtoteles cōmouet
atq̄ veluti e ſpecula ſurdis veritatis mortalis
bus ita proclamat. Interitum paratum illi ciuitati video
in qua non lex magiſtratibus: ſed legi magiſtratꝰ preſunt.
Salutem vero illi in qua lex maſtratibus dominatur cun-
cta certe bona que dij ciuitatibus prebent huic affore con-
ſpicio. Conſtat profecto ad ſalutem ciuium ciuitatumq̄ in-
columitatem: vitamq̄ hominum et quietā et beatam inuē
tas eſſe leges quas potius cato ciuitatum neruos eſſe di-
cebat. Et de quibus inquit arpinas orator meus et animus
et conſilium et ſententia ciuitatis poſita eſt in legibus: et vt
corpora noſtra ſine mente: ſic ciuitas ſine legis ſuis parti-
bus et neruis ac ſanguine membris vti non poteſt. Legum
miniſtri magiſtratus legum interpretes iudices: legum de-
niq̄ iccirco omnes ſerui ſumus vt liberi eſſe poſſimus. Igi-
tur cum homo imbecillum ſit animal et quam per ſeipſum
nō habeat ſufficientiam perfectionemq̄ ex ciuili ſocietate
reportet; nulla pfecto cōuenientior diſciplina homini eſſe
poteſt q̄ quid ſit ciuitas et quid reſpublica intelligere ē per
que cōſeruetē iterea atq̄ ciuilis ſocietas. Unde laus maior
et decus homini eſſe nō poteſt q̄ ex adminiſtratione reipu.
Et cum hoīes ad agendū eſſe natos conſtet: cūq̄ actionū
plura ſint genera: iter maximas actiones hoīs eſt rerū pu-
blicarꝫ adminiſtratio. Nempe ab hoīe hoc exigit vt proſſe

hominibus ſi fieri poteſt multis: ſi minus paucis: ſi minus proximis: ſi minus ſuis. Siquidem vir legalis non ſolum ſuis municipibus verumetiam alienigenis proderit nō ſolum viuentibus verumetiam nepotibus ⁊ poſteritati conſulet laudabile igitur viteq; hominum neceſſarium ciuilis ſapientie ſtudium. Quis enim eat inficias magno vſui non eſſe mortalibus ſine qua inquit Auguſtinus reges tyranni nuncupantur: ſine qua optimatum conſenſus factio eſt. Sine qua domus nec ciuitas nec hominum genus vniuerſum nec ipſe mundus conſiſtere poteſt. Quemadmodū enim oculorum acies ſine pupilla hebetatur: ſine gubernatione nauis periclitatur: ſine auriga currus ſepe conuertitur. ita ſine legibus ciuitas labaſcit atq; vacillat.

¶ O admirabile ⁊ vere munus deorum. Merito apud romanos qua republica nulla vnq̄ maior nulla lucidior nulla bonis exemplis ditior extit. ſumma ſemper iuriſconſultis dignitas fuit. Et vt cornetis ſententia vtar memoria militū potentiam ſine legibus conſequutus nemo cui ciuilium inſtitutionum aſtipulatur exordium imperatoriam maieſtatem non ſolum armis decoratam: ſed etiam legibus oportet eſſe armatam: vt vtrumq; tempus ⁊ bellorum ⁊ pacis recte poſſit gubernari. Sed hec tu iuris monarcha nō ignoras: vt pote de quo videtur preſciuiſſe Quintilianus cū dixerit. vnus dono quodam prouidentie genitus videtur in quo totas vires legalis ſententia experiretur. Cumq; oēs legum interpretes tanto precellas eloquio: vt omnes oīm gentium ⁊ etatū doctores (nemine obſtrepente cuius adhuc memoria viuit vincetq; dum ſtudia diſciplinarum extabūt) ſuperarit: certe adequauerit potiſſimum qui propter tuā tantam regende reipublice diſciplinam nuperrime a rege lato claue (vt ait pytagoras) hoc eſt ſenatoria dignitate donatus fueris. Igitur mihi legum tyrunculo aquas nōdum ſorbere meraquas apto ſi tu nihilo ſecius puluere ſemper obrui nolenti: ſed ad mei diſquiſitionem ⁊ eruditionem ingenū venire volenti vtriuſq; iuris pomeriū faue benigniſq; vt ſoles auribus ineptias meas ſuſcipe. Uale o preſidium ⁊ dulce decus meum.

Sequitur lex apertiſſimi iuris.

PRiuſq̄ rē ipſam aggrediar merito vna cū imperatore in aut. de armis. ꝛ in aut. de q̄ſtio. in prin. noſtri opificis ꝛ redēptoris pie numē imploro: vt ſua q̄dē clementia mei ingenioli exiguitatē diuinis radijs illuminet: vt ea dicere valeāt q̄ ad ei⁹ honorē meiq; ſalutē reſurgere poſſint. Iſta lex eſt valde nota ꝑ iudicatorio ꝓceſſu: ꝛ mea l. dagine altiorē requirit. Grandes em̄ materias ingenia parua nō ſufferūt ꝛ i ipſo conatu ſubinde ſuccumbunt. Grādis imo ingēs hec eſt materia: ingeniū mihi ꝑ q̄ mediocre: nec inficior vires tenuiſſime. Sz i magnis voluiſſe abunde magnificū ac pulchrum exiſtimatur etiam ſi aſſequi nequeris: pinde hos nos auſos eē nō improbabis. Igit ad eius intellectū faciliorē diuidit i quatuor ptes. Prima ponit ſtatutū ſine dāno. Scda ptēdit rōnem ſui dicti. Tertia declarat ſtatutū ſuū. Quarta ꝛ vltima pars ſtatutū ſuū extendit. Prima eſt in pn̄. Scda ibi: cū etiā ex gn̄alibus. Tertia ibi: q2 ſine ſuſpitiōe. iiij. in ver. q ꝛ ſi ab impiali. anteq̄ aperiam⁹ materiā iſti⁹. l. premittēda ſunt notabilia q̄ loco ſummarij habent. No. j. ſm̄ Bald. Saly. ꝛ Iaſo. q iudices delegati pñt ex cā ſuſpitiōis recuſari: ſz ꝑ partes cogent ad eligēdos arbitros q̄ vice delegati fungāt. no. q delegat⁹ a ꝑncipe pt vt ſuſpect⁹ recuſari. ꝑba. hic cōcor. tex. in aut. de exhi. ꝛ itrodu. re. § illud ꝫ. v. co. ꝛ. j. e. l. cā ſpālis no. in ꝟbo nobis cordi eſt volūtatē imperatoris eſſe: vt lites ſine ſuſpitione ꝓcedāt. ꝑbat tex. in. l. ſi ſubſtitutus. ſimul venit no. in poſ. mit. ff. nō in ꝟbo anteq̄ lis inchoetur q nemini poſt litē cōte. lz appel. nec iudicē recuſare: q2 tria tpa videlz tp̄s añ lit. cōte. tp̄s poſt lit. ꝯte. ꝛ tp̄s añ ſn̄iam ꝛ poſt añ lit. ꝯte. iudicē lz recuſare poſt diffinitiuā. aliud remedium eſt nā appellare lz: vt. C. de appel. l. in oibus. anter lit. conte. ꝛ ſn̄iam in medio non eſt locus remedio: vt hic. ꝛ. C. de epiſco. audi. l. ij. no. ff. q qui ꝑ aliuz facit ſeipſum facere videtur. Nā vult imperator q arbitri eligantur coram quibus cauſam ſuſpitionis ꝓponant. Et illi arbitri videntur electi ab ipſo principe ſic q̄ſi alius facit ꝑ aliuz tanq̄ miniſtrū: vt in aut. de monachis. § ſi neſciēte. in. l. ille ſeru⁹. ff. q̄ et a q̄bꝰ

tibe.manu.non ſi.Iſtud eſt argumentũ bonum ꝙ nemo du
bitat quin ꝓcurator:⁊ cui data eſt poteſtas ſubſtituẽdi ſub
delegare põt.contra.l.noſtraꝫ ego oppono multis medijs.
dicit hic ꝙ lite conteſtata non poteſt iudex delegari vel re=
cuſari : ſꝫ in.l.nõ diſtinguemus.§.j.⁊.l.labeo.§.fĩ.⁊ ſi. cũ.l.
ſeq.⁊.l.j.ff.de arbi.dicit ꝙ imo lit.conteſt. arbi . recuſatur.
pro ſolutione huius contrarij ego dico ꝙ nõ põt iudex recu
ſari poſt lit.ↄteſt.ex cã antiqua ſcita lit.ↄteſt.alˀs bene pote
rit:nã que de nouo emergũt nouo indigẽt auxilio.vt.ff. de
interroga.actio.l.de etate.§.ex cauſa.⁊ꝓbatur ꝑ alia iura
ꝙ ꝓcurator lite ↄteſt.nõ põt recuſari:verũ eſt ex cauſa ſcita
ante:vt.ff.de procu.l.j.cũ.l.ſeq.⁊.l.poſt litem.

Secundo oppono.dicit qd̃ poſt lit.ↄteſ.nõ põt ap
pellari:ſꝫ ego ꝓbo qd̃ ſic:⁊ adduco.l.ij.
ꝗs ⁊ a quo appellat.ff.vbi eſt caſus.iudex iuſſit ſeruũ torq=
ri nũqͥd põt appellare:lr̃a dicit ꝙ ſic.Sꝫ dr̃.ꝓ ſolutiõe ꝙ iure
nr̃o nõ põt appellari añ diffinitiuã.Fallit in ſnĩa q̃ nõ põt ꝑ
appellationem interpoſitã a diffinitiua reparari ſi maxilla
fuerit fracta non poteſt reparari.l.ab arri.ff.qui ſatiſ.cogã
tur.c.vt debitus honor.de appel.extra.

Nunc veniẽdũ ẽ ad materiã nr̃e legis iccirco aliquas
qõnes in mediũ adducã,ſi delegatꝰ ꝓncipis p̃t
recuſari nũquid indiſtincte põt ꝗlibet recuſari:vr̃ ꝙ ſic.nã
l.noſtra indiſtĩcte loquit.ꝓbat ẽt.l.is q̃.ff. de publicis iu=
di.oppoſitum vr̃ ſi in delegatione remota fuerit appellatio
interim nõ põt appellari.vt.ff.a ꝗbus ap.nõ lꝫ.l.j.ꝑterea d
legatũ qd̃ impetrauit nõ põt recuſari:vt in aut.de exhiben.
reis.§.ſuſcepto ꝓ libe.colla.v.diſtinguit:aut ẽ cã ſibi ↄmiſ
ſa remota expꝰſſe recuſatiõe ſubdiſtiguit:aut cõmiſſa eſt a
ꝓncipe q̃ ita p̃t ↄmittere:aut ab alio.Si a ꝓncipe tũc nõ p̃t
recuſari.ſi ab alio q̃ ita nõ p̃t cõmittere:tunc idẽ dico ac ſi
nõ eẽt appoſita:⁊ſic itellige.l.ſi ꝓnceps appellatiõe remota
ↄmittat nõ p̃t appellari.vt.ff.a qbꝰ ap.nõ lꝫ.l.j.aut ↄmiſſio
fcã ẽ nõ remota accuſatiõe:tũc aut ꝗrimus de eo q̃ cõſenſit
vt ĩpetret:⁊ tũc dico ꝙ recuſare p̃t:aut ꝗrimꝰ de illo q̃ impe
trauit:⁊ tũc aut ex cã antiq̃ ⁊ ſcita vult illũ recuſare:⁊ tũc
nõ p̃t:aut cã noua ⁊ ẽt nõ p̃t:vt.ff.de arbi.l. nõ diſtiguemꝰ.
§.cũ q̃dã.⁊.ff.de interro.actio.l.de etate.§.ex cã.⁊ adhuc iu
dex q̃ eſt ĩpetratꝰ ſi ex cã vetuſtiori velit eũ recuſare nõ põt:
ſed appellari

ſed appellari põt.vt de appella.ff.l.j.ꝛ ē bona rõ q̄ cõſenſit in delegatiõe alicui⁹ perſonaꝫ videt̄ approbare nõ põt dicere ꝙ ſit inimicus:ſed in dictis ſuis nõ põt ſcire q̄d dicat:ꝛ iõ dictis ſuis nõ ꝯſenſit recuſa.proponitur contra pſonam:et ideo nõ põt eum recuſare:ſed appellare poterit:ſic alius q̄ teſtes producit:q2 cõſentit in perſonas non põt eas reprobare:ſꝫ dicta eorum poteſt.vt.C.de teſt.l.ſed ꝛ ſi quis.

Sed nũquid iudex ordinari⁹ poterit recuſari. martin⁹ dt ꝙ ſic.pbat̄.l.nr̄a q̄ dt ꝙ delegat⁹ poteſt recuſari.ar.ff.de ꝟb.obl.l.ſtipulatio.§.fi. preterea probat̄ ꝙ dicit re⁹ cui oblatus eſt libellus põt recuſari indiſtincte q̄ cum de ordinato loquit̄ ſic de delegato. vt in aut.de exhib.reis.§.ſuſpecto.ꝛ.§.ſi ꝟo.ꝛ.j.de ſen.aut. ꝛ ꝯſter.ꝛ.j.de lit.ꝯte.aut.offeratur.inſuper arbitria ad inſtar iudicis ſũt redacta:vt.ff.de arbi.l.j.ſꝫ arbit̄ recuſat̄:vt ff.d arbi.l.nõ diſtinguem⁹.§.cũ q̄dē.itē ꝓpt iuſtā cāꝫ ſuſpitiõis p̄tor põt ꝯmittere.ar.ff.de iur.om.iud.l.p̄tor.itē lex dicat ego habeo ꝓpetatē i ſeruo:ꝛ tu vſumfru.iſte ſeru⁹ pclamat i libertatē corā te litigabo:niſi iuſta cā recuſatiõis proponat̄:tũc aũt loquit̄ de delegato:ꝛ hoc nõ p̄t:q2 non p̄t cognoſcere.vt.j.de pedaneis iudi.l.ij.aut loq̄t d ordinario.ff. de lib.cā.l.piter.Itē caſus eſt.l.nẽo.poſt lit.ꝯteſt.ordinarie ſedis declinet examen:ꝛ poſt ſic.j.de iur.om.iu.l.nẽo.ar.ff. de offi.eius cui manda.eſt iuriſ.l.j.§.hui⁹ rei.bul.dicit ꝯ ꝙ non põt recuſari:lex iſta tñ loquit̄ in delegato:ergo negat̄ de alio.ar.ff.de procur.l.marit⁹.preterea illud eſt ius ſpeciale cui⁹ contrarium eſt ius cõe:ſed ſpeciale eſt ꝙ ordinari⁹ qui nuptias ꝯtrahit cum ſubdito ſuo ꝙ recuſari poteſt: vt ar.j.ſi quadru.pauperiē feciſſe dicatur.l.vnica.§.i.j.q̄ſt imperator inter pupillos vel viduas cognoſcat vnica.ꝛ.ff. ad municipa.l.j.Sentētia vulgar.videtur concedēda iure noſtro.hoc ꝓbāt iura que ꝓ ſe induxit hoc ſupponēs imperator ſtatuit remediũ de nouo vidēs ꝙ nõ poteſt recuſari: nec erat remediũ olim niſi appel.vt.ff.de appel.l.j.iſtud durũ reputauit:ꝛ iõ ſtatuit ꝙ eps loci dꝫ adiungi ordinariũ ꝛ iſti ſimul cognoſcant.in aut.ſi ꝟo.j.eo.Si ꝯtigerit ꝙ ſnīa vulgaris ſit ꝟa iure nr̄o dicem⁹ tũc delegat⁹ recuſa.ꝛ eadē eſt rõ ordinarij nõ eſt vez ordinariũ.q2 reſtituebant̄ cũ magna ordinatiõe ꝛ deliberatiõe:ſed delegat⁹ non cõſtituit

ideo dicem⁹ ꝙ.ll.ille ſnia vulgari ꝓbant infra.xx.dies deli berare dꝫ vt videar vtrū recuſari velit vel aliud petere ſibi aſſociare alternatio iuris dicit eſſe vera ꝑ vtraq̄ parte ſm docto.ſic intelligēda eſt aut.de exhibē. reis.§.ſuſcepti.ꝛ in aut.offeratur.ī.de litis cōteſt.ꝛ infra ſi.de ſenten.ꝛ interloc. om.iudi.aut.ꝛ conſequenter.

¶Arbiter recuſatur ergo ꝛ ordinari⁹:qꝛ pari paſſu ambu lāt.rñdet ꝙ arbiter magis eq̄parat delegato.ſic itelligit.ff. de arbi.l.nō diſtinguemus.§.cū quidā.ſed ſi arbi.recuſat.vt ff.de poſt.l.quiſquis.pōt dici ꝙ pretor ꝓpter iuſtā cauſam ſuſpitionis pōt recuſare.dicemus ꝙ nō eſt verum argumē tū ſi poſſum hoc facere non ſequitur ꝙ pōt recuſari.ſic in telligitur.l.alleg.ſi pretor.ad aliā.l.reſpondet ſi proprieta tem habeo in ſeruo ꝛ tu vſumfruc.dicem⁹ ꝙ iſtud argumē tum forte fuit.Item dicem⁹ verſi.ꝙ reus vel actor ſubiect⁹ ordinario non poteſt recuſare eius iuriſdi.l.illa nō dicit ꝙ ſubiect⁹ pōt eū recuſare:ſed id de quo dr illi cōpellitur co rā non ſuo iudice litigare.ꝛ iō facili⁹ cōceditur.ſic itelligit l.ſi pariter.alle.ar.ff.de iur.om.iudi.ꝛ.l.ſi ꝯuenerit.ad aliud ar.doc.dicūt poſt litē.cōte.non pōt recuſari:ergo añ pōt:vt ī.de iur.om.iu.l.nemo.dicūt doc.fallit hic arg.a ꝯtrio ſenſu. ſic poſſumus ſoluere ad alia arg.legū.dicit hoſt.ꝙ nō pōt argui ex ar.l.a parte:ſed a tota.l.dicūt doc.ꝙ non bene di cūt qñ noſcūt ſoluere locut⁹ eſt obſcuri⁹ ꝙ̄ oportuit.et hoc hꝫ illa lex ꝙ poſt lit.cōte.nō pōt iudicē recuſare:quaſi dice ret pōt nō vi recuſa.ſꝫ vi abſentatiōis.ꝓbat ꝙ loquit ī acto re:qꝛ dicit aut alteri⁹ ꝯmittat:qꝛ q̄ corā vno auditorio vo cat nō pt ad aliud trahi.ar.C.de aſſertiōe tollēda.l.j.ad fi. ꝛ iſtud verū eſt iure iſto.hodie dr cauere de iudicio ſiſti.in aut.dilect⁹.§.excludēdi.ꝛ col.vij.pl⁹ iuit⁹ ꝯpellit ꝑſeuera re:ꝛ iō nō hodie poſt ꝯteſt.vel añ lit.cōte.dū libellū edidit. vt ī aut de litigioſis.§.oēm.q̄ eſt.ī.quō ꝛ qñ iudex ſniam pro ferre dꝫ.in aut.q̄ ſemel.nō tñ ita eſt de iure cautū:qꝛ mar tini ſnia approbatur de appel.cum ſpeciali.circa medium.

Nunquid ad vniuerſitatē cāꝝ delegat⁹ pt recuſari:vꝫ ꝙ ſic delegat⁹ ſimplr pōt recuſari.vꝫ cōtra ſpālis dlegat⁹ recuſat:ſꝫ ꝛ ali⁹.vt.ī.e.l.vlteri⁹.doc.dicunt ꝙ delegat⁹ ad vniuerſitatē cārum nō pōt recuſari iure nro ad inſtar ordinarij.ar.ff.q̄ ꝛ a q̄ appellet.l.j.§.j.ſcripta.dicunt

ſ:qr ſolū i ordiaro ꝓhibitū eſt nō in delegato. Quid dicunt ſic delegati ꝗ ſunt ſub iuriſdi.ordiaria:vt ſunt officiales ꝗ locū ordiarioꝝ obtinēt:vt ſi papa ꝯmiſit alicui cā vni⁹ municipij eqparare illū delegato penit⁹.ar.C.de officio eius ꝗ vicē alicui⁹ iudicis obtiet.l.ſuggerētē.ff.de offi.ꝑfec.preto.l.j. Nunc ſciendū eſt ꝙ pn̄t recuſare? dicunt quidā reus vt hic actor non vt ꝓbauimus.nam quē ſemel approbaui amplius reprobare nō poſſum actor faciēdo reū cōuenire corā iudice iudicē approbat.vt.ff.de nego.geſt.l.pōpo. Limitāt iſtud doc.ꝛ dicūt ꝙ tā actor ꝙ̄ re⁹ pōt iudicē recuſare. litera ƀt ꝙ litigatores pn̄t.reus poſtꝙ̄ cōuēt⁹ eſt pt recuſare ſed actor nō.de quo erāt ar.l.maius.ff.de teſtib⁹.ad arg. rn̄.doc.ꝙ ꝓbo nō reprobo actor vr̄ approbaſſe:ſꝫ actor poſtꝙ̄ cōueniat corā eo illū recuſauit. Scdo aūt poſtꝙ̄ reū conueniat iſtud nihil eſt dicendū ꝙ vterꝗ poteſt cuꝫ recuſare. ar.hui⁹.l.ꝛ.ff.de arbitris.l.ſi cū dies.§.vlti.alle.claudicarēt iudicia.ꝛ quō actor poſtꝙ̄ cōuenit reū poterit iudicē recuſare? dico ꝙ nō videtur approbare qui ex cā noua poſſit eū recuſare non aūt ex cā vetuſtiori ꝛ ſcita.ar.j.de litis cōteſt. auf.auferetur.dico tūc poſt citationem ꝛ ꝓceſſum poſſum eū recuſare ex cā noui ore vel vetuſtiori ſcita poſtꝙ̄ approbatio iudicis fcā erit.ſic itelligit.§.alle.ſuſcepto.ꝛ.ff.de arbitris.l.nō diſtinguem⁹.§.cum quidam. Iuxta hoc querunt vſꝗ ad quod tēpus poteſt iudex recuſari? dicūt ipſi vſꝗ ad viginti dierū pactū hoc dicit lex noua offeratur libellus ei ꝛ.xx.dierū inducie ꝛ cētū.vt in autēti.de exhibendis reis.§. ſuſcepto.habem⁹.j.de litis cōte.auf.offeratur. Alij dicunt ꝙ non hn̄t.xx.dierum ſpacium:ſed ſtatim ex ꝗ interlocutoriam hn̄t pro ſe:tunc nō poſſum iudicem recuſare:nam qḋ ꝓbo nō reprobo.vt in.l.alle.pōpo.ꝛ ſic not.extra de re iudica.c.inter monaſteriū.ꝛ inducūt.l.iſta. Si legatari⁹ cōuenerit heredē in loco in quo nō eſt maior pars bonoꝝ poteſt excipere heres niſi proceſſerit.vt.ff.de iudicijs.ſed ſi ſuſceperit dico reus pōt ſemper iudicē ſuſpectū recuſare vſꝗ ad lit.cōteſta. Nam regula eſt quod dilatorie pn̄t ꝓponi vſꝗ ad lit.cōteſt.vt.j.de excep.l.vltima.ꝛ.j.de probationi. l.exceptionum..vt nō videtur cōſentire in iudicē ꝗ ſpeciem actiōis ſibi edit.vt.ff.de iudi.l.nō vr̄.ꝛ.l.ſꝫ ꝛ ſi ſuſceperit.reſpōdet ſi iudi.iū ſuſceperit hoc eſt poſt lit.cōtc.vt in auf.de

litigioſis.§.ſi ꝟo.colla.viij.Jura iſtud querũt.q̄ recuſat iu
dicē an debeat cāz reſeruatiōis ꝓpōere ⁊ ꝓbare.martin⁹ dt
ꝙ ſic neminē ſine cā audit pretoꝛ.vt.ſ̄.de trāſ.lib.cū hi.§.ex
cā.j.Jtē ꝙ cām ꝓbare dꝫ:nā idē eſt iudiciū de eo qđ nō eſt ⁊
de eo qđ nō apparet.ar.ff.de ꝯhē.emp.l.in.l.Joannes dicit
ꝙ non teneť cām aliquam ꝓponere nec ꝓbare.Si nō tene
tur ꝓponere nec ꝓbare ꝓbatio dicit ipē hic ꝓbať ꝑ.l.illaꝫ
ille q̄ putat.Jſta ꝟba ſupponūt ꝙ nō opꝫ cām allegare hoc
dicit.l.ſi heres fuerit inſtitut⁹ ⁊ rogat⁹ hereditatē reſtitue
re.vt.ff.ad trebel.l.q꞉ poterit.iſtud nihil eſt:ſnīa martini ⁊
eſt vera verū ſicut euāgeliū.ar.l.cū hi.§.in cā.Jtē hoc dicit
l.ſi pariter.ff.de libe cā.inſuꝑ q̄ aliquē vt ſuſpectū pt̄ ꝓba
re cāz.vt.j.de ſuſpe.tutoꝛibus.l.iiij.dico ergo ꝙ tenenť cām
ſufficiētē ꝓponere ⁊ ꝓbare al's ꝯmodū recipere de ſuo men
dacio:⁊ iō contra negligētes pōt ꝓbatio adduci.ar.ff.de.l.
illud.§.vltio.ſunt decretales ex̄ de offi.dele.c.ſuſpitionis.et
de app.c.ij.reqꝛis.⁊.c.cū ſpeciali.Ad.l.iſtā q̄ nō putat.⁊ ad
aliā que dicit in dubitatiōe dico nō importāt cām donec ꝯ
ꝓbeť.Ad.l.que poterat.dico nō tenenť ibi cām allegare:q꞉
hoc conſiſtit in mera volūtate iſtius ſic intelligitur lex illa.
Sed quedā ſunt que nō ꝯſiſtunt i mera volūtate ſpōtanea
vt iudicē recuſare.⁊ iō in talib⁹ tenenť cām allegare.ff.ꝺ ꝟ
bo obl.l.inter ſtipulātes.§.ſi ſtichū.dico ergo ꝙ cāz certam
tenenť ꝓbare ⁊ ꝓponere.Juxta hoc querunt doc.que ſunt
iuſte cāe recuſatiōis.hoſti. enumerat.xiij.cās.⁊ ꝓbat ꝑ de
cretalē nō vr̄ mihi ꝙ.iij.ſint cauſe ⁊ dt ꝙ diligēs ſcholaris
pōt plures inuenire.dico illud nō eſt iure noſtro diffinitum
⁊ ideo arbitrio iudicis eſt reliquēdū.vt.ff.ꝺ effra.⁊ expu.l.j.
§.expilatores.Tamē ꝑ ſimile pōt ꝓbari q̄ ſunt iuſte cāe ac
cuſandi tutorē de ſuſpecto:iſte eedē cāe pn̄t dici in iudicio.
.J.de ſuſpe.tu.⁊.ff.e.ꝑ totū cū facilius iudex pōt recuſari ꝙ̄
teſtis.ar.hui⁹.l.§.ad coꝛbo.l.j.§.ſꝫ ⁊ ſi qs.Juxta hoc q̄runt
iudex delegat⁹ iure nr̄o ⁊ iudex oꝛdi.iure caſu pōt recuſa
ri oblato ſibi libello.Que eſt foꝛma recuſandi iudi.Quidā
dicūt ꝙ inſcriptū eſt recuſatio faciēda:q꞉ libell⁹ eſt puus li
ber ⁊ ex hoc inſcriptū fiet:⁊ dicūt q̄daꝫ ſi pꝛima die recuſeť
pōt vna voce recuſari.ſi aūt poſtea recuſeť pōt ad inſtar ap
pellationis.arg.ff.de app.l.j.ꝙ ſecuri⁹ eſt ꝙ fiat in ſcriptis
recuſatio.licet eadem die poſſit fieri ſine ſcripturis.

Quid cõtinebit recuſatio: dt gl. dictũ ɔtinebit ꝙ res periculoſa ē ⁊ triſtiſſimos ſolet ſortiri euẽtus corã ſuſpecto iudice litigare. iõ vos dñe iudex ego talis vos recuſo. ⁊ tradet ſibi iſtã actionẽ i ſcriptis. Caueat q: qñ tradit iudici ⁊ id dicet vos recuſo qñq ʒ iudicio ordiario tradit tũc decet. Et iõ cũ illũ ſuſpectũ habeo iõ ei⁹ audiẽtiã recuſo in iſto libello: ⁊ iſtud verũ eſt ol iure. plus dicũt ⁊ offero me ꝓbaturũ cãʒ legitimã corã arbi. electis. tũc ſi dicat ⁊ offero me cãʒ ſupitionis ꝓbare ⁊ arbitros eligere nõ admitteret.

Coram quo dʒ cã ſuſpitiõis ꝑponi: dicũt doc. nõ corã iudice recuſato ſʒ corã arbitris vñ libellũ recuſatodʒ porrigere ⁊ corã arbitris cãʒ ſuſpitiõis ꝓbare dy ſi q̄ras corã q̃ debes cãʒ ſuſpitiõis. dico aut hʒ copiã illius iudicis recuſati: ⁊ tũc ſibi dabit libellum ⁊ dicet ecce libellũ recuſationis: ſi nõ hʒ eius copiã tũc coram iudice ordinario faciet. ⁊ tunc ſufficienter factus erit. vt. ĩ. eo. l. vlti.

Sed corã q̃ dʒ cã ſuſpitiõis ꝓbari: dicũt doc. corã arbitris ſi corã eodẽ ꝑponerent nonq faceret ſibi bonũ ius. ar. h ⁊. ĩ. eo. l. vlti. hic diſtinguũt doc. iuris cano. plenı⁹ nec virib⁹ nr̄i qñ q̄rit corã quo dʒ cã ſuſpitiõis ꝓbari diſtinguo: aut q̄rit qñ ordinari⁹ debeat recuſari ⁊ tunc ɔcedo ꝙ arbitri ſunt eligẽdi cõi ɔſenſu corã q̃libet cã ſuſpecta põt ꝓbari. vt in decreta. alleg. cuʒ ſpũali aut recuſat delegatus iude a ꝓncipe ⁊ tũc aut eſt delegatus ꝓncipis aut imediate delegat⁹ eſt. Si eſt ſubdelegatus tũc corã ſuo delegãte ꝓbabit ſi ꝑpe ſit vel p̄ſens. ar. extra de offi. deleg. c. ſuper queſtionũ. Aut. eſt delegatus a ꝓncipe imediate: ⁊ tũc aut ſunt plures delegati ſub clauſula ꝙ ſi nõ oẽs tunc corã cõdelegato qd de ſuis cõdelegatis ꝓbabit. vt. c. ſup qõnũ. ꝗ qm. aut ſolus eſt delegatus ⁊ tũc aut princeps ꝑpe eſt ⁊ tũc corã pıncipe ꝓbabit: aut eſt abſens. ⁊ ſic. l. noſtra ſeruabitur qd arbitri eligãtur. ſic itelligit. l. iſta. ⁊. ĩ. eo. l. vlti. nec iſtud reprehẽdit iura noſtra. Sed cõcordat ſi eſt delegatus pıncipis dʒ corã delegãte ꝓbari ad qd eligent arbitri q̃ in ſubſidiũ eligunt: vnde ſi ordinarius tunc arbitri eligent q: iniquũ ꝙ ad ordinariũ recurrãt. autẽ delegatus ab ordinario ⁊ tũc corã eo ꝓbabit: q: eque bñ corã ordiario poſſunt ꝓbare ſicut arbitris: aut eſt delegatus a pıincipe ⁊ tũc corã illo delegatus probabit ſi preſens ſit: aut ſunt plures delega-

ti:⁊ tūc corā vno de ſuis ꝯdelegatis ꝓbari poterit.aut ē ſo lus delegat⁹:⁊ tūc arbitri corā q̄b⁹ ꝓbauit p.l.alle.vt ſum ptib⁹ partiū ſuccurrat:ſ; ſi ꝑpc ſi tūc ⁊ tūc dicūt ꝙ arbitri nō procedēt ſic doc.iur.ciuilis ſcribūt i pace ſic itelligūt.l. iſtā.⁊.j.eo.l.vlt.aut ē ordinari⁹ ⁊ tūc ſi arbitri hn̄t cāꝫ recu ſatiōis luentāt.Tūt ille iudex recuſat⁹ ſi ps recuſans ꝯſen tiat ille ꝯmittet cām aliꝫ Si ps nō ꝯſentiat tūc deuoluit ad ſupiorē:vt i decre.cū ſpāli.Si dicūt ꝙ iura nr̄a correcta ſūt ꝗuis qd̄ habuerūt hn̄t a legib⁹ nr̄is:ſ; nō pn̄t coopire furtū ſuū niſi negādo ꝙ nō ſunt iura:ſicut fur ſp facit negat reꝫ ſp eē dn̄i:⁊ iō ſi tu q̄ras q̄s ſit effectus recuſatōis diſtingue: aut q̄rit an cāꝫ ꝓbatā:aut poſt.ſi an cām ꝓbatā tūc dico ꝙ exēpt⁹ ē a iuriſdictiōe iudicis:aut poſt cāꝫ ꝓbatā ⁊ tūc obti nuit ⁊ tūc remittet:vt arg.i.l.alleg.Coꝝ āt ꝓnūciatū ē ꝙ iu ſte recuſat.Et tūc aut recuſat ordīatiōis ⁊ dico ol iure or diari⁹ recuſat ſi ps recuſans aſſentiat dleget aliꝫ:ſi nō ꝯſen tiat tūc remittet ad ſuperiorē.ſic itelligit decre.cū ſpāli aut ꝓnūciat iſta cā ⁊ i caſu nr̄o male dicūt.vt ex̄ d ap.c.ſcdo re q̄ris.dicūt male.Si dlegat⁹ recuſat ⁊ ꝓbata fuerit cā ſuſpi tiōis corā arbitris ⁊ arbitri ꝓnūciāt iuſtā dicūt ꝙ ſcribūt i pace.Dico ꝯ imo arbitri:⁊ eiſdē actis cāꝫ terminabūt: ħ dt vltima.l.j.eo.nec decretalis facit in ꝯriū.Intelligit ſua iu riſdictio iudicis delegati recuſari ſed iudicis delegantis. ſic intelligitur illa decreta.ſerui.ad ſi.bn̄ dicit in ſi.quod ar bitri eliguntur ⁊ executore iuuante ⁊ ad hoc compellente.

Quis erit executor:dicūt ꝙ q̄ deputant ad citatiōes faciēdas Olim ita deputabant.vt.j.de ſorti.l. ſi.⁊ i aut.d executorib⁹.coll.vj.ille executor ꝯpellit ptes ar bitros eligere.ſic itelligūt ꝯbū iſtd ⁊ dicūt ꝙ ille idē iudex delegat⁹ erit executor.⁊ hoc inuit lr̄a eo.tit.refert ſe ad eū dē iudicē ⁊ ħ inuit.j.e.l.vlti.⁊ hoc dt decretalis.vel ꝙ iudex delegat⁹ cōpellat partes:nam cum vnū ſibi eſt cōmiſſum ⁊ oē illud ſine quo exequi nō poteſt.ſic intelligunt ex̄ de offi. dele.c.ſuſpitionis.ar.ff.de iuriſ.om.iudi.l.ij.dico ergo ꝙ il le compellit tanꝙ executor ꝯ plus in ſua pſo.preſtabit ꝙ in aliena:cū ergo in ſua cōcedit non ergo in aliena.ſic.ff.de re iu.l.a diuo pio.dico quidā ſunt nō meri executores quorum aūt executione demādat ſn̄ia.dico delegat⁹ nō pōt executor eſſe cui⁹ āt mādat ſn̄ia executioni.ſic intelligit.l.alle.a diuo

pio.ſʒ pōt executor hoc eſt miniſter q̄ cōpellet ptes eligere.
Quis cōpellit arbitros eligere? dico ptes acto. ⁊ reū. vel iudicē ſi locum partis teneat. vt. ff. de his q̄. Idignis. l. tutorē po. Iſte due partes nō poſſunt cōſentire in arbitris. certe de iure noſtro preſens vel ſuperior pōt cōſentire: vt. ſ. eo. l. vlti. Iſtud non eſt verū forte: ⁊ ideo dicit doc. in cano. ꝙ vnus vnum eliget ⁊ alius aliū: ſi non conſentiāt tunc per preſidem compelluntur conſentire.

¶Joannes gerlier literatiſſimo viro ac preceptori ſuo Arnaldo lhullnir vtriuſq̄ iuris Laureato: ac regio cenatori meritiſſimo. S. p. D.

In reuoluēdis noſtre bibliothecule libris in manus excidit preceptor optime Opus aureū a preclariſſimo illo iuris monarcha Bartholomeo ſocino in lucem emiſſum quadringentas ⁊ ſeptuagintaſex iuris regulas cum ampliationibus ⁊ caſibus fallentialibus complectens. Qd lectitando/impreſſor ignauia vitiatū cōperi: hinc glorie tanti viri volens conſulere meis tamen humeris imparē aſſumens prouinciā: mendas ac errata extirpare conatus ſum. Et ſic (vt ſpero) ſecundū exēplar a me tradi tū exaret: a pleriſq̄ adamuſſim caſtigatū iudicabit. Ipſius vtilitas cōmendatione nō indiget ſeſe oſtentat. Suppono tamen noſtram caſtigationem more diſcipuli tue elucidationi: ac cuiuſlibet melius ſentientis.

¶Impreſſum eſt denuo hoc opuſculū feliciori lima q̄ prius emendatū in inclyta vrbe Lugduni opera diligētiſſimi calcographi Jacobi Berioni. Expenſis vero prouidi viri. Do. Jacobi. q. Franciſci de Giuncta Florentini: ac ſociorum Anno domini. M. ccccc xlj.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

Digitized by Google

Digitized by Google

RESTAURO DEL LIBRO
CAFOLLA
VINCENZA
★
Digitized by Google

Digitized by Google